

# බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා 5 (2)



**විනය පිටකයෙහි**

සතරවන ග්‍රන්ථය

**චූළචගගපාලී**

(2 කාණ්ඩය)

---

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආරාධනයෙන් අග්‍රාමහාපණ්ඩිත,  
බලන්ගොඩ ආනන්දමෙත්‍රෙය මහානායක  
මහාසථවිරපාදයන් වහන්සේ හා  
පණ්ඩිත උඩුවේ ජනානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ  
විසින් කරන ලද සිංහල පරිවර්තනය

---

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සමපාදක මණ්ඩලය  
විසින් සංශෝධිත වූ

---

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය මගින්  
ප්‍රකාශිත යි.

ශ්‍රී බු. ව. 2525  
රාජ්‍ය වසි. 1983

THE FOURTH BOOK IN THE

**VINAYA PITAKA**

THE BOOK IS

**CULLAVAGGAPALI**

**PART (2)**

WITH

THE SINHALESE TRANSLATION

BY

THE VENERABLE AGGAMAHAPANDITA  
BALANGODA ANANDA MAITREYA  
MAHANAYAKATHERA AND  
Rev. PANDIT UDUWE JANANANDA THERA

REVISED AND EDITED

BY

THE EDITORIAL BOARD

OF

THE TRIPITAKA TRANSLATION COMMITTEE

---

PUBLISHED

UNDER THE PATRONAGE

OF

DEMOCRATIC SOCIALIST REPUBLICAN  
GOVERNMENT OF SRI LANKA

**B.E. 2525**  
**C.E. 1983**

විනයපිටකෙ

# චූළෙචගගපාලී

දුතියො භාගො

විනයපිටකයෙහි

# චූළෙචගගපාලී

දෙවැනි භාගය

“තථාගතප්පචේදිනො භික්ඛවෙ ධම්මවිනයො විවචො විරොචති  
නො පටිච්ඡන්තො.”

“මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද  
ධම්ම හා විනය විවෘත වූයේ බබළයි. වැසුණේ නො ම බබළයි.”

(අඬුණකරනිකාය, තිකතිපාත - භරණ්ඩවග්ග, 9 සූත්‍රය)



සංස්කෘතික කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍ය

ගරු ඊ. එල්. බී. හුරැල්ලේ මැතිතුමා

කළ ඉල්ලීම අනුව

ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපති හා රාජ්‍ය ආරක්ෂක අමාත්‍ය

අතිගරු ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්

දුන් උපදෙස් පරිදි

රාජ්‍ය වික්‍රපටි සංස්ථාවේ සභාපති

ඇන්ටන් වික්‍රමසිංහ මහතා

සංස්ථාවේ අරමුදලින් පරිත්‍යාග කළ

රුපියල් දෙලක්ෂ පනස් දහසක මුදලින්

බුද්ධ ජයන්තී ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාවේ

මෙම කාණ්ඩයේ පිටපත් 3000 මුද්‍රණය කරවන ලදී.

මෙයින් ජාතික කුසල සම්භාරය දයක කාරක සියලු දෙනා

අනුමෝදන් වෙත්වා.

At the request of the

**Hon'ble E. L. B. HURULLE**  
Minister of Cultural Affairs

and on the advice of

**His Excellency J. R. JAYEWARDENE**  
President of Sri Lanka and Minister of Defence

**MR. ANTON WICKREMASINGHE**  
Chairman of the State Film Corporation

has donated

out of the funds of the Corporation

Rupees 2,50,000.00

being the full cost of the printing of

3000 copies of this volume of

**THE BUDDHA JAYANTI TRIPITAKA SERIES**

May the Kusala Kamma accrued by this  
noble act be shared by everyone concerned.

# පටුන CONTENTS

	පිටු
සංස්කාරක නිවේදනය ... ..	xiii
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය ... ..	xv
ප්‍රසාරාවනා ... ..	xvii
සංකීර්ණ නිරූපණය .. ...	xxix
පාළි හෝඩිය ... ..	xxxix
වුලලවග්ගපාළි (2 භාගය) විෂය සූචිය ... ..	xxxiii
පෙළ හා පරිවර්තනය ... ..	2 - 599
භාෂාදිපාද - අනුකතමණිකා ... ..	601
සංකීර්ණාම - අනුකතමණිකා ... ..	603
විසේෂපදනුකතමණිකා ... ..	607
ශුද්ධාශුද්ධ නිරූපණය ... ..	627
බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා .. ...	629

## සංස්කාරක නිවේදනය

වුලුවගහපාළිය සියබසට නඟාලීමෙහි ලා කියැයුතු දෑ මෙහි ප්‍රථම කාණ්ඩයෙහි කෙටියෙන් ඇතුළත් කොට පළකරන ලදී. ත්‍රිපිටක මණ්ඩලයෙහි ප්‍රධාන සම්පාදක ලබුගම සිරි ලඬකානඤ්ඤ මහානායක හිමිපාණන්ගේ ඒ ලිපිය මෙහි ලා ප්‍රමාණ වෙති යි සිතමිහ. පළවන මේ දෙවන කාණ්ඩයෙහි වත්තකන්නිකය අවසන් කොට ඇත්තේ අගමහාපණ්ණික බළන්ගොඩ ආනඤ්ඤ මෙමත්‍රෙය මහානායක හිමිපාණන්ගේ පරිවර්තන වෙයි. එතැන් සිට අවසානය දක්වා පණ්ණිකාවාය්‍ය උඩුවේ ජනානඤ්ඤ සංවිරයන් වහන්සේගේ පරිවර්තන වෙයි.

මේ සන්ක්‍රියායෙහි ලා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජන රජයෙහි ශ්‍රීමත් ජනාධිපති ජේ. ආර්. ජයවර්ධන උතුමාණන්ගේ හා අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ප්‍රේමදාස මැතිතුමන්ගේ හා සංස්කෘතික ඇමැති ඊ. ඇල්. බී. හුරුල්ලේ මැතිතුමන්ගේ හා අනුග්‍රහය ද සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයෙහි අතිරේක ලේකම් සෝමපාල ජයවර්ධන මහතාණන් ඇතුළු පින්වතුන් දක්වාලූ සහාය ද ඉතා අගය කොට සලකමිහ. මෙසේ මේ විනය-ග්‍රන්ථය සියබසින් තැබීම නිසා ලත් පින් අප හැමට නිවන් පිණිස පවතිවයි පතමිහ.

ශාසනසථිති කැමැති

කෝදිගොඩ ඤාණාලෝක නායකසංවිර  
ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙහි සභාපති

1983 ජනවාරි 13 දින  
2525

කොළඹ 7, විජේරාම මාවතේ,  
අංක 115 දරන, මහානායක වාරිකාරාමයේ  
ත්‍රිපිටක මණ්ඩලය.

## ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලය

### උපදෙශක :

අග්ගමහාපණ්ඩිත, බ්‍රහ්මදත්ත ආනන්දමාහරාජ මහානායක මහාසංචාරිකයන් වහන්සේ.

### සභාපති :

අභංගම විද්‍යාවන්දපරිවේණාධිපති, ත්‍රිපිටකවාගීශ්වරාචාර්ය, කෝදුගොඩ ශ්‍රී ඥානාලෝක දක්ෂිණලක්ඛායෙහි ප්‍රධාන සභ්‍යනායක සංචාරිකයන් වහන්සේ.

### ප්‍රධාන සම්පාදක :

මොල්ලිගොඩ ප්‍රච්චන්දාදය පරිවේණාධිපති ශ්‍රී මහාවිහාරවංශාලක්කාර ත්‍රිපිටකවාගීශ්වර, රාජකීය පණ්ඩිත ලබ්‍රහ්ම ශ්‍රී ලක්ඛානන්ද—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසඤ්ඤායෙහි මහානායක සංචාරිකයන් වහන්සේ.

### සම්පාදක :

කිරුළපන පූර්වාරාමාධිපති හා අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම් පියාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, රද්දල්ලේ ශ්‍රී ප්‍රඥාලෝක — කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසඤ්ඤායෙහි අනුනායක සංචාරිකයන් වහන්සේ.

හෙරලියාවල ශ්‍රී සුධර්මාරාමාධිපති, ශාස්ත්‍රපති, විද්‍යාවිශාරද, රාජකීය පණ්ඩිත, වේඩරුවේ ශ්‍රී අනවමදර්ශී—කෝට්ටේ ශ්‍රී කල්‍යාණී සාමග්‍රිධම් මහාසඤ්ඤායෙහි අනුනායක සංචාරිකයන් වහන්සේ.

තිහුලේ, මාකඩවර විහාරාධිපති, ශ්‍රී රෙවත පරිවේණාධිපති, රාජකීය පණ්ඩිත, කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සංචාරිකයන් වහන්සේ.

කොළඹ තිඹිරිගස්සායේ අශෝකාරාමාධිපති, රාජකීයපණ්ඩිත, කරදන ශ්‍රී ප්‍රඥලක්කාර නායක සංචාරිකයන් වහන්සේ.

අනුරාධපුර බුද්ධග්‍රාමක ධම්පියෙහි ත්‍රිපිටක අංශයෙහි මහාචාර්ය, ශාස්ත්‍රාචාර්ය, රාජකීය පණ්ඩිත, උඩුවේ ජනානන්ද සංචාරිකයන් වහන්සේ.

### ලේකම් :

කොළඹ බෞද්ධාලෝක මාවතෙහි බෞද්ධාලෝක විහාරාධිපති, පණ්ඩිත, දෙරගමුවේ සිරි ධම්මපාල—කොළඹදිශායෙහි ප්‍රධාන සභ්‍යනායක සංචාරිකයන් වහන්සේ.

## ප්‍රසන්නාවතා

අප සර්වභයන් වහන්සේ බුද්ධත්වයට පැමිණ දම්සක් පැවැත්වීමෙන් පසු අඤ්ඤාකොණ්ඩඤ්ඤා තෙරුන් ප්‍රමුඛ පඤ්චවක්ඛිය භික්ෂූන් වහන්සේගෙන් ආරම්භ වූ ශ්‍රාවක පිරිස ක්‍රමයෙන් දහස් ගණනින් වර්ධනය විය. ඒ ආදීම අවධියෙහි හෙවත් ප්‍රථම බොධියෙහි ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ අතර ශ්‍රමණධර්ම ව්‍යතික්‍රමණයක් නොවූ හෙයින් ශාසනය නිරවුල් ව (නිරිබ්බුද්ධ) පැවැති හෙයින් ශික්ෂාපද පැනවීමක් හෝ පාමොක් උදෙසීමක් (ආණාපාතිමොක්ඛවුද්දෙසයක්) නොවීය. එකල උදෙසන ලද්දේ “බන්ති පරමං තපො” ආදී ගාථා තුනෙන් යුත් ඔවාදපාතිමොක්ඛය පමණි.

සියලු බුදුවරුන්ගේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය වන්නේ මේ ‘බන්ති’ ආදී ගාථා තුනම ය. දීර්ඝායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ශාසන පයථිත්‍යය දක්වාද අල්පායුෂ්ක බුදුවරුන්ගේ ප්‍රථම බොධියෙහිද මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසනු ලැබේ. ශික්ෂාපද පැනවීමේ පටන් ආණාපාතිමොක්ඛය උදෙසනු ලැබේ. එද භික්ෂූන් විසින් පමණකි. බුදුවරු නො උදෙසත්. එහෙයින් අප භාග්‍යවතුන් වහන්සේද ප්‍රථම බොධියෙහි විසි වසක් පමණ මේ අවවාද ප්‍රාතිමොක්ෂය උදෙසූ සේක. “සබ්බබුද්ධානං හි ඉමා තිස්සොව ඔවාදපාතිමොක්ඛගාථායො භොන්ති. තා දීඝායුකබුද්ධානං යාව සාසනපරියන්තා උදෙසමාගව්ඡන්ති, අප්පායුකබුද්ධානං පඨමබොධියං යෙව. සිත්ඛාපදපඤ්ඤාත්තිකාලතො පන පභූති ආණා පාතිමොක්ඛමෙව උද්දීසියති. තං ව බො භික්ඛුයෙව උද්දීසන්ති. න බුද්ධා, තස්මා අමිභාකම්පි හගවා පඨමබොධියං විසතිවස්සමන්තමෙව ඉදං ඔවාදපාතිමොක්ඛං උද්දීසි.” යනු සමන්තපාසාදිකා විනය අටුවා යි. ඉන් පසු එක් පොහෝ දිනෙක සැවැත්තුවර මිඟාරමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි රැස් වූ භික්ෂූන් අතර සිටි අභවා පුද්ගලයකු නිසා ඇති වූ සිද්ධියේදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා “නදනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දීසිස්සාමි, තුමෙහවදුනි භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ, පාතිමොක්ඛං උද්දීසෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙන. භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තථාගතො අපරිසුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං උද්දීසෙය්‍යා” යි. (වුලලවග්ග පාතිමොක්ඛට්ඨපන-කඛ්ඤාක) “මහණෙනි, දන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරවු, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තථාගත තෙම නො පිරිසුදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය. පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මෙය නො කරුණෙකි. වන්නට අවකාශ නැතැ” යි වදළසේක.

මේ කාලය තෙක් ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට ශික්ෂාපද පනවා නො තිබිණ.

මෙයින් පසු වෙරළතීරවෙහි වස් වසා වැඩ සිටි කාලයෙහි දිනක් සැරියුත් මහතෙරුන් වහන්සේ “ශාසනයෙහි විරසවීතිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පනවන සේක් නම් මැනවැ”යි අයැද සිටියහ. එහෙත්, “ආයුච්ඡාදනය ධර්මයන් සබ්බසා කෙරෙහි පහළ වන තුරු කථාගතයන් වහන්සේ ශික්ෂාපද නො පනවනසේක. ශික්ෂාපද පැනවීම සඳහා ශාස්තෘන් වහන්සේ සුදුසු කල් දන්නාසේක. එතෙක් පොරොත්තුවන්නැ”යි වදුරා සැරියුත් තෙරුන්ගේ ඇරයුම වළක්වාලූයේක.

වෙරළතීරවෙහි වස් කාලයෙන් පසු වාරිකාවෙහි වැඩි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සොරොයා, සඬකාස, බාරාණසී ආදී නගරවල වාරිකා කොට විසාලාවට පැමිණ මහාවනයෙහි කුටාභාරශාලාවෙහි වැඩැ විසූ සේක. එහි දී සුදින්න කලඤ්චු නම් භික්ෂුවගේ ව්‍යාතික්‍රමණය කරුණු කොට ප්‍රථම පාරාජිකා ශික්ෂාපදය පැනවූ සේක.

දශවිධ හිත විශේෂයන්ගේ නිෂ්පක්තිය පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්ෂාපද පනවන්නාහ. එනම්:- සබ්බසාගේ හිත සුව පිණිස, සබ්බසාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්ෂූන්ගේ එයුච්ඡරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියැ හැකි දුක් දුරුකිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහත් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඬධර්මයාගේ විරසවීතිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස යන මේ දශය යි.

(බු.ප. පාරාජිකපාළි 49 පිට)

මෙතැන් පටන් ශ්‍රාවක සබ්බසා කෙරෙහි ඇති වූ විවිධ ව්‍යාතික්‍රමණ කරුණු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපද පනවන ලදහ. ශික්ෂාපද පැනවීමේ දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සබ්බසාගේ අභිවෘද්ධිය පමණක් නො ව සාමාන්‍ය ජනතාවගේ දෙශාරොපණ ගැන ද විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ බව නිදන කථාවන්ගෙන් හෙළි වෙයි. එහෙයින් ඉහත කී දශ කරුණෙහි නො පහත්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හා පහත් වූවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස යන දෙකරුණ හැම කල්හි ශ්‍රාවකයන් විසින් වෙසෙසින් සැලකිය යුතු වෙයි.

මෙසේ පනවන ලද ශික්ෂාපද සමූහය ද ඒ හා සම්බන්ධ නිදන ආදී විස්තර කථා ද විශේෂයෙන් හදුළ ශ්‍රාවකයන් වහන්සේ බුද්ධ කාලයෙහි ම විසූහ. විනයධරා, උභයානි පාතිමොක්ඛානි විස්ථාරෙන සවාගතානි ආදී විශේෂණ පදවලින් ඒ බව හෙළි වෙයි.

විනයධාරීන් කෙරෙහි අගතැන් ලැබුවාහු ක්ෂිණාසුව උපාලි මහතෙරණුවෝ ය.

ප්‍රථම සංගිතියෙහි දී කරුණු සංග්‍රහ කිරීම වශයෙන් පාරාජික පාළි, පාවික්කය පාළි, මහාවග්ගපාළි, චූළවග්ගපාළි පරිවාරපාළි යැයි ග්‍රන්ථ පසෙකින් ලා විනය සංග්‍රහ කරන ලදී. වැළිදු විහඹක

බන්ධන පරිවාර වශයෙන් කොටස් තුනකට ද විනය පිටකය බෙද දක්වනු ලැබේ. මහාවග්ග හා චූළවග්ග බන්ධන කොටස වෙයි. මෙහි පරිච්ඡේද හෙවත් කොටස් වෙන් කොට ඇත්තේ බන්ධන නාමයෙනි. එක් ශීර්ෂයකට සම්බන්ධ කරුණු රැසක් රාශීභූත වන හෙයින් බන්ධන නාමය ව්‍යවහාර කරනලද යි සිතිය හැක්ක. කුඩා වස්තු රැසක් රාශීභූත වූ හෙයින් බුද්දකවත්ථුක්බන්ධක යැ යි ව්‍යවහාර කිරීම උචිත ය. සෙසු බන්ධන ගැන ද මේ නයින් ම සැලකිය හැකි වෙයි. පැවිදි උපසම්පද ආදී භික්ෂුවිනයෙහි ප්‍රධාන කරුණු සංගෘහිත හෙයින් මහාවග්ග යැ යි ද ප්‍රධානත්වයෙන් එයට අඩු වූ කරුණු සංගෘහිත හෙයින් චූළවග්ග යැ යි ද නම් කරන ලද සේ පෙනෙයි, බන්ධකවල ප්‍රමාණය වශයෙන් කුදු මහත් බවක් දක්වීමට ද ඉඩ නැත්තේ නො වේ.

මේ ග්‍රන්ථ දෙකෙහි ම විනය කරුණු වශයෙන් ඇත්තේ බන්ධක දශය බැගිනි. ප්‍රථම ද්විතීය සංගීති පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් පක්ඛ සනිත සත්තසනික බන්ධක දෙක බුද්ධදෙශනා නො වන හෙයින් විනයසංගීතියැ යි නම් කරන ලද හෙයින් ඒ ඒ සංගීති අවසානයෙහි චූළවග්ගයේ අගට එක්කොට ඇති හෙයින් වර්තමාන චූළවග්ගයෙහි බන්ධක දෙළසෙකි.

## ඇතුළත් කරුණු:-

1. කම්මක්බන්ධකය:- නිෂ්ප්‍රණීය කම්ම, නියස්ස කම්ම, පබ්බාජනීය කම්ම, පටිසාරණීය කම්ම, ආපත්ති නො දැක්මෙහි උකෙබපනීය කම්ම, ඇවතට පිළියම් නො කිරීමෙහි උකෙබපනීය කම්ම, පාපදාෂ්ටි නො හැරීමෙහි උකෙබපනීය කම්ම යන සත් වැදෑරුම් කර්ම මෙහි විභාග කරන ලද්දේ ය.

2. පාරිවාසිකක්බන්ධකය:- පරිවාස, මූලාසපටිකස්සන, මානත්ත, අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ වත් හා සමාදනවිධි මේ බන්ධකයෙහි විස්තර වේ.

3. සමුවවසක්බන්ධකය:- සබ්බාදිසෙස ආපත්තීන්ගේ පටිච්ඡන්තා-පටිච්ඡන්ත බව ආපත්ති සමොධාන පරිවාසදන මානත්තදන මූලාසපටි-කස්සන අබ්භාන යන විනයකර්මයන් පිළිබඳ විසුද්ධි අවිසුද්ධිනා ආදී විස්තර මෙහි දැක්වේ.

4. සමථක්බන්ධකය:- සමමුධාවිනයෙන් අධිකරණ වූපසමනය, දුක්ඛලලපුත්ත තෙරුන්ට සත්විනය දීම, ගග්ගභික්ෂුවට අමුල්භවිනය දීම, පටිඤ්ඤාන කරණ, යෙභුයාසිකා, නස්සපාසියාසිකා, තිණව්චාරක යන සත් වැදෑරුම් අධිකරණසමථ ද විවාදාධිකරණ අනුවාදාධිකරණ ආපත්තාධිකරණ කිවාධිකරණ යන අධිකරණ සතරද, අධිකරණසමථය ද මෙහි වදාරන ලද්දේ ය.

5. බුද්දකවත්ථුක්බන්ධකය:- ස්නානය, විවිධ ආහරණ දූරීම, භිස-කෙස් හා මුහුණ සැරසීම, නාත්‍යගිතාදී දර්ශනය, ගීතස්වරයෙන් දහම් දෙසීම, සර්භක්ඛය, එල පරිභොගය බන්ධපරික්ත (සර්පයන් කෙරෙහි මෙන් වැඩීම), පාත්‍රය පිළිබඳ ශික්ෂා, විවරකර්මය හෙසප්ප්ඤ්චික,



උපාහනක්වික, පරිස්සාවන, වඩකමන, ජන්තාසර, උදානසාලා, පක්කකුප්පන හා පත්තුකකුප්පන කර්ම, බොධිරාජකුමාර වස්තුච, වෙලපක්කා, පාදසංසනී, විසාධාවස්තුච, විටුපන, ජන්ත, දණ්ඩ සම්මුතිය (දණ්ඩත් පාවිච්චිකිරීමට සබ්බසම්මුතිය ලැබීම.) නවවෙදන, කෙසවෙදන, කණ්ණමලහරණි, ලොහහණ්ඩ, කායබ්බන්ත, ගණ්ඨිපාස, ගිනිනිවස, දන්තකට්ඨ, දවාලිමපන (කැලෑ ගිනිතැබීම), ගස්නැහීම, බුද්ධචරිතය ජතුසට නැහීම, ලොකායත ශාස්ත්‍ර හැදෑරීම, තිරව්‍යානච්ඡජා, කිසිසීමෙහි ආශීර්වාද කිරීම, ලුහුනු කෑම, පස්සාවකුටි, වචකුටි, මාලාවච්ඡරොපණ ආදී විවිධ අනාවාර, දරුහණ්ඩ, මත්තිකාහණ්ඩ යන කරුණු පිළිබඳ ශික්ෂා විභාග මේ බ්‍රහ්මකයෙහි විස්තර වෙයි.

6. සෙනාසනක්ඛන්ධකය:- විහාර අනුදැනීම, රජගහ සිටාණන් එක් දිනක ම විහාර සැටක් කරවීම, විහාරදනානිසංස, විහාරයෙහි දෙර කවුළු, ආඳ, පුටු, මෙට්ට, කොට්ට, බිත්ති, බිම, පැන්හල, ගිනිහල යන දය ද, අනේපිඬු සිටුකුමා බුදුන් හමුවීම, දෙවරම් වෙහෙර කරවීම, නවකම සම්මුතිය, වර්ධාපට්ඨාන, වජ්‍රයාවජ්‍රය පුද්ගලයන්, ජෙනවනය සහසතු කොට පිදීම, සෙනාසනගාහාපක, අවිසංසුතිය වස්තු, කිට්ඨාගිරියෙහි අස්සජී පුනබ්බසුක හික්කුන් අගසවු දෙනමට සෙනසුන් නො පැනවීම, කලුරිය කළ භික්ෂු ආදීන්ගේ නවකම් පිළිබඳ අයිතිය, හත්තුද්දෙගක, සෙනාසන පඤ්ඤාපක, හාණ්ඩාගාරික, විවරපටිග්ගාහක, විවරහාපක, යාගුහාපක, බස්සහාපක, අප්පමන්තක විසජ්ජක, පත්තගාහාපක, ආරාමික-පෙසක, සාමණෙරපෙසක යන මාතෘකාවන්ගේ විස්තර හා ශික්ෂාවිභාග මේ බ්‍රහ්මකයෙහි ඇතුළත් වෙයි.

7. සම්මහෙදකක්ඛන්ධකය:- අනුපිය නම් මලලයන්ගේ නියම ගමෙහි දී හද්දිය ආදී ශාක්‍ය කුමරුන් හා උපාලි පැවිදි වීම, දෙව්දත් අජාසත් කුමරු පහදවා ගැනීම, දෙව්දත් සෑද්දියෙන් පිරිහීම, දෙව්දත්හට මහත් ලාභ සත්කාර ඇතිවීම දෙව්දතුගේ පළමු ආඝාතය (සබ්බසා පරිහරණයට ඉඩ නො ලැබීම), බුදුන්ගේ නියමයෙන් රජගහනුවර දී දෙව්දත්හට පකාසනීය කර්මය කිරීම, දෙව්දත් අජාසත් කුමරු ලවා පියා මැරවීම, දුනුවායන් යෙදවීම, ගිපුකුළු පව්වට නැහි බුදුන් මුදුනට ගලක් පෙරළීම, පඤ්චිධ ශාස්තෘවරු, බුදුන් නැසීමට නාලාගිරි ඇතු මෙහෙයැවීම, පඤ්චර යැදීම, සබ්බසා හෙද කොට වෙන ම උපොසථය හා සබ්බකර්ම කරන බව ප්‍රකාශ කිරීම, සබ්බහෙදය කොට පිරිස රැගෙන ගයාශීර්ෂයට යෑම, අගසවු දෙනම ඒ පිරිස රැගෙන පෙරළා බුදුන් වෙත පැමිණීම, දුකකායනියට සුදුසු හික්කුටගේ අඬ, දෙව්දත්ගේ අනෙකිව්වු අසද්ධර්ම, සබ්බරාජී, සබ්බහෙද, සබ්බසාමණි, පිළියම් නො කළ හැකි හා කළ හැකි සබ්බහෙදක යන කරුණු පිළිබඳ දෙසනා මේ බ්‍රහ්මකයෙහි ඇතුළත් වෙයි.

8. වතකක්ඛකය:-

ආගන්තුක වත, ආවාසික වත, ගමික වත, අනුමොදනික වත, හත්තග්ග වත, පිණ්ඩවාරික වත, ආරඤ්ඤික වත, සෙනාසන වත, ජන්තාසර වත, වචකුටි වත, උපජ්ජාය වත (සඤ්චිහාරික විසින් උපජ්ජායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු විධි), සඤ්චිහාරික වත, (උපජ්ජායයන් විසින් සඤ්චිහාරික කෙරෙහි පැවතියයුතු විධි), ආවරිය වත, අනොනවාසික වත යන වත් පිළිබඳ දෙශනාවෝ මේ බ්‍රහ්මකයෙහි ඇතුළත් වෙති.

**9. පාතිමොක්ඛධම්පනකඛන්ධකය:-**

සැවැත් නුවර පූර්වාරාමයේ දී එක් පොහෝ දිනෙක භික්ෂූන් රැස්ව සිටි නමුත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පාමොක් නො උදෙසීම, මහමුගලන් තෙරුන් වහන්සේ ඒ සඛකයා අතර සිටි අභව්‍ය පුද්ගලයා අතින් ගෙන බැහැර කිරීම, මහාසමුද්‍රයෙහි ආශ්වයඨධම් අට, ශාසනයෙහි ආශ්වයඨධම් අට, බුදුන් උපොසථය නො කිරීමට තීරණය කිරීම හා උපොසථය කිරීමට භික්ෂූන්ට නියම කිරීම, අධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, දසවිධ අනාරාය, ධම්මික පාතිමොක්ඛධම්පන, අනාද්‍යනය, වොදක විසින් ද වුදිත විසින් ද සිහි කළයුතු කරුණු මේ බන්ධකයෙහි දැක්වේ.

**10. භික්ෂුනි බන්ධකය:-**

මහාපජාපති ගෞතමී අෂ්ටගරුධම් පිළිගැනීම හා පැවිදි උපසම්පද ලැබීම, භික්ෂුණි ශාසනය ආරම්භ වීම, සඤ්චියාගේ විරසවිතිය, භික්ෂුණින්ගේ පාමොක් උදෙසීම, ජබ්බග්ගසංඝසභාගේ අනාවාර ක්‍රියා, අවන්දිය පුද්ගලයෝ, භික්ෂුණින්ට අවවාද දීම, භික්ෂුණින්ගේ විවිධ අසංවර ක්‍රියා, කල්ලිය කළ භික්ෂුණි ආදීන්ගේ පිරිකර පිළිබඳ අයිතිය, භික්ෂුණින්ට අවශ්‍ය විශේෂ පරිඡිකාර අනුදැනීම, භික්ෂුණින්ගේ උපසම්පදාව, පවාරණය, දූතෙන උපසම්පද, ගැබ්ගැනීම හා දරුවන් ලැබීම, ස්නානය පිළිබඳ ශික්ෂාවෝ මෙහි වෙති.

**11. පඤ්චසතිකකඛන්ධකය:-**

සුභඥ බුඩ්ධපබ්බථිතගේ පුවත, සඛකයනාවට භික්ෂූන් තෝරා ගැනීම, ආනඤ්ඤා භිමියන් රහත් වීම, මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ ප්‍රධාන සඛකයා රජගහ නුවර වස් වසා ධම්මිකය සංගායනා කිරීම, බුද්ධානුබුද්ධක සිකඛාපද පිළිබඳ සාකච්ඡා, ආනන්ද භිමියන්ට භික්ෂූන් වහන්සේ දෙස් නැඟීම, පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත, උදෙන රජු හා ආනඤ්ඤා භිමියන්ගේ සාකච්ඡාව, ඡන්ත තෙරුන්ට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පැනවීම යන කරුණු මෙහි සඳහන් වෙති.

**12. සත්තසතිකකඛන්ධකය:-**

වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂූන් විසාලාවෙහි අකැප දශවස්තු ප්‍රකාශ කිරීම, යස තෙරුන් එහි වැරදි දැක්වීම, වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂූන් යස තෙරුන්ට පටිසාරණිය කර්මය කිරීම, අනුදුතයා සමග ගොස් යස තෙරුන් විසාලා වැසියන්ට කරුණු දැක්වීම, යස තෙරුන්ට උකෙඛපතිය කර්මය කරන්ට සුදනම් වූ විට උන්වහන්සේ අභයින් කොසඹූ නුවරට වැඩීම, එහි දී පාවෙය්‍යක හා අවන්ති දකඛිණාපථක භික්ෂූන්ට පණිවිඩ යැවීම, යස තෙරුන් සාණවාසි සමඟුත තෙරුන් හමු වීම, පාවෙය්‍යක හා අවන්ති-දකඛිණාපථක භික්ෂූන් අභොගඛග පර්වතයට රැස්වීම, රෙවත තෙරුන් හමු වී දශවස්තුව විමසීම, පාවිතක පාවෙය්‍යක භික්ෂූන් අතුරෙන් ධර්මවාදිහු කවරහු දැයි සාලුන තෙරුන් විමසා බැලීම, සුඤ්චාය බ්‍රහ්මයකුගේ ප්‍රකාශය, වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂූන් රෙවත තෙරුන්ගේ උපස්ථායක උතතර තෙරුන්ට (අල්ලස් වශයෙන්) පිරිකර දී රෙවත තෙරුන් පක්ෂ කරගැනීමට වෑයම කිරීම, සඛකයා රැස්වී අධිකරණ විනිශ්චයට සුදනම් වීම, සබ්බකාමී තෙරුන්

වෙන යෑම, උබ්බාහිකා ක්‍රමයෙන් විනිශ්චයට සම්මත කිරීම, විසාලා නුවර වාලිකාරාමයේ දී අධිකරණය විනිශ්චය කිරීමට ඇරඹීම, රෙවන තෙරුන් සබ්බකාමී තෙරුන්ගෙන් දඟවස්තුව විමසීම, සබ්බකාමී තෙරුන් කරුණු දක්වා විසඳීම, තෝරාගත් අටනම ඉදිරිපිට දී විසඳා යළි සහ මැද ද එසේ ම විමසීම හා විසඳීම ද මේ බැඩකයෙහි ඇතුළත් වේ.

**විශේෂස්ථාන: සමුවටයකඩන්ධකය.**

අභිභාන කර්මය සඳහා වත් මානත් පිරිම පිණිස සබ්බාදි-සෙසාපනති සමොධානය නිවැරදි ව කළ යුත්තකි. මේ කාරණයෙහි දී මූලායපටිකසූත්‍රය පිළිබඳ අවධිකථා විවරණය මෙසේ යි: “ඉදින් අනාරාපණිය මුල් ආපනතියට ද වඩා පටිච්ඡන්ත වූ නම් එහි දී කුමක් කළ යුතු ද? යි කී කල්හි මහාසුමන (සුමන) තෙරුන් වහන්සේ “මේ පුද්ගලයා පිළියම් නො කළ හැක්කෙකි. ඒ බව හෙළි කොට හළ යුත්තෙකැ” යි කීහ. මහාපදුම තෙරුන් වහන්සේ මෙසේ කීහ:

“කවර හෙයින් අනෙකිච්ඡ නම් වේ ද? මේ සමුවටයකඩන්ධකය නම් බුදුන් වැඩසිටි කාලය හා සමාන නො වේ ද? ආපණිය පටිච්ඡන්ත හෝ අපටිච්ඡන්ත හෝ සමක උපාකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්ත හෝ වේවා, කර්මවාක්‍යය යොදගැනීමට විනයධර තෙරුන්ගේ හැකියාව ම මෙහි පමණ වෙයි. එහෙයින් අතිරෙක පටිච්ඡන්තාපණිය මූලා-පණිය කොට සෙස්ස එහි සමොධානය කොට පිරිවෙස් දියයුතු” යි.

“කසමා අනෙකිච්ඡා නාම, නනු අයං සමුවටයකඩන්ධකො නාම බුද්ධානං ධීනකාලසදිසො? ආපණි නාම පටිච්ඡන්තා වා භොතු අපටිච්ඡන්තා වා භොතු සමක උපාකතර අතිරෙක පටිච්ඡන්තා වා විනයධරස්ස කම්මවාචං යොජේතුං සමස්ථාවොයෙවෙස්ස පමාණං, තස්මා යා අතිරෙකපටිච්ඡන්තා භොති, තං මූලාපණිං කථා තස්ස ඉතරං සමොධාය පරිවාසො දතබ්බො” කී. (ස. පා. 876) සමුවටය-කඩන්ධකයෙහි හා විනයධරත්වයෙහි මහභූතව මෙයින් පළ වෙයි.

**අගසවු දෙනමට ගැරහීම:**

දිව් පැවැත්ම සඳහා ම අගසවු දෙනම වෙන් පැවිදි වැ සිටි සවග මහණුන් අතුරෙහි දෙනමක් වූ අසූෂ්ප්-පුනබ්බසුක හිඤ්ඤ එක් සමයෙක කීටාගිරියෙහි විසූහ. එකල අගසවු දෙනම හා පන්සියයක් පමණ හිඤ්ඤ සබ්බසා සමග බුදුන් වහන්සේ කීටාගිරියට වැඩි සේක. එපවත් ඇසූ අසූෂ්ප්-පුනබ්බසුක හිඤ්ඤ සහසතු සියලු සෙහසුන් තම පිරිස අතරේ බෙදා වෙන් කොට ගෙන මෙසේ පැවසූහ. “සවාගනං ආවුසො හගවතො යස්මිං විහාරෙ හගවා ඉච්ඡස්සති තස්මිං විහාරෙ වසිස්සති, පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපකානං ඉච්ඡානං වසංගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙ-සසාමි” “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යහපත් පැමිණීමක් වේවා. යම් වෙහෙරෙක විසීමට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කැමති සේක් ද ඒ වෙහෙරෙහි වසන සේක්වා. සැරියුන් මුගලන් දෙදෙන පවිටු අදහස් ඇත්තෝ ය. පවිටු ඉච්ඡාවන්ගේ වසභයට ගියෝ ය.

අපි ඔවුන්ට සෙනසුන් නො පනවන්නෙමු''යි. අගසවු දෙනමට මේ බරපතල වොදනාත්මක අපහාසය කළේ තමන්ගෙන් ම පැවිද්ද ලබා ගත් ශිෂ්‍යයන් දෙනමක් විසිනි. එ ද දිවමත් බුදුන් වැඩ සිටිද්දී ය. භික්ෂූන් වහන්සේ විවේචනය කරනුවන්ගේ අවධානය යොමුවියයුතු තැනෙකි.

## දෙවදන් පුවත

දෙවදන් තෙරුන් පිළිබඳ වැදගත් කරුණු රැසක් සඟ සහෙකකඛකකයෙහි දැක්වෙයි. පැවිදි ව පෘථග්ජන සෘද්ධියක් ලබාගත් දෙවදන් තෙර අජාසත් කුමරු පහදවාගෙන ලාභසත්කාර ලබමින් රාජවලලහ විය. එහෙයින් නාලාගිරි ඇතු බුදුන් නැසීමට මෙහෙයවීම සඳහා ඇත්ගොව්වන් වෙත ගොස් මෙසේ කීය: “කොලෙනි, රජු හා සම්බන්ධකම් ඇති අපි වනාහි පහත් තැන සිටින්නහු උසස් තැන තබන්නටත් බත් වැටුප් වැඩි කරවා ලන්නටත් ප්‍රතිබලවමහ”. “මයං බො හණ රාජඤ්ඤකා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උච්ච ධානෙ යපෙතුං හත්තමිති වෙනතමිති වඩ්ඪාපෙතුං” යනු කීය. රාජවල්ලහ වූ කල යුතු අයුතුකම් නොසලකා කැමැති යම් මැ දූසක් රජයෙන් කරවාගත හැකිබව මේ කී සැවිය. මෙය කවදන් සමාජයෙහි බෙහෙවින් සිදුවන කරුණෙකි.

බුදුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ලවා රජගහනුවර දී දෙවදන්හට පකාසනිය කර්මය කරවීම ද විශේෂයෙන් දැක්වියයුතු කරුණෙකි. එහි ලා මෙසේ දැක්වෙයි: “යං දෙවදන්තො කරෙය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඛෙසා වා ද්වයංකො දෙවදන්තො ව තෙන ද්වයංබො” යි “දෙවදන් කයින් වචනයෙන් යමක් කෙරේ ද එයින් බුදුන් වහන්සේ හෝ ධර්මය හෝ සඛෙසා හෝ නො දනගු ය. දෙවදන් ම එයින් දනගු ය” යි මෙයින් කියැවෙයි. දෙවදන්ගේ නො මනා කම්වලට බුද්ධාදි තෙරුවන්ගේ වගකීමක් නැති බව මෙහි අදහස ය. ඇතැම් භික්ෂූ කෙනකුන්ගේ ඇතැම් ක්‍රියා නිමිති කොට සසුන් ගරහන බාල දනහට මෙය මනා උපදෙසක් වියයුතු ය.

## සංඝහෙද ආනන්තරියකර්මය

දෙවදන් බුදුන්ගේ සිරුරෙහි ලේ සෙලවීමෙන් පළමු ආනන්තරිය කර්මය සිදු විය. ඒ බැව් බුදුන් වහන්සේ විසින් ම මෙසේ වදරන ලද්දේය. “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදන්තො පඨමං ආනන්තරියකම්මං උපචිතං යං දුට්ඨවිත්තො වධකචිත්තො තථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදිතං.” “මහණෙනි, යම් හෙයෙකින් දෙවදන් විසින් දුෂ්ටසිතින් වධක සිතින් තථාගතයන් වහන්සේගේ රුධිරය නගන ලද ද (එහෙයින්) මේ පළමු ආනන්තරිය කම්මය රැස් කරන ලද්දේ යැ යි” ආනන්තරිය කම්මය අනුලොමපාරාජිකා හෙයින්ද බිම්සර රජු මරවන ලද හෙයින්ද ප්‍රකෘති භික්ෂුවක් විසින් ම සඛසහෙදය කළ හැකි හෙයින් ද දෙවදන්හට සඛසහෙද කර්මය කෙසේ සිදුවී දැ යි ප්‍රශ්නයෙකි. විනය අටුවාහි මෙය මෙසේ පැහැදිලි කොට ඇත. “ඇණවීම වැරද වූ බැවින් රජු මැරවීමක් නැත. රුධිරොත්පාදන හෙතුවෙන් දෙවදතුගේ අභවාතාව බුදුන් විසින් නො වදරන ලද්දේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ

ප්‍රඥප්තියක් නැති ව ඔහුට අභව්‍යතාව ආරොපණය නො කළ හැකි ය. “මහණෙනි, රුධිරොත්පාදක අනුපසම්පන්නයෙකි. උපසම්පද නො කළ යුත්තෙකි. උපසපන් වූයේ ද නැසිය යුත්තෙකැ” යි (මහාවග්ග-මහාසංඛ්ඤක) වදරන ලද්දේ සංඝභෙදයෙන් පසුව ය. එබැවින් ප්‍රකෘති භික්ෂුන්ගෙන් වූ ම දෙවදන් විසින් සංඝභෙදය කරන ලද්දේ ය.

## මාගම් පැවිද්ද

මහාප්‍රජාපති ගෞතමීය පැවිදි වීමෙන් භික්ෂුණිශාසනය ආරම්භ විය. මේ කරුණෙහි ලා සර්වඥයන් වහන්සේ මෙසේ වදළහ: “ආනන්ද, ඉදින් මාගම් තපාගතයන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද ධර්මවිනයෙහි පැවිද්ද නො ලැබී නම් මේ සඤ්ඤාමය බොහෝ කල් පවත්නේ ය. අවුරුදු දහසක් සඤ්ඤාමය පවත්නේ ය, යම් හෙයකින් මාගම් තපාගත ශාසනයෙහි පැවිදි වී ද (එහෙයින්) දූන් සඤ්ඤාමය පත්සිය වසක් ම පවත්නේ ය” යි. මෙය උපමා කීපයකින් ද විස්තර කොට මහවිලෝක ජලය රඳා සිටීම පිණිස කලින් ම මියරන් බඳනා සේ අෂ්ටගරුධර්ම පනවන ලද යි ද වදළසේක. වනිතාවන්ට පැවිදි ජීවිතය දුෂ්කර වූ බව භික්ෂුණිශාසනය නො බෝ කලෙකින් අවසන් වීමෙන් ම හැහෙයි. මෙහි ශාසනයේ ආයුෂ්කාලය පිළිබඳ ආවායඨවරු විවිධ අදහස් දැක්වූහ.

නූපත් වස්තුවෙහි අෂ්ට ගරුධර්මයෝ පනවන ලදහ. එසේ නො පැනවී නම් මාගම් පැවිද්ද නිසා සද්ධර්මය පත්සිය වසක් ම පවත්නේ ය. කලින් ම ගරුධර්ම පැනවූ බැවින් තව පත්සිය වසක් පවත්නේ ය. එහෙයින් පළමු කී වස් දහසම සදහම පවත්නේ ය. සිවු පිළිසිඹියා පත් රහතුන්ගේ වශයෙන් මෙහි වස් දහසෙකැ යි කියන ලද. ඉන් මතු ද සුක්ඛවිපක්ෂකම්මාසව වශයෙන් දහසක් ද අනාගාමී වශයෙන් දහසක් ද සකදගාමී වශයෙන් දහසක් ද සොත්තපන්නවශයෙන් දහසක් ද යි පස්වාදහසක් කල් ප්‍රතිවේධ ශාසනය පවත්නේ ය. පයඨාජනිය නැති කල්හි ප්‍රතිවේධය නොවන හෙයින් ද පයඨාජනිය ඇති කල්හි ප්‍රතිවේධය නැති නොවන හෙයින් ද පයඨාජනිය ද එකී පස්වාදහස ම පවත්නේ ය. ප්‍රතිපත්තිය අතුරුදහන් වූ පසු ද ශ්‍රමණවේශය බොහෝ කල් පවත්නේ ය යනු විනය අටුවා මතයයි. මෙය බන්ධකභාණ්ඩයන්ගේ මතය ගෙන කියන ලද්දේ ය. දිස්නිකාය අටුවාහි පටිසම්භිද්ධානන ජලභික්ෂු තෙවිජ්ජ සුක්ඛවිපක්ෂක පාතිමොක්ඛ වශයෙන් වස් දහස බැගින් පැවති බව කියන ලද්දේ ය. අභිගුහකර සංයුත අටුවාහි මෙයට වෙනස් ව කියන ලද්දේ ය. ඒ සියල්ල එකිනෙකට විරුද්ධ වූවන් දිස්භාණ්ඩයන්ගේ මතය අනුව ලියු හෙළටුවාහි ආක්‍රමයම ගෙන (බුද්ධසොස) ආවායඨයන් විසින් ලියන ලද්දේ ය. මෙබඳු විරෝධ කථාවලින් ශාසන පරිහානියක් නො වන හෙයින් ද ඒවා ශෝධනයට උපායක් නැති හෙයින් ද පරමාර්ථයට විරෝධ තැන් පමණක් සුත්තාදී ක්‍රමයෙන් සොධනිය වෙයි. කථා මාර්ගයෙහි විරෝධ තැන් නො වේ” යි විමතිවිනෝදනී ටිකාහි කියන ලද්දේ ය.

## හික්කුණින්ගේ නිසසය හා අකරණිය

“ඉමිසසා තයො ව නිසසයෙ අටඨ ව අකරණියානි ආවිකෙඛයාට” යි උපසම්පදව ලද හික්කුණියට නිසසය තුන ද අකරණිය අට ද කියා දියයුතු යැයි දැක්වේ. මේ පිළිබඳ අටුවා විස්තරයක් නැත. එහෙයින් මෙය ඇතැම් කෙනෙකුට ගැටළුවක් වූ නැතෙකි. විමති විනෝදනී විකාවෙන් මෙයට එළියක් ලැබෙයි. “තයො නිසසයාති රුක්ඛමූල සෙනාසනස්ස තාසං අලබ්භානතො වුක්ඛං” යි එහි කියන ලදී. පිණ්ඩයාලොපභාෂන පාසුකුලචීවර රුක්ඛමූලසෙනාසන පුති-වුක්ඛභෙසස්ස යි හික්කුණින් වහන්සේට නිසසය සතරෙකි. හික්කුණින්ට රුක්ඛමූලසෙනාසනය නො ලැබෙන හෙයින් නිසසය තුනකැයි වදන ලද්දේ ය. මේ නයින් ගත් කල හික්කුණින්ට සිවුපරිච්ඡි අකරණිය වෙයි. එසෙයින් ම හික්කුණින්ට පරිච්ඡි අට අකරණිය වේ.

## පුරාණ තෙරුන්ගේ පුවත

සථවිර හික්කුණින් විසින් ප්‍රථම සංගායනාව අවසන් කළ කල්හි දකුණුගොතියෙහි විසූ පුරාණ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර වෙළුමනාරාමයට වැඩ සථවිර හික්කුණින් හමු වූහ. සථවිර හික්කුණු “ඇවැත්නි පුරාණයෙනි, සථවිර හික්කුණින් විසින් ධර්මය ද විනය ද සංගායනා කරන ලද්දේ ය. එය පිළිගන්නැ” යි කීහ. එබස් අසා පුරාණ තෙරණුවෝ “ඇවැත්නි, සථවිරවරුන් විසින් ධර්මය ද විනය ද මනා ලෙස සංගායනා කරන ලද්දේ ය. තවද මාවිසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි යම්සේ අසන ලද ද පිළිගන්නා ලද ද එපරිද්දෙන් ම මම දරන්නෙමි” යි පැවසූහ. මෙයින් පුරාණ තෙරණුවෝ සංගායනාවට විරුද්ධ වූ ලෙස කෙනෙක් සලකති. එසේ උන් වහන්සේ විරුද්ධ වූහු නම් ‘සුසංකීර්ත’ යන වචනය නො කියන්නාහු ය. සථවිර හික්කුණින් විසින් කළ සංකීර්තිය උන් වහන්සේ ද මැනවැ යි අනුමත කළහ.

## දෙවැනි සංකීර්තිය

දෙවැනි සංකීර්තිය පිළිබඳ පුවත ද මහාභෙදයට හෙතු වූ කරුණෙකි. මේ සංකීර්තියෙන් පසු හික්කුපිරිය නිකාය වශයෙන් කොටස්වලට බෙදිණි. ක්‍රමයෙන් වැඩි ගිය මේ භෙදය ලක්දිව ද පැතිර ගියේය. එහෙයින් ධම්මරූපික සාගලික නිකායයෝ ලක්දිව ඇති වූහ. මහාවංසවිකායෙහි ඒ බව මෙසේ පැවසේ: “මේ ධම්මරූපිකයෝ නම් අභයගිරිවාසී හික්කුණුය. සාගලිකයෝ නම් මහසෙන් රජුගේ ජේතවනවාසී හික්කුණු යැ යි දතයුතු ය. ඔවුනතුරෙන් අභයගිරිවාසීහු ලක්දිව සසුන් පිහිටීමෙන් ලෙසිය සතළොස් වසක් පමණ ඉක්මගිය කල්හි වළගම්බා රජු සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මනා සම්මතයෙන් යුතු ව දෙසන ලද විනයපිටකයෙන් බැහැර පරිවාර දෙක අචාරානුකූල පාඨානුකූල කිරීම් වශයෙන් හෙද කොට පෙරවාදයෙන් බැහැර ව ධම්මරූපිකවාද නම් වූ ජේතවන වාසීහු ද සසුන් පිහිටීමෙන් තෙසිය එක් සාළිය වසක් ඉක්මගිය කල්හි ජේතවන විහාරය පිහිටුවීමට පෙර ම ධම්මරූපික වාදයෙන් බැහැර ව දකුණුගොතියෙහි වැස විනයපිටකයෙන් උභතොච්ඡංගය

ගෙන අර්ථාන්තර පාඨාන්තර කරණ වශයෙන් එය හෙද කොට සාගලිකවාද නම් වී මහසෙන් රජු විසින් ජේතවන විහාරය කරවූ කල්හි විපුලකයට ගියාහු එහි විසූහ. එහෙයින් කියන ලදී මහා වංසයෙහි:-

“ධම්මරුවී සාගලිකා- ලංකාදීපමහි භික්ෂකා” යි. (ම.ව.ටීකා ආවරියවාදවණණිනා) ලක්දිව ඇති වූ මේ හෙදය බොහෝ කලක් පැවති බව ඉතිහාසගත යි.

සංගායනා පිළිබඳ විචාරක මත හා එයට පිළිතුරු ද බුද්ධ ජයනභි ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලාවේ මහාවග්ග ප්‍රථමභාග ප්‍රකාශනයෙහි ආවායම් පරවාහාර සිරි වජිරඤ්ඤ නායක ස්වාමීන්ද්‍රයන් වහන්සේ විසින් විස්තර වශයෙන් දක්වන ලද්දේ ය. විස්තරාර්ථීන් විසින් එයින් වැඩිදුර විස්තර දත හැකි ය.

### විශේෂ වාක් ප්‍රයෝග

පාළි භාෂායෙහි දුර්ලභ වචන රාශියක් වූලලවග්ගපාළියෙහි සඳහන් වෙයි. භූමි- ප්‍රිය වූ ආමන්ත්‍රණයකි. (588) කුලලකවිහාරො (සැහැල්ලු විහරණයකි. 588) කලිබ්බකං (කිලිඹු තල්කොළ ආදියෙන් කළ මීමමක් 34) නමකකං (එළලොමින් කළ ඇතිරියක් වැනි දෑක් 56) මළොරිකං - (ලියෙන් කළ පාත්‍ර ධාරකය-56) අඬුරුකං (යට්ටබෙහි ලෝම සිඳීම - 86) ගාමපොඤ්චා (සම පැහැගන්වන ගැමියෝ - 4) පත්තකණ්ණොලිකා (පාත්‍රය තබන සාල්ලක් 26) විකබ්බල (මඩ 54) යනාදිය මේ ගණයෙහි ලා දැක්විය හැකි ය. ජවස්ස දුරුපත්තස්ස කාරණා (නොවටනා ලී පාත්‍රයක් නිසා) යන තැන ජව ශබ්දය නො වටනා යන අර්ථයෙහි ද ජවසිසස්ස පත්තං (මිනී හිස්කබ්බලෙන් කළ පාත්‍රය) යන තැන ජව ශබ්දය මළසිරුර යන අර්ථයෙහි ද යෙදී තිබේ.

ජනනාසරය පිළිබඳ කරුණු රැසක් මෙහි ඇතුළත්. දැනට මෙය ලක්දිව භාවිතයෙහි නැත.

භික්ෂුණින් වහන්සේගේ උපාදායාය තැන ලබන භික්ෂුණි තොමෝ පවත්නිති නමින් අඳුන්වනු ලබයි. භික්ෂුණිය උභතො සංඝයා කෙරෙහි උපසම්පදාව ලබන බැවින් පවත්නි යන්නෙන් භාරකාර තෙතැත්තී යන අදහස පැවසෙනු යි සිතිය හැකි ය.

තවද ගේදෙර, වතුපිටි, දෑවමුවා, මැටිමුවා, ලෝ මුවා, සෙල්මුවා විවිධ භාණ්ඩ, පාසිවුරු පිළිබඳ විවිධ උපකරණ, පාවහන් තෙල්ගුලා ආදිය ද නානාවිධ විලාසිතා හා ඒ හා සම්බන්ධ උපකරණ ද නාත්‍ය හෙද යාන හෙද හා වෘක්ෂලතා ද පිළිබඳ පාළිවචන රාශියක් වූලලවග්ගයෙහි හමු වෙයි. මෙයින් ඇතැම් වස්තු මෙකල භාවිතයෙහි නොවන හෙයින් ඇතැම් වදනෙක අරුත ද දුරවබොධව පවතී.



## පෙරවාදය

දෙවැනි සංගායනා අවස්ථායෙහි සථවිරවාදයෙන් බැහැර වූ භික්ෂු මහාසාඛික වාදය ඇති කළහ. එය මනානතර හෙතුවෙන් යළි යළිත් බෙදී යෑමෙන් නිකායඅටළොස්ක් වූ බව ඉතිහාසයෙහි කියන ලද්දේ ය. සම්පූර්ණ ත්‍රිපිටකය ප්‍රභූණ නො වීම ඇතැම් ධර්මකොටස්වලට වැරදි අර්ථ දීම මිථ්‍යා අදහස් වැළඳගැනීම ආදී විවිධ හේතු නිසා ඔවුන් එසේ බෙදීගිය නමුත් ප්‍රථම සංගායනාවේ පටන් නියම වාවනා මාර්ගය ප්‍රභූණ කළ සථවිර භික්ෂූන් වහන්සේ එය මැනවින් රැකගත්හ. එහෙයින් ඒ සථවිරවාදයෙන් ලැබුණු තෙවළා දහම මෙකල ද නො නැසී පවත්නා බව සාධුන්ගේ ප්‍රසාදයට කරුණෙකි.

මහ සයුරෙහි මෙන් සයුනෙහි ද ආශ්වය්‍ය වූ අද්භූත වූ අට වැදෑරුම් ගුණයෙක් වෙයි. එයින් දෙවැන්න දක්වන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “යා මයා මම සාවකානං සිකාපදං පඤ්ඤානං නං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතිකාමෙනි” (මා විසින් මාගේ සවිවනට යම් සික පදයෙක් පනවන ලද ද මාගේ සවිවෝ දිවි යතක් එය නො ඉක්මෙන්) යි වදළුසේක. ඒ වදළු පරිද්දෙන් ම උන් වහන්සේ පිරිනිවි පසු මහාකාශ්‍යපාදී සවිවන් වහන්සේ ද බුදුන් පැනවූ සිකපද එසේ ම දරන්නට සමත් කොටගෙන දිගුකල් සයුන් පැවැත්මට ම. සැලසූහ. ඉන් පසු පහළ වූ ශාසනමාමක උතුට්‍රාගේ ද ශ්‍රද්ධාසුර්වක ධේර්‍ය්‍ය නිසා පිරිසුදු ධර්මිකයා මෙදවස පෙක් පැවත ආයේ ය. එබැවින් ඉහත දැක්වූ පරිදි බුදුන් වහන්සේගේ අදහස අනුව පවතිමින් අනායෙහි ද බොහෝ කලක් සස්නෙහි පැවැත්මට හේතු වන අයුරින් ක්‍රියා කිරීම සියලු බුදුසව්වන්ගේ ම යුතුකම වන්නේ ය.

“විර. තිට්ඨතු ලොකස්මිං සම්මාසම්බුද්ධසාසනං”

05-01-1983

බුද්ධශ්‍රාවක ධර්මිකයා,  
අනුරාධපුර.

මෙයට, සයුන් වැඩ කැමති,  
උඩුවේ ජනානඤ්ඤ සථවිර



## සංකේත නිරූපණය

සි.වු. } සිහළකරවුණින වුලවග්ගපාළි  
සි. }

ම. } මරල පට්ඨසංගීතියා සොධිතපොඤ්ඤා  
ම.ප.ස. }

සා. - සාම - තාය්‍යකරවුණින වුලවග්ගපාළි

PTS. - Pali Text Society Cullavaggapali

# THE PALI ALPHABET

## IN SINHALA CHARACTERS

### VOWELS

අ ෙ අං ෙ ඉ ෙ ටි ෙ උ ෙ ඌ ෙ එ ෙ ඔ ෙ

### CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṅa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටa	ඨtha	ඩḍa	ඬḍha	ණṇa
තta	ථtha	දda	ධdha	නna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa
හha	ළla	ආa		
කka	කඞkṛ	කිki	කිඛkhi	කුku
ඛkha	ඛඞkṛ	ඛිkhi	ඛිඞkhi	ඛුkhu
ගga	ගඞgṛ	ගිgi	ගිඞgi	ගුgu
				ගුඞgṛ

### CONJUNCT-CONSONANTS

කකkka	කඞකkṛṅṇa	ත්‍රtra	මමmpha
කඛkṛkha	භභbha	දදdda	බ, ඔ mba
කයkya	ඤṇca	දධddha	මමmbha
ත්‍රිtri	ඤඡccha	ද්‍රdra	මමmma
කචkva	ඤජcja	ආ, වdva	මමmha
බඞkṛhya	ඤඣcjhya	ධධdhva	යය, යයyya
බඞkṛhva	මමlla	නනnta	යයhya
ගගgga	ධ, ඞḍḍha	ඡඡntha	ලලla
ගඞgḍḍha	ධධḍḍa	ඤṇnda	ලයlya
බඞṅka	ධධḍḍḍha	ඤṇndha	ලභlha
ග්‍රgra	ණණṇṇa	නනnna	ව්wha
බබṅkha	භභbha	නනnhha	සසssa
බඞṅga	භභḍḍha	පපppa	සමsma
බඞṅgha	භ, ඞḍḍa	ඵඵppha	සවsva
චචcca	තතtta	බබbba	භභhma
චඡccha	ඤඤttha	බබbbha	ව්vha
ජජjja	කිතtva	බ්‍රbra	ළළḥha
ඤඤjjha		මමmpa	

අ ෙ අං ෙ ඉ ෙ ටි ෙ උ ෙ ඌ ෙ එ ෙ ඔ ෙ

# විලෙවගගපාළි (2 භාගය)

විසය සූචි

5. බුද්ධකවස්ථාකඛිකං	2 - 127	
6. සෙනාසනකඛිකං	128 - 237	
7. සංඝභෙදකඛිකං	246 - 333	
8. වතකඛිකං	334 - 411	
ආගනතුකවතං	..	334 - 341
ආවාසිකවතං	..	340 - 349
හතග්ගවතං	..	348 - 353
පිණ්ඩවාරිකවතං	..	354 - 359
ආරක්ඛකවතං	..	358 - 363
සෙනාසනවතං	..	362 - 369
ජනනාසරවතං	..	368 - 371
වච්ඡකවතං	..	370 - 375
උපස්කායවතං	..	376 - 387
සංඛිට්ඨවාරිකවතං	..	386 - 393
ආවර්ගවතං	..	394 - 405
අනෙකවාසිකවතං	..	404 - 411
9. පාතිමොක්ඛවස්ථපනකඛිකං	424 - 465	
පාතිමොක්ඛද්වේසයාවනං	..	424 - 427
මහාසමුද්දෙ අට්ඨකප්පරියා	..	426 - 431
ධම්මවිනයෙ අට්ඨකප්පරියා	..	430 - 435
10. භික්ඛුනිකඛිකං	468 - 537	
අට්ඨගරුධම්මා	..	472 - 477
11. පඤ්චසතිකඛිකං	544 - 565	
සංගීතිනිදනං	..	544 - 551
බුද්ධානුබුද්ධසිකාපදකථා	..	552 - 555
බ්‍රහ්මදණ්ඩකථා	..	558 - 565
12. සත්තසතිකඛිකං	566 - 599	

විනයපිටක

චූළචගගපාලි

(දුතියො භාගො)

විනයපිටකෙ

# චූළවග්ගපාලී

(දුතියො භාගො)

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සමමා සමබුද්ධස්ස.

5

## බුද්දකච්ඡුකඛ්ඛකො

### බුද්දකච්ඡුනි

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළුවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙතති උරුමිච්චි බාහුමිච්චි උරමිච්චි පිට්ඨිමිච්චි. මනුස්සා උජ්ඣායනති වියනති විපාවෙනති, කථං හි නාම සමණා සක්ඛාපුත්තියා නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙසසනති, උරුමිච්චි බාහුමිච්චි උරමිච්චි පිට්ඨිමිච්චි, සෙය්‍යථාපි මලලුට්ඨිකා ගාමපොද්දවාති?<sup>1</sup> අසෙසාපුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානාං වියනනානං විපාවෙනනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛං සන්තිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පටිපුජිඪි: සචං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බස්සියා භික්ඛු නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙතති උරුමිච්චි බාහුමිච්චි උරමිච්චි පිට්ඨිමිච්චි. සචං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා, “අනනුච්ඡවිකං භික්ඛවෙ තෙසං මොසපුරිසානං අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අසීසාමණකං අකප්පියං අකරණියං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා නභායමානා රුකෙඛ කායං උග්ගංසෙසසනති උරුමිච්චි බාහුමිච්චි උරමිච්චි පිට්ඨිමිච්චි. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වෙව අප්පසාදය පසන්නානං එකච්චිනං අඤ්ඤාපන්නායාති. විගරහිකා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති:

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා රුකෙඛ කායො උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛවස්සාති.”

1. ගාමපද්දවා ගාමපොද්දවා නි පි පායා දිසන්නි.

# විනයපිටකයෙහි

## සුලුවග

(දෙවන භාගය)

ඒ හගවත් අභිත් සමමා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේට  
නමසකාර වේවා.

5

### බුද්දකවත්තකකකය

කුසුදකවසතු

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවර නිසා කලඤ්ඤත්ව්‍යය නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වැඩ වසන සේක. එ කල්හි වනාහි සවග මහණහු ස්නානය කරන්නාහු කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට දැයි ශරීරාවයව රුකෙහි උළත්. මිනිස්සු 'කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික මහණහු ස්නානය කරන්නාහු මල්ල පොරකාරයන් සේ, සම පැහැපත් කරන නුවරුන් සේ කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. මහණහු ලාමක කොට සිතන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා එක්රැස් කරවා 'මහණෙනි, සවග මහණහු නාන්තාහු කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ශරීරාවයව රුකෙහි උළත් ද ඒ පුවන සත්‍ය දැයි අසා වදළ සේක. 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ'යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, "මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයන්ගේ ක්‍රියාව මහණුනට නො නිසි ය, මහණුනට නො අනුලෝම ය, මහණුනට නො සුදුසු ය, අශ්‍රාමණක ය, මහණුනට නො කැප ය, මහණුන් විසින් නො කළ යුත්තෙක. මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ නාන්තාහු කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් රුකෙහි උළත් ද? මහණෙනි, මෙය නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහත් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩෙනු පිණිස ද නො වේ. වැලිදු මහණෙනි, මෙය නො පහත් වූවන් ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු සමහර දෙනාගේ වෙනස් බව පිණිසද පවතී" යැ යි නොයෙක් ලෙසින් ගැඹුණු සේක. නොයෙක් ලෙසින් ගරහා, දහැමි කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තා වූ මහණහු විසින් රුකෙහි ඇඟ නො ඉළියයුතු ය. යම් මහණෙක් ඇඟ (රුකෙහි) උළන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු නභායමානා ථමෙහ කායං උග්ගංසෙහති උරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: 'කථං හි නාම සමණා සක්කාපුත්තියා නභායමානා ථමෙහ කායං උග්ගංසෙහති උරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි, සෙය්‍යථාපි මලලමුට්ඨිකා ගාමපොදුවා'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. 'සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-' 'සචං හගවා' විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- විගරහිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආම-නෙතසි:

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන භික්ඛුනා ථමෙහ කායො-උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු නභායමානා කුඛෙධි කායං උග්ගංසෙහති උරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම සමණා සක්කාපුත්තියා නභායමානා කුඛෙධි කායං උග්ගංසෙහති උරුමපි බාහුමපි උරමපි පිට්ඨිමපි, සෙය්‍යථාපි මලලමුට්ඨිකා ගාමපොදුවාති -පෙ- විගරහි බුද්ධො හගවා -පෙ- විගරහිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ නභායමානෙන කුඛෙධි කායො උග්ගංසෙතබ්බො. යො උග්ගංසෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්සාති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු අට්ඨානෙ. නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති කථං හි නාම -පෙ- පිට්ඨිමපි 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සචං හගවා. විගරහි බුද්ධො හගවා. -පෙ- විගරහිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ අට්ඨානෙ නභායිතබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති.

2. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නාන්තාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද යන ගරිරාවයව වැඹෙහි උළත්. 'ශාක්‍ය පුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ නාන්තාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන් සම පැහැගත්වන නියැරියන් මෙන් කෙසේ නම් වැඹෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ගරිරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. "මහණෙනි ... සැබෑ ද" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ යැ' යි භික්ෂුහු පැවැසූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් කරුණු දක්වා ගැඹුණු සේක. නොයෙක් කරුණු දක්වා ගරහා දැහැමි කලා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තාවූ මහණහු විසින් වැඹෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යම් මහණෙක් ඇඟ ඉළියේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

3. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු නාන්තාහු, කලවා ද අත්දඩු ද ළය ද පිට ද බිත්තියෙහි උළත්. 'ශාක්‍ය පුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ නාන්තාහු, මල්ල පොරකාරයන් මෙන්, සම පැහැ ගත්වන නියැරියන් මෙන්, කෙසේ නම් බිත්තියෙහි කලවාත් අත්දඩුත් ළයත් පිටත් යන ගරිරාවයව උළත් ද' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත් ... භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගැඹුණු සේක. ... නොයෙක් කරුණින් ගරහා, දැහැමි කලා කොට, භික්ෂුන් අමතා,

"මහණෙනි, නාන්තාවූ මහණහු විසින් බිත්තියෙහි ඇඟ නො ඉළියැසුතු. යමෙක් (බිත්තියෙහි) ඇඟ ඉළියේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

4. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු අට්ඨානයෙහි (ගිහියන් සඳහා ඇඟ උළන පුවරු සිටුවා ඇති තොටුපලෙහි) ස්නානය කරත්. මිනිස්සු ... "කෙසේ නම් කාමභොගී ගිහියන් මෙන් ... පිට ද උළත් ද" යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භික්ෂුහු ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. 'මහණෙනි, ... සැබෑ ද' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑ ය වහන්සැ' යි ඔහු කිහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... නොයෙක් ලෙසින් ගැඹුණු සේක. ගරහා දැහැමි කතා කොට, මහණුන් අමතා,

"මහණෙනි, අට්ඨානයෙහි (ගිහියන් සඳහා පිළියෙල වූ ඇති තොටුපලෙහි) නො නෑ යුතු. යමෙක් නෑයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.



5. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු ගන්ධබ්බස්ස-කෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති සෙය්‍ය-ථාපි ගිහී කාමභොගිනොති -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ ගන්ධබ්බස්සකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකප්පසාති.”

6. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු කුරුවිඤ්ඤාසුත්තයා නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනොති”. -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කුරුවිඤ්ඤාසුත්තයා නභායිතබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකප්පසාති.”

7. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු විග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනොති”ති -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ විග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙනබ්බං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකප්පසාති.”

8. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බභේයා භික්ඛු මලලකෙන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනොති”ති -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මලලකෙන නභායිතබ්බං. යො නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකප්පසාති.”

9. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කච්ඡුරොගාබාධො භොති. න තස්ස විනා මලලකෙන ථාසු භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස අකතමලලකං”ති.

10. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ජරාදුඛලො නභායමානො න සකෙකාති අත්තනො කායං උග්ගංසෙතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උකකාසිකං”ති.

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පිට්ඨිපරිකමමං කාතුං කුකඤ්චිඨායනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුප්පාණිකං”ති.

5. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ගදැවු අතින් (නාන තොටැ තබා ඇති ලී මුවා අතින්) ඇඟ උළා නාත්. කාමහොගි ගිහියන් මෙන් නාති' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, ගදැවු අතින් ඇඟ උළා නො නැයුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

6. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කිරිදිහුයින් (කිරිදිගල් සුණු ලහයෙන් අනා කළ ගුළි වැටියෙන්) ඇඟ උළා නාත්.

“මහණෙනි, කිරිදිහුයින් ඇඟ උළා නො නැයුතු. යමෙක් නැයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

7. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් කරවත්. මිනිස්සු ‘කාමහොගි ගිහියන් මෙන් යැ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, ඇඟින් ඇඟ ගටා පිරියම් නො කැරැවියයුතු. යමෙක් කැරැවුයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

8. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මල්ලකයෙන් (මුවර දත් සිඳ කෙමියක් මෙන් තැනු උපකරණයෙන්) ඇඟ උළා නාත්. ‘කාමහොගි ගිහියන්’ මෙනැ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, මල්ලකයෙන් ඇඟ උළා නො නැයුතු. යමෙක් නැයේ වී නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

9. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකුට ඇඟ කසන ලෙඩක් වෙයි. ඔහුට මල්ලකයක් නැති වැ පහසුවෙක් නොවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට අකතමල්ලකය (දත් නොසිඳ කළ මල්ලකය) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

10. එ සමයෙහි වනාහි ජරායෙන් දුර්වල වූ එක්තරා මහණෙක් නානුයේ තමාගේ ඇඟ උළා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි වැටියෙන් ඇඟ ඉළීම අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

11. එ සමයෙහි මහණහු පිට පිරියම් කරන්නට (එකක්හු අනෙකකු ලවා පිට උළවන්නට) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුපුපාණිකාව (ඔවුනොවුන් අතින් පිට ඉළීම) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

12-19. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු වලලිකං, ධාරෙතති -පෙ- පාමඛං ධාරෙතති, -පෙ- කණ්ඩස්සුතකං ධාරෙතති -පෙ- කට්ටිස්සුතකං ධාරෙතති, -පෙ- ඔවට්ටිකං ධාරෙතති, -පෙ- කෙයුරං<sup>1</sup> ධාරෙතති, -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙතති, -පෙ- අඬගුලි- මුඤ්ඤිකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “සෙය්‍යාපාපි ගිහී කාමභොගීනො”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. අප් ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර්තිකාවෙ ජබ්බස්සියා භික්ඛු වලලිකං ධාරෙතති. පාමඛං ධාරෙතති -පෙ- කණ්ඩස්සුතකං ධාරෙතති. -පෙ- කට්ටිස්සුතකං ධාරෙතති. ඔවට්ටිකං ධාරෙතති -පෙ- කෙයුරං ධාරෙතති -පෙ- හත්ථාහරණං ධාරෙතති. -පෙ- අඬගුලිමුඤ්ඤිකං ධාරෙතති”ති. “සච්චං හගවා”. -පෙ- විගර්හිකා ධම්මං කරං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ වලලිකා ධාරෙතති, න පාමඛෙහා ධාරෙතති, න කණ්ඩස්සුතකං ධාරෙතති, න කට්ටිස්සුතකං ධාරෙතති, න ඔවට්ටිකං ධාරෙතති, න කෙයුරං ධාරෙතති, න හත්ථාහරණං ධාරෙතති, න අඬගුලිමුඤ්ඤිකා ධාරෙතති. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛං සසාති.”

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු දීපෙ කෙසෙ ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “සෙය්‍යාපාපි ගිහී කාමභොගීනොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ දීපා කෙසා ධාරෙතති. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛං සසාති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුමාසිකං වා දුට්ඨගුලකං වා”ති.

21-25. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු කොවෙජන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- එණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- හත්ථාහරණකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- සිත්ථකෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති. -පෙ- උදකතෙලකෙන කෙසෙ ඔසණෙහනති මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “සෙය්‍යාපාපි ගිහී කාමභොගීනො”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ කොවෙජන කෙසා ඔසණෙහනති, න එණකෙන කෙසා ඔසණෙහනති, න හත්ථාහරණකෙන කෙසා ඔසණෙහනති, න සිත්ථකෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනති, න උදකතෙලකෙන කෙසා ඔසණෙහනති. යො ඔසණෙහය්‍ය ආපනති දුක්ඛං සසාති.”

12-19. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු වල්ලිකා (මුතු වැල් ආදී කර්ණාභරණ) දරන් ... පමු (එල්බෙන නූල්) පළඳින් ... ගෙල පළඳනා දරන් ... ඉහපළඳනා දරන් ... වළලු දරන්... අඟු පළඳනා දරන් ... හඤ්ඤාභරණ දරන් ... ඇඟිලි මුදු දරන්. මිනිස්සු 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කපා හිඤ්ඤ ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. 'මහණෙනි, සවග මහණහු වල්ලිකා දරන් යනු සැබෑ ද ... පමු දරන් යනු සැබෑ ද ... ගෙලපළඳනා දරන් යනු සැබෑ ද ... ඉහපළඳනා දරන් යනු සැබෑ ද ... වළලු දරන් යනු සැබෑ ද ... හඤ්ඤා-භරණ දරන් යනු සැබෑ ද ... ඇඟිලිමුදු දරන් යනු සැබෑ ද'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. 'සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ යි ඒ මහණහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් ගරභා, මහණුන් බණවා,

"මහණෙනි, වල්ලිකා නො දැරියයුතු පමු නො දැරියයුතු, ගෙල පළඳනා නො දැරියයුතු, ඉහපළඳනා නො දැරියයුතු, වළලු නො දැරියයුතු ... හඤ්ඤාභරණ නො දැරියයුතු, ඇඟිලි මුදු නො දැරියයුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු දික් කෙහෙ දරන්. 'කාමභොගී ගිහියන් බදුහ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ ...

"මහණෙනි, දික් කෙස් නො දැරියයුතු. යමෙක් දැරූයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙමසක් වූ හෝ දැහලක් දික් වූ හෝ කෙහෙ දරනුවට අනුදැනිමි" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. \*

21-25. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කොස්සෙන් (බුරුසුවෙන්) කෙස් පිරන් ... පණායෙන් කෙස් පිරන් ... අත් පණායෙන් කෙස් පිරන් ... ඉටිතෙලින් කෙස් මට්ටිලිටු කොට තබන් ... දිය මුසු තෙලින් කෙස් මට්ටිලිටි කෙරෙන් 'කාමභොගී ගිහියන් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ....

"මහණෙනි, කොස්සෙන් කෙහෙ නො පිරියයුතු, පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු, අත් පණායෙන් හිස නො පිරියයුතු. ඉටිතෙලෙන් හිස කෙහෙ මට්ටිලිටි නො කළ යුතු, දිය මුසු තෙලින් හිස කෙහෙ මට්ටිලිටි නො කළයුතු. යමෙක් මට්ටිලිටි කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ" යි වදළ සේක.

\* කාල වශයෙන් කෙහෙ නොබා දෙමසක් නො ඉක්මිය යුතු. ඒ දෙමස තුළ ද දහලක් දිගට කෙහෙ වැඩි ඇත් නම් බැවිය යුතු. දහලට වඩා දිගට වැටෙන්නට ඉඩ නො දිය යුතු.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණියා භික්ඛු ආදසෙ'පි උදකපතෙ'පි මුඛතිමිත්තං ඔලොකෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනෝ'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ආදසෙ වා උදකපතෙ වා මුඛතිමිත්තං ඔලොකෙතබ්බං. යො ඔලොකෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛවස්සාති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කන්තරස්ස භික්ඛුනො මුඛෙ වණො භොති. යො භික්ඛු පුජිති 'කිදියො මෙ ආවුසො වණො'ති. භික්ඛු එවමාහංසු 'ඊදියො තෙ ආවුසො වණො'ති. යො න සද්දහති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධප්පවයා ආදසෙ වා උදකපතෙ වා මුඛතිමිත්තං ඔලොකෙතති.”

28. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බණියා භික්ඛු මුඛං ආලිමපනති, මුඛං උමමද්දෙතති, මුඛං වුණෙණ්ණනති, මනොසිලිකාය මුඛං ලඤ්ඤෙණ්ණනති, අඛගරාගං කරොතති, මුඛරාගං කරොතති, අඛගරාගමුඛරාගං කරොතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනෝ'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ මුඛං ආලිමිතබ්බං, න මුඛං උමමද්දිතබ්බං, න මුඛං වුණෙණ්ණනබ්බං, න මනොසිලිකාය මුඛං ලඤ්ඤෙණ්ණනබ්බං, න අඛගරාගො කාතබ්බො, න මුඛරාගො කාතබ්බො, න අඛගරාග මුඛරාගො කාතබ්බො. යො කරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛවස්සා'ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කන්තරස්ස භික්ඛුනො වක්ඛුරොගාබාධො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධප්පවයා මුඛං ආලිමිතෙතති.”

30. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමජ්ජො භොති. ඡබ්බණියා භික්ඛු ගිරග්ගසමජ්ජං දස්සනාය අගමංසු. මනුස්සා උජ්ඣායනති, ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සක්‍යපුත්තියා නවමපි ගීතමපි වාදිතමපි දස්සනාය ගවස්සානති සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනෝ'ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ නවං වා ගීතං වා වාදිතං වා දස්සනාය ගතතබ්බං. යො ගවෙජ්ජාය ආපනති දුක්ඛවස්සා'ති.

26. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු කැටපතෙහි ද දිය බඳුනෙහි ද මුහුණු සටහන බලත්. මිනිස්සු 'කාමභෝගී ගිහියන් බඳුන' යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, කැට පතෙහි හෝ දිය බඳුනෙහි හෝ මුහුණු සටහන නොබැලිය යුතු. යමෙක් බැලුයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

27. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණකු ගේ මුහුණෙහි වණයෙක් වෙයි. ‘ඇවැත්නි, මගේ වණය කෙබඳු එකෙක් ද’ යි මහණුන් විචාළේ ය. ඇවැත්නි, නොපගේ වණය මෙ බඳු එකෙකු යි ඒ මහණහු කිහ. හේ එය නො දදහයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයෙන් (ආබාධයක් ඇති කර්ම) කැටපතෙහි හෝ දියබඳුනෙහි හෝ මුහුණු සටහන බලන්නට අනුදැනීම” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන් සේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු මුහුණ ආලිප්ත කෙරෙත් (අලෙවු දෙත්), මුහුණ උන්මාර්ජනය කරත් (දියමුසු පිටි මුහුණු උළත්.) ඇඟ පැහැ ගන්වත්. මුහුණ වත්සුණුයෙන් තවරත් මනෝසිලායෙන් (තිලක දීම් ආදී විසින්) මුහුණ ලකුණු කෙරෙත්, ඇඟ පැහැ ගන්වත්, මුහුණ පැහැ ගන්වත්, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ ගන්වත්. “මොහු කාමභෝගී ගිහින් බඳුන” යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, මුහුණ ආලිප්ත නො කළයුතු. මුහුණ උන්මාර්ජන නො කළයුතු, මුහුණ වත්සුණුයෙන් නො තැවරියයුතු, මනෝසිලායෙන් මුහුණ ලකුණු නො කළයුතු, ඇඟ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, මුහුණ පැහැ නො ගැන්වියයුතු, ඇඟ ද මුහුණ ද පැහැ නො ගැන්වියයුතු, යමෙක් එය කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

29. එක් සමයෙකින් එක්තරා මහණකුට ඇසැ ලෙඩෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයෙන් (ලෙඩක් ඇති කරු එයට පිළියම් වශයෙන්) මුහුණ ආලිප්ත කරන්නට (මුහුණු බෙත් ගාන්නට) අනුදැනීම” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

30. එ සමයෙහි රජගහ නුවර ගිරිඟ්‍රහසමජ්ජය (හෙල් මුදුන්හි පැවැත්වෙන උළෙලෙක්) වෙයි. සවග මහණහු ගිරිඟ්‍රහසමජ්ජය දකිනු පිණිස ගියහ. “ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ කාමභෝගී ගිහියන් සේ කෙසේ නම් නැටුම් ද ගැයුම් ද වැයුම් ද දක්නා පිණිස යන්නාහු ද” යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, නැටුම් හෝ ගැයුම් හෝ වැයුම් හෝ දක්නා පිණිස නො යායුතු. යමෙක් යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනාති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනාති විපාවෙනති 'යරෙව මයං ගායාම ඵවමෙවිමෙ සමණං සක්ඛාපුක්ඛයා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනති'ති. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිට්ඨා සඤ්ඤාධරා උජ්ජිතො කුක්කුච්චකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනාති විපාවෙනති කථං හි නාම ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායාසනාති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං. සචං කීර්තිකඛචෙ -පෙ- සචං භගවාති -පෙ- විගර්හිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි.

“පඤ්චමෙ භික්ඛචෙ ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකස්ස: අනතා පි<sup>1</sup> තස්මිං සරෙ සාරජ්ජති, පරෙ පි තස්මිං සරෙ සාරජ්ජනති, ගහපතිකා පි උජ්ඣායනති, සරකතතිඥි නිකාමයමානස්ස සමාධිස්ස භසෙගා හොති. පච්ඡිමා ජනතා දිට්ඨානුගතිං ආපජ්ජති. ඉමෙ ඛො භික්ඛචෙ පඤ්ච ආදීනවා ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මං ගායනකස්ස. න භික්ඛචෙ ආයතකෙන ගීතස්සරෙන ධම්මො ගායිතබ්බො. යො ගායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සරභකෙඤ්ඤා කුක්කුච්චායනති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛචෙ සරභකෙඤ්ඤාති”

32. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු බාහිරලොමිං උණ්ණං ධාරෙන්නාති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනාති විපාවෙනති 'සෙය්‍යරාපි ගිහී කාමභොගිනො'ති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛචෙ බාහිරලොමි උණ්ණං ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛකටස්සා”ති.

33. තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිමබ්බාරස්ස ආරාමෙ අමබ්බං ඵලිතො හොතති. රඤ්ඤා මාගධෙන සෙනියෙන බිමබ්බාරෙන අනුඤ්ඤාතං හොති 'යරාසුඛං අය්‍යා අමබ්බං පරිභුඤ්ජන්තු'ති. ජබ්බඤ්ඤා භික්ඛු තරුණකෙඤ්ච අමබ්බං පාතාපෙත්වා පරිභුඤ්ජෙසු. රඤ්ඤා ච මාගධස්ස සෙනියස්ස බිමබ්බාරස්ස අමබ්බෙන අත්ථො හොති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බාරො මනුස්සෙ ආණාපෙසි 'ගච්ඡ භණෙ ආරාමං, ගන්ත්වා අමබ්බං ආහරං'ති. 'ඵචං දෙවා'ති ඛො තෙ මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිමබ්බාරස්ස පටිසසුත්වා ආරාමං ගන්ත්වා ආරාමපාලෙ ඵතදවොචුං 'දෙවස්ස භණෙ අමබ්බෙන අත්ථො අමබ්බං දෙවා'ති. 'නත්ථය්‍යා අමබ්බං. තරුණං යෙව අමබ්බං පාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිභුඤ්ජෙසු'ති.

31. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු දික් වූ ගිහිකින් දහම් ගයත්. “යම්සේ අපි ගයමෝ ද, එසේ ම මේ ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ දික් වූ ගිහිකින් දහම් ගයති”යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ලාමක කොට සිතන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචනය හිඤ්ඤ ඇසුහ. අල්පෙච්ච වූ, ලත් පමණින් සතුටු වූ, ලජ්ජා ඇති, කුකුස් කරන ශික්‍ෂාකාමී වූ, යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවග මහණහු දික් වූ ගිහිකින් දහම් ගයන්නාහු ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ... මහණෙනි, සැබෑ දු’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “සැබෑව වහන්සැ” යි ඔහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කාරණයෙන් ගරභා, දුහුම් කතා කොට, හිඤ්ඤත් බණවා,

“මහණෙනි, දික් වූ ගිහිකින් දහම් ගයන්නාහුගේ (ඒ ගැටීමෙහි) මේ ආදීතව පසෙකි: තෙමේත් ඒ හඬෙහි ඇලෙයි, අන්හු ද ඒ හඬෙහි ඇලෙත්, ගැහැවියෝ ද ලාමක කොට සිතත්, ස්වර ක්‍රියාව (හඬ නැංවීම) පනන මහණහුගේ චිත්ත සමාධිය බිඳී යෙයි, පඤ්ච ජනතාව දෘෂ්ට්වානුගතියට පැමිණෙයි. මහණෙනි, දික් වූ ගිහිකින් දහම් නො ගැටියයුතු. යමෙක් ගයන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි වනාහි මහණහු ස්වරභණ්‍යයෙහි (තරංගවාක්‍යාදී වාක්‍යවලට අනුව කීමෙහි) කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්වරභණ්‍යය අනුදන්ති” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

32. එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු ලොම් පිටතට ඇති පොරෝනාවක් දරත්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බඳුන්’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලොම් පිටතට ඇති පොරෝනා නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

33. එ සමයෙහි වනාහි මගධෙඤ්ඤා වූ සෙනික බිම්බිසාර රජුගේ අඹ රුක්හු පල දරන්නෝ වෙත්. මගධෙඤ්ඤා වූ සෙනික බිම්බිසාර රජු විසින් “පහසු සේ ආර්යයෝ අඹ වළඳන්නා” යි අනුදන්තා ලද්දේ වෙයි. සවග මහණහු ලා අඹ (අඹ ගැට) ද නෙළවා කෑහ. මගධාධිපති සෙනික බිම්බිසාර රජුට ද අඹ වුවමනා වෙයි. එ කල්හි මගධෙඤ්ඤා සෙනික බිම්බිසාර රජ මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, අරමට යවු. ගොස් අඹ ගෙනෙවු” යැ යි ඇණවී ය. “දේවයන් වහන්ස, එසේ යැ” යි කියා ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති සෙනික බිම්බිසාර රජුට පිළිවඳන් දී අරමට ගොස්, අරම්පල්ලන් බණවා “සගයෙනි, දේවයන් වහන්සේට අඹ වුවමනා යැ. අඹ දෙවු යැ” යි කීහ. “ආර්යයෙනි, අඹ නැත. හිඤ්ඤා ලා වූ ම අඹ නෙළවා වැළඳුන” යි අරම්පල්ලෝ කීහ.



අප බො තෙ මනුෂ්‍යා රඤ්‍යකු මාගධ්‍යස සෙනිසසස බිබ්බි-  
සාරස්ස එතමන්. ආරොවෙස්ස. 'සුපරිභුතා හණ අයොනි අබ්බි.  
අපි ච හගචතා මනා වණ්ණතා'ති. මනුෂ්‍යා උජ්ඣායනාති බියනාති  
විපාවෙනති 'කපං හි නාම සමණා සකාපුත්තයා න මතං  
ජාතිකා රඤ්‍යකු අබ්බි පරිභුක්ඛියතාති'ති. අසොසාපුං බො  
හිකඛු තෙසං මනුෂ්‍යානං උජ්ඣායනානං බියනනානං විපාවෙනනානං.  
අප බො තෙ හිකඛු හගචතො එතමන්. ආරොවෙස්ස. -පෙ-

“න භික්ඛවෙ අමිං පරිභුඤ්ජිතඛිං. යො පරිභුඤ්ජයා ආපතති දුක්ඛටසසා”ති.

34. තෙත බො පන සමයෙන අසූඤ්ඤාංගස්ස පුගස්ස සඛ්ඤා-  
හන්තං හොති. සුපෙ අබ්බපෙසිකායො පක්ඛින්නා හොතති. භික්ඛු  
කුක්ඛව්වායනතා න පටිගණනති.

‘පටිගණනාව හික්කවෙ පරිභ්‍රාෂ්ට. අනුජානාමි හික්කවෙ අමිනිපෙසිකන්ති.’

තෙත බෝ පත සමයෙන අකකුරසස පුගසස සඛකභන්තං ගොති.  
තෙ න පරියාපුණිංසු අබ්බපෙසිකං කාතුං, භන්තගෙන සකලෙභෙව අබ්බෙති  
චරන්ති. භික්ඛු කුකකුච්චායනා න පටිගණන්ති.

“පටිගණනාව හිකඩවෙ පරිභුඤජපං. අනුජානාමි හිකඩවෙ පඤචහි  
සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤජතුං, අගගිපරිචිතං, සක්පරිචිතං,  
නබපරිචිතං, අබිජං, නිබ්බට්ඨිජකෙඤ්ඤව  
ඉමෙහි පඤචහි සමණකප්පෙහි ඵලං පරිභුඤජතුනති.”

35. තෙන බො පන සමයෙන අසූඤ්ඤානරො හික්කු අහිනා දට්ඨො කාලකතො<sup>1</sup> හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. නභ නුත සො හික්කවෙ හික්කු ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙනා විතෙනා ඵරි. සවෙ හි සො හික්කවෙ හික්කු ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙනා විතෙනා ඵරෙය්‍ය, න හි සො හික්කවෙ හික්කු අහිනා දට්ඨො කාලං කරෙය්‍ය. කතමානි වතාරි අහිරාජකුලානි: විරූපකං අහිරාජකුලං, ඵරාපථං අහිරාජකුලං, ඡන්ධාපුත්තං අහිරාජකුලං, කණ්ණිකාගොතමකං අහිරාජකුලං, නභ<sup>2</sup> නුත සො හික්කවෙ හික්කු ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙනා විතෙනා ඵරි. සවෙ හි සො හික්කවෙ හික්කු ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙනා විතෙනා ඵරෙය්‍ය, න හි සො හික්කවෙ හික්කු අහිනා දට්ඨො කාලං කරෙය්‍ය. අනුජානාමි හික්කවෙ ඉමානි වතාරි අහිරාජකුලානි මෙතෙනා විතෙනා ඵරිතුං, අනංගුත්ථියා අනතරක්ඛාය අනපරිත්තං කාතුං. එවසඤ්ඤි පන හික්කවෙ කාතබ්බො:

1. කාලකතෝ - චජ්ජ.

2. නවීන - මජ්ඣං.

ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු මගධාධිපති ශ්‍රේණික බිම්බිසාර රජුට මෙ පවත් සැලකළාහ. “සගයෙනි, ආර්යයන් විසින් අඹ මොනවට වළඳන ලද්දේ ය. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පමණ දැනීම වණන ලද්දේ යැ” යි රජ කී ය. මිනිස්සු “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ පමණ නො දන රජුගේ අඹ වළඳන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භික්ෂු ලාමක කොට සිත්, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඹ නො වැළඳියයුතු. යමෙක් වළඳන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

34. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක (සමුහයකගේ) සහ බතෙක් වෙයි. සුපයෙහි (හොඳ්දෙහි) අඹ පෙනී දමන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු, මහණෙනි, අඹ පෙති අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මුළුවෙක සහබතෙක් වෙයි. ඔහු අඹ පෙති කරන්නට පුහුණු නො කළාහ. බොජුන් හලෙහි සම්පූර්ණ වූ අඹ වලින් යුක්ත වැ (අඹ) අතින් ගෙන හැසිරෙත්. භික්ෂු කුකුස් කරන්නාහු නොපිළිගනිත්.

“මහණෙනි, පිළිගනිවු, වළඳවු. මහණුනට කැප වූ කරුණු පසෙකින් එල වළඳන්නට අනුදනිමි. අග්නි පරිච්ඡය (ගින්නෙන් රත් කරන ලද) ශස්ත්‍ර පරිච්ඡය (ආයුධයෙකින් කපන ලද), නබපරිච්ඡය (නියෙන් සිඳින ලද), අඛිපය (ඤ්ජ නැති එලය), පස්වතු නිබ්බට බිජය (ඉවත් කරන ලද ඇට ඇති එලය) යනු ඒ පස් වැදෑරුම් කැප එල ය. මහණෙනි, කැප වූ මේ පස් කරුණින් මහණුනට කැප වූ එල වළඳන්නට අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

35. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් සර්පයකු විසින් ඩසිනා ලද්දේ කලුරිය කෙළේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්ප රාජකුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙම මේ සතර සර්පරාජකුලයන් මෙන් සිතින් පැතිර වූයේ වී නම්, මහණෙනි, ඒ මහණ සර්පයකු විසින් ඩසින ලද්ද ව කලුරිය නො කරන්නේ ම ය. කවර සතර සර්පරාජ කුලයෝ ද යත්: විරූපාක්ඝ සර්පරාජ කුලය, ඒරාපථ සර්පරාජ කුලය, ජබ්‍යාපුත්ත සර්පරාජ කුලය, කණ්ඩාගොතමක සර්පරාජ කුලය යන සතර ය. මහණෙනි, ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් නො ම පැතිර වී ය. මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පැතිරවූයේ වී නම්, සර්පයකු විසින් ඩසින ලද්ද ව නො ම කලුරිය කරන්නේ ය. මහණෙනි, ආත්මගුප්තිය පිණිස, ආත්මාරක්ඝාව පිණිස, තමාට ආරක්ඝාව සලසාගන්නට මේ සතර සර්පරාජ කුලයන් මෙන් සිතින් පතුරු වන්නට (සතර සර්පරාජකුලයනට මෙන් වඩන්නට) අනුදනිමි. මහණෙනි, එය වූ කලී මෙසේ කළයුතු:

“විරූපකෙනහි මෙ මෙනනං මෙනනං ඵරාපථෙහි මෙ  
ජබ්බාපුතෙනහි මෙ මෙනනං මෙනනං කණ්ඩාගොතමකෙනි ව

අපාදකෙනි මෙ මෙනනං මෙනනං දිපාදකෙනි මෙ  
චතුසදෙහි මෙ මෙනනං මෙනනං බහුසදෙහි මෙ

මා මං අපාදකො හිංසි මා මං හිංසි දිපාදකො  
මා මං චතුසදෙ හිංසි මා මං හිංසි බහුසදෙ

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා සබ්බෙ භූතා ව කෙවලා  
සබ්බෙ භද්දානි පසස්සතු මා කඤ්චි පාපමාගමා

අසමාණො බුද්ධො  
අසමාණො ධම්මො අසමාණො සබ්බසා

පමාණවත්තානි සිරිංසපානි<sup>1</sup>  
අහි විච්ඡිකා සත්තපදී උණණානාහි

සරබ්බ මුසිකා කතා මෙ රක්ඛා  
කතා මෙ පරිකතා පටිකකමන්තු භූතානි

සො'හං නමො භගවතො  
නමො සත්තන්තං සමමාසමබුද්ධානන්ති.”

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු අනභිරතියා  
පිළිනො අත්තනො අඛගජාතං ඡිද්දි. භගවතො ඵත්තමඤ්ඤං ආරො-  
වෙසුං. “අඤ්ඤමහි සො භික්ඛවෙ මොසපුරිසො ඡෙත්තංඛමහි  
අඤ්ඤං ඡිද්දි.

න භික්ඛවෙ අත්තනො අඛගජාතං ඡෙත්තංඛං. සො ඡිත්තෙදායා  
ආපත්ති චූළලවට්ඨසස්සාති.”

1. සරිසපානි - මජ්ඣං.

“විරූපාසු කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ඒරාපථ කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. ඡබ්බාපුත්ත කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා. කණ්භාගොතමක කුලයට අයත් සර්පයන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, දෙපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, සිවුපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා, බුහුපා සතුන් හා මගේ මෙන් සිත වේවා.

අපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, දෙපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, සිවුපා සතෙක් මා නො පෙළාවා, බුහුපා සතෙක් මා නො පෙළාවා.

සියලු සත්තු, සියලු පණ ඇත්තෝ, සියලු භූතයෝ, මේ සියල්ලෝ යහපත් දෑ ම දකිතිවා. කිසිවකු ද කරා දුකෙක් නො ඒවා.

බුදුරජ තෙම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), ධර්ම අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), සංඝයා අප්‍රමාණය (පමණ කළ නො හැකි ගුණ ඇත්තේ ය), සර්පාපයෝ (සර්පයෝ) ප්‍රමාණවත්හ.

සර්පයෝ ය, ගෝත්‍රසුවෝ ය, පත්තුයෝ ය, දිව්මකුඵවෝ ය, සිකතල්ලු ය, සුහුනෝ ය, මීයෝ ය යන මොහු ප්‍රමාණවත්හ.

මා විසින් ආරක්‍ෂාව කරන ලද්දේ ය, මා විසින් පරිත්‍රාණය කරන ලද්දේ ය. භූතයෝ පෙරළා යෙත්වා.

ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි, (විපස්සි ආදී) සත් සම්මාසම්බුදුරුන්ට නමස්කාර කරමි” යනු යි.

36. එ සමයෙහි වනාහි එක් මහණෙක් අනභිරුකියෙන් (මහණ දම පිරිමෙහි නො ඇල්මෙන්) පෙළුණේ තමාගේ පුරුෂ නිමිත්තය සිදැලි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයා අනෙකක් සිත්ද යුතු කල්හි වෙන එකක් ම සිත්දේ ය.

මහණෙනි, තමා ගේ පුරුෂ නිමිත්ත නො සිත්දයුතු. යමෙක් සිත්දේ වී නම්, ඔහුට තුලැසි ඇවැත් වන්නේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකසී සෙට්ඨිසී මහග්ගසී වජ්ජනසාරසී වජ්ජනගණ්ඨී උප්පානා හොති. අථ ඛො රාජගහකසී සෙට්ඨිසී එතදහොසි: ‘යනනුනාහං ඉමාය වජ්ජනගණ්ඨියා පතං ලිඛාපෙය්‍යං, ලෙඛකං මෙ පරිභොගං හව්‍ය්‍යති, පතං ච දනං දස්‍යාමි’ති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි කාය වජ්ජනගණ්ඨියා පතං ලිඛාපෙය්‍යා සිකාය වාහිතා වෙළගෙහ ආලගෙහකා වෙළපරමපරාය බන්ධනා එවමාහ: ‘යො සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච දින්නං යෙව පතං ඔහරතු’ති.

අථ ඛො පුරුෂො කසීපො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනු-පසඛකමි. උපසඛකමිතා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොච: ‘අහං හි ගහපති, අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච දෙහි මෙ පතනති’ ‘සවෙ හතෙන, ආයසමා අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච දින්නං යෙව පතං ඔහරතු’ති.

අථ ඛො මහලිගොසාලො අපිතො කෙසකම්බලො පකුඛො කට්ඨායනො සක්ඛයො බෙල්ලට්ඨිපුත්තො නිගණ්ඨො නාතපුත්තො යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොච: ‘අහං හි ගහපති අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච, දෙහි මෙ පතනති’. ‘සවෙ හතෙන, ආයසමා අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච දින්නං යෙව පතං, ඔහරතු’ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා ච මහාමොග්ගලානො ආයසමා ච පිණ්ඩාලභාරද්වාපො පුට්ඨනසමයං නිවාසෙකා පතනච්චරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පට්ඨිංසු. අථ ඛො ආයසමා පිණ්ඩාලභාරද්වාපො ආයසමානං මහාමොග්ගලානං එතදවොච, ‘ආයසමා ඛො මහාමොග්ගලානො අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච ගච්ඡාමසො මොග්ගලාන, එතං පතං ඔහර, කුසෙහසො පතො’ති. ‘ආයසමාපි ඛො පිණ්ඩාලභාරද්වාපො අරහා වෙව ඉඤ්ඛිමා ච. ගච්ඡාමසො භාරද්වාප, එතං පතං ඔහර. කුසෙහසො පතො’ති. අථ ඛො ආයසමා පිණ්ඩාලභාරද්වාපො වෙහාසං අබ්බුග්ගන්තො නං පතං ගහෙතා තිකඛකතුං රාජගහං අනුපරියාමි.

37. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටුහට මහඟු සඳුන් හරයෙකින් නිපන් සඳුන් ගැටයෙන් ලැබුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජ ගහ නුවර සිටුහට “මේ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියැවීම් නම් ඉතා යෙහෙක. ලියැවීමේ දී නිපන් සඳුන් සුණු ද මගේ පරිභෝග වස්තුවෙක් වන්නේ ය. පාත්‍රය ද දෙන වස්තුවක් කොට දෙන්නෙමි”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති රජගහ නුවර සිටු තෙම ඒ සඳුන් ගැටයෙන් පාත්‍රයක් ලියවා, සාල්ලෙක තබා හුණ ගසෙක අඟු එල්වා එය හුණ දඩු පරපුරෙක (හුණගසෙන් හුණගස බඳි කොට හුණගස් කිහිපයක් එකට ඇඳා නැනු ගසෙක) බැඳ යමෙක් රහත් ද සාද්ධි මත් ද වේ නම් ඔහුට මේ පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ය. හේ මෙය ගෙන බසි වා”යි මෙසේ කී ය.

එ කල්හි පුරණකාශාප රජගහ නුවර සිටුහු කරා එළඹියේ ය. එළඹූ රජගහ නුවර සිටුහු බණවා, “ගෘහපතිය, මම රහත් ද සාද්ධිමත් ද වෙමි. මට පාත්‍රය දෙව”යි කීය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත් ද සාද්ධිමත් ද වූ සේක් නම් ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා”යි සිටු කී ය.

ඉක්බිත්තෙන් මහබලිගොසාල ද කේසකම්බලී අර්ථ ද, පකුධ කම්මායන ද සංජය බෙලලවඩ්දුත්ත ද නිගණ්ඨ නානදුක්ක ද යන මොහු එකෙක් වෙත වෙතම රජගහ නුවර සිටු කරා එළඹී-යහ. එළඹූ “ගෘහපතිය, මම වූ කලී රහත් ද සාද්ධිමත් ද වෙමි. පාත්‍රය මට දෙව”යි කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ රහත් ද සාද්ධිමත් ද වූ සේක් නම්, ඔබට පාත්‍රය දෙන ලද්දේ ම ය. එය ගෙන බස්නා සේක් වා”යි සිටු කී ය.

එ සමයෙහි වූ කලී ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් පිණ්ණාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ද යන දෙනම පෙරවරු යෙහි හැඳ පෙරවැ පා සිටුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිටු පිණ්ස පිවිසියාහ. එ කල්හි ආයුෂ්මත් පිණ්ණාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුනට “ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණු වෝ රහත් ද සාද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් මහමුගලන් තෙරුනි, වඩිනු මැනැව, තෙල පාත්‍රය ගෙන බසිනු මැනැව තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි කීහ. ආයුෂ්මත් පිණ්ණාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝත් රහත් ද සාද්ධිමත් ද වෙති. ඇවැත් භාරද්වාජයෙනි, වඩින්න, තෙල පාත්‍රය ගෙන බසින්න, තෙල පාත්‍රය ඔබ ගේ යැ”යි මහමුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ. එකල්හි ආයුෂ්මත් පිණ්ණාල භාරද්වාජ තෙරණුවෝ අහස් නැග ඒ පාත්‍රය ගෙන තුන් වරක් රජගහ නුවර සිසාරා වැඩියාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි සපුත්තදුරො සකෙ නිවෙසනෙ ධිකො හොති පඤ්ඤිකො නමස්සමානො. 'ඉධෙව හතෙන අයොගා භාරද්වාපො අමහාකං නිවෙසනෙ පතිට්ඨාතු'ති. අථ ඛො ආයසමා පිණේඤාලභාරද්වාපො රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස නිවෙසනෙ පතිට්ඨාසි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි ආයසමතො පිණේඤාලභාරද්වාපස්ස හත්තො පත්තං ගහෙත්වා මහස්සස්ස බාදනියස්ස පුරෙත්වා ආයසමතො පිණේඤාලභාරද්වාපස්ස පාදසි. අථ ඛො ආයසමා පිණේඤාලභාරද්වාපො තං පත්තං ගහෙත්වා ආරාමං අගමාසි. අස්සොස්ස ඛො මනුස්සා 'අයොගන කිර පිණේඤාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔහාරිතො'ති. තෙ ව මනුස්සා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඤාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො අනුබ්බංසු. අස්සොසි ඛො හගවා උච්චාසද්දං මහාසද්දං. සුත්වාන ආයසමනං ආනන්දං ආමනෙත්ඨි: කිත්තු ඛො සො ආනන්ද, උච්චාසද්දො මහාසද්දො'ති.

'ආයසමතා හතෙන, පිණේඤාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔහාරිතො. අස්සොස්ස ඛො හතෙන, මනුස්සා අයොගන කිර පිණේඤාලභාරද්වාපෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔහාරිතොති. තෙ ව හතෙන මනුස්සා උච්චාසද්දා මහාසද්දා ආයසමනං පිණේඤාලභාරද්වාපං පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො අනුබ්බා, සො එසො හතෙන, හගවා, උච්චාසද්දො මහාසද්දො'ති.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සඬ්ඛං සන්තිපානෙත්වා ආයසමනං පිණේඤාලභාරද්වාපං පටිපුච්ඡි 'සච්චං කිර තයා භාරද්වාප, රාජගහකස්ස සෙට්ඨිස්ස පතො ඔහාරිතො'ති.

'සච්චං හගවා.'

විගර්භි බුද්ධො හගවා, 'අනනුච්ඡවිකං භාරද්වාප අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණියං. කථං හි නාම තං භාරද්වාප, ඡවස්ස දරුපක්කස්ස කාරණා ගිහිනං උක්කරිමනුස්සධම්මං ඉඤ්චාපිභාරියං දස්සෙස්සසි. සෙය්‍යථාපි භාරද්වාප, මාතුගාමො ඡවස්ස මාසකරුපස්ස කාරණා කොපිනං දස්සෙති, එවමෙව ඛො තයා භාරද්වාප, ඡවස්ස දරුපක්කස්ස කාරණා ගිහිනං උක්කරිමනුස්සධම්මං ඉඤ්චාපිභාරියං දස්සිතං. තෙනං භාරද්වාප, අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා හියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං භාරද්වාප, අප්පසන්නානං චෙව අප්පසාදය පසන්නානං ව එකච්චානං අඤ්ඤාපකායා'ති.

එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර සිටු තෙම අඹුදරුවන් සහිත වූ “වහන්ස, ආයුධ වූ භාරද්වාජයන් වහන්සේ මෙහි ම අප ගේ නිවෙසෙහි පිහිටන සේකවා”යි කියමින් දෙහොත් මුදුන් දී නමස්කාර කරනුයේ සිය ගෙහි සිටියේ වෙයි. ඉක්බිතිතෙන් ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ රජගහ නුවර සිටුහු ගේ ගෙහි පිහිටියාහ. එ කල්හි රජගහ නුවර සිටු තෙම ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් ගේ අතින් ඒ පාත්‍රය ගෙන මහඟු බාදායෙන් පුරා, උන් වහන්සේට ම එය පිළිගැන්වී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරණුවෝ ඒ පාත්‍රය ගෙන ආරාම යට වැඩි සේක. “ආයුධ වූ පිණේඛාලභාරද්වාජයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද සේක ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් පිටුපසින් ඔබ අනුව ගියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඔවුන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ ඇසූ සේක. අසා ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් බණවා, ‘අනඳයෙනි, ඒ උස් හඬ මහහඬ කවරේ දැ’ යි අසා වදළ සේක.

වහන්ස ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, මිනිස්සු ආයුධ වූ පිණේඛාලභාරද්වාජයන් වහන්සේ විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය ගෙන බස්නා ලද්දේ ල යි මිනිස්සු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ මිනිස්සු ද උස්හඬ ඇත්තාහු, මහහඬ ඇත්තාහු, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජයන් පසු පස්සෙන් ආවාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය මහහඬ යැයි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කොට, ආයුෂ්මත් පිණේඛාලභාරද්වාජ තෙරුන් බණවා “භාරද්වාජයෙනි, නොප විසින් රජගහ නුවර සිටුහු ගේ පාත්‍රය බාගෙනෙන ලද්දේ ල, ඒ සැබැ දැ”යි අසා වදළ සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි තෙරණුවෝ උත්තර දුන්හ.

“භාරද්වාජයෙනි, නොනිසි දෑයෙක, නොඅනුලොම දෑයෙක, නොසුදුසු දෑයෙක, මහණනට නො ගැළැපෙන දෑයෙක, නො කැප දෑයෙක, නොකටයුතු දෑයෙක, භාරද්වාජයෙනි, කෙසේ නම් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ලී පාත්‍රයක් නිසා ගිහියනට උතුරු මිනිස් දමක් වූ ඉදුපෙළහර දක්වුනු ද භාරද්වාජයෙනි, මාගමක් නොවටනා මස්සක් පමණවූ මිලයක් නිසා යම්සේ සවකිය කෞපිනය දක් වන්නී ද, භාරද්වාජයෙනි, එ පරිද්දෙන් ම නොප විසින් නොවටනා ලී පාත්‍රයෙක කරුණින් ගිහියනට උතුරුමිනිස්දහමක් වූ ඉදු පෙළහර දක්වන ලද්දේ ය. භාරද්වාජයෙනි, මෙය නොපහන් අය ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් අයගේ (පැහැදීම) බොහෝ වීම පිණිස ද නො වේ. භාරද්වාජයෙනි, වැලිදු මෙය නොපහන් අයගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් කෙනකු ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විවිධ කරුණු දක්වා ගැඹුණු සේක.



විගරහිතා ධම්මං කථං කතා හිතා ආමනෙතසි:

“න හිකබ්බෙ, හිතීනං උතතරිමනුසසබ්බමං ඉද්ධිපාටිභාරියං දණ්ඩාතබ්බං. යො දණ්ඩාතා ආපනති දුක්ඛකට්ඨසා. හිතද්දේතං හිකබ්බෙ, දරුපතං. සකලිකං සකලිකං කතා හිතවුතං අඤ්ජනුපපිංසනං දෙට්. න ච හිකබ්බෙ දරුපතො ධාරෙතබ්බො යො ධාරෙයා ආපනති දුක්ඛකට්ඨසා”ති.

38. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බකියා හිතා උච්චාවචෙ පතෙත ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති, ‘සෙය්‍යථාපි හිතී කාමහොගිතො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න හිකබ්බෙ, සොවණ්ණමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න රුපියමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න චෙත්ථියමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න ඵලිකමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න කංසමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න කාවමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න තිපුමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න සිසමයො පතො ධාරෙතබ්බො, න තමබලොහමයො පතො ධාරෙතබ්බො, යො ධාරෙයා ආපනති දුක්ඛකට්ඨසා. අනුජානාමි හිකබ්බෙ දෙව පතෙත අයොපතනං, මතතිකාපතනං”ති.

39. තෙන බො පන සමයෙන පතනමුලං සංසියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

‘අනුජානාමි හිකබ්බෙ, පතනමණ්ඩලනති.’

තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බකියා හිතා උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුසසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති, ‘සෙය්‍යථාපි හිතී කාමහොගිතො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“න හිකබ්බෙ, උච්චාවචානි පතනමණ්ඩලානි ධාරෙතබ්බොති. යො ධාරෙයා ආපනති දුක්ඛකට්ඨසා. අනුජානාමි හිකබ්බෙ, දෙව පතනමණ්ඩලානි තිපුමයං සිසමයං”ති.

බහලානි මණ්ඩලානි නාවජුපියනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකබ්බෙ, ලිබ්බු”නති.

වලී හොතති -පෙ-

“අනුජානාමි හිකබ්බෙ, මකරදන්තකං ඡිඤ්ඤු”නති.

විවිධ කරුණින් ගරභා දූහමි කතා කොට මහණුන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිහිනට උතුරු මිනිස් දහමක් වූ ඉද්දපෙළහර නො දැක්වියයුතු, යමෙක් දැක්වූයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙල ලී පාත්‍රය බිඳිවූ, කැබැලි කැබැලි කොටැ හික්සුනට අඳුන් ගවනු පිණිස දෙවූ. මහණෙනි, ලිමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු යමෙක් දරන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදළු සේක.

38. එ සමයෙහි වනාහි සවග මහණහු රන්මුවා ද රිදී මුවා ද ලොකු කුඩා (නොයෙක් ප්‍රමාණයේ) පාත්‍ර දරන්. ‘කාමභොගී ගිහියන් බදුහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, ගරහත්, නො ගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

“මහණෙනි, රන්මුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, රිදී මුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, මිණිමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, වෙරළමිණිමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, පළිගුමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, කස්ලොහො මුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, විදුරුමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු කළුරියමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, සුදුරියමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, තඹලොහොමුවා පාත්‍රය නො දැරියයුතු, යමෙක් දැරූයේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි යමුවා පාත්‍රය ද මැටිමුවා පාත්‍රය ද යන පාත්‍රදෙක අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

39. එ සමයෙහි පාත්‍රයේ මුල ගැටෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි පාමඩුල්ලක් (පාත්‍ර අඩියක්) අනුදනිමි’ යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදිමුවා වූ ද යි උස් පහත් (නානාවිධ) පාමඩුලු දරන්, ‘කාමභොගී ගිහියන් බදුහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

‘මහණෙනි උස්පහත් පාමඩුලු නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, රියමිමුවාද සුදු රියමිමුවා දැයි පාමඩුලු දෙකක් අනුදනිමි’ යි වදළුසේක.

සන වූ පාමඩුලු පාත්‍රයෙහි වැදගෙන නො සිටී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

‘මහණෙනි, (තුනිබව ගන්වනු පිණිස) මඩුල්ල ලියන්නට අනුදනිමි’ යි වදළුසේක.

෧ලී ගැසෙත් (ඇකිලෙන්)...

‘මහණෙනි මුවර දැති කපන්නට අනුදනිමි’ යි වදළුසේක.

40. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බන්තියා භික්ඛු විත්තානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙතති රූපකාකිණිණානි භිත්තිකමෙකතානි. තානි රජීකායපි දසෙසනතා ආභිණ්ඩනි. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති, 'සෙය්‍යාපාපි ගිහි කාමභොගිනොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ-

'න භික්ඛවෙ, විත්තානි පත්තමණ්ඩලානි ධාරෙතබ්බානි රූපකාකිණිණානි භිත්තිකමෙකතානි. යො ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පකතිමණ්ඩල'නති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋදකං පත්තං පටිසාමෙතති. පත්තො දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො පටිසාමෙතබ්බො. යො පටිසාමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔත්තාපෙක්ඛා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සොදකං පත්තං ඔත්තාපෙතති, පත්තො දුග්ගතෙධා භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, සොදකො පත්තො ඔත්තාපෙතබ්බො. යො ඔත්තාපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොදකං කත්වා ඔත්තාපෙක්ඛා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

43. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු උණෙහ පත්තං නිදහනති පත්තස්ස විණෙණ්ණං දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, උණෙහ පත්තො නිදහිතබ්බො. යො නිදහෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මුහුත්තං උණෙහ ඔත්තාපෙක්ඛා පත්තං පටිසාමෙතු"නති.

44. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්බහුලා පත්තො අපේක්ඛාකාසෙ අනාධාරා නික්ඛින්නා භොතති. වාතමණ්ඩලිකාය ආවට්ඨිතා පත්තා භිජ්ජිසු. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පත්තාධාරක"නති.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මීඨනෙත පත්තං නික්ඛිපතති. පටිපතිතා පත්තො භිජ්ජති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

"න භික්ඛවෙ, මීඨනෙත පත්තො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛකට්ඨස්ස"නති.

40. එ සමයෙහි සවග මහණහු විසිතුරු වූ හිත්තිකර්ම කළ රූපවලින් ගැවැසී ගත් සිතුවම් කරන ලද පාමඩුලු දරන්. විටියෙහි ද ඒවා පෙන් වමින් ඇවිදිත්. කාමහොඟී ගිහියන් බලුහ'යි මිනිස්සු ලාංක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ....

මහණෙනි, හිත්තිකර්ම කළ රූපයෙන් ගැවැසීගත් විසිතුරු පාමඩුලු නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පියෙවි පාමඩුලු අනුදනිමි''යි වදළ සේක.

41. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්. පාත්‍රය දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය තැන්පත් කොට නො තැබිය යුතු. යමෙක් තබන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, තවා (රත් කොට) පාත්‍රය තැන්පත් කොට තබන්නට අනුදනිමි''යි වදළ සේක.

42. එ සමයෙහි මහණහු දිය සහිත පාත්‍රය තවත් (රත් කරත්). පාත්‍රය දුගඳ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දිය සහිත පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තවන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දිය රහිත කොට තවා පාත්‍රය සුරැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි''යි වදළ සේක.

43. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි තබන්. පාත්‍රයේ පැහැය දුෂ්‍ය වෙයි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මොහොතක් උෂ්ණයෙහි තවා පාත්‍රය සුරැකි කොට තබන්නට අනුදනිමි''යි වදළ සේක.

44. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ පාත්‍රයෝ එළිමහනෙහි ආධාරක යක් නැති ව තබන ලද්දහු වෙත්. පාත්‍රයෝ සුළි සුළඟෙකින් පෙරළී බුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රාධාරකයක් අනුදනිමි''යි වදළ සේක.

45. එ සමයෙහි වනාහි හික්ෂුහු මිඨාන්තයෙහි (පිල් කෙළවර) පාත්‍ර තබන්. පාත්‍රය ඇඳවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පිළ කෙළවර පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ''යි වදළ සේක.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිභණ්ඩනොන පතනං නික්ඛිපනති. පරිපතීඤ්ඤා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පරිභණ්ඩනොන පතො නික්ඛිපිතබ්බො. යො නික්ඛිපෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛවසයා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජමාය පතනං නික්ඛුජ්ජනති. ඔට්ඨො සංඝීයති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තිණසන්තාරක”නති.

තිණසන්තාරකො උපවිකාහි ඛජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වොළක”නති.

වොළකං උපවිකාහි ඛජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනමාලකනති.” පතනමාලකා පරිපතීඤ්ඤා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනකණ්ණොලික”නති.

පතනකණ්ණොලිකාය පතො සංඝීයති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පතනතථවික”නති.

අංසබ්ඛකො න භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අංසබ්ඛකං බන්ධනසුත්තක”නති.

48. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භිත්තඛිලෙපි නාගදන්තකෙපි පතනං ලග්ගනති. පරිපතීඤ්ඤා පතො භිජ්ජති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතො ලග්ගතබ්බො. යො ලග්ගෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛවසයා”ති.

46. එ සමයෙහි මහණහු පරිභණ්ඩය කෙළවර (පිළට පිටත වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය තබන්. පාත්‍රය ඇඳවැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එය සැලකළහ.

“මහණෙනි, පරිභණ්ඩය කෙළවර (පිළට පිටතින් වූ කුඩා පිළු තුළ) පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තැබුයේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

47. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු පාත්‍රය බිම මුනින් නමා තබන්. පාත්‍රයේ මුච්චිට ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, තණ ඇතිරියක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

තණ ඇතිරිය වෙයන් විසින් කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය තැබීමට) රෙදිකඩක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

රෙදිකඩ වෙයන් විසින් කනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රමාලකයක් (පාත්‍රය තබන්නට පිළක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රමාලකයෙන් ගිලිහී වැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රකණ්ණෙකාලිකාවක් (පාත්‍රය තබන කුඩයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පාත්‍රකණ්ණෙකාලිකායෙහි පාත්‍රය ගැටී ගෙවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, (පාත්‍රය බහාලන්නට) ඵවිකයක් (පසුම්බියක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ඵල්ලා ගන්නට අසබන්ධකයෙක් (උර හිසේ ඵල්වන පටියෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අසබන්ධකයක් (උරබඳනාවක්) ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

48. එ සමයෙහි මහණහු භික්ෂිඛිලයෙහි (බිත්තියෙහි ගසන ලද උලෙක) ද නාගදත්තකයෙහි ද (බිත්තියෙහි සවි කළ ඇත්දතෙහි) ද පාත්‍රය ඵල්ලන්. ඇඳවැටී පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි පාත්‍රය නො ඵල්ලියයුතු. යමෙක් ඵල්ලන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මඤ්ඤා පතනං නිකඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිද්දානා ඔක්ඛරිතා පතනං භික්ඛුනති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, මඤ්ඤා පතෙතා නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨො”ති.

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පීඨෙ පතනං නිකඛිපනති. සතිසම්මොසා නිසිද්දානා ඔක්ඛරිතා පතනං භික්ඛුනති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පීඨෙ පතෙතා නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨො”ති.

51. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අභික පතනං නිකඛිපනති. සතිසම්මොසා වුට්ඨහනති. පරිපතීතා පතෙතා භික්ඛුනති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, අභික පතෙතා නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨො”ති.

52. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ඡතෙත පතනං නිකඛිපනති. වාතමණ්ඩලිකාය ඡතනං උක්ඛිපියති. පරිපතීතා පතෙතා භික්ඛුනති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, ඡතෙත පතෙතා නිකඛිපිතබ්බො. යො නිකඛිපෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨො”ති.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පතනහස්ථා කවාටං පණාමෙතති. කවාටො ආවට්ඨිතා පතෙතා භික්ඛුනති, භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, පතනහස්ථා කවාටො පණාමෙතබ්බො. යො පණාමෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨො”ති.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුමබ්බකවාගෙ පිණ්ඩාය වර්තති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි තිස්සියා’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, කුමබ්බකවාගෙ පිණ්ඩාය වර්තබ්බො, යො වරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨො”ති.

49. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු ඇදෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළා වෙත් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇදෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

50. එ සමයෙහි මහණහු පුටුවෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි මුළාවෙන් ඉදගන්නාහු වැතිර පාත්‍රය බිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුටුවෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

51. එ සමයෙහි මහණහු ඇකයෙහි පාත්‍රය තබන්. සිහි නැති ව නැහි සිටිත්. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි ඇකයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

52. එ සමයෙහි මහණහු ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය තබන්. සුළි හුළහින් ඡත්‍රය එසැවෙයි. පාත්‍රය වැටී බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඡත්‍රයෙහි පාත්‍රය නො තැබියයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

53. එ සමයෙහි මහණහු පාත්‍රය ගත් අතැත්තාහු කටුළුව අරිත්. කටුළුව පෙරළී ඊමෙන් පාත්‍රය බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පාත්‍රය ගත් අතැතියහු විසින් කටුළුව නො ඇරිය යුතු. යමෙක් අරින්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ යැ යි වදළ සේක.

54. එ සමයෙහි මහණහු ලබු කබලෙන් (ලබු කබලක් අතැති වැ) පිටු පිණිස හැසිරෙත්. මිනිස්සු ‘තිර්ථකයන් බදුහ’යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ලබුකබලෙන් පිටුසිහා නො හැසිරිය යුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.



55. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සට්ඨකවාහෙ පිණ්ඩාය වරතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යාථාපි තිත්ථියා'ති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, සට්ඨකවාහෙ පිණ්ඩාය වරිතබ්බං. යො වරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටසො”ති.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සබ්බපංසු-කුලිකො හොති. යො ඡවසීයස්ස පතනං ධාරෙති, අඤ්ඤතරා ඉත්ථි පසස්සිකා භිතා විස්සරමකාසී 'අබ්භං මෙ, පියාවො වතායනති'. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති, 'කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තියා ඡවසීයස්ස පතනං ධාරෙස්සනති, සෙය්‍යාථාපි පියාවිලි-කා'ති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, ඡවසීයස්ස පතෙතා ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටසො. න ච භික්ඛවෙ, සබ්බපංසුකුලිකෙන භවිතබ්බං. යො භවෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටසො”ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලකානිපි අට්ඨිකානිපි උච්චිට්ඨොදකමි පතෙතන නිහරතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති 'යස්මිං යෙව්මෙ සමණා සත්‍යපුත්තියා භුඤ්ජනති යොව නෙසං පටිග්ගහොති' භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං -පෙ-

“න භික්ඛවෙ, වලකානි වා අට්ඨිකානි වා උච්චිට්ඨොදකං වා පතෙතන නිහරිතබ්බං. යො නිහරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටසො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පටිග්ගහ”නති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු හරෙථන විපාවෙතො විවරං සිබ්බෙතති. විවරං විලොමං හොති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරො-චෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, සත්ථං නමතක”නති.

59. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස දණ්ඩසත්ථකං උප්පතනං හොති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, දණ්ඩසත්ථක”නති.

55. එ සමයෙහි මහණහු සට්ඨකවාහයෙන් (කළ කබලක් ගෙන) පිඩු පිණිස හැසිරෙත්. 'නිර්ථකයන් බඳුන්'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ...

“මහණෙනි, සට්ඨකවාහයෙන් (කළ කබලෙහි) පිඩු පිණිස නො හැසිරියයුතු. යමෙක් හැසිරෙන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

56. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් හැම පිරිකරින් ම පාංශුකුලික වෙයි. (හැම පිරිකරක් ම පාංශුකුල වශයෙන් සොයා ගත් දැයින් සකස් කොට ගෙන දරන්නේ වෙයි.) හෙතෙම මිනිහිස් කබලකින් කළ පාත්‍රයක් දරයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් ඔහු දක බිය පත් වුවා, මට විපතෙක, ඒකාන්තයෙන් මේ පිශාවයෙකැ'යි කැගැසූ ය. 'කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රික ශ්‍රමණයෝ පියස් පැටියන් සේ මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් දරත් දැ'යි ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, මිනිහිසින් කළ පාත්‍රයක් නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

57. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු (විකා දුමු) සප ද ඇට කටු ද ඉඳුල්දිය ද පාත්‍රයෙන් ගෙන ගොස් ඉවත ලත්. මේ ශාක්‍යපුත්‍රික මහණහු යම් පාත්‍රයෙක ම වළඳන් ද එය ම ඔවුන් කුණු දමන බඳුන වේ යැ' යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. ...

“මහණෙනි, සප හෝ ඇට හෝ ඉඳුල්දිය හෝ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගෙන නො යායුතු. යමෙක් ගෙන යන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කුණු දමන්නට බඳුනක් අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

58. එ සමයෙහි මහණහු අතින් ඉරා සිවුරු මසත්. සිවුරු විලොම (විසම) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පිහියක් ද පිහියට වැස්මක් ද අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සංඝයාට දණ්ඩශස්ත්‍රකයෙක් (මීට සහිත පිහියක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දණ්ඩශස්ත්‍රකය (මීට සහිත පිහිය) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසියා භික්ඛු උච්චාවචේ සත්ථකදණේඛ ධාරෙනාති යොවණ්ණමයං රූපියමයං. මනුස්ස, උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.-පෙ-

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා සත්ථකදණො ධාරෙනබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛපසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංකප්පමයනති.

61. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු කුක්කුටපකෙතන පි වෙළපෙසිකාය පි විවරං සිංහනති විවරං දුස්සබ්බිතං භොති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචික”නති.

සුචියො කණ්ණකිත්තායො භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සුචිනාළික”නති

සුචිනාළිකායපි කණ්ණකිත්තායො භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කිණ්ණෙන පුරෙතු”නති.

කිණ්ණෙපි කණ්ණකිත්තායො භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සත්තුයා පුරෙතු”නති

සත්තුයාපි කණ්ණකිත්තායො භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සරිතක”නති.

සරිතකෙනපි කණ්ණකිත්තායො භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මධුසිත්තකෙන සාරෙතු”නති.

සාරිතකං පරිභිජ්ජති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාරිතසිපාවික”නති.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු තත්ත තත්ත බිලං නිබන්ධිත්වා සංකප්පනිත්වා විවරං සිංහනති. විවරං විකණ්ණං භොති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං, කඨිනරජ්ජං. තත්ත තත්ත ඔබ්බන්ධිත්වා විවරං සිංහෙතුනති”.

60. එ සමයෙහි සචග මහණහු රන්මුවා ද රිදිමුවා ද කුදු මහත් පිහියා මිටි දරන්. 'කාමභොගී ගිහියන් මෙනැ'යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුදු මහත් පිහියා මිටි නො දරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා, දත්මුවා, අංමුවා, බටදඬුමුවා, හුණදඬුමුවා, දඬුමුවා, ලහමුවා, පලමුවා, ලොභොමුවා, සක්තැබමුවා පිහියාමිටි අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

61. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු කුකුළු පිහාටුයෙන් ද උන පතුරෙන් කළ කුරෙන් ද සිවුරු මසත්. සිවුරු නොමනා ව මැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිදිකටුව අනුදනිමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදාළසේක. හිදිකටු මල බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, හිදිකටුකුලාව අනුදනිමි” යි වදාළ සේක. හිදිකටුකුලායෙහි (බහාලන ලද්දහු) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, රාබිජු සුණුයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

රාබිජු සුණුයෙන් පුරවන ලද්දහු ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, කහමුසු විළඳ සුණුයෙන් පුරවන්නට අනුදනිමි” යි වදාළ සේක.

කහමුසු විළඳ සුණුයෙන් (පුරාලන ලද්දහු) ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මහණෙනි, ගල් කුඩුවලින් පුරවන්නට අනුදනිමි” යි වදාළ සේක. ගල්කුඩුවලින් පුරවන ලද්දහු ද මල බැඳුණාහු වෙත්.

“මීඉටියෙන් (තවරන්නට) අනුදනිමි” යි වදාළසේක. තවරන ලද මීඉටි ගැළැවී වැටෙයි.

“මහණෙනි, මීඉටි ගැ රෙදි කඩක් අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

62. එ සමයෙහි මහණහු ඒ ඒ තැන හුල් සිටුවා සම්බන්ධ කොට සිවුරු මසත්. සිවුරු විකර්ණ (සම නොවූ) කොන් ඇත්තේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කඩිනස (සිවුරුහිණ) ද කඩින රැහැන (සිවුරුහිණෙහි බඳනා රැහැන) ද යන දෙකත් ඒවායේ ඒ ඒ තැනැ සිවුර නමා බැඳ මසන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

විසමෙ කඨිනං පඤ්චරතති. කඨිනං පරිභිජ්ජති.

“න භික්ඛවෙව විසමෙ කඨිනං පඤ්චරතතිං. යො පඤ්චරයා ආපතති දුක්ඛංසංසාරිති”.

ජමාය කඨිනං පඤ්චරතති. කඨිනං පංසුකිතං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙව තිණසංචාරකතති”.

කඨිනස්ස අනෙතා ජීරති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙව අනුචාතං පරිභණ්ඩං ආරොපෙතුනති”.

කඨිනං නපපභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙව දණ්ඩකඨිනං විදුලකං සලාකං විනතන-  
රජ්ජං විනතනසුත්තකං විනතනිකාං විවරං සිඛෙබ්බුනති”.

සුත්තනතරිකායො විසමා භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙව කලිමෙකතති”.

සුත්තා වඩ්ඪා භොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙව මොසසුත්තකතති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරො-  
වෙසුං.

“න භික්ඛවෙව අධොතෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතතිං. යො අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛංසංසාරිති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙව අලෙහි පාදෙහි කඨිනං අක්කමිතතිං. යො අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛංසංසාරිති”.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනා කඨිනං අක්කමනති. කඨිනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙව සඋපාහනෙන කඨිනං අක්කමිතතිං. යො අක්කමෙයා ආපතති දුක්ඛංසංසාරිති”.

නො සම තන්හි සිවුරුහිණ තබන්. එය බිඳි වැටෙයි.

“මහණෙනි, නො සමවූ තැන සිවුරුහිණ නො තැබිය යුතු. යමෙක් තබන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

සිවුරුහිණ බිම තබන්. එය දූලියෙන් බැඳුණේ වෙයි.

“මහණෙනි, තණඇතිරිය අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කඨිනගේ කොන් දිරයි.

“මහණෙනි, වාරියක් යොදා පිරිබඩ නංවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සිවුරුහිණ නො පොහොනේ වෙයි (මද වෙයි).

“මහණෙනි, දණ්ඩකඨිනය ද සිවුරුහිණ මැදට බඳනා දණ්ඩ ද විදලකය ද (දණ්ඩකඨිනයේ ප්‍රමාණය අනුව) කළාලයේ කොන් දෙක අකුළා දෙපට කිරීම ද,

සලාකාව ද (දෙපට සිවුර මැදට දමන කුර ද) විනන්ධන රජ්ජුව ද,

මහ සිවුරුහිණ හා කුඩා සිවුරුහිණ බඳනා රහන ද කුඩා සිවුරුහිණෙහි සිවුර බඳනා හුය ද එසේ බැඳ සිවුර මහන්නට ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

සුත්‍රානාරිකාවෝ (හු අතර පෙදෙස්හු) විසම වෙත්. (සමාන ව නො සිටිත්).

“මහණෙනි, (අතර ප්‍රමාණය හඟවන) කිලිඹුවක් (තල්කොළ කැබැලි ආදී මීමක්) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

හු ඉරි ඇඳ වේ.

“(සිවුර මසා අවසන් වූ පසු ගලවා දමන) බොරු හු ගැසීම අනුදනිමි”යි වදළසේක.

63. එ සමයෙහි මහණහු නො දෙවූ පයින් සිවුරුහිණ ඇක්මෙන්. සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නොදෙවූ පයින් යුතු ව සිවුරුහිණ නො ඇක්මිය යුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්නේ නම් (පා ගාන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”.

64. එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සිවුරුහිණ ඇක්මෙන්. සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සිවුරුහිණ නො ඇක්මිය යුතු (පා නො ගැසිය යුතු). යමෙක් ඇක්මෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය”.

65. එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇත්තාහු සිවුරුහිණ ඇක්මෙන් (පාගත්). සිවුරුහිණ දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් සහිත වූවහු විසින් සිවුරුහිණ නො ඇක්මිය යුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

66. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු විවරං සිබ්බන්තා අභ්ගුලියා පටිගණනති, අභ්ගුලියො දුක්ඛා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”

67. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බංගියා භික්ඛු උච්චාවචෙ පටිගහොධාරෙන්නි සොවණ්ණමයං රුපිමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති. ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා පටිගහනා ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛවසස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨමයං දනතමයං විසාණමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ඡතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛ්‍යාතමයනති”.

68. තෙන බො පන සමයෙන සුචියොපි සත්තකාපි පටිගහනාපි නසසනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආවෙසනවිත්තනති”.

ආවෙසනවිත්තකෙ සමාකුලා භොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පටිගහනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

69. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අබ්බොකාසෙ විවරං සිබ්බන්තා සිතෙනපි උණෙතනපි කිලමනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනසාලං කඨිනමණ්ඩපනති”.

කඨිනසාලා නිවච්ඡන්තා භොති. උදකෙන ඔත්ථියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්ථකං කාතුනති”.

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චිනිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨිකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති”.

ආරොහන්තා විහංගන්තති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො යොපාණෙ ඉට්ඨිකායොපාණං සිලායොපාණං දුරුයොපාණනති”.

ආරොහන්තා පරිපතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති”.

66. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මහන්තාහු හිදිමුව ඇඟිල්ලෙන් පිළිගනිත්. (ඉදිකටු මුණත ඇඟිල්ලෙන් ගෙන අදිත්) ඇඟිල්ලේ රිදුම් ඇත්තෝ වෙත් (ඇඟිලි රිදේ). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාව (දිදලය) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

67. එ සමයෙහි සවග මහණහු රන්මුවා වූ ද රිදිමුවා වූ ද කුණු මහත් පිළිගාවත් (දිදල) දරත්. මිනිස්සු “මොහු කාමහොඟි ගිහින් බඳුවහ”යි ලාමක කොට සිහන්, නොගුණ කියත්, දෙස් කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, (රන්රිදිමුවා) කුණු මහත් පිළිගා (දිදල) නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටින් කරන ලද, ඇත්දළ ඇ දළින් කරන ලද, අඟින් කරන ලද, ගෙඩිවල ලෙල්ලෙන් කරන ලද, ලොහයෙන් කරන ලද සක්නැබින් කරන ලද පිළිගාව (දිදලය) අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

68. එ සමයෙහි හිදිකටු ද පිහියා ද පිළිගාවෝ (දිදල) ද නැසෙත් (නැති වෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇවිසුම් විනක් (ඉදිකටු කුලා ආදිය තබන කුඩා පෙට්ටියක් හෝ කොපුවක්) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඇවිසුම්විනෙහි ඒ හිදිකුලා ආදීහු එකට අවුල්වුවාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිළිගාවට (දිදලයට) පසුමඬියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිළිගා පසුමඬියට උරබඳනාවෙක් (උරේ එල්ලා ගැනීමට පටියෙක්) නො වෙයි.

“මහණෙනි, උරබඳනාව ද බඳනා හුය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

69. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි (හිඳ සිවුරු මහන්තාහු ගිතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුහිණ තබන්නට ශාලාවක් සිවුරුහිණට ලබුවක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සිවුරුහිණි හල (කඩින ශාලාව) මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි (දියට යට වෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුහිණිහල උස් බිම ඇතියක් කරන්නට (එහි බිම උස් කොට නංවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට නහන ලද බිමැ පස් ඇදහැළෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළයෙන් කළ බැඳුම ද ගලින් කළ බැඳුම ද ලියෙන් කළ බැඳුම ද යි බැඳුම් තුනක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උස් කොට බඳනා ලද බිමට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ හිණ (තරස්පුව) ගල්මුවා හිණ (තරස්පුව) දඬුමුවා හිණ (තරස්පුව) ද යනු තුන් හිණ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

හිණෙහි නඟින්නාහු ඇද වැටෙත්.

“ගරාදි වැටක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.



කඨිනසාලාය තිණවුණු පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙඛො උලලිතතාවලිතං කාතුං සෙතවණං කාළවණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපටිකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති”.

70. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු විවරං සිඤ්ඤො තසොව කඨිනං උජ්ඣාදො පකකමනති. උදුරෙහි පි උපටිකාහි පි බජ්ජති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කඨිනං සඬසරිතුනති”.

කඨිනං පරිච්ඡති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගොසංසිකාය කඨිනං සඬසරිතුනති”.

කඨිනං විනිවෙදියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ බන්ධනරජ්ජනති”.

71. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු කුඬ්ඛි පි ඵමෙහ පි කඨිනං උසොපෙඤා පකකමනති. පරිපතියා කඨිනං භිජ්ජති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛිඛිලෙ වා නාගදන්තෙ වා ලගොතුනති”.

72. අථ බො හගවා රාජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පකකාමි. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු සුවිකමපි සත්කමපි ගෙසජ්ජමපි පතෙන ආදය ගට්ඨනති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගෙසජ්ජමවිකනති”.

අංසබ්බකො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

73. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු උපාහනායො කායබ්ඤ්ඤනන බන්ධිතො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. අඤ්ඤතරො උපාසකො න භික්ඛු අභිවාදෙතො උපාහනායො සීසෙන සබ්බෙසි. සො භික්ඛු මඬකු අහොසි. අථ බො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනං එතමන් ආරොවෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උපාහනකම්බකනති”.

අංසබ්බකො න භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අංසබ්බකං බන්ධනසුත්තකනති”.

74. තෙන බො පන සමයෙන අනන්තරාමගෙන උදකං අකප්පියං භොති. පරිසොචනං න භොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිසොචනනති”.

වොළකං නප්පභොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කට්ඨස්සපරිසොචනනති”. වොළකං නප්පභොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධම්මකරකනති”.

කසීන ශාලායෙහි තණරොවු වැටෙයි. “මහණෙනි, සඤ දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදුම ආලේප කරන්නට ගුරු පැහැයෙන් පිරියම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලාංකම් කරන්නට මෝර දැනී හෝ අඳින්නට දැනීමුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩත් කරන්නට ද අනුදනිමි. සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වනන්නට රහැනක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

70. එ සමයෙහි මහණහු සිවුරු මසා සිවුරුහිණ එහි ම හැරදමා පිටත් වූ යෙත්. මියත් විසින් ද වෙයන් විසින් ද සිවුරුහිණ කනු ලැබෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක: සිවුරුහිණ බිඳියයි. “මහණෙනි, දණ්ඩක් ඇතුළු බහා තද කොට සිවුරුහිණ අකුළා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

සිවුරුහිණ ලිහෙයි. “මහණෙනි, බඳිනා රහැනක් අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

71. එ සමයෙහි මහණහු බිත්තියෙක ද කණුවෙක ද සිවුරුහිණ ඔසොවා තබා නික්ම යෙත්. ඇද වැටී සිවුරුහිණ බිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බිත්තියෙහි ගසන ලද හුලෙක හෝ ඇත් දතක් සේ බිත්තියෙහි සවි කළ උපකරණයෙක හෝ සිවුරුහිණ එල්ලා තබන්නට අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

72. ඉක්බිතිවෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති තාක් කල් වැස විසල්මහනුවරට සැරියරා වැඩී සේක. එ සමයෙහි මහණහු හිඳිකටුව ද පිහිය ද බෙහෙත් ද පාත්‍රයෙන් ගෙන යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, බෙහෙත් පසුමිබිය අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනාවෙක් නොවෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාව ද බඳනාහුය ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

73. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පාවහන් කාබහනින් (පටියෙන්) බැඳ එල්ලා ගෙන ගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේය. එක්තරා උපාසකයෙක් එ මහණහට වදිනුයේ පාවහන් හිසින් ගැටී ය. ඒ මහණ නිස්තෙජස්සක විය. ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස්, මහණුන්ට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උපාහනට්ඨකයක්, අනුදනිමි” යි වදළුසේක. උරබඳනායෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, උරබඳනාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

74. එ සමයෙහි වනාහි අතර මහැ ජලය (පෙරා නැති බැවින්) නො කැප වෙයි. පෙරහනෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, පෙරහන්කඩ අනුදනිමි” යි වදළු සේක.

රෙදි කඩ නො පොහොනේ වෙයි. (මදි වෙයි). “මහණෙනි, කිණිසි පෙරහන අනුදනිමි” යි වදළු සේක. එයට ද රෙදි කඩ මඳවෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ඩබරාව අනුදනිමි” යි වදළුසේක.

75. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙව භික්ඛු කොසලෙසු ජනපදෙසු අද්ධානමග්ගපටිපන්නා භොන්ති. එකො භික්ඛු අනාවාරං ආවරති. දුතියො භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොච, 'මා ආවුසො එවරුපං අකාසි. නෙතං කපාති'ති. සො තස්මිං උපනඤ්ඤි<sup>1</sup>. අථ ඛො සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො උපනඤ්ඤා භික්ඛුං එතදවොච 'දෙහි මෙ ආවුසො පරික්ඛායනං පාතියං පිටික්ඛාමි'ති උපනඤ්ඤා භික්ඛු න අදසි. සො භික්ඛු පිපාසාය පිළිනො කාලමකාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගන්තං භික්ඛුනා එතමස්මිං ආරොචෙසි. "කිමපන තං ආවුසො පරික්ඛායනං යාවියමානො න අදසි"ති. 'එවමාවුසො'ති. යෙ තෙ භික්ඛු අස්ථිච්ඡා සනතුට්ඨා උජ්ජිතො කුකුලවකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායනති ධියනති විපාවන්ති, 'කථං හි නාම භික්ඛු පරික්ඛායනං යාවියමානො න දක්ඛාති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්මිං ආරොචෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සබ්බං සන්නිපාතාපෙක්ඛා තං භික්ඛුං පටිපුජිථි 'සච්චං හගවා'. විගර්හි බුද්ධො හගවා, 'අනන්තච්ඡිකං මොසපුරිස අනන්තලොචිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ඩං අකප්පියං අකරණීයං, කථං හි නාම තං මොසපුරිස, පරික්ඛායනං යාවියමානො න දක්ඛාසි? නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය. අථ ඛෙවනං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වෙච අප්පසාදය පසන්නානකඤ්ච එකවචානං අක්ඛු-ථන්නායා'ති. විගර්හිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමන්තෙසි. "න භික්ඛවෙ අද්ධානමග්ගපටිපන්නාන භික්ඛුනා පරික්ඛායනං යාවියමානෙන න දතබ්බං යො න දදෙයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාස, න ච භික්ඛවෙ අපරික්ඛායනකෙන අද්ධානමග්ගො පටිපජ්ජිතබ්බො. යො පටිපජ්ජයා ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාස. සචෙ න භොති පරික්ඛායනං වා ධම්මකරකො වා සබ්බාට්ඨකණ්ණො පි අබ්බොතබ්බො ඉමිනා පරික්ඛායෙක්ඛා පිටික්ඛාමි"ති.

76. අථ ඛො හගවා අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්ත සුදං හගවා වෙසාලීයං විහරති චිහාවනෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකමමං කරොන්ති. පරික්ඛායනං න සමුච්ඡති. හගවතො එතමස්මිං ආරොචෙසුං.

75. එ සමයෙහි දෙමහණු කෙනෙක් කොසොල් රට දික්මහට පිළිපත්නාහු වෙත්. එක් මහණෙක් අනාවාර කෙරෙයි. (නො මනා ලෙස හැසිරෙයි). දෙවෙනි මහණ එකී මහණහට “ඇවැත්නි, මෙ බ්‍ර දැ නො කරන්න. මෙය කැප නො වේ යැ”යි කී ය. එ මහණ, වෙර බැන්නදේ ය. එ කල්හි ඒ (පළමු) මහණ පවසින් පෙළුණේ වෙර බැඳි මහණු බණවා, “ඇවැත්නි, ඔබගෙ පෙරහන දෙන්න, පැන් බොනු සැමැත්තෙමි”යි කී ය. වෙරබැඳි මහණ එය නො දුන්නේ ය. ඒ පළමු මහණ පවසින් පෙළුණේ කල්ලිය කෙළේය. එයින් පසු එ (දෙවෙනි) මහණ අරම් ගොස් මහණුහට මෙ පවත් සැලකෙළේය. “කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි පෙරහණ ඉල්ලනු ලබන්නහු නො දුන්න ද?”යි හිඤ්ඤ ඇසූහ. “එසේ ය, ඇවැත්නි”යි හේ කී ය. අල්පෙව් වූ සතුප් වූ ලප්පි වූ වරදෙහි පවා කුකුස් කරන්නාවූ ගිණ්ණකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් මහණෙක් පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයේ නො දෙන්නේ ද?”යි ලාභක කොට සිත්, අගුණ බෙණෙත්, නොගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, “සැබෑ ද, මහණ උන් පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද?” යි ඒ මහණු ප්‍රථමින්සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැබවැ”යි එ මහණ පිළිවදන් දුන. “හිස් පුරුෂය, මෙය නොනිසි ය. (මහණහට) නො ගැළැපෙන්නෙකි. නො සුදුස්සෙකි. මහණ කමට නො වටනා එකෙකි. නොකැප එකෙකි. නො කටයුත් එකකි. කෙසේ නම්, හිස් මිනිස, තෝ පෙරහන ඉල්ලනු ලබනුයෙහි නො දුන්නෙහි ද? හිස් මිනිස, මෙය (සස්නා) නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වුවන්ගේ ප්‍රසාද වැඩීම ද පිණිස නොවේ. වැලි, හිස් මිනිස, මෙය නො පහනුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගරහා, දහැමි කරා කොට, මහණුන් බණවා “මහණෙනි, දිග්ගම පිළිපත් මහණක්හු විසින් පෙරහන ඉල්ලනු ලබන්නහු විසින් එය නොදිය යුතු නො වේ. යමෙක් නො දෙන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මහණු පෙරහනක් නැතිව දික්මහ නො යෑ යුතු. යමෙක් එසේ යන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් පෙරහනෙක් හෝ ඩබරාවෙක් හෝ නැති නම්, ‘මෙයින් පෙරහා බොන්නෙමි’යි සහළසිවුරු කොන වුව ද ඉටා ගායුතු” යැ යි වදළ සේක.

76. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, විසල් හෙපුරට බටසේක. එහි වූ කලි මහ වෙනෙහි කුළාරහලෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි වූ කලි මහණු නව කම් (අළුත්වැඩියා කැරැම) කෙරෙත් පෙරහන ප්‍රමාණ නො වෙයි (මදි වෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දණ්ඩපරිසංඝාවනනි”. දණ්ඩපරිසංඝාවනං න සමමති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔක්කරකනි”.

77. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු මකසෙහි උඤ්ඤාලොභා භොතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසකුට්ඨකනි”.

78. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලියං පණිනානං. හතනානං හතතපටිපාටි අධිට්ඨිනා භොතති. භික්ඛු පණිනානි භොජනානි භුක්ඛාදා අභිසන්තකායා භොතති බහ්වාබාධා. අථ ඛො ජීවකො කොමාරහචේවා වෙසාලිං. අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. අද්දසා ඛො ජීවකො කොමාරහචේවා භික්ඛු අභිසන්තකායෙ බහ්වාබාධෙ. දිස්වාන යෙන හගවා තෙනුපසංගමි. උපසංගමිත්වා හගවනං. අභිවාදෙත්වා එකමනං. නිසිදි. එකමනං. නිසිතො ඛො ජීවකො කොමාර-හචේවා හගවනං. එතදවොච: එතරහි හතොන භික්ඛු අභිසන්තකායා බහ්වාබාධා. සාධු හතොන හගවා භික්ඛුනං වසාමස්ස ජනනාසරස්ස අනුජානාතු එවං භික්ඛු අප්පාබාධා හවස්සන්ති.

අථ ඛො හගවා ජීවකං කොමාරහචටං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො ජීවකො කොමාර-හචේවා හගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙතො සමාදපිතො සමුත්තෙපිතො සමපහංසිතො උට්ඨායාසනා හගවනං. අභිවාදෙත්වා පදකත්ථං කත්වා පසකාමි.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වසාමස්ස ජනනාසරස්සාති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු විසමෙ වඩකමෙ වඩකමනි. පාද දුක්ඛා භොතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමං කාතුනි.” වඩකමො නිවච්ඡාදකො භොති. උදකෙන ඔක්කරිසති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චස්සාකං කාතුනි.” වයො පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිත්තුං තයො වයො: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති.”

“මහණෙනි, දඬුපෙරහන අනුදැනීමි”යි වදළසේක. දඬුපෙරහන ද ප්‍රමාණ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි අවස්තරකය (ළිඳ තුළ බහා දිය පෙරා ගන්නා පෙරහනය) අනුදැනීමි”යි වදළසේක.

77. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණෝ වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, සිවුරු කිළියක් අනුදැනීමි”යි වදළසේක.

78. එ සමයෙහි විසල් මහනුවර ප්‍රණීත බත් සම්බන්ධ බත් පිළිවෙළක් ඉටන ලද්දේ (නියම කැර ගන්නා ලද්දේ) වෙයි. මහණහු ප්‍රණීත බොජුන් වළඳා වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. එ කල්හි කොමාරහව වීචක තෙම කිසි කටයුත්තෙකින් විසල් මහනුවරට ගියේ ය. කොමාරහව වීචක තෙම වැඩිගිය සිරුරු ඇති බොහෝ ආබාධ ඇති මහණුන් දිව් ය. දෑක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ වැඳ එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්කොමාරහව වීචක තෙම “වහන්ස, දැන් භික්ෂුහු වැඩුණු සිරුරු ඇත්තාහු බොහෝ ආබාධ ඇත්තෝ වෙත්. වහන්ස, අයදීම්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුනට සක්මන් මඵව ද ගිහිහල් ගෙය ද අනුදන්නා සේක් වා. මෙසේ භික්ෂුහු අල්පාබාධ වන්නාහ”යි මෙ බස් පැවසීය.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොමාරහව වීචකයාට දහැමි කතාවෙන් කරුණු දක්වා වදළ සේක. එය ගැන්වූ සේක. එ උනන්දු කළ සේක. සතුටු කළ සේක. ඉක්බිත්තෙන් කොමාරහව වීචක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දහැමි කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ, එය ගන්වන ලද්දේ, උනන්දු කරන ලද්දේ, සතුටු කරන ලද්දේ, හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට පිටත් වැ ගියේ ය.

එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි දහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, සක්මන් මඵව ද ගිහිහල් ගෙය ද අනුදැනීමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි මහණහු නැන නැන උස් මිටි විෂම වූ සක්මන් මඵයෙහි සක්මන් කරත්. (මවුන්ගේ) පාදයෝ පීඩා සහිත වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි සක්මන් මඵව සම කරන්නට අනුදැනීමි”යි වදළසේක. සක්මන් මඵව පහත් බිමක් ඇත්තේ (පහත්බිමෙහි කරන ලද්දේ) වෙයි. ජලයෙන් වැතීර ගනු ලැබේ. (වතුරට යට වේ). “මහණෙනි, සක්මන්මඵව උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා උස් කරන්නට) අනුදැනීමි”යි වදළ සේක. පස් ගොඩ ඇදී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගොඩොළයෙන් කළ බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද ලී රැසින් කළ බැම්ම ද යන තුන් බැඳුම් අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

ආරොහනා විගඤ්ඤානි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ නයො සොපානෙ ඉට්ඨකාසොපානං සිලාසොපානං දරුසොපානනි.”

ආරොහනා පරිපතනති. අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලඛනබාහනති.

79. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු වඩ්ඪමෙ වඩ්ඪමනා පරිපතනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වඩ්ඪමණුවෙදිකනි.”

80. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු අජේඤ්ඤාකාසෙ වඩ්ඪමනා සිතෙනපි උඤ්ඤෙනපි කිලමනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වඩ්ඪමණසාලා”ති.

වඩ්ඪමණසාලායං<sup>1</sup> තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුඤ්ඤවා<sup>2</sup> උලිහිතාවලිහිතං කාතුං; සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමිං මාලාකමිං ලතාකමිං මකරදාතනං පඤ්ඤපටිකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති.”

81. ජනනාසරං නිව්වජ්ජිකං ගොති. උදකෙන ඔකුරියති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චවත්තුකං කාතුනති.” වයො පරිපතති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ විනිතුං නයො වයො; ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනා විගඤ්ඤානි. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ නයො සොපානෙ ඉට්ඨකාසොපානං සිලාසොපානං දරුසොපානනති.”

ආරොහනා පරිපතනති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලඛනබාහනති.”

ජනනාසරස්ස කවාටං න ගොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨසඛනාටං උදුකකලිකං උග්ගරපාසකං අග්ගලවලිකං කපිසිසකං සුචිකං සටිකං තාලමිද්දං ආවිඤ්ඤානවමිද්දං ආවිඤ්ඤානරජ්ජනති”.

1. වඩ්ඪමණසාලාය - සිවු.

2. ඔගුඤ්ඤවා - මජ්ඣං.

සක්මනට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළ හිණ, ගල්හිණ, ලිහිණ, යැ යි හිණි (පඩිපෙළ) තුනක් අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

හිණට නැගෙන්නාහු ඇද වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (හෝ ගරාදි වැට) අනුදැනීමි”යි වදළසේක.

79. එ සමයෙහි මහණහු සක්මනේ වෙළෙඳ සක්මනේ කරන්නාහු ඇද වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මනේ පිළක් අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

80. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි සක්මනේ කරන්නාහු ශීත යෙන් ද, උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සක්මනේහල අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

සක්මනේහලෙහි තණසුණු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස නනා ඇතුළතත් පිටතත් සුදු පැහැ වූ හෝ කළු පැහැ වූ හෝ බදුම ආලේප කරන්නට, ගුරු පැහැයෙන් පිරිසම් හෝ කරන්නට, මාලාකම් ලතාකම් කරන්නට මෝරදැනි හෝ අඳින්නට, දැහිඟුල් ඇ පස් පැහැයෙන් වණ්ඩත් කරන්නට ද අනුදැනීමි. එහි සිවුරු වනා තබන්නට දණ්ඩක් ද සිවුරු වන්නට රැහැනක් ද අනුදැනීමි”යි වදළසේක.

81. ගිනිහල් ගෙය පහත් බිමක ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් වැනිරේ (යට වේ). “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදැනීමි”යි වදළ සේක. බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගසන ලද පස් රැස කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළයෙන් කළ බැම්ම ද ගලින් කළ බැම්ම ද ලියෙන් කළ බැම්ම ද යි බැඳුම් තුනක් රැස් කොට බඳින්නට අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

එය නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළ හිණ, ගල් හිණ, දඩු හිණ යන හිණි (පඩිපෙළ) තුන අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

හිණෙහි නැගෙන්නාහු ඇද වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැට) අනුදැනීමි”යි වදළසේක.

ගිනිහල්ගෙට කවුළුවක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව ද දොරබාව ද උදුකබලිකාව ද උත්තරපාසකය ද අගුළුවැටිය ද කපිසිසකය ද සුවිකාව ද සට්ඨකාව ද කෙසිසිදුර ද අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර ද අදිනා ලනුව ද අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.



82. ජනනාසරසස කුඩිඛපාදෙ පීරති. හගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ මණ්ඩලිකං කාතුනති.”

ජනනාසරසස බුමනෙතතං න හොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ බුමනෙතතනති.”

83. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු බුද්ධකෙ ජනනාසරෙ මජ්ඣෙ අභිධ්මානං කරොනති. උපචාරො න හොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ බුද්ධකෙ ජනනාසරෙ එකමනං අභිධ්මානං කාතුං, මහලලකෙ මජ්ඣෙ”ති.

ජනනාසරෙ අභි මුඛං ධහති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ මුඛමත්තං කතති.”

හත්ථො<sup>1</sup> මත්තිකං තෙමෙනති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ මත්තිකා දෙසිකතති.”

මත්තිකා දුග්ගතො හොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාසෙතුනති.”

ජනනාසරෙ අභි කායං ධහති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකං අතිහරිතුනති.” පාතියාපි පතෙතනපි උදකං අතිහරනති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකාධානං උදකසරාවකතති”.

84. ජනනාසරං තිණ්ණද්දනං යාදෙති<sup>2</sup>. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔග්ගෙඤ්ඤා<sup>3</sup> උලිඤ්ඤාවලිඤ්ඤා කාතුනති.”

ජනනාසරං වික්ඛලලං හොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ සන්ථරිතුං තයො සන්ථරො<sup>4</sup>; ඉට්ඨකාසන්ථරං සිලාසන්ථරං දුරුසන්ථරනති.” වික්ඛලලං කෙඤ්ඤව හොති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ධොටිතුනති.”

උදකං සන්තිට්ඨති, “අනුජානාමි හික්ඛවෙ උදකඤ්ඤාමෙනතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය නිසිදනති. ගතොති කංඤ්ඤවනති. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ ජනනාසරපීඨනති”.

1. හත්ථො - සිවු.

2. තිණ්ණද්දනං න යාදෙති - PTS.

3. ඔග්ගෙඤ්ඤා - මජ්ඣ.

4. සන්ථරො - මජ්ඣ.

82. ගිනිහල් ගෙයි බිතුපා දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මණ්ඩලිකාවක් කරන්නට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල් ගෙට දුම් පිට වන සිදුරක් නැත. “මහණෙනි, දුම් පිට වන සිදුරක් (නගන්නට) අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

83. එ සමයෙහි වූ කලි මහණහු කුඩා ගිනිහලෙහි මැද උදුන තනත්, එයට උපවාරයක් (වටා ඉබ්බක්) නො වෙයි. “මහණෙනි, කුඩා ගිනිහල්ගෙහි එක් පසෙකත් මෙන් ගිනිහල් ගෙහි මැදත් උදුන තනන්නට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න මුහුණ දවයි. “මහණෙනි, මුහුණ ඇල- වන මැටි අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

අතෙහි මැටි තෙමත්. “මහණෙනි, මැටි ඔරුවක් අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

මැටි දුගඳ වේ. “මහණෙනි, මැටිටෙහි සුවඳ කවන්නට අනු- දැනීමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල් ගෙහි ගින්න කය දවයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙය තුළට තලිය ගෙනයන්නට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

තලියෙන් ද පාත්‍රයෙන් ද දිය (ගිනිහල් ගෙයැ) ඇතුළට ගෙන යෙත්, “දිය තබන බඳුනක්ද (දියමලාවක් නැබිලියක් ද) අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

84. තණපියස්ස (පිදුරුපියස්ස) ගිනිහල් ගෙය තණකොළ පිසුරුවා ලිමෙන් හැඩ කෙරෙයි. (තණපියස්සේ තණකොළ (පිදුරු) වැටීමෙන් ගිනිහල් ගෙයැ බිම හැඩ වෙයි.) “මහණෙනි, සන දඬු ඇතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම ආලේප කරන්නට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

ගිනිහල් ගෙය මඩ සහිත වෙයි. “ගඩොළු ඇතුරුම ගල් ඇතුරුම දඬු ඇතුරුම යන ඇතුරුම් තුන අනුදැනීමි”යි වදළු සේක. (එහෙත්) මඩ සහිත ම වේ. “මහණෙනි, (බිම) සෝදන්නට අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

දිය රැඳී සිටී. “මහණෙනි, දිය පිටව යන්නට සොරොච්චක් අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ගිනිහල් ගෙහි බිමැ හිඳිත්. ගාත්‍රයෝ (ශාරීර්‍යාවයෝ) කසත්. “මහණෙනි ගිනිහල් පුටුවක් අනුදැනීමි”යි වදළුසේක.

85. තෙන ඛො ජන සමයෙන ජනනාසරං අපරිකබ්භං ගොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිකබ්භිතුං, තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනි.”

කොට්ඨකො න ගොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකනි.”

කොට්ඨකො නිවච්ඡුකො ගොති, උදකෙන ඔසාරියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චව්ඡුකං කාතුනි.”

වයො පරිපතති “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනි.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනි.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබ්භනි.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න ගොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨසඛ්ඛාටං උද්දකබ්ලිකං උත්තරපාසකං අග්ගලවට්ඨකං කපිසිසකං සුචිකං සචිකං තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනනි.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුමෙඤ්ඤා උලලිනතාවලිභ්නං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමං ලතාකමං මකරදනතකං පඤ්ඤපටිකනනි.

පරිවෙණං වික්ඛලං ගොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුමං උපකිරිතුනි.”

න පරියාපුණනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නිකබ්භිතුනි.” උදකං සතතිධ්වනි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඛමනනි.”

85. එ සමයෙහි ගිනිගල් ගෙය (කිසිවෙකිනුත්) වටින් නො අවුරන ලද්දේ වෙයි. “මහණෙනි, ගඩොළු පවුර, ගල්පවුර, දඬු පවුර (ලිවැට) යන තුන් පවුරු වටා ලන්තට අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

දෙරැ කොටුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කොටුවක් අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

කොටුව පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. දියෙන් යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

බිම උස් කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස ගිලිහී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඩොළු බැමම, ගල්බැමම, දඬුබැමම යන තුන් බැඳුම් ගොඩවල් අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

(දෙරැ කොටුවට) නඟින්නාහු වෙහෙසෙන්, “ගඩොළු හිණ ගල් හිණ දඬුහිණ යන හිණි තුන අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

(දෙරැ කොටුවට) නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

දෙරැ කොටුවට කවුළුවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, කවුළුව, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය දෙරපොල්ල, අගුළුකණුව, යතුරු ලිය, තරංකය, කෙසි සිදුර, අදිනා ලනුව බහාලන සිදුර, අදනා ලනුව අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

කොටුවෙහි තණසුණු (පිදුරුරොඩු) ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, සණලි අතුරා සුදුපැහැති හෝ කළු පැහැති හෝ බදම ආලේප කරන්නට ගුරුපිරියම් කරන්නට, (එහි) මාලාකම් ලතාකම් මකර-දන්තක (මුවරදැති සටහන්) පඤ්චපටිකා (දැහිගුල් ඇ පස්වණක්පැහැ) කරන්නට ද අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

(ගිනිගල් ගෙය වටා දු පවුරෙන්) ඇතුළත බිම මඩ සහිත වෙයි. කුඩා ගල් කැබලි (බොරළු) ඉසිරුවන්නට අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

ගල් කැබලි නො සැහෙයි, “මහණෙනි, ගල්පවුරු බහා ලන්තට අනුදැනීමි”යි වදළ සේක. (එහෙත්) දිය රැදී සිටී. “මහණෙනි, සොරොවුවක් අනුදැනීමි”යි වදළ සේක.

86. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා නග්ගං අභිවාදෙතති. නග්ගා නග්ගං අභිවාදපෙතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කරොතති. නග්ගා නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙතති<sup>1</sup>. නග්ගා නග්ගස්ස දෙතති. නග්ගා පටිගණ්හතති<sup>2</sup>. නග්ගා බාදතති. නග්ගා භුඤ්ජතති. නග්ගා සායතති. නග්ගා පිවතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදෙතබ්බො. යො අභිවාදෙයා ආපක්ති දුක්ඛටස්ස, න නග්ගෙන නග්ගො අභිවාදපෙතබ්බො -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදෙතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන අභිවාදපෙතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස පරිකමමං කාරාපෙතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන නග්ගස්ස දතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන පටිගණ්හෙතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන බාදිතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන භුඤ්ජිතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන සායිතබ්බං -පෙ- න නග්ගෙන පාතබ්බං යො පිට්ඨෙයා ආපක්ති දුක්ඛටස්සාති.

87. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ජනනාසරෙ ජමාය වීවරං නික්ඛිපතති. වීවරං පංසුකිතං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ වීවරවංසං වීවර-රජ්ජුතති.”

දෙවෙ වර්ණනෙන් වීවරං ඔවස්සති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ජනනාසරසාලතති”

ජනනාසරසාලා නිව්වැනුකා හොති. උදකෙන ඔස්ථියති. “අනු-ජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවැනුකං කාතුතති.”

වයො පරිපතති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වීනිතුං තයො වයෙ -පෙ- ආරොහනතා විහංඤ්ඤාති -පෙ- ආරොහනතා පරිපතතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනාභතති.”

ජනනාසරසාලාය තිණවුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙකථා උලලික්ඛාවලිතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමං මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං -පෙ- වීවරවංසං වීවරරජ්ජුතති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නග්ගා ජනනාසරෙපි උදකෙපි පරිකමමං කාතුං කුකකුට්ඨායතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිණො පටිච්ඡාදියො ජනනාසරපටිච්ඡාදිං උදකපටිච්ඡාදිං වස්ථපටිච්ඡාදිතති.”

1. කාරෙතති - සිමු.

2. පටිගණ්හතති - සිමු.

86. එ සමයෙහි මහණු තුමු නග්න වුවාහු නග්න මහණක්හු වදිත්. නග්නවුවාහු අනෙකකු ලවා නග්න මහණකුට වන්දවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට සිරුරු පිරියම් කරත්. නග්න වුවාහු නග්නමහණකුට සිරුරු පිරියම් කරවත්. නග්න වුවාහු නග්න මහණකුට (ආහාරාදිය) දෙත්. නග්න වුවාහු පිළිගනිත්. නග්න වුවාහු කත්, නග්න වුවාහු බුදිත්. නග්න වුවාහු රස විදිත්. නග්න වුවාහු බොත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නග්න වැ නග්නයෙක් නො වැන්ද යුතු. නග්න වැ නග්නයකු වදිතේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. නග්නයෙක් නග්නයකු ලවා නො වැන්දවිය යුතු ... තමා නග්න වැ කවරෙක් හෝ නො වැන්ද යුතු ... නග්නයකු ලවා නො වැන්දවිය යුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට පිරියම් නො කටයුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයකුට පිරියම් නො කැරැදිය යුතු ... නග්න වුවහු විසින් නග්නයක්හට (කිසිත්) නො දිය යුතු ... නග්න වැ නො පිළිගත යුතු ... නග්න වැ නො කැයුතු ... නග්න වැ නො බුදිය යුතු ... නග්න වැ රස නො වින්ද යුතු ... නග්න වැ නො පිය යුතු. යමෙක් බොන්තේ නම්, දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

87. එ සමයෙහි වනාහි මහණු ගිනිහල්ගෙහි බිමැ සිවුරු තබත්. සිවුරු පස් තැවරුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සිවුරු එල්ලා තබන්නට ලියක්ද සිවුරු රහනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

වැසි වස්තා කල්හි සිවුරු තෙමෙයි. “මහණෙනි, ගිනිහල් ගෙට සිවුරු තබන්නට ශාලාවක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගිනිහල්ගෙයි සිවුරු තබන ශාලාව පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. වතුරට යට වෙයි. “මහණෙනි, උස් බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

බිම උස්කරන්නට ගොඩ ගැසූ පස් ගිලිහී වැටියෙයි. “මහණෙනි.... තුන් බැඳුම් බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක... නගින්නාහු වෙහෙසෙත්... නගින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්-වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ගිනිහල් ගෙහි සිවුරු තබන ශාලායෙහි තණරොඩු ගිලිහී වැටෙයි “මහණෙනි, පියස්ස සන ලී යොද තනා, සුදුපැහැති කොට, කළු පැහැති කොට, ගුරු පිරියම් ඇති කොට හෝ ඇතුළත පිටත බදුම ආලිප්ත කරන්නට, එහි මාලාකම්, ලතාකම්, මකරදන්තක චිත්‍ර පඤ්චපටිකා හෝ කරන්නට අනුදනිමි... සිවුරු එල්ලන ලියක් ද සිවුරු එල්ලන රහනක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණු නග්න වැ ගිනිහල් ගෙහි ද දියෙහි ද (සිරුරු) පිරියම් කරන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙට පිවිසීම නමැති වැස්ම ද දියට බැසීම නමැති වැස්ම ද වස්ත්‍රයෙන් ඇඟ වසාගැන්ම නමැති වැස්ම ද යි තුන් වැසුම් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

88. තෙන ඛො පන සමයෙන ජනනාසරෙ උදකං න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානනති.”

උදපානාස කුලං ලුජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දුරුවයනති.”

උදපානො නිවච්ඡේදො භොති. උදකෙන ඔක්ඛියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චේදකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ- ආරොහනනා විහංගෙති -පෙ- ආරොහනනා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනාභනති”.

89. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වලලියාපි කායබන්ධනෙනපි උදකං වාහෙතති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකවාහනරජුනති.”

හස්සා දුක්ඛා භොතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තුලං කරකටකං වක්ඛවට්ඨකනති.”

භාජනා බහු භිජුනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො වාරකෙ ලොභවාරකං දුරුවාරකං වම්බෙණ්ඩනති.”

90. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අජේක්ඛාකාසෙ උදකං වාහනො සිතෙනපි උණේතනපි කිලමනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදපානසාලනති.”

උදපානසාලාය තිණුචුණ්ණං පරිපතති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔගුණේදධා උලලිතාවලිතං කාතුං සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුක-පරිකල්මං මාලාකල්මං ලතාකල්මං මකරදන්තකං පඤ්ඤාපටිකං විවරවංසං විවරරජුනති.”

උදපානො අපාරුතො භොති. තිණුචුණ්ණංහිපි පංසුකෙහිපි ඔක්ඛියති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති.”

උදකභාජනං න සංවිජ්ජති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකදෙණ්ණං උදකකවාහනති.”

88. එ සමයෙහි ගිහිභල්ගෙහි ජලය නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළිඳක් අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

ළිඳේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළ බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඩුබැම්ම, යන බැඳුම් තුන අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ළිඳ පහත් බිමක් ඇතියේ වෙයි. දියෙන් වැසෙයි. “මහණෙනි, උස් බිම් ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා බිම උස්සන්නට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ගොඩ ගැසූ පස් රැස ඇද හැලෙයි ... එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙන් ... නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, අත්වැල (ගරාදිවැල) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

89. එ සමයෙහි මහණහු වැලින් ද කාබහනින් ද (කයා බඳනා පටියෙන් ද) දිය අදිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, දිය අදනා කම්‍යක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

අත් පෙළෙන්නෝ වේ. “මහණෙනි, තුලාව (ආඩියා) ද කරකටකය ද (අතින් හෝ ගවයන් ලවා හෝ ඇතට ඇදගෙන යෑමෙන් දිය අදනා යන්ත්‍රය ද) චක්‍රවර්තය (සරී යන්ත්‍රය) ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

බොහෝ බඳුන් බිඳේ. “මහණෙනි, ලොහොමුවා කළය ද දඩුමුවා කළය ද සම් කඩින් කළ භාජනය ද යන තුන් කළ අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

90. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහන් බිමෙහි දිය අදනාහු (ශීත සාතූයෙහි) ශීතයෙන් ද (උෂ්ණ සාතූයෙහි) උෂ්ණයෙන් ද පෙළෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ළින් හලක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි. “මහණෙනි, සන දඩු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළතත් පිටතත් බදුම ආලේප කරන්නට, සුදු පැහැ කළු පැහැ කරන්නට, ගුරු පිරියම් කරන්නට, මල්කම් ලියකම් කරන්නට, මුවරදැනි හෝ සිතියම් කරන්නට, දැනිමුල් ආදියෙන් පස් වණක් පැහැ කරන්නට” අනුදනිමි. සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළිඳ නො වසන ලද්දේ වේ. තණරොඩු වලින්ද දුට්ඨලෙන් ද වැසෙයි. “මහණෙනි, (ළිඳ වසා තබන්නට) වැස්මක් (පියනක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

ළින්හලෙහි දියබඳුනෙක් නැත. “මහණෙනි, දියඔරුව ද දිය කටාරම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.



91. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං නභායනති. ආරාමො වික්ඛලො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වැදුනිකනති.”

වැදුනිකා අපාරුතා<sup>1</sup> හොති. භික්ඛු හිරියනති නභායිතුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරිකඛිතුං තයො පාකාරෙ ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති.”

වැදුනිකා වික්ඛලො හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්චිතුං තයො සඤ්චරො<sup>2</sup> ඉට්ඨකාසඤ්චරං සිලාසඤ්චරං දරුසඤ්චරනති.”

උදකං සනතිඨති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්චිමනනති.”

92. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං ගණනානි සිතිකානි හොනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකපුඤ්ඤවොලකෙන පි පච්චුඤ්චිතනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො උපාසකො සබ්බස්ස අත්ථාය පොකඛරණිං කාරෙතුකාමො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පොකඛරණිකනති.”

පොකඛරණියා කුලං ලුණ්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලබ්භන-  
බාහනති.”

පොකඛරණියා උදකං පුරාණං හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකමානිකං උදකනිඤ්චිමනනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු සබ්බස්ස අත්ථාය නිලෙලඛං ජනනාසරං කාතුකාමො හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිලෙලඛං ජනනාසරනති.”

1. පාකවා - සිල.

2. සඤ්චරෙ - සිල.

91. එ සමයෙහි මහණහු අරමෙහි ඒ ඒ තැන නාත්. අරම මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, (නාන පිණිස) වළක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ වටින් නො හැවුරුණේ වෙයි. මහණහු නාන්තට ලජ්ජිත වෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළු පවුර, ගල් පවුර, දඬුපවුර, යන පවුරු තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නාන වළ මඩ සහිත වෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු ඇතුරුම, ගල් ඇතුරුම, ලී ඇතුරුම යන තුන් ඇතුරුම අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

දිය ගලා නො ගොස් රැඳෙයි. “මහණෙනි, දිය ගලා යනු පිණිස සොරොච්චක් (තනන්තට) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

92. එ සමයෙහි භික්ෂූන්ගේ සිරුරු ශීතල වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දිය පිසිනා රෙදි කඩෙකින් පිය දිය ඉවත් කරන්තට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් සඬකයා සඳහා පොකුණක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, පොකුණක් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණේ ඉවුර කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළු බැම්ම, ගල් බැම්ම, දඬු බැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්. “මහණෙනි, ගඬොළුහිණ ද ගල් හිණ ද දඬුහිණ ද යන හිණ තුන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, ඇත්වැලක් (ගරාදි වැටක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

පොකුණෙහි දිය පරණ වෙයි. “මහණෙනි, (පිටතින්) දිය ගලා ඊමට ඇළක් ද දිය පිට වීමට සොරොච්චක් ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සඬකයාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස කැණීමඬල වටා සතරැස් පුවරු ආදිය සවිකොට කළ පියසි සහිත ගිනිහල් ගෙයක් කරන්තට කැමැති වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, කැණීමඬලවටා සතරැස් පුවරු ආදිය තබා කළ පියැසි සහිත ගිනිහල්ගෙය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

93. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු වාතුමාසං නිසීදනෙන විප්පවසනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං “න භික්ඛවෙ වාතුමාසං නිසීදනෙන විප්පවසිතබ්බං. යො විප්පවසෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

94. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු පුජාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සයනති මනුස්සා විහාරවාරිකං. ආභිණ්ඩනා පසුන්ධා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ පුජාභිකිණේණෙසු සයනෙසු සධිතබ්බං. යො සයෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා.”ති

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ගන්ධමපී මාලමපී ආද්‍ය ආරාමං ආගච්ඡති. භික්ඛු කුංකුචවායනා න පටිගණකති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගන්ධං ගහෙත්වා කවාටෙ පඤ්චඩ්දුලිකං දතුං, පුළුඵං ගහෙත්වා විහාරෙ එකමනා නික්ඛිපිතුනති.”

95. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස නමතකං උප්පනං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ නමතකන්ති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි: ‘නමතකං අධිට්ඨාතබ්බං නු ඛො උද්වු විකප්පෙතබ්බන්ති.’ “න භික්ඛවෙ නමතකං අධිට්ඨාතබ්බං, න විකප්පෙතබ්බන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු ආසිත්තකුපධානෙ භුඤ්ජති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ ආසිත්තකුපධානෙ භුඤ්ජිතබ්බං. යො භුඤ්ජෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

96. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. යො භුඤ්ජමානො න සංකොති හත්තෙ පතං සන්ධාරෙතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මළොරිකන්ති.”

93. එ සමයෙහි සවග මහණහු සාරමසක් හිඳිනා කඩෙන් වෙන් වූ වෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සාරමසක් හිඳින කඩින් වෙන් වූ නො විසියැ යුතු. යමෙක් (එසේ) එයින් වෙන් වූ වසන්තේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

94. එ සමයෙහි සවග මහණහු මල් විසුළ යහන්හි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාර වාරිකායෙහි ඇවිදිනාහු එය දැක ‘කාමභෝගී ගිහියන් බඳුහ’ යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, අගුණ කතා පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මල් විසුළ යහන්හි නො සැතැපියැ යුතු. යමෙක් එහි සැතැපෙන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු සුවඳ දෑ ද මල් ද ගෙන ආරාමයට එත්. මහණහු කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සුවඳ දෑ පිළිගෙන කවුළුවෙහි (දෙර පථවෙහි) පසහුල් දෙන්නට ද මල් පිළිගෙන වෙහෙරෙහි එක් පැත්තෙක තබන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

95. එ සමයෙහි සබ්බසාධ නමනකයෙක් (එළලොමින් කළ නො වියන ලද ඇතිරියක් හෝ සමිකඩක් සේ පරිභෝග කළ යුතු උපකරණයෙක්) උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, නමනකය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ කල්හි මහණුන්ට ‘නමනකය ඉටියැ යුතු ද නොහොත් විකැපිය යුතු ද’ යි මේ සිත විය. “මහණෙනි, නමනකය නො ඉටියැ යුතු. නො ද විකැපියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවග මහණහු තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි (පෙට්ටියක් වැනි උපකරණයෙක්හි) වළඳත්. මිනිස්සු “මොහු කාමභෝගී ගිහියන් බඳුවහ” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. මහණෙනි, තඹින් හෝ රිදියෙන් කළ පේළායෙහි නො වැළඳියැ යුතු යැ” යි වදළ සේක.

96. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හේ වළඳනුයේ අතින් පාත්‍රය දරා ගන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, දණ්ඩාධාරකයක් (ලියෙන් කළ පාත්‍රාධාරකයක්) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

97. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා හිකඛු එකභාජනෙ පි භුඤ්ජනති. එකථාලකෙ පි පිවනති. එකමඤ්ඤෙ පි තුවට්ටනති. එකඤ්ජරණා<sup>1</sup> පි තුවට්ටනති. එකපාපුරණා<sup>2</sup> පි තුවට්ටනති. එකඤ්ජරණා පාපුරණා පි තුවට්ටනති. මනුසසා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගීනො'ති. භගවතො එතමඤ්ජං ආථොවෙසුං, "න හිකඛවෙ එකභාජනෙ භුඤ්ජිතබ්බං. න එකථාලකෙ පාතබ්බං. න එකමඤ්ඤෙ තුවට්ටිතබ්බං. න එකඤ්ජරණෙ තුවට්ටිතබ්බං එක-පාපුරණෙපි තුවට්ටිතබ්බං. න එකඤ්ජරණපාපුරණෙපි තුවට්ටිතබ්බං. යො තුවට්ටෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති

98. තෙන ඛො පන සමයෙන වඩ්ඪො ලිච්ඡවි මෙතතිසභුමම-ජකානං හිකඛුනං සභායො භොති. අථ ඛො වඩ්ඪො ලිච්ඡවි යෙන මෙතතිසභුමමජකා හිකඛු තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්ඤ්ඤා මෙතතිසභුමමජකෙ හිකඛු එතදවොච: 'චන්දම් අය්‍යා'ති. එවං වුතෙන මෙතතිසභුමමජකා හිකඛු නාලපිංසු. දුතියමෙ ඛො වඩ්ඪො ලිච්ඡවි මෙතතිසභුමමජකෙ හිකඛු එතදවොච. 'චන්දම් අය්‍යා'ති. දුතියමෙ ඛො මෙතතිසභුමමජකා හිකඛු නාලපිංසු. තතියමෙ ඛො වඩ්ඪො ලිච්ඡවි මෙතතිසභුමමජකෙ හිකඛු එතදවොච: 'චන්දම් අය්‍යා'ති. තතියමෙ ඛො මෙතතිසභුමමජකා හිකඛු නාලපිංසු. "කායාහං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි? කිස්ස මං අය්‍යා නාලපනතී"ති "තථා හි පන ඤං ආවුසො වඩ්ඪ අමෙහ දබ්බෙන මලලපුතෙන විභෙධියමානෙ අපඤ්ඤාපෙක්ඛසි?ති"

'කායාහං අය්‍යා කරොමි?'ති.

'සවෙ ඛො ඤං ආවුසො වඩ්ඪ ඉවෙජ්ජය්‍යාසි, අපෙක්ඛ භගවා ආයසමනාං දබ්බං මලලපුතං නාසාපෙය්‍යා'ති.

'කායාහං අය්‍යා කරොමි? කිං මයා සකකා කාතුන්ති'

'එහි ඤං ආවුසො වඩ්ඪ, යෙන භගවා තෙනුපසඬකම්, උප-සඬකම්ඤ්ඤා භගවනං. එවං වදෙහි: "ඉදං භතෙන තවජනං නප්පතිරුප-යායං භතෙන දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සරීතිකා සලපද්දවා. යතො නිවානං, තතො පවානං උදකං මඤ්ඤෙ ආදින්නං. අයෙයන මෙ දබ්බෙන මලලපුතෙන පජාපතී දුසිතා"ති.

1. එකඤ්ජරණෙ - මජ්ඣං.

2. එකපාපුරණෙ - මජ්ඣං.

97. එ සමයෙහි සවග මහණහු එක් බඳුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් තලතැටියෙහි පැත් පීම ද කෙරෙත්, එක් ඇඳෙහි වැද හෝනාහු ද වෙත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තාහු ද (එක් ඇතිරියෙහි ද) වැදහෙත්, (සැතපෙත්) එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද වැදහෙත් (සැතපෙත්). ‘කාමභෝගී ගිහියන් බඳුවහ’ යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිත්, නින්දා කෙරෙත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ. “මහණෙනි, එක් බඳුනෙහි නො වැළඳියැ යුතු, එක් තල තැටියෙහි නො පියැ යුතු, එක් ඇඳෙහි නො වැදහියැයුතු, එක් ඇතිරියක් ඇත්තවුන් වැ නො වැද හියැයුතු, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැදහියැ යුතු, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තවුන් වැ නො වැද හියැ යුතු. යමෙක් එසේ වැදහෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

98. එ සමයෙහි වඩ්ඪ නම් ලිව්වී තෙම මෙක්කිය භූමප්පක යන භික්ෂුදෙනාමගේ යහළුවෙක් වෙයි. එ කලා වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම මෙක්කිය භූමප්පක දෙ නම කරා එළැඹියේ ය. එළඹ, ‘ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කිය. මෙසේ කී කල මෙක්කිය භූමප්පක දෙ නම කිසිත් නො කිහ. දෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ‘ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කී ය. දෙවෙනි වර ද මෙක්කිය භූමප්පක දෙ නම කිසිත් නො කිහ. තෙවෙනි වර ද වඩ්ඪ ලිව්වී තෙම ආර්යයෙනි, වදිමි’ යි කී ය. තෙවෙනි වර ද ඔහු නිහඬ වූහ. ‘ආර්යයනට මම කවර වරදක් කෙරෙමි ද? කුමට ආර්යයෝ මට නො දෙඩත් ද?’ යි හේ ඇසී ය. “එසේ ම ය, ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, මල්ලරාජපුත්‍ර දඬයා විසින් පෙළුනු ලබන අප නො තකා උදසින වහු” යැ යි ඔහු කීහ.

‘ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද?’ යි වඩ්ඪ පුළුවන.

‘ඉදින් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි කැමැති වන්නහු නම්, අද ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මල්ලපුත්‍ර දඬයා මෙ සස්තෙන් පලවා හරින්නේ යැ’ යි ඔහු කිහ.

‘ආර්යයෙනි, මම කුමක් කරන්නෙමි ද? කුමක් මා විසින් කරන්නට හැකි ද?’ යි වඩ්ඪ පුළුවන.

“ඇවැත් වඩ්ඪයෙනි, තෙපි මෙහි එවු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹ, ‘වහන්ස, යම් දිසාවක් බිය නැති, පීඩා නැති, උවදුරු නැති වියැ යුතු ද. ඒ මේ දිසාව බිය සහිත ද පීඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් සුළං නැත් ද එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගත්තා බඳු ය. මල්ල පුත්‍ර දඬයාත් වහන්සේ විසින් මගේ භාර්යාව දූෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි ය, මෙය නො සුදුසු යැ’ යි කියන්නැ” යි ඔහු කීහ.

‘එවං අය්‍යා’ති ඛො වඛෙඤ්ඤා ලිච්ඡති මෙත්ඤ්‍යභූමිප්පකානං භික්ඛූනං පටිසංසුඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසංඛිතම්. උපසංඛිතම් භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිතො ඛො වඛෙඤ්ඤා ලිච්ඡති භගවන්තං එතදවොච: “ඉදං භනොන නච්ඡන්තං නප්පතිරූපං, යායං භනොන දිසා අභයා අනිතිකා අනුපද්දවා සායං දිසා සභයා සර්ථිතිකා සඋපද්දවා, යතො නිවාතං තතො පවාතං උදකං මඤ්ඤා ආදින්නං. අයොගත මෙ දබ්බෙන මලලුප්පෙනන පජාපති දුසිතා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛු සංඝං සංඝිපාතාපෙඤ්ඤා ආයසමන්තං දබ්බං මලලුප්පනං පටිපුඤ්ඤා: “සරසි ඤං දබ්බ එවරූපං කන්තා යථායං වඛෙඤ්ඤා ආභා?”ති.

“යථා මං භනොන භගවා ජානාති”ති.

දුතියමි ඛො භගවා -පෙ- තතියමි ඛො භගවා ආයසමන්තං දබ්බං මලලුප්පනං එතදවොච: “සරසි ඤං දබ්බ එවරූපං කන්තා යථායං වඛෙඤ්ඤා ආභා”ති.

යථා මං භනොන භගවා ජානාති”ති.

“න ඛො දබ්බ දබ්බා එවං නිබ්බෙදෙත්ති. සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙහි. සචෙ අකතං අකතන්ති වදෙහි”ති.

“යතොගං භනොන ජාතො, නාභිජානාමි සුපිනනොනන”පි මෙථුනං ධම්මං පටිසෙවිතා, පගෙව ජාගරො”ති.

අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනොසි: “තෙන හි භික්ඛුවෙ සංඝො වඛෙඤ්ඤා ලිච්ඡතිස්ස පතං නිකඤ්ඤා අසංභොගං සංඝෙන කරොතු. අදංහි භික්ඛුවෙ අබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතො නිකඤ්ඤා: භික්ඛූනං අලාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං අනාභාය පරිසක්කති, භික්ඛූනං ආවාසාය පරිසක්කති. භික්ඛු අකෙසාසති පරිභාසති. භික්ඛු භික්ඛුහි භෙදෙති. බුද්ධස්ස අවණණං භාසති. ධම්මස්ස අවණණං භාසති. සංඝස්ස අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ඉමෙහි අදංහබ්බෙහි සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතං නිකඤ්ඤා.”

‘එසේ යැ ආර්යයෙනි’ යි කියා වඩාම ලිවිණි තෙම මෙතැන් භූමිමජ්ඣ මහණනට පිළිවැන් අස්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, යම් දිශාවක් බිය නැති, පිඩා නැති, උවදුරු නැති විය යුතු ද ඒ මේ දිශාව බිය සහිත ද පිඩා සහිත ද උවදුරු සහිත ද වෙයි. යම් දෙසෙක මඳකුත් හුළං නැද්ද, එයින් සුළං හැමී ය. ජලය ගිනි ගන්නා බඳු ය. මල්ලසුතු දබ්බයන් වහන්සේ විසින් මගේ භාර්යාව දුෂිත විය. වහන්ස, මෙය නො නිසි යැ මෙය නො සුදුසු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කිය.

එ කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි හික්මු සබ්බසා රැස් කරවා, ආයුෂ්මත් දබ්බ තෙරුන් බණවා, “දබ්බයෙනි, මේ වඩාම ලිවිණි කියන සේ වූ දෑයක් තෙපි සිහි කරවු ද?” යි ප්‍රථමත් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මම එබඳුයෙමි” යි ආයුෂ්මත් දබ්බ තෙරණුවෝ වදළාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද “දබ්බයෙනි, මේ වඩාම ලිවිණි කියන සේ වූ දෑයක් කළා තෙපි සිහි කරවු ද?” යි ප්‍රථමත් සේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් සේ මා දන්නා සේක් ද මම එසේ වෙමි” යි දබ්බ තෙරණුවෝ වදළාහ.

“දබ්බයෙනි, නුවණැත්තෝ මෙසේ අවුල් නිරවුල් නො කරත්. ඉඳින් තොප විසින් කරන ලද්දේ නම් ‘කරන ලද’ යි කියවු. ඉඳින් නො කරන ලද්දේ නම්, ‘නො කරන ලද’ යි කියවු”. යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

“වහන්ස, මම යම් දිනෙක (ආර්ය ජාතියෙහි) උපන්නෙමි ද, එ තැන් සිට ස්වප්නාන්තයෙනු දු මෙවුන්දම් සෙවියෙකිමි යි නො දනිමි. නින්දෙන් පිබිදී සිටින්නෙමි (එබන්දක් කෙළෙමි යැ) යනු කියනුම කවරේ ද” යි තෙරණුවෝ වදළාහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම්, සබ්බ තෙමේ වඩාම ලිවිණි හට පහනනික්කුණනය (පාත්‍රය යැව්කුරු කිරීම-ඔහුගේ ගෙයින් භික්ෂුව නො පිළිගැන්මේ සම්මතිය) කෙරේවා, ඔහු සංඝයා හා සම්භොග නැත්තකු කෙරේවා (ඔහු දුන් දෑයක් සංඝයා විසින් නො පිළිගත යුතු සේ වූ කෙනකු ලෙස සම්මත කෙරේවා). මහණෙනි, අඛණ්ඩ අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පහනනික්කුණනය කළයුතු. (කවර අටකින් ද යත්:) භික්ෂූනට අලාභය පිණිස (ලැබෙන දෑ වළක්වන්නට) උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූනට අනර්ථ පිණිස උත්සාහ කෙරෙයි ද, භික්ෂූනට ඔවුන් (වසනා තැන) නො විසීම පිණිස ප්‍රයොග කෙරෙයි ද, භික්ෂූනට ආත්‍රොශ පරිභව කෙරෙයි ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් බිඳුවයි ද, බුද්ධතා දෙස් නගයි ද, ධර්මයට දෙස් නගයි ද, සබ්බසාට දෙස් නගයි ද මේ අඛණ්ඩ අට ය. මහණෙනි, මේ අඛණ්ඩ අටින් සමන්විත උපාසකයාට පහනනික්කුණනය කෙරේවා.



එවක්ඛ පන භික්ඛවෙ නික්ඛුජ්ඣිතබ්බො: වානෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙනබ්බො:

“සුඡාතු මෙ භනෙත සබ්බො: වබ්බො ලිච්චි ආයසමනාං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤාසෙනි. යදි සබ්බස්ස පනතකලං සබ්බො වබ්බස්ස ලිච්චිස්ස පනතං නික්ඛුජ්ඣයා අසමෙහාගං සබ්බෙන කරොයා” එසා ඤාතති.

“සුඡාතු මෙ භනෙත සබ්බො: වබ්බො ලිච්චි ආයසමනාං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤාසෙනි. සබ්බො වබ්බස්ස ලිච්චිස්ස පනතං නික්ඛුජ්ඣති. අසමෙහාගං සබ්බෙන කරොති. යස්සායසමනො ඛමති වබ්බස්ස ලිච්චිස්ස පනතස්ස නික්ඛුජ්ඣනා අසමෙහාගං සබ්බෙන කරණං, සො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය. නික්ඛුජ්ඣතො සබ්බෙන වබ්බස්ස ලිච්චිස්ස පනතො අසමෙහාගො සබ්බෙන, ඛමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙන ධාරයාමි”ති.

99. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දෙ පුබ්බතභසමයං නිවාසෙතො පනතවීරමාදය යෙන වබ්බස්ස ලිච්චිස්ස නිවෙසනං තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිතො වබ්බං ලිච්චිං එතදවොච: “සබ්බෙන තෙ ආවුසො වබ්බ පනතො නික්ඛුජ්ඣතො. අසමෙහාගො’සි සබ්බෙනා”ති. අථ ඛො වබ්බො ලිච්චි “සබ්බෙන කිර මෙ පනතො නික්ඛුජ්ඣතො අසමෙහාගො’මහි කිර සබ්බෙනා”ති තත්ථෙව මුච්ඡිතො පපති. අථ ඛො වබ්බස්ස ලිච්චිස්ස මිත්තාමච්චො ඤාතිසාලොභිතා වබ්බං ලිච්චිං එතදවොචු: “අලං ආවුසො වබ්බං, මා සොචි, මා පරිදෙචි, මයං භගවතාං පසාදෙස්සාම භික්ඛුසබ්බස්සො”ති.

අථ ඛො වබ්බො ලිච්චි සපුත්තදරො සමිත්තාමච්චො සඤ්ඤාසාලොභිතො අලලවන්තො අලලකෙසො යෙන භගවා තෙනුපසංඛාමි. උපසංඛාමිතො භගවතො පාදෙසු සිරිසා නිපතිතො භගවතාං එතදවොච: “අවුට්ඨො මං භනෙත අවිචගමා යථාබාලං යථාමුලාං යථා අකුසලං, යොහං අය්‍යං දබ්බං මලලපුත්තං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤාසෙසිං. තස්ස මෙ භනෙත භගවා අවිට්ඨං අවිට්ඨතො පටිගණනාතු ආයතිං සංවරායා”ති.

තවද මහණෙනි, මෙ මතු කියන පරිද්දෙන් පහතිකකුප්‍යනය කළ යුතු ව්‍යාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ භික්ෂු නමක් විසින් සඛ තෙමේ මෙසේ දැන්විය යුතු:

“සඛයා මගේ වචනය අසාවා. වඩස් ලිව්වි තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක වූ ශීලවිපක්කියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. ඉදින් සඛයාට සුදුසු කල් වී නම්, සඛ තෙමේ වඩස් ලිව්විහට පහතිකකුප්‍යනය කරන්නේ ය සඛයා හා සමෙහාග නැත්තකු කරන්නේ ය.” මේ ඥප්තිය (දනුමදීම) යැ.

“වහන්ස, සඛ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. වඩස් ලිව්වි තෙමේ ආයුෂ්මත් මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුනට අමුලක ශීලවිපක්කියෙන් වෝදනා කෙරෙයි. සඛ තෙමේ වඩස් ලිව්විහට පහතිකකුප්‍යනය කෙරෙයි. ඔහු සඛයා හා සමෙහාග රහිතයක්හු කරයි. වඩස් ලිව්වියාට පහතිකකුප්‍යනය කිරීම, ඔහු සඛයා හා සමෙහාග නැත්තක්හු කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙන්තේ නම් හේ නිහඩවේවා. යමකුහට නො රිසියෙන්තේ නම් හේ කියාවා. සඛයා විසින් වඩස් ලිව්විහට සඛයා හා සමෙහාග නැති පහතිකකුප්‍යනය කරන ලද්දේ වෙයි. එය සඛයාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඩ වෙයි. මෙසේ මෙය දරම් (පිළිගනිමි)” යනු යැ.

99. එ කල්හි වනාහි ආයුෂ්මත් අනද තෙරණුවෝ පෙර-වරු සෙමෙහි හැද පෙරෙව ගෙන පාසිටුරු ගෙන වඩස් ලිව්විහුගේ ගෙය වෙත එළැඹුණහ. එළැඹ වඩස් ලිව්වියා බණවා, “ඇවැත් වඩස්සිනි, සඛයා විසින් ඔබට පහතිකකුප්‍යනය කරන ලදී. ඔබ සඛයා හා සමෙහාග නැත්තෙක් කරන ලදහ” යි වදළාහ. එ කල්හි වඩස් ලිව්වි තෙම “සඛයා විසින් මට පහතිකකුප්‍යන කම්ය කරන ලද්දේ ල, සඛයා හා සමෙහාග නැතියෙකිම වෙමි” යි කියා එහි ම මුසපත් වැ වැටිණ. ඉක්බිති වඩස් ලිව්විහුගේ මිත්‍රාමාත්‍යයෝ ද නැසහලේ නැයෝ ද වඩස් ලිව්වියා බණවා, “ඇවැත් වඩස්සිනි, ශොක නො කරන්න, නො හඬන්න. අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද භික්ෂුසඛයා ද පහදවන්නමහ” යි කීහ.

ඉක්බිත්තෙන් වඩස් ලිව්වි තෙම අඹුරුවන් සහිත වැ, මිත්‍රාමාත්‍යයන් සහිත වැ, නැසහලේ නැයන් සහිත වැ තෙත් වස්ත්‍ර ඇතියේ තෙත් කෙහෙ ඇතියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළඹූ ඔබ පාමුල හිසින් වැටී වැද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, යම්බඳු වූ මම ආර්ය වූ මල්ලපුත්‍ර දබ්බ තෙරුන් වහන්සේට අමුලක වූ ශීලවිපක්කියෙන් වෝදනා කෙළෙමි ද, එසේ වෝදනා කළ හැකි පමණට ම මහත් අභ්‍යයකු වූ බැවින්, එ පමණට ම මහත් සේ මුළා වුවකු බැවින්, එ පමණට ම කොශලා නැත්තකු වූ බැවින් වරද මා ඉක්මැ ගියේ ය. (මම එ බඳු වරදකට යට වීමි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මාගේ වරද මතු එබඳු දැයින් වළකිනු පිණිස වරද වශයෙන් පිළිගන්නා සේක්වා (එය මාගේ වරද යැ යි මා කියන වචනය පිළිගන්නා සේක්වා)” යි මේ වචන කී ය.

“තඤ්ඤාං ආවුසො වඩ්ඪි අවචයො අවචගමා යථාබාලං යථාමුත්තං යථාඅකුසලං යං කං දඬං මලලපුතං අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා අනුඤ්ඤායෙයි. යතො ච ඛො කං ආවුසො වඩ්ඪි අවචයං අවචයතො දිඤ්ඤා යථාධමමං පටිකරොති, නං තෙ මයං පටිගණ්ඨාම. වුද්ධි හෙය්ඤා ආවුසො වඩ්ඪි අරියස්ස චිත්තයෙ යො අවචයං අවචයතො දිඤ්ඤා යථාධමමං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති”ති.

අථ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: තෙන භි භික්ඛවෙ සඤ්ඤා වඩ්ඪස්ස ලිච්ඡවිස්ස පතං උක්කජ්ජතු සමෙහාගං සඤ්ඤන කරොතු. අට්ඨති භික්ඛවෙ අඤ්ඤති සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතො උක්කජ්ජතඤ්ඤා: න භික්ඛුනං අලාභාය පරිසකකති, න භික්ඛුනං අනාත්ථාය පරිසකකති. න භික්ඛුනං ආවාසාය පරිසකකති. න භික්ඛු අකෙකාසති න පරිභාසති, න භික්ඛු භික්ඛුහි හෙදෙති. න වුද්ධස්ස අවණණං භාසති. න ධමමස්ස අවණණං භාසති, න සඤ්ඤස්ස අවණණං භාසති. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙහි අට්ඨති අඤ්ඤති සමන්තාගතස්ස උපාසකස්ස පතං උක්කජ්ජතුං.

එවංඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ උක්කජ්ජතඤ්ඤා. තෙන භික්ඛවෙ වඩ්ඪිතා ලිච්ඡවිතා සඤ්ඤං උපසඤ්ඤාමිත්වා එකංසං උත්තරාසඤ්ඤා කරිත්වා භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්කජ්ජිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාලිමපගගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: සඤ්ඤන මෙ භගවත පතො නික්කජ්ජතො අසමෙහාගො’මිති සඤ්ඤන, සො’හං භගවත සමමා දික්ඛාමි ලොමං පාතෙමි. නෙත්ථාරං වත්තාමි. සඤ්ඤං පතතුක්කජ්ජනං යාවාමිති දුතියමපි යාවිතඤ්ඤා. තතියමපි යාවිතඤ්ඤා. වාගෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ භගවත සඤ්ඤා. සඤ්ඤන වඩ්ඪස්ස ලිච්ඡවිස්ස පතො නික්කජ්ජතො අසමෙහාගො සඤ්ඤන. සො සමමා වත්තති. ලොමං පාතෙති. නෙත්ථාරං වත්තති. සඤ්ඤං පතතුක්කජ්ජනං යාවති. යදි සඤ්ඤස්ස පතකලලං සඤ්ඤා වඩ්ඪස්ස ලිච්ඡවිස්ස පතං උක්කජ්ජෙය්ඤා සමෙහාගං සඤ්ඤන කරෙය්ඤා. එයා ඤාතති.

“ඇවැත් වඩස්සිනි, යම් බ්‍රහ්ම වූ තෙසි යම් හෙයෙකින් මලපුත්‍ර දඩ්ඩයනට අමුලක ශීලවිපක්‍රයෙන් වොදනා කළහු ද, එහෙයින් ම ඒ වරද එසේ කිරීමට තරම් ම අඤ්ඤා වූ මුළා වූ කොශලා රහිත වූ තොප ඉක්මැ ගියේ ය. ඇවැත් වඩස්සිනි, යම් හෙයෙකින් ම තෙසි වරද වරද වශයෙන් දක ධර්මය වූ පරිදි (එයට) ප්‍රතිකම් කරවූ ද එහෙයින් අපි තොපගේ ඒ (වරද පිළිගැන්මේ) වචනය පිළිගනිමු. වඩස්සිනි, යමෙක් (තමා කළ) වරද වරද වශයෙන් දක ධර්මය වූ පරිදි එයට පිළියම් කරන්නේ නම්, මත්තෙහි සංවරයට පැමිණෙන්නේ නම්, මෙය ආර්ය චන්ද්‍රියයෙහි වැඩිමෙකැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක: “මහණෙනි, එසේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ වඩස්සිනි ලිව්වි හට පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කෙරේවා (පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කම්ය අවලංගු කෙරේ වා) ඔහු සඤ්ඤා සමෙහාගය ඇත්තකු කෙරේවා. මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත උපාසකයාට පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කර්මය කළයුතු. (කවර අඩන අටෙකින් සමන්විතයාට ද යත්:) භික්ෂූනට අලාභය පිණිස තැත් නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට අවැඩ පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් වසන තැනින් නොදිව පිණිස ප්‍රයෝග නො කෙරේ ද, භික්ෂූනට ආක්‍රොශ නො කෙරේ ද පරිභව නො කෙරේ ද, භික්ෂූන් භික්ෂූන් කෙරෙන් නො බිඳුවා ද, බුදුනට දෙස් නො නඟා ද, දහමට දෙස් නො නඟා ද, සහනට දෙස් නො නඟා ද, මහණෙනි, මේ අඩන අටින් යුත් උපාසකයාට පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කරන්නට (පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කර්මයෙන් ඔහු නිදහස් කරන්නට) අනුදනිමි” යනු යි.

මහණෙනි, පක්‍ෂාදකකුණ්ණය වනාහි මෙසේ කළයුතු: මහණෙනි, ඒ වඩස්සිනි ලිව්විනි විසින් සඤ්ඤා කරා එළඹ, උතුරු සඵල සකස් කොට භික්ෂූන්ගේ පා වැද උත්තමය වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ගෙන “වහන්ස, මට සඤ්ඤා තෙමේ පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කෙළේ යැ. සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැත්තෙක් (කරන ලද්දේ) වේමි. වහන්ස, ඒ මම මනාව පවතිමි. ලොම් හෙළමි (යටත් පහත් ව පවතිමි). නිස්තරණය පිණිස (මට පැනවූ දඬුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළයුතු දැ කරමි. සඤ්ඤා ගෙන් පක්‍ෂාදකකුණ්ණය ඉල්ලමි”යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද තෙවෙනි වර ද මෙසේ ම යාවැකු කළයුතු ය. වාක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ මෙසේ දැන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මා ගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා විසින් වඩස්සිනි ලිව්විනි පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කරන ලද්දේ ය, සඤ්ඤා හා සමෙහාග නැතියෙක් කරන ලද්දේ ය. හේ මනා වැ පවතී. අනුලොම වැ (යටත් පහත් වැ-වචනයට අවනත වැ) පවතී: නිස්තරණය පිණිස (පැනවූ දඬුවමින් මිදෙනු පිණිස) කළ යුතු දැ කෙරෙයි. පක්‍ෂාදකකුණ්ණය සඤ්ඤාගෙන් ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම්, සඤ්ඤා තෙමේ වඩස්සිනි ලිව්විනි පක්‍ෂාදකකුණ්ණය කෙරේවා, ඔහු සඤ්ඤා හා සමෙහාග ඇතියකු කෙරේවා”. මේ භද්‍රනිය යැ.

සුභාතු මෙ හතො සඛො. සඛොන වඩස්සු ලිව්විසු පනො නිකුජ්ඣො අසමෙහාගො සඛොන. සො සමමා වතති ලොමං පාතෙති නොඤාරං වතති. සඛං පතතුකුජ්ජනං යාවති. සඛො වඩස්සු ලිව්විසු පනං උකුජ්ජති. සමෙහාගං සඛොන කරොති. යසසායසමතො ඛමති වඩස්සු ලිව්විසු පනසු උකුජ්ජනං, සමෙහාගං සඛොන කරණං. සො තුණ්හසු. යසස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උකුජ්ඣො සඛොන වඩස්සු ලිව්විසු පනො සමෙහාගො සඛොන. ඛමති සඛසු. තසමා තුණ්හී. ඵවමෙතං ධාරයාමී''ති.

දුතිය භාණවාරං.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා විසින් වඩස් ලිව්වහිට පහතනිකකුණනය කරන ලද්දේ ය, හේ සඤ්ඤා හා සමෙහාගය නැත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. හෙ තෙම මනා වැ පවතී. යටත් පහත් වැ පවතී. නිස්කරණය පිණිස පවතී. සඤ්ඤාගෙන් පහතනිකකුණනය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා තෙමේ වඩස් ලිව්වහිට පහතනිකකුණනය කෙරෙයි. ඔහු සඤ්ඤා හා සමෙහාග ඇතියකු කෙරෙයි. වඩස් ලිව්වහිට පහතනිකකුණනය කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙන් නම් හේ නිහඩ වෙවා. යමක්හට නො රිසියෙන් නම් හේ කියවා.

සඤ්ඤා විසින් වඩස් ලිව්වහිට පහතනිකකුණනය කරන ලද්දේ ය, සඤ්ඤා හා සමෙහාගය ඇත්තෙක් කරන ලද්දේ ය. (එය) සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)' යනු යි.

දෙවෙනි බණවර නිමිසේ ය.

## තනිස හාණවාරං

100. අප් බො හගවා වෙසාලියං යථාහිරන්තං විහරිතා යෙන හග්ගා තෙන වාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන හග්ගා තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා හග්ගෙසු විහරති සුංසුමාරගිරෙ හෙසකලාවතෙ මීගදයෙ.

තෙන බො පන සමයෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස කොකනදෙ නාම පාසාදෙ අවිරකාරිතො හොති අනජ්ඣාචුඤ්ඤා සමඤ්ඤා වා බ්‍රාහ්මඤ්ඤා වා කෙනචි වා මත්‍රස්සභුතෙන.

අප් බො බොධිරාජකුමාරො සඤ්ජිකාපුත්තං මාණවං ආමනෙතසි: එහි තිං සමම සඤ්ජිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතා මම වචනෙන හගවතො පාදෙ සිරසා වතු, අප්පාබාධං අප්පාතඬකං උහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡ ‘බොධි හනෙත රාජකුමාරො හගවතො පාදෙ සිරසා වතුති අප්පාබාධං අප්පාතඬකං උහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති’ති. එවඤ්ඤා වදෙහි: ‘අධිවාසෙතු කිර හනෙත හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙතා’ති.

‘එවං හො’ති බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටිසංස්සුතා යෙන හගවා තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතා හගවතා සද්ධිං සමමොදි. සමමොදනීයං කපං සාරාණීයං චිත්තිසාරෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනෙතො බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවන්තං එතදවොච: බොධි බො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වතුති, අප්පාබාධං අප්පාතඬකං උහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති. එවඤ්ඤා වදෙහි ‘අධිවාසෙතු කිර හනෙත හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙතා’ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

අප් බො සඤ්ජිකාපුත්තො මාණවො හගවතො අධිවාසනං විදිතා උට්ඨායාසනා යෙන බොධිරාජකුමාරො තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිතා බොධි රාජකුමාරං එතදවොච: “අවොචුත්ථ බො මයං හොතො වචනෙන තං හගවන්තං ගොතමං. ‘බොධි බො රාජකුමාරො හොතො ගොතමස්ස පාදෙ සිරසා වතුති, අප්පාබාධං අප්පාතඬකං උහුට්ඨානං බලං එසුචිහාරං පුච්ඡති. එවඤ්ඤා වදෙහි: අධිවාසෙතු කිර හනෙත හගවා බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස ස්වාතන්ත්‍රාය හත්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙතා’ති. අධිචුත්ථඤ්ඤා පන සමඤ්ඤා ගොතමෙනා”ති.

## තුන්වන බණවර

100. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් වැස, හඟ රට බලා සැරි සරා වඩින්නට පිටත් වූ සේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනා සේක්, හඟ රටට බට සේක. එ කල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හඟ රටැ සුංසුමාර-ගිර නුවරට නො දුරු නො ළං තත්හි වූ හෙසකලා වනයෙහි වැඩ වසන සේක.

එ කලැ වනාහි බොධි රාජකුමාරයා විසින් කොකනද නම් පහයෙක් කරවන ලද නොබෝ කල් ඇත්තේ, හෙණක්හු හෝ බමුණක්හු හෝ චතුෂ්‍ය වූ කිසිවක්හු විසින් වාසය නො කරන ලද වෙයි.

ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම සඤ්ඤාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “සගය, සඤ්ඤාපුත්‍රය, ලෙහි එව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යා. ගොස් මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා හිස නමා වදුව, ආබාධ නැති බව, නිරෝග බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරව. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඛන්ත හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක් වා’ යි මෙසේත් කියව” යි කියේ ය.

සඤ්ඤාපුත්‍ර මාණවක ‘එසේ ය පින්වතැ’ යි කියා බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සතුටු විය, සතුටට කරුණු වූ සිතැ රැදැවියැ යුතු වූ කර්ම නිව්වා, එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. සඤ්ඤා පුත්‍ර මාණවක තෙම මෙසේ එක් පසෙක හුන්නේ ම, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී. නිරාබාධ බව, නොලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, සිරුරු බල ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඛන්ත හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා” යැ යි මේ වචන කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් එය ඉවැසූ සේක:

ඉක්බිත්තෙන් සඤ්ඤාපුත්‍ර මාණවක තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිමන්ත්‍රණය ඉවැසූ නිසාව දැන, හුනස්නෙන් නැගී බොධි රාජකුමාරයා කරා ගියේ ය. ගොස්, “බොධි රාජකුමාර තෙම හවත් ගෞතමයන්ගේ පා හිස නමා වදී, නිරාබාධ බව, නො ලෙඩ බව, හැල්ලු සිරුර ඇති බව, ශරීර ශක්තිය ඇති බව, සැප විහරණ ඇති බව විචාරයි. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඛික්ඛන්ත හා සෙට දවසට බොධි රාජකුමාරයාගේ බත ඉවසන සේක්වා’ යි මෙසේත් කියා යැ යි, අපි හවත්හුගේ වචනයෙන් ඒ හවත් ගෞතමයනට මෙසේත් කීමහ” යි බොධි රාජකුමාරයාට මේ බස් පැවසී ය.



101. අප්ථං ඛො බොධිරාජකුමාරො තස්සා රත්තයා අවුට්ඨෙත පඤ්ඤාං බාදනීයං භොජනීයං පටියාදපෙතො කොකනදස්සා පාසාදං ඔදුතෙහි දුස්සොති සක්ඛරාපෙතො යාව පච්ඡිමා සොපාණකලෙබරං සඤ්චිකාපුත්තං මාණවං ආමනොධි; එහි තිං සම්ම සඤ්චිකාපුත්තං, යෙන හගවා තෙනුපසංඛං, උපසංඛංචිතො හගවතො කාලං ආරොවෙහි 'කාලො හනො නිට්ඨිතං හත්තනති' 'එවමෙතො'ති ඛො සඤ්චිකා-පුත්තො මාණවො බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස පටියස්සුතො යෙන හගවා තෙනුපසංඛං. උපසංඛංචිතො හගවතො කාලං ආරොවෙහි 'කාලො හො ගොතම නිට්ඨිතං හත්තනති'.

අප්ථං ඛො හගවා පුබ්බාග්ගසමයං නිවාසෙතො පක්ඛවිවරමාදය යෙන බොධිස්ස රාජකුමාරස්ස නිවෙසනං තෙනුපසංඛං සඤ්චිකා-භික්ඛුසංඛෙතං. තෙන ඛො පන සමයෙන බොධිරාජකුමාරො බිඤ්චා-රකොට්ඨකෙ ධීතො භොති හගවනං ආගමයමානො. අද්දසා ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවනං දුරතොව ආගමිතං. දිච්චාන තතො පච්චුග්ගනතො හගවනං අභිවාදෙතො පුරකඛතො යෙන කොකනදෙ පාසාදෙ තෙනුපසංඛං.

අප්ථං ඛො හගවා පච්ඡිමං සොපාණකලෙබරං නිස්සාය අවධායි. අප්ථං ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවනං එතදවොච; 'අකකමතු හනො හගවා දුස්සානි, අකකමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දිසරත්තං භිත්තාය සුඛායා'ති. එවං වුත්තෙ හගවා තුණ්හි අභොයි. දුතියමි ඛො -පෙ- තතියමි ඛො බොධිරාජකුමාරො හගවනං එතදවොච; 'අකකමතු හනො හගවා දුස්සානි, අකකමතු සුගතො දුස්සානි, යං මම අස්ස දිසරත්තං භිත්තාය සුඛායා'ති. අප්ථං ඛො හගවා ආයස්මනං ආනන්දං අපලොකෙයි. අප්ථං ඛො ආයස්ම ආනන්දෙ බොධිං රාජකුමාරං එතදවොච; 'සංහරතු රාජකුමාර දුස්සානි, න හගවා වෙලපක්කං' අකකමිස්සති. පච්ඡිමං ජනනං නාගතො අනුකමිති'ති.

අප්ථං ඛො බොධිරාජකුමාරො දුස්සානි [සංහරාපෙතො උපරි කොකනදෙ පාසාදෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙයි. අප්ථං ඛො හගවා කොකනදං පාසාදං අභිරුහිතො පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසිදි සඤ්චිකා-භික්ඛුසංඛෙතං. අප්ථං ඛො බොධිරාජකුමාරො බුද්ධපච්චිකං භික්ඛුසංඛං පඤ්ඤාතො බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහජා සනායෙතො සමපවාසෙතො හගවනං භුත්තාපි ඕභිතපත්තපාණිං එකමනං නිසිදි.

101. ඉක්බිති බොධි රාජකුමාර තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාදා භොජ්‍ය පිළියෙළ කරවා, පැය 3 භිණ්ණපත තෙක් කොකනද පහය (බීම) සුදුවනින් වස්වා, සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවකයා බණවා, “යහළු සඤ්ජිකාපුත්‍රය, එන්න, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා යව, ගොස් ‘වහන්ස, බත පිළියෙළ කොට නිමියේ ය, වඩින්නට කාලය යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වව” යි කී ය. ‘එසේ ය, පින්වතු’ යි කියා සඤ්ජිකාපුත්‍ර මාණවක තෙම බොධි රාජකුමාරයාට පිළිවදන් අස්වා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ, ‘හවන් ගෞතමයීනි, දැන් වඩින්නට කල් වේ. බත පිළියෙළ කොට නිමියේ යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සමයෙහි හැද පෙරව, පාසිවුරු ගෙන බික් සහන කැටුව බොධි රාජකුමාරයාගේ නිවෙස කරා වැඩිසේක. එ වෙලෙහි වනාහි බොධි රාජකුමාර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩිනු බලාපොරොත්තු වනුයේ බිහිදෙරටුයෙහි සිටියේ වේ. බොධි රාජකුමාර තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුයේ ය. දැක එතැනින් පෙර ගමන් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආදරයෙන් වැද පෙරටු කොට ගෙන කොකනද පහය වෙත එළඹියේ ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පැය 3 භිණ්ණපත ළඟ වැඩසිටි සේක. එ කල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම ‘වහන්ස, යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එහෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙනසේක්වා’ යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඩ වූ සේක. දෙවනු ද ... තෙවනු ද බොධි රාජකුමාර තෙම, ‘යම් භෙයකින් මෙය මට දික් කලක් හිත වැඩ පිණිස වන්නේ ද එ හෙයින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (මේ) වස්ත්‍රයන් ඇක්මෙන (පාගා වඩිනා) සේක්වා’ යි කීයේ ය. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන් දෙස හැරී බැලූසේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරණුවෝ බොධි රාජකුමාරයාට ‘රාජකුමාරය, වස්ත්‍රයන් හකුළවා, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන (නො පාගන) සේක. තථාගතයන් වහන්සේ පස්විම් ජනතාවට අනුකම්පා කරන සේකැ’ යි කීහ.

එකල්හි බොධි රාජකුමාර තෙම වස්ත්‍ර හකුළවා කොකනද පහයේ උඩු මහල් තලයෙහි අසුන් පැනැවී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොකනද පහය නැඟ පනවන ලද අසුන්හි බික් සහන හා වැඩහුන්සේක. ඒ වෙලෙහි බොධි රාජකුමාර තෙම බුදුපාමොක් සහන ප්‍රණීත බාදායෙන් භොජ්‍යයෙන් සියතින් පතප්වා මොනවට පවරවා (පෙරැත්ත කොට කොට බොජුන් වළඳවා), බොජුන් වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් ඇතැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයේ එක් පසෙකැ හිඳ ගත්තේ ය.

එකමනාං නිසින්නං ඛො ඛොධිං රාජකුමාරං හගවා ධම්මෙයා කථාය සඤ්ඤාසකා සමාදපෙතා සමුත්තෙජෙතා සමංගංසෙතා උට්ඨායාසනා පසකාමී. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි “න භික්ඛවෙ වෙලපක්කං අකකම්මබ්බා. යො අකකමෙයා ආපක්ති දුක්කට්ඨසා”ති.

102. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉතී අපගතගබ්භා භික්ඛු නිමනොතා දුස්සං පඤ්ඤාපෙතා එතදවොච “අකකමථ හනොන දුස්සන්ති”. භික්ඛු කුකකුච්චායනා න අකකමන්ති.

“අකකමථ හනොන දුස්සං මඛලජායා”ති. භික්ඛු කුකකුච්චායනා න අකකමිංසු.

අථ ඛො සා ඉතී උජ්ඣායති ථියති විපාවෙති: “කථං භි නාම අය්‍යා මඛලජාය යාවිසමානා වෙලපක්කං නාකකම්ඤ්ජන්ති”ති. අය්‍යොසුං ඛො භික්ඛු තස්සා ඉතීයා උජ්ඣායන්තියා ථියන්තියා විපාවෙත්තියා. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ං ආරොවෙසුං. -පෙ- “ගිහී භික්ඛවෙ මඛලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහීනං මඛලජාය යාවිසමානෙන වෙලපක්කං අකකම්මන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ධොතපාදකං අකකම්මං කුකකුච්චායන්ති. හගවතො එතමස්ං ආරොවෙසුං. -පෙ- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ධොතපාදකං අකකම්මන්ති”.

103. අථ ඛො හගවා හගෙහසු යථාභිරන්තං විහරිතා යෙන සාවතරී තෙන වාරිකං පකකාමී. අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන සාවතරී තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා සාවතරීයං විහරති ජෙනවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො විසාඛා මිගාරමානා සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සම්මජ්ජනිඤ්ඤා ආදය යෙන හගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිතා හගවන්තං අභිවාදෙතා එකමනං නිසිදි. එකමනං නිසින්නං ඛො විසාඛා මිගාරමානා හගවන්තං එතදවොච: “පටිගණ්ණාතු මෙ හනොන හවො සටකඤ්ඤා කතකඤ්ඤා සම්මජ්ජනිඤ්ඤා යං මම අසස් දීඝරත්තං භිතාය සුඛායා”ති. පටිගහෙසි හගවා සටකඤ්ඤා සම්මජ්ජනිඤ්ඤා න හගවා කතකං පටිගහෙසි.

එසේ එක් පසෙක හුන් බෝධි රාජකුමාරයාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධම්මරාශයෙන් කරුණු දක්වා, එය මොනොවට ගත්වා, ඒ ගැන්ම තියුණු කොට, එහි එල දැක්වීමෙන් සතුටු කොට, හුනස්නෙන් නැගී නික්ම වැඩිසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දහමී කථා කොට භික්ෂූන් බණවා, “වස්ත්‍රයෙන් කළ පියවිල්ල (පාවාඩය) නො ඇක්විය යුතු ය, යම් මහණෙක් ඇක්මෙන්නේ නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේයැ” යි වදළ සේක.

102. එ සමයෙහි ව්‍යාභි එක්තරා ස්ත්‍රියක් පහ වූ දරුගබ් ඇත්තී, භික්ෂූන් නිමනා වස්ත්‍ර පනවා (බිමට රෙදි එළා) “වහන්ස, වස්ත්‍රය ඇක්මුන මැනැවැ” යි කීවා ය. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මෙන්.

“වහන්ස, මංගල පිණිස වස්ත්‍රය ඇක්මෙන්නැ” යි ඔ කීවා ය. භික්ෂූහු කුකුස් කරන්නාහු නො ඇක්මුණහ.

එකල්හි ඒ ස්ත්‍රී “කෙසේ නම් ආර්යයෝ මංගල පිණිස ඉල්ලනු ලබන්නාහු රෙදි පියවිල්ල නො ඇක්මෙන්නාහු ද” යි අවඥා කෙරෙයි, නුගුණ කියයි, දෙස් කතා පතුරුවයි. භික්ෂූහු අවඥා කරන, නොගුණ කියන, දෙස් කතා පතුරුවන ඒ ස්ත්‍රියගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ ... “මහණෙනි, ගෘහස්ථයෝ මංගලිකයහ මහණෙනි, මංගල පිණිස ගිහියන් විසින් ඉල්ලනු ලබන මහණහු විසින් රෙදි පියවිල්ල ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙවූ පා ඇතියහු විසින් පා නැබිය යුතු කොට එලා ඇති රෙදි ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට කුකුස් කෙරෙත් ... “මහණෙනි, දෙවූ පා ඇත්තහු සඳහා එළා ඇති ඇතිරිය ඇක්මෙන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

103. එකල්හි ව්‍යාභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හග්ග රට කැමති තාක් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වඩනට නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්, සැවැත්නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර පේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි මිගාරමාතෘ නම් වූ විශාඛා උපාසිකා තොමෝ අතළයක් ද (කටු මතු කොට මැටියෙන් තනන ලද) පාගටනාවක් ද මුස්නක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියා ය. එළැඹී වැද පසෙක හුන්නා ය. පසෙක හිඳ “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මගේ මේ අතළය ද පාගටනාව ද මුස්න ද පිළිගන්නා සේක් වා. එය මට දීර්ඝ කාලයක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අතළය ද මුස්න ද පිළිගත් සේක. පාගටනාව නො පිළිගත්සේක.

අථ ඛො හගවා විසාඛං මිභාරමානරං ධම්මියා කරාය සඤ්ඤෙසි සමාදපෙසි සමුත්තෙපෙසි සමපහංසෙසි. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමානා හගවතා ධම්මියා කරාය සඤ්ඤිතා සමාදපිතා සමුත්තෙජිතා සමපහංසිතා උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පක්කාමී. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ස්වකඤ්ඤි සම්මජ්ජනිඤ්ඤි. න භික්ඛවෙ කතකං පරිභුඤ්ජනබ්බං. යො පරිභුඤ්ජය්‍ය ආපනි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිස්සෙසා පාදසංයනියො සකඛරං කරං. සමුද්දපේණකන්ති.”

104. අථ ඛො විසාඛා මිභාරමානා විදුපනඤ්ඤි තාලවණ්ටඤ්ඤි ආදය යෙන හගවා නෙත්‍රපසඛකම්. උපසඛකම්ත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නා ඛො විසාඛා මිභාරමානා හගවන්තං එතදවොච: “පටිගණ්ණාතු මෙ හන්තෙත හගවා විදුපනඤ්ඤි තාලවණ්ටඤ්ඤි යං මම අස්ස දීඝරක්ඛං භිතාය සුඛායා”ති.

පටිගණ්හෙසි හගවා විදුපනඤ්ඤි තාලවණ්ටඤ්ඤි. අථ ඛො හගවා විසාඛං මිභාරමානරං ධම්මියා කරාය සඤ්ඤෙසි -පෙ- අථ ඛො විසාඛා මිභාරමානා -පෙ- පදකඛිණං කත්වා පක්කාමී. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කරං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විදුපනඤ්ඤි තාලවණ්ටඤ්ඤි”ති.

105. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස මකසච්ඡනී උපපන්නා භොති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මකසච්ඡනිතන්ති”.

වමරිච්ඡනී<sup>1</sup> උපපන්නා භොති. හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ වමරිච්ඡනී ධාරෙතබ්බා. යො ධාරෙය්‍ය ආපනි දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ තිස්සෙසා ච්ඡනියො; වාකමයං උසිරමයං මොරපිඤ්ජමයන්ති.

1. වාමරිච්ඡනී - මජ්ඣං.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට ධර්මනිශ්චිත කථායෙන් කරුණු දක්වාදළසේක, ඒ කරුණු ගැන්වූ සේක, එහි උනන්දු කළසේක, එහි ලා සතුටු කළ සේක. එයට පසු, විශාඛා මිඟරමාතෘ තොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් එසේ දැනුම් කතායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දී, කරුණු ගන්වන ලද්දී, එහි උනන්දු කරන ලද්දී, එහි සතුටු කරන ලද්දී, හුනස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි, මෙ කරුණෙහි දැනුම් කථා කොට හිඤ්ඤාඛිංශා බණවා, “මහණෙනි, අතළය ද මුස්න ද අනුදැනිමි. මහණෙනි, පාගටනාව පරිභොග නො කළයුතු. යමෙක් පරිභොග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (පා ගටනු පිණිස) ගල ද කැබැලිති ද මුහුදු පෙණ ද යන තුන් පා ගටනා අනුදැනිමි” යි වදළ සේක.

104. නැවත (එක් දිනක්) මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ විජිනිපතක් ද තල්වටක් ද ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹී වැඳ පසෙක හිඳ ගන්නා ය. පසෙක හිඳ, “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ විජිනිපත ද තල්වට ද පිළිගන්නාසේක්වා. එය මට දික් කලක් වැඩ පිණිස සුව පිණිස වන්නේ යැ” යි කීවා ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විජිනිපත ද තල්වට<sup>1</sup> ද පිළිගත් සේක. ඉක්බිති මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛාවට දැනුම් කථාවෙන් කරුණු දක්වා වදළසේක... එකල්හි මිඟරමාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ... පැදකුණු කොට ගියාය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල නිදනායෙහි, තෙල කරුණෙහි දැනුම්කථා වදුරා හික්මුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, විජිනිපත ද තල්වට ද අනුදැනිමි” යි.

105. එ සමයෙහි වනාහි සඛ්ඤාට මදුරුවිදුනාවෙක්<sup>2</sup> උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, මදුරුවිදුනාව අනුදැනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

සෙමෙර විදුනාවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, සෙමෙරවිදුනාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැහැරිමුවා විදුනාව ද, සුවඳහොට මුවා විදුනාවද, මොනර පිල්මුවා විදුනාව ද යන තුන් විජිනිපත් අනුදැනිමි” යි වදළ සේක.

1. මෙහි තල්වට යනු නවුරුවත් සමගම තල අත්ත ගෙන කවාකාර කොට තනන ලද වාන විශේෂය යි. තාලවණ්ඩන සහවණ්ඩන කතා. තාලං. තාල වණ්ඩ. (පාචිනාදි අකට්ඨොප්පනා). තාලපකාදිති කතා. මහඛට්ඨක විජිනි: (සාරංගථදීපනිමකා).

2. මදුරුවන් පලවා හරින්නට පවත් සලකා විජිනි පතක්.

106. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ඡන්තං උපපන්නං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඡන්තනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ඡන්තපග්ගහිතා ආභිඤ්ඤානති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො උපාසකො සම්මහුලෙහි ආජීවකසාවකෙහි සද්ධිං උය්‍යානං අගමාසි. අද්දසංසු<sup>1</sup> ඛො තෙ ආජීවකසාවකා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු දුරතොව ඡන්තපග්ගහිතෙ ආගව්ජනෙත. දිස්වාන නං උපාසකං එතදවොචුං: “එතෙ ඛො අය්‍ය, තුම්හාකං හදන්තා ඡන්තපග්ගහිතා ආගව්ජනති සෙය්‍යාපාපි ගණකමහාමත්තා”ති.

“නාය්‍යා එතෙ භික්ඛු පරිබ්බාජකා”ති.

“භික්ඛු න භික්ඛු”ති අබ්‍රහ්මං අකංසු. අපං ඛො යො උපාසකො උපගතෙ සඤ්ජානිත්වා උජ්ඣායති ථීයති විපාවෙති “කපං භි නාම හදන්තා ඡන්තපග්ගහිතා ආභිඤ්ඤානති”ති.

අත්තෙසාසුං ඛො භික්ඛු නස්ස උපාසකස්ස උජ්ඣායන්තස්ස ථීයන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. අපං ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ- සච්චං හගවා.”

විගර්හි චූදෙධා හගවා. විගර්හිතවා ධම්මීං කපං කත්වා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ ඡන්තං ධාරෙතබ්බං. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති.

197. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, නස්ස විනා ඡන්තෙන න එසු හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස ඡන්තනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ‘ගිලානස්සෙව භගවතා ඡන්තං අනුඤ්ඤාතං නො අගිලානස්සා’ති ආරාමෙ ආරාමුපවාලෙ ඡන්තං ධාරෙතුං කුක්කුල්වායනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අගිලානෙනපි ආරාමෙ ආරාමුපවාලෙ ඡන්තං ධාරෙතුනති.”

1. අද්දසංසුං - මජ්ඣං.

2. ඡන්තං ධාරෙතුනති - මජ්ඣං.

106. එ සමයෙහි සඤ්ඤාට ජත්‍රයෙක් (කුඩයෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි ජත්‍රය (කුඩය) අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ඔසොවා ගත් කුඩ ඇත්තාහු (කුඩ ඉසැ ලා ගෙන) ඇවිදිත්. එ කල එක්තරා උපාසකයෙක් බොහෝ සිය ගණන් ආජීවික ශ්‍රාවකයන් හා උයනට ගියේ ය. ඒ ආජීවික ශ්‍රාවකයෝ කුඩ ඉසලා ගෙන එතු සවැගි මහණුන් දුරින් ම දුටුයේ ය. දැක, ඒ උපාසකයා බණවා “ආර්යය තෙල ඔබ පැවිදි පින්වත්හු ගණක මහාමාත්‍යයන් සේ කුඩ ඉසලා ගත්තාහු එන්නාහ” යි කීහ.

“ආර්යයෙනි, තෙල හික්ෂුහු නො වෙත්, පිරිවැපියෝයැ” යි උපාසක තෙම කී ය.

“හික්ෂුහු ද? හික්ෂුහු නො වෙත් ද?” යි ඔට්ටු ඇල්ලූහ. එයින් පසු ඒ උපාසක තෙම ළඟට ආවුන් හැඳින “කෙසේ නම් පින්වත්හු කුඩ ඉසලා ගෙන හැවිදින්නාහු ද” යි අවඥා කෙරෙයි, නොගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි.

හිඤ්ඤ අවඥා කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ උපාසකයා ගේ වචන ඇසූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. ‘සැබව වහන්සැ’ යි ඔහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැඹුණු සේක. ගරභා ධර්ම කථා කොට “මහණෙනි, කුඩය නො දැරිය යුතු, යමෙක් දැරුයේ වී නම්, දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

107. එසමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට කුඩයක් නැති ව අපහසු වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණෙහිට කුඩය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ගිලනාට ම කුඩය අනුදනිමි, නොගිලනාට නො අනුදනිමි’ යි කියා ආරාමයෙහි ද, ආරාමොපචාරයෙහි ද කුඩ දරන්නට කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, නොගිලනාහු විසින් ද ආරාමයෙහිත් ආරාමොපචාරයෙහිත් කුඩය දරන්නට අනුදනිමි” යි වදළ සේක.



108. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සික්ඛාය පක්ඛං උඛ්ඛිතො<sup>1</sup> දණ්ඩ ආලංඝිතො විකාලෙ අඤ්ඤානරෙන ගාමදායරෙන අතික්ඛමති. මනුස්සා “එසයා”<sup>2</sup> වොරො ගච්ඡති. අසිංසා විජ්ජානලති”<sup>3</sup>ති අනුපතිතා ගගෙතා සඤ්ජානිතා මුඤ්ඤංසු. අථ ඛො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙසි.

“කිං පන තං ආවුසො දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙසි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අභිච්ඡා සන්නුට්ඨා උජ්ජනො කුක්ඛවිකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ජායනති ථියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙසසති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසු.

“සච්චං කිර තං භික්ඛු දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙසි”ති”

“සච්චං හගවා”

විගරහි බුද්ධො හගවා. විගරහිතො ධම්මං කථං කතො භික්ඛු ආමන්තසි: “න භික්ඛුවෙ දණ්ඩසික්ඛං ධාරෙතබ්බො. යො ධාරෙයා ආපක්ති දුක්ඛපසා”ති.

109. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. න සකෙසාති විනා දණ්ඩන<sup>3</sup> ආභිඤ්ඤාං. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසමුත්තිං”<sup>4</sup> දතුං. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ දුතබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤං උපසංඛාමිතො එකංසං උත්තරාසඤ්ඤාං කරිතො වුඩ්ඪානං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිතො උක්ඛට්ඨං නිසිදිතො අඤ්ජලිං පග්ගහෙතො එවමස්ස චචනියො:

“අහං හන්තො ගිලානො න සකෙසාමි විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං සොහං හන්තො සඤ්ඤා දණ්ඩසමුත්තිං යාවාමි”ති. දුතියමි යාවිතබ්බො. තතියමි යාවිතබ්බො. වාග්ගෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතබ්බො.

1. උච්ඛිතො - මජ්ඣ., PTS.

උඛ්ඛිතො - සා.

2. එසයො - සිවු.

3. දණ්ඩකෙන - සිවු.

4. දණ්ඩසමුත්තිං - මජ්ඣ.

108. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාල්ලෙක නංවා දණ්ඩෙක එල්ලාගෙන නො කල්හි එක්තරා ගම්දෙරෙකින් ඉක්මයෙයි. මිනිස්සු ‘ආර්යයෙනි, මේ සොරෙක් යෙයි, ඔහුගේ කඩුව දිලියේ’ යැ යි කියා දුහුබැඳ අල්ලාගෙන හැඳින මුද් හළහ. එ කල්හි ඒ මහණ ආරාමයට ගොස් භික්ෂූන්ට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය.

“ඇවැත්නි, තෙපි දණ්ඩසිකාවක් (දණ්ඩෙක බඳනා ලද සාල්ලක්) දරවු ද?” යි භික්ෂූහු ඇසූහ. “එසේය ඇවැත්නි” යි හේ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද පමණෙහි සතුටු වෙත් ද ලජ්ජි හු ද සුළු වරදෙහින් කුකුස් කෙරෙත් ද ගිණහ කැමත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙමේ දණ්ඩසිකාවක් දරන්නේ ද” යි අවඥා කෙරෙත්, අගුණ කියත්, දොස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණ සැබෑ ද? කෝ දණ්ඩසිකාවක් දරති ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“එසේ ය, වහන්සැ” යි එ මහණ කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහුසේක. ගරභා දහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා, “මහණෙනි, දණ්ඩසිකාව නො දැරිය යුතු. යමෙක් දැරූයේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

109. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩ සමමතිය දෙන්නට අනුදනිමි. එය වනාහි මෙසේ දියැ යුතු: ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සඬකයා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට වැඩිමහලු මහණුන් පා වැඳ, උත්කුටුක වූ හිඳ, දෙහොත් මුදුන්හි තබාගෙන,

“වහන්ස මම ගිලන්මි, දණ්ඩක් නැති වූ ඇවිදින්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඬකයාගෙන් දණ්ඩ සමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැ යුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලිය යුතු තෙවෙනි වරද ඉල්ලිය යුතු. ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් මෙසේ සඬක තෙමේ දන්විය යුතු ය.

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො, න සංකප්පාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංකප්පා දණ්ඩසම්මතිං යාචති. යදි සංකප්පා පනතකල්ලං සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති විනා දණ්ඩන ආභිඤ්ඤාං. සො සංකප්පා දණ්ඩසම්මතිං යාචති. සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං දෙති. යස්සායසම්මතො ධම්මි ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මතිං යාද්‍යං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නාකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

දිත්තා සංකප්පන ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසම්මති, ධම්මි සංකප්පා නස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

110. තෙන ඛො පන සම්මයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො භොති. න සංකප්පාති විනා සික්ඛාය පනතං පරිහරිතුං. භගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සික්ඛාසම්මතිං දතුං. එවස්මි පන භික්ඛවෙ දතඛ්ඤා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සංකප්පා උපසංකම්මිත්වා එකංසං උත්තරාසංඛං කරිත්වා වුඩ්ඪානං භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්ඤා උකඤ්චිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො “අහං භවෙති ගිලානො න සංකප්පාති විනා සික්ඛාය පනතං පරිහරිතුං. සො’හං භවෙති සංකප්පා සික්ඛාසම්මතිං යාචාමි”ති. දුතියමෙ යාචිත්ඛ්ඤා. තතියමෙ යාචිත්ඛ්ඤා. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංකප්පා ඤාපෙතඛ්ඤා.”

“සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා. අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති විනා සික්ඛාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංකප්පා සික්ඛාසම්මතිං යාචති. යදි සංකප්පා පනතකල්ලං සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්ඛාසම්මතිං දදෙය්‍ය. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භවෙති සංකප්පා: අයං ඉත්තංගාමො භික්ඛු ගිලානො න සංකප්පාති විනා සික්ඛාය පනතං පරිහරිතුං. සො සංකප්පා සික්ඛාසම්මතිං යාචති. සංකප්පා ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්ඛාසම්මතිං දෙති. යස්සායසම්මතො ධම්මි ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්ඛාසම්මතිං යාද්‍යං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නාකම්මති සො භාසෙය්‍ය. දිත්තා සංකප්පන ඉත්තංගාමස්ස භික්ඛුනො සික්ඛාසම්මති, ධම්මි සංකප්පා නස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

“වහන්ස, සඬකුණ නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මේ නම් මහණ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ ඇදිදියා නො හැක්ක. හෙතෙම සඬකුණ ගෙන් දණ්ඩසමූහය ඉල්ලයි. ඉදින් සඬකුණට පැමිණි කල් ඇත්තේ වී නම් මේ නම් මහණට දණ්ඩ සමූහය දෙන්නේ ය. මේ සමූහය යැ.

වහන්ස, සඬකුණ නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ නෙම ගිලන් ය. දණ්ඩක් නැතිවැ ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි. හේ සඬකුණගෙන් දණ්ඩසමූහය ඉල්ලයි. සඬකුණ නෙමේ මෙනම් මහණට දණ්ඩසමූහය දෙයි. මෙනම් මහණට දණ්ඩ සමූහය දීම යම් ආයුෂ්මත්තයට රිසියෙන් නම්, හේ නිහඬ වේවා. යමක්හට නො රිසියෙන් නම් හේ කියාවා.

“සඬකුණ විසින් මෙනම් මහණට දණ්ඩසමූහය දෙන ලදී. සඬකුණට රිසියයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

110. තවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන්වෙයි. සහල්ලක් නැති වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දන්වාදූහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණට සිකුණසමූහය දෙන්නට අනුදැනිමි. තවද මහණෙනි, මෙසේ දිය යුතුය: ඒ ගිලන් මහණ විසින් සඬකුණ වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට වැඩිමහලු වහන්දාගේ පා වැද උක්කුටික ව හිඳ ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියා යුතු වෙයි. “වහන්ස මම ගිලන්මි. සහල්ලක් නැතිව පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැකි වෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඬකුණ (වෙනත්) සිකුණසමූහය යදිමි”යි. දෙවන වට දු යාවකු කළයුතු ය. තෙවන වට දු යාවකු කළයුතු ය. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සහන දන්වියයුත්තාහ.

“වහන්ස, සඬකුණ මඬස් අසන සේක්වා. මේ මෙනම් මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලක් නැතිවැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඬකුණ (වෙන) සිකුණසමූහය යදිමි. ඉදින් සහනට පැමිණි කල් වී නම් සඬකුණ මෙනම් මහණට සිකුණසමූහය දෙන්නේය. තෙල සදහන් යැ.

“වහන්ස, සඬකුණ මාගේ වචනය අසන්වා. මේ මෙනම් ඇති මහණ ගිලන් වෙයි. සහල්ලක් වෙන් වැ පාත්‍රය පරිහරණ කරන්නට නො හැක්ක. හේ සඬකුණ (වෙන) සිකුණසමූහය යදිමි. සඬකුණ මෙනම් මහණට සිකුණසමූහය දෙයි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුන්ට තෙල මහණට සිකුණසමූහය දීම රිසි වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේය. යමකුට නො රුස්නේ නම් හේ බණන්නේය. සඬකුණ විසින් මෙනම් මහණට සිකුණසමූහය දෙන ලදී. සඬකුණට (එය) රුස්නේය. එහෙයින් තුෂ්ණිමභාවය වෙයි. තෙල මෙසේ දරමි”යි.

111. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කතරො භික්ඛු ගිලානො හොති, න සකෙකාති විනා දණේඛන ආභිඤ්ඛිතුං. න සකෙකාති විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දතුං. එවක්ඛං පන භික්ඛවෙ දන්ධො: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා සඤ්ඤං උපසංගමිත්වා එකංසං උත්තරාසඤ්ඤං කරිත්වා වුට්ඨානං භික්ඛුනං පාදෙ වත්ථිත්වා උත්තමං නිසීදිත්වා අක්කලිමංග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අහං භගවත ගිලානො, න සකෙකාමි විනා දණේඛන ආභිඤ්ඛිතුං, න සකෙකාමි විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. සො’හං භගවත සඤ්ඤං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාවාමි”ති. දුතියමි යාවිතඛො. තතියමි යාවිතඛො. වාතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතඛො:

“සුඤ්ඤාම මෙ භගවත සඤ්ඤා. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණේඛන ආභිඤ්ඛිතුං. න සකෙකාති විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. සො සඤ්ඤං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාවති. යදි සඤ්ඤස්ස පත්තකල්ලං සඤ්ඤා ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දෙය්‍ය”.

“සුඤ්ඤාම මෙ භගවත සඤ්ඤා: අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු ගිලානො. න සකෙකාති විනා දණේඛන ආභිඤ්ඛිතුං, න සකෙකාති විනා සික්කාය පත්තං පරිහරිතුං. සො සඤ්ඤං දණ්ඩසික්කාසමමතිං යාවති. සඤ්ඤා ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතිං දෙති. යස්සායමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමතියා දනං. සො තුණ්හ’ස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය. දිනනා සඤ්ඤන ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො දණ්ඩසික්කාසමමති. ඛමති සඤ්ඤස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙන ධාරයාමි”ති.

112. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කතරො භික්ඛු රොමඤ්ඤො<sup>1</sup> හොති<sup>2</sup> සො රොමඤ්ඤො රොමඤ්ඤො<sup>3</sup> අජේකාහරති. භික්ඛු උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “විකාලෙ’යං භික්ඛු භොජනං භුක්ඤ්ඤි”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු අවිරං ගොයොනියා වුතො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ රොමඤ්ඤො රොමඤ්ඤො. න ච භික්ඛවෙ ඛහි මුඛවාරං නිහරිත්වා අජේකාහරිතඛො. යො අජ්ඣාහරෙය්‍ය යථා ධම්මො කාරෙතඛො”ති.

1. රොමඤ්ඤො - මජ්ඣං, සා.

2. අභොසි - සා.

3. රොමඤ්ඤො - මජ්ඣං, සා.

111. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. දණ්ඩක් නැතිව ඇවිදින්නට නො හැකි වෙයි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලන් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ එය දියැ යුතු; ඒ ගිලන් මහණ සඤ්ඤා කරා එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට, වැඩිමහලු හික්මුන් ගේ පා වැඳ උත්තුවක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුනැ තබා, “වහන්ස, මම ගිලන්මි. දණ්ඩෙන් තොර වැ හැවිදින්නට නොහැක්කෙමි, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, ඒ මම සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකා සමමතිය ඉල්ලමි” යි මෙසේ කියැයුතු වන්නේ ය. දෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. තෙවෙනි වර ද ඉල්ලියැ යුතු. වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියැ යුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති වැ හැවිදින්නට නො හැකි ය, සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි ය. හේ සඤ්ඤා ගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇතියේ වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකා සමමතිය දෙන්නේ ය”. මේ ඥාපනය (දැන්වීම යැ).

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් යැ. දණ්ඩක් නැති ව ඇවිදින්නට නො හැකි යැ. සාල්ලක් නැති ව පාත්‍රය පරිහරණය කරන්නට නො හැකි ය. හේ සඤ්ඤාගෙන් දණ්ඩසිකාසමමතිය ඉල්ලයි. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙයි. මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුහට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඤ්ඤා විසින් මෙනම් මහණහට දණ්ඩසිකාසමමතිය දෙන ලදී. එය සඤ්ඤාට රිසියෙයි, එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණු දරමි (සිතමි)” යනු යැ.

112. එ සමයෙහි වනාහි එක්තරා මහණෙක් වැළැදු බොජුන් වමාරන්නේ වෙයි. හේ වමාර වමාරා ගිලිසි. “මේ මහණ විකාලයෙහි බොජුන් වළඳා” යැ යි හික්මුනු ඔහුට අවඥා කෙරෙත්; අගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මේ මහණ නොබෝ කල්හි (මැනදී) ගවයොනි-යෙන් චූත විය. මහණෙනි, (පියෙවියෙන්) වමාරන්නාහට ඒ වැමැ-රීම අනුදැනිමි. මහණෙනි, එතෙකුදු වුවත් මුවදෙරින් (උගුරෙන්) පිටත, නික්මවා නැවැත නොගිලියැයුතු. යමෙක් එසේ ගිලින්නේ නම් ඔහුට ධර්මය වූ පරිදි (විකාල භෞජනය වැළැදීමට කළයුතු පරිදි) ඔහුට කළයුතු යැ” යි වදළ සේක.

113. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කතරස්ස පුගස්ස සඛන-  
හන්තං හොති. හත්තග්ගෙ බහු සිත්ථාති විපාකිරිසිංසු<sup>1</sup>. මුත්තස්ස  
උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සත්ත-  
පුත්තියා ඔදනෙ දියමානෙ න සත්තවං පටිග්ගහෙස්සන්ති. එකමෙකං  
සිත්ථං කමමසනෙ නිට්ඨායති”ති. අසෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං  
මත්තස්සානං උජ්ඣායනානං බීයනානං විපාවෙනානං, අථ ඛො  
තෙ භික්ඛු හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ  
යං දියමානං පනති තං සාමං ගහෙත්වා පරිභුක්ඛන්තුං. පරිවචන්තං  
තං භික්ඛවෙ දයකෙහි”ති.

114. තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කතරො භික්ඛු දීසෙහි  
නබෙහි පිණ්ඩාය වරති. අක්කතරා ඉත්ථී පස්සන්තො තං භික්ඛුං  
එතදවොච: “එහි හනෙත මෙට්ඨං ධම්මං පටිසෙවා”ති.

“අලං හගිනි, නෙතං කප්පති”ති.

“සවෙ ඛො තවං හනෙත න පටිසෙවිස්සයි, ඉදනාහං අත්තනො  
නබෙහි ගත්තාති විලිඛිතවා කුප්පං කරිස්සාමි ‘අයං මං භික්ඛු  
විප්පකරොති’ති.

“පජානාසි තවං හගිනි”ති.

අථ ඛො සා ඉත්ථී අත්තනො නබෙහි ගත්තාති විලිඛිතවා කුප්පං  
අකාසි: “අයං මං භික්ඛු විප්පකරොති”ති.

මත්තස්සා උපධාවිතවා තං භික්ඛුං අග්ගහෙසු. අද්දසාසු ඛො  
තෙ මත්තස්සා තස්සා ඉත්ථීයා නබෙසු ජට්ඨෙයි ලොහිතමි. දියමාන  
‘ඉමිස්සායෙව ඉත්ථීයා ඉදං කමමං, අකාරකො භික්ඛු’ති තං භික්ඛුං  
මුක්ඛිංසු.

අථ ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගත්තවා නික්ඛුනං එතමත්ථං  
ආරොචෙයි.

“කිං පන තවං ආවුසො දීසෙ නබෙ ධාරෙසි”ති.

“එවමාවුසො”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා සත්තථා ලජ්ජනො කුක්කච්චකා  
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම  
භික්ඛු දීසෙ නබෙ ධාරෙස්සන්ති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසු. “න  
භික්ඛවෙ දීසා නඛා ධාරෙත්ඛො. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති  
දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

1. පඨිකිරිංසු - සා.  
පඨිකිරිංසු - PTS.

113. එ සමයෙහි එක්තරා සමුහයකගේ සභබ්බෙක් වෙයි. බොජුන් හලෙහි බොහෝ බත්තුව විසිරිණ. “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ බත් දෙනු ලබන කල්හි සතසා නොපිළි ගන්නාහු ද, එකී එකී බත්හුළෙක් කම් සියයෙකින් නිමවේ” යැයි චිනිස්සු අවඤ්ඤා කරන්, නොගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. අවඤ්ඤා කරන, නොගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ කරාව හික්මුණු ඇසුහ. ඉක්බිත්තෙන් හික්මුණු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) “මහණෙනි, දෙනු ලබන යමක් වැටෙන්නේ නම්, එය තමන් ම ගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදැනිමි. එය දයකයන් විසින් පරිත්‍යක්ත එකෙකැ”යි වදාළසේක.

114. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දික් නියවලින් යුතු ව පිඩු පිණිස හැසිරෙයි. එක්තරා ස්ත්‍රියක් එ මහණ දෑක “වහන්ස, එන්න, මෙවුන් දම් සෙවිනු මැනැවැ”යි කීවා ය. මහණ තෙම “බිහිනිය, කම් නැත. එය (අපට) කැප නො වේ” යැ යි කීය.

“වහන්ස, ඉදින් ඔබ මෙවුන් දම් නො සෙවින්නාහු නම්, දන් මම සිය නියවලින් සිරුරු අවයව සුරාගෙන මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ” යැ යි හඬ නඟන්නෙමි”යි ඔ කීවාය.

“බිහිනිය, තෝ ම එය දන ගන්නෙහි” යැ යි මහණ කීය.

එවිට ඒ ස්ත්‍රී තමාගේ නියවලින් ශරීරාවයව සුරා ගෙන “මේ මහණ මට හිරිහැර කෙරේ යැ” යි හඬ නැඟුවාය.

මිනිස්සු එ තැනට දිවගොස් ඒ මහණ අල්ලා ගත්හ. ඒ මිනිස්සු ඒ ස්ත්‍රියගේ නියවලැ සිටිය ද ලේ ද දුටුවාහ. දෑක, “මෙය මේ ස්ත්‍රියගේ ම ක්‍රියාවෙක, මේ මහණ වරදකරු නොවේ” යැ යි කියා එ මහණහු මුද්දුහ.

එකල්හි ඒ මහණ අරමට ගොස් හික්මුනට මෙ පවත් දැන්විය.

“කිමෙක් ද ආයුෂ්මත්තී, තෙපි දික් නිය දරනු ද?” යි එ මහණහු පුළුවන්හ.

“එසේ ය, ඇවැත්තී” යි ඒ මහණ කී ය.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද ලද පමණින් සතුටු වන්නෝ ද, ලප්ඵිහු ද, කුකුස් කරන්නෝද, ශික්‍ෂාකාමීහු ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණහු දික් නිය දරන්නාහු ද” යි අවඤ්ඤා කෙරෙත්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දික් නිය නො දැරියැ යුතු. යමෙක් එය දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

1. එක් බත්තුවක් උපදවා ගන්නට කුඹුර වැටිරීමේ පටන් වැඩ, සියයක් පමණ කළ යුතු වෙයි: කී නියා යි:



115. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නබෙනපි නඛං ඡිද්දන්ති, මුඛෙනපි නඛං ඡිද්දන්ති කුඛේඛිපි නඛං සංසන්ති. අභිභූලියො දුක්ඛා භොතන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නඛවෙඡ්දන්තන්”.

සලොභිතකං නඛං ඡිද්දන්ති. අභිභූලියො දුක්ඛා භොතන්ති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මංසප්පමාණෙන නඛං ඡිද්දන්තන්.”

116. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු වීසතිමච්චං කාරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ වීසතිමච්චං කාරාපෙනතිං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ මලමන්තං අපකඬ්ඨීතුන්ති”.

117. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනං කෙසා දිස්සා භොතන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“උස්සහන්ති පන භික්ඛවෙ භික්ඛු අඤ්ඤමඤ්ඤං කෙසෙ ඔරොපෙතුන්ති?”.

“උස්සහන්ති භගවා”ති.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමංගොග්ගි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ චුරං චුරසිලං චුරසිථාපිකං නමනකං සබ්බං චුරහණ්ණන්ති.”

118. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු මසුසුං කප්පාපෙනති, මසුසුං වඩ්ඪාපෙනති, ගොලොමීකං කාරාපෙනති. චතුරස්සකං කාරාපෙනති, පරිමුඛං කාරාපෙනති, අභිජුරකං කාරාපෙනති, දුග්ගිකං ධපෙනති, සමොධෙ ලොමං සංහරාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ මසුසු කප්පාපෙනතිං, න මසුසු වඩ්ඪාපෙනතිං, න ගොලොමීකං කාරාපෙනතිං, න චතුරස්සකං කාරාපෙනතිං, න පරිමුඛං කාරාපෙනතිං, න අභිජුරකං කාරාපෙනතිං, න දුග්ගිකා ධපෙනතිං න සමොධෙ ලොමං සංහරාපෙනතිං. යො සංහරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

115. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු නියෙන් ද නිය සිදිත්, මුට්ඨිත් ද නිය සිදිත්, බිත්තිසෙහි ද නිය මදිත්. ඇඟිලි රිදුම් සහිත වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, නියසිදුනාව අනුදැනීම්”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

ලේ සහිත කොට නිය සිදිත්. ඇඟිලි රිදේ.

“මහණෙනි, මාංශප්‍රමාණයෙන් (නියළහ ලිය ඉම් කොට) නිය සිදින්නට අනුදැනීම්”යි වදළසේක.

116. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු විසි නිය ඔප මට්ටම් කරවත්. “කාමහොගි ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවඥා කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, විසි නිය ඔප මට්ටම් නො කැප්විය යුතු. යමෙක් එය කරවන්නේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, (නිය තුළ වූ) මල පමණක් බැහැර කරන්නට අනුදැනීම්”යි වදළසේක.

117. එ සමයෙහි මහණුන්ගේ කෙහෙ දික් වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්සුහු උනුන් කෙහෙ බාන්නට හැකි වෙත් ද?”යි අසා වදළ සේක.

“හැකි වෙත් වහන්සැ”යි හික්සුහු කිහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහැම් කතා කොට හික්සුන් බණවා, “මහණෙනි, කරකැන්න ද කරගල ද කරකොපුව ද කරකැන්න ඔතන රෙදි කඩ ද සියලු කර බඩු (ඉසකෝ රවුළු බැමට ඇවැසි සෙසු උපකරණ) ද අනුදැනීම්”යි වදළසේක.

118. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු (කතුරෙන්) රවුළ (අන්දම් තබා) කපවත්, රවුළ වඩවත්, (එළුරවුළ සේ) දිගු කොට කපවත්, (උඩින් තලල දේ කෙළවර ද යැවින් හනු දෙපැත්තේ දැයි සතර කොන් ඉතිරි ව සිටුනා සේ) රවුළ සතරැස් කොට කපවත්, පපුවෙහි ලොම් බාවත්, බඩෙහි ලොම්වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් බාවත්, දළි රවුළ තබත්. සම්බාධ ස්ථානයෙහි, පුරිස්තිමිති පෙරෙස දෙකිසිලි යන තන්හි ලොම් බාවත්. “කාමහොගි ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්; දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, රවුළ (අන්දම් තබා) නො කැප්විය යුතු. රවුළ නො වැටිය යුතු, රවුළ (එළුරවුළ සේ) දික් කොට නො කැප්විය යුතු; රවුළ සතරැස් කොට නො කැප්විය යුතු, පපුවේ ලොම් නො බැටිය යුතු, බඩෙහි ලොම් වැටිය තබා සෙසු තන්හි ලොම් නො බැටිය යුතු. දළි රවුළ නො තැබිය යුතු. සම්බාධ ස්ථානයෙහි ලොම් නො බැටිය යුතු. යමෙක් එසේ කෙළේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.” යනු යැ.

\* තමකකාති සසුකවේදනකං පිලොතික බණ්ඩං (සමනපාසාදිකා)

අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධසච්චයා සමබ්බාධෙ ලොමං සං-  
භරාපෙනුහිති."

“න භික්ෂුවෙ කන්තරිකාය කෙසා ඡෙද්දපෙනබ්බා. යො ඡෙද්දපෙය්  
ආපත්ති දකකට්ඨසා” ති.

“අනුජානාමි හිකබ්බෙ ආබාධප්පව්වයා කහරිකාය කෙසෙ  
ජෙදපෙතුනි.”

“න භික්‍ෂුවේ දීපං නාසිකාලොමිං ධාරෙතඛිං, යො ධාරෙයා ආපනති දසකචසසා”ති.

“අනුජාතාමි හි.ස.බ.වෙ සන්ධාසනාති.”

“න භික්ඛවෙ පලිතං ගාභාපෙනබ්බං. යො ගාභාපෙයා ආපසාති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

119. එ සමයෙහි එක්තරා මහණකුට සම්බාධසරානසෙක වණයෙක් වෙයි. බෙහෙත් එහි නො සිටී (නොදෙයි.) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් එ තන්හි ලෙඩක් ඇති කර්ම සම්බාධසරානසෙහි ලොම් බාවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

120. එ සමයෙහි සවැලි මහණහු කතූරෙන් කෙස් සිදුවත්. “කාමභෝගි ගිහියන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කතූරෙන් කෙස් නො සිඳුවිය යුතු. යමෙක් සිඳුවී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

121. එ සමයෙහි එක්තරා මහණක්හුගේ නියෙහි වණයෙක් වේ. කරකැත්තෙන් කෙස් බහවන්නට නො හැක්කේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආබාධ ප්‍රත්‍යයයෙන් කතූරෙන් කෙහෙ සිදුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

122. එ සමයෙහි මහණහු දික් නාසිකා ලෝම දරත්. “පිශාව දරුවන් බදුහ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නැහැයෙහි දික් ලොම් නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය”යි වදළසේක.

123. එ සමයෙහි මහණහු ගල්කැටින් ද මී ඉටියෙන් ද නැහැ ලොම් ගන්වත් (ගළුවවත්.) නාසිකාවෝ රිඳෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අඬුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවැලි මහණහු නරකෙස් ගන්වත් (උදුරවත්). “කාමභෝගි ගිහියන් බදුවහ”යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, නරකෙස් නො ගැන්වියයුතු (නො ඉදිවියයුතු) යමෙක් ගන්වන්නේ නම් (උදුරවන්නේ නම්) දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

124. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරුණං භික්ඛුනො කණ්ණමලහරණං කණ්ණං උක්ඛාං හොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛව කණ්ණමලහරණං”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු උච්චාවචා කණ්ණමලහරණයො ධාරෙතති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමහොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛව උච්චාවචා කණ්ණමලහරණයො ධාරෙතංඛො. යො ධාරොය ආපනති දුක්ඛංඛං. අනුජානාමි භික්ඛව අට්ඨමයං දනතමයං විසාදමයං නළමයං වෙළමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛිතාභිමයනති.”

125. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු බහුං ලොභහණං - කංසහණං - සංහ්වමයං කරොතති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනා පස්සිතො උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සංඝපුත්තියා බහුං ලොභහණං - කංසහණං - සංහ්වමයං කරිස්සන්ති සෙය්‍යථාපි කංසපඤ්ඤා”ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛව ලොභහණං - කංසහණං - සංහ්වමයො කාතංඛො. යො කරොයා ආපනති දුක්ඛංඛං”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤානිමි අඤ්ඤානිසලාකමි කණ්ණමලහරණමි බන්ධනමත්තමි කුකුඤ්චායනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛව අඤ්ඤානි. අඤ්ඤානිසලාකං කණ්ණමලහරණං බන්ධනමත්තං”.

126. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බෙසියා භික්ඛු සංඝාටි-පලලක්ඛණාය නිසීදිතති. සංඝාටියා පත්තා ලුප්ඤ්ඤාති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛව සංඝාටිපලලක්ඛණාය නිසීදිතංඛො. යො නිසීදෙයා ආපනති දුක්ඛංඛං”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නස්ස විනා ආයොගො<sup>1</sup> න ඵාසු හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛව ආයොගනති.”

1. ආයොගෙන - මෙයං.

124. එක් සමයෙක එක්තරා මහණකුගේ කන් කන්මලින් වැසුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කන්මල හරතාව (කන්හැන්ද) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු රන්මුවා ද රිදිමුවාද කුඳු මහත් කන්හැඳි දරන්. “කාමභෝගි ගිහියන් බඳුවහ”යි විනිස්සු අවමන් කරන්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රන්මුවා ආදි කුඳුමහත් කන්හැඳි නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, “ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලිමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොභොමුවා සක්තැබමුවා කන්හැඳි දරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

125. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු බොහෝ ලොභො බඩු කස් බඩු (රියම් හා තඹ මිශ්‍ර කොට නැනු) ලෝභයෙන් කළ (බඩු) රැස් කරති. මිනිස්සු විහාරවාරිකාව කරන්නාහු ඒ දැක, ශාක්‍යපුත්‍රිය ග්‍රමණයෝ ලොභො බඩු වෙළෙන්දන් සේ කෙසේ නම් ලොභො බඩු කස්බඩු රැස් කෙරෙත් ද?යි අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොභොබඩු කස්බඩු නො රැස් කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු අඳුන්නළ ද අඳුන් කුරු ද කන්හැඳි ද (වැ ආදියේ) මිටු ද දැරීමෙහි කුකුස් කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඳුන් නළය ද අඳුන් කුරු ද කන්හැන්ද ද වැ ආදියට මිට ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

126. එ සමයෙහි සවැඟි මහණහු විවර පලලක්කියෙන් හිඳිත්. සහළයිටුරේ පන් (වෘට්) පලුදු වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සංඝාටි පලලක්කියෙන් නො හින්දියුතු යමෙක් එසේ ඉඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුට ආයොග-පට නැති වැ පහසු නොවේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආයොගපට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

අප්ථං ඛො භික්ඛුනං එතද්දොසො: ‘කප්පනු ඛො ආයොගො චෙතඛො’ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තනානං චෙමකං වචං.<sup>1</sup> සලාකං සබ්බං තනානණ්ඩකන්ති.”

127. තෙන ඛො පන සමයෙන අද්දාදිතරො භික්ඛු අකාය-බන්ධනො ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. තස්ස රජිකාය අනන්තරවාසකො භස්සිත්ථි<sup>2</sup>. මනුස්සා උක්ඛුට්ඨිං අකංසු. යො භික්ඛු මඬුකු අහොසි. අප්ථං ඛො යො භික්ඛු ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමස්සං ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අකායබන්ධනෙන ගාමො පවිසිතඛො. යො පවිසෙය්‍ය ආපන්න දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ කායබන්ධනන්ති.”

128. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගො භික්ඛු උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙන්නි: කලාමුක්ඛං දෙඬුහක්ඛං මුරජං මග්ගචිණ්ණං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “සෙය්‍යථාපි ගිහී කාම-හොගිතො”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචානි කායබන්ධනානි ධාරෙතඛොනි: කලාමුක්ඛං දෙඬුහක්ඛං මුරජං මග්ගචිණ්ණං. යො ධාරෙය්‍ය ආපන්න දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දො කායබන්ධනානි පටිට්ඨං සුකරනාකන්ති.

කායබන්ධනස්ස දසා ජීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ මුරජං මග්ගචිණ්ණන්ති.”

කායබන්ධනස්ස අනෙතා ජීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යොහක්ඛං ගුණකන්ති.”

කායබන්ධනස්ස පවනනෙතා ජීරන්ති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ විධන්ති.”

1. චෙධං, වචං.

2. පහස්සිත්ථි - මජ්ඣං.

එ කල්හි මහණනට ‘ආයොගපට කෙසේ නම් වියැයුතු ද?’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හු ඔතන දණ්ඩ ද වියන දණ්ඩ ද වට ලිය ද නඩාව ද සියලු වියන උපකරණ ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

127. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාබහන නැති ව ගමට පිටු පිණිස පිවිසියේ ය. විදියේදී ඔහුගේ හඳුනා ගිහිනි වැටුණේ ය. මිනිස්සු ඔල්වර හඬ දුන්හ. ඒ මහණ නියොප්පක විය. ඉක්බිති එ මහණ අරම් ගොස් මහණනට මේ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කාබහන නැති ව ගමට නො පිවිසියයුතු. යමෙක් පිවිසෙන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කාබහන අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

128. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන දියබරණ හිසක් බඳු සටහන් ඇති කාබහන මිහිඟු බෙර වැටියක් කොට වෙළු සේ කාබහන හවඩියක් බඳු කොට ගෙතු කාබහන දැයි කුඳු මහත් කාබහන් දරන්. කාමභෝගී ගිහියන් බඳුවහ’ යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, බොහෝ රැහැන් ඇති කාබහන ද දියබරණ හිස බඳු සටහන් ඇති කොට වියු කාබහන ද මිහිඟු බෙරවැටියක් සේ කොට වෙළා සැදු කාබහන ද හවඩියක් බඳු කාබහන දැ යි යන කුඳු මහත් කාබහන් නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, පටිකාව ද සුකරනිකය ද යන කාබහන දෙක අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ දහවලු දිරයි.

“මහණෙනි, මිහිඟු බෙර වැටියක් සේ වෙළා සැදු කාබහන ද හවඩියක් වැනි පටිය ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

කාබහනේ කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, වෙළා මුවට්ට මැඩීම ද මිහිඟුබෙර වැටියෙක සටහනින් විවීම ද අනුදනිමි” යි වදළ සේක. කාබහනේ පාසය කෙළවර දිරයි. “මහණෙනි, විධය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.



129. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසෙය්‍යා භික්ඛු උච්චාවචෙ විශේ ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා විශා ධාරෙනති. යො ධාරෙය්‍ය ආප්‍යති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛිනාභිමයං සුත්තමයනති.”

130. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දෙ ලහුකා සංඝාටියො පාරුපිකා ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. වාතමණ්ඨලිකාය සංඝාටියො උක්ඛිපිධිංසු<sup>1</sup>. අථ ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ආරාමං ගතවා භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොවෙසී. භික්ඛු භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨකං පාසකනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බසෙය්‍යා භික්ඛු උච්චාවචා ගණ්ඨකායෙ, ධාරෙනති සොවණ්ණමයං රුපියමයං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යාථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උච්චාවචා ගණ්ඨකා ධාරෙනති. යො ධාරෙය්‍ය ආප්‍යති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ, අට්ඨිමයං දන්තමයං විසාණමයං නළමයං වෙඵමයං කට්ඨමයං ජතුමයං ඵලමයං ලොභමයං සංඛිනාභිමයං සුත්තමයනති.”

131. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ගණ්ඨකමපි පාසකමපි විචරෙ අප්පෙතති. විචරං ජීරති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨකාඵලකං පාසකඵලකනති.”

ගණ්ඨකාඵලකමපි පාසකඵලකමපි අනෙත අප්පෙතති. කොණො විචරියති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඨකාඵලකං අනෙත අප්පෙතුං පාසකඵලකං සත්තඤ්ඤං වා අට්ඨංඤ්ඤං වා ඔගාහෙකා අප්පෙතුනති.”

129. එ සමයෙහි සචුරි මහණහු රන්මුවා රිදිමුවා කුසුමහන් වියැන් දරන්. මිනිස්සු ‘කාමභෝගී ගිහින් බදුවහ’යි අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුසු මහන් විය නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටවලින් කරන ලද, දත්වලින් කරන ලද, අංවලින් කරන ලද, බටයෙන් කරන ලද, හුනයෙන් කරන ලද, ලියෙන් කරන ලද, ලාකඩින් කරන ලද, ඵලයෙන් කරන ලද, ලොභොයෙන් කරන ලද, සක්නැබින් කරන ලද, හුයෙන් කරන ලද, විය අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

130. එ සමයෙහි අනඳ තෙරණුවෝ හැල්ලු සහළසිවුරු පොරොවා ගමට පිඬු පිණිස පිවිසියාහ. සුළි සුළඟින් සිවුරු එසැවුණාහ. එ කල්හි අනඳ තෙරණුවෝ අරම් වැඩ මහණුනට මෙ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද අනුදනිමි”යි වදළු සේක.

එ කල්හි සචුරි මහණෝ රන්මුවා ද රිදිමුවා ද ගණ්ඨිකාවන් දරන්. ‘කාමභෝගී ගිහින් බදුවහ’යි මිනිස්සු අවමන් කරන්, නො ගුණ කියන්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රන්මුවා රිදිමුවා කුසුමහන් ගණ්ඨිකා නො දැරිය යුතු. යමෙක් දරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇටමුවා දත්මුවා අංමුවා නළමුවා හුනමුවා ලීමුවා ලහමුවා පලමුවා ලොභොමුවා සක්නැබමුවා හුමුවා ගණ්ඨිකා අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

131. එ සමයෙහි මහණහු ගණ්ඨිකාව ද පාසකය ද සිවුරෙහි පිහිටුවන්. සිවුරු දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, ගණ්ඨිකාඵලකය (ගණ්ඨිය යොදන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද, පාසකඵලකය (පාසකය තනන්නට රෙදි කැබැල්ලක්) ද අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

ගණ්ඨිකාඵලකය ද පාසකඵලකය ද සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්. සිවුරු කොණ විවෘත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගණ්ඨිකාඵලකය සිවුර කෙළවර පිහිටුවන්නට ද පාසකඵලකය සතභුලක් හෝ අටභුලක් හෝ සිවුර අද්දරින් පහතට බස්වා පිහිටුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

132. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු ගිහීනිවඤ්ඤානිවාසෙතති. හත්ථියොඡඤ්ඤානං මච්ඡාචාලකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ටකං සතවලලිකං. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිහීනිවඤ්ඤානිවාසෙතඤ්ඤානං. හත්ථියොඡඤ්ඤානං මච්ඡාචාලකං චතුකණ්ණකං තාලවණ්ටකං සතවලලිකං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

133. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු සංවෙලලියං නිවාසෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤානු මුණ්ඛවට්ඨි’ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, සංවෙලලියං නිවාසෙතඤ්ඤානං. යො නිවාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු ගිහීපාරුතං පාරුපනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනො’ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිහීපාරුතං පාරුපිතඤ්ඤානං. යො පාරුපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

134. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බංකියා භික්ඛු උභතො කාපං හරනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි රඤ්ඤානු මුණ්ඛවට්ඨි’ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ උභතො කාපං හරිතඤ්ඤානං. යො හරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකතො කාපං අනතරාකාපං සීසභාරං ඛජ්ඣභාරං ඔලම්භකතති”.

132. එ සමයෙහි සචෑගි මහණහු හත්සොණ්ඩිකාව ද (නැබ මුල සිට ඇත්සොඩක් මෙන් පහතට එල්බෙන සේ හඳුනා හැඳීම) ද චේෂ්වාලකය (දසාන්ත පාසන්තයන් දෙපසට එල්බෙන සේ හැඳීම) ද චතුකණ්ණය (උඩට හා යටට කොන් සිටින සේ හැඳීම) ද තාලවණ්ටකය (තල්වැටක් මෙන් අඳුනා එල්බෙන සේ හැඳීම) ද සතවලිකාව (අඳුනා රැළිගන්වා හැඳීම) ද යන ගිහිහැඳුම් හඳින්. කාමභොගී ගිහින් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, හත්සොණ්ඩිකා චේෂ්වාලක චතුකණ්ණක තාල-වණ්ටක සතවලික, යන ගිහිහැඳුම් නො හැන්දියුතු. යමෙක්, හඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

133. එ සමයෙහි සචෑගි මහණහු (කම්කරුවන් සේ) කැප බඳින් (පිට පට ගසත්). ‘රජුගේ මුඩුවැටියන් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කරත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, පිට පට ගසා නො හැන්දියුතු. යමෙක් හඳින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සචෑගි මහණහු ගිහින් සේ සිවුර පොරොවත්. ‘කාමභොගී ගිහින් බදුවහ'යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, ගිහි පෙරවුම නො පෙරෙවියැයුතු යමෙක් පොරොවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ'යි වදළුසේක.

134. එ සමයෙහි සචෑගි මහණහු දෙකොන් කඳ ගෙනයත්, ‘රජුගේ වහලුන් මෙනැ'යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, දෙකොන් කඳ නො ගෙන යායුතු. යමෙක් ගෙනයන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, එක් කොන් කඳ ද තඩ ද හිසින් බර ගෙන යෑම ද උරහිසින් බර ගෙනයෑම ද කටියෙන් බර ගෙනයෑම ද බර අතින් එල්ලාගෙන යෑම ද අනුදනිමි'යි වදළුසේක.

135. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු දන්තකට්ඨං න බාදන්ති. මුඛං දුග්ගතං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ, ආදිනවා දන්තකට්ඨස්ස අබාදනෙ: අවකඛුස්සං, මුඛං දුග්ගතං හොති, රසභරණියො න විසුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමිභං හත්තං පරියොනන්ති, හත්තමස්ස න ව්‍යාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආදිනවා දන්තකට්ඨස්ස අබාදනෙ.

පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස බාදනෙ: වකඛුස්සං, මුඛං න දුග්ගතං හොති, රසභරණියො විසුජ්ඣන්ති, පිත්තං සෙමිභං හත්තං න පරියොනන්ති, හත්තමස්ස ඡාදෙති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ච ආනිසංසා දන්තකට්ඨස්ස බාදනෙ. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දන්තකට්ඨන්ති”.

136. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දීඝානි දන්තකට්ඨානි බාදන්ති. තෙහෙව සාමණේරෙ ආකොටෙනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ, දීඝං දන්තකට්ඨං බාදිතබ්බං. යො බාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අට්ඨබ්බලපරමං දන්තකට්ඨං, න ච තෙන සාමණේරො ආකොටෙනබ්බො. යො ආකොටෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

137. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤන්තරස්ස භික්ඛුනො අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං බාදන්තස්ස කණ්ඨේ විලග්ගං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අනිමවාහකං දන්තකට්ඨං බාදිතබ්බං. යො බාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ චතුරබ්බලපච්ඡිමං දන්තකට්ඨන්ති”.

138. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දයං ආලිමේඨන්ති. මත්තස්ස උජ්ඣායන්ති වීයන්ති විපාචෙත්ති: ‘සෙය්‍යරාපි දවඩාහකා’ති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ දයො ආලිමේඨන්ති. යො ආලිමේඨස්ස ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණගහණා හොන්ති. දවඩාහෙ ඩඤ්ඤාමානෙ විහාරා ඩඤ්ඤන්ති. භික්ඛු කුඤ්ඤවවායන්ති පටග්ගිං දතුං පරිත්තං කාතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දවඩාහෙ ඩඤ්ඤාමානෙ පටග්ගිං දතුං පරිත්තං කාතුන්ති”.

135. එ සමයෙහි මහණහු දැහැටි නො කත්. මුව දුගඳ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක.

“මහණෙනි, දැහැටි නො කැමෙහි මෙ දෙස් පසෙකි: ඇස් පෙනීම දුබල කෙරෙයි, මුව දුගඳ වේ, රස නහර පිරිසිදු නො වේ, පිත ද සෙම ද බත වෙලාගනී, ඔහුට බත රුචි නො වේ. මහණෙනි, මොහු දැහැටි නො කැමේ දෙස් පස යි.

මහණෙනි, දැහැටි කැමෙහි මෙ අනුසස් පසෙකි: ඇසට හිත වේ, මුව දුගඳ නො වේ; රස නහර පිරිසිදු වෙයි, පිතත් සෙමත් බත වෙළා නො ගනී, ඔහුට බත රුචි වේ. මහණෙනි, මොහු දැහැටි කැමෙහි අනුසස් පස” යි.

136. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු දික් දැහැටි වළඳත්. එයින් ම හෙරණුනට තළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්නූහ.

“මහණෙනි, දික් දැහැටි නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටභුලක් පරම කොට ඇති දැහැටි අනුදැනිමි. එයින් හෙරණ ද නො ම තැළියයුතු. යමෙක් එසේ තළන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

137. එ සමයෙහි ඉතා කෙටි දැහැට්ටක් කන මහණක්හුගේ උගුරෙහි ලැහුණේ (හිර වූයේ) වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඉතා කෙටි දැහැට්ට නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, යටත් පිරිසෙයින් අහල් සතරක් වූ (අහල්සතරකට නො අඩු) දැහැට්ට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

138. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු කැලෑ ගිනිලත්. ‘කැලෑ දවන්නන් බදුවහ’යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කැලෑ නො ගිනිලියැයුතු. යමෙක් ගිනි ලන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ තණහඩුයෙන් යුක්ත වෙත්. ළැවිගිනි ඇවිලෙන කල්හි විහාරයෝ දූවෙත්. පිළිගිනි (ප්‍රතිවිරුද්ධ ගින්නක්) දෙන්නට, ආරක්‍ෂාව කරන්නට හික්මුණු කුකුස් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ළැවිගිනි ඇවිලෙන කල්හි පිළිගිනි දෙන්නට එයින් ආරක්‍ෂාව කරන්නට අනුදැනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

139. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු රුක්ඛං අභිරුහන්ති. රුක්ඛා රුක්ඛං සඛ්ඤමන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි මකඤ්චා’ති. හගවතො එතමඤ්ච ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ රුක්ඛො අභිරුහිතබ්බො. යො අභිරුහෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අක්කන්තරස්ස භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවන්ති. ගවජනාස්ස අන්තරාමග්ගෙ හස්ති පරිශුච්ඡාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු රුක්ඛමුලං උපධාවිත්වා කුක්කුච්චායනො රුක්ඛං න අභිරුහි. යො හස්ති අක්කන්ත මග්ගෙන අගමාසි. අථ ඛො සො භික්ඛු සාවන්ති. ගග්ගා භික්ඛුනං එතමඤ්ච ආරොවෙසි. භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ච ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සති කරණියෙ පොරිසං රුක්ඛං අභිරුහිතුං ආපදසු යාවද්දන්ති”.

140. තෙන ඛො පන සමයෙන යමෙඵකෙකුලා නාම භික්ඛු දෙව භාතිකා ගොත්ති බ්‍රාහ්මණජාතිකා කල්‍යාණවාචා කල්‍යාණවාක්කරණා. තෙ යෙන හගවා තෙනුපසඤ්චිංසු. උපසඤ්චිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තා ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොචු: “එතරහි හන්තෙ භික්ඛු නානානාමා නානාගොත්තා නානාජව්‍යා නානාකුලා පබ්බජිතා. තෙ සකාය නිරුත්තියා බුද්ධිච්චනං දුසෙන්නි. හන්ද මයං හන්තෙ බුද්ධිච්චනං ඡන්දසො ආරොපෙමා”ති. විගරහි බුද්ධො හගවා. “කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා එවං වක්ඛං ‘හන්ද මයං හන්තෙ බුද්ධිච්චනං ඡන්දසො ආරොපෙමා’ති. තෙතං මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවය. අථ ඛෙවනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වෙව අප්පසාදය පසන්නානං එකවචනං අක්කන්තොයා”ති. විගරහිත්වා ධම්මං කථා භික්ඛු ආමන්තෙසි:

“න භික්ඛවෙ බුද්ධිච්චනං ඡන්දසො ආරොපෙතබ්බං. යො ආරොපෙය්‍ය ආපක්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සකාය නිරුත්තියා බුද්ධිච්චනං පරියාපුණිතුන්ති”.

141. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායනං පරියාපුණන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමගොගිතො’ති. අසෙස්සාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං ඛියන්තානං විපාවෙන්තානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ච ආරොවෙසුං.

139. එ සමයෙහි සචෑගි මහණහු රුක් නඟිත්. රුකින් රුකට යෙත්. “වළුරන් බළුහ”යි චිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නොගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, රුකට නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟින්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණකු කොසොල්ලරටැ සැවැත් නුවරට යද්දී අතර මහ දී ඇතෙක් ලුහුබැන්දේ ය. එ කල්හි එ මහණ රුක්මුලක් කරා දිවැ කුකුස් කරන්නේ රුකට නො නැංගේ ය. ඒ ඇතා අත් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැත්ට ගොස් මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි බලියක් ඉහළට ගස නැඟෙන්නට ද, ආපදවත්හි දී වුව මනා පමණ ඉහළ නඟින්නට ද අනුදානිමි”යි වදළුසේක.

140. එ සමයෙහි ටිහිරි වචන ඇති ටිහිරි හඬ ඇති බ්‍රාහ්මණ ජාතික වූ යමෙළු ද තෙකුල ද යන නම් ඇති දෙ බැ මහණ කෙනෙක් වෙත්. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹුණාහ. එළැඹ ඔබ වැඳ පසෙක ඉදගන්හ. පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, දැන් භික්ෂුහු නානාවිධ නම් ඇත්තාහු, නානාගොත්‍රයෙන් නානා ජාතියෙන් නානා කුලයෙන් නික්මැ පැවිදිවූවාහු වෙත්. ඔහු ස්වකීය ව්‍යවහාරයෙන් බුද්ධවචනය දුෂිත කෙරෙත්. වහන්ස, එබැවින් අපි බුද්ධවචනය වෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නගන්නම්හ”යි කීහ. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “හිස් පුරුෂයෙනි, තෙපි ‘වහන්ස, අපි බුද්ධවචනය වෛදික භාෂාමය වාචනාමාර්ගයට නගන්නම්හ’යි කෙසේ නම් මෙබන්දක් කියවු ද, හිස් පුරුෂයෙනි, මෙය නොපහන් වුවත් ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණුවත් ගේ වැඩීම පිණිස ද නො වේ. වැලිදු මහණෙනි, මෙය නො පැහැදුණුවත් ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුණු ඇතැම් කෙනෙකුන් ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වෙයැ”යි වෙසෙසින් ගැරුහු සේක. ගරහා දැහැමි කතා කොට,

“මහණෙනි, බුදුවදන ඡන්දසට (වෛදිකභාෂාවට) නො නැඟිය යුතු. යමෙක් නඟන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, මාගධික නිරුක්තියෙන් බුද්ධවචනය පිරිවහන්නට අනුදානිමි”යි වදළුසේක.

141. එ සමයෙහි සචෑගි මහණහු ලොකායතශාස්ත්‍රය පිරිවහත්. ‘කාමහොගි ගිහියන් බළුහ’යි චිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. එසේ අවමන් කරන, නුගුණ කියන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන් ගේ කපාව භික්ෂුහු ඇසුහ. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.



“අපි නු බො භික්ඛවෙ ලොකායනෙ සාරදාසාවි ඉමසුම් ධම්මවිනයෙ වුද්ධිං විරුද්ධිං වෙසුලලං ආපජෙය්‍යා”ති.

“නොහෙනං හනෙන”.

“ඉමසුම් වා පන ධම්මවිනයෙ සාරදාසාවි ලොකායනං පරියාපුණෙය්‍යා”ති.

“නොහෙනං හනෙන”.

“න භික්ඛවෙ ලොකායනං පරියාපුණිතබ්බං. යො පරියාපුණෙය්‍ය ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු ලොකායනං වාවෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනෝ’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලොකායනං වාවෙනබ්බං. යො වාවෙය්‍ය ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරවජානවිජ්ජා පරියාපුණනති -පෙ- හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තිරවජානවිජ්ජා පරියාපුණිතබ්බං. යො පරියාපුණෙය්‍ය ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තිරවජානවිජ්ජා වාවෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනෝ’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ තිරවජානවිජ්ජා වාවෙනබ්බං. යො වාවෙය්‍ය ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

142. තෙන බො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙනොති බිපි. භික්ඛු “ජීවතු හනොත හගවා ජීවතු සුගතො”ති උච්චාසද්ධං මහාසද්ධං අකංසු. තෙන සද්දෙන ධම්මකථා අනාරා අහොසි. අථ බො හගවා භික්ඛු ආමනොනසි. “අපි නු බො භික්ඛවෙ බිපිතෙ ජීවාති වුත්තෙ භසසිවයා ජීවෙය්‍ය වා මාරෙය්‍ය වා”ති.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රයෙහි සාරයක් දක්නාසුලු තැනැත්තේ මෙ සස්තෙහි වැඩිමට නැඟීමට මහත්බවට පැමිණියැහෙන්නේ දෑ.”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“වහන්ස, මෙය නොවන්නේ ම යැ”යි භික්ෂුහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, මෙ සස්තෙහි සාරය දක්නාසුලු තැනැත්තේ ලොකායත ශාස්ත්‍රය පිරිවහන්නේ දෑ”යි අසා වදළසේක.

“මෙය නො වේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, ලොකායත ශාස්ත්‍රය නො පිරිවැනියැයුතු. යමෙක් පිරිවහන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවැගි මහණහු තිරශ්චිතවිද්‍යාව කියවත්...භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චිතවිද්‍යාව නො කියවිය යුතු. යමෙක් කියවා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එසමයෙහි වනාහි සවග මහණහු තිරශ්චිත විද්‍යාව පිරිවහති ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චිතවිද්‍යාව නො පිරිවැනියැයුතු. යමෙක් පිරිවහා නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු තිරශ්චිතවිද්‍යාව කියවත්. ඡේනිස්සු ‘කාමහොගී ගිහියන් වැනියහ’යි අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තිරශ්චිතවිද්‍යාව නො කියැවියයුතු. යමෙක් කියවන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

142. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහපිරිසකින් පිරි-වැරුණුසේක්, දව් දෙසනසේක්, කිවිසුමක් පහළ කළසේක. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ ජීවත් වන සේක්වා”යි භික්ෂුහු උස්ගඩ මහඟඩ කළහ. එ හඬින් ධම්මකථාව අතරක් ඇත්තේ\* විය (හෙවත් නැඟුණු හඬින් ධම්මකථා හඬ යටපත් ව වැසීගියේ ය.) එකල්හි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, කිවිසි කල්හි ජීවත් වන්නැයි කී කලා ඒ කරුණින් ජීවත් වන්නේ ද, නැතහොත් (එය නොකී කල්හි එ කරුණින්) මැරෙන්නේ හෝ වේ දෑ”යි අසාවදළසේක.

\* අනතරා අහෝසිති එක් අනතරායදෙ ව්‍යවධානකොති ආහ, අනතරිකා අහොසි පටිච්ඡනනාති විනය අත්ඨයොපනා

“නොහෙතං හතෙත”.

“න භික්ඛවෙ බිපිතෙ ජිවාති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන මනුෂ්‍යො භික්ඛුනං බිපිතෙ ‘ජිවට්ඨ හතෙත’ති වදන්ති. භික්ඛු කුක්ඛඤ්චායනා නාලපනති. භ්‍රූස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තියා ජිවට්ඨ හතෙතති වුවවමානා නාලපියන්ති’ති. හගවතො එතඤ්ථ ආරොචෙසුං.

“ගිහී භික්ඛවෙ මබ්බලිකා. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහීනං ජිවට්ඨ හතෙතති වුවවමානෙන චිරං ජිවාති වත්තන්ති”.

143. තෙන බො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරියාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතො නිසිංකො හොති. අඤ්ඤතරෙන භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං හොති. සො ‘මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමනං නිසිදි. අද්දසා බො හගවා තං භික්ඛුං එකමනං නිසිත්තං. දිස්වාන භික්ඛු ආමනෙතසි. “කිත්තු බො සො භික්ඛවෙ භික්ඛු එකමනං නිසිංකො”ති.

“එතෙන හතෙත භික්ඛුනා ලසුනං බාධිතං. ‘සො මා භික්ඛු ව්‍යාබාධිංසු’ති එකමනං නිසිත්තො”ති.

“අපි නු බො භික්ඛවෙ තං බාදිතබ්බං යං බාදිතා එවරූපාය ධම්මකථාය පරිබාහිරො<sup>1</sup> අස්සා”ති.

“නොහෙතං හතෙත”.

“න භික්ඛවෙ ලසුනං බාදිතබ්බං. යො බාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන ආයසමනො සාරිපුත්තස්ස උදරවාතාබාධො හොති. අථ බො ආයසමා මහාමොග්ගලලාතො යෙනායසමා සාරිපුත්තො තෙත්‍රපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා ආයසමනං සාරිපුත්තං එතදවොච: “පුබ්බෙ තෙ ආවුසො සාරිපුත්ත උදරවාතාබාධො කෙන එසු හොති”ති.

“ලසුනෙන මෙ ආවුසො”ති.

හගවතො එතඤ්ථ ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආබාධජච්චයා ලසුනං බාදිතුං”ති.

1. පරිබාහිරො - මජ්ඣං.

“මෙය නො වන්නේ ම ය, වහන්සැ”යි මහණු කිහි.

“මහණෙනි, ‘කිවිසි කලා ජීවත් වන්නැ’යි නො කියැ යුතු. යමෙක් කියන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු මහණුනට කිවිසි කල්හි, ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියත්, භික්ෂුහු, කුකුස් කරන්නාහු කිසිත් නො කියත්, “ශාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු ‘වහන්ස, ජීවත්වන්නැ’යි කියනු ලබන්නාහු කෙසේ නම් කිසිත් නො කියන්නාහු දැ”යි මිනිස්සු අවමන් කෙරෙත්, නුගුණ කියත්, දෙය් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ගිහියෝ මංගලයනට ගරු කරන්නෝ වෙත්. ‘වහන්ස, ජීවත් වන්නැ’යි කියනු ලබන මහණහු විසින් ‘බොහෝ කල් ජීවත් වන්නැ’යි කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

143. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙපිරිසෙන් පිරි-වැරුණුසේක් දම් දෙසමින් වැඩහුන්සේක. මෙහි එක්තරා මහණෙක් ලුහුනු කන ලද්දේ වෙයි. හේ ‘මහණහු (මෙහි ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි සිතා එක් පසෙක හුන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක් පසෙක හුන් මහණහු දුටුසේක. දෑක; “මහණෙනි, කවර හෙයින් තෙල මහණ එක් පසෙක හුන්නේ වේ දැ” යි අසාවදළුසේක.

“වහන්ස, තෙල මහණ විසින් ලුහුනු කන ලද්දේ ය. හේ ‘භික්ෂුහු (ලුහුනු ගඳින්) නො පෙළෙත් වා’යි එක් පසෙක හුන්නේ වේ” යැ යි කිහි.

“මහණෙනි, යමක් කැමෙන් මෙ බදු ධර්ම කපායෙන් බැහැර ව තුන්නේ නම් එබදු දෑ කැ යුතු දැ”යි ඇසුසේක.

“වහන්ස, මෙය (කැයුතු) නො වන්නේ” යැ යි භික්ෂුහු කිහි.

“මහණෙනි, ලුහුනු නො කැයුතු. යමෙක් කන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සැරියුත් මහතෙරුනට බඩ රුජාවෙක් වෙයි. එ කලා මහමුගලන් තෙරණුවෝ සැරියුත් තෙරුන් කරා එළැඹියහ. එළැඹ ‘ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයනි, පෙර ඔබේ බඩරිදුව කීමෙකින් පහසුවේ දැ’යි ඇසුහ.

“ඇවැත්නි, ලුහුනෙතැ”යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආබාධප්‍රත්‍යයයෙන් (ආබාධයකට ප්‍රතිකාර වශයෙන්) ලුහුනු වළඳන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

144. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං පඤ්ඤාං කරොතති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමනාං පඤ්ඤාං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගතෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤා-කුමනති”.

දුක්ඛං නිසික්ඛා පඤ්ඤාං කරොතති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පඤ්ඤාවපාදකනති” පඤ්ඤාවපාදකා පාකටා භොති. භික්ඛු භිරියනති පඤ්ඤාං කාතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකඛිපිතුං තයො පාකාරෙ: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනති”.

පඤ්ඤාවකුමනි අපාරුතා දුග්ගතෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

145. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ආරාමෙ තභං තභං වච්චං කරොතති. ආරාමො දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙය්‍යං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, එකමනාං වච්චං කාතුනති”.

ආරාමො දුග්ගතෙධා භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, වච්චකුපනති”.

වච්චකුපස්ස කුලං ලුජ්ජති, “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චිනිතුං තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

වච්චකුපො නිවච්චක්ඛුකො භොති. උදකෙන ඔත්ථියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උච්චචක්ඛුකං කාතුනති”.

වයො පරිපනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, චිනිතුං; තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති”.

ආරොහනතා විහංගකුතති.

144. එ සමයෙහි මහණහු අරමෙහි (ආවාස වත්තෙහි) ඒ ඒ තැන මුත්‍ර පහකරන්. අරම දුෂ්‍ය වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පැත්තෙක මුත්‍ර පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

ආරාමය දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, වටන්දෙණ අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

දුක්සේ හුන්නාහු (දුක්සේ හිඳ) මුත්‍ර පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, ප්‍රසාවපාදුකාව<sup>1</sup> අනුදැනිමි”යි වදළුසේක. ප්‍රසාව-පාදුකාව ප්‍රකට වෙයි (පිටතට පෙනෙයි). මහණහු එහි හිඳ මුත්‍ර පහකරන්නට ලජ්ජිත වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළ පවුර ද ගල්පවුර ද, දඬුපවුර ද තුන් පවුරු (බිත්ති තුන) අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

වටන්දෙණ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

145. එසමයෙහි මහණහු අරමෙහි ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. අරම දුෂ්‍ය වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක මල පහකරන්නට අනුදැනිමි”යි වදළු සේක.

අරම දුගඳ වේ. “මහණෙනි, වසුරුවලක් (මල පහකරන්නට වලක්) අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

වසුරුවල ගැටිය කැඩී වැටෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළබැමම, ගල්බැමම, ලිබැමම යන තුන් බැඳුම අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.

වසුරුවල මිටිබිමක් ඇත්තේ වේ. දියෙන් යටකැරේ-දියට යට වේ.

“මහණෙනි, එය උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට (බිම පස් පාදය අතුරා උසට නංවන්නට) අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

බැමම කැඩී හැලෙයි. “මහණෙනි, ගඬොළ බැමම ද ගල් බැමම ද දඬුබැමම ද යන තුන් බැඳුම අනුදැනිමි”යි වදළුසේක.

එයට නඟින්නාහු වෙහෙසෙත්.

1. මුත්‍රකවාහය දෙපස පා තබන ආධාරකය.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාණං, ඉධිකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති”.

ආරොහනානා පරිපතනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආලබ්භනාහනති”.

අනෙත නිසිතනා වච්චං කරොනනා පරිපතනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සඤ්චරිතා මජ්ඣෙකි භිද්දං කතා වච්චං කාතුනති”.

දුක්ඛං නිසිතනා වච්චං කරොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චපාදුකනති”.

බහිද්ධා පසංඝාවං කරොනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පසංඝාවදෙණිකනති”.

අවලෙඛනකට්ඨං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනකට්ඨනති”.

අවලෙඛනපිට්ඨරො න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවලෙඛනපිට්ඨරනති”.

වච්චකුපො අපාරුතො දුග්ගතො භොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිට්ඨනනති”.

අජේකාකාසෙ වච්චං කරොනනා සිතෙනපි උජ්ඣෙනපි කිලමනති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ වච්චකුට්ඨනති”.

වච්චකුට්ඨා කවාටං න භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං, පිට්ඨිසඛ්ඛාටං<sup>1</sup>, උදුක්ඛලිකං, උතතරපාසකං, අග්ගලවට්ඨං, කපිසිසකං, සූචිකං, සට්ඨිකං, නාලවජ්ඣං, ආවිඤ්ඤානපිට්ඨං, ආවිඤ්ඤානරජ්ජුනති”.

වච්චකුට්ඨා තිණ්ඩුණ්ණං පරිපතනති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගමෙතො උලුඤ්ඤාවලිතං කාතුං, සෙතවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමං ලතාකමං මකරදනනකං පඤ්ඤපට්ඨකං විචරවංසං විචරරජ්ජුනති”.

1. පිට්ඨිසඛ්ඛාටං - මජ්ඣං.

“මහණෙනි, ගඬොළු හිණ ගල්හිණ දඬුහිණ යන තුන් හිණ අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

එයට නඟින්නාහු වැටෙත්. “මහණෙනි, (එල්ලා යන්නට) අත්වැල අනුදැනීමි”යි වදාළසේක. කෙළවර හිඳ මල පහකරනුවෝ වැටෙත්.

“මහණෙනි, ලැලි ආදියක් අතුරා මැද සිදුරක් කොට මල පහකරන්නට අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

දුකසේ හුන්නාහු මල පහකෙරෙත්.

“මහණෙනි, වර්චස්පාදකාව (වළ දෙපස පා තබන ආධාරකය) අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

වළෙන් පිටත මුත්‍ර පහකෙරෙති.

“මහණෙනි, වටන් දෙණක් අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

පුසන් දණ්ඩෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දණ්ඩ අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

පුසන්දඬු තබන බඳුනක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, පුසන් දඬු තබන බඳුනක් අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

වසුරුවළ නො වසන ලද්දේ දුගඳ වෙයි. “මහණෙනි, පියනක් අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

එළිමහනෙහි (වටා ආවරණ නැති තන්හි තැනූ වසුරු වළෙහි) මල පහකරන්නාහු ශීතයෙනුත් උෂ්ණයෙනුත් පෙළෙත්. “මහණෙනි, වැසිකිළියක් අනුදැනීමි”යි වදාළ සේක.

වැසිකිළියට දෙර පොහොරුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපොහොරුව ද දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරු ලිය ද දෙරපොල්ල ද අගුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද රහන බහාලන සිදුර ද අදින රහන ද අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.

වැසිකිළියෙහි තණරොඩු වැටෙයි.

“මහණෙනි, සන දඬු අතුරා පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම ආලිප්ත කරන්නට, සුදුපැහැය කළුපැහැය ගුරුපිරියම මාලා කම් ලතාකම් මුවරදැති සිත්තම (දැහිහල් ඇ විසින්) පස්වනක් පැහැ කරන්නට ද සිවුරු වනන දණ්ඩ ද සිවුරු වනන රහන ද අනුදැනීමි”යි වදාළසේක.



146. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ජරාදුක්ඛලො චෛං කඤ්ඤා වුට්ඨහතෙතො පරිපතී<sup>1</sup> භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔලඛෙනාකතනි”.

වච්චකුටි අපරිකඛින්නා හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පරිකඛිපිතුං තයො පාකාරො: ඉට්ඨකාපාකාරං සිලාපාකාරං දරුපාකාරනනි”.

කොට්ඨකො න හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කොට්ඨකනනි”.

කොට්ඨකො නිවච්ඡත්ථකො හොති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවස්ථුකං කාතුතනි. වයො පරිපතනි -පෙ- ආරොහනනා විහංගානනි -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ, තයො සොපාණෙනි -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලඛෙනාහතනි.

කොට්ඨකස්ස කවාටං න හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, කවාටං පිට්ඨිසංඝාටං<sup>2</sup> උදුකඛලිකං උත්තරපාසකං අග්ගලවට්ඨිං කපිසිසකං සුචිකං සට්ඨකං තාලච්ඡද්දං ආවිඤ්ඤානච්ඡද්දං ආවිඤ්ඤානරජ්ජනනි”.

කොට්ඨකෙ තිණ්ණවුණ්ණං පරිපතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ඔගුලෙනා උලලිත්තාවලිත්තං කාතුං: සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමි මාලාකමමි ලතාකමමි මකරදන්තකං පඤ්ඤපට්ඨකනනි.

පරිවෙනං විකඛලලං හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, මරුඛං උපකිරිතුතනි”.

න පරියාපුණතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, පදරසිලං නිකබ්බිතුතනි”.

උදකං සන්ධිට්ඨනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, උදකනිඤ්ඤානනි”.

ආවමනකුලෙහි න හොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනකුලෙහිනනි”.

ආවමනසරාවකො න හොති. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනසරා-වකනනි”.

දුක්ඛං නිසින්නා ආවමෙතනි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ, ආවමනපාදුකනනි”.

1. පරිපතනි - මජ්ඣං.

2. පිට්ඨිසංඝාටකං - මජ්ඣං.

146. එ සමයෙහි එක් මහණෙක් ජරායෙන් අබල වූයේ මල පහකොට නැගී සිටින්නේ ඇදී වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එල්බැගන්නට රහැනක් අනුදනිමි” යි වදළසේක.

වැසිකිළිය වටින් නො වසන ලද්දේ වෙයි.

“මහණෙනි, ගඬොළු බිත්තිය ද ගල් බිත්තිය ද දඩු බිත්තිය ද යන තුන් පවුරු අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දෙර කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, දෙරකොටුවක් අනුදනිමි” යි වදළසේක.

කොටුව මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි ... “මහණෙනි, උස්බිමක් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක. බැම්ම කැඩී යයි. ... නැගෙන්නාහු වෙහෙසෙත්. ... “මහණෙනි, සෝපාන තුනක් ... අනුදනිමි” යි වදළසේක. “මහණෙනි, එල්බගන්නට රහැනක් අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දෙර කොටුවට දෙර පළවෙක් නොවෙයි.

“මහණෙනි, දෙරපළව ද දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරුලිය ද දෙර පොල්ල ද අඟුළුකණුව ද යතුරුදණ්ඩ ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදින රහැන බහන සිදුර ද, අදනා රහැන ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දෙරටුවෙහි තණරොඩු වැගිරෙයි.

“මහණෙනි, සන දඩුවලින් පියස්ස තනා ඇතුළත පිටත බදුම අලවන්නට ද සුදුපැහැ කළු පැහැ ගුරුපිරියම් මාලාකම් ලතාකම් මෝරුදැකි පස්වනක් පැහැය ගන්වන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

වැසිකිළිය වටා පවුර ඇතුළත වූ බිම මඩ සහිත වේ.

“මහණෙනි, වැලි ඉස වසාලන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

වැලි ප්‍රමාණවත් නො වේ.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දිය රැඳී සිටී.

“මහණෙනි, දිය සොරොච්චක් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දෙවුනා ජලය පිණිස බඳුනෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, මලබොවනයට දිය බඳුනෙක් අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දෙවුනා දිය ගන්නට සරාවෙක් නො වෙයි. “මහණෙනි, (මලබොවනයට දිය බඳුනෙන්) දිය ගන්නා සරාවක් අනුදනිමි” යි වදළසේක.

දුක්සේ හිඳුනාහු මල දෙවිත්.

“මහණෙනි, මල දෝනට හිඳිනු පිණිස පාදුකා අනුදනිමි” යි වදළසේක.

ආවමනපාදුකා පාකවා භොනති. භික්ඛු භිරියනති ආවමෙතුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛපිතුං තයො පාකාරෙ: ඉඨංකාපාකාරං සිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති”.

ආවමනකුමනි අපාරුතා ගොති. තිණවුණෙහි පි පංසුගෙහි පි ඔකිරියති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපිධානනති”.

147. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගො භික්ඛු එවරුපං අනාවාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි, සිංඤ්ඤාතතිපි සිංඤ්ඤාපෙනතිපි, ඔව්චනතිපි ඔව්චනාපෙනතිපි, ගජෙතතිපි ගජාපෙනතිපි, එකතො වණ්ඩිතමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උභතො වණ්ඩිතමාලං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, පිටුතිකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, වටංසකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, ආවෙළකං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං කරොනතිපි කාරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්ඤිතං කුලධිතානං කුලකුමාරිතං කුලසුණ්භානං කුලදසිතං එකතො වණ්ඩිතමාලං හරන්තිපි හරාපෙනතිපි, උභතො වණ්ඩිතමාලං හරන්තිපි හරාපෙනතිපි, මඤ්ජරිකං හරන්තිපි, හරාපෙනතිපි, පිටුතිකං හරන්තිපි හරාපෙනතිපි, වටංසකං හරන්තිපි හරාපෙනතිපි, ආවෙළකං හරන්තිපි හරාපෙනතිපි, උරච්ඡදං හරන්තිපි හරාපෙනතිපි.

තෙ කුලඤ්ඤිති කුලධිතාහි කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාහි කුලදසිති සද්ධං එකභාජනෙපි භුඤ්ජනති, එකථාලකෙපි පිචනති, එකාසනෙපි නිසීදනති, එකමණෙකෙපි තුවට්ටෙනති, එකසුරුණෙපි තුවට්ටෙනති, එකපාපුරුණෙපි තුවට්ටෙනති, එකසුරුණෙපාපුරුණෙපි තුවට්ටෙනති, විකාලෙපි භුඤ්ජනති, මජ්ඣමෙ පිචනති, මාලාගන්ධපිලෙපනලෙස ධාරෙනති, නච්චනතිපි ගායනතිපි වාදෙනතිපි ලාසෙනතිපි, නච්චනතිසාපි නච්චනති, නච්චනතිසාපි ගායනති, නච්චනතිසාපි වාදෙනති, නච්චනතිසාපි ලාසෙනති, ගායනතිසාපි නච්චනති ... ගායනති ... ලාසෙනති වාදෙනතිසාපි නච්චනති ... ගායනති ... වාදෙනති ... ලාසෙනති, ලාසෙනතිසාපි නච්චනති, ලාසෙනතිසාපි ගායනති, ලාසෙනතිසාපි වාදෙනති, ලාසෙනතිසාපි ලාසෙනති. අඨංසදෙපි කිළනති, දසපදෙපි කිළනති, ආකාසෙපි කිළනති, පරිහාරපථෙපි කිළනති,

ආවමනපාදුකාවෝ (මලදොවනට හිඳිනා පාදුකාවෝ) පිටතට පෙනෙත්, මහණහු මලදොවනට ලඣ්ඤ වෙත්.

“මහණෙනි, ගඬොළුපවුර ද ගල්පවුර ද දඬුපවුර ද යන තුන් පවුරු වටා ලන්තට අනුදනිමි”.

මලදොවනා දිය තබන සැළ නො වැසුණේ වේ. තණ රොඩු-යෙන් ද දුටිලියෙන් ද එය වැසෙයි.

“මහණෙනි, පියනක් අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

147. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු මෙසේ වූ අනාවාර කරත්: මල් පැල සිටුවත්, සිටුවවත්. ඒවාට දිය ඉසිත්, දිය ඉස්වත්. මල්කඩත්, කඩවත්. මල්දම් ගෙනත්, ගෙනවත්. එක් පසකට නටුව ඇතිසේ මල්දම් තනත්, තනවත්. දෙපසට නටු සිටිනා සේ වූ මල්දම් ද තනත් තනවත්, මල්කැන් ද කරත්, කරවත්. හිඳ්දෙක අමුනා තනන මල්දම් ද කරත්, කරවත්. කනමතෑ පලඳනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. හියෙහි පලඳනා මල්දම් ද තනත්, තනවත්. මල්හර ද කරත්, කරවත්.

කුලවමියනට කුල දූතට කුල කුමරියනට කුල යෙහෙළියනට කුල-දසීනට එක් පසකට නටු සිටුනා සේ තැනූ මල්දම් ගෙනයත්, යවත්. දෙපසට නටු ඇති මල්දම් ද ගෙන යත්, යවත්. මල් කැන්ද ගෙන යත්, යවත්. හිඳ්දෙත් අමුනා කළ මල් දම් ගෙනයත්, යවත්. කන මතෑ පලඳනා මල්දම් ද ගෙනයත් යවත්, මුදුන් මල් කඩ ද ගෙනයත්, යවත්. මල්හර ද ගෙනයත්, යවත්.

කුලවමියන් හා කුලදූත් හා කුල කුමරියන් හා කුලයෙහෙළියන් හා කුලදසීන් හා එක් බදුනෙහි වැළඳීම ද කරත්, එක් මලාවෙන් දිය පීම ද කෙරෙත්, එක් අස්නෙහි හිඳීම ද කරත්, එක් ඇදෙහි නිඳීම ද කරත්, එක් ඇතිරියක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් පොරෝනාවක් ඇත්තෝ ව ද නිදත්, එක් ඇතිරියක් එක් පොරෝනාවක් ඇත්තාහු ද නිදත්. විකාලයේ ද බොජුන් වළඳත්, මත්පැන් ද බොත්, මල් ගඳ විලෙවුන් දැරීම ද කරත්, නැටීම ද කරත්, ගැයීම ද කරත්, වැයීම ද කරත්, ලාසා නැටීම ද කරත්, නටන්තියට ද නටත්, නටන්තියට ද ගයත්, නටන්තියට ද වයත්, නටන්තියට ද ලාසා නැටීම කරත්, ගයන්තියට ද නටත්, ගයන්තියට ද ගයත්, නටන්තියට ද නටත්, වයන්තියට ද නටත්, වයන්තියට ද ගයත්, ලාසා නෘත්‍යය කරත්, නටත් ... ගයත් .. වයත්, අට පා පුවරුවෙහි ද දු කෙළින්, දසපාපුවරුවෙහි ද දු කෙළින්, ආකාශයෙහි (දු පුවරු සිතින් සිතා ගෙන) ද දු කෙළින්, කට්ටි පැනුම ක්‍රීඩාව ද කරත්,

සන්තිකායපි කිලනති, බලිකායපි කිලනති, සවිකායපි කිලනති, සලාකහකෝනපි කිලනති, අසෝනපි කිලනති, පඛගචිරෙනපි කිලනති, වරුකකෝනපි කිලනති, මොකාචිකායපි කිලනති, විඛගුලකෝනපි කිලනති, පක්ඛාලාකෝනපි කිලනති, රථකෝනපි කිලනති, ධනුකෝනපි කිලනති, අකාරිකායපි කිලනති, මනෙසිකායපි කිලනති, යථාචර්ජනපි කිලනති, හන්දිමපි සිකඛනති, අසුසුමපි සිකඛනති, රථසුමපි සිකඛනති, ධනුසුමපි සිකඛනති, ථරුසුමපි සිකඛනති, හන්දියපි පුරතො ධාවනති, අසුසුසුපි පුරතො ධාවනති, රථසුසුපි පුරතො ධාවනති. ධාවනතිපි ආධාවනතිපි, උසොසාලෙහනතිපි<sup>1</sup>, අපොයොයනතිපි, නිබ්බුජ්ඣනතිපි මුට්ඨිභිපි යුජ්ඣනති, රඛගමර්ජනපි සංඝාටිං පඤ්චිකා නවනති<sup>2</sup> එවං වදෙතති ‘ඉධ හගිනි නවවසු’ති නලාටිකමපි දෙතති, විවිධමපි අනාවාරං ආවරනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං -පෙ- “න හිකඛවෙ විවිධං අනාවාරං ආවරිතංඤං. යො ආවරෙයා යථාධර්මො කාරෙතඛො”ති.

148. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මිනෙක උරුවෙලකසුපෙ පඤ්චිතෙ සඛ්ඤාසං බහුං ලොහභණ්ඩං දුරුභණ්ඩං මත්තිකාභණ්ඩං උප්පන්නං හොති. අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොසි “කිනන්ත ඛො හගවතා ලොහභණ්ඩං අනුඤ්ඤානං කිං අනන්තඤ්ඤානං, කිං දුරුභණ්ඩං අනුඤ්ඤානං, කිං අනන්තඤ්ඤානං, කිං මත්තිකාභණ්ඩං අනුඤ්ඤානං, කිං අනන්තඤ්ඤානති”.

හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. අථ ඛො හගවා එතසම්. නිදනෙ එතසම් පකරණෙ ධම්මං කථං කඤ්ඤා භික්ඛූ ආමනෙතසි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙඤ්ඤා පහරණං සඛ්ඤං ලොහභණ්ඩං, යපෙඤ්ඤා ආසන්දිං පලලඤ්ඤා දුරුපත්තං දුරුපාදකං සඛ්ඤං දුරුභණ්ඩං, යපෙඤ්ඤා කතකං ව කුමහකාරිකඤ්ඤා සඛ්ඤං මත්තිකාභණ්ඩනති”.

### බුදුදක වතඤ්ඤානධකං පඤ්චමං.

1. උසොසාලෙහනති - මජ්ඣං.  
2. නවනති - මජ්ඣං.  
3. බුදුකවතඤ්ඤානධකං පඤ්චමං - මජ්ඣං.

සක්කායෙන් ද කෙළින්, ඛලිකායෙන් ද කෙළින්, සට්ඨකායෙන් ද කෙළින්, ශල්යකහස්ත ක්‍රීඩායෙන් ද කෙළින්, ගුඩයෙන් (පන්දුවෙන්) ද කෙළින්, කොළනලා පිඹීමෙන් ද කෙළින්, කුඩානඟුලෙන් ද කෙළින්, කරනම් පැනීමෙන් ද කෙළින්, (වාතයෙන් හුමනය වන) හුළං පතින් ද කෙළින්, කොළනැළියෙන් මිනීමෙන් ද... කුඩාරියෙන් ද... කුඩාදුන්නෙන් ද ... අහසැ අකුරු ඇඳ කියැවීමෙන් ද ... සිතු දැ කීමෙන් ද ... අංගවිකලයන් සේ ඉරියවු පැවැත්වීමෙන් ද කෙළින්, හස්තිශිල්පයෙහි ද පුහුණු වෙන්, අශ්වශිල්පයෙහි ද ... රථශිල්පයෙහි ද ... ධනුශ්ශිල්පයෙහි ද ... කඩුසිප්හි ද පුහුණු වෙන්, ඇතුට පෙරටු ව ද දිවෙන්, අසුට පෙරටු ව ද ... රියට පෙරටු ව ද දුවන්, ඉදිරියට ද ආපසු ද දුවන්. සිරුසන් දීම ද ... අත්පොළසන් දීම ද ... මල්ල පොර බැදීම ද ... මීටුයෙන් පහර දීම ද කරන්, නැටුම් පොළෙහි සඟළ සිටුර එළා නටන්නියට “නැඟණියනි, මෙහි නටන්නැ” යි ද කියන්. සිය නලළැ ඇඟිල්ල තබා නටන්නිය ගේ නලළැ ද ඇඟිල්ල තබන්. නානාවිධ අනාවාර කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. ... “මහණෙනි, නානාවිධ අනාවාර නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ වී නම් විනයදහම්හි වූ පරිදි පිළියම් කැරවියයුතු යැ” යි වදළසේක.

148. එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් උරුවෙල් කසුප් තෙරුන් පැවිදි වූ කල්හි සඤ්ජාට බොහෝ ලොභොමුචා බඩු ද දඩුමුචා බඩු ද මැටිමුචා බඩු ද උපන්නේ වෙයි. කවර නම් ලොභො බඩුවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලද්දේ ද? කවරෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ද? කවර දඩුමුචා බඩුවෙක් අනුදන්නා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ද? කවර නම් මැටි බඩුවෙක් අනුදන්නා ලද්දේ ද? කවර බඩුවෙක් නො අනුදන්නා ලද්දේ ද” යි භික්ෂූනට මේ සිත විය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි, මෙ කරුණෙහි දෘඪමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළසේක.

“ආයුධ හැර, සියලු ලොභොබඩු ද, දික්සහළා පුටුවත් ව්‍යාසුරුපාදිය ඇති පුටුවත් ලියෙන් කළ පාත්‍රයත් ලියෙන් කළ මරවැඩිත් හැර සියලු ලිමුචා බඩු ද, පියුම් කෙමියක් මෙන් උඩට නෙරා සිටුනා සේ කළ මැටි පාපිස්තාව ද සියල්ල මැටි-යෙන් කළ කුටිය ද හැර සෙසු සියලු මැටි බඩු ද අනුදන්ති” (යි වදළ සේක).

**පස්වනු බුද්ධකවච්ඡාකඛණ්ඩක යි.**

කසසුද්දනං :

1. රුකෙබ්ඵමෙහ ව කුබ්බි ව අට්ඨානෙ ගන්ධසුක්ඛයා විග්ගස්ස මලලකො කච්ඡු ජරා ව පුට්ඨපාණිකා.
2. වලලිකාපි ව පාමඛං කණ්ණසුත්තං න ධාරයෙ කට්ඨි ඔවට්ඨි කෙයුරං හස්සාහරණ මුද්දිකා.
3. දිසෙ කොවෙජ ඵණෙ හතෙ සිස්සා උදකතෙලකෙ ආදසුද්ද පත්තවණා ආලෙප මද්ද චුණ්ණනා
4. ලකෙජනති අඛරාගඤ්ඤි මුබ්බරාගං තදුභයං වකඛුරොගං ගිරිගඤ්ඤි ආයනං සර්බාහිරං
5. අම්බපෙසි සකලෙති අහි ජිජ්ඣ ව වන්දනං උච්චාවචා පත්තමුලං සුවණ්ණො බහලා වලී
6. විත්ථා දුස්සනි දුග්ගතෙධු උණ්ණෙ හිජ්ඣු මිඛසීයා පරිහණ්ණං තිණං වොළං මාලං කණ්ණොලිකාය ව ඵලිකඤ්ඤි අංසබන්ධකං තථා බන්ධනසුත්තකා
7. බිලෙ මකෙඤ්ඤි ව පිට්ඨෙ ව අංකෙ ජතෙත පණාමනා තුබ්බෙසට්ඨි ජවසිසං වලකානි පටිග්ගහො.
8. විපථාලි දණ්ඩ සොවණ්ණං පතෙත පෙසි ව නාළිකා කිණ්ණං සතතු සරිතඤ්ඤි මධුසිස්සං සිපාටිකං.

මේ එහි උද්දනය යැ:

1. රුකෙහි කය ඉලීම, වැඹෙහි කය ඉලීම, බිත්තියෙහි කය ඉලීම, නො තන්හි නැම, දූවමුවා අතින් සිරුර ඉලීම, කිරිදි හුසින් ඇඟ ඉලීම, උනුන් සිරුර ගවා පිරියම් කැරවීම, මලලකයෙන් සිරුර ඉලීම, කැසීම් රොගයට මලලකය අනුදැනීම, ජරායෙන් පෙළුණාහට උකකාසිකාව අනුදැනීම, පුටුපාණිකාව අනුදැනීම,
2. මුතු වැල් ආදිය ද, පමුව ද ගෙල පලඳනා ද, ඉහපලඳනා ද, වලලු ද, අඟුපලඳනා ද හස්තාභරණ ද මුදු ද නො දැරිය යුතු ය යන්න ද,
3. දික් කෙස් දැරීම ද, කොස්සෙන්, පනායෙන් අත්පනායෙන්, ඉටිතෙලින්, දියමුසු තෙලින් කෙස් පිරීම, කැටපතෙහි ද දිය බඳුනෙහි ද මුහුණ බැලීම, මුඛයේ වණයක් ඇති කලා කැටපත් ඇති මුණ බැලීම, මුහුණ අලෙවු දීම, මුව පිරිමැදීම, මුව වත්සුණු නැවැරීම, යන කරුණු ද,
4. මහණහු මුවා සලකුණු තබන්, ඇඟ පැඟ ගැල්වීම, මුහුණ පැඟ ගැල්වීම ද ඒ දෙක ම ද කරන්. ඇසැ රොගයට මුඛාලෙපය අනුදැනීම, ගිරග්ගසමජ්ජය දක්නට යෑම, ආයතක ස්වරයෙන් බණ කීම, ස්වරභාණය, පිටතට ලොම් සිටුවනා සේ කළ පොරොනා දැරීම යන කරුණු ද,
5. රජුගේ උයනෙහි අඹ වැළඳීම, සුපයෙහි ලූ අඹපෙති වැළඳීම, දයකයන් සියලු අඹ අතින් ගෙන බොජුන් හලා හැසිරීම, සපුනට මෙන් වැසීම, අහඳු සිඳීම, හඳුන් පා පිළිබඳ වත, කුදුමහන් පාත්‍ර දැරීම, පාත්‍රමුලය පිළිබඳ පැනැවීම, රන්මුවා ඇ පාමඩුලු දැරීම, පාමඩුලු හැකිලීම යන කරුණු ද,
6. විසිතුරු පාමඩුලු දැරීම, දිය සහිත පාත්‍ර දුෂ්‍ය වේ යන්න, පාත්‍ර දුගඳ වීම, පාත්‍ර උෂ්ණයෙහි තැබීම, සුළිහුළහින් පාත්‍ර බිඳි ගියේ ය යන්න, පිල් කෙළවර පාත්‍රා තැබීම, පටු පිල් කෙළවර පාත්‍ර තැබීම, පාත්‍ර සඳහා තණ ඇතිරිය, රෙදි ඇතිරිය, පාත්‍රමාලකය, පාත්‍ර කණේඛාලිකාව හා පාත්‍ර ථවිකය, අංස-බන්ධකය, පාත්‍ර බඳනා හුය යන මෙතෙක් දැ ද,
7. බිතුහුලෙහි පාත්‍රය ලැග්වීම, ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද ඇක-යෙහි ද ජත්‍රයෙහි ද පාත්‍රය තැබීම, පාත්‍රය අතැති ව කටුළුව ඇරීම, ලබුකබල් ද කළගෙඩි ද පාත්‍ර වශයෙන් දැරීම, මිනි හිස් පාත්‍ර දැරීම සපා ඉවත් කළ දැ පාත්‍රයෙන් ගෙන යෑම, පඩික්කම අනුදැනීම යන කරුණු ද,
8. අතින් සිවුරු ඉරා මැහීම, පිහිය රන්මුවා පිහියා මිටි ආදිය, කුකුළු පිහාටුයෙන් මැහීම, උණ පතුරෙන් මැහීම, හිදි කටු ගලාව, රාබිජුසුණු, පිටිකුඩු ගල්කුඩු, මිඉටි, මිඉටි ගැල්වූ රෙදිකඩ යන කරුණු ද,



9. විකිණණං බන්ධි විසමං ජමා ජීර පහොති ච  
කලිම්බං මොසසුන්නං අධොතලං උපාහතා
10. අභිභුලි පටිග්ගහං වික්ඛං අංසබන්ධා  
අජේක්ඛාකාසෙ නිවච්ඡා වයො වාපි විහංගුරෙ.
11. පරිපතති තිණවුණං උලුභ්භාවලිහනං  
සෙතං කාලවණ්ණං පරිකම්මෙ අගරුකං.
12. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තක පට්ඨිකා  
විවරවංසං රජ්ජං අනුඤ්ඤාසි විනායකො
13. උජ්ඣාසං පකකමගාති ඛජ්ජති පරිභිජ්ජති.  
විනිවෙසීයති කුබ්බසි පනෙනාදාය ගව්ඡරෙ
14. ථවිකා බන්ධනසුත්තං බන්ධිකා ච උපාහතා  
උපාහතාසංඝිකං අංසබන්ධන සුත්තකං.
15. උදකාකප්පියං මග්ගෙ පරික්ඛායනවොළකං  
ධම්මකරකං දො භික්ඛු වෙසාලිං අගමා මුනි
16. දණ්ඩං ඔක්ඛරකං තත්ථ අනුඤ්ඤාසි පරික්ඛායනං  
මකසෙති පණිතෙන බම්බාබාධා ච ජිවකො
17. වඩකමනං ජනාසරං විසමෙ නිවච්ඡාකා  
තයො වයෙ විහංගුරාති සොපානාලමි වෙදිකං.
18. අජේක්ඛාකාසෙ තිණවුණං උලුභ්භාවලිහනං  
සෙතං කාලවණ්ණං පරිකම්මෙ අගරුකං.
19. මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකපට්ඨිකං  
වංසං විවරරජ්ජං උච්චං ච වත්තං කරෙ

9. කොන් සම නැති සිවුරු, උල් සිවුවා සිවුරු බැඳීම, විසම නැත කඩිනය තැබීම, කඩිනය බිම තැබීම, කඩිනයේ කොන දිරීම, කඩිනය ප්‍රමාණවත් නොවෙයි ද එය, කලිමබ්බ (ලාපන) ය, බොරු හුය, නොසේදු පයින් කඩිනය ඇක්මීම, රොන් පයින් කඩිනය ඇක්මීම, මරවැඩි සහිත පයින් කඩිනය ඇක්මීම, යන කරුණු ද,

10. සිවුරු මැහීමේ දී ඇතිල්ලෙන් හිඳිකටුව ඇඳීම, දියලය අනුදැනීම, විත්ථකය (හෙප්පුව) අනුදැනීම, අංසබ්බකය අනුදැනීම, එළිමහනෙහි සිවුරු මැහීම, කඩිනශාලාව පිහිටි බිම පහත් බව, බැමීමෙන් බිම උස් කිරීම, උස්බිමට නගින්නාහු පෙළෙත්,

11. උස්බිමට නගින්නාහු වැටෙත් (මේවා පිළිබඳ කළ අනුදැනුම්), කෙළින්හලා තණ සුණු වැටීම, පියස්සැ උඩ යට බදුම ආලෙප කිරීම, එහි සුදු පැහැ කළු පැහැ ගුරු පිරියම් ද කිරීම යන කරුණු ද,

12. එහි මාලාකම් ලතාකම් මකරදන්නක පංචපටිකා සිතුවම් කිරීම ද, සිවුරු වනන උන දංඬ ද සිවුරු වනන ලනුව ද යන මේ හැම බුදුරජුහු අනුදත්ත.

13. කඩිනය නොසැලකිලියේ දමා යත්, එයින් කඩිනය වේ ආදින් විසින් කනු ලබයි, කැඩිබිඳී යෙයි. කඩිනය ලිහෙයි, කඩිනය බිත්තියෙහි ද නංවා යෙත්. හිඳිකටු ආදිය පාත්‍රයෙන් ගෙන යත්.

14. ථව්කාවක් ද බඳනා හුයක් ද අනුදත්ත. මරවැඩි කාබහනින් බැඳ ගෙනයත්. උපාහනත්ථව්කාව ද අංශයෙහි බඳනා හුය ද අනුදත්ත.

15. මාර්ගයේ දී අකැප දිය ලැබේ, පෙරහන් කඩ ද ඩබරාව ද අනුදත්ත. දික්මහ පිළිපත් හික්සුහු දෙදෙනෙකි. (ඔවුන්ගේ පුවත ය). බුදුරජුහු විසල් පුර වැඩියාහ.

16. එහි දී දඬුපෙරහන ද ලිඳ තුළ ඔබා දිය පෙරන පෙරහන ද අනුදත්ත. මහණහු මදුරුවන් ගෙන් පෙළුණාහ. (සිවුරු කිළිය අනුදත්ත) ප්‍රණීන භෝජන හෙතෙයෙන් මහණහු ගිලන් වූහ. ජීවක තෙම ආයාචනයක් කෙළේ ය.

17. සක්මන්මඵව ද ගිනිහල් ගෙය ද අනුදත්ත. විසම සක්මන්මඵවෙහි සක්මන් කරත්. සක්මන්මඵව මිටි බිමෙක වෙයි. බැඳුම් තුනක් අනුදත්ත. එයට නගින්නාහු වෙහෙසෙත්. පඩිපෙළ ද අත්වැල ද සක්මන්පිළ ද අනුදත්ත.

18. මහණහු එළිමහනැ සක්මන් කරත්. සක්මන්හලා තණ රොඩු වැටෙයි. පියස්ස ඇතුළතින් පිටතින් බදුම ආලෙප කිරීම අනුදත්ත. එය සුදුපැහැ කළුපැහැ ද කරන්නට ද ගුරු පිරියම් කරන්නට ද අනුදත්ත.

19. එහි මල්කම් ලියකම් මුවරුන් පස්වනින් පැහැපත් කිරීම යන මෙය අනුදත්ත. සිවුරු වනන වස්දංඬ ද රැහැන ද අනුදත්ත. ගිනිහල්ගෙහි බිම උස් කරන්නේ ය.

20. තයො සොපාණ ඛාහඤ්ඤා කවාටං පිට්ඨිසංඝාටං  
උද්ධඛලුහ්නරපාසකං වට්ඨිඤ්ඤා කපිසිසකං.
21. සුචි සථි තාලච්ඡිද්දං ආවිඤ්ජනඤ්ඤා රජ්ජකං  
මණ්ඩලං ධූමනෙත්තඤ්ඤා මජ්ඣේකං ච මුඛමත්තිකං.
22. මත්තිකාදෙණි දුග්ගජේකං ධිහති උදකාධානං  
සරාවකං ච සෙදෙති විකඛලං ධොවි නිඤ්ඤා.
23. පිඨඤ්ඤා කොට්ඨකෙ කමමං මරුමෙසිලා නිඤ්ඤා  
නග්ගා ඡමායං වසසනෙත්ත පටිච්ඡාදි තයො තභි.
24. උදපානං ලුජ්ජති ච වලලියා කායබ්ඤ්ඤා  
තුලං කරකටකං වක්කං බහු භිජ්ජනති භාජනා.
25. ලොහදරු වමමබ්ඤ්ඤා සාලා නිණං පිඨානි ච  
දෙණිං වඤ්ඤා පාකාරං විකඛලං නිඤ්ඤා ච.
26. සිතිග්ගං පොකඛරණිං පුරාණඤ්ඤා නිලෙලබ්භං  
වාතුමාසං සයනති ච නමත්තඤ්ඤා නධිට්ඨංගෙ.
27. ආසිත්තකං මළොරීකං භුඤ්ජනෙත්තකං තුවට්ටිසුං  
වධෙඨා බොධි න අකකමි සටං කතකං සමමජ්ජනි.

20. තුන් පඩිපෙළවල් ද අත්වැල ද දෙර ද දෙර බාව ද මුසලපාසය ද උක්කරපාසය ද දෙරපොල්ල ද අගුළුකණුව ද අනුදත්ත.

21. යතුරුලිය ද තරංකය ද කෙසිසිදුර ද අදනා රහන් ආදිය ද අනුදත්ත. මංචිලිකාව (කය්යෝරුව) ද දුම් සිදුර ද ගිනිහල මැද උදුන ද මුහුණු තවරනා මැටි ද අනුදත්ත.

22. මැටි ඔරුව අනුදත්ත. මැටි දුගඳ වෙයි. සිරුර දූවෙයි. දිය බඳුනක් ද මලාවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස විසිරෙයි. ගිනිහල මඩ සහිත වෙයි. සෝද හැරීම ද මොහොල (කානුවක්) තැනීම ද අනුදත්ත.

23. ගිනිහල් සුද්‍රව ද දෙරවුට ද එහි බිම උස් කිරීම ඇ කටයුතු ද අවට බිමැ වැලි ඉසීම ද, මොහොලක් තැනීම ද අනුදත්ත. මහණහු නග්න ව වැදුනාදිය කරත්. (එය නොකළ යුතු යි වදළාහ.) ගිනිහලෙහි බිමැ සිවුරු තබත්. වසින කල සිවුරු තෙමෙයි. ගිනිහලෙහි ප්‍රතිච්ඡාදන තුනක් අනුදත්ත.

24. ලීඳක් අනුදත්ත, එය කැඩී යයි (එයට තුන් බැඳුම් අනුදත්ත.) වැලෙන් දිය බාත්, කාබහන ද එහි යොදත්. තුලා කරකටක වක්‍රවර්ත යන තුන අනුදත්ත. බොහෝ බඳුන් බිඳේ.

25. ලොහො කළය, ලී කළය, සම් පසුම්බිය අනුදත්ත. ලීන් හල අනුදත්ත. එහි තණරොඩු වැටෙයි, පියනක් අනුදත්ත. දිය බහාලන ඔරුවක් ද නාන නැග වළක් ද වටා පවුරක් ද අනුදත්ත. එය මඩ සහිත වෙයි. කානුවෙන් දිය යවන්නට අනුදත්ත.

26. නාන්තහුගේ කය ගිතවත් වෙයි. (දිය පිසිනා රෙදිකඩ අනුදත්ත). පොකුණ අනුදත්ත. පොකුණ දිය පරණ වෙයි. (දියනික්මවන ඇලක් ද කානුවක් ද අනුදත්ත. පියස්ස සහිත ගිනිහල අනුදත්ත. සිවුමසක් හිඳිනා කඩෙන් තොර ව හිඳිත්. (එය නොකටයුතු යැයි වදළාහ.) මහණහු මල්සහන්හි වැදහෙන් (එය නොකටයුතු යි වදළාහ.) නම්නකය ඉටියයුතු නො වෙ යැ යි ද වදළාහ.

27. ආසික්කකය (තඹෙන් හෝ රිදියෙන් කළ පෙට්ටියක් වැනි බඳුන) පරිභොග කරත්. එය නොකටයුතු යැ යි වදළාහ. පාත්‍රාධාරකය අනුදත්ත. සවැගියෝ එක් බඳුනෙන් වළඳත්, එක් හැඳෙහි වැදහෙන්. වඩස් ලිප්පුවිහු ගේ පුවත ද බොධි රාජකුමාරයා ගේ පුවත ද එයි. බුදුරජහු පාවාසිය නො ඇක්මියහ. කිරිගරුඬ කළය ද මැටිමුවා පාපිස්නාව ද මුස්නක් ද (විශාඛා) පිළිගැන්නුවා ය.

28. සකඛරං කඨලඤ්ච ඵෙණකං පාදසංසනිං  
විධුපනං තාලවණ්ටං මකසං වාපි වාමරි
29. ඡන්තං විනා ව ආරාමෙ තයො සිකකාය සමමිති  
රොම සිකා නබා දිසා ඡිඤ්ඤාභිභූතා දුකඛා
30. සලොහිතං පමාණඤ්ච විසති දිසකෙසතා  
බුරං සීලං සිපාටිකං නමතකං බුරහණ්ඤකං
31. මසස්සු කප්පෙනති වඩ්ඪෙනති ගොලොපි චතුරස්සකං  
සරිමුඛං අධ්ඤ්ඤාභි දග්ගි සමාධිසංහරෙ
32. ආබාධා කතතරි වණො දිසං සකඛරිකාය  
පලිතං ථකිතං උච්චා ලොහහණ්ඤ්ඤති වයා
33. පලලක්ඛිතං ව ආයොගො වටං සලාකඛනනි  
කලාමුකං දෙඩ්ඪුහකං මුරජං මද්දවිණකං
34. පට්ටිකං සුකරනනඤ්ච දසා මුරජ වෙණිතා  
අනෙතා සොහං ගණඤ්ච පටිනනෙතාපි ජීරති
35. විශේ ගණ්ඨි ව පාසනං<sup>1</sup> ඵලකනෙත ව ඔගහෙ  
ගිහිනිවස්සං හත්ථිසොණ්ඤං මව්ඡකං චතුකණ්ණකං

---

1. ගණ්ඨිකං උච්චාවචං ව - සී. මු.

28. ගලකැටින් කළ පාපිස්නාව ද කැබ්ලිතියෙන් කළ පාපිස්නාව ද මුහුදුපෙණින් කළ පාපිස්නාව ද විසිනිපන ද තල්වැට ද මදුරුවිසිනිපන ද අනුදන්ත. සෙමෙර වල්විදුනාව නො අනුදන්ත.

29. මහණකුහට කුඩයක් නැතිව පහසු නො වේ. ආරාමයෙහි කුඩය දැරීමට අනුදන්ත. දණ්ඩසිකාව පිළිබඳ පැනවීම ද දණ්ඩසමන්තිය ද සිකකා සමමන්තිය ද යන තුන ද වේ. ආහාර වැලැරීම ද බොජුන් හලා බන්හුලු විසුරුවීම ද දික් නිය දැරීම ද පැනවීම වේ. නිය සිඳිමේ දී ඇඟිලි පෙළේ. එය පිළිබඳ ව ද සිකපද පැනවුණ.

30. ලේ සහිත කොට නිය සිඳීම පිළිබඳ පැනවීම, මාංස-ප්‍රමාණයෙන් නිය සිඳින්නට අනුදැනීම, විසිනිය මට්ටම් කිරීම පිළිබඳ පැනවීම, දික් කෙස් ඇති බව ඇඳබ පැනවීම, දළි පිහිය ද පිහියා මදින ගල ද පිහියා කොපුව පිහියා මදින සම ද සියලු කරබඩු ද අනුදන්ත.

31. රවුළු කපවත්, රවුළු වඩත්, හනුවෙහි රවුළු ඉතිරි කිරීම, කොන්සකරක් සිටුනා සේ රවුළු කැපීම, පපුවෙහි ලොම් කැපීම, බඩෙහි රොමරාපිය නැබවීම, උඩුරවුළු නැබීම පිළිබඳ සිකපද පැනවුණ. සම්බාධස්ථානයන්හි ලොම් ඉවත් කිරීමෙහි ද සිකපද පැනවුණ.

32. ආබාධප්‍රායයෙන් ලොම් හැරවීම, කතුරෙන් කෙස් සිඳුවීම, හිසෙහි වණයක් පිළිබඳ වත. දික් නැහැලොම් දැරීම, ගලකැටින් නැහැලොම් ගැලවීම, පැසුණු කෙස් ගැලවීම, කන් කාදුරුයෙන් වැසියාම, කුදුමහන් කන්හැඳි දැරීම, ලොහොබඩු රැස්කිරීම, අඳුන්නලාදිය දැරීම, (පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිහු වෙත්).

33. සංඝාටිපලකඤ්ඤාව ද ආයොග පට, වටලිය නඩාව පිළිබඳ පැනවීම ද කාබහන දැරීම රැහැන් ඇති කාබහන, දියබරණ හිය වැනි මල ඇති කාබහන, මිහිඟු බෙර වැටි බඳු කාබහන, හවඩියත් වැනි කාබහන යන මේවා පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.

34. හඳ පට රටා පටිය, හුරු අතුකු බඳු පටිය දහවලු දිරීම, දහවලු මිහිඟුබෙරවැටි සේ වෙළු පටිය, හවඩිය බඳු පටිය, කාබහන කෙළවර දිරීම, ලුවට්ට වෙළා ගෙතීම, මිහිඟුබෙර වැටි සේ විවීම පිළිබඳ ද සික පැනවුණ. දහවලු කෙළවර ද දිරයි. (එය පිළිබඳ පැනවීම ද ඇත.)

35. පටි ඇට ද ගණ්ඨිය ද පාසකය ද පිළිබඳ සික පැනවුණ. ගණ්ඨියට අලවන රෙදි කැබල්ල සිවුර කෙළවර යොදන්නේ ය. ගිහියන් මෙන් සිවුරු හැඳීම, හස්සොණ්ඤක මිච්ඡවාළක වතුකණ්ණක යන ගිහිනිවාසන නො කළයුතු බව වදාළහ.

36. තාලවණ්චං සතවලුං සාවෙලුං ගිහිපාරුතං  
උභතොකාඡං<sup>1</sup> න හරෙය්‍ය දන්තකට්ඨං ආකොටනං.
37. කණ්ණං චිලග්ගං දුග්ගං පටග්ගි රුකඛ භජිතා  
යමෙඡ ලොකායතකං පරියාපුණිංසු වාවයුං.
38. තිරච්ඡවිජ්ජා වාවනා<sup>2</sup> ඛිපි මඛගල ලසුණං වං<sup>3</sup>  
වානාබාධො දුස්සති ව දුග්ගතො දුකඛපාදුකා
39. හිරියනති අපාරු<sup>4</sup> දුග්ගතො තභං තභං කරොනති ව  
දුග්ගතො කුපං ලුජ්ජති උච්චන්ති වයෙසි<sup>5</sup> ව
40. සොපාණාලමඛණ බාහා අනෙත දුකඛකුපාදුකා  
බහිද්ධා දෙණි කට්ඨකුපාදුකා පිට්ඨො ව අපාරුතො
41. වච්චකුට්ඨි කවාටකුපාදුකා පිට්ඨසඛකාටමෙව ව  
උදුකඛලුකතරපාසො වට්ඨිං ව කපිසිසකං.
42. සුචි සථි තාලච්ඡිද්දං ආවිකුප්පනච්ඡිද්දමෙව ව  
රජ්ජං උලලිකතාවලිකං සෙනව භණ්ණකුපාදුකා කාළකං.
43. වාලාකමං ලතාකමං මකරං පකුපට්ඨිකං  
වීවරවංසං රජ්ජං ව ජරා දුකඛලු පාකාරං.
44. පරිවෙණෙ වාපි<sup>6</sup> තකොච මරුකං පදරසිලා  
සන්තිට්ඨති නිඛමනං කුමභිකුපාදුකා සරාවකං.
45. දුකඛං හිරි අපිට්ඨානං අනාවාරකුපාදුකා  
ලොභණ්ණං අනුකුපාදුකා යපසිකා පහරණි.

1. සංවෙලු උභතො කාඡං - සිමු.

2. තිරච්ඡාන කථා විජ්ජා - සිමු.

3. ඛාදි වං - සිමු.

4. පාරු - සිමු.

5. වයො ව - සිමු.

6. කොට්ඨකො වාපි - සිමු.

36. තල්වැට සේ හැඳීම, යනවලිකය යන ගිහිපෙරවුම නො කළයුතු. පිටපටගැසීම ද නානාවිධ ගිහි පෙරවුම් ද නොකළ යුතු. දෙපස කද නො ගෙනයායුතු. දූවටු චිකීම ද දූවටුයෙන් තැළීම ද පිළිබඳ පැනැවීම ද ඇත.

37. දූහැටට උගුරේ රැඳීම. (එය ඇරැබූ සික පැනැවුණ.) කැලෑ දූවීම, පිළිගිනි දීම, රැක් නැගීම, ඇතකු ලුහුබැඳීම ද යන කරුණු ද යමෙළුනෙකුල පැවිද්දන් ද ඇරැබූ සික පැනැවිණ. ලොකායන ශාස්ත්‍ර හදුනා, කියැවුණ. එය පිළිබඳ ද සික පැනැවිණ.

38. නිරශ්චිතවිද්‍යා හැදෑරීම, එය ඉගැන්වීම, කිවිසීමේ දී ආසිරි පැතීම, ගිහින් මංගලික බව, ලුහුණු කෑම, වානාබාධයෙහි ලුහුණු කෑම යන කරුණු ඇරැබූ සික පැනැවිණ. ආරාමය දුෂ්‍ය වෙයි. දුගඳ වෙයි, කෙසකිළියේ දුකයේ හිඳිත්, පස්සාව පාදකාව අනුදැනිණ.

39. වැස්මක් කෙසකිළියෙහි මුත්‍ර කරන්නට ලජ්ජිත වෙත්. කෙසකිළිය ආවරණ රහිත වෙයි. දුගඳ වෙයි (එය පිළිබඳ සික පැනැවිණ). ඒ ඒ තැන මල පහ කෙරෙත්. දුගඳ වෙයි. වර්වස්කපයක් අනුදැන්හ. වර්වස්කපයේ ඉවුරු කැඩී වැටෙයි. බිම උස් කොට තනන්නට අනුදැන්හ. ගඩොළු බැඳුම් ආදි බැඳුම් ද අනුදැන්හ.

40. සොපාණ ආලම්බනබාහ ද අනුදැන්හ. අද්දර හිඳ මල පහ කිරීම, දුකසේ හිඳ මල පහ කිරීම, වචනපාදකා ව පිටත මුත්‍ර පහ කිරීම, මුත්‍ර ඔරුව, පුසන් දඩු, පුසන් දඩු බඳුන (පිළිබඳ සික පැනැවිණ.) වළ නො වසන ලද්දේ ය. (එය පිළිබඳ ව ද සික පැනැවිණ.)

41. වැසිකිළියක් පැනැවීම, එයට දෙර, දෙරබාව, වටෙවුලිය, උතුරුලිය, අගුළුවැටිය, අගුළුකණුව යන දෑ අනුදැන්හ.

42. යතුරුලිය, තරංකය, කෙසිසිදුර, අදනා රහන බහාලන සිදුර අදනා රහන වැසිකිළියෙරටුවෙහි ඇතුළත පිටත බදුම ඇලවීම, සුදුපැහැ කිරීම, කළු පැහැකිරීම.

43. මල්කම්, ලියකම්, මෝරදැනි ඇඳීම, පස්පැහැ කිරීම ධීවරවංසය, ධීවරරජය, ජරා දුබලා ප්‍රකර (යන දෑ අනුදැන්හ).

44. එහි ම පිරිවෙනෙහි ද වැලි ඇතිරීම ද පතුරුගල් ඇති-රීම ද අනුදැන්හ. දිය රැදී සිටී. කානුවක් ද සෝදන දිය බහාලන මහසැළක් ද සරාවක් ද අනුදැන්හ.

45. දුකසේ දිය කිස කරත්. දිය කිසට ලජ්ජා ගනිත්. දිය සැළට පියනක් අනුදැන්හ. (සවැගියෝ) නොමනා ව හැසුරුණාහ. අවි හැර ලොහොබඩු අනුදැන්හ.



46. ධම්මොපකාරො ධර්මපරිච්ඡේදො ධර්මපරිච්ඡේදො ධර්මපරිච්ඡේදො  
සබ්බං ධර්මං භණ්ණං අනුඤ්ඤාසි මහාමුනි
47. කතං කුමහකාරො ධර්මපරිච්ඡේදො ධර්මපරිච්ඡේදො  
සබ්බං මහතිකාභණ්ණං අනුඤ්ඤාසි අනුකම්මකො
48. යස්ස ච්ඡායස්ස නිද්දෙසො පුරිමෙන සමමුච්ඡි ව  
තංපි සංඛින්නමුද්දානෙ නයතො තං විජානියා
49. එවං දසසතා ච්ඡා විනයෙ බුද්ධකච්ඡාකො  
සභාමුච්ඡිනියා චෙව පෙසලානං චතුර්ග්ගො
50. සුඤ්ඤානං විනයධරො භික්ඛුනො සුපෙසලො  
පඤ්ඤාකරණො<sup>1</sup> ධරො පුජාරහො බහුසංකොති.

උද්දානං නිධානං.

46. දික්සහලා පුටුව ද ව්‍යාලරූප ඇති පළඟ ද ලිමුවා පාත්‍රය ද ලී සෙරෙප්පු ද හැර සියලු ලිමුවා බඩු මහාමුනිහු අනුදත්ත.

47. මැටිපාපිස්ස ද සියල්ල මැටිමුවා ගෙය ද හැර ඉතිරි සියලු මැටි බඩු ආනුකම්පක තපාගතයන් වහන්සේ අනුදත්තයේක.

48. යම් වස්තුවෙක නිර්දේශය පළමු දැක්වුණ දැ හා සම වන්නේ නම් එය ද සැකෙවින් උද්දනයෙහි දැක්විණ. එය දුන් නය අනුව දන්නේ ය.

49. මෙසේ විනය පිටකයේ බුද්ධකවඤ්ඤාකාමකයෙහි දහසෙක් වස්තුහු වෙත්. ඔහු ශාසනයාගේ විරස්ථිතිය පිණිස වන්නාහ. ඒවා පැනවීම ප්‍රියශීල පැවිද්දනට අනුග්‍රහයෙක් ද වන්නේ ය.

50. මනාව හික්වුණු, විනයධර වූ, ඉත සිත් ඇති, ප්‍රියශීල වූ, සස්තට ඵලිය කරන, නුවණැති, බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති මහණ තෙම පූජාර්භ වේ.

උද්දනය නිමියේ යි.

## 6. සෙනාසනකබ්බකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුනං සෙනාසනං අපඤ්ඤන්තං හොති. තෙ ව<sup>1</sup> භික්ඛු තභං තභං<sup>2</sup> විහරන්ති අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලෙ පබ්බතෙ කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං<sup>3</sup> සුසානෙ වනපඤ්ඤා අපේක්ඛාකාසෙ පලාලපුඤ්ඤා. තෙ කාලසේසව තතො තතො උපනික්ඛමන්ති අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අපේක්ඛාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභික්ඛන්තොන පටික්ඛන්තොන ආලොකිතොන විලොකිතොන සමමිඤ්ඤිතොන පසාරිතොන ඔක්ඛන්තොන ඉරියාපථසමපන්නො.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකො සෙට්ඨි කාලසේසව උය්‍යානං අගමාසි. අද්දසා ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ භික්ඛු කාලසේසව තතො තතො උපනික්ඛමන්තො අරඤ්ඤ රුක්ඛමුලා පබ්බතා කඤ්ඤා ගිරිගුහා සුසානා වනපඤ්ඤා අපේක්ඛාකාසා පලාලපුඤ්ඤා, පාසාදිකෙන අභික්ඛන්තොන පටික්ඛන්තොන ආලොකිතොන විලොකිතොන සමමිඤ්ඤිතොන පසාරිතොන ඔක්ඛන්තොන ඉරියාපථසමපන්නො. දිස්වානස්ස වින්තං පසිදි. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසංඛම්. උපසංඛම්ඤ්ඤා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සවාහං භන්තො විහාරෙ කාරාපෙය්‍යං වසෙය්‍යාථ මෙ විහාරෙසුති”.

3. ‘න ඛො ගහපති භගවතා විහාරා අනුඤ්ඤාතා’ති. ‘තෙන භි භන්තෙ භගවන්තං පටිපුට්ඨො මම ආරොවෙය්‍යාථා’ති.

‘එවං ගහපති’ති ඛො තෙ භික්ඛු රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස පටිසසුඤ්ඤා යෙන භගවා තෙනුපසංඛම්සු. උපසංඛම්ඤ්ඤා භගවන්තං අභිවාදෙඤ්ඤා එකමන්තං නිසිදිසු. එකමන්තං නිසින්නා ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: ‘රාජගහකො භන්තො සෙට්ඨි විහාරෙ කාරෙතුකාමො’ කථනනු ඛො භන්තො පටිපජ්ජිතබ්බන්ති’. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ කථං කඤ්ඤා ආමන්තොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ලෙනානි විහාරං අඛංගොගං පාසාදං භමිසං ගුහාති.”

අථ ඛො තෙ භික්ඛු යෙන රාජගහකො සෙට්ඨි තෙනුපසංඛම්සු. උපසංඛම්ඤ්ඤා රාජගහකං සෙට්ඨි එතදවොචු: “අනුඤ්ඤාතා ඛො ගහපති භගවතා විහාරා යස්ස දුනි කාලං මඤ්ඤාමි”ති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි එකාහෙනෙව සට්ඨි විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසි.

1. තෙ ධ - මජ්ඣ.

2. තභිං තභිං - සායා.

3. කඤ්ඤායං ගිරිගුහායං - සි.

4. කාරාපෙතුකාමො - මජ්ඣ.

## 6. සෙනාසනබන්ධකය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නො දුරු (ලෞහණ්‍යනට අහර දුන් තැන වූ බැවින්) කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළුමකයෙහි වැඩවසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මහණනට සෙනසුන් නො පතවන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහු දරුක්මුලෙහි ද පච්ඡයෙහි ද කදුරැළියෙහි ද ගල්ලෙන්හි ද සොහොනෙහි ද වනපෙතෙහි ද එළිමහනෙහි ද පිදුරුගොඩෙහි ද යි ඒ ඒ තැන වෙසෙත්. ඔහු දුටුවන් පහදවන්නා වූ ඉදිරි බැලීමෙන් ද දෙපස බැලීමෙන් ද අත් පා නැඟීමෙන් ද අත් පා දිගහැරීමෙන් ද උපලක්ෂිත වැ බිමට හෙලූ ඇස් ඇත්තාහු මනා ඉරියව්වෙන් යුක්ත වූවාහු කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කඳුරෙන් ද ගල් ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහන් පෙදෙසින් ද පිදුරුගොඩින් ද යන ඒ ඒ තැනින් නික්මයෙත්.

2. එ සමයෙහි වනාහි රජගහ නුවර (ප්‍රධාන) සිටු තෙම කල් තබා ම (සිය) උයනට ගියේ ය. රජගහ නුවර සිටු තෙම දුටුවන් පහදවන ඉදිරි බැලීමෙන් දෙපස බැලීමෙන් අත්පා හැකිළැවීමෙන් අත්පා දිග හැරීමෙන් උපලක්ෂිත වැ බිමට හෙලූ ඇස් ඇති වැ මනා ඉරියව්වෙන් යුතු වැ කල් තබා ම වනයෙන් ද රුක්මුලින් ද පර්වතයෙන් ද කඳුරෙන් ද ගල්ලෙනින් ද සොහොනින් ද වනපෙතින් ද එළිමහනෙන් ද පිදුරුගොඩින් ද යි ඒ ඒ තැනින් නික්මැ වඩනා මහණන් දුටුයේ ම ය. දකිමෙන් ඔහු ගේ සිත පැහැදිණ. එ කලා රජගහ සිටු ඒ මහණන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹූ “වහන්ස, මා විහාරයන් කැරැටුවොත් ඒ මගේ විහාරයන්හි වසන්නහු ද”යි මෙ බස් කී ය.

3. “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ නො අනුදන්නා ලදහ”යි (ඒ මහණහු කීහ.) “වහන්ස, එසේ වී නම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිස මට දන්වන්නැ”යි සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියැ”යි කියා ම ඒ මහණහු රජගහ සිටුහට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක උන්හ. පසෙක උන්නාවූ ම ඒ මහණහු “වහන්ස, රජගහසිටු තෙම විහාර කරවනු කැමැත්තේ ය. වහන්ස, (මෙහි) කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද” යි මෙය කීහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කතා කොට මහණන් අමතා, “මහණෙනි, විහාරය ද ගුරුළු පියාපත් වැනි සෙවෙති ඇති ගෙය ද දික් පහය ද සඳලු යහිත ගෙය ද ගුවාව ද යන ලෙන් පස අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඉක්බිති ඒ මහණහු රජගහසිටු කරා එළැඹියාහ. එළඹ සිටුහු බණවා, “ගැහැවිය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාරයෝ අනුදන්නා ලදහ. යමක් සඳහා අප විවාළෙහි ද, එයට දන් කාලයැ යි දනගන්නැ”යි කීහ. එකල්හි රජගහසිටු තෙම එක් දවසින් ම වෙහෙර සැටක් පිහිටුවී ය.

4. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි තෙ සට්ඨි විහාරෙ පරියොසාපෙතො යෙන හගවා තෙනුපසඬාමි. උපසඬාමිතො හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිකො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ හන්තෙ හගවා සවානනය සත්තං සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඝෙතො”ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා හගවන්තං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො පසකාමි.

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි නසසා රත්තියා අවටයෙන පණ්ණං බාදනියං භොජනියං පටියාදපෙතො හගවන්තො කාලං ආරොචාපෙසි ‘කාලො හන්තෙ නිට්ඨිතං හත්තන්ති’. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙතො පත්තච්චරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඬාමි. උපසඬාමිතො පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසීදි සඤ්ඤාං භික්ඛුසංඝෙතො. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණ්ණෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහජා සන්තපෙතො සමපචාරෙතො හගවන්තං භුක්තාචි. ඕනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිකො ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තං එතදවොච: “එතෙ මෙ හන්තෙ සට්ඨිවිහාරා පුඤ්ඤත්තෙන සඤ්ඤත්තෙන කාරාපිතා, කථාහං හන්තෙ තෙසු විහාරෙසු පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන හි කං ගහපති තෙ සට්ඨි විහාරෙ ආගතානාගතස්ස වාතුඤ්ඤාසස්ස සංඝස්ස පතිට්ඨාපෙහි”ති.

“එවං හන්තෙ”ති ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි හගවන්තො පටිසස්සුතො තෙ සට්ඨි විහාරෙ ආගතානාගතස්ස වාතුඤ්ඤාසස්ස සංඝස්ස පතිට්ඨාපෙසි.

5. අථ ඛො හගවා රාජගහකං සෙට්ඨි ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදි:

සීතං උණ්ණං පටිහන්ති තතො වාලමිගාති ච  
සිරිංසපෙ<sup>1</sup> ච මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

තතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජාතො පටිහඤ්ජති  
ලෙනකඤ්ඤා පුබ්බකඤ්ඤා කොසිතුං ච විපස්සිතුං.

1. සරිසපෙ - මජ්ඣං.

4. එ කලෙහි රජගහසිටු ඒ සැට වෙහෙර නිමවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹීමේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පසෙක හිඳගත්තේ ය. රජගහ සිටු පසෙක හුන්නේ ම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඕක් සහන හා සෙට දවසට මගේ බත ඉවසන සේක්වා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් (එය) ඉවසු සේක. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගී ඔබ වැද පැදකුණු කොට නික්මියේ ය.

ඉක්බිති රජගහසිටු එ රය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍ය පිළියෙළ කරවා ‘වහන්ස, දැන් වඩනට කාලය ය. බත පිළියෙළ කරවා නිමැවීමැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වාලී ය. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ) පෙරවරු සෙමෙහි හැඳ පෙරව පාසිවුරු ගෙන රජගහසිටුහු ගෙය වෙත වැඩියේක. වැඩ, පැනැවුණු අස්නෙහි ඕක්සහන හා හුන්සේක. එ කලා රජගහ සිටු බුදුපාමොක් ඕක්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භෝජ්‍යයෙන් සියතින් සැප පවරවා වළඳා අවසන් වූ පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අනැති භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එක් පසෙක හිඳ ගත්තේ ය. (එසේ) එක් පසෙක හුන් රජගහ සිටු තෙම “වහන්ස, පින්කැමැති සගසුව පතන මා විසින් මේ වෙහෙර සැටෙක් කැරැවිණ. වහන්ස, ඒ සැට වෙහෙරෙහි මේ කෙසේ පිළිපදීම දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ බස් කී ය.

“ගැහැවියෙනි, එසේ වී නම් තෙපි සැම වෙහෙර පැමිණි නොපැමිණි සිවුදිගැ වැසි සහනට පිහිටුවුව (පිරිනමුව)” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි රජගහ සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ වෙහෙර සැට පැමිණි නොපැමිණි සතර දික් වැසි සහනට පිරිනැමී ය.

5. එ කලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ සිටුහට මේ ගාථාවලින් අනුමොදනා කැර වදළසේක.

(ගාථාවල අදහස:)

“විහාරය ශීතය ද උෂ්ණය ද නසයි. එයින් අන්‍ය වූ වණ්ඤ මාගයන් ද බඩගා යන සතුන් ද මැසීමයුරුවන් ද ශීත සුළං ද වැසි ද බැහැර කෙරෙයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් නිජුරු අවුසුළං ද දුරු වෙයි. සංසාරාට විහාර කරවා දීම එකලා වැ හිඳිනු පිණිස ද ධ්‍යාන කිරීමටත් විවසුන් වැඩීමටත් පහසුව පිණිස ද වූ අග්‍ර එකෙකැ යි බුදුරජුන් විසින් වැණින.

විහාරදානං සසකස්ස අග්ගං බුද්ධෙන වර්ණිතං  
 කසමා හි පණ්ණිනො සොසො සමරස්සං අත්ථමනනො  
 විහාරෙ කාරයෙ රමෙව වාසයෙත්ථ බහුසුතෙ  
 තෙසං අනතඤ්ඤි පානඤ්ඤි වත්ථසෙනාසනාති ව  
 දදෙය්‍ය උජුහුතෙසු විප්පසනෙනන වෙනසා  
 තෙ තස්ස ධම්මං දෙසෙනති සබ්බදුක්ඛාපත්තදානං  
 යං සො ධම්මං ඉධිඤ්ඤාය පරිනිබ්බාති අනාසවො ති.

අප්ඵ බො හගවා රාජගහකං සෙට්ඨිං ඉමාහි ගාථාහි අනුමොදිතා  
 උට්ඨාසාසනා පකකාමී.

6. අසේසාසුං බො මනුස්සා “හගවතා කිර විහාරා අනුඤ්ඤා”ති.  
 සකකච්චං විහාරෙ කාරාපෙනති. තෙ විහාරා අකවාටකා භොතති.  
 අභිපි විච්ඡිකාපි සතපදියොපි පටිසතති. හගවතො එතමත්ථං  
 ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ කවාටනති.”

හිත්තච්ඡිද්දං කර්ත්වා වලලියා පි රජ්ජයා පි කවාටං බත්ථනති.  
 උජුරෙහිපි උපට්ඨකාහිපි ඔජ්ජනති. බාහිතබ්බතාති කවාටාති පතනති.  
 හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ පිට්ඨිසඤ්ඤාටං උදුක්ඛලිකං උග්ගරපාසකනති.”

කවාටා න එසසියනති<sup>1</sup> හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ ආවිඤ්ඤානරජ්ජනති.”

කවාටා න එකියනති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ අග්ගඋවට්ඨිකං කපිසියකං සුචිකං  
 සට්ඨකනති.”

තෙන බො පන සමයෙන හිකඬු න සකෙකානති කවාටං.  
 අවාපුරිතුං?<sup>2</sup> හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ තාලච්ඡිද්දං තිණි තාලාති ලොහතාලං  
 කට්ඨතාලං විසාණනාලනති.”

යෙ පි තෙ උසොටෙකා පටිසතති විහාරා අගුත්තා භොතති.  
 හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හිකඛවෙ යනතකං සුචිකනති.”

1. පටකති - සිඬු.

2. පුට්ඨිසතති - මජ්ඣං.

3. අවාපුරිතුං - මජ්ඣං.

එහෙයින් ම නුවණැති පුරුෂ තෙමේ නමාගේ අභිවෘද්ධිය දක්නේ, සිත්කළු විහාරයන් කරවන්නේ ය, එහි ඇසූ පිරුවන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය.

ඔවුනට නීසි වූ ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ගයනාසන ද සාප්පුණ ඇති ඒ භික්ෂූන් විෂයයෙහි වෙසෙසින් පහන් සිතින් පිරිනමන්නේ ය.

හෙ තෙම මෙහි දී යම් දහමක් දැනගෙන ආසූව රහිත ව පිරිනිවෙන්නේ ද එසේ වූ සියලු දුක් දුරු ලන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ යනු යි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහසිවුහට මේ ගාථා වලින් අනුමොදනා කොට හුනස්නෙන් නැගී නික්මියේක.

6. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විහාර අනුදත්තා ලද්දේ ලැ”යි මිනිස්සු ඇසූහ. ඔහු සකසා විහාර කරවත්. ඒ විහාරයෝ දෙරපළු නැත්තාහු වෙත්. යර්පයෝ ද ගෝනුස්සෝ ද පත්තෑයෝ ද පිවිසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරපළුව අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

බිත්තියෙහි සිදුරක් කොට වැලින් ද රැහැනින් ද දෙරපළුව බඳිත්. මියන් විසින් ද වෙයන් විසින් ද වැලින් රැහැනුත් කනු ලැබෙත්. කන ලද බැලුම් ඇති දෙරපළු වැටේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරුලිය ද අනුදනිමි”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.)

කටුළු (දෙරපළු) නො පැහැයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අදිනා රැහැන ලන සිදුර ද අනුදනිමි”යි (වදළු සේක.)

දෙරපළු නො වැසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඟුල් වැටිය (දෙරපොල්ල) ද අඟුල් කණුව ද යතුර ද තරංකය ද අනුදනිමි”යි. වදළුසේක.

එ යමයෙහි මහණහු දෙරපළුව අරින්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කෙසිසිදුර ද ලොහොමුවා යතුර ද ලිමුවා යතුර ද අංමුවා යතුර ද යන යතුරු තුන ද අනුදනිමි යි (වදළු සේක.)

යම් විහාර විවෘත කොට පිවිසෙත් ද ඒ විහාරයෝ නො රැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යතුරු ඉද්ද අනුදනිමි”යි (වදළුසේක.)



තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා තිණ්ණදානා භොතති.  
සිත්තාලෙ සිතා උණ්ණකාලෙ උණ්ණා. හගවතො එතමඤ්ඤං.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුමෙඤ්ඤා උලලිත්තාවලිත්තං කාතුනති.”

8. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා අවාතපානකා<sup>1</sup> භොතති  
අවකම්මස්සා දුග්ගකා. හගවතො එතමඤ්ඤං. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ්ණ වාතපානානි: වෙදිකාවාතපානං  
ජාලවාතපානං සලාකවාතපානානි.”

වාතපානානාරිකාය කාලකාපි වගගුලියොපි පටිසන්ති. හගවතො  
එතමඤ්ඤං. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානවක්කලිකංති.”

වක්කලිකානාරිකායපි කාලකාපි වගගුලියොපි පටිසන්ති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ වාතපානකවංකං වාතපානභිසිකංති”.

9. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛා ඡමාය සයනති.  
ගත්තානිපි විවරානිපි පංසුකිනාති භොතති හගවතො එතමඤ්ඤං.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිණ්ණසඤ්ඤානති.”

තිණ්ණසඤ්ඤානො උපද්ධරෙහිපි උපට්ඨකාහිපි ඛණ්ණි -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මිසීනති.”

මිසීයා ගත්තානි දුක්ඛා භොතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බිදලමඤ්ඤානති.”

10. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්ඤා සොසානිකො  
මසාරකො මඤ්ඤො උප්පන්නො භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං මඤ්ඤානති.”

මසාරකං පිටං උප්පන්නො භොති. හගවතො එතමඤ්ඤං.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මසාරකං පිටිනති.”

7. එසමයෙහි විහාරයෝ තණ සෙවෙණි ඇත්තෝ වූහ. ශීත කාලයෙහි ශීත ද උෂ්ණ කාලයෙහි උෂ්ණ ද වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සන දඩු යොද ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

8. එසමයෙහි විහාරයෝ වාකවුළු නැත්තාහු ඇසට අහිත ද දුගඳ ද වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ස්තුපයන්හි සතරැස් කොටුව සෙයින් සිදුරු සිටින සේ ගඩොළින් කළ වාකවුළුව ද, දෑල් වාකවුළුව ද කුරු වාකවුළුව ද යන තුන් වාකවුළු අනුදනිමි”යි වදළසේක.

වාකවුළු අතරින් ලෙහෙන්නු ද වවුලෝ ද පිටියෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි වෙළා කළ පාපිස්නක් (බඳින්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

රෙදි පාපිස්න අතුරෙන් ද ලෙහෙන්නුත් වවුලෝත් පිටියෙන් ...

“මහණෙනි, වාකවුළු වසන්නට දෙරපළවක් ද එහි බඳින්නට බිස්සක් ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

9. එ සමයෙහි මහණහු බිමැ නිදත්. සිරුරු ද පසින් වැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තණඇතිරියක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

තණඇතිරිය මියන් ද වේයන් ද විසින් කනුලැබේ.

“මහණෙනි, පිළක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිළෙහි ගාත්‍රයෝ පෙළෙත්.

“මහණෙනි, බිදලමකඛකය (වේවැල් ඇඳ) අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

10. එසමයෙහි වනාහි සඬකයාට සොහොනෙක දමන ලද මසාරකයක් (පාච්ඳ අටනින් පිටිස්වා කළ ඇඳෙක්) ලැබිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක ඇඳපා විද එහි අටනි බහා කළ ඇඳ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

මසාරක පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මසාරක පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො  
බුද්ධිකාබ්ඛො මඤ්ඤා උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්ඛො මඤ්ඤාති.”

බුද්ධිකාබ්ඛො පිඨං උප්පන්නො හොති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ බුද්ධිකාබ්ඛො පිඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො  
කුළීරපාදකො මඤ්ඤා උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කුළීරපාදකං මඤ්ඤාති.”

කුළීරපාදකං පිඨං උප්පන්නො හොති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කුළීරපාදකං පිඨන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සොසානිකො  
ආභව්වපාදකො මඤ්ඤා උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං මඤ්ඤාති.”

ආභව්වපාදකං පිඨං උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආභව්වපාදකං පිඨන්ති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ආසද්ධිකො  
උප්පන්නො හොති, හගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආසද්ධිකන්ති.”

උච්චකො ආසද්ධිකො උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චකමි ආසද්ධිකන්ති.”

සත්තඛෙයා උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ සත්තඛෙයාති.”

උච්චකො සත්තඛෙයා උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්.  
ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චකමි සත්තඛෙයාති.”

හද්දපිඨං උප්පන්නො හොති. හගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ හද්දපිඨන්ති.”

එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්මය (විවර්ත වීද එහි පා යොදා නනන ලද) ඇදෙක් ලැබිණි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඤාණධර්මය ඇද අනුදනිමි”යි වදාළසේක. ඤාණධර්මය (විවර්ත වීද එහි පා ඇතුළු කොට නනන ලද) පුටුවෙක් ලැබිණි....

“මහණෙනි, ඤාණධර්මය පුටුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්මය සොහොනෙක දමාපියන ලද කකුළු පා ඇදෙක් (කකුළුවන්ගේ බඳු වක් පා ඇති ඇදෙක්) ලැබුණේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කකුළු පා ඇද අනුදනිමි”යි වදාළ සේක. කකුළු පා පුටුවෙක් උපන්න ...

“මහණෙනි, කකුළුපා පුටුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්මය සොහොනෙක දමාපියන ලද ආභවි-පාදක ඇදපා බහා ඇණ ලා කළ ඇදෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආභවිපාදක ඇද අනුදනිමි”යි වදාළසේක. ආභවිපාදක අටනි වීද එහි පුටුවෙක් උපන්නේ වේ....

“මහණෙනි, ආභවිපාදක පුටුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

11. එ සමයෙහි සඤ්ඤාධර්මය සතරස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සතරස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

උස් වූ සතරස් පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් සතරස් පුටුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

සර්පාධර්මයක් (කවිච්චියක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කවිච්චිය අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

උස් කවිච්චියක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් කවිච්චිය අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

හද්‍යපියයක් (වේ වැල් මුවා පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වේවැල්මුවා පුටුව අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පිටිකා<sup>1</sup> උපන්නා හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පිටිකන්ති.”

එලකපාදකං පිටං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ එලකපාදකං පිටන්ති.”

ආමලකවට්ඨිකපිටං<sup>2</sup> උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආමලකවට්ඨිකං පිටන්ති.”

එලකං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ එලකන්ති.”

කොව්ඡං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කොව්ඡන්ති.”

පලාලපිටං උපන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පලාලපිටන්ති.”

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡක්ඛග්ගියා හික්ඛු උච්ච මඤ්ච සයන්ති. මනුසසා විහාරවාරිකං ආභිජ්ඣන්තා පස්සිත්වා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිහිකාමභොගිනෝ’ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“න හික්ඛවෙ උච්ච මඤ්ච සධිතඛං යො සයෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො හික්ඛු නිවෙ මඤ්ච සයන්තො අභිනා දට්ඨො හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මඤ්චපටිපාදකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡක්ඛග්ගියා හික්ඛු උච්ච මඤ්චපටිපාදකෙ ධාරෙත්ති. සහ මඤ්චපටිපාදකෙහි පලොයෙත්ති<sup>3</sup>  
-පෙ-

“න හික්ඛවෙ උච්චා පටිපාදකා ධාරෙත්ති. යො ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨසා. අනුජානාමි හික්ඛවෙ අවධිගුලපරමං මඤ්ච පටිපාදකන්ති.”

1. පිටිකා - සිඳු

2. ආමණ්ඩකවට්ඨික පිටං - මජ්ඣ, සිඳු.

3. පලවධෙනති - මජ්ඣ, සායා

පිඨිකාවෙක් (රෙදිකඩක් බැඳි පුටුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදිකඩ බන් පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පුවරුවා පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුවරු පා පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඇඹුල්වැටි පුටුවෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇඹුල්වැටි පුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පුවරුවෙක් (බංකුවෙක්) උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පුවරුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

කොස්සෙක් උපන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කොස්ස අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිදුරුවලින් තැනූ අස්නෙක් ලැබුණේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, පිදුරුපුටුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

12. එ සමයෙහි සැවැගි මහණහු උස් ඇඳෙහි වැදහෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි ඇවිදුනාහු (ඔවුන්) දැක ලාමක කොට සිතත්, නොගුණ කියත්, කාමහොඟි ගිහියන් බදුහ”යි දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස් ඇඳෙහි නො වැදහියැයුතු. යමෙක් වැදහෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මිටි හැඳෙක හෝතේ සපකු විසින් ධස්නා ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ඇඳ පිළිපා අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සැවැගි මහණහු උස්වූ ඇඳපිළිපා පරිභොග කරත්. ඇඳපිළිපා සහිත ව පෙරළි වැටෙත්.

“මහණෙනි, උස් ඇඳ පිළිපා නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, අටභුලක් පරම කොටැති ඇඳපිළිපා අනුදනිමි”යි වදළසේක.

13. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සුත්තං උප්පන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මඤ්ඤං වේතුනති.”

අඛිකාති බහුං සුත්තං පරියාදියනති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ අඛෙඛ විජ්ඣන්තා අවධිපාදකං වේතුනති.”

වොළඤ්ඤං උප්පන්නං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ විලිම්භා<sup>1</sup> කාතුනති.”

තුලිකා උප්පන්නා හොති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ විජට්ඨොති ඛිංඤානං කාතුං. නිණි තුලාති රුක්ඛතුලං ලතාතුලං පොටකිතුලනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියො හික්ඛු අඛධිකායිකාති ඛිංඤානොති ධාරෙතති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණිඛන්තා පසස්සො උජ්ඣායනා<sup>2</sup> වියනති විපාවෙන්ති ‘සෙය්‍යථාපි හිති කාමහොගිතො’ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“න හික්ඛවෙ අඛධිකායිකාති ඛිංඤානොති ධාරෙතබ්බාති. යො ධාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංය්‍ය. අනුජානාමි හික්ඛවෙ සියප්පමාණං ඛිංඤානනති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ ගිරග්ගසමපේජා හොති. මනුස්සා මහාමන්තානං අත්ථාය හිසියො පටියාදෙන්ති උණණාහිසිං වොළහිසිං වාකහිසිං නිණ්හිසිං පණණ්හිසිනති. තෙ විතිවතෙක සමපේජ ජට්ඨං උප්පාටෙතො හරන්ති. අද්දාසු ඛො හික්ඛු සමපේජවානෙ බහුං උණණමි වොළමි වාකමි නිණ්මි පණණමි ජබ්බිතං. දිස්වාන හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පණ්ණහිසියො උණණාහිසිං වොළහිසිං වාකහිසිං නිණ්හිසිං පණණ්හිසිනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකං දුස්සං උප්පන්නං හොති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ හිසිං ඔනප්පිතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු මඤ්ඤහිසිං පියෙ සත්ථරන්ති, පියහිසිං මඤ්ඤ සත්ථරන්ති හිසියො පරිහිස්සන්ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙසුං.

13. එ සමයෙහි සබ්බසාධුන් තුල් ලැබුණේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇඳ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ඇඳ වියල්හු බොහෝ තුල් ගනිත්. (ඇඳවියල්වලට ම බොහෝ තුල් වියදම් වේ). ...

“මහණෙනි, වියල් විද අට පා දු පුවරුවක් සේ වියන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

රෙදිකඩෙක් උපන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, බිමැ අතුරන ඇතිරියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පුදුන් උපන්නේ වේ.

“මහණෙනි, අවුල් ගැර කොට්ටයක් කරන්නට අනුදනිමි. රුක් පුදුන් වැල් පුදුන් තණබට ආදියෙන් ලැබෙන පුදුන් යැ යි තුන් වගයෙකි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සවැග්‍රී මහණෝ කයින් අඩක් පමණ දික් වූ කොට්ට දරත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකාවේ ඇවිදුනාහු ‘කාමභෝගී ගිහියන් බන්දහ’යි එය දැක ලාමක කොට සිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අඩකයක් පමණ දික් වූ කොට්ට නො දැරියයුතු. යමෙක් දරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, හිසට සුදුසු පමණ වූ කොට්ටය අනුදනිමි”යි වදළසේක.

14. එ සමයෙහි රජගහනුවර ගිරගහසමථ උත්සවය වෙයි. මිනිස්සු මහආමැනියන් සඳහා ලොම් මෙට්ට (ලොම් පුරවා කළ මෙට්ට), රෙදි මෙට්ට, වැහැරිමෙට්ට තණ මෙට්ට යන (බොහෝ) මෙට්ට පිළියෙළ කරත්. සමජජය අවසන් වූ කල්හි උර ගලවා ගෙනයත්. මහණහු සමදායස්ථානයෙහි (උළෙල පැවැති තැනැ) හැරදමන ලද බොහෝ ලොම් ද රෙදි ද වැහැරි ද තණ ද කොළ ද දුටුහ. දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ලොම් මෙට්ටය, රෙදි මෙට්ටය වැහැරි මෙට්ටය, තණ මෙට්ටය කොළ මෙට්ටය යන මෙට්ට පස අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි සබ්බසාධුන් සෙනසුන් පිරිකර වශයෙන් වූ වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මෙට්ටය වසාලන්නට (මෙට්ට උරයක් වශයෙන් යොදන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳමෙට්ටය පුටුවෙහි අතුරත්. පුටු මෙට්ටය ඇඳෙහි අතුරත්, මෙට්ට බිඳියේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.



“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔනඤ්ඤාං ඔනඤ්ඤාං.”

උළුලාකං අකරිතා සඤ්ඤාං. හෙට්ඨනො නිප්පවනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උළුලාකං කතා සඤ්ඤාං භිසිං ඔනන්තිතුනති.”

ජවිං උප්පාටෙතා හරනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථොසෙතුනති.”

හරතති යෙව. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තකමුත්තති.”

හරනති යෙව. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තහත්තති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන තිත්ඨියානං සෙය්‍යා සෙන-  
වණණං හොතති කාළවණණකතා භූමි ගෙරුකපරිකමුක්කතා භිත්තං.  
බහු මුහුසා සෙය්‍යාපෙසබ්බතා ගච්ඡන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤාං  
ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විහාරෙ සෙනවණණං කාළවණණං  
ගෙරුකපරිකමුක්කති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භිත්තියා සෙනවණණං  
න නිප්පවනති. හගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූපපිණ්ඩං ද්‍රව්‍යා පාණිකාය පටිබාහෙතා  
සෙනවණණං නිපාතෙතුනති.”

සෙනවණණං අනිබ්බතියො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤාං  
ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සණ්ඨමත්තං ද්‍රව්‍යා පාණිකාය පටිබා-  
හෙතා සෙනවණණං නිපාතෙතුනති.”

සෙනවණණං අනිබ්බතියො හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කායං පිට්ඨමද්දනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුසාය භිත්තියා ගෙරුකං න  
නිප්පවනති. හගවතො එතමඤ්ඤාං ආරොචෙසුං.

“මහණෙනි, මෙවට (ගුදිරි) යෙදූ ඇඳ ද මෙවට යු පුටුව ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

යටට රෙදි ඇතිරියත් නො දමා මෙවට එළත්. යට පැත්තෙන් පැළෙත්....

“මහණෙනි, යටට රෙදි ඇතිරියත් ලා අතුරා මෙවටය වසන්නව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උරය ගලවාගෙන යෙත්....

“මහණෙනි, කහ ආදි පැහැයෙකින් බිත්ද ඉසින්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හත්තිකම්ය (කයවින් ලකුණු කිරීම) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ගෙනයෙත් ම ය....

“මහණෙනි, හස්තහක්තිය (පසභුල් සලකුණ) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

15. එ සමයෙහි තොටුවන්ගේ යහන්හු සුදුපැහැ වෙත්. බීම කළු පැහැ කැරුණේ ය. බිත්ති ගුරු පිරියම් කැරුණේ ය. බොහෝ මිනිස්සු වැදහේනා අපේක්ෂා ඇත්තෝ එහි යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපැහැ පිරියම් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි සුදු පැහැ නො දැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් තුනි කොට සුදු පැහැ හෙළන්නට (රඳවන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සුදු පැහැය එකට නොබැඳෙන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සියුම් මැටි දී අත්ලෙන් තුනි කොට සුදුපැහැය හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

සුදුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, මැලියම ද පිටිකැඳ ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි රළු බිත්තියෙහි ගුරු පිරියම් නො බැඳේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූසපිණ්ඩං දැඩා පාණිකාය පටිබාහෙතො ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කුණ්ඩකමනිකං දැඩා පාණිකාය පටිබාහෙතො ගෙරුකං නිපාතෙතුනති.”

ගෙරුකං අනිබ්ඤ්ඤියං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සාසපකුණ්ඩං සිත්තෙලකනති.

අච්ඡෙසසන්නං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චොළකෙන පච්චුඤ්චිතුනති.”

16. තෙන ඛො පන සමයෙන ඵරුයාය භූමියා කාළවණ්ණො න නිපතති -පෙ- අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථූසපිණ්ඩං දැඩා පාණිකාය පටිබාහෙතො කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.

කාළවණ්ණො අනිබ්ඤ්ඤියො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගණ්ඩමත්තකං දැඩා පාණිකාය පටිබාහෙතො කාළවණ්ණං නිපාතෙතුනති.”

කාළවණ්ණො අනිබ්ඤ්ඤියො හොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉක්කායං කසාවතති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බකියා භික්ඛු විහාරෙ පටිභානවිත්තං කාරාපෙනති ඉඤ්චරූපකං පුරිසරූපකං. මනුසසා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසස්සො උප්පායනති ඛියනති විපාවෙනති ‘සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගිනො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසු.

“න භික්ඛවෙ පටිභානවිත්තං කාරාපෙනති ඉඤ්චරූපකං පුරිසරූපකං. යො කාරාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මාලාකමමං ලතාකමමං මකරදන්තකං පඤ්චපට්ඨකනති.”

“මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

ගුරු පැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වෙයි. ...

“මහණෙනි, කුඩු මුසු මැටි ගා අත්ලෙන් මැද ගුරු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

ගුරු පැහැය එකට බැඳී නො සිටුනේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි අබ පිටි ද ඉටිතෙල (ඉටිදියර) ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

(නැන නැන බිත්දු වශයෙන්) උස්ව නැගී සිටියේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩෙකින් පිය පසුදුරන්නට අනුදනිමි”යි වදාළ සේක.

16. එ සමයෙහි රථ බිමැ කළුපැහැ නො රැඳෙයි. ... “මහණෙනි, දහවියා පිඩු දී අත්ලෙන් තුනී කොට (මැද) කළු පැහැ හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

කළුපැහැය එකට නො බැඳෙන්නේ වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ගැබ්බිල් පස් දී අත්ලෙන් මැද කළු පැහැය හෙළන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

කළුපැහැය එකට බැඳී සිටුනේ නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මැලියම ද (නෙල්ලි ආදියේ) කසට ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

17. එ සමයෙහි සවැලි මහණෝ විහාරයෙහි ස්ත්‍රී රූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභාන විත්‍ර කරවත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකා-යෙහි ඇවිදුනාහු (ඒවා) දැක කාමහොඟි ගිහියන් බඳුවහ’යි පහත් කොට සිතත්, නො ගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ස්ත්‍රීරූප ද පුරුෂ රූප ද යන ප්‍රතිභානවිත්‍ර නො කැරවියයුතු. යමෙක් කරවන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේය.

“මහණෙනි, ටල්කට ලියකම මුටරදත් පස්වණක් පැහැකිරීම අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා නිවවස්සුකා භොතති, උදකෙන ඔක්ඛරියනති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චවස්සුකං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයෙ: ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහංගෙතති. -පෙ- අනුජානාමි හික්ඛවෙ තයො සොපාණො: ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුවොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලම්භනබාහනති.”

19. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරා ආලකමස්ස භොතති. හික්ඛු හිරියනති නිපජ්ජතුං. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං:

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තිරොකරණිනති.”

තිරොකරණිං උක්ඛිපිත්වා ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ අඛඨ්ඤාකුඩ්ඨකනති.”

අඛඨ්ඤාකුඩ්ඨකා උපරිතො ඔලොකෙතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තයො ගඛේහ: සිඨිකාගඛො නාළිකා-ගඛො හමිමියගඛනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛු චූද්දකෙ විහාරෙ මජ්ඣෙගඛො කරොතති. උපචාරො න භොති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ චූද්දකෙ විහාරෙ එකමනතං ගඛො කාතුං මහලුලකෙ මජ්ඣෙකි”ති.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන විහාරස්ස කුඩ්ඨපාදෙ ථීරති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙස්සං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කුලුඬ්ඨපාදකනති.”

විහාරස්ස කුඩ්ඨා ඔච්ඡිකති. -පෙ-

18. එ සමයෙහි වනාහි විහාරයෝ මිටි බිම් ඇත්තාහු වෙත්, (එහෙයින්) දියෙන් වැසියෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට (පස් ආදිය ගොඩ ගසා බිම උස් කරන්නට) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

පස්දස (බැම්ම) බිඳි වැටෙයි....

“මහණෙනි, ගඩොල් බැම්ම ද ගල් බැම්ම ද දඩු බැම්ම ද යි තුන් බැඳුම් බඳින්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

(විහාරයට) නඟින්නාහු පෙළෙන්....

“මහණෙනි, ගඩොළු හිණිපෙන ගල් හිණිපෙන දඩු හිණිපෙන යන තුන් හිණිපෙන අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

නඟින්නාහු ඇඳිවැටෙත්....

“මහණෙනි, අත්වැලක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

19. එ සමයෙහි විහාරයෝ එකාඩකන (දිගටම එළිමහන් ව මිනිසුන්ගෙන් පිරුණාහු) වෙත්. මහණහු වැදහෙන්නට ලජ්ජිත වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, තිරයක් අනුදනිමි”යි වදළුසේක..

තිරය ඔසවා බලත්....

“මහණෙනි, අඩබිත්තිය අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

අඩබිත්තියට උඩින් බලත්....

“මහණෙනි, සිව්දස්ගබ, නැළිගබ (පලලට වඩා දෙගුණයක් තුන්ගුණයක් දික් වූ ගබ), සඳුගබ (උඩතට්ටුව කුළුගෙයක් බඳු හෝ මුදුන් පියස්සක් ඇති ගබ) යන ගබ (කාමර) තුන අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු කුඩා වෙහෙරේ මැද ගබ තනත්. උප-වාරයෙක් (වටින් ඉබෙක්) නො වේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුඩා වෙහෙර එක් පසෙකැ ද මහ වෙහෙර මැද ද ගබ (කාමර) තනන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

20. එ සමයෙහි විහාරයේ බිත්ති මුල දිරයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, කුලුඬුන පාදකය (ලී විද කණු සිටුවා කළ බිත්තිපාදය) අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

විහාරයේ බිත්තිය තෙමෙයි....

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පරිත්තානකිට්ඨං උද්දසුධනති.”<sup>1</sup>

තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරස්ස හික්ඛුනො තිණ්ඨ්ඤනා අභි බන්ධෙ පපති, සො හිතො විස්සරමකාසී. හික්ඛු උපධාවිකා තං හික්ඛං එතදවොචුං. “කිංසු තං ආවුසො විස්සරමකාසී”ති. අථ බො සො හික්ඛු හික්ඛුනං ආරොවෙසී. හික්ඛු හගචතො එතමකං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ විතානනති.”

21. තෙන බො පන සමයෙන හික්ඛු මඤ්ඤපාදෙපි පියපාදෙපි ඵවිකායො ලග්ගෙනති. උන්දරෙහිපි උපවිකාහිපි බජ්ජනති. හගචතො එතමකං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ හික්ඛිඛ්ඤං නාගදන්තකනති.”

තෙන බො පන සමයෙන හික්ඛු මඤ්ඤ’පි පියෙ’පි විචරං නික්ඛිපනති. විචරං පරිහිජ්ජති. හගචතො එතමකං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ විචරවංසං විචරරජ්ජනති.”

තෙන බො පන සමයෙන විහාරා අනාලිඤ්ඤා හොනති අප්පට්ඨස්සාරණා. හගචතො එතමකං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලිඤ්ඤං පසනං පකුඬධං ඔසරකනති.”

ආලිඤ්ඤ පාකටා හොනති. හික්ඛු හිරියනති නිපජ්ජතුං -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ සංසරණකිට්ඨං උග්ගාටනකිට්ඨකනති.”

22. තෙන බො පන සමයෙන හික්ඛු අප්පෙක්ඛාකාසෙ හත්ත-විස්සග්ගං කරොන්තා සිත්තෙ’පි උඤ්ඤෙ’පි කිලමෙති. හගචතො එතමකං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උපධානසාලනති.”

උපධානසාලා නිවච්ඡාදකා හොති. උදකෙන ඔකුරියති. -පෙ-

1. උද්දසුධනති - අධිකරා.

“මහණෙනි, රකවල් පැලැල්ලක් ද (වසුගොම අළු මැටි එකට අනා කැනු) බදම ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි නණපියස්සෙන් සර්පයෙක් එක්තරා මහණකුගේ උරහිස මත වැටුණේ ය. හේ බියපත් ව කැගැසී ය. මහණහු වෙතට දිවැගොස් ඒ මහණහට “ඇවැත්නි, තෙපි කවර හෙයින් කැගැසුවෝ ද”යි ඇසූහ. එවිට ඒ මහණ මහණුන්ට (නමාට වූ දා) සැලකළේය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උඩුවියනක් අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

21. එ සමයෙහි මහණහු ඇදපාහි ද පුටුපාහි ද එවිකාවන් එල්ලත්. මීයන් විසින් ද වේයන් විසින් ද කනු ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හිත්තිබ්බය (බිත්තියෙහි ගසන ලදල) ද නාගදනතකය ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු ඇඳෙහි ද පුටුවෙහි ද සිවුරු තබත්. සිවුර ඉරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වෙහෙරෙහි සිවුර වනන වස්දණ්ඩ ද සිවුර වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි විහාරයෝ පිල් නැත්තාහු (එහෙයින් ම) වටා යා හැකි ඉඩක් නැත්තාහු වෙත්.

“මහණෙනි, පිල ද (දෙරට ඉදිරියෙන් දෙපස බිත්ති බැඳ කළ) ආලින්දය ද වට මාලය ද (පිලක් නැති විහාරයට) පිටතට පැත්තුවහල ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පිල්හු ආවරණයක් නැත්තාහු වෙත්. මහණහු වැදහෝනට මැලි වෙත් ...

“මහණෙනි, අකුලන පැලැල්ලක් ද ඔසොවන පැලැල්ලක් ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

22. එ සමයෙහි මහණහු එළිමහනෙහි බත්කිස කරන්නාහු සිතයෙන් ද උෂ්ණයෙන් ද වෙහෙසෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උවටන් හලක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උවටන්හල මිටි බීමක් ඇත්තේ වේ. වතුරට යට වේ ...



“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චක්ඛානං කාතුනති.”

වයො පරිපතති.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ චිනිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවියනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තයො සොපාණො ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

උපට්ඨානසාලාය තිණචූෂණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුමෙඤ්ඤා උලිඤ්ඤාවලිඤ්ඤා කාතුං සෙනවණ්ණං කාළුවණ්ණං ගෙරුකපරිකම්මං මාලාකම්මං ලකාකම්මං මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං විවරවංසං විවරරජජුනති.”

තෙන බො පන සමයෙන හිසංඤ්ඤා අරේඤ්ඤාකාසෙ ඡමායං විවරං පඤ්ඤනති. විවරං පංසුකිතං හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ අරේඤ්ඤාකාසෙ විවරවංසං විවර රජුනති.”

පානියං ඔත්ථපනති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පානියසාලං පානියමණ්ඩපනති.”

පානියසාලා නිච්චක්ඛානා හොති උදකෙන ඔක්ඛරියති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චක්ඛානං කාතුනති.”

වයො පරිපතති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ චිනිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවියනති.”

ආරොහනතා විහඤ්ඤනති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ තයො සොපාණො ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතනති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

පානියසාලාය තිණචූෂණං පරිපතති. -පෙ-

“මහණෙනි, උච්චත්තල උස්බිම් ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

බැම්ම ඇදී වැටෙයි.

“මහණෙනි, ගඩොළු බැම්ම, ගල්බැම්ම දඬුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

නභින්නාහු වෙහෙසෙන්....

“මහණෙනි, ගඩොළුහිණ, ගල්හිණ, දඬුහිණ යනු තුන් හිණිපෙන් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

නභින්නාහු ඇදී වැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළසේක.

උච්චත් හලෙහි තණරොඩු වැටෙයි...

“මහණෙනි, ලී අතුරා ඇතුළත පිටත බදම ආලිප්ත කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරදත් පස්වණක් පැහැකිරීම සිවුරු වනන හුණදණ්ඩ සිවුරු වනන රැහැන අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු එලිමහනෙහි බිමැ සිවුරු වනත්, සිවුරු පස් වැකුණේ වේ...

“මහණෙනි, එලිමහනෙහි සිවුරු වනන උණදණ්ඩ සිවුරු වනන ලණුව අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පැත් අව්වෙන් තැවෙයි...

“මහණෙනි, පැත්හලක් ද පැත් තබන මඩුවක් ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පැත්හල මිටි බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යට වෙයි...

“මහණෙනි, (පැත්හල) උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි....

මහණෙනි, ගඩොළු බැම්ම ගල්බැම්ම දඬුබැම්ම යන තුන් බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

නැහෙන්නාහු පෙළෙන්.

“මහණෙනි, ගඩොළුහිණ, ගල්හිණ, දඬුහිණ යන තුන් හිණිපෙන් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

නැහෙන්නාහු ඇඳුවැටෙත්.

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

පැත්හලෙහි තණ රොඩු වැටෙයි....

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුමෙකඤා උලලිකතාවලිතං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමං ලතාකමං මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති.”

පානියභාජනං න සංවිජ්ජති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පානියසඛිං පානියසරාවකනති.”

23. තෙන බො පන සමයෙන විහාරා අපරිකඛ්ඤා ගොනති.  
-පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පරිකඛ්ඤා නයො පාකාරෙ ඉට්ඨකා-  
පාකාරං සිලාපාකාරං දුරුපාකාරනති.”

කොට්ඨකො න ගොනති.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කොට්ඨකනති.”

කොට්ඨකො නිව්වක්ඛුකො ගොනති. උදකෙන ඔක්ඛරියති -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ උච්චවක්ඛුකං ඛාතුනති.”

කොට්ඨකස්ස කවාටං න ගොනති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසඛකාටං උදුකඛලිකං  
උකතරපාසකං අග්ගලවට්ඨිකං කප්පිසකං සුචිකං සට්ඨිකං නාලපිද්දං  
ආවික්ඛන්තපිද්දං ආවික්ඛන්තරජ්ජනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ ඔගුමෙකඤා උලලිකතාවලිතං කාතුං  
සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමං ලතාකමං  
මකරදන්තකං පඤ්ඤපටිකනති.”

24. තෙන බො පන සමයෙන පරිවෙනං වික්ඛලලං ගොනති.  
භගවතො එකමක්ඛං ආරොවෙසුං. -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ මරුමං උපකිරිතුකති.”

න පරියාපුනනති.

“මහණෙනි, ලි අතුරා ඇතුළත පිටත බද්ධ ගසා සුදුපැහැ කළු පැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරුන් පස්වනක් පැහැ කරන්නට අනුදනිමි. සිවුරු වනන පුරුද්ධය ද සිවුරු වනන ලනුව ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

පැන් බළහෙක් නැත ...

“මහණෙනි, පැන්සක ද පැන්කොරහ ද අනුදනිමි”යි වදළසේක.

23. එ සමයෙහි විහාරයෝ (පවුරු ආදියක්) වටා නො ලන ලද්දහු වෙත් ...

“මහණෙනි, ගඬොළුපවුර ගල්පවුර දඬුපවුර යන තුන් පවුරු අනුදනිමි”යි වදළසේක.

(විහාරයට) කොටුවෙක් නො වෙයි.

“මහණෙනි, කොටුවක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

කොටුව විවිඛිතත්වේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි ...

“මහණෙනි, කොටුව උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

කොටුවට දෙරපළුවෙක් නො වෙයි...

“මහණෙනි, දෙරපළුව ද දෙරබාව ද වටෙවුලිය ද උතුරුලිය ද දෙරපොල්ල ද අගුළුකණුව ද යතුරුලිය ද නරංකය ද කෙසිසිදුර ද රැහැන බහාලන සිදුර ද අදනා රැහැන ද අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, දඬු අතුරා ඇතුළත පිටත බද්ධ ආලිප්ප කරන්නට (එහි) සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් මල්කම් ලියකම් මුවරුන් පංචවර්ණය යන මෙයින් පැහැපත් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ සේක.

24. එ සමයෙහි පිරිවෙන (පවුරට ඇතුළත වෙහෙර අවට බිම් පෙදෙස) මඩ සහිත වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ ...

“මහණෙනි, බොරළු පිසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එය නො පිරිමැසේ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”

උදකං සනතිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්ඤාමනනති.”

තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පරිවෙනෙ තභං තභං අභිඤ්ඤානං කරොනති. පරිවෙනං උදකපං හොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකමනනං අභිසාලං කාතුනති.”

අභිසාලා නිව්චක්ඛා හොති. උදකෙන ඔසුරියති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උච්චවක්ඛං කාතුනති.”

වයො පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ විනිතුං තයො වයො ඉට්ඨකාවයං සිලාවයං දරුවයනති.”

ආරොහනතා විහංගෙති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තයො සොපාණෙ ඉට්ඨකාසොපාණං සිලාසොපාණං දරුසොපාණනති.”

ආරොහනතා පරිපතති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආලම්බනබාහනති.”

අභිසාලාය කවාටං න හොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කවාටං පිට්ඨිසකිකාටං උද්ධමලිකං උත්තරපායකං අගගලවට්ඨිකං කපිසියකං සුචිකං සට්ඨිකං තාලච්ඡද්දං ආවිඤ්ජනච්ඡද්දං ආවිඤ්ජනරජ්ජනති.”

අභිසාලාය නිඤ්ඤාණං පරිපතති, -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඔග්ගෙකො උද්ධමනාවලිකං කාතුං සෙනවණ්ණං කාලවණ්ණං ගෙරුකපරිකමමි. මාලාකමමි. ලතාකමමි. මකරදන්තකං පඤ්ඤාපට්ඨකං විවරවංසං විවරරජ්ජනති.”

25. තෙන බො පන සමයෙන ආරාමො අපරික්ඛින්නො හොති. අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විහෙයෙනති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පරික්ඛිපිතුං තයො වට්ඨි<sup>1</sup> වෙච්චටං කණ්ඩකිවටං<sup>2</sup> පරිබ්බතති.”

කොට්ඨකො න හොති. තට්ඨව අජකා'පි පසුකා'පි උපරොපෙ විහෙයෙනති -පෙ-

1. වට්ඨි - සිඳු

2. වෙච්චටං කණ්ඩකිවටං - සිඳු කුණ්ඩකවට - සායා, මජ්ඣ.

“මහණෙනි, ගල්පුවරු බහාලන්නට අනුදනිමි”යි වදළසේක.  
දිය රැඳී සිටී...

“මහණෙනි, සොරොච්චක් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු පිරිවෙනෙහි (පවුරටත් වෙහෙරටත් අතර  
බිම් පෙදෙසෙහි) ඒ ඒ නැත ලිපි තනත්. පිරිවෙන කසළ සහිත  
වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, එක් පසෙක ගිනිහලක් කරන්නට අනුදනිමි”යි  
වදළසේක.

ගිනිහල පහත් බිමක් ඇත්තේ වෙයි. වතුරෙන් යටවෙයි...

“මහණෙනි, උස්බිම ඇතියක් කරන්නට අනුදනිමි”යි වදළ  
සේක.

බැම්ම කැඩී වැටෙයි...

“මහණෙනි, ගඩොළුබැම්ම ගල්බැම්ම දඬුබැම්ම යන තුන්  
බැඳුම් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

නැගෙන්නාහු පෙළෙත්...

“මහණෙනි, ගඩොළුහිණ ගල්හිණ දඬුහිණ යන තුන් හිණි-  
පෙත් අනුදනිමි”යි වදළසේක.

නැගෙන්නාහු ඇදීවැටෙත්...

“මහණෙනි, අත්වැල අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ගිනිහලට දෙරපළුවෙක් නැත...

“මහණෙනි, දෙරපළුව දෙරබාව වටෙවුලිය උතුරුලිය දෙර-  
පොල්ල අගුළුකණුව යතුරුලිය තරංකය ගෙඩිසිදුර රැහැන්සිදුර  
අදනා රැහැන යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ගිනිහලෙහි තණරොඩු වැටේ.

“මහණෙනි, සනඳඬු යොද පියස්ස යාද ඇතුළත පිටත බදම  
ආලේප කරන්නට සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම මල්කම් ලියකම්  
මෝරුදැති සිකුටම් පස්පැහැති වර්ණ යෙදීම සිවුරු උණදණ්ඩ  
සිවුරුවනන ලනුව යන මේ දෑ අනුදනිමි”යි වදළසේක.

25. එ සමයෙහි ආරාමය (විහාර වත්ත) නො පිරිකෙවුණේ  
(වටාලු ආවරණයක් නැත්තේ) වෙයි. එළවෝ ද ගවයෝ ද  
මල්පැල පෙළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හුණුවැට ද වැටකේවැට ද අගල ද යන ඇවුරුම්  
තුන අනුදනිමි”යි වදළසේක.

ආරාම කොටුවෙක් නො වෙයි. පළමු සේ ම එළවෝ ද ගවයෝ  
ද මල්පැල පෙළත්...

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ කොට්ඨකං ආපෙසිං යමකකවාටං තොරණං පලිසනති.”

කොට්ඨකෙ තිණවුණ්ණං පරිපනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඕගුඤ්ඤා උලලිතනාවලිතනං කාතුං සෙනවණ්ණං කාළවණ්ණං ගෙරුකපරිකමං මාලාකමං ලතාකමං මකරදන්තකං පඤ්ඤාපට්ඨකනති.”

ආරාමො වික්ඛලෙලා භොති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ මරුඤ්ඤං උපකිරිතුනති.”

න පරියාපුණනති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පදරසිලං නික්ඛිපිතුනති.”

උදකං සනතිට්ඨති. -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ උදකනිඤ්ඤානති.”

26. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙනියො ඛිලිඛිසාරො යඤ්ඤා අක්ඛාය සුධාමත්තිකාලෙපනං පාසාදං කාරා-පෙතුකාමො භොති. අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසි: “කිත්තු ඛො භගවතා ඡදනං අනුඤ්ඤානං කිං අනනුඤ්ඤානති”. භගවතො එතමක්ඛං ආරොවෙසුං.

අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤා ඡදනානි ඉට්ඨකාඡදනං සිලාඡදනං සුධාඡදනං තිණවුණ්ණං පණ්ණවුණ්ණං පණ්ණවුණ්ණං.

පට්ඨමහාණ්ඩාරං.

“මහණෙනි, කොටුව ද හිඳිකඩ ද දෙබෑ දෙරපළු ද තොරණ ද රෝද කඩුල්ල ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

දෙර කොටුවෙහි තණරොඩු වැටෙයි ...

“මහණෙනි, සනඳු අතුරා ඇතුළත පිටත බදාම ආලිප්ත කරන්නට ද එහි සුදුපැහැ කළුපැහැ ගුරුපිරියම් වල්කම් ලියකම් මුවරදත් සටහන් පස්වනක් පැහැ සිත්තම් කරන්නට ද අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

අරම මඩ සහිත වේ. ...

“මහණෙනි, බොරළු විසුරුවන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

එයින් තෘප්ත නො වෙත්...

“මහණෙනි, ගල්පුවරු අතුරන්නට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

දිය රැඳෙයි. ...

“මහණෙනි, සොරොවට අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

26. එ සමයෙහි චනාහි මගධෙශ්වර වූ සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම සංඝයාගේ ප්‍රයෝජන පිණිස සුදුහුණු ද මැටි ද මිශ්‍ර කොට තැනූ බදාම ආලේපය ඇති ප්‍රාසාදයක් කරවනු කැමැත්තේ වෙයි. එ කල මහණුන්ට “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කවර සෙවෙනියෙක් අනුදන්නා ලද ද, කවර සෙවෙනියෙක් නො අනුදන්නා ලද ද”යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, උළුසෙවිල්ල ද ගල්පුවරු සෙවිල්ල ද හුණුබදාම සෙවිල්ල ද තණසෙවිල්ල ද කොළසෙවිල්ල ද යන සෙවෙනි පස අනුදනිමි”යි වදාළසේක.

පළමු බණවර යි.



27. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති රාජගහකස්ස සෙට්ඨස්ස හගිනිපතිකො භොති. අථ ඛො අනාථ-පිණ්ඩිකො ගහපති රාජගහං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහකෙන සෙට්ඨිනා ස්වාභනාය බුද්ධපමුඛො සඛෙසා නිමන්තිතො භොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි “තෙන හි භණ් කාලස්සෙව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, හත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඬගානි සමපාදෙථා”ති.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස එතදභොසි: “පුඛෙඛ ඛායං ගහපති මගි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදති. සො’ද්දනායං වික්ඛිත්තරූපො දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි තෙන හි භණ් කාලස්සෙව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ හත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඬගානි සමපාදෙථා”ති. කිනඤ්ඤා ඛො ඉමස්ස ගහපතිස්ස ආවාහො වා හවිස්සති විවාහො වා හවිස්සති, මහායඤ්ඤා වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො බිඛේසාරො නිමන්තිතො ස්වාභනාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණා-පෙකා යෙන අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති තෙනුපසඬකමි. උපසඬක-මිතො අනාථපිණ්ඩිකෙන ගහපතිනා සද්ධිං පටිසම්මොදිතා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තං ඛො රාජගහකං සෙට්ඨිං අනාථ-පිණ්ඩිකො ගහපති එතදවොච: “පුඛෙඛ ඛො ත්වං ගහපති මගි ආගතෙ සබ්බකිව්වානි නික්ඛිපිතා මමඤ්ඤෙව සද්ධිං පටිසම්මොදති. සො’ද්දති ත්වං වික්ඛිත්තරූපො දසෙ ව කම්මකරෙ ව ආණාපෙසි ‘තෙන හි භණ් කාලස්සෙව උට්ඨාය යාගුයො පච්ථ, හත්තානි පච්ථ, සුපානි සමපාදෙථ, උත්තරිහඬගානි සමපාදෙථා’ති. කිනඤ්ඤා ඛො තෙ ගහපති ආවාහො වා හවිස්සති, විවාහො වා හවිස්සති, මහායඤ්ඤා වා පච්චුපට්ඨිතො, රාජා වා මාගධො සෙනියො බිඛේසාරො නිමන්තිතො ස්වාභනාය සද්ධිං බලකායෙනා”ති.

“න මෙ ගහපති ආවාහො වා හවිස්සති විවාහො වා. න පි රාජා වා මාගධො සෙනියො බිඛේසාරො නිමන්තිතො ස්වාභනාය සද්ධිං බලකායෙන. අපි ව මෙ මහායඤ්ඤා පච්චුපට්ඨිතො. ස්වාභනාය බුද්ධපමුඛො සඛෙසා නිමන්තිතො”ති.

27. එ සමයෙහි අනේපිඬු සිටු තෙම රජගහ නුවර සිටුහට සුහුරුබඩු වෙයි. එ කලැ කිසි කටයුත්තෙකින් රජගහ නුවර ගියේ ය. එ සෙමෙහි වූ කලි රජගහ සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමැතුණේ වෙයි. ඉක්බිති රජගහසිටු තෙම “එසේ නම් සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” යයි දසයනට ද කම්කරුවනට ද අණ කෙළේය.

එ විට අනේපිඬු සිටුහට, “පෙර දවස්හි වූ කලි මෙ ගැහැවි මා ආ විට සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිය බස් බෙණෙමින්) සතුටු වෙයි. මෙ තෙම දැන් කලබල අයුරු ඇත්තේ දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා, “එසේ වී නම්, සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු, අවුළපත් පිළියෙල කරවු” යැ යි ඇණැවී ය. කීමෙක් ද මේ ගැහැවිහුගේ ගෙට ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? (මෙ ගෙයින්) විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹූ සිටියේ ද? බල සෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමනන ලද්දේ හෝ වේ දැ” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති රජගහ සිටු දසයන් ද කම්කරුවන් ද අණවා අනේපිඬු සිටු වෙත ආයේ ය. අවුත් අනේපිඬු සිටු හා සතුටු විය. සතුටු ව පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. (එසේ) පසෙක හිඳගත් රජගහ සිටුහට අනේපිඬු සිටු තෙම මෙ බස් පැවැසී ය: ගැහැවියනි, පෙර දවස්හි මා ආකල්හි තෙපි සියලු කටයුතු තබා මා හා ම (පිළිසඳර කතා කොට) සතුටු වහු. ඒ තෙපි දැන් කලබල වූ අයුරු ඇත්තහු දසයන් ද කම්කරුවන් ද බණවා “එසේ වී නම් සගයෙනි, කලින් ම නැගී සිට කැඳ පිසවු, බත් පිසවු, සුප පිළියෙල කරවු. අවුළපත් පිළියෙල කරවු යැ” යි අණ කළා හු ය. කීමෙක් ද ගැහැවියනි, තොපගේ ආවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? විවාහයෙක් හෝ වන්නේ ද? මහා යඤයෙක් හෝ එළැඹූ සිටියේ ද? බලසෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ සෙට දවසට නිමනන ලද්දේ හෝ වේද” යනු ය.

“ගැහැවියෙනි, මගේ ගෙහි ආවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. විවාහයෙක් හෝ නො වන්නේ ය. බලසෙන් සහිත මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ හෝ සෙට නිමනන ලද්දේ නො වෙයි. වැලි දු මහායාගයෙක් එළැඹූ සිටියේ ය. සෙට දවසට බුද්ධප්‍රමුඛ සංඝ තෙමේ නිමනන ලද්දේ වේ” යැ යි රජගහ සිටු කී ය.

28. “චූඤ්ඤා”ති ත්වං ගහපති වදෙසී”ති.

“චූඤ්ඤා” ත්වාහං ගහපති වදමී”ති.

“චූඤ්ඤා”ති ත්වං ගහපති වදෙසී”ති.

“චූඤ්ඤා” ත්වාහං ගහපති වදමී”ති.

“චූඤ්ඤා”ති ත්වං ගහපති වදෙසී”ති.

“චූඤ්ඤා” ත්වාහං ගහපති වදමී”ති.

“සොසො පි ඛො එසො ගහපති දුටුලහො ලොකස්මිං යදිදං ‘චූඤ්ඤා’ති. සක්කා නු ඛො ගහපති ඉමං කාලං 2. හගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිතුං අරහන්තං සමමාසමුද්ධානති”.

“අකාලො ඛො ගහපති ඉමං කාලං 2. හගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිතුං අරහන්තං සමමාසමුද්ධානං. සොද්දති ත්වං කාලෙන 2. හගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිස්සාපි අරහන්තං සමමාසමුද්ධානති.”

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති සොද්දන්තං කාලෙන 2. හගවන්තං දස්සනාය උපසඩ්ධමිස්සාපි අරහන්තං සමමාසමුද්ධානති බුද්ධගතාය සත්ථා නිපජ්ජතා රක්ඛයා සුදං තික්ඛතං උට්ඨාසි පහානං මඤ්ඤමානො. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන සිත්තවතදාරං<sup>1</sup> තෙනුපසඩ්ධකපි. අමුත්තස්සා දාරං විවරිංසු. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස නගරමහා නික්ඛන්තස්ස ආලොකො අන්තරධායි. අක්ඛායාරො පාතුරහොසි. හයං ජමේතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතොව පුන නිවත්තතුකාමො අහොසි.

අථ ඛො සිව්වකො යකෙඛා අන්තරහිතො සද්දමුත්තස්සාවෙසි:

“සතං හත්ථී සතං අස්සා සතං අස්සතරි රථා

සතං කඤ්ඤ සහස්සානි ආමුත්තමණිකුණධලා

එකස්ස පදවිතිභාරස්ස කලං නායානති සොළසි”න්ති.

අභික්කම ගහපති, අභික්කම ගහපති. අභික්කන්තං 2. සෙයොනො පටික්කන්තන්ති.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස අක්ඛායාරො අන්තරධායි, ආලොකො පාතුරහොසි, යං අහොසි හයං ජමේතතං ලොමහංසො සො පටිපස්සමි.

දුතියමි ඛො -පෙ- තතියමි ඛො අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස ආලොකො අන්තරධායි, අක්ඛායාරො පාතුරහොසි. හයං ජමේතතං ලොමහංසො උදපාදි. තතොව පුන නිවත්තතුකාමො අහොසි. තතියමි ඛො සිව්වකො යකෙඛා අන්තරහිතො සද්දමුත්තස්සාවෙසි:

සතං හත්ථී -පෙ- සෙයොනො නො පටික්කන්තන්ති.

28. “ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ’යි කියවු දැ යි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’ යැ යි කියමි’යි රජගහසිටු කීය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ යි කියවු දැ’යි දෙවෙනි වරක් අනේ-  
පිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය, ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ යි කියමි’යි දෙවෙනි වරක්  
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ යි කියවු දැ යි තෙවෙනි වර ද  
අනේපිඬු සිටු කී ය.

“එසේ ය ගැහැවියනි, ‘බුද්ධ’යැ යි කියමි’යි තෙවෙනි වරක්  
රජගහසිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ලොවැ මේ ‘බුද්ධ’ යන ගබ්ඳය පවා දුර්ලභ ය.  
ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමායක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ  
දක්නට එළැඹෙන්නට මේ වෙලේ හැකි දැ’යි අනේපිඬු සිටු කී ය.

“ගැහැවියනි, ඒ හඟවත් අරහත් සමායක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ  
දකින්නට එළැඹෙන්නට මේ නොකල් ය. සෙට ඒ හඟවත්  
අරහත් සමායක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දක්නට සුදුසු කල්හි ඔබ  
උන්වහන්සේ කරා යන්නැ’යි රජගහසිටු කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සෙට මම ඒ හඟවත් අරහත් සමායක්-  
සම්බුද්ධයන් වහන්සේ දකින්නට යන්නෙමි’යි බුදුරජුන් අරමුණු  
කොට පැවැති සිහියෙන් යුතු ව වැදහෙව රැ තුන් යලක් ම පහත්  
වූයේ වනැ යි හඟිනුයේ නැගී සිටියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු  
ශීතවතආරය කරා එළැඹියේ ය. අමනුෂ්‍යයෝ දෙර විවරකළහ. ඉක්බිති  
අනේපිඬු සිටු නුවරින් නික්මුණු වෙලෙහි එළිය නැතිවිය. අඳුර  
පහළ විය. බිය ද තැනිගැන්ම ද ලොමුදහගැන්ම ද උපන. යළි  
එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය. එ විට සිවක යක් තෙම  
නොපෙනී සිටියේ.

“ඇත්තු සියදහසෙක් ද අස්සු සියදහසෙක් ද මහඟු අසුන් යෙදූ  
රිය සියදහසක් ද පළන් මිණි කොඩොල් ඇති කන්‍යාවෝ සිය  
දහසෙක් ද යන මොහු එක් පදව්‍යතිහාරයෙක (පිය වරෙක)  
සොළොස්වන කලාව ද නො අගිත් ය’යි.

“ගැහැවිය ඉදිරියට යන්න, ගැහැවිය, ඉදිරියට යන්න. ඉදිරියට  
යෑම උතුම්, පෙරළා යෑම උතුම් නො වේ” යැ යි හඬක් ඇස්වී ය,

එ කල අනේපිඬු සිටුහට අඳුර නැතිවිය, එළිය පහළ විය.  
යම් බියෙක් තැනිගැන්මෙක් ලොමුදහගැන්මෙක් වී ද එය සන්තිදිණ.

දෙවෙනි වර ද... තෙවෙනි වර ද අනේපිඬු සිටුහට එළිය  
අතුරුදහන් විය. අඳුර ඇති විය. බිය ද තැනිගැන්ම ද ලොමුදහ  
ගැන්ම ද ඇති විය. යළි එතැනින් ම පෙරළා යනු කැමැති විය.  
තෙවෙනි වර ද සිවක යක් තෙම නොපෙනී සිටියේ “ඇත්තු සිය  
දහසක් ද... පෙරළා යෑම උතුම් නොවේ යැ’යි හඬ ඇස්වී ය.

තනියවිච්ඡි බො අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස අනුකාරො අනාරාධායි, ආලොකො පාතුරහොයි. යං හොසි හයං ජලිනිතතං ලොමහංසො සො පටිසාස්සමිති. අථ බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති යෙන සිතවනං තෙනුපසඬමි. තෙන බො පන සමයෙන හගවා රතන්යා පච්චුසසමයං පච්චුධාය අජේකාකාසෙ වඩිකමති. අද්දසා බො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන වඩකමා ඔරොහිතා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි.

29. නිසජ්ජ බො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච 'එහි සුදත්තා'ති. අථ බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති 'නාමෙන මං හගවා ආලපති'ති හට්ඨො උදග්ගො යෙන හගවා තෙනුපසඬමි. උපසඬමිත්වා හගවතො පාදෙසු සිරසා නිපත්තවා හගවන්තං එතදවොච 'කච්චි හතෙන හගවා සුඛමසයිත්වා'ති.

“සබ්බද්ද වෙ සුඛං සෙති බ්‍රාහ්මණො පරිනික්ඛන්තො  
යො න ලිප්පති කාමෙසු සිත්භුතො නිරූපයි.

සබ්බා ආසත්තියො ඡේත්වා විනෙය්‍යා හදයෙ දුරං  
උපසන්තො සුඛං සෙති සන්තිං පප්පය්‍යා චෙතසො”ති.

අථ බො හගවා අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස ආනුසුඛිකථං<sup>1</sup> කථෙයි. සෙය්‍යථිදං: දුතකථං සීලකථං සග්ගකථං කාමානං ආදීනවං ඔකාරං සංකිලෙසං නෙකබ්බෙව ආනිසංසං පකාසෙයි. යද් හගවා අඤ්ඤාසි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං කලලවිතං මුදුවිතං විනිවරණවිතං උදග්ගවිතං පසන්තවිතං, අථ යා බුද්ධානං සාමුක්කංසිකා ධම්මෙ-දෙසනා නං පකාසෙයි ‘දුක්ඛං සමුදයං නිරොධං මග්ගං.’ සෙය්‍යථාපි නාම සුභං වත්ථං අපගතකාලකං සම්මදෙව රජනං පතිගණෙනය්‍ය එවමෙව අනාථපිණ්ඩකස්ස ගහපතිස්ස තස්මිං යෙව ආසනෙ විරජං විනමලං ධම්මවක්ඛුං උදපාදි ‘යං කිංඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මන්ති.’

1. අනුසුඛිකථං - මජ්ඣං,

තෙවෙනි වර ද අනේපිඩු සිටුවන අයුර අතුරුදහන් විය. එළිය පහළ විය. යම් බියෙන් කැකිගැන්මක් ලොමුදහගැන්මක් වී ද එය සන්තිදීණ. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම ශීතවනය කරා ගියේ ය. එ සමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රෑ අලුයම්හි නැඟී සිට එළිමහනේ සක්මන් කරන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම එන අනේපිඩු සිටුවනු දුටුයේක. දෑක සක්මන් මළුවෙන් බැස පැනැවුණු අස්නෙහි වැඩහුන්සේක.

29. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අස්නැ වැඩ හිඳ ‘සුදත්තය, මෙහි එව’යි අනේපිඩු සිටුවන අඩගා වදළුසේක. එවිට අනේපිඩු සිටු තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නමින් (නම කියා) මා අමතන සේකැ’යි තුටුපහටු වූයේ ඔද වැඩිගිය සිතැත්තේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාමුලැ වැටී හිස නමා වැද, “චිහන්ස, කීමෙක් ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සුවසේ සැතැපුණු සේක් දෝ”යි කී ය.

“යමෙක් කාමයන්හි නො ඇලෙයි ද කෙලෙස් තැවුම් නැති-යෙන් සිසිල් වූයේ වේ ද, කෙලෙසෙහි රහිත වේ ද කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවී ඒ බාහිතපාපී පුද්ගල තෙමෙ හැම කල්හි එකාන්තයෙන් සුවසේ ශයනය කෙරෙයි.

හෙ තෙම සියලු ආසක්කින් (තෘෂ්ණාවන්) සිඳි සිතෙහි කෙලෙස් රිදුම් පහකොට සන්සුන් වූයේ සිතේ සන්සිදීමට පැමිණ සුවසේ සැතැපේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුවන ‘දනකථා, ශීලකථා ස්වර්ගකථා කාමයන්ගේ ආදිනව, කාමයන්ගේ ලාමක බව, කාමයන්ගේ කිලිටි බව, කාමයන්ගෙන් නික්මීමේ අනුසස් ද යන අනුප්‍රවී කථාව (දනාදි පිළිවෙළින් කියන ධර්මකථාව) පැවැසූ සේක. යම් විටෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුවන (කෙලෙස් යටපත් වීමෙන්) නිරෝග සිතැත්තහු, මොලොක් සිතැත්තහු කාමච්ඡන්දදි නිවරණ යටපත්ව ගිය සිතැත්තහු ඔදවැඩි සිතැත්තහු, පහන් සිතැත්තහු දත්සේක් ද, එ කල්හි දුක ද දුඃඛසමුදය ද නිරොධය ද මාර්ගය ද යන බුදුවරුන්ගේ යම් සාමුක්කංසික දෙශනාවක් වේ ද එය පැවැසූයේක. පහ වූ කළු බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයෙක් යම්සේ මනාකොට ම රඳන් උරා ගන්නේ ද, එසේ ම අනේපිඩු සිටුවන එ අස්නෙහි දී ම ‘යම් කිසිවෙක් ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නාසුලු ද ඒ සියල්ල නැසෙන සුලුයැ’යි කෙලෙස් රජසිත් තොර, පහවූ කෙලෙස් මලැති දහම් ඇස (සොවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

30. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො පරියොගාලාභධම්මො නිණ්ණවිච්ඡිකම්මො විගතකථං-කථො වෙසාරජ්ජානෙතො අපරප්පච්චයො සක්ඛ්ඪසාසනෙ ගගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තං හන්තො අභික්ඛන්තං හන්තො සෙය්‍යාථාපි හන්තො නික්ඛුජ්ජිතං වා උක්ඛුජ්ජය්‍ය පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය මූළ්ලහස්ස වා මානං ආවිකේඛය්‍ය අඤ්ඤාතො වා තෙලපජ්ජානං ධාරෙය්‍ය චක්ඛුමන්තො රූපානි දක්ඛන්ති, එවමෙව ගගවතො අනෙකපරියායෙන ධම්මො පකාසිතො. එසාහං හන්තො ගගවන්තං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ඤා භික්ඛුසංඝඤ්ඤා, උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු අජ්ජානෙන පාණ්ණපෙන සරණං ගතං. අධිවාසෙතු ච මෙ හන්තො හගවා ස්වාත්තන්තං හන්තං සඤ්ඤා භික්ඛුසංඝෙය්‍යා”ති. අධිවාසෙයි හගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති හගවතො අධිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා ගගවන්තො අභිවාදෙතො පදක්ඛිණං කතො පකකාමි.

අස්සෙය්‍යාසි ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකෙන කීර ගහපතිනා ස්වාත්තන්තං බුද්ධපමුඛො සංඝෙය්‍යා නිමන්තීතොති. අථ ඛො රාජගහකො සෙට්ඨි අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච: “ඤා කීර ගහපති ස්වාත්තන්තං බුද්ධපමුඛො සංඝෙය්‍යා නිමන්තීතො. කුඤ්ඤාසි ආගන්තුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යායිකං යෙන ඤං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හන්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං ගහපති. අත්ථ මෙ වෙය්‍යායිකං යෙනාහං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හන්තං කරිස්සාමි”ති.

31. අස්සෙය්‍යාසි ඛො රාජගහකො නෙගමො “අනාථපිණ්ඩකෙන කීර ගහපතිනා ස්වාත්තන්තං බුද්ධපමුඛො සංඝෙය්‍යා නිමන්තීතො”ති. අථ ඛො රාජගහකො නෙගමො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “ඤා කීර ගහපති ස්වාත්තන්තං බුද්ධපමුඛො සංඝෙය්‍යා නිමන්තීතො. කුඤ්ඤාසි ආගන්තුකො. දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යායිකං යෙන ඤං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හන්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං අයෙය්‍යා, අත්ථ මෙ වෙය්‍යායිකං යෙනාහං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හන්තං කරිස්සාමි”ති.

අස්සෙය්‍යාසි ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිලිබ්බාරො “අනාථ පිණ්ඩකෙන කීර ගහපතිනා ස්වාත්තන්තං බුද්ධපමුඛො සංඝෙය්‍යා නිමන්තීතො”ති. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙනියො බිලිබ්බාරො අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං එතදවොච “ඤා කීර ගහපති ස්වාත්තන්තං බුද්ධපමුඛො සංඝෙය්‍යා නිමන්තීතො. කුඤ්ඤාසි ආගන්තුකො, දෙමි තෙ ගහපති වෙය්‍යායිකං යෙන ඤං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හන්තං කරෙය්‍යාසි”ති. “අලං දෙව, අත්ථ මෙ වෙය්‍යායිකං යෙනාහං බුද්ධපමුඛස්ස සංඝස්ස හන්තං කරිස්සාමි”ති.

30. ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු තෙම දුටු ආයාසිසත්‍යාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් පැමිණි ආයාසිසත්‍යාධර්ම ඇත්තේ, දන්තා ලද ආයාසිසත්‍යාධර්ම ඇත්තේ නුවණින් බැසගත් ආයාසිසත්‍යාධර්ම ඇත්තේ, තරණය කළ සැක ඇත්තේ, පහවූ කථවතාවා (සැක) ඇත්තේ, ශාස්තෘ ශාසනයෙහි විශාරද බවට පැමිණියේ පරපුත්‍යය නැත්තෙක් වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: “වහන්ස, අභිකාන්ත ය. වහන්ස, අභිකාන්ත ය. වහන්ස, යටිකුරු කොට තබන ලද්දක් යම්සේ උඩුකුරු කරන්නේ ද වැසුණු දෑයක් විවෘත කරන්නේ ද මංමුළාවූවකුට මහ කියන්නේ ද ඇසැතියන් රූප දකිති යි අදුරෙහි තෙල් පහනක් දරන්නේ ද එපරිද්දෙන් ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් දහම් පවසන ලද්දේ ය. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්මය ද සංඝයා ද සරණ යමි. අදින් ඉදිරියට මා දිවිහිම කොට සරණ ගිය උවසකු කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා සලකනසේක්වා. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙට දවසට සංඝයා සහිත ව මාගේ බත ඉවසන සේක්වා” යනු ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභාවයෙන් එය ඉවසුයේක. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය.

රජගහ සිටු තෙම අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සංඝයා නිමනන ලද්දේ ලැයි ඇසී ය. ඉක්බිති රජගහ සිටු “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දිනට බුදුපාමොක් සහ නිමැනිණි ල.” ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, ඔබ බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරන්නාහු ද, එසේ වූ වියදම ඔබට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “කම් නැත, ගැහැවියනි, යමෙකින් බුදුපාමොක් සහනට බත් කරන්නෙමි ද, එයට වියදම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

31. රජගහපුර නියමගම් දෙටු තෙමේ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමැනිණි”යි ඇසුයේ ම ය. ඉක්බිති රජගහපුර නිගමාධිපති තෙම අනේපිඩු සිටුහට “ගැහැවියනි, ඔබ විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමනන ලද්දේ ල. ඔබ අමුත්තෝ වෙති. ගැහැවියනි, බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට වියදම ඔබට දෙමි”යි කී ය. “ආයාසියෙනි, අනාවශ්‍යක ය. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරවන්නට මට වියදම ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.

මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ ද “අනේපිඩු සිටුහු විසින් හෙට දවසට බුදුපාමොක් සහ නිමනන ලද්දේ ල”යි ඇසී ය. ඉක්බිති මගධෙශ්වර සෙනිය බිම්බිසාර රජ “ගැහැවියනි, තොප විසින් සෙට දවසට බුදුපාමොක් මහසහ නිමනන ලද්දේ ල. තෙපි අමුත්තෝ වෙති. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට යන වියදම තොපට දෙමි”යි අනේපිඩු සිටුහට කී ය. “දේවයිනි, ආවශ්‍යක නො වේ. බුදුපාමොක් සහනට බත් පිළියෙළ කරනුවට වියදම මට ඇතැ”යි අනේපිඩු සිටු කී ය.



32. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති තඤ්ඤා රත්තියා අච්ඡයෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨියස් නිවෙසනෙ පණීතං බාදනියං භොජනියං පටියාදුපෙතො හගවනො කාලං ආරොවාපෙසි “කාලො හනො, නිට්ඨිතං හත්ත”ති. අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තහසමයං නිවාසෙතො පත්තච්චරමාදය යෙන රාජගහකස්ස සෙට්ඨියස් නිවෙසනං තෙත්තපසඛකම්. උපසඛකමීතො පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසීදි සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙත්තා.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති බුද්ධපමුඛං භික්ඛුසංඝං පණීතෙන බාදනියෙන භොජනියෙන සහස්වා සන්තප්පෙතො සමප-  
වාරෙතො හගවන්තං භුක්තාචිං ඕනීතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසීදි.  
එකමන්තං නිසීතො ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති හගවන්තං  
එතදවොච “අධිවාසෙතු මෙ හනො හගවා සාවඤ්ඤාං වස්සවාසං  
සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙත්තා”ති.

“සුඤ්ඤාගාරෙ ඛො ගහපති තථාගතා අභිරමන්ති”ති.

“අඤ්ඤාගතං හගවා අඤ්ඤාතං සුගතා”ති.

අථ ඛො හගවා අනාථපිණ්ඩකං ගහපතිං ධම්මියා කථාය  
සාදුසෙස්සතො සමාදුපෙතො සමුත්තෙජේතො සමපහංසෙතො උට්ඨායාසනා  
පක්කාමි.

33. තෙන ඛො පන සමයෙන අනාථපිණ්ඩකො ගහපති  
බහුමිත්තො භොති බහුසහායො ආදෙය්‍යවචො.<sup>1</sup> අථ ඛො අනාථ-  
පිණ්ඩකො ගහපති රාජගහෙ තං කරණියං තිරෙතො යෙන සාවඤ්ඤා  
තෙන පක්කාමි. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති අත්තරුමග්ගෙ  
මනුස්සො ආණාපෙසි “ආරාමෙ අය්‍යා කරොථ විහාරෙ පතිට්ඨාපෙථ.  
දුනානි පට්ඨපෙථ. බුද්ධො ලොකෙ උප්පන්නො. සො ච මයා  
හගවා කිමන්තිතො ඉමිනා මග්ගෙන ආගච්ඡිස්සති”ති. අථ ඛො  
තෙ මනුස්සො අනාථපිණ්ඩකෙන ගහපතිනා උය්‍යාපිතා ආරාමෙ  
අකංසු, විහාරෙ පතිට්ඨාපෙසු, දුනානි පට්ඨපෙසු.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති සාවඤ්ඤාං ගතො සමන්තා  
සාවඤ්ඤාං අනුච්චලොකෙසි. ‘කඤ්ඤා නු ඛො හගවා විහරෙය්‍ය යං  
අස්ස ගාමතො නාතිදුරෙ<sup>2</sup> නාච්චාසනෙන ගමිනාගමනසමපත්තං  
අත්ථිකානං අත්ථිකානං මනුස්සානං අභිකම්මනියං දිවා අප්පාකිණ්ණං<sup>3</sup>  
රත්තිං අප්පසද්දං අප්පනිගෙහාසං විජනවාතං මනුස්සරාහසෙය්‍යාකං  
පටිසල්ලානසාරුප්පන්ති’.

1. ආදෙය්‍යවචො - සිමු.

2. තෙව අවිදුරෙ - සිමු.

3. අප්පකිණ්ණං - සිමු.

32. ඉන් පසු අනේපිඬු සිටු තෙම ඒ රැය ඇවෑමෙන් රජගහ සිටුහුගේ ගෙහි ප්‍රණීත බාද්‍ය භෞජ්‍ය පිළියෙළ කරවා “වහන්ස, දන් කාලය ය. බන් පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කාලය දන්වා යැවී ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පෙරවරු සෙමෙහි හැදූ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ සිටු-හුගේ ගෙය කරා එළැඹී සේක. එළැඹී ප්‍රඥප්ත අස්තෙහි බික් සහන හා වැඩහුන් සේක.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු බුදුපාමොක් බික්සහන ප්‍රණීත බාද්‍ය භෞජ්‍යයෙන් සියතින් සනපා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වැළැඳී පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියාව සලකා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එකත් පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නාවූ ම අනේපිඬුසිටු තෙම “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බික්සහන හා සැවැත්නුවර වස්වසනුවට මා කරන අයැදුම ඉවසන සේක් වා”යි කීයේ ය.

“ගැහැවියනි, තථාගතවරු ශුන්‍යාගාරයෙහි විසීම රිසි කෙරෙන්” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මට වැටහිණ. සුගතයන් වහන්ස, මට දැනිණැ”යි සිටු කී ය.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඬු සිටුහට දැනුම් කථා-යෙන් කරුණු දක්වා කරුණු ගන්වා එහි උත්සාහවත් කොට එයින් සතුටු කොට හුනස්නෙන් නැගී වැඩී සේක.

33. එ සමයෙහි වූකලි අනේපිඬු සිටු බොහෝ මිතුරන් ඇත්තේ බොහෝ යහළුවන් ඇත්තේ සෙස්සන් විසින් පිළිගතයුතු වචන ඇත්තේ වෙයි. එකල්හි අනේපිඬු සිටු රජගහනුවර ඒ කටයුතු නිමවා සැවැත්නුවර බලා නික්මිණ. ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු මහ අතරැ (ගම් නියම් ගමිහි වූ) මිනිසුන් බණවා “ආයුරියෙනි, ආරාම කරවු. විහාර පිහිටුවවු. දන් පිළියෙළ කරවු. බුදුරජුහු ලොව උපන්න. ඒ හගවත්හු මා විසින් නිමැනුණාහු මෙ මගින් වඩනාහ”යි කී ය.

ඉක්බිති අනේපිඬු සිටු සැවැත් ගොස්, ‘යමක් ගමට ඉතාදුරක් ඉතා ළඟත් නොවන්නේ ද යැමට ඊමට පහසු ද (බුදුන් වඳනට බණ අසනුවට ය.) කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වේ ද දහවල් ජනාකීර්ණ නො වේ ද, රැ නිහඬ ද (නුවරැ හැසිරෙන රථ ආදියේ හඬ නො ඇසෙනුයෙන්) සොඹ රහිත ද ගැවැසෙන ජනයා ගේ ශරීරවාතයෙන් වරහිත ද, මිනිසුන් හුදෙකලා කරන භාවනාදි ක්‍රියාවනට සුදුසු ද විවෙකයට යොග්‍ය ද එසේ වූ කවර නම් නැතෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසියයුතු වන්නේ දැ’යි සැවැත් නුවර භාත්පස පිරික්සා බැලී ය.

අද්දසා බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස<sup>1</sup> උය්‍යානං ගාමකො නෙව අවිදුරෙ නාච්චාසනෙන ගමනාගමන-සමපතනං අකීකානං අකීකානං මනුස්සානං අභික්කමනීයං දිවා අප්පකිණ්ණං රතනි අප්පසද්දං අප්පනිග්ගොයං විජනවානං මනුස්ස-රාහසෙය්‍යකං පටිසලානසාරුප්පං. දිස්වාන යෙන ජෙනො රාජ-කුමාරො<sup>2</sup> තෙත්තපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිකා ජෙනං රාජකුමාරො<sup>3</sup> එතදවොච: “දෙහි මෙ අය්‍යපුත්ත උය්‍යානං ආරාමං කාතුන්ණි.”

“අදෙය්‍යො ගහපති ආරාමො අපි කොට්ඨස්ථරෙනා”ති.

“ගහිකො අය්‍යපුත්ත ආරාමො”ති.

“න ගහපති ගහිකො ආරාමො”ති.

“ගහිකො න ගහිකො”ති වොහාරිකෙ මහාමත්තෙ පුච්ඡංසු. මහාමත්තා එවමාහංසු “යතො තයා අය්‍යපුත්ත අග්ගො කතො, ගහිකො ආරාමො”ති.

34. අථ බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති සකටෙහි තිරණ්ණං නිබ්බාහාපෙත්වා ජෙනවනං කොට්ඨස්ථරං සඤ්ඤාපෙසි. සකිං නිභටං තිරණ්ණං ථොකස්ස ඔකාසස්ස කොට්ඨකසාමනනා නාප්පහොති. අථ බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති මනුස්සෙ ආණාපෙසි “ගච්ඡ භණෙ, තිරණ්ණං ආහරථ. ඉමං ඔකාසං සඤ්ඤාමි”ති.

අථ බො ජෙනස්ස කුමාරස්ස එතදහොසි “න බො ඉදං ඔරකං භවිස්සති, යතායං ගහපති නාව ඛුං තිරණ්ණං පරිච්ඡජති”ති. අනාථපිණ්ඩකං ගහපති එතදවොච “අලං ගහපති, මා තං ඔකාසං සඤ්ඤාපෙසි. දෙහි මෙ එතං ඔකාසං. මමෙනං දුතං භවිස්සති”ති.

අථ බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති “අයං බො ජෙනො රාජකුමාරො අභිඤ්ඤානො ඤානමනුස්සො. මහස්සිකො<sup>4</sup> බො පන එවරුපානං ඤානමනුස්සානං ඉමස්මිං ධම්මවිනයෙ පසාදෙ”ති තං ඔකාසං ජෙනස්ස රාජකුමාරස්ස පාදුසි. අථ බො ජෙනො රාජ-කුමාරො තස්මිං ඔකාසෙ කොට්ඨකං මාපෙසි.

අථ බො අනාථපිණ්ඩකො ගහපති ජෙනවනෙ විහාරෙ කාරාපෙසි, පරිවෙනාති කාරාපෙසි, කොට්ඨකෙ කාරාපෙසි, උපට්ඨානසාලායො කාරාපෙසි, අභිසාලායො කාරාපෙසි, කප්පිය-කුටියො කාරාපෙසි, වට්ඨකුටියො කාරාපෙසි, පස්සාවකුටියො කාරාපෙසි, වඩකමෙ කාරාපෙසි, වඩකමනසාලායො කාරාපෙසි, උද්දානෙ කාරාපෙසි, උද්දානසාලායො කාරාපෙසි, ජනනාසරෙ කාරාපෙසි, ජනනාසරසාලායො කාරාපෙසි, පොකබරණියො කාරා-පෙසි, මණ්ඩපෙ කාරාපෙසි.

1. ජෙනස්ස කුමාරස්ස - මජ්ඣං.

2. ජෙනො කුමාරො - මජ්ඣං.

3. ජෙනං කුමාරං - මජ්ඣං.

4. මහිද්ධිකො - සිඛු.

අනේපිඩු සිටු තෙම ගමට ඉතා දුර නොවූ ඉතා ලඟ ද නො වූ ගමනාගමනයට පහසු වූ, (බුදුරජුන් දකිම ආදිය) කැමැති කැමැති මිනිසුන් විසින් එළැඹියැ හැකි වූ දහවල් ජනාකීණ නොවූ, රාත්‍රියෙහි නිහඩ වූ නගර සොෂ රහිත වූ, ජනවාත විරහිත වූ, මිනිසුන්ගේ හුදෙකලාව කරන ක්‍රියාවන්ට යොග්‍ය වූ විවේක වාසයට සුදුසු වූ ජෙනරාජකුමාරයාගේ උයන දුටුයේ ය. දක ජෙනරාජකුමාරයා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ආයඹියෙනි, ආරාමයක් කරන්නට උයන මට දුනමැනැවැයි කියේ ය.

“කහවණු සුලසින් ඇතිරීමෙනුදු උයන නො දිය හැක්කැ”යි ජෙන රාජකුමාර කීය.

“ආයඹිපුත්‍රය, ආරාමය (මා විසින්) ගන්නා ලද්දේ සිටු කී ය.

“ගැහැවියෙනි, ආරාමය නො ගන්නා ලද්දේ කුමර කී ය.

“ආරාමය ගන්නා ලද ද?” නො ගන්නා ලද දැ යි විනිශ්චයකාර මහආමැත්තන් විචාළාහ.

“ආයඹිපුත්‍රයෙනි, යම් හෙයකින් ඔබ විසින් අගය නියම කොට කියන ලද ද, එහෙයින් (සිටුහු විසින්) ආරාමය ගන්නා ලද්දේ යැ”යි ආමැත්තෝ කීහ.

34. එයින් පසු අනේපිඩු සිටු ගැල්වලින් මසුරන් අදවා ජෙන-වනය (මසුරන්) සුලසින් සුලස ඇතිරවී ය. එක් වරක් ගෙනෙන ලද මසුරන් දෙරකොටුව සමීපයේ ස්වල්ප අවකාශයකට ප්‍රමාණ නො වෙයි. (මදවෙයි) එකල්හි අනේපිඩු සිටු මිනිසුන් බණවා “සගයෙනි, මසුරන් ගෙනෙවු. මේ අවකාශය අතුරා වසාලන් නෙමි”යි ඇණවී ය.

එවිට ජෙනරාජකුමාරයාට “යම්හෙයකින් මේ ගැහැවි තෙම ඒ සා මහත් මසුරන් රැසක් පරිත්‍යාග කරන්නේ ද එ හෙයින් මේ සුළු කාරියෙක් නො වන්නේ යැ”යි මේ සිත විය. ඉක්බිති හෙතෙම අනේපිඩු සිටුගට “ගැහැවියෙනි, අවශ්‍ය නැත. ඒ අවකාශය නො අතුරවන්න. ඒ අවකාශය මට දෙන්න. එය මගේ දනය වන්නේයැ”යි කී ය.

එවිට අනේපිඩු “මේ ජෙනරාජකුමාර තෙම (මහ ජනයා විසින්) වෙසෙසින් දන්නා ලද ප්‍රකට මිනිසෙකි. මෙබඳු ප්‍රකට මිනිසුන් මේ සස්තෙහි පැහැදීම මහත් වැඩ සිදුකරන්නේ වේ” යැ යි සිතා ඒ අවකාශ ප්‍රදේශය ජෙන රාජකුමාරයාට දුන්නේ ය. එයින් පසු ජෙනරාජකුමාර තෙම එ ඉඩම් කැබැල්ලෙහි දෙරටු පහයක් තැනැවී ය.

ඉක්බිත්තෙන් අනේපිඩු සිටු ජෙනවනයෙහි විහාරයන් කැරවීය. පිරිවෙන් කැරවීය, දෙරටු කැරවීය, උවටන්හල් කැරවීය, ගීතිහල් කැරවීය, කැපකිළි කැරවීය. වැසිකිළි කැරවීය, කෙසකිළි කැරවීය. සක්මන්මළු කැරවීය, සක්මන් හල් කැරවීය. ලින් කැරවීය, ලින්හල් කැරවීය, ජෙන්නාකගාහ කැරවීය, ජෙන්නාකගාහශාලා කැරවීය. පොකුණු කැරවීය මඩු කැරවීය.

35. අථ ඛො භගවා රාජගහෙ යථාභිරතනං විහරිතො යෙන වෙසාලී තෙන චාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන වෙසාලී නදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතො කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සකකච්චං නවකමමං කරොනති. යෙපි භික්ඛූ නවකමමං අධිට්ඨෙතති තෙපි සකකච්චං උපට්ඨෙතති. විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ-පරික්ඛාරෙහි.

අථ ඛො අසද්දතරස්ස දළිද්දස්ස තුත්තවායස්ස එතදහොසි “න ඛො පතෙදං ඔරකං භවිස්සති. යථා ඉමෙ මනුස්සා සකකච්චං නවකමමං කරොනති. යනත්තාහමි නවකමමං කරෙය්‍යනති”.

අථ ඛො සො දළිද්දෙ තුත්තවායො සාමං වික්ඛලං මද්දිතො ඉට්ඨකායො චිතිතො කුඩං උට්ඨාපෙසි. තෙන අකුසලකෙන චිතා වඩ්ඪා භික්ඛ පරිපති. දුතියමුඛි ඛො -පෙ- තතියමුඛි ඛො සො දළිද්දෙ තුත්තවායො සාමං වික්ඛලං මද්දිතො ඉට්ඨකායො චිතිතො කුඩං උට්ඨාපෙසි. තෙන අකුසලකෙන චිතා වඩ්ඪා භික්ඛ පරිපති.

අථ ඛො සො දළිද්දෙ තුත්තවායො උජ්ඣායති බියති විපා-වෙති “යෙ ඉමෙසං සමණානං යකාපුත්තයානං දෙනති විවර පිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරං. තෙ ඉමෙ ඔවදන්ති අනුසාසනති තෙසං ච නවකමමං අධිට්ඨෙතති. අහං පනමිති දළිද්දෙ. න මං කොචි ඔවදති වා අනුසාසති වා නවකමමං වා අධිට්ඨෙති”ති.

36. අසෙසාසුං ඛො භික්ඛූ තස්ස දළිද්දස්ස තුත්තවායස්ස උජ්ඣායනාස්ස බියනාස්ස විපාවෙනාස්ස. අථ ඛො තෙ භික්ඛූ භගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමං කථං කතො භික්ඛූ ආමනෙතස්මි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකමමං දතුං, නවකමමකො භික්ඛවෙ භික්ඛු උසසුකකං ආපජ්ජස්සති “කිනති නු ඛො විහාරො බිප්පං පරියොසානං ගච්ඡෙය්‍යා”ති බණ්ඩුචුලං පටිසඤ්චරස්සති. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දතබ්බො: පඨමං භික්ඛූ යාවිතො ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤපෙතබ්බො.

“සුණාතු මෙ භගෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකලලං සබ්බො ඉත්තනාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො නවකමමං දදෙය්‍යා”. එසා ඤ්ඤති.

35. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කැමැති තාක් කල් වැඩසිටි විසල් මහනුවරට පිටත් වූසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක් විසල් පුරයට සම්ප්‍රාප්ත වූසේක. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර මහවෙහෙහි කුළාරහල් වෙහෙර වසනසේක. එකල මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙන්. යම් මහණ කෙනෙක් නවාම් ඉවසන් නම් ඔවුනට ද සිවුරු පිඬුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සකසා උවටන් කෙරෙන්.

එ කල එක්තරා දිළිඳු රෙදිවියන්නකුට “යම්සේ මේ මිනිස්සු සකසා නවාම් කෙරෙන් ද එහෙයින් මෙය සුළු කාරියෙක් නො වියයුතු. නවාමක් කළොත් යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

එයින් පසු ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියක් නැංවීය. අදඤ්ච වූ ඔහු විසින් නනන ලද, වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ. දෙවැනි වරද ... තුන්වැනි වරද ඒ දිළිඳු රෙදි වියන්නා තෙමේ ම මැටි මැඩ ගඩොළු තනා බිත්තියෙක් නැංවීය. අදඤ්ච වූ ඔහු විසින් නනන ලද වක් වූ බිත්තිය කැඩී වැටිණ.

එකල එ දිළිඳු රෙදිවියන්නා “යම් කෙනෙක් මේ ශාක්‍යපුත්‍රික මහණුනට සිවුරු පිඬුපා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර දෙත් ද ඔවුනට මොහු අවවාද කරත්, අනුශාසනා කරත්, ඔවුන්ගේ නවාම් ද ඉටත්. මම වූ කලී දිළිනිදෙක්මි. කිසිවෙක් මට අවවාද හෝ අනුශාසනා හෝ නො කෙරෙයි. නවාම් හෝ නො ඉටුයැ යි ලාමක කොට සිතයි. නින්ද කෙරෙයි. දෙස් පතුරුවයි.

36. භික්ෂුහු පහත් කොට සිහන නින්ද කරන දෙස් පතුරුවන ඒ දිළිඳු රෙදිවියන්නා ගේ කථාව ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කළහ. එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කථා කොට භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළසේක.

“මහණෙනි, නවාම් දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, නවකැමි මහණ තෙම කෙසේ නම් විහාරය වහා ක්‍රියාවට යන්නේ දැ”යි උත්සාහවත් බවට පැමිණෙන්නේ ය. කැවුණු බිඳුණු තැන් ප්‍රකෘතිමත් කරන්නේ ය. මහණෙනි, මෙසේ දියැයුතු ය. පළමු කොට මහණුන්ගෙන් (මහණෙක්) ඉල්ලියැයුතු. පළමු කොට මහණුන් යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝයා මෙසේ දැන්වියයුතු:

“සංඝ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා ඉදින් සංඝයාට සුදුසු කල් ඇති කම්යෙක් වැ වැටහේ නම්, සංඝ තෙමේ මේ නම් ගැහැටියාගේ විහාරය මේ නටමහණහට නවකම්ය පිණිස දෙන්නේ ය”. මේ දැනුම් දීමයි.

සුභාතු මෙ භතොන සබ්බො ඉක්කන්තාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉක්කන්තාමස්ස භික්ඛුනො නවකත්තං දෙති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉක්කන්තාමස්ස ගහපතීනො විහාරං ඉක්කන්තාමස්ස භික්ඛුනො නවකත්තස්ස දුතං, සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

දිනොනා සබ්බන්ත ඉක්කන්තාමස්ස ගහපතීනො විහාරො ඉක්කන්තාමස්ස භික්ඛුනො නවකත්තං. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්හි එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

37. අථ ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරතානං විහරිත්වා යෙන සාවස්ථි තෙන වාරිකං පක්කාමි. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපමුඛස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගතවා විහාරෙ පරිගණන්තති, සෙය්‍යායො පරිගණන්තති “ඉදං අමහාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං භවිස්සති”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපමුඛස්ස සබ්බස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගතවා විහාරෙසු පරිගණනිකෙසු සෙය්‍යාසු පරිගණනිකාසු සෙය්‍යං අලභමානො අඤ්ඤාතරස්මි. රුක්ඛමුලෙ නිසිදි. අථ ඛො භගවා රත්තියා සචවුසයමයං පච්චුට්ඨාය උක්කාසි. ආයස්මා පි සාරිපුත්තො උක්කාසි. “කො එත්වා”ති. “අහං භතොන සාරිපුත්තො”ති.

“කිස්ස තං සාරිපුත්ත ඉධ නිසිතො”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසි. අථ ඛො භගවා එතස්මි. නිදනෙ එතස්මි. පකරණෙ භික්ඛුසබ්බං සනතිපාතාපෙත්වා භික්ඛු පරිපුච්ඡි “සථං. කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු බුද්ධපමුඛස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගතවා විහාරෙ පරිගණන්තති, සෙය්‍යායො පරිගණන්තති ‘ඉදං අමහාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං භවිස්සති’ති. ‘සචුට්ඨං භගවා’ති.

වහන්ස, සඬ්ඤා තෙමේ මෙ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණභට නවකම්ම පිණිස දෙයි. මෙනම් ගැහැවියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණභට නවකම්ම පිණිස දීම යම් ආයුෂ්මතකුභට රිසියෙන්නේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ නම් හේ කියවා.

සංඝයා විසින් මෙ නම් ගැහැවියාගේ විහාරය මෙ නම් මහණභට නවකම්ම සඳහා දෙන ලද්දේ ය. සංඝයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ සලකම්" යනු යි.

37. එකලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර කැමැති තාක් කල් වැස සැවැත් නුවර බලා සැරිසරා වැඩිසේක. එ සමයෙහි සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් "මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ"යි කියා විහාරයන් අත්කැර ගනිත්, යහන් අත් කැරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් ඉරිපුත්ත තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහනට පිටුපසින් පිටුපසින් වැඩ (කලදී සවැගි මහණුන් විසින්) විහාරයන් අත්කැර ගන්නා ලද කල්හි යහන් අත්කැරගන්නා ලද කල්හි සැතපෙන්නට යහනක් නො ලබනුයේ එක්තරා රුක්මුලෙක වැඩහුන්න. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධුමුකයාගේ නැගිටිම කැප්ප සේක. ආයුෂ්මත් ඉරිපුත්ත තෙරණුවෝ ද කැප්පහ. "මෙහි කවරෙක් දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුයේක. "වහන්ස, මම ඉරිපුත්තයෙහි"යි කිහ.

"ඉරිපුත්තයෙනි, තෙපි කවරෙකෙයින් මෙහි හුන්නු දැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රච්චිත්තේක.

එකල්හි සැරියුත්ත තෙරණුවෝ මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි බික්සහන රැස් කරවා, "මහණෙනි, සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණහු පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් "මෙය අප උපාධ්‍යායනට වන්නේය. මෙය අප ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ" යි විහාරයන් අත් කැර ගනිත් ල, යහන් අත් කැර ගනිත් ල. ඒ සැබෑ දැ"යි අසා වදළුයේක. "සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ"යි හික්මුණු කිහ.



විගර්හි බුද්ධො හගවා “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස-  
පුරිසා බුද්ධපවුබ්බස්ස සබ්බස්ස පුරතො පුරතො ගතවා විහාරෙ  
පරිගණිත්තංති, සෙය්‍යායො පරිගණිත්තංති ‘ඉදං අමහාකං  
උපස්සායානං හවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආවරියානං හවිස්සති. ඉදං  
අමහාකං හවිස්සති’ති. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය  
පසන්නානං වා හියොයාභාවාය. අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නා-  
නංඤච අප්පසාදය පසන්නානංච එකව්‍යානං අසංඝට්ඨතායා”ති  
විගර්හිකා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “කො භික්ඛවෙ  
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

38. එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ඛක්ඛියකුලා  
පබ්බජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා බ්‍රාහ්මණකුලා පබ්බ-  
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ගහපතිකුලා පබ්බ-  
ජිතො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සුත්තකතිකො සො  
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා වීනයධරො සො  
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ධර්මකපිතො සො  
අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා පඨමස්ස ක්කානස්ස  
ලාභී සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

එකවෙව භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා දුතියස්ස ක්කානස්ස  
ලාභී -පෙ- “යො හගවා තතියස්ස ක්කානස්ස ලාභීති -පෙ-  
“යො හගවා චතුස්ස ක්කානස්ස ලාභී “සො අරහති අග්ගාසනං  
අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනති.”

“මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයෝ කෙසේ නම් බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතුව පෙරාතුව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ඇදුරනට වන්නේ ය. මෙය අපට වන්නේ යැ’යි විහාරයන් අත්කැරගන්නාහු ද, යහන් අත්කැර ගන්නාහුද, මහණෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වුවන්ගේ බොහෝවීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් භක්තකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහු සේක. ගරභා දෑහැමි කථා කොට භික්ෂූන් බණවා “මහණෙනි, අග්‍රාසනය, අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබන්නට කවරෙක් සුදුසු ද”යි අසා වදළ සේක.

38. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් කැත් කුලයෙන් පැවිදි වූයේ ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය (ස්ථවිර පිණ්ඩය) ලබනුවට සුදුසු වේ යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් බමුණු කුලයෙන් පැවිදි වූයේද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබන්නට සුදුසු වේ. යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ගැහැවි කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ” යැයි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සූත්‍රාන්තධර ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් විනයධර ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු වේ යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ධර්මකර්මික ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ද්විතීය ධ්‍යානලාභී ද ... තෘතීය ධ්‍යානලාභී ද ... චතුර්ථ ධ්‍යානලාභී ද, හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කීහ.

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා සොතාපතොසා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනි.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: -පෙ- “යො හගවා සකදගාමී”  
-පෙ- “යො හගවා අනාගාමී” -පෙ- “යො හගවා අරහා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනි.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා තෙවිජ්ජො සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනි.”

එකච්ච භික්ඛු එවමාහංසු: “යො හගවා ඡළභිඤ්ඤා සො අරහති අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩනි.”

39. අප්ථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනොසී: “භුතපුබ්බං භික්ඛච්ච භිමවනාපසෙස මහානිග්‍රොධො අහොසී. තං තයො සභායා උපනිස්සාය විහරිංසු තිත්තිරො ච මක්ඛටො ච හත්ථිනාගො ච. තෙ අක්ඤ්ඤාසං අගාරවා අප්පනිස්සා අසභාගවුත්තං විහරන්ති. අප්ථ ඛො භික්ඛච්ච තෙසං සභායකානං එතදහොසී: “අහො නුත මයං ජාතොයාම. යො අමිසාකං ජාතියා මහනානරො, තං මයං සක්කරෙයාම ගරුකරෙයාම මානෙයාම පුජෙයාම තස්ස ච මයං ඔවාදෙ තිට්ඨෙයාමා”ති.

අප්ථ ඛො භික්ඛච්ච තිත්තිරො ච මක්ඛටො ච හත්ථිනාගං පුච්ඡංසු “කං සමම කිං පොරාණං සරසී”ති.

“යදහං සමමා ජාපො හොමී, ඉමං නිග්‍රොධං අනාරා සත්ථිනං.<sup>1</sup> කරිකා අතික්කමාමී අග්ගඤ්ඤරං මෙ උදරං ජුපති. ඉමාහං සමමා පොරාණං සරාමී”ති.

අප්ථ ඛො භික්ඛච්ච තිත්තිරො ච හත්ථිනාගො ච මක්ඛටං පුච්ඡංසු “කං සමම කිං පොරාණං සරසී”ති.

යදහං සමමා ජාපො හොමී ඡමායං නිසීදිකා ඉමස්ස නිග්‍රොධස්ස අග්ගඤ්ඤරං ඛාදමී. ඉමාහං සමමා පොරාණං සරාමී”ති.

අප්ථ ඛො භික්ඛච්ච මක්ඛටො ච හත්ථිනාගො ච තිත්තිරං පුච්ඡංසු “කං සමම කිං පොරාණං සරසී”ති.

අමුක්ඛස්මිං සමමා ඔකාසෙ මහානිග්‍රොධො අහොසී. තතො අහං එථං හත්තිකා ඉමස්මිං ඔකාසෙ වච්චං අකාසිං. තස්සායං නිග්‍රොධො ජාතො. තදපහං සමමා ජාතියා මහනානරො”ති.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සොවාන් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කිහි.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් සකාදගාමී ද... අනාගාමී ද... යමෙක් රහත් ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කිහි.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ත්‍රිවිද්‍යා ලාභී ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කිහි.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යමෙක් ඡඩ්භිඤ්ඤ ද හේ අග්‍රාසනය අග්‍රොදකය අග්‍රභොජනය ලබනුවට සුදුසු යැ”යි සමහර මහණහු කිහි.

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමනාමෙය වදළ සේක. “මහණෙනි, පෙර වූවක් කියමි. මහණෙනි, පෙර නිමවන පාර්ශ්වයෙහි මහනුගරුකෙක් විය. වටුවෙක් ද වදුරෙක් ද ඇතෙක් ද යන තුන් යහළු කෙනෙක් එය ඇසුරු කොට විසූහ. ඔහු උනුනට ගරුසරු නැති ව යටත් පැවතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, එකල්හි ඒ යහළුවනට “අප අතුරෙන් යමෙක් උත්පත්තියෙන් ඉතා මහලු ද ඔහු දෑතගත හෙන්නමෝ නම්, ගරු කරන්නමෝ නම් බුහුමන් කරන්නමෝ නම් පුදන්නමෝ නම්, ඔහුගේ අවවාදයෙහින් පිහිටන්නමෝ නම් ඉතා යෙහෙකැ”යි මේ සිත විය.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා ද වදුරා ද ඇතු බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවූ දැ”යි විවාළාහ.

“යහළුවනි, මම යම් කලෙක පැටියෙක් වීම ද එ කල්හි මම මේ නුගරුක මාගේ කලවා අතුරෙහි කොට ඉක්මෙමි, මුදුන් දලුව මගේ බඩ ස්පර්ශ කෙරෙයි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑය සිහි කරමි”යි ඇතා කිය.

“මහණෙනි, ඉක්බිති වටුවා ද ඇතා ද වදුරා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවූ දැ” යි ඇසූහ.

යහළුවනි, යම් කලෙක මම පැටියෙක් වීම ද, එකල මම බිම හිඳ මේ නුගරුක මුදුන් දලුව කමි. යහළුවනි, මම මේ පැරැණි ම දෑය සිහි කරමි”යි වදුරා කී ය.

මහණෙනි, ඉක්බිති වදුරාත් ඇතාත් වටුවා බණවා “යහළුව, තෙපි පැරැණි ම වූ කුමක් සිහි කරවූ දැ”යි පුළුවන්හ.

“යහළුවනි, අසෝ තන්හි මහනුගරුකෙක් විය. මම එයින් ගෙඩි-යක් කා මේ නැත වසුරු පහකෙළෙව්. එයින් මේ නුගරු ඇති විය. යහළුවනි, එදත් මම උපතින් ඉතා වැඩුණෙක් ව උනිමි”යි වටුවා කී ය.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ මක්ඛටො ව හත්තීනාගො ව තිත්තරං එතදවොචු: “කං සංඝං අමිභාකං ජාතියා භිහන්තරො, තං මයං සක්කරිස්සාම ගරුකරිස්සාම මානෙස්සාම පුජෙස්සාම තුඤ්ඤාභි මයං ඔවාදෙ පතිට්ඨිස්සාමා”ති.

අප්ථං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තරො මක්ඛටඤ්ඤා හත්තීනාගඤ්ඤා පඤ්ඤා සිලෙසු සමාදපෙසි. අත්තනා ව පඤ්ඤා සිලෙසු සමාදය වත්තති. තෙ අඤ්ඤාමඤ්ඤා සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තකා විහරිතා කායස්ස හෙද පරමෙරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිසු. එතං ඛො භික්ඛවෙ තිත්තරියං නාම බ්‍රහ්මවරියං අහොසි.

යෙ වුද්ධමපවායන්ති නරා ධම්මස්ස කොවිද

දිට්ඨොව ධම්මෙ පාසංසා සමපරායෙ ව සුග්ගති.

තෙ හි නාම භික්ඛවෙ තිරවජානගතා පාණා අඤ්ඤාමඤ්ඤා සගාරවා සප්පතිස්සා සභාගවුත්තකා විහරිස්සන්ති. ඉධ ඛො තං භික්ඛවෙ සොහෙථ යං තුමේන එවං ස්වාක්ඛාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා සමානා අඤ්ඤාමඤ්ඤා අගාරවා අප්පතිස්සා අසභාගවුත්තකා විහරෙය්‍යාථ. නෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙය්‍යාභාවාය. අප්ථං ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානඤ්ඤා අප්පසාදය පසන්නානඤ්ඤා එකවචානං අඤ්ඤාථත්තායා”ති විගර්හිතා ධම්මිං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතාසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යථාචුඛස්මිං අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකත්තං සාමිට්ඨිකත්තං අග්ගාසනං අග්ගොදකං අග්ගපිණ්ඩං. න ව භික්ඛවෙ සඤ්ඤාකං යථාචුඛස්මිං පටිබාහිතඛං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

40. දස ඉමෙ භික්ඛවෙ අවඤ්ජියා: පුරෙ උපසම්පකෙන පච්ජා උපසම්පකො අවඤ්ජියො, අනුපසම්පකො අවඤ්ජියො, නානාසංවාසකො වුඛස්සරො අධම්මවාදී අවඤ්ජියො, මාතුගාමො අවඤ්ජියො, පණ්ණකො අවඤ්ජියො, පාරිවාසිකො අවඤ්ජියො; මූලාය පටිකස්සනාරහො අවඤ්ජියො, මානක්කාරහො අවඤ්ජියො, මානක්කාරිකො අවඤ්ජියො. අභ්‍යානාරහො අවඤ්ජියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ දස අවඤ්ජියා.

මහණෙනි, එ කල්හි වදුරා ද ඇතා ද වටුවා බණවා “යහථව, තෙපි උපතින් අප දෙදෙනාට ම වඩා මහලු ය, අපි ඒ තොපට සත්කාර කරන්නමු, ගෞරව කරන්නමු, බුහුමන් කරන්නමු, පුදන්නමු. තොපගේ අවවාදයෙහි ද අපි පිහිටන්නමු”යි කීහ.

මහණෙනි, එයින් පසු වටුවා වදුරා ද ඇතා ද පන්සිල්හි පිහිටුවිය. තෙමේ ද පන්සිල් ගෙන පවතියි. ඔහු උතුනට ගෞරව සහිත ව යටත් පැවැතුම් සහිත ව සභාග පැවැතුම් සහිත ව වැය කාලින් රෙණින් මතු සුවයට ස්ථාන වූ සගලොවට ගියාහ. මහණෙනි, මෙය තෙතකිරිය බුහුමවර්ය නම් විය.

දහමිහි දක්ෂ වූ (දහම දන්නා) යම් කෙනෙක් වැඩිමහල්ලාට යටත් ව පවතින් ද ඔහු මෙ අත්බවිහි පැයසුම් ලබන්නෝ ද පරලොවිහි සුගතිය ඇත්තෝ ද වෙති.

මහණෙනි, තිරිසන්තිය ප්‍රාණිහු වූ ඔහු පවා උතුනට ගෞරව ඇත්තෝ ව යටත් පැවැතුම් ඇත්තෝ ව සභාග පැවැතුම් ඇත්තෝ ව වුසුහ. මහණෙනි, මෙසේ වූ ස්වාධ්‍යාන ශාසනයෙහි පැවිදි වූ තෙපි උතුනට ගෞරව නැති ව යටත් පැවැතුම් නැති ව සභාග පැවැතුම් නැති ව වසන්නහු ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙහි ලා එය හොබ නේ ද? මහණෙනි, මෙය නො පහන් අයගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් අයගේ බොහෝ වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැළිදු මහණෙනි, එය නො පහන් වුවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් වීම පිණිස ද වන්නේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදුරා (වැඩිමහලු තෙරුනට ගෞරව නො කිරීමට) ගරභා දහැටි කතා කොට භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, මහලු පිළිවෙළින් වැදීම, දක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම, ප්‍රිය වචන යෙන් කථාකිරීම ප්‍රථමාසනය ප්‍රථමඋදකය ප්‍රථම භෝජනය සංඝස්ථිර තෙරහට පිරිනැමීම අනුදැනීම. එහෙත් සහසතු කොට පිදු දෑ වැඩිමහලු පිළිවෙළින් නො ඉසිලියැයුතු. යමෙක් උසුලන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක:-

40. මහණෙනි, මේ දස දෙන නො වැන්දයුත්තෝ ය. පළමුවෙන් උපසපන් වූවහු විසින් පසුව උපසපන් වූයේ නො වැන්දයුතු; උපසපන් නො වූයේ ද උපසපන් වූවහු විසින් නො වැන්ද යුතු; වඩා මහලු වූ ද අධම්මාදී නානාසංවාසක උපසපන් මහණ තෙමේ නො වැන්දයුතු; භික්ෂූහු විසින් මාගම නො වැන්දයුතු, පණ්ඩකයා නො වැන්දයුතු; පිරිවෙස් පුරන මහණ නො වැන්දයුතු; මූලායපටිකස්සනාවට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දයුතු; මානතට සුදුසු ව සිටින මහණ නො වැන්දයුතු; මානත පුරන මහණ නො වැන්දයුතු; අබ්බානසට සුදුසු මහණ නො වැන්දයුතු. මහණෙනි, මේ දස දෙන උපසපනහු විසින් නො වැන්ද යුත්තෝ ය.

තයො මෙ භික්ඛවෙ වැදියා: පච්ඡා උපසම්පන්නො පුරෙ උපසම්පන්නො වැදියො, නානාසංවාසකො වුඩ්ඪතරො ධම්මවාදී වැදියො, සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමණ්ඩාභමණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය තථාගතො අරහං සම්මාසම්බුද්ධො වැදියො. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ තයො වැදියාති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සඛ්ඤා උද්දිස්ස මණ්ඩපෙ පටියාදෙනති, සක්ඛරෙ<sup>1</sup> පටියාදෙනති, ඔකාසෙ පටියාදෙනති. ඡන්ධග්ගියානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු සඛ්ඤාකොසොව ‘හගවතා යථාවුඩ්ඪං අනුඤ්ඤානං, නො උද්දිස්සකතන්ති’ බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගඟ්ථා මණ්ඩපෙ පරිගණනන්ති’ සක්ඛරෙ පරිගණනන්ති, ඔකාසෙ පරිගණනන්ති ‘ඉදං අමහාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං භවිස්සති’ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගතවා මණ්ඩපෙස්ස පරිග්ගහිතෙස්ස සක්ඛරෙස්ස පරිග්ගහිතෙස්ස ඔකාසෙස්ස පරිග්ගහිතෙස්ස ඔකාසං අලභමානො අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසිදි. අථ ඛො හගවා රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය උක්ඛාසි. ආයස්මාපි සාරිපුත්තො උක්ඛාසි. “කො එඤ්ඤාති.” “අහං හගවා සාරිපුත්තො”ති. “කිස්ස ඤං සාරිපුත්ත ඉධ නිසින්නො”ති.

අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසි. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤා සක්ඛිපාතාපෙඤ්ඤා භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡන්ධග්ගියානං භික්ඛුනං අනෙතවාසිකා භික්ඛු සඛ්ඤාකොසොව හගවතා යථාවුඩ්ඪං අනුඤ්ඤානං නො උද්දිස්සකතන්ති බුද්ධපමුඛස්ස සඛ්ඤාස්ස පුරතො පුරතො ගඟ්ථා මණ්ඩපෙ පරිගණනන්ති, සක්ඛරෙ පරිගණනන්ති, ඔකාසෙ පරිගණනන්ති: ඉදං අමහාකං උපජ්ඣායානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං ආචරියානං භවිස්සති, ඉදං අමහාකං භවිස්සති”ති. “සච්චං හගවා” -පෙ- විගරහිතා ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “න භික්ඛවෙ උද්දිස්සකතමිථි යථාවුඩ්ඪං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙයා ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

මහණෙනි, මේ තිදෙන වැන්දයුත්තෝ ය: පසුව උපසපත් මහණු විසින් තමාට පළමුවෙන් උපසපත් වූ මහණ වැන්දයුතු. නානාසංවාසක වූව ද උපසපුයෙන් වැඩි මහලු බථිවාදි මහණ තෙම වැන්දයුතු. මහණෙනි, දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඩුන් සහිත මහණ බඩුණන් සහිත දෙවිමිනියුන් සහිත ප්‍රජාව ඇති ලොවිනි තථාගත අර්හත් සමාසක්සම්බුද්ධ තෙමේ වැන්දයුතු ය. මහණෙනි, මොහු වැන්දයුතු තුන් දෙනා ය.

41. එ සමයෙහි මිනිස්සු සංඝයා උදෙසා මණ්ඩප පිළියෙළ කරත්, ඇතිරි පිළියෙළ කරදෙන්, අවකාශ ස්ථාන පිළියෙළ කරදෙන්, සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සහසතු කරන ලද දෑ ම මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්නා ලදි. කෙනකු උදෙසා කරන ලද දෑ මහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට අනුදන්නා ලද්දේ නො වේ” යැයි කියා බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් ‘මෙය අපේ උපාධ්‍යායනට වන්නේ ය. මෙය අපේ ආවායතීයනට වන්නේය, මෙය අපට වන්නේ යැ’යි කියා මණ්ඩප ද ඇතිරි ද අවකාශ ස්ථාන ද අත්කරගනිත්.

එකල්හි ආයුෂ්මත් සැරියුත් තෙරණුවෝ බුදුපාමොක් සහන පසු පස්සෙන් වැඩ, මණ්ඩපයන් ඇතිරි අවකාශස්ථාන (සවැගියන්ගේ අතැවැස්සන් විසින්) අත් කැරැගන්නා ලද කල්හි ඉඩක් නො ලබන්නෝ එක්තරා රුක්මුලෙක හුන්නෝ ය. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රැ අලුයමහි නැගිසිට කැස්සසේක. සැරියුත් තෙරණුවෝ ද, කැස්සාහ. “මෙහි කවරෙක් දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසූ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ශාරිපුත්‍රයෙමි”යි තෙරණුවෝ වදළාහ. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, තෙපි කවර හෙයින් මෙහි හුන්නහු දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පුළුවන්සේක.

එ කල්හි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා “මහණෙනි, සවැගි මහණුන්ගේ අතැවැසි මහණු ‘උදෙසා කරන ලද දෑ නො ව සහ සතු කරන ලද දෑ ම වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කරන්නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලදහ’යි කියා බුදුපාමොක් සහනට පෙරාතු ව පෙරාතු ව ගොස් ‘මෙය අප උපාධ්‍යායයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අප ආවායතීයන් වහන්සේට වන්නේ ය, මෙය අපට වන්නේ යැ’යි කියා මණ්ඩපයන් අත්කැරැ ගනිත් ල, ඇතිරි අත් කැරැ ගනිත් ල, අවකාශස්ථාන අත් කැරැ ගනිත් ල, එ සැබැදැයි අසාවදළසේක. “සැබැව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි හික්ෂුහු කිහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගරභා දහැමි කරා කොට හික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, උදෙසා කරන ලද්ද ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් පරිභෝග කිරීම ප්‍රතිබාහනය නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළ සේක.



42. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා හත්තග්ගෙ අනන්තරසරෙ උච්චාසයනමහාසයනානි පඤ්ඤාපෙනති. සෙය්‍යථීදං ආසද්දිං පලලඛ්‍යං ගොණකං චිත්තකං පටිකං පටලිකං තුලිකං චිකතිකං උද්දලොමිං එකන්තලොමිං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කම්බලං කුත්තකං හස්සුරං<sup>1</sup> අස්සුරං රථස්සුරං අජිනප්පවෙණිං කෘදලිඕගපවරපච්චස්සුරණං සඋත්තරච්ඡදං උභතොලොහිතකුපධානං. භික්ඛු කුක්කච්චායනානා නාභිනිසිදන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යිපෙඤා තිණි ආසද්දිං පලලඛ්‍යං තුලිකං ගිහිවිකකං අභිනිසිදිතුං නඤෙව අභිනිපජ්ජිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා හත්තග්ගෙ අනන්තරසරෙ තුලොනඤං මඤ්චිමි පිඨංමි පඤ්ඤාපෙනති. භික්ඛු කුක්කච්චායනානි නාභිනිසිදන්ති. හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිහිවිකකං අභිනිසිදිතුං නඤෙව අභිනිපජ්ජිතුන්ති.”

43. අථ ඛො හගවා අනුපුබ්බන්ත වාරිකං වරමානො යෙන සාවත්ථි තදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා සාවත්ථියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති යෙන හගවා තෙත්‍රපසඛන්ති. උපසඛන්තිඤා හගවන්තං අභිවාදෙඤා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්වා ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති හගවන්තං එතදවොච: “අධිවාසෙතු මෙ හන්තෙ හගවා ස්වාත්තාය හන්තං සද්ධිං භික්ඛුසංඛෙසනා”<sup>1</sup>ති. අධිවාසෙසි හගවා තුණ්හිභාවෙන.

අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති හගවතො අධිවාසනං විදිඤා උච්චාසයනා හගවන්තං අභිවාදෙඤා පදක්ඛිණං කඤා පක්ඛාමි. අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති තස්සා රක්ඛියා අවුට්ඨෙයන පණිතං ධාදතියං භොජනියං පටියාදපෙඤා හගවතො කාලං ආරොවාපෙසි ‘කාලො හන්තෙ නිට්ඨිතං හන්තන්ති.’

1. හස්සුරං - මජ්ඣ.

42. එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළුගමැ බන්හලෙහි දික්සහළා පුටුය, පළහය කොඳුපලසය, විසිතුරු එළලොම් ඇතිරිය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරිය, පුළුන් ඇතිරිය, එළලොම්මුවා සන පුප්ඇතිරිය, සිංහරූපාදියෙන් විසිතුරු එළලොම්මුවා ඇතිරිය, එක් පිටෙහි ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, දෙපිටැ ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරිය, රන්කම් කොට තිහිරි හුයින් කළ පසතුරුණ, රන්කම් කළ තිහිරි පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනකුන් හට නටන්නට කරම් ඉඩ ඇති එළලොම්මුවා මහඇතිරිය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරිය, රියතුළ අතුරන ඇතිරිය, අඳුන්දිවිසමින් කළ පසතුරුණ, කෙසෙල්මුවසමින් කළ මහභූ පසතුරුණ, රතු උඩුවියන් සහිත වූ යහනය, ඉස්දෙර පාමුල රතු කොටට ඇති යහනය යන මෙසේ වූ උසසුන් මහසුන් පනවත්. මහණහු කුකුස් කරන්නාහු එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, දික්සහළා පුටුව ද පළහ ද පුළුන් ඇතිරිය ද- හැර සෙසු ගෘහී විකෘතයන්හි (ගිහියන් පැනැවූ අසුන්හි) වැදහෙන් නට නොව ඉදගන්නට අනුදනිමි”යි වදලසේක.

එ සමයෙහි මිනිස්සු ඇතුළු ගම බොජුන් හලෙහි පුළුන් බහා යොද පිළියෙළ කළ ඇඳන් ද පුටු ද පනවත්. මහණහු කුකුස් කෙරෙත්, එහි නො හිඳිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, ගිහීන් පිළියෙළ කළ ඇඳ පුටු ආදියේ වැදහෙන්- නට නොව ඉදගන්නට අනුදනිමි”යි වදලසේක.

43. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගම් නියමගම පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමැ වසනසේක. එ කලැ (එක් දිනක්) අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ වැද පසෙකැ හිඳගත්තේ ය. හේ එකත් පසෙක හුන්නේ “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්සු සබ්බසා සහිත ව සෙට දවසට මාගේ බත ඉවසනසේක්ව”යි කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬ බැවින් එය ඉවසුසේක.

ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඉවසීම දැන හුනස්නෙන් නැගීසිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්මැගියේ ය. ඉක්බිති අනේපිඩු සිටු එ රැය ඇවෑමෙන් ප්‍රණීත බාද්‍ය භොජ්‍ය පිළියෙළ කරවා ‘වහන්ස, දන් වඩනට කාලය ය බත පිළියෙළ කොට නිමැවිණැ’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වායැවිය.

අථ ඛො භගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙකා පත්තච්චරමාදය  
 යෙන අනාථපිණ්ඩිකස්ස ගහපතිස්ස නිවෙසනං තෙනුප ඛතමි.  
 උපසඛකමිතා පඤ්ඤානෙත ආසනෙ නිසිදි සඤ්ඤාං භික්ඛුසඛෙසන.  
 අථ ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති ඛුද්ධපමුඛං භික්ඛුසඛසං පණිතෙන  
 බාදනියෙන භොජනියෙන සහස්සා සන්තප්පෙතො සම්පවාරෙතො  
 භගවන්තං භුක්තාචිං ඕනිතපත්තපාණිං එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං  
 නිසිතො ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවන්තං එතදවොච:  
 “කථං භගෙන ඡේතවනෙ පටිපජ්ජාමි”ති.

“තෙන හි කං ගහපති ඡේතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිසස්ස  
 සඛසස්ස පතිට්ඨාපෙති”ති.

“එවං භගෙන”ති ඛො අනාථපිණ්ඩිකො ගහපති භගවතො  
 පටිපජ්ජතො ඡේතවනං ආගතානාගතස්ස වාතුද්දිසස්ස සඛසස්ස  
 පතිට්ඨාපෙසි.

අථ ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි  
 අනුමොදි:

44. සීතං උණණං පටිහන්ති නතො වාළුමිගානි ව  
 සිරිංසපෙ<sup>1</sup> ව මකසෙ සිසිරෙ වාපි වුට්ඨියො.

නතො වාතාතපො සොරො සඤ්ජානො පටිහඤ්ඤති.  
 ලෙණ්ඤාඤ්ඤි සුඛඤ්ඤාඤ්ඤි ක්කාඤ්ඤාඤ්ඤි විපස්සිතුං.

විහාරදුතං සඛසස්ස අග්ගං බුද්දෙධිත වණ්ණිතං.  
 නසමා හි පණ්ඩිතො පොයො සම්පස්සං අත්මකතනො.

විහාරෙ කාරයෙ රලෙච්ච වාසයෙත්ථ බහුසසුතෙ.  
 තෙසං අනතඤ්ඤි පානඤ්ඤි වත්ථසෙනාසනානි ව.

දදෙය්‍ය උජ්ජුතෙසු විප්පසනෙත්තං වෙනසා.  
 තෙ නස්ස ධම්මං දෙසෙනති සබ්බදුක්ඛාපනුදනං.  
 යං සො ධම්මං ඉධඤ්ඤය පරිනිබ්බාති අනාසවොති.

අථ ඛො භගවා අනාථපිණ්ඩිකං ගහපතිං ඉමාහි ගාථාහි  
 අනුමොදිතා උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ඒ පෙරවරු සෙමෙහි හැඳපෙරෙවැ පා සිවුරු ගෙන අනේපිඩු සිටුහුගේ ගෙය වෙතට එළැඹිසේක. එළැඹි පනවා තුබුණු අපුන්හි බික්සහන හා වැඩැහුන්සේක. එ කල අනේපිඩු සිටු බුදුපාමොක් බික්සහන ප්‍රණීත වූ බාදායෙන් හෝජා-යෙන් සියතින් සතස්වා පවරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොජුන් වළඳ නිමවා පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අතැති නියා දක ඔබට එකත් පසැ හිඳගත්තේ ය. එසේ හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මම ජෙනවනය පිළිබඳ වැ කෙසේ නම් පිළිපදිම දැ”යි ඇසුයේ ය.

“එසේ වී නම් ගැහැවිය පැමිණි නො පැමිණි සිවුදිගට අයත් බික්සහනට පිහිටුවන්නැ (පිරිනමන්නැ)”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“එසේ ය, වහන්සැ”යි කියා අනේපිඩු සිටු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ජෙනවනය සිවු දිගට අයත් එහි පැමිණි නො පැමිණි (සියලු) බික්සහන සතු කොට පිරිනැමී ය.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනේපිඩු සිටුහට මේ ගාථා-වලින් අනුමෝදනා කළසේක.

44. විහාරය වූ කලි ශීතය ද උෂ්ණය ද එයින් අන්‍ය වූ වණ්ඩමාග-යන් ද සර්පයන් ද මැසීමුදුවන් ද සිසිල්සුළං ද වැසි ද වළහයි.

එයින් අන්‍ය වූ හටගත් දැඩි අවු සුළං ද (විහාරය කරණ කොට ගෙන) වැළැකෙයි. විවික්ත වැ විසීම පිණිස ද දාෂ්ටධම් සුඛවිහරණය පිණිස ද ධ්‍යාන වඩනු පිණිස ද විවසුන් වඩනු පිණිස ද විහාරය (යොග්‍ය ස්ථාන වේ).

එහෙයින් සංඝයාට විහාර පිළියෙළ කොට දීම අග්‍ර පිනෙකැ යි ගැම බුදුවරයක්හු විසින් වර්ණිත ය. එ බැවින් නුවණැති පුරුෂ තෙමේ තමාගේ අභිවාද්ධිය දක්නේ,

යින්නලු විහාරයන් කරන්නේ ය. එහි බොහෝ ඇසු පිරු නන් ඇති භික්ෂූන් වස්වන්නේ ය. සෘජු ගුණ ඇති ඔවුන් කෙරෙහි වෙසෙසින් පහන් වූ යිතින් යුතු ව ඒ භික්ෂූනට ආහාර ද පාන ද වස්ත්‍ර ද ශයනාසන ද දෙන්නේ ය.

ඒ (දයක) තෙම යම දහමක් දැන ගෙන ආසුව රහිත වූයේ මෙ අත්බවහිදි කෙලෙස් පිරිනිවනින් පිරිනිවෙන්නේ ද (රහත් බවට පැමිණෙන්නේ ද). එසේ වූ සියලු සසර දුක් දුරුලන දහමක් ඒ භික්ෂූහු ඔහුට දෙසන්නාහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ ගාථාවලින් අනේපිඩු සිටුහට අනුමෝදනා බණ වදරා හුනස්නෙන් නැගී නික්මවැසිසේක.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආජීවකසාවකස්ස මහාමත්තස්ස සඤ්ඤාතරං හොති. ආයස්මා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො පච්ඡා ආගග්ඛා විප්පකතභොජනං<sup>1</sup> ආනන්තරිකං හික්ඛුං වුට්ඨාපෙසි. හත්තග්ගං කොලාහලමහොසි. අථ ඛො යො මහාමත්තො උජ්ඣායනී ඛියනී විපාවෙති: “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තො පච්ඡා ආගග්ඛා විප්පකතභොජනෙ හික්ඛු වුට්ඨාපෙසස්සනති, හත්තග්ගං කොලාහලමහොසි. නත්ත නාම ලබ්භා අඤ්ඤාත්තාපි නිසිතෙගන යාවද්දං භුක්ඤ්ඤානති” අසෙසාපුං ඛො හික්ඛු තස්ස මහාමත්තස්ස උජ්ඣායනාස්ස ඛියනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ හික්ඛු අප්පිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනී ඛියනී විපාවෙති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤා සකාපුත්තො පච්ඡා ආගග්ඛා විප්පකතභොජනං ආනන්තරිකං හික්ඛුං වුට්ඨාපෙසස්සනති. හත්තග්ගං කොලාහලං අහොසි”ති. අථ ඛො තෙ හික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොභවිසුං.

“සච්චං කීර තං උපනඤ්ඤා පච්ඡා ආගග්ඛා විප්පකතභොජනං ආනන්තරිකං හික්ඛුං වුට්ඨාපෙසි හත්තග්ගං කොලාහලං අහොසි”ති.

“සච්චං හගවා.”

විගරහි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම තං මොසපුරිස පච්ඡා ආගග්ඛා විප්පකතභොජනං ආනන්තරිකං හික්ඛුං වුට්ඨාපෙසස්සි. හත්තග්ගං කොලාහලං අහොසි. තෙන මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- . විගරහිතා ධම්මං කථං කතා හික්ඛු ආමනෙතස්සි.

“න හික්ඛවෙ විප්පකතභොජනො හික්ඛු වුට්ඨාපෙනබ්බො. යො වුට්ඨාපෙයා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස. සච්චෙ වුට්ඨාපෙති පචාරිතො ව හොති. ‘භව්ඡ උදකං ආහරා’ති වත්තබ්බො. එවිකෙත්තං ලහෙන ඉච්චනං කුසලං. නො වෙ ලහෙථ සාධුකං සිත්තානි ගිලිත්තා වුඛස්සතරස්ස ආසනං දුතබ්බං. නතෙවාහං හික්ඛවෙ කෙනවි පරියායෙන වුඛස්සතරස්ස හික්ඛුතො ආසනං පටිබාහෙතබ්බනති වදම්. යො පටිබාහෙයා ආපත්ති දුක්ඛංසස්ස”ති.

1. විප්පකතභොජනො - සිමු.

45. එ සමයෙහි වනාහි ආජීවක ශ්‍රාවක වූ එක්තරා මහඥාමැත්තකුගේ සබ්බසාධා පිරිනැමෙන බතෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනාඤ්ඤෝ හැමට පසු ව අවුත් සමීපයෙහි හුන් අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නො නිමි) භික්ෂු නමක් නැගිටුවූහ. බොජුන්හල කලබල සහිත විය. එකල්හි ඒ මහඥාමැත්තා “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ පසු වැ අවුත් බොජුන්වළඳා නොනිටි භික්ෂුන් නැගිටුවන්නාහු ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත විය. අන් තැනෙක හිඳ රිසිතාක් වළඳන්නට නො හැකි දෑ”යි පහත් කොට සිතයි, දෙස් නහයි, නුගුණ පතුරුවයි. භික්ෂුහු පහත් කොට සිතා දෙස් නගන නුගුණ පතුරුවන ඒ ඥාමැත්තාගේ වචනය ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලොභ්‍ය ද... ඔහු (ද) “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනාඤ්ඤෝ පසු ව අවුත් බොජුන් වළඳ නො නිමි සමීපයෙහි හුන් භික්ෂුනමක් නැගිටුවන්නෝ ද, එයින් බොජුන්හල කලබල සහිත වී”යැ යි පහත් කොට සිතත්, දෙස් කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. එ කල ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“සැබැද උපනාඤ්ඤනී, තෙපි පසුව අවුත් බොජුන් වළඳා නොනිමි මහණක්හු නඟාසිටුවූහු ද (එයින්) බොජුන්හල කලබල සහිත වී දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“සැබැව, වහන්සැ”යි (උපනාඤ්ඤ තෙරණුවෝ කිහ.)

“භික්ෂු පුරුෂයා හෝ පසුව අවුත් සමීපයේ හුන් වළඳා නො නිමි (සමීපයෙහි වළඳමින් හුන්) මහණක්හු කෙසේ නැගිටුවූයෙහි ද? බොජුන්හල (එයින්) කලබල සහිත වූයේ ය. භික්ෂු පුරුෂයා, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ”ය යි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරභා දෑහැමි කථා කොට,

“මහණෙනි, අඩාළ බොජුන් ඇති (වළඳ නොනිමි) මහණ නො නඟා සිටුවියැයුතු. යමෙක් ඔහු නඟා සිටුවන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. ඉදින් (ඇවැත් නොතකා) නඟා සිටුවන්නේ නම්, මෙ තෙම පවරන ලද්දේ ද වන්නේ ය. ‘වඩින්න, පැන් ගෙනෙන්නැ’යි වැඩිමාලු මහණ තෙම කියැයුතු (වැඩිමහල් මහණහට කියැ යුතු). එසේත් මෙය ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි, ඉදින් නො ලබන්නේ නම් මනාසේ බත්තුළු ගිලැ වැඩිමහලු මහණහට අස්න දියැයුතු. මහණෙනි, මම් කිසි කරුණෙකින් වැඩිමහලු මහණහට ආසනය ප්‍රතිබාහන කළයුතු යැයි නො කියමි. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළසේක.

46. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙය්‍යා භික්ඛු ගිලානෙ භික්ඛු වුට්ඨාපෙනති. ගිලානා එවං වදෙනති ‘න මයං ආවුසො සකෙකාම වුට්ඨාතුං ගිලානමිහා’ති. ‘මයං ආයස්මනෙන වුට්ඨාපෙස්සාමා’ති පරිග්‍රහෙත්වා වුට්ඨාපෙත්වා ධීතනෙ මුක්ඛනති. ගිලානා මුච්ඡිතා පපත්තති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ගිලානො වුට්ඨාපෙතඛෙඛා. යො වුට්ඨාපෙස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙය්‍යා භික්ඛු ‘ගිලානා මයමො අවුට්ඨාපනියා’ති වරසෙස්සායො පළිබ්බදෙති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස පතිරූපං සෙස්සං දතුහති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බෙය්‍යා භික්ඛු ලෙසකපෙත්ත සෙනාසනං පටිබාහනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“න භික්ඛවෙ ලෙසකපෙත්ත සෙනාසනං පටිබාහිතඛො. යො පටිබාහෙස්ස ආපත්ති දුක්ඛටස්සා”ති.

47. තෙන ඛො පන සමයෙන සත්තරසවෙය්‍යා භික්ඛු අඤ්ඤතරං පච්ඡන්තිමං මහාවිහාරං පටිසඞ්ඛරොන්ති ‘ඉධ මයං වස්සං වස්සිස්සාමා’ති. අද්දසංසු ඛො ඡබ්බෙය්‍යා භික්ඛු සත්තරසවෙය්‍යෙ භික්ඛු විහාරං පටිසඞ්ඛරොන්තෙ. දිස්වාන එවමාහංසු ‘ඉමෙ ආවුසො සත්තරසවෙය්‍යා භික්ඛු අඤ්ඤතරං විහාරං පටිසඞ්ඛරොන්ති, හඤ්ඤ නෙ වුට්ඨාපෙස්සාමා’ති. එකච්චෙ එවමාහංසු: ‘ආගමෙථ ආවුසො යාව පටිසඞ්ඛරොන්ති, පටිසඞ්ඛිතෙ වුට්ඨාපෙස්සාමා’ති අථ ඛො ඡබ්බෙය්‍යා භික්ඛු සත්තරසවෙය්‍යෙ භික්ඛු එතදවොචු: ‘උට්ඨෙථාචුසො අමොකං විහාරො පාපුණාති’ති.

“නනු ආවුසො පටිගච්චෙච ආවික්ඛිතඛො. මයඤ්ච අඤ්ඤං පටිසඞ්ඛරෙස්සාමා”ති.

“නනු ආවුසො සඤ්ඤිකො විහාරො?”ති.

“ආම ආවුසො, සඤ්ඤිකො විහාරොති”.

“උට්ඨෙථාචුසො, අමොකං විහාරො පාපුණාති”ති.

46. එ සමයෙහි සචුරි මහණු ගිලන් හික්ෂුන් නගාසිටුවන්. “ඇවැත්නි, නැගි සිටින්නට නො හැක්කම්හ ගිලනුමහ”යි ගිලන් මහණු මෙසේ කියත්. ‘අපි ආයුෂ්මතුන් නගාසිටුවමහ’යි කියා ඔහු ගිලන් මහනුන් අල්ලා නගාසිටුවා (එසේ) නැගි සිටියවුන් අතහරිත්. ගිලන් මහණු කලාන්ත ව වැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනා නො නැගිටුවියයුතු. යමෙක් නැගුටුවන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සචුරි මහණු ‘අපි ගිලනුමහ, නො නගාසිටුවිය යුත්තම්හ’යි කියා (සුව පහසු දෙන) මනාසහන් අවුරාගෙන සැතපෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ගිලනාහට යුද්ධ යහනක් දෙන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි සචුරි මහණෝ ස්වල්පමාත්‍ර ආබාධයෙකුත් සෙනසුන් පිළිබහන් (අන්කෙනකුට එය පරිභෝග කරන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, අල්පමාත්‍ර ආබාධයෙකින් සෙනසුන් නො පිළිබැඟිය යුතු. යමෙක් පිළිබහන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

47. එ සමයෙහි සනොළොස්වැගි මහණෝ ‘අපි මෙහි වස් වසන්නම්හ’යි කියා පිටිසරබද මහවෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. සචුරි මහණෝ වෙහෙර පිළිසකර කරන සනොළොස්වැගි මහණුන් දුටුහ. දැක, ‘ඇවැත්නි, මේ සනොළොස්වැගි මහණු එක්තරා වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්. අපි දැන් උන් නගාසිටුවමහ’යි කීහ. ඔවුන් අතුරෙන් සමහරු ‘ඇවැත්නි, පිළිසකර කොට නිමවන තෙක් බලාපොරොත්තුවුවු, පිළිසකර කොට නිමි කල්හි නගාසිටුවන්නම්හ’යි කීහ. එ කල්හි සචුරි මහණු සනොළොස්වැගි මහණුන් බණවා ‘ඇවැත්නි, නැගිසිටිවු (ඉවත්වවු) විහාරය අපට පැමිණේ යැ’යි කීහ.

“ඇවැත්නි, කල් තබා ම කියැයුතු වූයේ නො වේ ද? (එසේ කියන ලද නම්) අපි අන් වෙහෙරක් පිළිසකර කරන්නමෝ වේ දැ”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, විහාරය සහසතු නො වේ දැ”යි සචුරියෝ ඇසූහ:

“එසේ ය ඇවැත්නි විහාරය සහසතුයැ”යි ඔහු කීහ.

“ඇවැත්නි, නැගිටින්න (ඉවත්වන්න) විහාරය අපට පැමිණේයැ”යි සචුරියෝ කීහ.



“මහජලකො ආවුසො විහාරො. තුමෙහ 'පි වසථ මයමපි වසිංසාමා”ති. “උට්ඨෙඨාචුසො අමනාකං විහාරො පාපුණාති”ති. කුපිතා අනත්තමනා ගිවායං ගහෙතො නික්කඛ්ඤාමානා රොදන්ති. භික්ඛු එවමාහංසු “කිසං තුමෙහ ආවුසො රොදා”ති.

“ඉමෙ ආවුසො ජබ්බගගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා අමෙහ සබ්බිකා විහාරා නික්කඛ්ඤන්ති”ති.

යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඛ්ඤන්ති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. -පෙ- සච්චං කීර භික්ඛුවෙ ජබ්බගගියා භික්ඛු කුපිතා අනත්තමනා භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඛ්ඤන්ති. සච්චං හගවා -පෙ- විගර්හිතො ධම්මිං කථං කතො භික්ඛු ආමනෙත්ති.

“න භික්ඛුවෙ කුපිගෙන අනත්තමනෙන භික්ඛු සබ්බිකා විහාරා නික්කඛ්ඤන්ති. යො නික්කඛ්ඤාය, යථාධම්මො කාරෙතඛ්ඤා. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ සෙනාසනං ගාහෙතුන්ති.”

48. අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසී: ‘කෙන ඤා ඛො සෙනාසනං ගාහෙතඛ්ඤන්ති?’ හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛුවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමන්තාගතං භික්ඛුං සෙනාසනගාභාසකං සමුදන්ති: යො න ජ්ඣගතිං ගවෙජ්ජයා, න දෙසාගතිං ගවෙජ්ජයා, න හයාගතිං ගවෙජ්ජයා, න මොහාගතිං ගවෙජ්ජයා, ගහිතාගහිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ සමුදන්තිඛ්ඤා:

පඨමං භික්ඛු යාවිතඛ්ඤා, යාවිතො ව්‍යකෙතන භික්ඛුනා පට්ඨලෙන සචෙතා ඤාපෙතඛ්ඤා:

“ඇවැත්නි, විහාරය මහත් ය, තෙපින් වසවු. අපින් වසන්-  
නමු”යි සතොලොස්වැගියෝ කිහි. එවිට සවැගි මහණෝ කුපිත ව  
නො සතුටු වූ, “ඇවැත්නි, නැගිටිවු”යැ යි කියා බෙල්ලෙන් අල්ලා  
නික්මවත් (පිටතට ඇද දමත්.) ඔහු නික්මවනු ලබන්නාහු හඬත්.  
“ඇවැත්නි, තෙපි කුමට හඬවු දැ”යි හික්මුණු අසත්.

“ඇවැත්නි, මේ සවැගි මහණෝ කිපුණාහු නො සතුටු වූවාහු  
අප සහසතු වෙහෙරින් නෙරපත්”යැ යි ඔහු කිහි.

“යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්ද... ඔහු සවැගි මහණහු කුපිත ව නො  
සතුටු ව කෙසේ නම් හික්මුණ් සහසතු වෙහෙරින් නෙරපන්නාහු  
දැ”යි ලාමක කොට සිත්ත, දෙස් නගත්, අගුණ පතුරුවත්.

එ කල්හි ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් යැල  
කළාහ ... “මහණෙනි, සවැගි මහණහු කුපිත ව නො සතුටු ව මහණුන්  
සහසතු වෙහෙරින් නෙරපන්නාහු ද? ඒ සැබෑ ද?” භාග්‍යවතුන්  
වහන්සේ අසා වදළුසේක. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි මහණහු  
කිහි. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් ගරභා දෑහැමි කථා කොට  
හික්මුණ් බණවා,

“මහණෙනි, මහණකු කිපී නො සතුටු ව මහණෙක් සහ සතු  
වෙහෙරින් නො ම නෙරැපියැයුතු. යමෙක් නෙරැපන්නේ වී නම්  
ඔහුට ධර්මය වූ පරිදි (විනයනීතිය පරිදි) දඬුවම් කැරැවියැයුතුය.  
මහණෙනි, සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

48. එ කල්හි මහණුනට ‘කවරකු විසින් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු  
දැ’යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ වග දැන්වූහ.

“මහණෙනි, අඛණ්ඩ පසෙකින් සමන්විත මහණක්හු සෙනසුන් ගන්-  
වන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. යමෙක් ජිඤ්ඤෙන්  
අගතියට නො යන්නේ ද, දොෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද  
බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද මූළායෙන් අගතියට නො යන්නේ  
ද ගත් නොගත් සෙනසුන් දන්නේ ද මේ ඒ අඛණ්ඩ පස ය.  
මහණෙනි, ඒ මහණ මෙසේ සම්මත කටයුතු ය.

පළමු කොට (සෙනාසන ගාභාපක බව පිළිගනු පිණිස)  
මහණෙක් යැදියයුතු. යැද, වියත් ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤ  
තෙමේ මෙසේ දැන්වියැයුතු:

“සුඡාතු මෙ භතෙන සඛෙසා. යදි සඛස්සස්ස පත්තකලං සඛෙසා ඉත්තනාමං හික්ඛුං සේනාසනගාභාපකං සම්මතෙකයා. එසා ඤාතති.

සුඡාතු මෙ භතෙන සඛෙසා. සඛෙසා ඉත්තනාමං හික්ඛුං සේනාසනගාභාපකං සම්මතති. යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස හික්ඛුතො සේනාසනගාභාපකස්ස සම්මති. සො තුණ්හස්ස, යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සඛෙසන ඉත්තනාමො හික්ඛු සේනාසනගාභාපකො. ඛමති සඛස්සස්. නස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමී”ති.

අථ ඛො සේනාසනගාභාපකානං හික්ඛුනං එතදභොසී: “කථන්තු ඛො සේනාසනං ගාභෙනඛ්ඛතති.” භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පඨමං. ශික්ඛු ගණෙතුං, හික්ඛු ගණෙතො සෙය්‍යා ගණෙතුං, සෙය්‍යා ගණෙතො සෙය්‍යගෙහන ගාභෙතුන්ති.”

සෙය්‍යගෙහන ගාභෙනා සෙය්‍යා උස්සාදයිංසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ විහාරගෙහන ගාභෙතුන්ති.”

විහාරගෙහන ගාභෙනා විහාරං උස්සාදයිංසු -පෙ-

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පරිචෙනගෙහන ගාභෙතුන්ති.”

පරිචෙනගෙහන ගාභෙනා පරිචෙනං උස්සාදයිංසු.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ අනුභාගමී දතුං. ගහිතෙ අනුභාගෙ අසෙසු හික්ඛු ආගච්ඡති න අකාමා දුතඛ්ඛො”ති.

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල ඇත්තේ වී නම්, සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහු සෙනසුන් ගන්වන්නාකු කොට සම්මත කෙරේවා. මේ ඥාපිතිය යැ.”

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහු සෙනසුන් ගන්වන්නාකු කොට සම්මත කෙරෙයි. යම් ආයුෂ්මතක්හට මෙනම් මහණහට සෙනසුන් ගන්වන සම්මතිය (දීම) රිසියෙන්නේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්නේ නම් හේ කියාවා.

සඤ්ඤා විසින් මෙ නම් මහණ සෙනසුන් ගන්වන්නාකු කොට සම්මත විය. සඤ්ඤාට (එය) රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය සලකමි” යනු යැ.

එ කල්හි සෙනසුන් ගන්වන මහණහට “කෙසේ නම් සෙනසුන් ගැන්වියැ යුතු ද?”යි මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පළමු කොට මහණුන් ගණන් කරන්නට, මහණුන් ගැණ යහන් ගණින්නට, යහන් ගැණ යහන් පිරිසෙයින් (යහන් ගණනට) යහන් ගන්වන්නට අනුදැනිමි”යි වදළ සේක.

යහන් ගණනින් යහන් ගන්වන්නාහු යහන් ඉතිරි කළාහ.

“මහණෙනි, විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදැනිමි” යි වදළසේක.

විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු විහාරයක් ඉතිරි කළහ....

“මහණෙනි, පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නට අනුදැනිමි”යි වදළසේක.

පිරිවෙන් ගණනින් සෙනසුන් ගන්වන්නාහු පිරිවෙනක් ඉතිරි කළාහ.

“මහණෙනි, නැවත තව කොටසක් ද දෙන්නට අනුදැනිමි. එ අතිරේක කොටස ගත් කලැ අන් මහණෙක් ආයේ වී නම් නො කැමැත්තෙන් (ඔහුට) ඒ අනුභාගය (සෙනසුන් කොටස) නොදියැ යුතු යැ” වදළසේක.

49. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නිසයිමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාහෙනති. හගච්ඡො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නිසයිමෙ ධීනස්ස සෙනාසනං ගාහෙතඛ්ඪං. යො ගාහෙය්‍ය ආපන්න ඥාකටස්ස”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සෙනාසනං ගාහෙත්වා සඛ්ඪකාලං පටිබාහන්ති. හගච්ඡො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සෙනාසනං ගාහෙත්වා සඛ්ඪකාලං පටිබාහිතඛ්ඪං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපන්න ඥාකටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වස්සානං තෙමාසං පටිබාහිතුං උතුකාලං න පටිබාහිතුන්ති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදගොසි “කති භු ඛො සෙනාසනගාහා?”ති. හගච්ඡො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“නයො මෙ භික්ඛවෙ සෙනාසනගාහා: පුරිමකො පච්ඡිමකො අනතරාමුක්ඛකො. අපරජ්ජගතාය ආසාලනියා පුරිමකො ගාහෙතඛ්ඪං, මාසගතාය ආසාලනියා පච්ඡිමකො. ගාහෙතඛ්ඪං, අපරජ්ජගතාය පචාරණාය ආයතිං වස්සාවාසඤ්ඤාය අනතරාමුක්ඛකො ගාහෙතඛ්ඪං. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ නයො සෙනාසනගාහා”ති.

දුතියභාණුවාරං නිට්ඨිතං.

49. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු උපචාර සීමායෙන් පිටත සිටියා හට සෙනසුන් ගන්වන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උපචාර සීමාවෙන් පිටත සිටි මහණහට සෙනසුන් නො ගැන්වියැයුතු. යමෙක් ගන්වන්නේ නම් දුකළා ඇවැත් වන්නේ” ය.

එ සමයෙහි මහණහු සෙනසුන් ගන්වා සියලු කාලයෙහි අත් මහණුහට පිළිබඟන් (එන්නට නො දෙත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ.

“මහණෙනි, සෙනසුන් ගන්වා (තමනට පවරවා ගෙන) සියලු කල්හි ප්‍රතිබාහනය (අත් මහණුහට එන්නට නො දී ඔවුන් බැහැර කිරීම සෙනස්න අත්තැර තමන් සතු කොටගෙන තැබීම) නො කළයුතු. යමෙක් ප්‍රතිබාහනය කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වස් තුන් මස නමා ඉන්නා සෙනස්න පිළිබඟන්නට (අත් අයට අත් කරගන්නට නොදී නමා සතුව ම පවත්වන්නට ද සතු කාලයෙහි [සෙසු මාසේ] නො පිළිබඟන්නට [නමා සතු කොට ගෙන ම නබා නොගන්නට] අත් මහණුන් එය පරිහරණය කරන්නට ආවොත් ඔවුන් නො වළක් වන්නට) අනුදනිමි”යි වදළසේක.

එ කල්හි “සෙනසුන් ගැන්වීම කියෙක් ද?”යි භික්ෂුහට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක:)

“මහණෙනි, පුරිමකය, පඤ්චමකය, අනන්තරාමුක්කකයැ යි සෙනසුන් ගැන්වීම තුනෙක, ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගියාට පසු දින පළමු සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. ඇසළ පුණ්‍යපසොළොස්වක ගතව මසක් ගිය කලැ පැයීම සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. වස් පචාරණය ගත වූ කලැ (ඉතිරි අටමාසය සඳහා ද) එයින් මතු වස් විසීම පිණිස අනන්තරාමුක්කක සෙනසුන් ගැන්වීම කළයුතු. මහණෙනි, මෙ සෙනසුන් ගැන්වීම තුන යැ”.

දෙවෙනි බණවර නිමියේ යි.

50. නෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්ඤ සත්ථාපුත්තො සාවස්ථියං සේනාසනං ගහෙත්වා අක්කන්තරං ගාමිකාවාසං අගමාසි. තත්ථි සේනාසනං අග්ගහෙසි. අප් ඛො තෙසං භික්ඛූනං එතදහොසි: “අයං ඛො ආවුසො ආයස්මා උපනන්ඤ සත්ථාපුත්තො භණ්ඩනකාරකො කලහකාරකො විවාදකාරකො භස්සකාරකො සබ්බෙ අධිකරණකාරකො. සවායං ඉධ වස්සං වසිස්සන්ති සංඝොව මයං න එංසුං වසිස්සාම. හන්ඤ නං පුට්ඨාමා”ති.

අප් ඛො නෙ භික්ඛූ ආයස්මන්තං උපනන්ඤ සත්ථාපුත්තං එතද-  
වොචු: “නත්ථ නයා ආවුසො උපනන්ඤ සාවස්ථියං සේනාසනං  
ගහිතන්ති.”

“එවමාවුසො”ති.

“කිං පන ත්වං ආවුසො උපනන්ඤ එකො දෙව පටිබාහසි”ති,

“ඉධ’දනාහං ආවුසො මුක්ඛාමි. තත්ථ ගණ්ණාමි”ති.

යෙ නෙ භික්ඛූ අස්ථිථා සත්තථායා උප්පන්නො කුක්කච්චකා  
සිකඛාකාමා නෙ උප්පත්තියන්ති ඛියන්ති විපාවෙනති: “කපං හි නාම  
ආයස්මා උපනන්ඤ සත්ථාපුත්තො එකො දෙව පටිබාහිස්සති”ති.  
හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. අප් ඛො හගවා -පෙ- එතස්මිං  
නිදන්තෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසබ්බං සන්තිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං  
උපනන්ඤ සත්ථාපුත්තං පටිපුජිථි “සච්චං කිර ත්වං උපනන්ඤ එකො  
දෙව පටිබාහසි”ති.

“සච්චං හගවා.”

විගරහි බුද්ධො හගවා: “කපං හි නාම ත්වං මොසපුරිස එකො  
දෙව පටිබාහිස්සසි, තත්ථ නයා මොසපුරිස ගහිතං ඉධ මුක්ඛං.  
ඉධ නයා ගහිතං තත්ථ මුක්ඛං. එවං ඛො ත්වං මොසපුරිස උභයත්ථ  
පටිබාහිරො. නෙතං මොසපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං  
වා භියෙය්‍යාභාවාය. අප් ඛො තං අප්පසන්නානං වෙච අප්පසාදය  
පසන්නානාඤ ඵකථවානං අක්කප්පකායා”ති. විගරහිත්වා ධම්මං කපං  
කත්වා භික්ඛූ ආමරොහසි: “න භික්ඛවො එකෙන දෙව පටිබාහිතබ්බා,  
යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨස්සා”ති.

50. එ සමයෙහි ශාක්‍යපුත්‍ර වූ උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ සැවැත්හි සෙනසුන් ගෙන, එක්තරා කුඩා ගමෙක ආවාසයකට ගියේ ය. එහි ද සෙනස්නක් ලැබ ගත්තේ ය. එ කලා ඒ මහණුවා, “ඇවැත්නි, මේ ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ අරගල කරන්නෙකි, කලහ කරන්නෙකි, විවාද කරන්නෙකි, කතාබහෙන් ආරාධුල් උපදවන්නෙකි, සඤ්ඤා අතර නඩු ඇති කරන්නෙකි. මේ තෙම මෙහි වස් වසන්නේ වී නම්, අපි හැම දෙනා ම පහසු සේ නො වසන්නාවු. උබැවින් ඔහු විමාරමු” යි ටෙ සිත විය.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණු ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරුවාට, “ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, ඔබ විසින් සැවැත්හි සෙනස්නක් ගන්නා ලද්දේ නොවේ ද?” යි කීහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ කීහ.

“ඇවැත් උපනඤ්ඤයෙනි, කිමක් ද? එක් කෙනෙක් ම වූ ඔබ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන් කෙරෙත් ද (නමනට වෙන් කොට ගෙන සෙස්සන් එයින් වළක්වත් ද)?”

“ඇවැත්නි, දැන් මෙහි සෙනස්න මුදම්. (අත්හරිමි). එහි සෙනස්න ගනිමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද ලද දැයිත් සතුටු වන්නෝ ද ලජ්ජා ද, කුකුස් කරන්නෝ ද, ශික්‍ෂා රකිනුයෙහි කැමැත්තෝ ද, ඔහු “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍ර උපනඤ්ඤ තෙරණුවෝ එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහන්නෝ ද” යි පහන් කොට සිත්, දෙස් නගන්, නො ගුණ පතුරවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා, ශාක්‍ය පුත්‍ර උපනඤ්ඤයන් බණවා, “උපනඤ්ඤයෙනි, තෙපි එක් කෙනෙක් වූ සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහවු ද? සැබෑ ද?” යි අසා වදළසේක.

“සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔබ කීහ.

“හිස් මිනිසු, හෝ එකෙක් වූ කෙසේ නම් සෙනසුන් දෙකක් පිළිබහයි ද හිස්මිනිසු, නා විසින් එහි (සෙනස්නක්) ගන්නා ලද්දේ මෙහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. මෙහි (සෙනස්න) ගන්නා ලද්දේ එහි (සෙනස්න) මුදන ලද්දේ ය. හිස්මිනිසු, මෙසේ ම තෝ දෙ තන්හි ම පරිබාහිර වූයෙහි (සෙනස්නක් නැත්තෙක් වූයෙහි). හිස්මිනිසු, මෙය සස්න කෙරෙහි පහන් නො වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ වැඩිම පිණිස ද නො වේ. වැළි නො පහන් වූවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ සමහර කෙනෙකුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. ගරහා දහැමි කතා කොට, මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, එක් මහණෙක්හු විසින් සෙනසුන් දෙකක් නො පිළිබැඟියුතු (නමනට වෙන් කොට නො ගතයුතු). යමෙක් පිළිබහන්නේ නම්, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.



51. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා භික්ඛූනං අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති. විනයස්ස වණණං භාසති. විනයපරියන්තියා වණණං භාසති. ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමනො උපාලිස්ස වණණං භාසති. භික්ඛූනං එතදහොයි: “භගවා ඛො අනෙකපරියායෙන විනයකථං කථෙති, විනයස්ස වණණං භාසති, විනයපරියන්තියා වණණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස ආයසමනො උපාලිස්ස වණණං භාසති. හද්ද මයං ආවුසො ආයසමනො උපාලිස්ස සනතිකෙ විනයං පරියාපුණාමා”ති. තෙ ව බහු භික්ඛු ථෙරා ව නවා ව මජ්ඣිමා ව ආයසමනො උපාලිස්ස සනතිකෙ විනයං පරියාපුණන්ති. ආයසමා උපාලි ධීතකො’ව උද්දිස්සති ථෙරානං භික්ඛූනං ගාරවෙන. ථෙරාපි භික්ඛු ධීතකා’ව උද්දිසාපෙනති ධම්මගාරවෙන. තත්ථ ථෙරා වෙව භික්ඛු කිලමන්ති ආයසමා ව උපාලි.

භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නවකෙන භික්ඛුනා උද්දිසනෙන සමකෙ වා ආයනෙ නිසිදිතුං උච්චතරකෙ වා ධම්මගාරවෙන. ථෙරෙන භික්ඛුනා උද්දිසාපෙනෙන සමකෙ වා ආයනෙ නිසිදිතුං නිවතරකෙ වා ධම්මගාරවෙනා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන බහු භික්ඛු ආයසමනො උපාලිස්ස සනතිකෙ ධීතකා’ව උද්දෙසං පනිමානෙනානා<sup>1</sup> කිලමන්ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සමානාසනිකෙහි සහ නිසිදිතුන්ති.”

අථ ඛො භික්ඛූනං එතදහොයි: “කිත්තාවතා නු ඛො සමානාසනිකො හොති?”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිවස්සනතරෙන සහ නිසිදිතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන සමඛුද්ධා භික්ඛු සමානාසනිකා එකමඤ්ඤෙ<sup>2</sup> නිසිදිතා මඤ්ඤං භිද්දංසු. එකපියෙ<sup>3</sup> නිසිදිතා පියං භිද්දංසු. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ නිවග්ගස්ස මඤ්ඤං, නිවග්ගස්ස පියන්ති.” නිවග්ගො පි මඤ්ඤෙ නිසිදිතා මඤ්ඤං භිද්දං, පියෙ නිසිදිතා පියං භිද්දං.

1. පනිමානෙනා - සනා.

2. මඤ්ඤෙ - මජ්ඣං, සිද්ධං.

3. පියෙ - මජ්ඣං, සිද්ධං.

51. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූනට නොයෙක් කරුණින් විනය කථාව වදනසේක. විනයයේ ගුණ වණන සේක. විනය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදනසේක. ආදර්ශ කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදනසේක: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වූ කලි නොයෙක් කරුණින් විනය කථාව වදනසේක. විනයයේ ගුණ වදනසේක. විනය බණ ඉගැන්වෙහි ගුණ වදන සේක. ආදර්ශ කොට කොට උපාලි තෙරුන්ගේ ගුණ වදන සේක. ඇවැත්නි, අපි උපාලි තෙරුන් වෙත විනය පුහුණු කරමිහ” යි භික්ෂූනට මේ සිත විය. ඒ බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූහු ද නවක භික්ෂූහු ද මධ්‍යම භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරුන් වෙත විනය බණ උගනිත්. උපාලි තෙරණුවෝ තමනට වඩා මහලු තෙරුනට ගෞරවයෙන් සිටියාහු ම (සිට ගෙන ම) බණ උදෙසයි (උගන්වයි), ස්ථවිර (වැඩි මහලු) භික්ෂූහු ද සිටගත්තාහු ම ධර්මගෞරවයෙන් (විනය) උදෙසවාගනිත් (කියවා ගනිත්), එහි ස්ථවිර භික්ෂූහු ද උපාලි තෙරණුවෝ ද (බොහෝ වේලා) (සිටගත් වන ම සිටියාහු) වෙහෙසට පැමිණෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, උදෙසන (බණ උගන්වන) නවක මහණහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ වඩා උස් අස්නෙක හෝ ඉඳින්නට ද, උදෙස්වන (ඉගෙනගන්නා) ස්ථවිර භික්ෂූහු විසින් ධර්මගෞරවයෙන් සමාන අස්නෙක හෝ (උගන්වන තෙරුන්ගේ අස්නට) වඩා මිටි අස්නෙක හෝ තිඳින්නට ද අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂූහු උපාලි තෙරුන් සමීපයෙහි සිටගත්තාහු ම උදෙසීම බලාපොරොත්තු වන්නාහු වෙහෙසෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සමානාසනිකයන් සමග හිඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි භික්ෂූනට “කොපමණෙකින් සමානාසනිකයෙක් වන්නේ ද?” යි මේ සිත විය. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් වසක් අතර දැති (නමාට වඩා වස් එකක් හෝ දෙකක් වැඩි හෝ අඩු) මහණකු හා එක් අස්නෙහි ඉඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ සමානාසනික මහණහු එක් ඇදෙක හිඳ ඇඳ බිත්ඳහ. (කඩා දමුහ). එක් පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩුහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තුන් දෙනකුනට ඇඳ ද තුන් දෙනකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළසේක. තුන්දෙනෙක් ද ඇදෙක හිඳ එය කැඩුහ, පුටුවෙක හිඳ පුටුව කැඩුහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුට්ඨශක්ඛං මඤ්ඤං දුට්ඨශක්ඛං පිට්ඨනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අසමානාසනිකෙහි සහ දිසාසනෙ නිසිදිතුං කුක්කුච්චායනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙතො පණ්ඩිතං මාතුගාමං උභතො-  
බාඤ්ජනකං අසමානාසනිකෙහි සහ දිසාසනෙ නිසිදිතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි ‘කිත්තකපච්ඡිමං නු ඛො දිසාසනං  
හොති’ති -පෙ-

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ යං තිණ්ණිකං පහොති<sup>1</sup> එත්තකපච්ඡිමං  
දිසාසනනති.”

52. තෙන ඛො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමංතො සඤ්ඤා  
අත්ථාය සාලිඤ්ඤං පාසාදං කාරාපෙතුකාමා හොති හත්ථිනඛකං, අථ  
ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි “කිත්තු ඛො හගවතා පාසාදපරිභොගෙ  
අනුඤ්ඤාතො කිං අනුඤ්ඤාතො?”<sup>2</sup>ති. හගවතො එතමඤ්ඤං  
ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සබ්බං පාසාදපරිභොගනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන රඤ්ඤා පසෙතදිස්සා කොසලස්ස  
අය්‍යකා කාලකතා හොති. නස්සා කාලකිරිඨාය සඤ්ඤා ඛුං  
අකපපිට්ඨපණ්ණං උප්පන්නං හොති. සෙය්‍යපීදං ආසාදි පලලචෙක්ඛා  
ගොණකො විත්තකො පටිකා පටලිකා තුලිකං විකකිකං උදුලොමිකං  
එකනතලොමිකං කට්ඨිස්සං කොසෙය්‍යං කුත්තකං කම්බලං හත්ථකරං  
අස්සකරං රථකරං අජිතපච්චෙණි කාදලිමිහපවරපච්චකරං සඋක්කරච්ඡදං  
උභතොලොභිතකුපධානං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආසාදියා පාදෙ ජිජිඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා,  
පලලංකස්ස වාලෙ භිජිඤ්ඤා පරිභුඤ්ඤා, තුලිකං විජ්ජෙතො බිම්බොහනං  
කාතුං, අවසෙසං භුමිකරණං කාතුනති.”

1 . භික්ඛං නසහොති - සිඬු, මජ්ඣං,

“මහණෙනි, දෙදෙනෙකුනට ඇඳ ද දෙදෙනෙකුනට පුටුව ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි හික්කුණු සමාසනික නොවන හික්කුණ හා දික් අස්නෙහි හිඳින්නට කුකුස් කෙරෙන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පණ්ඩිතයා ද මාගම ද උභතොක්ඛාප්තකයා ද හැර, (සෙසු) අසමානාසනිකයන් හා එක් දිර්ඝාසනයෙහි ඉඳගන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කල්හි ‘කොතෙකින් පැසිම් අස්න දිසාසනයෙක් වේ ද?’ යි හික්කුණට මෙ සිත විය ...

“යම් අස්නෙක් තුන් දෙනෙකුනට සැහෙයි ද. දිසාසනය එ පමණින් පැසිම් අස්න යැ (තුන් දෙනෙකුනට පමණක් ඉඳින හැකි අස්න අඩු ම ප්‍රමාණයේ වූ දික් අස්න යැ) යි වදළ සේක.

52. එ සමයෙහි මීගාර මාතෘ නම් වූ විශාඛා තොමෝ ආලින්දයක් (ඉස්තෝප්පුවක්) සහිත වූ ඇත්කුඹු සටහන් මත්තෙහි ටැම් බැඳ තැනූ ප්‍රාසාදයක් සංඝයා උදෙසා කරවන්නට කැමැත්තී වූවාය. එ කල මහණුනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හික්කුණට කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයෙක් අනුදන්නා ලද ද? කෙබඳු ප්‍රාසාද පරිභෝගයෙක් නො අනුදන්නා ලද ද?” යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සියලු ප්‍රාසාද පරිභෝගය අනුදනිමි” යි වදළ සේක.

එ සමයෙහි පසේනදි කොසොල් රජුගේ මිත්තණියෝ කල්ලිය කළාහ. ඇගේ කල්ලියෙන්, දික්සහළා පුටු ය, පළහය, සන්තරභුලට වඩා දික් ලොම් ඇති ඇතිරි ය, එළලොමින් කළ විසිතුරු ඇතිරි ය, එළලොම් මුවා සුදු ඇතිරි ය, පුළුනෙන් පිරු ඇතිරි ය, ගනපුප් ඇති එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, සිංහවායාදි රූපයෙන් විසිතුරු එළලොම් මුවා ඇතිරි ය, එක් පැත්තෙක පමණක් ලොම් ඇති එළලොම්මුවා ඇතිරි ය, දෙ පැත්තේ ම ලොම් ඇති එළ ලොම්මුවා ඇතිරි ය, තිහිරිහුසින් විසූ රත්කපු කම් කළ පසතුරුණ, ලොම්මුවා පලස, නිළියන් සොළොස් දෙනෙකුන්ට සිට රහ පාන්නට තරම් දික් පුළුල ඇති මහ ඇතිරි ය, ඇතුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් පිට අතුරන ඇතිරි ය, රියෙහි අතුරන ඇතිරි ය, අසුන් දිවිසමින් කළ පසතුරුණ, දෙපසැ රතු කොටට නැඹු උඩු වියන් සහිත කෙසෙල් මුව සමින් කළ මහභූ පසතුරුණ යන මේ බොහෝ අකැප බඩු යන බොහෝ නොකැප බඩු සංඝයාට උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, දික් සහළා පුටුවේ පා සිඳ පරිභෝග කරන්නට ද, පළඟෙහි ව්‍යාල රූප බිඳදමා පරිභෝග කරන්නට ද, පුළුන් මෙට්ටය මැහුම් ලිහා කොටට කරන්නට ද, ඉතිරි දැ බුමුතුරුණ කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවස්සියා අවිදුරෙ අඤ්ඤානරක්ඛි ගාමකාවාසෙ ආවාසිකා හිතඤ්ඤා උපද්දනා හොතති ආරක්ඛකං ගමිකානං හිතඤ්ඤානං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙනානා. අථ ඛො තෙසං හිතඤ්ඤානං එතදගොසී: “එතරහි ඛො මයං ආවුසො උපද්දනා ආගන්තුකගමිකානං හිතඤ්ඤානං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙනානා. හඤ්ඤා මයං ආවුසො සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස දෙව තස්ස සන්තකං පරිභුඤ්ජ්‍යාමා”ති. තෙ සබ්බං සංසිකං සෙනාසනං එකස්ස අදංසු. ආගන්තුකා හිතඤ්ඤා තෙ හිතඤ්ඤා එතදවොචු: ‘අමහංකං ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙපා’ති.

“නක්ඛාචුසො සබ්බිකං සෙනාසනං සබ්බං අමෙහති එකස්ස දිගන්තති.” “කිං පන තුමෙහ ආවුසො සබ්බිකං සෙනාසනං විස්සජ්ජෙපා”ති.

“එවමාචුසො”ති. යෙ තෙ හිතඤ්ඤා අපජිව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති ථියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම හිතඤ්ඤා සබ්බිකං සෙනාසනං විස්සජ්ජෙසුන්තති”ති. අථ ඛො තෙ හිතඤ්ඤා හගවතො එතමකං ආරොවෙසුං.

“සච්චං කීර හිතඤ්ඤා හිතඤ්ඤා සබ්බිකං සෙනාසනං විස්සජ්ජෙහති”ති?

“සච්චං හගවා.”

විගරහි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම තෙ හිතඤ්ඤා මොසාපුරියා සබ්බිකං සෙනාසනං විස්සජ්ජෙසුන්තති. නොනං හිතඤ්ඤා අපසසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගරහිකා ධම්මං කථං කතා හිතඤ්ඤා ආමනොතසී:

පඤ්චමානි හිතඤ්ඤා අවික්ඛාජ්ජයානි න විස්සජ්ජෙතඛබ්බානි සබ්බෙහ වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විස්සජ්ජනානි අවික්ඛාජ්ජානි ගොතඤ්ඤා යො විස්සජ්ජෙයා ආපත්ති පුලලව්වයස්ස. කතමානි පඤ්ඤා: ආරාමො ආරාමව්‍යපු. ඉදං පඨමං අවික්ඛාජ්ජයං න විස්සජ්ජෙතඛබ්බං සබ්බෙහ වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විස්සජ්ජනමි අවික්ඛාජ්ජං ගොති. යො විස්සජ්ජෙයා ආපත්ති පුලලව්වයස්ස.

විහාරො විහාරව්‍යපු, ඉදං දුතියං අවික්ඛාජ්ජයං. න විස්සජ්ජෙතඛබ්බං සබ්බෙහ වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විස්සජ්ජනමි අවික්ඛාජ්ජං ගොති. යො විස්සජ්ජෙයා ආපත්ති පුලලව්වයස්ස.

53. එ සමයෙහි සැවැත් නුවරට නොදුරෙහි එක්තරා කුඩා ගමක ආවාසයෙක වසන භික්ෂු ආගන්තුක වූ ද ගමක වූ ද භික්ෂුවට සෙනසුන් පනවන්නාහු එයින් පීඩාවට පත් වූහ. එකල ඒ භික්ෂුවට මේ සිත විය. “ඇවැත්නි, දැන් වනාහි අපි ආගන්තුක වූ ද ගමක වූ ද මහණුවාට සෙනසුන් පනවන්නාවෝ පීඩාවට පැමිණියමහ. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දෙමු. ඔහු සතු වූ එය පරිභෝග කපන්නමු” යනු යි. ඔහු සියලු සහසතු සෙනස්න එක් මහණකුට දුන්හ. ආගන්තුක මහණු ‘ඇවැත්නි, අපට සෙනසුන් පනවන්නැ’ යි කිහ.

“ඇවැත්නි සහ සතු සෙනස්නෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් එක් මහණකුට දෙනලද” යි (නොවාසික මහණහු) කිහ. “ඇවැත්නි, කිසේද? තෙපි සහසතු සෙනස්න එක් කෙනකුට පවරා දුන්නහු ද?” යි ඔහු ඇසූහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කිහ. අල්පෙව් වූ ... යම් හික්ෂු කෙනෙක් වෙන් ද, ... ඔහු “කෙසේ නම් භික්ෂු සහසතු සෙනසුන් එකකුට පවරා දෙන්නාහු ද” යි ලාමක කොට යිතත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති එ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු සහසතු සෙනස්න (එක් මහණකුට) පවරාදුන්නාහු ද? සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“එසේ ය භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔහු කිහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ හිස් පුරුෂයෝ සහසතු සෙනස්න කෙනකුට පැවැරුවෝ ද? මෙය නොපහත් වුවන්ගේ පැහැදිලි පිණිස ද ... නො වේ” යැ යි වෙසෙසින් ගැඹුණු සේක. ගර්භා දූහැමි කපා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මෙ පස සබ්බසා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ අනෙකකුට (පෞද්ගලික අයිතියට) නොදිය යුතු ය, නො පැවරියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය. කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය, ආරාම වන්න, මේ පළමු වන නො දියයුතු දෑ ය. සබ්බසා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වෙයි. යමෙක් දෙන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විහාරය ද විහාර වන්න ද දෙවෙනි අවිසංසජ්ජය වස්තු ය. සබ්බසා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් පුද්ගලයකු සතු කොට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

[illegible]

ලොහකුඹි ලොහහාණකං ලොහවාරකො ලොහකවාහං වාසි  
ඵරස්ස කුඨාරි චුක්ඛලො නිබ්බදනං ඉදං චතුක්ඛං අවිසංසුඡයං. න  
විසංසුඡයනං සංඛෙසන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විසංසුඡිතම්  
අවිසංසුඡිතං හොති. යො විසංසුඡයා ආපත්ති පුලලවට්ඨස්ස.

විලලි වෙළුම් මුද්‍රණ, බලිපං, නිනං, මහාකා දරුණුකිං.  
මහාකාණකිං, ඉදං, පණ්ඩිතං, අවිසායනං, න විසායනං.  
සමෙතන වා ගමනෙත වා පුනතලෙන වා, විසායනං, අවිසායනං.  
හොති, යො විසායනං, ආපනි පුලලිවිසායනං.

ඉමානි බො හිකබ්වෙ පක්ෂවි අවිසාසජීයානි න විසාසජන-  
කබ්බානි සබෙසන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා විසාසජීයානිපි  
අවිසාසජීයානි හොනති. යො විසාසජනායා අප්පත්ති පුලුච්ච-  
යසාසා''ති.

54. අර්ධ බෝ හඟවා සාවිත්‍රියා යථාචරිතාං විහරිතා යෙන කීවාගිරි තෙන වාරිකං පක්කාමි මහතා හික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනොති හික්ඛුසතෙහි සාරිපුත්තමොග්ගලලානෙහි ව. අසොසාසුං බො අසොසිපුත්තබ්බසුතා හික්ඛු “හඟධා කිර කීවාගිරිං ආගච්ඡති මහතා හික්ඛුසබ්බෙන සද්ධිං පඤ්චමනොති හික්ඛුසතෙහි සාරිපුත්ත මොග්ගලලානෙහි ව”. “හඤ මයං ආවුසො සබ්බං සබ්බිකං සෙනා- සනං භාජෙම. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලලානා පාපිකානා ඉච්ඡානා වසං ගතා. න මයං මනසං සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙසො- මා”ති. තෙ සබ්බං සබ්බිකං සෙනාසනං භාජෙසුං.

[illegible]

1. පහත දැක්වෙන්නා - ඔප්ප.

ඇද ද පුටුව ද බිස්ස ද කොට්ටය ද යන මේ තෙවෙනි අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුද්ගලයකු සතු කොට) නො පැවරිය යුතු ය. එසේ දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද, තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ලොහො සැළි ය, ලොහො පැණ, ලොහො කළ ය, ලොහො කටාරම, වැය, පොරොව, කෙටේරිය, උදුල්ල, නියන යන මේ සතර වන අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ පුහුලකු සතු කොට නො දියයුතු ය. යමෙක් එසේ දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

චැල්, හුන, මුදුනණ, බබුස්තණ, සෙසු තණවර්ග, මැටි, ලිබඩු, මැටිබඩු, යන මේ පස්වන අවිසංසර්ගය වස්තු ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) මහණකුට නො දියයුතු ය. දෙන ලද්දේ ද නො දෙන ලද්දේ වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙහි, මොහු අවිසංසර්ගය (පුද්ගලයකු සතු කොට නො දිය යුතු) වස්තු පස් වගය ය. සඛකයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ (පුහුල් සතු කොට) නො දියයුතු ය. එසේ දෙන ලද ද නො දෙන ලද්දේ ම වේ. යමෙක් දෙන්නේ ද ඔහුට තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

54. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර කැමැති තාක් වැස සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද හිඤ්ඤා පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද හා කීටාගිරි දනවටට සැරිසරා වැඩියේක. අසූසෑ පුනබ්බසුක යන මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද පන්සියක් පමණ වූ මහත් මහණ මුළුවක් ද කැටුව කීටාගිරියට වඩිනසේකැ” යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, අපි දැන් සියලු සහසතු දෑ බෙදා ගනිමු. සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය, ලාමක ආශාවනට වශ්‍ය වූවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවමු” යි ඔහු කතිකා කැරැගත්හ. ඔහු මෙසේ කතිකා කොට ගෙන සියලු සහසතු දෑ බෙදූහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක් කීටාගිරියට පැමිණ වදළසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ හික්මුත් බණවා “මහණෙනි, තෙපි යවු. අසූසෑ පුනබ්බසුක මහණුන් කරා එළැඹ, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් හික්මු සඛකයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙ නම ද කැටුව වඩිනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද හික්මු සඛකයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පනවමු යැ” යි මෙසේ කියවු” යැ යි වදළසේක.



“එවං හතෙත” නි බො තෙ හිකු බහවතො පටිස්සුකා යෙන අස්සපිපුනබ්බසුකා හිකු තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමීකා අස්සපි පුනබ්බසුකෙ හිකු එතදවොවුං: “හගවා ආවුසො ආගච්ඡති මහතා හිකුසඛෙතන සද්ධිං පඤ්චමහෙති හිකුසතෙති සාරිපුත්ත මොග්ගලොතෙති ව. හගවතො ව ආවුසො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙථ හිකුසඛකස්ස ව සාරිපුත්තමොග්ගලොගානඤ්ඤා” ති.

“නාඤ්චුසො සඛිකං සෙනාසනං සකං අමෙහති හාජිතං. ස්වාගතං ආවුසො හගවතො. යසම් පිහාරෙ හගවා ඉච්ඡිස්සති තස්මිං පිහාරෙ වසිස්සති. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොගා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසං ගතා. න මයං තෙසං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙස්සාමා” ති.

“කිං පන තුමෙහ ආවුසො සඛිකං සෙනාසනං හාජිතා” ති?

“එවමාවුසො” ති.

යෙ තෙ හිකු අච්ච්ඡා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අස්සපිපුනබ්බසුකා හිකු සඛිකං සෙනාසනං හාජෙස්සනති” ති.

අථ බො තෙ හිකු බහවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

“සච්චං කිර හිකඛවෙ -පෙ-” “සච්චං හගවා.”

“කථං හි නාම තෙ හිකඛවෙ මොසපුරිසා සඛිකං සෙනාසනං හාජෙස්සනති, තෙන හිකඛවෙ අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” විගරහිකා ධම්මං කථං කතා හිකු ආමනෙතයි:

“පඤ්චමානි හිකඛවෙ අවෙහඬගියානි න විහජිතබ්බානි සඛෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතනානි පි අවිහතනානි හොතති. යො විහජෙය්‍ය ආපත්ති ථුලලව්වයස්ස.

කතමානි පඤ්ච: ආරාමො ආරාමවත්ථු ඉදං පඨමං අවෙහඬගියං<sup>1</sup>. න විහජිතබ්බං සඛෙතන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා. විහතනමු අවිහතනං හොති. යො විහජෙය්‍ය ආපත්ති ථුලලව්වයස්ස.

“එසේ ය වහන්සැ” යි ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී අසසථි පුනඛසුක මහණුන් කරා එළැඹියාහ. එළැඹ අසසථි පුනඛසුක මහණුන් බණවා, “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්‍ෂු සංඝයා ද සැරියුත් මුගලන් දෙනම ද කැටුව වඩනා සේක. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ද භික්‍ෂු සංඝයාට ද සැරියුත් මුගලන් දෙනමට ද සෙනසුන් පනවවු” යැ යි කීහ.

“ඇවැත්නි, සහසතු සෙනසුනෙක් නැත. සියල්ල අප විසින් බෙදා ගන්නා ලද්දේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පැමිණීමේ ස්වාගත ය (වැඩිසේ මැනව). භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් විහාරයෙක වසන්නට කැමැති වනසේක් ද එහි වසනසේක්වා. සැරියුත් මුගලන් දෙ දෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝ ය. ලාමක ආශාවනට වගග වූවෝ ය. අපි ඔවුනට සෙනසුන් නො පනවන්නම්හ” යි අසසථි පුනඛසුක දෙදෙනා කීහ.

“කීමෙක් ද ඇවැත්නි, තෙපි සහසතු සෙනසුන් බෙදාගත්තු ද?” යි ඔහු විචාළාහ.

“එසේ ය, ඇවැත්නි” යි ඔහු කීහ.

යම් මහණ කෙණෙක් අල්පෙව්‍ය ද ... ඔහු ‘කෙසේ නම් අසසථි පුනඛසුක මහණහු සහසතු සෙනසුන් (තමන් සතු කොට) බෙදා ගන්නාහු ද’ යි ලාමක කොට සිත්ත, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, ... සැබෑ ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස සැබෑ යැ” යි ඔහු කීහ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ඒ භික්‍ෂු පුරුෂයෝ සහ තු සෙනසුන් බෙදා ගන්නාහු ද මහණෙනි, මෙය නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ ... නො වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක. මෙසේ ගරහා, දහැමි කතා කොට, භික්‍ෂූන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මේ වස්තු පස නො බෙදියැ හැකියැ, සංඝයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයකු විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

කවර පසෙක් ද යත්: ආරාමය ද ආරාම වත්ත ද යන මේ පළමු වන නො බෙදියැ යුතු දෑ ය. සංඝයා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදුයේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

විහාරො විහාරවක්ඛු ඉදං දුතියං අවෙහඬ්ඛියං -පෙ-

මඤ්ඤා පියං හිසි බිමෙධාහනං ඉදං තතියං අවෙහඬ්ඛියං -පෙ-

ලොහකුම්භි ලොහභාණකං ලොහවාරකො ලොහකවාහං වාසි  
ඵරසු කුඨාරි කුඤ්ඤො නිධාදනං ඉදං චතුසං අවෙහඬ්ඛියං -පෙ-

වලි වෙඨ මුඤ්ඤං බබ්බජං තිණං මන්තිකා දරුහණ්ඤං  
මන්තිකාහණ්ඤං ඉදං පඤ්ඤමං අවෙහඬ්ඛියං න විහජිතඛ්ඤං සංඝෙකන  
වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා, විහග්ගමි අවිහග්ගං හොති, යො  
විහජෙය්‍ය ආපත්ති චූළලවංසස්ස.

ඉමානි ඛො භික්ඛුවෙ පඤ්ඤ අවෙහඬ්ඛියානි න විහජිතඛ්ඤානි  
සංඝෙකන වා ගණෙන වා පුග්ගලෙන වා, විහග්ගානි පි අවිහග්ගානි  
හොනති යො විහජෙය්‍ය ආපත්ති චූළලවංසස්සාති.

55. අථ ඛො හගවා කිවාගිරිසුමිං යථාභිරන්තං විහරිතො  
යෙන ආලව්වි තෙන වාරිකං පක්කාමි. අනුපුඤ්ඤන වාරිකං වර-  
මානො යෙන ආලව්වි නදවසරි. තත්‍ර සුදං හගවා ආලව්විං විහරති  
අග්ගාලවෙ චෙතිසෙ.

තෙන ඛො පන සමයෙන ආලව්විකා භික්ඛු ඵවරුපානි නව-  
කම්මානි දෙනති: පිණ්ඩනිකෙඛපනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,  
කුඬ්ඬලෙපනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, ද්වාරට්ඨපනමනෙතනපි  
නවකම්මං දෙනති, අග්ගලවට්ඨිකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,  
ආලොකසන්තිකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, සෙනවණ්ණකරණ-  
මනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, කාලවණ්ණකරණමනෙතනපි නවකම්මං  
දෙනති, ගෙරුකපරිකම්මකරණමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, ජාදන-  
මනෙතනපි නවකම්මං දෙනති, බන්ධනමනෙතනපි නවකම්මං දෙනති,

විහාරය, විහාර වත්ත යන මේ දෙවෙනි නො බෙදියැයුතු දෑ ය. සඛ්ඤා විසින් හෝ ගණයා විසින් හෝ පුද්ගලයා විසින් හෝ නොබෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදනා ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදුයේ වී නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

ඇඳ, පුටු, බිසි, කොට්ට යන මේ තෙවෙනි නො බෙදියැයුතු දෑ ය. ...

ලොහො සැලි, ලොහො පැණ, ලොහො කළ, ලොහො කවාරම්, වෑ පොරෝ කෙටේරි, උදුලු නියන් යන මේ සිවුවන නො බෙදියැයුතු දෑ ය. ...

වැල්, හුන, මුදුනණ, බබ්බස්නණ, සෙසු තෘණ වර්ග, මැටි, ලිඛ්ඛු මැටිබබ්බු යන මේ හැම පස් වන නොබෙදියැයුතු දෑ ය. සඛ්ඤා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැයුතු ය. බෙදන ලද්දේ ද නො බෙදන ලද්දේ වේ. යමෙක් බෙදන්නේ ද තුලැයි ඇවැත් වන්නේ ය.

"මහණෙනි, මේ නොබෙදියැයුතු දෑ සඛ්ඤා හෝ ගණයා හෝ පුද්ගලයා විසින් නො බෙදියැයුතු දෑ පස ය. බෙදන ලද්දහු ද නො බෙදන ලද්දහු ම වෙත්. යමෙක් බෙදන්නේ නම් තුලැයි ඇවැත් වන්නේ යැ" (යනු සි).

55. ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීටාගිරියෙහි රිසි තාක් වැස, අළුවු නුවර බලා නික්ම වැඩි සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරණසේක් අළුවු නුවරට පැමිණියේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළුවු නුවර සමීපයේ අග්ගාලව වෛත්‍යසථානයේ වසන සේක.

එ සමයෙහි අළුවු රට වැසි මහණහු මේ (මතු සඳහන් වන) පරිදි වූ නවාම් සම්මතිය දෙන්නාහ. මැටි පිඩක් තබන පමණිනුදු නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්තියැ මැටි ආදියක් ගෑ පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, දෙර තබන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, අඟුල් වැටිය කරන (දෙරපොලු සවිකරන) පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළු දෙර සවි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බිත්ති ආදිය සුදුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, කළුපැහැ කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, ගුරු පිරියම් කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, සෙවිලි කරන පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්, බෙදනා පමණිනුත් නවාම් සම්මතිය දෙත්,

ගණ්ඨකාධානමනෙතපි නවකමිං දෙනති, බණ්ඩුචුලපට්ඨංඛරණ-  
මනෙතපි නවකමිං දෙනති, පරිභණ්ඩකරණමනෙතපි නවකමිං  
දෙනති, විසර්වස්සකමිපි නවකමිං දෙනති, තිංසවස්සකමිපි නව-  
කමිං දෙනති, යාවජිවිකමිපි නවකමිං දෙනති, ධූමකාලිකමිපි  
පරියොසිතං විහාරං නවකමිං දෙනති. යෙ තෙ භික්ඛූ අප්පිච්ඡා-  
-පෙ- තෙ උප්පාදායතති ධීයතති විපාවෙනති: “කථං හි නාම  
ආලවිකා භික්ඛූ ඵවරුපානි නවකමානි දස්සතති. පිණ්ඩනිකෙබ්බන-  
මනෙතපි නවකමිං දස්සතති -පෙ- ධූමකාලිකමිපි පරියොසිතං  
විහාරං නවකමිං දස්සතති”ති. භගවතො එතමසං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සච්චං භගවා.” -පෙ- විගර-  
හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛූ ආමනෙතස්සි:

“න භික්ඛවෙ පිණ්ඩනිකෙබ්බනමනෙත නවකමිං දතබ්බං,  
න කුඩ්ඛලෙපනමනෙත නවකමිං දතබ්බං, න දාරිද්ධපන-  
මනෙත නවකමිං දතබ්බං, න අග්ගලවට්ඨකරණමනෙත නවකමිං  
දතබ්බං, න ආලොකසන්ධිකරණමනෙත නවකමිං දතබ්බං, න  
සෙනවණ්ණකරණමනෙත නවකමිං දතබ්බං, න කාලවණ්ණකරණ-  
මනෙත නවකමිං දතබ්බං, න ගෙරුකපරිකමිකරණමනෙත  
නවකමිං දතබ්බං, න ඡාදනමනෙත නවකමිං දතබ්බං, න  
බන්ධනමනෙත නවකමිං දතබ්බං, න ගණ්ඨකාධානමනෙත නව-  
කමිං දතබ්බං, න බණ්ඩුචුල පට්ඨංඛරණමනෙත නවකමිං  
දතබ්බං, න පරිභණ්ඩකරණමනෙත නවකමිං දතබ්බං, න විසර්-  
වස්සකං නවකමිං දතබ්බං, න තිංසවස්සකං නවකමිං දතබ්බං,  
න යාවජිවිකං නවකමිං දතබ්බං, න ධූමකාලිකමිපි පරියොසිතං  
විහාරං නවකමිං දතබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස.”

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ අකතං වා විහාරං විප්පකතං වා නවකමිං  
දතුං. චූළකෙ විහාරෙ කමිං ඔලොකෙතවා ජ්ජාඤ්චස්සකං  
නවකමිං දතුං. අධිකංගෙ කමිං ඔලොකෙතවා සන්තට්ඨස්සකං  
නවකමිං දතුං. මහලකෙ විහාරෙ පාසාදෙ වා කමිං ඔලො-  
කෙතවා දසද්දාදසවස්සකං නවකමිං දතුනති.”

ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නවාම් සමූහය දෙත්, කැඩුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නවාම් සමූහය දෙත්, පිළක් කරන පමණින් නවාම් සමූහය දෙත්, ටිසි වසකට ද නවාම් සමූහය දෙත්, තිස් වසකට ද නවාම් සමූහය දෙත්, දිවි හිමි කොට ද නවාම් සමූහය දෙත්, දරසැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට ද කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නවාම් සමූහය දෙත්, යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ... ඔහු කෙසේ නම් අළුවරට වැසි මහණහු මෙසේ නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද මැටිඳික් තබන පමණින් නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද ... දරසැයේ දුම් නැගීම ඉම් කොට ද නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමූහය දෙන්නාහු ද" යි ලාමක කොට සිත්, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ දෑ ... ? යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක. “එසේ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... ගැඹුණේක, ගරහා දෑහැමි කතා කොට මහණුන් බණවා මෙය වදළසේක:

“මහණෙනි, මැටිපිටු තබන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. බිත්තියැ මැටි ආදිය ගානා පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. දෙර තබන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, අගුල්වැටිය කරන පමණින් නවකම් නො දියැයුතු, කවුළු දෙර සවි කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, සුදුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, කළුපැහැ කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, ගුරු පිරියම් කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, සෙවිලි කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, බඳනා පමණින් නවකර්ම සමූහය නො දියැයුතු, ගණ්ඨිකාවක් තබන පමණින් නවකර්ම සමූහය නො දියැයුතු, කැඩුම් බිඳුම් පිළිසකර කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, පිළක් කරන පමණින් නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, විසි වසකට ද තිස් වසකට ද ... දිවි හිමි කොට නවකම් සමූහය නො දියැයුතු, දර සැයෙහි දුම් නැගීම ඉම් කොට නිමැවූ විහාරය සඳහා නවකම් සමූහය නො දියැයුතු. යමෙක් දෙන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය.

මහණෙනි, නො කරන ලද්ද වූ අධාර කළ වැඩ ඇත්තා වූ හෝ විහාරය සඳහා නවකම් දෙන්නට අනුදනිමි. කුඩා විහාරයෙහි හෝ (කළයුතු ව ඇති) වැඩ බලා සාවුරුද්දකට හෝ පස් හවුරුද්දකට හෝ සුදුසු වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද, ගුරුළු පියාපත් බඳු සෙවෙණි ඇති වෙහෙරෙක වැඩ බලා වම් සතකට හෝ අටකට සුදුසු වන පරිදි වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද මහත් වෙහෙරෙක හෝ ප්‍රාසාදයෙක හෝ වැඩ බලා වම් දශයක් දෙළොසක් කල් පවත්නා පරිදි වූ නවකම් සමූහය දෙන්නට ද අනුදනිමි” (යනුයි.)

56. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සබ්බං විහාරං නවකමිං දෙනති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සබ්බො විහාරො නවකමිං දනබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු එකස්ස දො දෙනති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ එකස්ස දො දනබ්බො. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකමිං ගහෙත්වා අඤ්ඤං වාසෙතති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකමිං ගහෙත්වා අඤ්ඤං වාසෙතබ්බො. යො වාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකමිං ගහෙත්වා සබ්බිකං පටිබාහනති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකමිං ගහෙත්වා සබ්බිකං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ එකං වරසෙය්‍යං ගහෙතුනති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නිසසීමෙ ධිත්ඤ්ඤා නවකමිං දෙනති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නිසසීමෙ ධිත්ඤ්ඤා නවකමිං දනබ්බං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකමිං ගහෙත්වා සබ්බකාලං පටිබාහනති. භගවතො එතමඤ්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ නවකමිං ගහෙත්වා සබ්බකාලං පටිබාහිතබ්බං. යො පටිබාහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ වස්සානං තෙමාසං පටිබාහිතුං උතුකාලං න පටිබාහිතුනති.”

56. එ සමයෙහි මහණහු සියලු ම විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සියලු විහාරය සඳහා නවකම් සම්මතිය නො දිය යුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු එක් මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙකක් දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, එක් මහණකුට නවකම් සම්මතිය දෙකක් නො දිය යුතු ය. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු නවකම් සම්මතිය ගෙන අනෙක් මහණකු එහි වස්වත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් ගෙන අනෙකෙක් නො වැස්වියයුතු. යමෙක් වස්වන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු නවකම් සම්මතිය ගෙන සහසතු දෑ තමනට වෙන් කොට ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ගෙන සහසතු දෑ තමනට වෙන් නො කර ගතයුතු. යමෙක් වෙන් කර ගන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, එක් මනාප ශය්‍යාවක් (ශයන ස්ථානයක්) වෙන් කැර ගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු විහාර සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණහට නවකම් සම්මතිය දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සීමායෙන් බැහැර සිටි මහණහට නවකම් සම්මතිය නො දියැයුතු. යමෙක් දුන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු නවකම් සම්මතිය ලබා ගෙන සියලු කාලයෙහි තමනට වෙන් කර ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, නවකම් සම්මතිය ලැබ සියලු කාලයෙහි (ඒ වෙහෙර) තමාට වෙන් කර නො ගතයුතු. යමෙක් එසේ වෙන් කර ගන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, වැසි තුන් මස මුළුල්ලෙහි (එය) තමනට වෙන් කර ගන්නට ද සෘතු කාලයෙහි (අනිත් මාස නවයෙහි) (එය) තමාට වෙන් කර නො ගන්නට ද අනු දනිමි” යි වදාළසේක.



57. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමන්ති, විඤ්ඤාපි, කාලම්පි කරොන්ති, සාමඥොරො පටිජානන්ති, සිංඛං පට්ඨසංඛාතකාපි පටිජානන්ති, අන්තිමවස්ථං අජ්ඣාපක්කකාපි පටිජානන්ති, උමුඤ්ඤකාපි පටිජානන්ති, බිත්තවිත්තාපි පටිජානන්ති, වෙදනට්ඨාපි පටිජානන්ති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති, ආපත්තියා අප්පටිකමෙම උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකාපි පටිජානන්ති, පණ්ඩකාපි පටිජානන්ති, ථෙය්‍යසංවාසකාපි පටිජානන්ති, තිත්ථිපක්කන්තකාපි පටිජානන්ති, තිරවජානගන්තාපි පටිජානන්ති, මාතුසානකාපි පටිජානන්ති, පිතුසානකාපි පටිජානන්ති, අරහන්තසානකාපි පටිජානන්ති, භික්ඛුනිද්දසකාපි පටිජානන්ති, සංසභෙදකාපි පටිජානන්ති, ලොභිතුප්පාදකාපි පටිජානන්ති, උභතොඛ්‍යාඤ්ජනකාපි පටිජානන්ති.

හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙස්සං. -පෙ-

“ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා පක්කමති, මා සමස්ස භාගිති අඤ්ඤස්ස දුතඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකම්මං ගහෙඤා විඤ්ඤාපි, කාලං කරොති, සාමඥොරො පටිජානාති, සිංඛං පට්ඨසංඛාතකො පටිජානාති, අන්තිමවස්ථං අජ්ඣාපක්කකො පටිජානාති, උමුඤ්ඤකො පටිජානාති, බිත්තවිත්තො පටිජානාති, වෙදනට්ඨා පටිජානාති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අප්පටිකමෙම උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිස්සග්ගෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිත්ථිපක්කන්තකො පටිජානාති, තිරවජානගන්තො පටිජානාති, මාතුසානකො පටිජානාති, පිතුසානකො පටිජානාති, අරහන්තසානකො පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දසකො පටිජානාති, සංසභෙදකො පටිජානාති, ලොභිතුප්පාදකො පටිජානාති, උභතොඛ්‍යාඤ්ජනකො පටිජානාති, මා සමස්ස භාගිති අඤ්ඤස්ස දුතඛං.”

57. එ සමයෙහි මහණහු නවකම් සමුච්ඡිතය ගෙන (එයින්) නික්ම යන්නාහු ද සිවුරු හරින්නාහු ද වෙන්, කලුරිය කරන්නාහු ද වෙන්, 'හෙරණුම්' යි ප්‍රතිඥා ද කෙරෙත්, 'ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පරිජි ඇවැත් අවන්මහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'උච්ඡින්නකයම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'වික්ෂිප්ත සිතැත්තම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'වෙදනායෙකින් පෙළුණම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්ක්ෂිප්තයම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ඇවැත් පිළියම් නො කිරීමෙහි උත්ක්ෂිප්තයම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ලාමක දෘෂ්ටිය නො හැරීමෙහි උත්ක්ෂිප්තයම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'පණ්ඩකයම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'ථෙය්‍යසංවාසකයම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, 'අන් නොටුවනට බැඳුණම්හ' යි ද පිළින කෙරෙත්, නිරිසන්ඟියම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්, මව නැසුවම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්, පියා නැසුවම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්, රහතුන් නැසුවම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්, මෙහෙණියක දූෂණ කළමහ' යි ද පිළින කෙරෙත්, සඤ්ඤාදය කළමහ යි ද පිළින කෙරෙත්, බුදුරජුන් ඇහැ ලෙහෙ සෙලැවුම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්, උභතොබ්‍යාප්තකයම්හ යි ද පිළින කෙරෙත්.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක:

“මහණෙනි, මෙහි යම් මහණෙක් නවාම් සමුච්ඡිතය ලබා ගෙන එයින් බැහැර ව යේ ද, ‘සභ සතු දෑ නො නැසේවා’ යි සලකා (නවාම් සමුච්ඡිතය) අනෙකකට දියැසුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම් සමුච්ඡිතය ලබාගෙන සිවුරු හරි ද, කලුරිය කෙරේ ද, ‘හෙරණුම්’ යි පිළින කෙරෙයි ද, පැවිදිසික අනුහලෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිජි ඇවැත් අවනෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, උමතුටෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, වික්ෂිප්ත සිතැත්තම්’ යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනාවෙකින් පෙළුණම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් නො දැක්මෙහි උත්ක්ෂිප්තයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් පිළියම් නොකිරීමෙහි උත්ක්ෂිප්තයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, ලමා දිවු නොහැරීමෙහි උත්ක්ෂිප්තයෙම්’ යි පිළින කෙරෙයි ද, පණ්ඩකයෙම්’ යි පිළින කෙරෙයි ද, ථෙය්‍යසංවාසකයෙම්’ යි පිළින කෙරෙයි ද, අන්තොටුවනට බැඳිණිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, නිරිසන්ඟියෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, මව නැසුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, පියා නැසුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, රහතුන් නැසුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, මෙහෙණියක දූෂණ කෙළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, සභබ්බ කළෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, බුදුරජුන් ඇහැ ලෙහෙ සෙලැවුයෙකිම් යි පිළින කෙරෙයි ද, උභතොබ්‍යාප්තකයෙම් යි පිළින කෙරෙයි ද, (එසේ කැලැ) ‘සභ සතු දෑ නො නැසේව’ යි සලකා නවාම් සමුච්ඡිතය අන් මහණකට දියැසුතු” යි.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමමං ගහෙඤා විජ්ජකතෙ පක්කමති. මා සඤ්ඤාසං භාගිති අඤ්ඤාසං දනඛං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමමං ගහෙඤා විජ්ජකතෙ විඤ්ඤමති -පෙ- කාලං කරොති -පෙ- උභගතාඛ්‍යාඤ්ඤනකො පටිජානාති. මා සඤ්ඤාසං භාගිති අඤ්ඤාසං දනඛං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමමං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පක්කමති, තසෙසව තං. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමමං ගහෙඤා පරියොසිතෙ විඤ්ඤමති -පෙ- කාලං කරොති සාමග්ගෙරො පටිජානාති, සිංඛං පටිකඛානකො පටිජානාති, අනනිමවක්ඛුං අජ්ඣාපනකො පටිජානාති, සඤ්ඤා සාමී.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමමං ගහෙඤා පරියොසිතෙ උම්මත්තකො පටිජානාති, ඛිත්තවිත්තො පටිජානාති, වෙදනට්ඨො පටිජානාති, ආපත්තියා අදස්සනෙ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, ආපත්තියා අපට්ඨකමෙට්ඨ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, පාපිකාය දිට්ඨියා අපට්ඨනියාගෙහ උක්ඛිත්තකො පටිජානාති, තසෙසව තං.

ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු නවකමමං ගහෙඤා පරියොසිතෙ පණ්ඩකො පටිජානාති, ථෙය්‍යසංවාසකො පටිජානාති, තිත්ථිස-පක්කභාගකො පටිජානාති, නිරවජානගකො පටිජානාති, මාතුසානකො පටිජානාති, පිතුසානකො පටිජානාති, අරහතභාසානකො පටිජානාති, භික්ඛුනිද්දසකො පටිජානාති, සඤ්ඤාදකො පටිජානාති, ලොභි-තුප්පාදකො පටිජානාති, උග්ගොඛ්‍යාඤ්ඤනකො පටිජානාති, සඤ්ඤා සාමී ති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස උපාස-කස්ස විහාරපරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤානු පරිභුක්ඛන්ති. අථ ඛො සො උපාසකො උජ්ඣායති ඛීයති විපාවේති: 'කථං හි නාම භද්දන්තා අඤ්ඤානු පරිභොගං අඤ්ඤානු පරිභුක්ඛන්ති'ති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමනිය ලැබ ගෙන (කටයුතු ද) අධ්‍යාපන කල්හි එයින් බැහැර වූ යෙයි ද, 'සභ සතු දැ නො නැසේ ව' යි සලකා නවාම සමමනිය අත් මහණකුට දියයුතු. මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමනිය ලැබ ගෙන, කටයුතු අධ්‍යාපන කල්හි සිවුරු හැර යේ ද, ... කලුරිය කෙරෙයි ද ... උභයොන්‍යාසස්ථානයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද සභ සතු දැ නො නැසේ ව යි අත් මහණකුට නවාම සමමනිය දියයුතු.

“මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමනිය ලබාගෙන (කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි බැහැර වූ යෙයි ද එය ඔහුට ම ය (නැවත අවුත් වස්වසනු කැමැත්තේ නම් එය සඳහා ඒ ආවාසය ඔහුට ම අයත් වෙයි). මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමනිය ලබාගෙන (එහි වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි සිවුරු හරි ද ... කලුරිය කෙරෙයි ද, හෙරණෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ශික්ෂාප්‍රත්‍යායාසනය කළෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, පරිච්ඡේදවත්තිය යි පිළින කෙරෙයි ද, සභසයා ම එහි සභාව වේ (ඒ ආවාසය සභසතු වේ).

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමනිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි උමතුචෙති යි පිළින කෙරෙයි ද වික්ෂේපන සිත්තාත්තෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, වෙදනායෙන් පෙළුණෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත් නොදැක්මෙහි උච්චේදනිකම් කරනු ලද්දෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඇවැත්ව පිළියම් නො කිරීමෙහි උච්චේදනි කම් කරනු ලද්දෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලම්බිමු බැහැර නො කිරීමෙහි උච්චේදනි කම් කරනු ලද්දෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, ඒ ආවාසය ඔහුට ම ය.

මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් නවාම සමමනිය ලබාගෙන (වැඩ කටයුතු) අවසන් වූ කල්හි පණ්ඩකයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, පෙය්‍යාසංවාසකයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, අන්තොච්චනට බැඳුණෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, තිරිසන් ගියෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, මාත්‍රාසාතකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, පිත්තාසාතකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, අර්තද්වේශකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, හික්මුණි දුෂ්කයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, සභස හෙදකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, ලොභිතූප්පාදකයෙකි යි පිළින කෙරෙයි ද, උභයොන්‍යාසස්ථානයෙහි යි පිළින කෙරෙයි ද, සභසයා ම ඒ ආවාසයට ස්ථාවී යැ (එය සභසතු යැ) යි (වදාළයේක).

58. එ සමයෙහි වනාහි මහණහු එක්තරා උපාසකයකු සතු වූ විහාර වශයෙන් පරිභොග කටයුතු සෙනස්තනක් අත් වෙහෙරෙක වෙසෙමින් පරිභොග කරන්. එ කල්හි ඒ උපාසක කෙට “කෙසේ නම් පින්වතුන් වහන්සේ අන්තැනෙක හිඳ පරිභොග කටයුතු සෙනස්තන වෙත තැනෙක හිඳ පරිභොග කරන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතයි, හින්දු කෙරෙයි, දෙස් පතුරුවයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“න භික්ඛවෙ අඤ්ඤා පරිභොගො අඤ්ඤා පරිභුක්ඛිතබ්බො. යො පරිභුක්ඛෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨාසා”ති.

තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථගමි සංකම්පස්මි හරිතුං කුක්ඛව්වායනතා ඡමාය නිසීදන්ති. ගතතානිපි විවරානිපි පංසුකිතානි භොතති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිතුන්ති.”

තෙන බො පන සමයෙන සංඝස්ස මහාවිභාරො උද්‍රියති. භික්ඛු කුක්ඛව්වායනතා සෙනාසනං නාභිහරන්ති<sup>1</sup> භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගුත්තස්මාය හරිතුන්ති.”

තෙන බො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකො මහගෙසා කමුලො උප්පන්නො භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතකමුලස්මාය පරිවර්තෙතුන්ති.”

තෙන බො පන සමයෙන සංඝස්ස සෙනාසනපරික්ඛාරිකං මහගෙසං දුස්සං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ එතකමුලස්මාය පරිවර්තෙතුන්ති.”

59. තෙන බො පන සමයෙන සංඝස්ස අව්ඡවමමං උප්පන්නං භොති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

චක්ඛලිතං<sup>2</sup> උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

චොළකං උප්පන්නං භොති.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පාදපුඤ්ජනිං කාතුන්ති.”

තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුස්සති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

1. නාභිහරන්ති - සිමු, PTS.

2. චක්ඛලි - සිමු.

“මහණෙනි, අන් තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු සෙනස්න වෙත තැනෙක හිඳ පරිභෝග කටයුතු නො වේ. යමෙක් එසේ පරිභෝග කරන්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි මහණහු හිඳ ගන්නා පැදුරු වෙට්ට ආදිය පොහෝ ගෙට ද ගෙන යන්නට කුකුස් කරන්නාහු බිමැ හිඳ ගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, තාවකාලික කොට (ඒ වේලාවේ ප්‍රයෝජනයට පමණක්) ඒවා ගෙනයන්නට අනුදැනිමි” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි යහසතු මහවෙහෙරෙක් දිරාපත් වෙයි. හිඤ්ඤා කුකුස් කරන්නාහු, සෙනසුන් පිටතට නො ගෙන යත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ආරක්‍ෂාව පිණිස (අන් තැනකට) ගෙනයන්නට අනුදැනිමි යි” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි වනාහි සඤ්ඤාට සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත් වූ මහභූ කම්බලයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සම වූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජන වත් වූ හෝ දයක්ම) එය මාරු කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදාළ සේක.

එසමයෙහි වනාහි සඤ්ඤාට සෙනසුන් පිරිකරට ඇතුළත්වූ වටිනා වස්ත්‍රයෙක් උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, වැඩිම පිණිස (සමවූ හෝ එයට වඩා ප්‍රයෝජනවත් වූ හෝ දයක් ම) එය මාරු කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදාළසේක.

59. එ සමයෙහි වනාහි සඤ්ඤාට වලස් සමෙක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදාළසේක.

වකකලිකාවෙක් උපන්නේ වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදාළසේක.

රෙදි කඩෙක් උපන්නේ (ලැබුණේ) වෙයි.

“මහණෙනි, පාපිස්තාවක් කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදාළ සේක.

එ සමයෙහි මහණහු නො සෙදු පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙන් (පාගත්). සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“න භික්ඛවෙ අධොතෙහි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං යො අක්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ අලොභි පාදෙහි සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු සඋපාහනො සෙනාසනං අක්කමන්ති. සෙනාසනං දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ සඋපාහනෙන සෙනාසනං අක්කමිතඛං. යො අක්කමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

60. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මකතාය භූමියා නිවුහන්ති<sup>1</sup>. වණ්ණො දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මකතාය භූමියා නිවුහන්ති. යො නිවුහෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඛෙළු-චලෙකන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන මඤ්චපාදුපි පිඨපාදුපි පරිකම්මකතං භූමීං විලිඛන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ චොළකෙන පලිවෙයේතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු පරිකම්මකතං භික්ඛං අපසෙසන්ති. වණ්ණො දුස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ පරිකම්මකතා භික්ඛං අපසෙසන්ති. යො අපසෙසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ අපසෙසන-ඵලකන්ති.”

අපසෙසනඵලකං හෙට්ඨතො භූමීං විලිඛති උපරිතො භික්ඛං<sup>2</sup> හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හෙට්ඨතො ච උපරිතො ච චොළකෙන පලිවෙයේතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු ධොතපාදකා නිපජ්ඣං කුකකුචායන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පච්චිකුරිකා නිපජ්ඣන්ති.”

1. නුචුහන්ති - මජ්ඣ.

2. භික්ඛංගන්ති - සිච්ඡ.

“මහණෙනි, නො සේද පයින් සෙනසුන් නො ඇක්මියයුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු තෙත් පයින් සෙනස්න ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, තෙත් පයින් සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු(නො පැහියයුතු), යමෙක් ඇක්මුයේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු පාවහන් ඇති වැ සෙනසුන් ඇක්මෙන්. සෙනස්න කිලිටි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, පාවහන් ඇති වැ සෙනස්න නො ඇක්මිය යුතු. යමෙක් ඇක්මෙන්තේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළු සේක.

60. එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු පිරියම් කළ බිමැ කෙළ ගසන්. පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිමැ කෙළ නො ගැසියැයුතු. යමෙක් කෙළ ගසන්නේ වී නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, කෙළමලාවක් (පඩික්කමක්) අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මැසි පා (ඇඳ කකුල්) ද, පුටු පා ද පිරියම් කළ බිම සුරන් (ඇඳ කකුල්වලිනුත් පුටුකකුල්වලිනුත් පිරියම් කළ බිම සිරෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, රෙදි කඩින් (ඇඳ පුටුවල පා) වෙළන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි වනාහි භික්ෂුහු පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වෙත්. (එහි) පැහැය කෙලෙසෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, පිරියම් කළ බිත්තියට හේත්තු වියයුතු නො වේ. යමෙක් හේත්තු වන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේය. මහණෙනි, හේත්තු වන්නට පුවරුවක් අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.

හේත්තු වන පුවරුව යටින් බිම ද උඩින් බිත්තිය ද සුරයි. (හේත්තු වන පුවරුවෙන් යටින් බිමත් උඩින් බිත්තියත් සිරෙයි). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, හේත්තු වන පුවරුව යටින් ද උඩින් ද රෙදි කඩින් වෙළන්නට අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.

එ සමයෙහි මහණහු දෙටු පා ඇත්තාහු (ඇඳ) වැදැහෙන්නට කුකුස් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඇතිරියක් එළා වැදූ හෝනට අනුදැනිමි” යි වදළුසේක.



61. අථ ඛො භගවා ආලවියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන වාරිකං පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසී. තත්‍ර සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලඤ්ඤතිවාපෙ.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහං දුබ්බිකඛං හොති. මනුස්සා න සංඝානති සංඝහන්තං කාතුං. ඉච්ඡති උද්දෙසහන්තං නිමන්ත්තං සලාකහන්තං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකං කාතුං. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සංඝහන්තං උද්දෙසහන්තං නිමන්ත්තං සලාකහන්තං පක්ඛිකං උපොසථිකං පාටිපදිකන්ති.”

63. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගි යා භික්ඛු අත්තනො චරහන්තාති ගහෙතො ලාමකාති හන්තාති භික්ඛුනං දෙනති. භගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභිබ්බන්ති සමන්තාගතං භික්ඛුං හතතුද්දෙසකං සමමන්තති. යො න ඡන්දගතිං ගවේෂයා න දෙසාගතිං ගවේෂයා න මොහාගතිං ගවේෂයා න භයාගතිං ගවේෂයා උද්දිට්ඨානුද්දිට්ඨඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතබ්බො.

සුඤ්ඤානං මෙ හතෙන සංඝො. යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං සංඝො ඉත්තනාමං භික්ඛුං හතතුද්දෙසකං සමමන්තෙයා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ හතෙන සංඝො. සංඝො ඉත්තනාමං භික්ඛුං හතතුද්දෙසකං සමමන්තති. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො හතතුද්දෙසකග්ගසමමති යො තුණ්ඤස්ස. යස්ස නකඛමති, යො භාසෙයා.

61. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අළුවුරටැ කැමැති තාක් කල් වැස රජගහ නුවර බලා නික්මුණුසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරන සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එහි රජගහ නුවර කලන්දක නිවාප නම් වූ උණුවෙනෙහි වැඩවසන සේක.

62. එ සමයෙහි රජගහ නුවර දුර්භික්‍ෂයෙක් (අහර හිගයෙක්) වෙයි. මිනිස්සු සියලු සංඝයාට බොජුන් පිළියෙළ කරන්නට නො හැකි වෙත්. උදෙසා දෙන බත, නිමැතුම් බත, සලා බත, පක්‍ෂයට වරක් දෙන බත, පොහෝදට දෙන බත, පැළවියට දෙන බත, යන බත් පිළියෙළ කරන්නට කැමැති වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සභබත ද, උදෙසා දෙන බත ද, නිමැතුම් බත ද, සලා බත ද, පක්‍ෂයකට වරක් දෙන බත ද, පොහෝ බත ද, පැළවි බත ද අනුදනිමි” යි වදළසේක.

63. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු අගනා ආහාර තමනට ගෙන නො අගනා ආහාර මහණුනට දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දොෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, උදෙසන ලද නො උදෙසන ලද දන්තේ ද, මෙකී අංගපයින් යුක්ත මහණක්හු හත්තුදොශකයකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සම්මතිය ද මෙසේ කළයුතු: පළමු කොට හතතුදොශක සම්මතිය පිළිගන්නට මහණෙක් යැදියයුතු. (මහණකුගෙන් ඉල්ලීම කළයුතු). යැද වාක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා මෙසේ සංඝයා දැන්වියයුතු:

‘වහන්ස, සංඝ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සංඝ තෙමේ පැමිණි කල් වී නම් මේ නම් මහණහු හත්තුදොශකයකු කොට සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සංඝ තෙමේ මේ නම් මහණහු හත්තුදොශකයකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මේ නම් මහණහුට හතතුදොශක සම්මතිය දීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියෙයි ද, හේ නිහඩ වේවා. යම් ආයුෂ්මතකුට නො රිසියෙයි ද හේ කියවා.

සමමනො සඛෙසන ඉත්තනාමො භික්ඛු හතතුද්දෙසකො. ඛමති සඛසස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමී'ති.

අථ ඛො හතතුද්දෙසකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: 'කථනනු ඛො හතතං උද්දිසිතබ්බතති?' හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සලාකාය වා පට්ටිකාය වා උපතිබ්භස්සිතා ඔපුඤ්ජිතා<sup>1</sup> ඔපුඤ්ජිතා උද්දිසිතුන්.”

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛසස්ස සේනාසනපඤ්ඤාපකො න හොති. හගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාහරෙහි සමනාගතං භික්ඛුං සේනාසනපඤ්ඤාපකං සමමනීතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවේශයා න දෙසාගතිං ගවේශයා, න මොහාගතිං ගවේශයා, න භයාගතිං ගවේශයා, පඤ්ඤානාපඤ්ඤානඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනීතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤාපෙනබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සඛෙසා. යදි සඛසස්ස පත්තකල්ලං සඛෙසා ඉත්තනාමං භික්ඛුං සේනාසනපඤ්ඤාපකං සමමනෙයා. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සඛෙසා. සඛෙසා ඉත්තනාමං භික්ඛුං සේනාසනපඤ්ඤාපකං සමමනාගති. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො සේනාසනපඤ්ඤාපකස්ස සමමති සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබ්බති සො භාසෙයා.

සමමනො සඛෙසන ඉත්තනාමො භික්ඛු සේනාසනපඤ්ඤාපකො. ඛමති සඛසස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමී'ති.

1. ඔපුඤ්ජිතා උද්දිසිතුං -- ස්‍යා.

මේ නම් මහණ තෙම හතතුද්දෙශකයකු කොට සඤ්ඤා විසින් සම්මත වෙයි. සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරම් (සලකම්)’’ යනු යැ.

ඉක්බිති හතතුද්දෙශක භික්ෂූනට ‘කෙසේ නම් බන් උදෙසිය යුතු ද?’ යි මේ සිත විය. භග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, ඉරටුවෙක හෝ පතුරෙක හෝ නම් ලියා අලොලනය කොට කොට සොලොවා උදෙසන්නට අනුදැනීමි’’ යි වදාළසේක.

64. එ සමයෙහි වනාහි සඤ්ඤාට සෙනසුන් පනවන්නෙක් නො වෙයි. භග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්දයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, දොෂයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, මොහයෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, බියෙන් අගතියට නො යන්නේ ද, පනවන ලද්දක් නො පනවන ලද්දක් දන්නේ ද, මෙ කී අංග පසින් සමන්විත වූ මහණක්හු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සම්මත කරන්නට අනුදැනීමි. මහණෙනි, ඒ සම්මතිය ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට මහණ තෙමේ යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රබල වූ මහණක්හු ලවා සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු:

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සම්මත කරන්නේ යැ, මේ ඥාප්තිය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු කොට සම්මත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සෙනසුන් පනවන්නකු වශයෙන් සම්මත කිරීම යම් ආයුෂ්මතකුට රිසියේ නම් හේ නිහඬවේ වා. යම් ආයුෂ්මතකුහට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඤ්ඤා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම සෙනසුන් පනවන්නෙකු යි සම්මත විය. (එය) සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එ බැවින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරම් (සලකම්)’’ යනු යි.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛසස්ස භණ්ඩාගාරිකො න භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභෙගහි සමන්තාගතං භික්ඛු. භණ්ඩාගාරිකං සමෙතතිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවෙජයා න දෙසාගතිං ගවෙජයා න මොභාගතිං ගවෙජයා න භයාගතිං ගවෙජයා, ගුහ්‍යාගුහ්‍යඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමෙතතිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතා ව්‍යතොන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො.

‘සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සඛෙසා. යදි සඛසස්ස පත්තකලලං සඛෙසා ඉස්සන්තාමං භික්ඛු. භණ්ඩාගාරිකං සමෙතොයා. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සඛෙසා. සඛෙසා ඉස්සන්තාමං භික්ඛු. භණ්ඩාගාරිකං සමෙතොති. යස්සායසමතො බමති ඉස්සන්තාමස්ස භික්ඛුනො භණ්ඩාගාරිකස්ස සමෙති. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නස්සබමති සො භාසෙයා.

සමෙතො සඛෙසන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු භණ්ඩාගාරිකො. බමති සඛසස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි’ති.

65. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛසස්ස විවරපටිග්ගාහකො න භොති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභෙගහි සමන්තාගතං භික්ඛු. විවරපටිග්ගාහකං සමෙතතිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවෙජයා න දෙසාගතිං ගවෙජයා, න මොභාගතිං ගවෙජයා න භයාගතිං ගවෙජයා, ගහිතාගහිතඤ්ඤා ජානෙයා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමෙතතිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතා ව්‍යතොන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො.

‘සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සඛෙසා. යදි සඛසස්ස පත්තකලලං සඛෙසා ඉස්සන්තාමං භික්ඛු. විවරපටිග්ගාහකං සමෙතොයා. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤා මෙ භතෙන සඛෙසා.<sup>1</sup> සඛෙසා ඉස්සන්තාමං භික්ඛු. විවරපටිග්ගාහකං සමෙතොති. යස්සායසමතො බමති ඉස්සන්තාමස්ස භික්ඛුනො විවරපටිග්ගාහකස්ස සමෙති. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නස්සබමති සො භාසෙයා.

සමෙතො සඛෙසන ඉස්සන්තාමො භික්ඛු විවරපටිග්ගාහකො. බමති සඛසස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි’ති.

1. සඛෙසා - ඪ. උංනං.

64. එ සමයෙහි සඤ්ඤායාට භාණ්ඩාගාරිකයෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ජන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දොෂාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, සුරක්ෂිත කොට තබන ලද නො තබන ලද දෑයන් දන්නේ ද, මේ අංග පසින් සමන්විත මහණක්හු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහනීය ද මෙසේ කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු ලවා සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියැයුතු:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වී නම්, සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් ඇති මහණ භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කරන්නේ යැ, තෙලඤ්ඤා යැ.

සඤ්ඤා තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයක්හු කොට සමූහ කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු භාණ්ඩාගාරිකයකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙයි ද හේ නිහඬ වේවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියෙයි ද හේ කියාවා.

සඤ්ඤා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම භාණ්ඩාගාරිකයැ යි සමූහ ය. (එය) සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එ බැවින් නිහඬ ය, මෙසේ මෙ කරුණ සලකමි” යනු යි.

65. එ සමයෙහි සඤ්ඤාට සිවුරු පිළිගන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ජන්දාගතියට නො යන්නේ ද, දොෂාගතියට නො යන්නේ ද, මොහාගතියට නො යන්නේ ද, භයාගතියට නො යන්නේ ද, පිළිගත් නොපිළිගත් දෑයන් දන්නේ ද, මෙකී අංග පසින් සමන්විත මහණක්හු සිවුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, ඒ සමූහනීය ද මෙසේ කළ යුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැ යුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඤ්ඤා තෙමේ මෙසේ දැන්වියැ යුතු:

“සඤ්ඤා තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වී නම් සඤ්ඤා තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කරන්නේ ය මේ ඥාපනිය යැ.

වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මගේ වචනය අසාවා. සඤ්ඤා තෙමේ මෙනම් මහණහු සිවුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිවුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම් හේ නිහඬ වේවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඤ්ඤා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම සිවුරු පිළිගන්නකු කොට සමූහ ය. (එය) සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු ය.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා විවරභාජකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං භික්ඛුං විවර-භාජකං සමමනනිකං: යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජයා -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවං ච පන භික්ඛවෙ සමමනනිකබ්බො:

පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිජා වාතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඛ්ඤා ඤාපෙතබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ හතොති සඛ්ඤා. යදි සඛ්ඤ්ඤා පනතකලං සඛ්ඤා ඉක්කමං. භික්ඛුං විවරභාජකං සමමනනෙය්‍ය. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හතොති සඛ්ඤා. සඛ්ඤා ඉක්කමං. භික්ඛුං විවරභාජකං සමමනනි. යස්සායසමතො බමති ඉක්කමාමස්ස භික්ඛුනො විවරභාජකස්ස සමමුති යො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති. සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සඛ්ඤන ඉක්කමාමො භික්ඛු විවරභාජකො. බමති සඛ්ඤ්ඤා තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා යාගුභාජකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං භික්ඛුං යාගු-භාජකං සමමනනිකං: යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජයා -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනනිකබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිජා, -පෙ- සමමතො සඛ්ඤන ඉක්කමාමො භික්ඛු යාගුභාජකො. බමති සඛ්ඤ්ඤා තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන සඛ්ඤ්ඤා ඵලභාජකො න භොති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං භික්ඛුං ඵලභාජකං සමමනනිකං: යො න ඡන්දගතිං ගවෙජ්ජයා -පෙ- භාජිතාභාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනනිකබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො -පෙ- සමමතො සඛ්ඤන ඉක්කමාමො භික්ඛු ඵලභාජකො. බමති සඛ්ඤ්ඤා තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

67. එ සමයෙහි වූ කලි සඛ්‍යයාට සිවුරු බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු දැන් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ පසින් සමන්විත මහණක්හු විවර භාජනයකු කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම ඒ මහණ තෙම සමමත කළයුතු ය.

පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු ලවා සඛ්‍ය තෙමේ මෙසේ දැන්වියැයුතු:

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙම මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණි කල වී නම් සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ඥාණිය යැ.

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඛ්‍ය තෙමේ මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කෙරෙයි. මෙ නම් මහණහු සිවුරු බෙදන්නකු කොට සමමත කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙයි නම් හේ නිහඬ වේවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියෙයි නම් හේ කියාවා.

මෙ නම් මහණ තෙම සිවුරු බෙදන්නකු කොට සඛ්‍යයා විසින් සමමත විය. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

68. එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට කැඳ බෙදන්නෙක් (යාගුභාජක යෙක්) නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො පැමිණෙන්නේ ද, ... බෙදු නො බෙදු දැයත් දන්නේ ද, මෙකී අඛණ පසින් සමන්විත මහණහු යාගුභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, ඒ මහණ ද මෙසේ සමමත කළයුතු. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ... සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ තෙම යාගුභාජකයකු කොට සමමත කරන ලද්දේ ය. සඛ්‍යයාට එය රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

එ සමයෙහි වනාහි සඛ්‍යයාට පලවැළ බෙදන්නෙක් නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදන ලද නො බෙදන ලද දැයත් දන්නේ ද, මෙ කී අඛණ පසින් සමන්විත මහණක්හු ඵලභාජක කොට සමමත කරන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සමමත කළයුතු ය. පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු ය ... සඛ්‍යයා විසින් මෙ නම් මහණ ඵලභාජක යැ යි සමමත ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.



69. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස ඛජ්ජකභාජකො න භොති. ඛජ්ජකං අභාජියමානං නස්සති. හගවතො එතමඤ්ඤාරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චගඬෙගහි සමනභාගතං භික්ඛුං ඛජ්ජකභාජකං සමමනීතීතී: යො න ඡන්දගතිං -පෙ- භාජිතා-භාජිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනීතතෙඤ්ඤා: පයමං භික්ඛු යාවිතතෙඤ්ඤා. යාවිතා ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටි-බලෙන සබ්බො ඤාපෙනතෙඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පනතකලලං සබ්බො ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං ඛජ්ජකභාජකං සමමනෙය්‍ය. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. සබ්බො ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං ඛජ්ජකභාජකං සමමනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුනො ඛජ්ජකභාජකස්ස සමමුති. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සබ්බෙන ඉත්ථනනාමො භික්ඛු ඛජ්ජකභාජකො. ඛමති සබ්බස්ස නභමා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමි”ති.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බස්ස හණ්ඩාගාරෙ අප්ප-චන්තකො පටික්ඛාරො උප්පනෙතා භොති. හගවතො එතමඤ්ඤාරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්චගඬෙගහි සමනභාගතං භික්ඛුං අප්පමන්තකච්ඡස්සජ්ජකං සමමනීතීතී: යො න ඡන්දගතිං ගවෙස්සා -පෙ- විස්සජ්ජිතාච්ඡස්සජ්ජිතං ච ජානෙය්‍ය.

එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සමමනීතතෙඤ්ඤා: පයමං භික්ඛු යාවි-තතෙඤ්ඤා. යාවිතා ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙනතෙඤ්ඤා:

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පනතකලලං සබ්බො ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං අප්පමන්තකච්ඡස්සජ්ජකං සමමනෙය්‍ය. එසා ඤාති.

69. එ සමයෙහි සඤ්ජායාට බාද්‍ය (කැවිලි) බෙදන්නෙක් නො වෙයි. බාද්‍ය නො බෙදනු ලබන්නේ නැසී යෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද ... බෙදු නො බෙදු දෑ දන්නේ ද, මෙකී අභ්‍යුපසින් සමන්විත මහණක්හු බාද්‍යභාජක කොට සමුච්ඡ කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම එ මහණ සමුච්ඡ කළයුතු: පළමු කොට මහණ තෙම යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඤ්ජායා නෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු:

වහන්ස, සඤ්ජායා නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඤ්ජායාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඤ්ජායා නෙමේ මේ නම් මහණහු බාද්‍යභාජක කොට සමුච්ඡ කරන්නේ ය. මේ ඥාප්තිය යැ.

වහන්ස, සඤ්ජායා නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. සඤ්ජායා නෙමේ මේ නම් මහණහු බාද්‍යභාජක කොට සමුච්ඡ කෙරෙයි. මේ නම් මහණහු බාද්‍යභාජක කොට සමුච්ඡ කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වේවා. යම් ආයුෂ්මතක්හට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා.

සඤ්ජායා විසින් මේ නම් මහණ බාද්‍යභාජක කොට සමුච්ඡ ය. එය සඤ්ජායාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)” යනු යි.

70. එ සමයෙහි වූ කලී සඤ්ජායාගේ භාණ්ඩාගාරයෙහි අල්ප-මාත්‍ර වූ (කුඩා) පිරිකර උපන්නේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

මහණෙනි, යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නො යන්නේ ද, ... දුන් නොදුන් දෑත් දන්නේ ද මෙසේ වූ අභ්‍යුපසින් සමන්විත මහණක්හු අල්පමාත්‍ර පිරිකර දෙන තැනැත්තකු කොට සමුච්ඡ කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම සමුච්ඡ කළයුතු: පළමු කොට මහණෙක් යැදියයුතු. යැද ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණකු ලවා සඤ්ජායා නෙමේ දැන්වියයුතු:

වහන්ස සඤ්ජායා නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඤ්ජායාට පැමිණි කල් වේ නම්, සඤ්ජායා නෙමේ මෙතම් මහණහු අසමනා විසූප්පකයකු කොට සමුච්ඡ කරන්නේ ය. මේ ඥාප්තිය යැ.

පුණාතු මේ හතොත සචේතා. සචේතා ඉත්තනාමං භික්ඛුං අප්පමත්තකච්ඡිසසජ්ජකං සම්මනනාති. යස්සායසම්මතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො අප්පමත්තකච්ඡිසසජ්ජකස්ස සම්මුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති. සො භාසෙය්‍ය.

සම්මතො සචේතන ඉත්තනාමො භික්ඛු අප්පමත්තකච්ඡිසසජ්ජකො. ඛමති සඤ්ඤාස්ස. නස්මා තුණ්හී. එවමෙන. ධාරයාමී''ති.

“තෙන අප්පමත්තකච්ඡිසසජ්ජකෙන භික්ඛුනා එකෙකා සුචි දනබ්බා. සක්ඛං දනබ්බං. උපාහනා දනබ්බා. කායබ්බනා දනබ්බං. අංසබ්බකො දනබ්බො. පරිස්සාවනා දනබ්බං. ධම්මකරකො දනබ්බො. කුසි දනබ්බා. අඛස්සකුසි දනබ්බා මණ්ඩලං දනබ්බං. අඛස්සමණ්ඩලං දනබ්බං. අනුචාතො දනබ්බො. පරිහණ්ඩං දනබ්බං. සචෙ හොති සඤ්ඤාස්ස සප්පි වා තෙලං වා මධු වා එණිනං වා සකිං පටිසාඨිතුං දනබ්බං. සචෙ පුනපි අජො හොති පුනපි දනබ්බනාති.”

71. තෙන බො පන සම්මයෙන සඤ්ඤාස්ස සාට්ඨගාභාපකො න හොති. හගවතො එතමස්ස. ආරොචෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාගඤ්ඤාති සම්මතනාගතං භික්ඛුං සාට්ඨගාභාපකං සම්මනනාතුං; යො න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය්‍ය -පෙ- ගභිතාගභිතඤ්ඤා ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ සම්මනනාතබ්බො; පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතා ව්‍යතෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සචේතා ඤ්ඤාපෙතබ්බො;

පුණාතු මේ හතොත සචේතා. යදි සඤ්ඤාස්ස පත්තකලලං සචේතා ඉත්තනාමං භික්ඛුං සාට්ඨගාභාපකං සම්මනෙය්‍ය. එසා ඤ්ඤාති.

වහන්ස, සඤ්ඤා නෙමේ මාගේ වචනය අසා වා. සඤ්ඤා නෙමේ මේ නම් මහණ අප්පමනනකවිසංසජ්ජකයකු කොට සමමන කෙරෙයි. මේ නම් මහණ අප්පමනනකවිසංසජ්ජකයකු කොට සමමන කිරීම යම් ආයුෂ්මකක්හට රිසියේ නම්, හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියෙයි නම් හේ කියා වා.

සඤ්ඤා විසින් මේ නම් මහණ අප්පමනනකවිසංසජ්ජක යැ යි සමමන ය. සඤ්ඤාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)’’ යනු යි.

“ඒ අල්පමාත්‍රක විසර්ජක මහණහු විසින් (දික් එකක් ද ලුහුඬු එකක් ද යි සඤ්ඤා නො විචාරාම) එක් එක් හිදිකටුවක් දිය හැක්ක. එක් පිහියක් දිය හැක්ක. එක් වහන් සහලක් දිය හැක්ක. එක් කාබානක් දිය හැක්ක. එක් අංසබන්ධකයක් (අස් බඳනාවක්) දිය හැක්ක. එක් පෙරහනක් දිය හැක්ක. එක් ධබ්බාවක් දිය හැක්ක. කුසියක් (සිවුරෙහි දික් නුවාපනක්) දිය හැක්ක. අධ කුසියක් (ලුහුඬු නුවා පනක්) දිය හැක්ක. මඩුල්ලක් (පස්කඩ සිවුරෙහි මහා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. අධමඩුල්ලක් (කුඩා මණ්ඩලයක්) දිය හැක්ක. නුවාවක් දිය හැක්ක. පරිහණ්ඩයක් (ඇතුළු නුවාවක්) දිය හැක්ක. ඉදින් සඤ්ඤාට ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ සකුරු හෝ වේ නම් එක් වරක් වළඳන්නට දිය හැකි ය. ඉදින් යළිත් වුව මනා වී නම් යළිත් දිය හැකි යැ’’ යි වදළ සේක.

71. එ සමයෙහි සඤ්ඤාට වැසිසළ ගන්වන්නෙක් නො වෙයි හාගාවකුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, යමෙක් ජඤ්ඤාන අගතියට නො යන්නේ ද, ... ගත් නොගත් දැයක් දන්නේ ද, මෙකී අඛණ්ඩ පසින් සමන්විත මහණක්හු සාටියගාභාපකයකු (වැසි සළ ගන්වන්නකු) කොට සමමන කරන්නට අනුදනිමි. මෙසේ සමමන ද කළයුතු ය: පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ය. යැද වාක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඤ්ඤා මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

වහන්ස, සඤ්ඤා නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණිකල් වේ නම්, සඤ්ඤා නෙමේ මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සමමන කරන්නේ ය. මේ ඥප්තිය යැ.

සුභාතු මෙ භවෙන සඛෙසා. සඛෙසා ඉස්සනාමං හික්ඛුං  
සාටියගාභාපකං සමුත්තනති. යස්සායසමනො ධම්මි ඉස්සනාමස්ස  
හික්ඛුනො සාටියගාභාපකස්ස සමුත්ති යො තුණ්හස්ස. යස්ස  
නකඛමති යො භාසෙය්‍ය. සමුත්තො සඛෙසන ඉස්සනාමො හික්ඛු  
සාටියගාභාපකො. ධම්මි සඛස්ස. තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං  
ධාරයාමී''ති.

පතන ධො පන සමයෙන සඛස්ස පතනගාභාපකො න  
හොති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං හික්ඛුං  
පතනගාභාපකං සමුත්තනිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවේජය්‍ය -පෙ-  
ගහිතාගහිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය.

එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සමුත්තනිතඤ්ඤා:

පයමං හික්ඛු යාවතඤ්ඤා. යාවිත්වා -පෙ- ධම්මි සඛස්ස  
තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමී''ති.

72. තෙන ධො පන සමයෙන සඛස්ස ආරාමිකපෙසකො  
න හොති. ආරාමිකා අපෙසියමානා කමුචං න කරොනති. භගවතො  
එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි හික්ඛවෙ පඤ්ඤාභවෙහි සමනනාගතං හික්ඛුං  
ආරාමිකපෙසකං සමුත්තනිතුං. යො න ඡන්දගතිං ගවේජය්‍ය -පෙ-  
පෙසිතාපෙසිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සමුත්තනිතඤ්ඤා.  
-පෙ- තස්මා තුණ්හී. එවමෙනං ධාරයාමී''ති.

තෙන ධො පන සමයෙන සඛස්ස සාමණෙරපෙසකො න  
හොති. සාමණෙරා අපෙසියමානා කමුචං න කරොනති. භගවතො  
එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මාගේ වචනය ආසාවා. සඛ්‍ය නෙමේ මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සමුච්ඡිත කෙරෙයි. යම් ආශ්‍රිතයකින් මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයකු කොට සමුච්ඡිත, කිරීම රිසියෙයි ද හේ නිහඬ වේවා. යමකුට නො රිසියේ නම් හේ කියාවා. සඛ්‍යයා විසින් මේ නම් මහණ සාටියගාභාපකයෙකිසි සමුච්ඡිත ය. (එය) සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි වනාහි සඛ්‍යයාට පාත්‍ර ගන්වන්නෙක් නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:)

“මහණෙනි, යමෙක් ජන්තරායට නො යන්නේ ද ... ගත් නොගත් දැයක් දන්නේ ද, මෙකී අංග පසින් සමන්විත මහණහු පාත්‍ර ගන්වන්නකු කොට සමුච්ඡිත කරන්නට අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ ම හේ සමුච්ඡිත කළයුතු:

පළමු කොට මහණෙක් යැදියැයුතු ... සඛ්‍යයාට රිසියෙයි. මෙසේ මේ කරුණ දරමි (සලකමි)." යනු යි.

72. එසමයෙහි ආරාමික ප්‍රේෂකයෙක් නැත. ආරාමිකයෝ නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු වැඩපල නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළ සේක:

“මහණෙනි, යමෙක් ජන්තරායට නො යන්නේ ද ... මෙහෙයන ලද්දකුත් නො මෙහෙයන ලද්දකුත් දන්නේ ද, මෙකී අභ්‍යන්තර පසින් සමන්විත මහණක්හු ආරාමික ප්‍රේෂකයකු කොට සමුච්ඡිත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ ම සමුච්ඡිත කළයුතු ය. ... එ හෙයින් නිහඬ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි (සලකමි)" යනු යි.

එ සමයෙහි සඛ්‍යයාට ශ්‍රාමණෙර ප්‍රේෂකයෙක් (ගෙරණුන් ඒ ඒ කටයුත්තෙහි මෙහෙයවන්නෙක්) නැත. ගෙරණහු නො මෙහෙයනු ලබන්නාහු කිසි කටයුත්තක් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළාහ:)

“අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පඤ්චගබ්භෙහි සමනනාගතං භික්ඛං සාමණේරපෙසකං සමමනතිතුං. යො න ජන්තරිං ගවේශයා න දෙසාගතිං ගවේශයා න මොහාගතිං ගවේශයා න හයාගතිං ගවේශයා පෙසිතාපෙසිතඤ්ච ජානෙයා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමනනිතබ්බො. පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යතෙනා භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤාපෙනබ්බො.”

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පනතකලං සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛං සාමණේරපෙසකං සමමනෙතයා. එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සබ්බො. සබ්බො ඉත්තනාමං භික්ඛං සාමණේරපෙසකං සමමනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො සාමණේරපෙසකස්ස සමමති. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙයා.

සමමතො සබ්බෙන ඉත්තනාමො භික්ඛු සාමණේරපෙසකො. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්හි, එවමෙන ධාරයාමි’ති.

### තතියක-භාණවාරං.

සෙනාසනකඛන්ධකො නිට්ඨිතො ජට්ඨො<sup>1</sup>.

තස්සුද්දනං:

1. විහාරො<sup>2</sup> බුද්ධසෙට්ඨෙන අපඤ්ඤානෙතා තද අහු තහං තහං නික්ඛමනති වාසා තෙ ජිනසාවකා.
2. තෙ සෙට්ඨි ගහපති දිස්වා භික්ඛුනං එතදබ්බි කාරාපෙයං වසෙයාරා පටිපුච්ඡංසු නායකං.
3. විහාරං අඛස්සොගඤ්ච පාසාදං හම්මයං ගුහං පඤ්චලෙණං අනුඤ්ඤාසි විහාරෙ සට්ඨි කාරයි.
4. ජනො විහාරං කාරෙති අකවාටං අසංවුතං කවාටං පිට්ඨිසඛකාටං උදුක්ඛලඤ්ච උතතරි.

1. සෙනාසනකඛන්ධකං ජට්ඨං - මජ්ඣං.

2. විහාරං - සීග්‍ර.





5. ආවික්ඛරනව්ශ්ඤ්ඤා රජජුං වට්ඨිකං කපිසිසකං  
සුචි සථි තාලව්ශ්ඤ්ඤා ලොභකච්ඡවිසාණකං.
6. යනතාකං සුචිකංකෙච්ච ජදනං උලලිතතාවලිතතං  
වේදිජාලසලාකංකං චක්කලි සන්ථරෙන ව.
7. මිසිං බිදලමංකංකං සොයානිකමසාරකො  
බුද්ධි ඤාපිට්ඨාදංකං ආභව්වාසද්දි උච්චකෙ.
8. සත්තඛෙයා ව හද්දපිඨං පිඨිකාචලකපාදකං  
ආමලාචලකා<sup>1</sup> කොච්ඡා පලාලපිඨමෙව ව
9. උච්ච ව අභිපාදනි අට්ඨඛිතුලකපාදකං  
සුත්තං අට්ඨපදං වොලං තුලිකං අඛඨිකාසිකං.
10. ගිරගොහා භිසියො වාපි දුස්සං සෙනාසනමි ව  
ඔනදං හෙට්ඨා පතති උප්පාටෙතා හරන්ති ව.
11. ගතතිකං<sup>2</sup> හත්ථගතතිකං අනුඤ්ඤාසි තථාගතො  
සෙනකාලවිහාරෙපි දුස්සං සන්තතිකං මතතිකං.
12. ඉක්කාසං පාණිකං ඤාණිකං සාසපං සිත්තෙලකං  
උසිසිතොග පච්චුඤ්ඤා ඵරුසං ගණිමත්තිකං.
13. ඉක්කාසං පටිභානකං නිවා වයො ව ආරුහං  
පරිපතනති ආලකං අඛඨිකාසිකං තයො පුත.
14. බුද්ධකෙ ඤාඨිපාදෙ ව ඔවසසති සරං බිලං  
චිට්ඨංසං රජ්ජුකං ආලිකං කිට්ඨෙන ව.
15. ආලමඛණං කිණ්ට්ඨණං හෙට්ඨාමග්ග නයං කපෙ  
අනේකාකාසෙ ඔත්තපති සාලං හෙට්ඨා ව භාජනං.

1. ආමලාචලකා - ව ස.

2. ගිතතිකං - ම.

5. රහැන් සිදුර ද අදිනා රහැන ද අගුල් වැටිය ද අගුල් කණුව ද යතුර ද තරංකය ද කෙසි සිදුර ද ලොහොමුවා ලිඳුවා අංමුවා යතුර ද,
6. යතුර ද හිද්ද ද ඇතුළත පිටත බදුව ඇලැවි සෙවෙණිය ද පිල් වාබොනය ද දෑල්වාබොනය ද කුරුවාබොනය ද රෙදි පාපිස්ත ද තණ ඇතිරිය ද,
7. මිඞය ද වේවැල් ඇඳ ද සොහොනැ ලූ මසාරකය ද බුඤ්ඤා-බඬ ඇඳ පුටු ද කුලිරපාදක (කකුළු පා) ඇඳ පුටු ද ආභවච්ඡාදක ඇඳ පුටු ද සිවුරැස් පුටුව ද උස් සිවුරැස් පුටුව ද,
8. කවිච්චිය ද වේවැල් පුටුව ද රෙදි බන් පුටුව ද පුවරු පා පුටුව ද ඇඹුල්වැටි පුටුව ද පුවරුවද කොස්ස ද පිදුරු පුටුව ද,
9. උස් යහනෙහි හිම ද සපකු බැසීම ද ඇඳ පිළිපා ද අටගුල් ඇඳ පිළිපා ද හුය ද අටපා විපුම ද රෙදිකඩ ද පුලුන් ද අඩකයක් දික් කොට්ට ද,
10. ගිරග්ගසමජ්ජය ද බිසි ද සෙනසුන් පිරිකර වූ වස්ත්‍රය ද මෙට්ට ලූ ඇඳ පුටු ද බිහි යටින් පැළි වැටෙනු ද, උර ගළවා ගෙන යන් යන්න ද,
11. හක්ති කමිය ද හස්තහක්ති කමිය ද නරාගතයෝ අනුදත්ත. වෙහෙරෙහි ද සුදු පැහැ කළු පැහැ ගැන්වීම ද දසපිණ්ඩ දනය ද සංඝමත්තිකා දනය ද,
12. මැලියම ද අත්ලෙන් තුනි කිරීම ද අබපිටි ද ඉටිතෙල් ද අනුදැනීම ද ඒවා වැඩි වූ කල්හි රෙදි කඩින් පසුසුරන්නට අවසරය ද, රළු බිමැ ගඩවිල් පස් දීම ද,
13. මැලියම අනුදැන්ම ද ප්‍රතිභාන චිත්‍ර කිරීම ද මිටි බිම ද බැඳුම ද නැහෙන්නවුන් වෙහෙසට පත් වෙත් යනු ද ඇඳි වැටෙන් ය යනු ද ඒකාභිගත වීමද අඩ හින්නිය අනුදැන්ම ද ගබ තුන ද,
14. කුඩා වෙහෙරෙහි බිතුපා දිරීම ද බිත්ති හෙමීම ද බිය පත් ව කැගැසීම ද හින්නිබිලය අනුදැන්ම ද සිවුරු හෙලන වස් දංඩ ද සිවුරු හෙලන ලනුව ද පිළි අනුදැන්ම ද පැලැලි අනුදැන්ම ද,
15. ආලම්බන බාහානුපානනය ද තණ රොඩු වැටීම ද යට කි නය අනුව උලෙපාවලෙපාදිය කළ යුතු ය යන්න ද එළි-මහතැ විවරවංස විවරරජුන් තැබීම ද පැන් අවිවෙන් කැකැරෙයි යන්න ද පැන්හල අනුදැන්ම ද යටකි පරිදි පැන්හලෙහි පියස්සේ උලෙපාවලෙපාදිය ද පැන්බලන අනුදැනීම ද,

16. විහාරො කොට්ඨකො වෙව පරිවේණග්ගිසාලකං  
ආරාමෙ ව පුන කොට්ඨ ගෙට්ඨඤ්ඤව නයං කතෙ.
17. පුදං අනාථපිණ්ඩි ව සද්දො සිතවනං අගා  
දිට්ඨධරෙමා ත්‍රිමනොසි සහ සබ්බසන නායකං.
18. ආණාපෙසනාරාමග්ගෙ ආරාමං කාරයි ගණො  
වෙසාලියං නවකච්ඡං පුරතො ව පරිග්ගහං.
19. කො අරහති භක්තග්ගෙ තික්ඛරං ව අවඤ්ඤා  
පරිග්ගහිතනාරසරා තුලො සාවඤ්ඤි ඔසරි.
20. පතිට්ඨාපෙසි ආරාමං භක්තග්ගෙ ව කොලාහලං,  
ගිලානා වරසෙය්‍යා ව ලෙසා සක්ඛරසා තහිං.
21. කෙන භු ඛො කථනභු ඛො විහාරග්ගෙන භාජයි  
පරිවේණානුභාගඤ්ඤ අකාමා භාගං නො දදෙ.
22. ත්‍රිසයිමං සබ්බකාලං ව ගාභා සෙනාසනෙ තයො  
උපනඤ්ඤ ව වණ්ණභිසි ධීතකා සමානාසනා.
23. සමානාසනිකා භිද්දිසු තිවග්ගා ව දුවගගිකං  
අසමානාසනිකෙහි දීඝං සාළිඤ්ඤං<sup>1</sup> පරිභුඤ්ඤං.
24. අය්‍යකා ව අවිදුරෙ භාජිතඤ්ඤ කිට්ඨගිරෙ  
ආළච්චි පිණ්ඩකකුට්ඨෙහි ද්වාරඅග්ගලවට්ඨිකා.

---

1. ආළිඤ්ඤං - පිඬු. තංචිනංපරිභුංචිකං - P.T.S.

16. විහාරය ද කොටුව ද පිරිවෙන ද ගිනිහල් ගෙය ද යළි කොටුව පිළිබඳ ව යට කි පරිදි ම උලලිඝ්ඤාවලිඝ්ඤාදිය යොදා දැන ගන්නේ ය.
17. සුදුකත නම් සැදුවත් අනේපිඬුසිටු තෙම ශීතවනයට ගියේ ය. හේ දුටු නිවන් දහම් ඇත්තේ සඤ්ඤා සහිත ලොකනායකයන් වහන්සේ නිමැති ය.
18. අතරමඟු අණ කෙළේ ය. ගණයා මගු ආරාම කැරවී ය. විසල් පුර මහණහු නවාම් කෙරෙත්. සවැගියන් අතැවැස්සෝ ඉදිරියෙන් ගොස් සෙනසුන් අත් කැර ගැන්ම කරත්.
19. බොජුන් හලා අග්‍රපිණ්ඩාදියට කවරෙක් සුදුසු ද? වටුවාට ඉතිරිදෙදෙන බුහුමන් කළාහ. නො වැන්ද යුත්තෝ ද කියන ලදහ. සවැගියන් අතැවැස්සෝ මණ්ඩපයන් අත්කැර ගැන්ම කළහ. ඇතුළු ගම පුළුන් පිරවූ ඇඳ පුටු ආදිය පැනැවූහ. සැවැතට බුදුරජුහු වැඩියාහ.
20. දෙවරම් සහතට පිරිහැමි ය. බොජුන්හල කලබල ඇතිවිය. ගිලන් මහණහු මුසපත් වෙන්. මහඟු සහන් අත්කර ගනිත්. ලෙසමාත්‍රාබාධයෙන් සෙනසුන් අත් පත් කරත්. සතළොස්වැගි මහණහු එහි වෙහෙරක් පිළිසකර කෙරෙත්.
21. කවරකු විසින් කෙසේ නම් සෙනසුන් ගැන්විය යුතු ද යන පැනය නැගේ ය. විහාර ගණනින් සෙනසුන් ගැන්වීම බෙදී ය. පිරිවෙන් අනුභාගය දියයුතු ය. ඒ භාගය නො කැමැත්තෙන් නො දියයුතු.
22. සිමාවෙන් පිටත සිවියහට සෙනසුන් නො ගැන්විය යුතු. ගැම කල්හි සෙනසුන් ප්‍රතිබාහනය නො කළ යුතු. සෙනසුන් පිළිබඳ ගැන්වීම් තුනෙකි. උපනඤ්ඤා නෙර සෙනසුන් දෙකක් ප්‍රතිබාහන කෙළේ ය. බුදුහු විනය වැණුහ. තෙරහු සිටගෙන විනය උදෙසැවූහ. කොහෙකින් සමානාසන ඇත්තෝ වෙන් ද?
23. සමානාසනිකයෝ ඇඳ කඩාදූමූහ. තුන් දෙනෙක් ද හිඳ ඇඳ කඩාදූමූහ. දෙදෙනකුට එකට ඇඳ පුටුවල හිඳ ගන්නට අනුදත් සේක. අසමානාසනිකයන් හා දික් අස්නැහිඳීම අනුදත් සේක. ආලින්ද සහිත සියලු පහය අනුදත් සේක.
24. කොසොල් රජුගේ මුක්තණියෝ කලුරිය කළාහ. සැවතට නොදුරෙහි මහණුන්ට උවදුරු ඇති විය. කිට්ඨාගිරියෙහි දී සවැගිමහණුන්ගේ අතැවැස්සන් විසින් සෙනසුන් බෙදන ලදී. බුදුරජුහු අළුව රටට වැඩියාහ. මැටිපිඬු තබන පමණිනුත් බිත්තිය මැටි ගෑ පමණිනුත් දෙර අගුල් වැටිය කරන පමණිනුත් නවාම සමූහය දෙත්.

25. ආලොක සෙන-කාලඤ්ච ගෙරු-ඡාදන බින්නනා  
ගණ්ඨි-බණ්ඩ-පරිහණ්ඨං විස-නිංසා යාවජිවිකං.

26. ඔසිනෙ අකතං<sup>1</sup> බුද්දෙ ඡ-පඤ්චසසිකංදදෙ  
අඛස්සොගෙ ව සන්නට්ඨ මහලෙල දස-දොදස.

27. සබ්බං විහාරං එකස්ස අඤ්ඤං වාසෙනති සබ්බිකං  
නිසසිමං සබ්බකාලඤ්ච පක්කමනති විබ්භමනති ව.

28. කාලඤ්ච සාමජෙණරඤ්ච සිහබාපච්චකබ්බකානතිමං  
උමෙතන බිත්ථවිත්ථා ව වෙදනාපත්තාදසුනා.

29. අප්පට්ඨකමො දිට්ඨියා පණ්ණිකා ථෙය්‍යතිත්ථියා  
තිරවජාන මාතු පිතු අරහන්ත සාතක දුසකා.

30. හෙදකා ලොභිතුප්පාද උභතො වාපි ව්‍යඤ්ජනා  
මා සඛස්ස පරිහාසි කමමං අඤ්ඤස්ස දුතවෙ.

31. වජ්‍ජකතෙ ව අඤ්ඤස්ස කතෙ තස්සෙව පක්කමෙ  
විබ්භමති කාලකතො සාමජෙණරො ව ඡායති.

32. පච්චිකබ්බතො ව සික්ඛාය අත්ථිමා පණ්ණිකො යදි  
සබ්බො ව සාමිකො හොති උමෙතන බිත්තවෙදනා.

25. කවුළු දෙර සවිකරන පමණින් බිත්ති ආදිය සුදු කළ  
ගුරු පැහැ කරන පමණින් සෙවිලි කරන පමණින් පියස්ස  
බඳනා පමණින් ගස්සිකාවක් තැබීම කැඩුම් බිඳුම් පිළි-  
සකර පමණින් පිළක් කරන පමණින් නවාම් සමමතිය  
දෙත්. විසි වසකට තිස් වසකට ද දිවිහිටි කොට ද නවාම්  
සමමතිය දෙත්.
26. කොට නිමැවූ වෙහෙර සඳහා ද නවාම් සමමතිය දෙත්.  
නොකළ හෝ අඩාළ වූ හෝ වෙහෙර සඳහා නවාම්  
සමමතිය අනුදත් සේක. නවාම් දෙත්. කුඩා වෙහෙරෙහි  
සවසකට හෝ පස්වසකට නවාම් දියයුතු. අඩුසොග  
වෙහෙරෙහි කටයුතු බලා හත් අට වසකට ද මහ වෙහෙරෙක  
කටයුතු සඳහා දසදෙළොස් වසකට ද නවාම් සමමතිය  
දියයුතු.
27. සියලු වෙහෙරට නවාම් දෙත්. එකකුට නවාම් දෙකක් දෙත්.  
නවාම් ගෙන අන් එකකු වස්වත්. සහසතු දෑ නමනට  
වෙන් කෙරෙත්. සීමායෙන් පිටත සිටියාහට නවාම්  
දෙත්. ඔහු සියලු කාලයෙහි වෙහෙර නමනට වෙන් කර  
ගනිත්. නවාම් ගෙන පිටත් ව යෙත්, සිවුරු හැර ද  
යෙත්.
28. කලුරිය ද කෙරෙන්, හෙරණුම්හ සි ශික්ෂා ප්‍රතික්ෂෙප  
කළම්හ සි පරිජියට අවනුම්හ සි උමතුච්චිහ සි කැළඹුණු  
සිතැත්තම්හ සි වෙදනායෙන් පෙළුණම්හ සි, ඇවැත් නො  
දැක්මෙන් ද,
29. ඇවැත්තට පිළියට නො කිරීමෙන් ද දෘඪවිය අත් නො  
හැරීමෙන් ද උත්තංගිප්පකයම්හ සි, පණ්ඩකයම්හ සි, ථෙයා  
සංවාසකයම්හ සි, අත් නොටුට්තට බැඳුණම්හ සි, නිරිසන්-  
ගියම්හ සි මා පිය රහතුන් නැයුවම්හ සි හික්ෂුණි දූෂක-  
යම්හ සි ද,
30. සහබේ කළම්හ සි ද ලොහිතුප්පාදකයම්හ සි ද උභතොබ්‍යා-  
ඤ්ජනකයම්හ සි ද පිළින කෙරෙත්. සබ්බසාට පාඩු නො  
වේවා සි කටයුත්ත අත්හට දියයුතු.
31. කටයුත්ත අඩාළ කල්හි ද අනෙකකුට පැවරියයුතු. එය  
කොට නිමි කල්හි ඔහුට ම එය පැවරියයුතු. නික්ම  
යන්නේ ද සිවුරු හරනේ ද කලුරිය කෙළේ ද හෙරණු  
වෙමි සි හෝ,
32. ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යානය කෙළෙමි සි හෝ අන්තිම වස්තුවට  
පැමිණියෙමි සි පණ්ඩකයෙමි සි ප්‍රතිඥ කෙරේ ද සබ්බසා ම  
එහි ස්වාමි වේ. උමතු වෙමි සි, වික්ෂිප්ත සිතැත්තෙමි සි,  
වෙදනායෙන් පෙළුණෙමි සි පිළින කෙරේ ද,

33. අදස්සනාසට්ඨකමෙම දිට්ඨි නසෙසව හොති වා  
පණ්ණාසො රෙයා නිත්ති වී තිරවජාන මාතුපෙක්ඛකං.
34. සාතකො දුසකො වාපි හෙද ලොහිත වාසකුප්පා  
පට්ඨානාති යදි සො සබ්බො ව හොති සාමිකො.
35. හරතනකුප්පා කුතකුප්පං උද්දිගති ව කමලං  
දුස්සං ව චම්ච වකකලී වොළකං අකකමනති ව.
36. අලලා උපාහනා නිබ්බු ලිඛනති අපසෙසනති ව.  
අපසෙසනං ලිඛතෙ වා ධොතපච්චක්ඛරෙන ව.
37. රාජගහෙ න සකෙකානති ලාමකං හතතුද්දෙසකං  
කථං නු බො පඤ්ඤාපකං හණ්ණාගාරිකසමුත්තිං.
38. පටිග්ගහගාජකො වාපි යාගු ව ඵලගාජකො  
බජ්ජකගාජකො වෙව අප්පමත්තකවික්ඛපො.
39. සාවියගාහාපකො වෙව නරෙව පත්තගාහකො  
ආරාමික සාමමොර පෙසකස්ස ව සමුත්ති.
40. සබ්බාහිභු ලොකවිදු භික්ඛුකො විනායකො  
ලෙණක්ඛං ව සුබ්බක්ඛං ව ක්කාසිකුං ව විපස්සිකුනති.

33. ඇවැත් නො දැක්මෙහි ඇවැතට පිළියම් නො කිරීමෙහි මිසදිවුච අත්නොහැරීමෙහි උබෙවනී කම් කරන ලදීම් යි පිළින කෙරෙයි ද ඒ ආවාසය ඔහුට ව ය. පණ්ඩකයෙමි යි රොයසංවාසකයෙමි යි නිත්‍රියපක්කනාක යෙමි යි කිරිසන්ගනයෙමි යි මානාසානක පිනාසානක යෙමි යි
34. අරහත්තසානකයෙමි යි හික්කුණ්ඩපකයෙමි යි සඬහෙදක-  
යෙමි යි ලොහිතුප්පාදකයෙමි යි උභතොබ්‍යාඤ්ජනක-  
යෙමි යි හේ පිළින කෙරේ ද සඬකයා ම ඒ ආවාසයට  
ස්වාමී වේ.
35. විහාරපරිභොගය අත් කැනකට ගෙන යත්. පැදුරු ආදිය  
ගෙනයන්නට කුකුස් කෙරෙත්. වෙහෙරෙක් දිරාපත් වෙයි.  
සඬකයාට මාහැඟි කම්බලයෙක් උපන. මාහැඟි වස්ත්‍රයෙක්  
උපන. වම්යෙක් උපන. වක්කලිකාවෙක් උපන. රෙදි කඩෙක්  
උපන. නොයෙදූ පයින් සෙනසුන් ඇක්මෙත්.
36. තෙත් පා ඇත්තාහු පාවහන් ඇත්තාහු සෙහස්න ඇක්මෙත්.  
පිරියම් කළ බිමැ කෙළු ගසත්. පිරියම් කළ බිත්තියට  
හේත්තු වෙත්. හේත්තුවන පුවරුව බිම සුරයි. සේදු පයැත්තහු  
පසතුරුණ එළා සැතපියයුතු.
37. රජගහ නුවර සහබත් කරන්නට නො හැකි වෙත්. සැවැගියෝ  
ලාමක බත් හික්කුනට දෙති. හතතුදෙසකයකු අනුදත්  
සේක. කෙසේ බත් උදෙසිය යුතු ද යි ප්‍රශ්නයෙක් විය.  
සෙනසුන් පනවන්නකු අනුදත් සේක. හාණ්ඩාගාරික සමමතිය  
අනුදත් සේක.
38. විවරප්‍රතිග්‍රාහකයෙක් ද විවරභාජකයෙක් ද යාග්‍රභාජක-  
යෙක් ද ඵලභාජකයෙක් ද ඛණ්ඩභාජකයෙක් ද අප්‍රමතක-  
විසසජ්ජකයෙක් ද,
39. සාවියගාභාජකයෙක් ද එසේ ම පත්තගාභාජකයෙක් ද අනුදන්නා  
ලදහ. ආරාමිකපෙසක සමමතිය ද සාමණෙරපෙසක සමමතිය ද  
අනුදන්නා ලදහ.
40. සියල්ල මැඩැලූ ලොව නතු දන්නා ඉතසින් ඇති විනායක-  
යන් වහන්සේ විවෙකවාසය පිණිස ද සුව පහසු පිණිස ද  
ධ්‍යාන වඩන්නට ද විවසුන් වඩන්නට ද සෙනසුන් අනුදත්  
සේක.



## සංවිසමයෙහි කතාවකිකං.

පඨමභාණ්ඩාරං.

ජසකාපබ්බජ්ජා

1. තෙන සමයෙන ධුද්ධො හගවා අනුපියායං විහරති අනුපියං නාම මලලානං නිගමො. තෙන ඛො පන සමයෙන අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සකායාමාරා හගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. තෙන ඛො පන සමයෙන මහානාමො ව සකෙකා අනුරුද්ධො ව සකෙකා ඥො භාතිකා භොතති. අනුරුද්ධො සකෙකා සුමුමාලො භොති. තස්ස තයො පාසාදු භොතති එකො හෙමතන්තො එකො ගිමිතිකො එකො වස්සිකො. සො වස්සිකෙ පාසාදෙ වස්සිකෙ චන්තාරො මාසෙ නිඤ්ඤායෙහි තුරියෙහි පරිවාරියමානො න හෙට්ඨාපාසාදං ඔරොහති.

අථ ඛො මහානාමස්ස සකායස්ස එතදභොසි: “එතරහි ඛො අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සකායාමාරා හගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. අමහාකඤ්ඤා කුලා නත්ති කොචි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. යනනුන්තං වා පබ්බජෙය්‍යං අනුරුද්ධො වා”ති. අථ ඛො මහානාමො සකෙකා යෙන අනුරුද්ධො සකෙකා තෙත්තපසංකම්. උපසංකම්ඤ්වා අනුරුද්ධං සකං එතදවොච: “එතරහි තාන අනුරුද්ධා, අභිඤ්ඤානා අභිඤ්ඤානා සකායාමාරා හගවන්තං පබ්බජිතං අනුපබ්බජන්ති. අමහාකඤ්ඤා කුලා නත්ති කොචි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො. තෙන හි ත්වං වා පබ්බජ අහං වා පබ්බජිස්සාමි”ති.

“අහං ඛො සුමුමාලො. තාහං සකෙකාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. ත්වං පබ්බජ්ජාහි”ති.

“එහි ඛො තෙ තාන අනුරුද්ධා සරාවාසත්ථං අනුසාසිස්සාමි: පඨමං ඛෙත්තං කසාපෙනබ්බං, කසාපෙත්වා වජාපෙනබ්බං, වජාපෙත්වා උදකං අතිපොතබ්බං, උදකං අතිපොත්වා උදකං නිනෙහනබ්බං, උදකං නිනෙහත්වා නිබ්බහෙනබ්බං<sup>1</sup> නිබ්බහෙත්වා<sup>2</sup> ලවාපෙනබ්බං, ලවාපෙත්වා උඤ්ඤාභාපෙනබ්බං, උඤ්ඤාභාපෙත්වා පුඤ්ජං කාරාපෙනබ්බං, පුඤ්ජං කාරාපෙත්වා මඤ්ඤාපෙනබ්බං, මඤ්ඤාපෙත්වා පලාලානි උදාරාපෙනබ්බානි, පලාලානි උදාරාපෙත්වා භුසිකා උදාරාපෙනබ්බා. භුසිකං උදාරාපෙත්වා ඔපුත්තාපෙනබ්බං, ඔපුත්තාපෙත්වා අනිහරාපෙනබ්බං, අනිහරාපෙත්වා ආයතිව්ථි වස්සං එවමෙව කාතබ්බන්ති.”

1. නිද්ධාපෙනබ්බං - මජ්ඣං.

2. නිද්ධාපෙත්වා - මජ්ඣං.

# සංවිකල්පයේ බලකාය

## පළමු බලකාය

### ශාකායන් සංදේශයේ පැවිද්ද

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජාණන් වහන්සේ අනුපිය නම් නුවර සමීපයෙහි වැඩ වසන සේක. අනුපිය නම් මල්ලයන් ගේ නියමගමෙකි. එ සමයෙහි වනාහි ප්‍රකට වූ ශාකා කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. එ සමයෙහි මහානාම ශාකා ද අනුරුද්ධ ශාකා ද යන දෙදෙන සොහොයුරෝ වෙත්. අනුරුද්ධ ශාකා නම සියුමැලි වෙයි. ඔහුට ප්‍රාසාද තුනක් විය. එකෙක් ගීත සාතුවේ විසීම පිණිස ය. එකෙක් ශ්‍රීෂ්ම සාතුවේ විසීම පිණිස ය. එකෙක් වර්ෂාණ සාතුවේ විසීම පිණිස ය. හේ වර්ෂාණරතුව සඳහා තැනැවුණු පහයෙහි වැසි සාරමය තුරු වසන ස්ත්‍රීන් විසින් හසුරුවනු ලබන ඉඤ්ඤයන් ඇත්තේ (හෙවත් පස්කම්හි අලවනු ලබනුයේ) යට පහයට නො බසී.

එ කල්හි “දැන් වනාහි ප්‍රකට ප්‍රකට ශාකා කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අප කුලයෙන් ද කිසිවෙක් ගිහිගෙය හැර සස්නට නො පැවිණියේ ය. (පැවිදි නොවී ය.) මා හෝ අනුරුද්ධයා හෝ පැවිදි වනොත් ඉතා යෙහෙකැ”යි මහානාම ශාකායාට මේ සිත විය. ඉක්බිති මහානාම ශාකා නම අනුරුද්ධ ශාකායා කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ අනුරුද්ධ ශාකායා බණවා, “දරුව අනුරුද්ධය, දැන් ප්‍රකට ප්‍රකට ශාකා කුමාරයෝ පැවිදි වූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුව පැවිදි වෙත්. අපගේ කුලයෙන් වූ කළි කිසිවෙකුත් ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි නො වී ය. එබැවින් තෝ හෝ පැවිදි වව, මම හෝ පැවිදි වන්නෙමි”යි මෙ බස් පැවැසීය.

“මම වූකළි සියුමැලියෙමි. ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නට නො හැක්කෙමි. ඔබ පැවිදි වන්නැ”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, එසේ වී නම් ගිහිගෙයි වසනු පිණිස උපදෙස් දෙන්නෙමි. පළමු කොට කෙත් සැවවිය යුතු. සාවවා, වැපිරවිය යුතු. වසුරවා ඇතුළට ජලය පැමිණැවිය යුතු ය. ඇතුළට ජලය පමුණුවා, ජලය සම කැරැවිය යුතු. ජලය සම කරවා, වල් නෙළීම කැරැවිය යුතු. වල් නෙළීම කරවා, කැප්විය යුතු. කප්වා ඇද්දිය යුතු. අඳවා මිටි බැන්දවිය යුතු. මිටි බඳවා මැඩවිය යුතු. මඩවා පිදුරු බැහැර කැරැවිය යුතු. පිදුරු බැහැර කරවා කාවුව ඉවත් කැරැවිය යුතු. පොලවාලිය යුතු. පොලවාලා ගෙට ගෙන්විය යුතු. ගෙට ගෙන්වා එන වර්ෂයෙහි ද මෙසේ ම කළ යුතු යැ”යි (මහානාම කුමර කී ය.)

“න කම්මා ධියනති, න කම්මානං අනොං පඤ්ඤායති. කද කම්මා ධියිසිංහනති? කද කම්මානං අනොං පඤ්ඤායිසිංහනති? කද මයං අපොසස්සකාං පඤ්ඤාං කාමගුණෙහි සමප්පිනා සමඛිතිභූතා පරිවාරිසිංහාමා”ති.

“න හි තාන අනුරුඤා කම්මා ධියනති, න කම්මානං අනොං පඤ්ඤායති අබ්බේසෙව යනෙව පිනරො ව පිනාමහා ව කාලකතා”ති.

“තෙන හි කුසෙසෙව සරාවාසකොන උපජානාති<sup>1</sup>. අහං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිසාමි”ති.

2. අථ ඛො අනුරුඤා සකෙකා යෙන මානා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්භා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුතෙන අනුරුඤා සකකා මානා අනුරුඤා සකකං එතදවොච: “තුමෙහ ඛො මෙ තාන අනුරුඤා දො පුත්තා පියා මනාපා අප්පට්ඨකුලා මරණෙනපි වො අකාමකා විනා භවිසිංහාමි. කිම්පනාහං තුමෙහ ජීවනොන අනුජානිසාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායාති”.

දුතියමපි ඛො අනුරුඤා සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

“තුමෙහ ඛො මෙ තාන අනුරුඤා දො පුත්තා පියා මනාපා අප්පට්ඨකුලා මරණෙනපි වො අකාමකා විනා භවිසිංහාමි. කිං පනාහං තුමෙහ ජීවනොන අනුජානිසාමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තතියමපි ඛො අනුරුඤා සකෙකා මාතරං එතදවොච: “ඉච්ඡාමහං අමම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුං. අනුජානාති මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන හද්දියො සකාරාජා සකායානං රජ්ජං කාරෙති. සො ව අනුරුඤා සකකා සකකා සභායො භොති. අථ ඛො අනුරුඤා සකකා මානා “අයං ඛො හද්දියො සකාරාජා සකායානං රජ්ජං කාරෙති අනුරුඤා සකකා සභායො. සො න උසිංහනති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතුනති” අනුරුඤා සකකං එතදවොච: “සවෙ තාන අනුරුඤා හද්දියො සකාරාජා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජති එවං කිං පබ්බජාමි”ති.

1. උපජාන - සිදු.

“කටයුතු නො නිම වෙයි. කටයුතුවල කෙළවරක් නො පැනෙයි. කවරද නම් කටයුතු නිම වන්නේ ද? කවර දක කටයුතුවල කෙළවරක් පැනෙන්නේ ද? කවර දක අපි අල්පොත්-සුක වැ සස් කම් ගුණයෙන් සමර්පිත වැ සමන්විත වැ සැප පහසු විදින්නමෝ දැ”යි. (අනුරුද්ධ කුමර කී ය.)

“දරුව අනුරුද්ධ, කටයුතු නිම නො වේ. කටයුතුවල කෙළවරක් ද නො පැනෙයි. කටයුතු නොනිමි කල්හි ම මාපියෝ ද මුත්තණු මිත්තණියෝ ද කඳුරිය කළහ” යි මහානාම කුමරුවෝ කී හ.

“එසේ වී නම් ඔබ ම ගිහිගෙන් විසීම දැන ගනුව. මම ගිහි ගෙන් නික්ම පැවිදිබිමට පැමිණෙන්නෙමි”යි අනුරුද්ධ කුමර කී ය.

2. ඉක්බිත්තෙන් අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම මව කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, “මැණියනි, මම ගිහිගෙන් නික්ම සස්නා පැවිදි වන්නට කැමැත්තෙමි. මම ගිහිගෙන් නික්ම සස්නා පැවිදි වන්නට අනුදන්නැ”යි කී ය. මෙසේ කී කල්හි අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ වෙ අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාට, “දරුව තෙපි වනාහි මගේ පිය වූ මනාප වූ නො පිළිකල් වූ දරු දෙදෙනා ය. තොපගේ මරණයෙනුදු නොකැමැත්තෙන් ම වෙන් වන්නෙමි. එසේ කලා, ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කීමෙක් ද, අනුදන්නෙම දැ”යි කීවා ය.

දෙවෙනි වර ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

“දරුව අනුරුද්ධය, තෙපි පිය වූ මනාප වූ නොපිළිකල් වූ මගේ දරු දෙදෙනා ය. තොප ගේ මරණයෙනුදු නො කැමැතිවැ ම වෙන් වන්නෙමි. කීමෙක් ද ජීවත් වන්නා වූ තොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදනට අනුදන්නෙම දැ”යි (අනුරුත් කුමරුගේ මව කීවා ය.

තෙවෙනි වර ද අනුරුද්ධ ශාක්‍ය තෙම “මැණියනි, මම ගිහි ගෙන් නික්ම සසුන් වදිනු කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිනුවට මට අනුදන්නැ”යි කී ය.

එ සමයෙහි වනාහි හද්දිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. හේ ද අනුරුද්ධ ශාක්‍යයා ගේ යහළුවෙක් වෙයි. එකල්හි අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ මවු “මම හද්දිය ශාක්‍ය රජ ශාක්‍යයන් ගේ රජය කරවයි. මම තෙම අනුරුද්ධ ශාක්‍යයාගේ යහළුවෙක. හේ ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදිවන්නට උත්සාහ නො කෙරේ යැ” යි සිතා, “දරුව අනුරුද්ධය, ඉදින් හද්දිය ශාක්‍ය රජ ගිහි ගෙයින් නික්ම සසුන් වදනේ නම්, එසේ කලා තෙමින් පැවිදි වන්නැ” යි කීවා ය.

3. අථ ඛො අනුරුද්ධො සංකො යෙන හද්දියො සක්ඛාරාජා තෙනුපසංඝාමි. උපසංඝාමීත්වා හද්දියං සක්ඛාරාජානං එතදවොච: “මම ඛො සමම, පබ්බජ්ජා තච පටිබ්බාදා”ති.

“සචෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පටිබ්බාදා වා අපටිබ්බාදා වා<sup>1</sup> භොතු. අහං තයා...යථාසුඛං පබ්බජ්ජාහි”ති.

“එහි සමම උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“නාහං සමම සංකොමි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්තුං. යං තෙ සංකො අඤ්ඤිං මයා කාතුං තායාහං කරිස්සාමි. ත්වං පබ්බජ්ජාහි”ති.

“මාගා ඛො මං සමම එවමාහ: ‘සචෙ තාන අනුරුද්ධ හද්දියො සක්ඛාරාජා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ති එවං. ත්වමි පබ්බජ්ජාහි’ති භාසිතා ඛො පන තෙ සමම එසා වාචා: ‘සචෙ තෙ සමම පබ්බජ්ජා මම පටිබ්බාදා වා අපටිබ්බාදා වා සා භොතු. අහං තයා... යථාසුඛං පබ්බජ්ජාහි’ති. එහි සමම උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා සචච්චාදිතො භොතති සච්චපටිඤ්ඤා. අථ ඛො හද්දියො සක්ඛාරාජා අනුරුද්ධො සංකො එතදවොච: “ආගමෙහි සමම සත්ත වස්සානි සත්තන්තං වස්සානං අච්චයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිවිරං සමම සත්තවස්සානි. නාහං සංකොමි සත්තවස්සානි ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම ඡ වස්සානි -පෙ- පඤ්ච වස්සානි -පෙ- වත්තාරි වස්සානි -පෙ- තිණි වස්සානි -පෙ- දෙව වස්සානි -පෙ- එකං වස්සං. එකස්ස වස්සස්ස අච්චයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

“අතිවිරං සමම එකං වස්සං. නාහං සංකොමි එකං වස්සං ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම සත්ත මාසෙ. සත්තන්තං මාසානං අච්චයෙන උභො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාමා”ති.

1. අපටිබ්බාදා වා ස භොතු. - මජ්ඣං, සිමු.

3. ඉක්බිති අනුරුඳු ශාක්‍ය තෙම හඳිිය ශාක්‍ය රජුහු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, හඳිිය ශාක්‍යරජුට “යහළුව මගේ පැවිද්ද ඔබ පිළිබඳ යැ” යි කී ය.

“යහළුව, කාගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ හෝ වේ ව යි මම නා හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ” යි (හඳිිය ශාක්‍ය රජ කී ය.)

“යහළුව, එන්නැ. අපි දෙ දෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝ වා” යි අනුරුඳු ශාක්‍ය කී ය.

“යහළුව, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මම නො හැකියෙමි. මා විසින් තොපට අන් යමක් කළ හැකි නම්, එය තොපට කරන්නෙමි. තෙපි පැවිදි වන්නැ” යි හඳිියරජ කී ය.

“යහළුව, ‘ඉදින් දරුව අනුරුඳුය, හඳිිය ශාක්‍ය රජ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්න’ නම්, එසේ ඇති කල්හි තෙපින් පැවිදි වවු’ යි මව මව මෙසේ කීවා ය. ‘යහළුව ඉදින් තොපගේ පැවිද්ද මා පිළිබඳ හෝ නො පිළිබඳ වේව යි මම තොප හා ... සුවසේ පැවිදි වන්නැ’ යි මේ වචනය ඔබ විසින් මව කියන ලද්දේ ය. යහළුව එන්න, දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිමෝව” යි (අනුරුඳු ශාක්‍ය කී ය).

එ සමයෙහි මිනිස්සු සත්‍ය ප්‍රතිඥ ඇති සත්‍යවාදීහු වෙති. ඉක්බිති හඳිිය ශාක්‍යරජ අනුරුඳු ශාක්‍යයාට “යහළුව, සත් හවුරුද්දක් ඉවසන්න (සාපෙක්‍ෂකවන්න) සත් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමු” යි කී ය.

“යහළුව, සත් හවුරුද්ද ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. යහළුව, සත් හවුරුද්දක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි”.

“යහළුව, සාචුරුද්දක් ඉවසන්න ... සස් අචුරුද්දක් ... සතර අචුරුද්දක් ... තුන් අචුරුද්දක් ... දැවුරුද්දක් ... එක් හවුරුද්දක් ඉවසන්න. එක් හවුරුද්දක් ඇවෑමෙන් අපි දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිියරජ කී ය).

“යහළුව එක් හවුරුද්දක් ඉතා බොහෝ කාලයකි. මම එක් හවුරුද්දක් බලා පොරොත්තු වන්නට නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුඳු ශාක්‍ය කී ය).

“යහළුව සත් මසක් ඉවසන්න. සත් මස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නමෝවා” යි (හඳිිය රජ කී ය).

“අතිවීරං සමම සන්න මායා. නාහං සකෙකාමී සන්න මායෙ ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම ජ මායෙ -පෙ- පඤ්ච මායෙ -පෙ- චක්ඛාරො මායෙ -පෙ- තයො මායෙ -පෙ- වෙ මායෙ -පෙ- එකං මායං -පෙ- අද්ධමාසං. අද්ධමාසස්ස අවචයෙන උභො පි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිස්සාමා”ති

“අතිවීරං සමම අද්ධමාසො. නාහං සකෙකාමී අද්ධමාසං ආගමෙතුනති”.

“ආගමෙහි සමම, සන්නාහං යාවාහං පුනෙන ව භාතරෙ ව රජ්ජං නිය්‍යාදෙමී”ති.

“න වීරං සමම සන්නාහො ආගමෙස්සාමී”ති.

4. අථ ඛො හද්දියො ව සක්ඛාරාජා අනුරුද්ධො ව ආනන්දො ව හගු ව කිම්බේලො ව දෙවදත්තො ව උපාලිකප්පකෙන සන්නමා යථා පුරෙ චතුරඛිනියා සෙනාය උය්‍යානභූමී නියනති එවමෙව චතුරඛිනියා සෙනාය නිය්‍යංසු. තෙ දුරං ගතවා සෙනං නිවත්තාපෙතො පරවිසයං ඔක්කමිතො ආහරණං ඔමුඤ්චිතො උත්තරාසංඛෙන හණ්ඩිකං බන්ධිතො උපාලිං කප්පකං එතදවොචු: “හඤ්ඤ උපාලි නිවත්තස්සු. අලං තෙ එත්තකං ජීවිකායා”ති.

අථ ඛො උපාලිස්ස කප්පකස්ස නිවත්තනන්ත්සු එතදහොසි: “චණ්ඩා ඛො යාකියා. ඉමිනා කුමාරා නිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමිපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්ඛකුමාරා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිස්සන්ති. කිම්බග පනාහන්ති” සො හණ්ඩිකං මුඤ්චිතො තං හණ්ඩං රුකෙඛ ආලග්ගෙතො ‘යො පස්සති දික්ඛකෙඤ්ඤව හරතු’ති වතා යෙන තෙ සක්ඛකුමාරා තෙනුපසඤ්චමි අද්දසාසු. ඛො තෙ සක්ඛකුමාරා උපාලිං කප්පකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන උපාලිං කප්පකං එතදවොචු: “කිස්ස හණෙ උපාලි නිවත්තොසි”ති.

“ඉධ මෙ අය්‍යපුත්තා නිවත්තනන්ත්සු එතදහොසි: චණ්ඩා ඛො යාකියා ඉමිනා කුමාරා නිප්පාතිතාති සාතාපෙය්‍යුමිපි මං. ඉමෙ හි නාම සක්ඛකුමාරා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිස්සන්ති කිම්බග-පනාහන්ති, සො ඛො අහං අය්‍යපුත්තා හණ්ඩිකං මුඤ්චිතො තං හණ්ඩං රුකෙඛ ආලග්ගෙතො ‘යො පස්සති දික්ඛකෙඤ්ඤව හරතු’ති වතා තතොමහි පටිනිවත්තො”ති.

“යහළුව සත් මස ඉතා බොහෝ කාලයෙකි. සත් මසක් බලාපොරොත්තු වන්නට මම නො හැක්කෙමි” යි (අනුරුඳු ශාක්‍ය කී ය).

“යහළුව, සමසක් ඉවසන්න ... පස් මසක් ... සිවු මසක් ... තුන් මසක් ... දෙ මසක් ... එක් මසක්... අඩ මසක් ඉවසන්න. අඩමස ඇවෑමෙන් දෙදෙනා ම පැවිදි වන්නමෝ වා” යි (හඳිිය රජ කී ය).

“යහළුව අඩමස ඉතා බොහෝ කලෙකි. අඩමසක් ඉවසන්නට මම නො හැකියෙමි” යි (අනුරුඳු ශාක්‍ය කී ය).

“යහළුව, පුතුනටත් සොහොයුරනටත් රජය පවරා දෙන තෙක් සතියක් ඉවසන්නැ” යි (හඳිියරජ කී ය).

“යහළුව සතිය බොහෝ කලෙක් නොවේ. එතෙක් බලා පොරොත්තු වන්නෙමි” යි (අනුරුඳු ශාක්‍ය කී ය).

4. ඉක්බිති හඳිිය ශාක්‍ය රජ ද අනුරුඳු ද ආනන්ද ද හාමුදු කීට්ඨ ද දෙවදත්ත ද යන ශාක්‍යයෝ ස දෙනා උපාලි කපුවා සත්වනු කොටැන්නාහු පෙර උයන් බිමට සිවුරහ සෙනහින් උප ලක්ෂිත ව යම්සේ නික්ම යෙත් ද, එසේ ම සිවුරහ සෙනහින් උපලක්ෂිත වැ නික්මුණහ. ඔහු දුරක් ගොස් සෙනහ නවත්වා, පරවිෂ යට (අන් රජක්හු ගේ රටට) බැස, ආහරණ ගලවා උතුරු සළුවෙන් පොදියක් කොට බැඳ උපාලි කපුවා බණවා “සගය උපාලිය, පෙරළා යා. මෙය නට ජීවිකාවට ප්‍රමාණ වේ යැ” යි කීහ.

ඉක්බිති පෙරළා එන්නාහු උපාලි කපුවාට “ශාක්‍යයෝ සැඩියහ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ යි ඔවුන් මා මරවනු ද නො බැරි ය. මේ සාක්‍ය කුමාරවරු ද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මම කුමට ගිහිගෙයි රැඳෙන්නෙමි දැ” යි මේ සිත විය. මෙසේ සිතා ආහරණ පොදිය ලිහා ඒ සියලු බඩු ගසෙක එල්ලා “යමෙක් මේවා දකින්නේ ද ඔහුට දෙන ලද්දේ ම ය. ගෙන යේවා” යි කියා ඒ ශාක්‍ය කුමාරයන් කරා ගියේ ය. ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ දුරින් ම එන්නා වූ උපාලි කපුවා දුටුහ. දැක ඔහු බණවා, “සගය උපාලි, කවර හෙයින් පෙරළා එන්නෙහි දැ” යි ඇසූහ.

“ආයු පුත්‍රයිනි, මෙහි පෙරළා එන මට, ‘ශාක්‍යයෝ ඒකාන්ත-යෙන් විශ්ඛය හ. මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි කියා මා මරවනුත් බැරි නැත. ‘මේ ශාක්‍ය කුමාරයෝත් ගිහිගෙන් නික්ම පැවිදි වන්නාහ. මා ගැන කියනු ම කවරේ දැ’ යි වේ සිත විය. ආර්යපුත්‍රයෙහි, ඒ මම වනාහි බඩු පොදිය මුදු බඩු ගසෙක එල්ලා ‘යමෙක් දක්නේ නම් ඔහුට මෙය දෙන ලද්දේ ම ය හේ මෙය ගෙන යේවා’ යි කියා එතැනින් ම පෙරළා ආයෙමි” යි කී ය.



“සුච්ඡි හණේ උපාලි, අකාසි යං නිවතො, වණ්ණා බො සාකියා, ඉමිනා කුමාරා නිසානිනාති සාතාපෙය්‍යුමපි ත්තති”.

5. අථ බො තෙ සක්‍යකුමාරා උපාලිං කප්පකං ආදය යෙන හගවා තෙත්‍රපසංකම්පු, උපසංකම්පිතා හගවන්තං අභිවාදෙකා එකමන්තං නිසිදිංසු, එකමන්තං නිසින්නා බො තෙ සක්‍යකුමාරා හගවන්තං එතදවොචු: “මයං හන්තෙ සාකියා නාම මානස්සිනො, අයං හන්තෙ උපාලි කප්පකො අමිහාකං දිසරන්තං පරිවාරිකො, ඉමං පයමං පබ්බාපෙත්තු, ඉමස්ස මයං අභිවාදනං පවුට්ඨානං අක්ඛලිකමිං යාමිවිකමමං කර්‍හස්සාම, එවං අමිහාකං සාකියානං සාකියමානො නිමොනිසිස්සති” ති<sup>1</sup>.

අථ බො හගවා උපාලිං කප්පකං පයමං පබ්බාපෙසි, පච්ඡා තෙ සක්‍යකුමාරෙ, අථ බො ආයස්මා හද්දියො තෙනෙව අනන්තවස්සෙත කිස්සො ටිජ්ජා යච්ඡාකාසි, ආයස්මා අනුරුද්ධො දිබ්බවක්ඛං උප්පාදෙසි, ආයස්මා ආනන්දො සොතාපත්තිඵලං යච්ඡාකාසි, දෙවදත්තො පොථුජ්ජනිකං ඉඤ්ඤිං අභිනිප්පාදෙසි.

තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා හද්දියො අරක්ඛගතොපි රුක්ඛමූලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උද්‍යානං උද්‍යනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. අථ බො සම්මහුලා භික්ඛු යෙන හගවා තෙත්‍රපසංකම්පු, උපසංකම්පිතා හගවන්තං අභිවාදෙකා එකමන්තං නිසිදිංසු, එකමන්තං නිසින්නා බො තෙ භික්ඛු හගවන්තං එතදවොචු: “ආයස්මා හන්තෙ හද්දියො අරක්ඛගතොපි රුක්ඛමූලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උද්‍යානං උද්‍යනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’. නිස්සංසයං බො හන්තෙ ආයස්මා හද්දියො අනභිරතො ව භ්‍රමවරියං වරති, තස්සෙව වා පුරිමං රජ්ජසුඛං සමනුස්සරන්තො අරක්ඛගතොපි රුක්ඛමූලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභිකඛණං උද්‍යානං උද්‍යනෙති ‘අහො සුඛං අහො සුඛන්ති’”.

6. අථ බො හගවා අක්ඛන්තරං භික්ඛුං ආමන්තෙසි: “එහි කං භික්ඛු මම වචනෙන හද්දියං භික්ඛුං ආමන්තෙහි: සඤ්ඤා නං ආවුසො හද්දියං ආමන්තෙහිති”. “එවං හන්තෙ” ති බො සො භික්ඛු හගවතො පටිස්සකා යෙනායස්මා හද්දියො තෙත්‍රපසංකම්පු, උපසංකම්පිතා ආයස්මන්තං හද්දියං එතදවොච: ‘සඤ්ඤා නං ආවුසො හද්දියං ආමන්තෙහිති’.

“තෙල උපාලි, පෙරළා ආයේ ය යන යමක් ඇදී එය කළ සේ වැනැව්. ශාක්‍යයෝ වූකලී වන්ධ්‍යහ. ‘මොහු විසින් කුමරුවෝ නික්මවන ලදහ’ යි සිතා තා මරවනු ද නො බැරි යැ” (කුමරුවෝ කීහ).

5. ඉක්බිති ඒ ශාක්‍ය කුමාරයෝ උපාලි කපුවා ගෙන භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක හිඳගත්හ. ඒ ශාක්‍ය කුමරුවෝ පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ශාක්‍ය වූ අපි වනාහි මානනිශ්‍රියයමහ. වහන්ස, මේ උපාලි කපු තෙම දිරිස කාලයක් අපේ සේවකයෙකි. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ පළමු කොට මොහු පැවිදි කරනසේක්වා. අපි මොහුට වැඳීම, දක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, දෙහොත් මුදුන් තබා නමස්කාරය, සාමීවිකමීය (පවත් සැලීමාදි ආභිසමාවාරිකවත්) කරන්නෙමු. මෙසේ අපේ ශාක්‍යමාතය නිර්මාණ බවට පමුණුවන ලබන්නේ යැ (දුරුවන්නේ යැ)” කීහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උපාලි කපුවා පළමු කොට ද එයට පසු ඒ කුමරුවන් ද පැවිදි කළ සේක. එයින් පසු ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම ඒ අතුරු වසෙහිදී ම ත්‍රිවිද්‍යාවන් සාක්‍ෂාත් කළේ ය. ආයුෂ්මත් අනුරුඬු තෙම දිවැස ඉපැදවී ය. ආයුෂ්මත් ආනතු තෙම සොවාන්ඵලය පසක් කෙළේ ය. දෙවදත් තෙම පුහුදුන් සාඤ්ඤා නිපැදවී ය.

එ සමයෙහි වනාහි ආයුෂ්මත් හඳියයෝ අරනට ගියෝ ද, රුක්මුලට ගියෝ ද, ශුන්‍යාගාරයකට ගියෝ ද, ‘අහෝ සැප ය, අහෝ සැප යැ’ යි එක්වත් උදන් අනති. එකල්හි බොහෝ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක ඉඳගත්හ. එසේ මහණහු පසෙක උන්නාහු ම “වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම අරනට ගියේ ද රුක් මුලට ගියේ ද ශුන්‍යාගාරයට ගියේ ද ‘අහෝ සැප ය’ අහෝ සැප යැ’ යි උදන් අනයි. වහන්ස, ආයුෂ්මත් හඳිය තෙම නිසැකින් ම නො ඇලුණේ බඹසර සරයි. ඒ පළමු රජ සුව ම හෝ සිහි කරනුයේ අරනට ගියේත් රුක්මුලට ගියේත් ශුන්‍යාගාරයට ගියේත් ‘අහෝ, සුව ය අහෝ සුව යැ’ යි එක්වත් උදන් අනා යැ” යි මෙ පවත් සැලකළාහ.

6. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එක්තරා මහණක්හු බණවා, “මහණ, මෙහි එව, ‘ඇවැත්නි, ශාස්තෘහු නොප කැඳවති’ යි කියා මාගේ වචනයෙන් හඳිය මහණහු කැඳවාගෙනෙව්” යි වදළ සේක. “එසේ යැ වහන්සැ” යි කියා එ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ආයුෂ්මත් හඳියයන් කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ “ඇවැත්නි, හඳියයෙනි, ශාස්තෘන් වහන්සේ නොප කැඳවන සේකැ” කියේ ය.

“එවමාවුසො”ති ඛො ආයස්මා හද්දියො නස්ස භික්ඛුනො පටිස්සුකා යෙන හගවා තෙනුපසඬකම්. උපසඬකම්කා හගවනතං අභිවාදෙකා එකමනතං නිසීදී. එකමනතං නිසින්නං ඛො ආයස්මනතං හද්දියං හගවා එතදවොච: “සත්ථං කිර කං හද්දිය අරඤ්ඤගතො පි රුක්ඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභික්ඛණං උදනං උදනෙසි අහො සුඛං අහො සුඛනති.”

“එවං හතොත”ති.

“කිං පන කං හද්දිය අක්ඛයං සම්පස්සමානො අරඤ්ඤගතො පි රුක්ඛමුලගතො පි සුඤ්ඤගාරගතො පි අභික්ඛණං උදනං උදනෙසි අහො සුඛං අහො සුඛනති.”

“පුඤ්ඤ මෙ හතොත රඤ්ඤා සහො අනොනාපි අනොනපුරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛිනිපි අනොනපුරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. අනොනාපි නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛිනිපි නගරෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. අනොනාපි ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. ඛිනිපි ජනපදෙ රක්ඛා සුසංවිහිතා හොති. යො ඛො අහං හතොත එවං රක්ඛිතොපි ගොපිතොපි සතොතා භිතො උඛිඤ්ගො උසස්ඬකි උත්තසො විහරාමි. එතරහි ඛො පනාහං හතොත එකො අරඤ්ඤගතො’ පි රුක්ඛමුලගතො’ පි සුඤ්ඤගාරගතො’ පි අභිතො අනුඛිඤ්ගො අනුසස්ඬකි අනුත්තසො අප්පොසස්සකෙකා පනතලොමො පරදවුත්තො<sup>1</sup> මිගහුත්තෙ වෙනසා විහරාමි. ඉමමිදි<sup>2</sup> ඛො අහං හතොත අක්ඛයං සම්පස්සමානො අරඤ්ඤගතොපි රුක්ඛමුලගතොපි සුඤ්ඤගාරගතොපි අභික්ඛණං උදනං උදනෙසි ‘අහො සුඛං අහො සුඛනති’.”

අථ ඛො හගවා එකමකං විදිකා නායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

යස්ස නතරතො න සනති කොපා  
ඉති හවාහවතඤ්ච විතිවත්තො  
නං විගතභයං සුඛං අසොකං  
දෙවා නානුභවනති දස්සනායාති.

7. අථ ඛො හගවා අනුපියායං යථාභිරනතං විහරිකා යෙන කොසමිඤ්ඤ තෙන වාරිකං වරමානො යෙන කොසමිඤ්ඤ තදවසරි. තත්ථ සුදං හගවා කොසමිඤ්ඤ විහරති සොසිතාරාමෙ. අථ ඛො දෙවදත්තස්ස රහොගතස්ස පටිසලලිනස්ස එවං වෙනසො පරිවිතකෙකා උදපාදි: “කිං නු ඛො අහං පසාදෙය්‍යං යස්මිං මෙ පසන්නෙ ඛුලාභසක්කාරො උපපජ්ජෙය්‍යා”ති.

1. පරදත්ත වුත්තො - මජ්ඣ.

2. ඉමං ඛො - න. ම.

“එසේ යැ ඇවැත්නි” යි කියා ආයුෂ්මත් හඳියයෝ එ මහණ-  
හට පිළිවදන් දී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹි  
ඔබ වැද පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් හඳියයන් බණවා,  
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “හඳියයෙනි, තෙපි අරනට ගියෝත්  
රුක්මුලකට ගියෝත් ශුන්‍යාගාරයට ගියෝත් ‘අහෝ සුච යැ,  
අහෝ සුච යැ’ යි එක්වන් උදන් අනන්ත. ඒ සැබෑ දෑ” යි අසා  
වදළසේක.

“වහන්ස, එසේ යැ” යි හඳියයෝ පිළිවදන් දුන්හ.

හඳියයෙනි, තෙපි අරනට ගියෝද රුක්මුලකට ගියෝද ශුන්‍යා-  
ගාරයට ගියෝද කුමක් අරුත් වශයෙන් බලන්නාහු (ම) එක්වන්  
සොම්නසින් ‘අහෝ සුචයැ අහෝ සුචයැ’ යි උදන් ඇතුදෑ” යි භාග්‍ය-  
වතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“වහන්ස, පෙර මා රජ වූ හුන් සමයෙහි ඇතොවුරෙහි ඇතුළත ද  
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. ඇතොවුරින් පිටත ද  
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දනව්ව ඇතුළත ද  
මොනොවට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. දනව්වෙන් පිටත ද මොනො-  
වට රකවල පිහිටුවන ලද්දේ වේ. වහන්ස, ඒ මම මෙසේ  
රක්ෂිත ගෝපිත වීම නැවුණු බියපත් ව ලද්දේවග ඇති වූ සැක  
ඇති වූ තැනි ගත්තෙමි වෙසෙමි. වහන්ස, දැන් වූ කලී හුදෙකලා  
වූයෙමි, අරනට ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද ශුන්‍යාගාරයට  
ගියෙමි ද අහිත වූ අනුද්විශ්න වූ සැක නැති වූ තැනි ගැනුම  
නැති ව, අලොපත්සුක වූ, මන් නැති ව, මෙරමා දුන් දැයින්  
යැපුණෙමි මාගභූත (අපෙක්ෂා රහිත වූ) සිතින් යුතු වූ  
වෙසෙමි. වහන්ස, මම මේ කරුණ ද දක්නෙමි වනයට  
ගියෙමි ද රුක්මුලට ගියෙමි ද ශුන්‍යාගාරයට ගියෙමි ද ‘අහෝ  
සුචය අහෝ සුච යැ’ එක්වන් උදන් අනම්” යි ආයුෂ්මත්  
හඳියයෝ කීහ.

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණ සලකා එ වේලෙහි  
මේ උදන් ඇතුසේක:

“යමක්හු සිතෙහි අනාගාමී වගින් නැසූ බැවින් කෝපයෝ  
නොපහළ වෙත් ද, (සමපක්කි විපක්කි වෘද්ධි භානි ශාශ්වතෝවෙස් ද  
දෘෂ්ටි පුණ්‍යපාප දෑ යි අනෙකප්‍රකාර වූ) හව්විහවතාවනුත් යමෙක්  
ඉක්මියේ ද පහ වූ බිය ඇති සුවපත් වූ ශොක නැති ඒ තෙතැන්-  
තහු දක්නට දෙවියෝ ද නො ලබන් (ඔහු දැක්ම දෙවියනට  
දුර්ලභ දෑයෙකි)”

7. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුපියායෙහි රිසි තාක්  
වැස, ඉන් නික්ම කොසොඹූ නුවර බලා පිළිවෙළින් සැරිසරන  
සේක් කොසොඹූ නුවරට පැමිණිසේක. එ සමයෙහි වනාහි  
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොඹූ නුවර සොහිතාරාමයෙහි වැඩ  
වසනසේක. එ කලැ එකලා වූ වික්‍රමවෙකයෙන් හුන් දෙව්දන්  
තෙරුනට “යමක්හු මට පැහැදුණු කල්හි මට බොහෝ ලාභසත්කාර  
උපදනේ නම් එබඳු වූ කවරක්හු පහදවා ගනිම දෝ” යි මේ  
සිත් විය.

අථ ඛො දෙවදත්තස්ස එතදහොයි: “අයං ඛො අජාතසත්තු කුමාරො තරුණො වෙව ආයතිං හස්සෙ ව, යන්ත්තනාහං අජාතසත්තු කුමාරං පසාදෙය්‍යං. තස්මිං මෙ පසන්නෙ බහු ලාභසක්කාරො උපපජ්ජිස්සති”ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො සෙනාසනං සංසාමෙක්ඛා පන්තව්වරමාදය යෙන රාජගහං තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන රාජගහං තදවසරි. අථ ඛො දෙවදත්තො සකචණ්ණං පටිසංහරිත්වා කුමාරකචණ්ණං අභිනිමිණිත්වා අභිමෙධිලිකාය අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස උච්ඡඛෙග පාතුරහොයි. අථ ඛො අජාතසත්තු කුමාරො භීතො අහොයි උබ්බිග්ගො උස්සඬති උත්තසෙතා. අථ ඛො දෙවදත්තො අජාතසත්තු කුමාරං එතදවොච: “භායස්මි මං තං කුමාරාති”.

“ආම භායාමි. කොස්මි තිත්ති”.

“අහං දෙවදත්තො”ති.

“සවෙ ඛො තං හන්තෙ අයොගා දෙවදත්තො, ඉඬස්ස සකෙතෙ ව චණ්ණෙන පාතුහවස්සු”ති.

8. අථ ඛො දෙවදත්තො කුමාරකචණ්ණං පටිසංහරිත්වා සඬකාටි-පන්තව්වරධරො අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස පුරතො අවධායි. අථ ඛො අජාතසත්තු කුමාරො දෙවදත්තස්ස ඉමිනා ඉඬ්ඨපාටිභාරියෙන අභිප්පාසත්තො පඤ්ඤාති රථසත්තෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගච්ඡති. පඤ්ඤා ව ථාලිපාකසතාති හත්තාභිභාරො අභිහරියති.

අථ ඛො දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදින්නවිත්තස්ස එවරූපං ඉච්ඡාගතං උපපජ්ජි ‘අහං භික්ඛුසඬ්ඤං පරිහරිස්සාමි’ති. සහ වික්ඛුප්පාද්ව දෙවදත්තො තස්සා ඉඬ්ඨයා පරිභායි.

තෙන ඛො පන සමයෙන කකුඬො නාම කොළියපුත්තො ආයසවතො මහාමොග්ගලානස්ස උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො. අඤ්ඤාතරං මනොමයං කායං උපපත්තො. තස්ස එවරූපො අත්තභාවපටිලාභො හොති සෙය්‍යථාපි නාම දෙව වා තිණි වා මාගධකාති ගාමකෙඤ්ඤාති. සො තෙන අත්තභාවපටිලාභෙන තෙව අත්තානං න පරං ව්‍යාබාධෙති.

ඉක්බිති දෙවදත්තෙරහට “මේ අජාසත් කුමර තරුණ ද මත්තෙහි භාග්‍යසම්පත් ලබන්නෙක් ද වේ. අජාසත් කුමරු පහදවා ගත හොත් මැනැවි. මට ඔහු පැහැදුණ කල්හි බොහෝ ලාභසත්කාර උපදින්නේ යැ” යි මේ සිත විය.

ඉක්බිති දෙවදත්තෙරණුවෝ සෙනස්න සුරැකි කොට තබා පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවර කරා එළැඹියාහ. එ කල දෙවදත්තු (සෘද්ධියෙන්) සාධකීය වේශය හඳුන්වා කුඩා දරුවකුගේ වේශය මවා ගෙන (ඉනවටා සර්පයකු ද එක් එක් අතෙහි පයෙහි එක් එක් සර්පයකු ද ගෙලවටා සර්පයකු ද හිසවටා එකකු ද යි මෙසේ) සර්පමේඛලායෙන් සැදී, අජාසත් කුමරුගේ උකුලෙහි පහළ විය. එවිට අජාසත් කුමර බියපත් වූයේ, උද්වේගයට පැමිණියේ, නැගී ආ සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ විය. එ කල්හි දෙවදත්තෙරණුවෝ ‘කුමාරය, මා දැක බිය පත් වෙහි ද’ යි ප්‍රථමිත්හ.

“එසේ ය, බියපත් වෙමි. ඔබ කවුරු ද” යි කුමර ඇසී ය.

“මම දෙවදත්ත වෙමි” යි තෙරණුවෝ කීහ.

“වහන්ස, ඔබ අරි දෙවදත්ත වෙත් නම්, තමන් ගේ පියෙව් වෙශයෙන් පෙනී සිටින්නැ” යි කුමර කී ය.

8. ඉක්බිති දෙවදත්තෙරණුවෝ කුමාරක වේශය හඳුන්වා සංඝාටි පාත්‍ර චීවරධර වූවෝ (සහළ සිවුර හා පාත්‍රය හා සෙසු දෙසිවුර දරනුවෝ) අජාසත් කුමර ඉදිරියේ පෙනී සිටියාහ. එවිට අජාසත් කුමර දෙවදත්තන්ගේ මේ ඉයු පෙළහරින් වෙසෙසින් පැහැදුණේ රිය පන්සියයෙකින් සැදී උදේ සවස උවටනට යෙයි. දිනපතා බත්කැළි පන්සියයක් වූ බොජුන් පිරිනැමීමෙක් ද කැරෙයි.

එ කල්හි ලාභසත්කාරයෙන් හා කීර්තියෙන් මැඩුණු, ක්ෂීණ වූ කුසල් සිත් ඇති දෙවදත්තෙරණුවනට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පාලනය කරන්නෙමි’ යි මේ බදු වූ ආශාවක් උපන. එ සිත උපන්නා හා ම දෙවදත්තෙරණුවෝ ඒ සෘද්ධියෙන් පිරිහුණාහ.

එ සමයෙහි ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුන්ගේ උපසායක වූ කෝලිය පුත්‍ර වූ කකුධ නම් ඝෛරියයෙක් එයට සමීප කාලයෙහි කලුරිය කෙළේ එක්තරා මනෝමය දිව්‍යනිකායයෙක උපන්නේ වෙයි. ඔහුට මගධ රට ශ්‍රාමකේන්‍ද්‍ර දෙකක් හෝ තුනක් තරම් විශාල වූ මෙබදු ආත්මභාව ප්‍රතිලාභයෙක් වෙයි. හේ ඒ ලත් අත් බැවින් තමා හෝ මෙරමා හෝ නො පෙළයි.

අථ ඛො කකුඛො දෙවපුත්තො යෙනායස්මා මහාමොග්ගලානො තෙනුපසඤ්ඤාමි උපසඤ්ඤාමිතො ආයස්මානං මහාමොග්ගලානං අභිවාදෙතො එකමනං අට්ඨාසි, එකමනං ධීතො ඛො කකුඛො දෙවපුත්තො ආයස්මානං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස හතෙන් ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තවිත්තස්ස එවරූපං ඉච්ඡාගතං උප්පත්ති ‘අහං භික්ඛුසංඝං පරිහරිස්සාමි’ති. සහ වික්ඛුප්පාදව හතෙන් දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිභින්නො’ති. ඉදමවොච කකුඛො දෙවපුත්තො. ඉදං වතො ආයස්මානං මහාමොග්ගලානං අභිවාදෙතො පදකඤ්ඤං කතො තත්ථෙව අනන්තරාධාසි.

9. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො හගවනං අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසීතො ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො හගවනං එතදවොච: කකුඛො නාම හතෙන් කොළියපුත්තො මම උපට්ඨාකො අධුනා කාලකතො අඤ්ඤාතරං මනොමයං කායං උපපන්නො තස්ස එවරූපො අත්තභාවපටිලාභො සෙය්‍යථාපි නාම දෙව වා නිඡි වා මාගධිකාති ගාමකෙඤ්ඤාති, සො තෙන අත්තභාවපටිලාභෙන තෙව අත්තානං න පරං ව්‍යාධාමෙති. අථ ඛො හතෙන් කකුඛො දෙවපුත්තො යෙනාහං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො මං අභිවාදෙතො එකමනං අට්ඨාසි, එකමනං ධීතො ඛො හතෙන් කකුඛො දෙවපුත්තො මං එතදවොච: දෙවදත්තස්ස හතෙන් ලාභසක්කාරසිලොකෙන අභිභූතස්ස පරියාදිත්තවිත්තස්ස එවරූපං ඉච්ඡාගතං උප්පත්ති: අහං භික්ඛුසංඝං පරිහරිස්සාමිති. සහ වික්ඛුප්පාදව හතෙන් දෙවදත්තො තස්සා ඉද්ධියා පරිභින්නොති. ඉදමවොච හතෙන් කකුඛො දෙවපුත්තො. ඉදං වතො මං අභිවාදෙතො පදකඤ්ඤං කතො තත්ථෙව අනන්තරාධාසිති.

“කිං පන තෙ මොග්ගලාන කකුඛො දෙවපුත්තො චෙතසා චෙතො පරිච්ච විදිතො යං කිඤ්චි කකුඛො දෙවපුත්තො භාසති ‘සබ්බනං තථෙව භොති නො අඤ්ඤාතං’ති”.

චෙතසා චෙතො පරිච්ච විදිතො ච මම හතෙන් කකුඛො දෙවපුත්තො යං කිඤ්චි කකුඛො දෙවපුත්තො භාසති සබ්බනං තථෙව භොති නො අඤ්ඤාතං’ති.

“රක්ඛස්සෙතං මොග්ගලාන වාවං රක්ඛස්සෙතං මොග්ගලාන වාවං. ඉද්දති සො මොසපුරිසො අත්තනා ව අත්තනං පාතුකරිස්සති”ති.

ඉක්බිති කකුධ දෙවිපුත් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුන් කරා එළඹීමේ ය. එළඹී ඔබ වැඳ පසෙක සිටීමේ ය. පසෙක සිටියා වූ කකුධ දෙවිපුත් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරුන්ට “වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මඩනා ලද භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙවිදත් තෙරුන්ට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි’ යි මෙබඳු ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, එ සිත උපන්නා හා ම දෙවිදත්හු ඒ සෘණියෙන් පිරිහුණාහ” යි මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. කකුධ දෙවිපුත් මෙබස් පැවැසී ය. මෙය පවසා, මහමුගලන් තෙරුන් වැඳ පැදකුණු කොට එහි ම අතුරුදහන් විය.

9. එකල්හි මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහ. එළඹී ඔබ වැඳ පසෙක උන්න. (එසේ) පසෙක හුන් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකළාහ: “වහන්ස, මට උපසංඛාසක ව සිටි, නොබෝදා කලුරිය කළ කකුධ නම් කොළිය පුත්‍ර තෙම එක්තරා මනෝමය ආත්ම භාවයකට පැමිණීමේ ය. ඔහුට ගෙඩි රටු ගම්කෙන්දෙකක් තුනක් පමණ වූ ආත්මභාවයෙන් ලැබී ඇත. හේ ඒ අත්ලැවින් තමා නො ම පෙළයි, අනුන් ද නො ම පෙළයි. වහන්ස, ඉක්බිති කකුධ දෙවිපුත් මා වෙත එළඹීමේ ය. එළඹී මා වැඳ පසෙක සිටීමේ ය. වහන්ස, පසෙක සිටි ඒ කකුධ දෙවිපුත් “වහන්ස, ලාභ සත්කාර කීර්තියෙන් මඩනා ලද දෙවිදත්හුට ‘මම භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි’ යි මෙසේ වූ ආශාවෙන් උපත. වහන්ස, ඒ සිත උපන්නා හා ම දෙවිදත්හු සෘණියෙන් පිරිහුණාහ. වහන්ස, කකුධ දෙවිපුත් මෙ බස් පැවැසී ය. මෙය පවසා මා වැඳ පැදකුණු කොට එනන්හි ම අතුරුදහන් වී ය” යනු යි.

“කීමෙක් ද? මෞද්ගල්‍යායනායෙනි, ‘කකුධ දෙවිපුත් කියන සියල්ල එසේ ම ය. එහි වෙනස් සැටියෙන් නැතැ’ යි ඔහුගේ සිත තොප සිතින් පිරිසිඳ දන්නා ලද දෑ?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදුළුසේක.

“වහන්ස, කකුධ දෙවිපුත් කියන ඒ සියල්ල එසේ ම ය, අන් සැටි නො වේ යැ යි ඔහු මා සිතින් ද පිරිසිඳ දන්නා ලද්දේ” යැ යි මහමුගලන් තෙරණුවෝ වදළාහ.

“මෞද්ගල්‍යායනායෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. මෞද්ගල්‍යායනායෙනි, මේ වචනය රැක ගනිවු. දැන් ඒ හිස් පුරුෂ තෙම තමා ම හෙළිකරන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.



10. “පඤ්චමෙ මොග්ගලාන සක්ඛාරො සනොනා සංවිජ්ජමානා ලොකස්මිං. කතමෙ පඤ්ච;

ඉධ මොග්ගලාන එකච්චො සක්ඛා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොමිති පටිජානාති, පරිසුද්ධං මෙ සිලං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං ඤේව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම සමුද්ධන්ති ඛො පන විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සන්ති තුමොව තෙන පඤ්ඤාධිස්සන්ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සක්ඛාරං සාවකා සිලතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ව පන සක්ඛා සාවකෙහි සිලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.<sup>1</sup>

පුන ව පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සක්ඛා අපරිසුද්ධාච්චො සමානො ‘පරිසුද්ධාච්චොමිති’ පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ආච්චො පරියොදනො අසඬ්ඛිලිට්ඨො’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති; අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධාච්චො සමානො පරිසුද්ධාච්චොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ආච්චො පරියොදනො අසඬ්ඛිලිට්ඨො’ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම? සමුද්ධන්ති ඛො පන විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සන්ති තුමො ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සන්ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලාන සක්ඛාරං සාවකා ආච්චතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ව පන සක්ඛා සාවකෙහි ආච්චතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ව පරං මොග්ගලාන ඉධෙකච්චො සක්ඛා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො ‘පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති’ පටිජානාති ‘පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬ්ඛිලිට්ඨො’ති. තමෙනං සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධ ධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාති පරිසුද්ධො මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසඬ්ඛිලිට්ඨො’ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං,

1. නං - මජ්ඣං.

2. පච්චාසිංසති - මජ්ඣං.

3. පජානාති - මජ්ඣං.

10. මෞද්ගලායනයෙනි, ලොවු ශාස්තෘහු පස් දෙනෙක් විද්‍යාමානයහ. කවර පස් දෙනෙක් ද? යත්:

“මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු වූ සිල් ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ ශීලය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වූ කලී මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් අමනාප වේ නම්, අපි කෙසේ එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද? මහජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එ බැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මෞද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශීලය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ශීලය අතින් රැක ගැනීම පතයි.

තවද මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ආජීවය ඇත්තේ ම ‘පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම අපිරිසිදු ආජීවය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපිද වනාහි මෙය ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, කෙසේ අපි එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට සිවුරු පිණ්ඩපාත සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. එබැවින් තෙමේ යමක් කරන්නේ ද එයින් තෙමේ ම හෙළි වන්නේ යැ’ යි මෙසේ ඔහු දනිත්.

මෞද්ගලායනයෙනි, ශ්‍රාවකයෝ මෙබඳු ශාස්තෘවරයා ආජීවය අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේද ආජීවය අතින් ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ආරක්ෂාව පතයි.

තවද මෞද්ගලායනයෙනි, මෙහි ඇතැම් ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි යි මාගේ දහම් දෙසුම් පිරිසිදු යැ යි හැම ලෙසින් ම ශුඛ යැ යි නො කිලිටි යැ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ ශ්‍රාවකයෝ ‘මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමැ යි මාගේ ධම්මදෙශනා පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඛ ය, නො කිලිටි යැ’ යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි වනාහි මෙබව ගිහියනට කියන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය.

යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම සම්මන්තාති ඛො පන විචරපිණ්ණපානසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජ පරික්ඛාරෙන යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලලාන සක්ඛාරං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සක්ඛා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලලාන ඉධෙකච්චො සක්ඛා අපරිසුද්ධි-වෙය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධිවෙය්‍යාකරණොභීති පටිජානාති පරිසුද්ධිං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙන සාවකා එවං ජානන්ති: “අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධිවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධිවෙය්‍යාකරණොභීති පටිජානාති පරිසුද්ධිං මෙ වෙය්‍යාකරණං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සම්මන්තාති ඛො පන විචරපිණ්ණපානසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති”ති.

එවරුපං ඛො මොග්ගලලාන සක්ඛාරං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සක්ඛා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං මොග්ගලලාන ඉධෙකච්චො සක්ඛා අපරිසුද්ධිඤ්ඤාණදස්සනො සමානො පරිසුද්ධිඤ්ඤාණදස්සනොභීති පටිජානාති පරිසුද්ධිං මෙ ඤ්ඤාණදස්සනං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. තමෙන සාවකා එවං ජානන්ති: අයං ඛො භවං සක්ඛා අපරිසුද්ධිඤ්ඤාණදස්සනො සමානො පරිසුද්ධිඤ්ඤාණදස්සනොභීති පටිජානාති, පරිසුද්ධිං මෙ ඤ්ඤාණදස්සනං පරියොදනං අසඬ්ඛිලිට්ඨන්ති. මයං චෙව ඛො පන ගිහීනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සම්මන්තාති ඛො පන විචරපිණ්ණපානසෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කරිස්සති තුමො'ව තෙන පඤ්ඤාධිස්සති'ති.

එවරුපං ඛො පන මොග්ගලලාන සක්ඛාරං සාවකා ඤ්ඤාණදස්සනතො රක්ඛන්ති. එවරුපො ච පන සක්ඛා සාවකෙහි ඤ්ඤාණදස්සනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, ජන තෙමේ මොහුට විවර පිණ්ඩපාන සෙනාසන ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. තෙමේ යමක් කරන්නෝ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නෝ යැ' යි දනිත්.

මොද්ගලායනයෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘවරයා චූකලි ශ්‍රාවකයෝ දම්දෙසුම් අතින් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම්දෙසුම් අතින් රැකගැනීම ශ්‍රාවකයන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙයි.

නව ද මොද්ගලායනයෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු විවරණ (ධම්ම හෙළි පෙහෙළි කොට තෝරා දීම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙමි වෙමි යි, මාගේ විවරණය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. ඔහුගේ සච්චෝ ද, 'මේ හවන් ශාස්තෘ තෙමේ අපිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තේ ම පිරිසිදු විවරණ ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටු යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපිද චූකලි ගීතියනට දන්වන්නමෝ නම්, එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, (මහ ජන තෙමේ) සිවුරු පිණ්ඩපාන සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහුට සම්මාන කෙරේ ම ය. යමක් තෙමේ කරන්නෝ ද තෙමේ ම එයින් පැනෙන්නෝ යැ' යි ඔහු (ගැන) මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනය, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ දහම් විවරණය කෙරෙත් රකිත්. මෙ බඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද සිය සච්චන්ගෙන් දහම් විවරණ අතින් නමාගේ ආරක්ෂාව පතයි.

නවද මොද්ගලායනය, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥාදර්ශන (නුවණින් දැක්ම) ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශනය ඇත්තෙමි වෙමි. මගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ' යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සච්චෝ ඔහු මෙසේ දනගනිත්: "මේ හවන් ශාස්තෘ තෙමේ නො පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙමි යි, මාගේ ඥාදර්ශන පිරිසිදු ය, පර්යවදන ය, නො කිලිටි යැ'" යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. අපි චූකලි (මේ පවන්) ගීතියනට දන්වන්නමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, අපි කෙසේ නම් එයින් ඔහුට කියන්නමෝ ද, මහජන තෙමේ ඔහුට සිවුරු පිණ්ඩපාන සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් සම්මාන කෙරෙයි. යමක් තෙමේ කරන්නෝ ද එයින් තෙමේ ම පැනෙන්නෝ යැ' යි මෙසේ දනිත්.

මොද්ගලායනය, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි ශ්‍රාවකයෝ ඥාදර්ශනය අතින් රකිත්, මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශ්‍රාවකයන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් රැක්ම අපේක්ෂා කෙරෙත්.

ඉමෙ ඛො මොග්ගලාන පඤ්ඤා සත්ථාරො සන්තො සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං.

අහං ඛො පන මොග්ගලාන පරිසුද්ධිසිලො සමානො පරිසුද්ධිසිලොතිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා සීලතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි සීලතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිසිලො සමානො “පරිසුද්ධිසිලොතිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ ආර්යො පරියොදනො අසංකප්පිතො”ති. න ච මං සාවකා ආර්යවතො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ආර්යවතො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිමත්තෙසො සමානො පරිසුද්ධිමත්තෙසොතිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ ධම්මෙසො පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා ධම්මෙසො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි ධම්මෙසො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිවේයාකරණො සමානො පරිසුද්ධිවේයාකරණොතිති පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ වේයාකරණං පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා වේයාකරණො රක්ඛන්ති. න චාහං සාවකෙහි වේයාකරණො රක්ඛං පව්වාසිංසාමි.

පරිසුද්ධිඤ්ඤාසංකප්පිතො සමානො පරිසුද්ධිඤ්ඤාසංකප්පිතොතිති. පටිජානාමි පරිසුද්ධං මෙ ඤ්ඤාසංකප්පිතං පරියොදනං අසංකප්පිතං. න ච මං සාවකා ඤ්ඤාසංකප්පිතො රක්ඛන්ති, න ‘චාහං සාවකෙහි’ රක්ඛං පව්වාසිංසාමිති.

11. අපං ඛො භගවා කොසලියං යථාභිරන්තං විහරිතො යෙන රාජගහං තෙන චාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙන චාරිකං චරමානො යෙන රාජගහං තදවසරි.

තත්ථ සුදං භගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ.

අපං ඛො සම්මුත්තො භික්ඛු යෙන භගවා තෙනුපබ්බාමිංසු. උපසම්බාධා භගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීදන්තො ඛො තෙ භික්ඛු භගවන්තං එතදවොචු: “දෙවදත්තස්ස භගවො අජාතසත්තං කුමාරො පඤ්ඤාති රථසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගම්මති, පඤ්ඤා ච ථාලිපාකසත්තානි භක්ඛාභිභාරො අභිහරියති”ති.

මොද්ගල්ලායනය, ලොවු මේ ශාස්තෘහු පස් දෙන විද්‍යාමාන වෙත්.

මොද්ගල්ලායනය, මම චූකලි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි ම “පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, පර්‍යවදන ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. (මා) සච්චෝ සිල් අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද සච්චන්ගෙන් සිල් අතින් මා රැක ගැන්මක් නො පනමි.

පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, පර්‍යවදන ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කරමි. සච්චෝ ආජීවය අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද ආජීවය අතින් මා රැකගැන්මක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්‍ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දම් දෙසුම ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු දම් දෙසුම ඇත්තෙමි, මාගේ දම් දෙසුම පිරිසිදු ය, පර්‍යවදන ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සච්චෝ දම් දෙසුම අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද සච්චන් ගෙන් දම් දෙසුම අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්‍ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇතියෙමි, මාගේ දහම් විවරණය පිරිසිදු ය, පර්‍යවදන ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කරමි. සච්චෝ දහම් විවරණ අතින් මා නො රක්නාහ. මම ද සච්චන්ගෙන් දහම් විවරණ අතින් මා රැක ගැන්මක් අපෙක්‍ෂා නො කරමි.

පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇතියෙම ම “පිරිසිදු ඥාදර්ශන ඇත්තෙම වෙමි, මාගේ ඥාදර්ශනය පිරිසිදු ය, පර්‍යවදන ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සච්චෝ මා ඥාදර්ශනය අතින් නො රක්නාහ. මම ද සච්චන්ගෙන් ඥාදර්ශනය අතින් මා රැකගැන්මක් අපෙක්‍ෂා නො කරමි” යනු යි.

11. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසඹූ නුවරෙහි කැමැති තාක් කල් වැස, රජගහ නුවර බලා චාරිකායෙහි නික්මුණු සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනා සේක්, රජගහ නුවරට වැඩිසේක.

එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවරට නොදුරු නොළං තන්හි වූ කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වේළුවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක.

එ සමයෙහි බොහෝ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළඹ ඔබ වැද පසෙක ඉඳගත්හ. එසේ හිඳගත්තා වූ ඒ මහණහු “වහන්ස, අජාසත් කුමර තෙමෙ පන්සියක් රියෙන් සැදී දෙව්දත් තෙරුනට සවස ද උදේ ද උවටනට යයි, බත්සැළි පන්සියයක් වූ බත් පිරිනැමීමක් ද කැරේ” යැ යි මෙ පවත් සැලකළාහ. (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදළුසේක:)

“මා භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකං පිහයිත්ථ, යාවකිව්ඤ්ඤි භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස අජාතසකතුකුමාරො පඤ්ඤිති රථසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤි ව ථාලිපාකසතානි හත්තාභිභාරො අභිහරිසිස්සති. භානි යෙව භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස පාටිකඛ්ඛා කුසලෙස්ස ධම්මෙස්ස නො වුග්ගි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වණ්ඤස්ස කුක්කුරස්ස නාසාය පිත්තං භිඤ්ඤායුං. එවං හි සො භික්ඛවෙ කුක්කුරො භියොගාසොමනාය වණ්ඤතරො අස්ස. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යාවකිව්ඤ්ඤි දෙවදත්තස්ස අජාතසකතුකුමාරො පඤ්ඤිති රථසතෙහි සායං පාතං උපට්ඨානං ගමිස්සති, පඤ්ඤි ව ථාලිපාකසතානි හත්තාභිභාරො අභිහරිසිස්සති, භානි යෙව භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස පාටිකඛ්ඛා කුසලෙස්ස ධම්මෙස්ස නො වුග්ගි. අත්තවධාය භික්ඛවෙ දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ කදලී අත්තවධාය එලං දෙති. පරාභවාය එලං දෙති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ වෙඨ අත්තවධාය එලං දෙති, පරාභවාය එලං දෙති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ නළො අත්තවධාය එලං දෙති, පරාභවාය එලං දෙති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ අස්සනරි අත්තවධාය ගඛ්ඨං ගණ්ණාති, පරාභවාය ගඛ්ඨං ගණ්ණාති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අත්තවධාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි, පරාභවාය දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරසිලොකො උදපාදි’ති.

එලං වෙ කදලිං හන්ති එලං වෙඨං එලං නළං,  
සක්කාරො කාපුරිස්සං හන්ති ගඛ්ඨො අස්සනරිං යථාති.

පට්ඨමක භාණවාරං

“මහණෙනි, දෙවිදකුගේ ලාභසත්කාර කිරිනියට ඊජ්ජා නො කරවු. මහණෙනි, යම් තාක් අජායත් කුමර පන්සියක් රියෙන් සැදී දෙවිදකුහට සවස උදේ උවටනට යන්නේ ද, බත් සැළ පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මීස වාද්දියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක.

මහණෙනි, නපුරු බල්ලකුගේ නාසයෙහි සර්පපින (මීරිකා) බිත්දු හෙළන්නාහු ද, එසේ කිරීමෙන් ඒ බලු තෙම වඩාත් බොහෝ සෙයින් වණ්ඤ වන්නේ ද, එසේ ම මහණෙනි, යම්තාක් අජායත් කුමර පන්සියක් රියෙන් යුතු ව දෙවිදකුට උවටනට සවස උදේ යන්නේ ද, බත් සැළ පන්සියක් වූ බත් එළවීම කරනු ලබන්නේ ද, ඒ තාක් ම දෙවිදකුට කුසල් දහම්හි භානියක් ම මීස වාද්දියක් අපෙක්ෂා නො කළ හැක්ක. මහණෙනි, දෙවිදකුහට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය. මහණෙනි, යම්සේ කෙසෙල් ගස තමාගේ විනාශය පිණිස තමාගේ පිරිහීම පිණිස පලදෙන්නේද එසේම දෙවිදකුට ලාභසත්කාර කිරිනි පහළවිය.

මහණෙනි, යම්සේ හුණුගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ බටගස තමාගේ විනාශය පිණිස පල දෙන්නේ ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස පල දෙන්නේ ද, මහණෙනි, එසේ ම දෙවිදකුට තමාගේ විනාශය පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය.

මහණෙනි, යම්සේ කොටඵදෙන තමාගේ විනාශය පිණිස ගබ් ගන්නී ද, තමාගේ පිරිහීම පිණිස ගබ් ගන්නී ද, මහණෙනි, එසේ ම තමාගේ විනාශය පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය, තමා ගේ පිරිහීම පිණිස දෙවිදකුහට ලාභ සත්කාර කිරිනි පහළ විය” යනු ය.

“යම්සේ එකාන්තයෙන් එලය කෙසෙල්ගස නසා ද, එලය හුණුගස නසා ද, එලය බටගස නසා ද, දරුගබ් කොටඵ දෙන නසා ද, එසේ ම සත්කාරය ලාමක පුරුෂයා නසයි”.

පළමු බණවර



12. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා මහතියා පරිසාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙතොනා නිසිනොනො හොති සරාජිකාය. අථ ඛො දෙවදනො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතො යෙන හගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙතො හගවන්තං එතදවොච:

‘ජිණේණා’දනි හතොන හගවා වුදො මහලලකො අද්ධගතො වයො අනුප්පතො. අප්පොසස්සුකෙසා’ දනි හතොන හගවා දිට්ඨධම්මෙ- සුඛවිහාරං අනුයුතො විහරතු මම. භික්ඛුසඛ්ඤං නිසස්සජ්ඣ, අභං භික්ඛුසඛ්ඤං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“අලං දෙවදත්ත, මා තෙ රුවි භික්ඛුසඛ්ඤං පරිහරිතුන්ති”

දුතියමි ඛො දෙවදනො -පෙ- තතියමි ඛො දෙවදනො හගවන්තං එතදවොච: ජිණේණා’දනි හතොන හගවා වුදො මහලලකො අද්ධගතො වයො අනුප්පතො. අප්පොසස්සුකෙසා’දනි හතොන හගවා දිට්ඨධම්මෙසුඛවිහාරං අනුයුතො විහරතු, මම. භික්ඛුසඛ්ඤං නිසස්සජ්ඣ, අභං භික්ඛුසඛ්ඤං පරිහරිස්සාමි’’ති.

“සාරිපුත්ත මොග්ගලලානානමි ඛො අභං දෙවදත්ත භික්ඛුසඛ්ඤං න නිසස්සජ්ඣයාං, කිම්පන තුඤ්ඤං ඡවස්ස ඛෙලාසකස්සා’’ති.

අථ ඛො දෙවදනො “සරාජිකාය මං හගවා පරිසාය, ඛෙලාසක- වාදෙන අපසාදෙති. සාරිපුත්තමොග්ගලලානෙ ව උක්කංසති’’ති කුපිතො අනත්තමනො හගවන්තං අභිවාදෙතො පදකඛ්ඤං කරිතො පකස්සාමි.

අයං වරහි දෙවදත්තස්ස හගවති පඨමො ආසානො අහොසි.

12. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජු සහිත මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවරන ලදුව දහම් දෙසමින් හුන්සේක. එ කල්හි දෙව්දත් තෙරණුවෝ හුනස්නෙන් නැගී උතුරු සහ එකස් කොට පෙරෙවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට දෙහොත් නමා වැඳ, මෙසේ කිය.

“වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණසේක. වෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයීම වයසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වන සේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුඛවිහරණයෙහි (එල සමාපත්ති සුවයෙහි) යෙදී වසනසේක්වා. භික්ෂු සංඝයා මට බාර දෙනසේක්වා. මම භික්ෂුසංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි මෙ බස් කිහි.

“දෙව්දතුනි, කම් නැත. භික්ෂු සංඝයා පරිහරණය කරන්නට ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද දෙව්දත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජීර්ණ වූ සේක: වයොවෘද්ධ වූ සේක, මහලු වූ සේක, දීර්ඝ කාලයක් ගත කළසේක, පැයීම වයසට පැමිණිසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, දැන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මඤ්ඤාත්සාහ වනසේක්වා, දෘෂ්ටධර්ම සුඛ විහරණයෙහි (එල සමවත් සුවෙහි) යෙදී වසනසේක්වා, භික්ෂු සංඝයා මට බාරදෙනසේක්වා, මම භික්ෂුසංඝයා පරිහරණය කරන්නෙමි (පාලනය කරන්නෙමි)”යි කිහි.

දෙව්දතුනි, මම සැරියුත් මුගලන් දෙදෙනාට ද භික්ෂුසංඝයා බාර නො දෙන්නෙමි. කීමෙක් ද? කෙළ බුද්ධ (මිථ්‍යා ජීවිකා යෙන් දිවි පවත්වන) ඔබට භික්ෂුසංඝයා බාර දෙමි ද? (බාර නො දෙමි) යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එවිට දෙව්දත් තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජුන් සහිත පිරිසෙහි මට බෙළාසක වාදයෙන් (කෙළ බුද්ධන්තොකා යි කීමෙන්) පිරිහෙළා කපා කෙරෙහි, සැරියුත් මුගලන් උස්තන්හි තබනි”යි කීපුණාහු නො සතුටු සිතැත්තාහු, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියාහ.

මෙය වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි දෙව්දතුන්ගේ පළමු වෙර බැඳීම විය.

13. අප්ථං ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතස්සි: තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්ඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනියකමමං කරොතු: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අගොසි. ඉදනි අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය' න තෙන චුදොධා වා ධම්මො වා සඤ්ඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො 'ව තෙන දට්ඨබ්බොති.

“එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ කානංඤ්ඤා වාතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙනබ්බො:

සුඤ්ඤා මෙ භගොත සඤ්ඤා. යදි සඤ්ඤාස්ස පනතකලං සඤ්ඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනියකමමං කරොයා: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අගොසි. ඉදනි අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන චුදොධා වා ධම්මො වා සඤ්ඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤා මෙ භගොත සඤ්ඤා දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනියකමමං කරොති: පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අගොසි. ඉදනි අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන චුදොධා වා ධම්මො වා සඤ්ඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො'ව තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායස්මත්තො ඛම්ති දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනියස්ස කමමස්ස කරණං පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අගොසි ඉදනි අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය න තෙන චුදොධා වා ධම්මො වා සඤ්ඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බොති, සො තුණ්හස්ස යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙයා.

කතං සඤ්ඤන දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ පකාසනියකමමං ‘පුඤ්ඤ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අගොසි. ඉදනි අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො කරොයා කායෙන වාචාය, න තෙන චුදොධා වා ධම්මො වා සඤ්ඤා වා දට්ඨබ්බො. දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො'ති, ඛම්ති සඤ්ඤාස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමීති.

14. අප්ථං ඛො භගවා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං ආමනෙතස්සි: “තෙන හි කං සාරිපුත්ත දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහි”ති.

“පුඤ්ඤ මයා භගොත දෙවදත්තස්ස රාජගහෙ වණ්ණණා භාසිතො මහිඤ්ඤා ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති. කපාහං දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහි?ති.

13. ඉක්බිතිවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි, එසේ නම් සංක්ෂිප්ත නෙමේ ‘පෙර දෙවදත්’ තෙරුන්ගේ අන් පියෙවියෙක් විය, දැන් අන් පියෙවියෙකි. යමක් දෙවදත් තෙරණුවෝ කසින් හෝ වචනයෙන් හෝ කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතු යැ (එයට බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ වග නො කියති) යි දෙවදත්හු ම එයින් දනගුහන්’යි රජගහ නුවර ප්‍රකාශනක කර්මය කෙරේ වා’යි වදාළසේක.

තව ද “මහණෙනි, එය මෙසේ කළයුතු ය. ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු විසින් සංක්ෂිප්ත නෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු ය:

“සංක්ෂිප්ත නෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවදත්තන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දැන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවදත්ත කසින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ ධර්මය හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්ත ම එයින් දනගුහන්’යි සංක්ෂිප්ත නෙමේ දෙවදත්ත පිළිබඳ ව රජගහනුවරෙහි ප්‍රකාශනක කර්මය කෙරෙයි.

පෙර දෙවදත්තන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දැන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවදත්ත කසින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දන යුතුවහ. දෙවදත්ත ම එයින් දනගුහන්’යි දෙවදත්ත පිළිබඳ වැ රජගහ නුවර ප්‍රකාශනක කර්මය කිරීම යම් ආයුෂ්මතක්හට රිසියෙන් නම්, හේ නිහඬ වේ වා. යමකට නො රිසියෙන් නම් හේ කියාවා.

‘පෙර දෙවදත්තන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දැන් පියෙවිය අනෙකෙකි. දෙවදත්ත කසින් වචසින් යමක් කරන්නාහු ද එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සංඝයා හෝ නො දනගුහන්. දෙවදත්ත ම එයින් දනගුහන්’යි රජගහනුවර දෙවදත්ත පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන ලද්දේ ය. එය සංඝයාට රිසි ය. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙසේ මෙය දරමි (නුවණින් සලකමි)” යනු ය.

14. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුන් තෙරණුවන් අමතා, ‘එසේ වී නම් ශාරීපුත්‍රයෙනි, තෙපි රජගහනුවර දෙවදත්ත පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරවු’ යැ යි වදාළසේක.

“වහන්ස, පෙර මා විසින් ගොඨපුත්‍ර දෙවදත්ත තෙරණුවෝ මහත් සාද්ධි ඇත්තෝ ය, ගොඨපුත්‍ර (දෙවදත්ත තෙරණුවෝ) මහානුභාව ඇත්තෝ ය’යි රජගහනුවරෙහි දී දෙවදත්ත තෙරුන්ගේ ගුණ කියන ලද්දේය. දැන් කෙසේ නම් දෙවදත්ත තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනක කර්මය කරන්නෙමි ද?” යි සැරියුන් තෙරණුවෝ කිහ.

“නතු නයා සාරිපුත්ත, භුතොයෙව දෙවදත්තංස රාජගහෙ වණ්ණො හාසිනො මහිඤ්ඤා ගොධිපුත්තො මහානුභාවො ගොධිපුත්තො”ති.

“එවං හතොත”

“එවමෙව ඛො ඤං සාරිපුත්ත භුතොයෙව දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙහි”ති.

“එවං හතොත”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතො පච්චයෙසාසි.

අථ ඛො හගවා හික්ඛු ආමනොති: තෙන හි හික්ඛවෙ සඤ්ඤා සාරිපුත්තං සමමනනතු දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: ‘පුබ්බෙ දෙවදත්තංස අඤ්ඤා පකති අහොසි. ඉදන්ති අඤ්ඤා පකති. යං දෙවදත්තො නරෙය්‍ය කායෙන වාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සඤ්ඤා වා දට්ඨබ්බො දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ සමමනනිකබ්බො: පඨමං සාරිපුත්තො යාවිතබ්බො. යාවිතො ව්‍යතොන හික්ඛනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඤ්ඤා: යදි සඤ්ඤා පනනාලලං සඤ්ඤා ආයස්මිනං සාරිපුත්තං සමමනනොය දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තංස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. එසා ඤාතී.

සුඤ්ඤා මෙ හතොත සඤ්ඤා: සඤ්ඤා ආයස්මිනං සාරිපුත්තං සමමනනි දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තංස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බොති. යස්සායස්මිනො ධම්මි ආයස්මිනො සාරිපුත්තංස සමමනි දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තංස අඤ්ඤා පකති -පෙ- තෙන දට්ඨබ්බො’ති සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සමමනො සඤ්ඤන ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙතුං: පුබ්බෙ දෙවදත්තංස අඤ්ඤා පකති අහොසි -පෙ- දෙවදත්තො ව තෙන දට්ඨබ්බො’ති. ධම්මි සඤ්ඤා. නස්මා තුණ්ණි. එවමෙන ධාරයාමි”ති.

ශාරිපුත්‍රයෙනි, ගොධිපුත්‍රයෝ 'මහර්ධිමත්භ, ගොධිපුත්‍රයෝ මහානුභාව ඇත්තෝ යැ'යි කොප විසින් රජගහ නුවරෙහි දෙවදතුන්ගේ ඇත්තාවූ ම භූෂය එද කියන ලද්දේ නො වේ ද?"යි භාග්‍ය වතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

"එසේ ය, වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ වදළුහ.

"ශාරිපුත්‍රයෙනි, එසේ ම දෙවදතුන් පිළිබඳ දැන් ඇත්තාවූ ම නත්තිය රජගහ නුවරෙහි පවසවු"යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළු සේක.

"එසේ ය වහන්සැ"යි සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගත්හ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළුසේක: "මහණෙනි, එසේ වී යටි දෙවදතුන්ට පෙර දෙවදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දැන් පියෙවිය අනෙකෙක්. දෙවදත්තු කයින් හෝ වචසින් හෝ යමක් කරන්නාහු නම්, එයින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සඤ්ජායා හෝ නො දනගුතුහ. දෙවදත්තු ම එයින් දනගුතුහ'යි රජගහනුවරෙහි දෙවදතුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කරන්නට සඤ්ජායා ගෙවෙ ශාරිපුත්‍ර තෙරුන් යමිමන කෙරේවා. මහණෙනි ඒ සම්මතිය ද මෙසේ කළ යුතු ය: පළමු කොට සැරියුත්තු යැදිය යුත්තාහ. යැද, ව්‍යක්ත ප්‍රබල මහණක්හු වසින් සඤ්ජායා තෙමේ මෙසේ දැන්වියයුතු.

වහන්ස, සඤ්ජායා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. පෙර දෙවදතුන් පියෙවිය අනෙකෙක් විය... දනගුතුහ"යි දෙවදතුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරන්නට සඤ්ජායා තෙමේ සැරියුත් තෙරුන් යමිමන කෙරේවා. මේ ඥප්තිය ය (දැන්වීමය).

වහන්ස, සඤ්ජායා තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා පෙර දෙවදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... එයින් දන ගුතුහ'යි දෙවදතුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශ කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් යමිමන කෙරෙයි. පෙර දෙවදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය ... දෙවදත්තු ම දනගුතු යැ යි රජගහනුවර ප්‍රකාශනය කරන්නට සැරියුත් තෙරුන් යමිමන කිරීම යම් ආයුෂ් මතක්භට රිසියෙන්තේ ද හේ නිහඩ වේවා. යමකුට නො රිසියෙන්තේ ද හේ කියාවා.

'පෙර දෙවදතුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය... එයින් දෙවදත්තු ම දනගුතුහ'යි දෙවදතුන් පිළිබඳව රජගහ නුවර ප්‍රකාශන කම්ය කරන්නට සැරියුත් තෙරණුවෝ යමිමනය හ. එය සඤ්ජායාට රිසියෙයි. එ හෙයින් නිහඩ ය. මෙසේ මෙය දරමි" යනු යි.

සමමනනා ව බො ආයස්සො සාරිපුතො සමබ්බලෙහි භික්ඛුහි සභිං රාජගහං පටිසික්ඛා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසෙසි: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකඨි -පෙ- නෙන දට්ඨබ්බො'ති. තත්ථ යෙ නෙ මනුස්සා අස්සද්ධා අප්පසන්නා දුබ්බෙත්ථො නෙ එවමාහංසු: උස්සයකා ඉමෙ සමණා සත්ථාපුත්ථියා දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරං උස්සයන්ති. යෙ පන නෙ මනුස්සා සද්ධා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමනොනා නෙ එවමාහංසු: න බො ඉදං ඕරකං භවිස්සති-යථා හගවා දෙවදත්තං රාජගහෙ පකාසාපෙතිති.

15. අථ බො දෙවදත්තො යෙන අජාතසත්තු කුමාරො තෙනුපසඛාමි. උපසඛකමිඤ්ඤා අජාතසත්තු කුමාරං එතදවොච “පුබ්බෙ බො කුමාර මනුස්සා දිසායුකා’ එතරහි අප්පායුකා. යානං බො පනෙනං විජ්ජති යං කං කුමාරො’ව සමානො කාලං කාරෙය්‍යාසි. තෙන හි කං කුමාර, පිතරං හනුවා රාජා ගොහි. අහං හගවන්තං හනුවා බුද්ධො භවිස්සාමිති.

අථ බො අජාතසත්තු කුමාරො අයොගා බො දෙවදත්තො මහිඤ්ඤො මහානුභාවො. ජානෙය්‍යපි අයොගා දෙවදත්තොති උරුයා පොඤ්ඤා<sup>1</sup> බන්ධනා දිවාදිවස්ස භිනො උබ්බිග්ගො උස්සඤ්ඤා උත්තො සහසා අනොපුරං පාවිසි අද්දසාසුං බො අනොපුරෙ උපචාරකා මහාමන්තා අජාතසත්තු කුමාරං දිවා දිවස්ස භිතං උබ්බිග්ගං උස්සඤ්ඤා උත්තං සහසා අනොපුරං පටිසන්නා. දිසවාන අනුගෙහස්සු, නෙ විචිතන්තා උරුයා පොඤ්ඤා බද්ධං දිසවාන අජාතසත්තු කුමාරං එතදවොචු: ‘කිං කං කුමාර කතතුකා-මො’සි’ති.

“පිතරම්ඤ්ඤා හතතුකාමො”ති.

“කොනාසි උස්සාහිනො?”ති.

“අයොගා දෙවදත්තො”ති.

එකවෙච මහාමන්තා එවං මතිං අකංසු: “කුමාරො ව හන්තබ්බො දෙවදත්තො ව සබ්බෙ ව භික්ඛු හන්තබ්බො”ති.

1. පොඤ්ඤා - පිළි

මෙසේ සඝ්ඝයා විසින් සමමත වූ සැරියුත් තෙරණුවෝ බොහෝ හික්මුත් හා රජගහනුවරට වැඩ 'පෙර දෙවදත්' තෙරුන්ගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය. දන් පියෙවිය අනෙකෙක ... එයින් දෙවදත් තෙරණුවෝ ම දහයුත්තාහ'යි රජගහනුවර දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කළහ. එහි යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශ්‍රද්ධාව නැත්තෝ ද සස්තෙහි අප්‍රසන්න ද, නුවණ නැත්තෝ ද, ඔහු මේ ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ ඊෂ්ඨා කරන්නෝ ය දෙවදතුන්ගේ ලාභ සත්කාර නො ඉවසන්නාහ'යි කීහ. යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් සැදුහැ ඇත්තෝ ද, සස්තෙහි පහන් වූවෝ ද, පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද, ඔහු යම් හෙයෙකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙවදත් තෙරුන් පිළිබඳ ව රජගහ නුවරෙහි ප්‍රකාශනය කරවන සේක් ද, එහෙයින් මෙය (දෙව දතුන් කළ දය) අල්ප සාමල්ප වරදක් නො වියයුතු යැ'යි මෙසේ කීහ.

15. එ කල දෙවදත්හු අජායන් කුමරු වෙත එළඹීයහ. එළඹූ ඔහු අමතා, “කුමරුවනි, පෙර වූ කලි මිනිස්සු දිරිසායුෂ්ක වූහ. දන් අල්පායුෂ්කයහ. තෙපි කුමාර ව හිඳ ම (රජ බවට පත් නොවී) කලුරිය කරන්නහු යන මේ කාරණය ඇත (විය හැක්කෙකි). එ බැවින් කුමරුවනි, තෙපි පියා මරා රජ වවු. මම භාග්‍යවතුන් නසා බුදු වන්නෙමි”යි කීහ.

එවිට අජායන් කුමර දෙවදත් හිමියෝ වනාහි මහත් සෘද්ධි ඇත්තෝ ය මහානුභාව ඇත්තෝ ය. දෙවදත් හිමියෝ කළයුත්ත දන්තෝත් වෙති යි සිහා කළවායෙහි සිරියක් බැඳගෙන මද්දහනෙහි බිය ඇත්තේ උද්වෙග ඇත්තේ, සැක ඇත්තේ වහා ඇතොවුරට පිවිසියේ ය. ඇතොවුරෙහි සෙවායෙහි යෙදුණු මහඇමැත්තෝ මද්දහනෙහි බිය පත් ව උද්වෙග ඇති ව සැක ඇති ව තැකිගැනුම් ඇති ව වහා ඇතොවුරට වදනා අජායන් කුමරු දුටුවහ. දක ඔහු අල්ලාගත්හ. ඔහු පිරික්සන්නාහු කළවෙහි බැඳී සිරිය දක, “කුමාරයෙනි, ඔබ කුමක් කරනු කැමැත්තහු ද? යි විචාළාහ.

“පියාණන් නසනු කැමැත්තෙමි වෙමි”යි කුමර කී ය.

“කවරකු විසින් මෙහෙයන ලද්දහු ද? (කාගේ කීමකට ද?)” යි ඔහු ඇසූහ.

“දෙවදත් හිමියන් විසිනැ”යි කුමර කී ය.

සමහර මහඇමතිගේ “කුමරු ද නැසියයුතු ය, දෙවදත් ද නැසියයුතු ය, සියලු මහණහු ද නැසියයුතුහ”යි මතිය පහළ කළහ.



එකවෙව මහමනො එවිං මනිං අකංසු: “න භික්ඛු හන්තබ්බො, න භික්ඛු කිඤ්චි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච හන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති.

එකවෙව මහමනො එවිං මනිං අකංසු: “න කුමාරො ච හන්තබ්බො න දෙවදත්තො, න භික්ඛු හන්තබ්බො. රඤ්ඤා අරොචෙතබ්බං. යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

අථ බො තෙ මහමනො අජාතසත්තුං කුමාරං ආදය යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිබ්බිසාරො තෙත්ථපසඬාමිංසු. උපසඬාමිත්වා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිබ්බිසාරස්ස එතඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“කථං හන්තෙ මහමනෙහි මති කතා?”ති

“එකවෙව දෙව මහමනො එවිං මනිං අකංසු; කුමාරො ච හන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු හන්තබ්බාති. එකවෙව මහමනො එවිං මනිං අකංසු: න භික්ඛු හන්තබ්බො න භික්ඛු කිඤ්චි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච හන්තබ්බො දෙවදත්තො වාති. එකවෙව මහමනො එවිං මනිං අකංසු: න කුමාරො හන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු හන්තබ්බො. රඤ්ඤා ආරොචෙතබ්බං යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති.

“කිං හන්තෙ කරිස්සති බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා? නත්ථ හගවතා පටිගච්චෙව දෙවදත්තො රාජගහෙ පකායාපිනො: පුබ්බෙ දෙවදත්තස්ස අඤ්ඤා පකති අහොසි, ඉදන්ති, අඤ්ඤා පකති, යං දෙවදත්තො කරෙය්‍ය කායෙන චාචාය න තෙන බුද්ධො වා ධම්මො වා සබ්බො වා දට්ඨබ්බො, දෙවදත්තො ච තෙන දට්ඨබ්බො”ති. තත්ථ යෙ තෙ මහමනො එවිං මනිං අකංසු: “කුමාරො ච හන්තබ්බො දෙවදත්තො ච සබ්බෙ ච භික්ඛු හන්තබ්බො”ති තෙ අහබ්බෙ අකාසි. යෙ තෙ මහමනො එවිං මනිං අකංසු: “න භික්ඛු හන්තබ්බො න භික්ඛු කිඤ්චි අපරජ්ඣනති. කුමාරො ච හන්තබ්බො දෙවදත්තො වා”ති, තෙ නිවෙ යානෙ යපෙසි. යෙ තෙ මහමනො එවිං මනිං අකංසු: “න කුමාරො ච හන්තබ්බො න දෙවදත්තො න භික්ඛු හන්තබ්බො. රඤ්ඤා ආරොචෙතබ්බං යථා රාජා චක්ඛති තථා කරිස්සාමා”ති. තෙ උච්චෙ යානෙ යපෙසි.

අථ බො රාජා මාගධො සෙනියො බිබ්බිසාරො අජාතසත්තුං කුමාරං එතදවොච: “කිස්ස ථං තං කුමාර හත්තුකාමො”සි” ති “රජ්ජනමිති දෙව අඤ්ඤො”ති.

“සචෙ බො තං කුමාර රජ්ජන අඤ්ඤො එතං තෙ රජ්ජනති”. අජාතසත්තුස්ස කුමාරස්ස රජ්ජං නිය්‍යාදෙසි,

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “භික්ෂුහු නො නැසියයුත්තාහ, භික්ෂුහු කිසි වරදක් නො කළහ. කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසියයුතු හ’යි මෙසේ අදහස් කළාහ.

සමහර මහ ඇමැත්තෝ “කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහු නො නැසියයුතු, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නාවු”යි කීහ.

ඉක්බිති ඒ මහ ඇමැත්තෝ අජාසත් කුමරු රැගෙන මගධෙශවර බ්‍රහ්මාරාම රජු කරා එළඹියහ. එළඹ රජුට මේ පවත් සැල කළාහ.

“සගයෙනි, මහ ඇමැත්තියන් විසින් කෙසේ මත්යක් කරන ලද ද (කුමක් අදහස් කරන ලද ද)”යි රජ ප්‍රච්ඡින.

“දෙව්දෙන, සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරු ද දෙව්දන් ද භික්ෂුහු ද නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ ‘භික්ෂුහු නො නැසිය යුතුහ, භික්ෂුන් කළ වරදක් නැත, කුමරුන් දෙව්දතුන් නැසිය යුතුහ’යි අදහස් කළහ. සමහර මහ ඇමැත්තෝ කුමරුන් නො නැසියයුතු, දෙව්දතුන් නො නැසියයුතු, භික්ෂුහු නො නැසියයුතු. රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කළයුතු යැ’යි අදහස් කළහ”යි ඔහු කීහ.

“සගයෙනි, බුදුරජු හෝ ධර්ම හෝ සබ්බසා කුමක් කරන්නේ ද? “පෙර දෙව්දන්හුගේ පියෙවිය අනෙකෙක් විය, දන් අනෙකෙක්. “දෙව්දතුන් කයින් වච්ඡිත් කරන කියන දූරෙකින් බුදුහු හෝ දහම හෝ සබ්බසා හෝ නො දක්කයුතුහ’යි දෙව්දන් ම එයින් දක්ක යුතු යැ” කලින් ම දෙව්දන් තෙම රජගහ නුවරෙහි පවස්වන ලද්දේ නො වේ ද (දෙව්දතු පිළිබඳ ප්‍රකාශනය කරවන ලද්දේ නො වේ ද?”යි රජ කී ය. (මෙසේ කියා) ‘එහි යම් මහ ඇමත් කෙනෙක් කුමරුන් දෙව්දතුන් භික්ෂුහු නැසියයුතු යැ’ යි අදහස් කළෝ ද ඔවුන් අහව්‍යයන් කෙළේ ය (ඔවුන් දුරු ඇමැති ධුර යෙන් පහ කෙළේ ය. ‘භික්ෂුහු නො නැසියයුතුහ. භික්ෂු කිසි වරදක් නො කෙරෙත්. කුමරු ද දෙව්දන් ද නැසියයුතු යැ’ යි මෙසේ යම් මහ ඇමැති කෙනෙක් අදහස් කළෝ ද, ඔවුන් පහත් තත්හි තැබී ය. (නතතුරෙන් පහත හෙළි ය). කුමරු නො නැසියයුතු, දෙව්දන් ද නො නැසියයුතු, භික්ෂුහු ද නො නැසිය යුතුහ, රජුට දන්වියයුතු, රජු කියන සැටියක් කරන්නාවු”යි යම් මහ ඇමැති කෙනෙක් කීහු ද ඔවුන් උස් තත්හි තැබී ය.

ඉක්බිති මගධෙශවර වූ සෙනරිය බ්‍රහ්මාරාම රජ අජාසත් කුමරු බණවා, ‘කුමරුනි, නෝ කුමට මා පාසනු කැමැති වීහි ද?’යි ඇසී ය. “දෙව්දෙන, රජකමින් ප්‍රයෝජන ඇත්තෙමි (මෙ රජ වනු කැමැත්තෙමි)”යි කුමර කී ය.

“කුමරුනි, නෝ රජකම කැමැත්තෙහි නම්, මේ රජකම තට ය (ගනුව) යි කියා අජාසත් කුමරුට රජය පැවරී ය.

16. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන අජාතසත්තං කුමාරො තෙත්තපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො අජාතසත්තං කුමාරං එතදවොච: පුරිසෙ මහාරාජ ආණාපෙති: යෙ සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙක්ඛන්ති''ති. අථ ඛො අජාතසත්තං කුමාරො මත්තසෙස ආණාපෙති: ''යථා හණ අයොගා දෙවදත්තො ආහ, තථා කරොථා''ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො එකං පුරිසං ආණාපෙති: ''ගච්ඡාමිසො අමුක්ඛං ධිකාසෙ සමණො ගොතමො විහරති. තං ජීවිතා වොරොපෙක්ඛා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ දෙව පුරිසෙ යපෙසි: ''යො ඉමිතා මග්ගෙන එකො පුරිසො ආගච්ඡති, තං ජීවිතා වොරොපෙක්ඛා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති, තස්මිං මග්ගෙ චක්ඛාරො පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන දෙව පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙක්ඛා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ අට්ඨපුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන චක්ඛාරො පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙක්ඛා ඉමිතා මග්ගෙන ආගච්ඡා''ති. තස්මිං මග්ගෙ සොළස පුරිසෙ යපෙසි: ''යෙ ඉමිතා මග්ගෙන අට්ඨ පුරිසා ආගච්ඡන්ති, තෙ ජීවිතා වොරොපෙක්ඛා ආගච්ඡා''ති.

අථ ඛො සො එකො පුරිසො අසිවමමං ගහෙතො ධත්තකල්පං සන්නයමිතො යෙන හගවා තෙත්තපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො හගවතො අවිදුරෙ තතො උඤ්ඤො උසස්ඤ්ඤා උත්තො පඤ්ඤාන කායෙන අට්ඨාසි. අද්දසා ඛො හගවා තං පුරිසං භික්ඛං උඤ්ඤං උසස්ඤ්ඤා උත්තං පඤ්ඤාන කායෙන ධිං. දිස්වාන තං පුරිසං එතදවොච: එහි ආමුසො මා හාසිති.

අථ ඛො සො පුරිසො අසිවමමං එකමන්තං කරිතො ධත්තකල්පං නික්ඛිපිතො යෙන හගවා තෙත්තපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො හගවතො පාදෙසු ධරයා නිපතිතො හගවතං. එතදවොච: ''අච්ඡයො මං හතොන අවචගමා යථාබාලං යථාමුලං යථා අකුසලං, යොහං දුට්ඨවිත්තො වධකවිත්තො ඉධුපසඤ්ඤානො. තස්ස මෙ හතොන හගවා අච්ඡයං අච්ඡයතො පරිගණිතානු ආයතිං සංවරායා''ති.

''නග්ග තං ආමුසො අච්ඡයො අවචගමා යථාබාලං යථාමුලං යථාඅකුසලං යං තං දුට්ඨවිත්තො වධකවිත්තො ඉධුපසඤ්ඤානො. යතො ච ඛො තං ආමුසො අච්ඡයං අච්ඡයතො දිස්වා යථාධමමං පටිකරොසි, තං තෙ මයං පරිගණිතාම. වුත්ථි හෙසා ආමුසො අරියස්ස විනයෙ යො අච්ඡයං අච්ඡයතො දිස්වා යථාධමමං පටිකරොති ආයතිං සංවරං ආපජ්ජති''ති.

1. කරොගාපාති - මජ්ඣං.
2. පටිකරොගානු - මජ්ඣං.
3. අනුපුබ්බිකං - මජ්ඣං.

16. එ කල්හි දෙවදත් තෙර අජාසත් කුමරු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ, අජාසත් කුමරු බණවා “ග්‍රමණ ගෞතමයාගේ දිවි තොර කරනුවට පුරුෂයනට අණ කරන්නැ”යි කී ය. එවිට අජාසත් කුමර “සගයෙනි, දෙවදත් හිමිඳුන් කියන යැටියක් කරවු යැ”යි මිනිසුනට අණ කෙළේ ය.

එක්බිති දෙවදත් එක් මිනිසකු බණවා “ඇවැත්නි, යවු අයෝ තැන මහණ ගොයුම් වෙසෙයි. ඔහු දිවි තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු” යැයි ඇණවී ය. එ මහෙහි “මෙ මගින් හුදෙකලා වැ එන මිනිසා දිවියෙන් තොර කොට මෙ නම් මගින් එවු” යැයි මිනිසුන් දෙදෙනෙකුත් තැබී ය. එ මහෙහි ද “මෙ මගින් එන මිනිසුන් දෙදෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු” යැයි මිනිසුන් සතර දෙනෙකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද “මෙ මගින් එන පුරුෂයන් සතර දෙනා මරවු” යැයි පුරුෂයන් අට දෙනෙකුත් සිටුවී ය. ඔවුන් එන මහෙහි ද මෙ “මගින් එන පුරුෂයන් අට දෙනා මරා මෙ නම් මගින් එවු යැ”යි මිනිසුන් සොළොස් දෙනෙකුත් සිටුවී ය.

එක්බිති ඒ හුදෙකලා පුරුෂ තෙම කඩු පළිස් දරා දුනුහියවු බැඳගෙන, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට ගියේ ය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නොදුරු තැනකි බිය පත් වූයේ, යින්න කැලැඹුණේ, සැක ඇත්තේ, තැනි ගත්තේ, දැඩි වූ (ගල්ගැසුණු) කයින් යුතුව සිටියේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බියපත් කැලැඹුණු සැක ඇති, තැනිගත් දැඩිවරිය කයින් යුත් ඒ මිනිසා දුටුසේක. දැක ඔහු බණවා, “ඇවැත්නි, මෙහි එවු, බිය නොගනිවු”යි වදළුසේක.

එ විට ඒ පුරුෂ තෙම කඩුපළිස් එක් පසෙක තබා දුනුහියවුර ද බහා තබා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹ ඔබ පාමුලා හිස නමා වැදහෙවැ “යම් බඳු වූ මම අඤ්ඤා බැවින් මුළා වූ බැවින්, අකුශල බැවින් දුෂ්ට සිතැත්තෙමි වධ කරන සිතැත්තෙමි මෙහි පැමිණියෙමි ද ඒ මා වරද යට කොට ගත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගේ චතු සංවරය පිණිස ඒ මාගේ වරද වරදවශයෙන් පිළිගන්නාසේක්වා”යි මෙ බස් පැවැසී ය.

“ඇවැත්නි, යම් බඳු වූ තෙපි අඤ්ඤා බැවින්, මුළා වූ බැවින්, අකුශල බැවින්, දුෂ්ට සිතැත්තෝ වධක විනය ඇත්තෝ මෙහි පැමිණියෝ ද, වරද ඒ නොප යට කොටගෙන ගියේ ය. ඇවැත්නි, වරද වරද සේ දැක ධර්මය වූ පරිදි පිළියම් කරවු ද නොපගේ ඒ ආරොචනාව අපි පිළිගනිමු. ඇවැත්නි, යමෙක් වරද වරද සේ දැක දහම් වූ පරිදි පිළියම් කරන්නේ ද චතු සංවරයට පැමිණෙන්නේ ද මෙය ආයුර් විනයයෙහි වැඩිදියුණුවෙකැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

අප්ථං බො හගවා නස්ස පුරිසස්ස ආනුපුබ්බිකපං කපෙසි සෙය්‍යාදීඃ:  
දනකපං සීලකපං සන්තකපං කාමානං ආදීනවං ඕකාරං සංකිලෙසං  
නෙකකිලෙමි ආනිසංසං පකාසෙසි. යද් හගවා අඤ්ඤාසි තං පුරිසං  
කලලවිත්තං මුද්‍රවිත්තං විනිවර්තවිත්තං උදග්ගවිත්තං පසන්තවිත්තං—  
අප්ථං යා බුද්ධානං සාමුකංසිකා ධම්මදෙසනා නං පකාසෙසි, දුක්ඛං  
සමුදයං නිරොධං මග්ගං. සෙය්‍යාථාපි නාම සුද්ධං වත්ථං අපගත-  
කාළකං සම්මදෙව රජනං පතිගණ්‍යය්‍ය ඵව්වෙව තස්ස පුරිසස්ස  
තස්මිංයෙව ආසනෙ විරජං විතමලං ධම්මෙවකල්‍යාණං උදපාදි: යං  
කිඤ්චි සමුදයධම්මං සබ්බන්තං නිරොධධම්මෙහි.

අප්ථං බො සො පුරිසො දිට්ඨධම්මො පත්තධම්මො විදිතධම්මො  
පරියොගාද්‍යධම්මො තිණ්ණවිකිලො විගතකපංකපො වෙසාරජ්ජ-  
ප්පන්නො අපරප්පච්චයො සත්ථිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොච:  
අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ සෙය්‍යාථාපි හන්තෙ  
නික්ඛල්‍යන්තං වා උක්ඛල්‍යෙය්‍ය පටිවජන්තං වා දිවරෙය්‍ය මුලුහස්ස  
වා මග්ගං ආවිසෙකිය්‍ය අනිකාරෙ වා තෙලපජ්ජානං ධාරෙය්‍ය  
වක්ඛමන්තො රූපානි දක්ඛන්තීති ඵව්වෙවං. හගවන්තා අනෙකපරියා-  
යෙන ධම්මො පකාසිතො. එයාහං හන්තෙ හගවන්තං සරණං  
ගච්ඡාමි ධම්මං ව භික්ඛුසබ්බං ව. උපාසකං මං හගවා ධාරෙතු  
අජ්ජනංයො පාණ්ණපෙනං සරණං ගතහි. අප්ථං බො හගවා තං  
පුරිසං එතදවොච: මා බො ත්වං ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡ.  
ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාහිති අඤ්ඤාන මග්ගෙන උය්‍යාපෙසි.

17. අප්ථං බො තෙ දො පුරිසා කිත්තු බො සො එකො  
පුරිසො විරන්ත ආගච්ඡතිති පටිපථං ගච්ඡන්තො අද්දසංසු හගවන්තං  
අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්ඛමූලෙ නිසින්නං, දිස්සාන යෙන හගවා තෙත්තු-  
පසඬකම්මංසු. උපසඬකම්මානා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං  
නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකපං කපෙසි —පෙ— අපරප්පච්චයො  
සත්ථිසාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: අභිකක්ඛන්තං හන්තෙ, අභිකක්ඛන්තං  
හන්තෙ —පෙ— උපාසකෙ තො හගවා ධාරෙතු අජ්ජනංගො පාණ්ණපෙනං  
සරණං ගතෙ”ති.

අප්ථං බො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා බො තුමෙක  
ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡත්ථ. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡා”ති  
අඤ්ඤාන මග්ගෙන උය්‍යාපෙසි.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයාට දනකථා ශීල කථා සචර්ගකථා කාමාදීනව කාමයන්ගේ ලාමක බව කාමයන්ගේ කිලිටි බව කාමයන්ගෙන් හික්මීමෙහි අනුසස් යන පිළිවෙළ කථාව වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයා නිරෝග සිතැති, මොළොක් සිතැති, නිවරණයන්ගෙන් පහ වූ සිතැති, ඔද වැඩිගිය සිතැති පහන් සිතැති එකක්හු කොට දන් කෙණෙහි බුදුවරුන්ගේ සාමුත්තර්ෂිකී දෙශනාව වූ දුඃඛ සමුදය නිරෝධ මාර්ග යන චතුර්‍යස්‍යය ප්‍රකාශ කොට වදළසේක. පහ වූ කිලිටි බව ඇති පිරිසිදු වස්ත්‍රයක් මොනොවට රදන් පිළිගන්නා සේ ම ඒ පුරුෂයාට ඒ අස්තෙහි දි ම උපදාන සුදු සියලුල නැසෙන සුදු ය'යි පහවූ කෙලෙස් රජස් ඇති පහවූ කෙලෙස් මල ඇති, දහම් ඇස (සෝවන් මහ නුවණ) පහළ විය.

ඉක්බිති දුටු නිවන් දහම් ඇති, පැමිණි සොවන් පල දහම් ඇති, ප්‍රකට වූ සොවන් පල දහම් ඇති, හැම ලෙසින් බැසගත් සොවන් පල දහම් ඇති, තිණු සැක ඇති, පහවූ කර්මකථා (සැක) ඇති, විශාරද බවට පැමිණි, ශාසනාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය රහිත වූ ඒ පුරුෂ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසී ය: "වහන්ස, අභිකාන්ත ය, වහන්ස, අභිකාන්ත ය වහන්ස, යැටිහුරු කොට තබන ලද්දක් උඩුහුරු කරන්නා සේ ම, වැසුණු දෑක් විවෘත කරන්නා සේ ම, මංමුළාවූවකුට මහ කියන්නා සේ ම ඇස් ඇතියන් රූප දකිති යි අපුරෙහි තෙල් පහනක් දල්වන්නා සේ ම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් කරුණින් මට ධර්මය පැවැසිණ. වහන්ස, ඒ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ධර්ම ය ද හිසළසඬයා ද සරණ කොට යෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා අද පටන් කොට දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උචසුවකු කොට සලකාවදරන සේක්වා" යනු ය.

17. එකල්හි මහ රැක සිටි පුරුෂයෝ දෙදෙන 'කවර හෙයින් ඒ හුදෙකලා මිනිසා එන්නට කල් යවා දෑ යි මහ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දැක උන්වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළැඹ වැද පසෙක හිඳගත්හ, ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... පිළිවෙළ කථාව වදළ සේක... ඔහු... ශාසනාශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යය නැති වැ (සෝවන් වැ) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ට... වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය, වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවිහිමි කොට සරණ ගිය උචසුවන් කොට සලකාවදරන සේක්වා" යි කීහ.

එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා "ඇවැත්නි, තෙපි මේ මහින් නො යවු. මේ නම් මහින් යවු"යි වදළ සේක. (මෙසේ වදරා) අන් මහෙකින් ඔවුන් යැවුසේක.

අථ ඛො තෙ වත්තාරො පුරිසා කීන්ත්‍ර ඛො තෙ දෙව පුරිසා විරෙන් ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤානරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං දිස්සාන යෙන හගවා තෙත්‍රප-සංකමිංසු. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි -පෙ- අපරප්පච්චයා සන්ත්‍රියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තෙ අභිකකන්තං හන්තෙ -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙත්‍ර අස්සනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අථ ඛො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච “මා ඛො තුමෙහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්‍ව. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොපෙසි.

අථ ඛො තෙ අධ්‍යාපුරිසා කීන්ත්‍ර ඛො තෙ වත්තාරො පුරිසා විරෙන් ආගච්ඡන්ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤානරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්සාන යෙන හගවා තෙත්‍රප-සංකමිංසු උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි -පෙ- අපරප්පච්චයා සන්ත්‍රියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තෙ -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙත්‍ර අස්සනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති. අථ ඛො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමෙහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්‍ව. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොපෙසි.

අථ ඛො තෙ සොළස පුරිසා “කීන්ත්‍ර ඛො තෙ අධ්‍යාපුරිසා විරෙන් ආගච්ඡන්ති”ති පටිපථං ගච්ඡන්තා අද්දසංසු හගවන්තං අඤ්ඤානරසමි රුකඛමුලෙ නිසින්නං. දිස්සාන යෙන හගවා තෙත්‍රප-සංකමිංසු. උපසංකමිත්වා හගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදිංසු. තෙසං හගවා ආනුපුබ්බිකථං කථෙසි -පෙ- අපරප්පච්චයා සන්ත්‍රියාසනෙ හගවන්තං එතදවොචු: “අභිකකන්තං හන්තෙ -පෙ- උපාසකෙ නො හගවා ධාරෙත්‍ර අස්සනග්ගෙ පාණ්ණපෙනං සරණං ගතෙ”ති.

අථ ඛො හගවා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “මා ඛො තුමෙහ ආවුසො ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡිත්‍ව. ඉමිනා මග්ගෙන ගච්ඡාමා”ති අඤ්ඤාන මග්ගෙන උයොපෙසි.

අථ ඛො සො එකො පුරිසො යෙන දෙවදත්තො තෙත්‍රප-සංකමි. උපසංකමිත්වා දෙවදත්තං එතදවොච: “නාහමිහන්තො සකෙකාමි නං හගවන්තං ජීවිතා වොරොපෙත්‍රං. මහිඤ්ඤා සො හගවා මහානුභාවො”ති.

“අලං ආවුසො මා ඛො ත්‍වං සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසි අහමෙව සමණං ගොතමං ජීවිතා වොරොපෙසසාමි”

එ කල යථොක්ත පුරුෂයෝ සතර දෙන පුරුෂයෝ ඒ දෙදෙන කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද? යි මාර්ගයේ ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුල වැඩිහුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක ඔබ වෙතට ගියාහ. ගොස් වැද පසෙක ඉදගන්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළසේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය, වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... අප අද සිට දිවිහිම කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උවසුවන් කොට සලකාවදරනසේක්වා' යි කිහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පුරුෂයන් බණවා “ඇවැත්නි, මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු” යි ඔවුන් අන් මහෙකින් යැවුසේක.

එකල ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන පුරුෂයෝ ‘ඒ සතර කවර හෙයින් එන්නට කල් යවත් ද? යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුකක් මුල වැඩි හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක එළඹ වැද පසෙක හිදගන්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළ කථාව වදළසේක. ... ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පර ප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු, ‘වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... වහන්ස, අප අද සිට දිවිහිමයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සරණ ගිය උවසුවන් කොට සලකා වදරනසේක්වා’ යි කිහ.

එකල යථොක්ත සොළොස් පුරුෂයෝ ‘කවර හෙයින් ඒ පුරුෂයෝ අට දෙන එන්නට කල් යවත් ද? යි මහා ඉදිරියට යන්නාහු එක්තරා රුක්මුලෙක හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුටුහ. දක ඔබ වෙත ගියාහ. ගොස් ඔබ වැද පසෙක ඉදගන්හ. ඔවුනට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ... පිළිවෙළ කථාව වදළසේක. ඔහු ... ශාස්තෘශාසනයෙහි පරප්‍රත්‍යයය නැත්තාහු “වහන්ස, දෙශනාව අභිකාන්ත ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අප අද සිට දිවි හිම කොට සරණ ගිය උවසුවන් කොට සලකා වදරනසේක්වා යි” කිහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඔවුන් බණවා, ඇවැත්නි, තෙපි මෙ මහින් නො යවු. මෙ නම් මහින් යවු” යැ යි අන් මහෙකින් යැවුසේක.

එ කල්හි යට කී හුදෙකලා පුරුෂයා දෙවදතු කරා ගියේ ය. ගොස් ‘වහන්ස, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවියෙන් තොර කරන්නට මම නො හැක්කෙමි. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහර්ධි ඇතිසේක, මහත් අනුභාව ඇති සේකැ” යි කී ය.

“කම නැත, ඇවැත්නි තෙපි මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර නො කරවු. මම ම මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි” යි දෙවදත් තෙර කී ය.



18. තෙන ඛො පන සමයෙන හගවා ගිජ්ඣකුටස්ස පබ්බතස්ස පව්තයායං වඩ්ඛමති. අථ ඛො දෙවදත්තො ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිතො<sup>1</sup> හෙති සිලං පටිජ්ඣති ‘ඉමාය සමණං ගෞතමං ජිවිතා වොරොපෙසසාමී’ති. දෙව පබ්බතකුටා සමාගන්තවා තං සිලං සමපටිච්ඡිංසු. තතො පපටිකා උප්පතිතා හගවතො පාදෙ රුහිරං උප්පාදෙසි.

අථ ඛො හගවා උද්ධං උලෙලාකෙතවා දෙවදත්තං එතදවොච: “බහු තයා මොසපුරිස අපුඤ්ඤං පසුතං යං තං දුට්ඨවිතො වඩ්ඛවිතො කථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදෙසී”ති.

අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමනෙතයි: “ඉදං භික්ඛවෙ දෙවදත්තෙන පශමං ආනන්තරියකමම උපවිතං යං දුට්ඨවිතෙන වඩ්ඛවිතෙන කථාගතස්ස රුහිරං උප්පාදිතනි.

අසෙසාසු ඛො භික්ඛු “දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වඩො පසුතො”ති. තෙ ව භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඛමනති උච්චාසංග්ග මහාසංග්ග සජ්ඣායං කරොන්තා හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා. අසෙසායි ඛො හගවා උච්චාසංග්ග මහාසංග්ග සජ්ඣායසංග්ගෙ. සුතවා ආයසමන්තං ආනන්දං ආමනෙතයි: කිනන්ත ඛො සො ආනන්ද උච්චාසංග්ග මහාසංග්ග සජ්ඣායසංග්ගෙති.

“අසෙසාසු ඛො හගෙන භික්ඛු ‘දෙවදත්තෙන කිර හගවතො වඩො පසුතො’ති. තෙ’ධ හගෙන භික්ඛු හගවතො විහාරස්ස පරිතො පරිතො වඩ්ඛමනති උච්චාසංග්ග මහාසංග්ග සජ්ඣායං කරොන්තා හගවතො රක්ඛාවරණගුත්තියා, සො එසො හගවා උච්චාසංග්ග මහාසංග්ග සජ්ඣායසංග්ගෙ”ති.

“තෙනහානන්ද මම වචනෙන තෙ භික්ඛු ආමනෙතති: “සඤ්චා ආයසමනෙත ආමනෙතති”ති.

“එවං හගෙන”ති ඛො ආයසමා ආනන්දෙ හගවතො පටිසුඤ්ඤා යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුප්පඩ්ඛමි. උප්පඩ්ඛමිතවා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “සඤ්චා ආයසමනෙත ආමනෙතති”ති.

“එවමාවුසො”ති ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනො ආනන්දස්ස පටිසුඤ්ඤා යෙන හගවා තෙනුප්පඩ්ඛමිංසු. උප්පඩ්ඛමිතවා හගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීකෙත ඛො තෙ භික්ඛු හගවා එතදවොච:

18. එසේමයෙහි වූ කලි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගිණුකුළු පව්වෙහි ප්‍රාක්ෂායායෙහි (දිව් පසා සෙවණෙහි) සක්මන් කරන සේක. එකල දෙවදන් තෙර ගිණුකුළු පව්ව නැග 'මෙයින් මහණ ගොයුමා දිවියෙන් තොර කරන්නෙමි' යි මහගලක් පෙරළී ය. ගලකුළු දෙකෙක් එක් වැ ඒ ගල පිළිගත්තේ ය. එයින් පතුරෙක් බිඳී වැටී භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පයෙක ලෙහෙ මතු කෙළේ ය. (ලෙහෙ සැල්මෙක් විය).

එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උඩ බලා 'හිස් පුරුෂය, යම් හෙයකින් තෝ නපුරු සිතැති ව වධ කරන සිතැති ව තපාගනයන්ගේ සිරුරු ලෙහෙ මතු කෙළෙහි ද, එයින් කා විසින් බොහෝ පව් දය කරන ලද්ද' යි වදාළසේක.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා "මහණෙනි, යම් හෙයකින් නපුරු සිතැති ව වධ කරන සිතැති ව තපාගනයන්ගේ සිරුරු ලේ සොලොවන ලද්ද, එයින් දෙව්දතු විසින් පළමුවන ආනන්දාර්ය කර්මය රැස්කැටිණැ" යි වදාළසේක.

"දෙව්දතු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිව් තොර කරන්නට උපායෙක් යොදන ලද්දේ ය" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. (භික්ෂූන්ට ආරංචි විය). ඒ භික්ෂූහු ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණය ගුප්තිය (රකවල) පිණිස උස්හඬ ඇති වැ මහහඬ ඇති වැ සජ්ඣායනය කරන්නාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩ හිඳුනා විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ඒ භික්ෂූන්ගේ) උස්හඬ මහහඬ, සජ්ඣායනා හඬ ඇසුසේක. අසා, ආයුෂ්මත් අනඳ තෙරුන්ට අඩගාවදුරා, "ආනන්දයෙනි, ඒ උස්හඬ, මහහඬ, සජ්ඣායන හඬ කවර හෙයින් ද?" යි ප්‍රථමත්සේක.

"වහන්ස, දෙවදන් තෙර විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දිව් තොර කරන උපායෙක් යොදන ලද්දේ ල" යි භික්ෂූහු ඇසූහ. වහන්ස, ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආරක්ෂාවරණ ගුප්තිය පිණිස උස්හඬ ඇත්තාහු මහහඬ ඇත්තාහු සජ්ඣායනය කරමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විහාරය භාත්පස සක්මන් කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මේ ඒ උස්හඬ ය, මහහඬ ය, සජ්ඣායනා හඬ යැ" යි අනඳ තෙරණුවෝ සැලකළාහ.

"ආනන්දය, එසේ වී නම්, 'ශාස්තෘ තෙම ආයුෂ්මතුන් කැඳවා' යැ යි මගේ වචනයෙන් ඒ භික්ෂූන් අමතව්" යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

"එසේය වහන්සැ" යි කියා අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ භික්ෂූන් වෙතට වැඩියාහ. වැඩ ශාස්තෘන් වහන්සේ ඔබ කැඳවන සේකැ" යි සැලකළහ.

"එසේ ද ඇවැත්නි" යි කියා ඒ මහණහු අනඳ තෙරුන්ට පිළිවදන් දී; භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹ, ඔබ වැඳ එකත්පස් වැ හුන් ඒ භික්ෂූන් බණවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

19. “අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිත්තිබ්බායනති.”

“පඤ්චමෙ භික්ඛවෙ සත්ථාරො සගෙතා සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං. යනමෙ පඤ්ඤා: ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චො යත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො “පරිසුද්ධිසිලොමිති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. නමෙනං සාවකා එවං ජානනති: “අයං ඛො හවං සත්ථා අපරිසුද්ධිසිලො සමානො “පරිසුද්ධිසිලොමිති”ති පටිජානාති “පරිසුද්ධං මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨනති”. මයඤ්ඤෙව ඛො පන ගිහිනං ආරොවෙය්‍යාම නාස්සස්ස මනාපං. යං ඛො පනස්ස අමනාපං, කථං තං මයං තෙන සමුද්ධරෙය්‍යාම, සමමනනති ඛො පන චිවරපිණ්ඩපානසෙනාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජපරික්ඛාරෙන. යං තුමො කර්ස්සති තුමො’ව තෙන පඤ්ඤාසිස්සතිති. එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා සීලතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි සීලතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො යත්ථා අපරිසුද්ධාපීචො සමානො පරිසුද්ධාපීචොමිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ආපීචතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ආපීචතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො යත්ථා අපරිසුද්ධධම්මදෙසනො සමානො පරිසුද්ධධම්මදෙසනොමිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො යත්ථා අපරිසුද්ධවෙය්‍යාකරණො සමානො පරිසුද්ධවෙය්‍යාකරණොමිති පටිජානාති -පෙ- එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි වෙය්‍යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො යත්ථා අපරිසුද්ධඤ්ඤාදස්සනො සමානො පරිසුද්ධඤ්ඤාදස්සනොමිති පටිජානාති -පෙ-. එවරුපං ඛො භික්ඛවෙ සත්ථාරං සාවකා ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛනති. එවරුපො ච පන සත්ථා සාවකෙහි ඤ්ඤාදස්සනතො රක්ඛං පච්චාසිංසති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ පඤ්ඤා සත්ථාරො සගෙතා සංවිජ්ජමානා ලොකසමිං.

19. මහණෙනි, පරොපක්‍රමයෙන් තථාගතයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, තථාගතවරු පරොපක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති.

“මහණෙනි, ලොවැ ඇති විද්‍යාමාන මේ ශාස්තෘවරු පස් දෙනෙකි. කවර පස් දෙනෙක් ද යත්: මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම “පිරිසිදු සිල් ඇතියෙමි, මාගේ සිල් පිරිසිදුය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි. (ඔහුගේ) සච්චෝ “මේ හවත් ශාස්තෘ තෙම වනාහි නො පිරිසිදු සිල් ඇත්තේ ම පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි, මාගේ ශීර්ශය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ම ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙයි. ‘අපි (ඇති තතු) ගිහියනට දන්වන්නමෝ නම් එය ඔහුට මනාප නො වන්නේ ය. යමක් ඔහුට මනාප නො වන්නේ නම්, එයින් ඔහුට කෙසේ කියන්නමෝ ද, (මහජන තෙමේ) සිවුරු පිඬුපා සෙනසුන් ගිලන්පය බෙහෙත් පිරිකරින් ඔහු පුදයි. යමක් තෙමේ කරන්නේ ද, තෙමේ ම එයින් පැවැත්තේ යැ’ යි ඔහු මෙසේ දනිත්. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු සච්චෝ ශීලයෙන් රකිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ශීලයෙන් තමා රැකගැන්ම සච්චන් ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙත්.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තේ ම පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි ... යි පිළින කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු ශ්‍රාවකයෝ ආජීවයෙන් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද ආජීවයෙන් තමා රැකගැන් ම සච්චන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙත්.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දම් දෙසුම් ඇත්තෙමැ යි ... පිළින කෙරෙයි. මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු සච්චෝ ධම්මදෙශනා අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ තෙමේ ද දම් දෙසුම් අතින් තමා රැක ගැන්ම සච්චන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙත්.

තව ද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් නො පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇත්තේ ම පිරිසිදු දහම්විවැරුම් ඇතියෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි සච්චෝ දහම්විවැරුම් අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද සච්චන් ගෙන් ද දහම්විවැරුම් අතින් රැක්ම අපේක්ෂා කෙරෙත්.

තවද මහණෙනි, මෙහි එක්තරා ශාස්තෘවරයෙක් අපිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තේ ම පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි යි ප්‍රතිඥා කෙරෙයි ... මහණෙනි, මෙබඳු ශාස්තෘහු වනාහි සච්චෝ ඥානදර්ශනය අතින් රැකගනිත්. මෙබඳු ශාස්තෘ ද ඥානදර්ශනය අතින් තමා රැකගැන්ම සච්චන්ගෙන් අපේක්ෂා කෙරෙත්.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුඤ්ඤා සමානො පරිසුඤ්ඤාසිලොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ සීලං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨන්ති. න ච මං සාවකා සීලමා රක්ඛන්ති, නවාහං සාවකෙහි සීලතො රක්ඛං පච්චාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුඤ්ඤාචාරො සමානො පරිසුඤ්ඤාචාරොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ආචාරො පරියොදනො අසංකිලිට්ඨන්ති. න ච මං සාවකා ආචාරතො රක්ඛන්ති. නවාහං සාවකෙහි ආචාරතො රක්ඛං පච්චාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුඤ්ඤාධම්මදෙසනො සමානො පරිසුඤ්ඤාධම්මදෙසනොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ ධම්මදෙසනා පරියොදනා අසංකිලිට්ඨන්ති. න ච මං සාවකා ධම්මදෙසනතො රක්ඛන්ති. න වාහං සාවකෙහි ධම්මදෙසනතො රක්ඛං පච්චාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුඤ්ඤාචාර්යාකරණො සමානො පරිසුඤ්ඤාචාර්යාකරණොමිති පටිජානාමි පරිසුඤ්ඤා මෙ චාර්යාකරණං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨන්ති. න ච මං සාවකා චාර්යාකරණතො රක්ඛන්ති. න වාහං සාවකෙහි චාර්යාකරණතො රක්ඛං පච්චාසිංසාමි.

අහං ඛො පන භික්ඛවෙ පරිසුඤ්ඤාඤාණදස්සනො සමානො පරිසුඤ්ඤාඤාණදස්සනොමිති පටිජානාමි. පරිසුඤ්ඤා මෙ ඤාණදස්සනං පරියොදනං අසංකිලිට්ඨන්ති, න ච මං සාවකා ඤාණදස්සනතො රක්ඛන්ති. න වාහං සාවකෙහි ඤාණදස්සනතො රක්ඛං පච්චාසිංසාමි.

අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති.

ගව්ඨථ තුමෙත භික්ඛවෙ යථාචාරං. අරකඛියා භික්ඛවෙ තථාගතා''ති,

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු සිල් ඇත්තෙමි යි, මාගේ සිල් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කරමි. සච්චෝ මා ශීලය අතින් නො රකිත්. මම ද ශීලය අතින් මා රකගැන්මක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු ආජීවය ඇත්තෙමි වෙමි යි, මාගේ ආජීවය පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි ප්‍රතිඥා කෙරෙමි. සච්චෝ මා ආජීවය අතින් නො රකිත්. මම ද ආජීවය අතින් මා රකගැන්මක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු දම්දෙසුම් ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ දම්දෙසුම් පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දම්දෙසුම් අතින් නො රකිත්, මම ද දම්දෙසුම් අතින් මා රකගැන්මක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු දහම් විවරණ ඇත්තෙමි වෙමි, මාගේ දහම් විවරණ පිරිසිදු ය, හැම ලෙසින් ශුඬ ය, නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා දහම් විවරණ අතින් නො රකිත්. මම ද දහම්විවරණ අතින් මා රකගැන්මක් සච්චන්ගෙන් නො පනමි.

මහණෙනි, මම වනාහි පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙම ම “පිරිසිදු ඥානදර්ශන ඇත්තෙමි වෙමි. මාගේ ඥානදර්ශනය පිරිසිදු ය. හැම ලෙසින් ශුද්ධ ය. නො කිලිටි යැ” යි පිළින කෙරෙමි. සච්චෝ මා ඥානදර්ශන අතින් නො රකිත්. ඥානදර්ශන අතින් මා රකගැන්මක් සච්චන්ගෙන් අපෙක්ෂා නො කරමි.

මහණෙනි, පරොපක්‍රමයෙන් න්‍යායයන් දිවියෙන් තොර කරන්නේ ය යන මෙය නො කරුණෙකි. වන්නට අවකාශ නැත්තෙකි. මහණෙනි, පරොක්‍රම නැති ව මැ න්‍යායනවරු පිරිනිවෙත්.

මහණෙනි, තෙපි තම තමන්ගේ විහාරයට යවු. මහණෙනි, න්‍යායනවරු අනුන් විසින් නො රැක්ක යුත්තෝ ය යනු” යි.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ නාලාගිරි නාම හත්ථි වණ්ණො හොති චන්‍රසස්සාතකො. අථ ඛො දෙවදත්තො රාජගහං පටිසිත්වා හත්ථිසාලං ගත්වා හත්ථිහණ්ණං එතදවොච: “ඛයං ඛො හණ්ණෙ රාජඤ්ඤාකා නාම පටිබලා නිවට්ඨානියං උචෙච යානෙ යපෙනුං, හත්තමිච්චි වෙතනමිච්චි වඩ්ඪාපෙනුං. තෙන හි හණ්ණෙ යද සමණො ගොතමො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙහා හොති තද ඉමං නාලාගිරිං හත්ථිං මුඤ්ඤිත්වා ඉමං රච්ඡං පටිපාදෙථා”ති. “එවං හතෙන”ති ඛො තෙ හත්ථිහණ්ණො දෙවදත්තස්ස පච්චිකෙසාසුං.

අථ ඛො හගවා පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පක්‍ඛව්චරමාදය සබ්බෙහුලෙහි භික්ෂූහි සඤ්ඤා රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසී. අථ ඛො හගවා තං රච්ඡං පටිපජ්ජී. අද්දසාසුං ඛො තෙ හත්ථිහණ්ණො හගවන්තං තං රච්ඡං පටිපනෙහා, දිස්වාන නාලාගිරිං හත්ථිං මුඤ්ඤිත්වා තං රච්ඡං පටිපාදෙසුං. අද්දසා ඛො නාලාගිරි හත්ථි හගවන්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තාං, දිස්වාන සොණ්ණං උස්සාපෙත්වා පහට්ඨං කණ්ණෙවාලො යෙන හගවා තෙන අභිධාවී. අද්දසාසුං ඛො තෙ භික්ෂූ නාලාගිරිං හත්ථිං දුරතොච ආගච්ඡන්තාං, දිස්වාන හගවන්තං එතදවොචු: “අයං හතොන නාලාගිරි හත්ථි වණ්ණො මනුස්සස්සාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙහා. පටික්කමතු හතොන හගවා පටික්කමතු සුගතො”ති. “ආගච්ඡට්ඨ භික්ඛවෙ, මා භාගිස්ස. අට්ඨානමෙනං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති.

දුතියමි ඛො තෙ භික්ෂූ - පෙ - තතියමිච්චි ඛො තෙ භික්ෂූ හගවන්තං එතදවොචු: “අයං හතොන නාලාගිරි හත්ථි වණ්ණො චන්‍රසස්සාතකො ඉමං රච්ඡං පටිපනෙහා. පටික්කමතු හතොන පටික්කමතු සුගතො”ති.

“ආගච්ඡට්ඨ භික්ඛවෙ, මා භාගිස්ස, අට්ඨානමෙනං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං පරුපක්කමෙන තථාගතං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, අනුපක්කමෙන භික්ඛවෙ තථාගතා පරිනිබ්බායන්ති”ති.

21. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා පාසාදෙසුපි හමි-  
යෙසුපි ඡදනෙසුපි ආරුළහා අච්ඡන්ති. තස්ස යෙ තෙ මනුස්සා අසස්සධා අපසන්නා දුබ්බුද්ධිනො තෙ එවමාහංසු: “අභිරුපො වත හො මහාසමණො නාගෙන විහෙධිධිස්සති”ති. යෙ පන මනුස්සා සඤ්ඤා පසන්නා පණ්ඩිතා බුද්ධිමනො තෙ එවමාහංසු: “වීරස්සං වත හො නාගො නාගෙන සබ්බාමෙස්සති”ති.

20. එ සමයෙහි රජගහනුවර නාලාගිරි නම් ඇත්තෙම වණ්‍ය ද මිනිසුන් මරන්නේ ද වෙයි. එ කල දෙව්දත්තෙම රජගහ නුවරට වැද ඇත්තලට ගොස් ඇත් ගොවිවත් බණවා, “සගයෙනි, රජුට නැ වූ අපි වූ කලි පහන් තනතුරෙහි සිටිනවුන් උස් තනතුරෙහි තබන්නට, බතුන් වැටුපුන් වඩාලන්නට හැකියම්හ. එබැවින් සගයෙනි, යම් විටෙක මහණ ගොයුම්හු මේ වීරියට පිළිපන්නෝ වෙත් ද, එ විට මේ නාලාගිරි ඇතු මුදු මේ වීරියට පමුණුවු” යැ යි කිය. “එසේ ය වහන්සැ”යි කියා ඒ ඇත්ගොව්වෝ දෙව්දතුට පිළිවදන් දුන්හ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු සෙමෙහි හැඳ පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන, බොහෝ භික්ෂූන් කැටුව රජගහ නුවරට පිටු පිණිස පිවිසියේක. එකල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපන්නේය. ඒ ඇත්ගොව්වෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වීරියට පිළිපන්නවුන් දුටුහ. දැක නාලාගිරි ඇතු මුදු ඒ වීරියට පැමිණැවුහ. නාලාගිරි ඇත්තෙම දුරින් ම වඩනා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවි. දැක සොඬ ඔසොවා විදූහු කන් හා වලග හා ඇත්තේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතට දිවැගියේ ය. ඒ භික්ෂූහු දුරින් ම එන නාලාගිරි ඇතු දුටුහ. දැක, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇත් මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා” යි කීහ. “මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් ත්‍යාගයෙන් දිවියෙන් තොර කරන්නේය යන්න නො කරැණෙකි, වන්නට අවකාශ නැතියෙකි. ත්‍යාගවරු පරොපක්‍රම නැති ව ම පිරිනිවෙති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

දෙවෙනි වර ද ... තෙවෙනි වර ද භික්ෂූහු “වහන්ස, මිනිසුන් මරන නපුරු වූ මේ නාලාගිරි ඇතා මේ වීරියට බටුයේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා. සුගතයන් වහන්සේ පෙරළා වඩනාසේක්වා”යි කීහ.

“මහණෙනි, එවු, බිය නො ගනිවු. පරොපක්‍රමයෙන් ත්‍යාගයෙන් දිවියෙන් තොර කරන්නේය යන්න නො කරැණෙකි, වන්නට ඉඩ නැත්තෙකි. පරොපක්‍රම නැති ව ම ත්‍යාගවරු පිරිනිවෙති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුයේක.

21. එ සමයෙහි වනාහි මිනිස්සු ප්‍රාසාදයන්හි ද සඳලවල ද පියැසි වල ද නැහි හිඳිත්. සැදුහැ නැති සස්තෙහි නො පහන් අනුවණ මිනිස්සු “අහෝ! විශිෂ්ට රූපශෝභා ඇති මහාශ්‍රමණයා ඇතු විසින් පෙළනු ලබන්නේ යැ”යි කීහ. සැදුහැවත් සස්තෙහි පහන් පණ්ඩිත බුද්ධිමත් මිනිස්සු “හවත්නි, කලකට පසු නාගයෙක් (ශ්‍රෙෂ්ඨයෙක්) නාගයකු (ශ්‍රෙෂ්ඨයකු) හා සටන් වදින්නේයැ”යි කීහ.



අථ ඛො භගවා නාලාගිරිං හත්ථිං මෙතෙනන චිතෙනන චරි.  
 අථ ඛො නාලාගිරි හත්ථි භගවතා මෙතෙනන චිතෙනන චූටො  
 සොණ්ඤාං ඔරොපෙතො යෙන භගවා තෙනුපසචකම්. උපසචකම්තො  
 භගවතො පුරතො අට්ඨාසි. අථ ඛො භගවා දක්ඛිණෙන හස්තෙන  
 නාලාගිරිස්ස හත්ථිස්ස කුම්භං පරාමසන්තො නාලාගිරිං හත්ථිං ගාථාහි  
 අජ්ඣාමාසි:

‘‘මා කුඤ්ඤර නාගමාසදො දුක්ඛං හි කුඤ්ඤර නාගමාසදො,  
 න හි නාගභතස්ස කුඤ්ඤර සුගති හොති ඉතො පරං යතො.

මා ච මදො මා ච පමාදො න හි පමත්තා සුගතිං චජන්ති  
 තෙන තිඤ්ඤාච නථා කර්මස්ස යෙන තිං සුගතිං ගම්ඤ්ඤි’’ති.

අථ ඛො නාලාගිරි හත්ථි සොණ්ඤාය භගවතො පාදපංසුනි  
 ගහෙතො උපරි මුඛනි ආකිරිතො පතිකුටිතො පටිසක්ඛි යාව  
 භගවතං අද්දකම්. අථ ඛො නාලාගිරි හත්ථි හත්ථිසාලං ගතො  
 සකෙ යානෙ අට්ඨාසි. තථා දන්තො ච පන නාලාගිරි හත්ථි අහොසි.  
 තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා ඉමං ගාථං ගායන්ති.

දණ්ණෙනෙකෙ දමයන්ති අංභුසෙහි කසාහි ච  
 අදණ්ණෙන අසසෙත නාගො දන්තො මහෙසිනාති.

මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: ‘‘යාව පාපො අයං  
 දෙවදත්තො අලකඛිකො යනු හි නාම සමණස්ස ගොතමස්ස  
 එවං මහිඤ්ඤස්ස එවං මහානුභාවස්ස වධාය පරක්කමිස්සති’’ති.

දෙවදත්තස්ස ලාභසක්කාරො පරිහාසි, භගවතො ච ලාභසක්කාරො  
 අභිචඛාසී.

22. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො පරිහිනලාභ-  
 සක්කාරො සපරිසො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤති.  
 මනුස්සා උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපාවෙන්ති: ‘‘කථං හි නාම සමණා  
 සක්කාපුත්තො කුලෙසු විඤ්ඤාපෙතො විඤ්ඤාපෙතො භුඤ්ඤස්සති,  
 කස්ස සමපන්නා න මහාපං, කස්ස සාදු න රුචති’’ති

එ කල භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නාලාගිරි ඇතු මෙන්සිතින් පැතිරගත්සේක. එවිට නාලාගිරි ඇත් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙන්සිතින් පැතිරගන්නා ලද්දේ, සොඬ පහතට හෙළාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි සිටියේ ය. එ වෙලෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දකුණකින් නාලාගිරි ඇතුගේ කුඹාසාලය පිරිමදිමින් උහුට ගාථාවලින් මෙසේ වදළසේක.

“හස්තිය, යම් හෙයෙකින් බුද්ධනාගයා පෙළන්නහුට මෙයින් මතු සුගතියෙක් නො වන්නේ ද එහෙයින් හිංසක සිතින් බුද්ධ නාගයාට ළං නොවෙව්. බුද්ධනාගයාට හිංසක සිතින් ළං වීම එකාන්තයෙන් දුකට කරුණු වේ.

මත් නොවෙව්, පමා නොවෙව්. පමා වූවෝ සුගතියට නො යෙත්. එබැවින් යමෙකින් තෝ සුගතියට යන්නෙහි ද තෝ ම එසේ කරව.’’යි

එ කල නාලාගිරි ඇත් තෙම සොඬින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පා දූවිලි ගෙන හිස මුදුනැ විසුරුවාගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙනෙන තෙක් මානයේ පසුබැස ගියේ ය. එයින් පසු නාලාගිරි ඇත් තෙම ඇත්හලට ගොස් සිය තැනැ සිටියේ ය. නාලාගිරි ඇත් තෙම එසේ දමුණේ ම විය. (එයින් පසු කිසි ම දිනෙක වණඛ නො වී ය.) එ සමයෙහි මිනිස්සු මේ ගාථාව ගයත්:

“සමහරු හසායාදීන් දංඬෙන් හීලෑ කෙරෙත්. සමහරු අකුසුචලින් ද සමහරු කසචලින් ද හීලෑ කෙරෙත්. (එහෙත්) මහර්ෂිහු විසින් දණඛක් අවියක් නැති ව ම ඇතා හීලෑ කරන ලද්දේ ය’’ යනුවෙනි.

“යමෙක් මෙසේ මහත් සාඳ්ධි ඇති මෙසේ මහානුභාව ඇති ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේට වධ කිරීම පිණිස උත්සාහ කරන්නේ ද, එසේ වූ මේ දෙවදත් තෙම කොතරම් මහත් පව්වෙක් ද කොතරම් මහත් කාලකණ්ණියෙක් ද’’යි මිනිස්සු පහත් කොට සිත්, දෙස් කියත්, අගුණ පතුරුවත්.

දෙව්දකුට ලාභ සත්කාර පිරිහිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ලාභ සත්කාර වැඩිණ.

22. එ සමයෙහි දෙව්දත් පිරිහුණු ලාභසත්කාර ඇත්තේ සිය ශ්‍රාවක පිරිස සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳයි. “කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු කුලයන්හි ඉල්ල ඉල්ලා වළඳන්නාහු ද මොනොවට පිළියෙල කැරුණු බොජුන් කාට මනාප නො වේද, මිහිරි බොජුන් කාට නො රිසියේ ද’’යි මිනිස්සු පහත් කොට සිත්, ගරහත්, දෙස් පතුරුවත්.

අසොසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානාං  
 බියඤ්ඤානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපිච්ඡා සනතුට්ඨා  
 ලප්ථිනො කුක්කච්ඡිකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනාති බියනති  
 විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සපරියො කුලෙසු  
 විඤ්ඤපෙතො විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤස්සති”ති.

භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං.

“සච්චං කීර ත්වං දෙවදත්ත, සපරියො කුලෙසු විඤ්ඤපෙතො  
 විඤ්ඤපෙතො භුඤ්ඤස්සති?”ති.

“සච්චං හගවා”.

විගරහි බුද්ධො හගවා. විගරහිනා ධම්මං කථං කතො භික්ඛු  
 ආමනෙතසි.

“තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං කුලෙසු තිකභොජනං පඤ්ඤපෙසාමි  
 තයො අත්ථපෙ පටිච්ච දුම්බකුනං පුග්ගලානං තිග්ගභාය, පෙසලානං  
 භික්ඛුනං එසුච්චාරාය, මා පාපිච්ඡා පකං භික්ඛාය සඛ්ඤා  
 භික්ඛාය කුලානුදායාය ව. ගණභොජනෙ යථාධම්මො  
 කාරෙතඛෙධා”ති.

23. අථ ඛො දෙවදත්තො යෙන කොකාලිකො කටමාරක-  
 තිසෙසා ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො සමුද්දකො තෙනුපසඛිකම්. උපසඛික-  
 මිනා කොකාලිකං කටමාරකතිස්සං ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තං සමුද්ද-  
 දත්තං එතදවොච: “එථ මයං ආවුසො සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඤාභේද-  
 කරිස්සාම චක්කභෙදනති”.

එවං වුත්තෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං එතදවොච: “සමණො  
 ඛො ආවුසො ගොතමො මහිඤ්ඤො මහානුභාවො. කථං මයං  
 සමණස්ස ගොතමස්ස සඛ්ඤාභේදං කරිස්සාම චක්කභෙදනති”.

“එථ, මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඛිකමිනා පඤ්ඤ-  
 වස්සනි යාවිස්සාම: හගවා හතෙන අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡස්ස  
 සනතුට්ඨස්ස සලෙලබස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපච්ඡස්ස විරියාරම්භස්ස

භික්ෂුහු එසේ පහත් කොට සිතන, ගරහන, දෙස් පතුරුවන මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් වූ ලද පමණින් සතුටු වන්නා වූ පව්ව ලජ්ජා ඇති සුළු ඇවැතෙහි ද කුකුස් කරන ශික්ෂා කාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් තෙම සිය සවුපිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් විනව විනවා වළඳන්නේ ද”යි පහත් කොට සිතත්, ගරහත් දෙස් පතුරුවත්.

භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් යැවකළහ.

“දෙවදතුනි, තෙසි සිය පිරිය සමග කුලයන් කරා ගොස් ඉල්ල ඉල්ලා වළඳවූ ද? මෙය සැබෑ ද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවදළසේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍යයැ”යි දෙවදත් කී ය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරුණුසේක. ගරහා දහැටි කපා කොට භික්ෂුන් අමතා:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් දුසිල් පුහුලනට නිගා පිණිස ද ප්‍රිය-ශීල පුහුලනට සැප විහරණ පිණිස ද ලාමක අදහස් ඇති මහණහු පක්ෂය නිසා සංඝයා භික්ෂු නො කෙරෙත්වා යන අදහස් ඇති බැවින් කුලයන් කෙරෙහි දයාව නිසා ද යන මේ කරුණු තුන නිසා භික්ෂුනට කුලයන්හි ත්‍රිකභොජනය පනවන්නෙමි. ගණභොජනයෙහි දහම් වූ පරිදි කැරැටිය යුතු” යැයි වදළසේක.

23. එයින් පසු දෙවදත් තෙම ධන්තදෙවියගේ පුත් වූ කටමාරකනිසස ද සමුද්දත්ත ද යන නම් ඇති කොකාලික මහණහු කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි “එවූ ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු ගේ සංඝයා බිඳින්නමු, ආඥාභෙදය කරන්නමු”යි කී ය.

මෙසේ කී කල්හි කොකාලික තෙම දෙවදතුට “ඇවැත්නි, මහණ ගොයුම් වනාහි මහත් සෘග්‍රී ඇත්තෙක, මහත් අනුභාව ඇත්තෙක. අපි කෙසේ මහණ ගොයුම්හුගේ සහපිරිය බිඳින්නමු ද? ආඥාභෙදය කරන්නමු ද?”යි කී ය.

“ඇවැත්නි, එවූ. අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ, වසතු පසක් ඉල්ලමිහ. (ඒ පස නම්: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අල්පෙව් ගුණයේ යථාලාභ සන්තොෂයේ,<sup>1</sup> සලෙලබ ගුණයේ<sup>2</sup> ධුතගුණයේ<sup>3</sup> ඇසු දුටුවන් සිත් පහදවන සැවැත්මේ, යටත් පහත් බවේ, වැර වැඩීමේ

1. යථාලාභ සන්තොෂ යනු ලද දෙයකින් ලද පමණෙකින් සතුටු වීම ය.

2. සලෙලබ යනු කෙලෙසුන් වියැලීම, කෙලෙසුන් පිද දැමීම ය.

3. ධුත යනු කෙලෙසුන් ධුතනය කිරීම, කෙලෙසුන් කම්මාකොට පලවා හැරීම ය. යල්ලෙබ ධුත යන වචන දෙකින් ම සංවරය දක්විණ.

වණණවාදී, ඉමානි හතොත පඤ්ච වත්ථුනි අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡනය සන්තුට්ඨියා සලලෙඛාය ධූතනය පාසාදිකනය අපවයාය විරියාරමිභාය සංවත්තනති.

සාධු හතොත භික්ඛු යාවජීවං ආරඤ්ඤිකා අසු. යො ගාමනනං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසු. යො නිමනනං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසු. යො ගහපතිවිවරං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං රුක්ඛමූලිකා අසු. යො ඡන්නං උපගවෙඡය්‍ය, වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍ය.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න ඛාදෙය්‍යං යො මච්ඡමංසං ඛාදෙය්‍ය, වජ්ජං නං ඵ්ථෙය්‍යා''ති.

“ඉමානි පඤ්ච වත්ථුනි සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ච වත්ථුනි ජනං සඤ්ඤාපෙක්ඝාමා''ති.

“සක්කා ඛො ආවුසො ඉමෙහි පඤ්ච වත්ථුනි සමණස්ස ගොතමස්ස සංඝභෙදෙ කාතුං චක්කභෙදෙ, ධූඛපසන්නා හි ආවුසො මත්ථස්සා''ති.

24. අථ ඛො දෙවදත්තො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසංඛාමී. උපසංඛාමිත්වා භගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසිත්තො ඛො දෙවදත්තො භගවනනං එතදවොච:

“භගවා හතොත අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡස්ස සන්තුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධූතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමිභස්ස වණණවාදී ඉමානි හතොත පඤ්ච වත්ථුනි අනෙකපරියායෙන අපිච්ඡනය සන්තුට්ඨියා සලලෙඛාය ධූතනය පාසාදිකනය අපවයාය විරියාරමිභාය සංවත්තනති.

ගුණ වදරනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙපව්‍ය බව පිණිස පවතිත්. යථාලාභසන්තොෂය පිණිස, සලෙලබය පිණිස, ධුතගුණය පිණිස, ප්‍රසාද එළවන බව පිණිස, යටත් පැවැතුම් ඇති වන බව පිණිස පවතිත්.

වහන්ස, හික්ෂුහු දිවි හිමි කොට අරණ්‍යවාසී වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්‍යයට බස්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය (ඔහු වරදක් කළා වන්නේ ය).

හික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පිණිඤ්චානික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ (කැඳවා පිළිගන්වන බත) ඉවසන්නේ නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

හික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පාංසුකුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ගෘහපති විවරය පිළිගන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

හික්ෂුහු දිවි හිමි කොට වෘක්ෂමූලක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවෙණි ඇති තැනකට පැමිණෙන්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

හික්ෂුහු දිවි හිමි කොට දියමස් ගොඩමස් නො වළඳන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් වැළඳුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.” යනු යි.

“මහණ ගොයුම් තෙම මේ වස්තු පස නො අනුදන්නේය. ඒ අපි මේ වස්තු පසින් ජනයාට හඟවන්නෙමු.”

“ඇවැත්නි, මේ කරුණු පසින් මහණ ගොයුම්හුගේ සංඝයා බිදීම කරන්නට හැක්කේ ය, (මහණගොයුම්හුගේ) අණසක බිදීම කරන්නට හැක්කේ ය. ඇවැත්නි, මිනිස්සු රුක්ෂ ප්‍රතිපත්තිය කෙරෙහි පැහැදුණෝ ය. එහෙයින්”යි කොකාලික කී ය.

24. ඉක්බිති දෙවදත් තෙම සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියේ ය. එළැඹි ඔබ වැඳ පසෙක ඉඳ ගත්තේ ය. පසෙක හුන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය:

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙපව්‍ය බවේ යථාලාභ සන්තොෂයේ සලෙලබයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වියඝාරම්භයේ ගුණ වදරනසුදු කෙනෙක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අල්පෙච්ඡතාව පිණිස යථාලාභ සන්තුෂ්ටිය පිණිස සලෙලබය පිණිස ධුතගුණ පිණිස ප්‍රාසාදිකතාව පිණිස යටත් පැවැත්ම පිණිස වියඝාරම්භය පිණිස පවතිත්.

“සාධු භතෙන භික්ඛු යාවජීවං ආරඤ්ඤා<sup>1</sup> අසු, යො ගාමනනං ඔසරෙය්‍ය වජ්ජං නං චූසෙය්‍ය.

යාවජීවං පිණ්ඩපාතිකා අසු, යො නිමනනනං සාදියෙය්‍ය වජ්ජං නං චූසෙය්‍ය.

යාවජීවං පංසුකුලිකා අසු, යො ගහපතිවීරං සාදියෙය්‍ය වජ්ජං නං චූසෙය්‍ය.

යාවජීවං රුක්ඛමූලිකා අසු, යො ජනනං උපගවෙස්සෙය්‍ය වජ්ජං නං චූසෙය්‍ය.

යාවජීවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චූසෙය්‍යා”ති.

“අලං දෙවදත්තං. යො ඉච්ඡති ආරඤ්ඤාං හොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙන විහරතු”

යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකාං හොතු, යො ඉච්ඡති නිමනනනං සාදියතු.

යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකාං හොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදියතු.

අට්ඨ මාසෙ ඛො මයා දෙවදත්ත රුක්ඛමූලසෙනාසනං අනුඤ්ඤනං, අනුඤ්ඤනං තිකොට්ඨපරිසුඤ්ඤං මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංඛින්නති”.

25. අට්ඨ ඛො දෙවදත්තො ‘න භගවා ඉමානි පඤ්ඤා වත්තානි අනුජානාති’ති හතෙධං උදග්ගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවනනං අභිවාදෙතො පදකඤ්ඤං කතො පකාමි. අට්ඨ ඛො දෙවදත්තො සපරිසො රාජගහං පටිසිතො පඤ්ඤානි වත්තානි ජනං සඤ්ඤාපෙසි:

“වහන්ස, භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට පාංශුකුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ගෘහපතිවිවරය ඉවසුයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට වාක්ෂමුලක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවෙණියක් ඇති තැනකට පැමිණියේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.

භික්ෂුහු දිවි හිමි කොට දියමස් ගොඩමස් නො කරන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කැයේ වී නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය.” (මෙසේ කියා දෙවදත් තෙම මේ පංච වස්තූන් පනවන ලෙස ඉල්ලී ය.)

“දෙවදත්තයෙනි, කම් නැත. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ ආරණ්‍යක වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ග්‍රාමාන්තයෙහි වෙසේවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පිණ්ඩපාතික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ නිමන්ත්‍රණ ඉවසාවා.

යමෙක් කැමැත්තේ නම් හේ පාංශුකුලික වේවා. යමෙක් කැමැත්තේ නම් ගෘහපති විවරය ඉවසාවා.

දෙවදත්තයෙනි, අට මසක් ම රැක්වුල් සෙනස්න මා විසින් අනුදන්තා ලදි. තමා උදෙසා මරන ලදු යි නො දුටු නො ඇසු සැක නො කරන ලද (යන මේ) තුන් කෙළ පිරිසුදු වූ දියමස් ගොඩමස් මා විසින් අනුදන්තා ලදි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

25. එකල්හි දෙවදත් තෙම ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පංච වස්තූන් නො අනුදන්තා සේකැ’යි තුටුපහටු වූයේ ඔදවැඩි සිතැත්තේ උනස්නෙන් නැගී සිය පිරිස කැටුව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්මියේ ය. ඉක්බිති දෙවදත්තෙම පිරිස කැටුව රජගහ නුවර වැද වස්තු පසින් මෙසේ ජනසා හැඟැවී ය:



“මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසඤ්ඤාමිතො පඤ්ඤා වත්තේති යාවම්භා: හගවා හතොන අනෙකපරියායෙන අපච්ඡිද්ධාස්ස -පෙ- විරියාරම්භාස්ස වණ්ණවාදි. ඉමානි හතොන පඤ්ඤා වත්තේති අනෙකපරියායෙන අපච්ඡිද්ධාස්ස -පෙ- විරියාරම්භාස්ස සංවත්තනති. සාධු හතොන භික්ඛු යාවජීවං ආරක්ඛන්ති අසු -පෙ- යාවජීවං මච්ඡමංසං න බාදෙය්සුං. යො මච්ඡමංසං බාදෙය්සා වජ්ජං නං චුසෙය්සානි. ඉමානි පඤ්ඤා වත්තේති සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ඤා වත්තේති සමාදය වත්තාමා”ති.

තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සඤ්ඤා අපසංකා දුබ්බද්ධිනො තෙ එවමාහංසු: “ඉමෙ ඛො සමණා’ ධුතා සලෙලබ්බන්තො. සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලයා වෙතෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සඤ්ඤා පසංකා පණ්ඩිතා බුද්ධිමත්තො තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො හගවතො සඤ්ඤාදාන පරික්ඛම්භස්සති වක්ඛන්තො”ති. අසංසාසුං ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිද්ධා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනාති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො සඤ්ඤාදාන පරික්ඛම්භස්සති වක්ඛන්තො”ති.

26. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කීර ත්ථං දෙවදත්ත සඤ්ඤාදාන පරික්ඛම්භෙති වක්ඛන්තො”ති.

“සච්චං හගවා”.

“අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුච්ඡි සඤ්ඤාදානෙ. ගරුකො ඛො දෙවදත්ත සඤ්ඤාදානෙ. යො ඛො දෙවදත්ත සමග්ගං සඤ්ඤං භික්ඛුති, කප්පට්ඨිතිකං කිංකරං පසච්ඡිති, කප්පං නිරයමිති පවුන්ති. යො ච ඛො දෙවදත්ත භික්ඛුං සඤ්ඤං සමග්ගං කරොති, බ්‍රහ්මං පුඤ්ඤං පසච්ඡිති, කප්පං සන්තමිති මොදති. අලං දෙවදත්ත. මා තෙ රුච්ඡි සඤ්ඤාදානෙ. ගරුකො ඛො දෙවදත්ත සඤ්ඤාදානෙ”ති.

“ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ මෙසේ වස්තු පසක් ඉල්ලුවු: ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිජ බවේ... වියාරම්භයේ ගුණ වදරන සේක. වහන්ස, මේ පංච වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිජතාව පිණිස... වියාරම්භය පිණිස පවත්නාහ. වහන්ස, භික්ෂූහු දිවි හිම කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව... දිවි හිම කොට දියමස් ගොඩමස් නො කන්නාහු නම් මැනව, යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කන්නේ වී නම්, වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ යැ’ යනුවෙනි. මහණ ගොයුම් තෙම මේ පංච වස්තුන් නො අනුදනී. (එහෙත්) ඒ අපි මේ පංච වස්තුන් සමාදන් කොට ගෙන පවතිමු”යි

ඔවුන් අතුරෙහි යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූ නැත්තෝ ද, සස්න කෙරෙහි නො පහන් වූවෝ ද දුර්වුද්ධිහු ද ඔහු “මේ මහණහු වනාහි ධූතගුණ ඇත්තෝ ය, කෙලෙස් ලියාලන පැවැතූම් ඇත්තෝ ය. මහණ ගොයුම් වනාහි ප්‍රත්‍යය බහුල බව ඇත්තෙකි, ප්‍රත්‍යය බහුල බව පිණිස සිතා යැ” යි කීහ. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදූහැ ඇත්තෝ ද සස්තෙහි ප්‍රසන්න ද පණ්ඩිත ද බුද්ධිමත් ද ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් තෙම සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ දැ”යි ලාමක කොට සිතත්, ගරහත්, නුගුණ පතුරුවත්. භික්ෂූහු ඒ ලාමක කොට සිතන, ගරහන, නො ගුණ පතුරුවන මිනිසුන්ගේ කථා ඇසුවෝ ම ය. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපවිජ ද... ඔහු “කෙසේ නම් දෙවදත් සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේ දැ”යි ලාමක කොට කියත්, ගරහත්, නොගුණ පතුරුවත්.

26. එ කල්හි ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, “දෙවදත්තයෙනි, තෙපි සංඝ භෙදය පිණිස, චක්‍රභෙදය පිණිස තැත් කරනු ලැ. ඒ සැබෑ දැ”යි අසාවදළහ.

“සැබෑ ය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි දෙවදත් කී ය.

“දෙවදත්තයෙනි, එය නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය රිසි නො වේවා. දෙවදත්තයෙනි, සංඝභෙදය බර පවෙකි. දෙවදත්තයෙනි, යමෙක් සමග සංඝයා බිඳලන්නේ නම් හේ කල්පසථායී පාපයක් රැස් කරයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැසෙයි. දෙවදත්තයෙනි, යමෙක් වනාහි භික්ෂා වූ සංඝයා සමග කරන්නේ ද හේ මහත් පින් රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් ආර්ථයෙහි සතුටු වෙයි. දෙවදත්තයෙනි, නො සුදුසු ය. තොපට සංඝභෙදය නො රිසියේවා. දෙවදත්තයෙනි, සංඝ භෙදය එකානන්තයෙන් බර පවෙකි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

අප්ථං ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙකා පක්ඛව්වරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො ආයස්මන්තං ආනන්දං රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිකා ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දනාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිස්සාමි, සඤ්ඤාත්‍රෙව කරිස්සාමි”ති.

අප්ථං ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරිකා පච්ඡාහන්තං පිණ්ඩපාතපටික්ඛන්තො යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිකා හගවන්තං අභිවාදෙකා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තො ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවන්තං එතදවොච: “ඉධාහං හන්තො පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙකා පක්ඛව්වරමාදය රාජගහං පිණ්ඩාය පාවිසි. අද්දසා ඛො මං හන්තො දෙවදත්තො රාජගහෙ පිණ්ඩාය වරන්තං. දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිකා මං එතදවොච: “අජ්ජතග්ගෙ දනාහං ආවුසො ආනන්ද අඤ්ඤාත්‍රෙව හගවතා අඤ්ඤාත්‍රෙව භික්ඛුසඤ්ඤා උපොසථං කරිස්සාමි, සඤ්ඤාත්‍රෙව කරිස්සාමි”ති. අජ්ජ හන්තො දෙවදත්තො සඤ්ඤා භිද්දිස්සති”ති.

අප්ථං ඛො හගවා එතමකං විදිකා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

සුකරං සාධුතා සාධු සාධු පාපෙන දුක්ඛරං,  
පාපං පාපෙන සුකරං පාපමරියෙහි දුක්ඛරන්ති.

දුකියං භාණ්ඩාරං

එකල්හි වතාහි අනද් තෙරණුවෝ පෙරවරු සමයෙහි හැද පෙරෙවැ පාසිවුරු ගෙන රජගහ නුවරට පිඩුපිණිය පිවිසිය හ. දෙව්දත් තෙර රජගහ නුවර. පිඩුපිණිය හැසිරෙන අනද් තෙරුන් දුටුයේ ය. දෑක ඔබ වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹි අනද් තෙරුන් බණවා, “ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මන්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයා ගෙන් වෙන් ව ම පොහෝ කරන්නෙමි, සඤ්ඤාමි කරන්නෙමි”යි කී ය.

ඉක්බිති අනද් තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩු පිණිය හැසිර පසුබත්හි පිණ්ඩපානයෙන් පෙරළා ඇක්මුණාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹි ඔබ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක හුන්නාවූ අනද් පනරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මෙහි මම පෙර වරුයෙහි හැදපෙරෙව, පාසිවුරුගෙන රජගහ නුවර පිඩුපිණිය පිවිසියෙමි. වහන්ස, දෙව්දත් තෙරණුවෝ රජගහ නුවර පිඩුපිණිය හැසිරෙන මා දුටහ. දෑක මා කරා එළැඹියාහ. එළැඹූ, මා අමතා ‘ඇවැත් ආනන්දයෙනි, අදින් මන්තෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් වෙන් ව ම භික්ෂුසංඝයාගෙන් වෙන් ව ම පොහොය කරන්නෙමි, සඤ්ඤාමි කරන්නෙමි’යි කිහ. වහන්ස, දෙව්දත් තෙරණුවෝ අද සඤ්ඤා ගෙද කරන්නාහ”යි සැලකළාහ.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙ කරුණ දෑක එ වේලෙහි මෙ උදන් ඇතු සේක:

“සත්පුරුෂයා විසින් හොඳ දෑ ලෙගෙසියෙන් කළ හැක්ක. අසත්පුරුෂයා විසින් හොඳ දෑ කරනු ලෙගෙසි නො වේ. පාපයා විසින් පාපය ලෙගෙසියෙන් කළ හැක්ක: ආයඨයන් විසින් පාපය කළ නො හැක්කැයි.”

දෙවෙනි බණවරයි.

1. අථ ඛො දෙවදත්තො නදහුපොසපේ උට්ඨායාසනා සලාකං ගාහෙයි. “මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසංඛක්ඛිතො පඤ්ච වත්ථුනි යාවිමෙහි:

හගවා හතෙත අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලෙලබස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරම්භස්ස චණ්ණවාදි, ඉමානි හතොත පඤ්ච වත්ථුනි අනෙකපරියායෙන අප්පිච්ඡත්තාය -පෙ- විරියාරම්භාය සංචතතනි, සාධු හතොත භික්ඛු යාවච්චං ආරක්ඛාදිකා අස්සු. යො ගාමනිතං ඛිංසරෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍යා -පෙ- යාවච්චං චච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං. යො චච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍යානි. ඉමානි පඤ්ච වත්ථුනි සමණො ගොතමො නානුජානානි. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්ච වත්ථුනි සමාදය චත්තාම. යස්සායසමනො ඉමානි පඤ්ච වත්ථුනි බට්ඨන්ති<sup>1</sup> සො සලාකං ගණ්ණාතු”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වස්ථුපුත්තකා පඤ්චත්තානි භික්ඛුසභානි නවකා චෙව භොතාහි අප්පකතඤ්ඤානො ව. තෙ ‘අයං ධම්මො අයං චිතයො ඉදං සත්ථුසාසනානි’ සලාකං ගණ්ණිංසු.

අථ ඛො දෙවදත්තො සමස්ස භික්ඛුනා පඤ්චත්තානි භික්ඛුසභානි ආදය යෙන ගයාසීසං තෙන පසකාමි.

අථ ඛො සාරිපුත්තමොග්ගලොනා යෙන හගවා නෙහුපසංඛම්භිංසු. උපසංඛක්ඛිතො හගවනං අභිවාදෙතො එතමනං නිසිදිංසු. එතමනං නිසිත්තො ඛො ආයස්මො සාරිපුත්තො හගවනං එතදවොච: “දෙවදත්තො හතොත සමස්ස භික්ඛුනා පඤ්චත්තානි භික්ඛුසභානි ආදය යෙන ගයාසීසං තෙන පසකානොනා”ති.

“න හි නාම තුමහාකං සාරිපුත්තො නෙසු නවනෙසු භික්ඛුසු කාණ්ඩකඛිණි හවිසන්ති. ගච්ඡථ තුමෙහ සාරිපුත්තො, පුරා තෙ භික්ඛු අනායව්‍යසනං ආපජ්ජන්ති”ති. “එවං හතොත”ති ඛො සාරිපුත්ත මොග්ගලොනා හගවතො පටිසංසුතො උට්ඨායාසනා හගවනං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො යෙන ගයාසීසං තෙන පසකාමිංසු.

1. එකල්හි දෙව්දන් තෙම එ පොහෝ දිනෙහි අස්නෙන් නැගිසිට සලාක ගැන්විය. “ඇවැත්නි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළැඹ (මෙහි මතු දැක්වෙන පරිදි) වස්තු පසක් ඉල්ලුමු:

‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිෂ බවේ යථාලාභසන්තොෂයේ සලෙලබයේ ධුතගුණයේ ප්‍රාසාදික බවේ යටත් පැවැත්මේ වියම් වැඩිමේ ගුණ කියනසුලු කෙනෙක. වහන්ස, මේ මතු කියැවෙන පසෙහි වස්තුහු නොයෙක් කරුණින් අලෙපවිෂ බව පිණිස ...විශාරද්‍රිහය පිණිස පවතින්. වහන්ස, හික්මුණු දිවි හිමි කොට ආරණ්‍යක වන්නාහු නට වැනට. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම් වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය ... වහන්ස, දිවි හිමි කොට හික්මුණු දියමස් ගොඩමස් නො කරන්නාහු නට වැනට. යමෙක් දියමස් ගොඩමස් කැයේ වී නට වරද ඔහු ස්පර්ශ කරන්නේ ය’ යනු ය. මහණ ගොයුට තෙම ටට වස්තු පස නො අනුදනි. (එහෙත්) ඒ අපි මේ වස්තු පස සමාදන් කොටගෙන පවතිමු. යම් ආයුස්මත්තභට මේ පසෙහි වස්තුහු රිසියෙන් ද හේ සලාකාව ගනි වා”යි කියා සලාකා ගැන්විය.

එ සමයෙහි විසල්පුර වැඩි පන්සියක් පමණ වූ හික්මුණු නවක (අළුත පැවිදිවූවාහු) වූවාහු බුද්ධප්‍රඥාප්ත ශික්ෂාපදයන්ගේ යථාතත්ත්වය නො දන්නාහු ද වෙත්. ඔහු ‘මේ ධර්මය යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ’යි සිතා සලාකා ගත්හ.

ඉක්බිති දෙව්දන් තෙම මෙයේ සමකහෙදය කොට පන්සියක් පමණ වූ (ඒ) හික්මුණු ගෙන ගයාගිරිමය බලා නික්මියේ ය.

එ කල්හි සැරියුන් මුගලන් දෙ නට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියාහ. එළැඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් සැරියුන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, දෙව්දන් තෙරණුවෝ සංඝයා බිඳ පන්සියක් පමණ හික්මුණු ගෙන ගයාගිරිමය කරා ගියාහ”යි සැලකළාහ.

“ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ නවක හික්මුණු කෙරෙහි නොපහේ කරුණාවකුදු නො වියයුතු ද, ශාරිපුත්‍රයෙනි, ඒ හික්මුණු අනය- ව්‍යසනයට පැමිණෙන්නට පෙරාතුව තෙපි යවු”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක. “එසේය, වහන්සැ”යි කියා සැරියුන් මුගලන් දෙ නට පිළිවදන් දී අස්නෙන් නැගී සිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට ගයාගිරිමය බලා නික්මුණාහ.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤා රො හික්ඛු හගවතො අවිදුරෙ රොදමානො ධිතො හොති. අථ ඛො හගවා ංං හික්ඛු ඵතදවොච: “කිසස කං හික්ඛු රොදසී”ති.

“යෙපි තෙ හතොත හගවතො අනගාථිකා සාරිපුත්ත මොග්ගලොනා තෙපි දෙවදත්තස්ස සන්තිකෙ ගච්ඡන්ති, දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොවෙන්නා”ති.

“අච්චානමෙතං හික්ඛු අනථිකාසො යං සාරිපුත්තමොග්ගලොනා දෙවදත්තස්ස ධම්මං රොවෙය්සුං. අපි ච තෙ ගතා හික්ඛුතං සඤ්ඤන්ති”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන දෙවදත්තො මහතියා පරියාය පරිවුතො ධම්මං දෙසෙන්නො හොති. අද්දසා ඛො දෙවදත්තො සාරිපුත්ත මොග්ගලොනෙ දුරතො ව ආගච්ඡන්නො. දිස්වාන හික්ඛු ආමනෙතසි. “පස්සථ හික්ඛවෙ යාව සවාකකාමො මයා ධම්මො, යෙපි තෙ සමණස්ස ගොතමස්ස අනගාථිකා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා තෙපි මම සන්තිකෙ ආගච්ඡන්ති, මම ධම්මං රොවෙන්නා”ති. ඵච චුක්ඛෙ කොකාලිකො දෙවදත්තං ඵතදවොච: “ථ ආචුසො දෙවදත්ත සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ විසසසි. පාපිච්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගලොනා පාපිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා”ති.

“අලං ආචුසො. සවාගතං තෙසං යතො මෙ ධම්මං රොවෙන්නී”ති.

අථ ඛො දෙවදත්තො ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං උපධිඨාසනෙන නිමනෙන්නි: “ඵතාචුසො සාරිපුත්ත ඉධ නිසීදති”ති.

“අලං ආචුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො අඤ්ඤතරං ආසනං ගහෙතා ඵකමන්තං නිසීදි. ආයස්මාපි ඛො මහාමොග්ගලොනො අඤ්ඤතරං ආසනං ගහෙතා ඵකමන්තං නිසීදි.

අථ ඛො දෙවදත්තො බහුදෙවරන්ති හික්ඛු ධම්මො කථාය සඤ්ඤාසේවා සමාදපෙතා සමුත්තප්පේවා සමප්පංසෙතා ආයස්මන්තං සාරිපුත්තං අර්ඡෙකසි: “විගතචීනමිදො ඛො ආචුසො සාරිපුත්ත හික්ඛුසංඛෙසා. පටිභාතු තං ආචුසො සාරිපුත්ත හික්ඛුතං ධම්මකථා. පිට්ඨි මෙ ආගිලායති. තමහං ආයමිස්සාමි”ති. “ඵචමාචුසො”ති ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො දෙවදත්තස්ස පච්චසෙසාසි.

අථ ඛො දෙවදත්තො චතුශ්ඤාණං සංකාරීං පඤ්ඤාපේතා දකඛිණෙන පසෙසන සෙය්‍යං කපෙසසි. තස්ස කිලමන්තස්ස මුඛස්සතිස්ස අසමප්පානස්ස මුහුත්තෙනෙව<sup>1</sup> නිද්දං ඔක්කමි.

1. මුහුත්තෙනෙව - මෙසා

එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි හඬමින් සිටියේ ය. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණ කවර හෙයින් නෝ හඬහි ද?'යි අසාවදළසේක.

"වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ අගසවු වූ යම් සැරියුන් මුගලන් දෙනමෙක් වූහු ද, ඔබ දෙදෙනා ද දෙව්දතුගේ දහම රිසියෙන්නාහු ඔහු වෙත යෙති"යි හේ කී ය.

"මහණ, සැරියුන් මුගලන් දෙ දෙනා දෙව්දතුගේ දහම රිසි කරන්නාහ යන මෙය නො කරුණෙක, සිදුවන්නට අවකාශ නැත්තෙක. වැලි දු ඔහු හික්ෂුනට (යථා තත්ත්වය) හැඳින්වීම පිණිස ගියාහ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

2. එ සමයෙහි වනාහි දෙව්දත් තෙම මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරුණේ දම් දෙසමින් හුන්නේ වෙයි. දෙව්දත් තෙම දුරින් ම එන්නා වූ සැරියුන් මුගලන් දෙ නම දිවි ය. දැක හික්ෂුන් බණවා, "මහණෙනි, බලවු. මා විසින් ධර්මය කොතරම් මනා කොට කියන ලද්දේද, මහණ ගොයුම්හුගේ අගසවු වූ සැරියුන් මුගලන් දෙදෙනා ද මගේ ධර්මයට රුවි කරන්නාහු මා වෙත එන්" යැයි කී ය. මෙසේ කී කල්හි කොකාලික මහණ තෙම දෙව්දතුට "ඇවැත් දෙව්දතුනි, සැරියුන් මුගලනුන් නො අඟවු. සැරියුන් මුගලන් දෙදෙනා ලාමක ආශා ඇත්තෝය. ලාමකාශාවනට වගග වූවෝයැ"යි කී ය.

"ඇවැත්නි, කම නැත. මගේ දහම රිසියෙන හෙයින් ඔවුන්ගේ මනා පැමිණීමෙකි (ඔවුන් පිළිගනිමි)"යි දෙව්දත් කී ය.

ඉක්බිති දෙව්දත් තෙම "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, එවූ, මෙහි වැඩ ඉඳිවු" යැයි සැරියුන් තෙරුන් සිය අස්නෙන් අබෙකින් නිමැනී ය. (නමා හුන් ආසනයෙන් අබක් පෙන්වා 'මෙහි වැඩ ඉන්නැ'යි කැඳැවීය).

"කම නැත, ඇවැත්නි"යි කියා සැරියුන් තෙරණුවෝ අන් එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක හුන්හ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද එක්තරා අස්නක් ගෙන පසෙක උන්හ.

එකල්හි දෙව්දත් හික්ෂුනට රු බොහෝ වේලා දහම් කථා-යෙන් කරුණු දක්වා එය ගන්වා, එහි උනන්දු කරවා, සතුටු කොට සැරියුන් තෙරුන් අමතා, "ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, හික්ෂු සංඝ තෙම පහවූ ථීනමිද්ධය ඇත්තේ ය. ඇවැත් ශාරිපුත්‍රයෙනි, හික්ෂුනට (කළයුතු) ධර්මකථාවෙක් ධබ්බට වැටහේවා (හික්ෂුනට දම් දෙසන්න). මගේ පිට රිදෙයි. එය දිග හරින්නෙමි"යි කී ය. "එසේ ය, ඇවැත්නි"යි සැරියුන් තෙරණුවෝ දෙව්දතුට පිළිවදන් දුන්හ.

ඉක්බිති දෙව්දත් තෙම සහළසිවුර සතරපට කොට පනවා දකුණැලයෙන් වැදහොත්තේ ය. ක්ලාන්ත වූ සිහිමුළා වූ ත්‍රුවණින් තොර වූ ඔහුට මොහොතින් ම නිද්‍රොපගමය විය.



අප්ථං ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මියා කථාය ඔවදි, අනුසාසි. ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ඉඤ්චාටි-භාරියානුසාසනියා භික්ඛු ධම්මියා කථාය ඔවදි, අනුසාසි. අප්ථං ඛො තෙසං භික්ඛුනං ආයස්මා සාරිපුත්තො ආදෙසනාපාටිභාරියානුසාසනියා ආයස්මා මහාමොග්ගල්ලානො ඉඤ්චාටිභාරියානුසාසනියා ඔවදියමානානං අනුසාසියමානානං චිරජං විතලො ධම්මෙවකඛු. උදපාදි “යං කිඤ්ච සමුදයධම්මං සබ්බං තං තිරොධධම්මෙන”.

අප්ථං ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො භික්ඛු ආමනෙතසි: “ගව්ඡාම ටියං ආවුසො හගවතො සතතිකෙ. යො තස්ස හගවතො ධම්මං රොවෙති යො ආභව්තු”ති. අප්ථං ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා තාති පඤ්ඤා භික්ඛුසතාති ආදය යෙන වෙඡ්චනං තෙනුපසඤ්ඡමිංසු. අප්ථං ඛො කොඤ්ඤා දෙවදත්තං උට්ඨාපෙසි: උට්ඨමි ආවුසො දෙවදත්ත. නිත්තං තෙ භික්ඛු සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානෙහි. නනු කං ආවුසො දෙවදත්ත මයා වුත්තො ‘මා ආවුසො දෙවදත්ත, සාරිපුත්ත මොග්ගල්ලානෙ වියසසි. පාඨව්ඡා සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා පාසිකානං ඉච්ඡානං වසංගතා’ති. අප්ථං ඛො දෙවදත්තස්ස තඤ්ච උණං ලොභිතං මුඛතො උග්ගඤ්ඤි.

3. අප්ථං ඛො සාරිපුත්තමොග්ගල්ලානා යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඡමිංසු. උසසංඝට්ඨා හගවතානං අභිවාදෙඤ්ච එකමනානං නිසිදිංසු. එකමනානං නිසිනො ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො හගවතානං එතදවොච: “සාධු හතොන හෙදකානුවත්තකා භික්ඛු පුන උපසම්පජ්ජෙය්‍යුනති”.

“අලං සාපුරිත්ත. මා තෙ රුච්චි හෙදකානුවත්තකානං භික්ඛුනං පුන උපසම්පද. තෙන හි කං සාරිපුත්ත හෙදකානුවත්තකෙ භික්ඛු ථුලලව්චයං දෙසාපෙහි”.

“කථං පන තෙ සාරිපුත්ත දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

“යථෙව හතොන හගවා ඛුද්දෙව රතතිං භික්ඛු ධම්මියා කථාය සඤ්ඤාසන්ධා සමාදපෙඤ්ච සමුත්තෙපෙඤ්ච සම්මහංසෙඤ්ච මං අජේඤ්ඤාසති: “විගතථිතථිදො ඛො සාරිපුත්ත භික්ඛුසඤ්ඤා, පටිභාතු තං සාරිපුත්ත භික්ඛුනං ධම්මෙ කථා. පිට්ඨි මෙ ආගිලායති. තමහං ආයම්සසාමි’ති. එවමෙව ඛො ඤෙ හතොන දෙවදත්තො පටිපජ්ජි”ති.

ඉක්බිති සැරියුත් තෙරණුවෝ ආදේශනාප්‍රාතිභායායියෙන් ද අනු-  
ශාසනීප්‍රාතිභායායියෙන් ද යුක්ත කොට භික්ෂුනට දැනුම් කතායෙන්  
අනුශාසනා කළහ. මහමුගලන් තෙරණුවෝ සාද්ධිප්‍රාතිභායායියෙන් ද  
අනුශාසනීප්‍රාතිභායායියෙන් ද යුක්ත කොට ධර්මකථායෙන් භික්ෂුනට  
අනුශාසනා කළහ. එකල සැරියුත් තෙරුන් විසින් ආදේශනා-  
ප්‍රාතිභායායී අනුශාසනීප්‍රාතිභායායී දෙකින් ද, මහමුගලන් තෙරුන්  
විසින් සාද්ධිප්‍රාතිභායායී අනුශාසනීප්‍රාතිභායායී දෙකින් ද සවා පදනු  
ලබන, අනුශාසනා කරනු ලබන ඒ භික්ෂුනට “උපදානාසුලු ධියල්ල  
නැසෙනසුලු යැ”යි කෙලෙස් රජස් රහිත පහ වූ කෙලෙස් මල  
ඇති දහම් ඇස පහළ විය.

එයින් පසු සැරියුත් තෙරණුවෝ භික්ෂුන් අමතා “ඇවැත්නි,  
අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත යමු. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ  
ධර්මය රිසි කරන පැනැත්තේ (අප හා) ඒවා”යි වදළාහ. ඉක්බිති  
සැරියුත්මුගලන් දෙ නට ඒ පන්ධිසක් භික්ෂුන් ගෙන  
වෙළුමක කරා එළැඹියාහ. එවිට කොකාලික මහණ තෙම  
“ඇවැත් දෙව්දතුනි, නැගි සිටින්න, ඒ භික්ෂුහු සැරියුත්මුගලන්  
දෙදෙනා විසින් ගෙයකන ලදහ. ‘ඇවැත් දෙව්දතුනි, සැරියුත්  
මුගලනුන් නො අදහවු. සැරියුත් මුගලන්හු ලාමක ආගා ඇත්තාහ.  
ලාමක ඊස්ථාවනට වගහ වූවෝ යැ”යි මා විසින් ධබ නො කියන  
ලද්දෝ ද ”යි කියා දෙව්දතු පුටුදුවා ලී ය. එවිට දෙව්දතුට එන්නි  
මුඛින් උණුලේ නික්මිණ.

3. ඉක්බිති සැරියුත් මුගලන් දෙ නම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ  
වෙත වැඩියාහ. වැඩ ධබ වැද පසෙක හිඳගත්හ. එක් පසෙක හුන්-  
නාවූ සැරියුත් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස,  
හෙදනුවර්තක (සංඝසංඝදායකන් අනුව පැවැති) මහණහු යලිදු උපසංඝව  
ලබන්නාහු නම් මැනවැ”යි කිහ.

“කම නැත, ශාරිපුත්‍රයෙනි. හෙදකානුවර්තක භික්ෂුන් යලිත් උප-  
සපන් කිරීම නොපට නො රිසියේවා. එබැවින් ශාරිපුත්‍රයෙනි,  
තෙපි හෙදකානුවර්තක භික්ෂුන් ලවා තුලැයි ඇවැත් දෙසවවු” යයි  
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

(ඉක්බිති) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැරියුත් තෙරුන් අමතා,  
“ශාරිපුත්‍රයෙනි, දෙව්දත් තෙරණුවෝ නොප කෙරෙහි ඔකසේ පිළි-  
පැද්දු ද?”යි අසාවදළුසේක.

“වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රු බොහෝ වෙලාවක් දැනුම්  
කතායෙන් භික්ෂුනට කරුණු දක්වා කරුණු ගත්වා, එහි උනන්දු  
කරවා, එහි සතුටු කරවා “ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුසංඝ තෙම වනාහි  
පහ වූ චිත්තද්ධිය ඇත්තේ ය. ශාරිපුත්‍රයෙනි, භික්ෂුනට (කැරෙන)  
ධර්මකථාව නොපට වැටහේවා. මා පිට රිදෙයි, මම එය දිගහරිත්-  
තෙම”යි වදරා යමසේ දම් දෙසන්නට මට විධාන කරනසේක්  
ද, එසේ ම වහන්ස, මා කෙරෙහි පිළිපන්නේ යැ යි” සැරියුත්  
තෙරණුවෝ වදළාහ.

අප්ථ ඛො භගවා භික්ඛු ආදිනොති: “භූතපුබ්බං භික්ඛුවෙ අරඤ්ඤායනනො මහාසරසි. තං නාගා උපනිස්සාය චිත්තංසු. තෙ තං සරසිං ඛිගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුළාලං අබ්බුභිතො සුචික්ඛාලිතං චික්ඛාලෙතො අකද්දං සංඛාදිතො අජේඣාභරනති. තෙසං තං චණ්ණං වෙව හොති ඛලාය ව, න ව නතො නිදනං මරණං වා නිගච්ඡති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. තෙසං යෙව ඛො පත භික්ඛුවෙ, මහානාගානං අනුසික්ඛවානා හරුණා භිංකණ්ඩානං තෙ තං සරසිං ඛිගාහෙතො සොණ්ඩාය භිසම්මුළාලං අබ්බුභිතො න සුචික්ඛාලිතං චික්ඛාලෙතො අකද්දං සංඛාදිතො අජේඣාභරනති. තෙසං තං නොව චණ්ණං හොති න ඛලාය. නතො නිදනං මරණං වා නිගච්ඡති මරණමත්තං වා දුක්ඛං. එවමෙව ඛො භික්ඛුවෙ දෙවදනො මමානුකුබ්බං කපණො මරිසසතිති.

මහාවරාහස්ස මහිං චිකුබ්බනො  
භිසං සසානස්ස<sup>1</sup> නදිසු ජග්ගනො,  
භිංකොව පඤ්ඤං අභිභක්ඛමිතො  
මමානුකුබ්බං කපණො මරිසසති”ති.

4. “අට්ඨති භික්ඛුවෙ අබ්බෙති සමනාගනො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛුවෙ භික්ඛු සොනා ව හොති සාවෙනා ව උග්ගහෙනා ව ධාරෙනා ව විඤ්ඤානා ව විඤ්ඤාපෙනා ව කුසලො ව සහිතාසහිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛුවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමනාගනො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති.

අට්ඨති භික්ඛුවෙ අබ්බෙති සමනාගනො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති. කතමෙහි අට්ඨති: ඉධ භික්ඛුවෙ සාරිපුත්තො සොනා ව හොති සාවෙනා ව උග්ගහෙනා ව ධාරෙනා ව විඤ්ඤානා ව විඤ්ඤාපෙනා ව කුසලො ව සහිතාසහිතස්ස නො ව කලහකාරකො. ඉමෙහි ඛො භික්ඛුවෙ අට්ඨහබ්බෙති සමනාගනො සාරිපුත්තො දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති”ති.

“යො වෙ න ඛ්‍යථති” පඤ්ඤා පරිසං උග්ගවාදිති.  
න ව භාපෙති චචනං න ව ඡාදෙති සාසනං.  
අසඤ්ඤො ව අකමාති පුබ්බතො ව න කුප්පති  
ස වෙ තාදිසකො භික්ඛු දුතෙය්‍යං ගතතුමරහති”ති.

1. සසානස්ස (කෙසුචි)

2. ව්‍යාධති (සිඳු)

එවිට භාග්‍යවතුන් විහන්සේ හික්මුණ අමනා මෙසේ වදළු සේක: මහණෙනි, පෙර දිවික් කියමි. වන පෙදෙසෙක මහවිලෙක් විය. ඇත්තු එය නිසා වුසුහ. ඔහු එ විලට බැස සොඬින් නෙළුම් දඬු උදුරා මොනොවට සෝද මඩ නැති කොට සපා ගිලිත්. එය ඔවුනට පැහැපත් බව පිණිස ද ශරීර ශක්තිය පිණිස ද වේ. එය හෙතු කොට ගෙන මරණයට හෝ මරණමාත්‍ර දුකකට හෝ නො ද පැමිණෙත්. මහණෙනි, ඔවුන් දතුරෙන් ඒ හෙඳැතුන් අනුව හික්මෙන කරුණ වූ යම් ඇත් පැටවු වෙන් ද ඔහු ඒ විලට බැස සොඬින් නෙළුම් දඬු උදුරා මනා කොට නො සෝද මඩ සහිතව විකා ගිලිත්. ඔවුනට එය පැහැපත් බව පිණිස ද ශක්තිය පිණිස ද නො වේ. එය හෙතු කොට ගෙන ඔහු මරණයට හෝ මරණයට සමාන දුකකට හෝ පැමිණෙත්. මහණෙනි, එසේ ම මා අනුකරණය කරන දෙවදත්තු කාපණ වැ (අනාථ වැ) මියෙන්නාහ.

“මේ පිටැ විකුච්ඡය කරන තදින්හි පිළිදගුම් කරන මහ ඇතක්හු අනුකරණය කොට මඩ නා මැරෙන ඇත්පොව්වා සෙයින් මා අනුකරණය කරන දෙවදත් ද අනාථ ව මිය යන්නේ ය.”

4. “මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුත කායභයෙහි යන්නට සුදුසු ය. ශාරීර අටින් ද යන: මහණෙනි, මෙසස්තෙහි මහණ තෙම කියන බසට මොනොවට කන්යොමු කෙරේ ද, අස්වන්නේ (කියන්නේ) වේ ද, ඉගෙනගන්නේ වේ ද, උගත් දැ සිතෙහි දරන්නේ වේ ද, කරුණු නුවණින් දනගන්නේ වේ ද, සෙස්සනට දන්වන්නේ වේ ද, අභිනිශ්‍රිත වූ ද අභිනිශ්‍රිත නො වූ ද දැනීමෙහි දක්ෂ වේ ද, කලහකාරී නො වේ ද, මහණෙනි, මේ කී අංග අටින් සමන්විත මහණ තෙමේ දුතගමන යන්නට සුදුසු වේ.

මහණෙනි, අංග අටෙකින් සමන්විත ශාරීරික තෙමේ දුත ගමන යන්නට සුදුසු ය. ශාරීර අංග අටෙකින් ද යන: මහණෙනි, මෙහි ශාරීරික තෙම ඇහුව කන් දෙන්නේ ද අස්වන්නේ ද උගන්නේ ද සිතන් දරන්නේ ද දන්නේ ද දන්වන්නේ ද අභිනිශ්‍රිත වූ නිශ්‍රිත නොවූ දැ දැනීමෙහි දක්ෂ වේද කලහකාරී නො වේද, මහණෙනි, මේ අංග අටින් සමන්විත ශාරීරික තෙමේ දුතකායභය පිණිස යන්නට සුදුසු වේ.”

“යමෙක් උග්‍රවාද ඇති පිරිසක් කරා පැමිණ නො පෙළේ ද, කියැ යුතු වචනය පැහැර නො ගරී ද, ගස්ත නො ම වසාලයි ද, සැක නැති ව කියැයුතු වචනය කියයි ද, කරුණු විචාරන ලද්දේ නො කිසෙයි ද, ඒකාන්තයෙන් එබඳු මහණ තෙමේ දුතබලි යන්නට සුදුසු වේ.”

“අට්ඨති භික්ඛවෙ අසද්ධාමෙව්භි අභිභුතො පරියාදිත්තවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පටෙය්ඤා අනෙකිවෙජා. කතමෙති අට්ඨති: ලාභෙන භික්ඛවෙ අභිභුතො පරියාදිත්තවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පටෙය්ඤා අනෙකිවෙජා. අලාභෙන භික්ඛවෙ -පෙ- යසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අයසෙන භික්ඛවෙ -පෙ- යකකාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- අසකකාරෙන භික්ඛවෙ -පෙ- පාපිවජ්ජාය භික්ඛවෙ -පෙ- පාපමිත්තකාය භික්ඛවෙ අභිභුතො පරියාදිත්තවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පටෙය්ඤා අනෙකිවෙජා. ඉමෙති ඛො භික්ඛවෙ අට්ඨති අසද්ධාමෙව්භි අභිභුතො පරියාදිත්තවිත්තො දෙවදත්තො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පටෙය්ඤා අනෙකිවෙජා.

සාධු භික්ඛවෙ භික්ඛු උප්පන්නා ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නා යසං -පෙ- උප්පන්නා අයසං -පෙ- උප්පන්නා සකකාරං -පෙ- උප්පන්නා අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නා පාපිවජ්ජනං -පෙ- උප්පන්නා පාපමිත්තකං -පෙ- අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය.

කිං ච භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නා ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය. උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නා යසං උප්පන්නා අයසං -පෙ- උප්පන්නා සකකාරං -පෙ- උප්පන්නා අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නා පාපිවජ්ජනං -පෙ- උප්පන්නා පාපමිත්තකං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය භික්ඛවෙ උප්පන්නා ලාභං අනභිභුය්‍ය අනභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය උප්පජ්ජෙය්‍යාං විහරෙය්‍ය. යංති'ස්ස ආසවා විසාතපරිලාභා උප්පන්නා ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය ඵලං තෙ ආසවා විසාතපරිලාභා න භොතති.

යං ති'ස්ස භික්ඛවෙ උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නා යසං -පෙ- උප්පන්නා අයසං -පෙ- උප්පන්නා සකකාරං -පෙ- උප්පන්නා අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නා පාපිවජ්ජනං -පෙ- උප්පන්නා පාපමිත්තකං අනභිභුය්‍ය අනභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය උප්පජ්ජෙය්‍යාං ආසවා විසාතපරිලාභා උප්පන්නා පාපමිත්තකං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය ඵලං තෙ ආසවා විසාතපරිලාභා න භොතති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්ථවසං පටිච්ච උප්පන්නා ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය. උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නා යසං -පෙ- උප්පන්නා අයසං -පෙ- උප්පන්නා සකකාරං -පෙ- උප්පන්නා අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නා පාපිවජ්ජනං -පෙ- උප්පන්නා පාපමිත්තකං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍ය, තස්මාතිහ භික්ඛවෙ උප්පන්නා ලාභං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍යාම -උප්පන්නා අලාභං -පෙ- උප්පන්නා යසං -පෙ- උප්පන්නා අයසං -පෙ- උප්පන්නා සකකාරං -පෙ- උප්පන්නා අසකකාරං -පෙ- උප්පන්නා පාපිවජ්ජනං -පෙ- උප්පන්නා පාපමිත්තකං අභිභුය්‍ය අභිභුය්‍ය විහරෙය්‍යාමා'ති ඵලං ති චො භික්ඛවෙ සිකතිකඛිකති.

“මහණෙනි, අසද්දගුණ අවෙකිත් මැඩුණු, එයින් දැඩි කොට ගන්නා ලද සිත් ඇති දෙව්දත් තෙම අපායගාමී වූයේ නිරයගාමී වූයේ කල්පයක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වනුයේ එය වළක්වාලන්නට කළහැකි පිළියකින් නැත්තෙක් වූයේ වෙයි. නවර අසද්දගුණ අවිත් ද යත්: මහණෙනි, දෙව්දත් තෙම ලාභයෙන් මැඩුණේ, දැඩි කොට ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයේ සිටින්නේ, එය නවතාලන පිළියම නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, දෙව්දත් තෙම අලාභයෙන්... යසසින්... අයසසින් සන්කාරයෙන්... අසන්කාරයෙන්... ලාමක ඊෂ්ඨා ඇති බැවින්... පට්ටු මිතුරන් ඇති බැවින් මැඩුණේ, දැඩි ලෙස ගන්නා ලද සිතැත්තේ, අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, කපක් නිරයෙහි සිටින්නෙක් වන්නේ, එය නවතාලන පිළියමක් නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මේ අසද්දගුණ අවිත් මැඩුණු දැඩිලෙස ගන්නා ලද සිතැති දෙව්දත් තෙමේ ආපායික වූයේ තෙරයික වූයේ කල්පයක් නිරයේ සිටින්නේ පිළියම නැත්තේ වෙයි.

මහණෙනි, මහණ තෙම උපන් ලාභය මැඩ ගෙන මැඩ ගෙන වසන්නේ නම් මැනැව්. උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සන්කාරය... උපන් අසන්කාරය, උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව... මැඩ මැඩ වසන්නේ නම් මැනව්.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් ලාභය නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආයුචයෝ ද විතපිඩාවෝ ද සිත් දැවිලි ද උපදනාහු ද, උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආයුචයෝ, ඒ සිත් පෙළුම් හා සිත් දැවිලි නො වෙත්.

මහණෙනි, යම් හෙයකින් උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සන්කාරය... උපන් අසන්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව නො මැඩ නො මැඩ වසන ඔහුට ආයුච කෙනෙක් විසානපරිදහ කෙනෙක් උපදනාහු නම්, උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන ඔහුට මෙසේ ඒ ආයුචයෝ විසාන පරිදහයෝ නො වෙත්.

මහණෙනි, මහණ තෙම මේ කරුණ නිසා උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නේ ද උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සන්කාරය... උපන් අසන්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව... උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නේ ය. මහණෙනි, එහෙයින් “උපන් ලාභය මැඩ මැඩ වසන්නෙමු, උපන් අලාභය... උපන් යශය... උපන් අයශය... උපන් සන්කාරය... උපන් අසන්කාරය... උපන් පාපෙච්ඡතාව ... උපන් පාපමිත්‍රතාව මැඩ මැඩ වසන්නෙමු”යි මෙසේ ම තොප විසින් භික්ෂියා යුතු.

5. “කිහි හික්කවෙ අසඬුමෙහි අභිභූතො පරියාදින්නවිතො දෙවදත්තො ආපාසිකො තෙරසිකො කසුටෙඨා අතෙකිවෙණා. කතමෙහි තිහි: පාපිවණා පාපමිත්තො ඔරමන්නකෙන විසෙසාධිගමෙන අනාරාමොසානං ආපාදි. ඉමෙහි ධො හික්කවෙ කිහි අසඬුමෙහි අභිභූතො පරියාදින්නවිතො දෙවදත්තො ආපාසිකො තෙරසිකො කසුටෙඨා අතෙකිවෙණා”ති.

1. “මා ජාතු කොචි ලොකසමිං පාපිවෙණා උදපජ්ජථ,  
තදමිනා<sup>1</sup> පි<sup>2</sup> විජානාථ<sup>3</sup> පාපිවණං යථා ගති.
2. පණ්ඩිතොති සමඤ්ඤානො භාවිතත්තොති සමුදනො,  
ජලං<sup>4</sup> ව යසසා අටඨා දෙවදත්තො<sup>5</sup>ති මෙ සුතං.
3. යො පමාදමනුචිණ්ණො<sup>6</sup> ආසජ්ජ නං තථාගතං,  
අච්චිතිරයං පත්තො චතුචාරං භයානකං.
4. අදුට්ඨස්ස හි යො දුබ්බො පාපකමුඛං අකුබ්බනො  
තමෙව පාපං ඵ්ඨති දුට්ඨවිත්තං අනාදරං.
5. සමුද්දං විසකුමෙහන යො මඤ්ඤායා පදුසිතුං.  
න යො තෙන පදුසෙයා හිසමා<sup>7</sup> හි උදධි මහා.
6. එවමෙව තථාගතං යො වාදෙත්තපතිංසති  
සමමගනං<sup>8</sup> සතනවිත්තං වාදෙ තමෙහි න රුහති,
7. තාදිසං මිත්තං කුබ්බථ තං ව සෙවෙථ පණ්ඩිතො  
යස්ස මග්ගානුගො හික්ඛු ධයං දුක්ඛස්ස පාපුණො<sup>9</sup>ති.

1. තදමිනා - සිවු.

2. ජානාථ - මජ්ඣං, සතා

3. පමාදං අනුචිණ්ණො - මජ්ඣං.

4. ජෙසමා - සිවු. පසමා - මජ්ඣං.

5. සමමගතං - සිවු.

5. “මහණෙනි, අසත් ස්වභාව තුනෙකින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙව්දත් තෙම ආපායිකයෙක් (අපාය උරුම කොටැත්තෙක්), තෙරසිකයෙක් (නිරයයේ උපදනට නියත වූයෙක්), කල්පයක් ම නිරයෙහි පිටුනෙක්, පිළියම් ලැබිය නො හැක්කෙක් විය. කවර අසත් ස්වභාව තුනෙකින් ද යත්: ලාමක ආශා ඇති බව, පාපමිත්‍රයන් ඇති බව, අල්පමාත්‍ර විශේෂාධිගමයෙන් (ලෝකිකධාරා හා අභිඤ්ඤාශයක් ලැබීමෙන්) අතර මහැදි (නිෂ්ඨාවට නො පැමිණ ම නිෂ්ඨාවට පැමිණියෙමි) ව්‍යවසානයට (කෙළවරට-නෘප්තියට) පැමිණියේ ය යන බව යන අසත් ස්වභාව තුන ය. මහණෙනි, මේ අසත් ස්වභාව තුනින් මැඩුණු භාත්පසින් ගන්නා ලද සිතැති දෙව්දත් තෙම ආපායික ද තෙරසික ද කල්පසථ ද අනෙකිච්ඡ ද විය”.

1. “ලොවැ කිසි ම කලෙක ලාමක ඊජ්ජා (ලාභාශා) ඇතියෙක් පහළ නො වේවා. ලාමක ඊජ්ජා ඇතියන්ගේ ගතිය යම් බඳු වේ ද, එය මේ දෙව්දතුගෙන් ද දැන ගනිවු.

2. දෙව්දත් තෙම පණ්ඩිතයෙකැ යි (ලොවැස්සා විසින්) පිළිගන්නා ලද්දේ ය. භාවිතාත්මය (වඩනා ලද සිතැත්තෙකැ) යි ද සම්මත විය. යශසින් බබළමින් ම සිටියේ යැ යි ද මා විසින් අසන ලදී.

3. එබඳු වූ හෙතෙම ප්‍රමාදයට අනුව හැසුරුණේ (එළඹ සිටි සිතිය නැති බව අනුව පැවැත්තේ) ඒ තථාගතයන් වහන්සේ ආසාදනය කොට (ලොභිකුප්පාදය කොට) සතර දෙරක් ඇති භයානක වූ අවිච්ඡිතයට පැමිණියේ ය.

4. යමෙක් පච්ඡාන නො කරන, දුෂ්ට නො වූවකුට ද්‍රෝහ කරන්නේ ද, පාපය තෙමේ ආදර සිත් නැති දුෂ්ට වූ ඒ පුද්ගලයා ම සපර්ශ කෙරෙයි.

5. යමෙක් විෂ පිරුණු කළයෙකින් මුහුද දුෂිත කරන්නට සිතන්නේ ද, එයින් හේ එය දුෂිත කළ හැකි නො වන්නේ ය. මුහුද මහත් ය, බිය උපදවන තරම් විශාලය. එ හෙයිනි.

6. එ පරිද්දෙන් ම යමෙක් මාන මගින් ගිය සන්ත්‍රන් සිතැති තථාගතයන් වහන්සේට වාදයෙන් භිංසා කරන්නට තැත් කෙරෙයි ද, එහෙත් උන්වහන්සේ කෙරෙහි වාදය නො නැගෙයි (රුහණය නො වේ).

7. යමකු ගිය මහ අනුව යන මහණ තෙම දුෂ්ඨයාගේ විනාශයට පැමිණෙන්නේ ද (සියලු කෙලෙස් නසන්නේ ද), නුවණැත්තේ එබන්දකු මිතුරකු කැරගන්නේ ය. එබන්දකු ම සෙවුනේ ය.



6. අර්ථ බො ආයසමා උපාලි යෙන හගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතො හගවන්තං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිනෙතො බො ආයසමා උපාලි හගවන්තං එතදවොච: “සඤ්ඤාදායකි හගෙතා වුලූවති කිත්තාවතා නු බො හගෙතා සඤ්ඤාදායකි හොති නො ච සඤ්ඤාදායකි. කිත්තාවතා ච පතා සඤ්ඤාදායකි වෙව හොති සඤ්ඤාදායකි වා”ති.

“එකතො උපාලි එකො හොති එකතො දෙව. චතුසො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බො උපාලි සඤ්ඤාදායකි හොති නො ච සඤ්ඤාදායකි.”

“එකතො උපාලි දෙව හොති එකතො දෙව පඤ්ඤාමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති, ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බො උපාලි සඤ්ඤාදායකි හොති නො ච සඤ්ඤාදායකි.”

“එකතො උපාලි දෙව හොති එකතො තයො. ජට්ඨමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බො උපාලි සඤ්ඤාදායකි හොති නො ච සඤ්ඤාදායකි.”

“එකතො උපාලි තයො හොති, එකතො තයො. සත්තමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා’ති, එවමිති බො උපාලි සඤ්ඤාදායකි හොති නො ච සඤ්ඤාදායකි.”

“එකතො උපාලි තයො හොති එකතො චත්තාරො, අට්ඨමො අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං චිත්තො ඉදං සත්ත්වසාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා’ති එවමිති බො උපාලි සඤ්ඤාදායකි හොති නො ච සඤ්ඤාදායකි.”

6. එසමයෙහි උපාලි තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියාහ. එළැඹ, ඔබ වැද පසෙක ඉදගන්හ. පසෙක හුන් උපාලි තෙරණුවෝ “වහන්ස, සඝනරාජීය ය සඝනරාජීයැ යි කියනු ලැබේ. වගන්ස, කොතෙකින් සඝනරාජීය වේ ද? එහෙත් සඝනහෙදය නොවේ ද? කොතෙකින් ම සඝනරාජීයත් සඝනහෙදයත් යන දෙක ම වේ ද?” යි විචාළහ.

“උපාලි, ධර්මවාදි එක් පසෙකින් එකෙක් වෙයි ද, අධර්මවාදි පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, සතර වැන්නෙක් ‘මේය ධර්මය යැ, මේය චිත්තය යැ, මේය ශාස්තෘශාසනය යැ, මේය පිළිගනිවු, මේයට සතුටු වවු (මේයට රිසි කරවු) යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය (අනුනාට ඇස්වීම) කෙරේ ද, සලාකා ගන්වාද, උපාලි, මෙසේ ම සඝනරාජීය වෙයි, එහෙත් සඝනහෙදය නො වෙයි”.

“උපාලි, ධර්මවාදි එක් පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, අධර්මවාදි එක් පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද, පස් වැන්නෙක් (අධර්මවාදි වැ) ‘මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මේය ගනිවු, මේය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඝනරාජීය වෙයි, වැලියු සඝනහෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි එක් පසෙකින් දෙදෙනෙක් වෙත් ද අනික් පසින් තුන් දෙනෙක් වෙත් ද, සවැන්නෙක් ‘මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මේය ගනිවු, මේය රිසි කරවු යැ’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මෙසේත් සඝනරාජීය වෙයි, වැලියු සඝනහෙදය නො වෙයි.”

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, සත් වැන්නෙක් ‘මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මේය පිළිගනිවු මේය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඝනරාජීය වේ, වැලියු සඝනහෙදය නො වේ”.

“උපාලි, එක් පසෙකින් තිදෙනෙක් වෙත් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙත් ද, අටවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මේය ගනිවු මේය රිසි කරවු’ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේත් සඝනරාජීය වෙයි, වැලියු සඝනහෙදය නො වෙයි”.

“එකතො උපාලි චක්ඛාරො භොතති එකතො චක්ඛාරො. නවමො අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සත්ථා සාසනං ඉමං ගණිතං ඉමං රොවෙටා’ති. එවමු ඛො උපාලි සඤ්ඤාරථී වෙච භොති සඤ්ඤාදායකං ව. නවතො වා උපාලි අතිරෙක නවතො වා සඤ්ඤාරථී වෙච භොති සඤ්ඤාදායකං ව.”

“න ඛො උපාලි භික්ඛුති සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති. අපි ව භෙදය පරික්ඛමති. න සිකඛමානා සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති. අපි ව භෙදය පරික්ඛමති. න සාමණෙරො සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති. අපි ව භෙදය පරික්ඛමති. න සාමණෙරී සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති. අපි ව භෙදය පරික්ඛමති. න උපාසකො සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති. අපි ව භෙදය පරික්ඛමති. න උපාසිකා සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති. අපි ව භෙදය පරික්ඛමති. භික්ඛු ඛො උපාලි පකනතො සමානාසංවාසකො සමානසීමායං යිතො සඤ්ඤා භිඤ්ඤාති.”

‘සඤ්ඤාදායකං සඤ්ඤාදායකං’ති භගොන චූළලාති. කිත්තාවතා නු ඛො භගොන සඤ්ඤා භික්ඛා භොති”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධිමං ධම්මො’ති දිපෙනති, ධම්මං අධිමො’ති දිපෙනති, අවිනයං විනයොති දිපෙනති, විනයං අවිනයොති දිපෙනති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙනති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙනති, අනාවිණිණි තථාගතෙන ආවිණිණි තථාගතෙනාති දිපෙනති; ආවිණිණි තථාගතෙන අනාවිණිණි තථාගතෙනාති දිපෙනති, අපඤ්ඤාතං තථාගතෙන පඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දිපෙනති, පඤ්ඤාතං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දිපෙනති, අනාපනතිං ආපනතිති දිපෙනති, ආපනතිං අනාපනතිති දිපෙනති, ලහුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිති දිපෙනති, ගරුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිති දිපෙනති, සාවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිති දිපෙනති, අනවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිති දිපෙනති, දුමුච්චං ආපනතිං අදුමුච්චං ආපනතිති දිපෙනති, අදුමුච්චං ආපනතිං දුමුච්චං ආපනතිති දිපෙනති. තෙ ඉමෙහි අට්ඨාරස්සි වජ්ඣහි අපකස්සන්ති<sup>1</sup>, විපකස්සන්ති<sup>2</sup>, ආවෙණිං<sup>3</sup> උපොසථං කරොන්ති, ආවෙණිං පචාරණං කරොන්ති, ආවෙණිං සඤ්ඤාදායකං කරොන්ති. එත්තාවතා ඛො උපාලි සඤ්ඤා භික්ඛා භොති”ති.

1. අපකාසනති - සිමු.

2. අවපකාසනති - සිමු.

3. ආවෙණි - සිමු.

“උපාලි, එක් පසෙකින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, අනික් පසින් සතර දෙනෙක් වෙන් ද, නවවැන්නෙක් ‘මේ දහම යැ, මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු, මෙය රිසි කරවු’ යි අනුග්‍රාහණය කෙරෙයි ද, සලාකා ගන්වයි ද, උපාලි, මෙසේ ම සංඝරාජිය ද සංඝභෙදය ද වේ. උපාලි, නවදෙනෙකුගෙන් ද නව දෙනෙකුට වැඩි ගණනෙකින් ද සංඝරාජියත් සංඝභෙදයත් දෙක ම වේ.”

“උපාලි, මෙහෙණක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි වැලිදු සංඝභෙදය පිණිස තැන් කෙරෙයි. ශික්ෂමාණාව ද සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. හෙරණෙක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. හෙරණියක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි, වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. උපාසකයෙක් සංඝභෙදය නො කෙරෙයි. වැලිදු එයට තැන් කෙරෙයි. උපාසිකාවක් සංඝ භෙදය නො කෙරෙයි: වැලිදු සංඝ භෙදයට වැයම් කරයි. උපාලි, සමාන සංවාසක වූ පුටතන් (පියෙව් මහණ දම ඇති) මහණ තෙමේ ම සමානසංවාස . සීමායෙහි සිටියේ සංඝභෙදය කෙරෙයි” වදළසේක.

7. “වහන්ස, සංඝභෙදයැ, සංඝභෙදයැ යි කියනු ලැබේ. වහන්ස, කොතෙකින් වනාහි සංඝයා බිදුණේ නම් වේ ද?” යි උපාලිතෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙසේනෙහි මහණහු ධර්මය යැ යි කියා අධර්මය දක්වන් ද, අධර්මය යැ යි කියා ධර්මය දක්වන් ද, විනය යැ යි කියා අවිනය දක්වන් ද, අවිනය යැ යි කියා විනය දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද්දක් නො වදරන ලද්දක් දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නො වදරන ලද යි කියා තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද්ද, වදරන ලද්ද දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද්දක් දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් නො පුරුදු කරන ලද යි තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දෙකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දක් දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්දෙකැ යි කියා තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්දක් දක්වන් ද, ඇවැතැ යි කියා නො ඇවැතක් දක්වන් ද, නො ඇවැතැ යි කියා ඇවැතක් දක්වන් ද, ගරු ඇවැතැ යි කියා ලුහු ඇවැතක් දක්වන් ද, ලුහු ඇවැතැ යි කියා ගරු ඇවැතක් දක්වන් ද, අනවශෙෂ (ඉතිරි බවක් නැති) ඇවැතකැ යි කියා සාවශෙෂ (ඉතිරි බවක් ඇති) ඇවැතක් දක්වන් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි කියා අනවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, නොදුළු ඇවැතැ යි කියා දුළු ඇවැතක් දක්වන් ද, දුළු ඇවැතකැ යි කියා නො දුළු ඇවැතක් දක්වන් ද, මේ හෙදකර වස්තූන් අවලොඬින් ඔහු (හික්ෂුන්) එක් පසකට අදිත්, අනිසයින් (යලි එකතු කළ නො හැකි වන පරිදි) එක් පසකට අදිත්, වෙන් ව පොහෝ කෙරෙත්, වෙන් ව පවුරුණු කෙරෙත්, වෙන් ව සංඝකම් කෙරෙත්. උපාලි, මේ තෙකින් සංඝයා බිදුණේ වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

8. “සඤ්ඤාදායකාදායකං සඤ්ඤාදායකං හි භවති. කිංචාදායකාදායකං භවති. සඤ්ඤාදායකං සඤ්ඤාදායකං, භවති”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධිකං අධිකොති දීපෙනති, ධම්මං ධම්මොති දීපෙනති, අවිනයං අවිනයොති දීපෙනති, චිත්තයං චිත්තයොති දීපෙනති අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාවිච්ඡිතං තථාගතෙන අනාවිච්ඡිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, ආවිච්ඡිතං තථාගතෙන ආවිච්ඡිතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අපඤ්ඤාතං තථාගතෙන අපඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, පඤ්ඤාතං තථාගතෙන පඤ්ඤාතං තථාගතෙනාති දීපෙනති, අනාපනතිං අනාපනතිති දීපෙනති, ආපනතිං ආපනතිති දීපෙනති, ලහුකං ආපනතිං ලහුකා ආපනතිති දීපෙනති, ගරුකං ආපනතිං ගරුකා ආපනතිති දීපෙනති, සාවසෙසං ආපනතිං සාවසෙසා ආපනතිති දීපෙනති, අනවසෙසං ආපනතිං අනවසෙසා ආපනතිති දීපෙනති, දුට්ඨලලං ආපනතිං දුට්ඨලලා ආපනතිති දීපෙනති, අදුට්ඨලලං ආපනතිං අදුට්ඨලලා ආපනතිති දීපෙනති, තෙ ඉමෙහි අධාරස්ස චිත්තස්ස න අපකාශනති න විපකාශනති න ආවේණිං උපොසථං කරොති, න ආවේණිං පචාරණං කරොති, න ආවේණිං සඤ්ඤාකම්මං කරොති, එතනාදායකං භවති උපාලි සඤ්ඤාදායකං භවති”ති.

9. “සමග්ගං පන භවති සංඝං භික්ඛූ කිං සො පසවති?”ති.

“සමග්ගං භවති උපාලි සංඝං භික්ඛූ කප්පට්ඨිතිකං කිංචිසං පසවති. කප්පං නිරසමති පවති”ති.

ආපාසිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨා සඤ්ඤාදායකො,  
වග්ගරතො අධිකමට්ඨො යොගකෙඛ්ඛා පටිසංඝති;  
සඤ්ඤා සමග්ගං භික්ඛූ කප්පං නිරසමති පවති”ති.

“භික්ඛං පන භවති සඤ්ඤා සමග්ගං කප්පං කිං සො පසවති?”ති

8. “වහන්ස, සඤ්ඤාදායකකවිකාය, සඤ්ඤාදායකකවිකාය” යි කියනු ලැබේ. වහන්ස කොතෙකින් සඤ්ඤාදායකකවිකාය (සමග) වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙහි මහණනු අධර්ම යැ යි කියා අධර්මය දක්වන් ද, ධර්ම යැ යි කියා ධර්මය දක්වන් ද, අවිනය යැ යි කියා අවිනය දක්වන් ද, විනය යැ යි කියා විනය දක්වන් ද, ජරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද යි නොවදරන ලද යි කියා තරාගතයන් විසින් නො දෙසන ලද නො වදරන ලද දෙයක් දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද යි වදරන ලද යි කියා තරාගතයන් විසින් දෙසන ලද වදරන ලද දෙයක් දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද දෙයක් තරාගතයන් විසින් පුරුදු නො කරන ලද යි දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද්දක් තරාගතයන් විසින් පුරුදු කරන ලද යි දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් නො පනවන ලද යි දක්වන් ද, තරාගතයන් විසින් පනවන ලද්ද තරාගතයන් විසින් පනවන ලද යි දක්වන් ද, නො ඇවැතැ යි නො ඇවැත දක්වන් ද, ඇවැතැ යි ඇවැත දක්වන් ද, ලුහු ඇවැතැ යි ලුහු ඇවැත දක්වන් ද, ගරු ඇවැතැ යි ගරු ඇවැත දක්වන් ද, සාවශෙෂ ඇවැතැ යි සාවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, අනවශෙෂ ඇවැතැ යි අනවශෙෂ ඇවැත දක්වන් ද, දුළු ඇවැතැ යි දුළු ඇවැත දක්වන් ද, නො දුළු ඇවැතැ යි නො දුළු ඇවැත දක්වන් ද, ඔහු මේ (දැනට) වස්තු අවලෝකිත භික්ෂුන් පසකට නො අදිත් ද, අතිසයින් නො අදිත් ද, වෙන ම පොරොත් නො කෙරෙත් ද, වෙන ම පවුරුණු නො කෙරෙත් ද, වෙන ම සඤ්ඤාදායකකවිකාය නො කෙරෙත් ද, උපාලි, මෙ තෙකින් වනාහි සඤ්ඤාදායකකවිකාය වූයේ නම් වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

9. “වහන්ස, සමග වූ සඤ්ඤාදායකකවිකාය බිඳ හේ කුමක් රැස් කෙරෙයි ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සමග සඤ්ඤාදායකකවිකාය බිඳ කල්පස්ථායී පටි රැස් කෙරෙයි. කල්පයක් නිරයෙහි පැසේ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

“සඤ්ඤාදායකකවිකාය බිඳුණේ අපාය පිණිස පවත්නේ, නිරය පිණිස පවත්නේ, එහි කල්පයක් සිටුවනේ වෙයි. ව්‍යාග්‍රන (අසමග වූවනට ඇලුණු), අධර්මස්ථ වූ හෙ තෙම යොග්‍යකමය ලැබීමෙන් වැළැකෙයි. සමග සඤ්ඤාදායකකවිකාය බිඳ නිරයෙහි කපක් පැසෙයි”.

“වහන්ස, බිඳුණු සඤ්ඤාදායකකවිකාය සමග කොට හේ කුමක් රැස් කෙරේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“භික්ඛං ඛො උපාලි සඤ්ඤා සමග්ගං කතං ඉහමං පුද්ගලං පසාදිති. කප්පං සග්ගෙහි මොදති”ති.

“සුඛා සඤ්ඤාසාමග්ගා සමග්ගානං චතුර්ග්ගො,<sup>1</sup>  
සමග්ගරතො ධම්මචේදො යොගකෙවලා න ධංසති;  
සඤ්ඤා සමග්ගං කතං කප්පං සග්ගෙහි මොදති”ති.

10. “සියා නු ඛො භතොන සඤ්ඤාදර්ශනො ආපාදිකො  
නෙරසිකො කප්පචේදො අනෙකිච්ඡො?”ති

“සියා උපාලි සඤ්ඤාදර්ශනො ආපාදිකො නෙරසිකො කප්පචේදො  
අනෙකිච්ඡො”ති.

“සියා පන භතොන සඤ්ඤාදර්ශනො න ආපාදිකො න නෙර-  
සිකො න කප්පචේදො න අනෙකිච්ඡොති”.

“සියා උපාලි සඤ්ඤාදර්ශනො න ආපාදිකො න නෙරසිකො න  
කප්පචේදො න අනෙකිච්ඡො”ති.

“කතමො පන භතොන සඤ්ඤාදර්ශනො ආපාදිකො නෙරසිකො  
කප්පචේදො අනෙකිච්ඡො?”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධමමං ධම්මොති දීපෙති තසමිං අධමමදිට්ඨි  
භෙදෙ අධමමදිට්ඨි විනිධාය දිට්ඨිං විනිධාය ඛණ්ණිං විනිධාය රුචිං  
විනිධාය භාවං අනුසාවෙති සලාකං ගාහෙති ‘අයං ධම්මො අයං  
විනයො ඉදං සද්දං සාසනං ඉමං ගණනං ඉමං රොවෙථා’ති. අයමපි  
ඛො උපාලි සඤ්ඤාදර්ශනො ආපාදිකො නෙරසිකො කප්පචේදො  
අනෙකිච්ඡො.

1. ච අනග්ගො - සිඉ.

“උපාලි, බෙදුණු සඤ්ඤා සමග කොට මහත් පිනක් රැස් කෙරේ” යැයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“සඤ්ඤාගේ සමගිය සැප ගෙනදෙයි. සමග වූ සඤ්ඤාව අනුබල දීම ද සැප ගෙනදෙයි. සමග වුවනට ඇලුණු, දහමෙහි පිහිටි නැතැත්තෙක් යොග්‍යමයෙන් (නිවන් ලැබීමෙන්) නො වැළකෙයි. සඤ්ඤා සමග කොට හේ කපක් සගෙහි සතුටු වේ”.

10. “වහන්ස, සඤ්ඤා බිඳුනා පුද්ගල තෙමේ අපාය පිණිස වූයේ, නිරය පිණිස වූයේ කපක් නිරයෙහි සිටුවනේ, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සඤ්ඤා බිඳුනා එක්තරා පුහුලෙක් අපාය පිණිස පවත්නේ ද නිරය පිණිස පවත්නේ ද, කපක් නිරයෙහි සිටුවනේ ද, එයින් මුදලන පිළියමක් නැත්තේ ද වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, සඤ්ඤා බිඳුනා කිසියම් පුහුලෙක් අපාය පිණිස නො පවත්නේ නිරය පිණිස නො පවත්නේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වන්නේත් වේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, සඤ්ඤා බිඳුනා එක්තරා පුහුලෙක් ආපාදික නො වූයේ තෙරයික නො වූයේ කපක් නිරයෙහි නො සිටුවනේ පිළියම් නැත්තෙක් නො වූයේ වන්නේ යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, කවර නම් සඤ්ඤාදායක තෙමේ ආපාදික, තෙරයික, කල්පස්ථ අනෙකිව්‍ය නො වන්නේ ද?” යි උපාලි තෙරණුවෝ පුළුවන්හ.

“උපාලි, මෙහි මහණෙක් ධර්මය යැයි කියා අධර්මය දක්වන්නේ ද, එහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඤ්ඤාදායක අධර්මදෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවසීම පිහිටුවා, රුවිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද (අනුනට කියා ද), “මේ ධර්මය මේ විනය යැ, මෙය ශාස්තෘශාසනය යැ මෙය පිළිගනිවු, මෙයට කැමැති වවු” යි සලාකා ගත්වා ද උපාලි, මේ සඤ්ඤාදායක තෙමේ ද ආපාදික ද තෙරයික ද කල්පස්ථ ද අනෙකිව්‍ය ද වේ.





තවද අනෙකක් කියමි. උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද එහි අධර්මය යැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද, ආපායිකත් නෙරයිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි අධර්මය යන දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි විමති ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නෙරයිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යැ යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නෙරයිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මය යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, භෙදයෙහි ධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට රුචි කරවු යැ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නෙරයිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයා යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි විමති ඇත්තේ. දෘෂ්ටිය පිහිටුවා ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනට කියා ද සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නෙරයිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

තවද උපාලි, මහණෙක් ධර්මයා යි අධර්මය දක්වා ද, එහි විමති ඇත්තේ, සංඝභෙදයෙහි අධර්ම දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රුචිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, 'මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ, මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු' යි අනුනට කියා ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලි, මේ සංඝභෙදක තෙමේ ද ආපායිකත් නෙරයිකත් කල්පස්ථායීන් අනෙකිවන් වේ.

11. පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධිමං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමන්තො හෙදෙ ධම්මදිට්ඨි, චිනිධාය දිට්ඨිං, චිනිධාය ඛනතිං. චිනිධාය රූපිං, චිනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්ණථ ඉමං රොවෙථාති, අයමි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධිමං ධම්මොති දීපෙනි, තස්මිං වෙමන්තො හෙදෙ වෙමන්තො, චිනිධාය දිට්ඨිං චිනිධාය ඛනතිං. චිනිධාය රූපිං චිනිධාය භාවං අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථුසාසනං ඉමං ගණ්ණථ ඉමං රොවෙථාති. අයමි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු අධිමං ධම්මොති දීපෙනි, ධම්මං අධිමමොති දීපෙනි, අවිනයං චිනයොති දීපෙනි, චිනයං අවිනයොති දීපෙනි, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාවිණ්ණං තථාගතෙන ආවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, ආවිණ්ණං තථාගතෙන අනාවිණ්ණං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අපඤ්ඤිතං තථාගතෙන පඤ්ඤිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, පඤ්ඤිතං තථාගතෙන අපඤ්ඤිතං තථාගතෙනාති දීපෙනි, අනාපක්ඛි දීපෙනි, ආපක්ඛි අනාපක්ඛි දීපෙනි, ලහුකං ආපක්ඛි, ගරුකා ආපක්ඛි දීපෙනි, ගරුකං ආපක්ඛි ලහුකා ආපක්ඛි දීපෙනි, සාවසෙසං ආපක්ඛි අනවසෙසා ආපක්ඛි දීපෙනි, අනවසෙසං ආපක්ඛි සාවසෙසා ආපක්ඛි දීපෙනි, දුට්ඨලලං ආපක්ඛි අදුට්ඨලලා ආපක්ඛි දීපෙනි, අදුට්ඨලලං ආපක්ඛි දුට්ඨලලා ආපක්ඛි දීපෙනි, තස්මිං අධිමදිට්ඨි, හෙදෙ අධිමදිට්ඨි, චිනිධාය දිට්ඨිං චිනිධාය ඛනතිං, චිනිධාය රූපිං, චිනිධාය භාවං, අනුසාවෙනි සලාකං ගාහෙනි 'අයං ධම්මො අයං චිනයො ඉදං සත්ථුසාසනං, ඉමං ගණ්ණථ ඉමං රොවෙථාති, අයමි ඛො උපාලි සංඝසංඝදකො ආපායිකො තෙරසිකො කප්පට්ඨො අනෙකිවෙණා.

පුනචපරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං අධිමමොති දීපෙනි -පෙ- අදුට්ඨලලං ආපක්ඛි දුට්ඨලලා ආපක්ඛි දීපෙනි, තස්මිං අධිමදිට්ඨි හෙදෙ ධම්මදිට්ඨි -පෙ-



තසම්. අධිමුද්දිසි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. ධම්මදිසි -පෙ- තසම්. ධම්මදිසි හෙදෙ වෙමතිකො -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ අධිමුද්දිසි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ ධම්මදිසි -පෙ-

තසම්. වෙමතිකො හෙදෙ වෙමතිකො චිනිධාය දිසි. චිනිධාය ඛනති. චිනිධාය රුචි. චිනිධාය භාවං අනුසාවෙති, සලාකං ගාහෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සක්ඛ්‍යාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකො ආපායිකො තොරයිකො කප්පට්ඨො අතෙකිවෙජාති.

12. “කතමො පන භනෙත සඤ්ඤාදායකො න ආපායිකො න තොරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිවෙජා”ති.

“ඉධුපාලි භික්ඛු අධිමු. අධිමුච්චාති දිපෙති, තසම්. ධම්මදිසි හෙදෙ ධම්මදිසි අචිනිධාය දිසි. අචිනිධාය ඛනති. අචිනිධාය රුචි. අචිනිධාය භාවං අනුසාවෙති, සලාකං ගාහෙති 'අයං ධම්මො අයං විනයො ඉදං සක්ඛ්‍යාසනං ඉමං ගණනථ ඉමං රොවෙථා'ති, අයමි ඛො උපාලි සඤ්ඤාදායකො න ආපායිකො න තොරයිකො න කප්පට්ඨො න අතෙකිවෙජා.”

පුන ව පරං උපාලි භික්ඛු ධම්මං ධම්මච්චාති දිපෙති තසම්. ධම්මදිසි හෙදෙ ධම්මදිසි -පෙ- අචිනසං අචිනසොති දිපෙති, -පෙ- විනයං විනයොති දිපෙති, අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙන අභාසිතං අලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙති, භාසිතං ලපිතං තථාගතෙන භාසිතං ලපිතං තථාගතෙනාති දිපෙති, අනාවිණිණි තථාගතෙන අනාවිණිණි තථාගතෙනාති දිපෙති. ආවිණිණි තථාගතෙන

එහි අධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි වෙමනික වූයේ ...

... එහි ධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි වෙමනික වූයේ ...,

එහි වෙමනික වූයේ, සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි අධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමනික වූයේ, සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි ධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ ...

එහි වෙමනික වූයේ, සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි වෙමනික වූයේ දෘෂ්ටිය පිහිටුවා, ඉවැසීම පිහිටුවා, රූපිය පිහිටුවා, අදහස පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ, මෙය ගනිවු මෙයට කැමති වවු' යි අනුශ්ලාචණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද, උපාලි, මේ සඤ්ඤාදායක නෙමේ ආපායික ද නෙරයික ද කල්පස්ථ ද අනෙකිච්ඡ ද වේ.

12. "වහන්ස, සඤ්ඤාදායකානුකූලය කරන කවරෙක් වනාහි ආපායික නො වේ ද? නෙරයික නො වේ ද? කල්පස්ථ නො වේ ද? අනෙකිච්ඡ නො වේ ද?" යි උපාලි තෙරණුවෝ පුඵවුන්හ.

(භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළ සේක:)

"උපාලි, මෙහි මහණ තෙම අධර්මයැ යි අධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි ධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ඒ දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉවැසීම නො පිහිටුවා, රූපිය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ චිත්තය යැ, මේ ශාස්තෘශාසන යැ මෙය ගනිවු, මෙයට කැමති වවු යැ' යි අනුශ්ලාචණය කෙරේ ද, සලාකා ගන්වා ද උපාලි, මේ සඤ්ඤාදායක නෙමේ ආපායික නො වේ, නෙරයික නො වේ, කල්පස්ථ නො වේ, අනෙකිච්ඡ නො වේ."

"තව ද උපාලි, මහණ තෙම ධර්මය යැ යි ධර්මය දක්වා ද, එහි ධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සඤ්ඤාදායකානුකූලයෙහි ධර්මයැ යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, ... අචිත්තය යැ යි අචිත්තය දක්වා ද, ... චිත්තය යැ යි චිත්තය දක්වාද නොගතයන් විසින් නො වදරන ලද්ද නො දෙසන ලද්ද නොගතයන් විසින් නො වදරන ලද්ද යි නො දෙසන ලද්ද යි දක්වා ද නොගතයන් විසින් වදරන ලද්ද දෙසන ලද්ද නොගතයන් විසින් වදරන ලද්ද යි දෙසන ලද්ද යි දක්වා ද, නොගතයන් විසින් අනාවර්ණ දෑ නොගතයන් විසින් අනාවර්ණ දෑයෙකැ යි දක්වා ද, නොගතයන් විසින් අනාවර්ණ දෑ නොගතයන් විසින්

ආවිජ්ජන්තං තථාගතෙනාති දිපෙති, අපඤ්ඤාත්තං තථාගතෙන අපඤ්ඤාත්තං තථාගතෙනාති දිපෙති, පඤ්ඤාත්තං තථාගතෙන පඤ්ඤාත්තං තථාගතෙනාති දිපෙති, ආපත්තං ආපත්තිති දිපෙති, අනාපත්තං අනාපත්තිති දිපෙති, ගරුකං ආපත්තං ගරුකා ආපත්තිති දිපෙති, ලුහුකං ආපත්තං ලුහුකා ආපත්තිති දිපෙති, සාවසෙසං ආපත්තං සාවසෙසා ආපත්තිති දිපෙති, අනවසෙසං ආපත්තං අනවසෙසා ආපත්තිති දිපෙති, දුච්ඡුලං ආපත්තං දුච්ඡුලා ආපත්තිති දිපෙති, අදුච්ඡුලං ආපත්තං අදුච්ඡුලා ආපත්තිති දිපෙති, තස්මිං ධම්මදිලඬි හෙදො ධම්මදිලඬි අවිනිධාය දිලඬිං අවිනිධාය ඛතන්ති අවිනිධාය රුචිං අවිනිධාය භාවං අනුසාවෙති, සලාකං ගාහෙති: “අයං ධම්මො අයං චිත්තයො ඉදං සන්ධිසාසනං ඉතිං ගණ්ඨපථං ඉතිං රොවෙථා’ති, අයමිති ඛො උපාලි සංඝසංඝදකකං න ආපායිකො න නෙරසිකො න කප්පාදෙය්‍යා න අනෙකිවෙණාති.

තතිස්ස භාණ්ඩාරං.

සංඝසංඝදකකඛ්ඤාකං සත්තමං.<sup>1</sup>

තස්සුද්දනං:

අනුපියෙ අභිඤ්ඤානා සුබ්බමාලො න ඉච්ඡති  
කසා වජ්ජා<sup>2</sup> අතිනිකෙත<sup>3</sup> නිඛා ලාවෙ ව උබ්බහො  
පුඤ්ඤමද්දපලාලඤ්ඤා භුසම්පුතඅතිහරෙ  
ආයතිමිති න ඛිංසති පිතරො ව පිතාමහා  
හඳිසො අනුරුද්ධා ව ආනන්දො හතු කිංකිලො<sup>4</sup>  
සකාමානො ව කොසලිං පරිභාසි කකුඨෙත ව  
පකාසෙසි පිතුනො ව පුරියෙ සිලං නාළාගිරිං  
තිකපඤ්ඤා ගරුකො හිඤ්ඤා උල්ලව්වයෙන ව  
නයො අට්ඨ පුත තිණි රාජි හෙදො සියා නු ඛො ති.

1. සංඝසංඝදකකඛ්ඤාකං සත්තමං - මජ්ඣං.  
2. වජ්ජා - මජ්ඣං.  
3. නිකෙත - මජ්ඣං.  
4. කිංකිලො - ම.

ආචාර්ය දූෂකා යි දක්වා ද, තමාගෙන් විසින් නො පනවන ලද්ද තමාගෙන් විසින් නො පනවන ලද්දකා යි දක්වා ද, තමාගෙන් විසින් පනවන ලද්ද තමාගෙන් විසින් පනවන ලද්ද යි දක්වා ද, ඇවැත් ඇවැත් යි දක්වා ද, නො ඇවැත් නො ඇවැත් යි දක්වා ද, ගරු ඇවැත් ගරු ඇවැත් යි දක්වා ද, ලුහු ඇවැත් ලුහු ඇවැත් යි දක්වා ද, සාවශේෂ ඇවැත් සාවශේෂ ඇවැත් යි දක්වා ද, අනවශේෂ ඇවැත් අනවශේෂ ඇවැත් යි දක්වා ද, දුප්පත් ඇවැත් දුප්පත් ඇවැත් යි දක්වා ද, නො දුප්පත් ඇවැත් නො දුප්පත් ඇවැත් යි දක්වා ද, එහි ධර්මය යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, සමස්තසංකල්පනා ධර්මය යි දෘෂ්ටි ඇත්තේ, දෘෂ්ටිය නො පිහිටුවා, ඉටුසීම නො පිහිටුවා, රූපය නො පිහිටුවා, අදහස නො පිහිටුවා, 'මේ ධර්මය යැ, මේ විනය යැ මේ ශාස්තෘ-ශාසනය යැ මෙය ගනිමු, මෙයට කැමති වමු' යැ යි අනුශ්‍රාවණය කෙරේ ද, සලාකා ගත්වා ද, උපාලිනි, මේ සමස්තසංකල්පනා තෙමේත් ආපාදිත නො වේ, තෙරසික නො වේ, කල්පස්ථායීත් නො වේ, අතෙකිවත් නො වේ' යැ යි වදනෙකි.

තෙවෙනි බණවර යි.

සන්තප්ත සමස්තසංකල්පනා යි.

මේ එහි උද්දාය යැ:

අනුපිය වෙනෙහි දී ප්‍රකට ශාක්‍ය කුමාර කෙනෙක් පැවිදි වූහ. ඔවුන්ගෙන් එකෙක් සියුමැලි වූයේ පැවිද්දට නො කැමැති විය. කෙත් සෑම ද වී වැපිරීම ද දිය ඇතුළට ගැන්ම ද දිය සම කොට පැතිරවීම ද, නෙළීම ද ගොයම් කැපීම ද ඒවා ගෙන්වීම ද මිටි බැඳීම ද ගොයම් මැඩීම ද පිදුරු වෙන් කිරීම ද කාටු හැරීම ද හුළු ගැස්වීම ද වී ඇතුළට ගෙන්වීම ද කරන්නේ ය. මතුමත්තෙහිත් මෙය කළයුතු ය. කර්මාන්තයෝ අවසන් නො වෙත්. කර්මාන්ත අවසන් නො වී තිබියදී ම පියවරු ද මුතුන්මිත්තෝ ද කලුරිය කළාහ.

හදිස ද අනුරුද්ධ ද ආනන්ද ද භාගු ද කිංකිල ද යන මොහු නික්ම ගියාහ. ශාක්‍යමානය බිඳින ලද්දේ ය. කොසඹා නුවරට බුදුරජු වැඩියාහ. දෙව්දත් සාද්ධියෙන් පිරිහුණේ ය. කකුඩ දෙව්පුතු විසින් එය පැවැසිණ. සමස්තා දෙව්දතු පිළිබඳ ව ප්‍රකාශනීය කම්ය කෙළේ ය. අජාසත් රජුගේ පියාගේ මරණය විය. දෙව්දත් බුදුරජුන් නසනුවට පුරුෂයන් යෙදවී ය. බුදුරජුන් මත්තෙහි ගලක් පෙරළී ය. නාළාගිරි ඇතු මෙහෙයැවී ය. ත්‍රික භෝජනය පැනැවිණ. සමස්තසංකල්පනා ගරු අකුශලයෙකා යි වදනෙකි. දෙව්දත් සමස්තා බිත්දේ ය. සමස්තා හෙරුට තැත් කරනුයේ තුලැසි ඇවැත්වත් බැඳේ. එක් පසෙක තිදෙනෙක් ද (අනිත් පසැ සිටු දෙනෙක් ද) අටවැන්නා අනුශ්‍රාවණය කෙරෙයි. නැවැත් මෙබඳු වාර තුනෙකි. සමස්තරාජිය වන අයුරු දක්විණ. සමස්තසංකල්පනා වන්නේ ද යි ප්‍රශ්න නැඟිණ, (බුදුරජු ඒ විසැලුණ.)



## වහනකබ්බකං

### ආගන්තුකවත්තං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධා හගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආගන්තුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසන්ති, ඡත්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවිසන්ති, ඔගුණකාපි ආරාමං පවිසන්ති, සීසෙපි විවරං කරිතා ආරාමං පවිසන්ති, පාතියෙන,පි පාදෙ ධොවන්ති, වුඩ්ඞතරෙ'පි ආවාසිකෙ භික්ඛු න අභිවාදෙනති, න සෙනාසනං පුච්ඡන්ති.

අඤ්ඤතරොපි ආගන්තුකො භික්ඛු අනාඨකාවුඤ්ඤාං විහාරං සථිකං උග්ගාටෙතා කවාටං පණාමෙතා සහසා පාවිසි තස්ස උපරිපිට්ඨිතො අභිබ්බෙතො පපති. සො භිතො විසසරමකාසී. භික්ඛු උපධාටිතා තං භික්ඛුං එතදවොචුං: 'කිසස කං ආවුසො විසසරමකාසී'ති. අථ බො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසී. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා සන්තුට්ඨා උජ්ජනො ඤාකුච්චකා ධිකඛාකාමා තෙ උජ්ජායන්ති ධීයන්ති විපාවෙනති "කථං හි නාම ආගන්තුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසිස්සන්ති. ඡත්තපග්ගහිතාපි ආරාමං පවිසිස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති"

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවන්තො එතමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ ආගන්තුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති"

"සච්චං හගවා".

විගර්හි බුද්ධා හගවා: "කථං හි නාම භික්ඛවෙ ආගන්තුකා භික්ඛු සඋපාහනාපි ආරාමං පවිසිස්සන්ති -පෙ- න සෙනාසනං පුච්ඡස්සන්ති. තෙන භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙයාහාවාය. අථ බො තං අප්පසන්නානාකේච අප්පසාදය පසන්නානාකේ එකච්චානං අඤ්ඤාප්පන්නායා"ති. විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති.

## 8

## වහන කවිකය

## ආගන්තුක වත්

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජුහු සැවැත් නුවර නිසා දෙවිරම නම් වූ අනේපිඬුහු අරලෙහි වැඩවෙසෙති. එ සමයෙහි ආගන්තුක මහණහු වහන් සහිතව ද අරමට පිවිසෙත්, ඉස ලාගත් කුඩ ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත්, හිස වසා පෙරවගෙන ද අරමට පිවිසෙත්, සිවුර හිසෙහි කොට ද අරමට පිවිසෙත්, බොන්තට තුබූ දියෙන් ද පා දෙවින්, ආවාසයෙහි වූ වැඩි මාලු වහන්දෑ ද නො වදිත්, සෙනසුන් නො විවාරත්.

එක්තරා ආගන්තුක මහණෙක් ද හික්කුන් විසින් නො වැස හරන ලද (පාළු වූ) වෙහෙරකට අගුල උගුළුවා දෙරපළුව විවර කොට වහා පිවිසියේ ය. උඩෙළිපන මත්තෙහි වූ සර්පයෙක් එ මහණහුගේ උරහිසෙහි වැටුණේ ය. හේ බියපත් වූයේ මුර ගෑයේ ය. මහණහු ඔහු වෙතට දිවැවින්, ‘ඇවැත්නි, තෙපි කුමට මුරගෑහු ද?’ යි විචාළාහ. එවිට එ මහණ මහණුනට මෙ පවත් සැලකෙළේ ය. යම් මහණ කෙනෙක් අල්පෙව් ද ලද පමණින් තෘප්ත වන්නේ ද ලජ් ද ඉතා සුලු වරදෙහිත් කුකුස් කරන්නේ ද, ශික්ෂාකාමීහු ද, ඔහු ‘කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණහු වහන් ඇතිව ද අරමට පිවිසෙත් ද ... සෙනසුන් නො විවාරත් ද’ යි ලාමක කොට සිතත්, අගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, ආගන්තුක මහණහු වහන් ඇති ව ද අරමට පිවිසෙත් ල ... සෙනස්න නො විවාරත් ල ඒ සැබෑ ද?” යි අසාවදුළුසේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඔහු පිළිවදන් දුන්හ.

“මහණෙනි, කෙසේ නම් ආගන්තුක මහණහු වහන් සහිතවත් අරමට පිවිසෙත් ද! ... සෙනසුන් නො ම විවාරත් ද, මහණෙනි, නො පහන් වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස ද පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය වැඩිමට ද කරුණු නො වේ. වැලිදු එය නො පහන් වූවන්ගේ නො පහන් බව පිණිස ද පහන් වූ ඇතැම් අයගේ වෙනස් බව පිණිස ද පවති යැ” යි වෙසෙසින් ගැඹුණුසේක. වෙසෙසින් ගරභා දෑහැමි කපා කොට හික්කුන් ඇමතුසේක.

තෙන හි භික්ඛවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛුනං වත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි වත්තඤ්ඤං, ආගන්තුකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා 'ඉද්දති ආරාමං පටිසිංසාමී'ති උපාහනා ඔමුඤ්චිතා නිවං කතා පඤ්ඤාටෙතා ගහෙතා ඡන්තං අපඤ්ඤාමෙතා සීසං විවරිතා සීසෙ විවරං බකෙ කරිතා සාධුකං අතරමානෙන ආරාමො පටිසිතබ්බො. ආරාමං පටිසන්තොන සථලකෙතබ්බං. "කත්ථ ආවාසිකා භික්ඛු පටිකකමන්ති"ති. යත්ථ ආවාසිකා භික්ඛු පටිකකමන්ති උපධ්වානසාලාය වා මණ්ඩපෙ වා රුක්ඛමූලෙ වා තත්ථ ගන්තවා එකමන්තං පත්තො නික්ඛපිතබ්බො, එකමන්තං විවරං නික්ඛපිතබ්බං. පතිරූපං ආසනං ගහෙතා නිසීදිතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං, "කතමං පානීයං කතමං පරිභොජනීයන්ති". සථෙ පානීයෙන අඤ්ඤා භොති පානීයං ගහෙතා පාතබ්බං. සථෙ පරිභොජනීයෙන අඤ්ඤා භොති පරිභොජනීයං ගහෙතා පාද ධොවිතබ්බො. පාදෙ ධොවනොන එකෙන හඤ්ඤා උදකං ආසීඤ්චිතබ්බං එකෙන හඤ්ඤා පාද ධොවිතබ්බො. න තෙනෙව හඤ්ඤා උදකං ආසීඤ්චිතබ්බො. න තෙනෙව හඤ්ඤා පාද ධොවිතබ්බො.

උපාහනපුඤ්ඤානවොළකං පුච්ඡිතා උපාහනා පුඤ්ඡිතබ්බො. උපාහනා පුඤ්ඤානොන පඨමං සුකෙතො වොළකෙන පුඤ්ඤිතබ්බො පච්ඡා අලෙලන. උපාහනවොළකං ධොවිතා එකමන්තං විසංසෙජ්ජතබ්බං. සථෙ ආවාසිකො භික්ඛු වුඤ්ඤා භොති අභිවාදෙනබ්බො. සථෙ නවකො භොති අභිවාදපෙනබ්බො.

සෙනාසනං පුච්ඡිතබ්බං. 'කතමං මෙ සෙනාසනං පාපුණාති'ති. අජ්ඣාචුත්ථං වා අනජ්ඣාචුත්ථං<sup>1</sup> වා පුච්ඡිතබ්බං. ගොවරො පුච්ඡිතබ්බො අගොවරො පුච්ඡිතබ්බො. සෙබසමන්තාති කුලාති පුච්ඡිතබ්බොති. චුච්චධානං පුච්ඡිතබ්බං. පඤ්ඤාචධානං පුච්ඡිතබ්බං. පානීයං පුච්ඡිතබ්බං. පරිභොජනීයං පුච්ඡිතබ්බං. කතාරදණොකා පුච්ඡිතබ්බො. සබ්බසංස කතිකසංඝධානං පුච්ඡිතබ්බං. 'කං කාලං පටිසිතබ්බං කං කාලං නික්ඛමිතබ්බන්ති'.

2. සථෙ විහාරො අනජ්ඣාචුත්ථො භොති කවාටං ආකොටෙතා මුහුත්තං ආගමෙතා සටිකං උග්ගාටෙතා කවාටං පඤ්ඤාමෙතා බහි ධිතෙන නිලෙලාකෙතබ්බො<sup>2</sup>. සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො භොති මඤ්ඤා වා මඤ්ඤා ආරොපිතො භොති, පිඨෙ වා පිඨං ආරොපිතං භොති, සෙනාසනං උපරිපුඤ්ඤාකං භොති. සථෙ උග්ගහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොන පඨමං භුමමඤ්ඤා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛපිතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛපිතබ්බො. හිසිබ්බොහනං නිහරිතා එකමන්තං නික්ඛපිතබ්බං.

1. අජ්ඣාචුත්ථං වා අනජ්ඣාචුත්ථං වා - මජ්ඣ.  
2. උලෙලාකෙතබ්බො-සීමු.

“මහණෙනි, යම්සේ ආගන්තුක මහණුන් විසින් පැවැතියයුතු ද එසේ ඔවුන්ට වත් පහවන්නෙමි. මහණෙනි, ආගන්තුක මහණු විසින් ‘දැන් අරමට පිවිසෙන්නෙමි’ යි සලකා වහන් මුදු, පහන් කොට ගසා දමා ගෙන කුඩය ඉවත් කොට හිස විවර කොට හිසෙහි වූ සිවුර උරහිසෙහි කොට, මනාකොට නො යුතු වැ අරමිපිවිසියැයුතු. අරමට පිවිසෙන්නාහු විසින් ‘ආවාසයෙහි නිවැසි මහණු කොහි පෙරළා ඇක්මෙන් ද?’ යි සැලකියයුතු. උච්චන් හලෙහි හෝ මඩු වැ හෝ රුක්මුලා හෝ ඒ යම් තැනකට ආවාසික මහණු පෙරළා එක් ද, එහි ගොස් එක් පැත්තෙක පාත්‍රය තැබියැයුතු, එක් පැත්තෙක සිවුර තැබියැයුතු. සුදුසු අස්නක් ගෙන හිඳගතයුතු. බොන පැන් කවරේ ද? පරිභෝග ජලය කවරේ ද?” යි පැන් ද පරිභෝග ජලය ද විචාළයුතු. ඉදින් පැනින් ප්‍රයෝජන වේ නම් පැන් ගෙන පියැයුතු. ඉදින් පරිභෝග ජලයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් එය ගෙන පා දෙවියැයුතු. පා දෙවින්නහු විසින් එක් අතෙකින් දිය ඉස අතෙක් අතින් පා දෙවියැයුතු. එක ම අතින් පැන් ඉසීමත් පා දෙවීමත් නො කළයුතු.

වහන් පිසිනා රෙදි කඩ විවාරා, වහන් පියදූමියයුතු. වහන් පිසින්නහු විසින් පළමු කොට උයැළි රෙදි කඩින් ද පසු වැ තෙත් කඩින් ද පියදූමියැයුතු. වහන් පිසිනා රෙදි කඩ සෝද එක් පැත්තෙක වැනියයුතු. ආවාසික මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දයුතු. නවක වේ නම් වැන්දවියැයුතු.

‘මට කවර සෙනස්නෙක් පැමිණේ ද?’ යි සෙනස්න විචාළ යුතු. ‘පළමු කිසිවකු වුසු එකෙක් ද? නැත නො වුසු එකෙක් ද?’ යි විවාරා දතයුතු. ගොවරය (පිඩු සිභා යායුතු තැන) අගොවරය (පිඩු සිභා නො යායුතු තැන්) විවාරා දතයුතු. සෙබසමන කුලයෝ (මහත් සැදහැනි එහෙත් දිළිඳු වූ ගෙවල්) විවාරා දත යුතු. වැසිකිළි කෙසකිළි පිහිටි තැන විවාරා දතයුතු. බොන පැන් ඇති තැන විචාළයුතු, සෙසු පරිභෝගයට ගතයුතු ජලය ඇති තැන අසා දතයුතු. සැරයැටිය ඇති තැන අසා දතයුතු. ‘කවර වේලාවෙක ගම් වැදියයුතු ද? කවර වේලාවෙක ගමින් නික්මියැයුතු ද?’ යි සඛ්ඤාගේ කතිකා නියමය විචාළයුතු.

2. ඉදින් විහාරය කිසිවකු නො වුසු එකෙක් වේ නම්, දෙරපළවට තට්ටු කොට මොහොතක් බලා සිට අගුළු උගුළුවා දෙරපළව විවර කොට පිටතැ සිටියහු විසින් පිරික්සා බැලියැයුතු. ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වී නම්, ඇදෙක ඇදෙක් නංවන ලද්දේ හෝ පුටුවෙක පුටුවෙක් නංවන ලද්දේ වේ ද, සෙනස්න මත (ඇඳ පුටු මත) ඇතිරිලි ආදිය ගොඩ ගසන ලද්දේ වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ශුඬ කළයුතු. විහාරය ශුඬ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට බුමුතුරුණු බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. බිසි ද කොට්ට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු.

නිසිදනපච්චස්ථරණං නිහරිතො එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං මඤ්ඤා නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඛ්ඤාචරන්තො එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බො. පියං නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඛ්ඤාචරන්තො නිහරිතො එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං. කවාටපිට්ඨං නිහරිතො එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං. බෙළමලාකො නිහරිතො එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බො. අපසෙසනඵලකං නිහරිතො එකමන්තං නිකඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලෙලාකා පයමිං ඔහාරෙතබ්බං. ආලොකසන්ධිකණ්ණිකාහා පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ ගෙරුකපරිකම්මකතා භික්ඛි කණ්ණිකිතා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ කාලවණ්ණිකතා භූමි කණ්ණිකිතා හොති වොළකං තෙමෙතො පිළෙතො පමජ්ජිතබ්බා. සචෙ අකතා හොති භූමි උදකෙන පරිපොසිතො සමමජ්ජිතබ්බා<sup>1</sup> 'මා විහාරො රජෙන උභාඤ්ඤි'ති. සඛ්ඛාරං විවිතිතො එකමන්තං ජබ්බිතබ්බං.

භූමිඋපරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොථෙතො අතිහරිතො යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤිපට්ඨාදකා ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බා. මඤ්ඤා ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොථෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඛ්ඤාචරන්තො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බො. පියං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොථෙතො නිවං කතො සාධුකං අපරිසංසන්තො අසඛ්ඤාචරන්තො අතිහරිතො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාටපිට්ඨං අතිහරිතො යථායානෙ නිකඛිපිතබ්බං භිසිඛිමොධාහනං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොථෙතො අතිහරිතො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසිදනපච්චස්ථරණං ඔතාපෙතො සොධෙතො පපොථෙතො අතිහරිතො යථායානෙ පඤ්ඤාපෙතබ්බං. බෙළමලාකො ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බා. අපසෙසනඵලකං ඔතාපෙතො පමජ්ජිතො අතිහරිතො යථායානෙ යපෙතබ්බං.

3. පනච්චරං නිකඛිපිතබ්බං. පනතං නිකඛිපන්තොන එකෙන හත්ථෙන පනතං ගහෙතො එකෙන හත්ථෙන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපියං වා පරාමසිතො පනතො නිකඛිපිතබ්බො. න ව අනාසුරිනාය<sup>2</sup> භූමියා පනතො නිකඛිපිතබ්බො. විවරං නිකඛිපන්තොන එකෙන හත්ථෙන විවරං ගහෙතො එකෙන හත්ථෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිතො පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කතො විවරං නිකඛිපිතබ්බං.

1. පමජ්ජිතබ්බා - සිවු.

2. අනාසුරිනාය - මජ්ඣ., සිවු.

හිඳිනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට (කිසිවෙක) නො ගවා නො ගවා බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු, පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් මනාව බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. කවාට පාෂ්ඨය (දෙරපළ පිට) බැහැර කොට එක් පසෙක තැබිය යුතු. කෙළමලාව (පඩික්කම) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. අපාශ්‍රයන ඵලකය (හේන්තුවන පුවරුව) බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් විහාරයෙහි මකුළුදල වේ නම්, පළමුවෙන් ඉහළ සිට ඉවත් කළ යුතු. ඇතුළත පිටත වානවුළු ද ගැබ සතර කොන් ද පියදමිය යුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කළ බිත්තිය කුණු වැකි ඇත් නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා එයින් පිය දමිය යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිත්තිය කුණු වැකි ඇත්තේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පියදමිය යුතු. ඉදින් බිම (ගුරු ආදී කිසිවෙකින්) පිරියම් නො කරන ලද නම්, 'වෙහෙර දුට්ඨලෙන් නො වැනෝවා' යි සිතා දිය ඉස බිම ඇමැන් ද යුතු. කැලි කසළ එක් රැස් කොට පසෙක දමිය යුතු.

බුමුතුරුණ අවිච්ඡේදන (වියළා) ශුද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවිය යුතු. ඇඳ පාඤ්චියළා පියදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තන්හි තැබිය යුතු. ඇඳ අවිච්ඡේදන ශුද්ධ කොට ගසාදමා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් මනාව ඇතුළට ගොස් කලින් තුබුණු තැන පැනවිය යුතු. පුටුව අවිච්ඡේදන ශුද්ධ කොට ගසාදමා පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන පැනවිය යුතු. දෙරපළ පිට ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු. බිසි ද කොට්ට ද අවිච්ඡේදන ශුද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තන්හි ම පැනවිය යුතු. ඉඳිනා ඇතිරි ද පසතුරුණ ද අවිච්ඡේදන ශුද්ධ කොට ගසාදමා පහළ ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන පැනවිය යුතු. කෙළමලාව අවිච්ඡේදන ශුද්ධ කොට පියදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබිය යුතු. හේන්තුවන පුවරුව අවිච්ඡේදන පියදමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු.

3. පා සිවුරු බහා තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අත ගා) පාත්‍රය තැබිය යුතු. (පැයුරු ඇ කිසිවක්) නො අතුළු බිම පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරුවස (සිවුර දමන උණ දණ්ඩ) හෝ සිවුරු රහන (සිවුර දමන රහන) හෝ පියදමා සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම තමා දෙසට ද වැටෙන සේ කොට සිවුර තැබිය යුතු.

සචෙ පුරුකම්මා සරජා වාතා වායනති පුරුකම්මා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ දකුණිකා සරජා වාතා වායනති දකුණිකා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා. රත්තං ඵකෙතබ්බා. සචෙ උෂ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙතබ්බා. රත්තං විවරිතබ්බා.

සචෙ පරිවේණං උකලාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උකලාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උකලාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ අඝ්ණිසාලා උකලාපා හොති අඝ්ණිසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සචෙ වච්චකුට්ඨි උකලාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බා.

සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨපෙතබ්බං. සචෙ පරිභෝජනියං න හොති පරිභෝජනියං උපට්ඨපෙතබ්බං. සචෙ ආවමනකුමභියා උදකං න හොති ආවමනකුමභියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛුවෙ ආගන්තුකානං භික්ඛූනං වත්තං යථා ආගන්තුකෙහි භික්ඛූහි වත්තිතබ්බනති.<sup>1</sup>

### ආවාසිකවත්තං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවසිකා භික්ඛූ ආගන්තුකෙ භික්ඛූ දිස්වා නෙව ආසනං පඤ්ඤාපෙතති න පාදෙදකං න පාදපීඨං න පාදකඨලිකං<sup>2</sup> උපනිකම්පහති, න පච්චුග්ගානං පතනවිවරං පටිගණනති. න පානියෙන පුච්ඡනති. වුඛස්තරෙ, පි ආගන්තුකෙ භික්ඛූ න අභිවාදෙතති න සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතති. යෙ තෙ භික්ඛූ අපිච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුක්කච්චිකා සිසඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ආවාසිකා භික්ඛූ ආගන්තුකෙ භික්ඛූ දිස්වා නෙව ආසනං පඤ්ඤාපෙසසනති -පෙ- න සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙසසනති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛූ හගවතො එතමස්සං ආථරාවෙසුං.

1. සමා වත්තිතබ්බනති- මජ්ඣං. (ඵවං සබ්බසා)

2: පාද කථලිකං සිමු.

ඉදින් පෙර දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පෙරදිගු වූ වාකවුළු වසා දමියයුතු. ඉදින් පැසිම් දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පැසිම් දිගු වාකවුළු වසාදමියයුතු. ඉදින් උතුරු දිගට අයත් දූවිලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරු දිගු වාකවුළු වසාලියයුතු. ඉදින් දකුණු දිග දූවිලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, දකුණු දිගු වාකවුළු වසා තැබියයුතු ඉදින් ශීතකාලය වේ නම්, දහවල් වාකවුළු විවැරියයුතු, රෑ වැසියයුතු. ඉදින් උෂ්ණකාලය වේ නම්, දහවල් වාකවුළු වැසියයුතු, රෑ විවැරියයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන කැලි කසළ සහිත වේ නම්, පිරිවෙන හැමැන්ද යුතු, ඉදින් දෙරටුව (දෙර කොටුව) කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටන් හල කසළ සහිත වී නම්, උවටන් හල හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල් ගෙය කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලි කසළ සහිත වී නම්, එය හැමැන්දයුතු.

ඉදින් බොන පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් පරිභොග පැන් නො වේ නම්, එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් මල දෙවා හරතා දිය සඳහා ඇති කළයේ ජලය නො වේ නම්, එහි එය වත්කළයුතු.

මහඤ්ඤි, යම් සේ ආගන්තුකයන් විසින් පැවැත්වියයුතු ද, මේ ඒ ආගන්තුක භික්ෂූන්ගේ වත යි.

### ආවාසිකවත්

4. එ සමයෙහි ටනාහි ආවාසික භික්ෂූහු ආගන්තුක භික්ෂූන් දක අසුන් නො ම පනවත්, පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාද කළුලිකාව ද නො ම එළවාතබත්. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු නො ම පිළිගනිත්. බොන පැනින් නො ම විවාරත්. වැඩිමහලු වූ ද ආගන්තුක භික්ෂූන් දක නො ම වදිත්, සෙනසුන් නො ම පනවත්. අල්පෙච්ඡ වූ ලද දැසින් සතුටු වන, ලජ්ජ වූ, සුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන, ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද ඔහු 'කෙසේ නම් ආවාසික මහණහු ආගන්තුක මහණුන් දක අසුන් නො ම පනවත් ද ... සෙනසුන් නො ම පනවත් ද?' යි ලාමක කොට කියත්, නින්දා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළහ.



“සච්චං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-”

‘සඤ්චං හගවා’ -පෙ-

විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනොනසි:

“තෙන හි භික්ඛවෙ ආවාසිකානං භික්ඛුනං වත්තං පඤ්ඤාපෙතංසාමී යථා ආවාසිකෙහි වත්තිතබ්බං:

5. “ආවාසිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා ආගන්තුකං භික්ඛුං වුඛස්තරං දිස්වා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. පච්ඡග්ගාඤ්ඤා පත්තච්චරං පටිග්ගගෙතබ්බං. පානියෙන පුජිතබ්බං. සච්චෙ උස්සහති උපාහනා පුඤ්ඤබ්බං. උපාහනා පුඤ්ඤතොතා පඨමං සුසෙක්ඛා වොළකෙන පුඤ්ඤබ්බං, පච්ඡා අලෙලන උපාහනපුඤ්ඤතවොළකං ධොවිත්වා එකමානා විස්සජ්ජතබ්බං. ආගන්තුකො භික්ඛු වුඛස්තරො අභිවාදෙතබ්බං. සෙනාසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාතිති. අජ්ඣාචුත්ථං වා අනජ්ඣාචුත්ථං වා ආචිකම්මතබ්බං. ගොවරො ආචිකම්මතබ්බං, අගොවරො ආචිකම්මතබ්බං. සෙබ්බමමනාති කුලාති ආචිකම්මතබ්බාති. වච්චට්ඨානං ආචිකම්මතබ්බං. පස්සාවට්ඨානං ආචිකම්මතබ්බං, පානියං ආචිකම්මතබ්බං, පරිභොජනියං ආචිකම්මතබ්බං, කත්තරදර්ශො ආචිකම්මතබ්බං. සඛ්ඤ්ඤා කතිකසංඝානං ආචිකම්මතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නිකම්මිතබ්බනති.

සච්චෙ නවනො හොති නිසිත්තකෙන ආචිකම්මතබ්බං: “අත්ත පත්තං නිකම්මපාහි, අත්ත ච්චරං නිකම්මපාහි, ඉදං ආසනං, නිසීද්ධි”ති. පානියං අචිකම්මතබ්බං, පරිභොජනියං ආචිකම්මතබ්බං, උපාහනපුඤ්ඤත වොළකං ආචිකම්මතබ්බං. ආගන්තුකෙන භික්ඛුනා අභිවාදපෙතබ්බං. සෙනාසනං ආචිකම්මතබ්බං ‘එතං තෙ සෙනාසනං පාපුණාති’ති, අජ්ඣාචුත්ථං වා අනජ්ඣාචුත්ථං වා අචිකම්මතබ්බං. ගොවරො ආචිකම්මතබ්බං, අගොවරො ආචිකම්මතබ්බං, සෙබ්බමමනාති කුලාති ආචිකම්මතබ්බාති, වච්චට්ඨානං ආචිකම්මතබ්බං, පස්සාවට්ඨානං ආචිකම්මතබ්බං, පානියං ආචිකම්මතබ්බං, පරිභොජනියං ආචිකම්මතබ්බං, කත්තරදර්ශො ආචිකම්මතබ්බං. සඛ්ඤ්ඤා කතිකසංඝානං ආචිකම්මතබ්බං ඉමං කාලං පටිසිතබ්බං ඉමං කාලං නිකම්මිතබ්බනති.

ඉදං ධො භික්ඛවෙ ආවාසිකානං භික්ඛුනං වත්තං යථා ආවාසිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිතබ්බනති.

“මහණෙනි, සැබෑ ද ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“සත්‍යය, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ” යි ඒ භික්ෂුහු කිහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දහමේ කථා කොට, භික්ෂූන් ඇමතුණේක.

“මහණෙනි, එසේ වී නම් ආවාසික මහණුන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද, එසේ ආවාසික භික්ෂූන්ට වන පැවැත්මෙනම්” යි වදරා මෙසේ වත් පැනැවුණේක.

5. “මහණෙනි, ආවාසික මහණහු විසින් වැඩිමහලු ආගන්තුක මහණක්හු දක, අස්නක් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද, පාපුටුව ද, පාදකයළිකාව ද එළුවාතැබියයුතු. පෙරගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පැතින් විවෘලයුතු. හැකි වේ නම්, පාවහන්සිය දමියයුතු, පාවහන්සියදමන්නහු විසින් පළමු කොට වියළි රෙදි කඩෙකින් සිය දමියයුතු, පසු වැ තෙත් රෙදි කඩින් සිය දමියයුතු. පාවහන්සිය නා රෙදි කඩ සෝද පසෙක (විසාසජ්ජ-නබ්බං) වැනිය යුතු. ආගන්තුක මහණ තෙම වැඩිමහලු වී නම්, වැන්දියුතු, ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙනැ’ යි සෙනස්න පැනැවිය යුතු. සෙනස්න අන්කෙනකු වුසු හෝ නො වුසු එකක් ද යන්න දැන්විය යුතු. ගොවරස්ථාන දැන්වියයුතු. අගොවර ස්ථාන ද දැන්වියයුතු. සෙබසමම කුල (අසෝ නමැ යි) දැන්වියයුතු. වැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු, කැසිකිළිය ඇති තැන කියයුතු. බොන පැන් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. සැරයැවිය ඇති තැන කියයුතු. ‘මේ වේලෙහි ගම් පිවිසියයුතු, මේ වේලෙහි ගමින් නික්මී යා යුතු යැ’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය කියයුතු.

ඉදින් ආගන්තුක මහණ නවක වී නම්, තමා හිඳ ‘මෙහිම පාත්‍රය තබව, මෙහි සිටුව තබව, මේ අස්න ය, මෙහි හිඳගනුව’ යි කියයුතු. බොන පැන් ඇති තැන කියයුතු. පරිභොග ජලය ඇති තැන කියයුතු. පාවහන්සිය නා රෙදිකඩ පෙන්විය යුතු. නවක වූ ආගන්තුක මහණහු ලවා ආවාසික වූ තෙමේ වැන්දවියයුතු. ‘මේ සෙනස්න ඔබට පැමිණෙනැ’ යි සෙනස්න පෙන්වියයුතු. සෙනස්න එයින් පෙර කිසිවකු වුසු හෝ නො වුසු තැනෙක් ද යන්න කියයුතු. ගොවරස්ථාන ද අගොවර ස්ථාන ද දැන්වියයුතු. සෙබසමම කුල දැන්වියයුතු. වැසිකිළිය පෙන්වියයුතු. කැසිකිළිය පෙන්වියයුතු. බොන පැන් පෙන්වියයුතු. පරිභොග ජලය පෙන්වියයුතු. සැරයැවිය පෙන්වියයුතු, ‘මේ පිවිසියයුතු කාලය, මේ නික්මියයුතු කාලයැ’ යි සබ්බසාගේ කතිකා නියමය කියයුතු.

මහණෙනි, යම් සේ ආවාසික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියයුතු ද, මේ එසේ වූ ආවාසික භික්ෂූන් පිළිබඳ වන යි.

## ගමිකවත්තං

6. තෙන ඛො පන සමයෙන ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං අපට්ඨාමෙකො දාරවාතපානං විවරිතො සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පක්කමිත්තං. දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං නාසස්සති. සෙනාසනං අගුත්තං හොති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිඡා ලඤ්ඤො කුතඤ්චකා සික්කාකාමො තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: කථං හි නාම ගමිකා භික්ඛු දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං අපට්ඨාමෙකො දාරවාතපානං විවරිතො සෙනාසනං අනාපුච්ඡා පක්කමිත්තස්සනති, දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං නාසස්සති සෙනාසනං අගුත්තං හොතිති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එනමස්ස ආරොපෙසුං.

“සච්ච කිර භික්ඛවෙ -පෙ-”

“සච්චං හගවා” -පෙ-

විගර්භිතො ධම්මංකථං කතො භික්ඛු ආමනෙත්ති:

“තෙන හි භික්ඛවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං වත්තං පඤ්ඤාපෙසස්සාමී යථා ගමිකෙහි භික්ඛුහි වත්තිත්තං.”

7. ගමිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං පට්ඨාමෙකො දාරවාතපානං ඵකෙකො සෙනාසනං ආපුච්ඡිතො පක්කමිත්තං. සච්චෙ භික්ඛු න හොති. සාමණෙරො ආපුච්ඡිත්තං. සච්චෙ සාමණෙරො න හොති. ආරාමිකො ආපුච්ඡිත්තං. සච්චෙ ආරාමිකො න හොති. උපාසකො ආපුච්ඡිත්තං. සච්චෙ න හොති භික්ඛු වා සාමණෙරො වා ආරාමිකො වා උපාසකො වා චතුසු පාසාණෙසු මඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙකො මඤ්ඤං මඤ්ඤං ආරොපෙකො පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙකො සෙනාසනං උපරි පුඤ්ජං කරිතො දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං පට්ඨාමෙකො දාරවාතපානං ඵකෙකො පක්කමිත්තං.

සච්චෙ විහාරො ඔවස්සති සච්චෙ උස්සහති ඡාදෙත්තං. උස්සුක්කං වා කාත්තං කිත්ති නු ඛො විහාරො ඡාදිට්ඨොති. එවඤ්ඤානං ලභෙථ ඉච්චිතං කුසලං. නො චෙ ලභෙථ යො දෙසො අනො-වස්සකො හොති, තත්ථ චතුසු පාසාණෙසු මඤ්ඤං පඤ්ඤාපෙකො මඤ්ඤං මඤ්ඤං ආරොපෙකො පිට්ඨෙ පිට්ඨං ආරොපෙකො සෙනාසනං උපරි පුඤ්ජං කරිතො දරුහණ්ඤං මත්තිකාහණ්ඤං පට්ඨාමෙකො දාර-වාතපානං ඵකෙකො පක්කමිත්තං.

## ගමික වත්

6. එ සමයෙහි ගමික (ගමන් යන) භික්ෂුහු ලිඛඩු මැටිමුවා බඩු සුරක්ෂිත කොට නො තබා දෙරවල් ද වානවුළු ද හැර දමා සෙනස්න කිසිවකුටත් නො පවරා නික්මයෙන්. ලි බඩු ද මැටිමුවා බඩු ද නැසෙයි. සෙනස්න නො රැකුණේ ද වෙයි. අල්පෙව්ස් වූ ලජ්ජි වූ ශික්ෂාකාමී වූ කුකුස් කරන්නා වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙන් ද, ඔහු “කෙසේ නම් ගමික භික්ෂුහු ලිඛඩු මැටිමුවා බඩු සුරක්ෂිත කොට අහුරා නො තබා දෙරවල් ද වානවුළු ද විවර කොට සෙනස්න රැක ගන්නට කිසිවකුටත් නො පවරා නික්ම යන්නාහු ද, ලිඛඩු මැටිබඩු නස්නේ ද, සෙනස්න නො රැකුණේ වේ ද?” යි ලාමක කොට කියත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද? ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබැවැ යි භික්ෂුහු කීහ...

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දෑහැමි කපා කොට, භික්ෂුන් බණවා,

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම්යේ ගමික භික්ෂුන් විසින් පැවැතියයුතු ද, එසේ ගමික භික්ෂුහට වත් පැවැත්නෙමි” යි වදුරා ගමික වන පැනැවුසේක.

7. “මහණෙනි, ගමික මහණහු විසින් ලිඛඩු ද මැටිමුවා බඩු ද සුරැකි කොට තැබියයුතු. දෙරවල් වානවුළු වසා සෙනස්න රැක ගන්නට කෙනකුට දන්වා නික්මිය යුතු. භික්ෂුනකේ (එහි) නො වී නම්, හෙරණ තෙම දන්විය යුතු (හෙරණහට ඒවා රැක ගන්නට පැවැරියයුතු), හෙරණෙක් නො සිටී නම්, ආරාමික තෙම (ආරාමිකයාට) දන්වියයුතු. ආරාමිකයෙක් නො වී නම්, උපාසකයකුට දන්වියයුතු. මහණෙක් හෝ හෙරණෙක් හෝ ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ නො වී නම්, ගල් සතරක් උඩ ඇඳ පනවා, ඇඳ මත නව ඇඳක් නංවා, පුටුවක් මත පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මතුයෙහි ගොඩ ගසා ලිඛඩු මැටිබඩු එහි සුරැකි කොට අහුරා තබා දෙරවල් වානවුළු වසා තබා නික්මියයුතු.

විහාරය තෙමේ නම්, හැකි නම් (උච්ඡ ආදියකින්) වැසිය යුතු. ‘කෙසේ නම් විහාරය සෙවිලි කරනු ලබන්නේ ද’ යි උත්සාහ හෝ කළයුතු. වෙසේන් මෙය ලබන්නේ නම්, (මෙය සිදු වන්නේ නම්) වෙසේ මෙය මැනවැ. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් යම් පැත්තෙක් නො තෙමෙන්නේ වේ නම්, එහි ගල් සතරක් මත ඇඳක් පනවා, ඒ ඇඳ මත නව ඇඳක් නංවා පුටුවක් උඩ පුටුවක් නංවා, සෙනස්න මත ලි බඩුත් මැටි බඩුත් ගොඩ ගසා සුරැකි කොට තබා දෙරවල් වානවුළු වසා තබා නික්මිය යුතු.

සචෙ සබ්බො විහාරො ඔව්සසති සචෙ උසස්සති සෙනාසනං ගාමං අතිහරිතබ්බං. උසස්සකං වා කාතබ්බං කිංහති නු ඛො සෙනාසනං ගාමං අතිහරියෙථාති. එවකේඛනං උගෙථ ඉච්චිතං කුසලං, නො චෙ උගෙථ අපේක්ඛාකාසෙ චතුසු පාසාණෙසු ලෙඤ්ඤා පඤ්ඤාපෙඤා මඤ්ඤා මඤ්ඤා ආරොපෙඤා පියෙ පියං ආරොපෙඤා සෙනාසනං උපරි පුඤ්ජං කරිඤා දුරුහණං මන්තකාහණං පටිසාමෙඤා තිණෙන වා පණෙණෙන වා පටිච්ඡාදෙඤා පක්කමිතබ්බං අපෙචනාම අබ්බාතිපි සෙසෙය්‍යනති.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ ගමිකානං භික්ඛුනං වත්තං යථා ගමිකෙහි චන්තිතබ්බනති.

8. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු හත්තග්ගෙ න අනුමොදනති. මුත්තස්ස උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති “කථං හි නාම සමණා සකාපුත්තියා හත්තග්ගෙ න අනුමොදිස්සනති”ති. අමෙසාසු ඛො භික්ඛු තෙසං මුත්තස්සානං උජ්ඣායනානං ඛියනානං විපාවෙනානං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුනති”.

අථ ඛො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසි “කෙන නු ඛො හත්තග්ගෙ අනුමොදිතබ්බනති”. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාකරස්ස පුගස්ස සඤ්ඤාහත්තං හොති. ආයස්මා සාරිපුත්තො සඤ්ඤාතේරො හොති. භික්ඛු ‘හගවතා අනුඤ්ඤානං ථෙරෙන භික්ඛුනා, හත්තග්ගෙ අනුමොදිතුනති’, ආයස්මිනං සාරිපුත්තං එතකං ඔභාය පක්කමිංසු. අථ ඛො ආයස්මා සාරිපුත්තො තෙ මුත්තස්සෙ පටිසමෙච්ඤා පච්ඡා එකකොච අගමාසි. අද්දසා ඛො හගවා ආයස්මිනං සාරිපුත්තං දුරතොච ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන ආයස්මිනං සාරිපුත්තං එතදවොච: “කච්චි සාරිපුත්ත හත්තං ඉදං අහොසි”ති. “ඉදං ඛො හතෙත හත්තං අහොසි. අපි ව මං භික්ඛු එතකං ඔභාය පක්කන්තා”ති.

ඉදින් සියලු විහාරය තෙවේ නම්, හැක්කේ නම්, සෙනස්න ගමට ගෙන යායුතු. කෙසේ නම් සෙනස්න ගමට ගෙනයනු ලබන්නේ දැ යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු යි. ඉදින් මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනවි. ඉදින් නො ලබන්නේ නම්, එළිහෙතෙහි ගල් යතරක් උඩ ඇඳක් පනවා ඒ ඇඳෙහි ඇඳක් නංවා පුටුවෙක පුටුවක් නංවා සෙනස්න මත ලිබවුන් මැටිබවුන් එක්රසක් කොට (එකට ගොඩගසා) සුරැකි කොට 'යටත්පිරිසෙයින් ලිබවුල අවයවවත් ඉතිරි වන්නේ නම් මැනවැ' යි තෘණයෙන් හෝ කොළවලින් හෝ වසා තබා නික්ම යායුතු.

මහණෙනි, යම්සේ ගමිකයන් විසින් පැවැතියයුතු ද මේ ඒ ගමික භික්ෂූන් පිළිබඳ වන යි".

8. එසමයෙහි මහණු බොජුන් ගන්නා තන්හි දී (බොජුන් හලේ දී) අනුමොදනා නො කෙරෙත්. "කෙසේ නම් ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා නො කරන්නාහු දැ" යි මිනිස්සු ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කපා පතුරුවත්. භික්ෂූහු ලාමක කොට සිතන, නිත්‍ය කරන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ වචන ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළාහ.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කපා කොට භික්ෂූන් අමතා,

"මහණෙනි, බොජුන්හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියන්නට අනුදැනිමි" යි වදළසේක.

එකල්හි ඒ මහණුනට "කවර නම් කෙනකුත් විසින් බොජුන් හලෙහි දී අනුමොදනා බණ කියායුතු දැ?" යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැලකළාහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කපා කොට, භික්ෂූන් බණවා,

"මහණෙනි, සථවිර මහණක්හු විසින් භක්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදැනිමි" යි වදළසේක.

එසමයෙහි වනාහි එක්තරා සමුහයකගේ සහබඳෙක් වෙයි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ (එයට වැඩිය සහ පිරිසේ) සඤ්ඤාසථවිර වෙති. 'සථවිර මහණු විසින් භක්තාග්‍රයෙහි අනුමොදනා කරන්නට අනුදැනිමි' යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අනුදන්නා ලදැ" යි කියා, භික්ෂූහු ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් හුදෙකලා කොට හැර නික්මැගියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවෝ ඒ මිනිසුනට භුක්තානුමොදනාව කොට, පසුව හුදෙකලාව ම වැඩියාහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දුරින් ම වඩනා ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙරණුවන් දුටුසේක. දැක ඔබ බණවා, "කිමෙක් ද ශාරිපුත්‍රයෙනි, බත සමාදා වී දැ" යි අසාවදළසේක. "වහන්ස, බත සමාදා විය. එහෙත් භික්ෂූහු මා හුදෙකලා කොට හැරදමා ගියාහු" යැ යි සැලකළහ.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතස්සි.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ හත්තග්ගෙ චතුභි පඤ්ඤිති ථෙරානුපෙරෙහි භික්ඛුහි ආගමෙතුනති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤිතරො ථෙරො හත්තග්ගෙ චච්චිතො ආගමෙසි. සො චචං සක්ඛාරොතුං අසංකොතොනා මුච්ඡිතො පපති. හගවතො එතමස්සං අරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ සතිකරණියෙ ආනාහරිකං භික්ඛුං ආපුච්ඡිතා ගතතුනති.

### හත්තග්ගවත්තං

9. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවස්සා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා හත්තග්ගං ගච්ඡන්ති වොක්කමම. පි ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡන්ති. ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ජස් නිසීදන්ති. නවෙ පි භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහන්ති. සඛ්ඛාවිම්පි ඔසුරිත්වා අනතරසරෙ නිසීදන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජිතො කුක්කුචකා සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙන්ති “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවස්සා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා හත්තග්ගං ගච්ඡස්සන්ති වොක්කමම ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගච්ඡස්සන්ති, ථෙරෙපි භික්ඛු අනුපබ්ජස් නිසීදස්සන්ති, නවෙපි භික්ඛු ආසනෙනපි පටිබාහස්සන්ති, සඛ්ඛාවිම්පි ඔසුරිත්වා නිසීදස්සන්ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු දුන්නිවස්සා දුප්පාරුතා අනාකප්පසම්පන්නා හත්තග්ගං ගච්ඡන්ති—පෙ— සඛ්ඛාවිම්පි ඔසුරිත්වා නිසීදන්ති”ති.

සච්චං හගවා.

ටිගරහි බුද්ධො හගවා. ටිගරහිත්වා ධම්මිං කථංකථා භික්ඛු ආමනෙතස්සි.

තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං හත්තග්ගෙ චත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමි යථා භික්ඛුහි හත්තග්ගෙ චත්තිතබ්බං.

ඉක්බිත්තෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදායෙහි මේ පවුරුණෙහි දැහැමි කථා කොට, භික්ෂූන් බණවා-

“මහණෙනි, හක්කාග්‍රයෙහි සතර පස් නමක් ථෙර අනුථෙර භික්ෂූන් (භුක්තානුමොදනාව අවසන් වන තෙක්) රැඳී බලා පොරොත්තු වියැයුතු යැ” යි වදළසේක.

එ සමයෙහි එක්තරා ස්ථවිර නමක් හක්කාග්‍රයෙහි දී වර්චසින් මැඩුණේ රැඳී හුන්නේ ය. හේ වර්චස් වෙගය දරාගන්නට නොහැක්කේ මුසපත් වැ වැටුණේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, කටයුත්තක් ඇති කල්හි නමාට අනතුරුව (නමා ළඟ ම) ඉන්නා මහණගට දන්වා යන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

### හක්කාග්‍ර වත

9. එසමයෙහි සැවැගි මහණහු මනා කොට නො හැන්දහූ, මනා කොට නො පෙරෙවියාහු, සුදුසු ආකල්ප (මනා ලෙස ඉරියව් පැවැත්වීම) නැත්තාහු, භෝජන ශාලාවට යෙත්. ස්ථවිර භික්ෂූන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරිවැ ද යෙත්. ස්ථවිර භික්ෂූන් මැදට පිටිය මහාතෙරුන්ට ඇලි හිඳගනිත්. නවක භික්ෂූන් ඔවුන් හුන් අස්නෙන් තෙරපත්. සභළ සිවුර යට කොට ද ඇතුළුගෙහි හිඳිත්. අල්පෙව් වූ ලප්ප් වූ සුළු වරදෙහින් කුකුස් කරන්නාවූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් සැවැගි මහණහු නොමනා ව හැන්දහූ, නොමනා ව පෙරෙවියාහු, මනා ආකල්ප නැත්තාහු බොජුන් හලට යන්නාහු ද ස්ථවිර භික්ෂූන් පසුබා තුමු ඉදිරි ඉදිරි ව යන්නාහු ද, ස්ථවිර භික්ෂූන් මැදට වැද මහතෙරුන්ට ඇලි හිඳින්නාහු ද, නවක භික්ෂූන් ඔවුන් හුන් අසුන් වලින් තෙරනාහු ද, ගමෙහි දී සභළ සිවුර ද යට කොට හිඳින්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නුගුණ කථා පතුරුවත්.

එ කලා ඒ භික්ෂූහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි, සැවැගි මහණහු නො මනා කොට හැඳ ගත්තෝ වැ, නො මනා කොට පෙරෙව ගත්තෝ වැ මනා ආකල්ප නැත්තෝ වැ බොජුන් හලට යෙත් ල ... සභළ සිවුර යට කොට ද ගමෙහි හිඳිත් ල ඒ සැබෑ ද?” යි අසාවදළසේක.

‘ඒ සැබෑවැ’ වහන්සැ යි මහණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගැරැහූ සේක. වෙසෙසින් ගරහා, දැහැමි කථා කොට, භික්ෂූන් බණවා-

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, යම් සේ භික්ෂූන් විසින් හක්කාග්‍රයෙහි පැවැත්වියැයුතු ද එසේ වූ හක්කාග්‍ර වත භික්ෂූන්ට පනවන්නෙමි” යි වදළසේක. (මෙසේ වදාරා මතු දැක්වෙන වත පැනවූසේක):



10. “සචෙ ආරාමෙ කාලො ආරොචිතො හොති, නිමණ්ඩලං පටිච්ඡා-  
දෙනොන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙඤ්ඤා කායබ්ඤ්ඤා බ්‍රහ්මඤ්ඤා සගුණං කඤ්ඤා  
සඛ්ඤාචාර්යො පාරුපිඤ්ඤා ගණනිකං පටිමුඤ්ඤා ධොවිඤ්ඤා පහං ගහෙඤ්ඤා  
සාධුකං අනරමානෙන ගාමො පටිසිතබ්බො. න වොක්කමි පෙරානං  
භික්ඛුනං පුරතො පුරතො ගහනබ්බං සුපටිච්ඡගොනන අනාරභරෙ  
ගහනබ්බං, සුසංවුතෙන -පෙ- ඔක්ඛිත්තවිකුන්තා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය  
-පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය -පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායප්පවාලකං  
-පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ- න සිසප්පවාලකං -පෙ- න බ්‍රහ්මකතෙන  
-පෙ- න ඔගුණධිතෙන -පෙ- න උක්ඛුටිකාය අනාරභරෙ ගහනබ්බං.

සුපටිච්ඡගොනන අනාරභරෙ නිසිදිතබ්බං. සුසංවුතෙන -පෙ-ඔක්ඛි-  
ත්තවිකුන්තා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය -පෙ-  
අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායප්පවාලකං -පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ-  
න සිසප්පවාලකං -පෙ- න බ්‍රහ්මකතෙන -පෙ- න ඔගුණධිතෙන -පෙ-  
න පලලස්සිකාය -පෙ- න පෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජනි නිසිදිතබ්බං. න නවා  
භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතබ්බො. න සඛ්ඤාටි ඔක්ඛරිඤ්ඤා අනාරභරෙ  
නිසිදිතබ්බං.

11. උදකෙ දියමානෙ උහොති හතෙභි පහං පටිග්ගහෙඤ්ඤා උදකං  
පටිග්ගහෙතබ්බං. නිවං කඤ්ඤා සාධුකං අපරිසංසනෙන පතො  
ධොවිතබ්බො. සචෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කඤ්ඤා උදකපටිග්ගහෙ  
උදකං ආසිඤ්ඤාතබ්බං මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්ඤා,  
මා සාමනො භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්ඤාංසු, මා සඛ්ඤාටි උදකෙන ඔසිඤ්ඤා'ති.

සචෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති. නිවං කඤ්ඤා ජමාය උදකං  
ආසිඤ්ඤාතබ්බං. මා සාමනො භික්ඛු උදකෙන සිඤ්ඤාංසු, මා සඛ්ඤාටි  
උදකෙන ඔසිඤ්ඤා'ති.

ඔදනෙ දියමානෙ උහොති හතෙභි පහං පටිග්ගහෙඤ්ඤා ඔදනො  
පටිග්ගහෙතබ්බො. සුප්පස ඔකාසො කාතබ්බො. සචෙ හොති සප්පි වා  
තෙලං වා උත්තරිහසිගං වා. පෙරෙන වත්තබ්බො සබ්බසං සමකං  
සමපාදෙහිති.

සක්කවචං පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. පහසඤ්ඤානා පිණ්ඩ  
පාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. සමසුපකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො.  
සමනිත්තිකො පිණ්ඩපාතො පටිග්ගහෙතබ්බො. න නාව පෙරෙන  
ගුඤ්ඤාතබ්බො. යාව න සබ්බසං ඔදනො සමපතො හොති.

10. “ඉදින් ආරාමයෙහි කාලය දන්වන ලද්දේ වී නම්, තෙමඬුලු වසන්තහු විසින් පිරිමඬුලු කොට හැඳ කාබන බැඳ සතුණ කොට සහළසිවුර පෙරවැ ගැට වටු ගන්වා (ගණය අවුණා) පාත්‍රය දෙව අතින් ගෙන මනා කොට නො යුහුසු වැ ගමට පිවිසියැයුතු. ස්ථවිර භික්ෂුන් පසුබා ඉදිරි ඉදිරි වැ නො යා යුතු. සුපිළියන් වැ ගමැ යායුතු. සුසංවාන වැ ගමැ යායුතු. බිමට හෙළ ඇසැති වැ ... ඔසොවාගත් සිවුරු ඇති වැ නො යායුතු ... මහත් කොට සිනාසිසි නො යායුතු. නිහඬ වැ යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු. අත් වන වනා නො යායුතු. හිස සොලොවමින් නො යායුතු ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ නො යායුතු. උත්කුටුක වැ ගමෙහි නො යායුතු.

ගමැ සුපිළියන් වැ හින්දුයුතු. මනා සංවර ඇති වැ ... යටට හෙලු ඇස් ඇති වැ හින්දුයුතු. ඔසවාගත් සිවුරු ඇති වැ ... මහත් කොට සිනා සිසි නො හින්දුයුතු. නිහඬ වැ හින්දු යුතු. කය සොලොවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත් ගසාගෙන ... ඉස වසා පෙරෙවැ ... පලලඤ්ඤාවෙන් ... ස්ථවිර භික්ෂුන්ට ඇලී නො ඉන්දුයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් නො ම නෙරැපියැයුතු. ගමැ සහළ සිවුර යට කොට නො හින්දුයුතු.

11. පැන් දෙහ කල්හි දැතින් පාත්‍රය පිළිගෙන එයින් පැන් පිළිගතයුතු. පහත් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගහවා පාත්‍රය දෙවියැයුතු, ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඬික්කමෙක්) වේ නම්, ‘දිය පිළිගන්නා බඳුන දිය ඉහිරි නො තෙමේවා’ යි ද, ‘ළඟ ඉන්නා භික්ෂුහු දියෙන් නොතෙමෙන් වා’ යි ද, ‘සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි ද සලකා පහත් කොට දිය පිළිගන්නා බඳුනෙහි දිය වත්කළයුතු.

ඉදින් දිය පිළිගන්නා බඳුනෙක් (පඬික්කමෙක්) නො වී නම්, ‘ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමෙන්වා’ යි, ‘සහළ සිවුරු දියෙන් නො තෙමේවා’ යි සලකා පහත් කොට බිමැ දිය වත්කළයුතු.

බත් දෙනු ලබන කල්හි දැතින් පාත්‍රය ගෙන එයින් බත් පිළිගතයුතු. සුපයට ඉඩ තැබියැයුතු. ගිනෙල් හෝ තලතෙල් හෝ අවුළුවත් හෝ වේ නම්, ‘සියලු දෙනාට ම සම ලෙස සපයන්නැ’ යි තෙරහු විසින් කියැයුතු.

පිණ්ඩපානය යකසා (සැලැකිලිමත් වැ) පිළිගතයුතු. පාත්‍රගත සංඥාව ඇති ව පිණ්ඩපානය පිළිගතයුතු. පිණ්ඩපානය එයට සම වූ (බතින් සතරින් කොටස් පමණ වූ) සුපය ඇත්තේ පිළිගත යුතු. පිණ්ඩපානය (පාත්‍රයේ) මුඛවිට යටැ ඉර තෙක් පමණක් පුරවන ලද බත් ඇත්තේ පිළිගතයුතු. යම් තාක් සියලු ම භික්ෂුන්ට බත් නො ලැබුණේ වේ ද ඒ තාක් තෙරහු විසින් නො වැළඳියැයුතු.

සකකච්චං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. පනතසඤ්ඤිතා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සපදනං පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. සමිසුපකො. පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න ථූපතො. ඔමඤ්ඤිතා පිණ්ඩපාතො භුඤ්ජිතබ්බො. න සුපං වා ව්‍යාඤ්ජනං වා ඔදනෙන පටිව්ජාදෙනබ්බං. භියොගාකමාගතං උපාදයං. න සුපං වා ඔදනං වා අභිලානෙන අත්තතො අත්තාය විඤ්ඤාපෙතා භුඤ්ජිතබ්බං.

12. න උජ්ඣානසඤ්ඤිතා පරෙසං පතො ඔලොකෙනබ්බො. නාතිමගනො කබලො කාතංකො. පරිමණ්ඩලො ආලොපො කාතබ්බො. න අනාගතෙව කබලෙ මුඛදාරං විවරිතබ්බං. න භුඤ්ජමානො සබ්බො හත්ථො මුඛෙ පකඛිපිතබ්බො. න සකබලෙන මුඛෙන ව්‍යාගරිතබ්බං. න පිණ්ඩුකෙඛිපකං භුඤ්ජිතබ්බං. න කබලාවච්ඡේදකං භුඤ්ජිතබ්බං. න අව ගණිකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න හත්තනිධුනකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සිත්ථාවකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න පිට්ඨානිව්ජාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න වජ්‍ර වජ්‍රකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සුරුසුරුකාරකං භුඤ්ජිතබ්බං. න හත්තනිලෙහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න පතනනිලෙහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න ඔට්ඨනිලෙහකං භුඤ්ජිතබ්බං. න සාමිසෙන හත්තන පානියථාලකො පටිග්ගහෙනබ්බො.

නතාව ථෙරෙන උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං යාව න සබ්බෙ භුත්තාවිතො හොතහි. උදකෙ දියමානෙ උහොති හත්තෙහි පතං පටිග්ගහෙතා උදකං පටිග්ගහෙනබ්බං. නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංයනෙන පතො ධොවිතබ්බො. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො හොති නිවං කත්වා උදකපටිග්ගහෙ උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං. මා උදකපටිග්ගාහකො උදකෙන ඔසිඤ්චි. මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්චිසු මා සඤ්ඤාටි උදකෙන ඔසිඤ්චිති. සථෙ උදකපටිග්ගාහකො න හොති නිවං කත්වා ඡමාය උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං මා සාමන්තා භික්ඛු උදකෙන ඔසිඤ්චිසු, මා සඤ්ඤාටි උදකෙන ඔසිඤ්චි ති. න සසිත්තං පාතධොවනං අන්තරසරෙ ඡරෙධිතබ්බං.

නිවත්තනෙන, නවකෙහි භික්ඛුහි පඨමතරං නිවත්තනබ්බං පච්ඡා ථෙරෙහි. සුපටිව්ජනෙන අන්තරසරෙ ගන්තබ්බං. සුසංවුතෙන-පෙ- ඕකඛිත්ත වක්ඛනා-පෙ- න උකඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය -පෙ- අප්පසඤ්ඤෙන -පෙ- න කායපච්චාලකං -පෙ- න ඛාත්තපච්චාලකං -පෙ- න සිසපච්චාලකං -පෙ- න බ්වහකතෙන -පෙ- න ඔගුණිතෙන -පෙ- න උකඤ්චිකාය අන්තරසරෙ ගන්තබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං හත්තග්ගෙ වත්තං යථා භික්ඛුහි හත්තග්ගෙ වත්තිතබ්බන්ති.

සකසා පිණිසපාතය වැළඳියැයුතු. පාත්‍රගත සංඥ ඇති ව පිණිසපාතය වැළඳියැයුතු. (තැනින් නැත නො ගෙන) එක් තැනෙකින් පටන්ගෙන පිළිවෙළින් පිණිසපාතය වැළඳියැයුතු. පිණිසපාතය එයට යොග්‍ය පමණට සුප ඇත්තේ වැළඳියැයුතු. බත් ගොඩ මැදින් මැඩ නො වැළඳියැයුතු. වැඩියෙන් ලබනු කැමැත්ත නිසා සුප හෝ ව්‍යාජන හෝ බතීන් නො වැසියැයුතු. නො ගිලන් මහණක්හු විසින් සුප හෝ බත් හෝ තමා සඳහා ඉල්ලා නො වැළඳියැයුතු.

12. අවඥ සහිත හැඟීම් ඇති ව අනුන්ගේ පාත්‍රය නො බැලියැයුතු. ඉතා මහත් බන්ධිවු නො කළයුතු. බන්ධිවු පිරිමඩුලු (වට) කළයුතු. බන්ධිවු මුවට ලං නො වන තෙක් මුව දොර නො විවැරියැයුතු. වළඳන්නහු විසින් සියලු අත මුව නො බහාලියැයුතු. බන්ධිවු සහිත මුවින් නො බිණියැයුතු. මුව තුළට බත් ඉසිමින් (විසිකරමින්) නො වැළඳියැයුතු. බත් පිඩු කඩ කඩ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. වදුරන් සේ බන්ධිවු හක්කේ රැස් කොට තබාගනිමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ගසා දමමින් නො වැළඳියැයුතු. බත්තළු විසුරුවමින් නො වැළඳියැයුතු. දිව තෙරමින් නො වැළඳියැයුතු. 'වප්‍ර වප්‍ර' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. 'සුරු සුරු' යන හඬ කෙරෙමින් නො වැළඳියැයුතු. අත ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. පාත්‍රය ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. තොල ලෙවමින් නො වැළඳියැයුතු. ඉදුල් සහිත අතින් පැත්තලුව (කෝප්පය) නො පිළිගතයුතු.

යමනාක් සියලු මහණහු වළඳා නිම කෙරෙත් ද, ඒනාක් තෙරහු විසින් දිය නො පිළිගතයුතු. දිය දෙනු ලබන කලා දැනින් පාත්‍රය ගෙන එයින් දිය පිළිගතයුතු. කිසිවෙක නො ගහමින් පහත් කොට පාත්‍රය මොනොවට අල්ලාගෙන දෙවියැයුතු. දිය පිළිගන්නා බදුනෙක් වේ නම්, 'දිය පිළිගන්නහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි, 'සහළසිවුරු දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, දිය පිළිගන්නා බදුන පහත් කොට එහි දිය වත්කළ යුතු. දිය පිළිගන්නා බදුනෙක් නො වී නම්, 'ළඟ ඉන්නා මහණහු දියෙන් නො තෙමේව' යි 'සහළසිවුරු දියෙන් නො තෙමේව' යි සලකා, පහත් කොට බිම දිය වත්කළයුතු. පාත්‍ර දෙවු බත්හුළු සහිත ජලය ගමෙහි (ගෙවල් අතුරු) නො දමියැයුතු.

ඇතුළු ගමින් පෙරළා එන සකසා විසින් (මෙසේ පිළිපැදිය යුතු.) පළමු කොට නවක මහණුන් විසින් පෙරළා ඉයැයුතු, ස්ථවිර මහණුන් විසින් පසු ව ඉයැයුතු. සුපිළිසත්ව ගමැ යා යුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළු ඇස් ඇති වැ ගමැ යා යුතු. සිවුර ඔසොවාගෙන ... මහහඬින් සිනාසිසි ගමැ නො යායුතු. නිහඩ වැ ගමැ යායුතු. කය සොලවමින් ... අත් සොලවමින් ... හිස සොලොවමින් ... ඉහැ අත ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙවැ ... උත්කුටුක වැ ගමැ නො යායුතු.

මහණෙනි, යම්සේ භික්ෂූන් විසින් බොජුන්හලා පැවැතිය යුතු ද, මේ ඒ බොජුන්හලා වන යැ" යි වදාළසේක.

## පිණ්ඩවාරික වතක.

1. තෙන බො පන සමයෙන පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුතතිව්ඤා දුප්පාරුතා අනාකප්පමංකතා පිණ්ඩාය වරනති. අසලලකෙබ්බාපි නිවෙසනං පටිසන්ති අසලලකෙබ්බාපි නික්ඛමනති. අතිසහසාපි පටිසන්ති. අතිසහසාපි නික්ඛමනාති. දතිදුරෙපි තිට්ඨනති. අවවාසනෙහපි තිට්ඨනති. අතිවිරමෙ තිට්ඨනති. අතිලුහ්ලමෙ නිවත්තනති.

අඤ්ඤතරොපි පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු අසලලකෙබ්බා නිවෙසනං පාවිසි. සො ච දාරං මඤ්ඤොනො අඤ්ඤතරං ඔවරකං පාවිසි. කස්මිං ච ඔවරකෙ ඉත්ථ නග්ගා උත්තානා නිපන්නා හොති. අද්දසා බො සො භික්ඛු තං ඉත්ථ නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ‘නයිදං දාරං, ඔවරකං ඉදං’ති තඤ්ඤා ඔවරකා නික්ඛමී. අද්දසා බො තස්සා ඉත්ථායා සාමිකො තං ඉත්ථ නග්ගං උත්තානං නිපන්නං. දිස්වාන ඉමිනා මෙ භික්ඛුනා පජාපති දුසිතාති තං භික්ඛුං ගහෙතො ආකොටෙසි.

අථ බො සා ඉත්ථ තෙන සද්දෙන පටිච්ඡින්නිතො තං පුරිසං එතදවොච: “කිසස ඤං අයා ඉමං භික්ඛුං ආකොටෙසි”ති.

“ඉමිනාසි ඤං භික්ඛුනා දුසිතා”ති.

“නාහං අයා ඉමිනා භික්ඛුනා දුසිතා. අකාරකො සො භික්ඛු”ති තං භික්ඛුං මුඤ්ඤාපෙසි.

අථ බො සො භික්ඛු ආරාමං ගතො භික්ඛුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අප්ථව්වා සතතුට්ඨා ලස්සනො කුක්ඛච්චකා සික්ඛාකාමා, තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: කරං හි නාම පිණ්ඩවාරිකා භික්ඛු දුතතිව්ඤා දුප්පාරුතා අනාකප්පමංකතා පිණ්ඩාය වරිස්සනති. අසලලකෙබ්බාපි නිවෙසනං පටිසිස්සනති, අසලලකෙබ්බාපි නික්ඛමිස්සනති, අතිසහසාපි පටිසිස්සනති, අතිසහසාපි නික්ඛමිස්සනති. අතිදුරෙපි තිට්ඨස්සනති. අවවාසනෙහපි තිට්ඨස්සනති. අතිවිරමෙ තිට්ඨස්සනති. අතිලුහ්ලමෙ නිවත්තස්සනති.

අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.

“සචං කිර භික්ඛවෙ -පෙ-” “සචං හගවා.”

## පිණ්ඩවාරික වත

1. එ යමයෙහි පිණ්ඩවාරික භික්ෂු නො සකසා හැන්දහ, නො සකසා පෙරවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණිස හැසිරෙත්, නො සලකා ද ගෙට පිවිසෙත්, නො සලකා ද ගෙන් නික්මෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද ගෙට පිවිසෙත්, ඉතා හදිසියෙන් ද, නික්ම යෙත්, ඉතා ඇත්හි ද, සිටිත්, ඉතා ළඟ ද සිටිත්, ඉතා බොහෝ වේලා ද සිටිත්, ඉතා වහා ද පෙරළා යෙත්.

එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් ද නො සලකා ගෙයකට පිවිසියේ ය. හේ දෙර යැ යි වරදවා සිතනුයේ, එක්තරා ඇතුළු ගෙයකට පිවිසියේ ය. ඒ ඇතුළුගෙහි ද ස්ත්‍රියක් නග්න වැ උඩුකුරු වැ වැද හොත්තී වේ. ඒ මහණ නග්න වැ උඩුකුරු වැ හොත් ඒ ස්ත්‍රිය දුටුයේ ම ය. දක “මේ දෙරකඩ නො වේ. මේ ඇතුළු ගෙයෙකැ” යි සිතා ඒ ඇතුළු ගෙයින් නික්මියේ ය. ඒ ස්ත්‍රියගේ සැමියා නග්න වැ උඩුකුරු වැ හෝනා ඒ ස්ත්‍රිය දක “මේ මහණහු විසින් මා බිරිය දුෂිත වූවා” යි සිතා ඒ මහණහු අල්ලාගෙන තැළී ය.

ඉක්බිති ඒ ස්ත්‍රී ඒ හඬින් පිබිද ‘සාමිනි, ඔබ මේ වහන්දෑට කුමට තළන් ද’ යි ඇසුවා ය.

‘මේ මහණ විසින් තෝ දුෂිත වීහි’ යි හේ කීව.

“ඔ ‘සාමිනි, මේ මහණ විසින් මම දුෂිත නො වීමි, හෙතෙම වරදක් නො කෙළෙකැ” යි කියා ඒ මහණහු මුදවාලූ ය.

ඉක්බිති ඒ මහණ අරම් ගොස් භික්ෂුනට මෙ පවත් යැලකෙළේ ය. අල්පෙව් සතතුන්ට ලඟ් සුළු වරදෙහි ද කුකුස් කරන යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් පිණ්ඩ-වාරික භික්ෂු නො සකසා හැන්දහ, නො සකසා පෙරවියාහු, භික්ෂු ආකල්පයෙන් යුක්ත නො වූවාහු පිටු පිණිස හැසිරෙන්නාහු ද, නො සලකා ගෙවලට පිවිසීමත් ගෙයින් නික්මීමත් කරන්නාහු ද, ඉතා වහා පිවිසෙන්නාහු ද, ඉතා වහා ගෙන් නික්මෙන්නාහු ද, ඉතා ඇත්හින් සිටින්නාහු ද, ඉතා ළඟින් සිටින්නාහු ද, ඉතා බොහෝ වේලාත් සිටින්නාහු ද, ඉතා වහාත් නික්ම යන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

එ කලා ඒ වහන්දෑ මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යැල කළාහ.

“මහණෙනි, සැබෑ ද” ... යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රච්චිත් සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සත්‍ය යැ” යි ඒ භික්ෂුහු කීහ.

විගරහිතා ධම්මං කථං කතා හිතා ආමනෙතාසි: “තෙන හි  
හිතඛවෙ පිණ්ඩවාරිකානං හිතානුනං වග්ගං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා  
පිණ්ඩවාරිකෙහි හිතානුහි වග්ගං වග්ගං.”

2. “පිණ්ඩවාරිකෙන හිතඛවෙ හිතානුනං ඉදනි ගාමං පටිසික්ඝාමීති  
නිමණ්ඩලං පටිච්ඡාදෙනෙන පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතා කායබන්ධනං  
බන්ධනා සගුණං කතා සඤ්ඤාපිටියො පාරුපිතා ගණකං පටිවුඤ්ඤානා  
ධොවිතා පතං ගහෙතා සාධුකං අතරමානෙන ගාමො උච්ඡි-  
තබ්බො. සුපටිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගතානබ්බං. සුසංවුතෙන -පෙ-  
ඔක්ඛිත්තවකානුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය  
-පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායප්පවාලකං -පෙ- න බාහුප්ප-  
වාලකං -පෙ- න සීසප්පවාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න  
ඔගුණධිතෙන -පෙ- න උක්ඛිටිකාය අනාරසරෙ ගතානබ්බං.

නිවෙසනං පටිසනෙතා සලලකෙතබ්බං, ‘ඉටිනා පටිසික්ඝාමී  
ඉටිනා නිකම්මික්ඝාමීති. නාතිසහසා පටිසිතබ්බං. නාතිසහසා නිකම්මි-  
තබ්බං. නාතිදුරෙ යාතබ්බං. නාවිදාසනෙතා යාතබ්බං. නාතිවිර-  
යාතබ්බං. නාතිලභ්‍යකං නිවර්තනබ්බං. ධීතකෙන සලලකෙතබ්බං  
හිතඛං දතුකාමා වා අදතුකාමා වානි. සවෙ කමුච්ඡං වා නිකම්මපති  
ආසනා වා වුට්ඨාති කට්ඨජුං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති  
යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතබ්බං. හිතඛාය දියමානාය වාමෙන  
හතෙත සඤ්ඤාපිටි උච්චාරෙතා දක්ඛිණෙන හතෙත පතං පණාමෙතා  
උගොහි හතෙති පතං පටිග්ගහෙතා හිතඛා පටිග්ගහෙතබ්බං,  
න ව හිතඛාදිකාය මුඛං උලෙලාකෙතබ්බං.

සලලකෙතබ්බං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වානි. සවෙ  
කට්ඨජුං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා ‘දතුකාමා-  
වියා’ති<sup>1</sup> යාතබ්බං. හිතඛාය දිනගාය සඤ්ඤාපිටියා පතං පටිච්ඡාදෙතා  
සාධුකං අතරමානෙන නිවර්තනබ්බං.

3. සුපටිච්ඡනෙන අනාරසරෙ ගතානබ්බං. සුසංවුතෙන -පෙ-  
ඔක්ඛිත්තවකානුනා -පෙ- න උක්ඛිත්තකාය -පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය  
-පෙ- අප්පසද්දෙන -පෙ- න කායප්පවාලකං -පෙ- න බාහුප්ප-  
වාලකං -පෙ- න සීසප්පවාලකං -පෙ- න බම්බකතෙන -පෙ- න  
ඔගුණධිතෙන -පෙ- න උක්ඛිටිකාය අනාරසරෙ ගතානබ්බං.

1. දතුකාමසාති - සායා.

භාගාවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දුහුම් කරා කොට, භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් පිණිඳුවාරික භික්ෂුන් විසින් යම්සේ පැවතියයුතු ද, එසේ පවතිනු පිණිස පිණිඳුවාරික භික්ෂුවාට වත් පනවන්නෙමි” යි (වදුරා පහන දැක්වෙන වත් පැනැවූ සේක:)

2. “මහණෙනි, පිණිඳුවාරික මහණහු විසින් ‘දූන් ගමට පිටි-සෙන්නෙමි’ යි සලකා තෙමඩුලු වසා හැඳ කාබහන බැඳ, සගුණ කොට සහළසිවුරු පෙරෙවැ ගැටය වටු වැ අවුණා, පාත්‍රය සෝද අතින් ගෙන, මනා කොට, නො යුහුසුලු වැ ගමට පිළිසියැයුතු. සුපිළිසන් වැ ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු. සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ, ... එසැවූ සිවුරෙන් නො යුතු වැ ... මහසිනා නැති වැ ... නිහඬ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... අත් නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ .. උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.

ගෙයකට පිටිසෙන මහණහු විසින් ‘මේ මහින් පිටිසෙන්නෙමි, මේ මහින් නික්මෙන්නෙමි’ යි සැලකියැයුතු. ඉතා වහා නො පිටිසියැයුතු, ඉතා වහා නො නික්මියැයුතු, ඉතා දුරු නො සිටියැයුතු, ඉතා ළඟා නො සිටියැයුතු, ඉතා බොහෝ වේලා නො සිටියැයුතු, ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටියහු විසින් ‘භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තාහු ද, නො දෙනු කැමැත්තාහු ද’ යන්න සැලකියැයුතු (විමැසුම් ඇති වැ සිටියැයුතු), ඉදින් ගෙහි ඉන්නා ස්ත්‍රී හෝ පුරුෂයා තමා කරමින් තුඩු කාර්යය බහා තබයි ද (නවත්තයි ද), අස්නෙන් හෝ නැගී සිටී ද, සැන්දක් හෝ අල්ලයි ද, බඳුනක් හෝ අල්ලයි ද, පසෙක තබයි ද, දෙනු කැමැත්තවුන් මෙනැ යි සලකා එතැනින් නො ගොස් සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කල්හි වම් අතින් සහළ සිවුර ඔසවා දකුණතින් පාත්‍රය යොමු කොට දැතින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගතයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු.

‘සුපසක් දෙනු කැමැති ද නො කැමැති ද’ යි යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් හැන්දක් හෝ අල්ලා ද, බඳුනක් හෝ අල්ලා ද, පසෙක හෝ තබා ද, ‘දෙනු කැමැත්ති වනැ’ යි එහි ම රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා යුහුසුලු නො වී මනා ව පෙරළා යායුතු.

3. සුපිළිසන් වැ ඇතුළු ගමැ (ගෙවල් අතුරැ) යායුතු සුසංවාත වැ ... යටට හෙළැ ඇස් ඇති වැ ... සිවුර ඔසොවා නො ගෙන ... සිනා සිමෙන් තොර වැ ... නිහඬ වැ ... කය නො සොලොවමින් ... අත් නො සොලොවමින් ... හිස නො සොලොවමින් ... ඉහැ අත් නො ගසා ගෙන ... හිස වසා නො පෙර වැ ... උත්කුටිකයෙන් තොර වැ ගමැ යායුතු.



යො පඨමතරං ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති තෙන ආසනං පඤ්ඤාපෙතඛං, පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකඛිපිතඛං. අවකතාරපාති ධොවිතා උපට්ඨාපෙතඛං. පානියං පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතඛං. යො පඨා ගාමනො පිණ්ඩාය පටික්ඛමති, සචෙ හොති භුක්තාවසෙසො, සචෙ ආකඛිති භුක්ඤ්ඤාතඛං. නො චෙ ආකඛිති අප්පහරිතෙ වා ඡබ්බෙතඛං. අප්පාණකෙ වා උදකෙ ඔපිලාපෙතඛං.

තෙන ආසනං උඤ්චිතඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතඛං. අවකතාරපාති ධොවිතා පටිසාමෙතඛං. පානියං පරිභොජනියං පටිසාමෙතඛං. හත්තග්ගං සමමජ්ඣිතඛං. යො පක්ඛනි පානියසටං වා පරිභොජනියසටං වා වජ්ජිසටං වා රික්තං තුච්ඡං තෙන උපට්ඨාපෙතඛං. සචස්ස හොති අවිසස්සං හස්ථිකාරෙන දුතියං ආමනෙතො හස්ථිලඞ්ඝකෙන උපට්ඨාපෙතඛං, න ච තප්පව්චයා වාචා භිඤ්ඤාතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ පිණ්ඩවාරිකානං භික්ඛුනං වත්තං යථා පිණ්ඩවාරිකෙහි භික්ඛුහි වතතිතඛිකන්ති.”

### ආරඤ්ඤිකවත්තං

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්භුලා භික්ඛු අරඤ්ඤි විහරන්ති. තෙ නෙව පානියං උපට්ඨාපෙත්ති. න පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙත්ති. න අග්ගිං උපට්ඨාපෙත්ති. න අරණිසභිතං උපට්ඨාපෙත්ති. න නකඛිත්තපදනි ජානන්ති. න දිසාභාගං ජානන්ති. චොරා තස්ම ගහතො තෙ භික්ඛු එතදවොචු: ‘අස්මි හතෙන පානියන්ති.’

‘නස්මාච්චසො’ති.

‘අස්මි හතෙන පරිභොජනියන්ති.’

‘නස්මාච්චසො’ති.

‘අස්මි හතෙන අග්ගිති.’

‘නස්මාච්චසො’ති.

‘අස්මි හතෙන අරණිසභිතන්ති.’

යමෙක් වඩා පළමුවෙන් ගමෙන් පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා එයි ද, ඔහු විසින් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය, පාපුටුව, නො සේදූ පා තබන ලැලි කඩ එළවා තැබියැයුතු (ලං කොට තැබියැයුතු). අතිරේක ආහාර බහාලන බිඳුන සෝද එළවියැයුතු. පැන් ද පරිභෝග ජලය ද එළවියැයුතු. යමෙක් හැමට පසු ව ගමෙන් පිඩු සිභා පෙරළා එයි ද, වළඳා ඉතිරි බොජුන් ඇත් නම්, කැමැත්තේ නම් වැළඳියැයුතු. නො කැමැත්තේ නම්, නිල් තණ නැති තැනෙක දෑවියැයුතු. පණුවන් නැති දියෙහි හෝ පාකර හැරිය යුතු.

ඔහු විසින් අසුන් ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, නො දෙඩූ පා තබන ලැලිකඩ සුරැකි කොට තැබියැයුතු බොජුන්හල ඇමැන්දයුතු. යමෙක් පැන් කළය හෝ පරිභෝග දිය බහාලන කළය හෝ වැසිකිළියේ දිය තබන කළය හෝ දිය අවසන් ව, හිස් ව තුඩුණා දක්නේ ද ඔහු විසින් එය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් එය ඔහු විසින් තනි ව කළ නො හැකි වේ ද, හස්ත විකාරයෙන් (අත වැනිමෙන්) දෙවැන්නකු අමතා (දෙදෙනා ම එකතු ව) අත්වලින් ඔසොවා එළවා තැබියැයුතු. එ කරුණින් වාග්හෙදය නො කළයුතු (කථා නො කළයුතු.)

මහණෙනි, යම්සේ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන් විසින් පැවැතියැයුතු ද, මේ ඒ පිණ්ඩවාරික භික්ෂූන්ගේ වත යි”.

### ආරණ්‍යක වත්

4. එ සමයෙහි චූනාහි බොහෝ භික්ෂූහු වෙනෙහි වෙසෙත්. ඔහු පැන් නො ම එළවා තබත්. පරිභෝග ජලය නො ම එළවා තබත්. ගිනි නො ම එළවා තබත්. උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු එළවා නො තබත්. නකත්පද නො දනිත්. දිශාභාග නො දනිත්. සොරු එහි ගොස්, ‘වහන්ස පැන් ඇත් ද’ යි විචාරත්.

ඒ භික්ෂූහු, ‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි කියත්.

‘වහන්ස, පරිභෝග ජලය ඇත් ද’ යි අසත්.

‘නැත, ඇවැත්නි’ යි භික්ෂූහු කියත්.

‘වහන්ස, ගිනි ඇද්ද’ යි අසත්.

‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි භික්ෂූහු කියත්.

‘උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු ඇද්ද’ යි ඔහු අසත්.

‘නස්වාච්චසොති.’

‘අස්සී හතොත නකඛක්ඛපදුනි’ති.

‘න ජානාම ආච්චසො’ති.

‘අස්සී හතොත දියාභාගනි.’

‘න ජානාම ආච්චසො’ති.

‘කෙනජ්ජ හතොත යුක්තනි.’

‘න ඛො මයං ආච්චසො ජානාමා’ති.

‘කතමායං හතොත දියා’ති.

‘න ඛො මයං ආච්චසො ජානාමා’ති.

අප්ඵ ඛො තෙ වොරා “නෙවිවෙසං පානියං අස්සී, න පරි-  
භොජනියං අස්සී, න අග්ගි අස්සී, න අරණියභිතං අස්සී, න  
නකඛක්ඛපදුනි ජානනි, න දියාභාගං ජානනි. වොරා ඉමෙ  
නයිමෙ භික්ඛු”ති ආකොටෙතො පකකම්භු. අප්ඵ ඛො තෙ භික්ඛු  
භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙසුං. භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරො-  
චෙසුං. අප්ඵ ඛො හගවා එතස්මිං නිදුගො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං.  
කප්ඵං කතො භික්ඛු ආමනොසි: “තෙන හි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤිකානං  
භික්ඛුනං වතං පඤ්ඤපෙසසා”ම් යථා ආරඤ්ඤිකෙහි භික්ඛුහි  
වතතිතඛං:

5. “ආරඤ්ඤිකෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනා කාලසෙසව උට්ඨාය  
පත්තං ඵවිකාය පකඛිපිතො අංසෙ ආලග්ගෙතො විවරං ඛනෙකි කරිතො  
උපාහනා ආරොහිතො දුරුහණිඤං මත්ඤ්ඤාහණිඤං පටිසාමෙතො  
දුරාරවානපානං ඵකෙතො සෙනාසනා ඔහරිතඛං. “ඉදනි ගාමං  
පට්ඨිසසාමි”ති. උපාහනා ඔමුඤ්ඤිතො නිවං කතො පපොථොටෙතො  
ඵවිකාය පකඛිපිතො අංසෙ ආලග්ගෙතො නිමණ්ඩලං පටිව්ඡාදෙනෙන  
පරිමණ්ඩලං නිවාසෙතො කායබන්ධනං බන්ධිතො සගුණං කතො  
සඤ්ඤාටියො පාරුපිතො ගණිතං පටිමුඤ්ඤිතො ධොවිතො පත්තං  
ගහෙතො සාධුකං අතරමානොත ගාමො පටිසිතඛං. සුපටිච්ඡන්තො  
අනතරසරෙ ගන්තඛං. සුසංවුතො -පෙ- ඔකඛික්ඛවක්ඛුනා -පෙ-  
න උකඛික්ඛකාය -පෙ- න උජ්ජග්ගිකාය -පෙ- අප්පසඤ්ඤා  
අනතරසරෙ ගන්තඛං. න කායප්පවාලකං -පෙ- න බාහුප්පවාලකං -පෙ-  
න සීසප්පවාලකං -පෙ-න බම්බකතො -පෙ-න ඔගුණිකො -පෙ-න  
උකඤ්චිකාය අනතරසරෙ ගන්තඛං.

‘ඇවැත්නි, නැතැ’ යි භික්ෂුහු කියත්.

‘වහන්ස, නකත්පද ඇද්ද (දැනිවු දෑ)’ යි සොරු අසත්.

‘නො දැනිවු ඇවැත්නි’ යි භික්ෂුහු කියත්.

‘වහන්ස, දිශාභාග ඇද්ද (දැනිවු දෑ)’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, නො දැනිවු’ යි භික්ෂුහු කියත්.

‘වහන්ස, අද කවර නැකතෙකින් යුක්ත දෑ’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දැනිවු’ යි භික්ෂුහු කියත්.

‘වහන්ස, මේ කවර නම් දිශාවෙක් දෑ’ යි සොරු අසත්.

‘ඇවැත්නි, අපි නො දනුවෙමු’ යි භික්ෂුහු කියත්.

එ කල්හි සොරු, “මොවුන් වෙත පැත්තො වැට, පරිභොග දිය නො මැන, ගිනි නොමැන, උපකරණ සහිත ගිනිගානා දඬු නො මැන, නකත්පද නො දැනිත්, දිශාභාගය නො දැනිත්, මොහු භික්ෂුහු නො වෙත්, මොහු සොරුහ” යි ඒ භික්ෂුන් තළා පෙළා නික්මැ ගියාහ. ඉක්බිති ඒ මහණහු මහණුන්ට මෙ පවත් දැන්වූහ. ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. එ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි දූහැමි කථා කොට “මහණෙනි, එසේ වී නම් ආරණ්‍යක භික්ෂුන් විසින් පැවතියැයුතු පරිදි ඔවුන්ට වත් පනවන්නොමි” යි වදා, මතු දැක්වෙන වත් පැනවූහ:

5. “මහණෙනි, ආරණ්‍යක භික්ෂුහු විසින් කලින් ම නැගී සිට, පාත්‍රය පසුච්චියෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා ගෙන සිටුවර කරෙහි කොට (කරට දමා ගෙන) පාවහන් නැග, දූව බඩු ද මැටි බඩු ද තැන්පත් කොට තබා දෙරවල් හා වානවුළු වසා, දැන් ගමට පිටිසෙන්නෙමි යි සිතා සෙතෙහෙත් බැස්සයුතු. පාවහන් මුදු පහන් කොට ගසා දමා, උට්ඨාසයෙහි බහා, දසරුවෙහි එල්ලා, තුන්මඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබනන බැඳ සගුණ කොට සහළ සිටුවරු පෙරෙව් ගැටවටු ගන්වා, පාත්‍රය සෝද ගෙන මොනොවට යුහුසුලු නො වැ ගමට පිටිසියැයුතු. සුපිළිසන් වැ ඇතුළුගමැ යායුතු. සුසංවාත වැ ... යටට ගෙළු ඇස් ඇති වැ ... සිටුවර ඔසොවා නො ගෙන ... ධනාසීමෙන් තොර වැ ... නිහඬ වැ ගමෙහි යායුතු. කය සොලොවමින් නො යායුතු ... අත් සොලොවමින් ... හිස සොලොවමින් .. ඉහැ අත් ගසා ගෙන ... හිස වසා පෙරෙව් වැ ... උන්කුටිකායෙන් ගමැ නො යා යුතු.

නිවෙසනං පටිසන්තනන සලලකෙබ්බකං 'ඉමිනා පටිසිසසාමි ඉමිනා නිකබ්බසාමීති. නාතිසහසා පටිසිතබ්බං. නාතිසහසා නිසබ්බිතබ්බං. නාතිදුරේ යාතබ්බං. න අභිචාසනෙන යාතබ්බං. නාතිවිරං යාතබ්බං. නාති-ලභ්‍යං නිවත්තිතබ්බං. ධීතකෙන සලලකෙබ්බකං 'හිසබ්බං දතුකාමා වා අදතුකාමා වා'ති. සචෙ කලමං වා නිකබ්බපති ආසනා වා වුට්ඨාති කටච්ඡුං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතබ්බං. හිසබ්බාය දියමානාය වාමෙන හඤ්ඤා සමසාපිං උච්චාරෙත්වා දකඤ්ඤෙන හඤ්ඤා පතනං පණාමෙත්වා උභොගි හඤ්ඤි පතනං පටිග්ගහෙත්වා හිසබ්බා පටිග්ගහෙතබ්බා. න ච හිකබ්බාදයිකාය මුඛං උලෙලාකෙණ්ඩකං. සලලකෙබ්බකං සුපං දතුකාමා වා අදතුකාමා වාති. සචෙ කටච්ඡුං වා පරාමසති භාජනං වා පරාමසති යපෙති වා දතුකාමා වියාති යාතබ්බං. හිසබ්බාය දිනනාය සබ්බසාපියා පතනං පටිච්ඡාදෙත්වා සාධුතං අනරමානෙන නිවත්තිතබ්බං. සුපට්ඨස්සොගන අනාරසරෙ ගන්තබ්බං -පෙ- න උකඤ්චි-කාය අනාරසරෙ ගන්තබ්බං.

ගාමකො නිකබ්බිත්වා පතනං ඵවිකාය පකඤ්චිත්වා අංසෙ ආල-ග්ගෙත්වා විවරං සබ්බරිත්වා සීසෙ කරිත්වා උපාහනං ආරොහිත්වා ගන්තබ්බං.

6. ආරඤ්ඤිකෙන හිකබ්බෙව හිකබ්බනා පාතියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. අග්ගි උපට්ඨාපෙතබ්බං. අරණියගිතං උපට්ඨාපෙතබ්බං. කතනරුණේඤ්ඤා උපට්ඨාපෙතබ්බං. නකබ්බතපදනි උග්ගහෙතබ්බාති සකලාති වා එකදෙසාති වා. දියාකුසලෙන භවිතබ්බං. ඉදං ඛො හිකබ්බෙව ආරඤ්ඤිකානං හිකබ්බනං වග්ගං යථා ආරඤ්ඤි-කෙහි හිකබ්බිති වතතිතබ්බන්ති."

### සෙනාසනවතනං

7. තෙන ඛො පන සමයෙන සම්භුලා හිකබ්බා අජ්ඣායාකාසෙ විවරකලමං කරොන්ති. ඡබ්බගගියා හිකබ්බා පටිවාතෙ පඬගණේ<sup>1</sup> සෙනාසනං පඤ්චාටෙසුං. හිකබ්බා රජෙන ඔකිරිසිංසු. යෙ තෙ හිකබ්බා අපඤ්ච්ඡා සන්තුට්ඨා ලජ්ජිතො කුකඤ්චිකා සිකබ්බාකාමා තෙ උජ්ඣායන්ති ටියන්ති විපාවෙන්ති: "කථං හි නාම ඡබ්බගගියා හිකබ්බා පටිවාතෙ පඬගණෙ සෙනාසනං පඤ්චාටෙසුන්ති හිකබ්බා රජෙන ඔකිරිසිංසුති".

1. අඬගණෙ - මජ්ඣ.

ගෙයකට පිවිසෙන්නාහු විසින් 'මේ තැනින් පිවිසෙන්නෙමි, මේ තැනින් නික්මෙන්නෙමි' යි සැලකියැයුතු, ඉතා යුහු වැනො පිවිසියැයුතු, ඉතා යුහු වැනො නික්මියැයුතු, ඉතා දුර නො සිටියැයුතු, ඉතා ළඟ නො සිටියැයුතු, ඉතා බොහෝ වෙලා නො සිටියැයුතු, ඉතා වහා පෙරළා නො යායුතු. සිටැගත්තහු විසින් 'භික්ෂාව දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු නො කැමැත්තී ද' යන්න සලකා බැලියැයුතු. ඉදින් කරමින් තුබුණු කාර්යය නවතාලයි නම් හෝ අස්නෙන් නැගී සිටි නම් හෝ සැන්දක් අත ගා නම් හෝ බදුනක් අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දෙනු ලබන කලා වමනින් සහළ සිවුර ඔසොවා දකුණතින් පාත්‍රය ඉදිරියට යොමු කොට දැනින් ම පාත්‍රය ගෙන භික්ෂාව පිළිගනුයුතු. භික්ෂාව දෙන්නියගේ මුහුණ නො බැලියැයුතු. සුප දෙනු කැමැත්තී ද දෙනු උනා කැමැත්තී ද යන්න සැලකියැයුතු. ඉදින් සැන්දක් හෝ භාජනයක් හෝ අල්ලයි නම් හෝ තබයි නම් හෝ 'දෙනු කැමැත්තියක මෙනැ' යි සලකා රැඳී සිටියැයුතු. භික්ෂාව දුන් කල්හි සහළ සිවුරින් පාත්‍රය වසා ගෙන මනා කොට නො යුහු ව පෙරළා යායුතු. සුපිළිසන් වැ ගම් තුළ යායුතු ... උත්කුටිකායෙන් ගමැ නො යායුතු.

ගමින් නික්මැ පාත්‍රය පසුමිබියෙහි බහා උරෙහි එල්ලාගෙන සිවුර හකුළා හිසෙහි කොට, වහන් නැග යායුතු.

6. මහණෙනි, ආරණ්‍යක මහණහු විසින් පැන් එළවියැයුතු. පරිභොග ජලය එළවියැයුතු. ගිනි එළවියැයුතු. උපකරණ සහිත ගිනිගාන දඬු එළවියැයුතු. සැරයටිය එළවා තැබියැයුතු. සියලු ම හෝ එක් කොටසක් හෝ නානත්පද උගතයුතු. දිශා දැනීමෙහි දක්ෂ වියැයුතු. මහණෙනි, මේ වනාහි ආරණ්‍යක භික්ෂුන් විසින් පැවතියයුතු සේ වූ ආරණ්‍යක භික්ෂුන්ගේ වනැ" යි වදළ සේක.

### සෙනසුන් වත්

7. එ සමයෙහි වනාහි බොහෝ භික්ෂුහු එළිමහනෙහි හිඳ සිවුරුවම් (සිවුරු මැහිම් ආදී කටයුතු) කෙරෙත්. සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳ පුටු ගසා දමුව. භික්ෂුහු දුහු-විල්ලෙන් වැකුණාහ. අල්පෙව් වූ යතතුප්ට වූ ලප් වූ කුකකුචක වූ ශික්ෂා කැමැති වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු "කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳ පුටු ගසා දමත් ද භික්ෂුහු දුවිල්ලෙන් වැකුණාහු යි ලාමක කොට සිතත්, නිකු කෙරෙත්. නො ගුණ පතුරුවත්."

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගචන්තා එකමඤ්ඤාං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ ඡබ්බගග්ගිං භික්ඛු පටිචානෙ පඤ්ඤාං සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙසුං භික්ඛු රජෙන ඔකිරිසිංසුති.

“සච්චං හගවා.” ... විහරන්තා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතස්සි. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සෙනාසනාවන්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා භික්ඛුහි සෙනාසනෙ වත්තිතබ්බං.”

8. “යසම්ච විහාරෙ විහරති සච්චෙ සො විහාරො උක්ඛ්‍යාපො හොති, සච්චෙ උක්ඛ්‍යහති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙතොනන පඨමං පත්තව්වරං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බං. තිස්සිදාපච්චිකුරුණං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බං හිසි බිලොහනං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බං ටෙක්ඛවා නිචං කතා සාධුතං අපරිසංසනොනා අසඤ්ඤාචරොනොනා කචාචපිට්ඨං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බො. පිඨං නිචං කතා සාධුතං අපරිසංසනොනා අසංසච්චොනොනා කචාචපිට්ඨං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බං. ලෙඤ්ඤාපට්ඨාදකා නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බො. බෙළුමචුලොනො නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බො. අපසෙසනඵලකං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බං. භූමිකුරුණං යථා පඤ්ඤන්තං සලලකෙඛකං නිහරිතා එකමග්ගා නික්ඛිපිතබ්බං.

සච්චෙ විහාරෙ සත්තානකං හොති උළෙලාකා පඨමං ධ්‍යානෙතබ්බං. ආලොකසාධකණ්ණිකානා පමජ්ජිතබ්බං.<sup>1</sup> සච්චෙ ගෙරුකපරිකල්පකතා භික්ඛි කණ්ණිකානා හොති, වොළකං තෙලෙකා පිළෙකා පමජ්ජිතබ්බො. සච්චෙ කාලවණ්ණකතා භූමි කණ්ණිකානා හොති, වොළකං තෙමෙකා පිළෙකා පමජ්ජිතබ්බො. සච්චෙ කාලවණ්ණං තතා හොති භූමි උදුකෙන පරිපෙච්චාසිතවා පරිපෙච්චාසිතවා පමජ්ජිතබ්බං. ටා විහාරො රජෙන උග්ගඤ්ඤිති. සඤ්ඤාරං විවිතිතා එකමග්ගා ඡබ්බතබ්බං. න භික්ඛුසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙතබ්බං. න විහාරසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙතබ්බං, න පානියසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙතබ්බං. න පරිභොජනියසාමනා සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙතබ්බං. න පටිචානෙ පඤ්ඤාංවෙතබ්බං.<sup>2</sup> සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙතබ්බං. අධොචානෙ සෙනාසනං පඤ්ඤාංවෙතබ්බං.

1. සමපජ්ජිතබ්බං - මජ්ඣං.

2. අභිග්ගණෙ - මජ්ඣං.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. “මහණෙනි, සවැගි මහණහු ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි ඇඳපුටු ගසා දමූහු ල. භික්ෂුහු දුහුටිල්ලෙන් වැකුණාහු ල. ඒ සැබෑ ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථමින් සේක.

“සැබැවැ භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුහු උත්තර දුන්හ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා, දෑහැටි කතා කොට භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, එසේ වී නම් සෙනසුනැ පැවැතිය යුතු පරිදි භික්ෂූනට සෙනසුන් වන පනවන්නෙමි”යි වද්‍යා මතු දක්වෙන වන පැනවූ සේක.

8. “යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැක්කේ නම් ශුද්ධ කළයුතු. වෙහෙර ශුද්ධ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාඩවුරු පිටත ගෙන ගොස් එක් පසෙක තැබියයුතු. නිසිදාය ද පසතුරුණ ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. බිස්ස ද කොට්ටය ද බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කවුළු පිටු (දෙරපළු පිටු) ද නොගාවමින් නො ගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කවුළුපිටු නොගාවමින් නො ගටමින් මොනවට බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. ඇඳ පා අලු බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. කපාටපාසාය (දෙර පළු පිටු) පහන් කොට මොනොවට කිසිවෙක ද නොගාවමින් නො ගටමින් බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබිය යුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු. හේන්තු වන පුවරුව බැහැර කොට එක් පසෙකැ තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුඩුණු පරිදි සලකා බැහැර කොට එක් පසෙක තැබියයුතු.

ඉදින් වෙහෙර මකුළු දෑල් වේ ද, පළමුවෙන් ඉහළ සිට පහතට ඉවත් කළයුතු. ආලෝකයන්හි භාගයෝ ද (ඇතුළත පිටතැ වූ වාබොනයන්හි දෙරපළු ද) කර්ණභාගයෝ ද (කාමරයේ ඇතුළත සතර කොන් ද) පිස දැමියයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කැරුණු බිත්තිය කුණු වැකියේ වී නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා පිසදැමියයුතු. ඉදින් බිම කළුපැහැ කරන ලද නම්, වෙහෙර දුට්ඨලෙන් නො වැකේවා යි (දුට්ඨලෙන් නොවැකෙනු පිණිස) දිය ඉස ඉස පිස දැමියයුතු. කසළ රැස්කොට එක් පසෙකැ දැමිය යුතු. භික්ෂූන් සමීපයෙහි සෙනසුන් නො ගසාදැමියයුතු. වෙහෙර සමීපයෙහි සෙනසුන නොගසාදැමියයුතු. බොන දිය සමීපයෙහි සෙනසුන නොගසා දැමියයුතු. පරිභොග ජලය සමීපයෙහි සෙනසුන නොගසා දැමියයුතු. ඉදිරි මිදුලෙහි උඩුසුළඟෙහි සෙනසුන නො ගසා දැමියයුතු. යටි සුළඟෙහි සෙනස්න නොගසා දැමියයුතු.



9. භූමමුත්තරණං එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා සොධෙත්වා පඤ්ඤාටෙත්වා අතිහරිත්වා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා සොධෙත්වා පඤ්ඤාටෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසනෙත්වා අසංසට්ටනෙත්වා කවාටපිට්ඨං අතිහරිත්වා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පීඨං එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා සොධෙත්වා පඤ්ඤාටෙත්වා නිවං කත්වා සාධුකං අපරිසංසනෙත්වා අසංසට්ටනෙත්වා කවාටපිට්ඨං අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. හිසිං බ්ලොහනං එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා සොධෙත්වා පඤ්ඤාටෙත්වා අතිහරිත්වා යථා පඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපච්චිත්තරණං එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා සොධෙත්වා පඤ්ඤාටෙත්වා අතිහරිත්වා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. ඛෙළුමලුකො එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථායානෙ යපෙතබ්බං. අපසෙසනඵලකං එකමනනං ඔත්තාපෙත්වා පමජ්ජිත්වා අතිහරිත්වා යථායානෙ යපෙතබ්බං.

පත්තවිවරං නිකඛිපිතබ්බං. පත්තං නිකඛිපනෙත්වා එකෙන හඤ්ඤානං පත්තං ගහෙත්වා එකෙන හඤ්ඤානං හෙට්ඨාමඤ්ඤාං වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසීත්වා පත්තො නිකඛිපිතබ්බං. න ච අනන්තරභිත්තාය භූමියා පත්තො නිකඛිපිතබ්බං. විවරං නිකඛිපනෙත්වා එකෙන හඤ්ඤානං විවරං ගහෙත්වා එකෙන හඤ්ඤානං විවරවංසං වා විවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිත්වා පාරතො අනන්තං ඔරතො හොගං කත්වා විවරං නිකඛිපිතබ්බං.

10. සචෙ පුරස්සීමා සරජා වාතා වායනති පුරස්සීමා වාතපානා ඵලෙතබ්බං. සචෙ පච්ඡීමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡීමා වාතපානා ඵලෙතබ්බං. සචෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵලෙතබ්බං. සචෙ දකුණිකා සරජා වාතා වායනති දකුණිකා වාතපානා ඵලෙතබ්බං. සචෙ සීතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං. රත්තං ඵලෙතබ්බං. සචෙ උණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵලෙතබ්බං. රත්තං විවරිතබ්බං.

සචෙ පරිවෙණං උක්ඛාපං හොති පරිවෙණං සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අග්ගිසාලා උක්ඛාපා හොති අග්ගිසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ වච්චකුට්ඨි උක්ඛාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බං. සචෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙතබ්බං. සචෙ ආවමනකුඤ්ඤා උදකං න හොති ආවමනකුඤ්ඤා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

9. බුමුතුරුණ එක් පසෙක අව්වේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබූ පරිදි ම පැනවියැයුතු. ඇද පා අළු එක් පසෙක අව්වේ වියලා පියදමා ඇතුළතට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. ඇද එක් පසෙක අව්වේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාට පෘෂ්ඨයෙහි නොගාවා නොගවා මනාකොට පනවා තුබුණු පරිදි මැනැවින් පැනවියැයුතු. පුටුව එක් පසෙක අව්වේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා පහන් කොට කපාට පෘෂ්ඨයේ නො ගාවා නොගවා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි මනා කොට පැනවියැයුතු. බිසි ද කොටට ද එක් පසෙක අව්වේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. නිසි-දනය ද පසතුරුණ ද එක් පසෙක අව්වේ වියලා ශුද්ධ කොට ගසාදමා ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. කෙළමලාව එක්පසෙක අව්වේ වියලා පියදමා ඇතුළට ගෙනගොස් තුබුණු තැන තැබියැයුතු. හේන්තුවන පුවරුව එක් පසෙක අව්වේ වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන තැබියැයුතු.

පාසිවුරු බහා තැබියැයුතු. පාත්‍රය බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පරාමර්ශනය කොට (අතගා විමසා) පාත්‍රය බහා තැබියැයුතු. කිසිවෙකින් නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුර බහා තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරුවස (සිවුර එල්ලන උණලිය) හෝ සිවුරැරැහැන (සිවුර එල්ලන ලනුව) හෝ පියදමා සිවුරේ කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

10. ඉදින් පෙරදිගැ වූ දුලි සහිත වාතයෝ හමත් නම් පෙරදිගට අයත් වාබොන (ජනෙල්) වැසියැයුතු. ඉදින් පැසිම් දිගට අයත් දුලිසහිත වාතයෝ හමත් නම් පැසිම්දිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියැයුතුහ. ඉදින් උතුරුදිගට අයත් දුලි සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරුදිගැ වූ වාබොනයෝ වැසියැයුතුහ. දකුණු දිගට අයත් දුලි සහිත සුළං හමා නම් දකුණුදිග වූ වාබොනයෝ වැසියැයුතුහ. උෂ්ණකාලය වී නම් වාබොනයෝ දහවල් වසා තැබියැයුතු. රැ විවෘත කළයුතු. ශීතකාලය වී නම් වාබොනයෝ රැ වසා තැබියැයුතු දහවල් විවෘත කළයුතු.

ඉදින් පිරිවෙන (විහාර ප්‍රාකාර අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දෙරැ කොටුව කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටත්හල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පැන් නො වී නම් පැන් එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් පරිභොගජලය නො වී නම් පරිභොගජලය එළවා තැබියැයුතු. ඉදින් ආවමනතුමිණියෙහි (වැසිකිළියේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නා ජලය බහාලන භාජනයෙහි) ජලය නො වී නම්, එහි ජලය වත් කළයුතු.

සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ විහරති න වුඤ්ඤා අනාප්පච්ඡා උදෙසො දුතඤ්ඤා න පරිපුච්ඡා දුතඤ්ඤා. න සජ්ඣායො කාතඤ්ඤා. න ධම්මොභාසිතඤ්ඤා. න පදිපො කාතඤ්ඤා. න පදිපො විජ්ඣාපෙතඤ්ඤා. න වාතපානා විවරිතඤ්ඤා. න වාතපානා ඵකෙතඤ්ඤා. සථෙ වුඤ්ඤාන සඤ්ඤා ඵකච්ඡායෙ චිත්තමති යෙන වුඤ්ඤා තෙන පරිවර්තනඤ්ඤා. න ච වුඤ්ඤා සංකාපිකණ්ණෙන සංවේතඤ්ඤා.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සේනාසනවත්තං යථා භික්ඛුහි සේනාසනෙ වානිතඤ්ඤාති”.

### ජනනාසරවත්තං

11. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං. ආරොපෙකා අග්ගිං දකා දාරං ඵකෙකා දාරෙ නිසිදනති. භික්ඛු උණ්භාහිතතතා දාරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතනති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජනො කුකුඤ්චකා සිකුඤ්ඤායා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං. ආරොපෙකා අග්ගිං දකා දාරං ඵකෙකා දාරෙ නිසිදිසසනති. භික්ඛු උණ්භාහිතතතා දාරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතනති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵකමකං ආරොචෙසුං.

“සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බගගියා භික්ඛු ජනනාසරෙ ථෙරෙහි භික්ඛුහි නිවාරියමානා අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං. ආරොපෙකා අග්ගිං දකා දාරං ඵකෙකා දාරෙ නිසිදනති. භික්ඛු උණ්භාහිතතතා දාරං අලභමානා මුච්ඡිතා පපතනති”

“සච්ච භගවා.” ... විගර්හිතවා ධම්මං කථං කකා භික්ඛු ආමනෙතසි:

“න භික්ඛවෙ ජනනාසරෙ ථෙරෙන භික්ඛුනා නිවාරියමානෙන අනාදරියං පටිච්ච පහුතං කථං. ආරොපෙකා අග්ගිං දුතඤ්ඤා. යො දුදෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංසස. න භික්ඛවෙ දාරං ඵකෙකා දාරෙ නිසිදිතඤ්ඤා. යො නිසිදෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛංසස.

ඉදින් වැඩි මහලු තෙර කෙනකු හා එක් වෙහෙර වසන්නේ නම් ඒ වැඩිමාලු තෙරුන් නො විවාරා, උදෙසාය නො දියයුතු (දෙශනා පෙළ නො ඉගැන්වියයුතු). අටුවාව නො කියැයුතු, සංක්‍ෂායනය (හැරීම) නො කළයුතු, බණ නො කියැයුතු. පහන නො දැල්වියැයුතු, පහන නො නිවියැයුතු. වාබොන නො විවරියැයුතු. වාබොන නො වැසියැයුතු. ඉදින් වැඩි මාලු තෙර නමක් හා එක් සක්මන් මළයෙහි සක්මන් කෙරේ නම්, වෘද්ධ භික්‍ෂු නම් යම් තැනෙක ද එ තැන දී පෙරළා ඉයැයුතු. වැඩිමහලු හෙණු සහළ සිවුරු කොනින් නො ගැටිය යුතු.

මහණෙනි, යම්සේ භික්ෂූන් විසින් සෙනස්නෙහි පැවතියැයුතු ද මේ භික්ෂූන්ගේ ඒ සෙනසුන් වත''යි.

### ජනනාසර වත

11. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණු ගිනිහල්ගෙහි දී සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු අනාදර ගෙරව නැති බැවින් බොහෝ දර නංවා (ගොඩ ගසා) ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර කඩා හිඳිත්. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් බොහෝ සෙයින් තැවුණාහු දෙර කඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙත්. අලෙපව්ෂ වූ සත්තුප්ට වූ ලජ්ජී වූ කුකුස් කරන්නාවූ සික කැමැත්තා වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණු ගිනිහල් ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු, අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩ ගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙරකඩට වී ඉන්නාහු ද, භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙරකඩ නො ලබන්නාහු මුසපත් වැ වැටෙතැ''යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ මහණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහ.

“මහණෙනි, සවැගි මහණු ගිනිහල්ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන්නාහු අනාදර බව නිසා බොහෝ දර ගොඩගසා ගිනි දල්වා දෙර වසා දෙර හිඳිත් ල. භික්ෂූහු උෂ්ණයෙන් අධික වැ තැවුණාහු දෙර නො ලබන්නාහු (පිටත යෑමට දෙර නාරින බැවින්) මුසපත් වැ ඇඳවැටෙත් ල. ඒ සැබෑ දෑයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබැවැ''යි ඔහු කීහ. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා, දහම් කතා කොට, භික්ෂූන් බණවා,

“මහණෙනි, ගිනිහල්ගෙහි සථිර භික්ෂූන් විසින් වළක්වනු ලබන මහණු විසින් අනාදර බව නිසා බොහෝ දර නංවා ගිනි නො දැල්වියැයුතු. යමෙක් ගිනි දල්වන්නේ නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, දෙර වසා දෙර නො හින්දියැයුතු. යමෙක් ඉදින්නේ වී නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ''යි වදළ සේක. (ඉක්බිති මෙසේ ද වදළ සේක):

12. “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනනාසරෙ වත්තං පඤ්ඤා-  
පෙක්ඝාමී යථා භික්ඛුහි ජනනාසරෙ වික්ඛිතං”.

“යො පඨමං ජනනාසරං ගව්ඡති, සචෙ ඡාරිකා උස්සන්තා හොති ඡාරිකා ඡංඛිතං. සචෙ ජනනාසරං උකලාපං හොති ජනනාසරං සමමුජ්ඣතං. සචෙ පරිහණං උකලාපං හොති පරිහණං සමමුජ්ඣතං. සචෙ පරිවෙණං උකලාපං හොති පරිවෙණං සමමුජ්ඣතං. සචෙ කොඨකො උකලාපො හොති කොඨකො සමමුජ්ඣතං. සචෙ ජනනාසරසාලා උකලාපා හොති ජනනාසරසාලා සමමුජ්ඣතං. වුණ්ණං සනෙහනං. මත්තිකා තෙමෙනං. උදකදෙණ්ණකාය උදකං ආසිඤ්චිතං. ජනනාසරං පටිසංතොන මත්තිකාය මුඛං මහෙඛ්ඛා පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතො ජනනාසරපීඨං ආදය ජනනාසරං පටිසිංඛං. න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ඡ නිසීදිතං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතං. සචෙ උස්සහති ජනනාසරෙ ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතං. ජනනාසරා නික්ඛමනොන ජනනාසරපීඨං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙතො ජනනාසරා නික්ඛමිතං. සචෙ උස්සහති උදකෙපි ථෙරානං භික්ඛුනං පරිකමමං කාතං. න ථෙරානං භික්ඛුනං පුරතො නභාසිතං. න උපරිතො නභාසිතං. නභාතෙන උත්තරනොන ඔත්තරනානං මහො දතං. යො පච්ඡා ජනනාසරා නික්ඛමති සචෙ ජනනාසරං වික්ඛලං හොති ධොවිතං. මත්තිකාදොණ්ණකං ධොවිතො ජනනාසරපීඨං පටිසාමෙතො අශ්ශිං විජ්ඣාපෙතො දාරං ථකෙතො පක්ඛමිතං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ භික්ඛුනං ජනනාසරවත්තං යථා භික්ඛුහි ජනනාසරෙ වික්ඛිතං”.

### වචකුට්ටකං

13. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු බ්‍රාහ්මණ ජාතිකො වචං කතො න ඉච්ඡති ආවමෙතුං කො ඉමං වසලං දුග්ගතං ආදිසිස්සතිති. තස්ස වචමග්ගෙ කිම් සණ්ඨාසී. අථ ඛො සො භික්ඛු භික්ඛුනං එතමස්ස ආරොචෙසී.

“කිමපන තං ආවුසො වචං කතො න ආවමෙසී”ති.

“ථවමාවුසො”ති.

12. “මහණෙනි, එසේ වී නම් භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි පැවතියයුතු පරිදි භික්ෂූනට ගිනිහල්ගෙහි වන පනවන්නෙමි”.

“යමෙක් පළමු කොට ගිනිහල්ගෙට යන්නේ ද, ඉදින් අළු ගොඩගැසී ඇත් නම් අළු බැහැර දමාලියයුතු, ඉදින් ගිනිහල්ගෙය කැලිකසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලි කසළ සහිත වේ නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිරිවෙන (ගිනි හල්) පවුරත් අතර පෙදෙස) කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දොර කොටුව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දයුතු. ගිනිහල්ගෙහි ශාලාව කැලිකසළ සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දයුතු. නානසුණු දියෙන් තෙමා ගලි කළයුතු නාන මැටි තෙමියයුතු. දිය ඔරුවෙහි දිය වත් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුව වකා (මුහුණේ මැටි ආලේප කොට) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල්පුටුව ගෙන ගිනිහල්ගෙට පිවිසියයුතු. සථවිර භික්ෂූන් මැදට කඩා පැන නො හිත්දයුතු. නවක භික්ෂූහු ඔවුන් හුන් අස්නෙන් නො ම තෙරපියයුතුහ. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙහි දී සථවිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසාගෙන ගිනිහල් ගෙයින් නික්මියයුතු. හැක්කේ නම්, දියෙහි ද සථවිර භික්ෂූනට පිරියම් කළයුතු. සථවිර භික්ෂූනට ඉදිරියේ (සිට) නො නැයුතු. සථවිර භික්ෂූනට මත්තෙහි (ඉහළින්) සිට නො නැයුතු. නා ගොඩ නැගෙන්නහු විසින් දියට බස්නාවුනට මහ හැරියයුතු. යමෙක් පසු වැ ගිනිහල්ගෙයින් නික්මේ ද ගිනිහල්ගෙය මඩ වී ඇතොත්, ඔහු විසින් එය සේදියයුතු. මැටි බහා ලන ඔරුව දෙවැ ගිනි හල් පුටුව තැන් පත් කොට තබා ගිනි නිවා දොර වසා නික්ම යැයුතු.

මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් ගිනිහල්ගෙහි යම්සේ පැවතියයුතු ද, මේ ඒ භික්ෂූන්ගේ ගිනිහල්ගෙහි වත යි.

### වැසිකිළි වත

13. එ යමයෙහි එක්තරා බ්‍රාහ්මණ ජාතික මහණෙක් මල පහ කොට “කවරෙක් නම්, දුගඳ වූ මේ අඟුළු අල්ලන්නේ දැ”යි කියා මල දෝෂන්නට නො කැමැති වෙයි. ඔහු ගේ මල මගැ කෘමියෙකු නැගේ ය. එ කල ඒ මහණ (සෙසු) මහණුනට මේ පවත් සැල කෙළේ ය.

“ඇවැත්නි, කීමෙක් ද? තෙපි මල පහ කොට නො සෝදවූ දැ”යි භික්ෂූහු විවාළහ.

“එසේ ය ඇවැත්නි” යි ඒ මහණ කී ය.

යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා -පෙ- තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආවමෙසසති”ති.

උථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං.

“සච්චං කිරි තං භික්ඛු වච්චං කඤ්ඤා න ආවමෙසී”ති.

“සච්චං හගවා”. -පෙ- විගරහිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනොසී:

“න භික්ඛුවෙ වච්චං කඤ්ඤා සති උදකෙ න ආවමෙතඤ්ඤාං. යො න ආවමෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චං කරොනාති. නවකා භික්ඛු පට්ඨකරං ආගන්ත්වා වච්චිතා ආගමෙත්ති. තෙ වච්චං සක්ඛාරෙතො මුලිකිතා පපතති. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොවෙසුං. “සච්චං කිරි භික්ඛුවෙ” -පෙ-

“සච්චං හගවා”. -පෙ- විගරහිතා ධම්මං කථං කඤ්ඤා ආමනොසී:

“න භික්ඛුවෙ වච්චකුටියා යථාච්චිකං වච්චං කාතඤ්ඤාං. යො කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ආගතපටිපාටියා වච්චං කාතුන්ති”.

15. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටිං පටිසන්ති. උබ්බුජ්ඣා පි පටිසන්ති. නික්ඛුනන්තාපි වච්චං කරොනාති. දන්තකට්ඨං බාදන්තාපි වච්චං කරොනති. බහිඤ්ඤාපි වච්චදෙශිකාය වච්චං කරොනති. බහිඤ්ඤාපි පස්සාවදෙශිකාය පස්සාවං කරොනති. පස්සාවදෙශිකාය ඛෙද්‍රං කරොනති. ඵරුසෙනපි කට්ඨන අවලෙබ්භති අවලෙබ්භකට්ඨාපි වච්චකුපමිස පාතෙතති. අතිසහසාපි නික්ඛමන්ති. උබ්බුජ්ඣාපි නික්ඛමන්ති. වජ්‍රවජ්‍රකාරකමිස ආවමෙතති. ආවමනසරාවකෙ පි උදකං සෙසෙතති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිව්ජා දන්තකට්ඨා ලජ්ජො කුක්ඛවංකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු අතිසහසාපි වච්චකුටිං පටිසික්ඛන්ති -පෙ- ආවමනසරාවකෙපි උදකං සෙසෙසසන්ති”ති.

අල්පෙච්ඡ වූ ... යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු “කෙසේ නම් මහණ තෙම මල පහකොට මලමහ නො සෝදන්නේ ද” යි ලාමක කොට සිතත්, නින්දා කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණ, තෝ මල පහකොට (මල මහ) නො සෝදහි ල. ඒ සැබෑ ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළුණේක.

“වහන්ස, සැබවැ” යි ඒ මහණ කී ය ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දෑහැමි කථා කොට භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, මල පහකොට දිය ඇති කලා නො ම නො සේදියැයුතු. යමෙක් නො සෝදන්නේ නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළුණේක.

14. එ සමයෙහි මහණහු වැසිකිළියෙහි වැඩිමහලු පිළිවෙළින් මල පහකෙරෙත්. නවක මහණහු වඩා පළමුවෙන් අවුත් වර්චසින් පිඩින වැ (වාරය එන තුරු) බලාපොරොත්තු වෙත්. ඔහු වර්චස් වේගය උසුලන්නාහු මුසපත් වැ ඇදවැටෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි... සැබෑ ද” යි අසා වදළුණේක.

“සැබව, වහන්සැ” යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දෑහැමි කථා කොට භික්ෂුන් අමතා,

“මහණෙනි, වැසිකිළියෙහි නො ම මහලු පිළිවෙළින් මල පහකළයුතු. යමෙක් එසේ කරන්නේ ද, ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ආ පිළිවෙළින් මල පහකරන්නට අනුදනිමි” යි වදළුණේක.

15. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ඉතා වහා ද වැසිකිළියට වදිත්. සිවුර ඔසොවා ගෙන ද පිවිසෙත්. තතනමින් ද මල පහ කෙරෙත්. දෑහැටි කමින් ද මල පහකෙරෙත්. වැසිකිළි ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මල පහකෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටත්හි ද මුත්‍ර කෙරෙත්. මුත්‍ර ඔරුවෙහි ද කෙළ ගසත්. රළු කෝටුවෙකින් ද මලමහ පිසදමත්. පුසන්දඬු ද වැසිකිළි වළෙහි හෙළත්, ඉතා වහා ද නික්මෙත්. සිවුර ඔසොවා ද නික්මෙත්. ‘වපු වපු’ යන හඬ නිකුත් කෙරෙමින් ද මලමහ සෝදත්. මල සෝදන්නට දිය ගන්නා බඳුනෙහි ද ජලය ඉතිරි කෙරෙත්. අල්පෙච්ඡ වූ සන්තුෂ්ට වූ ලජ්ජී වූ කුකුස් කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් සවැගි මහණහු ඉතා ඉක්මනින් වැසිකිළියට වදින්නාහු ද ... මල සේදීමට දිය ගන්නා බඳුනෙහි දිය ඉතිරි කරන්නාහු ද” යි ලාමක කොට සිතත් නින්දා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්;





ඉක්බිත්තෙන් ඒ මහණහු මෙ පටන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

“මහණෙනි,... සැබෑ දෑ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළ සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරභා දෑහැටි කථා කොට, භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදළ සේක.

“මහණෙනි, එසේ වී නම්, භික්ෂූන් වැසිකිළියෙහි පැවතියැ යුතු පරිදි වැසිකිළි වන පනවන්නෙමි:

යමෙක් වැසිකිළියට යන්නේ ද ඔහු විසින් පිටතැ සිටැ කැස්ස යුතු. ඇතුළතැ උන්නහු විදිනුද කැස්සයුතු. සිවුරුවසැ හෝ සිවුරුරැහැනැ හෝ සිවුර තබා මොනොවට යුතුසුලු නො වැ වැසිකිළියට පිවිසියැයුතු. ඉතා වහා නො පිවිසියැයුතු. සිවුර ඔසොවාගෙන නො පිවිසියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට සිවුර එසවියැයුතු. නො තතනමින් මල පහකළයුතු. දෑහැටි කමින් මල නො පහකළයුතු. වර්වස් ඔරුවෙන් පිටතැ වසුරු නො පහකළයුතු. මුත්‍ර ඔරුවෙන් පිටතැ මුත්‍ර නො කළයුතු. මුත්‍ර ඔරුවෙහි කෙළ නො ගැසියැයුතු. රළු කෝටුවෙකින් මල නො සිරියයුතු. පුසන්දඬු වැසිකිළි වළැ නො ම දැමියැයුතු. වැසිකිළි පාදකායෙහි සිට ඇඟ වසාගතයුතු. ඉතා යුතු ව නො නික්මියයුතු. සිවුරු ඔසොවාගෙන නො නික්මියයුතු. මල සෝද හරින පාදකායෙහි සිට කය සිවුරින් වසාගතයුතු. වපු වපු යන හඬ නිකුත් කරමින් මල නො සේදියයුතු. මල සෝදනුවට දිය ගන්නා බඳුනෙහි ජලය ඉතිරි නො කළයුතු. ආවමනපාදකායෙහි<sup>1</sup> සිට ගත්තහු විසින් ඇඟ වසාගතයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය අපිරිසුදු කරන ලද නම් සේදියයුතු. ඉදින් පුසන්තුරු දමන බඳුන පිරුණේ වී නම් පුසන්තුරු ඉවත ලියයුතු. වැසිකිළිය කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිල්කඩ කැලිකසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් පිරිවෙන (වැසිකිළිය වටා බිම) කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් කොටුව කැලි කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ආවමනකුමහියෙහි<sup>2</sup> දිය නැත් නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි භික්ෂූන් විසින් වැසිකිළියෙහි පැවතියැ යුතු පරිදි වූ භික්ෂූන්ගේ වැසිකිළි වන යි”.

1. ආවමනපාදකායනු මල සෝද හැරීමට ඉදහත්තා පාදකාව යි. 2. ආවමනකුමහිය යනු වැසිකිළියේ පරිභොග ජලය තිබෙන සැළිය යි.

## උපජ්ඣායවතං

16. තෙන ඛො පන සමයෙන සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජ්චන් -පෙ- තෙ උපජ්ඣායානි බීයනති විපාචෙතති: “කථං හි නාම සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තස්සනති”ති.

අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එනමත්ථ ආරොචෙසුං.

“සචං කිර භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තනති”ති.

“සචං හගවා”.

විගර්හි බුද්ධො හගවා: “කථං හි නාම භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකා උපජ්ඣායෙසු න සමොචන්තස්සනති. තෙන භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාභාවාය, අථ ඛො තං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං චෙව අප්පසාදය පසන්නානං ච එකච්චානං අඤ්ඤාපන්නායා”ති. විගර්හිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනොසි:

“තෙන හි භික්ඛවෙ සඤ්චිභාරිකානං උපජ්ඣායෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙක්ඝාමී යථා සඤ්චිභාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වත්තබ්බං”.

“සඤ්චිභාරිකෙන භික්ඛවෙ උපජ්ඣායමිකි සමොචන්තබ්බං. තත්ත්වායං සමොචන්තනා:

කාලසේසව උට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්චිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා දන්තකට්ඨං දන්තබ්බං. මුඛොදහං දන්තබ්බං. ආසනං පඤ්ඤාපෙක්ඝං. සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතබ්බං. යාගු පිත්තං උදකං දන්තා භාජනං පටිග්ගහෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිතා පටිසාමෙතබ්බං. උපජ්ඣායමිකි උට්ඨිතෙ ආසනං උදාරිතබ්බං.

සචෙ යො දෙසො උක්ඛාපො හොති, යො දෙසො සමමජ්ජි-තබ්බො. සචෙ උපජ්ඣායො ගාමං පච්ඡිතුකාමො හොති නිවාසනං දන්තබ්බං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. කායබ්බන්තං දන්තබ්බං. සගුණං කතා සඤ්ඤාපිතො දන්තබ්බං, ධොවිතා පත්තො සඋදකො දන්තබ්බං. සචෙ උපජ්ඣායො පච්ඡාසමණං ආකඛිති, නිමණ්ඛලං පටිච්ඡා-දෙනොතන පරිමණ්ඛලං නිවාසෙතා කායබ්බන්තං බන්ධිතා සගුණං කතා සඤ්ඤාපිතො පාරුපිතා ගණ්ඨකං පටිමුඤ්චිතා ධොවිතා පත්තං ගහෙතා උපජ්ඣායස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතබ්බං. නාතිදුරෙ ගන්තබ්බං, න අභිගාමෙනෙ ගන්තබ්බං. පත්තපරියාපනං පටිග්ගහෙ-තබ්බං.

## උපාධ්‍යාය වත්

16. එ යමයෙහි සඤ්චිහාරික මහණහු උපාධ්‍යාය තෙරුන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතිත්. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙප්පි ද... ඔහු “කෙසේ නම් සඤ්චිහාරික මහණහු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු ද”යි පහන් කොට සිතන්, දෙස් නගන්, අගුණ පතුරුවන්.

ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ.

“මහණෙනි, සඤ්චිහාරික භික්ෂුහු උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පවතිත් ල. ඒ සැබෑ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රථවුන් සේක.

“සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි භික්ෂුහු කිහ.

“මහණෙනි, සඤ්චිහාරිකයෝ කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනා කොට නො පිළිපදින්නාහු ද, මහණෙනි, මෙය නො පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පහන්වූවන්ගේ පැහැදීම වැඩි වීම පිණිස ද නො වන්නේ ය. වැලි දු එය නො පහන්වූවන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පහන් වූ ද එක්පරා කෙනකුගේ වෙනස් බව පිණිස ද වන්නේ යැ”යි වෙසෙසින් ගැරැහූ සේක. වෙසෙසින් ගරහා දහැමි කපා කොට භික්ෂුන් අටහා මෙසේ වදළුසේක:

“මහණෙනි, එසේ වී නම් යමයේ සඤ්චිහාරිකයන් විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පැවතියයුතු ද එසේ සඤ්චිහාරිකයන්ට උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පවත්නා ලෙසට වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, සඤ්චිහාරිකයා විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි මනාව පැවතියැයුතු. මේ ඒ මනා පැවැත්ම යැ:

කලින් ම නැගී සිට වහන් මුදු නනිපට සිටුර එකස් කොට පෙරෙවගෙන උපාධ්‍යායයාට දහැටි දියැයුතු. මුවරෝනා ජලය දියැයුතු. අසුන් පැනවියැයුතු. කැඳ ඇත් නම් කැඳ එළවියැයුතු. කැඳ සුවාහට පැන් දි බඳුන පිළිගෙන පහන් කොට කිසිවෙක දු නො ගවින්නේ දෙවැ නැත් පත් කළයුතු. උපාධ්‍යායයා නැගී සිටි කලැ අස්න ඉදිරියැයුතු.

ඒ නැත කැලිකුණු ගැසී ඇත් නම් හැමැත්තෙකු. උපාධ්‍යායයා ගම්වදිකු කැමැත්තේ වේ නම්, හඳුනා දියැයුතු. පෙරළා දුන් හඳුනා පිළිගතයුතු. කාබහන දියැයුතු. සගුණ කොට සහළ සිවුරු දියැයුතු. පාත්‍රය සෝද දිය සහිත ව (නො පිසදමා) දියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පසුමහණකු කැමැත්තේ නම්, තිමඩුලු වසා පිරිමඩුලු කොට හැඳ කාබහන බැඳ සගුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙවැ ගැට වටු ගත්වා, ඉක්බිති පාත්‍රය සෝද රැගෙන උපාධ්‍යායයාගේ පසුමහණකු වියැයුතු. ඉතා ඇත්ති නො යායුතු. ඉතා ලහ නො යායුතු. පාත්‍රය ඇතුළත වූ දැ පිළිගතයුතු.

න උපජ්ඣායස්ස හණමානස්ස අනන්තරනතරා කථා ඔපානෙතබ්බා. උපජ්ඣායො ආපත්තසාමනා හණමානො නිවාරෙතබ්බා. නිවත්තනොත්ත පටමතරං ආගතවා ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකද්වයං උපනිකම්පිතබ්බං. පච්චුග්ගානුච්ඡා පත්තචීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දුතබ්බං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. සවෙ චීවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බං. න ච උණෙහ චීවරං නිදහීතබ්බං. චීවරං සඤ්ඤිතබ්බං. චීවරං සඤ්ඤරතොත්ත වතුරඤ්ඤං කණ්ණං උසාරෙතවා<sup>1</sup> චීවරං සඤ්ඤිතබ්බං, මා මජ්ඣෙහි හඬොගා අහොසීති. ඔහොගෙ කායබ්ඤ්ඤා කාතබ්බං.

17. සවෙ පිණ්ඩපාතො හොති උපජ්ඣායො ච භුක්ඤ්ඤාකාමො හොති උදකං දතවා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. උපජ්ඣායො පානියෙන පුප්ඤ්ඤතබ්බො. භුත්තාච්ඤ්ඤ උදකං දතවා පත්තං පටිග්ගහෙතවා නිවං කතවා සාධුතං අපරිසංසනොත්ත ධොවිතවා වොදකං කතවා මුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පත්තො නිදහීතබ්බො. පත්තචීවරං නිකම්පිතබ්බං. පත්තං නිකම්පනොත්ත එකෙන හඬෙන පත්තං ගහෙතවා එකෙන හඬෙන ගෙට්ඨාසිංහං වා ගෙට්ඨාසීඨං වා පරාමසිතවා පත්තො නිකම්පිතබ්බො. න ච අනන්තරභිකාය භූමියා පත්තො නිකම්පිතබ්බො.

චීවරං නිකම්පනොත්ත එකෙන හඬෙන චීවරං ගහෙතවා එකෙන හඬෙන චීවරවංසං වා චීවරරජ්ජු වා පමජ්ඣිතවා පාරතො අනන්තං ඔරතො හොගං කතවා චීවරං නිකම්පිතබ්බං.

උපජ්ඣායමහි වුලසීතෙ ආසනං උඤ්ඤිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකද්වයං පටිසාරමෙතබ්බං. සවෙ සො දෙසො උකල්ලාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ඣිතබ්බො.

සවෙ උපජ්ඣායො නභාසිඤ්ඤාකාමො හොති නභානං පටියාදෙතබ්බං. සවෙ සීතෙන අඬො හොති සීතං පටියාදෙතබ්බං. සවෙ උණෙහ අඬො හොති උණං පටියාදෙතබ්බං. සවෙ උපජ්ඣායො ජනාසරං පටිසිඤ්ඤාකාමො හොති වුණ්ණං සංකොතබ්බං. මත්තකා තෙමෙතබ්බො. ජනාසරපීඨං ආදය උපජ්ඣායස්ස පිලසීතො පිලසීතො ගුණවා ජනාසරපීඨං දතවා චීවරං පටිග්ගහෙතවා එකමනං නිකම්පිතබ්බං. වුණ්ණං දුතබ්බං. මත්තකා දුතබ්බං. සවෙ උසාරෙහි ජනාසරං පටිසිතබ්බං. ජනාසරං පටිසනොත්ත මත්තකාය මුඛං මකෙඛවා පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතවා ජනාසරං පටිසිතබ්බං.

උපාධ්‍යායයා කථා කරද්දී අනරතුර කථා නො හෙළියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ඇවතකට සමීප වැ කථා කරන්නේ වී නම්, එය වැළැක්වියැයුතු. (ගමන්) පෙරළා එන්නාහු විසින් වඩා පළමු ව අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාදකයලිකාව ලං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පෙරළා හඳුනා දියැයුතු. හඳුනා පිළිගතයුතු. සිවුර (බහදියෙන්) තෙත් වී නම්, මොහොතක් අවවේ වියලියැයුතු. සිවුර (වැඩිවේලාවක්) අවවේ දමා තිබියැයුතු නො වේ. සිවුර හැකිළියැයුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් සිවුර මැද බිඳිමින් නො වේවා සි අදහස ඇති ව සිවුරු කොන අඟල් සතරක් උඩට ඇද හැකිළියැයුතු. කාබහන සිවුරු නැමීම තුළ තැබියැයුතු.

17. ඉදින් පිණ්ඩභෝජනය නිබේද උපාධ්‍යායයාත් වළඳනු කැමැති වේ ද, පැන් පිළිගත්වා පිණ්ඩභෝජනය එළවියැයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම පැනින් විවළයුතු. වළඳා අවසන් කළ උපාධ්‍යායයාට පැන් පිළිගත්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහන් කොට (කිසිවෙක ද) නො ගවමින් මොනොවට සෝද දිය පියදමා මොහොතක් කල් උෂ්ණයෙහි (අවවේ) රත් කළයුතු. උෂ්ණයෙහි පාත්‍රය (වැඩි වේලා) තැබියැයුතු නො වේ. පාසිවුරු තැබියැයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිත් නො අතුළු බිමෙහි පාත්‍රය නො ම තැබියැයුතු.

සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අනිත් සිවුර වනා උණලිය හෝ සිවුර වනා ලනුව පිය දමා සිවුරු කෙළවර එහා පැත්තට ද සිවුරු නැමීම මෙහා පැත්තට ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

උපාධ්‍යායයා නැගී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය ද පා පුටුව ද පා තබන ලැලි කඩ ද සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඒ පෙදෙස කුණු සහිත වේ නම් එය ඇමැන්දයුතු.

ඉදින් උපාධ්‍යාය තෙම නානු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. සිසිල් දිය වුව මනා වී නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දිය වුව මනා වී නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. උපාධ්‍යාය තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ නම්, (ඇඟ ගානා) සුණු සිනිඳු කළයුතු. ඇඟ ගානා මැටි තෙවියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන උපාධ්‍යායයා පිටුපසින් ගොස් ගිනිහල් පුටුව දී සිවුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. ඇඟ මදිනා සුණු දියැයුතු. ඇඟ ගාන මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද කය වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජන නිසිදිනබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහිතබ්බං. ජනනාසරෙ උපජ්ඣායස්ස පරිකමං කාතබ්බං. ජනනාසරා නික්ඛමනොන ජනනාසරපීඨං ආදාය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙඤා ජනනාසරා නික්ඛමිතබ්බං. උදකෙපි උපජ්ඣායස්ස පරිකමං කාතබ්බං. නහානෙන පඨමතරං උතරිඤා ආත්තො ගතං වොදකං කඤා නිවාසෙඤා උපජ්ඣායස්ස ගතතො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දුකබ්බං. සඛ්ඤාපි දුකබ්බං. ජනනාසරපීඨං ආදාය පඨමතරං ආගග්ඤා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. උපජ්ඣායො පානියෙන පුච්ඡිතබ්බං.

18. සචෙ උද්දිසාපෙතුකාමො හොති උද්දිසාපෙතංකො. සචෙ පරිපුච්ඡතුකාමො හොති පරිපුච්ඡිතබ්බං. යස්මිං විහාරෙ උපජ්ඣායො විහරති සචෙ යො විහාරො උක්ඛ්‍යාපො හොති සචෙ උස්සහති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොන පඨමං පත්තච්චරං නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. නිසිදනපච්චකරණං නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. භික්ඛිමොගනාං නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කඤා යාධුකං අපරිසංසගොනන අසඬ්ඤාචවනොන නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං, පීඨං නිවං කඤා යාධුකං අපරිසංසගොනන අසංසචවනොන නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. කවාටපීඨං නිවං කඤා යාධුකං අපරිසංසගොනන අසඬ්ඤාචවනොන නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. ඛෙලුලලලකො නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. අපසෙසනඵලකං නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං. භුමිච්ඡකරණං යථාපඤ්ඤාතං සලලකෙඤ්ඤා නිහරිඤා එකමනාං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලෙඛාකා පඨමං ඔහාරෙතබ්බං. අලොකසන්තණ්ණහාගා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ ගෙරුකපරිකමකතා භික්ඛිකණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙඤා පිළෙඤා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාලවණ්ණකතා භුමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙඤා පිළෙඤා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අකතා හොති භුමි උදකෙන පරිපෙඨාසීඤා පරිපෙඨාසීඤා පමජ්ජිතබ්බං 'මා විහාරො රජෙන උභාඤ්ඤා'ති. සඬකාරං විවිනිඤා එකමනාං ඡබ්බිතබ්බං.

සථවිර භික්ෂුන් ගටා අතරට පැන නො හින්දුයුතු. නවක මහණු උනස්නෙන් බැහැර නො කළයුතුහ. ගිනිහල් ගෙහි දී උපාධ්‍යාය තෙරහට පිරිසම කළයුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්-නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද කය වසාගෙන ගිනිහල්ගෙන් නික්මියැයුතු. දියෙහි ද උපාධ්‍යායයාට පිරිසම කළයුතු. නැවහු විසින් වඩා පළමුවෙන් දියෙන් නැහ නමාගේ සිරුර දිය ඉවත් කොට හැඳ පෙරෙව උපාධ්‍යායයාගේ සිරුරෙන් දිය පිය දමියයුතු. හඳුනා දියයුතු. සහළ සිවුර දියැයුතු. ගිනිහල්පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනැවියයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාදකයලිකාව ද ළං කොට තැබියයුතු. උපාධ්‍යායයා පැනින් විවළයුතු.

18. ඉදින් උදෙසවනු කැමැති (හදරවනු කැමැති) වේ නම්, උදෙසැවියයුතු. ඉදින් පුන පුනා විවළයුතු නම්, පුන පුනා විවළයුතු. යම් වෙහෙරෙක උපාධ්‍යායයා වෙසේ ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කැලි කසළ සහිත වේ නම්, ඉදින් හැකි නම් ශුඬ කළ යුතු. විහාරය ශුඬ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබියැයුතු. නිසිදිනය ද පසතුරුණු ද මැත් කොට පසෙක තැබියැයුතු. බිසි ද කොටට ද බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක නොගාවා නො ගටා බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. පුටුව පහන් කොට කිසි-වෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. කපාටපෘෂ්ඨය (දෙරපළ පිට) පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවා නො ගටා මොනොවට බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳපා බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. කෙළමලාව බැහැර කොට පසෙක තැබියයුතු. හේත්තුවන පුවරුව බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු. බුමුතුරුණ පනවන ලද පරිදි සලකා බැහැර කොට පසෙක තැබියැයුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළු දෑල් වේ ද, උඩ සිට පළමුවෙන් පහතට ඉවත් කළයුතු. වාබොනායන්හි කවුළු (දෙරපළ) ද, කර්ණභාගයෝ (ගැබෙහි මුලු සතර) ද පිය දමියැයුතු. ඉදින් ගුරු පිරිසම කරන ලද බිත්තිය කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදිකඩක් තෙමා මිරිකා මැද්ද යුතු. ඉදින් කළුපැහැ කරන ලද බිම කුණින් වැකුණේ වේ නම් රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දයුතු. ඉදින් කිසිදු පිරිසමක් නො කළ බිමෙක් වේ නම්, විහාරය දුලියෙන් නොවැකේවැයි සලකා දිය ඉස ඉස ඇමැද්දයුතු. කසළ රැස් කොට එක් පසෙකැ දමියැ යුතු.



භූමිමුත්තරං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤාපටිපාදකා [ ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙනබ්බා. මඤ්ඤා ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඬ්ඤාට්ඨන්තන (කවාට්ඨිකං) අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පීඨං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඬ්ඤාට්ඨන්තන (කවාට්ඨිකං) අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. කවාට්ඨිකං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා නිවං කතා සාධුකං අපරිසංසන්තන අසඬ්ඤාට්ඨන්තන අතිහරිතා යථායානෙ යපෙනබ්බං. භිට්ඨිමුත්තරං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. නිසීදනපටිපාදකං ඔතාපෙතා සොධෙතා පඤ්ඤාපෙතා අතිහරිතා යථාපඤ්ඤානං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. බෙළුමුත්තරං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙනබ්බා. අපඤ්ඤාපට්ඨකං ඔතාපෙතා පමජ්ජතා අතිහරිතා යථායානෙ යපෙනබ්බං.

19. පනවිවරං නිකඛිපිතබ්බං. පනං නිකඛිපන්තන ඵකෙන හත්තෙත පනං ගහෙතා ඵකෙන හත්තෙත හෙට්ඨාමඤ්ඤා වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසීතා පනො නිකඛිපිතබ්බං. න ව අනන්තරභිනාය භූමියා පනො නිකඛිපිතබ්බං, විවරං නිකඛිපන්තන ඵකෙන හත්තෙත විවරං ගහෙතා ඵකෙන හත්තෙත විවරවංසං වා විවර රජ්ජං වා පමජ්ජතා පාරතො අන්තං ඔරතො හොගං කතා විවරං නිකඛිපිතබ්බං.

සවෙ පුරුක්ඛා සරජා වාතා වායනති පුරුක්ඛා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ පච්ඡිමා සරජා වාතා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ උත්තරා සරජා වාතා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. සවෙ දකුණිකා සරජා වාතා වායනති දකුණිකා වාතපානා ඵකෙනබ්බා.

සවෙ සිතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බා. රතනි ඵකෙනබ්බා. සවෙ උත්තරාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙනබ්බා. රතනි විවරිතබ්බා.

සවෙ පරිවේණං උකලාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ කොට්ඨකො උකලාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ උපධානසාලා උකලාපා හොති උපධානසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සවෙ අභිසාලා උකලාපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජිතබ්බා. සවෙ වච්චකුට්ඨි උකලාපා හොති වච්චකුට්ඨි සමමජ්ජිතබ්බා.

සවෙ පානියං න හොති පානියං උපධානපෙනබ්බං. සවෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපධානපෙනබ්බං. සවෙ ආවමනකුම්බියා උදකං න හොති ආවමනකුම්බියා උදකං ආසිඤ්ඤිතබ්බං.

බුදුතුරුණු වියලා ගුණ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. ඇඳ පා අලු වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. ඇඳ වියලා ගුණ කොට ගසාදමා පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් මනාකොට ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. පුටුව වියලා ගුණ කොට පපොළා පහත් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගවමින් ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. බිසි ද කොටට ද වියලා ගුණ කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. නිසිදනය ද පසතුරුණු ද වියලා ගුණ කොට පපොළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුඩුණු පරිදි ම පැනවියයුතු. කෙළමලාව වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු. හේත්තු වන පුවරුව වියලා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුඩුණු තන්හි ම තැබියයුතු.

19. පා සිවුරු බහා තැබියයුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියයුතු. කිසිත් නො අතුරන ලද බිම පාත්‍රය නො ම තැබියයුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුර දමන උණලිය හෝ සිවුරු රැහැන පිසදමා සිවුර කෙළවර ඇත් කොට ද සිවුරු නැමීම මැත් කොට ද සිවුර තැබියයුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් රජස් සහිත සුළං හමා නම් පෙර දිගු වූ වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ. පැසිම් දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, පැසිම් දිගට අයත් වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ. උතුරුදිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම්, උතුරුදිගු වාතපානයෝ වැසියයුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් රජස් සහිත වාතයෝ හමත් නම් දකුණු දිග වාතපානයෝ වැසිය යුත්තාහ.

ඉදින් ශීත කාලය වේ නම්, දවල් වාතපානයෝ ඇර තැබිය යුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි වසා තැබියයුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතපානයෝ දහවල් වැසියයුත්තාහ. රාත්‍රියෙහි ඇර තැබිය යුත්තාහ.

ඉදින් පිරිවෙණ කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් දෙරටුව කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් උවටන් හල කුණු කසළ සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් ගිනිහල් ගෙය කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු. ඉදින් වැසිකිළිය කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය හැමැන්දයුතු.

ඉදින් පැත්තො වී නම් පැත්ත එළවා තැබියයුතු. ඉදින් පරි-  
භොග ජලය නො වේ නම් එය එළවා තැබියයුතු. ඉදින් ආවමන කුමනියෙහි ජලය නො වේ නම් එහි දිය වත්කළයුතු.

20. සචේ උපජ්ඣායස්ස අනභිරුති උපපන්නා හොති, සද්ධි-  
විහාරිකෙන චූපකාසෙනබ්බා චූපකාසාපෙනබ්බා ධම්මකථා වාසස  
කාතබ්බා. සචේ උපජ්ඣායස්ස කුකඤ්චිං උප්පන්නා හොති සද්ධි-  
විහාරිකෙන විනොදෙනබ්බං, විනොදපෙනබ්බං, ධම්මකථා වාසස  
කාතබ්බා. සචේ උපජ්ඣායස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නා හොති සද්ධි-  
විහාරිකෙන විවේචනබ්බං, විවේචාපෙනබ්බං, ධම්මකථා වාසස  
කාතබ්බා. සචේ උපජ්ඣායො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනොගා හොති  
පරිවාසාරහො සද්ධිවිහාරිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු ඛො  
සඤ්ඤා උපජ්ඣායස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

සචේ උපජ්ඣායො මූලාය පටික්ඛස්සනාරහො හොති සද්ධිවිහාරි-  
කෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු ඛො සඤ්ඤා උපජ්ඣායං  
මූලාය පටික්ඛස්සෙය්‍යා'ති. සචේ උපජ්ඣායො මානත්තාරහො හොති  
සද්ධිවිහාරිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු ඛො සඤ්ඤා  
උපජ්ඣායස්ස මානත්තං දදෙය්‍යා'ති. සචේ උපජ්ඣායො අභිභානාරහො  
හොති සද්ධිවිහාරිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං කිංඤ්ඤි නු ඛො සඤ්ඤා  
උපජ්ඣායං අභිභෙදෙය්‍යා'ති. සචේ සඤ්ඤා උපජ්ඣායස්ස කම්මං  
කතභුකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා  
පටිසාරණියං වා උක්ඛෙපනියං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං  
'කිංඤ්ඤි නු ඛො සඤ්ඤා උපජ්ඣායස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය උත්තරාය  
වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඤ්ඤන කම්මං  
තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පබ්බාජනියං වා පටිසාරණියං වා  
උක්ඛෙපනියං වා, සද්ධිවිහාරිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු  
ඛො උපජ්ඣායො සම්මා චරෙය්‍ය ලොමං පාතෙය්‍ය නෙඤ්ඤාරං  
චරෙය්‍ය සඤ්ඤා නං කම්මං පටිප්පස්සමෙය්‍යා'ති.

21. සචේ උපජ්ඣායස්ස විවරං ධොවිතබ්බං හොති, සද්ධිවිහාරි-  
කෙන ධොවිතබ්බං උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු ඛො  
උපජ්ඣායස්ස විවරං ධොවියෙථා'ති. සචේ උපජ්ඣායස්ස විවරං  
කාතබ්බං හොති සද්ධිවිහාරිකෙන කාතබ්බං. උස්සුකං වා කාතබ්බං  
'කිංඤ්ඤි නු ඛො උපජ්ඣායස්ස විවරං කරියෙථා'ති. සචේ උපජ්ඣායස්ස  
රජනං පච්චිතබ්බං හොති සද්ධිවිහාරිකෙන පච්චිතබ්බං, උස්සුකං වා  
කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු ඛො උපජ්ඣායස්ස රජනං පච්චියෙථා'ති. සචේ  
උපජ්ඣායස්ස විවරං රජිතබ්බං හොති සද්ධිවිහාරිකෙන රජිතබ්බං,  
උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිංඤ්ඤි නු ඛො උපජ්ඣායස්ස විවරං  
රජියෙථා'ති. විවරං රජනොනන සාධුකං පමපරිවත්තකං සමපරිවත්තකං  
රජිතබ්බං. න ච අච්ඡින්නෙ ටෙට්ඨෙ පකාමිතබ්බං.

20. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පැටද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ නම්, සඤ්චිහාරික මහණහු විසින් සන්තිද්‍රවියයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිද්‍රවියයැයුතු. ඔහුට බණ හෝ කියැයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, එය සඤ්චිහාරිකයා විසින් දුර ලියැයුතු, අනුන් ලවා හෝ දුරලැවියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට පිසදිටෙක් උපන්නේ නම් සඤ්චිහාරිකයා විසින් එය බැහැරලියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ බැහැර ලැවියැයුතු. ඔහුට බණ කියැයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යාය නෙම පිරිවෙසට සුදුසු ගරු ඇවතකට පැටිණියේ වී නම්, කෙසේ නම් සඤ්චිහාරිකයාට පිරිවෙස දෙන්නේ දැයි (පිරිවෙස් දෙවීම පිණිස) සඤ්චිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වෙයි.

ඉදින් උපාධ්‍යායයා මූලායපටිකසංගය ලබනුවට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ නෙමේ උපාධ්‍යායයාට මූලායපටිකසංගය කරන්නේ වේ දැයි සඤ්චිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු වේ. ඉදින් උපාධ්‍යාය නෙම මානනට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ නෙමේ උපාධ්‍යායයාට මානන දෙන්නේ දැයි සඤ්චිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යාය නෙම අභිනානයට සුදුසු වේ නම්, කෙසේ නම් සංඝ නෙමේ උපාධ්‍යායයා අභිනානය කරන්නේ දැයි සඤ්චිහාරිකයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සංඝයා උපාධ්‍යායයාට තණ්හික කම්ම හෝ නියසස කම්ම හෝ පබ්බාජනිය කම්ම හෝ පටිසාරණිය කම්ම හෝ උකෙඛපනිය කම්ම හෝ කරනු කැමැත්තේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ නෙමේ උපාධ්‍යායයාට ඒ කර්මය නො කරන්නේ හෝ ඒ කර්මය හැල්ලු බවට පෙරළන්නේ හෝ වේ දැයි සඤ්චිහාරිකයා විසින් උත්සාහ බවට පැවිණියයුතු. ඉදින් ඔහුට සංඝයා විසින් තණ්හික කර්මය හෝ නියසස කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛපනිය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යාය නෙමේ (විනය නීති අනුව) මනා ව පවතින්නේ ද හික්කුනට අනුලෝම ව පවතින්නේ ද, නිස්තරණයට හේතු වූ වන්නී පවත්නේ ද, සංඝ නෙමේ ඒ කර්මය සන්තිද්‍රවන්නේ දැයි සඤ්චිහාරික මහණහු විසින් උත්සාහ බව කළයුතු.

21. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු (සේදියැ යුතු වී නම් සඤ්චිහාරිකයා විසින් එය සේදියැයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට සිවුරක් කළයුතු වී නම් සඤ්චිහාරිකයා විසින් එය කළයුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට සිවුරු කරනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසියැයුතු (පඬු උණු කළයුතු) වී නම්, සඤ්චිහාරිකයා විසින් එය පිසියැයුතු. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාට රදන් පිසිනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පෙවියැයුතු වී නම්, සඤ්චිහාරිකයා විසින් එය කළ යුතු වෙයි. 'කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයාගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ දැයි උත්සාහ හෝ කළයුතු. සිවුරු පඬු පොවන්නහු විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඬු පෙවියැයුතු. පඬු බිත්දු නො සුන් කළහි (සිවුර වියැලෙන්නට පෙර) ඉවත නො යායුතු.

න උපජ්ඣායං අනාපුර්ව ඵකච්චස්ස පනො දාබ්බො, න ඵකච්චස්ස පනො පටිග්ගහෙතබ්බො, න ඵකච්චස්ස චිවරං දාබ්බො, න ඵකච්චස්ස චිවරං පටිග්ගහෙතබ්බො, න ඵකච්චස්ස පරික්ඛාරො දාබ්බො, න ඵකච්චස්ස පරික්ඛාරො පටිග්ගහෙතබ්බො, න ඵකච්චස්ස කෙසා ඡෙත්තබ්බො, න ඵකච්චෙන කෙසා ඡෙද්දපෙතබ්බො, න ඵකච්චස්ස පරිකම්මිං ඛාතබ්බො, න ඵකච්චෙන පරිකම්මිං ඛාරාපෙතබ්බො, න ඵකච්චස්ස වෙය්‍යාවච්චො ඛාතබ්බො, න ඵකච්චෙන වෙය්‍යාවච්චො ඛාරාපෙතබ්බො, න ඵකච්චස්ස පච්ඡාසමණො හොතබ්බො, න ඵකච්චො පච්ඡාසමණො ආදාබ්බො, න ඵකච්චස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරිතබ්බො, න ඵකච්චෙන පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතබ්බො.

න උපජ්ඣායං අනාපුර්ව ගාමො පටිසිතබ්බො, න සුසානං ගන්තබ්බො, න දිසා පක්ඛාමිතබ්බො. යචෙ උපජ්ඣායො ගිලානො හොති යාවජ්චං උපට්ඨාපෙතබ්බො, වුට්ඨානමස්ස ආගමෙතබ්බො.

ඉදං බො භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකානං උපජ්ඣායෙසු විහං යථා සද්ධිවිහාරිකෙහි උපජ්ඣායෙසු වතතිතබ්බංති.”

### සද්ධිවිහාරිකවතනං

22. ඔතන බො පන සමයෙන උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවතනංති. යෙ තෙ භික්ඛු අපජීව්‍යා සන්තුට්ඨා උප්පිනො කුකුළුචිකා සිකබාකාමා තෙ උපජ්ඣායෙහි බියන්ති විපා-  
වෙනති: “කථං හි නාම උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවතනංසසනංති”ති.

ඒථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵනමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ උපජ්ඣායා සද්ධිවිහාරිකෙසු න සම්මාවතනංති”ති.

“සච්චං හගවා”. -පෙ- විගරහිකා ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනෙතසි: “තෙන හි භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානං සද්ධිවිහාරිකෙසු විහං පඤ්ඤාපෙක්ඛාමී යථා උපජ්ඣායෙහි සද්ධිවිහාරිකෙසු වතතිතබ්බො”.

“උපජ්ඣායෙන භික්ඛවෙ සද්ධිවිහාරිකමති සම්මාවතනංති. නත්‍රායං සම්මාවතනනා:

උපාධ්‍යායයා නොට්ඨාරා අනෙකකුට පාත්‍රය නො දියැයුතු, අනෙකකුගේ පාත්‍රය නො පිළිගනුයුතු, අනෙකකුට සිවුරක් නො දියැයුතු, අනෙකකුගේ සිවුරක් නො පිළිගනුයුතු, අනෙකකුට පිරිකර නො දියැයුතු, අනෙකකුගේ පිරිකරක් නො පිළිගනුයුතු, අනෙකකුගේ කෙස් පොසිදියැයුතු, අනෙකකු උවා තවාගේ කෙස් නො සිත් දියැයුතු, අනෙකකුට (අත් පා මිනිස් ආදී) පිරියම් නො කළයුතු, අනෙකකු උවා පිරියම් නො කරවා ගනුයුතු, අනෙකකුට වනාවත් නො කළයුතු, අනෙකකු උවා වනාවත් නො කරවාගනුයුතු, අනෙකකුගේ පසු මහණකු නො වියැයුතු, අනෙකකු පසු මහණකු කොට නො ගනුයුතු, අනෙකකුට පිණිසපාතය නො ගෙන යායුතු, අනෙකකු උවා පිණිසපාතය නො ම ගෙන්වාගනුයුතු වෙයි.

උපාධ්‍යායයා පො ව්චාරා ගව් නො වැදියැයුතු, සොහොනට නො යායුතු, දිසා (ඇතකට) නො යායුතු, උපාධ්‍යායයා ගිලන් වී නම්, දිව් ඇති කාක් උවටත් කළයුතු, ඔහු ගිලන් බැවින් නැති සිටීම අපේක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සද්ධිවිහාරිකයන් විසින් යම් සේ පැවතියැයුතු ද, ඒ උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි සද්ධිවිහාරිකයන්ගේ වත යි”.

### සද්ධිවිහාරික වත

22. එ සමයෙහි වනාහි උපාධ්‍යායයෝ සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින්. අපිස් සතොස් ගුණ ඇති උප්පි වූ මද වරදෙහි ද කුකුස් කරන, සිබ කැමැති යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් උපාධ්‍යායයෝ සද්ධිවිහාරික මහණුන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින් දැ”යි ලාමක කොට සිහන්, කින්ද කෙරෙත්, නො ගුණ පතුරුවත්.

ඉක්බිති එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැල කළාහ. “මහණෙනි, උපාධ්‍යායයෝ සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතින් ල. ඒ සැබෑ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදළසේක.

“සැබැවැ වහන්සැ,”යි හිඤ්ඤ කිහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ... වෙසෙසින් ගරභා දූහැමි කථා කොට හිඤ්ඤත් අමතා “මහණෙනි, එසේ වී නම්, උපාධ්‍යායයන් විසින් සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි යම් සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ උපාධ්‍යායනට සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි වත් පනවන්නෙමි”.

“මහණෙනි, උපාධ්‍යායයා විසින් සද්ධිවිහාරිකයා කෙරෙහි මැනවින් පැවතියැයුතු. එහි මේ ඒ මනා පැවැත්ම ය:

උපජ්ඣායෙන සිත්තං වෙ සද්ධිවිහාරිකො සඛංගෙන ධෙබ්බා, අනුග්ගහෙන ධෙබ්බා, උදෙසෙන පරිපුට්ඨාය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ උපජ්ඣායස්ස පතො හොති, සද්ධිවිහාරිකස්ස පතො න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස පතො දතංඛො. උස්සුකං වා කාතංඛං 'කිංහි නු ඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස පතො උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස විචරං හොති, සද්ධිවිහාරිකස්ස විචරං න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස විචරං දතංඛං. උස්සුකං වා කාතංඛං 'කිංහි නු ඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස විචරං උපපජ්ජියෙථා'ති. සචෙ උපජ්ඣායස්ස පරිකඛාරො හොති, සද්ධිවිහාරිකස්ස පරිකඛාරො න හොති, උපජ්ඣායෙන සද්ධිවිහාරිකස්ස පරිකඛාරො දතංඛො. උස්සුකං වා කාතංඛං 'කිංහි නු ඛො සද්ධිවිහාරිකස්ස පරිකඛාරො උපපජ්ජියෙථා'ති.

23. සචෙ සද්ධිවිහාරිකො ගිලානො හොති, කාලසෙසව උට්ඨාය දන්තකට්ඨං දතංඛං, මුඛොදකං දතංඛං, ආසනං පඤ්ඤපෙතංඛං. සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිතා යාගු උපනාමෙතංඛො. යාගුං පිතස්ස උදකං දතා භාජනං පටිග්ගහෙතා නිචං. කතා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිතා පටිසාමෙතංඛං. සද්ධිවිහාරිකො මි චුට්ඨිතෙ ආසනං උදාරිතංඛං. සචෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති සො දෙසො සමමජ්ජිතංඛො.

සචෙ සද්ධිවිහාරිකො ගාමං පටිසිත්තුකාමො හොති නිවාසනං දතංඛං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතංඛං. කායබ්බන්තං දතංඛං. සගුණං කතා සඛ්ඝාටියො දතංඛො. ධොවිතා පතො සඋදකො දතංඛො. එත්තාවතා නිවන්තියන්ති. ආසනං පඤ්ඤපෙතංඛං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතංඛං. පච්චුග්ගන්තා පත්තවිචරං පටිග්ගහෙතංඛං. පටිනිවාසනං දතංඛං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතංඛං. සචෙ විචරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උණෙහි ඔතාපෙතංඛං. න ච උණෙහි විචරං නිදහිතංඛං. විචරං සඛ්ඝරිතංඛං. විචරං සඛ්ඝරන්තො වතුරභිගුලං කණ්ණං උස්සාරෙතා විචරං සඛ්ඝරිතංඛං, මා මජ්ඣෙකි හඬො අභොසීති. ඔහොගෙ කායබ්බන්තං කාතංඛං.

සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති සද්ධිවිහාරිකො ච භුක්ඤ්ඤකාමො හොති උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතංඛො. සද්ධිවිහාරිකො පානියෙන පුච්ඡිතංඛො. භුක්තාවිස්ස උදකං දතා පත්තං පටිග්ගහෙතා නිචං. කතා සාධුකං අපරිසංසන්නෙන ධොවිතා වොදකං කතා මුහුත්තං උණෙහි ඔතාපෙතංඛො. න ච උණෙහි පතො නිදහිතංඛං. පත්තවිචරං නික්ඛිපිතංඛං. පත්තං නික්ඛිපන්නො එකෙන ගජොන පත්තං ගහෙතා එකෙන හජොන හෙට්ඨාමක්ඛං වා හෙට්ඨාපීඨං වා පරාමසිතා පතො නික්ඛිපිතංඛො. න ච අනන්තරහිතාය භූමියා පතො නික්ඛිපිතංඛො.

මෙතෙක්, උපාධ්‍යයා විසින් සඳ්ධිභාරික තෙම උදෙසීමෙන් (පෙළඟම, කියවීමෙන්) ද නැවත නැවත විචාරමෙන් ද අවවාදයෙන් ද අනුශාසනයෙන් ද සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළ යුතු. ඉදින් උපාධ්‍යයාගේ පාත්‍රයෙක් වේ ද, (ඒ අතර) සද්ධිභාරිකයාට පාත්‍රයෙක් නැද්ද, උපාධ්‍යයා විසින් සද්ධිභාරිකයාට පාත්‍රය දිය යුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිභාරිකයාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යයාට සිවුරෙක් වේ ද, සද්ධිභාරිකයාට සිවුරෙක් නො වේ ද, උපාධ්‍යයා විසින් සද්ධිභාරිකයාට සිවුර දිය යුතු. 'කෙසේ නම් සඳ්ධිභාරිකයාට සිවුරක් උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් උපාධ්‍යයාට පිරිකරෙක් වේ ද, සද්ධිභාරිකයාට පිරිකරෙක් නො වේ ද, උපාධ්‍යයා විසින් සද්ධිභාරිකයාට පිරිකර දිය යුතු. 'කෙසේ නම් සඳ්ධිභාරිකයාට පිරිකර උපදනේ ද' යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

23. ඉදින් සද්ධිභාරිකයා ගිලන් වේ නම්, කලින් ම නැඟී සිට දුවු දිය යුතු, මුව දෝනා පැන් දිය යුතු, අසුන් පැනවිය යුතු, ඉදින් කැඳ ඇත් නම් බඳුනක් දෙවැ කැඳ එළවිය යුතු. කැඳ පුවහට පැන් දී බඳුන පිළිගෙන පහන් කොට මනාව කිසිවෙක නො ගාවමින් සෝද යුරු කී කොට තැබිය යුතු, සඳ්ධිභාරිකයා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරිය යුතු. ඉදින් ඒ පෙදෙස කුණුරොඩු සහිත වී නම් එය ඇමැන් ද යුතු.

ඉදින් සඳ්ධිභාරිකයා ගමට යනු කැමැත්තේ වී නම් හඳුනා දිය යුතු. පිළිගඳුන (පෙරළ හඳුනා) පිළිගත යුතු. කාබාන දිය යුතු. සගුණ කොට සහළ සිවුරු දිය යුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දිය යුතු. මෙනෙක් වෙලාවෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ යි සලකා අසුන් පැනවිය යුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, පාකටැලිය ලංකොට තැබිය යුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගත යුතු. පෙරළ හඳුනා දිය යුතු. හඳුනා පිළිගත යුතු. ඉදින් සිවුර ධහදිය වැඩුණේ වී නම් මොහොතක් අවම විය යුතු. සිවුර අවම බොහෝ වෙලා නො තැවිය යුතු. සිවුර හැකිලිය යුතු සිවුර හකුළන්නහු විසින් 'සිවුර මැද බිඳීමක් නො වේව' යි සලකා සිවුරු කෙළවර සතරඟලක් උඩට ඇඳ සිවුර ඇකිලිය යුතු.

ඉදින් පිණ්ඩපාතය වේ නම්, සඳ්ධිභාරිකයාත් වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, දිය පිළිගන්වා පිණ්ඩපාතය එළැවිය යුතු. සද්ධිභාරික තෙම පැතින් විවළ යුතු. වැළඳුවහට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහන් කොට මනා කොට, කිසිවෙකින් නො ගාමින් සෝද, දිය සිඳුවා, මොහොතක් අවම විය යුතු. පාත්‍රය උෂ්ණයෙහි බොහෝ වෙලා නො තැබිය යුතු. පාසිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අතින් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිත් නො අතුළ බිමැ පාත්‍රය ්නො ම තැබිය යුතු.



විවරං නිකම්පනොන ඵකෙන හසොන විවරං ගහෙයා ඵකෙන හසොන විවරවංසං වා විවරරජ්ජං ටා පමජ්ජකා පාරතො අනං ඔරතො හොගං කකා විවරං නිකම්පිතබ්බං. සඤ්චිහාරිකම්භ චුට්ඨිතො ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං පට්ඨාමෙතබ්බං. සචෙ සො දෙයො උකප්පාපො හොති සො දෙයො සමුප්පතබ්බං.

24. සචෙ සඤ්චිහාරිකො නහාසිතුකාමො හොති නහානං පට්ඨාදෙනබ්බං. සචෙ සිතෙන අසො හොති සිතං පට්ඨාදෙනබ්බං. සචෙ උපෙක්ඛන අසො හොති උපෙක්ඛං පට්ඨාදෙනබ්බං. සචෙ සඤ්චිහාරිකො ජනනාසරං පටිසිතුකාමො හොති චුත්ථංසං සනෙතනබ්බං. මනනිකා තෙමෙතබ්බං. ජනනාසරපිඨං ආදය ගුණා ජනනාසරපිඨං දකා විවරං පටිගහගෙයා ඵකමනං නිකම්පිතබ්බං. චුත්ථංසං දතබ්බං. මනනිකා දතබ්බං. සචෙ උසස්භති ජනනාසරං පටිසිතබ්බං. ජනනාසරං පටිසංගහන මනනිකාය මුඛං මකෙඛකා පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙයා ජනනාසර පටිසිතබ්බං.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජි නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පට්ඨාගෙනබ්බං. ජනනාසරෙ සඤ්චිහාරිකස්ස පරිකමං කාතබ්බං. ජනනාසරා නිකම්පනොන ජනනාසරපිඨං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිච්ඡාදෙයා ජනනාසරා නිකම්පිතබ්බං. උදකෙපි සඤ්චිහාරිකස්ස පරිකමං කාතබ්බං. නහානෙන පඨමනරං උපතරිකා අත්තනො ගත්තං වොදකං කකා නිවාසෙයා සඤ්චිහාරිකස්ස ගත්තතො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඤ්චිහාරිකා දතබ්බං. ජනනාසරපිඨං ආදය පඨමනරං ආගන්තො ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. සඤ්චිහාරිකො පානියෙන පුච්ඡිතබ්බං.

යස්මිං විහාරෙ සඤ්චිහාරිකො විහරති සචෙ සො විහාරො උකප්පාපො හොති සචෙ උසස්භති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතොන පඨමං පක්ඛවිවරං නිහරිකා ඵකමනං නිකම්පිතබ්බං -පෙ- සචෙ ආවමනකුම්භියා උදකං න හොති ආවමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං. සචෙ සඤ්චිහාරිකස්ස අනගිරති උප්පන්නා හොති උප්පන්නායෙන චුප්පකාසෙතබ්බං. චුප්පකාසාපෙතබ්බං. ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බං. සචෙ සඤ්චිහාරිකස්ස කුකුඤ්චං උප්පන්නං හොති උප්පන්නායෙන විනොදෙනබ්බං. විනොදපෙතබ්බං. ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බං. සචෙ සඤ්චිහාරිකස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති උප්පන්නායෙන විචෙචෙනබ්බං. විචෙචාපෙතබ්බං. ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බං.

සිවුර තබන්නාහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අතින් සිවුරුවස හෝ සිවුරු රහන පිය දමා කෙළවර ඇතින් ද නැමීම මැනින් ද කොට සිවුර නැබියයුතු. සද්ධිවිහාරිකයා නැති සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය පුරැකි කොට නැබියයුතු. එ තැන හැඩ වී තිබේ නම් නැමැත්ද යුතු.

24. ඉදින් සද්ධිවිහාරික පොම් නාහු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කැර දියැයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණු දියෙන් වැඩෙක් වේ නම් උණු දිය පිළියෙළ කළයුතු. සද්ධිවිහාරික තෙම ගිනිහල් ගෙට වදිනු කැමැති නම්, නාන සුණු ඇතියයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දි සිවුරු පිළිගෙන පැත්තෙක නැබියැයුතු නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම් ගිනිහලට පිවිසියැයුතු. ගිනිහලට වදනාහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වඩා (මැටි මුහුණේ තටරා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

ස්ථවිර භික්ෂූන් හා ගැටි පොා භිත්දයුතු. නවක චරණහු අස්පොත් නො පිළිබැඟියැයුතු. ගිනිහල්ගෙහි දි සද්ධිවිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. ගිනිහල්ගෙසින් නික්මවන්නාහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන එසින් නික්මියැයුතු. දියෙහි ද සද්ධිවිහාරිකයාට පිරියම් කළයුතු. නැවත විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ නැගී සිය ගත දිය පියදමා ගඳනය නැඳ සද්ධිවිහාරිකයාගේ ශිරැරින් දිය පිය දමියැයුතු. ගඳනය දියැයුතු. සහළ සිවුර දියයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අටුන් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය ලා කොට නැබියැයුතු. සද්ධිවිහාරිකයා පැනින් විවළයුතු.

සද්ධිවිහාරිකයා යම් වෙහෙරෙකැ වෙසේ ද, ඒ වෙහෙර හැඩ වී තිබේ නම්, ගැකි නම ශුඤ්ඤ කළයුතු. වෙහෙර ශුඤ්ඤ කරන්නාහු විසින් පළමු කොට පා සිවුරු බැහැර කොට එක් පැත්තෙක නැබියැයුතු ... ආවමනකුමකයෙහි ජලය නැත් නම්, එහි ජලය වත්කළයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය සන්තිඳුටියැයුතු. අනුන් ලවා හෝ සන්තිඳුටියැයුතු. බණ රහෝ කියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය දුරැ ලියැයුතු. දුරැලැවියැයුතු හෝ වෙසී. බණ රහෝ කියැයුතු. සද්ධිවිහාරිකයාට මිසදිවෙක් උපන්නේ වී නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් එය විවේචනය කළයුතු, අනුන් ලවා හෝ විවේචනය කැරවියැයුතු, ඔහුට බණ රහෝ කියැයුතු.

25. සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගරුධමමිං අජ්ඣාපනො හොති පරිවාසාරහො උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා සඤ්චිභාරිකස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සචෙ සඤ්චිභාරිකො මූලායපටිකස්සනාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා සඤ්චිභාරිකං මූලායපටිකස්සෙය්‍යා'ති. සචෙ සඤ්චිභාරිකො මානනාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා සඤ්චිභාරිකස්ස මානනං දදෙය්‍යා'ති. සචෙ සඤ්චිභාරිකො අබ්භාරහො හොති උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා සඤ්චිභාරිකං අබ්භෙය්‍යා'ති.

සචෙ, සඬෙසා සඤ්චිභාරිකස්ස කමමිං කතතුකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාපනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතඛං, 'කිනති නු ඛො සඬෙසා සඤ්චිභාරිකස්ස කමමිං න කරෙය්‍ය ලභුකාය වා පරිනාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඬෙසන කමමිං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාපනියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපනියං වා උපජ්ඣායෙන උස්සුක්කං කාතඛං, 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකො සමමා විතෙතස්ස ලොමං පාතොය්‍ය තොත්ථාරං විතොය්‍ය සඬෙසා නං කමමිං පටිපසස්සමෙහය්‍යා'ති.

සචෙ සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං ධොවිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආවිකඛිතඛං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං ධොවිතො'ති. සචෙ සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං කාතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආවිකඛිතඛං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං කරිසෙටා'ති. සචෙ සඤ්චිභාරිකස්ස රජනං පටිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආවිකඛිතඛං 'එවං පටෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස රජනං පටිසෙටා'ති. සචෙ සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං රජිතඛං හොති උපජ්ඣායෙන ආවිකඛිතඛං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුක්කං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො සඤ්චිභාරිකස්ස විවරං රජිසෙටා'ති. විවරං රජනෙනන සාධුකං සමපරිවතකං සමපරිවතකං රජිතඛං. න ච අපිණිනො-  
රෙවෙ පක්කමිතඛං. සචෙ සඤ්චිභාරිකො ගිලානො හොති යාවජිවං උපට්ඨාපෙනඛෙඛා චුට්ඨානමස්ස ආගමෙනඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ උපජ්ඣායානං සඤ්චිභාරිකෙස්ස වික්කං යථා උපජ්ඣායෙහි සඤ්චිභාරිකෙස්ස වික්ඛිතඛෙනති.

දුතියභාණවාරං නිට්ඨිතං.

25. ඉදින් සද්ධිවිහාරික නම ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සඤ්ඤානෙමෙ සද්ධිවිහාරිකයාට පිරිවෙස දෙන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු යි. ඉදින් සඤ්ඤානෙමෙ මූලායපටිකසංඝාතයට සුදුසු වේ නම්, උපාධ්‍යායයා විසින් 'කෙසේ නම් සඤ්ඤානෙමෙ සද්ධිවිහාරිකයාට මූලායපටිකසංඝාතය කරන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික නම මානන ලබන්නට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික නෙමෙ මානන ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික නම අනුභවයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සඤ්ඤානෙමෙ සද්ධිවිහාරිකයා අනුභවය කරන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු.

ඉදින් සඤ්ඤානෙමෙ සද්ධිවිහාරිකයාට පරිච්ඡේදය කරමය හෝ නියමය කරමය හෝ පටිසාරණීය කරමය හෝ පටිසාරණීය කරමය හෝ උකෙකපනීය කරමය හෝ කරනු කැමති වී නම්, 'කෙසේ නම් සඤ්ඤානෙමෙ සද්ධිවිහාරිකයාට ඒ කරමය නො කරන්නේ ද' යි, ඒ කරමය හැල්ලු බවට පිරිනමන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු ය. ඉදින් ඔහුට පරිච්ඡේදයකරමය හෝ නියමය කරමය හෝ පටිසාරණීය කරමය හෝ පටිසාරණීය කරමය හෝ උකෙකපනීය කරමය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරික නෙමෙ මනා ව පවත්නේ ද සඤ්ඤානෙමෙ ව පවත්නේ ද නිස්සරණය පිණිස පවත්නේ ද සඤ්ඤානෙමෙ ඒ කරමය සන්තිද්වන්තේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළ යුතු.

ඉදින් සඤ්ඤානෙමෙ සිවුර සේදියයුතු නම්, 'මෙසේ සෝදන්න' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. කෙසේ නම් සද්ධි-විහාරිකයාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට සිවුරක් කළයුතු නම්, 'මෙසේ කළ යුතු ය' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධි-විහාරිකයාට සිවුර කරනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ හෝ කළ යුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාට රදන් පිසියැයුතු නම්, 'මෙසේ පිසන්න' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කියැයුතු. 'කෙසේ නම් සද්ධිවිහාරි-කයාට රදන් පිසනු ලබන්නේ ද' යි උපාධ්‍යායයා විසින් උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. ඉදින් සද්ධිවිහාරිකයාගේ සිවුර පඬු පෙටියැ යුතු නම්, 'මෙසේ පඬු පොවන්න' යි උපාධ්‍යායයා විසින් කිය යුතු. 'කෙසේ නම් සඤ්ඤානෙමෙ සිවුර පඬු පොවනු ලබන්නේ ද' යි උත්සාහ කළයුතු හෝ වෙයි. සිවුර පඬු පොවන්නහු විසින් පෙරළ පෙරළා මනා කොට සිවුර පඬු පෙටියැයුතු. පඬු බිත්දු නො සිදුණු කලින් නො ම නික්මියැයුතු. ඉදින් සද්ධිවිහාරික නෙමෙ ගිලන් වේ නම් යථා දිවි උවටන් කළයුතු. ඔහු ගිලන් බැටන් නැගී සිටීම බලාපොරොත්තු වියයුතු.

මහණෙනි, යම්සේ උපාධ්‍යායයන් විසින් සද්ධිවිහාරිකයන් කෙරෙහි පැවැතියැයුතු ද මේ ඒ සඤ්ඤානෙමෙ කෙරෙහි උපාධ්‍යායයන්ගේ වග යි.

දෙවෙනි බණවර නිමියේ යි.

## ආවරියවත්තං.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන අනෙතවාසිකා ආවරියෙසු න සමමා වත්තනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිත්ථා සන්තුට්ඨා ලජ්ජතො කුක්කුච්චකා සිකඛාකාමා තෙ උප්පායනති බියනති විපාවෙනති: 'කථං හි නාම අනෙතවාසිකා ආවරියෙසු න සමමා වත්තිස්සනති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙසුං.

"සච්චං කිර භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකා ආවරියෙසු න සමමා වත්තනති"ති. සච්චං ගගවා. -පෙ- ටිගරහිත්ථා ධමං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසි: "තෙනහි භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආවරියෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙසොට්ඨ යථා අනෙතවාසිකෙහි ආවරියෙසු වත්තිතබ්බං."

"අනෙතවාසිකෙන භික්ඛවෙ ආවරියමහි සමමා වත්තිතබ්බං. නත්ථායං සමමා වත්තනා:

කාලසෙසව උට්ඨාය උපාහනා ඔමුඤ්චිත්ථා එකංසං උත්තරාසඛං කරිත්වා දන්තනට්ඨං දහබ්බං, මුඛොදකං දහබ්බං, ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිත්වා යාගු උපනාමෙතබ්බං. යාගුපිත්ථස්ස උදකං දත්වා භාජනං පටිගතහෙත්වා තිචං කත්වා සාධුතං අපරිසංසනෙත්වා ධොවිත්වා පටිසාමෙතබ්බං. ආවරියමහි වුට්ඨිතො ආසනං උද්ඛරිතබ්බං.

සචෙ සො දෙසො උක්කාපො හොති සො දෙසො සමමස්සිතබ්බං. සචෙ ආවරියො ගාමං පටිසිත්තුකාමො හොති නිවාසනං දහබ්බං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. කායබ්බිත්ථා දහබ්බං. සගුණං කත්වා සඛ්ඤාටියො දහබ්බං ධොවිත්වා පපොතා සඋදකො දහබ්බං. සචෙ ආවරියො පච්ඡාසමණං ආකඛති නිමණ්ඤ්ලං පටිච්ඡාදෙනොනා පටිමණ්ඤ්ලං නිවාසෙත්වා කායබ්බිත්ථා බ්බධිත්වා සගුණං කත්වා සඛ්ඤාටියො පාරුපිත්වා ගණ්ඨිකං පටිටුඤ්චිත්වා ධොවිත්වා පතං ගහෙත්වා ආවරියස්ස පච්ඡාසමණෙන හොමබ්බං. නාගිදුරෙ ගන්තබ්බං. නාව්චාසනෙන ගන්තබ්බං. පත්තපරියාපතනං පටිග්ගහෙතබ්බං.

## ඇදුරුවන්

26. එ සමයෙහි වනාහි අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා වැ නො පවතින්. අපිස් සතොස් ගුණ ඇති ලජ්ජී වූ කුකුස් කරන ශික්ෂාකාමී යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔහු ‘තෙසේ නම් අතැවැසියෝ ඇදුරන් කෙරෙහි මනා ව නො පවත්නාහු ද’ යි ලාමන කොට සිතත්, නිකු කරන්, නො ගුණ පතුරුවන්. ඉක්බිත්තෙන් ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවන් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, අතැවැසි මහණහු ඇදුරු මහණුන් කෙරෙහි මොනොවට නො පවතින් ල. ඒ සැබෑ දෑ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දසාවද්දළයේන. “සැබැව, වහන්සැ” යි භික්ෂුහු කීහ ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උවසෙසින් ගරභා දෑහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් අමතා “මහණෙනි, එසේ වී නම් අතැවැස්සන් විසින් ඇදුරන් කෙරෙහි යමක් පැවතියැයුතු ද එසේ අතැවැස්සන්ට ඇදුරුවන පනවන්නෙමි” යි වදන පනවා දැක්වෙන පරිදි ඇදුරුවන පනවු සේක.

“මහණෙනි, අතැවැස්සා විසින් ඇදුරා කෙරෙහි මනාව පැවතියැයුතු, එහි මේ මනා පැවැත්ම යි:

කලින් ම නැති සිට වහන් වූ දු උතුරුසහ එකස් කොට ගෙන දැවටු දියැයුතු. මුවදෝනා පලය දියැයුතු. අසුන් පැනවියැයුතු. ඉදින් හුළුකැන් ඇත් නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් වළවියැයුතු. හුළුකැන් පුමාහට පැන් පිළිගන්වා බඳුන පිළිගෙන පැන් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවටින් වොනොවට දෙවැ සුරැකි කොට නැබියැයුතු. ඇදුරහු නැති සිටි කලෙහි අස්න ඉදිරියැයුතු.

ඉදින් එ පෙරළය කුණු රොඩු යහින වී නම් එ නැත නැමැත්තැයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම ගම වදිනු කැමැති වී නම්, පඳනය දියැයුතු. පිළිහඳනය පිළිගතයුතු. කාබාන දියැයුතු. සහළ සිවුරු සතුණ කොට දියැයුතු. සෝද දිය යහින පාත්‍රය දියැයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම පසුගෙණකු කැමැත්තෙන් නමුත් නිබ්බේද වසන්තහු විසින් පිරිමඩුල කොට හැඳ කාබහන බැඳ සතුණ කොට සහළ සිවුරු පෙරෙවැ ගැට වටු ගන්වා පාත්‍රය සෝද අතට ගෙන ඇදුරුගේ පසුගෙණ වියැයුතු. ඉතා දුරු නො යායුතු. ඉතා ලඟ නො යායුතු. පාත්‍රයට ලැබුණු දෑ පිළිගතයුතු.

27. න ආවරියස්ස හණමානස්ස අනාරනාරා කථා ඔපානෙතබ්බා. ආවරියො ආපනතිසාමනා හණමානො නිවාරෙනබ්බා. නිවන-  
නෙතන පඨමනරං ආගන්තු ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බා. පාදෙදකං  
පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තු පත්තචීවරං  
පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දුතබ්බං නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං.  
යවෙ චීවරං සිංහං හොති මුහුත්තං උණෙහ ඔතාපෙතබ්බං. න ච  
උණෙහ චීවරං නිදහිතබ්බං. චීවරං සඤ්ඤිතබ්බං. චීවරං සඤ්ඤරහෙන  
චතුරභ්‍යුජ්‍යං කණ්ණං උස්සාරෙතා චීවරං සඤ්ඤිතබ්බං මා මණ්ණෙ  
හබ්බො අහොසීති. ඔහොගෙ කායබ්බතං කාමබ්බං.

යවෙ පිණ්ඩපාතො හොති ආවරියො ච භුක්ඛිතුකාමො හොති  
උදකං දතා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. ආවරියො පානියෙන  
සුච්ඡිතබ්බො. භුක්තාපිස්ස උදකං දතා පතං පටිග්ගහෙතා නිවං  
කතා සාධුකං අපරිසංසනෙනා ධොවිතා වොදකං කතා මුහුත්තං  
උණෙහ ඔතාපෙතබ්බො. න ච උණෙහ පතො නිදහිතබ්බො.  
පත්තචීවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පතං නික්ඛිපනෙනා එකෙන හසේන  
පතං ගහෙතා එකෙන හසේන හෙට්ඨාමඤ්ඤං වා හෙට්ඨාපීඨං වා  
පරාමසිතා පතො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අනාරනාරිතාය භූමියා  
පතො නික්ඛිපිතබ්බො. චීවරං නික්ඛිපනෙනා එකෙන හසේන  
චීවරං ගහෙතා එකෙන හසේන චීවරවංසං වා චීවරරජ්‍යං වා  
පමජ්ජිතා පාරතො අනාං ඔරතො හොගං කතා චීවරං  
නික්ඛිපිතබ්බං.

ආවරියමිති වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්ඤිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං  
පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං. යවෙ සො දෙසො උක්ඛාපො හොති  
සො දෙසො සමමජ්ජිතබ්බං.

යවෙ ආවරියො නාගාසිතුකාමො භොති නාගානං පටියාදෙතබ්බං.  
යවෙ සිතෙන අත්ථො හොති සීතං පටියාදෙතබ්බං. යවෙ උණෙහන  
අත්ථො හොති උණං පටියාදෙතබ්බං. යවෙ ආවරියො ජනනාසරං  
පටිසිතුකාමො හොති වුණ්ණං සනෙතනබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බො.  
ජනනාසරපීඨං ආදය ආවරියස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගතතා  
ජනනාසරපීඨං දතා චීවරං පටිග්ගහෙතා එකමනා නික්ඛිපිතබ්බං.  
වුණ්ණං දුතබ්බං. මත්තිකා දුතබ්බො. යවෙ උස්සහති ජනනාසරං  
පටිසිතබ්බං. ජනනාසරං පටිසනෙනා මත්තිකාය මුඛං මහොකතා  
පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතා ජනනාසරං පටිසිතබ්බං.

27. ඇදුරු කළු කරදි අතරතුර කළු නො හෙළියැයුතු. ඇදුරු ඇවැත්තට අවදනට ලා ව බණනුයේ වැළැක්වියැයුතු. පෙරළා එන්නහු විසින් වඩා පළමුවෙන් අඩුත් අස්නක් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටැලිය ද ලං කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගතයුතු. පිළිනිවස්න දියැයුතු. නිවස්න පිළිගතයුතු. සිවුර ධන්දියෙන් තෙත් වූයේ වේ නම්, මොහොතක් අවසර වියලියැයුතු. අවිච්චි බොහෝ වෙලාවක් නො නැබියැයුතු. සිවුර හැකිලිය යුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් 'සිවුරු මැද බිඳිවෙත් නොවේව' යි සිතා සිවුරු කොන සතරතුලක් උඩට ඇද හැකිලියැයුතු. කාබන් නම් චිවරහොගයෙහි (සිවුරේ නැමුම් පොට තුළ) ලියැයුතු.

ඉදින් විශ්ලාසන භාෂණය නිබේ නම්, ඇදුරාත් වළඳනු කැමැත්තේ වී නම්, දිය පිළිගන්නා විශ්ලාසනය එළවියැයුතු. ඇදුරු තෙම පැනන් විවළයුතු. වැළඳුවහුට දිය පිළිගන්නා පාත්‍රය පිළිගෙන කිසිවෙක නොගාවමින් පහත් කොට මොනොවට යෝද දිය රහිත කොට (තෙත වාන්තු කොට) දොහොතක් අවිච්චි වියැලිය යුතු. පාත්‍රය වැඩිවෙලාවක් අවිච්චි දමා නො තැබියැයුතු. පාසිවුරු තැබියැයුතු, පාත්‍රය නබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන එක් අතෙකින් ඇද යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබියැයුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො තැබියැයුතු. සිවුරු බහා නබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන එක් අතෙකින් සිවුරු වස<sup>1</sup>. හෝ සිවුරු රහන පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමුම මැනට (නමා සිටින පැත්තට) ද කොට සිවුර තැබියැයුතු.

ඇදුරු නැගී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පා දෝනා දිය, පාපුටුව, පාකටැලිය සුරැකි කොට තැබියැයුතු. ඉදින් එ තැන කුණු වැකි ඇත් නම් හැමැත්තෙකු.

ඉදින් ඇදුරු තෙම නානු කැමැත්තේ වී නම්, නාන දිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙළ කළයුතු. උණදිය වුවමනා නම් උණදිය පිළියෙළ කළයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙනු කැමැත්තේ වී නම් නාන සුණු දියෙන් තෙමා ගුලි කළයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඇදුරු පිටුපසින් ගොස් එය දි සිවුරු පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ වී නම් නමා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙට වදනහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා (මැටි මුණේ ගා) ඉදිරි පසින් ද පිටු පසින් ද වසා ගෙන ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු

1. සිවුර දමන හුණලිය හෝ එවැන්නක්.



28. න පෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ඡනි නිසිදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහෙනබ්බා, ඡන්තාසරෙ ආවරියස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං. ඡන්තාසරා නික්ඛමනෙනන ඡන්තාසරපීඨං ආදය පුරතො ව පච්ඡතො ව පටිවජාදෙඤා ඡන්තාසරා නික්ඛමිතබ්බං. උදකෙපි ආවරියස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං. නභානෙන පඨමිනරං උත්තරිඤා අත්තනො ගන්තං වොදකං කඤා නිවාසෙඤා ආවරියස්ස ගන්තනො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දුතබ්බං. යඤ්ඤාපි දුතබ්බං. ඡන්තාසර-පීඨං ආදය පඨමිනරං ආගන්තවා ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. ආවරියො පානියෙන පුච්ඡිතබ්බං. සචෙ උඤ්ඤාපෙතුකාමො හොති උඤ්ඤාපෙතබ්බං. සචෙ පරිපුච්ඡිතුකාමො හොති පරිපුච්ඡිතබ්බං.

යස්මිං විහාරෙ ආවරියො විහරති සචෙ සො විහාරො උකල්ලාපො හොති සචෙ උස්සභති සොධෙතබ්බං. විහාරං සොධෙතනෙන පඨමං පත්තවිචරං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං; නිසිදනපච්චිකරණං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භිසි - බිමබොහනං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනෙනන අසඬ්ඝට්ටනෙනන කවාටපිට්ඨං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. පීඨං නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනෙනන අසඬ්ඝට්ටනෙනන කවාටපිට්ඨං නිහරිඤා නික්ඛිපිතබ්බං. මඤ්ඤපටිපාදකා නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. බෙලමලලකො නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. අපසෙසනප්ලකං නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. භූමිමඤ්ඤං යථාපඤ්ඤිතං සලලකෙඤා නිහරිඤා එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං.

සචෙ විහාරෙ සන්තානකං හොති උලෙලාකා පඨමං ඔභාරෙතබ්බං. ආලොකසන්තිකං භූමිසාගා සමිජ්ජිතබ්බං. සචෙ ගෙරුහපරිකමිකතා භික්ති කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙඤා පිළෙඤා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ කාළවණ්ණකතා භූමි කණ්ණකිතා හොති වොළකං තෙමෙඤා පිළෙඤා පමජ්ජිතබ්බං. සචෙ අකඤා හොති භූමි උදකෙන පරිඤ්ඤාමිඤා සමිජ්ජිතබ්බං 'මා විහාරො රජෙන උභයඤ්ඤි'ති. සඬකාරං විවිතිඤා එකමන්තං ජමෙධිතබ්බං.

29. භූමිමඤ්ඤං ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා අතිහරිඤා යථා පඤ්ඤිතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. මඤ්ඤපටිපාදකා ඔතාපෙඤා පමජ්ජිඤා අතිහරිඤා යථායානෙ යපෙතබ්බං. මඤ්ඤා ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනෙනන අසඬ්ඝට්ටනෙනන කවාටපිට්ඨං අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤිතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පීඨං ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා නිවං කඤා සාධුකං අපරිසංසනෙනන අසඬ්ඝට්ටනෙනන කවාටපිට්ඨං අතිහරිඤා යථා-පඤ්ඤිතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. භිසි බිමබොහනං ඔතාපෙඤා සොධෙඤා පපෙඨාටෙඤා අතිහරිඤා යථාපඤ්ඤිතං පඤ්ඤාපෙතබ්බං.

28. සථවිර භික්ෂුන් ඇඟ ගැටි නො හිත්දැයුතු. නවක මහණහු අස්නෙන් බැහැර නො කළයුතු. ගිනිහල ගෙහි දී ඇඳුරුහට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල ගෙන් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල ගෙන් නික්මියැයුතු. දියෙහි ද ඇඳුරුහට පිරියම් කළයුතු. නැවහු විසින් වඩා පළමුවෙන් ගොඩ අවුත් සිය ගත දිය පියදමා හැඳ ඇඳුරුහු ගන්නා දිය පිය දමියැයුතු. හඳුනා දියැයුතු. සහළ සිටුරු දියැයුතු. ගිනිහල පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අසුන් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටලිය ද එළවා තැබියයුතු. ඇඳුරු තෙට පැනිත් විවළයුතු. උදෙස්වනු කැමැත්තේ වී නම් උදෙස්වියයුතු. ප්‍රශ්න විචාරනු කැමැත්තේ වී නම් විවළයුතු.

යම් වෙහෙරෙක ඇඳුරා වෙස් ද ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණු රොඩු වැනි ඇත්තේ ද, හැකිනම් ශුද්ධ කළ යුතු. වෙහෙර ශුද්ධ කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. හිඳුනාකඩ ද පසතුරුණ ද මැත් කොට පසෙක තැබියයුතු. බිසි ද, කොට්ට ද මැත් කොට පසෙක තැබිය යුතු. ඇඳ පහන් කොට කිසිවෙක ද නො ගාවමින් නො ගටමින් මනා කොට කපාටපාෂ්ඨයෙන් (දෙරපළ පිටෙන්) පිටතට ගෙන ගොස් තැබිය යුතු. පුටුව පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාවමින් නො ගටමින් මනාව දෙරපළ පිටෙන් පිටතට ගෙන ගොස් තැබියයුතු. ඇඳ පා අළු පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියයුතු. කෙළමලාව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියයුතු. හේන්තුටුන පුටුව පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබියයුතු. බුමුතුරුණ පනවා තුබුණු යැව් යලතා පිටත ගෙන ගොස් පසෙක තැබිය යුතු.

ඉදින් වෙහෙරෙහි මකුළුදල වේ නම්, පළමු කොට උඩ සිට පහතට ඉවත් කළයුතු. ආලෝකසන්නිභාගයෝ ද (ඇතුළත පිටත පතොල් දෙරවැ ද) කර්ණණ භාගයෝ ද (ගැබ සතර මුළු ද) හැමැත්දැයුතු. ඉදින් ගුරු පිරියම් කරන ලද බිත්තිය කිලිටි වී තිබේ නම්, රෙදි කඩක් තෙමා මිරිකා මැද්දැයුතු. ඉදින් බිම පිරියම් නො කරන ලද නම්, 'වෙහෙර දුටුල්ලෙන්' කිලිටි නො වේ ව' යි සලකා දිය ඉස හැමැත්දැයුතු. කසළ රැස්කොට පැන්තකට දමියයුතු.

29. බුමුතුරුණ වියලා ශුද්ධ කොට ගසා දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවියැයුතු. ඇඳ පා අළු අව්වේ නවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබියැයුතු හ. ඇඳ අව්වේ නවා ශුද්ධ කොට ගසා දමා කවුළු පිටු නො ගාමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. පුටුව අව්වේ නවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා, කවුළු පිටු නො ගාමින් නොගටමින් පහන් කොට මනාව ඇතුළට ගෙනගොස් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු. බිසි හා කොට්ට හා අව්වේ නවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් පනවා තුබුණු පරිදි ම පැනවියැයුතු.

නිසිදනපච්ඡක්ඛරණං ඕතාපෙක්ඛා සොධෙක්ඛා පඤ්ඤාපෙක්ඛා අතිහරික්ඛා යථාපක්ඛානං පක්ඛානපෙක්ඛා. බෙළුමලලකො ඕතාපෙක්ඛා පමඤ්ඤා අතිහරික්ඛා යථායානෙ යපෙක්ඛා. අපසංසන්නප්පකං ඕතාපෙක්ඛා පමඤ්ඤා අතිහරික්ඛා යථායානෙ යපෙක්ඛා.

පත්තවිවරං නික්ඛපිතබ්බං. පත්තං නික්ඛපනොත්තන එකෙන හස්සෙන පත්තං ගහෙක්ඛා එකෙන හස්සෙන හෙට්ඨාසෙක්ඛා වා හෙට්ඨාසීයං වා පරාමසීයා පත්තො නික්ඛපිතබ්බං. න ච අනන්තරහිතාය භූමියා පත්තො නික්ඛපිතබ්බං. විවරං නික්ඛපනොත්තන එකෙන හස්සෙන විවරං ගහෙක්ඛා එකෙන හස්සෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජුං වා පමඤ්ඤා පාරතො අනන්තං ඔරතො හොගං කඤ්ඤා විවරං නික්ඛපිතබ්බං.

සවෙ පුරුක්ඛමා සරජා වානා වායනති පුරුක්ඛමා වාතපානා ඵකෙක්ඛා. සවෙ පච්ඡිමා සරජා වානා වායනති පච්ඡිමා වාතපානා ඵකෙක්ඛා. සවෙ උත්තරා සරජා වානා වායනති උත්තරා වාතපානා ඵකෙක්ඛා. සවෙ දක්ඛණා සරජා වානා වායනති දක්ඛණා වාතපානා ඵකෙක්ඛා. සවෙ සිතකාලො හොති දිවා වාතපානා විවරිතබ්බං, රත්තිං ඵකෙක්ඛා. සවෙ උණ්ණකාලො හොති දිවා වාතපානා ඵකෙක්ඛා, රත්තිං විවරිතබ්බං. සවෙ පරිවේණං උක්ඛාපං හොති පරිවේණං සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ කොට්ඨකො උක්ඛාපො හොති කොට්ඨකො සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ උපට්ඨානසාලා උක්ඛාපා හොති උපට්ඨානසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ අභිසාලා උක්ඛාපා හොති අභිසාලා සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ වච්චකුටි උක්ඛාපා හොති වච්චකුටි සමමජ්ජිතබ්බං. සවෙ පානියං න හොති පානියං උපට්ඨාපෙක්ඛා. සවෙ පරිභොජනියං න හොති පරිභොජනියං උපට්ඨාපෙක්ඛා. සවෙ ආවමනකුමභියා උදකං න හොති ආවමනකුමභියා උදකං ආසික්ඛිතබ්බං.

30. සවෙ ආවරියස්ස අනහිරති උප්පන්නා හොති අනෙත්ථාසිකෙන වූපකාසෙක්ඛා, වූපකාසාපෙක්ඛා, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා. සවෙ ආවරියස්ස කුණකුළුවං උප්පන්නං හොති, අනෙත්ථාසිකෙන විනොදෙක්ඛා, විනොදපෙක්ඛා, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා. සවෙ ආවරියස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති අනෙත්ථාසිකෙන විවෙචෙනබ්බං, විවෙචාපෙක්ඛා, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා. සවෙ ආවරියො ගරුධමමං අප්ඤ්ඤාපනො හොති පරිවාසාරහො අනෙත්ථාසිකෙන උස්සකකං කාතබ්බං 'කිත්ති නු බො සබ්බො ආවරියස්ස පරිවාසං දදෙය්‍යා'ති.

හිසුනා ඇතිරිය ද පසතුරුණ ද අව්වේ තවා ශුද්ධ කොට ගසාහෙළා ඇතුළට ගෙන ගොස් පනවා තුබුණු පරිදිම පැනවියැ යුතු. කෙළමලාව අව්වේ ලා තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු. හේන්තු උන පුවරුව අව්වේ තවා පිය දමා ඇතුළට ගෙන ගොස් කලින් තුබුණු තැන ම තැබිය යුතු.

පාසිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනෙක් අතින් ඇඳයට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවක් නො අතුළු බිමැ පාත්‍රය නො ම තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනෙක් අතින් සිවුරු වස හෝ සිවුරු රහන හෝ පිරිමැද සිවුරු කොන පිටතට ද සිවුරු නැමීම මැනට (තමා දෙසට) ද කොට සිවුර තැබිය යුතු.

ඉදින් පෙරදිගට අයත් ධූලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පෙර දිගැ වූ වාතොනයෝ වැසියැ යුතුහ. ඉදින් පැසිම් දිගට අයත් ධූලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, පැසිම් දිගැ වූ වාතොනයෝ වැසියැ යුත්තාහ. උතුරු දිගට අයත් ධූලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, උතුරු පැත්තේ වූ වාතොනයෝ වැසියැ යුත්තාහ. දකුණු දිගට අයත් ධූලි සහිත වාතයෝ හමන් නම්, දකුණු දිගැ වූ වාතොනයෝ වැසියැ යුත්තාහ. ඉදින් ශීත කාලය වේ නම්, වාතොනයෝ දහවල් විවැරියැ යුත්තාහ. රූ වැසියැ යුත්තාහ. ඉදින් උෂ්ණ කාලය වේ නම්, වාතොනයෝ දහවල් වැසියැ යුත්තාහ, රූ විවැරියැ යුත්තාහ. ඉදින් පිරිවෙන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්ද යුතු. ඉදින් දෙරැ කොටුව කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් උවටන් හල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. ඉදින් ගිනිහල කුණුරොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. වැසිකිළිය කුණු රොඩු සහිත වී නම්, එය හැමැන්ද යුතු. පැන් නැත් නම් පැන් එළවා තැබියැ යුතු. පරිහොග ජලය නැත් නම්, පරිහොග ජලය එළවා තැබිය යුතු. ඉදින් ආවටනකුලෙහියෙහි ජලය නැත් නම්, එහි දිය වත් කළ යුතු.

30. ඉදින් ඇදුරුහට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මේක් උපන්නේ වේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය ඉවත් කළ යුතු, ඉවත් කැරැවිය යුතු, ඔහුට බණ කියැ යුතු හෝ වේ. ඉදින් ඇදුරුහට කුකුසෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සහු විසින් එය දුරැ ලියැ යුතු, දුරැ ලැවිය යුතු, ඔහුට බණ හෝ කියැ යුතු. ඉදින් ඇදුරුහට මීසදිටුවෙක් උපන්නේ නම්, අතැවැස්සා විසින් විවිසියැ යුතු, විවිසැවියැ යුතු ඔහුට බණ හෝ කියැ යුතු. ඉදින් ඇදුරු ගරු ඇවතකට අවන්නේ පිරිවෙස් වසන්නට සුදුසු වී නම්, කෙසේ නම් සබ්බ තෙමේ ඇදුරුහට පිරිවෙස දෙන්නේ දැ' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

සථෙ ආචරියො මූලාය පටිකස්සන්තාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා ආචරියං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සථෙ ආචරියො මානන්තාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා ආචරියස්ස මානන්තං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ ආචරියො අභ්‍යාන්තාරහො හොති අනෙතවාසිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා ආචරියං අභෙතෙය්‍යා'ති. සථෙ සඬෙසා ආචරියස්ස කම්මං කත්තුකාමො හොති තප්පතියං වා නියස්සං වා පබ්බාපතියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපතියං වා අනෙතවාසිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො සඬෙසා ආචරියස්ස කම්මං න කරෙය්‍ය උහුකාය වා පරිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඬෙසන කම්මං තප්පතියං වා නියස්සං වා පබ්බාපතියං වා පටිසාරණියං වා උකෙඛපතියං වා, අනෙතවාසිකෙන උස්සුකං කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො ආචරියො සමොචතෙය්‍ය, ලොමං පාතෙය්‍ය, නෙඤාරං වතෙය්‍ය, සඬෙසා තං කම්මං පටිපස්සමෙය්‍යා'ති.

සථෙ ආචරියස්ස චීවරං ධොවිතබ්බං හොති අනෙතවාසිකෙන ධොවිතබ්බං. උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො ආචරියස්ස චීවරං ධොවිතෙය්‍යා'ති. සථෙ ආචරියස්ස චීවරං කාතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන කාතබ්බං, උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො ආචරියස්ස චීවරං කරිතෙය්‍යා'ති. සථෙ ආචරියස්ස රජනං පචිතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන පචිතබ්බං, උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො ආචරියස්ස රජනං පචිතෙය්‍යා'ති. සථෙ ආචරියස්ස චීවරං රජිතබ්බං හොති, අනෙතවාසිකෙන රජිතබ්බං. උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො ආචරියස්ස චීවරං රජිතෙය්‍යා'ති. චීවරං රජනෙන සාධුකං සමපරිවත්තකං සමපරිවත්තකං රජිතබ්බං. න ච අවුත්තෙන ථෙථෙ පසකම්මිතබ්බං.

න ආචරියං අනාපුච්ඡා එකච්චස්ස පතො දුතබ්බො. න එකච්චස්ස පතො පටිග්ගහෙතබ්බො. න එකච්චස්ස චීවරං දුතබ්බං. න එකච්චස්ස චීවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. න එකච්චස්ස පරික්ඛාරො දුතබ්බො. න එකච්චස්ස පරික්ඛාරො පටිග්ගහෙතබ්බො. න එකච්චස්ස කෙසා ඡෙද්ධතබ්බො. න එකච්චස්ස කෙසා ඡෙදපෙතබ්බො. න එකච්චස්ස පරිකම්මං කාතබ්බං. න එකච්චෙන පරිකම්මං කාරාපෙතබ්බං. න එකච්චස්ස වෙය්‍යාවච්චො කාතබ්බො. න එකච්චෙන වෙය්‍යාවච්චො කාරාපෙතබ්බො. න එකච්චස්ස පච්ඡාසමණෙන හොතබ්බං. න එකච්චො පච්ඡාසමණො ආදුතබ්බො. න එකච්චස්ස පිණ්ඩපාතො නිහරිතබ්බො. න එකච්චෙන පිණ්ඩපාතො නිහරාපෙතබ්බො.

ඉදින් ඇදුරු තෙම මූලායපටිකක්‍ෂයනයට සුදුසු වී නම් 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇදුරුහට මූලායපටිකක්‍ෂයනය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක වියැයුතු. ඉදින් ඇදුරු තෙම මානතට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇදුරුහට මානත දෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු (උනන්දු වියැයුතු). ඉදින් ඇදුරු තෙම අඛ්‍යානයට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇදුරුහු අඛ්‍යානය කරන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඉදින් සංඝ තෙමේ ඇදුරුහට තජ්ජනිය කම්‍ය හෝ නියක්‍ෂ කම්‍ය හෝ පබ්බාජනිය කම්‍ය හෝ පටිසාරණිය කම්‍ය හෝ උකෙඛපණිය කම්‍ය හෝ කරතු කැමැති වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ ඇදුරුහට (ඒ) කම්‍ය නො කරන්නේ ද, එය හැල්ලු බවට හෝ පෙරළන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු. ඔහුට සංඝයා විසින් තජ්ජනිය හෝ නියක්‍ෂ හෝ පබ්බාජනිය හෝ පටිසාරණිය හෝ උකෙඛපණිය කම්‍ය කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් ඇදුරු තෙමේ මනා වැ පවත්නේ ද, ලොම් හෙළන්නේ ද (සංඝයාට අවනත වන්නේ ද), නිස්තරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කම්‍ය සන්සිදු වන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව කළයුතු.

ඉදින් ඇදුරාගේ සිවුරු සේදියැයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් සේදියැයුතු. 'කෙසේ නම් ඇදුරුහුගේ සිවුරු සෝදනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇදුරුහට සිවුරෙක් කළයුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් එය කළයුතු, 'කෙසේ නම්, ඇදුරාගේ සිවුර කැරෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇදුරුහට රඳන් පිසියැයුතු (පඩු උණු කළයුතු) වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පිසියැයුතු, 'කෙසේ නම් ඇදුරුහට රඳන් පිසෙන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් ඇදුරුහුගේ සිවුර පඩුපෙටියැ යුතු වේ නම්, අතැවැස්සා විසින් පඩුපෙටියැ යුතු, 'කෙසේ නම් ඇදුරුහුගේ සිවුරු පඩු පොවනු ලබන්නේ ද' යි අතැවැස්සා විසින් උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඩු පොවන්නහු විසින් පෙරළ පෙරළා මොනොවට පඩුපෙටියැයුතු. පඩු බිදු නො සුන් කල්හි නො ම නික් මැ යැයුතු.

ඇදුරුහු නො විවාරා එකක්හට පාත්‍රය නො දියැයුතු. එකකුගේ පාත්‍රය නො ම පිළිගතයුතු. එකකුට සිවුර නො දියැයුතු, එකකුගේ සිවුරු නො පිළිගත යුතු. එකකුට පිරිකර නො දියැයුතු. එකකුගේ පිරිකර නො ම පිළිගතයුතු. එකකුගේ කෙස් නො සින්දූ යුතු. එකක්හු ලවා තමා කෙස් නො ම සින්දුවියැයුතු. එකකුට පිරියම් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා පිරියම් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට වතාවත් නො කළයුතු. එකක්හු ලවා වතාවත් නො ම කරවාගතයුතු. එකක්හට පසු මහණකු නො වියැයුතු. එකෙක් පසු මහණකු කොට නො ම ගතයුතු. එකක්හට පිණිසපාතය නො ම ගෙනයා යුතු. එකක්හු ලවා පිණිසපාතය නො ම ගෙන්වාගතයුතු.

න ආවරියං අනාපුර්වං ගාමො පවිසිතබ්බො. න සුසානං ගනුතබ්බං  
න දිසා පසංගමිතබ්බො. සචෙ ආවරියො ගිජානො හොති යාවච්චං  
උප්පාදාපෙතබ්බො. වුට්ඨාගමස්ස ආගමෙතබ්බං.

ඉදං ඛො භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකානං ආවරියෙසු වත්තං යථා  
අනෙතවාසිකෙහි ආවරියෙසු වත්තබ්බංති".

31. තෙන ඛො පන සමයෙන ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සච්චො  
වත්තංති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිල්ලා සන්තුට්ඨා උජ්ජනො කුසකුට්ඨිකා  
සික්ඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවෙනති: "කථං හි නාම  
ආවරියා අනෙතවාසිකෙසු න සච්චො වත්තිස්සන්ති"ති. අථ ඛො  
තෙ භික්ඛු හගවතො එතමස්ස ආරොවෙසුං.

අථ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඤ්ඤං  
සන්තිපාතාපෙඤා භික්ඛු පටිපුට්ඨි: "සච්චං කිර භික්ඛවෙ ආවරියා  
අනෙතවාසිකෙසු න සච්චො වත්තංති"ති. "සච්චං හගවා". -පෙ-  
වගරහිඤා ධම්මං කථං කඤා භික්ඛු ආමනෙතසි. "තෙන හි භික්ඛවෙ,  
ආවරියානං අනෙතවාසිකෙසු වත්තං පඤ්ඤාපෙසසාමී යථා ආවරියෙහි  
අනෙතවාසිකෙසු වත්තිතබ්බං".

"ආවරියෙන භික්ඛවෙ අනෙතවාසිකමහි සච්චො වත්තිතබ්බං.  
තත්ත්වායං සච්චො වත්තනා:

ආවරියෙන භික්ඛවෙ, අනෙතවාසිකො සඤ්ඤාගෙනබ්බො. අනුග්ගහෙ  
තබ්බො උද්දෙසෙන පරිපුර්වය ඔවාදෙන අනුසාසනියා. සචෙ  
ආවරියස්ස පතො හොති, අනෙතවාසිකස්ස පතො න හොති,  
ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පතො දතබ්බො. උස්සුකං වා කාතබ්බං  
'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පතො උප්පජ්ජියෙථා'ති.

සචෙ ආවරියස්ස වීචරං හොති අනෙතවාසිකස්ස වීචරං න  
හොති ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස වීචරං දතබ්බං. උස්සුකං වා  
කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස වීචරං උප්පජ්ජියෙථා'ති.

සචෙ ආවරියස්ස පරිකඛාරො හොති අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො  
න හොති. ආවරියෙන අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො දතබ්බො.  
උස්සුකං වා කාතබ්බං 'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකස්ස පරිකඛාරො  
උප්පජ්ජියෙථා'ති.

ඇයුරා නො ම විවාරා ගම් නො වැදියැයුතු. සොහොනට නො යායුතු. දියාවන්හි නො යායුතු. ඉදින් ඇයුරා ගිලන් වේ නම්, යවදිව උවටත් කළයුතු. ඔහුගේ රෝගයෙන් නැගී සිටීම (සුඵව) බලා පොරොත්තු වියැයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ අතැවැස්සන් විසින් ඇයුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ද, මේ අතැවැස්සන් විසින් ඇයුරන් කෙරෙහි පැවතියැයුතු ඒ වන යැ'.

31. එ සමයෙහි ඇයුරෝ අතැවැසියන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතිත්. අල්පෙව් වූ, ලද පමණින් සතුටු වන, ලජ්ජී වූ, මද කරුණෙහි ද කුකුස් කරන, ශික්‍ෂාකාමී වූ යම් මහණ කෙනෙක් ඇද් ද ඔහු “කෙසේ නම් ඇයුරෝ අතැවැසියන් කෙරෙහි මනාව නො පවත්නාහු දැ”යි පහත් කොට සලකත්, නිගා කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. එ කල්හි එ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

එ විට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මෙ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා හික්සුන් බණවා “මහණෙනි, සැබෑ ද, ඇයුරෝ අතැවැසියන් කෙරෙහි මනා ව නො පවතිත් දැ”යි අසා වදළසේක. “සැබෑව වහන්සැ”යි එ මහණහු කීහ... වෙසෙසින් ගරභා දෑහැමි කපා කොට, “මහණෙනි, එසේ වී නම්, අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇයුරන් විසින් යම්සේ පැවතියැයුතු ද, එසේ අතැවැස්සන් කෙරෙහි ඇයුරන්ගේ වන පනවන්නෙමි”යි (අමනා) මෙසේ වදළසේක:

“මහණෙනි, ඇයුරා විසින් අතැවැසියා කෙරෙහි මනා වැ පැවතියැයුතු. එහි ලා මේ මනා පැවැත්ම යි.

මහණෙනි, ඇයුරා විසින් උදෙසීමෙන්, පරිඤ්චායෙන් (යළි යළි විචාරීමෙන්), අවවාදයෙන්, අනුශාසනායෙන් සංග්‍රහ කළයුතු අනුග්‍රහ කළයුතු. ඉදින් ඇයුරුහට පාත්‍රයෙක් වේ ද, අතැවැසියාට පාත්‍රයෙක් නො වේ ද, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සාට පාත්‍රය දියැයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැසියාට පාත්‍රයෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුහට සිවුරෙක් වේ ද, අතැවැසියාට සිවුරෙක් නො වේ ද, ඇයුරා විසින් අතැවැස්සාට සිවුර දියැයුතු. ‘කෙසේ නම් අතැවැසියාට සිවුරෙක් උපදනේ දෝ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් ඇයුරුහට පිරිකරෙක් වේ ද, අතැවැසිහට පිරිකරෙක් නො වේ ද, ‘කෙසේ නම් අතැවැසිහට පිරිකරෙක් උපදනේ දැ’යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.



32. සචෙ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති කාලසොච උට්ඨාය දන්තකට්ඨං දන්ධං. මුඛොදකං දන්ධං. ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. සචෙ යාගු හොති භාජනං ධොවිතො යාගු උපනාමෙතබ්බො. යාගුපිත්තං උදකං දන්තා භාජනං පටිග්ගහෙතො නිවං කන්තා සාධුකං අපරිසං-සනෙතන ධොවිතො පටිසාමෙතබ්බං. අනෙතවාසිකමි උට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමුප්පිතබ්බො.

සචෙ අනෙතවාසිකො ගාමං පටිසිත්තුකාමො හොති නිවාසනං දන්ධං. පටිනිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං. කායබන්ධනං දන්ධං. සගුණං කන්තා සඛ්ඝාවිසො දන්ධො. ධොවිතො පතො සඋදකො දන්ධො. 'එත්තාවතා නිවත්තිස්සති'ති ආසනං පඤ්ඤපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං උපනික්ඛිපිතබ්බං. පච්චුග්ගන්තො පත්තවිවරං පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිනිවාසනං දන්ධං. නිවාසනං පටිග්ගහෙතබ්බං.

සචෙ විවරං සිත්තං හොති මුහුත්තං උජ්ඣෙත ඕතාපෙතබ්බං. න ච උජ්ඣෙත විවරං නිදහිතබ්බං. විවරං සඛ්ඝරිතබ්බං. විවරං සඛ්ඝරනොතන චතුරඤ්චලං කණ්ණං උස්සාදෙතො විවරං සඛ්ඝරිතබ්බං. ටා මජ්ඣෙකි හඬො අහොසිති. ඔහොගෙ කායබන්ධනං කාතබ්බං.

33. සචෙ පිණ්ඩපාතො හොති අනෙතවාසිකො ච භුක්ඤ්ඤකාමො හොති, උදකං දන්තා පිණ්ඩපාතො උපනාමෙතබ්බො. අනෙතවාසිකො පානියෙන පුජිතබ්බො. භුක්තාවිසං උදකං දන්තා පතං. පටිග්ගහෙතො නිවං කන්තා සාධුකං අපරිසංසනෙතන ධොවිතො වොදකං කන්තා මුහුත්තං උජ්ඣෙත ඕතාපෙතබ්බො. න ච උජ්ඣෙත පතො නිදහිතබ්බො. පත්තවිවරං නික්ඛිපිතබ්බං. පතං නික්ඛිපනොතන එකෙන හස්තෙන පතං ගහෙතො එකෙන හස්තෙන හෙට්ඨා මඤ්ඤං වා හෙට්ඨා පිඨං වා පරාමිසිතො පතො නික්ඛිපිතබ්බො. න ච අනන්තරහිතාය භූමියා පතො නික්ඛිපිතබ්බො. විවරං නික්ඛිපනොතන එකෙන හස්තෙන විවරං ගහෙතො එකෙන හස්තෙන විවරවංසං වා විවරරජ්ජුං වා පමජ්ජිතො පාරතො අනං ඔරතො හොගං කන්තා විවරං නික්ඛිපිතබ්බං. අනෙතවාසිකමි වුට්ඨිතෙ ආසනං උඤ්චිතබ්බං. පාදෙදකං පාදපිඨං පාදකඨලිකං පටිසාමෙතබ්බං.

සචෙ සො දෙසො උකලාපො හොති සො දෙසො සමුප්පි-තබ්බො. සචෙ අනෙතවාසිකො නභාසිත්තුකාමො හොති නභානං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ සිතෙන අත්තො හොති සිතං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ උජ්ඣෙතන අත්තො හොති උජ්ඣං පටිසාදෙතබ්බං. සචෙ අනෙතවාසිකො ජන්තාසරං පටිසිත්තුකාමො හොති වුණ්ණං සනෙතනබ්බං. මත්තිකා තෙමෙතබ්බො. ජන්තාසරපිඨං ආදාය ගන්තො ජන්තාසරපිඨං දන්තා විවරං පටිග්ගහෙතො එකමන්තං නික්ඛිපිතබ්බං. වුණ්ණං දන්ධං. මත්තිකා දන්ධො. සචෙ උස්සහති ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං. ජන්තාසරං පටිසනෙතන මත්තිකාය මුඛං මකෙතො පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිවිජාදෙතො ජන්තාසරං පටිසිතබ්බං.

32. ඉදින් අතැවැසි තෙම ගිලන් වේ ද, ඇදුරහු විසින් කලින් ම නැඟී සිට දැනට දියැයුතු. මුව රෝනා දිය දියැයුතු. අස්නක් පැනවියැ යුතු. හුළුකැන් වේ නම්, බඳුනක් දෙවැ හුළුකැන් එළවියැයුතු. හුළුකැන් පුවාහට දිය පිළිගන්වා බඳුන පිළිගෙන, පහන් කොට කිසිවෙක නො ගාමින් දෙවැ සුරැකි කොට තැබියැයුතු. අතැවැස්සා නැඟී සිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වේ නම්, එය හැමැන්දයුතු.

ඉදින් අතැවැසි තෙම ගම් වදිනු කැමැත්තේ වී නම්, හඳනා සිවුර දියැයුතු. පිළිහඳනය පිළිගතයුතු. කාබහන දියැයුතු. සහළ සිවුරු සගුණ කොට දියැයුතු. සෝද දිය සහිත පාත්‍රය දියැයුතු. 'මෙ තෙකින් පෙරළා එන්නේ යැ'යි සලකා අස්නක් පැනවියැයුතු. පාදෝනා දිය, පාපුටුව, පාකටැලිය ඉදිරිපත් කොට තැබියැයුතු. පෙර ගමන් කොට පාසිවුරු පිළිගත යුතු. පිළිහඳනය දියැ යුතු. හඳනය පිළිගතයුතු.

ඉදින් සිවුර ධනදියෙන් තෙත් වී නම් මොහොතක් අවිච්චි වියැලිය යුතු. සිවුර අවිච්චි තිබෙන්නට නො හැරියැ යුතු. සිවුර හැකිළිය යුතු. සිවුර හකුළන්නහු විසින් 'සිවුර මැද බිඳුමක් නො වේව'යි සලකා සිවුරු කොන සාරභුලක් උඩට ඇද නැමියැ යුතු. සිවුරු නැමීමෙහි කාබහන තැබියැයුතු.

33. ඉදින් පිණ්ඩපාතය ඇත් නම්, අතැවැසියා ද වළඳනු කැමැත්තේ වේ නම්, පැන් පිළිගන්වා පිණ්ඩපාතය එළවියැයුතු. අතැවැසි තෙම පැනින් පිළිවිසියැයුතු. වැළැඳුවහට දිය පිළිගන්වා පාත්‍රය පිළිගෙන පහන් කොට කිසිවෙක නො ගටමින් මනා කොට සෝද දිය රභිත කොට මොහොතක් අවිච්චි වියැලියැ යුතු. පාත්‍රය අවිච්චි තිබෙන්නට හැර නො යා යුතු. පා සිවුරු තැබිය යුතු. පාත්‍රය තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් පාත්‍රය ගෙන අනිත් අතින් ඇඳ යට හෝ පුටුව යට හෝ පිරිමැද පාත්‍රය තැබිය යුතු. කිසිවෙකින් නො අතුරන ලද බිමැ පාත්‍රය නො තැබිය යුතු. සිවුර තබන්නහු විසින් එක් අතෙකින් සිවුර ගෙන අනිත් අතින් සිවුරු වස හෝ සිවුරු රැහැන පිරිමැද සිවුර කෙළවර ඔබ්බෙහි ද සිවුරු නැමීම මොබ්බෙහි ද කොට සිවුර තැබියැයුතු. අතැවැසියා නැගිසිටි කල්හි අස්න ඉදිරියැයුතු. පාදෝනා දිය ද පාපුටුව ද පාකටැලිය ද සුරැකි කොට තැබියැයුතු.

ඉදින් එ තැන කුණුරොඩු සහිත වී නම්, හැමැන්දයුතු. ඉදින් අතැවැසියා නානු කැමැති වේ නම්, නාන දිය පිළියෙල කැර දියැයුතු. ඉදින් සිසිල් දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, සිසිල් දිය පිළියෙල කැර දියැයුතු. ඉදින් උණු දියෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම්, උණු දිය පිළියෙල කැර දියැයුතු. ඉදින් අතැවැස්සා ගිනිහල්ගෙට පිවිසෙනු කැමැති නම්, නාන සුණු තෙමා ගලි කළයුතු. මැටි තෙමියැයුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන ගොස් දී සිවුර පිළිගෙන එක් පසෙක තැබියැයුතු. නාන සුණු දියැයුතු. මැටි දියැයුතු. හැක්කේ නම්, ගිනිහල්ගෙට පිවිසියැයුතු. ගිනිහල් ගෙට පිවිසෙන්නහු විසින් මැටියෙන් මුහුණ වකා ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගිනිහල් ගෙට පිවිසියැයුතු.

න ථෙරෙ භික්ඛු අනුපබ්ජ නිසීදිතබ්බං. න නවා භික්ඛු ආසනෙන පටිබාහෙනබ්බා. ජනනාසුරෙ අනෙතවාසිකස්ස පරිකමිං කාතබ්බං. ජනනාසුරා නිකට්ඨනෙතන ජනනාසුරපීඨං ආදය පුරතො ච පච්ඡතො ච පටිච්ඡාදෙතො ජනනාසුරා නිකමිතබ්බං. උදකෙපි අනෙතවාසිකස්ස පරිකමිං කාතබ්බං. නහානෙන පඨමතරං උක්ඛරිතො අනතො ගතං වොදකං කතො නිවාසෙතො අනෙතවාසිකස්ස ගතතො උදකං පමජ්ජිතබ්බං. නිවාසනං දතබ්බං. සඤ්ඤාපි දතබ්බා ජනනාසුරපීඨං ආදය පඨමතරං ආගතො ආසනං පඤ්ඤාපෙතබ්බං. පාදෙදකං පාදපීඨං පාදකඨලිකං උපනිකම්පිතබ්බං. අනෙතවාසිකො පානියෙන පුච්ඡිතබ්බො. යස්මිං විහාරෙ අනෙතවාසිකො විහරති සථෙ සො විහාරො උක්ඛාපො හොති සථෙ උස්සගති සොධෙතබ්බො. විහාරං සොධෙනෙතන පඨමං පක්ඛට්ඨරං නිහරිතො එකමනං නිකම්පිතබ්බං. -පෙ- සථෙ ආවමනකුම්භියා උදකං න හොති ආවමනකුම්භියා උදකං ආසිඤ්චිතබ්බං.

34. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස අනභිරති උප්පත්තො හොති ආවරියෙන වූපකාසෙතබ්බො, වූපකාසාපෙතබ්බො, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස කුක්ඛවට්ඨං උප්පන්නං හොති ආවරියෙන විනොදෙතබ්බං, විනොදපෙතබ්බං, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා. සථෙ අනෙතවාසිකස්ස දිට්ඨිගතං උප්පන්නං හොති ආවරියෙන විවෙචෙනබ්බං, විවෙචාපෙතබ්බං, ධම්මකථා වාස්ස කාතබ්බා.

සථෙ අනෙතවාසිකො ගරුධම්මං අජ්ඣාපනො හොති පටිවාසාරහො, ආවරියෙන උස්සුකං කාතබ්බං. 'කිංති නු ඛො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස පටිවාසං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො මූලාය-පටිකස්සනාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුකං කාතබ්බං. 'කිංති නු ඛො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකං මූලාය පටිකස්සෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො මානසනාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුකං කාතබ්බං. 'කිංති නු ඛො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස මානසං දදෙය්‍යා'ති. සථෙ අනෙතවාසිකො අභ්‍යානාරහො හොති ආවරියෙන උස්සුකං කාතබ්බං. 'කිංති නු ඛො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකං අභ්‍යානෙය්‍යා'ති.

සථෙ සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස කමිං කතකුකාමො හොති තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාපනියං වා පටිසාරණියං වා උක්ඛෙපනියං වා ආවරියෙන උස්සුකං කාතබ්බං. 'කිංති නු ඛො සඤ්ඤා අනෙතවාසිකස්ස කමිං න කරෙය්‍ය ලභ්‍යකාය වා පරිණාමෙය්‍යා'ති. කතං වා පනස්ස හොති සඤ්ඤන කමිං තජ්ජනියං වා නියස්සං වා පඤ්ඤාපනියං වා පටිසාරණියං වා උක්ඛෙපනියං වා ආවරියෙන උස්සුකං කාතබ්බං. 'කිංති නු ඛො අනෙතවාසිකො සම්මො චිත්තෙය්‍ය ලොමං පාදෙය්‍ය නෙඤ්ඤාරං චිත්තෙය්‍ය සඤ්ඤා තං කමිං පටිපස්සමෙය්‍යා'ති.

සවිර හික්ෂුන් මැදට වැද ගැටි නො හින්ද යුතු. නවක හික්ෂු අස්නෙන් නො පිළිබැසිය යුතු. ගිනිහල් ගෙහි අතැවැසියාට පිරියම් කළ යුතු. ගිනිහල් ගෙයින් නික්මෙන්නහු විසින් ගිනිහල් පුටුව ගෙන ඉදිරියෙන් ද පිටුපසින් ද වසා ගෙන නික්මිය යුතු. දියෙහි ද අතැවැසියාට පිරියම් කළ යුතු. නැවත විසින් වඩා පළමු වෙන් ගොඩ නැග සිය ගතැදිය පිසදමා හැඳ අතැවැසියාගේ ගනින් දිය පිසදමිය යුතු. හඳනය දිය යුතු. සහළ සිවුර දිය යුතු. ගිනිහල් පුටුව ගෙන වඩා පළමුවෙන් අවුත් අස්නක් පැනවිය යුතු. පාදෝනා දිය පාපුටුව පාකටැලිය එළවා තැබිය යුතු. අතැවැසියා පැනින් ඒවාළ යුතු. යම් වෙහෙරෙක අතැවැස්සා වසන්නේ නම්, ඉදින් ඒ වෙහෙර කුණුරොඩු සහිත වී නම්, ඉදින් හැක්කේ නම්, ඉඳා කළ යුතු. විහාරය ඉඳා කරන්නහු විසින් පළමු කොට පාසිවුරු බැහැර කොට පසෙක තැබිය යුතු... ඉදින් ආවමනකුමහියෙහි ජලය නො වේ නම්, එහි දිය වත්කළ යුතු.

34. ඉදින් අතැවැසියාට පැවිද්දෙහි නො ඇල්මෙක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරා විසින් සන්හිඳුවිය යුතු. සන්හිඳුවාලිය යුතු. ඔහුට ධම්කරා හෝ කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසියාට කුකුසෙක් උපන්නේ වී නම්, ඇදුරු විසින් දුරු කළ යුතු. දුරුකැටවිය යුතු හෝ වෙයි, ඔහුට ධම්කරා හෝ කළ යුතු වෙයි. ඉදින් අතැවැසියාට මිසදිටෙක් උපන්නේ නම්, ඇදුරා විසින් විවෙචනය කළ යුතු, විවෙචනය කැටවිය යුතු හෝ වෙයි, ඔහුට බණ කිය යුතු හෝ වෙයි.

ඉදින් අතැවැසියා ගරු ඇවැතකට පැමිණියේ පිරිවෙසට සුදුසු වී නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට පිරිවෙස් දෙන්නේ දැ'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මූලාය පටිකසස්සනයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ නම් සංඝ තෙමේ අතැවැසියාට මූලාය පටිකසස්සනය කරන්නේ දැ'යි උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම මානතට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට මානත දෙන්නේ දැ'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. ඉදින් අතැවැසි තෙම අබ්බාතයට සුදුසු වේ නම්, 'කෙසේ සංඝ තෙමේ අතැවැසියා අබ්බාත කරන්නේ දෝ'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

ඉදින් සංඝ තෙමේ අතැවැස්සාට තජ්ජනිය කමීය හෝ නියස්ස කමීය හෝ පබ්බාජනිය කමීය හෝ පටිසාරණිය කමීය හෝ උකෙඛපනිය කමීය හෝ කරනු කැමැති වේ නම්, 'සංඝ තෙමේ කෙසේ නම් අතැවැස්සාට කමීය නො කරන්නේ ද, කර්මය ලුහු බවට හෝ පෙරළන්නේ දැ'යි ඇදුරා විසින් උත්සුක බව කළ යුතු. සංඝයා විසින් ඔහුට තජ්ජනිය කමීය හෝ නියස්ස කර්මය හෝ පබ්බාජනිය කර්මය හෝ පටිසාරණිය කර්මය හෝ උකෙඛපනිය කර්මය හෝ කරන ලද්දේ වී නම්, 'කෙසේ නම් අතැවැසි තෙමේ මනාව පවත්නේ ද, අවනත වන්නේ ද, කර්මනිස්සරණය පිණිස පවත්නේ ද, සංඝ තෙමේ ඒ කර්මය සන්හිඳුවන්නේ දැ'යි ඇදුරු විසින් උත්සුක බව කළ යුතු.

සචෙ අනෙතවාසිකාසු චීවරං ධොවිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං ධොවෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකාසු චීවරං ධොවියෙපා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකාසු චීවරං කාතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං කරෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකාසු චීවරං කරියෙපා'ති. සචෙ අනෙතවාසිකාසු රජනං පචිතඛං හොති. ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං පචෙය්‍යාසී'ති, උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකාසු රජනං පචියෙපා'ති.

සචෙ අනෙතවාසිකාසු චීවරං රජිතඛං හොති ආචරියෙන ආචිකඛිතඛං 'එවං රජෙය්‍යාසී'ති. උස්සුකකං වා කාතඛං 'කිනති නු ඛො අනෙතවාසිකාසු චීවරං රජියෙපා'ති. චීවරං රජනෙන සාධුකං සම්පරිවත්තකං සම්පරිවත්තකං රජිතඛං, න ච අවිජිනෙන ඵෙචෙ පක්ඛම්භඛං. සචෙ අනෙතවාසිකො ගිලානො හොති යාවජීවං උපට්ඨාපෙතඛො, ප්‍රිට්ඨානමස්ස ආගමෙතඛං.

ඉදං ඛො භික්ඛචෙ ආචරියානං අනෙතවාසිකෙසු වන්තං යථා ආචරියෙහි අනෙතවාසිකෙසු වත්තිතඛිනති''.

## වන්තකඛ්ඤාකං අට්ඨමං.<sup>1</sup>

### ඉමංචි බන්ධකෙ වත්ථුපඤ්චපණ්ණාස

තස්සුද්දනං:

1. ස උපාහනා ඡන්තා ව ඔගුණ්ඨිසිසං පානියං  
නාභිවාදෙන පුච්ඡන්ති අභි උජ්ඣායන්ති පෙසලා
2. ඔවුඤ්ඨි ඡන්තං බන්ධෙ ව අතරඤ්ච පටික්ඛමං  
පත්තචීවරං නිකඛිපි පතිරුපඤ්ච පුච්ඡතා
3. ආසිඤ්ඤාය ධොවිතෙන සුක්ඛෙනලෙලනුපාහනා  
ප්‍රිඨො නවකො පුච්ඡෙය්‍ය අජ්ඣාචුජං ව ගොචරා.

1. වන්තකඛ්ඤාකං අට්ඨමං - මජ්ඣිමං.

ඉදින් අනුචැසියාගේ සිවුර සේදිය යුතු වේ නම්, මෙසේ සෝදව් යි ඇදුරා විසින් කියා යුතු ය. 'කෙසේ නම් අනුචැසියාගේ සිවුර සෝදනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අනුචැසියාට සිවුරක් කළ යුතු වේ නම්, 'මෙසේ කරව'යි ඇදුරා විසින් කියා යුතු. 'කෙසේ නම් අනුචැසියාට සිවුරෙක් කරනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. ඉදින් අනුචැසියාට රඳන් පිසිය යුතු වේ නම්, 'මෙසේ පිසව'යි ඇදුරා විසින් කියා යුතු. 'කෙසේ නම් අනුචැසියාට රඳන් පිසනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු.

ඉදින් අනුචැසියාගේ සිවුරු පඬු පෙටිය යුතු වේ නම්, 'මෙසේ පඬු පෙටිය යුතු යැ'යි ඇදුරහු විසින් කියා යුතු. 'කෙසේ නම් අනුචැසියාගේ සිවුරු පඬු පොවනු ලබන්නේ දැ'යි උත්සුක බව හෝ කළයුතු. සිවුර පඬු පොවන්නහු විසින් මනා කොට පෙරළ පෙරළා පඬු පෙටිය යුතු. පඬු බිත්දු නො සුන් කල්හි එය හැර දමා නො යා යුතු. ඉදින් අනුචැසියා ගිලන් වේ නම්, යව්දිව උවටැන් කළයුතු. ඔහුගේ නැඟිසිටීම අපේක්ෂා කළයුතු.

මහණෙනි, මේ වනාහි යම්සේ ඇදුරන් විසින් අනුචැසියන් කෙරෙහි පැවතිය යුතු ද, ඒ අනුචැසියන් කෙරෙහි ඇදුරන් පැවතිය යුතු වන'' යි.

## අටවැනි වග්ගාකාංකය

මේ බන්ධකයෙහි වස්තුහු පස්පනසෙකි.

එහි උද්දනය මෙසේ ය:

1. වහන් සහිතය, කුඩ සහිතය, හිස වසා පෙරවීමය, හිසෙහි සිවුර යෙදීමය, පියයුතු දියෙන් පා දෙවීමය, (වෘද්ධ භික්ෂූන්) නො වැදීමය, (සෙනසුන්) නො පිළිවිසීමය, සර්පයකු ඇඟට වැටීමය, ප්‍රියශීලී භික්ෂූන් දෙස්නාගිමය,
2. වහන් මුදලීම, කුඩය හැකිලීම, සිවුර කෙරෙහි තබාගැනීම, ඉක්මන් නො වීම, ආරාමික භික්ෂූන් රැස්වන තැන පාසිවුරු එකත්පසෙක තැබීම, සුදුසු අසුනකැ හිඳීම, දිය පිළිවිසීම,
3. දිය ඉසීම, (පා) සේදීම, වියලි කඩින් පිසීම, තෙත් කඩින් පිසීම, වහන් පිස්නා කඩ සේදීම, වෘද්ධයන් වැදීම, නවකයන් ලවා වැන්දවීම, සෙනසුන- පාවිච්චිකළබව- අලුත්බව- ගොදුරු ගම-

4. සෙධා වචා පානී පරිකත්තරං කතීකං තතො  
කාලං මුහුත්තං උකලාපො භුච්ඡකරණං නිහරෙ
5. පටිපාදෙ භිසිබ්බො මඤ්ඤිපීඨං ව මලලකං  
අපසෙසනුලෙලාක කණ්ණා ගෙරුකා කාළ අකතා
6. සඬකාරං ව භුච්ඡකරං පටිපාදකං මඤ්ඤිපීඨකං  
භිසිබ්බො නිසිදනං මලලකං අපසෙසන ව.
7. පත්තවිවරං භූමි ව පාරන්තං ඕරතො භොගං  
පුරස්මා පච්ඡිමා ව උත්තරා අථ දකිණිං
8. සිතුණෙන ව දිවා රත්තං පරිවෙණං ව කොට්ඨකො  
උපට්ඨානභිසාලා ව විත්තං වච්චකුට්ඨු ව.
9. පානීපරිභොජනිකා කුමභි ආවමනෙසු ව  
අනොපමෙන පඤ්ඤිත්තං විත්තං ආගතකුකෙහිමෙ.
10. නෙවාසනං න උදකං න පච්ඤ න ව පානියං  
නාභිවාදෙ න පඤ්ඤපෙ උජ්ඣායනති ව පෙසලා.
11. වුඩ්ඨාසනං ව උදකං පච්ඤග්ගත්වා ව පානියං  
උපාහතෙ එකමන්තං අභිවාදෙ ව පඤ්ඤපෙ.
12. වුත්ථං ගොවර සෙධො ව යානං පානියං භොජනං  
කත්තරං කතීකං කාලං නවකස්ස නිසිතගකෙ.
13. අභිවාදයෙ ආවිකෙඛි යථා හෙට්ඨා තථා නයෙ  
නිද්දිට්ඨං සක්ඛාහෙන විත්තං ආවාසිකෙහිමෙ.
14. ගමිකා දරු මත්තං ව විවරිත්වා න පුට්ඨය  
නස්සනති ව අගුත්තං ව උජ්ඣායනති ව පෙසලා.
15. පටිසාමෙත්වා ටකෙත්වා ආපුච්ඡිත්වා ව පසංගමෙ  
හික්ඛු වා සාමණෙරො වා ආරාථිකො උපාසකො

4. සෙබ්බමන කුල- වස්-පස්තිළි- පියයුතු- පරිභොගකළයුතු දිය- සැරයටිය- සඤ්ඤායාගේ කතිකාවත්- ගම් වැදියයුතු කාලය යන මේ දෑ පිළිවිසීම, කසළ සහිත විහාරය පිරිසුදුකිරීම, බුමුතුරුණු බැහැරකිරීම,
5. ඇඳ පාඤ්ඤ- බිසිබ්බොහන- ඇඳපුටු- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල- යන දෑ බැහැර කොට තැබීම, වියන- කවුළු- ගුරු පිරියම් කළ බිත්ති කළුවත් කළ හොකළ බිත්ති පියදූමීම,
6. කසළ ඉවත්කිරීම, බුමුතුරුණු ඇඳ පාඤ්ඤ- ඇඳපුටු- බිසි බිම්බොහන- නිසිදනය- පඩික්කම- හේත්තුවන ලැල්ල යන දෑ වියලා සුදුසු පරිදි තැබීම,
7. පාසිවුරු තැබීම, භූමිය, සිවුරු කොන පිටපැත්තට හා නැමම ඇතුළුපැත්තට දූමීම, පෙර- පැසුළු- උතුරු- දකුණු දිගින් හමන වාතය,
8. සිහිල්- උණුසුම්වාතය, දිවා රෑ කවුළු වැසීම, (කිලුටුටු) පිරිවෙන- කොටුව- උවටැත්හල- ගිනිහල- වස්තිළිය යන තැන් ඇලීම,
9. පානිය- පරිභොජනිය- හා සෝදන ජලය එළවා තැබීම යන මේ කරුණු ආශංසක වතැයි බුදුන් විසින් පනවනලදී.
10. (නෙවාසික භික්ෂූන්) අසුන් නොපැනවීම, පා දෝනා දිය නොඑළවීම, පෙරගමන් නොකිරීම, පැන් නොපිළිවිසීම, නොවැදීම, අසුන් නොපැනවීම, ප්‍රියශීලී භික්ෂූන් දෙස් නැගීම,
11. වැඩිමහලු භික්ෂූන් දෑක අසුන් පැනවීම, දිය එළවීම, පෙර ගමන, පැන්එළවීම, වහන් පසෙක තැබීම, වැදීම, අසුන් පැනවීම,
12. විසු නොවිසු විහාරයක් බව, ගොදුරුගම, සෙබ්බකුල, වස්-පස්තැන්, පැන්, පිරිබෝදිය, සැරයටිය, කතිකා (ගම්වදින) කාලය (කියයුතු බව) නවකයාහට හුන්නහු විසින් කියයුතු බව,
13. වැන්දච්ච, පාසිවුරු තබන තැන් කීම (ආදිය) යට කී නයින් ගතයුතුය. සාර්ථවාහයන් (බුදුන්) වහන්සේ විසින් මේ ආවාසික වන දක්වනලද්දේය.
14. ගම්ක භික්ෂූන් දෙර කවුළු හැරදමා නොපිළිවිස යෑම, දුව-බඩු, මැටිබඩු සෙනසුන නැසීම, නොරක්තාලදබව, පෙසල මහණුන් දෙස් නැගීම,
15. ගම්ක මහණ විසින් දුවබඩු මැටිබඩු සකස්කොට තබා දෙර කවුළු වසා මහණකු හෝ හෙරණකු හෝ ආරාමිකයකු හෝ උච්ඡවකු හෝ වෙන පවරා යායුතු බව,



16. පාසාණකෙසු ව පුඤ්ජං පටිසාමෙ ථකෙය්‍ය ව  
උසස්සති. උසුඤ්ජං වා අනොවසෙස්ස තථෙව ව.
17. සබ්බො ඔවස්සති ගාමං අප්පකාමාසෙ තථෙව ව  
අප්පෙවධානාති සෙසෙයස්සං වත්තං ගමිකභික්ඛුනා.
18. නාත්‍රමොදනී ථෙරෙත ඔභාය චතු පඤ්ඤි  
චච්චතො මුච්ඡිතො ආසි වත්තාත්‍රමොදනෙසුමෙ
19. ඡබ්බගගියා දුක්ඛිවජ්ඣා අපො පි ව දුපාරුතා  
අනාකප්පා ව වොක්කමම ථෙරෙ අත්‍රපඛජ්ජනෙ
20. නචෙ භික්ඛු ව සබ්බාට්ඨ උජ්ඣායනති ව පෙසලා  
තිමණ්ඩලං නිවාසෙත්වා කාය සගුණ ගණිකා
21. න වොක්කමම පටිච්ඡන්තං සුසංවුත්තොක්ඛිත්තවක්ඛුනා  
උක්ඛිත්තොජ්ජයිකා සප්පෙ තයො චෙව පචාලනා.
22. බම්මෙහාගුණී උභකුට්ඨා පටිච්ඡන්තං සුසංවුත්තො  
ඔක්ඛිත්තවිත්තා උජ්ජයි අප්පසඤ්ඤා තයො චලා.
23. බම්මෙහාගුණී පලලකී අත්‍රපඛජ්ජනාසනෙ  
ඔත්ථරිත්වාන උදකෙ නිචං කත්වා න සිඤ්චියා.
24. පටිසාමනෙත සබ්බාට්ඨ ඔදනෙ ව පටිග්ගහෙ  
සුපං උත්තරිභබ්බෙත සබ්බසං සමතිත්ති ව.
25. සක්කච්චං පත්තසඤ්ඤි ව සපදනඤ්ඤි සුපකං  
න ධුපතො පටිච්ඡාදෙ විඤ්ඤානඤ්ඤානසඤ්ඤිනා
26. මහන්තං මණ්ඩල ආරං සබ්බහත්ථො න බ්‍යාහරි  
උත්තෙකපො ඡෙදනා ගණ්ඨ ධුතං සිත්ථාවකාරකං
27. ජිව්හාතිව්ජාරකඤ්ඤිව චපු සුරු සුරෙන ව  
හත්ථපක්කොට්ඨනිලොභං සාමීසෙන පටිග්ගහෙ

16. ගල් මතුයෙහි රැස්කොට තැන්පත් ව තබා දෙරකවුළු වසා යායුතු බව, හැකි නම් ආරාමය නො තෙමෙන පරිදි සෙවෙනි කිරීම හෝ කරවීම, නො තෙමෙන තැනක තැන්පත් කරවීම,
17. සියලු අරම තෙමේ නම් ආරාමික බඩු ගමෙහි තැන්පත් කිරීම, නැතහොත් 'කොටසක්' හෝ ඉතිරි වේව'යි සිතා එළිමහනෙහි තබා වසා යෑම ගමික මහණගේ ව්‍යධි.

  18. අනුමොදනා නො කිරීම, සංවිර භික්ෂුව විසින් අනුමොදනා කළයුතු බව, එකලා ව හැර යෑම, සතර පස් නමක් නතර වියයුතු බව, වස්බරින් පෙළීම, මුසපත්වීම යන මේ කරුණු අනුමෙවෙනි වනෙහි ඇතුළත්.
  19. සවග මහණුන් නො සකස් ව හැඳ පෙරෙව් නො සරුල් ලෙසින් බත්හලට යෑම ඊම, දෙටු මහණුන් නො තකා හිඳීම,
  20. නවක මහණුන් වැළඹීම, සහළ සිවුර යටකොට හිඳීම, පෙසල මහණුන් දෙස් නැගීම, තෙමඩුලු වසා හැඳ කාබන් බැඳ සගුණකොට සහළසිවුර පොරොවා ගැටවටු ගන්වා (යෑම.)
  21. නො ඉක්මවා යෑම, සුපිළිසන්වීම, මනා සංවර බව, යට බලා හෙළනලද ඇස් ඇති බව, ඔසොවනලද සිවුරු නැති බව, මහසිතා නැතිබව, අල්පභබ්බබව කය අත් හිස නො සැලීම,
  22. උතුලෙහි අත් තැබීම, හිසවසා පෙරවීම, විඵඛ එසවීම (යන මෙයින්) යුතුව ඇතුළුගම් නො යායුතු බව, පට්ඨජනන සුසංවුත, ඔකබ්භවකඛු, උප්පත්ති, අප්පසද්ද, චලනත්‍රය,
  23. බමහකත, ඔගුණ්ඨිසිය, පලලක්ඛික, අනුපබ්ඡ, ආසනපට්ඨාහන, සබ්බාට්ඨත්ථරන, (යන මොහු ද) දිය පිළිගැනීම, පහත්කොට (පාත්‍රය) සේදීම, සේදූ දිය වැක්කිරීම,
  24. අසළ සිටුනා මහණුන් හා සහළසිවුර නො තෙමීම ද, බත් පිළිගැනීමෙහි සුපයට ඉඩ තැබීම, අවුළුපත් සියල්ලන්ට සම සේ බෙදීම ද,
  25. සකස්බව, පත්තසඤ්ඤ ඇතිබව, සපදන, සමසුපක, මුදුනෙන් හනා නො ගැනීම, බතින් නො වැසීම, නො ඉල්වීම, ඊෂ්ඨා-වෙන් නො බැලීම,
  26. නාතිමහත්තය, පරිමණ්ඩලය, මුඛද්වාරය, සබ්බහත්ථය, ධ්‍යාන-රණය, පිණ්ඩුකෙබපය, අවච්ඡේදනය, අවගණ්ඩකාරකය, අත් සෙලවීමය, සිත්ථාවකාරකය,
  27. දිව නෙරීම, චුච්චුකාරකය, සුරුසුරුකාරකය, අන- පාත්‍රය- නොල්- ලෙවීමය, සාමිසපට්ඨාහනය,

28. යාව න සබ්බ උදක නිවං කතාන සිඤ්චිස පටිසාමනං සඛ්ඛාටි නිවං කතා ඡමාය ව.
29. සසිඤ්ඤං නිවග්ගනොන සුපටිච්ඡන්දාමුක්ඛාටි ධම්මාරාජෙන පඤ්ඤානං ඉදං භග්ගගවන්තනං.

  30. දුනතිවත්ථා අනාකප්පා අසලලකෙඛ්ඛා ව සහසා<sup>1</sup> දුරෙ අවච චිරං ලග්ගං තථෙව පිණ්ඩවාරිකො.
  31. පටිච්ඡන්තොන ගට්ඨස්ස සුසංවුත්තොක්ඛන්තවක්ඛනා උක්ඛන්තොජ්ජග්ගිකා සංඝො තයො වෙව පවාලනා
  32. ධම්මොගුණික උක්ඛාටිකා සලලකෙඛ්ඛා ව සහසා<sup>1</sup> දුරෙ අවච චිරං ලග්ගං ආමසනං කට්ඨස්සිකා.
  33. භාජනං වා යපෙනි ව උච්චාරෙත්වා පණාමෙත්වා පටිග්ගහෙ න උලලාකෙ සුපෙසු පි තථෙව තං.
  34. භික්ඛු සඛ්ඛාටියා ඡාදෙ පටිච්ඡන්තොන ගඤ්ඤ සුසංවුත්තොක්ඛන්තවක්ඛන උක්ඛන්තොජ්ජග්ගිකාය ව
  35. අප්පසංඝො තයො වාලා ධම්මොගුණික උක්ඛාටි පඨමාසනවක්ඛාරං පානියං පරිභොජනිං පච්ඡාකඛ්ඛිති භුඤ්ජෙය්‍ය ඔපිලාපෙය්‍ය උද්ධරෙ.
  36. පටිසාමෙය්‍ය සම්මප්පෙ රික්ඛං තුච්ඡං උපට්ඨපෙ හත්ථවිකාරෙ භිඤ්ජෙය්‍ය වන්තඤ්ඤ පිණ්ඩපාතිකො.
  37. පාණිපරි අග්ගාරණි නක්ඛන්තං දිසා වොරා ව සබ්බං නස්සිති කොටෙත්වා පන්තංසෙ චිවරං තනො
  38. ඉදනි අංසෙ ලග්ගෙත්වා නිමණ්ඩලං පරිමණ්ඩලං යථා පිණ්ඩවාරිවන්තං තයො ආරඤ්ඤිකෙසු පි.
  39. පන්තංසෙ චිවරං සීතෙස ආරොපෙත්වා ව පානියං පරිභොජනිකා අග්ග අරණි වාපි කන්තරි
  40. නක්ඛන්තං සබ්බදෙයං වා දිසාසු කුසලො භවෙ සත්තකුන්තමෙන පඤ්ඤානං වන්තං ආරඤ්ඤිකෙසුමෙ
  41. අපෙජ්ඣාකාසෙ ඔකිරිංසු උජ්ඣායනති ව පෙසලා සථෙ විහාරො උක්ඛලාපො පඨමං පත්තචිවරං.
  42. භිසිඛිමොහනං මඤ්ඤං පිට්ඨඤ්ඤා ධෙලුමලලකං අපෙසෙසනාලොකකණ්ඨා ගෙරුකං කාළවාකනං.

1. සහසා - මජ්ඣං.  
2. අග්ගඅරණි - මජ්ඣං.

28. හැම දෙනා වැළඳුබව, දිය පිළිගැනීම, (පාත්‍රය) පහත් කොට සේදීම, සෙවනය, උදකපටිනාහකය, සාමනාභිකාය, සහළය, පහත්කොට පොළොවෙහි (දූමිය),
29. සසිත්ථකය, නිවන්තය, සුපටිච්ඡන්තය, උක්කචිකය, යන මේ හතරක වන ධර්මරාජයන් වහන්සේ විසින් පනවනලදී,
30. දුන්නිවත්ථ, අනාකප්ප, නො සැලකීම, යුහුව පිටිසීම. අතිදුර, අවවාසනන, විරං ලහුං සහ පිණ්ඩවාරික ද,
31. පටිච්ඡන්ත, සුසංවුත, ඔක්කන්තවකඛු, උක්කන්තකාය, උප්පග්ගික, සද්ද හා පවාලන තුන ද,
32. බම්බකත, ඔඟුණ්ණික, උක්කචික; සල්ලකෙබ්බබ, සහසා, දුර, අභිමාසනන, විරං, ලහුං, (යන) කරුණු ද, කට්ඨස්ත්‍ර (හා)
33. භාජන පරාමසන, ය්පන, (සඬසාටි) උච්චාරනා, පණාමන, පටිග්ගහන, (මුඛං) න ඔලොකන යන මොහු සුපයෙහි ද එසේ ම වෙන්,
34. මහණ සහළසිටුරෙන් (පාත්‍රය) වසන්තේය. සුපටිච්ඡන්ත, සුසංවුත, ඔක්කන්තවකඛු, උක්කන්තකාය, උප්පග්ගික,
35. අප්පසද්ද, තෙවැදෑරුම් පවාලන, බම්බ, ඔඟුණ්ණික, උක්කචික, යන මොහු ද, පය්ම (පටිකකමන), ආසන, අවක්කාරපාති, පාතිය, පරිභොජනිය, පවිජා ආකඛිත භුක්ඛන, ඔපිලාපන, (ආසන) උඬ්ඨරන,
36. පටිසාමන, සමමප්පන, (හිස් භාජන) පසෙක තැබීම, අතින් සන්කිරීම, වච්ඡෙද නො කිරීම (යන මේ කරුණු) පිණ්ඩ-පාතිකවක යි.
37. පාතිය, පරිභොජනිය (උදක), අග්ගි, අරණි, නකබන්ත, දියා, (මේ) සියල්ල නැතැයි සොරු තළා යෑම, පක්කංස, විවර,
38. අංසලග්ගන, නිමණ්ඩල, පරිමණ්ඩල, (ආදිය) පිණ්ඩවාරික වතෙහි මෙන් ආරණ්‍යකයන් කෙරෙහි ද වේ.
39. පක්කංස, සීයෙ විවර ආරොපණ, පාතිය පරිභොජනිය (උදක) අග්ගි, අරණි කතරදණ්ඩ,
40. සියලු හෝ එකදෙය වූ හෝ නැතැත් පද ඉගෙනීම හා දිශාකුලවීම ද ආරණ්‍යක වතැයි බුදුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේය.
41. (ජබ්බග්ගිය භික්ෂුහු) අභ්‍යවකාශයෙහි රජස් හෙළාහ. පෙසල මහණහු දෙස් නහන්. ඉදින් විහාරය කසළ සහිත වේ නම් පළමුව පාසිටුරු ද,
42. (ඉක්කිති) හිසි, බිබ්බාහන, ඇද, පුටු, බෙළමල්ල, අපකෙසන ඵලක ද (එකත්පසෙක තැබීම.) ආලොකකණ්ණ, ගෙරුක, කාලවර්ණ කළ නො කළ (බිත්ති පිරිසුදු කිරීම.)

43. සංකාර භික්ඛු සාමනානා සෙනා විහාරපාතියං  
පරිභොජන සාමනානා පටිවානෙ ව පඤ්ඤෙ.
44. අධොවානෙ අත්ථරණං පටිපාදක මඤ්ඤාකං  
පීඨං භික්ඛි නිසිද්ධං මලලකං අපසෙසන ව.

  45. පත්ත විවරං භූමි ව පාරනාං ඔරභොගනො  
පුරස්මා ව පච්ඡිමා උත්තරා අප දක්ඛණා.
  46. සීතලණෙන ව දිවා රතනිං පරිවෙනඤ්ඤා කොට්ඨකො  
උපට්ඨානං භික්ඛාලා ව වච්චකුට්ඨි ව පාතියං.
  47. ආවමානුමනී චූඤ්ඤා ව උදෙස පරිපුල්ලනා සජ්ඣා  
ධම්මො පදීපං විජ්ඣාපෙ න විවරෙ නාපි ථකෙ
  48. යෙන චූඤ්ඤා පරිවත්ති කණ්ණෙණං ගපි න සච්චයෙ  
පඤ්ඤාපෙසි භොවිථො වත්තං සෙනාසනෙසු නං.
  49. නිවාරියමානා දාරං මුඤ්ඤිකුජ්ඣිකානි පෙසලා  
ජාරිකං ජඤ්ඤයෙ ජනානා පරිහණ්ඩං තථෙව ව
  50. පරිවෙණං කොට්ඨකො සාලා චූණ්ණ මත්තක දෙණ්ඩකා  
මුඛං පුරතො න ථෙරෙ න නවෙ උසස්භති සවෙ
  51. පුරතො උපරිමග්ගො විකුලලං මත්ත පීඨකං  
විජ්ඣාපෙතවා පකකමෙ වත්තං ජනානාසරෙසුමෙ
  52. නාවමෙති යථාචූඤ්ඤා පටිපාටි ව සහසා  
උඤ්ඤානි නික්ඛන්තො කට්ඨං වච්චං පසස්සාව ඛෙළකං
  53. ඵරුසා කුප සහසා උඤ්ඤානි වසු සෙසෙන  
බහි අනෙතා ව උසකාසෙ රජ්ජ අතරමානඤ්ඤා
  54. සහසා උඤ්ඤානි නික්ඛන්තො කට්ඨං වච්චකං.  
පසස්සාව ඛෙළ ඵරුසා කුපඤ්ඤා වච්චපාදුකෙ.
  55. නාතිසහසා උඤ්ඤානි පාදකාය වසු වසු  
න සෙසයෙ පටිව්ඤ්ඤා උග්ගන පීඨරෙන ව.
  56. වච්චකුට්ඨි පරිහණ්ඩං පරිවෙණඤ්ඤා කොට්ඨකො  
ආවමනෙ ව උදකං වත්තං වච්චකුට්ඨිසුමෙ.
  57. උපාහනා දන්තකට්ඨං මුඛොදකඤ්ඤා ආසනං  
යාගු උදකං ධොවිතා උඤ්ඤාලාප ගාම ව.
  58. නිව්ඤ්ඤා කායබන්ධං<sup>1</sup>. සග්ගං පත්තසොදකං  
පච්ඤා නිමණ්ඩලො වෙව පරිමණ්ඩලබ්භිතං
  59. සග්ගං ධොවිතා පච්ඤා නාතිදුරෙ පටිග්ගහෙ  
හණ්ඩානං ආපත්ති පට්ඨං ගන්තාන ආසනං.

1. නිව්ඤ්ඤා කායබන්ධනං - මජ්ඣං.

43. කසළ (බැහැර දැමීම) හිකඩු - සෙනාසන - විහාර - පානිය-පරිභෝජනීය (ජලය) අසළ ද, පට්ටාන, පඬුණ (යන තැන්හි සෙනසුන් ගසා නොදැමීම ද,
44. අධොවාන, අත්ථරණ, පටිපාදක, මඤ්ඤා, පිට්ඨ, හිසි, නිසිදන, (බෙළ) මල්ලක, අපයෝජන ද,

  45. පතන, විවර, භූමි, පාරතන, ධරණොග ද, පුරස්ම, පච්ඡිම, උතතර, දකුණු වාත ද,
  46. සීත, උණ, දිවා, රත්ති, පරිවේණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන-සාලා, අභිසාලා, වච්චකුට්ඨ, පානිය ද,
  47. ආවමනකුමිහි, වුඬ්ඬ, උදෙස, පරිපුච්ඡනා, සජ්ඣායනා, ධ්වෙ, පදිප, න විජ්ඣාපන, න විවරණ, න ථකන ද,
  48. වැඩිමහලු කෙනකුත් (සක්මන් කරන තැනින්) ආපසු හැරීම, සිවුරු කොනින් හෝ නො ගැටීම ද සෙනසුන්වැඩි හෝ විරයන් වහන්සේ පැනවූසේක.
  49. වළකනුලබන්තාහු දෙර (වසන්) හිඤ්ඤා මුර්ඡිත වෙත්. පෙසල මහණෝ දෙස්නගත්, ජාරිකා, ජනනාසර, පරිහණ්ඛ ද එසේම-
  50. පරිවේණ, කොට්ඨක, සාලා, වුණ්ණ, මත්තකා, දෙණි, මුඛ, පුරතො, න ථෙරෙ, න නවෙ, සවෙ උඤ්ඤානි (යනු ද,)
  51. පුරතො, උපරි, මග්ග, විකම්බල්ල, මත්තකා, පිට්ඨ, (දිප) විජ්ඣාපන, පක්කමන යන මොහු ජනනාසරවනයි.
  52. ආවමන, යථාබුඬ්ඬ, පටිපාටි, සහසා (පවෙසන) උබ්භුජ්ජ, නික්ඛිනන, දනතකට්ඨ, වච්ච, පඤ්ඤාව, බෙළ (යන මොහු ද,)
  53. ඵරුසකට්ඨ, වච්චකුප, සහසා, උබ්භුජ්ජ, වප්ඵවප්පකාරක, උදක-සෙස ද, බහි - අනෙතා උක්කාසන, රජ්ජු හා අතරමාන ද,
  54. සහසා, උබ්භුජ්ජ, නික්ඛිනන, (දනත) කට්ඨ, වච්ච, පඤ්ඤාව, බෙළ, ඵරුසකට්ඨ, වච්චකුප, වච්චපාදකා,
  55. නාතිසහසා, උබ්භුජ්ජ, පාදකා, වප්ඵවප්ප, න උදකසෙස, පටිච්ඡාදන, උභත, පිට්ඨ යන මෙයින් ද,
  56. වච්චකුට්ඨ, පරිහණ්ඛ, පරිවේණ, කොට්ඨක, ආවමන උදක යන මෙයින් ද වච්චකුට්ඨවන වෙ.
  57. උපාහන, දනතකට්ඨ, මුඛොදක, ආසන, යාගු, උදක, ධොවන, උද්ධරන, උක්ඛාප, ගාම යනු ද,
  58. නිවාසන, කායබ්ඤ්ඤා, සගුණ, සොදකපතන, පට්ඨා (සමණ) තිමණ්ඛල, පරිමණ්ඛල, කායබ්ඤ්ඤා,
  59. සගුණ, ධොවන, පට්ඨා (සමණ) නාතිදුර, පටිග්ගහණ යන මොහු ද, හණ්මාන, ආපතති, පළමුව ගොස් අසුන් පැනවීම,

60. උදකං පිඨං කඨලි ප්ඵලාග්ගන්තවා නිවාසනං  
ඔනාපෙ නිදහි හඬො ඔහොගෙ භුඤ්ඤානගමෙ.
61. පානියං උදකං නිවං මුහුත්තං න ච නිදහෙ  
පත්තච්චර භුමි ච පාරන්තං ඔරහොගතො.
62. උඤ්ඤෙ පටිසාමෙ ච උක්කාපො ච නභාගිකං  
සීතං උණං ජන්තාසරං වුණ්ණං මහ්ඤ්ඤිකං
63. පිඨංඤා චිවරං වුණ්ණං මහ්ඤ්ඤාසහති මුඛං  
පුරතො ථෙරෙ නවෙ ච පරිකම්මෙඤ්ඤා නිකම්මෙ.
64. පුරතො උදකෙ නභානෙ නිවාසෙතො උපජ්ඣායං  
නිවාසනංඤා සඤ්ඤාටි පිඨං ආසන්නෙ ව.
65. පාදෙ පිඨං කඨලිංඤා පානිසුද්දෙසපුච්ඡනා  
උක්කාපං සුසොධෙය්‍ය පඨමං පත්තච්චරං.
66. නිසීදනපට්ඨාසරණං හිසිඤ්ඤොහනානි ච  
මඤ්ඤා පිඨං පටිපාදං මඤ්ඤං අපසෙසන ව.
67. භුමිම සන්තාන ආලොක ගෙරුකා කාළ අකතා  
භුමිමසර පටිපාද මඤ්ඤා පිඨං ඤ්ඤොහනං.
68. නිසීදනසරණං ඛෙළ අපසෙස පත්තච්චරං  
පුරස්ථා පඤ්ඤා වෙච උත්තරා අප්පකම්මා.
69. සිතුණංඤා දිවා රත්තං පරිවෙණංඤා කොට්ඨකො  
උපට්ඨානගතිසාලා ච චච්ච පානිය භොජනි.
70. ආවමං අනභිරතී කුක්කුට්ඨං දිට්ඨි ච ගරු  
මුලමානන්ත අඤ්ඤානං තජ්ජනියං නියස්සකං.
71. පඤ්ඤා පටිසාරණි උක්කෙපඤ්ඤා කතං යදි  
ධොවෙ කාතඤ්ඤං රජ්ඤා රජෙ සමපට්ඨිතකං.
72. පත්තංඤා චිවරං වාපි පරිකඛාරංඤා ඡෙදනං  
පරිකම්මං වෙය්‍යාවච්චං පච්ඡා පිණ්ඩං පටිසනං.
73. න සුසානං දිසා වෙච යාවජිවං උපට්ඨහෙ  
සඤ්ඤිභාරිකෙනෙනං චතතුපජ්ඣායකෙසුමෙ<sup>1</sup>
74. ඔවාද සාසනුද්දෙසා පුච්ඡා පත්තංඤා චිවරං  
පරිකඛාර ගිලානො ච න පච්ඡාසමමොහවෙ.
75. උපජ්ඣායෙසු යෙ වත්තා ඵලං ආවරියෙසුපි  
සඤ්ඤිභාරිකෙ වත්තා තථෙව අනෙතවාසිකෙ.

1. චතතුපජ්ඣායකෙහිමෙ - මජ්ඣං.

60. උදක, පිය, කයලි, පඤ්ඤාමන, නිවාසන, ඔතාප, නිදහන  
හඬ, ඔහොග, භුඤ්ජතුකාම, උපනාමන,
61. පානිය, උදක, නිව, මුහුඤ්ඤා, න නිදහන, පතන, විවර, භූමි,  
පාරතන, ඔරහොග ද,
62. උදාරන, උක්ලාප, නහාසිතුකාම, සීත, උණහ, ජනනාසර,  
වුණණ, භෙත්තා, පිට්ඨකොගමන ද,
63. පිය, විවර, වුණණ, භෙත්තා, සචෙ උසස්හති, මුඛ, පුරතො,  
පෙර, නවක, පරිකමම, නිසබ්බන ද,
64. පුරතො, උදක, නහන, නිවාසන, උපජ්ඣාය, නිවාසන,  
සඬකාටි, පියක, ආසනායෙන් ද,
65. පාදෙදක, පාදපිය, පාදකයලික, පානිය, උදෙස, පුච්ඡනා  
උක්ලාප (විහාර) සොධන, පතනවිවර ද,
66. නිසිදන, පච්චන්ථරණ, හිසි, බිම්බොහන, මඤ්ඤා. පිය, පටිපාද,  
මලලක, අපඤ්ඤාන ද,
67. භූමි, සන්තාන, ආලොක, ගෙරුක, කාලවණ්ණකත හා  
අකත ද, භූමිච්චරණ, පටිපාද, මඤ්ඤා, පිය, බිම්බොහන ද,
68. නිසිදන, අත්ථරණ, බෙළුමල්ල, අපඤ්ඤාන, පතනවිවර ද,  
පුරතො, පටිච්ච, උත්තර දකුණ වාත ද,
69. සීත, උණහ, දිවා, රත්න, පරිවෙණ, කොට්ඨක, උපට්ඨාන -  
අඬු සාලා ද, වච්ච, පානිය, පරිහොජනිය ද,
70. ආවමන, අනාභිතී, කුකුළුව, දිවයි, ගරුධමම, මූලාසපටි-  
කස්සන, මානාන, අභිනාන ද, තජ්ජනිය, නියස්ස,
71. පඬ්ඨප්පා, පටිසාරණිය, උකෙඛපනිය කම් ද, විවර ධොවන,  
සමපරිවත්තක රජන ද,
72. පතන, විවර, පරිසාර, ඡෙදන, පරිකමම, වෙය්‍යාවච්ච,  
පටිජායමණ, පිණ්ඩපාන, ගාමප්පවෙසන ද,
73. න සුසාන ගමන, න දිසාපකකමන ද, යාවජිව උපට්ඨහන ද  
සඤ්චිතාරික විසින් උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි පිළිපැදියුතු  
වනයි.
74. ඔවාද, අනුසාසන, උදෙස, පරිපුච්ඡා, පතන, විවර, පරිසාර,  
ගීලාන, න පටිජායමණ විම ද,
75. උපාධ්‍යායයන් කෙරෙහි යම් වනක් කියනලද ද. ආවායාසයන්  
කෙරෙහි දු එසේ මැ යි. සඤ්චිතාරික කෙරෙහි කියනලද්ද  
අනෙකවිසික කෙරෙහි ද එසේ ම වේ.



76. ආග්නකුකෙසු යෙ වත්තං පුන ආවාසිකෙසු ව  
ගමිකානුමොදනිකා හත්තග්ගෙ පිණ්ඩපාතිකෙ.
77. ආරඤ්ඤිකෙසු යං වත්තං යඤ්ඤි සෙනාසනෙසු පි  
ජනනාසරෙ වච්චකුටි උපජ්ඣා සඤ්චිහාරිකෙ.
78. ආවරියෙසු යං වත්තං තපෙව අනෙකවාසිකෙ  
එකුනවිසති වජ්ඣ වුත්තා සොළසඛ්ඤකෙ<sup>1</sup>
79. වත්තං අපරිපූරෙනො න සීලං පරිපූරති  
අසුඤ්ඤිලො දුප්පඤ්ඤා විතෙකග්ගං න විජුති.
80. විකඛ්ඞන්තවිත්තො තෙකග්ගො සල්ලො ධම්මං න පසස්සති.  
අප්පසමානො සඤ්ඤිමං දුක්ඛා න පරිමුචති.
81. යං වත්තං පරිපූරෙනො සීලමපි පරිපූරති  
විසුඤ්ඤිලො සප්පඤ්ඤා විතෙකග්ගං විජුති.
82. අවිකඛ්ඞන්තවිත්තො එකග්ගො සල්ලො ධම්මං විපසස්සති  
සප්පසමානො සඤ්ඤිමං දුක්ඛා සො පරිමුචති.
83. තස්මා හි වත්තං පුරෙය්‍ය ජිනපුත්තො විවක්ඛණො  
ඔවාදං බුද්ධසෙට්ඨස්ස තතො නිබ්බානමෙහිති.

---

1. වුද්දස ඛ්ඤකෙ - මජ්ඣං.

76. ආගන්තුකයන් කෙරෙහි ද යළි ආවාසිකයන් කෙරෙහි ද යම් වතක් කියනලද ද ගමික, අනුමොදනික, හනග්ග, පිණ්ඩ-පාතික (යන වත් ද,)
77. ආරක්ෂකයන් කෙරෙහි හා සෞභාග්‍යන පිළිබඳ යම් වතක් කියනලද ද ජනනායර, වච්චකුටි, උපජ්ඣාය, සඤ්චිහාරික,
78. ආවරිය, අනොගාසික (යන විෂය පිළිබඳව) යම් වතක් කියනලද ද (මෙහි) එකුන්විසි වස්තුවෙකි. ඛණ්ඩකයෙහි වත් සොළසෙක් කියනලදහ.
79. වත් නො පුරන්නේ සිල් පිරිම නො කරයි. අපිරිසුදු සිල් ඇති නුනුවණින් යුත් තෙතැන්තේ සිතෙහි එකඟබව නො විඳියි.
80. එකඟ නො වූ විසුරුණු සිත් ඇත්තේ මොනොවට දහම් නො දකී. සදහම් නො දක්නේ දුකින් නො මිඳෙයි.
81. යම්භෙයකින් වත් පුරන්නේ සිලයත් පුරා ද, පිරිසුදු සිල් ඇති මනා නුවණැත්තේ සිත් එකඟබව ද විඳියි.
82. නො විසුරුණු සිල් ඇත්තේ එකඟබව ඇත්තේ මොනොවට ධර්මය දකී. සදහම් දක්නා හෙතෙම දුකින් මිඳෙයි.
83. එහෙයින් විවක්ෂණ වූ ජනපුත්‍ර තෙම වත් පුරන්නේය. (මේ) ශ්‍රේෂ්ඨ ධුද්‍රන්ගේ අවවාදයයි. ඒ හේතුවෙන් නිවනට පැමිණෙන්නේය.

## 9. පාතිමොක්ඛට්ඨපන කඛන්ධකං.

පඨමභාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛදොසයාවන

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතීයං චිහරතී පුබ්බාරාමෙ ටීගාරමාතු පාසාදෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවා නදුහුපොසපෙ භික්ඛුසඤ්ජපරිවුතො නිසිනොනා හොති.

අප ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රත්තයා නික්ඛන්තො පඨමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඤ්ඤං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා භන්තො රත්ත නික්ඛන්තො පඨමො යාමො චිරනිසිනොනා භික්ඛුසඤ්ජා උද්දිසතු භන්තො භගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති. එවං වුතො භගවා තුණ්හි අහොසි.

දුතියමි ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රත්තයා නික්ඛන්තො මජ්ඣමෙ යාමෙ උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඤ්ඤං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා භන්තො රත්ත නික්ඛන්තො මජ්ඣමො යාමො චිරනිසිනොනා භික්ඛුසඤ්ජා උද්දිසතු භන්තො භගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”. දුතියමි ඛො භගවා තුණ්හි අහොසි.

තතියමි ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ අභික්ඛන්තාය රත්තයා නික්ඛන්තො පච්ඡමෙ යාමෙ උද්ධායෙන අරුණං නන්දිමුඛියා රත්තයා උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරාසඤ්ඤං කරිත්වා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙත්වා භගවන්තං එතදවොච: “අභික්ඛන්තා භන්තො රත්ත නික්ඛන්තො පච්ඡමො යාමො, උද්ධායෙන අරුණං, නන්දිමුඛි රත්ත, චිරනිසිනොනා භික්ඛුසඤ්ජා. උද්දිසතු භන්තො භගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”.

“අපරිසුඛා ආනන්ද පරිසා”ති.

## 9. පාතිමොක්ඛධම්පන බන්ධනය.

### පළමු බණවර

#### පාමොක් උදෙසුම් යැදුම

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර මහාරමාතු පාසාද නම් වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ පොහෝ දිනයෙහි බික්සහන විසින් පිරිවරන ලද ව වැඩහුන් සේක.

එකල ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු බොහෝ ඉක්මැ ගිය කලැ රු පළමු යම ඉක්මි කලැ හුනස්නෙන් නැගී සිට උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලිබැඳ වැඳ “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. පළමු යම ඉක්මියේ ය. හික්කුසංස තෙමෙ වැඩ හුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්කුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන් සේක.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු බොහෝ ඉක්මි කල්හි මැදුම් යම ඉක්මි කල්හි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ වැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මැ ගියේ ය. මැදුම් යම ඉක්මියේ ය. හික්කුසංස තෙමෙ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ වේ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්කුනට පාමොක් උදෙසන සේක්වා”යි කීහ. දෙවනුව ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිහඬව හුන්සේක.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් අනඳ තෙරණුවෝ රු ඉක්මි කල්හි පැසිම් යම ගෙවි අරුණු නැංග කල්හි රු (පහන්වීමට ආසන්න බැවින්) නැඟිමුඛි නම් වේලාවෙහි හුනස්නෙන් නැගී උතුරුසහ එකස් කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිසාවට ඇදිලි බැඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට, “වහන්ස, රු බොහෝ ඉක්මිණ. පැසිම් යම ගෙවිණ, අරුණු නැගිණ, රු නැඟිමුඛි නම් වේලාවය. බික්සහ වැඩහුන් බොහෝ වේලා ඇත්තේ ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්කුනට පාමොක් උදෙසවා”යි කීහ.

“අනඳයෙනි, පිරිස අපිරිසුදු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

2. අථ ඛො ආයස්මතො මහාමොග්ගලලානස්ස එතදභොසි:  
 “කං නු ඛො හගවා පුග්ගලං සක්ඛාය එවමාග: අපරිසුද්ධා ආනාදු  
 පරියා”ති. අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො යඛ්ඛාවන්තං  
 භික්ඛුසංඝං වෙනසා වෙනො පරිච්ච මනසාකාසි. අද්දසා ඛො  
 ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො නං පුග්ගලං දුස්සීලං පාපධම්මං  
 අසුච්චසංකස්සරසමාවාරං පටිච්ඡන්තකම්මන්තං අස්සමණං සමණපටිකඤ්ඤං  
 අමුග්ගවාරිං බුහුග්ගවාරිපටිකඤ්ඤං අනෙතාපුත්තිං අවස්සුතං කසම්බුජාතං  
 මජ්ඣෙකං භික්ඛුංඝසංඝං නිසින්නං.

දිස්වාන යෙන සො පුග්ගලො තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිත්වා  
 නං පුග්ගලං එතදවොච: “උට්ඨෙහි ආවුසො, දිට්ඨොසි හගවතා.  
 නත්ථි තෙ භික්ඛුහි සද්ධිං සංවාසො”ති. එවං වුතෙන සො පුග්ගලො  
 තුණ්හි අභොසි.

දුතියමි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො නං පුග්ගලං  
 එතදවොච: “උට්ඨෙහි ආවුසො, දිට්ඨොසි හගවතා. නත්ථි තෙ  
 භික්ඛුහි සද්ධිං සංවාසො”ති. දුතියමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි  
 අභොසි.

තතියමි ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො නං පුග්ගලං  
 එතදවොච: “උට්ඨෙහි ආවුසො, දිට්ඨොසි හගවතා. නත්ථි තෙ භික්ඛුහි  
 සද්ධිං සංවාසො”ති. තතියමි ඛො සො පුග්ගලො තුණ්හි අභොසි.

අථ ඛො ආයස්මා මහාමොග්ගලලානො නං පුග්ගලං බාහායං  
 ගහෙත්වා බහිද්දාරකොට්ඨකා නික්ඛාමෙත්වා සුච්චිකං දත්වා යෙන  
 හගවා තෙනුපසංඝමි. උපසංඝමිත්වා හගවන්තං එතදවොච:  
 “නික්ඛාමිතො සො හන්තෙත පුග්ගලො මයා. පරිසුද්ධා පරියා. උද්දිසතු  
 හන්තෙත හගවා භික්ඛුනං පාතිමොක්ඛන්ති”.

“අච්ඡරියං මොග්ගලලාන, අබ්භුතං මොග්ගලලාන, යාව බාහාගහණාපි  
 නාම සො මොසපුරිසො ආගමෙස්සති”ති.

### මහාසමුද්දෙ අට්ඨ අච්ඡරියා

3. අථ ඛො හගවා භික්ඛු ආමන්තෙති: අට්ඨිමෙ භික්ඛවෙ  
 මහාසමුද්දෙ අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ  
 අභිරමන්ති. කතමෙ අට්ඨ?

2. එවිට ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවනට, “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කවර නම් පුභුලකු සඳහා, අනඳය, පිරිස අපිරිසුදු යැයි වදළ සේක් දෝ”යි මේ සිත විය. එකල ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ මුළු මහත් බික්සහන තමන් සිතින් ඔවුන් සිත් පිරිසිඳූ මෙනෙහි කළහ. ඇවත් මහ මුගලන් තෙරණුවෝ සිල් නැති, ලාමක සබා ඇති, අපිරිසුදු වූ, සැකයෙන් සිහි කළ යුතු හැසුරුම් ඇති, වැසුණු ක්‍රියා ඇති, අග්‍රමණ වූ ග්‍රමණ ප්‍රතිඥා කරන, බඹසැරිමිසි පිළින කරන නමුත් බඹසරක් නැති, සිතතුළ කුණු ගැසුණු, කෙලෙසින් තෙත් වූ, හටගත් කෙලෙස් කසළ ඇති, බික්සහන ලැදූ හුන් ඒ පුභුලා දුටුසේක.

දැක ඒ පුභුලා කරා එළඹියහ. එළඹූ ඔහු බණවා, “ඇවන නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දේ වෙහි. හිඤ්ඤා හා එක් වූ විසීමෙක් තට නැතැ”යි වදළහ. මෙසේ කී කල්හි ඒ පුභුල් තෙම නිහඬ විය.

දෙවෙනි වර ද ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා බණවා, “ඇවන, නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහි. හිඤ්ඤා හා එක් වූ විසීමෙක් තට නැතැ”යි වදළහ. දෙවෙනි වර ද ඒ පුභුල් තෙම නිහඬ විය.

තෙවෙනි වර ද ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා බණවා, “ඇවන නැගී සිටුව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දක්නා ලද්දෙහි. හිඤ්ඤා හා එක් වූ විසීමෙක් තට නැතැ”යි වදළ සේක. තෙවෙනි වර ද ඒ පුභුලා නිහඬ වූ හුන්තෝ ය.

ඉක්බිති ඇවත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ඒ පුභුලා අතින් අල්ලා ගෙන දොරටුයෙන් පිටතට නික්මවා සුවිසරිකාව දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹියහ. එළඹූ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මා විසින් ඒ පුභුලා නික්මැවිණ. පිරිස පිරිසුදු ය. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤාට පාමොක් උදෙසා සේක් වා”යි වදළහ.

“මෞද්ගල්‍යානයෙනි, ආශ්වයායී ය, මෞද්ගල්‍යානයෙනි, අද්-භුතය. ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ අත්ලා ගන්නා තෙක් ම බලා-පොරොත්තු වූයේ වේ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක.

### මුහුදේ ආශ්වර්ය ධර්ම අට

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හිඤ්ඤා බණවා මෙය වදළ සේක: “මහණෙනි, යමක් දැක දැක අසුරයෝ මුහුදෙහි ඇලෙත් ද මුහුදෙහි වූ ඒ ආශ්වර්ය ධර්ම අට දෙනෙකි. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහාසමුද්දෙ භික්ඛවෙ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බ පඤ්ඤාරො න ආයතකෙනෙව පපාතො. යථි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බනිකො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපඤ්ඤාරො න ආයතකෙනෙව පපාතො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඨමො අව්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීනධම්මො වෙලං නාතිවත්තති. යථි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීනධම්මො වෙලං නාතිවත්තති, අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ දුතියො අව්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමන්ති.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං නං ඛිප්පකෙඤ්ඤව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උසස්සාදෙති. යථි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති. යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං නං ඛිප්පකෙඤ්ඤව තීරං වාහෙති. ඵලං වා උසස්සාදෙති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ තතියො අව්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො.

පුන ච පරං භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො සෙය්‍යාථිදං ගඬා යමුනා අවිරවති සරභු මභී නා මහාසමුද්දං පත්තා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොත්තානි, මහාසමුද්දෙකෙව සභිං ගව්ඡන්ති. යථි භික්ඛවෙ යා කාචි මහානදියො ගඬා -පෙ- මහාසමුද්දෙකෙව සභිං ගව්ඡන්ති අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ චතුස්සො අව්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ යා ච ලොකෙ සවත්තියො මහාසමුද්දං අපෙන්නති යා ච අනාඤ්ඤා ධාරා පපත්තති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති. යථි භික්ඛවෙ යා ච ලොකෙ සවත්තියො මහාසමුද්දං අපෙන්නති යා ච අනාඤ්ඤා ධාරා පපත්තති න තෙන මහාසමුද්දස්ස උනත්තං වා පූරත්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ පඤ්ඤාමො අව්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. යථි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොඤ්ඤරසො. අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඡරෙය්‍යා අව්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො -පෙ-

මහණෙනි, මහමුහුදු පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් ඇත්තේ නො වේ. මහණෙනි, මහමුහුදු පිළිවෙළින් මිටි වූයේ ය. පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ ය, පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ ය, දිගට ම බැවුම් ඇත්තේ නො වේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් මේ ඒ පළමු ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුදු සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නො යයි. මහණෙනි, මහමුහුදු සිටි සබා ඇත්තේ ඉවුර ඉක්මැ නොයේ යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙන් නම් ඒ මහමුහුදු වූ දෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, මහමුහුදු මළකුණක් හා එක් වැ නො වෙසෙයි. මහමුහුදු යම් මළ කුණක් වේ ද එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි, ගොඩට හෝ බායි. මහණෙනි, මහමුහුදු මළ කුණක් හා එක් ව නො වෙසෙයි, මහමුහුදු යම් මළ කුණක් වී නම් එය වහා ම මුහුදු තෙරට පමුණුවයි. ගොඩට බායි යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදු ඇලෙන් නම් මේ ඒ මහමුහුදු වූ තෙවෙනි ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. මහණෙනි, ගංගා යමුනා අවිරවනී සරසු මහී යන මහා නදිහු වෙන් ද, ඔහු මුහුදට පැමිණියාහු පළමු නම් ගොත් හැරදමත්. මහමුහුදු යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත්. මහණෙනි,...යම් මහානදි කෙනෙක්...මහමුහුදු යැ යි ම ව්‍යවහාරයට යෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, යමක්... මේ මහමුහුදු වූ සතර වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකෙකි. ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදි කෙනෙක් මුහුදට වදිත් ද, අහසින් යම් වැසි දහර කෙනෙකුත් වැටෙත් ද එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණෙයි. මහණෙනි, ලොවැ යම් ඇළ දෙළ නදි කෙනෙක් මුහුදට වදිත් නම්, අහසින් වැසිදහර කෙනෙකුත් වැටෙත් නම්, එයින් මුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ වැඩි බවෙක් හෝ නො පැණේ යන යමෙක් වේ ද මහණෙනි, යමක්... මෙය මහමුහුදේ පස් වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුදු එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, ලුණුරස ඇත්තේ ය. මහමුහුදු එක ම රසයක් ඇත්තේ ය, ලුණු රස ඇත්තේ ය යන යමෙක් ඇද්ද මහණෙනි, යමක්... මෙය ද මහ මුහුදෙහි වූ සවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.



පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛුරුතනො අනෙකරුතනො. තත්ත්වොති රතනානි, සෙය්‍යපීදං: මුක්ඛා මණි වෙඨරියො සඤ්ඤා සිලා පවාළං රජතං ජාතරූපං ලොභිතංකො මසාරගලලං. යමපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ඛුරුතනො අනෙකරුතනො: තත්ත්වොති රතනානි -පෙ- අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ සක්ඛමො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො -පෙ-

පුන ච පරං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්ත්වෙ භූතා: නිමි නිමිඤ්ඤො නිමිරපිඤ්ඤො අසුරා නාගා ගන්ධබ්බා. සනති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා ද්වියොජනසතිකාපි අත්තභාවා තියොජනසතිකාපි අත්තභාවා චතුර්යොජනසතිකාපි අත්තභාවා පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා. යමපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො, තත්ත්වෙ භූතා: නිමි -පෙ- සනති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා -පෙ- පඤ්ඤායොජනසතිකාපි අත්තභාවා-අයං භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අධම්මො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමනති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අධම්ම අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා අසුරා මහාසමුද්දෙ අභිරමනති.

4. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ අධම්ම අච්ඡරියා අබ්භුතා ධම්මා යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ අභිරමනති. කතමෙ අධම්ම?

සෙය්‍යරාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ අනුපුබ්බානිකො අනුපුබ්බපොණො අනුපුබ්බපඤ්ඤාරො න ආයතකෙනෙව පපාතො. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙවො. යමපි භික්ඛවෙ ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ අනුපුබ්බසික්ඛා අනුපුබ්බකිරියා අනුපුබ්බපට්ඨපදා න ආයතකෙනෙව අඤ්ඤාපට්ඨෙවො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ පඨමො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ අභිරමනති.

සෙය්‍යරාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ ධීනධම්මො වෙලං නාතිවිකනති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යං මයා මම සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමනති. යමපි භික්ඛවෙ යං මයා සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං තං මම සාවකා ජීවිතහෙතුපි නාතික්ඛමනති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසමි. ධම්මචිතයෙ දුතියො අච්ඡරියො අබ්භුතො ධම්මො -පෙ-.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් වැදෑරුම් රුවන් ඇත්තේ ය. එහි මුතු ය, මැණික් ය, වෙරළමිණි ය, සක් ය, ශිලා යැ, පබ්බඵ යැ, රිදී යැ, රන් යැ, රත්මිණි යැ, මැසිරිගල් ය යන මේ රත්නයෝ වෙත්. මහණෙනි, මහමුහුද බොහෝ රුවන් ඇත්තේ ය, නොයෙක් රුවන් ඇත්තේ ය එහි ... මේ රුවන් ඇත්තේ ය යන මෙය මහමුහුදෙහි සත්වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ.

තව ද අනෙකක් කියමි. මහණෙනි, මහමුහුද මහාභූතයනට වාසස්ථාන යැ. එහි නිම් යැ, නිම්ංගල යැ, නිරිපිංගල යැ, අසුර යැ, නාග යැ, ගඤ්චර්ව යැ යන මේ සත්ත්වයෝ වෙත්. මහ මුහුදෙහි යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් දෙසියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් තුන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ ද වෙත්. මහාසමුද්‍රය මහත් සත්ත්වයනට වාසස්ථාන වේ ද, එහි නිම් ය...මේ භූතයෝ වෙත්, මහාසමුද්‍රයේ යොදුන් සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද...යොදුන් පන්සියයක් වූ ආත්මභාවයෝ වෙත් ද, මහණෙනි, යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුදෙහි ඇලෙත් නම්, මේ ඒ අටවන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යැ. යමක් දක දක අසුරයෝ මහමුහුද ඇලෙත් නම් මේ ඒ ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්ම අට යැ.

4. මහණෙනි, එසේ ම යමක් දක දක භික්ෂු මේ ධර්ම විනයෙහි (මෙසස්නෙහි) ඇලෙත් ද, එසේ වූ මේ ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මයෝ අට දෙනෙක් වෙත්. කවර අට දෙනෙක් ද යත්:

මහණෙනි, යම්සේ මහ මුහුද පිළිවෙළින් නැඹුරු වූයේ පිළිවෙළින් මිටි වූයේ පිළිවෙළින් ඉදිරියට නැමුණේ දිගට ම බැවුම් නැත්තේ වේ ද, මහණෙනි, එසේ ම මෙ සස්නෙහි අනුපූර්ව භික්ෂිම, අනුපූර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුපූර්ව පිළිවෙත වෙයි, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව පිළිවිදීමක් නො වේ. මහණෙනි, මේ සස්නෙහි අනුපූර්ව භික්ෂිම ය, අනුපූර්ව ක්‍රියා පද්ධතිය, අනුපූර්වප්‍රතිපත්තිය, කෙළින් ම එකැවර රහත්බව නො පිළිවිදුනාබව යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය භික්ෂුන් දක දක මෙහි ඇලෙන මෙ සස්නෙහි පළමු වන ආශ්වර්ය අද්භූත ධර්මය යි.

මහණෙනි, යම්සේ මුහුද සමීනධර්ම වූයේ ඉවුර නො ඉක්මවා ද, එසේ ම මා විසින් මාගේ සවිච්ඡායට යම් සිකපදයෙක් පනවන ලද්දේ මා සවිච්ඡායේ දිව් යනත් ඒවා නො ඉක්මෙත්, මහණෙනි, මා සවිච්ඡායේ මා පැනූ වූ සික පද දිවියනත් නො ඉක්මෙත් යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය ...මෙ සස්නෙහි ආශ්වර්ය අද්භූත දෙවෙනි දහම ය.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ න මනෙන කුණපෙන සංවසති, යං හොති මහාසමුද්දෙ මනං කුණපං තං බිප්පඤ්ඤව තීරං වාහෙති, උලං වා උඤ්ඤාදෙති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො අසුචි සංඝායරසමාවාරො පටිච්ඡන්තකමනෙතො අඤ්ඤාමණො සමණපටිඤ්ඤා අබ්බමචාරි බ්‍රහ්මචාරිපටිඤ්ඤා අනෙතාපුති අවසසුතො කසම්බුජානො, න තෙන සබ්බෙසා සංවසති බිප්පඤ්ඤව තං සන්තිපතිත්වා උක්ඛිපති. කිංඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣං භික්ඛු-සබ්බඤ්ඤා නිසිනෙතො. අප් ඛො යො ආරකාව සබ්බමො, සබ්බෙසා ව තෙන. යමි භික්ඛවෙ යො සො පුග්ගලො දුස්සීලො පාපධම්මො -පෙ- න තෙන සබ්බෙසා සංවසති බිප්පඤ්ඤව තං සන්තිපතිත්වා උක්ඛිපති, කිංඤ්ඤාපි සො හොති මජ්ඣං භික්ඛුසබ්බඤ්ඤා නිසිනෙතො, අප් ඛො යො ආරකාව සබ්බමො, සබ්බෙසා ව තෙන. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ නතියො අවජරියො අබ්බතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා කාවි මහානදියො, සෙය්‍යථීදං: ගඛ්ඤා යමුතා අවිරවති සරභු මහී, තා මහාසමුද්දං පක්ඛා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොතනානි මහාසමුද්දෙකෙව සංඛිං ගච්ඡන්ති. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණණා බන්ධා බ්‍රාහ්මණා වෙය්‍යා සුද්දං, තෙ තථාගතප්පච්චිතෙ ධම්මවිනයෙ අභාරසො අනභාරියං පබ්බජිතා ජහන්ති පුරිමානි නාමගොතනානි, සමණා සක්ඛාපුත්තියාකෙව සංඛිං ගච්ඡන්ති. යමි භික්ඛවෙ වන්තාරොමෙ වණණා බන්ධා -පෙ- සමණා සක්ඛාපුත්තියාකෙව සංඛිං ගච්ඡන්ති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ චතුක්ඛො අවජරියො අබ්බතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ යා ව ලොකෙ සවන්තියො මහාසමුද්දං අපොහති, යා ව අනාලික්ඛා ධාරා පපත්තති, න තෙන මහාසමුද්දස්ස උපනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙය්‍යාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායනති, න තෙන නිබ්බානධාතුයා උපනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති. යමි භික්ඛවෙ බහු වෙපි භික්ඛු අනුපාදිසෙය්‍යාය නිබ්බානධාතුයා පරිනිබ්බායනති න තෙන නිබ්බානධාතුයා උපනන්තං වා පුරන්තං වා පඤ්ඤායති. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ පඤ්ඤාමො අවජරියො අබ්බතො ධම්මො යං -පෙ-

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ එකරසො ලොණරසො, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො එකරසො විමුක්ඛරසො. අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ ජට්ඨා අවජරියො අබ්බතො ධම්මො යං -පෙ-.

සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ බහුරත්තො අනෙකරත්තො, තත්ත්වමානි රත්තානි, සෙය්‍යථීදං: මුක්ඛා මණි වෙච්චරියො සංඛිං සිලා පවාළං රජනං ජාතරූපං ලොභිතංකො මයාරගලං, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරත්තො අනෙකරත්තො තත්ත්වමානි රත්තානි, සෙය්‍යථීදං: වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො සම්මප්පධානා වන්තාරො ඉභ්බිපාද පඤ්ඤායනති පඤ්ඤා බලානි සත්ත බොජ්ඣංඤා අරියො අට්ඨංගිකො මනො. යමි භික්ඛවෙ අයං ධම්මවිනයො බහුරත්තො අනෙකරත්තො තත්ත්වමානි රත්තානි සෙය්‍යථීදං: වන්තාරො සතිපට්ඨානා වන්තාරො -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසම් ධම්මවිනයෙ සත්තමො අවජරියො අබ්බතො ධම්මො යං -පෙ-.

මහණෙනි, මහමුහුද යම්සේ මළකුණු හා එක්ව නො වෙසේ ද, මහමුහුද යම් මළකුණෙක් වේ නම්, එය වහා තිරයට පමුණුවා ද, ගොඩට ඔසොවා දමා ද, මහණෙනි, එසේ ම පාප ස්වභාව ඇති, අපිරිසිදු වූ සැකයෙන් සිති කටයුතු හැසුරුම් ඇති, සැහැවුණ ක්‍රියා ඇති මහණෙමි යි පිළින කරන නො මහණෙක් වූ, ඇතුළත කුණු වූ, කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත් වූ හටගත් කෙලෙස් කසළ ඇති, යම් දුසිලෙක් වේ ද, සඤ්ජායා ඔහු හා එක් ව නො වසයි. ඔහු සහමැද උත්තත් සඤ්ජායා රැස් ව වහා ම ඔහු ඔසොවාදමයි. වැලිදු හේ සඤ්ජායාගෙන් ඇත්හි ම වේ. සඤ්ජායා ද ඔහු ගෙන් ඇත්හි වේ... මහණෙනි, මේ ...මෙ සස්නෙහි තුන් වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය වේ.

මහණෙනි, යම්සේ ගංගා යමුනා අවිරවති සරයු මහී යන යම් මහානදී කෙනෙක් ඇද්ද, ඔහු මහමුහුදට පැමිණියාහු පළමු නම්ගොත් හරිත් ද මහමුහුද යැ යි ම සංඛ්‍යාවට (ව්‍යවහාරයට) පැමිණෙත් ද, මහණෙනි, එසේ ම මේ ඝෛරිය බ්‍රාහ්මණ වෛශ්‍ය ශුද්‍ර යැ යි සතර වර්ණ කෙනෙක් වෙත් ද, ඔහු තථාගතයන් විසින් දැන පවසන ලද ශාසනයෙහි පැවිදිවූවාහු පළමු නම්ගොත් හරිත්, ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ යැ යි ම සංඛ්‍යාවට පැමිණෙත්. මහණෙනි, මෙය...මේ සස්නෙහි සතර වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ.

මහණෙනි, යම්සේ යම් ජලධාරා කෙනෙක් මහමුහුදට වදිත් ද, අහසින් යම් වැසිදහර කෙනෙක් වැටෙත් ද, එයින් මහමුහුදේ අඩු බවෙක් හෝ පිරුණු බවෙක් හෝ නො පැනේ ද, මහණෙනි, එසේ ම බොහෝ භික්ෂූහු ද අනුපාදිශෙෂ නිර්වාණ ධාතුයෙන් පිරිනිවෙත් ද, එයින් නිර්වාණධාතුවගේ උන බවෙක් හෝ පිරුණු බවෙක් හෝ නො පැනේ. මහණෙනි, බොහෝ වූ ද භික්ෂූහු අනුපාදිශෙෂ නිර්වාණ ධාතුයෙන් පිරිනිවෙත් ද, එයින් නිර්වාණ ධාතුවගේ උනත්වයෙක් හෝ පූර්ණත්වයෙක් නො පැනේ යන යමක් ඇද්ද, මෙය...මේ සස්නෙහි පස් වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ.

මහණෙනි, යම්සේ මහමුහුද ලුණුරස ඇත්තේ එක් මැරසයක් ඇත්තේ වේ ද, එසේ ම මේ ශාසනය ද විමුක්ති රසය ඇත්තේ එක් ම රසයක් ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මෙය... මේ සස්නෙහි සවන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය වේ.

මහණෙනි, යම්සේ මහමුහුද බොහෝ රත්න ඇත්තේ, අනේක රත්න ඇත්තේ ද, ...එහි මුතු මැණික් වෙරළමිණි, සක් ගල්, පබළු, රිදී, රත්රන්, රතුකැට, මැසිරිගල් යන මේ රත්නයෝ වෙත්... එසේ ම මහණෙනි, මේ ශාසනය සතර සිව්වන් යැ, සතර සමායක් ප්‍රධන් යැ, සතර ඉදුපා යැ, පස් ඉදුරෝ යැ, පස් බල යැ, සත් බොජ්ඣන යැ, අරි අටැහි මහ යැ යන මේ රත්නයෝ වෙත්. මහණෙනි, මේ ශාසනය බොහෝ රත්න ඇත්තේ නොයෙක් රත්න ඇත්තේ වේ යන යමෙක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය මේ සස්නැ සත්වන ආශ්වරිය අද්භූත ධර්මය යැ.

සෙය්‍යාපාපි භික්ඛවෙ මහාසමුද්දෙ මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා: නිමි නිමිඛගලො නිමිරපිඛගලො අසුරා නාභා ගන්ධකා. සන්ති මහාසමුද්දෙ යොජනසතිකාපි අත්තභාවා දව්වයොජනසතිකාපි අත්තභාවා නියොජනසතිකාපි අත්තභාවා චතුරයොජනසතිකාපි අත්තභාවා පක්ඛයොජනසතිකාපි අත්තභාවා. එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ අයං ධත්තවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා: සොතාපනෙතා සොතාපත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා සකදගාමී සකදගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා, අනාගාමී අනාගාමීඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා අරහා අරහත්තඵලසච්ඡිකිරියාය පටිපනෙතා. යමපි භික්ඛවෙ අයං ධත්තවිනයො මහතං භූතානං ආවාසො. තත්‍රිමෙ භූතා: සොතාපනෙතා -පෙ- අයං භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධත්තවිනයෙ අට්ඨමො අච්ඡරියො අබහුතො ධම්මො යං දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධත්තවිනයෙ අභිරමන්ති. ඉමෙ ඛො භික්ඛවෙ ඉමසමිං ධත්තවිනයෙ අට්ඨ අච්ඡරියා අබහුතා ධම්මො යෙ දිස්වා දිස්වා භික්ඛු ඉමසමිං ධත්තවිනයෙ අභිරමන්ති.

අප් ඛො භගවා එතමඤ්ච විදිත්වා තායං වෙලායං ඉමං උදනං උදනෙසි:

‘සුජනමතිවස්සති විවටං. නාතිවස්සති

තස්මා ජනං විවරෙථ එවං තං නාතිවස්සති’ති.

5. අප් ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතසි: න දනාහං භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරිස්සාමි පාතිමොක්ඛං උද්දිසිස්සාමි. තුමෙහ’ව දනි භික්ඛවෙ ඉතො පරං උපොසථං කරෙය්‍යාථ පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාථ. අට්ඨානමෙතං භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තථාගතො අපරිසුද්ධාය පරිසාය උපොසථං කරෙය්‍යා පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යා. න ච භික්ඛවෙ සාපත්තකෙන පාතිමොක්ඛං සොතඛං. යො සුභෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛවස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ යො සාපත්තකො පාතිමොක්ඛං සුභාති තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙතුං.

එවකථි පන භික්ඛවෙ යපෙනඛං තද්‍රුපොසථෙ වාතුද්දෙය වා පණ්ණරසෙ වා තසමිං පුග්ගලෙ සමුච්ඡිගුතෙ සඛ්ඝමරේඤ උද්ගරිතඛං: සුභාතු මෙ හනෙත සඛෙතා. ඉත්තනාමො පුග්ගලො සාපත්තකො තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. තසමිං සමුච්ඡිගුතෙ න පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛං. යපිතං හොති පාතිමොක්ඛාති.

මහණෙනි, යම්සේ මහසුර මහත් සතුනට වාසයාන වේ ද, එහි කිම් ය නිම්ගලය, නිම්පිංගල ය, අසුර ය, නාග ය, ගඤ්ථි ය යන මේ සත්තු වෙත්. මහණෙනි, මහවුහුදේ යොදුන් සියක් වූ අත්ඛවහු ද යොදුන් දෙසියයක් වූ අත්ඛවහු ද යොදුන් තුන්සියක් වූ අත්ඛව ද යොදුන් සාරසියක් වූ අත්ඛව ද යොදුන් පන්සියක් වූ අත්ඛව ද ඇත්හ. එසේ ම මහණෙනි, මේ ශාසනය මහාභූතයනට වාසයාන වේ. එහි සෝවන් ය, සෝවන්පල පසක් කරනුවට පිළිපන්නේ ය, සෙදුගැමි ය, සෙදුගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපන්නේ යැ, අනගැමි ය, අනගැමිපල පසක් කරනුවට පිළිපන්නේ ය, රහත් ය, රහත්පල පසක් කරනුවට පිළිපන්නේ ය යන මේ මහා සත්ත්වයෝ වෙත්. මහණෙනි, සස්ත සෝවන් ... යන භූතයනට වාසයාන වේ ද, මහණෙනි, මෙය යමක් දක දක භික්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙන් ද මේ ඒ අට වැනි ආශ්චර්ය අද්භූත ධර්මය යැ. මහණෙනි, මොහු වනාහි යම් දැ දක දක භික්ෂුහු මෙ සස්තෙහි ඇලෙන් ද මේ මෙ සස්තෙහි වූ ඒ ආශ්චර්ය අද්භූත ධර්ම අට යැ."

ඉක්ඛිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ කරුණු නුවණින් සලකා එ වේලෙහි මේ උදන් ඇනු සේක.

“මොනොවට වසාගන්නාලයුයේ ඉතා වසී (අවන් ඇවැත් සහවනුයේ තව තවත් ඇවැත්නට පැමිණේ). වැසුම් හළේ ඉතා නො වසී (අවන් ඇවැත විවෘත කරනුයේ අන් ඇවැතකට නො පැමිණෙයි). එ හෙයින් වසන ලද ඇවැත විවෘත කරන්නේ ය (කළයුතු ය). මෙසේ එය ඉතා නො වසී යයි.

5. ඉක්ඛිතෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහණුන් බණවා, “මහණෙනි, දැන් මෙයින් මතු මම් පොහෝ නො කරන්නෙමි, පාමොක් නො උදෙසන්නෙමි. මහණෙනි, තෙපි ම මෙයින් මතු පොහෝ කරවු, පාමොක් උදෙසවු. මහණෙනි, තරාගත තෙම නො පිරිසිදු පිරිසෙහි පොහෝ කරන්නේ ය, පාමොක් උදෙසන්නේ ය යන යමෙක් ඇද්ද, මෙය නො කරුණෙකි, වන්නට ඉඩක් නැති එකෙකි. මහණෙනි, ඇවැත් සහිතයා විසින් පාමොක් නො ම ඇසියැයුතු, යමෙක් අසන්නේ ද දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඇවැත් ඇති වැ යමෙක් පාමොක් අසන්නේ ද ඔහුට පාමොක් තබන්නට (නො දෙසා නවතන්නට) අනුදනිමි.

මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් තැබියැයුතු: තුද්ධවක් වූ හෝ පසළොස්වක් වූ එ පොහෝ දිනෙහි ඒ පුතුලා හමු වූ කල්හි සහ මැද්දී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු: “සංඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ නම් පුද්ගල තෙමේ ආපත්ති සහිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියැයුතු. මෙසේ පාමොක් තබන ලද්දේ වෙයි.

තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බස්සියා භික්ඛු 'නාමෙහ කොච් ජානාති'ති. සාපක්ඤ්ඤාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්තී, ථෙරො භික්ඛු පරචික්ඛවිදුනො භික්ඛුනං ආරොචෙන්නී. "ඉස්සන්තාමො ච ඉස්සන්තාමො ච ආට්ඨසො ජබ්බස්සියා භික්ඛු නාමෙහ කොච් ජානාතිති සාපක්ඤ්ඤාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්තී"ති. අසෙසාසුං ඛො ජබ්බස්සියා භික්ඛු 'ථෙරො කිර භික්ඛු පරචික්ඛවිදුනො අමෙහ භික්ඛුනං ආරොචෙන්නී ඉස්සන්තාමො ච ඉස්සන්තාමො ච ආට්ඨසො ජබ්බස්සියා භික්ඛු නාමෙහ කොච් ජානාතිති සාපක්ඤ්ඤාව පාතිමොක්ඛං සුඡන්තී'ති. තෙ 'පුරමහාකං පෙසලා භික්ඛු පාතිමොක්ඛං යපෙනති'ති පටිගලොච සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඤ්ඤානං අවජ්ඣස්මි. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙනති.

යෙ තෙ භික්ඛු අජිජ්ජා සන්තොසං ලජ්ජන්තො කුඤ්ඤාචරිකා සික්ඛාකාමා තෙ ලජ්ජායනති බීයනති විපාවෙන්ති: 'කථං හි නාම ජබ්බස්සියා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඤ්ඤානං අවජ්ඣස්මි. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙස්සන්ති'ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු හගවන්තො එතමස්ස ආරොචෙසුං:

'සච්චං කිර භික්ඛවෙ ජබ්බස්සියා භික්ඛු සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඤ්ඤානං අවජ්ඣස්මි. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙනති'ති. 'සච්චං හගවා'. -පෙ-

විගර්භිකා ධම්මෙ. කථං කතා භික්ඛු ආමනෙත්ති: "න භික්ඛවෙ සුද්ධානං භික්ඛුනං අනාපක්ඤ්ඤානං අවජ්ඣස්මි. අකාරණෙ පාතිමොක්ඛං යපෙනති. යො යපෙය්සා, ආපක්ඤ්ඤානං දුක්ඛට්ඨස්ස".

ඕ. එකං භික්ඛවෙ අධම්මෙකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං එකං ධම්මෙකං.

දෙව අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි දෙව ධම්මෙකානි.

තිණි අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි තිණි ධම්මෙකානි.

චක්ඛාරි අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි චක්ඛාරි ධම්මෙකානි.

පඤ්ඤා අධම්මෙකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි පඤ්ඤා ධම්මෙකානි.

එසමයෙහි වනාහි සවැග්‍රි මහණෝ ‘කිසිවකු අප නො දනිති’යි සාපක්‍ෂිකව ම පාමොක් අසත්. පරසින් දන්නා සථවිර භික්ෂුහු “ඇවැත්නි, මෙ නමැති මෙ නමැති සවැග්‍රි මහණහු ‘කිසිවකු අප නො දනිති’යි සිතා සාපක්‍ෂික ව ම පාමොක් අසත් යැ”යි භික්ෂුනට සැලකෙරෙත්. පරසින් දන්නා සථවිර භික්ෂුහු “මෙ නමැත්තේ ද මෙ නමැත්තේ ද යන සවැග්‍රි මහණහු කිසිවකු අප නො දනිති යි සාපක්‍ෂික ව පාමොක් අසති”යි අප (ගැන) භික්ෂුනට කියත් යැ යි සවැග්‍රි මහණෝ ඇසූහ. ‘ප්‍රියශීල භික්ෂුන් අපට පාමොක් තබන්නට (නවතන්නට) පෙර අපි ඔවුන්ගේ පාමොක් තබමහ’යි කියා කල් තබා ම පිරිසුදු අනාපතනික භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි ඔහු පාමොක් තබත්.

යම් භික්ෂු කෙනෙක් අල්පෙව්‍ය ද සනතුෂ්ට ද ලජ්ජී ද කුකුස් කරන්නෝ ද ශික්ෂාකාමී ද ඔහු ‘කෙසේ නම් සවැග්‍රි මහණහු අනාපතනික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්නාහු දැ’යි ලාමක කොට සිතත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. එකල ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, සවැග්‍රි මහණෝ අනාපතනික පිරිසුදු මහණුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් තබන්ට. සැබෑ දැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසාවද්‍යුළුසේක.

“සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙසෙසින් ගරහා දූහැමි කතා කොට, භික්ෂුන් බණවා, “මහණෙනි, අනාපතනික වූ ශුද්ධ භික්ෂුනට අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි පාමොක් නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදාළේක.

6. “මහණෙනි, නොදූහැමි පාමොක් තබනු එකෙක. දූහැමි පාමොක් තබනු එකෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු දෙකෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද දෙකෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු තුනෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද තුනෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු සතරෙක, දූහැමි පාමොක් තබනු ද සතරෙක.

නොදූහැමි පාමොක් තබනු පසෙක දූහැමි පාමොක් තබනු ද පසෙක.



දස අධමකෘති පාතිමොක්ඛධම්පනාති දස ධමමකෘති.

කතමානි පඤ්ඤා අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛාං. යපෙනි, අමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවික්ඛියෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛටෙන පාතිමොක්ඛාං. යපෙනි, ඉමානි පඤ්ඤා අධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: කතමානි පඤ්ඤා ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන -පෙ- සමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන: -පෙ- සමුලිකෙන පාවික්ඛියෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛටෙන පාතිමොක්ඛාං. යපෙනි, ඉමානි පඤ්ඤා ධම්මිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සයෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු සතෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද සතෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු අටෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද අටෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු නවයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද නවයෙක.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දසයෙක, දහැමි පාමොක් තබනු ද දසයෙක.

7. මහණෙනි, එක් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ නම් මේ එක් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. එක් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ නම්, මේ එක් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: අමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නොදහැමි පාමොක් තබනු දෙක යැ. දහැමි පාමොක් තබනු දෙක කවර යැ: සමුලක ශීලවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද සමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ දහැමි පාමොක් තබනු දෙක යැ.

තුන් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපත්ති... අමුලක ආචාර විපත්ති... අමුලක දෘෂ්ටිවිපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. තුන් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක ශීලවිපත්ති... සමුලක ආචාර විපත්ති... සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ තුන් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

සතර නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක ශීල-විපත්ති... අමුලක ආචාර විපත්ති... අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති අමුලක ආජීව විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. සතර දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක ශීලවිපත්ති... සමුලක ආචාර විපත්ති... සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... සමුලක ආජීව විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සතර දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

පස් නොදහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්ති පාමොක් තබා ද, අමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්ති... අමුලක පච්චි ඇවැත්ති... අමුලක පාටිදෙසනිය ඇවැත්ති... අමුලක දුකුලා ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ පස් නොදහැමි පාමොක් තබනු යැ. පස් දහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡ ඇවැත්ති... සමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්ති... සමුලක පච්චි ඇවැත්ති... සමුලක පාටිදෙසනිය ඇවැත්ති... සමුලක දුකුලා ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද මේ පස් දහැමි පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි ඡ අධමේකානි පාතීමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතීමොක්ඛං යපෙනි අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතීමොක්ඛං යපෙනි කතාය, ඉමානි ඡ අධමේකානි පාතීමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි ඡ ධමේකානි පාතීමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පාතීමොක්ඛං යපෙනි අකතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය; සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා පාතීමොක්ඛං යපෙනි කතාය, ඉමානි ඡ ධමේකානි පාතීමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි සත්ත අධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං ධපෙනි, අමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- අමුලිකෙන ථුලලච්චයෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිත්තියෙන -පෙ- අමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛට්ඨෙන -පෙ- අමුලිකෙන දුක්ඛාසින්නෙන පාතිමොක්ඛං ධපෙනි, ඉමානි සත්ත අධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි සත්ත ධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකෙන පාරාජිකෙන පාතිමොක්ඛං ධපෙනි, සමුලිකෙන සඤ්ඤාදිසෙසෙන -පෙ- සමුලිකෙන ථුලලච්චයෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිත්තියෙන -පෙ- සමුලිකෙන පාවිදෙසනියෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛට්ඨෙන -පෙ- සමුලිකෙන දුක්ඛාසින්නෙන පාතිමොක්ඛං ධපෙනි. ඉමානි සත්ත ධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි අට්ඨ අධමමිකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය ආජීවිවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආජීවිවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය. ඉමානි අට්ඨ අධමමිකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි අට්ඨ ධමමිකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි අකතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛයා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය ආජීවිවිපක්ඛයා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආජීවිවිපක්ඛයා පානිමොක්ඛං යපෙනි කතාය, ඉමානි අට්ඨ ධමමිකානි පානිමොක්ඛට්ඨපනානි.

නොදැහැමි පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නො කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ශීල විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය නොදැහැමි පාමොක් තබනු යැ. දැහැමි පාමොක් තබනු සය කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සය දැහැමි පාමොක් තබනු යැ.

සත් නො දැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: අමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... අමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්ති... අමුලක තුලැයි ඇවැත්ති... අමුලක පවිති ඇවැත්ති... අමුලක පාටිදෙසනිය ඇවැත්ති... අමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... අමුලක දුබැයි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් නොදැහැමි පාමොක් තබනු යැ. සත් දැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: සමුලක පරිච්ඡි ඇවැත්ති... සමුලක සභවෙසෙස් ඇවැත්ති... සමුලක තුලැයි ඇවැත්ති... සමුලක පවිති ඇවැත්ති... සමුලක පාටිදෙසනිය ඇවැත්ති... සමුලක දුකුළා ඇවැත්ති... සමුලක දුබැයි ඇවැත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ සත් දැහැමි පාමොක් තබනු ය.

අට නො දැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නො කරන ලද්දෙහි අමුලක ආර්ථි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි අමුලක ආර්ථි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට නො දැහැමි පාමොක් තබනු යැ. අට දැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ: නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටිවිපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආර්ථිවිපත්ති... කරන ලද්දෙහි සමුලක ආර්ථි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ අට දැහැමි පාමොක් තබනු යැ.

කතමානි නව අධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යපෙනි අකතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, අමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යපෙනි කතාකතාය, ඉමානි නව අධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි නව ධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා පාතිමොක්ඛං යපෙනි අකතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය සීලවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය ආචාරවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- අකතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාය, සමුලිකාය දිට්ඨිවිපක්ඛියා -පෙ- කතාකතාය. ඉමානි නව ධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

කතමානි දස අධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි: න පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසිනෙතා හොති, න පාරාජිකකථා විප්පකතා හොති, න සිකඛං පච්චක්ඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසිනෙතා හොති, න සිකඛං පච්චක්ඛාතකථා විප්පකතා හොති, ධමමිකං සාමග්ගිං උපෙනි, න ධමමිකං සාමග්ගිං පච්චාදියති, න ධමමිකාය සාමග්ගියා පච්චාදනකථා විප්පකතා හොති, න සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසංඝිතො හොති, න ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසංඝිතො හොති, න දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසංඝිතො හොති ඉමානි දස අධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි. කතමානි දස ධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි? පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසිනෙතා හොති, පාරාජිකකථා විප්පකතා හොති, සිකඛං පච්චක්ඛාතකො තස්සං පරිසායං නිසිනෙතා හොති, සිකඛං පච්චක්ඛාතකථා විප්පකතා හොති, ධමමිකං සාමග්ගිං න උපෙනි, ධමමිකං සාමග්ගිං පච්චාදියති, ධමමිකාය සාමග්ගියා පච්චාදනකථා විප්පකතා හොති, සීලවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසංඝිතො හොති, ආචාරවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසංඝිතො හොති, දිට්ඨිවිපක්ඛියා දිට්ඨිසුතපරිසංඝිතො හොති. ඉමානි දස ධමමිකානි පාතිමොක්ඛට්ඨපනානි.

8. කථං පාරාජිකො තස්සං පරිසායං නිසිනෙතා හොති: ඉධ භික්ඛවෙ යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිතෙහි පාරාජිකස්ස ධමමිකස්ස අස්සාපජනි හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිතෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධමමිකං අස්සාපජනං. නගෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධමමිකං අස්සාපජනං. අපි ච අසේඤ්ඤ භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉසුන්තාමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධමමිකං අස්සාපජනං'ති.

නව නොදැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි අමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති .. කරන ලද නොකරන ලද අමුලක සිල් විපත්ති... නොකරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද නො කරන ලද අමුලක ආචාර විපත්ති... නො කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද අමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව නොදැහැමි පාමොක් තබනු යැ. නව දැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? නොකරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි සමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහිත් නොකරන ලද්දෙහිත් සමුලක සිල්විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, කරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති — නොකරන ලද්දෙහි සමුලක ආචාර විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නො කරන ලද්දෙහිත් සමුලක ආචාර විපත්ති, කරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... නොකරන ලද්දෙහි සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති... කරන ලද්දෙහිත් නො කරන ලද්දෙහිත් සමුලක දෘෂ්ටි විපත්ති පාමොක් තබන්නේ ද, මේ නව දැහැමි පාමොක් තබනු යැ.

දස නොදැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි ඇවැත් අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි පිළිබඳ කථාවෙක් නො අඩාළ වේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි නො හුන්නේ වේ ද, සිබ ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළක්හු පිළිබඳ කථාවෙක් අඩාළ නො වේ ද, දැහැමි සමගියකට නො එළැඹේ ද, දැහැමි සමගියක් නො පිළිගනී ද, දැහැමි සමගියක් පිළිගැන්ම පිළිබඳ කථාවෙක් අඩාළ නො වේ ද, සිල්විපත්ති දුටුයෙක් ඇසුරෙයක් සැක කළෙක් නො වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසුරෙයක් සැකකළෙක් නො වේ ද, දෘෂ්ටි විපත්ති දුටු ඇසුරෙයක් සැකකළෙක් නො වේ ද, මේ දස නොදැහැමි පාමොක් තබනු යැ. දස දැහැමි පාමොක් තබනු කවර යැ? පරිච්ඡි අවන්තෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, පරිච්ඡි අවන්තක්හු පිළිබඳ කථාවෙක් අඩාළ වේ ද, සිබ ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළෙක් එ පිරිසෙහි උන්නේ වේ ද, සිබ ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන කළක්හු පිළිබඳ කථාව අඩාළ වේ ද, දැහැමි සමගියට නො එළැඹේ ද, දැහැමි සමගිය නො පිළිගනී ද, දැහැමි සමගිය පිළිගැන්ම ගැන කථාව අඩාළ වේ ද, සිල්විපත්ති දුටු ඇසුරෙයක් සැකකළෙක් වේ ද, ආචාර විපත්ති දුටු ඇසුරෙයක් සැක කළෙක් වේ ද, දිට්‍රවිපත්ති දුටු ඇසුරෙයක් සැක කළෙක් වේ ද, මේ දස දැහැමි පාමොක් තබනු යැ.

8. කෙසේ නම් පැරැදියෙක් එ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි ද? මහණෙනි, ලෙහි යම් ආකාරවලින් යම් ලකුණුවලින් යම් නිමිති වලින් පරිච්ඡි ඇවැත්ම පැමිණීමෙන් වේ ද, ඒ ආකාර ලක්ෂණ නිමිත්ත වලින් මහණෙක් පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදනා මහණක්හු දකී. එ මහණහු පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදින්නහු තෙමේ නො දකී. එහෙත් මහණෙක් මහණකුට 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදායී' කියයි. මහණ තෙම මහණකු පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවදින්නහු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් 'මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත්ම අවන්නේය'යි මහණකුට සැල කරයි.

නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තාං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙතා'ති. අපි ව සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'අහං ආවුසො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙතා'ති.

ආකඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන පුගෙන නාය පරිසඛකාය තදුහුපොසරෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුගලෙ සමුච්චිභූතෙ සඛ්ඤමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍යා:

“සුඤ්ඤා මෙ භග්‍යො සඛෙසා. ඉස්සන්තාමො පුගලො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනෙතා තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සමුච්චිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛෙ යපිතෙ පරිසා වුට්ඨාති දසන්තං අන්තරායානං අඤ්ඤාතරෙන: රාජන්තරායෙන වා වොරන්තරායෙන වා අග්ගාන්තරායෙන වා උදකන්තරායෙන වා මනුස්සන්තරායෙන වා අමනුස්සන්තරායෙන වා වාළන්තරායෙන වා සිරිංසපන්තරායෙන<sup>1</sup> වා ජීවිතන්තරායෙන වා බ්‍රහ්මවරියන්තරායෙන වා, ආකඛමානො භික්ඛුවෙ, භික්ඛු තස්මිං වා ආවාසෙ අඤ්ඤස්මිං වා ආවාසෙ තස්මිං පුගලෙ සමුච්චිභූතෙ සඛ්ඤමජ්ඣෙ උද්භරෙය්‍යා:

“සුඤ්ඤා මෙ භග්‍යො සඛෙසා. ඉස්සන්තාමස්ස පුගලස්ස පාරාජිකකථා විපාකතා. තං වද්දුං අවිනිච්ඡිතං. යදි සඛස්ස පත්තකලං සඛෙසා තං වද්දුං විනිච්ඡිතෙය්‍යාති”.

එවඤ්ඤිතං ලහෙරං ඉච්චිතං කුසලං. නො වෙ ලහෙරං තදුහුපොසරෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුගලෙ සමුච්චිභූතෙ සඛ්ඤමජ්ඣෙ උද්භරිතබ්බං:

“සුඤ්ඤා මෙ භග්‍යො සඛෙසා. ඉස්සන්තාමස්ස පුගලස්ස පාරාජිකකථා විපාකතා. තං වද්දුං අවිනිච්ඡිතං. තස්ස පාතිමොක්ඛං යපෙමි. න තස්මිං සමුච්චිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතබ්බන්ති”:

ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

මහණෙක් මහණකු නො ම දකී. අන් මහණෙකුත් මහණකුට 'මේ නම් මහණ; පරිච්ඡි ඇවැත් අවනා'යි නො ද කියයි. වැලි දු ඒ මහණ ම 'ඇවැත්, මම පරිච්ඡි ඇවැත් අවනම්'යි කියයි.

මහණෙහි, මහණ තෙම කැමැත්තේ නම් ඒ දුටු දැකීන්, ඒ ඇසූ දැකීන්, ඒ සැකයෙන් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝ දිනෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

“වහන්ස, සඬ්ඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ නම් මහණ පරිච්ඡි ඇවැත් අවන. ඔහුට පාමොක් තබමි (වළක්වමි). ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් නො උදෙසියැයුතු” යැ යි. (මේ) දෑහැමි පාමොක් තැබීමෙකි.

මහණකුට පාමොක් තැබූ කල්හි, රජුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සොරුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ගින්නෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ දියෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ මිනිසුන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ අමනුෂ්‍ය උවදුරෙකින් හෝ වණිඤ මාගයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ සර්පයන්ගෙන් වූ උවදුරෙකින් හෝ ජීවිතයට විශාහැකි උවදුරෙකින් හෝ මහණදමට විශාහැකි උවදුරෙකින් හෝ මේ දස උවදුරු අතුරෙන් එක්තරා උවදුරෙකින් පිරිස නැගී සිටී ද, මහණෙහි, මහණ තෙම කැමැති වන්නේ වී නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙකින් හෝ ඒ පුද්ගලයා හමු වූ කල්හි සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය (කළයුතු):

“වහන්ස, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ බස් අසාවා. මේ නම් පුභුලා පිළිබඳ වැ පරිච්ඡි කතාව අඩාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ්ඝයාට පැමිණි කල් වී නම් ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය (විනිශ්චය කෙරේවා).”.

මෙය මෙසේ ලබන්නේ නම් ඒ මැනව. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් දවසැ ඒ පුභුලහු හමු වූ කලා සහමැද දී (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු:

“වහන්ස, සඬ්ඝ තෙමේ මාගේ වචනය අසාවා. මේ නම් පුභුලා පිළිබඳ පරිච්ඡි කරාව අඩාළ ව ඇත. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියැයුතු” යනුවෙනි.

මේ දෑහැමි පාමොක් තැබීම යි.



9. කරං සිකඛං පච්චක්ඛානකො තස්සං පරිසායං නිසිකොනො හොති. ඉධ පන භික්ඛවො භික්ඛු යෙති ආකාරෙහි යෙති ලිඛෙහි යෙති නිමිතොති සිකඛං පච්චක්ඛානා හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිතොති භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති සිකඛං පච්චක්ඛන්තං, නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති සිකඛං පච්චක්ඛන්තං, අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තනාමෙන ආවුසො භික්ඛුනා සිසංඛා පච්චක්ඛානා'ති, නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති සිකඛං පච්චක්ඛන්තං, නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති 'ඉත්තනාමෙන ආවුසො භික්ඛුනා සිසංඛා පච්චක්ඛානා'ති, අපි ච සො'ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති මයා ආවුසො සිසංඛා පච්චක්ඛානා'ති, ආනඛිබ්බානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසංඛාය නදුග්ගපොසංචො වාතුද්දසෙ චා පණ්ණරසෙ චා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සංඝමජෙකං උදගරෙයා:

“සුඤ්ඤා මෙ භගවා සංඝො, ඉත්තනාමෙන පුග්ගලෙය සිකඛං පච්චක්ඛානා තස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙමි. න තස්මිං සමුච්චිතො පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතංඛනති” ධම්මකං පාතිමොක්ඛාදායපනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙමි පරිසා වුට්ඨාති දසනං අනුරායනං. අඤ්ඤාතරෙන රාජනුරායෙන චා -පෙ- බුද්ධචරියන රායෙන චා, ආනඛිබ්බානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තස්මිං චා ආවාසෙ අඤ්ඤාසමිං චා ආවාසෙ තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සංඝමජෙකං උදගරෙයා:

“සුඤ්ඤා මෙ භගවා සංඝො, ඉත්තනාමස්ස පුග්ගලස්ස සිකඛං පච්චක්ඛානකං විජ්ජන්තා, නං වජ්ඣං අවිනිවජ්ජනං. යදි සංඝස්ස පත්තකලලං සංඝො නං වජ්ඣං විනිවජ්ජනෙයා”ති. ඵලඤ්ඤාතං ලහෙථ ඉට්ඨෙතං කුසලං, නො චෙ ලහෙථ තදුග්ගපොසංචො වාතුද්දසෙ චා පණ්ණරසෙ චා තස්මිං පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සංඝමජෙකං උදගරිතංඛං. සුඤ්ඤා මෙ භගවා, සංඝො, ඉත්තනාමස්ස පුග්ගලස්ස සිකඛං පච්චක්ඛානකං විජ්ජන්තා, නං වජ්ඣං අවිනිවජ්ජනං. තස්ස පාතිමොක්ඛං ධරෙමි. න තස්මිං සමුච්චිතො පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතංඛනති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛාදායපනං.

10. කරං ධම්මකං සාමග්ගිකං න උපෙති. ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛුනො යෙති ආකාරෙහි යෙති ලිඛෙහි යෙති නිමිතොති ධම්මකාය සාමග්ගිකාය අනුප්පගමනං හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිතොති භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති ධම්මකං සාමග්ගිකං න උපෙති. නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු. පස්සති ධම්මකං සාමග්ගිකං න උපෙති. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමග්ගිකං න උපෙතිති.

9. කෙසේ නම් ශික්ෂාප්‍රත්‍යාධ්‍යානය කෙළෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි: මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් යම් ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කෙරෙයි ද; ඒ ආකාර ලිංග නිමිත්තවලින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන මහණහු මහණෙක් දක්නේ ද, වැලිදු මහණ නමා ම ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දකී ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණකුට 'මෙහෙම මහණ විසින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි සැලකෙරෙයි ද, එහෙත් තෙමේ එ මහණහු ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන කරන්නහු නො දක්නේ ද, අන් මහණෙකුත් එ මහණහට "ඇවැන, මේ නම් මහණ විසින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි නො කියන්නේ ද, වැලිදු ඒ මහණ ම "ඇවැන මා විසින් ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන යැ යි මහණකුට සැල කරන්නේ ද, මහණෙනි, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ආසු සැකකළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පස-ලොස්වක් හෝ පොහෝ දිනැ ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද දි මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය;

"සඬ තෙමේ මා කියන බස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා විසින් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාධ්‍යාන ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කලා පාමොක් න උදෙසියැයුතු" යනුවෙනි. (මෙසේ වූ) පාමොක් තැබීම දහැමි ය.

මහණක්හට පාමොක් තැබූ කල්හි රාජ වොර ... බ්‍රහ්මවය්‍යා අනතරාය යන දස උවදුරින් යම් එකෙකින් පිරිස නැගී සිටී ද, මහණෙනි, ඒ මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයෙක දී හෝ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහ මැද දි මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

සඬ තෙමේ මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යා-ධ්‍යාන කළ කථාව අඩාළ විය, ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඬ තෙමේ සුදුසු කල් වී නම්, ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය" යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහැමි ය.

10. කෙසේ නම් දහැමි සමගියකට නො පැමිණේ ද යත්: මහණෙනි, මෙහි වනාහි මහණකුගේ යම් ආකාර ලිංග නිමිති වලින් දහැමි සමගියකට නො එළැඹීමෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලිංග නිමිතිවලින් යුත්, දහැමි සමගියකට නො එළැඹෙන මහණක්හු මහණෙක් දකී. වැලිදු දහැමි සමගියට එ මහණහු නො එළැ-ඹෙන්නා නො ම දකී. එහෙත් අන් මහණෙක් 'මේ නම් මහණ දහැමි සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට කියයි.

නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පස්සති ධම්මකං සාමයං න උපෙන්නං, නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ‘ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමයං න උපෙති’ති. අපි ච සො’ව භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ‘අහං ආවුසො ධම්මකං සාමයං න උපෙමි’ති. ආකඞ්ඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන තාය පරිසංඝාය තද්වුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මි. පුග්ගලෙ සමුච්ඡිභූතෙ සඛ්ඤමජ්ඣෙ උද්ගරෙය්‍ය:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙසා ඉස්සන්තාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමයං න උපෙති. තස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මකං. න තස්මි. සමුච්ඡිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිස්සිතඛ්ඤන්ති”: ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

කථං ධම්මකං සාමයං පච්චාදියති: ඉධ පන භික්ඛුවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි ධම්මකාය සාමයං පච්චාදනං හොති. තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛු පස්සති ධම්මකං සාමයං පච්චාදියන්තං. නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පස්සති ධම්මකං සාමයං පච්චාදියන්තං. අපි ච අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති: ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමයං පච්චාදියති. නහෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛු පස්සති ධම්මකං සාමයං පච්චාදියන්තං. නාපි අඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉස්සන්තාමො ආවුසො භික්ඛු ධම්මකං සාමයං පච්චාදියති. අපි ච සො’ව භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො ධම්මකං සාමයං පච්චාදියාමි”ති. ආකඞ්ඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨන තෙන සුතෙන තාය පරිසංඝාය තද්වුපොසථෙ වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මි. පුග්ගලෙ සමුච්ඡිභූතෙ සඛ්ඤමජ්ඣෙ උද්ගරෙය්‍ය: සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙසා ඉස්සන්තාමො පුග්ගලො ධම්මකං සාමයං පච්චාදියති, තස්ස පාතිමොක්ඛං ධම්මකං. න තස්මි. සමුච්ඡිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිස්සිතඛ්ඤන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

භික්ඛුස්ස පාතිමොක්ඛෙ ධම්මකෙ පරිසා වුට්ඨාති දසන්තං අනන්තරායානං අඤ්ඤාතරෙත රාජනන්තරායෙන වා -පෙ- බ්‍රහ්මචරියනන්තරායෙන වා. ආකඞ්ඛමානො භික්ඛුවෙ භික්ඛු තස්මි. වා ආවාසෙ අඤ්ඤාසමි. වා ආවාසෙ තස්මි. පුග්ගලෙ සමුච්ඡිභූතෙ සඛ්ඤමජ්ඣෙ උද්ගරෙය්‍ය:

“සුඤ්ඤා මෙ හතොත සංඛෙසා ඉස්සන්තාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මකාය සාමයං පච්චාදනකථා විපක්කා තං වත්ථි අවිනිච්ඡිතං. යදි සඛ්ඤස්ස පක්කකල්ලං සංඛෙසා තං වත්ථි. විනිවුක්ඛෙය්‍යා”ති.

මහණ තෙම දහුම් සමගියට නොපැමිණෙන මහණහු ද නො ම දකී, අන් මහණෙකුත් මෙනම් මහණ, දහුම් සමගියට නො පැමිණේ යැ යි මහණකුට නො ද කියයි. වැලි දු ඒ මහණ ම ‘ඇවැත්, මම දහුම් සමගියට නො පැමිණෙමි’ යි කියයි. මහණෙනි, මහණ තෙම කැමැති වනුයේ ඒ දුටු දැයින් ඒ ඇසූ දැයින් ඒ සැක කළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය:

“වහන්ස, සඤ්ඤා තෙමේ මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගියට නො පැමිණෙයි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු ව සිටි කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යනුවෙනි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

කෙසේ දහුම් සමගිය (යළි කම්ප කළයුතු ය යි) නැවත ගන්නේ වේ ද: මහණෙනි, මෙහි මහණ, යම් ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුතු වූයේ දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නේ වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුත් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණෙක් දහුම් සමගිය නැවත කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්වේ ද, එහෙත් අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි දක්වා ද, වැලි දු මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගන්නා මහණකු නො ම දක්වේ හෝ අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවැත්නි, මෙ නම් මහණ දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී යි නො ම දන්වන්නේ හෝ වේ ද, එහෙත් ඒ මහණ මැ “ඇවැත්නි, මම දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනිමැ යි මහණක්හට දන්වා ද, මහණෙනි, ඉදින් මහණ තෙමේ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඒ ඇසූ ඒ සැකකළ දැයින් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැදදී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දහුම් සමගිය යළි කළයුතු යැ යි ගනී. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමුවූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු” යි. මෙසේ වූ පාමොක් තැබීම දහුම් යි.

මහණක්හට පාමොක් බහා තැබූ කල්හි රාජ... බ්‍රහ්මවය්‍යා අනකරාය යන දස උවදුරු අතුරෙන් එකෙකින් පිරිස නැගීසිටි ද මහණෙනි, (ඉදින් ඒ මහණ කැමතිවන්නේ නම් ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක දී හෝ ඒ පුභුලා හමුවූ කලා සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කරන්නේ ය.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් පුද්ගලයාගේ දහුම් සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කථාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඉදින් සඤ්ඤාට සුදුසු කල් ඇත්තේ නම් සඤ්ඤා ඒ වස්තුව විනිශ්චය කරන්නේ ය යි.

එවංඤ්ඤානං ලහෙථ ඉච්චිතං කුසලං. නො වෙ ලහෙථ තද්වුපොසංථො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං. පුග්ගලෙ සමුච්චිතො හොති සංඝමණ්ඩෙ උද්ගරිතං. “සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සංඝො ඉත්තනාමස්ස පුග්ගලස්ස ධම්මිකාය සාමග්ගියා පච්චාදනකථා විප්පකතා, තං වක්ඛා අවිනිවර්තනං. තස්ස පාතිමොක්ඛං යංපෙමි. න තස්මිං සමුච්චිතො පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතංඛන්ති”. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

11. කථං සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො හොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතං. න හෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතං. අපි ච අද්දෙස්ස භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො”ති. න හෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතං නාපි අද්දෙස්ස භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො”ති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති “අහං ආවුසො සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතොඛි”ති.

ආකඛිමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොත තෙන පුත්තොතොය පරිසඤ්චාය තද්වුපොසංථො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං. පුග්ගලෙ සමුච්චිතො සංඝමණ්ඩෙ උද්ගරෙය්: සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සංඝො. ඉත්තනාමො පුග්ගලො සීලවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො තස්ස පාතිමොක්ඛං යංපෙමි. න තස්මිං සමුච්චිතො පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතංඛන්ති. ධම්මකං පාතිමොක්ඛට්ඨපනං.

12. කථං ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො හොති, ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඛෙහි යෙහි නිමිත්තෙහි ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතො හොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි නිමිත්තෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතං. න හෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතං. අපි ච අද්දෙස්ස භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතොති. න හෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතං. නාපි අද්දෙස්ස භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති ඉත්තනාමො ආවුසො භික්ඛු ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතොති. අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොචෙති. අහං ආවුසො ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිතොඛිති.

මෙසේත් මෙය ලැබෙන්නේ නම් ඒ මැනව. ඉදින් නො ලබන්නේ නම් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දවසැ ඒ පුභුලා හමු වූ කලා සහමැද දී මෙසේ ඉදිරිපත් කළයුතු. “වහන්ස, සඤ්ඤා මබස් අසාවා, මෙනම් පුභුලාගේ දහම් සමගිය නැවත කිරීම පිළිබඳ කථාව අධාළ විය. ඒ වස්තුව අවිනිශ්චිත ය. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු හමු වූ කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු ය”යි. මේ දහම් පාමොක් තැබීමෙකි.

11. කෙසේ නම් සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු සැක කරන ලද්දෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම් ආකාර ලිඛන නිමිති වලින් සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, ඒ ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් යුක්ත වූ සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, නැතහොත් මහණ සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ නම්ද අන් මහණෙක් මහණක්හට “ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වයි. නැතහොත් මහණ සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වෙයි. අන් මහණෙක් මහණක්හට ‘ඇවත මෙනම් මහණ සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ’යි නො දන්වන්නේත් වෙයි. වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත මම සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙමැ”යි මහණක්හට දන්වයි.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් හෝ පොහෝ දිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කරන්නේ ය. “වහන්ස, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා සීලවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහුට පාමොක් තබමි. ඔහු ඉදිරියෙහි ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහම් පාමොක් තැබීමෙකි.

12. කෙසේ නම් ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද; මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද එබඳු ආකාර ලිඛන නිමිතිවලින් ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලියු මහණ ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද අන් මහණෙක් මහණහට “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත, මෙනම් මහණ ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලියු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි”යි මහණහට දන්වා ද;

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඬයාය තද්දුපොසංචො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමමුඛිභූතෙ සඬක්ඛණේකං උද්ගරෙය්‍යා: සුඤ්ඤාදු මෙ භතොත සඬෙක්ඛා, ඉඤ්ඤානාමො පුග්ගලො ආචාරවිපක්ඛයා දිට්ඨසුත පරිසඬානො, තස්ස පාතිමොක්ඛං යංපෙමි, න තස්මිං සමමුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිස්සිතඛන්ති, ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං.

13. කථං දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානො භොති: ඉධ පන භික්ඛවෙ භික්ඛු යෙහි ආකාරෙහි යෙහි ලිඬෙහි යෙහි නිමිණෙහි දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානො භොති, තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඬෙහි තෙහි නිමිණෙහි භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානං, න භෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානං, අපි ච අදෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති, ඉඤ්ඤානාමො ආචුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානොති, නභෙව ඛො භික්ඛු භික්ඛුං පස්සති දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානං, නාපි අදෙඤ්ඤා භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති ඉඤ්ඤානාමො ආචුසො භික්ඛු දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානොති, අපි ච සොච භික්ඛු භික්ඛුස්ස ආරොවෙති: අහං ආචුසො දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුතපරිසඬානොමන්ති.

ආකඛ්ඛමානො භික්ඛවෙ භික්ඛු තෙන දිට්ඨොන තෙන සුතෙන තාය පරිසඬයාය තද්දුපොසංචො වාතුද්දසෙ වා පණ්ණරසෙ වා තස්මිං පුග්ගලෙ සමමුඛිභූතෙ සඬක්ඛණේකං උද්ගරෙය්‍යා: සුඤ්ඤාදු මෙ භතොත සඬෙක්ඛා ඉඤ්ඤානාමො පුග්ගලො දිට්ඨිවිපක්ඛයා දිට්ඨසුත පරිසඬානො: තස්ස පාතිමොක්ඛං යංපෙමි, න තස්මිං සමමුඛිභූතෙ පාතිමොක්ඛං උද්දිස්සිතඛන්ති, ධම්මකං පාතිමොක්ඛධම්පනං, ඉමානි දස ධම්මකානි පාතිමොක්ඛධම්පනානිති.

පඨමං භාණවාරං.

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුලා හමු වූ කල්හි සහමැද (මෙසේ) ඉදිරිපත් කළයුතු ය. “වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා ආචාරවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. (මේ) දහැමි පාමොක් තැබීමෙනි.

13. කෙසේ නම් දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, මහණෙනි, මෙහි මහණ යම්බඳු ආකාර ලිඛ නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක් වේ ද, එබඳු ආකාර ලිඛ නිමිතිවලින් දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු දකී ද, වැලි දු මහණ දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේ වුව ද, අන් මහණෙක් මහණහට “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි දන්වා ද, නැතහොත් මහණ දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇති මහණකු නො දක්නේත් වේ ද, අන් මහණෙකුත් “ඇවත මෙනම් මහණ දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකැ”යි නො දන්වා ද, වැලි දු ඒ මහණ ම “ඇවත, මම දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙක්මි”යි මහණහට දන්වා ද,

මහණෙනි, ඉදින් මහණ කැමැති වන්නේ නම් ඒ දුටු ඇසු සැක කළ දැයිත් ඒ තුදුස්වක් හෝ පසළොස්වක් පොහෝදිනයෙහි ඒ පුභුලා හමු වූ කල්හි සහමැද මෙසේ ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. “වහන්ස, සබ්බසා මබස් අසාවා. මෙනම් පුභුලා දිට්ඨිවිපක්‍යයෙහි දුටු ඇසු කළ සැක ඇත්තෙකි. ඔහට පාමොක් තබමි. ඔහු අභිමුඛ ව ඇති කල්හි පාමොක් නො උදෙසියයුතු”යි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීමෙනි. මේ දහැමි පාමොක් තැබීම දසය යි.

පළමු බණවර යි.



14. අප්ථ ඛො ආයසමො උපාලි යෙන භගවා තෙනුපසඛාමී. උපසඛාමීත්ථා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිකො ඛො ආයසමො උපාලි භගවන්තං එතදවොච: අත්තාදන්තං ආදතුකාමෙන භගෙන් භික්ඛුනා කතමඛයසමන්තාගං.<sup>1</sup> අත්තාදන්තං ආදතඛබ්බන්ති.

අත්තාදන්තං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා පස්ඤ්චන සමන්තාගතං අත්තාදන්තං ආදතඛබ්බං. අත්තාදන්තං ආදතුකාමෙන උපාලි භික්ඛුනා එවං පච්චවෙකඤ්ඤාධිකං: යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුකාමො කාලො නු ඛො ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුං උද්භු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති: අකාලො ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුං නො කාලොති. න නං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛබ්බං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති: කාලො ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුං නො අකාලොති. තෙන උපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකඤ්ඤාධිකං. යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුකාමො භුතං නු ඛො ඉදං අත්තාදන්තං උද්භු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති: අභුතං ඉදං අත්තාදන්තං නො භුතන්ති. න නං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛබ්බං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති භුතං ඉදං අත්තාදන්තං නො අභුතන්ති. හෙත්ථාපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකඤ්ඤාධිකං යං ඛො අහං ඉමං අත්තාදන්තං ආදතුකාමො අක්ඛංගිනං නු ඛො ඉදං අත්තාදන්තං උද්භු නොති. සචෙ උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති: අනක්ඛංගිනං ඉදං අත්තාදන්තං නො අක්ඛංගිනන්ති. න නං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛබ්බං.

සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති: අක්ඛංගිනං ඉදං අත්තාදන්තං නො අනක්ඛංගිනන්ති, තෙනුපාලි භික්ඛුනා උත්තරිං පච්චවෙකඤ්ඤාධිකං: ඉමං ඛො අහං අත්තාදන්තං ආදිය මානො ලභිස්සාමි සංදිට්ඨො සමභගො භික්ඛු ධම්මනො විනයනො පකෙඛ උද්භු නොති, සචෙ පන උපාලි භික්ඛු පච්චවෙකඤ්ඤාධානො එවං ජානාති: ඉමං ඛො අහං අත්තාදන්තං ආදියමානො න ලභිස්සාමි සංදිට්ඨො සමභගො භික්ඛු ධම්මනො විනයනො පකෙඛති න නං උපාලි අත්තාදන්තං ආදතඛබ්බං.

14. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපාලි සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් නැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත් පසෙක හුන් උපාලි ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ “ස්වාමීනි, අත්තාදනය නම් අධිකරණය (ශාසන ශෝධනය කරනු කැමති භික්ෂූහු විසින් නැවත වෛද්‍යා කරනු පිණිස ගනු ලබන අධිකරණය) ගනු කැමති භික්ෂූහු විසින් කවර අඩයන්ගෙන් යුක්ත වූ අත්තාදනය ගතයුතු ද” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ.

උපාලි, අත්තාදනය ගනු කැමැති භික්ෂූහු විසින් අඩය පසකින් යුක්ත වූ අත්තාදනය ගතයුතු ය. උපාලි, අත්තාදනය ගනු කැමැති මහණ විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි, මම යම් මේ අත්තාදනය ගනු කැමැත්තෙමි ද මේ අත්තාදනය ගැනීමට සුදුසු කාලය ද නොහොත් නො සුදුසු කාලය ද යි. උපාලි, ඉදින් මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය ගැනීමට නො කල් ය සුදුසු කාලය නො වේ” යි දැන ගනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය ගැනීමට කල් වෙයි, නො කල් නො වේ” යි දැනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. “මම යම් මේ අත්තාදනයක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මෙය සත්‍ය වූවක් ද නොහොත් සත්‍ය නො වූවක් ද” යි. ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාදනය අභූතයකි. සත්‍ය නො වේ’ යි දැනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ මේ අත්තාදනය සත්‍යයකි, අභූතයක් නො වේ යි දැනී ද උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි. මම යම් මේ අත්තාදනයක් ගනු කැමැත්තෙමි ද, මේ අත්තාදනය වැඩ සහිත වූවක් ද නැතහොත් නො වේ ද යි, ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ ‘මේ අත්තාදනය අවැඩ සහිත ය, වැඩ සහිත නො වේ’ යි දැනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

ඉදින් උපාලි, මෙසේ සලකා බලන මහණ “මේ අත්තාදනය වැඩ සහිත ය, අවැඩ සහිත නො වේ” යි දැනී ද, උපාලි, ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) සලකා බැලියයුතු යි. “මම මේ අත්තාදනය ගත්තෙමි ධර්මයෙන් (ධර්ම හේතුවෙන්) විනයෙන් (විනයහේතුවෙන්) පක්ෂ වූ සන්තෘප්ත (දැඩි විශ්වාසයක් නැති) සම්මත (දැඩි විශ්වාසය ඇති) භික්ෂූන් ලබන්නෙමි ද නැතහොත් නො ලබන්නෙමි ද” යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යාවක්ෂා කරන මහණ “මම මේ අත්තාදනය ගත්තෙමි ධර්මයෙන් විනයෙන් පක්ෂ වූ දැඩි විශ්වාසය නැත්තා වූ ද, දැඩි විශ්වාසය ඇත්තාවූ ද භික්ෂූන් නො ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දැනී ද උපාලි ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි.

සවෙ පන උපාලි හික්කු පව්වෙකඩමානෝ එවං ජානාති ඉමං ඛො අහං අත්තාදන් ආදියමානෝ උභිස්සාමි සඤ්චෙධං සමභතෙන හික්කු ධම්මනෝ විනයනෝ පකෙඛති. තෙනුපාලි හික්කුනා උත්තරිං පව්වෙකඩිත්තං. ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියනෝ හවිස්සති සස්සස්ස තතො නිදන් හණ්ඩන් කලහො විගහහො විවාදෙ සඛ්ඛහෙදෙ සඛ්ඛරාජී සඛ්ඛවච්ඡාන් සඛ්ඛනානාකරණං උද්භු නොති. සවෙ උපාලි හික්කු පව්වෙකඩමානෝ එවං ජානාති ඉමං ඛො මෙ අත්තාදන් ආදියනෝ හවිස්සති සඛ්ඛස්ස තතො නිදන් හණ්ඩන් -පෙ- සඛ්ඛනානාකරණන්ති. න නං උපාලි අත්තාදන් ආදන්ධං.

සචේ පන උපාලි හිකඩු පව්වවෙසබ්බානො එවං  
ජානාති: ඉමං බො මෙ අත්තාද්දං ආදියනො න භවිස්සති සබ්බස්ස  
තනො නිද්දනං භණ්ඩනං -පෙ- සබ්බනානාකරණනති. ආද්දබ්බං තං  
උපාලි අත්තාද්දනං. එවං පඤ්ඤාබසමනාගතං බො උපාලි අත්තා  
ද්දනං ආදිත්තං පච්ඡාපි අවිප්පට්ඨාරකරං<sup>1</sup> භවිස්සතිති.

15. වොදකෙන හනෙහා හික්කුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති  
ධම්මෙ අසකිත්තං පච්චිවෙකන්තිවා පරො වොදෙතඤ්ඤාති.

වොදකෙන උපාලි භික්ෂුනා පරං වොදෙනුකාමෙන පක්ඛි  
 ධම්මෙ අප්පකිත්තං පච්චවේකඤ්ඤා පරො වොදෙනබ්බා. වොදකෙන  
 උපාලි භික්ෂුනා පරං වොදෙනුකාමෙන එවං පච්චවේකඤ්ඤා:  
 පරිසුද්ධකායසමාචාරො නු ඛොමී පරිසුද්ධනමී කායසමාචාරෙන  
 සමන්තාගතො අවජ්ඣේදෙන අප්පාතිමංසෙන. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ  
 එසො ධම්මො උදහු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ෂු පරිසුද්ධ  
 කායසමාචාරො හොති පරිසුද්ධන කායසමාචාරෙන සමන්තාගතො  
 අවජ්ඣේදෙන අප්පාතිමංසෙන. තස්ස භවන්ති වත්තාරො: ඉඬ්ඤ නාච  
 ආයසමා කාශිකං සික්ඛාසුති. ඉතිස්ස භවන්ති වත්තාරො.

පුන ව පරං උපාලි වොදකෙන භික්ෂුනා පරං වොදෙතු කාමෙන එවං පච්චෙකක්ඛිතකං; පරිසුඤ්චවිච්ඡමාචාරො නු ඛොථි පරිසුඤ්චනමිති වච්ඡමාචාරෙන සමන්තාගතො අවිජ්ඣෙත අප්පතිමංසෙන. සංවිජ්ජති නු ඛො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ෂු පරිසුඤ්චවිච්ඡමාචාරො හොති පරිසුඤ්චන වච්ඡමාචාරෙන සමන්තාගතො අවිජ්ඣෙත අප්පතිමංසෙන තස්ස භවතති වත්තරො; ඉඛස් නාව ආයසමා චාවසිකං සික්කසුනි. ඉතිස්ස භවතති වත්තරො.

1. අවිසාරිකාරකය - ව්‍යසය.

2. අප්පට්ඨංසකෙන - ඔස්සං.

ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කරන මහණ “මේ අත්තාදනය ගන්නා මම ධර්මයෙන් විනයෙන් පක්‍ෂ වූ සන්දෘෂ්ට සමහක්ත භික්ෂුන් ලබන්නෙමි” යි මෙසේ දැනී ද, උපාලි ඒ මහණ විසින් මත්තෙහි දු (මෙසේ) ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කළයුතු යි. “මා මේ අත්තාදනය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඛ්‍යයාගේ අරගලයක්, කලහයක්, සටනක්, විරුද්ධවාදයක්, සඛ්‍යහෙදයක්, සඛ්‍යරාජියක්, සඛ්‍යයාගේ වෙන් වූ කතීකාවතක්, සඛ්‍යයාගේ වෙන්වීමක් වන්නේ ද නැතහොත් නො වන්නේ ද” යි. ඉදින් උපාලි, ප්‍රත්‍යවෙක්ඛාකරන මහණ “මා මේ අත්තාදනය ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඛ්‍යයාගේ අරගලයක් ... සඛ්‍යයාගේ වෙන් වීමක් වන්නේ යැ යි දැනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය නො ගතයුතු යි. ඉදින් උපාලි ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කරන මහණ “මේ අත්තාදනය මා ගත් කල්හි ඒ හෙතුවෙන් සඛ්‍යයාගේ අරගලයක් ... සඛ්‍යයාගේ වෙන් වීමක් නො වන්නේ යැ යි දැනී ද, උපාලි, ඒ අත්තාදනය ගතයුතු යි. උපාලි, මෙසේ අධ්‍යයන පසින් යුතුව ගන්නා ලද අත්තාදනය පසුව ද විපිළිසරකාරී නො වන්නේ ය යි.

15. ස්වාමීනි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක භික්ෂුව විසින් කෙතෙක් කරුණු තමා කෙරෙහි සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද” යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂු විසින් තමා කෙරෙහි කරුණු පසක් සලකා බලා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මෙසේ සලකා බැලියයුතු යි: “මම පිරිසුදු කායසමාවාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාවාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද, මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු කායසමාවාර නැත්තේ වේ ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති කායසමාවාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද ඔහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව කායසමාවාරයෙහි හික්මෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලිදු උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක මහණහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යවෙක්ඛා කළයුතු: “මම පිරිසුදු වර්ෂමාවාර ඇත්තෙමි ද පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වර්ෂමාවාරයෙන් යුක්ත වෙමි ද මේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද යි. උපාලි, ඉදින් මහණ පිරිසුදු වර්ෂමාවාර නැත්තේ වේ ද, පිරිසුදු වූ සිදුරු රහිත වූ විමසා බැලීමට කරුණු නැති වාක්ෂමාවාරයෙන් යුක්ත නො වේ ද, ඔහට “ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව වර්ෂමාවාරයෙහි හික්මෙව” යි මෙසේ කියන්නෝ වෙති. මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

පුතචපරං උපාලි, වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං: මෙතං නු බො මෙ විතං පච්චුපට්ඨිතං සබ්බභවාරිස්ස අනාසාන්<sup>1</sup>, සංවිජ්ජති නු බො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො මෙතං විතං පච්චුපට්ඨිතං ගොති සබ්බභවාරිස්ස අනාසාති, නස්ස භවතති වත්තාරො: ඉඛ්ඤ නාච ආයස්මො සබ්බභවාරිස්ස මෙතං විතං උපට්ඨාපෙහීති.<sup>2</sup> ඉතිස්ස භවතති වත්තාරො.

පුතචපරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං: බහුසුත්තො නු බොහි සුතධරො සුත-සන්තිවයො. යෙන ධම්මො ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣේකල්‍යාණා පරියොසාන-කල්‍යාණා සාක්ඛං සච්ඡායන්තං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති, තථාරූපා මෙ ධම්මො බහුසුත්තා හොතති ධනා<sup>3</sup> වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා. සංවිජ්ජති නු බො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති. නො වෙ උපාලි භික්ඛු බහුසුත්තො හොති සුතධරො සුතසන්තිවයො. යෙන ධම්මො ආදිකල්‍යාණා මජ්ඣේකල්‍යාණා පරියොසානකල්‍යාණා සාක්ඛං සච්ඡායන්තං කෙවලපරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අභිවදන්ති. තථාරූපාස්ස ධම්මො න බහුසුත්තා හොතති ධනා වචසා පරිචිතා මනසානුපෙකඛිතා දිට්ඨියා සුප්පට්ඨිධා. නස්ස භවතති වත්තාරො ඉඛ්ඤ නාච ආයස්මො ආගමං පරියාපුණ්ණුති: ඉතිස්ස භවතති වත්තාරො.

පුතචපරං උපාලි වොදකෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන එවං පච්චවෙකඛිතබ්බං: උභයානි බො මෙ පානිමොක්ඛානි විජ්ඣාමෙතං සාගතානි හොතති සුචිතතානි සුප්පට්ඨිති සුචිතිච්ඡිතානි සුතසො අනුච්ඡායන්තසො, සංවිජ්ජති නු බො මෙ එසො ධම්මො උද්ගු නොති? නො වෙ උපාලි භික්ඛුනො උභයානි පානිමොක්ඛානි විජ්ඣාමෙතං සාගතානි හොතති සුචිතතානි සුප්පට්ඨිති සුචිතිච්ඡිතානි සුතසො අනුච්ඡායන්තසො- ඉදං පනා වුසො කඤ්ඤා වුත්තං ගතවතානි ඉති පුට්ඨො න සම්පායති. නස්ස භවතති වත්තාරො ඉඛ්ඤ නාච ආයස්මො විනයං පරියාපුණ්ණුති. ඉතිස්ස භවතති වත්තාරො.

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉට්ඨෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අඤ්ඤිතං පච්චවෙකඛිතා පරො වොදෙතබ්බොති.

1. අනාසාතං - මජ්ඣං.

2. උපට්ඨාපෙහීති - ධූමි, මජ්ඣං.

3. ධනා - මජ්ඣං.

වැලියු උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවක්‍ෂා කළයුතු: ‘මා තුළ සබ්බසරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත ඵලඹ සිටියේ ද වේ ධර්මය මා තුළ පවතී ද නැතහොත් නො පවතී ද’ යි. ඉදින් උපාලි, සබ්බසරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත මහත්තම ඵලඹ නො සිටියේ ද ඔහට, “ආයුෂ්මත් තෙම පළමු ව සබ්බසරුන් කෙරෙහි ආසාන රහිත වූ මෙන් සිත ඵලඹ සිටුවා ගනුව’ යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලියු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවක්‍ෂා කළයුතු: ‘මම සුතධර වූ සුතසන්නිවය (උගත් දෑ නො නැසිය දී රක්තා) වූ බහුග්‍රාහයෙක් වෙමි ද, මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අටි සහිත වූ ව්‍යාඤ්ඤාන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිපුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද, එබඳු ධර්මයෝ මා විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු වෙත් ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද’ යි, උපාලි, ඉදින් මහණ සුතධර වූ සුතසන්නිවය වූ බහුග්‍රාහයෙක් නො වේ ද, මූල යහපත් වූ මැද යහපත් වූ අග යහපත් වූ යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් අටි සහිත වූ ව්‍යාඤ්ඤාන සහිත වූ භාත්පසින් පිරිපුන් වූ පිරිසුදු වූ බඹසර ප්‍රකාශ කෙරෙත් ද එබඳු ධර්මයෝ ඔහු විසින් බෙහෙවින් අසන ලද්දහු දරන ලද්දහු වචනයෙන් පුරුදු කරන ලද්දහු සිතින් සලකා බලන ලද්දහු දෘෂ්ටියෙන් මනාව අවබෝධ කරන ලද්දහු නො වෙත් ද, ඔහට “ආයුෂ්මත් තෙමේ පළමු ව ආගම ධර්මය පිරිවහන්නැ’ යි කියන්නෝ වෙති. මෙසේ ඔහට අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

වැලියු උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මෙසේ ප්‍රත්‍යාවක්‍ෂා කළයුතු: “මා විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුඛ්‍යාඤ්ඤාන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්‍ෂය විස්තර වශයෙන් මනාකොට ප්‍රගුණ කරන ලද ද මනාව විභාග කොට දැනගන්නා ලද ද මනාව (දූර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද ද, මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දැන ගන්නා ලද ද, මේ ධර්මය මා තුළ විද්‍යමාන වේ ද නැතහොත් නො වේ ද’ යි. උපාලි, ඉදින් මහණු විසින් පෙළ වශයෙන් ද අනුඛ්‍යාඤ්ඤාන වශයෙන් ද උභය ප්‍රාතිමොක්‍ෂය විස්තර වශයෙන් මනා කොට ප්‍රගුණ කරන ලද්දේ මනාව විභාග කොට දැනගන්නා ලද්දේ මනාව (දූර්ම වශයෙන්) පවත්වන ලද්දේ මනා ලෙස විනිශ්චය කොට දැනගන්නා ලද්දේ නො වේ ද, ඇවත, මෙය, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කොහිදී දෙසන ලද ද’ යි පුළුල්වන ලද්දේ සිහි කොට නො කියහෙයි ද, ඔහට ‘ආයුෂ්මත් තෙම පළමුව චිත්තය පිරිවහන්නැ’ යි කියන්නෝ වෙති. ඔහට මෙසේ අවවාද කරන්නෝ වෙත්.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමැති වොදක භික්ෂුහු විසින් මේ කරුණු පස නමා කෙරෙහි සලකා බලා අත්‍යයා වොදනා කළයුත්තේ යි.

16. වොදකෙන හනොන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කති ධම්මෙ අජ්ඣාත්තං උපට්ඨාපෙත්වා පරො වොදෙතබ්බාති?

වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාත්තං උපට්ඨාපෙත්වා පරො වොදෙතබ්බා: කාලෙන චක්ඛාමී නො අකාලෙන: භූතෙන චක්ඛාමී නො අභූතෙන සංඝෙන චක්ඛාමී නො ඵරුසෙන. අත්ථසංභිතෙන චක්ඛාමී නො අනත්ථ සංභිතෙන. මෙත්තචිත්තො චක්ඛාමී නො දෙසනනරොති. වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣාත්තං උපට්ඨාපෙත්වා පරො වොදෙතබ්බාති.

17. අධම්මවොදකස්ස හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: අකාලෙන ආයස්මො වොදෙයි නො කාලෙන අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය, අභූතනායස්මො වොදෙයි නො භූතෙන අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය, ඵරුසෙනායස්මො වොදෙයි නො සංඝෙන අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය, අනත්ථසංභිතනායස්මො වොදෙයි නො අත්ථසංභිතෙන අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය, දෙසනනරො ආයස්මො වොදෙයි නො මෙත්තචිත්තො. අලං නෙ විප්පට්ඨාරායාති. අධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: තං කිස්ස හෙතු? යථා න අකෙඤ්ඤාපි භික්ඛු අභූතෙන වොදෙතබ්බං චකෙඤ්ඤායාති.

18. අධම්මවුද්දිතකස්ස<sup>1</sup> පන හනොන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

අධම්මවුද්දිතකස්ස<sup>1</sup> උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො, අකාලෙනායස්මො වුද්දිතො නො කාලෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය,<sup>2</sup> අභූතනායස්මො වුද්දිතො නො භූතෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය. ඵරුසෙනායස්මො වුද්දිතො නො සංඝෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය<sup>3</sup>. අනත්ථසංභිතනායස්මො වුද්දිතො නො අත්ථසංභිතෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය.<sup>3</sup> දෙසනනරෙනායස්මො වුද්දිතො නො මෙත්ත චිත්තෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරායාති. අධම්මවුද්දිතකස්ස<sup>1</sup> උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති.

1. අධම්මවුද්දිතකස්ස - මජ්ඣ.

2. විප්පට්ඨාරාය - මජ්ඣ.

3. අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය + මජ්ඣ., උනං.

වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්ම තමා තුළ ඵලවා (පිහිටුවා ගෙන) අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ ඵලවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු: (ඵනම්) නො කල්හි නොව සුදුසු කල්හි කියන්නෙමි, අයත්‍යයෙන් නොව සත්‍යයෙන් කියන්නෙමි. රඵ වචනයෙන් නොව මොළොක් වදනින් කියන්නෙමි. කරුණු ඇසුරු නො කිරීමෙන් නොව කරුණු ඇසුරු කිරීමෙන් කියන්නෙමි, දුෂ්ට සිතින් නොව මෙන් සිත් ඇති ව කියන්නෙමි යි, උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ ඵලවා අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

17. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු: (ඵනම්) ආයුෂ්මත් තෙම නො කල්හි වොදනා කෙළේ ය. සුදුසු කල්හි නොවේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කෙළේ ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම රඵ වදනින් වොදනා කෙළේ ය. මොළොක් වදනින් නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු නො කොට වොදනා කෙළේ ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි, දුෂ්ට සිත් ඇති ව ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය. මෙන් සිත් ඇති ව නො වේ. (ඵය) නොපට විපිළිසර පිණිස පමණි (යනුයි). උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළිසර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් යත්: යම්සේ අත් මහණෙකුදු අභූතයෙන් වොදනා කළයුතු ය' යි නො හභින්නේ ද (ඵහෙයිනි).

18. වහන්ස, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, අධම්මයෙන් වොදනා කරනු ලැබූ මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම අකාලයෙහි වොදනා කරනු ලැබී ය. සුදුසු කාලයෙහි නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම අභූතයෙන් වොදනා කරනු ලැබී ය. සත්‍යයෙන් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. රඵ වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය, මොළොක් වදනින් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු නො කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. කරුණු ඇසුරු කොට නො වේ (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණි. දුෂ්ට සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරනු ලැබී ය. මෙන් සිතින් නො වේ. (ඵය) නොපට නො විපිළිසර පිණිස පමණ වේ යැ යි. උපාලි, අධම්මයෙන් වුදිත වූ මහණහට මේ පස් අයුරින් නො විපිළිසර ඉපදවියයුතු යි.



19. ධම්මවොදකස්ස භතෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායස්මා වොදෙසී නො අකාලෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායස්මා වොදෙසී නො අභූතෙන. අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය. සංකොතායස්මා වොදෙසී නො චරුසෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය. අත්ථසංභිතෙනායස්මා වොදෙසී නො අත්ථසංභිතෙන, අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තො ආයස්මා වොදෙසී නො දෙසන්නරො. අලං නෙ අවිප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවොදකස්ස උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි අවිප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො. තං කිස්ස භෙතු? යථා අසෙසුප්පි භික්ඛු භූතෙන වොදෙතබ්බං මෙ සෙසුයාති.

20. ධම්මවුද්දිකස්ස<sup>1</sup> පන භතෙන භික්ඛුනො කතිභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති?

ධම්මවුද්දිකස්ස උපාලි භික්ඛුනො පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බො: කාලෙනායස්මා වුද්දිතො නො අකාලෙන, අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය. භූතෙනායස්මා වුද්දිතො නො අභූතෙන, අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය, සංකොතායස්මා වුද්දිතො නො චරුසෙන, අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය. අත්ථසංභිතෙනායස්මා වුද්දිතො නො අත්ථසංභිතෙන, අලං නෙ විප්පට්ඨාරාය. මෙත්තවිත්තෙනායස්මා වුද්දිතො නො දෙසන්නරෙන, අලං නෙ විප්පට්ඨාරායාති. ධම්මවුද්දිකස්ස<sup>1</sup> උපාලි භික්ඛුනො ඉමෙහි පඤ්ඤාභාකාරෙහි විප්පට්ඨාරො උපදභාතබ්බොති.

21. වොදකෙන භතෙන භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන කතිධම්මෙ අජ්ඣන්තං මනසිකරිතා පරො වොදෙතබ්බොති?

වොදකෙනුපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං මනසිකරිතා පරො වොදෙතබ්බො: කාරුඤ්ඤානා හිතෙසිතා අනුකම්පනා<sup>2</sup> ආපත්තිවුට්ඨානතා විනයපුරෙකකාරනාති. වොදකෙන උපාලි භික්ඛුනා පරං වොදෙතුකාමෙන ඉමෙ පඤ්ඤා ධම්මෙ අජ්ඣන්තං මනසිකරිතා පරො වොදෙතබ්බොති.

1. ධම්මවුද්දිකස්ස - මජ්ඣ.

2. අනුකම්පනා - මජ්ඣ.

19. වහන්ස, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් නොවිපිළියර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට පස් අයුරෙකින් නො විපිළියර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කෙළේ ය, නො කළේහි නො වේ, (එය) නොපට නොවිපිළියර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කෙළේ ය, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) නොපට නො විපිළියර පිණිස පමණි. මොළොක් වදනින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කෙළේ ය රථ වදනින් නො වේ, (එය) නොපට නො විපිළියර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම කරුණු ඇසුරු කොට වොදනා කෙළේ ය, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) නොපට නොවිපිළියර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මෙන්සිතින් වොදනා කෙළේ ය, දුෂ්ටසිතින් නො වේ, (එය) නොපට නො විපිළියර පිණිස පමණ වේ යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වොදනා කරන මහණහට මේ පස් අයුරෙන් නො විපිළියර ඉපදවියයුතු. ඒ කවර හෙයින් ද, යම්යේ අතික් මහණෙකුදු භූතයෙන් වොදනා කළයුතු යැ' යි සිහන්තේ ද එහෙයිනි.

20. වහන්ස, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට කෙතෙක් අයුරෙකින් විපිළියර ඉපදවියයුතු ද? යි.

උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට පස් අයුරෙකින් විපිළියර ඉපදවියයුතු: ආයුෂ්මත් තෙම සුදුසු කාලයෙහි වොදනා කරන ලද අකාල-යෙහි නො වේ, (එය) නොපට විපිළියර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම සත්‍යයෙන් වොදනා කරන ලද, අසත්‍යයෙන් නො වේ, (එය) නොපට විපිළියර පිණිස පමණි. ආයුෂ්මත් තෙම මොළොක් වදනින් වොදනා කරන ලද, රථ වදනින් නො වේ, (එය) නොපට විපිළියර පිණිස පමණි. කරුණු ඇසුරු කොට ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, කරුණු නො ඇසුරු කොට නො වේ, (එය) නොපට විපිළියර පිණිස පමණි. මෙන්සිතින් ආයුෂ්මත් තෙම වොදනා කරන ලද, දුෂ්ට සිතින් නො වේ. (එය) නොපට විපිළියර පිණිස පමණි යි. උපාලි, ධර්මයෙන් වුදිත මහණහට මේ පස් අයුරින් විපිළියර ඉපදවියයුතු යි.

21. වහන්ස, පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කෙතෙක් ධර්ම තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු ද? යි.

උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් කරුණු පසක් තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළ යුතු: කරුණාවන් බව, හිත කැමැති බව, අනුකම්පා ඇති බව, ඇවිත් නඟා සිටුවන බව, විනය පෙරටු කොට ඇති බව (යන පස යි.) උපාලි පරහට වොදනා කරනු කැමති වොදක මහණහු විසින් මේ කරුණු පස තමා තුළ මෙනෙහි කොට අන්‍යයා වොදනා කළයුතු යි.

වුද්ධකෙන<sup>1</sup> පන භනෙන භික්ඛුනා කතිස්ස ධම්මස්ස පතිට්ඨා තබ්බනති?

වුද්ධකෙනුපාලි භික්ඛුනා දව්ස්ස ධම්මස්ස පතිට්ඨාතබ්බං: සචෙව ච අකුප්පෙ වාති.

දුතිය භාණ්ඩාරං.

පාතිමොක්ඛධම්පනකඛ්ඤකං නවමං.

ඉමමහි බන්ධකෙ වත්ථු තිංස,

කස්සද්දනං:

1. උපොසථො යාවතිකං පාපභිතඛු න නික්ඛම් මොග්ගලොනෙන නිවජ්ඣො අවජරියං ජිනසාසනෙ
2. නිනෙහානුපුබ්බසික්ඛා ච ධීතධම්මා නාතික්ඛම<sup>2</sup> කුණ්ටුක්ඛපති සබ්බසා සවතතියො ජහනති ව.
3. සවතති පරිනිබ්බතන් එකරස විමුක්ති ච බ්‍රහ් ධම්මචිතයොපි භූතට්ඨාරියපුග්ගලා.
4. සමුද්දං උපමං කථා වාවෙසි සාසනෙ ගුණං උපොසථෙ පාතිමොක්ඛං න අමෙහ කොචි ජානාති.
5. පටිගච්චෙව උජ්ඣානති එකො දො තිණි වත්තාරි පඤ්ඤ ඡ සත්ත ච අට්ඨ නව ච දසමානි ව.
6. සීල ආචාර දිට්ඨි ච ආර්ථිවං චතුභාගිකෙ<sup>3</sup> පාරාජිකං ච සබ්බාදි පාවිත්ති පාටිදෙසති.
7. දුක්ඛං පඤ්ඤාගෙගස්ස සීලාචාර විපක්ති ච අකතාය කතාය ච ඡ භාගෙස්ස යථාචිඨි.
8. පාරාජිකඤ්ඤ සබ්බාදි පුලල පාවිත්තියෙන ච පාටිදෙසනීයකෙඤ්ඤ දුක්ඛං ච දුඛාසිතං.
9. සීලාචාරවිපක්ති ච දිට්ඨි ආර්ථිව විපක්ති යා ච අට්ඨා කතාකතෙ තෙනෙහා සීලාචාර දිට්ඨියා
10. අකතාය කතාය පි කතාකතාය මෙව ච එවං නවට්ඨා වුත්තා යථාභූතෙන ඤායතො.<sup>4</sup>
11. පාරාජිකො විසුකතො පව්වක්ඛාතො තරෙව ච උපෙති පට්ඨාදියති පව්ව දුනකථා ච යා.

1. වුද්ධකෙන - මජ්ඣ.

2. නාතික්ඛම - මජ්ඣ.

3. චතුසාවකෙ - සංයා.

4. ජානනා - සංයා.

වහන්ස, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් කෙනෙක් ධර්මයන්හි පිහිටියයුතු ද? යි.

උපාලි, වොදනා කරන ලද මහණහු විසින් සත්‍යය, නො කිපෙනසුදු බව යන දෙකරුණෙහි පිහිටියයුතු යි.

## දෙවැනි බණවර

නවවැනි පාතිමොක්ඛධම්පන බ්‍රහ්මක යි.

මේ බ්‍රහ්මකයෙහි වස්තු තිසකි.

එහි උඤ්ඤාය:

1. උපොසථය, බාහුවෙන් ගෙන බැහැර කරන තෙක් පවිටු මහණ නො නික්මීම, මුගලන් තෙරුන් විසින් බැහැර කිරීම. ජින භාසනායෙහි ආශ්වායීධර්ම,
2. අනුප්‍රබන්ධන, අනුප්‍රබන්ධිකතා, ධීනධම්ම, නාතිකකමන, සඤ්ඤා කුණ්ටයන් (දුශ්ශීල භික්ෂූන්) බැහැර කිරීම, මහානදීන් (ස්වකීය නම්ගොත්) අත්හැරීම,
3. මහමුහුදට ගංගා ගැලීම නිසා (අඩුවැඩි බවක් නොවීම) භික්ෂූන් පිරිනිවීම, විමුක්තිරස නම් වූ එකරසය ධර්මවිනයෙහි බහුල බව, මහාභූත අශ්වායීපුද්ගල,
4. සමුද්‍ර උපමා කොට සාසනයෙහි ගුණ ප්‍රකාශ කිරීම, උපොසථයෙහි පාමොක් උදෙසීම, අප කිසිවකු නො දනිති යි සිතීම,
5. පෙරාතුව මැ හෙළා දැකීම, එකේ පටන් දහය තෙක් දැහැමි නො දැහැමි පාමොක් තැබීම,
6. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආජීව යන විපක්ඛ සතර (අමුලික) පාරාජිකා සඤ්ඤාදිසෙස, පාවික්ඛිය, පාවිදෙසනීය,
7. දුක්ඛට යන පඤ්ඤාගාමය, අකත, කත වශයෙන් පිළිවෙළින් සවැදැරුම් වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
8. පාරාජිකා, සඤ්ඤාදිසෙස, චුලලවරිය, පාවික්ඛිය, පාවිදෙසනීය, දුක්ඛට දුබ්බාසිත ද,
9. අකත, කත වශයෙන් අට වැදැරුම් වූ සීල, ආචාර, දිට්ඨි, ආජීව විපක්ඛි, එසේ ම ඒ සීල, ආචාර, දිට්ඨි විපක්ඛි,
10. කත, අකත, කතාකත වශයෙන් න්‍යායානුකූල ව නවවිධ වීම ද,
11. පාරාජික, විපක්ඛන පඤ්ඤාබ්‍රහ්මක, එසේම උපෙතුය (සමගියට පැමිණීම), පඤ්ඤාන කථා ය,

12. සීලාවාර විපතති ව යථා දිට්ඨිවිපතති යා  
දිට්ඨසුතපරිසංඝිති දසධා තං විජානාථ.<sup>1</sup>
13. භික්ඛු විපසස්සති භික්ඛුං අඤ්ඤා වාරො වායෙනං.<sup>2</sup>  
සුඤ්ඤා ව තස්ස අකංඛාති පාතිමොක්ඛං යපෙති සො.
14. චූට්ඨාති අනතරායෙන රාජවොරගුදකා ව,  
මනුස්ස අමනුස්සා ව වාළ සිරිංසපථිචක්ඛමං.<sup>3</sup>
15. දසනාමඤ්ඤතරෙත නසම් අඤ්ඤතරෙසු වා  
ධම්මකාධම්මකා චෙව යථා මග්ගෙන ජානාථ.<sup>4</sup>
16. කාලගුතඤ්ඤාහිතං ලභිස්සාමි හවිස්සති  
කායවාචසිකා මෙතො බාහුසංචං උභයාති.
17. කාලගුතෙන සංඤ්ඤන අත්තමෙතෙන වොදයෙ  
විජ්ජිසාරධම්මෙන තථා වාචා විනොදයෙ.
18. ධම්මවොද චූදිතස්ස විනොදෙති විජ්ජිසාරො  
කරුණා හිතානුකම්පි චූට්ඨානපුරෙකඛාරතා.
19. වොදකස්ස පටිපතති සම්බුද්ධෙන පකාසිතා  
සචෙව චෙව අකුසො ව චූදිතස්ස ව ධම්මතාති.

---

1. විජානාථ - මජ්ඣං.

2. වයාකිතං - මජ්ඣං.

3. සරිසපාථිචක්ඛමං - මජ්ඣං.

4. ජානාථ - මජ්ඣං.

12. සීල, ආචාර, දිට්ඨි, විපක්කන්ගේ දිට්ඨි සුභ පරිසංකිත වශයෙන් ඒ දසාකාරය දැනගනිවු,
13. මහණ, පාරාජිකාවට පැමිණි මහණකු දැකීම, අනිකකු හෝ ආරොචනය කිරීම, ඔහු හෝ තමා ම දැන්වීම ඇති කල්හි පාමොක් උදෙසීම බහා තැබීම වේ.
14. රාජ, චොර, අගනි, උදක, මනුෂ්‍ය, අමනුෂ්‍ය, වාළ, සිරිංසප, ජීවිතබ්‍රහ්මවරිය යන දස අන්තරායන් ඇති කල්හි සඤ්ඤා නැගී සිටීම,
15. දසවිධ අන්තරාය ඇති කල්හි ඒ ආවාසයෙහි හෝ අන් ආවාසයක හෝ (විනිශ්චය කිරීම) දැහැමි, නො දැහැමි පාමොක් තැබීම ද ක්‍රමයෙන් දන්නේ ය.
16. කාල, භූත, අත්ථසංහිත, (පසං භික්ෂුන්) ලැබීම. (දෙස් කියන්නන්) ඇතිවීම, කායසමාවාර, වච්ඡමාවාර, මෙත්තවිත්ත, බහුශ්‍රැත බව, උභයප්‍රාතිමොක්ඛය ප්‍රගුණ බව,
17. කාල, භූත, සංකත, මෙත්තවිත්ත යන කරුණු අනුව වොදනා කිරීම, දැහැමි නො දැහැමි වශයෙන් විපිළිසර ඇතිවීම, එසේ ම වචනයෙන් විපිළිසර දුරු කිරීම,
18. දැහැමි වොදක වුදිතයන්ගේ විපිළිසර දුරු කිරීම, කරුණාව, නිතෙමි බව, ඇවතින් නභා සිටුවීම පෙරටු කොට ඇති බව (යන කරුණු)
19. වොදකගේ පිළිවෙත් බව ද, සත්‍යය හා නො කිපීම වුදිතගේ ධර්මතා බව ද සමබුද්ධත් විසින් වදරන ලද්දේ යි.

## 10. භික්ෂුනීකඛ්ඛකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිල-  
වත්ථුසමී. නිග්‍රොධාරාමෙ. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන  
භගවා තෙනුපසඛකමී උපසඛකමීත්ථා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එක-  
මන්තං අට්ඨාසී. එකමන්තං ධිතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී  
භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො  
තථාගතප්පච්චිකෙ ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යන්ති.”

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පච්චිකෙ  
ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යා”ති.

දුතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච:  
“සාධු භනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්‍යන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්‍යා”ති.

තතියමි ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච:  
“සාධු භනෙත ලභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතප්පච්චිකෙ ධම්මචිත්තයෙ  
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යන්ති”.

“අලං ගොතමී, මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පච්චිකෙ  
ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යා”ති.

අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී “න භගවා අනුජානාති මාතු-  
ගාමස්ස තථාගතප්පච්චිකෙ ධම්මචිත්තයෙ අගාරස්මා අනගාරියං  
පබ්බජ්‍යන්ති” දුක්ඛි දුමමනා අසුප්පුට්ඨි රුද්ධානා භගවන්තං අභිවා-  
දෙත්වා පදකඛිණං කත්වා පක්කාමී. අථ ඛො භගවා කපිලවත්ථුසමී-  
යථාභිරන්තා විහරිත්වා යෙන වෙසාලි තෙන වාරිකං පක්කාමී.  
අනුපුබ්බත වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි, තත්‍ර සුදං  
භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං.

## 10. හික්බුති බන්ධකය.

1. එ සමයෙහි වනාහි භාග්‍යවන් බුදුරජාණන් වහන්සේ ශාක්‍ය රටෙහි කිඹුල්වත් නුවර අසල නුගඞ්‍රමෙහි වැඩ වසනසේක. එ කල මහාප්‍රජාවහි ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියා ය. එළඹ ඔබ වැද එක් පසෙක සිටියා ය. එක් පසෙක සිටියා වූ මහාප්‍රජාවහි ගෞතමී තොමෝ “වහන්ස, තථාගතයන් වහන්සේ දූත වදළ දහම් විනය ඇති සස්තෙහි මාගමද ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ බස් පැවැසුවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දූත හෙළි කළ සස්තෙහි ගිහිගෙන් නික්ම මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වරද මහාප්‍රජාවහි ගෞතමී තොමෝ ... වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත ... මාගමක්හු පැවිදි වනු ඔබට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

තෙවෙනි වරද මහාප්‍රජාවහි ගෞතමී තොමෝ වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනවැ”යි කීවා ය.

“ගෞතමීනි, කම් නැත. තථාගතයන් දූත හෙළි පෙහෙළි කළ සස්තෙහි මාගමක පැවිදිවනු ඔබට රිසි නො වේවා” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

ඉක්බිති මහාප්‍රජාවහි ගෞතමී “මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තථාගත ප්‍රවිදිත සස්තෙහි පැවිද්ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො අනුදන්නා සේකැ”යි දුක් ඇත්ති, දෙමනස් ඇත්ති, කළුපිටි මුහුණ ඇත්ති හඬමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්මගියා ය. එයට පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කිඹුල්වත්හි කැමැති තාක් වැස විසල්පුර බලා නික්මැ සැරිසරා වැඩිසේක. පිළිවෙළින් සැරිසරා වඩනාසේක්, විසල් පුරට පැමිණවදළසේක. එ කල වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙතෙහි කුළාරහල්හි වැඩ වසනසේක.



අපං බො මහාපජාපති ගොතමී කෙසෙ ඡෙදපෙක්ඛා කාසායානී වක්ඛාති අවජාදෙනවා සමඛුලාහි සාකියානිහි සභ්බං යෙන වෙසාලි තෙන පසකාමී. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලි මහාවතං කුටාගාරසාලා තෙනුපසඛාමී. අපං බො මහාපජාපති ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණෙන ගතෙන දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා ඛිඛ්ඛාර කොට්ඨකෙ අට්ඨාසි අද්දසා බො ආයසමා ආනන්දෙ මහාපජාපතිං ගොතමී. සුනෙහි පාදෙහි රජොකිණ්ණෙන ගතෙන දුක්ඛිං දුමමනං අසුමුඛිං රුදමානං ඛිඛ්ඛාරකොට්ඨකෙ ධීනං, දිසවාන මහාපජාපතිං ගොතමී. එතදවොච: “කිංසු තථං ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණෙන ගතෙන දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා ඛිඛ්ඛාර කොට්ඨකෙ ධීනා”ති. “තථා හි පන භතෙන ආනන්ද න භගවා අනුජානාති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.”

2. තෙන හි තථං ගොතමී මුහුත්තං ඉධෙව තාව හොහි, යාවාහං භගවන්තං යාවාමි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්ම චිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

අපං බො ආයසමා ආනන්දෙ යෙන භගවා තෙනුපසඛාමී. උපසඛාමිතවා භගවන්තං අභිවාදෙනවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසීදෙනවා බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: එසා භතොන මහාපජාපති ගොතමී සුනෙහි පාදෙහි රජො කිණ්ණෙන ගතෙන දුක්ඛි දුමමනා අසුමුඛි රුදමානා ඛිඛ්ඛාරකොට්ඨකෙ ධීනා “න භගවා අනුජානාති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”, සාධු භතොන උභෙය්‍ය මාතුගාමො තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

දුතියමි බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: “සාධු භතොන උභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

“අලං ආනන්ද මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස -පෙ- පබ්බජ්ජා”ති.

තතියමි බො ආයසමා ආනන්දෙ භගවන්තං එතදවොච: සාධු භතොන උභෙය්‍ය මාතුගාමො -පෙ- පබ්බජ්ජන්ති.

අලං ආනන්ද මා තෙ රුච්චි මාතුගාමස්ස තථාගතප්පවේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජා”ති.

එ කල මහාප්‍රජාපති ගෞතමී කෙහෙ සිදුවා කසාවත් හැඳ බොහෝ ශාක්‍යස්ත්‍රීන් කැටුව විසල්පුර බලා නික්මියා ය. පිළිවෙළින් ගෞස් විසල්පුර මහවෙනෙහි කුළාරහලට එළැඹියා ය. එක්බිති මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුහුවිලි වැකි ගනිත් යුතු වැ දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී කළුපිටි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් බිහිදෙරකොටුයෙහි සිටියා ය. එසේ සිටුවා ප්‍රජාපති ගෞතමීය ආනන්ද තෙරණුවෝ දුටුවාහ. දැක “ගෞතමීනි, කවර හෙයින් තෙපි ඉදිමැගිය පයින් දුහුවිලි වැකි ගනිත් යුතුව දුක් ඇත්තෝ, දෙමනස් ඇත්තෝ, කළුපිටි මුහුණැත්තෝ හඬන්නෝ මේ බිහි දෙරකොටුයෙහි සිටිවු ද?”යි විචාලාහ. “ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ මැ යැ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්ම තපාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නට නො අනුදන්නා සේකැ”යි ඔ කීවා ය.

2. එසේ වී නම් ගෞතමීනි, මා මාගමට ගිහිගෙන් නික්මැ තපාගතප්‍රවිදින සස්තෙහි පැවිද්දට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට යාවකැ කොට එන තෙක් තව මොහොතක් මෙහි ම පොරොත්තු වන්නැ”යි ආනන්ද තෙරණුවෝ වදළහ.

එක්බිති ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා වැඩියාහ. වැඩ ඔබ වැඳ පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් ආනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස මේ මහාප්‍රජාපති ගෞතමී ඉදිමුණු පයින් දුලි වැකි ගනිත් යුතුවැ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට තපාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්දට නො අනුදන්නා සේකැ”යි දුක් ඇත්තී දෙමනස් ඇත්තී, කළුපිටි මුහුණ ඇත්තී හඬමින් සිටියා වෙයි. වහන්ස, මාගම තපාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“කම නැත අනඳයෙනි, මාගමට ගිහිගෙන් නික්මැ තපාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

දෙවෙනි වර ද අනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම පැවිද්ද ... ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“අනඳයෙනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි වදළ සේක.

තෙවෙනි වර ද ආනන්ද තෙරණුවෝ “වහන්ස, මාගම ... පැවිද්ද ලබන්නී නම් මැනැවැ”යි වදළහ.

“ආනන්දයෙනි, මාගමට ... පැවිද්ද නොපට රිසි නො වේවා”යි (තෙවෙනි වර ද) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළහ.

අථ ඛො ආයස්මො ආනන්දෙ “න හගවා අනුජානාති මාතු ගාමස්ස නථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මො අනගාරියං පබ්බජ්ජං යනනුනාහං අඤ්ඤානපි පරියායෙන හගවනං යාවෙය්‍යං මාතුගාමස්ස නථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මො අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”. අථ ඛො ආයස්මො ආනන්දෙ හගවනං එතදවොච: “හඛෙඛො නු ඛො හනෙත මාතුගාමො නථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මො අනගාරියං පබ්බජ්ජිතො සොනාපක්ථථලං වා සකද-ගාමීථලං වා අනාගාමීථලං වා අරහන්තං වා සච්ඡිකාතුන්ති”?

“හඛෙඛො ආනන්ද මාතුගාමො නථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මො අනගාරියං පබ්බජ්ජිතො සොනාපක්ථථලමි සකදගාමී ථලමි අනාගාමී ථලමි අරහන්තමි සච්ඡිකාතුන්ති”.

“සචෙ හනෙත හඛෙඛො මාතුගාමො -පෙ- අරහන්තමි සච්ඡිකාතුං බහුපකාරා හනෙත මහාපජාපතී ගොතමී හගවතො මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා බීරස්ස ද්විකා හගවනං ජනෙත්ථියා කාලකතාය ථඤ්ඤං පායෙසි. සාධු හනෙත ලභය්‍ය මාතුගාමො නථාගතප්ප චේදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මො අනගාරියං පබ්බජ්ජන්ති”.

3. “සචෙ ආනන්ද මහාපජාපතී ගොතමී අධ්‍ය ගරුධම්මෙ පටිගණනාති සාවස්සා හොතු උපසම්පදා.

වස්සසතුපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තද්වුපසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනං පට්ඨවධානං අඤ්ඤාලිකමං සාමීචිකමං කාතබ්බං. අයමි ධම්මො සකකතො ගරුකතො මානෙතො පූජෙතො යාවජීවං. අනතිකකමතියො.

න භික්ඛුනියා අභික්ඛුකො ආවාසෙ වස්සං වසිතබ්බං, අයමි ධම්මො-පෙ-යාවජීවං. අනතිකකමතියො.

අනට්ඨමාසං භික්ඛුනියා භික්ඛුසඛකතො දො ධම්මො පට්ඨාසිං-සිතබ්බා: උපොසථපුච්ඡකඤ්ඤා ඔවාදුපසඛකමනඤ්ඤා. අයමි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං. අනතිකකමතියො.

වස්සං වුත්ථාය භික්ඛුනියා උභතො සංඛෙය්‍ය නිහි යානෙහි පචාරෙතබ්බං: දිට්ඨොත වා පුතෙන වා පරිසඛකාය වා. අයමි ධම්මො-පෙ-යාව ජීවං. අනතිකකමතියො.

ගරුධම්මං අජ්ඣාපනගාය භික්ඛුනියා උභතො සංඛෙය්‍ය පකඛ-මානන්තං චරිතබ්බං, අයමි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං. අනතිකකමතියො.

දො වස්සානි ඡස්ස ධම්මෙස්ස සිකඛිතසිකඛාය සිකඛමානාය උභතො සංඛෙය්‍ය උපසම්පදා පරියෙසිතබ්බා, අයමි ධම්මො -පෙ- යාවජීවං. අනතිකකමතියො.

එකල ආනන්ද තෙරණුවෝ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද නො අනුදන්නාසේක. අන් වටා මහෙකිනුත් මාගමට ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවිදින සස්තෙහි පැවිද්ද යදනෙම නම් මැනැවැ”යි සිතූහ. ඉක්බිති අනඳ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවිදින සස්තෙහි පැවිදි වූ සොවත්පල හෝ සෙදගැමිපල හෝ අනගැමිපල හෝ රහත්පල හෝ පසක් කරන්නට භව්‍ය ද?” (හැකි ද?) යි විචාළහ.

“අනඳයෙනි, මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ තථාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිදි වූ සොවත්පල සෙදගැමිපල අනගැමිපල රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

“වහන්ස, මාගම ... රහත්පල පසක් කරන්නට භව්‍ය වේ නම් ... වහන්ස මහාප්‍රජාවනී ගෞතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට (කළ) බොහෝ උපකාර ඇත්තී ය, කුඩා මෑණියෝ ය, ආපාදිකා යැ, වැඩු යැ, පොෂණය කළ තැනැත්තී ය, කිරි දුන් තැනැත්තී ය, මව් කලුරිය කළ කල්හි සිය තනයෙන් කිරි පෙවුවා ය. වහන්ස, මාගම ගිහිගෙන් නික්ම තථාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද ලබන්නී නම් යෙහෙකැ”යි අනඳ තෙරණුවෝ වදාළහ.

3. “අනඳයෙනි, මහාප්‍රජාවනී ගෞතමී ගරු දහම් අටක් පිළිගන්නී නම්, එය ම ඇයගේ උපසම්පන්නී වේවා. මේ ඒ ගරු දහම් අට ය:

උපසපන් වූ සියක් වස් වූ මෙහෙණ විසින් එදවස් උපසපන් වූ මහණහට වැදුම දැක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම දෙහොත් මුදුන් තබා නැමදීම සාමිච්ඡි කර්මය නිසිවත් කළයුතු. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යව්දිව් නො ඉක්මැ රැක්කයුතු.

මෙහෙණ විසින් හිඤ්ඤන් නැති ගමෙකැ වූ ආවාසයෙකැ වස් නො විසියැයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව් නො ඉක්මියැයුතු.

අභිමසක් පාසා මෙහෙණ විසින් බික්සහන කෙරෙන් පොහෝ විචාරීම ද ඔවා ලබනුවස් එළැඹීම ද යන දෙ දහම් අපෙක්ෂා කළ යුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව් නො ඉක්මියැයුතු.

වස් වුසු මෙහෙණ විසින් හිඤ්ඤ හිඤ්ඤකිය යන දෙසහ පිරිස්හි ම දුටු දැයින් ඇසූ දැයින් සැකකළ දැයින් යන තුන් දැයින් පැවැරියයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව් නො ඉක්මියැයුතු.

ගරු ඇවැත් අවන් මෙහෙණ විසින් දෙ සහන කෙරෙහි පක්ෂ මානන පිරියැයුතු. මේ දහම ද ... යව්දිව් නො ඉක්මියැයුතු.

දෙ හවුරුද්දක් දහම් සයෙක්හි හික්මුණු සිට ඇති හික්මෙන්නිය විසින් දෙ සහන වෙන උපසපුච්ඡ සෙවියැයුතු. මේ දහමුදු ... යව්දිව් නො ඉක්මියැයුතු.

න භික්ඛුනියා කෙනච්ච පරියායෙන භික්ඛු අකෙකාසිතබ්බො පරිභාසිතබ්බො, අයමපි ධම්මො - පෙ-අනතිකමනීයො.

අජ්ජතග්ගෙ ඔව්වො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනො වථො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො, අයමපි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතිකමනීයො.

සචෙ ආනන්ද මහාපජාපති ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණනාති සා'වස්සා හෙති උපසම්පද්'ති.

අට්ඨ ධො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතො සන්තකෙ අට්ඨ ගරු ධම්මෙ උග්ගහෙත්වා යෙන මහාපජාපති ගොතමී තෙනුපසඬාමී. උපසඬාමිත්වා මහාපජාපතිං ගොතමී. එතදවොච: 'සචෙ ධො තං ගොතමී අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණනයාසි සා'ව තෙ හවිස්සති උපසම්පද්.

වස්සසතුපසම්පන්නාය භික්ඛුනියා තදුප්පසම්පන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකම්මං සාමිච්ඡිකම්මං කාතබ්බං -පෙ-අජ්ජතග්ගෙ ඔව්වො භික්ඛුනීනං භික්ඛුසු වචනපථො, අනොවථො භික්ඛුනං භික්ඛුනීසු වචනපථො අයමපි ධම්මො සක්කත්වා ගරුකත්වා මානෙත්වා පූජෙත්වා යාවජීවං අනතිකමනීයො''.

සචෙ ධො තං ගොතමී ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණනයාසි "සා'ව තෙ හවිස්සති උපසම්පද්'ති.

"සෙය්‍යථාපි හතෙන ආනන්ද ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සිසං නභාතො උප්පලමාලං වා වස්සික මාලං වා අතිමුක්කමාලං වා ලහිත්වා උහොති හත්ථෙහි පටිග්ගහෙත්වා උත්තමබ්බෙ සිරසමිං පතිට්ඨාපෙය්‍ය, එවමෙව ධො අහං හතෙන ආනන්ද ඉමෙ අට්ඨ ගරුධම්මෙ පටිගණනාමි යාවජීවං අනතිකමනීයො''ති.

4. අට්ඨ ධො ආයස්මා ආනන්දෙ යෙන හගවා තෙනුපසඬාමී. උපසඬාමිත්වා හගවතං අභිවාදෙත්වා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසිගෙහා ධො ආයස්මා ආනන්දෙ හගවතං එතදවොච: පටිග්ගහිතා හතෙන මහාපජාපතියා ගොතමීයා අට්ඨ ගරුධම්මො උපසම්පන්නා හගවතො මාතුර්ථා''ති.

මෙහෙණ විසින් කිසිදු කරුණෙකින් මහණ තෙම ආක්‍රොශ පරිභව නො කළයුතු. මේ දහම ද.. යච්චිව නො ඉක්මියැයුතු.

අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ දැ කරව ඇ විසින්) අණ දෙනු විසින් කලා මහ හවුරුන ලද්දේ ය, මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කලා මහ නො හැවුරුණේ ය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යච්චිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

අනදයෙනි, මහාප්‍රජාපති ගෞතමී මේ ගුරු දහම අට පිළිගනි නම් එය මැ ඇගේ උපසපුව වන්නේ යැ'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

එකලැ අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතැ මේ අට ගුරු දහම ඉගෙනැ මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් කරා එළැඹ, “ගෞතමීනි, ඉදින් තෙපි මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම් එය ම තොපට උපසපුව වන්නේ ය:

“උපසපුවෙන් සිය වස් වූ ද මෙහෙණ විසින් එදවස් උපසපන් වූ මහණහට වැඳීම දැක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම, දෙහොත් මුදුන් තබා නැමැදීම, සාමීවි කර්මය කළයුතු ... අද සිට ඉදිරියට මෙහෙණනට මහණුන් විසාහි (මෙසේ යව, මේ දැ කරව ආදීන්) අණ දෙනු විසින් කතාමහ හවුරුන ලද්දේ ය. මෙහෙණන් විසාහි මහණුනට කතාමහ නො හැවුරුණේ ය. මේ දහම ද සකසා ගුරු කොට බුහුමන් කොට පුද යච්චිව නො ඉක්මියැයුතු ය.

ගෞතමීනි, ඔබ මේ ගුරු දහම අට පිළිගන්නාහු නම්, එය ම තොපට උපසපුව වන්නේ යැ'යි වදාළහ.

“ආනන්දයන් වහන්ස, කය සරසන සුලු කරුණ යොවුන් වියෙහි සිටි ස්ත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ඉය සොද නැගේ උපුල් මල්දමක් හෝ වස්සික සමන් මල්දමක් හෝ අතිමුහුණක යොහොඹු මල්දමක් හෝ ලැබ දෙහොතින් පිළිගෙන උකාමාඛග වූ හිසෙහි පිහිටුවන්නේ ද ආනන්දයන් වහන්ස, එසේ ම මම මේ යච්චිව නො ඉක්මියැයුතු ගුරු දහම අට පිළිගනිමි'යි ප්‍රජාපති ගෞතමී කීවා ය.

4. ඉක්බිති අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹ වැද පසෙක ඉදගත්හ. පසෙක හුන් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට “වහන්ස, මහාප්‍රජාපති ගෞතමීන් විසින් ගුරුදහම අට පිළිගැනිණ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ සුඵමාණියන් දැ උපසපුව ලැබුහ'යි කීහ.

“සචෙ ආනන්ද නාලහිසා මාතුගාමො නරාගතස්සචෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං, විරට්ඨිතිකං ආනන්ද භ්‍රමවරියං අභවිස්ස වස්සසහස්සං සද්ධම්මො තිට්ඨෙය්‍ය. යතො ච ඛො ආනන්ද මාතුගාමො නරාගතස්සචෙදිනෙ ධම්මචිනයෙ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජිතො නද්‍යති ආනන්ද භ්‍රමවරියං විරට්ඨිතිකං භවිස්සති. පඤ්චවද්‍යති ආනන්ද වස්සසතාති සද්ධම්මො යස්සති.

සෙය්‍යරාපි ආනන්ද යාති කාන්ති විකුලාති බහුඉත්තිකාති<sup>1</sup> අප්පුරිසකාති තාති සුප්පධංසියාති භොනති වොරෙති කුමහප්පෙන කෙහි, එවමෙව ඛො ආනන්ද යස්මිං ධම්මචිනයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං, න තං භ්‍රමවරියං විරට්ඨිතිකං භොති.

සෙය්‍යරාපි ආනන්ද සමපනෙහ සාලිකෙකිනෙහ සෙහට්ඨිකා නාම රොගජාති නිපතති, එවං තං සාලිකෙකිනං න විරට්ඨිතිකං භොති. එවමෙව ඛො ආනන්ද යස්මිං ධම්මචිනයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං, න තං භ්‍රමවරියං විරට්ඨිතිකං භොති. සෙය්‍යරාපි ආනන්ද සමපනෙහ උච්ඡුකෙකිනෙහ මඤ්ජට්ඨිකා නාම රොගජාති නිපතති එවං තං උච්ඡුකෙකිනං න විරට්ඨිතිකං භොති, එවමෙව ඛො ආනන්ද යස්මිං ධම්මචිනයෙ ලහති මාතුගාමො අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජං න තං භ්‍රමවරියං විරට්ඨිතිකං භොති.

සෙය්‍යරාපි ආනන්ද පුරිසො මහතො නළාකස්ස පටිගච්චෙව<sup>2</sup> ආළිං බන්ධෙය්‍ය, යාවදෙව උදකස්ස අනාතික්කමනාය, එවමෙව ඛො ආනන්ද මයා පටිගච්චෙව හික්ඛුනිතං අට්ඨ ගරුධමමා<sup>3</sup> පඤ්ඤානා යාවජිවං අනාතික්කමනියා<sup>4</sup>ති.

### හික්ඛුනිතං අට්ඨ ගරුධමමා.

5. අට්ඨ ඛො මහාපජාපති ගොතමී යෙන හගවා තෙනුප්පසංගමි. උප්පසංගමිනා හගවනාං අභිවාදෙතා එකමනාං අට්ඨාසි. එකමනාං ධිතා ඛො මහාපජාපති ගොතමී හගවනාං එතදවොච: “කරාභමහනො ඉමාසු සාකියානිසු පටිපජ්ජාමී”ති.

අට්ඨ ඛො හගවා මහාපජාපති ගොතමී. ධම්මයා කථාය සන්දර්ශෙය්‍ය සමාදපෙයි සමුකෙතපෙයි සමපහංසෙයි. අට්ඨ ඛො මහාපජාපති ගොතමී හගවනා ධම්මයා කථාය සන්දර්ශිතා සමාදිපිතා සමුකෙතජිතා සමපහංසිතා හගවනාං අභිවාදෙතා පදකඛිණං කරවා පසකාමී. අට්ඨ ඛො හගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මි. කරවා කරවා හික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි හික්ඛෙව හික්ඛුහි හික්ඛුනියො උප්පසංගමෙතාති”.

1. බහුඉත්තිකාති - මජ්ඣං.

2. පටිකච්චෙව - මජ්ඣං.

3. අට්ඨගරුධමම - න. මජ්ඣං.

“අනදයෙනි, මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ ත්‍රාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිද්ද නො ලද නම්, මේ සසුන් බලසර විරස්ථිතික වන්නේ ය. මේ ශාසන සද්ධර්මය හවුරුදු දහසක් සිටුනේ ය. අනදයෙනි, යම් හෙයකින් මාගම ගිහිගෙන් නික්ම ත්‍රාගතප්‍රවිදින ශාසනයෙහි පැවිදි වූ ද එහෙයින් දැන් මේ සසුන් බලසර විරස්ථිතික නො වන්නේ ය. දැන් මෙතැන් සිට පන්සිය වසක් ම ශාසන සද්ධර්මය සිටුනේ ය.

අනදයෙනි, යම්සේ බොහෝ ස්ත්‍රීන් ඇති ගණනින් අල්ප පිරිමින් ඇති යම්කිසි කුල කෙනෙක් වෙත් ද ඒ කුලයෝ කළය තුළු අල් වූ පහන් එළියෙන් බඩු සොරා ගන්නා සොරුන් විසින් පහසුවෙන් මැඩලිය හෙත් ද අනදයෙනි, එසේම යම් සස්තෙක මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ පැවිද්ද ලබා ද එ සස්ත විරස්ථිතික නො වන්නේ ය.

අනදයෙනි, සම්පූර්ණ වූ හැල් කෙනෙක සෙනට්ඨිකා නම් රොග විශේෂය වැදගති නම් මෙසේ කල ඒ හැල් කෙන බොහෝ කල් නො පවති ද, අනදයෙනි, එසේ ම යම් සස්තෙක මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්ත (මාර්ගබ්‍රහ්මවර්යාව) විරස්ථිතික නො වේ. අනදයෙනි, ... උක් වත්තෙක මංජෙට්ඨිකා නම් (කඳ තුළ රත් පැහැ ගත්වන) රොග විශේෂය වැදගති නම් මෙසේ ඒ උක්වත්ත විරස්ථිතික නො වේ ද, අනදයෙනි, එ පරිදිම යම් සස්තෙක මාගම ගිහිගෙන් නික්මූ සසුන් පැවිද්ද ලබා ද ඒ සස්ත (මාර්ගබ්‍රහ්මවර්යාව) විරස්ථිතික නො වෙයි.

අනදයෙනි, පුරුෂයෙක් මහවැවක දිය එය ඉක්මැ පිටත ගැලීම වළක්වනු පිණිස කල් තබා ම ඇළක් බඳනේ ද එසේම අනදයෙනි, මා විසින් යවිදිව නො ඉක්මියැයුතු (කඩ නො කළ යුතු) ගරුධර්ම අටෙක් කල් තබා ම මෙහෙණනට පනවන ලද්දේ” යි.

මෙහෙණන් සඳහා පනවන ලද ගරු දහම්.

5. ඉක්බිත්තෙන් මහාපජාපති ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹියා ය. එළැඹි ඔබ වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහාපජාපති ගොතමී “වහන්ස මම මේ ශාක්‍යානින් කෙරෙහි කෙසේ නම් පිළිපදීම ද?” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ බස පැවැසුවා ය.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපජාපති ගොතමීයට දැනුම් කථායෙන් කරුණු දක්වූයේක, කරුණු ගැන්වූයේක. එහි උනන්දු කළයේක, සතුටු කළයේක. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දැනුම් කථායෙන් කරුණු දක්වන ලද වැ කරුණු ගත්වන ලදවැ, උත්සාහවත් කරන ලදවැ සතුටු කරන ලදවැ, ඔබ වැඳ පැදුතුණු කොට තික්මියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කථා කොට භික්ෂූන් බණවා, “මහණෙනි, භික්ෂූන් විසින් මෙහෙණන් උපසපන් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළයේක.



6. අථ ඛො තා හික්කුනියො මහාපජාපතිං ගොතමීං එතද වොචුං: “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමො<sup>1</sup> උපසම්පන්නා. එවං හි හග වතා පඤ්ඤතං: “හික්කුනි හික්කුනියො උපසම්පාදෙනබ්බා”ති.

අථ ඛො මහාපජාපතිං ගොතමී යෙනායසමා ආනන්දො තෙනු සඛකමි. උපසඛකමිතවා ආයසමන්තං ආනන්දං අභිවාදෙතවා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතිං ගොතමී ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච: “ඉමා මං හනෙන් ආනන්ද හික්කුනියො එවමාහංසු “අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමො<sup>1</sup> උපසම්පන්නා එවං හි හගවතා පඤ්ඤතං හික්කුනි හික්කුනියො උපසම්පාදෙනබ්බා”ති.

7. අථ ඛො ආයසමා ආනන්දො යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතවා හගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයසමා ආනන්දො හගවන්තං එතදවොච: “මහා පජාපති හනෙන් ගොතමී එවමාහ “ඉමා මං හනෙන් ආනන්ද හික්කුනියො එවමාහංසු: අය්‍යා අනුපසම්පන්නා මයමො<sup>1</sup> උපසම්පන්නා, එවං හි හගවතා පඤ්ඤතං හික්කුනි හික්කුනියො උපසම්පාදෙනබ්බා”ති.

“යදග්ගෙන ආනන්ද මහාපජාපතියා ගොතමියා අට්ඨ ගරුධමො පටිග්ගහිතා තදෙව සා උපසම්පන්නා”ති.

8. අථ ඛො මහාපජාපතිං ගොතමී යෙනායසමා ආනන්දො තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතවා ආයසමන්තං ආනන්දං අභිවාදෙතවා එකමන්තං අට්ඨාසි එකමන්තං ධීතා ඛො මහාපජාපතිං ගොතමී ආයසමන්තං ආනන්දං එතදවොච. “එකාහං හනෙන් හගවන්තං වරං යාවාමි. සාධු හනෙන් හගවා අනුජානෙය්‍ය හික්කුනකඤ්ඤා හික්කුනි නකඤ්ඤා යථාචුඤ්ඤං අභිවාදන් පච්චුට්ඨාන් අඤ්ඤාලිකමං සාමිච්ඡිකමං”නති.

අථ ඛො ආයසමා ආනන්දො යෙන හගවා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිතවා හගවන්තං අභිවාදෙතවා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසින්නො ඛො ආයසමා ආනන්දො හගවන්තං එතදවොච: “මහා පජාපති හනෙන් ගොතමී එවමාහ “එකාහං හනෙන් ආනන්ද හගවන්තං වරං යාවාමි. සාධු හනෙන් හගවා අනුජානෙය්‍ය හික්කුනකඤ්ඤා හික්කුනිනකඤ්ඤා යථාචුඤ්ඤං අභිවාදන් පච්චුට්ඨාන් අඤ්ඤාලිකමං සාමිච්ඡිකමං”නති’.

6. එ කලා එ මෙහෙණු මහාපජාපති ගොතමියට “ආර්යා තොමෝ නො උපසපන. අපි උපසපනුමහ මෙසේ “හික්මුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුත්තාහ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ බස් තෙපලුහ.

එ කලා මහපජාපති ගොතමී අනද තෙරුන් කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් අනද තෙරුන් වැද පසෙක සිටියා ය. පසෙක සිටි මහා පජාපති ගොතමී අනද තෙරුනට “ආනන්දයන් වහන්ස, “ආර්යාව නො උපසපන් ය, අපි උපසපනුමහ, මෙසේ හික්මුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ හික්මුණු මට කියති”යි සැලකලා ය.

7. එ කලා අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළැඹුණහ. එළඹූ භාග්‍යවතුන් වැද පසෙක උන්හ. පසෙක හුන් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කීහ. වහන්ස, “ආර්යාව අනුපසංපන්න ය, අපි උපසපන්වුමහ. මෙසේ හික්මුන් විසින් මෙහෙණු උපසපන් කළයුතුහ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද”යි මෙ මෙහෙණු මෙසේ කියති”යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ මට කිවු යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකලහ.

“අනදයෙනි. යම් මොහොතෙක මහාපජාපති ගොතමිය විසින් ගුරුදහම් අට පිළිගන්නා ලද ද එ කෙණෙහි ම ඔ උපසපන් වුවා”යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළ සේක).

8. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී අනද තෙරුන් වෙත එළැඹුණි ය. එළැඹී ඔබ වැද එකත් පසෙක සිටියා ය. එකත් පසෙක සිට අනද තෙරුනට “වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් එක් වරයක් ඉල්ලමි. හික්මනටත් හික්මුණිනටත් වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැගී සිටීම ඇදිලි බැදීම, සාමිච්ඡාර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනුදන්නා සේක් නම් මැනැවැ”යි කීවා ය.

එ කලා අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියහ. එළැඹී වැද පසෙක ඉදගත්හ. ඉදගෙන “වහන්ස හික්මනට ද හික්මුණිනට ද වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම, දැක හුනස්නෙන් නැගීම, ඇදිලි බැදීම, සාමිච්ඡාර්මය යන මේ දෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පනවනසේක් නම් මැනැවැ යි මහාපජාපති ගොතමී මෙසේ කියා”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකලහ.

“අට්ඨානමෙනං ආනන්ද අනවකාසො යං තථාගතො අනුජානෙය්‍ය මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීචිකමං. ඉමෙ හි තාම ආනන්ද අඤ්ජනීත්‍රියා දුරක්ඛානධම්මො මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීචිකමං න කරිස්සන්ති. කිමඛ පන තථාගතො අනුජානිස්සන්ති මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීචිකමන්ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනො එතස්මිං පකරණෙ ධම්මෙ. කරං කතවා හික්ඛු ආමනෙත්ති: “න භික්ඛවෙ මාතුගාමස්ස අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං අඤ්ජලිකමං සාමීචිකමං කාතඛං. යො කරෙය්‍ය අපන්ති දුක්ඛටස්සා”ති:

9. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “යාති තාති භනෙත්තික්ඛුනිතං සික්ඛාපදනි හික්ඛුහි සාධාරණානි - කරං මයං භනෙත්තික්ඛු සික්ඛාපදෙස්ස පටිපජ්ජමා”ති.

“යාති තාති ගොතමී හික්ඛුනිතං සික්ඛාපදනි හික්ඛුහි සාධාරණානි යථා හික්ඛු සික්ඛන්ති තථා තෙස්ස සික්ඛාපදෙස්ස සික්ඛටා”ති.

“යාති පන තාති භනෙත්තික්ඛුනිතං සික්ඛාපදනි හික්ඛුහි අසාධාරණානි, කරං මයං භනෙත්තික්ඛු සික්ඛාපදෙස්ස පටිපජ්ජමා”ති.

“යාති තාති ගොතමී හික්ඛුනිතං සික්ඛාපදනි හික්ඛුහි අසාධාරණානි යථා පඤ්ඤානෙස්ස සික්ඛාපදෙස්ස සික්ඛටාති.”

10. අථ ඛො මහාපජාපතී ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසඛන්ති. උපසඛන්තිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එතමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං සීතා ඛො මහාපජාපතී ගොතමී භගවන්තං එතදවොච: “සාධු මෙ භනෙත්තික්ඛු භගවා සඤ්ඤානෙත්තික්ඛු ධම්මං දෙසෙතු යාහං ධම්මං. සුත්වා එකා වුපකට්ඨා අපමන්තා ආතාපිති පහිතන්තා විහරෙය්‍යන්ති”

“අනඳයෙනි මාගමට (හික්මුනි විසින්) වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟීම ඇඳිලි බැඳීම සාම්මිකර්මය යන මේ දෑ තරාගත කෙනෙක් අනුදනිති යන යමක් ඇද්ද මෙය අකාරණයෙකි අනවකාශයෙකි (නො වන්නෙකි). අනඳයෙනි නො මනා ලෙස දෙසූ දහම් ඇති මේ අත්තොටුවෝ පවා මාගමට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්ෂාන අංජලිකර්ම සාම්මිකර්ම නො කරන්නාහ. තරාගත කෙනෙක් (මහණකු විසින්) මාගමකට අභිවාදන ප්‍රත්‍යක්ෂාන අංජලිකර්ම සාම්මිකර්ම (කළයුතු යැයි) අනුදන්නෝ යැ යන්න කියනුම කවරේ ද? (නො අනුදන්නෝ ම ය.) යි වදළසේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනායෙහි, මෙ කරුණෙහි දැනුම් කතා කොට, හික්මුනි අමතා, “මහණෙනි, මාගමට වැදීම දැක හුනස්නෙන් නැඟී සිටීම, ඇඳිලි බැඳීම සාම්මිකර්මය හික්මුනි විසින් නො කළයුතු. යමෙක් කෙළේ වි නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළ සේක.

9. ඉක්බිති මහාපජාපති ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹීයාය. එළඹ වැද එක් පසෙක සිටියාය. එසේ සිට ඔ “වහන්ස, මෙහෙණනට පනවන ලද හික්මුනටත් සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙනෙක් වෙත්ද අපි ඒ සිකපදයන්හි කෙසේ නම් පිළිපදුමෝ ද?” යි විචාළා ය.

“ගොයුමියනි, හික්මුනට සාධාරණ වූ යම් සිකපද කෙනෙක් මෙහෙණනට ඇද්ද, එහි ලා යමයේ හික්මුන පිළිපදිද්ද, එසේ ම තෙපිද පිළිපදිවු (හික්මෙවු) යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

“වහන්ස හික්මුනට සාධාරණ නො වූ යම් සිකපද කෙනෙක් ප්‍රඥප්ත වැ ඇද්ද, අපි කෙසේ ඒ සිකපදයන්හි පිළිපදිමුද?” යි (විචාළා ය).

“ගොයුමිනි, හික්මුනට සාධාරණ නො වූ මෙහෙණනට පැනැ වූ යම් සිකපද කෙනෙක් වෙත්ද, පනවන ලද පරිදි ම පිළිපදිවු” යැයි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.)

10. එකල මහාපජාපති ගොතමී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹීයාය. එළඹ වැද එකත්පස් වැ සිටියා ය. එකත්පස් වැ සිටියා “වහන්ස, මම යම් දහමක් අසා එකලා වැ ගුණයාගෙන් වෙන් වූයෙමි පමා නො වූයෙමි, කෙලෙස් තවන වැර ඇතියෙමි නිවන කරා මෙහෙයු සිතැතියෙමි වසන්නෙමිද එසේ වූ දහමක් මට සැකෙවින් වදරනසේක්වා” යි කීවා ය. (එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක.)

“යෙ ව ඛො<sup>1</sup> ත්වං ගොතමී, ධම්මෙ ජානෙය්‍යාසී ඉමෙ ධම්මා සරාගාය සංවත්තනති නො විරාගාය, සංයොගාය සංවත්තනති නො විසංයොගාය. ආවයාය සංවත්තනති නො අපවයාය. මහිව්ඡතාය සංවත්තනති නො අප්පිව්ඡතාය. අසනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො, සනතුට්ඨියා සඛගණිකාය සංවත්තනති නො පච්චේකාය කොසජ්ජාය සංවත්තනති නො විරියාරම්භාය. දුභරතාය<sup>2</sup> සංවත්තනති නො සුභරතාය. එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යාසී නෙසො ධම්මො නෙසො, විනයො නෙතං සත්ථුසාසනනති.

“යෙ ව ඛො ත්වං ගොතමී ධම්මෙ ජානෙය්‍යාසී ඉමෙ ධම්මා විරාගාය සංවත්තනති නො සරාගාය. විසංයොගාය සංවත්තනති නො සංයොගාය අපවයාය සංවත්තනති නො ආවයාය. අප්පිව්ඡතාය සංවත්තනති නො මහිව්ඡතාය. සනතුට්ඨියා සංවත්තනති නො අසනතුට්ඨියා. පච්චේකාය සංවත්තනති නො සඛගණිකාය. විරියාරම්භාය සංවත්තනති නො කොසජ්ජාය. සුභරතාය සංවත්තනති නො දුභරතාය. එකංසෙන ගොතමී, ධාරෙය්‍යාසී එසො ධම්මො එසො විනයො එතං සත්ථුසාසනනති.”

11. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං න උද්දිසීයති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුන්ති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදභොසී: කෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛන්ති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං:

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුන්ති.”

තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනුපසංයං උපසංඛංගි භික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසන්ති. මනුස්සො උජ්ඣායනති ධීයනති විපාවේනති: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉද්දති ඉමෙ ඉමාහි සද්ධිං අභිරමිසංසන්ති”ති.

1. යෙ ඛො. - සී. මු.

2. දුඛරතාය - මජ්ඣ.

“ගෞතමීය, තෙපි මේ දහම්හු රාග සහිත බව පිණිස පවතිත්. රාගයෙන් පහවීම පිණිස නො පවතිත්. සසර හා බැඳීම පිණිස පවතිත්. සසරින් වෙන් වීම පිණිස නො පවතිත්. කෙලෙස් රැස් වීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් දුරු වීම පිණිස නො පවතිත්. මහත් ආශා ඇති බව පිණිස පවතිත්. ආශා නැති බව පිණිස නො පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු නො වීම පිණිස පවතිත්. ලද පමණින් සතුටු වීම පිණිස නො පවතිත්. ගණයා කෙරෙහි ඇලී විසීම පිණිස පවතිත්, ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූ විසීම පිණිස නො පවතිත්. කුසිත බව පිණිස පවතිත්. වීර්යාරම්භය පිණිස නො පවතිත්. දුකසේ පොෂණය කළ යුතු බව පිණිස පවතිත්, සුවසේ පොෂණය කළ හැකි බව පිණිස නො පවතිත්” යැයි දැන ගන්නහුද, එසේ වූ මේ දෑ දහම් නො වේ විනය නො වේ ශාස්තෘශාසනය නො වේ” යයි සලකන්න.

ගෞතමීය, ‘මේ දහම්හු විරාගය පිණිස පවතිත් සරාගය පිණිස නො පවතිත්, මේ දහම්හු විසංයෝගය පිණිස පවතිත්, සංයෝගය පිණිස (සසර බැඳීම පිණිස) නො පවතිත්, කෙලෙස් දුරුලීම පිණිස පවතිත්. කෙලෙස් රැස් කිරීම පිණිස නො පවතිත්, අල්පෙව්‍ය බව පිණිස පවතිත්, මහෙව්‍ය බව පිණිස නො පවතිත්, සතුට පිණිස පවතිත්, නො සතුට පිණිස නො පවතිත්, ප්‍රච්චේදකය පිණිස පවතිත් ගණසංගණිකාව පිණිස නො පවතිත් වීර්යාරම්භය පිණිස පවතිත්, කුසිත බව පිණිස නො පවතිත්, සුපොෂ්‍ය බව පිණිස පවතිත්, දුෂ්පොෂ්‍ය බව පිණිස නො පවතිත්” යයි යම් දහම් කෙනෙකුන් දැනගන්නහුද, ගෞතමීය, මේ ධර්මය යැ මේ විනය යැ, මේ ශාස්තෘශාසනය යැ” යි ඒ ධර්මයන් දරන්නැ (සලකා ගන්නැ)” යි වදාළසේක.

11. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණන්ට පාමොක් නො උදෙසනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුණිතට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

එ කල්හි කවරකු විසින් හික්ෂුණිතට පාමොක් උදෙසිය යුතු දැ” යි හික්ෂුතට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, හික්ෂුන් විසින් හික්ෂුණිතට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

එ සමයෙහි හික්ෂු මෙහෙණවරට එළැඹ මෙහෙණනට පාමොක් උදෙසත්. “මිනිස්සු මේ මෙහෙණහු මේ හික්ෂුන්ගේ බිරියෝ යැ. මොහු මේ හික්ෂුන්ගේ සොර අඹුවෝ යැ” දැන් මොවුන් සමග අභිරමණය කරන්නාහ යි ලාමක කොට කියත්, නිජු කෙරෙන් අගුණ පතුරුවත්.

අඤ්ඤාසුං ඛො හික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං  
 ඛියනානානං විපාවෙනානං අථ ඛො තෙ හික්ඛු හගවතො එතමඤ්ඤං  
 ආරොචෙසුං. “න හික්ඛවෙ හික්ඛුහි හික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං  
 උද්දිසිතඛං. යො උද්දිසෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි හික්ඛවෙ,  
 හික්ඛුනීහි හික්ඛුනීනං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතුනති.”

හික්ඛුනියො න ජානනති එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසිතඛං.  
 හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ, හික්ඛුහි  
 හික්ඛුනීනං ආචික්ඛිතුං. එවං පාතිමොක්ඛං උද්දිසෙය්‍යාපා”ති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛුනියො ආපනතිං න පටී  
 කරොනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න හික්ඛවෙ හික්ඛුනියා  
 ආපනති න පටිකාතඛං. යා න පටිකරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨං”ති.

හික්ඛුනියො න ජානනති: එවං ආපනති පටිකාතඛං”ති. හගවතො  
 එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ, හික්ඛුහි හික්ඛුනීනං  
 ආචික්ඛිතුං. එවං ආපනතිං පටිකරෙය්‍යාපා”ති.”

අථ ඛො හික්ඛුනං එතද්දිගොසි: තෙන නු ඛො හික්ඛුනීනං  
 ආපනති පටිගග්ගෙතඛං”ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං.  
 “අනුජානාමි හික්ඛවෙ, හික්ඛුහි හික්ඛුනීනං ආපනතිං පටිගග්ගෙතුනති.”

13. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛුනියො රට්ඨකායපි  
 ව්‍යුහෙ”පි සිඛ්ඛාටකෙපි හික්ඛුං පසස්සා පත්තං භූමියං නික්ඛේඤා  
 එකංසං උත්තරාසඛං කරිඤා උක්ඛට්ඨං නිසිදිඤා අඤ්ඤාපිං පග්ග  
 හෙඤා ආපනතිං පටිකරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනානි ඛියනානි  
 විපාවෙනති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං.  
 රත්තං විමානෙඤා ඉදති ඛමාපෙතති”’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං  
 ආරොචෙසුං. “න හික්ඛවෙ හික්ඛුහි හික්ඛුනීනං ආපනති පටිගග්ග  
 හෙතඛං. යො පටිගග්ගෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨං. අනුජානාමි  
 හික්ඛවෙ හික්ඛුනීහි හික්ඛුනීනං ආපනතිං පටිගග්ගෙතුනති.”

හික්ඛුනියො න ජානනති: එවං ආපනති පටිගග්ගෙතඛං”ති.  
 හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ හික්ඛුහි  
 හික්ඛුනීනං ආචික්ඛිතුං. එවං ආපනතිං පටිගග්ගෙය්‍යාපාති.”

භික්ෂු ලාමක කොට කියන, නිත්‍ය කරන අගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ කර්ම ඇසුර. ඉක්බිති ඔහු මෙ පවත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට පාමොක් නො උදෙසියැයුතු. යමෙක් උදෙසන්නේ වී නම් ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. භික්ෂුණින් විසින් භික්ෂුණිනට පාමොක් උදෙසන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

“මෙසේ පාමොක් උදෙසියයුතු යැ”යි මෙහෙණහු නො දනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ පාමොක් උදෙසියයුතු යැ යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

12. එ සමයෙහි මෙහෙණහු ඇවැත්වට පිළියම් නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් ඇවැත්වට පිළියම් නො කළයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් පිළියම් නො කරන්නිද දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ”යි වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැත්වට පිළියම් කටයුතු යැ යි මෙහෙණහු නො දනිත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙසේ ඇවැත්වට පිළියම් කරව යි මෙහෙණනට කියන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

එ කල ‘කවරක්හු විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගත යුතු ද?’යි භික්ෂුනට මෙ සිත විය. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි වදළුසේක.

13. එ සමයෙහි වූ කලි මෙහෙණහු විචියෙහි දි ද, පිරිස් රැස්වන හැනදී ද, මංසන්දියේ දි ද මහණක්හු දක, පාත්‍රය බිම තබා තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්කුටුක වැ හිඳ දෙහොත් මුදුන් තබා ඇවැත්වට පිළියම් කෙරෙත්. (ඇවැත් දෙසක්) මිනිස්සු “මොහු මොවුන් ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය. රූ අවමන් කොට දෑත් කමවනි”යි ලාමක කොට කියත් නිත්‍ය කරත් දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් භික්ෂුණින්ගේ ඇවැත් නො පිළිගතයුතු, යමෙක් පිළිගන්නේද ඒ මහණහට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.

මෙසේ ඇවැත් පිළිගතයුතුයැයි මෙහෙණහු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණුන් විසින් “මෙසේ ඇවැත් පිළිගනිවු යැ”යි මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළුසේක.



14. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනීනං කම්මං න කරියති. එතම්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි. “කෙන නු ඛො භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති? හගවතො එතම්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

15. තෙන ඛො පන සමයෙන කතකම්මා භික්ඛුනියො රට්ඨකායපි<sup>1</sup> වුට්ඨෙහි සිංසාවකෙහි භික්ඛුං පසස්සිතා පනතං භූමියං නික්ඛිපිතා එකංසං උත්තරාසඛං කරිතා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිතා අඤ්ජලිං පග්ග හෙතා ඛමාපෙතති එවං නුත කාතඛන්ධනී මඤ්ඤමානා. මනුස්සා තථෙව උජ්ඣායනති ධියනති විපාවෙතති: ‘ජායායො ඉමා ඉමෙසං. ජාරියො ඉමා ඉමෙසං. රත්තං විමානෙතා ඉද්දති ඛමාපෙතති’ති. හගවතො එතම්ථං ආරොචෙසුං.

“න භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කම්මං කාතඛන්ධං. යො කරෙය්‍යා ආපත්ති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං කම්මං කාතුනති.”

භික්ඛුනියො න ජානතති: ‘එවං කම්මං කාතඛන්ධනී’. හග වතො එතම්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං ආචික්ඛිතුං ‘එවං කම්මං කරෙය්‍යාපා’ති.

16. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො සඤ්ඤාමානා භණ්ඩනජාතා කලහජාතා විවාදපනතා අඤ්ඤාමඤ්ඤං මුඛසත්තිභි විතුදනති<sup>2</sup> විහරතති. න සකෙසානති තං අධිකරණං වූපසමෙතුං හගවතො එතම්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතුනති.”

17. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිච්ඡයමානො දිස්සන්ති භික්ඛුනියො කම්මස්සන්තායො<sup>3</sup>පි ආපත්තිගාමිනියොපි. භික්ඛුනියො එවමානංසු: “සාධු හතෙත අය්‍යාව භික්ඛුනීනං කම්මං කරොන්තු අය්‍යාව භික්ඛුනීනං ආපත්තිං පටිගණ්හන්තු. එවං හි හගවතා පඤ්ඤන්තං. “භික්ඛුනි භික්ඛුනීනං අධිකරණං වූපසමෙතඛන්ති.’ හගවතො එතම්ථං ආරොචෙසුං.

1. රට්ඨකායපි. - මජ්ඣිම.

2. විතුදනතා - විසිදු.

14. එ සමයෙහි වනාහි “මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කරනු ලැබේ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදැනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

එ කල කවරකු විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කළයුතු ද?”යි භික්ෂුනට මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදැනිමි”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක.

15. එ සමයෙහි වනාහි කරන ලද විනයකම් ඇති මෙහෙණහු විරියෙහි දී ද පිරියෙහි ද මංසන්දියෙහි ද මහණකු දැක, පාත්‍රය බිම තබා, තනිපට සිවුර එකස් කොට උත්කුටුක වැහිද, දෙහොත් මුදුන් තබා, ‘මෙසේ කළයුතු වනැ’ යි සලකන්නෝ කමවත්. මිනිස්සු පළමු සේ ම “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොරබිරියෝ ය, රාත්‍රියෙහි අවමන් කොට දෑන් කමවති” යි ලාමක කොට කියත්, නිකු කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ.

“මහණෙනි, මහණුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම නො කළයුතු. යමෙක් කරන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්ම කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදළසේක.

විනයකර්ම මෙසේ කළයුතු යැ” යි මෙහෙණහු නො දත්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙසේ කර්ම කරව යි භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට කියා දෙන්නට අනුදැනිමි” යි වදළසේක.

16. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණහු සහමැද හටගත් හණ්ඩන ඇත්තෝ, හටගත් කලහ ඇත්තෝ, විවාදයට බටුවෝ, උණුන් මුඛ නැමති අඛයවියෙන් උණුන් විදුමින් වෙසෙත්. ඒ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නට අනුදැනිමි” යි (භාග්‍යවතුන් වහන්සේ) වදළසේක.

17. එ සමයෙහි මහණහු මෙහෙණන් ගේ අධිකරණ සන්තිද්‍රවත්, ඒ අධිකරණ විනිසනු ලබන කල්හි කර්මයට පැමිණියා වූ ද, ඇවැත් පැමිණියා වූ ද මෙහෙණහු දක්නා ලැබෙත්. මෙහෙණහු මෙසේ කීහ: “වහන්ස, යාවිකු කරමිහ. ආයුර්‍යෝ ම මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගනිත්වා. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණන්ගේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවිය යුතු” යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදරන ලද්දේ යැ” යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනිනං කමං ආරොපෙකා භික්ඛුනිනං නියායාදෙකං, භික්ඛුනිහි භික්ඛුනිනං කමං කාකං. භික්ඛුහි භික්ඛුනිනං ආපකතිං ආරොපෙකා භික්ඛුනිනං නියායාදෙකං, භික්ඛුනිහි භික්ඛුනිනං ආපකතිං පටිගග්ගෙකුනති”.

18. තෙන ඛො පන සමයෙන උපුලචණ්ණය භික්ඛුනියා අනෙතවාසීනි භික්ඛුනි සත්ත වස්සානි හගවනනං අනුබ්බං භොති විනයං පරියාපුණ්ණී. තස්සා මුට්ඨස්සතිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සති. අසෙසාසි ඛො සා භික්ඛුනි හගවා කිර සාවස්ථිං ගතකු කාමො’ති. අථ තස්සා භික්ඛුනියා එතදභොසි: අහං ඛො සත්ත වස්සානි හගවනනං අනුබ්බං විනයං පරියාපුණ්ණී. තස්සා මෙ මුට්ඨස්සතිනියා ගහිතො ගහිතො මුස්සති. දුක්ඛරං ඛො පන මාතුගාමෙන යාවජ්චං සතථාරං අනුබ්බංකුං. කථන්තූ ඛො මයා පටිපජ්ජි තබ්බන්ති?. අථ ඛො සා භික්ඛුනි භික්ඛුනිනං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොචෙසුං. භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුහි භික්ඛුනිනං විනයං වාවෙකුනති.”

පඨම භාණවාරං.

“මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට විනයකර්මය නංවා මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ විනයකර්මය කරන්නට මෙහෙණනට පවරන්නට ද භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට ඇවැත් නංවා මෙහෙණන් විසින් මෙහෙණන්ගේ ඇවැත් පිළිගන්නට මෙහෙණනට පවරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

18. එසමයෙහි වනාහි උපුල්වන් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් විනය පුහුණු කරන්නී සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියා ය. නටුවා වූ සිහි ඇති ඇය විසින් උගත් උගත් දැ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවරට වඩිනු කැමැතිසේකැ යි ඔ ඇසුවා ය. (ඇයට අසන්නට ලැබිණ). එවිට එ මෙහෙණට මෙ සිත විය. “මම වූ කලී විනය උගන්නීම සත් වසක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පසුපස ගියෙමි. නටුවා වූ සිහි ඇති ඒ මා උගත් උගත් දැ නැසෙයි (සිහි නැති ව යෙයි). මාගමක විසින් යවදිප ගාස්තාන් වහන්සේ පසුපස යනු දුෂ්කර ය. කෙසේ නම මා විසින් පිළිපැද්දයුතු ද” යි ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ මෙහෙණනට මෙ පවත් සැලකලා ය, මෙහෙණහු වහණුනට එ පවත් සැලකළහ. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් දැන්නූහ. “මහණෙනි, භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට විනය කියවන්නට (උගන්වන්නට) අනුදනිමි” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

පළමු බ්‍රහ්මවර යි.

19. අප්ථං ඛො භගවා වෙසාලියං යථාභිරන්තං විහරිත්වා යෙන සාවඤ්ඤි තෙන වාරිකං පක්කාමි. අනුපුඤ්ඤන වාරිකං චරමානො යෙන සාවඤ්ඤි තදවසරී. තත්ත සුදං භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනාපටිඤ්ඤස්ස ආරාමෙ.

20. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛු හික්ඛුනියො කදදුමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානති ‘අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජේෂ්ඨස්සානති.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සං. “න හික්ඛවෙ හික්ඛුනා හික්ඛුනියො කදදුමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානති. යො ඔසිඤ්ඤෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛපස්ස. අනුජානාමි. හික්ඛවෙ තස්ස හික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුනති.”

අප්ථං ඛො හික්ඛුනං එතදගොසි: ‘කිනත්ත ඛො දණ්ඩකමමං කාතඤ්ඤානති.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සං. “අවන්දියො සො හික්ඛවෙ හික්ඛු හික්ඛුනිසංඝොන කාතඤ්ඤානති.”

21. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා හික්ඛු කායං විවරිත්වා හික්ඛුනිනං දසෙස්සනති, ඌරුං විවරිත්වා හික්ඛුනිනං දසෙස්සනති, අඛණ්ඩානං විවරිත්වා හික්ඛුනිනං දසෙස්සනති, හික්ඛුනියො ඔභාසනති, හික්ඛුනිහි සද්ධිං සමපයොජෙතති ‘අප්පෙවනාම අමෙහස්ස සාරජේෂ්ඨස්සානති.’ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සං.

“න හික්ඛවෙ හික්ඛුනා කායො විවරිත්වා හික්ඛුනිනං දසෙස්සනති. න ඌරුං විවරිත්වා හික්ඛුනිනං දසෙස්සනති. න අඛණ්ඩානං විවරිත්වා හික්ඛුනිනං දසෙස්සනති. න හික්ඛුනියො ඔභාසෙතති. න හික්ඛුනිහි සද්ධිං සමපයොජෙතති. යො සමපයොජෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛපස්ස. අනුජානාමි හික්ඛවෙ තස්ස හික්ඛුනො දණ්ඩකමමං කාතුනති.”

අප්ථං ඛො හික්ඛුනං එතදගොසි කිනත්ත ඛො දණ්ඩකමමං කාතඤ්ඤානති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙස්සං. “අවන්දියො සො හික්ඛවෙ හික්ඛු හික්ඛුනිසංඝොන කාතඤ්ඤානති.”

19. එ කලා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල් පුර කැමැති තාක් වැසූ සැවැත් නුවර බලා සැරි සරා වැඩිසේක. පිළිවෙළින් සැරි සරා වඩනාසේක්. සැවැත්නුවරට පැමිණ වදළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ සැවැත් නුවර දෙවරම් නම් වූ අනෙපිඩු සිටුහුගේ අරමැ වැඩ වසනසේක.

20. එ සමයෙහි වනාහි සවැගි මහණහු “අප කෙරෙහි මොවුන් ඇලෙනොත් මැනවැ” යි සිතා මෙහෙණනට මඩදිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මහණහු විසින් මෙහෙණනට මඩදිය ආදිය නො ඉස්සායුතු. යමෙක් ඉස්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඩුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

එ කලා මහණනට මෙ සිත විය: ‘කිනම් දඩුවමක් කළයුතු ද?’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණහු හික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුන්තෙක් කළයුතු යැ” යි වදළසේක.

21. එ සමයෙහි සවැගි මහණහු ‘මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලුණොත් මැනවැ’ යි සිතා සිය කය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, කළවය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, අංගජාතය විවෘත කොට මෙහෙණනට දක්වත්, මෙහෙණනට මෙපුට්‍තධර්ම නිශ්ශ්‍රිත වචන කියත්, මෙහෙණන් හා සමඟ (පුරුෂයන් අසද්ධම්යෙන්) යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ.

“මහණෙනි, මහණහු විසින් කය විවර කොට මෙහෙණනට නො දැක්වියයුතු, කළව විවරකොට මෙහෙණනට නො දැක්වියයුතු, අංගජාතය විවර කොට මෙහෙණනට නො දැක්වියයුතු, මෙහෙණනට මෙවුන්දම් නිසි බස් නො කියායුතු, මෙහෙණන් හා අනුන් නො යෙදවියයුතු, යමෙක් එසේ යොදවන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ යැ. මහණෙනි, ඒ මහණහට දඩුවම් කරන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

“කවර නම් දඩුවමක් කළයුතු ද?” යි හික්ෂුනට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ මහණ හික්ෂුණි සංඝයා විසින් නො වැන්දසුන්තෙක් කළ යුතු යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදළසේක:

22. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො භික්ඛු කදදමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානි ‘අප්පෙවනාම අලෙහස්ස සාරජෙජය්‍යුනති.’ හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. න භික්ඛුවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛු කදදමොදකෙන ඔසිඤ්ඤානෙබ්බා. යා ඔසිඤ්ඤායා ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ තස්සා භික්ඛුනියා දණ්ඩකමං කාතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි “කිනන්ත ඛො දණ්ඩකමං කාතුබ්බනති.” හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ආචරණං කාතුනති.”

ආචරණං කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

23. පෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො කායං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනති. එනං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනති. උභරුං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනති. අඛංගජායං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනති. භික්ඛු ඔහාසෙනති. භික්ඛුහි සද්ධිං සමපයොජෙනති. ‘අප්පෙවනාම අලෙහස්ස සාරජෙජය්‍යුනති. හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. “න භික්ඛුවෙ භික්ඛුනියා කායො විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනතෙබ්බා, න එනං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනතෙබ්බං, න උභරුං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනතෙබ්බා, න අඛංගජායං විචරිතවා භික්ඛුනං දසෙසනතෙබ්බං, න භික්ඛු ඔහාසිතෙබ්බා, න භික්ඛුහි සද්ධිං සමපයොජෙනතෙබ්බං. යා සමපයොජෙය්‍යා ආපනති දුක්ඛකට්ඨං. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ තස්සා භික්ඛුනියා දණ්ඩකමං කාතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි ‘කිනන්ත ඛො දණ්ඩකමං කාතුබ්බනති. හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ආචරණං කාතුනති. ආචරණං කතෙ න ආදියනති. හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. “අනුජානාමි භික්ඛුවෙ ඔවාදං යපෙතුනති.”

අථ ඛො භික්ඛුනං එතදහොසි ‘කප්පති නු ඛො ඔවාදයපිතාය භික්ඛුනියා සද්ධිං උපොසපො කාතුං න නු ඛො කප්පති”ති. හගවතො එතමන් ආරොවෙස්සු. “න භික්ඛුවෙ ඔවාදයපිතාය භික්ඛුනියා සද්ධිං උපොසපො කාතුබ්බෙබ්බා යාව න තං අධිකරණං වූපසන්නං හොති”ති.

22. එ සමයෙහි වනාහි සච්ඡායා මෙහෙණෝ “මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙතොත් මැනවැ” යි සිතා මහණුන්ට මඩදිය ඉසිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් මහණෙක් මඩදියෙන් නො ඉස්සැයුතු, යම් මෙහෙණක් ඉස්නි ද ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, ඇයට දඬුවම් කළයුතු යැ යි වදළසේක.

‘කිනම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට (වෙහෙරට පිවිසීම වළක්වන්නට) අනුදැනිමි” යි වදළසේක.

ආවරණය කළ කලා එය නො ගනිත් (නො සලකත්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදය තබන්නට (අවවාද කිරීම අත්හරන්නට) අනුදැනිමි” යි වදළසේක.

23. එ සමයෙහි සච්ඡායා මෙහෙණහු මොවුන් අප කෙරෙහි ඇලෙතොත් මැනවැ යි ‘මොහු අප කෙරෙහි ඇලෙන්නාහු නම් මැනවැ’ යි සිතා මහණුන්ට කය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට තන විවරා දක්වත්, මහණුන්ට කළව විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට අඛණ්ඩය විවර කොට දක්වත්, මහණුන්ට මෙටුනඩම් නිශ්චිත වචන කියත්, මෙහෙණන් මහණුන් හා යොදවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් භික්ෂුන්ට කය විවරකොට නො දක්වියැයුතු, තන විවර කොට නො දක්වියැයුතු, කළව විවර කොට භික්ෂුන්ට නො දක්වියැයුතු, අඛණ්ඩය විවර කොට නො දක්වියැයුතු, භික්ෂුන්ට මෙවුන් දම් නිසි බස් නො බිණියැයුතු ස්ත්‍රීන් මහණුන් හා නො ගැළපියැයුතු. යම් මෙහෙණක් ස්ත්‍රීන් මහණුන් හා ගළපන්නී නම් ඇයට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය. මහණෙනි, ඒ මෙහෙණට දඬුවම් කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදළසේක.

එ කල ‘කවර නම් දඬුවමක් කළයුතු ද?’ යි මහණුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ආවරණ කරන්නට අනුදැනිමි” යි වදළසේක. ආවරණ කළ කල්හි නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබන්නට (ධ්‍යා දීම අත්හරින්නට) අනුදැනිමි” වදළසේක.

එ කල “තබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණ හා පොහෝ කරන්නට කැප වේ ද නො වේ ද?” යි භික්ෂුන්ට මෙ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ අධිකරණය සන්නිද්‍යා තෙක් තබන ලද අවවාද ඇති මෙහෙණක හා පොහෝ, නො කළයුතු යැ” යි වදළසේක.



24. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා උද්ධි ඔවාදං යපෙනවා වාරිකං පක්කාමි. හික්කුනියො උජ්ඣායනාහි බියනාහි විපාවෙනාහි: කථං හි නාම අයො උද්ධි ඔවාදං යපෙනවා වාරිකං පක්කමිස්සති?ති. හගවතො එතමතථං ආරොචෙසුං. “න හික්කවෙ ඔවාදං යපෙනවා වාරිකා පක්කමිතබ්බා යො පක්කමෙයා ආපතති දුක්කටස්සා”ති.

25. තෙන ඛො පන සමයෙන බාලා අව්‍යක්ඛා ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොචෙසුං. “න හික්කවෙ බාලෙන අව්‍යක්ඛෙන ඔවාදෙ යපෙනබ්බා. යො යපෙයා ආපතති දුක්කටස්සාති.

26. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කු අව්‍යච්ඡස්මි අකාරණෙ ඔවාදං යපෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොචෙසුං. “න හික්කවෙ අව්‍යච්ඡස්මි. අකාරණෙ ඔවාදෙ යපෙනබ්බා. යො යපෙයා ආපතති දුක්කටස්සා”ති.

27. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කු ඔවාදං යපෙනවා විනිව්ඡයා න දෙනති. හගවතො එතමතථං ආරොචෙසුං. “න හික්කවෙ ඔවාදං යපෙනවා විනිව්ඡයො න දනබ්බා. යො න දදෙයා ආපතති දුක්කටස්සා”ති.

28. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කුනියො ඔවාදං න ගව්ඡනති. හගවතො එතමතථං ආරොචෙසුං: “න හික්කවෙ හික්කුනියා ඔවාදෙ නගනතබ්බා. යා න ගව්ඡෙයා යථාධම්මො කාරෙතබ්බා”ති.

29. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො හික්කුනිසම්බ්බො ඔවාදං ගව්ඡති. මනුස්සා උජ්ඣායනාහි බියනාහි විපාවෙනාහි: “ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං, ඉද්දනි ඉමා ඉමෙහි සඤ්ඤා අභිරමිස්සනති”ති. හගවතො එතමතථං ආරොචෙසුං. “න හික්කවෙ සබ්බෙන හික්කුනිසම්බ්බෙන ඔවාදෙ ගනතබ්බා. ගව්ඡෙයා වෙ ආපතති දුක්කටස්ස. අනුජානාමි හික්කවෙ චතුහි පඤ්ඤාහි හික්කුනිහි ඔවාදං ගතතුනති.

24. එ සමයෙහි වූ කළි උද්භි තෙරණුවෝ අවවාද තබා සැරිසරා වැඩියහ. “කෙසේ නම් උද්භි ආයතියන් වහන්සේ අවවාද තබා සැරිසරා වඩනාසේක් ද?” යි මෙහෙණහු ලාමක කොට කියත්, දෙස් නහත්, අගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා වාරිකා නො කළයුතු. යමෙක් සැරිසරා යන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

25. එ සමයෙහි අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අඤ්ඤා වූ අව්‍යක්ත වූ මහණහු විසින් (මෙහෙණනට) අවවාද නො තැබියැයුතු. යමෙක් තබන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

26. එ සමයෙහි මහණහු අවස්තුයෙහි අකාරණයෙහි (මෙහෙණනට) අවවාද තබත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවස්තුවෙහි අකාරණයෙහි අවවාද නො තැබියැයුතු වේ. යමෙක් එසේ අවවාද තබන්නේ නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

27. එ සමයෙහි මහණහු (මෙහෙණනට) අවවාද තබා, විනිශ්චය නො දෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාද තබා විනිශ්චය නො දියැයුතු නො වේ. යමෙක් විනිශ්චය නො දෙන්නේ ද ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වන්නේ යැ” යි වදළසේක.

28. එ සමයෙහි වනාහි මෙහෙණහු අවවාද ලබනු සඳහා නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවවාද ලබනු (පිණිස) නො ම නො යැයුතු. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී ද ඇයට ධර්මය වූ පරිදි දඬුවම් කළයුතු” යැ යි වදළසේක.

29. එ සමයෙහි සියලු භික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනුවට යෙයි. මිනිස්සු “මොහු මොවුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මොවුන්ගේ සොර බිරියෝ ය දැන් මොහු මොවුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නාහ” යි ලාමක කොට කියත්, නිජු කෙරෙත්, නුගුණ පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, සියලු භික්ෂුණි සංඝයා අවවාද ලබනුව නො යැයුතු, ඉදින් යන්නේ නම් දුකුළා ඇවැත් වන්නේ ය, මහණෙනි, සතර නමක් හෝ පස් නමක් මෙහෙණන් විසින් අවවාද ලබනුවට යන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

30. තෙන ඛො පන සමයෙන චතරොසො පඤ්ච භික්ෂුනියො ඔවාදං ගව්ඡන්ති. ඔනුසංසා තපෙව උජ්ඣායනති ඛියනති විපා චෙතති 'ජායායො ඉමා ඉමෙසං, ජාරියො ඉමා ඉමෙසං ඉදති ඉමා ඉමෙති සග්ගිං අභිරමිසසනති'ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ චතුභි පඤ්චභි භික්ෂුනීභි ඔවාදෙ ගතතඛෙබ්බා. ගව්ඡය්‍යුං වෙ ආපනති දුක්ඛටසසං. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දෙව තිසෙසා භික්ෂුනියො ඔවාදං ගතතුං. එකං භික්ෂුං උපසංඛමිත්වා එකංසං උතතරාසංගං කරිත්වා පාදෙ වන්දිත්වා උක්කුටිකං නිසිදිත්වා අඤ්ජලිමපගගහෙත්වා එවමසං වචනියො භික්ෂුනීසංඛෙසා අයා, භික්ෂුසංඛෙසං පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසංඛමනඤ්ඤා යාවති. උහතු කිර අයා, භික්ෂුනී සංඛෙසා ඔවාදුපසංඛමනනති.

තෙන භික්ෂුනා පාතිමොක්ඛද්දෙසකො භික්ෂු උපසංඛමිත්වා එවමසං වචනියො: 'භික්ෂුනී සංඛෙසා භනෙන භික්ෂුසංඛෙසං පාදෙ වන්දති ඔවාදුපසංඛමනඤ්ඤා යාවති. උහතු කිර භනෙන භික්ෂුනී සංඛෙසා ඔවාදුපසංඛමනනති.' පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තඛෙබ්බා. "අඤ්ඤා භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො"ති. සචෙ හොති කොච භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තඛෙබ්බා: "ඉස්සන්තාමො භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො. නං භික්ෂුනීසංඛෙසා උපසංඛමතු"ති. සචෙ න හොති කොච භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තඛෙබ්බා: කො ආයජමා උසංභති භික්ෂුනියො ඔවදිතුනති?

සචෙ කොච උසංභති භික්ෂුනියො ඔවදිතුං, සො ච හොති අට්ඨගඛෙහි සමන්තාගතො සම්මතතිත්වා වත්තඛෙබ්බා: "ඉස්සන්තාමො භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො. නං භික්ෂුනීසංඛෙසා උපසංඛමතු"ති. සචෙ න කොච උසංභති භික්ෂුනියො ඔවදිතුං පාතිමොක්ඛද්දෙසකෙන වත්තඛෙබ්බා: නඤ්ඤා කොච භික්ෂු භික්ෂුනොවාදකො සම්මතො. පාසාදිකෙන භික්ෂුනී සංඛෙසා සමාදෙතු"ති.

31. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂු ඔවාදං න ගණන්ති. භගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. 'න භික්ඛවෙ ඔවාදෙ න ගණන්තඛෙබ්බා යො න ගණන්තා ආපනති දුක්ඛටසසා'ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ෂු බාලො. හොති නං භික්ෂුනියො උපසංඛමිත්වා එතදවොදිං: ඔවාදං අයා ගණන්ති.

30. එ සමයෙහි මෙහෙණහු යතර දෙනෙක් පස් දෙනෙක් අවවාද ලබනු පිණිස යෙත්. මිනස්සු “මොහු මේ මහණුන්ගේ බිරියෝ ය, මොහු මේ මහණුන්ගේ සොර අසුවෝ ය, දැන් මොහු මේ මහණුන් හා කාමාස්වාදයෙහි ඇලෙන්නෝ යැ” යි පළමු සේට ලාමක කොට කියත්, නිත්‍ය කෙරෙත්, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් සතර දෙනකුත් පස් දෙනකුත් අවවාද ලබනුවට නො යා යුතු. එසේ යන්නාහු වෙත් නම් ඔවුන්ට දුකළා ඇවැත් වන්නේ ය. මෙහෙණන් දෙ නමක් තුන් නමක් අවවාද පිණිස යන්නට අනුදන්මි. එක් මහණකු කරා එළැඹ, තනිපට සිවුර එකස් කොට (පෙරෙවැ) පා වැද, උත්කුටුක වැ හිද, දෙහොත් මුදුන් තබා, “ආයාහීන් වහන්ස, භික්ෂුණි සංඝ තෙම භික්ෂු සංඝයාගේ පා වදී. අවවාද ලබනුවට එළැඹීම ද යදී. ආයාහීන් වහන්ස, භික්ෂුණි සංඝ තෙම අවවාද ලබනු සඳහා එළැඹීම ලබාවා” යි මෙසේ කියා යුතු වන්නේ ය. ඒ මහණහු විසින් පාමොක් උදෙසන මහණකු කරා එළැඹ “වහන්ස, භික්ෂුණි සංඝ තෙම සබ්බයාගේ පා වදී. අවවාද සඳහා එළැඹීම ද යදී. වහන්ස, භික්ෂුණි සබ්බ තෙම අවවාද පිණිස එළැඹීම ද ලබාවා” යි මෙසේ කියා යුතු.

පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සබ්බ සමුච්ඡෙද වූ මහණෙක් ඇද්ද?” යි පිළිවිසියා යුතු. ඉදින් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නකු වශයෙන් සමුච්ඡෙද කිසියම් මහණෙක් වී නම්, පාමොක් උදෙසුවා විසින් “මේ නම් මහණ භික්ෂුනොවාදක විසින් සමුච්ඡෙද යැ. ඔහු කරා භික්ෂුනොවාදක සමුච්ඡෙදය ලත් මහණ එළැඹේවා” යි කියා යුතු. ඉදින් භික්ෂුනොවාදක සමුච්ඡෙදය ලත් කිසිදු මහණෙක් නො වී නම් පාමොක් උදෙසුවා විසින් “කවර නම් ආයුෂ්මත් කෙනෙක් මෙහෙණනට අවවාද කරන්නට සමත් වෙත් ද?” යි විචාළ යුතු.

ඉදින් කිසි මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් වන්නේ නම් හේ අටහින් සමත්විත වී නම්, ඔහු සමුච්ඡෙද කොට, “මෙනම් මහණ භික්ෂුනොවාදක විසින් සමුච්ඡෙද යැ. ඔබ කරා භික්ෂුණි සබ්බ තෙමේ එළැඹේවා” යි කියා යුතු. ඉදින් කිසි දු මහණෙක් මෙහෙණනට ඔවා දෙන්නට සමත් නො වී නම්, ‘භික්ෂුනොවාදක’ යැ යි සමුච්ඡෙද කිසි දු මහණෙක් මෙහි නැත, භික්ෂුණි සබ්බ තෙමේ ප්‍රසාද එළවන ගුණයෙන් එය සම්පාදනය කෙරේවා” යි කියා යුතු.

31. එ සමයෙහි මහණහු භික්ෂුනොවාදක සමුච්ඡි නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සම්මතිය නො පිළිගත යුතු නො වේ. යමෙක් නො පිළිගන්නේ ද ඔහුට දුකළා ඇවැත් වන්නේ” යැ යි වදාළ සේක.

එ සමයෙහි එක්තරා අව්‍යක්ත මහණෙක් වෙයි. ඔහු කරා මෙහෙණහු එළැඹ “ආයාහීන් වහන්ස, භික්ෂුනොවාදය පිළිගත මැනැවැ” යි කීහ.

“අහං හි භගිනී, බාලො. කථාහං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. ගණ්හාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං ‘භික්ඛුනි භික්ඛුනිනං ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො’ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙකා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

32. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණ්හාමි”ති. “අහං හි භගිනී ගිලානො. කථාහං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං. යපෙකා බාලං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙකා බාලං යපෙකා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

33. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගමිකො හොති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා ගණ්හාමි”ති. “අහං හි භගිනී, ගමිකො. කථාහං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං. යපෙකා බාලං යපෙකා ගිලානං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ යපෙකා බාලං යපෙකා ගිලානං යපෙකා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදං ගහෙතුනති”.

34. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අරඤ්ඤ විහරති. තං භික්ඛුනියො උපසඤ්ඤාමිතො එතදවොචුං. “ඔවාදං අයා, ගණ්හාමි”ති. “අහං හි භගිනී, අරඤ්ඤ විහරාමි කථාහං ඔවාදං ගණ්හාමි”ති. “ගණ්හාහයා ඔවාදං. එවං හි භගවතා පඤ්ඤානං. යපෙකා බාලං යපෙකා ගිලානං යපෙකා ගමිකං අවසෙසෙහි ඔවාදෙ ගහෙතබ්බො”ති.

භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙන භික්ඛුනා ඔවාදං ගහෙතුං සංකෙතඤ්ඤි කාතුං අනු පටිගරිසාමි”ති.

“බිහිනිය, මම නොදන්නෙකිමි, මම කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. භික්ෂුන් විසින් මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද්දේ” යි ඔ කීවා ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා හැර සෙසු භික්ෂූන් විසින් භික්ෂුනොවාදක සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

32. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වේ. මෙහෙණහු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුනොවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බිහිනියෙනි, මම ගිලන්මි. කෙසේ මම අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්න. ‘අව්‍යක්තයා හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ’ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද්දේ” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළාහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාද සමමතිය පිළිගන්නට අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

33. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමනෙක යෙදුණේ විය: මෙහෙණහු ඔහු වෙත එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, භික්ෂුනොවාද සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “නැගැණියෙනි, මම ගමිකයෙමි. එ හෙයින් කෙසේ නම්, මෙහෙණනට අවවාද කිරීමේ කායතිය බාරගනිමි ද?” හේ කී ය. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගත මැනව, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද්දේ” යි කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු යැ” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක.

34. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වෙනෙහි වෙසෙයි. මෙහෙණහු ඔහු කරා එළඹ, “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ” යි කීහ. “බුහුනැණියෙනි, මම වෙනෙහි වෙසෙමි. කෙසේ නම් අවවාදක සමමතිය පිළිගනිමි ද?” යි හේ කීව. “ආයතීන් වහන්ස, අවවාදක සමමතිය පිළිගන්නැ. ‘අව්‍යක්තයා ද ගිලනා ද ගමිකයා ද හැර සෙසු සඬුන් විසින් අවවාදක සමමතිය පිළිගතයුතු’ යැ යි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවන ලද්දේ” යි මෙහෙණහු කීහ.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකළහ. “මහණෙනි, වනවැසි මහණ විසින් භික්ෂුනොවාදක සමමතිය පිළිගන්නට ද අයෝ තැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි මෙ තැන දී අවවාද කරන්නෙමි යි අවවාද කරන තැන පිළිබඳ සංකෙතයක් කරන්නට ද අනුදනිමි” යි වදාළසේක.

35. තෙන ඛො පන සමයෙන හිංකු ඔවාදං ගහෙතා න ආරොචෙතාති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න හිංකාවෙ ඔවාදෙ න ආරොචෙතෙති. යො න ආරොචෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසො”ති.

36. තෙන ඛො පන සමයෙන හිංකු ඔවාදං ගහෙතා න පච්චාහරතාති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න හිංකාවෙ ඔවාදෙ න පච්චාහරෙති. යො න පච්චාහරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසො”ති.

37. තෙන ඛො පන සමයෙන හිංකුනියො සංකෙතං න උච්ඡන්ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න හිංකාවෙ හිංකුනියා සංකෙතං න ගතෙති. යා න ගමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසො”ති.

38. තෙන ඛො පන සමයෙන හිංකුනියො දිසාති කාය-බන්ධනාති ධාරෙතාති. තෙහෙව ඵාසුකෙ නමෙතාති. මනුස්සා උජ්ඣායතාති ඛියතාති විපාවෙතති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගි-නියො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න හිංකාවෙ හිංකුනියා දිසං කායබන්ධනං ධාරෙතෙති. යා ධාරෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසො. අනුජානාමි හිංකාවෙ හිංකුනියා ඵකපරියාකතං කායබන්ධනං. න ච තෙන ඵාසුකා නමෙතෙති. යා නමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසො”ති.

39. තෙන ඛො පන සමයෙන හිංකුනියො විලිච්චෙන පට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙතාති, වම්මපට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙතාති, දුස්සපට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙතාති, දුස්සචෙණියා ඵාසුකෙ නමෙතාති, දුස්සචට්ටියා ඵාසුකෙ නමෙතාති, චොළපට්ටෙන ඵාසුකෙ නමෙතාති, චොළචෙණියා ඵාසුකෙ නමෙතාති, චොළචට්ටියා ඵාසුකෙ නමෙතාති, සුත්තචෙණියා ඵාසුකෙ නමෙතාති, සුත්තචට්ටියා ඵාසුකෙ නමෙතාති. මනුස්සා උජ්ඣායතාති ඛියතාති විපාවෙතති: ‘සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමභොගි-නියො’ති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න හිංකාවෙ හිංකුනියා විලිච්චෙන පට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතෙති, න වම්මපට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතෙති, න දුස්සපට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතෙති, න දුස්සචෙණියා ඵාසුකා නමෙතෙති, න දුස්සචට්ටියා ඵාසුකා නමෙතෙති, න චොළපට්ටෙන ඵාසුකා නමෙතෙති, න චොළචෙණියා ඵාසුකා නමෙතෙති, න චොළචට්ටියා ඵාසුකා නමෙතෙති, න සුත්තචෙණියා ඵාසුකා නමෙතෙති, න සුත්තචට්ටියා ඵාසුකා නමෙතෙති. යා නමෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛංසොති.

35. එ සමයෙහි භික්ෂු අවවාදක සමෙති ය පිළිගෙන ආරොවනය නො කරන් (නො දන්වන්). භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත සැලකළහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගෙන ආරොවනය නො කොට නො සිටියයුතු ය. යමෙක් ආරොවනය නො කරන්නේ වී නම්, ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදාළසේක.

36. එ සමයෙහි මහණහු අවවාදක සමෙති ය පිළිගෙන ඒ බව පෙරළා නො සැල කරන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, අවවාදක සමමතිය පිළිගත් බව පෙරළා නො ම නො දන්වියයුතු. යමෙක් නො දන්වා නම් ඔහුට දුකුළා ඇවැත් වේ” යැ යි වදාළසේක.

37. එ සමයෙහි මෙහෙණෝ සලකුණු කළ තැනට නො යෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය විසින් සලකුණු කළ තැනට නො යැමි නො කළයුතු යි. යම් මෙහෙණක් නො යන්නී නම් (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදාළසේක.

38. එ කල්හි මෙහෙණෝ දිග කාබහන් දරන්, එයින් ම ඉළ ඇට නමත්, ‘කාමභොගී ගැහැණුන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු උමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් දිගු කාබහන් නො දැරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණට එක් වෙළුම් පටෙකින් යුත් කාබහන අනුදන්මි. එයින් ඉළ ඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදාළසේක.

39. එ සමයෙහි මෙහෙණෝ මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නමති, සම්පටින් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නමති, සුදුරෙදි වැටියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, කසාවත් රෙදිවැටින් ඉළඇට නමති, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නමති, හුවැටින් ඉළඇට නමන්. ‘ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු උමු කොට සිතති, නුගුණ කියත්, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මොළොක් උණපතුරෙන් කළ පටියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සම්පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි පටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, සුදුරෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදිපටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, කසාවත් රෙදි වැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවෙණියෙන් ඉළඇට නො නැමියයුතු, හුවැටින් ඉළඇට නො නැමියයුතු. යම් මෙහෙණක් නමා ද (ඇයට) දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදාළසේක.



40. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛුනියො අට්ඨිලෙලන ජසනං සංසාපෙනති, ගොහනුකෙන ජසනං කොට්ඨාපෙනති, හස්තං කොට්ඨාපෙනති, හස්තකොච්ඡං කොට්ඨාපෙනති සාදං කොට්ඨාපෙනති, පාදකොච්ඡං කොට්ඨාපෙනති, උග්ගං කොට්ඨාපෙනති. මුඛං කොට්ඨාපෙනති, දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අට්ඨිලෙලන ජසනං සංසාපෙනතිං -පෙ- න දන්තමංසං කොට්ඨාපෙනතිං. යා කොට්ඨාපෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති.

41. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛුනියො මුඛං ආලිමෙන්නති, මුඛං උමමද්දෙනති, මුඛං වුණ්ණෙනති, මනෝසිලිකාය මුඛං ලඤ්ඤෙනති, අභිගරාගං කරොනති, මුඛරාගං කරොනති, අභිගරාගමුඛරාගං කරොනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා මුඛං ආලිමිත්තතිං, න මුඛං උමමද්දෙනතිං, න මුඛං වුණ්ණෙනතිං, න මනෝසිලිකාය මුඛං ලඤ්ඤෙනතිං, න අභිගරාගො කාතබ්බො, න මුඛරාගො කාතබ්බො, න අභිගරාගමුඛරාගො කාතබ්බො, යා කරෙය්‍ය<sup>1</sup> ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති.

42. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බඤ්ඤියා භික්ඛුනියො අවඛං කරොනති, විසෙසකං කරොනති, ඔලොකනකෙන ඔලොකෙනති, සාලොකෙ තිට්ඨනති, නව්වං<sup>2</sup> කාරාපෙනති, වෙසිං උට්ඨාපෙනති, පානාගාරං යපෙනති, සුනං යපෙනති. ආපණං පසාරෙතති. වඩ්ඪිං පයොජෙතති, වාණිජ්ජං පයොජෙතති, දසං උපට්ඨාපෙනති, දසිං උපට්ඨාපෙනති. කම්මකාරං උපට්ඨාපෙනති. කම්මකාරීං උපට්ඨාපෙනති, තීරවජානගතං උපට්ඨාපෙනති, හරීතකපක්කිකං පක්ඛිණනති, නමකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: සෙය්‍යථාපි ගිහීකාමභොගිනියොති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා අවඛං කාතබ්බං. -පෙ- න නමකං ධාරෙතතිං. යා ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්සා"ති.

1. කරෙය්‍ය - මජ්ඣං.

2. සත්ඵං - මජ්ඣං.

40. එ සමයෙහි මෙහෙණේ ගවයන්ගේ කෙණ්ඩා ඇටයෙන් කටි පෙදෙස (තුනටිය පෙදෙස) අතුල්ලනි, ගවයන්ගේ හනු ඇටයෙන් කටිපෙදෙස කොටවති, අතෙහි (සිතුවම්) කොටවති, පිටි අත කොටවති. පයෙහි කෙණ්ඩා කොටවති, පිටිපතුල කොටවති, කළවා කොටවති. මුව කොටවති, දත්මය කොටවත්. ගිහි කාම-භොගිනීන් මෙනැ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළාහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් ගවයන්ගේ කෙණ්ඩාඇටයෙන් කටි පෙදෙස නො ඇතිල්ලිය යුතු ... දත් මය නො කෙටවිය යුතු. යම් මෙහෙණක් කොටවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදාළසේක.

41. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ මුව ආලෙප කරති, මුව සිනිඳු කරති, මුව වත්සුණුයෙන් තවරති, මනොසීල (කල්ක) යෙන් මුව ලකුණු කරති, අඛණ්ඩා (ඇඟ පාට කිරීම) කරති, මුඛරාගය (මුහුණ පාටකිරීම) කරති, අඛණ්ඩාමුඛරාග (දෙක ම) කරත්. ‘ගිහිකාමභොගිනීන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවත්. මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මුව ආලෙපකිරීම නො කළ යුතු, මුව සිනිඳු කිරීම නො කළයුතු, මුව සුණු තැවරීම නො කළයුතු, මනොසීල කල්කයෙන් මුව ලකුණු කිරීම නො කළයුතු, අඛණ්ඩා නො කළයුතු, මුඛරාගය නො කළයුතු, අඛණ්ඩාමුඛරාග නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදාළසේක.

42. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණේ අවධාය (ඇසෙහි අළුත් ගාතා විට ඇස් කෙළවර යටිකුරු වූ විසිතුරු රේඛා ඇඳීම) කෙරෙති, කම්මුලෙහි විසෙසකය (කම්මුලෙහි විසිතුරු පත්‍ර ලෙඛා) කෙරෙති, කවුළුවෙන් (වීරිය දෙස) බලති, ආලෝක සහිත තැන (දෙර හැර සිරුරින් අඩක් දක්වමින්) සිටිති, නාත්‍ය කරවති, වෙසභනන් එළවා සිටුවති, සුරාසැල් තබති, මස් වෙළඳ සැල් තබති (මස් විකුණති), වෙළඳසැල් විවෘත කෙරෙති, පොළි කිරීමෙහි යෙදෙති, වෙළඳාමෙහි යෙදෙති, දුස්සන් එළවා සිටුවති, දුසින් එළවා සිටුවති, කම්කරුවන් එළවා සිටුවති, කම්කරු ස්ත්‍රීන් එළවා සිටුවති, තිරිසනුන් එළවා සිටුවති, මිශ්‍ර පළතුරුහල් (අරථ ඇ ගෙඩිවර් විකුණන අවන්හල්) විවෘත කෙරෙති, ඉළඇට නමන බැළුම් දරත්. ‘ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැ’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මෙ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අවධාය නො කළයුතු ... නමකකය නො දැරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදාළසේක).

43. තෙන ධො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො සබ්බ-  
නිලකානි විවරානි ධාරෙතති, සබ්බජිකානානි විවරානි ධාරෙතති,  
සබ්බලොභිතකානි විවරානි ධාරෙතති, සබ්බමඤ්ජුර්ඤ්ඤිකානි විවරානි  
ධාරෙතති, සබ්බකණ්ණානි විවරානි ධාරෙතති, සබ්බමහාරඬයරතනානි  
විවරානි ධාරෙතති, සබ්බමහානාමරතනානි විවරානි ධාරෙතති,  
අභිජිතකදසානි විවරානි ධාරෙතති, දීපදසානි විවරානි ධාරෙතති,  
පුජ්ඣදසානි විවරානි ධාරෙතති, එණදසානි විවරානි ධාරෙතති,  
කඤ්චුකං ධාරෙතති, තිරිට්ඨකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ඣායනති,  
බියනති, විපාවෙනති: 'සෙය්‍යථාපි ගිහී කාමභොගිනියො'ති. භගවතො  
එතමස්සං ආරොචෙජුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා සබ්බනිලකානි  
විවරානි ධාරෙතබ්බානි -පෙ- න තිරිට්ඨකං ධාරෙතබ්බං. යා  
ධාරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංස්සා"ති.

44. තෙන ධො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා භික්ඛුනී කාලං  
කරොන්ති එවමාහ: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤාසං  
භොතු'ති. තස්ස භික්ඛු ච භික්ඛුනියො ච විවදන්ති 'අමනාකං භොති,  
අමනාකං භොති'ති. භගවතො එතමස්සං ආරොචෙජුං. "භික්ඛුනී චෙ  
භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය 'මමච්චයෙන මයං  
පරික්ඛාරො සඤ්ඤාසං භොතු'ති. අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛුසඤ්ඤා  
භික්ඛුනී සඤ්ඤාසංචෙතං. සික්ඛමානා චෙ භික්ඛවෙ -පෙ- සාමණේරී  
චෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්ති එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං  
පරික්ඛාරොසඤ්ඤාසං භොතු'ති. අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛු සඤ්ඤා  
භික්ඛුනීසඤ්ඤාසංචෙතං. භික්ඛු චෙ භික්ඛවෙ කාලං කරොන්තො  
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤාසං භොතු'ති.  
අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛුනීසඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසංචෙතං. සාමණේරො  
චෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසකො චෙ භික්ඛවෙ -පෙ- උපාසිකා චෙ  
භික්ඛවෙ -පෙ- අඤ්ඤ චෙ භික්ඛවෙ කොචි කාලං කරොන්තො  
එවං වදෙය්‍ය: 'මමච්චයෙන මයං පරික්ඛාරො සඤ්ඤාසං භොතු'ති.  
අනිසස්සරො තස්ස භික්ඛුනීසඤ්ඤා භික්ඛුසඤ්ඤාසංචෙතන්ති".

45. තෙන ධො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා පුරාණමලලී  
භික්ඛුනීපු පබ්බජිතා භොති. යා රටීකාය දුබ්බලකං භික්ඛුං පස්සිත්වා  
අසතුටෙන පහාරං දත්වා පච්චෙට්ඨි.<sup>1</sup> භික්ඛු උජ්ඣායනති, බියනති,  
විපාවෙනති: 'කථං හි නාම භික්ඛුනී භික්ඛුස්ස පහාරං දස්සන්ති'ති.  
භගවතො එතමස්සං ආරොචෙජුං. "න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුස්ස  
පහාරො දතබ්බො. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංචස්ස. අනුජානාමී  
භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා භික්ඛුං පස්සිත්වා දුරකොච මකකමිත්වා මගං  
දතුන්ති."

43. එ සමයෙහි සවන මෙහෙණෝ සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල පිංවර්ණ වූ සිවුරු දරති, සියල්ල ලේවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල මදවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල කළුවන් වූ සිවුරු දරති, සියල්ල රත්වැයන්ගේ පිටෙහි පැහැ වැනි පැහැයෙන් රඳනලද සිවුරු දරති, සියල්ල පියුම්පෙති වැනි පැහැයෙන් රඳනලද සිවුරු දරති, නො සිඳින ලද දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, දිගු දහවලු කොන් ඇති සිවුරු දරති, ලිට් යුත් දහවලු ඇති සිවුරු දරති, පෙණ වැනි දහවලු ඇති සිවුරු දරති, සැටට දරති, රුක්සුඛුළු දරන්. 'හිතී කාමහොගිනිත් මෙනැ' යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළෝ ය. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් සියල්ල නිල්වන් වූ සිවුරු නො දැරියයුතු ... රුක්සුඛුළු නො දැරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ" යි වදාළසේක.

44. එ සමයෙහි එක් 'මෙහෙණක්' කලුරිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඬසයාට අයිති වේව' යි කිවු ය. එහි මහණෝ ද මෙහෙණෝ ද 'අපට අයිති යැ අපට අයිති යැ' යි විවාද කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දැන්වූහ. "මහණෙනි, ඉදින් මෙහෙණක් කලුරිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඬසයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්පු සඬසයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්පුණි සඬසයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සික්ඛ-මානාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරියක් කලුරිය කරන්නී 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඬසයාට වේව' යි කියන්නී නම් එහි හික්පු සඬසයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්පුණි සඬසයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් මහණෙක් කලුරිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඬසයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්පුණි සඬසයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්පුසඬසයාට ම ය. මහණෙනි, ඉදින් සාමණේරයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසකයෙක් ... මහණෙනි, ඉදින් උපාසිකාවක් ... මහණෙනි, ඉදින් අන් කිසිවෙක් කලුරිය කරන්නේ 'මා ඇවැමෙන් මාගේ පිරිකර සඬසයාට වේව' යි කියන්නේ නම් එහි හික්පුණි සඬසයා හිමිකරු නො වේ. මෙය හික්පුසඬසයාට ම" යැ යි (වදාළසේක.)

45. එ සමයෙහි ගිහිකල මලලයකුගේ බිරියක් වූ ස්ත්‍රියක් මෙහෙණන් වෙත පැවිදිවූ ය. ඕ වීරියෙහි දී දුබල මහණකු දක දසරුවෙන් පහර දී පෙරළුවා ය. 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් මහණකුට පහර දෙන්නී ද, යි හිඤ්ඡු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දැන්වූහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණහට පහර නො දියයුතු. යම් මෙහෙණක් පහර දෙන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක දුර දී ම ඉවත්වී මහ (ඉඩ) දෙන්නට අනුදනිමි යි" (වදාළසේක.)

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරා ඉතී පවුඤ්ඤපතිකා ජාරෙන ගබ්භිනී හොති. සා ගබ්භං පාතෙතවා කුලූපිකං හිකච්ඡුනිං එතදවොච: 'හඤ්ඤොසං ඉමං ගබ්භං පතෙනන නිහරා'ති. අථ ඛො සා හිකච්ඡුනි නං ගබ්භං පතෙන පකඛිපිතවා සඤ්ඤාපියා පටිච්ඡාදෙතවා අගමාසි. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤතරෙන පිණ්ඩවාරිකෙන හිකච්ඡුනා සමාදනං කතං හොති 'යමහං පඨමං හිකඛං ලභිස්සාමි' න නං අදතවා හිකච්ඡුස්ස වා හිකච්ඡුනියා වා පරිභුඤ්ඤාපියාමි'ති.

අථ ඛො සො හිකච්ඡු නං හිකච්ඡුනිං පසස්සිතවා එතදවොච: 'හඤ්ඤ ගබ්භිනී හිකඛං පතිගණ්හා'ති<sup>1</sup>. 'අලං අය්‍යා'ති. දුතියමිථි ඛො සො හිකච්ඡු නං හිකච්ඡුනිං එතදවොච: 'හඤ්ඤ ගබ්භිනී හිකඛං පතිගණ්හා'ති. 'අලං අය්‍යා'ති. තතියමිථි ඛො සො හිකච්ඡු නං හිකච්ඡුනිං එතදවොච: 'හඤ්ඤ ගබ්භිනී හිකඛං පතිගණ්හා'ති 'අලං අය්‍යා'ති. 'මයා ඛො ගබ්භිනී සමාදනං කතං යමහං පඨමං හිකඛං ලභිස්සාමි' න නං අදතවා හිකච්ඡුස්ස වා හිකච්ඡුනියා වා පරිභුඤ්ඤාපියාමිති. හඤ්ඤ ගබ්භිනී හිකඛං පතිගණ්හා'ති.

අථ ඛො සා හිකච්ඡුනි තෙන හිකච්ඡුනා නිපජිලියමානා නිහරිතවා පතනං දසෙස්සයි: 'පස්සං අය්‍යා - පතෙන ගබ්භං. මා ච කස්සපි ආරොචෙසි'ති. අථ ඛො සො හිකච්ඡු උජ්ඣායනී, බියනී, විපාවෙනි: 'කථං හි නාම හිකච්ඡුනි පතෙනන ගබ්භං නිහරියකති'ති. අථ ඛො සො හිකච්ඡු හිකච්ඡුනං එතමත්ථං ආරොචෙසි. යෙ තෙ හිකච්ඡු අඤ්ඤාපියා සතකුට්ඨා ලජ්ජිතො කුකකුට්ඨකා සිකඛාකාමා තෙ උජ්ඣායනති බියනති, විපාවෙනති: 'කථං හි නාම හිකච්ඡුනි පතෙනන ගබ්භං නිහරියකති'ති. ගභවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න හිකඛවෙ හිකච්ඡුනියා පතෙනන ගබ්භො නිහරිතබ්බො. යා නිහරෙය්‍ය ආපහ්‍ය දුක්ඛංසස්ස. අනුජානාමි හිකඛවෙ හිකච්ඡුනියා හිකච්ඡු පසස්සිතවා නිහරිතවා පතනං දසෙස්සතුනති".

47. තෙන ඛො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා හිකච්ඡුනියො හිකච්ඡු පසස්සිතවා පරිවතෙතවා පතනමුලං දසෙස්සතති. හිකච්ඡු උජ්ඣායනති, බියනති, විපාවෙනති: 'කථං හි නාම ඡබ්බගගියා හිකච්ඡුනියො හිකච්ඡු පසස්සිතවා පරිවතෙතවා පතනමුලං දසෙස්සස්සතති'ති. අථ ඛො හිකච්ඡු ගභවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. "න හිකඛවෙ හිකච්ඡුනියා හිකච්ඡු පසස්සිතවා පරිවතෙතවා පතනමුලං දසෙස්සතබ්බං. යා දසෙස්සය්‍ය ආපහ්‍ය දුක්ඛංසස්ස. අනුජානාමි හිකඛවෙ හිකච්ඡුනියා හිකච්ඡු පසස්සිතවා උකකුජ්ජිතවා පතනං දසෙස්සතුං. යඤ්ඤ පතෙන ආමිසං හොති තෙන ච හිකච්ඡු නිමනෙතතබ්බොති".

1. පටිගණ්හානි - මජ්ඣ.

46. එ සමයෙහි බැහැර වෙසෙන භිමියා ඇති එක්තරා ස්ත්‍රියක් සොර සැමියකු නිසා ගැබ්නි වූය. ඕ ගැබ හෙළා කුලපග මෙහෙණකට මෙසේ කිවු ය. 'ආයඨාවෙනි, මේ ගැබ පාත්‍රයෙන් බැහැර ගෙන යනු මැනවැ' යි. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ ගැබ පාත්‍රයෙහි බහා සහළ සිවුරින් වසාගෙන ගියා ය. එසමයෙහි එක්තරා පිණිඳුවාරික මහණකු විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට හෝ නො දී නො වළඳන්නෙමැ' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි.

ඉක්බිති ඒ මහණ ඒ මෙහෙණ දක 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය. 'ආයඨියෙනි, කම් නැත' යි (කිවුය) දෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණට කී ය. 'ආයඨියෙනි, කම් නැතැ' යි කිවු ය. තෙවැනි වරද ඒ මහණ 'සොහොවුරියනි, භික්ෂාව පිළිගනුව' යි ඒ මෙහෙණට කී ය. 'ආයඨියෙනි, කම් නැතැ' යි කිවු ය. 'සොහොයුරියනි, මා විසින් 'මම පළමු යම් භික්ෂාවක් ලබන්නෙමි ද එය මහණකුට හෝ මෙහෙණකට නො දී නො වළඳන්නෙමැ' යි සමාදන්වීමක් කරන ලද්දේ වෙයි. එහෙයින් සොහොවුරියනි භික්ෂාව පිළිගනුව' යි කී ය.

ඉක්බිති ඒ මෙහෙණ ඒ මහණ විසින් පෙළනු ලබන්නි පාත්‍රය බැහැර කොට 'ආයඨියන් වහන්ස, පාත්‍රයෙහි ගැබ බැලුව මැනවි, කිසිවකුට ද නො දන්වුව මැනවැ' යි කියා (පාත්‍රය) පෙන්වූ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට ගෙන යා ද' යි ලමු කොට සිතයි, නුගුණ කියයි, දෙස් පතුරුවයි. වැලි ඒ මහණ මේ කරුණ භික්ෂුන්ට සැලකෙළේ ය. අල්පෙව්ෂ වූ ලද දෙයින් සතුටු වන්නා වූ පවට ලජ්ජා ඇති (පවි කිරීමෙහි) කුකුස් ඇති හික්මෙනු කැමති යම් ඒ මහණ කෙනෙක් වෙත් ද ඔවුහු 'කෙසේ නම් මෙහෙණක් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට ගෙන යන්නී ද' යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණක විසින් පාත්‍රයෙන් ගැබක් බැහැරට නො ගෙන යායුතු. යම් මෙහෙණක් ගෙනයන්නී ද දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක පාත්‍රය බැහැර කොට දැක්වීමට අනුදනිමි" යි (වදළසේක).

47. එසමයෙහි සවග මෙහෙණෝ මහණකු දක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය (පාත්‍රයෙහි අඩිය) පෙන්වති. 'කෙසේ නම් සවග මෙහෙණෝ මහණකු දක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍රමූලය පෙන්වත් ද' යි මහණෝ ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවයති, දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණෝ මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. "මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක පාත්‍රය පෙරළා පාත්‍ර මූලය නො දැක්වියයුතු. යම් මෙහෙණක් දක්වා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් මහණකු දක උඩුකුරු කොට පාත්‍රය දක්වන්නට අනුදනිමි. පාත්‍රයෙහි යම් ආම්සයක් වෙයි නම් එයින් ද ඒ මහණ පැවරියයුතු" යි (වදළසේක).

48. තෙන ඛො පන සමයෙන සාවස්සිං රටියාය පුරිස-  
ව්‍යඤ්ජනං ඡඩ්ඛිතං හොති. කං භික්ෂුනියො සකකච්චං උපනිජ්ඣාධිංසු.  
මනුස්සා උකකුට්ඨිං අකංසු. නා භික්ෂුනියො මංකු අහෙසුං. අථ  
ඛො නා භික්ෂුනියො උපස්සයං ගතවා භික්ෂුනිනං එතමඤ්ඤං  
ආරොචෙසුං. යා නා භික්ෂුනියො අප්පිච්ඡා සන්තථායා ලජ්ජානො  
කුකකුච්චකා සිකඛාකාමා නා උජ්ඣායනති, වියනති, විපාවෙනති:  
'කථං හි නාම භික්ෂුනියො පුරිසව්‍යඤ්ජනං උපනිජ්ඣාධිංසුනති:  
අථ ඛො නා භික්ෂුනියො භික්ෂුනං එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. භික්ෂු  
හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා පුරිස-  
ව්‍යඤ්ජනං උපනිජ්ඣාධිකං. යා උපනිජ්ඣායෙය්‍ය ආපත්ති  
දුක්ඛංඤාති."

49. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ෂුනං ආමිසං  
දෙනති. භික්ෂු භික්ෂුනිනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, වියනති,  
විපාවෙනති: 'කථං හි නාම හදනතා අත්තනො පරිභොගඤ්ඤාය  
දින්නං අඤ්ඤාසං දස්සනති. මයමපි න ජානාම දනං දතුනති'. හගවතො  
එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ අත්තනො පරිභොගඤ්ඤාය  
දින්නං අඤ්ඤාසං දනං. යො දදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංඤාති".

50. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනං ආමිසං උස්සන්නං  
හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ  
සක්ඛාසා දතුනති." බාලහතරං උස්සන්නං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං  
ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ පුග්ගලිකමපි දතුනති." තෙන  
ඛො පන සමයෙන භික්ෂුනං සන්තිධිකතං ආමිසං උස්සන්නං  
හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "අනුජානාමි භික්ඛවෙ  
භික්ෂුනං සන්තිධිං භික්ෂුනිහි භික්ෂුහි පටිගගහාපෙඤා පරිභුඤ්ජතුනති."

51. තෙන ඛො පන සමයෙන මනුස්සා භික්ෂුනිනං ආමිසං  
දෙනති. භික්ෂුනියො භික්ෂුනං දෙනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති, වියනති,  
විපාවෙනති: 'කථං හි නාම භික්ෂුනියො අත්තනො පරිභොගඤ්ඤාය  
දින්නං අඤ්ඤාසං දස්සනති. මයමපි න ජානාම දනං දතුනති'.  
හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. "න භික්ඛවෙ භික්ෂුනියා අත්තනො  
පරිභොගඤ්ඤාය දින්නං අඤ්ඤාසං දනං. යා දදෙය්‍ය ආපත්ති  
දුක්ඛංඤාති."

48. එ සමයෙහි සැවැත්නුවර විවිධයක පුරුෂ නිමිත්තක් දමන ලද්දේ වෙයි. මෙහෙණෝ එය මැනවින් සිත් එළවා බැලූහ. මිනිස්සු ඔලවර හඬ නැහැහ. ඒ මෙහෙණෝ (ලජ්ජාවෙන්) මතු වූහ. ඉක්බිති ඒ මෙහෙණෝ මෙහෙණවරට ගොස් මෙහෙණන්ට මේ කරුණ සැලකළහ. අල්පෙවිෂ වූ ලද දැයින් සතුටු වන්නා වූ ලජ්ජී වූ (පවෙහි) කුකුස් ඇත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ මෙහෙණ කෙනෙක් වූ ද ඔවුහු ‘කෙසේ නම් මෙහෙණෝ පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා බැලූහ ද’ යි ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති. වැලි ඒ මෙහෙණෝ මේ කරුණ මහණන්ට දන්වූහ. මහණෝ මේ කරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පුරුෂනිමිත්ත සිත් එළවා නො බැලියයුතු. යම් මෙහෙණක් සිත් එළවා බලා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”.

49. එ සමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුන්ට ආමිසය දෙත්. භික්ෂුහු භික්ෂුණින්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් වහන්දෑ තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අත්‍යයන්ට දෙන්නෝ ද. අපි දු දන් දෙන්නට නො දනිමු ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, තමන්ට පරිභෝග පිණිස දුන් දෑ අත්‍යයන්ට නො දියයුතු. යමෙක් දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළ සේක.)

50. එ සමයෙහි භික්ෂුන්ට ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දන්වූහ “මහණෙනි, සඨසයාට දීමට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.) ඉතා බෙහෙවින් රැස් වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පොද්ගලික ලෙස ද දීමට අනුදනිමි” යි (වදළ සේක.) එසමයෙහි භික්ෂුන්ට රැස් කළ ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, හික්ෂුන්ගේ සන්නිධි (වශයෙන් රැස් කළ) ආමිසය හික්ෂුණින් විසින් ද හික්ෂුන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන වළඳන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

51. එසමයෙහි මිනිස්සු භික්ෂුණින්ට ආමිසය දෙත්, භික්ෂුණිහු භික්ෂුන්ට දෙත්, ‘කෙසේ නම් භික්ෂුණිහු තමන්ට පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අත්‍යයන්ට දෙන්නාහු ද, අපි දු දන් දෙන්නට නො දනුමෝ ද’ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමන්ගේ පරිභෝග පිණිස දෙන ලද්ද අත්‍යයන්ට නො දියයුතු, යම් මෙහෙණක් දේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි වදළසේක.



52. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කුණිනං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං පුග්ගලිකමිදි දකුණති”. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කුණිනං සන්තිධිකතං ආමිසං උස්සන්තං හොති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං සන්තිධිං හික්කුණිනං හික්කුණිනං පටිගග්ගාපෙකාං පටිගග්ගාපෙකාං දකුණති”.

53. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්කුණිනං සෙනාසනං උස්සන්තං හොති. හික්කුණිනං න හොති. හික්කුණියො හික්කුණිනං සන්තිකෙ දුතං පාගෙසුං. ‘සාධු හතොත අය්‍යා අමනාකං සෙනාසනං දෙනතු නාවකාලිකතති’. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං සෙනාසනං දකුණං නාවකාලිකතති”.

54. තෙන ඛො පන සමයෙන උතුනියො හික්කුණියො ඔනද්ධමඤ්ඤං ඔනද්ධපියං අහිනිසිද්ධතති අහිනිපජ්ජතති. සෙනාසනං ලොහිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න හික්කුණියා ඔනද්ධමඤ්ඤං ඔනද්ධපියං අහිනිසිද්ධතති. අහිනිපජ්ජතති. යා අහිනිසිද්ධතති වා අහිනිපජ්ජතති වා ආපතති දුක්ඛකම්මස්ස. අනුජානාමි හික්කුණිනං ආවසරවිවරනති”.

ආවසරවිවරං<sup>4</sup> ලොහිතෙන මකඛියති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං ආමිසං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං පුග්ගලිකමිදි දකුණති”. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං පුග්ගලිකමිදි දකුණති”. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං පුග්ගලිකමිදි දකුණති”. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “අනුජානාමි හික්කුණිනං පුග්ගලිකමිදි දකුණති”.

55. තෙන ඛො පන සමයෙන ජකිකයො හික්කුණියො සබ්බකාලං කට්ඨසුත්තකං ධාරෙතති. මනුස්සා උජ්ජායන්ති, බියන්ති, විපාවෙනති. ‘සෙය්‍යාපාපි ගිහිකාමහොගිනියොති’. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න හික්කුණියා සබ්බකාලං කට්ඨසුත්තකං ධාරෙතති. යා ධාරෙය්‍යා ආපතති දුක්ඛකම්මස්ස. අනුජානාමි හික්කුණිනං උතුනියා කට්ඨසුත්තකතති”.

දුතිය හාණවාරං.

1. හික්කුණිනං - මජ්ඣං උතං.
2. පටිගග්ගාපෙකාං - මජ්ඣං.
3. උතුනියා - මජ්ඣං උතං.
4. ආවසරවිවරං - මජ්ඣං.
5. නිසංඛිතං - මජ්ඣං.

52. එසමයෙහි මෙහෙණන්ට ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සභිසයාට දෙන්නට අනුදනිමි” යි. ඉතා බෙහෙවින් රැස්වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ දැන්වූහ. “මහණෙනි, පොද්ගලිකවද දීමට අනුදනිමි යි. එසමයෙහි භික්ෂුණීන්ගේ සන්නිධි කළ ආමිසය බොහෝ වූයේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන්ගේ සන්නිධි කළ ආමිසය භික්ෂුන් විසින් ද භික්ෂුණීන් විසින් ද පිළිගන්වාගෙන පරිභෝග කරන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

53. එසමයෙහි භික්ෂුන්ට සෙනසුන් බොහෝ වූයේ වෙයි. භික්ෂුණීන්ට නො වෙයි. ‘වහන්ස, ආයතියන් වහන්සේ අපට තාවකාලික ව සෙනසුන් දේන්නාහු නම් මැනවැ’ යි භික්ෂුන් සම්පයට දුන්යකු යැවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණීන්ට තාවකාලික ව සෙනසුන් දේන්නට අනුදනිමි” යි වදළසේක.

54. එ සමයෙහි ඔසප් වූ මෙහෙණෝ බඳනා ලද මෙට්ට සහිත ඇඳෙහි බඳනා ලද මෙට්ට සහිත පුටුවෙහි හිඳිත්, හොවිත්, සෙනසුන ලෙසින් තැවරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණ විසින් බඳනා ලද මෙට්ට සහිත ඇඳෙහි බඳනා ලද මෙට්ට සහිත පුටුවෙහි නො හිඳියයුතු, නො හෙවියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් හෝ හොවී නම් හෝ දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ආවසරච්චරය (ආවාසයෙහි දී පරිභෝග කරන සිවුර) අනුදනිමි” යි වදළසේක.

ආවසරච්චරය ලෙසින් වැකෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ආණ්ඩොලකය (රෙදිවලින් කළ මුඩියක් වැනි වැස්මක්) අනුදනිමි” යි. ආණ්ඩොලකය ගිලිහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, හුයෙකින් බැඳ කළවායෙහි බඳින්නට අනුදනිමි” යි. හුය සිඳෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, කැසපට ද කට්භුය ද අනුදනිමි” යි (වදළහ.)

55. එ සමයෙහි සවග මෙහෙණෝ හැමකල්හි කට්භුය දරත්. ‘ගිහි කාමහොගිනීන් මෙනැ’යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. මෙකරුණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් හැමකල්හි කට්භුය නො දරියයුතු. යම් මෙහෙණක් දරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ඔසප් වූ මෙහෙණට කට්භුය අනුදනිමි” යි වදළහ.

දෙවැනි බණවර යි.

56. තෙන ඛො පන සමයෙන උපසම්පන්නායො දිස්සන්ති අනිම්මනාපි නිම්මනමනාපි අලොභිනාපි<sup>1</sup> ධුවලොභිතාපි පඤ්ඤානිසි සිබරිණිසි<sup>2</sup> ඉත්ථපණ්ණකාපි වෙපුරිසිකාපි සමනිනනාපි උභතො-  
 බ්බාඤ්ජනකාපි<sup>3</sup>. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිතබ්බවෙ  
 උපසම්පාදෙතියා වතුච්ඡන්ති අනතරාසිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡතුං. එවිඤ්ඤා  
 පන හිතබ්බවෙ පුච්ඡතබ්බා: “නසි අනිම්මනා, නසි නිම්මනමනනා, නසි  
 අලොභිතා, නසි ධුවලොභිතා, නසි ධුවචොළා, නසි පඤ්ඤානි, නසි  
 සිබරිණි, නසි ඉත්ථපණ්ණකා, නසි වෙපුරිසිකා, නසි සමනිනනා,  
 නසි උභතොබ්බාඤ්ජනකා. සන්ති තෙ එවරුපා ආබාධා: කුට්ඨං ගණේසා  
 කිලායො සොසො අපමාරො. මනුස්සාසි, ඉත්ථසි, භුජිස්සාසි,  
 අනණාසි, නසි රාජභට්ඨ, අනුඤ්ඤාසාසි මානාපිතුහි යාමිකෙන,  
 පරිපුණ්ණච්ඡන්තිවස්සාසි, පරිපුණ්ණං තෙ පත්තව්වරං, කිං නාමාසි,  
 කා නාමා තෙ පටිකන්ති”ති.

57. තෙන ඛො පන සමයෙන හිතබු හිතබුනිනං අනතරාසිකෙ  
 ධම්මෙ පුච්ඡන්ති. උපසම්පදපෙබ්බායො<sup>4</sup> වික්ඛායන්ති මංකු භොතන්ති  
 න සකෙකාන්ති විස්සජෙසුතුං. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං.  
 “අනුජානාමි හිතබ්බවෙ එකතො උපසම්පන්නාය හිතබුනිසබ්බෙ විසුඬාය  
 හිතබුසබ්බෙ උපසම්පදන්ති”ති.

58. තෙන ඛො පන සමයෙන හිතබුනියො අනනුසිට්ඨා  
 උපසම්පදපෙබ්බායො අනතරාසිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡන්ති. උපසම්පද-  
 පෙබ්බායො වික්ඛායන්ති. මංකු භොතන්ති. න සකෙකාන්ති විස්සජෙසුතුං.  
 හගවතො එතමඤ්ඤා ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිතබ්බවෙ පඨමං  
 අනුසාසිකා පච්ඡා අනතරාසිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡතුන්ති”. තතොප සබ්බ-  
 මජ්ඣෙ අනුසාසන්ති, උපසම්පදපෙබ්බායො තතොප වික්ඛායන්ති. මංකු  
 භොතන්ති. න සකෙකාන්ති විස්සජෙසුතුං. හගවතො එතමඤ්ඤා ආරො-  
 චෙසුං. “අනුජානාමි හිතබ්බවෙ එකමන්තං අනුසාසිකා සබ්බමජ්ඣෙ  
 අනතරාසිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡතුං”.

1. අලොභිතා - සිඞ්ගි.

2. සිබරිණිසි - මජ්ඣ.

3. උභතොබ්බාඤ්ජනාපි - මජ්ඣ.

4. උපසම්පදපෙබ්බායො - මජ්ඣ.

5. උපසම්පාදෙතනි - මජ්ඣ.

56. එ සමයෙහි ස්ත්‍රී නිමික්ක නැත්තා වූද, නිමික්කමාත්‍රයක් ඇත්තා වූද, මඳක් ලේ වැගිරිමි ඇත්තා වූද, නිතර ලේ වැගිරිමි ඇත්තා වූද, නිතර වැසුම් කඩ දරන්නා වූද වැගිරෙන්නි වූද, පිටත නික්මුණු මස්රොද ඇත්තා වූද, ස්ත්‍රී පණ්ඩක වූද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්තා වූද, මිශ්‍ර වූ වස්මග පසමග ඇත්තා වූද, උභතොබ්‍යාක්ෂණක වූද උපසපන් මෙහෙණිහු දක්නා ලැබෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. මහණෙනි, උපසමපද කරන්නිය විසින් සුවිසි අනන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ පිළිවිසිය යුතු. අනිමික්කා නො වෙහිද, නිමික්කමාත්‍ර ඇත්ති නො වෙහිද, අලොහිතා නො වෙහිද, ධූවලොහිතා නො වෙහිද, ධූවවොළා නො වෙහිද, නිතර ලේ වැගිරිමි ඇත්ති නො වෙහිද, සිබරිණි නො වෙහිද, ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙහිද, විකෘත පුරුෂස්වභාව ඇත්ති නො වෙහිද, සමිහින්නා නො වෙහිද, උභතොබ්‍යාක්ෂණක නො වෙහිද, කුෂ්ටරොගය, ගෙඩිය, කිලාසය (එනම් කුෂ්ටරොගය) ඤය රොගය, වස්මරය යන මෙබඳු ආබාධයෝ නොපට වෙත්ද, මනුෂ්‍ය වෙහිද, ස්ත්‍රියක් වෙහිද, අද්ධියක් වෙහිද, ණය නැත්තියක් වෙහිද, රජසෙබළියක් නො වෙහිද, මවුපියන් විසින් හා හිමියා විසින් අනුදන්නාලදද, පිරිපුන් විසිවයස් ඇත්තිද, නොපගේ පාසිවුරු පිරිපුන්ද, කිනම් වෙහිද, නොපගේ උපාධ්‍යායා නොමෝ කිනම් ඇත්තිද යි.

57. එ සමයෙහි හික්කු හික්කුණින්ගේ අනන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොළුගැසි සිටිත්, මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. ‘මහණෙනි, හික්කුණියඛණ්ඩා කෙරෙහි පිරිපුද වූ හික්කුණියඛණ්ඩා කෙරෙහි උපසපන් වූ මෙහෙණහට හික්කුසඛණ්ඩා කෙරෙහි උපසමපද වීම අනුදනිමි’ යි වදළසේක.

58. එ සමයෙහි හික්කුණිහු අනුශාසනා නො කළ උපසමපද-පෙක්ෂිකාවන් අනන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්, උපසමපදපෙක්ෂිකාවෝ ගොළුගැසි සිටිත්, මතු වෙත්, වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. ‘මහණෙනි, පළමු අනුශාසනා කොට පසුව අනන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි’ යි. එහි සහ මැද ම අනුශාසනා කරත්. උපසමපද-පෙක්ෂිකාවෝ එසේ ම ගොළුගැසි සිටිති. මතු වෙති. වියදන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. ‘මහණෙනි, එකත්පසෙක අනුශාසනා කොට සහ මැද අනන්තරායකරධර්ම පිළිවිසින්නට අනුදනිමි’ යි.

එවකේ පන භික්ඛවෙ අනුසාසිතබ්බා: පඨමං උපජ්ඣං ගාභාපෙතබ්බා. උපජ්ඣං ගාභාපෙතා පනතථිවරං ආවිකතිතබ්බං: අයං තෙ පනො, අයං සබ්බාථි, අයං උකරාසබ්බො, අයං අනතරවාසකො, ඉදං සබ්බාවිකං, අයං උදකසාවිකා. ගච්ඡ අමුමිති භික්ඛාසෙ තිට්ඨාහිති. බාලා අව්‍යානා අනුසාසනති. දුරනුසිට්ඨා උපසම්පදපෙබාසො වික්ඛායනති මඩකු භොතති. න සකෙකානති විසසජ්ජතුං. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යානාය අනුසාසිතබ්බා. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යානාය භික්ඛුනියා පටිබලාය අනුසාසිතුනති”. අසම්මතා අනුසාසනති. හගවතො එතමඤ්ඤං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ අසම්මතාය අනුසාසිතබ්බා. යා අනුසාසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛට්ඨස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ සම්මතාය අනුසාසිතුං”.

එවකේ පන භික්ඛවෙ සම්මනිතබ්බා: අත්තනා වා අත්තනං සම්මනිතබ්බං. පරාය වා පරා සම්මනිතබ්බා. කථංකේ අත්තනා වා අත්තනං සම්මනිතබ්බං? ව්‍යානාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සබ්බො ඤාපෙතබ්බො: “සුඤ්ඤා මෙ අයෙය්‍ය සබ්බො: ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබා. යදි සබ්බස්ස පනතකලලං අහං ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමං අනුසාසෙය්‍යානති”. එවං අත්තනාව අත්තනං සම්මනිතබ්බං. කථංකේ පරාය පරා සම්මනිතබ්බා? ව්‍යානාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සබ්බො ඤාපෙතබ්බො: “සුඤ්ඤා මෙ අයෙය්‍ය සබ්බො: ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබා. යදි සබ්බස්ස පනතකලලං ඉක්ඛන්තාමා ඉක්ඛන්තාමං අනුසාසෙය්‍යානති”. එවං පරාය වා පරා සම්මනිතබ්බා.

නාය සම්මතාය භික්ඛුනියා උපසම්පදපෙබං උපසම්ඤ්ඤා ඵලමස්ස වචනියා: “සුඤ්ඤා ඉක්ඛන්තාමෙ අයං තෙ සච්චකාලො භුතකාලො යං ජාතං තං සබ්බමජ්ඣෙකි පුච්ඡන්තො සන්තං අත්තීති වක්ඛබ්බං. අසන්තං නත්තීති වක්ඛබ්බං. මා බො වික්ඛාසී<sup>1</sup> මා බො මඩකු අහොසි. එවං තං පුච්ඡස්සනති: නසි අනිමිත්තා, නසි නිමිත්තමත්තා, නසි අලොභිතා<sup>2</sup>, නසි ධුවලොභිතා, නසි ධුවලොප්පා, නසි පඤ්ඤානති, නසි සිබරිණි<sup>3</sup>, නසි ඉක්ඛිතඤ්ඤා, නසි වෙපුරිසිකා, නසි සමන්තා,

1. වික්ඛාසි - මජ්ඣං.

2. ආලොභිතා - සි.

3. සිබරිණි - මජ්ඣං.

මහණෙනි, මෙසේ අනුශාසනා කළයුතු. පළමුව උපාඤ්ඤායයක ගැන්වියයුතු. උපාඤ්ඤායයක ගන්වා පාසිවුරු කියාදියයුතු: මෙ තොපගේ පාත්‍ර ය, මෙ සහළ සිවුර ය, මෙ තනිපට සිවුර ය, මෙ අඳනය ය, මෙ තනවැස්ම ය, මෙ දියසඵට ය. යට තෙල අවකාසයෙහි සිටුව යි. බාල වූ අව්‍යක්ත වූ (මෙහෙණිහු) අනුශාසනා කෙරෙත්. වැරදි ලෙස අනුශාසනා කරනලද උප-සම්පදපෙක්ෂිකාවෝ ගොඵගැසී සිටිති, මතු වෙති, විසඳන්නට නො හැකි වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණ විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි” යි, සම්මත නො කරනලද මෙහෙණිහු අනුශාසනා කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සම්මත නො කළ මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් අනුශාසනා කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, සම්මත කරනලද මෙහෙණක විසින් අනුශාසනා කරන්නට අනුදනිමි”.

මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. නමා විසින් හෝ නමා සම්මත කළයුතු. නමා විසින් හෝ නමා සම්මත කළයුත්තේ කෙසේ ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ඤා මෙසේ දැන්වියයුතු: “ආයාච්චෙනි, සඤ්ඤා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයාච්චගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇති මම මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නෙමි” යි. මෙසේ නමා විසින් ම නමා සම්මත කළයුතු. කෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් අන් මෙහෙණක් සම්මත කළයුත්ති ද? ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්වියයුතු: “ආයාච්චෙනි, සඤ්ඤා මාගේ වචනය අසාවා. මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ආයාච්චගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් මෙනම් ඇත්තී මෙනම් ඇත්තිය අනුශාසනා කරන්නී ය” යි. මෙසේ අන් මෙහෙණක විසින් හෝ අන් “මෙහෙණක් සම්මත කළයුතු.

ඒ සම්මත කරනලද මෙහෙණ විසින් උපසම්පදපෙක්ෂිකාව වෙත ඵලභි මෙසේ කියයුත්තී ය: “මෙනම් ඇත්තිය, මෙය අසව. මෙ තොපගේ සත්‍ය කාල ය, භූතකාල යයි, යමක් වූයේ ද එය සහමාද පුළුවස්නා කල්හි ඇතිදූය ඇතැ”යි කියයුතු, නැතිදූය නැතැ”යි කියයුතු, ගොඵවකු මෙන් නො වව, මතු නො වව, මෙසේ තොප පිළිවිසින්තෝ ය. අනිමිත්තා නො වෙති ද, යම්නම් නිමිති ඇත්තක් නො වෙති ද, අලොභිතා නො වෙති ද, ධූවලොභිතා නො වෙති ද, ධූවචොළා නො වෙති ද, වැගිරෙන ස්වභාව ඇත්තී නො වෙති ද, සිබරිණි නො වෙති ද; ස්ත්‍රීපණ්ඩක නො වෙති ද, විකෘත පුරුෂ ස්වභාව ඇත්තක් නො වෙති ද, මිශ්‍ර වූ මාර්ග ඇත්තක් නො වෙති ද,

නාසි උභතොධාස්සනාකා<sup>1</sup>, සතති තෙච්චිරුපා ආබාධා-කුට්ඨං, ගණේඤා, කිලාසො, සොසො, අපමාරො. මනුස්සාසි, ඉත්ථිසි, භුජිසාසි, අනාණාසි, නාසි රාජහට්ඨි, අනුඤ්ඤානාසි මානාසිකුභි යාමිකෙන, පරිපුණ්ණ-විසතිවසාසාසි, පරිපුණ්ණං තෙ පත්තච්චිරං, කිං නාමාසි, කා නාමා තෙ පච්ඡතිනී<sup>2</sup>ති.

59. එකතො ආගච්ඡති. න එකතො ආගන්තං. අනුසාසිකාය පඨමාරු ආගන්තා සඛෙසා ඤාපෙනඤ්ඤා: පුණාතු මෙ අයො සඛෙසා. ඉක්කනාමා<sup>3</sup> ඉක්කනාමාය අයාය උපසම්පදපෙබා. අනුසිට්ඨා සා මයා. යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං ඉක්කනාමා ආගච්ඡෙය්‍යාති. ආගච්ඡාහිති වත්තඤ්ඤා. එකංසං උත්තරාසඛං කාරාපෙඤා භික්ඛුනීනං පාදෙ වතුපෙඤා උක්ඛට්ඨං නිසිද්ධපෙඤා අඤ්ඤිං පග්ගණ්ණාපෙඤා උපසම්පදං යාවාපෙනඤ්ඤා: සඛස්ස අයො උපසම්පදං යාවාටි. උලුච්ඡතු මං අයො සඛෙසා අනුකම්පං උපාදය. දුතියමි අයො සඛස්ස උපසම්පදං යාවාමි. උලුච්ඡතු මං අයො සඛෙසා අනුකම්පං උපාදය. තතියමි අයො සඛස්ස උපසම්පදං යාවාටි. උලුච්ඡතු මං අයො සඛෙසා අනුකම්පං උපාදයාති.

ව්‍යත්තාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සඛෙසා ඤාපෙනඤ්ඤා: පුණාතු මෙ අයො සඛෙසා, අයං ඉක්කනාමා ඉක්කනාමාය අයාය උපසම්පදපෙබා, යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං අහං ඉක්කනාමං අනන්තරාසිකෙ ධම්මෙ පුච්ඡෙය්‍යං. පුණ්ඤ්ඤාමෙ, අයං තෙ සච්චකාලො භුතකාලො. යං ජාතං තං දුට්ඨාමි. සන්තං අත්ථිති වත්තඤ්ඤා. අසන්තං නත්ථිති වත්තඤ්ඤා, නාසි අනිච්ඡතා. නාසි නිමිත්තමත්තා-පෙ- කිං නාමාසි? කා නාමා තෙ පච්ඡතිනීති.

ව්‍යත්තාය භික්ඛුනියා පටිබලාය සඛෙසා ඤාපෙනඤ්ඤා: පුණාතු මෙ අයො සඛෙසා, අයං ඉක්කනාමා ඉක්කනාමාය අයාය උපසම්පදපෙබා. පරිපුට්ඨා අනන්තරාසිකෙහි ධම්මෙහි. පරිපුණ්ණස්සා පත්තච්චිරං. ඉක්කනාමා සඛස්ස උපසම්පදං යාවති ඉක්කනාමාය අයාය පච්ඡතිනියා. යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං සඛෙසා ඉක්කනාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්කනාමාය අයාය පච්ඡතිනියා. එසා ඤාතං.

1. උභතොධාස්සනා - මජ්ඣං.  
2. ඉක්කනාමො - මජ්ඣං.  
3. වත්තඤ්ඤා - මජ්ඣං.

උභතොබ්‍යඤ්ඤානක නො වෙහි ද, කුෂ්ට ය, (කල්පවතින) ගෙඩි ය, කිලාස ය, ඤායරොග ය, වස්මර ය යන ලේඛ්‍ය ආබාධයෝ නොපට වෙත් ද, මනුෂ්‍ය වෙහි ද, ස්ත්‍රී වෙහි ද, දුෂ්‍යක් නො වෙහි ද, ණය නැත්තෙහි ද, රජසෙබළියක් නො වෙහි ද, මවු පියන් හා හිමියා විසින් අනුදන්තා ලද ද, පිරිපුන් විසිවයස් ඇත්ති ද, තොපගේ පාසිවුරු පිරිපුන් ද, කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායායා) කිනම් වේ ද'යි.

59. (අනුශාසනා කරන්නිය හා උපසම්පදපෙක්ෂිකා) එක් ව පැමිණෙත්. (එසේ) එක්ව නො පැමිණියයුතු, අනුශාසිකාව පළමු ව පැමිණ සඤ්ජා (මෙසේ) දැන්වියයුතු, ආයාචාවෙහි, සඤ්ජා මඬස් අසාවා. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාචගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඕ මා විසින් අනුශාසනා කරන ලද. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් මෙනම් ඇත්ති එන්නි යැ යි. 'එව'යි කියයුත්ති ය. (ඇ පැමිණි විට) තනිපට ධ්වුර එකාග කරවා හිඤ්චනින්ගේ පා වන්දවා උක්කටික ව හිඳවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදව ඉල්ලුම් කරවිය යුත්ති ය. ආයාචාවෙහි, සඤ්ජාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාචාවෙහි, සඤ්ජා අනුකමා කොට මා (ගෙරණ බැවින්) නහා ලනසේක්වා. දෙවනු ද ආයාචාවෙහි, සඤ්ජාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාචාවෙහි, සඤ්ජා අනුකමා කොට මා (ගෙරණ බැවින්) නහාලනසේක්වා තෙවනු ද ආයාචාවෙහි, සඤ්ජාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වමි. ආයාචාවෙහි, සඤ්ජා අනුකමා කොට මා (ගෙරණ බැවින්) නහාලනසේක්වා යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ජා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාචාවෙහි, සඤ්ජා මඬස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාචගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් මම මෙනම් ඇත්තිය අනුරාධිකධම් පිළිවිසින් නෙමි. මෙනම් තැනැත්තිය, අසව, මේ තොපගේ සත්‍යකාල ය, භූතකාල යයි. යමක් වූයේ නම් එය පුළුවමි. ඇති දය ඇතැ යි කියයුතු, නැති දය නැතැ යි කියයුතු, අනිඤ්ඤා නො වෙහි ද, ස්වල්පමාත්‍ර නිමිති ඇත්ති නො වෙහි ද, ... කිනම් වෙහි ද, තොපගේ පවත්නි (උපාදායායා) කිනම් වේ ද යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ජා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයාචාවෙහි, සඤ්ජා මඬස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇති ආයාචගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. (ඕ) අනුරාධික ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිපුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයාචා ප්‍රචර්කිතිය කොට සඤ්ජාගෙන් උපසම්පදව ඉල්වයි. ඉදින් සඤ්ජාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ජා මෙනම් ආර්යාව ප්‍රචර්කිතිය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ ඤානි යි.



“සුඤ්ඤානං මෙ අයොග්‍ය සංකල්පනා, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයායාය උපසම්පදපෙබ්බා. පරිසුද්ධා අනන්තරාසිකෙති ධම්මෙති. පරිසුද්ධාසංඝා පනතථිවරං. ඉක්කන්තාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. සංකල්පනා ඉක්කන්තාමං උපසම්පදාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. යසංඝා අයායාය ඛම්ති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. සා තුණ්ණසංඝං. යසංඝා නාකම්මති සා භාසෙය්‍යා.

දුතියමි ඵතමකං වදම් -පෙ- තතියමි ඵතමකං වදම්. සුඤ්ඤානං මෙ අයොග්‍ය සංකල්පනා, අයං ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයායාය උපසම්පදපෙබ්බා. පරිසුද්ධා අනන්තරාසිකෙති ධම්මෙති. පරිසුද්ධාසංඝා පනතථිවරං. ඉක්කන්තාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. සංකල්පනා ඉක්කන්තාමං උපසම්පදාදෙති ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. යසංඝා අයායාය ඛම්ති ඉක්කන්තාමාය උපසම්පද ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. සා තුණ්ණසංඝං. යසංඝා නාකම්මති සා භාසෙය්‍යා.

උපසම්පන්නා සංකල්පනා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයායාය පවත්තිනියා. ඛම්ති සංඝසංඝං තස්මා තුණ්ණි. ඵචමෙතං ධාරයාමි”ති.

තාවදෙව් තං ආද්‍ය භික්ඛුසංඝං. උපසම්පන්නා ඵකංසං උත්තරාසංඝං කාරාපෙත්වා භික්ඛුනං පාදෙ වන්දපෙත්වා උක්ඛිට්ඨං නිසීදපෙත්වා අඤ්ඤාං පග්ගන්තොපෙත්වා උපසම්පදං යාවාපෙත්තං. “අහං අයායා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයායාය උපසම්පදපෙබ්බා. ඵකන්තො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඝෙ විසුද්ධා, සංඝං අයායා උපසම්පදං යාවාමි. උදුලුමෙතු මං අයායා සංකල්පනා අනුකම්පං උපාද්‍ය. අහං අයායා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයායාය උපසම්පදපෙබ්බා ඵකන්තො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඝෙ විසුද්ධා, දුතියමි අයායා සංඝං උපසම්පදං යාවාමි. උදුලුමෙතු මං අයායා සංකල්පනා අනුකම්පං උපාද්‍ය. අහං අයායා ඉක්කන්තාමා ඉක්කන්තාමාය අයායාය උපසම්පදපෙබ්බා ඵකන්තො උපසම්පන්නා භික්ඛුනීසංඝෙ විසුද්ධා, තතියමි අයායා සංඝං උපසම්පදං යාවාමි. උදුලුමෙතු මං අයායා සංකල්පනා අනුකම්පං උපාද්‍යා”ති.

“ආයතීවෙනි, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. අනාරාධිත ධර්මයන් ගෙන් පිරිසුදු ය, ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයතීවකට රුවිවේ නම් භී නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට නො රැස්නේ නම් භී කියන්නී ය.

දෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ... තෙවැනි වර ද මේ කරුණ කියමි. ආයතීවෙනි, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මේ මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවකි. අනාරාධිත ධර්මයන්ගෙන් පිරිසුදු ය. ඇගේ පාසිවුරු පිරිසුන් ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයතීවකට රුවිවේ නම් භී නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට නො රැස්නේ නම් භී කියන්නී ය.

සඤ්ඤා විසින් මෙනම් ආයතීව ප්‍රවර්තනිය කොට මෙනම් ඇත්ති උපසම්පද කරනලද්දී ය. එය සඤ්ඤාට රුවි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි”යි.

එකෙණෙහි ඇය රැගෙන (කැඳවාගෙන) භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත එළඹ තනිපටසිවුර එකාංශ කරවා භික්ෂුන්ගේ පා වන්දවා උත්තමුක ව හිඳුවා ඇඳිලි බඳවා උපසම්පදව ඉල්වියයුත්තී ය. “ආයතීයෙනි, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින් (භික්ෂුසඤ්ඤා කෙරෙහි) උපසපන් වූමි. ආයතීයෙනි, (දැන් භික්ෂු) සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිමි. ආයතීයෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවන සේක්වා. ආයතීයෙනි, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයතීයෙනි, දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිමි. ආයතීයෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගාසිටුවනසේක්වා. ආයතීයෙනි, මෙනම් ඇති මම මෙනම් ආයතීවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකාවක් වූවා භික්ෂුසඤ්ඤා වෙත පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයකින් උපසපන් වූමි. ආයතීයෙනි, තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදිමි. ආයතීයෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට මා (හෙරණ බැවින්) නගා සිටුවනසේක්වා” යි.

ව්‍යතෙනන භික්ෂුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤාපෙනබ්බො: සුඡාතු මෙ භතොන සබ්බො. අයං ඉක්කාමා ඉක්කාමාය උපසම්පදපෙබා එකතො උපසම්පතො භික්ෂුනීසබ්බෙ විසුඤා. ඉක්කාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා ව. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං සබ්බො ඉක්කාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. එසා ඤාති.

සුඡාතු මෙ භතොන සබ්බො. අයං ඉක්කාමා ඉක්කාමාය උපසම්පදපෙබා එකතො උපසම්පතො භික්ෂුනීසබ්බෙ විසුඤා. ඉක්කාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. සබ්බො ඉක්කාමං උපසම්පාදෙති ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉක්කාමාය උපසම්පද ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි ප්‍රමත්තං වදමි -පෙ- තතියමි ප්‍රමත්තං වදමි. සුඡාතු මෙ භතොන සබ්බො. අයං ඉක්කාමා ඉක්කාමාය උපසම්පදපෙබා එකතො උපසම්පතො භික්ෂුනීසබ්බෙ විසුඤා. ඉක්කාමා සබ්බං උපසම්පදං යාවති ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. සබ්බො ඉක්කාමං උපසම්පාදෙති ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. යස්සායසමතො ඛමති ඉක්කාමාය උපසම්පද ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. සො තුණ්ණස්ස. යස්ස නක්ඛමති සො භාසෙය්‍ය.

උපසම්පතො සබ්බෙන ඉක්කාමා ඉක්කාමාය පච්ඡන්තියා. ඛමති සබ්බස්ස තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමීති.

තාවදෙව ඡායා මෙතඤ්ඤා. උතුපමාණං ආචික්ඛතඤ්ඤා. දිව්‍යභාගො ආචික්ඛතඤ්ඤා, සංගීති ආචික්ඛතඤ්ඤා, භික්ෂුනියො වත්තඤ්ඤා ඉමිස්සා තයො ව නිස්සයෙ අට්ඨ ව අකරණියානි ආචික්ඛෙය්‍යාපාති.

60. තෙන බො පන සමයෙන භික්ෂුනියො භත්තග්ගෙ ආයනං සබ්බසායනතියො<sup>1</sup> කාලං චිත්තාමෙසුං. භගවතො ප්‍රමත්තං අරොවෙසුං. 'අනුජානාමි භික්ඛිවෙ අට්ඨන්තං භික්ෂුනීනං යථාච්ඡිඨං අවසෙසානං යථාගතිකන්ති'.

1. සබ්බායනතියො-සිද්ධ.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සඛ්‍යා (මෙසේ) දැන්විය යුතු ය: වහන්ස, සඛ්‍යා මබස් අසාවා, මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්ති හික්මුණිසඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය ද පවත්නි කොට සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඛ්‍යාට පැමිණි කල් වේ නම් සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය. මේ අපේකි යි.

වහන්ස, සඛ්‍යා මබස් සාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්ති හික්මුණි සඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඩ වෙත්වා. යමකුට රූපි නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

දෙවනු ද මේ කරුණ කියමි. ... තෙවනු ද මේ කරුණ කියමි. වහන්ස, සඛ්‍යා මබස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෝ මෙනම් ඇත්ති හික්මුණිසඛ්‍යා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට සඛ්‍යාගෙන් උපසම්පදව යදියි. සඛ්‍යා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට රූපි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඩ වෙත්වා. යමකුට රූපි නො වේ නම් උන්වහන්සේ බෙණෙත්වා.

මෙනම් ඇත්තිය පවත්නි කොට මෙනම් ඇත්ති සඛ්‍යා විසින් උපසම්පද කරනලද්දී ය. (එය) සඛ්‍යාට රූපි වෙයි. එහෙයින් නිහඩ ය. මේ කරුණ මෙසේ දරමි යි.

එකෙණෙහි සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සාතුප්‍රමාණය කියයුතු. දිව්‍යභාගය කියයුතු. සියල්ල එක්කොට සංගීතිය කියයුතු. මැයට නික්මයා තුන ද, නො කළයුතු කරුණු අට ද කියව යි හික්මුණින්ට කියයුතු.

56. එයමයෙහි හික්මුණිහු බත්හලෙහි අසුන් ගැන අවිනිශ්චිත වූවාහු (වළඳන) කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දැන්වූහ. “මහණෙනි, මෙහෙණන් අට නමකට වැඩි මහලු පිළිවෙළත් සෙස්සන්ට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

61. තෙන ඛො පන සමයෙන හිකඛුනියො භගවතා අනුඤ්ඤානං අට්ඨන්තං හිකඛුනිනං යථාච්ඡිඩං අවසෙසානං යථාගතිකතති සබ්බස්ස අට්ඨාච<sup>1</sup>. හිකඛුනියො යථාච්ඡිඩං පටිබාහතති අවසෙසායො යථාගතිකං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිකඛවෙ භත්තංගො අට්ඨන්තං හිකඛුනිනං යථාච්ඡිඩං අවසෙසානං යථාගතිකං. අස්සස්ස සබ්බස්ස යථාච්ඡිඩං න පටිබාහිතබ්බං. යා පටිබාහෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”.

62. තෙන ඛො පන සමයෙන හිකඛුනියො න පචාරෙන්නති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “න හිකඛවෙ හිකඛුනියා න පචාරෙන්නබ්බං. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙන්නබ්බොති”. තෙන ඛො පන සමයෙන හිකඛුනියො අත්තනා පචාරෙත්වා හිකඛුසඤ්ඤානං පචාරෙන්නති. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “න හිකඛවෙ හිකඛුනියා අත්තනා පචාරෙත්වා හිකඛුසඤ්ඤානං පචාරෙන්නබ්බො. යා න පචාරෙය්‍ය යථාධම්මො කාරෙන්නබ්බො”ති.

63. තෙන ඛො පන සමයෙන හිකඛුනියො හිකඛුහි සද්ධිං එකතො පචාරෙන්නතියො කොලාහලං අකාසු. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “න හිකඛවෙ හිකඛුනියා හිකඛුහි සද්ධිං එකතො පචාරෙන්නබ්බං. යා පචාරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන හිකඛුනියො පුරෙහත්තං පචාරෙන්නතියො කාලං විතිනාමෙසුං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිකඛවෙ පච්ඡාහත්තං පචාරෙත්තුනති”. පච්ඡාහත්තං පචාරෙන්නතියො විකාලෙ අහෙසුං. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිකඛවෙ අජ්ජනනා හිකඛුනිසඤ්ඤානං පචාරෙත්වා අපරජජ්‍ය හිකඛුසඤ්ඤානං පචාරෙත්තුනති”.

64. තෙන ඛො පන සමයෙන සබ්බො හිකඛුනිසඤ්ඤානං පචාරෙත්තො කොලාහලං අකාසි. භගවතො එතමස්ස ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හිකඛවෙ එකං හිකඛුනිං ටියත්තං පටිබලං සම්මනනිත්තුං හිකඛුනිසඤ්ඤානං අත්ථාය හිකඛුසඤ්ඤානං පචාරෙත්තුං. එවස්ඤ්ඤා පන හිකඛවෙ සම්මනනිතබ්බො: පඨමං හිකඛුනි යාවිතබ්බො. යාවිත්වා ව්‍යත්තාය හිකඛුනියා පටිබලාය සඤ්ඤා සුප්පෙන්නබ්බො: සුඡාත්තු මෙ අයොස සඤ්ඤා. යදි සඤ්ඤාසං පත්තකල්ලං සඤ්ඤා ඉත්ථනාගාමං හිකඛුනිං සම්මනෙත්තාය හිකඛුනිසඤ්ඤානං අත්ථාය හිකඛුසඤ්ඤානං පචාරෙත්තුං”.

එසා ඤාතති.

61. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුණින් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළත් සෙස්සන්ට පැමිණි පිළිවෙළත් අනුදන්තාලද්ධි සියලු තැන්හි භික්ෂුණින් අටනමක් වී වැඩිමහලු පිළිවෙළින් ද සෙස්සෝ පැමිණි පිළිවෙළින් ද (අසුන්) වෙන් කරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, බත්භලෙහි භික්ෂුණින් අට නමකට වැඩිමහලු පිළිවෙළින් හා සෙස්සන්ට පැමිණි පිළිවෙළින් (අසුන් වෙන් කිරීම) අනුදනිමි. අන් සෑම තැන්හි වැඩිමහලු පිළිවෙළ අන් නො හළ යුතු යි. යම් මෙහෙණක් අන්හරින්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

62. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පචාරණය නො කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි, එසමයෙහි භික්ෂුණිහු තමන් පවරා භික්ෂුසංඝයා නො පවරත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් තමා පවරා භික්ෂුසංඝයා නො පැවරියයුතු නො වේ. යම් මෙහෙණක් නො පවරා නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි.

63. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු භික්ෂුන් සමග එකට පචාරණය කරන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය භික්ෂුන් සමග එකට පචාරණය නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් පවරා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පෙරබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු කාලය ඉක්මවූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නට අනුදනිමි” යි. පසුබත් වේලායෙහි පවරන්නාහු විකාලයෙහි වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, අද දින භික්ෂුණිසංඝයා පවරා පසු දින භික්ෂුසංඝයා පවරන්නට අනුදනිමි” යි.

64. එසමයෙහි සියලු භික්ෂුණිසංඝයා පවරන්නේ කොලාහල කෙළේ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිසංඝයා සඳහා භික්ෂුසංඝයා පවරන්නට එක් වාක්ත ප්‍රතිබල වූ භික්ෂුණියක් සම්මත කරන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සම්මත කළයුතු. පළවූව මෙහෙණගේ කැමැත්ත ඉල්ලුම් කළයුතු ය. ඉල්ලුම් කොට වාක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුණියක විසින් සංඝයා (මෙසේ) දන්වියයුතු ය. ආයතීයවෙති, සංඝයා මබස් අසාවා. ඉදින් සංඝයාට පැමිණි කල් වේ නම් භික්ෂුණිසංඝයා සඳහා භික්ෂුසංඝයා පැවරීමට මෙතම් භික්ෂුණිය සම්මත කරන්නේ ය”. මේ ඥප්තිය යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ අයං සංකප්පා, සංකප්පා ඉත්තංගාමං හික්ඛුනි. සමුත්තංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා අත්තංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පං පචාරෙත්තුං. යස්සා අයංගාමං ඛෙමති ඉත්තංගාමං හික්ඛුනියා සමුත්තංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා අත්තංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පං පචාරෙත්තුං. සා තුඤ්ඤාසංකප්පං. යස්සා නාත්තංගාමං හික්ඛුනියා සමුත්තංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා අත්තංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පං පචාරෙත්තුං. ඛෙමති සංකප්පා නස්මා තුඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමිති”.

තාය සමුත්තංගාමං හික්ඛුනියා හික්ඛුනිසංකප්පං ආදය හික්ඛුනිසංකප්පං උපසංකප්පාමිති. එකංගාමං උත්තංගාමං කම්මාමිති. පාදෙ වජ්ඣාමං උත්තංගාමං නිසිද්ධං අත්තංගාමං පචාරෙත්තුං. වචනං වචනං හික්ඛුනිසංකප්පා අයංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පං පචාරෙත්තුං. දිට්ඨංගාමං සුත්තංගාමං වා පරිසංකප්පාමිති. වදන් අයංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා හික්ඛුනිසංකප්පං අත්තංගාමං උපසංකප්පාමිති. පස්සංගාමං පචාරෙත්තුං. දුතියංගාමං අයංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා හික්ඛුනිසංකප්පං පචාරෙත්තුං. දිට්ඨංගාමං සුත්තංගාමං වා පරිසංකප්පාමිති. වදන් අයංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා හික්ඛුනිසංකප්පං අත්තංගාමං උපසංකප්පාමිති. පස්සංගාමං පචාරෙත්තුං. තුතියංගාමං අයංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා හික්ඛුනිසංකප්පං පචාරෙත්තුං. දිට්ඨංගාමං සුත්තංගාමං වා පරිසංකප්පාමිති. වදන් අයංගාමං හික්ඛුනිසංකප්පා හික්ඛුනිසංකප්පං අත්තංගාමං උපසංකප්පාමිති. පස්සංගාමං පචාරෙත්තුං.

65. තෙන ඛෙමං පන සමයෙන හික්ඛුනියො හික්ඛුනං උපොසථංගාමං, පචාරංගාමං යපෙනති. සමුත්තංගාමං කම්මාමිති, අත්තංගාමං පචාරෙත්තුං, ඛෙමංගාමං කම්මාමිති, වොදෙත්තුං, සාරෙත්තුං. හග්ගාමං එතංගාමං ආරොවෙත්තුං. “න හික්ඛුනෙව හික්ඛුනියා හික්ඛුනියං උපොසථංගාමං යපෙනති, යපිතංගාමං අත්තංගාමං, යපෙනති. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං. න පචාරංගාමං යපෙනති, යපිතංගාමං අත්තංගාමං, යපෙනති. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං. න සමුත්තංගාමං කම්මාමිති, කම්මාමිති අත්තං, කම්මාමිති. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං. න අත්තංගාමං පචාරෙත්තුං, පචාරෙත්තුං අත්තංගාමං, පචාරෙත්තුං. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං. න ඛෙමංගාමං කම්මාමිති, කම්මාමිති අත්තං, කම්මාමිති. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං. න වොදෙත්තුං, වොදෙත්තුං අත්තං, වොදෙත්තුං. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං. න සාරෙත්තුං, සාරෙත්තුං අත්තං, සාරෙත්තුං. ආපත්ති දුක්ඛංගාමං”.

“ආයතීවෙනි, සඛසයා මබස් අසාවා. හික්මුණිසඛසයා සඳහා හික්මුණිසඛසයා පැවරීමට මෙනම් හික්මුණිය සඛසයා සම්මත කරන්නේ ය. හික්මුණිසඛසයා සඳහා හික්මුණිසඛසයා පැවරීමට මෙනම් හික්මුණිය සමඟ කිරීම යම් ආයතීවකට රුවි වේ නම් ඔ ඡිහඬ වන්නී ය, යම් ආයතීවකට අරුවි වේ නම් ඔ කියන්නී ය. හික්මුණිසඛසයා සඳහා හික්මුණිසඛසයා පැවරීමට සඛසයා විසින් මෙනම් අත්ති සම්මත ය. සඛසයාට (එය) රුවි වෙයි. එහෙයින් ඡිහඬ වෙයි. මෙය මෙසේ දරම්”යි.

ඒ සම්මත කළ මෙහෙණ විසින් හික්මුණි සඛසයා රැගෙන හික්මුණිසඛසයා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට හික්මුණ්ගේ පා වැද උක්කුටික ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ආයතීයෙනි, හික්මුණිසඛසයා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ හික්මුණිසඛසයා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, හික්මුණිසඛසයා හික්මුණිසඛසයාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දැක පිළියම් කරන්නේ ය. දෙවනු ද ආයතීයෙනි, හික්මුණිසඛසයා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ හික්මුණිසඛසයා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, හික්මුණිසඛසයා හික්මුණිසඛසයාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දැක පිළියම් කරන්නේ ය. තෙවනු ද ආයතීයෙනි, හික්මුණිසඛසයා දුටු කරුණින් හෝ ඇසූ කරුණින් හෝ සැක කළ කරුණින් හෝ හික්මුණිසඛසයා පවාරණය කරයි. ආයතීයෙනි, හික්මුණිසඛසයා හික්මුණි සඛසයාට අනුකම්පා කොට (වරදක් ඇතොත්) කියනසේක්වා. (ඒ වරද) දැක පිළියම් කරන්නේ ය.

65. එසමයෙහි හික්මුණිහු හික්මුණ්ගේ උපොසථය තබන්, (පොහොය කිරීම වළකන්.) පවාරණය වළකන්, සවචනියබව කෙරෙත්, (ඔවුන් කෙරෙහි) ආධිපත්‍යය පිහිටුවාගනින්. (වරද දැක්වීමට) අවකාශ කරවන්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවන්. භාග්‍යටතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මෙහෙණි, හික්මුණිය විසින් හික්මුණ්ගේ උපොසථය නො වැළකියයුතු, වළකන ලද ද නො වැළැක්වූයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. පවාරණය නො වැළකියයුතු, වළකනලද ද නො වැළැක්වූයේ වෙයි, වළක්වන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. සවචනිය නො කළයුතු, (එසේ) කරනලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. ආධිපත්‍යය නො පිහිටුවිය යුතු, පිහිටුවනලද ද නො පිහිටුවනලද්දේ වෙයි. පිහිටුවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද දැක්වීමට) අවකාශ නො කරවියයුතු, (එසේ) කරවන ලද ද නො කරවනලද්දේ වෙයි, (එසේ) කරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. වොදනා නො කළයුතු, වොදනා කරන ලද ද නො කරනලද්දේ වෙයි, වොදනා කරන්නියට දුකුළා ඇවැත් වෙයි. (වරද) සිහි නො කරවියයුතු, සිහි කරවුව ද සිහි නො කරවනලද්දේ වෙයි, සිහිකරවන්නියට දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.



66. තෙන ඛො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුනිනං. උපොසථං යපෙනති, පචාරණං යපෙනති, සචචනියං කරොන්ති, අනුචාදං පට්ඨපෙනති, ඔක්කාසං කාරෙන්නති, වොදෙන්නති, සාරෙන්නති. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ භික්ඛුනා භික්ඛුනිනං<sup>1</sup> උපොසථං යපෙනුං, යපිතොපි සුථංපිතො, යපෙනනාසස් අනාපක්ති, පචාරණං යපෙනුං, යපිතාපි සුථංපිතා, යපෙනනාසස් අනාපක්ති, සචචනියං කාතුං, කතමිපි සුකතං, කරොන්තාසස් අනාපක්ති. අනුචාදං පට්ඨපෙනුං, පට්ඨපිතොපි සුපට්ඨපිතො<sup>2</sup>. පට්ඨපෙනනාසස් අනාපක්ති. ඔක්කාසං කාරෙතුං. කාරිතොපි සුකාරිතො, කාරෙන්නාසස් අනාපක්ති. වොදෙතුං, වොදිතාපි සුචොදිතා, වොදෙන්නාසස් අනාපක්ති. සාරෙතුං. සාරිතාපි සුසාරිතා, සාරෙන්නාසස් අනාපක්ති”ති.

67. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛුනියො යානෙන යායන්ති ඉත්ථිසුත්තෙනාපි පුරිසන්තරෙන පුරිසසුත්තෙනාපි ඉත්ථන්තරෙන. මනුස්සො උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති. සෙය්‍යාථාපි ගඛගා මභියාති.<sup>3</sup> භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුනියා යානෙන යායිතබ්බං. යා යායෙය්‍ය යථා ධම්මො කාරෙන්නබ්බො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරා භික්ඛුනි ගිලානා හොති. න සකෙකාති පදසා ගතතුං. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානාය යාන්ති”. අථ ඛො භික්ඛුනිනං එතදහොසි. ඉත්ථිසුත්තනනු ඛො පුරිසසුත්තනනු ඛොති. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉත්ථිසුත්තං. පුරිසසුත්තං. හත්ථවට්ඨකන්ති”. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාය<sup>4</sup> භික්ඛුනියා යානුග්ගානෙන බාලහතරං අථාසු අහොසි. භගවතො එනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං. “අනු ජානාමි භික්ඛවෙ සිව්ඤ්ඤං පාටඬ්ඛිනති”.

68. තෙන ඛො පන සමයෙන අඬ්ඪකාසි ගණිකා භික්ඛුනිසු පබ්බජිතා හොති. යා සාවත්ථිං ගතතුකාමා හොති භගවතො සන්තිකෙ උපසම්පජ්ජිතාමිති. අය්‍යොසුං ඛො ධුතතා ‘අඬ්ඪකාසි කිර ගණිකා සාවත්ථිං ගතතුකාමා’ති. තෙ මග්ගෙ පරිශුච්ඡිංසු. අසෙසාසි ඛො අඬ්ඪකාසි ගණිකා ‘ධුතතා කිර මග්ගෙ පරිශුච්ඡිතා’ති. භගවතො සන්තිකෙ දූතං පාහෙසි. අහං හි උපසම්පජ්ජිතුකාමා කප්පනු ඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බන්ති.

1. භික්ඛුනියා - මජ්ඣං.

2. සුපට්ඨපිතො - මජ්ඣං.

3. ගඛගාමභියායාති - මජ්ඣං.

4. අඤ්ඤානරායා - මජ්ඣං.

66. එසමයෙහි භික්ෂු භික්ෂුණීන්ගේ උපොසථය වළක්වත්, පවාරණය වළක්වත්, සවවනිය කෙරෙත්, ආධිපත්‍යය පිහිටුවත්, (වරද දක්වීමට) අවකාශ කරවත්, වොදනා කෙරෙත්, (වරද) සිහි කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුව විසින් භික්ෂුණීන්ගේ උපොසථය වළකන්නට අනුදනිමි. වළකනලද ද මොනොවට වළකන ලද්දේ වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ. පවාරණය වළකන්නට (අනුදනිමි.) වළකනලද ද මොනොවට වළකනලද වෙයි. වළකන්නහුට ඇවැත් නො වේ. සවවනිය කරන්නට (අනුදනිමි.) කරනලද ද මනාකොට කරනලද්දේ ය. කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. ආධිපත්‍යය පිහිටුවන්නට (අනුදනිමි.) පිහිටුවනලද ද මනාලෙස පිහිටුවනලද්දේ ය. පිහිටුවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. අවකාශ කරවීමට (අනුදනිමි.) කරවනලද ද මනාලෙස කරවනලද්දේ ය. කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ. වොදනා කරන්නට (අනුදනිමි.) වොදනා කරනලද ද මනාලෙස වොදනා කරනලද්දේ ය. වොදනා කරන්නාහට ඇවැත් නො වේ. සිහි කරවන්නට (අනුදනිමි.) සිහි කරවනලද ද මනාලෙස සිහි කරවන ලද්දී ය. සිහි කරවන්නාහට ඇවැත් නො වේ.”

67. එසමයෙහි සවග මෙහෙණහු පුරුෂයකු පදවන්නකු කොට ඇති ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද, ස්ත්‍රීයක පදවන්නිය කොට ඇති පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදන ලද්ද වූ ද යානයෙන් යෙති. ගඬකාක්‍රීඩාවෙහි මෙනැ යි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් යානයෙන් නො යායුතු. යම් මෙහෙණක් යන්නී නම් දහම් වූ පරිදි කරවියයුතු” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් ගිලන් වූවා පයින් යන්නට නො හැකි වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ගිලන් මෙහෙණට යානය අනුදනිමි” යි. ඉක්බිති භික්ෂුණීන්ට ‘ස්ත්‍රීන් යොදන ලද යානය ද පුරුෂයන් යොදනලද යානය ද’ යි මේ සිත විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ස්ත්‍රීන් (දෙනුන්) යොදනලද යානය, පුරුෂයන් (ගොනුන්) යොදනලද යානය හා අත්වටුගැල ද අනුදනිමි” යි. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණකට යානයෙහි ගැස්සීමෙන් ඉතා දැඩි වූ අපහසුවක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, සිව්කාව (පුටුසිව්කාව) ද පල්ලැක්කිය (හිදෙලුව) ද අනුදනිමි” යි.

68. එසමයෙහි අධිස්කාසී නම් ගණිකාව මෙහෙණන් වෙත පැවිදි වූවා වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි උපසම්පද වන්නෙමැ යි ඕ සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තී වෙයි. ‘අධිස්කාසී ගණිකාව සැවැත් නුවරට යනු කැමැත්තීලැ’ යි ධූර්තයෝ ඇසූහ. ඔවුහු මග රැකසිටියහ. ‘ධූර්තයෝ මග රැක සිටිත්ලැ’ යි අධිස්කාසී ගණිකාව ඇසූ ය. (ඉක්බිති ඕ) මම උපසම්පදවනු කැමැත්තෙමි. මා කෙසේ පිළිපැදියයුතු ද යි (කියා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දුතයකු යැවූ ය.

අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දුතෙනපි උපසම්පාදෙතුන්ති”. භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති. භගවතො එතමන්. ආරොවෙසුං. “න භික්ඛවෙ භික්ඛුදුතෙන උපසම්පාදෙතඛා. යො උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති.” සික්ඛමානදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- සාමණෙරදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- සාමණෙරීදුතෙන උපසම්පාදෙත්ති -පෙ- බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙත්ති. “න භික්ඛවෙ බාලාය අව්‍යාකාය දුතෙන උපසම්පාදෙතඛා යා<sup>1</sup> උපසම්පාදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි භික්ඛවෙ ව්‍යාකාය භික්ඛුනියා පටිබලාය දුතෙන උපසම්පාදෙතුං. නාය දුතාය භික්ඛුනියා සඤ්ඤා උපසම්පාදෙය්‍ය එතංසං උත්තරාසඤ්ඤා කරිතා භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිකා උක්ඛට්ඨං නිසීදිතා අඤ්ඤිමපග්ගහෙතා එවමස්ස වචනියො:

ඉක්කංගාමා අය්‍යා ඉක්කංගාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බා<sup>2</sup> එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්කංගාමා අය්‍යා සඤ්ඤා උපසම්පදං යාවති උලුච්ඡතු නං අය්‍යා සඤ්ඤා අනුක්ඛං උපාදය.

ඉක්කංගාමා අය්‍යා ඉක්කංගාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. දුතියමි අය්‍යා ඉක්කංගාමා සඤ්ඤා උපසම්පදං යාවති. උලුච්ඡතු නං අය්‍යා සඤ්ඤා අනුක්ඛං උපාදය.

ඉක්කංගාමා අය්‍යා ඉක්කංගාමාය අය්‍යාය උපසම්පදපෙබ්බා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. තතියමි අය්‍යා ඉක්කංගාමා සංඝං උපසම්පදං යාවති. උලුච්ඡතු නං අය්‍යා සඤ්ඤා අනුක්ඛං උපාදයාති.

ව්‍යාකෙතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සඤ්ඤා ඤාපෙතබ්බො: සුභාතු මෙ භතෙත සඤ්ඤා. ඉක්කංගාමා ඉක්කංගාමාය උපසම්පදපෙබ්බා එකතො උපසම්පන්නා භික්ඛුනිසඤ්ඤා විසුද්ධා. සා කෙනවිදෙව අනාරායෙන නාගච්ඡති. ඉක්කංගාමා සඤ්ඤා උපසම්පදං යාවති ඉක්කංගාමාය පටිකතියා. යදි සඤ්ඤා පත්තකලං සඤ්ඤා ඉක්කංගාමං උපසම්පාදෙය්‍ය ඉක්කංගාමාය පවතනියා<sup>1</sup>. එසා ඤාති.

1. යො - මජ්ඣං.

2. උපසම්පදපෙබ්බා - සීල, මජ්ඣං.

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කරුණෙහි ලා දහම් කථා කොට භික්ෂුන් ඇමතුවේ. “මහණෙනි, දුතියකු ලවා ද උපසම්පද කරන්නට අනුදැනිමි”යි (වදළහ.) භික්ෂුදහයකු ලවා උපසම්පද කරවත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණා සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුදහයකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුත්තාහ. යමෙක් උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ”යි. සිත්තාමාන දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරුදහයකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... සාමණේරුදහයකු ලවා උපසම්පද කරවත් ... බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවත්, “මහණෙනි, බාල අව්‍යක්ත මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද නො කරවිය යුතු ය. යම් මෙහෙණක් (එසේ) උපසම්පද කරවා නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. ‘මහණෙනි, ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල මෙහෙණක වූ දුතියකු ලවා උපසම්පද කරවන්නට අනුදැනිමි. ඒ දැන වූ මෙහෙණ විසින් සඤ්ඤා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට භික්ෂුන්ගේ පා වැඳ උක්කටික ව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය:

“ආයාසියෙනි, මෙනම් ආයාසාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයාසියෙනි, මෙනම් ඇත්ති සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයාසියෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය ගෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයාසියෙනි, මෙනම් ආයාසාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයාසියෙනි, මෙනම් ඇත්ති දෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයාසියෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය ගෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා.

ආයාසියෙනි, මෙනම් ආයාසාවගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. ආයාසියෙනි, මෙනම් ඇත්ති තෙවනු ද සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ආයාසියෙනි, සඤ්ඤා අනුකම්පා කොට ඇය ගෙරණ බැවින් නභාසිටුවන සේක්වා” යි.

ව්‍යක්ත ප්‍රතිබල භික්ෂුකන්හු විසින් (මෙසේ) දැන්විය යුතු. “වහන්ස, සඤ්ඤා ම බස් අසාවා. මෙනා ඇත්තියගේ උපසම්පද-පෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති භික්ෂුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්‍ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නාය කොට සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යදියි. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නාය කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරන්නේ ය”. මේ දෙප්ති යි.

“සුභාතු මෙ හතෙත සබ්බසා. ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය උපසම්පද-  
පෙබා එකතො උපසම්පන්නා හික්කුනිසබ්බස විසුඛා. සා කෙනවිදෙව  
අත්තරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තනාමා සබ්බසං උපසම්පදං යාවති  
ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා. සබ්බසා ඉත්තනාමං උපසම්පාදෙති  
ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා. යස්සායසම්මතො ඛමති ඉත්තනාමාය  
උපසම්පද ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා. සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති  
සො භාසෙය්‍යා.

දුතියමි එතමත්. වදම් -පෙ- තතියමි එතමත්. වදම්: සුභාතු  
මෙ හතෙත සබ්බසා. ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය උපසම්පදපෙබා  
එකතො උපසම්පන්නා හික්කුනිසබ්බස විසුඛා. සා කෙනවිදෙව  
අත්තරායෙන නාගච්ඡති. ඉත්තනාමා සබ්බසං උපසම්පදං යාවති  
ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා. සබ්බසා ඉත්තනාමං උපසම්පාදෙති  
ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා. යස්සායසම්මතො ඛමති ඉත්තනාමාය  
උපසම්පද ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා. සො තුණ්හස්ස. යස්ස  
නකඛමති සො භාසෙය්‍යා.

උපසම්පන්නා සබ්බසන ඉත්තනාමා ඉත්තනාමාය පවත්තිනියා.  
ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමි''ති.

නාවදෙව ඡායා මෙකඛබ්බා, උතුපමාණං ආවිකඛිතඛබ්බං. දිව්වසභාගො  
ආවිකඛිතඛබ්බා. සංගීති ආවිකඛිතඛබ්බා. හික්කුනියො වත්තඛබ්බා තස්සා  
තයො ච නිස්සයෙ අට්ඨ ච අකරණියානි ආවිකෙඛියාපාති.

69. තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො අරඤ්ඤ විහරන්ති.  
ධුතතා දුසෙත්ති. හගවතො එතමත්. ආරොචෙජුං. “න හික්කවෙ  
හික්කුනියා අරඤ්ඤ වත්තඛබ්බං, යා වසෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති”.  
තෙන බො පන සමයෙන අරඤ්ඤතරෙන උපාසකෙන හික්කුනි  
සබ්බස්ස උද්දෙසිතො දිනො හොති. හගවතො එතමත්.  
ආරොචෙජුං. “අනුජානාමි හික්කවෙ උද්දෙසිතන්ති”. උද්දෙසිතො න  
සම්මති. හගවතො එතමත්. ආරොචෙජුං. “අනුජානාමි හික්කවෙ  
උපාසෙය්‍යති”. උපාසෙය්‍යො න සම්මති. හගවතො එතමත්.  
ආරොචෙජුං. “අනුජානාමි හික්කවෙ නවකම්මන්ති”. නවකම්මං න  
සම්මති. හගවතො එතමත්. ආරොචෙජුං. “අනුජානාමි හික්කවෙ  
පුග්ගලිකමි කාතුන්ති”.

“වහන්ස, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උප-  
සම්පදපෙක්ෂිකා වූ මෙනම් ඇත්ති හික්කුණිසඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු  
වූවා එක් පක්ෂයෙකින් උපසපන් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා  
නො පැමිණෙයි. මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා කොට  
සඤ්ඤාගෙන් උපසම්පදව යයි. සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා  
කොට මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා  
කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට  
රුවී වේ නම් උත්වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රුවී  
නො වේ නම් උත්වහන්සේ කපා කරන්නාහ.

දෙවනු ද මේ කරුණ කියමි ... තෙවනු ද මේ කරුණ කියමි.  
වහන්ස, සඤ්ඤා මබස් අසාවා. මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදපෙක්ෂිකා වූ  
මෙනම් ඇත්ති හික්කුණි සඤ්ඤා කෙරෙහි පිරිසුදු වූවා එක් පක්ෂයෙකින්  
උපසපන් වූ ය. ඕ කිසියම් අනතුරක් නිසා නො පැමිණෙයි.  
මෙනම් ඇත්ති මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා කොට සඤ්ඤාගෙන්  
උපසම්පදව යයි. සඤ්ඤා මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා කොට  
මෙනම් ඇත්තිය උපසම්පද කරයි. මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා  
කොට මෙනම් ඇත්තියගේ උපසම්පදව යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුට  
රුවී වේ නම් උත්වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනකුට රුවී  
නො වේ නම් උත්වහන්සේ කපා කරන්නාහ.

“මෙනම් ඇත්තිය පවත්නා නිසා කොට මෙනම් ඇත්ති සඤ්ඤා  
විසින් උපසපන් කරන ලද. (එය) සඤ්ඤාට රුවී වෙයි. එහෙයින්  
නිහඬ වෙයි. මෙසේ මෙය දරමි”යි.

එකෙහෙති ම සෙවනැල්ල මිනියයුතු. සෘතුප්‍රමාණය කියයුතු.  
දිව්‍යභාගය කියයුතු. එහැම එක් කොට සංගිතිය කියයුතු. ඇයට ‘නික්කාය  
තුන ද අකරණිය අට ද කියාදෙව’ යි හික්කුණිනට කියයුතු යි.

69. එසමයෙහි හික්කුණිහු අරණ්‍යයෙහි වෙසෙත්. ධූතියෝ  
(ඔවුන්) දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ  
සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් අරණ්‍යයෙහි නො විසිය  
යුතු යම් මෙහෙණක් වෙසේ නම්, දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.  
එසමයෙහි එක්තරා උවසුවකු විසින් හික්කුණිසඤ්ඤාට භාණ්ඩශාලාවක්  
දෙන ලද්දේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ.  
“මහණෙනි, භාණ්ඩශාලාව අනුදනිමි” යි (වදළහ). භාණ්ඩශාලාව  
නො සැහෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ.  
“මහණෙනි, මෙහෙණවර අනුදනිමි” යි. මෙහෙණවර නො  
පොහොනේ වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ.  
“මහණෙනි, නවකම් අනුදනිමි” යි. නවකම් නො පොහොනේ  
වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි,  
පොද්ගලික ගෙයක් කරන්නට අනුදනිමි” යි.

70. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරා ඉතී සත්තිසිත්තගගඛනා හිඤ්චිතිසු පබ්බතියා හොති. කසසා පබ්බතියාය ගඛනො වුට්ඨාසි. අථ ඛො තස්සා හිඤ්චිතියා එතදහොසි: කථන්තා ඛො මයා ඉමසමිං දුරකෙ පටිපජ්ජනකංති. හගවතො එතමෙකං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ පොසෙතුං යාව සො දුරකො විඤ්ඤනං පාපුණාති”ති.

අථ ඛො තස්සා හිඤ්චිතියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛනා එතිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤාය ච හිඤ්චිතියා න ලඛනා දුරකෙන සහ වජ්ඣං, කථන්තා ඛො මයා පටිපජ්ජනකංති. හගවතො එතමෙකං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ එකං හිඤ්චිතිං සමුත්තනිජා කසසා හිඤ්චිතියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤ පන හික්ඛවෙ සමුත්තනිජකං: පඨමං හිඤ්චිති යාවිතඛං. යාවිජා ව්‍යාකාය හිඤ්චිතියා පටිබලාය සංඛෙසා ඤාපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛෙසා. යදි සංඛෙසා පනතුරුං සංඛෙසා ඉත්තංගාමං හිඤ්චිතිං සමුත්තෙතොය ඉත්තංගාමාය හිඤ්චිතියා දුතියං. එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ අයො සංඛෙසා, සංඛෙසා ඉත්තංගාමං හිඤ්චිතිං සමුත්තනි ඉත්තංගාමාය හිඤ්චිතියා දුතියං. යස්සා අයොය ඛමති ඉත්තංගාමාය හිඤ්චිතියා සමුත්තනි ඉත්තංගාමාය හිඤ්චිතියා දුතියාය. යා තුණ්හාසි. යස්සා නක්ඛමති සා හාසෙය්‍ය. සමුත්තන සංඛෙසන ඉත්තංගාමා හිඤ්චිති ඉත්තංගාමාය හිඤ්චිතියා දුතියා. ඛමති සංඛෙසාය තස්සා තුණ්හි. එවමෙකං ධාරයාමි”ති.

අථ ඛො තස්සා දුතියිකාය හික්ඛනියා එතදහොසි: කථන්තා ඛො මයා ඉමසමිං දුරකෙ පටිපජ්ජනකංති. හගවතො එතමෙකං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ යපජා සගාරං යථා අඤ්ඤාසමිං පුට්ඨෙ පටිපජ්ජනකං එවං තසමිං දුරකෙ පටිපජ්ජතුන්ති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරා හිඤ්චිති ගරුධමුචං අඤ්ඤාපනා හොති මානතඤ්චාරිති. අථ ඛො තස්සා හික්ඛනියා එතදහොසි: මයා ච න ලඛනා එතිකාය වජ්ඣං, අඤ්ඤාය ච හිඤ්චිතියා න ලඛනා සහ මයා වජ්ඣං, කථන්තා ඛො මයා පටිපජ්ජනකංති. හගවතො එතමෙකං ආරොචෙසුං. “අනුජානාමි හික්ඛවෙ එකං හික්චිතිං සමුත්තනිජා කසසා හිඤ්චිතියා දුතියං දතුං. එවිඤ්ඤ පන හික්ඛවෙ සමුත්තනිජකං: පඨමං හික්ඛනි යාවිතඛං. යාවිජා ව්‍යාකාය හිඤ්චිතියා පටිබලාය සංඛෙසා ඤාපෙතඤ්ඤා: සුණාතු මෙ අයො සංඛෙසා යදි සංඛෙසා පනතුරුං සංඛෙසා ඉත්තංගාමං හිඤ්චිතිං සමුත්තෙතොය ඉත්තංගාමාය හික්ඛනියා දුතියං. එසා ඤ්ඤති.

70. එ සමයෙහි එක්තරා ස්ත්‍රියක් අප්‍රකට ව පිහිටි ගැබ් ඇත්ති භික්ෂුණීන් වෙත පැවිදිවූ ය. ඇය පැවිදි වූ කල ගැබ නැති සිටියේ ය. (බිහි විය) ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ සිත විය: මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඒ දරුවා නුටිණැති බවට පැමිණෙන තුරු පොෂණය කරන්නට අනුදැනිමි” යි (වදළයේන).

ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අභස විය: මා විසින් නැති ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද (පිරිවි) දරුවකු සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් මෙහෙණක් සමූහ කොට ඇය ඒ මෙහෙණට සහාය කොට දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමූහ කළයුතු. පළමු ව ඒ මෙහෙණගෙන් (කැමත්-) ඉල්විය යුතු. ඉල්වා වාක්ත ප්‍රබල මෙහෙණක විසින් සඤ්ඤා (මෙසේ) දැන්විය යුතු. ආයුධාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාව පැමිණිකල් වේ නම් මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායිකා) කොට සමූහ කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.

ආයුධාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායිකා) කොට සඤ්ඤා සමූහ කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායිකා) කොට මෙනම් භික්ෂුණියගේ සම්මුතිය යම් ආයුධාවකට රුචි වේ නම් ඕ නිහඬ වනැති ය. යම් ආයුධාවකට රුචි නො වේ නම්, ඕ කියන්නා ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායිකා) කොට සඤ්ඤා විසින් සමූහ කරන ලද්දේ ය. සඤ්ඤාව (එය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

ඉක්බිති ඒ සහායක භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. මේ දරුවා කෙරෙහි මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එකගෙහි නිදිම (සමග නිදිම) හැර අන් පුරුෂයකු කෙරෙහි යම්සේ පිළිපදිත් ද එසේ ඒ දරුවා කෙරෙහි ද පිළිපදින්නට අනුදැනිමි” යි (වදළහ).

එසමයෙහි එක් භික්ෂුණියක් ගරු ඇවතකට පැමිණියා මානසෙහි හැසිරෙන්නා වෙයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණියට මේ අදහස විය. ‘මට තනි ව වසන්ට ද නො හැකි ය. අනිත් භික්ෂුණියකට ද මා සමග වසන්ට නො හැකි ය. මා කෙසේ පිළිපැදිය යුතු දැ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, එක් භික්ෂුණියක් සමූහ කොට ඒ භික්ෂුණියට සහාය (දෙවැන්නක) ලෙස දෙන්නට අනුදැනිමි. මහණෙනි, මෙසේ සමූහ කළයුතු. පළමුව (ඒ) භික්ෂුණියගේ කැමැත්ත ඉල්විය යුතු. ඉල්වා වාක්ත ප්‍රබල භික්ෂුණියක විසින් සඤ්ඤා මෙසේ දැන්විය යුතු. ආයුධාවෙහි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාව පැමිණිකල් වේ නම් සඤ්ඤා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සහායිකා) ලෙස සමූහ කරන්නේ ය. මේ ඥප්ති යි.



“සුඤ්ඤානං මෙ අයොසං සංඝො, සංඝො ඉත්තංගාමං හික්ඛුනිං සංඝොගාමි ඉත්තංගාමාය හික්ඛුනියා දුතියං. යස්සා අයොසං ඛමති ඉත්තංගාමාය හික්ඛුනියා සමුත්ති ඉත්තංගාමාය හික්ඛුනියා දුතියං. යා තුඤ්ඤාසං, යස්සා නක්ඛමති සා භාසෙය්‍ය. සමුත්තා සංඝොගාමා හික්ඛුනි ඉත්තංගාමාය හික්ඛුනියා දුතියා. ඛමති සංඝොගාමා. තස්මා තුඤ්ඤා. එවමෙතං ධාරයාමීති”.

71. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා හික්ඛුනි සික්ඛං පච්චෙදියා චිත්තං. යා පුන පච්චෙදියා හික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචි. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙය්‍යං. “න” හික්ඛුවෙ හික්ඛුනියා සික්ඛංපච්චෙදියා යදෙව යා චිත්තංගාමා තදෙව යා අහික්ඛුනි”ති.

තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා හික්ඛුනි සංඝොගාමා නික්ඛායතං සංඝං. යා පුන පච්චෙදියා හික්ඛුනියො උපසම්පදං යාචි. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙය්‍යං. යා “සා හික්ඛුවෙ හික්ඛුනි සංඝොගාමා නික්ඛායතං සංඝොගාමා යා පුන ආගතා න උපසම්පදෙතං”ති.

72. තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛුනියො පුරිසෙහි දභිවාදනං කෙසංචෙදනං නඛංචෙදනං වණ්ඤාපටිකමං කුණ්ඩලායනං න සාදියතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙය්‍යං. “අනුජානාමි හික්ඛුවෙ සාදිතුනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛුනියො පලංකොන නිසිදතති. පණ්ණාසකං සාදියතති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙය්‍යං. “න හික්ඛුවෙ හික්ඛුනියා පලංකොන නිසිදතං. යා නිසිදෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංගසාති”.

73. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරා හික්ඛුනි ගිලානා හොති. තස්සා චිතා පලංකොන න එය්‍ය හොති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙය්‍යං. “අනුජානාමි හික්ඛුවෙ හික්ඛුනියා අභිසංපලංකොනති”.

තෙන ඛො පන සමයෙන හික්ඛුනියො වච්චකුටියා වච්චං කරොතති. ජංඛණියා හික්ඛුනියො තස්සෙව ගන්තං පාමොගති. හගවතො එතමස්සං ආරොචෙය්‍යං. “න හික්ඛුවෙ හික්ඛුනියා වච්චකුටියා වච්චො කාතංකො. යා කරෙය්‍ය ආපත්ති දුක්ඛංගසං. අනුජානාමි හික්ඛුවෙ හෙට්ඨා විච්චෙ උපරි පටිච්ඡන්තො වච්චං කාතුනති”.

1. නස්මි හික්ඛුවෙ - සි.

2. සංඝොගාමා - මජ්ඣං.

“ආයතීවෙනි, සඤ්ජයා මඬස් අයාවා. සඤ්ජයා මෙනම් භික්ෂුණිය මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න (සභාධිකා) ලෙස සමුච්ඡ කරයි. මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස මෙනම් භික්ෂුණිය සමුච්ඡ කිරීම යම් ආයතීවකට රුචි වේ නම් ඒ නිහඬ වන්නී ය. යම් ආයතීවකට රුචි නො වේ නම් ඒ කියන්නී ය. මෙනම් භික්ෂුණි මෙනම් භික්ෂුණියගේ දෙවැන්න ලෙස සඤ්ජයා විසින් සමුච්ඡ කරන ලද්දී ය. (එය) සඤ්ජයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි” යි.

71. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කොට සිවුරු හැර ගියා ය. ඒ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පදව ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණකගේ ශික්ෂා ප්‍රත්‍යාබ්‍යානයක් නැත. යම් විටෙක ඒ සිවුරු හළවා ද එවිට ම ඒ අභික්ෂුණියක් වූවා” යි.

එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් කාමාය වස්ත්‍ර සහිතව තීර්ථායනයකට ගියා ය. ඒ නැවත පෙරළා අවුත් භික්ෂුණීන්ගෙන් උපසම්පදව ඉල්ලූ ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, යම් මෙහෙණක් සිවුරු සහිත ව තීර්ථායනයකට ගියා ද නැවත පැමිණි ඒ උපසපත් නො කළ යුත්තී ය” යි වදළහ.

72. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු කුකුස් කරන්නාහු පුරුෂයන්ගෙන් වැදීම, කෙස් සිඳීම, නිය ඩිඳීම, වණ පිළියම් නො ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, ඉවසන්නට අනුදැනිමි” යි (වදළහ.)

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පයබ්බකයෙන් හිඳිත්, විච්ඡි ගැටීම, ඉවසත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පයබ්බකයෙන් නො හිඳියයුතු. යම් මෙහෙණක් හිඳි නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි (වදළහ.)

73. එසමයෙහි එක්තරා භික්ෂුණියක් ගිලන් වූ ය. ඇයට පයබ්බකයෙන් හිඳීම හැර පහසු නො වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණියට අර්ධ පයබ්බකය අනුදැනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිය කෙරෙත්. සවග මෙහෙණෝ එහි ම ගැබ් හෙළත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, භික්ෂුණිය විසින් වැසිකිළියෙහි අස්පස්කිය නො කළයුතු. යම් මෙහෙණක් කෙරේ නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, යට විවර වූ මත්තෙහි වසන ලද (සාධනායෙහි) අස්පස්කිය කරන්නට අනුදැනිමි” යි.

74. තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො ප්‍රණේශන නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමහොගිනියොති<sup>1</sup>. හගවතො එතමිකං ආරොවෙසුං. “න හික්කවෙ හික්කුනියා ප්‍රණේශන නභායිතබ්බං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි හික්කවෙ කුක්කුසං හෙතිකනති”.

තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො වාසිතකාය මතතිකාය නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති. සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමහොගිනියොති. හගවතො එතමිකං ආරොවෙසුං. “න හික්කවෙ හික්කුනියා වාසිතකාය මතතිකාය නභායිතබ්බං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි හික්කවෙ පකතිමතතිකනති”.

75. තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො ජනනාසරෙ නභායනතියො තොලාහලං අකංසු. හගවතො එතමිකං ආරොවෙසුං. “න හික්කවෙ හික්කුනියා ජනනාසරෙ නභායිතබ්බං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො පටිසොතෙ නභායනති ධාරාසම්චස්සං සාදියනා. හගවතො එතමිකං ආරොවෙසුං. “න හික්කවෙ හික්කුනියා පටිසොතෙ නභායිතබ්බං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො අතිකෙ නභායනති. ධුතංගා දුපෙනති. හගවතො එතමිකං ආරොවෙසුං. “න හික්කවෙ හික්කුනියා අතිකෙ නභායිතබ්බං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති”.

76. තෙන බො පන සමයෙන හික්කුනියො පුරිසතිකෙ නභායනති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති සෙය්‍යථාපි ගිහි කාමහොගිනියොති. හගවතො එතමිකං ආරොවෙසුං. “න හික්කවෙ හික්කුනියා පුරිසතිකෙ නභායිතබ්බං. යා නභායෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්ස. අනුජානාමි හික්කවෙ චේලාතිකෙ නභායිතනති”.

තතිස හාණවාරං.

හික්කුනිකවිකාන්තං දසමං.

ඉමහි බණ්ඩෙ වත්ථ එකසතං ඡ<sup>2</sup>

තස්සුද්දනා:-

1. පබ්බජ්ජං ගොතමී යාපි නානුඤ්ඤාසි තථාගතො කපිලවත්ථු වෙසාදිං අගමාසි විනාසකො.

1. ගිහිති කාමහොගිනියොති - මජ්ඣං.

2. එකසතං - මජ්ඣං.

74. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු සුණයෙන් (ඇඟ සුවද කුඩු තවරමින්) නහන්. ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් සුණයෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, කුඩු හා මැටි ද අනුදනිමි” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු සුවද කවන ලද මැටියෙන් නහන්. ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති, නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් සුවද කවන ලද මැටියෙන් නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, පියවි මැටි අනුදනිමි” යි.

75. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු ගිනිහල්ගෙහි නහන්නාහු කොලාහල කළහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් ගිනිහල්ගෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු ධාරා ස්පර්ශය ඉවසමින් ප්‍රතිප්‍රොතස්හි ස්නාන කෙරෙත්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් උඩුහොය නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

එසමයෙහි භික්ෂුණිහු නොතොටෙහි නහන්. ධූර්තයෝ දූෂණය කෙරෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් නොතොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ” යි.

76. එසමයෙහි භික්ෂුණිහු පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නහන්. ගිහි කාමභොගිනීන් මෙනැයි මිනිස්සු ලමු කොට සිතති. නුගුණ කියති, දෙස් පතුරුවන්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැලකළහ. “මහණෙනි, මෙහෙණ විසින් පුරුෂයන්ගේ තොටෙහි නො නැයුතු. යම් මෙහෙණක් නහන්නී නම් දුකුළා ඇවැත් වේ. මහණෙනි, මෙහෙලියන්ගේ තොටෙහි නහන්නට අනුදනිමි” යි (වදළසේක.)

තෙවැනි බණවරයි.

දසවැනි භික්ෂුනිබන්ධක යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු එක්සිය සයෙකි.

එහි උද්‍යාය මෙසේ යි:-

1. ගොතමී පැවිද්ද ඉල්ලී ය. තථාගතයන් වහන්සේ නො අනුදත්ත. විනායකයන් වහන්සේ කිඹුල්වහින් විසාලාවට වැඩියේක.

2. රජාතිණ්ණෙන කොට්ඨකෙ ආනන්දස්ස පච්චෙදි  
භබ්බාති නයතො යාචි මාතාති පොසිකාති ව.
3. වස්සසත්තං තද්දු ව අභිකඛු පච්චාසිංසනා  
පචාරණා ගරුධමමා දෙව වස්සා අනකෙකාසනා.

  4. ඔවටො ව අට්ඨ ධමමා යාවජ්චානුවත්තනා  
ගරුධමමපටිග්ගාහො සාවස්සා උපසම්පද.
  5. වස්සසහස්සං පඤ්ඤාචි කුමහපේනක සෙනඨි  
මඤ්ඤඨික උපමාහි එවං සඤ්ඤාචිංසනා.
  6. ආලිං බන්ධෙය්‍යපමාහි පුන සඤ්ඤාචිංසනා  
උපසම්පාදෙතුං අය්‍යා යථා වුඤ්ඤාචිවාදනා.
  7. න කට්ඨස්සන්ති කිමෙව සාධාරණාසාධාරණං  
ඔවාදං පාතිමොක්ඛඤ්ඤා කෙන නු බො උපස්සයං.
  8. න ජානනාති ව ආචික්ඛි න කරොනාති ව හිතවුනි  
පටිග්ගහෙතුං හිතවුනි හිතවුනිති පටිග්ගහො.
  9. ආචික්ඛි කමමං හිතවුනි උජ්ඣායනාති හිතවුනිති වා  
ආචික්ඛං භණ්ඩනඤ්ඤා රොපෙකා උපලාය ව.
  10. සාවඤ්ඤා කදදුමොද අවඤ්ඤාය උරු ව  
අභගජාතඤ්ඤා ඔභාසං සමපයොජෙතති වඤ්ඤා
  11. අවඤ්ඤා දණ්ඩකමමං හිතවුනියො තථා පුන  
ආචාරණඤ්ඤා ඔවාදං කප්පති නු බො පක්ඛම්.
  12. බාලා වත්ථු විනිවජ්ජයො ඔවාදං සමොභා පඤ්ඤා  
දුට්ඨෙ තිස්සො න ගණ්හනති බාලා ගිලාන ගමිකා.
  13. ආරඤ්ඤා නරොචෙතති න පච්චාචෙතති ව.  
දීඨං විලිච වත්ථුඤ්ඤා දුස්සා ව චෙතී වට්ඨි ව;  
චොළචෙතී ව වට්ඨි ව සුත්තචෙතී ව වට්ඨිකා.
  14. අට්ඨිලලං ගොහනුකෙන හත්තකොච්ඡං පාදං තථා  
උරුං මුඛං දන්තමංසං ආලිමො මද්ද වුණ්ණනා.
  15. ලඤ්ඤානති අභගරාගඤ්ඤා මුඛරාගං තථා දුට්ඨ  
අවභගවීසෙයොලොකෙ යාලොකෙ සනචෙචන ව.
  16. චෙට්ඨි පානාගාරං සුනං ආපණං වට්ඨි වාණිජා  
දුස්සං දුස්සං කමමකරං කමමකාරී උපට්ඨහං.

2. රජස් වැකුණු සිරුරින් දෙරකොටුවෙහි දී ආනතු හිමියන්ට දැන්වී ය. මවිය පොෂණය කළ තැනැත්තිය යි කියමින් පැවිද්දට සුදුසු යැ යි නය වශයෙන් යැදී ය.
3. වක්‍ෂසත, තදහුපබ්බථිත, අභිකඛුක ආවාස, පච්චාසිංසන, පවාරණ, ගරුධමම, දෙබ්බමො, අනකොසන,
4. ඔව්ට යන අස්ථි ධර්මයෝ යාවජීවයෙන් පැවැත්විය යුත්තාහ. ඒ ගරුධමම පිළිගැනීම ම ඇයගේ උපසම්පද විය.
5. වක්‍ෂසහස්ස, පක්ඛයනවංස ද, කුමභකේන, සෙනධි, මණ්ණෙට්ඨික, යන උපමාවලින් සදාමීය පිරිහීම දැක්වීම ද,
6. ආලිබන්ධන උපමාවෙන් යළි සදාමීයෙහි සංසර්ගය දැක්වීම ද, උපසම්පද කිරීම, වැඩිමහලු පිළිවෙළින් වැදීම,
7. නො කිරීම ද, කුමකට පනවීම ද යි දෙසීම ද, සාධාරණ අසාධාරණ ශික්‍ෂාපද ද, අවවාද දීම, ප්‍රාතිමොක්‍ෂය, කවරකු හික්කුණි ආරාමයට එළඹියයුතු ද (යන කරුණු ද,)
8. (පාමොක් උදෙසීම) නො දැනින්, (හික්කුණින්ට) නො කියත්. ඇවතට පිළියම් නො කෙරෙත්, හික්කුණින් විසින් ඇවැත් පිළිගැනීම. ඇවැත් පිළිගැනීම හික්කුණින් විසින් හික්කුණින්ට කියාදීම.
9. ආචිකඛනය, හික්කුණින් විසින් සබ්බකර්ම කිරීම, මිනිසුන්ගේ දෙස් කීම, හික්කුණින් විසින් කර්ම කිරීම, හික්කුණින් විසින් කියාදීම, කලහ කිරීම, කර්ම ආරොපණය කිරීම හා උප්පලවණණා පුවත ද,
10. සාවතියෙහි, මඩවතුර ඉසීම, අවන්දිය බව, ජබ්බකය හික්කුණින් උරු, අඛණ්ඩ දැක්වීම, ඔහාසනය, එකට ගැටිසිටීම,
11. අවන්දිය, දණ්ඩකර්මය, හික්කුණින් ද එසේ කිරීම, ආවරණය අවවාද නැවැත්වීම, කැප දැයි සිතීම, වාරිකාවෙහි නික්මීම,
12. බාලා ය, වණ්චු ය, විනිවුය ය, ඔවාද ය, සියලු සබ්බකා ය, සතර පස්නාම ය, දෙතුන්නාම ය, අවවාද නො ගැනීම ය. බාලා, ගිලාන, ගමික,
13. ආරක්‍ෂක යන මොහු ද, න රොවන න පච්චාගමන දීස, විලිව, වම, දස්ස, වෙණි, වට්ටි, වොළවෙණි, වොළවට්ටි, සුත්තවෙණි, සුත්තවට්ටිකා,
14. අට්ඨිල, ගොහනුක, හස්සකොව්ස්, පාද, පාදකොව්ස්, උරු, මුඛ, දන්තවංස, ආලිප්පන, මද්දන, චූණ්ණන,
15. මුඛලක්ෂණ, අඛරාග, මුඛරාග, අඛගමුඛරාග, අවඛ, විසෙසක, ඔලොකනක, සාලොක, සනච්ච,
16. වෙසි, පානාගාර, සුත්ත, ආපණ, වඩ්ඪි, වාණිස් (යන මෙවා යෙදීම ද,) දය, දයි, කමමකර, කමමකාරි,

17. තිරව්ජාන භරිතකි සංඛාරයතති නමනකං  
නිලං පිතං ලොභිතකං මඤ්ජුරධං කණ්ණ වීවරා.
18. මහාරඬ මහානාම අවිජ්ජනා දිසමෙව ච  
පුප්ථ ඵල කංවුකඤ්ඤා නිරිට්ඨකඤ්ඤා ධාරස්සා.
19. භික්ඛුනි සිකඛමානාය සාමණේරාය අවචයෙ  
නියාදිතෙ පරිකඛාරෙ භික්ඛුනි වෙව ඉක්ඝරා.
20. භික්ඛුක්ඝ සාමණේරස්ස උපාසකස්සුපාසිකා  
අඤ්ඤාසඤ්ඤා පරිකඛාරෙ නියතො භික්ඛු ඉක්ඝරා
21. මලලිගඛො පත්තමුලං බ්‍යඤ්ජනං ආමිසෙන ච  
උස්සන්නඤ්ඤා බාලහතරං සනතිධිකත මාමිසං.
22. භික්ඛුනං යාදිසං හෙට්ඨං භික්ඛුනීනං තථා කරෙ  
සෙතාසනං උතුනියො මකඛියති පටානි ව.
23. ඡිජ්ජතති සබ්බකාලඤ්ඤා අනිමිත්තාදි දිස්සරෙ  
නිමිත්තා ලොභිතා වෙව තරෙව ධුවලොභිතා.
24. ධුවචොළ පඤ්ජරණි සිබ්බිණිත්ථ පණ්ණකා  
වෙපුරිසි ච සමකංතා උභතොබ්‍යඤ්ජනා පි ව.
25. අනිමිත්තාදිතො කත්වා යා ච උභතොබ්‍යඤ්ජනා  
ඵතං පෙය්‍යාලතො හෙට්ඨා කුට්ඨං ගණේඛා කිලාසි.
26. සොසාපමාරො මානුසි ඉත්ථි භුජිස්සාසි ච  
අණනා න රාජහිටි අනුඤ්ඤා ච වීසති.
27. පරිපුණ්ණා ච කිත්තාමා කා නාමා තෙ පටිත්තනී  
චතුර්විසත්තරායානං පුච්ඡිතා උපසම්පදා.
28. විජ්ජායතති අනතුසිට්ඨා සබ්බමජ්ජෙති තරෙව ච  
උපජ්ජිතා ගාහ සංඝාටී උත්තරත්තරවාසකො.
29. සංකම්ප්පදකසාටී ච ආචිකඛිතාන පෙසයෙ  
බාලා අසමමතෙකතො යා වෙ පුච්ඡත්තරාසිකා.
30. ඵතතො උපසම්පන්නා භික්ඛුසංඝෙ තථා පුත  
ජායා උතු දිවසඤ්ඤා සංගිති තයො නිස්සයෙ
31. අට්ඨං අකරණියානි කාලං සබ්බත්ථ අට්ඨමා  
න පටාරෙනති භික්ඛුනියො භික්ඛුසංඝං තරෙව ච.

17. තිලොන-යන මොවුන්ට උවදැන් කිරීම ද, හරිතකී, නමකක දූරිම, නිල, පිත, ලොහිත, මඤ්ජුය, කණ්ණ විවර ද,
18. මහාරඬය, මහානාම, අවසාන, දිස, පුප්ඵ, එල කඤ්චුක නිරිටක යන සිවුරු දූරිම ද කළහ.

  19. හික්වුනි, සිකමානා, සාමණේරා යන අයගේ අභාවයෙහි පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි හික්වුනි හිමිකාරිය වේ.
  20. හික්වුනි, සාමණේර, උපාසක උපාසිකා සහ වෙනත් අයගේ පිරිකර පවරනු ලැබූ කල්හි හික්වුනි හිමියෝ වෙත්.
  21. පුරාණමලලි, ගර්භය, පාත්‍රමූලය, පුරුෂබ්‍යාඤ්ජනය, ආමිසය, අධික ආමිසය, ඉතා අධික ආමිසය, සන්තිධිකත ආමිසය ද,
  22. යට කියන ලද පරිදි හික්වුන්ට යම්යේ ද හික්වුන්ට ද එසේම කරන්නේ ය. සෙනාසනය ද, උතුනි ද, වස්ත්‍ර ලෙසින් නැවරීම ද,
  23. හුය සිද්ධිම ද, සබ්බකාල ද, අනිමිත්තාදිය ද දක්නා ලැබෙත්, නම්නා, ලොහිතා. එසේ ම ධූවලොහිතා ද,
  24. ධූවංචාලා, පග්ගඤ්ඤි, සිබරිඤ්ඤි, ඉත්ථිපණ්ණකා, වෙපුඤ්ඤි, සන්තිනා, උභතොබ්‍යාඤ්ජනා ද යි,
  25. අනිමිත්තා ආදිකොට උභතොබ්‍යාඤ්ජනකා තෙක් ඇති මෙය පෙය්‍යාල වශයෙන් යට කියන ලදී. කුෂ්ඨ ය, ගණ්ඨ ය, කිලාසි ය,
  26. සොස ය, අපමාර ය, මානුසි ය, ඉත්ථි ය, භුජිසා ය, අණනා ය, න රාජහවි ය, අනුඤ්ඤා ය, විසතිව්‍යසා ය,
  27. පරිපුණ්ණ ය, කිංනාමා ය, පවනනිති, කිං නාමා ය යන සුවිසි අනාරාධික ධර්මයන් විමසා උපසම්පද කිරීම වේ.
  28. අනුශාසනා නො කරන ලද්දහු සහමැද ගොඵගැසි සිටිත්, උපණ්ණායගාහන, සබ්බාට්ඨි, උත්තරාසබ්බ, අනාර-වාසක,
  29. සංකච්චිකා, උදකසාට්ඨිකා ද කියාදී යවන්නේ ය. බාලා ය, අසමනා ය, එකතොගමනය, අනාරාධිකධර්ම පිළිවිසීම ය.
  30. එකතො උපසම්පන්නා ය, එසේම හික්වුනිකයා කෙරෙහි උපසපන් වීම ය, ඡායා, උතු, දිවස, සංගිති, නිසසය තුන,
  31. අකරණිය අට, (යන මේවා කියාදීම ද,) කාලය ඉක්වේම, හැමතැන අටනම බැගින් හිදීම, හික්වුන් නො පැවරීම, හික්වුන් නො පැවරීම,



32. කොලාහලං පුරෙහත්තං විකාලෙ ච කොලාහලං  
උපොසථං පචාරණං සචචනියානුචාදනං.
33. ඔකාසං වොදෙ සාරෙතනි පටිකඛිත්තං මහෙසිනා  
තථෙව භික්ෂු භික්ෂුනී අනුඤ්ඤාතං මහෙසිනා.
34. යානං ගිලානපුත්තඤ්ඤා යානුග්ගාතඛිකාසිකා  
භික්ෂු සිකඛා සාමණෙරා සාමණෙරී ච බාලකා.
35. අරඤ්ඤා උපාසකෙන උදෙසිනො උපසස්සයං  
න සමමති නවකමුචං නිසින්නගඛ්ඤා එකිකා.
36. සාගාරඤ්ඤා ගරුධමමං පච්චිකඛාය ච සච්චනී  
අභිචාදන කෙසා ච නඛා වණකමුචනා.
37. පලලබ්භෙන ගිලානා ච වච්චං චුණ්ණෙන වාසිතං  
ජන්තාසරෙ පටිසොතෙන අනිකේ පුරිසෙන ච.
38. මහාගොතමී ආයාචි ආනන්දෙ වාපි යොනිසො  
පරිසා චතසෙසා හොතනි පඤ්ඤා<sup>1</sup> ජිනසාසනෙ.
39. සංවේගජනනකාය සඤ්චමුචස්ස ච චුඤ්ඤා  
ආතුරසෙසව හෙසජ්ජං එවං බුද්ධෙන දෙසිතං.
40. එවං විනිතා සඤ්චමෙව මාතුගාමාපි ඉත්තරා<sup>2</sup>  
තා යනති අමුච්චතං යානං යත් ගතං න යොවරෙති.

1. පඤ්ඤා - මජ්ඣං.

2. ඉත්තරා - සි.

32. කොලාහල ය, පුරෙහන්ත ය, විකාලයෙහි කොලාහල ය,  
උපොසථ ය, පවාරණ ය, සවවතීය බව ය, අනුවාදන ය,
33. ඔකාස, වොදන, සාරන යන මේවා මහර්මීන් වහන්සේ  
විසින් ප්‍රතික්ෂිප්ත ය, එසේ ම හික්කුණින් විෂයෙහි හික්කුන්ට  
උන්වහන්සේ විසින් අනුඤ්ඤා ය.
34. යානය, ගිලානය, (ඉතී-පුරිස) යුක්ත යානය, යානුඤ්ඤානය,  
අධ්වකාසි ය, හික්කු-සික්කමානා-සාමභෞර-සාමභෞරි- බාල  
යන දූතයෝ ය,
35. අරණ්‍යවාස ය, උපාසකයකු විසින් භාණ්ඩශාලාවක් දීම ය,  
උපක්ෂය ය, නො සැහීම ය, නවකම ය, යන මේවාද  
නිසිනගගබ්බා, එකිකා,
36. සාගාර ය, ගරුධමම ය, පව්වකාන ය, සංක්‍රමණ ය, දභිවාදන ය,  
කෙස-නබ ඡෙදන ය, වණ පිළියම් ය,
37. පලලවක ය, ගිලාන ය, වච්ච ය, වුණණ ය, වාසින ය, ජනාසර ය,  
පටිසොන ය, අනිත්ත ය, පුරිසතිත්ත ය (යන මේ කරුණු, වලින්  
හික්කුනිබන්ධකය වේ.)
38. මහාගොතමී ජිනසසුනෙහි පැවිද්ද යැදූ අනඳ තෙරුන්  
වහන්සේ ද නුවණින් යැදී ය (සසුනෙහි) සිටු පිරිසක් වෙත්.
39. සංවෙග ඉපදවීම පිණිස ද සංකර්මයාගේ වැඩීම පිණිස ද  
ගිලනකුට බෙහෙතක් මෙන් බුදුන් විසින් මෙසේ  
දෙසන ලදී.
40. මෙසේ සංකර්මයෙහි විනිත වූ ඒ බොළඳ මාගම්හු පවා  
යම් තැනකට ගොස් ශොක නො කෙරෙත් ද ඒ  
නොමියන තැනට (නිවනට) යෙත්.

## 11. පඤ්චසතිකකවිධිතං.

සංගීති නිදනං.

1. අප්ථං බො ආයස්වා මහාකස්සපො හිතඤ්ඤා ආමනෙතයි: එකමිදහං ආවුසො සමයං පාවාය කුසිනාරං අඤ්ඤා මහපටිපනෙනා මහතා හිතඤ්ඤාසංචයන සඤ්ඤා පඤ්ඤාමනෙති හිතඤ්ඤාතෙති. අප්ථංවාහං ආවුසො මග්ගා ඔක්කමම අඤ්ඤාතරස්මිං රුක්කමුලෙ නිසිදිං. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො ආජීවකො කුසිනාරායං<sup>1</sup> මඤ්ඤාපුප්ඵං ගහෙතවා පාවං අඤ්ඤාමහපටිපනෙනා හොති. අඤ්ඤා බො අහං ආවුසො නං ආජීවකං දුරතොව ආගච්ඡන්තං. දිස්වාන නං ආජීවකං එතදවොචා: “අපාචුසො අමහාකං සන්තාරං ජානාසී”ති? “ආමාචුසො ජානාමි. අජ්ඣ සත්තාහපරිනිබ්බුතො සමඤ්ඤා ගොතමො. තතො මෙ ඉදං මඤ්ඤාපුප්ඵං ගහිතනති”.

2. තත්ථාචුසො යෙ තෙ හිතඤ්ඤා අවිනරාගා, අප්පෙකවෙච බාහා පනාස්ස කඤ්ඤති. ජිනපානං<sup>2</sup> පපතනති, ආචරිටතති, විචරිටතති, අතිබ්භං හගවා පරිනිබ්බුතො, අතිබ්භං සුගතො පරිනිබ්බුතො, අතිබ්භං චක්ඛුං<sup>3</sup> ලොකෙ අනාරම්බතති. යෙ පන තෙ හිතඤ්ඤා විතරාගා තෙ සතා සමපජානා අධිවාසෙතති “අනිවාසං බාරා නං කුතෙසු ලබ්බා”ති. අප්ථංවාහං ආවුසො තෙ හිතඤ්ඤා එතදවොචා: “අලං ආවුසො මා සොචිසු. මා පරිදෙචිසු. නතෙවතං ආවුසො හගවතා පටිගච්චෙව<sup>4</sup> අක්කාතං සබ්බෙහෙව පියෙහි මනාපෙහි නානාභාවො විනාභාවො අඤ්ඤාපාභාවො? නං කුතෙසු ආවුසො ලබ්බා යන්තං ජාතං භූතං සම්බිතං පලොකධම්මං නං චත මා පලුඤ්ඤා තෙතං ධාතං විජ්ජතිති”.

3. තෙන බො පනාචුසො සමයෙන සුභඤ්ඤා නාම වුඛස්සඤ්ඤාතො නස්සං පරිසායං නිසිනෙතා හොති. අප්ථං බො ආවුසො සුභඤ්ඤා වුඛස්සඤ්ඤාතො තෙ හිතඤ්ඤා එතදවොචා: “අලං ආවුසො. මා සොචිසු. මා පරිදෙචිසු. සුමුත්තා මයං තෙන මහාසමඤ්ඤා. උපද්දතා ව මයං හොම ‘ඉදං වො කප්පති, ඉදං වො න කප්පති’ති. ඉදං පන මයං යං ඉවස්සාම නං කරිස්සාම, යං න ඉවස්සාම න නං කරිස්සාමාති”.

1. කුසිනාරායං - සි.  
2. ජිනපානං - මජ්ඣං.  
3. චක්ඛු - මජ්ඣං.  
4. පටිගච්චෙව - මජ්ඣං.

## 11. පඤ්චසත්තකතබ්බකය

### සංගීති නිදනය

1. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප සථවිරයන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතුසේක. ඇවැත්නි, මම එක් සමයෙක පන්සියයක් පමණ භික්ෂූන් ඇති මහත් භික්ෂු සභ්‍යයා සමග පාචා නුවරින් කුසිනාරා නුවර කරා දිර්ඝ මාර්ගයට පිළිපත්නෙමි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මම මහින් ඉවත් ව එක්තරා රුක් මුලෙක හුන්නෙමි. එසමයෙහි එක්තරා ආජීවකයෙක් මදාරා මලක් ගෙන කුසිනාරා නුවර සිට පාචා නුවර කරා දීඝි මාර්ගයට පිළිපත්තේ ය. ඇවැත්නි, මම එන්නා වූ ඒ ආජීවකයා දුරදී ම දුටිමි. දැක ඒ ආජීවකයාට මෙය කීමි. ඇවැත්නි, අපගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නෙහි දැයි. එසේ ය ඇවැත්නි, දනිමි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිරිනිව් අදට සත් දවසෙකි. මා විසින් මේ මදාරාමල එතැනින් ගන්නා ලදැයි.

2. ඇවැත්නි, එහි යම් ඒ භික්ෂු කෙනෙක් අවිහරාග වුහු ද ඔවුනතුරෙන් ඇතැමෙක් “ඉතා ඉක්මනින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් සුගතයන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑසේක. ඉතා ඉක්මනින් ලෝකයෙහි ඇස අතුරුදහන් වී යැ’යි (කියමින්) හිසෙහි අත් බැඳ හඬත්. සිඳින ලද්දක් (බිම) වැටෙන්නා සේ වැටෙත්. ඉදිරියට පෙරළෙත්, පසු පසට පෙරළෙත්, යම් භික්ෂු කෙනෙක් විතරාග වුහු ද ඔවුහු සංස්කාරයෝ අනිත්‍යයහ. ඔවුන්ගේ නො බිඳ පැවැත්මක් කොයින් ලැබියහැකි දැ’යි (සලකා) සිහි ඇත්තාහු මනා නුවණින් යුක්ත වූවාහු ඉවසත්. ඇවැත්නි, අනතුරු ව මම ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කීමි. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු, නො වැළපෙවු, ඇවැත්නි, ප්‍රිය වූ නොප වූ සියල්ලෙන් ම වෙනස් වීම වෙන් වීම, අනිත් ආකාරයෙකින් වීම වන්නේ ය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කැල ම ප්‍රකාශකරන ලද්දේ නො වේ ද? ඇවැත්නි, ඒ යමක් උපන්නේ ද, හටගත්තේ ද සඬ්ඛන වූයේ ද නැසෙනසුලු වේ ද එය එකාන්තයෙන් නො නැසේවැ’යි යන මේ කරුණ කොයින් ලැබේ ද? මේ කරුණ විද්‍යමාන නො වේ යි.

3. ඇවැත්නි, එසමයෙහි සුභඤ්ඤ නම් මහලු ව පැවිදි වූවෙක් ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි. ඇවැත්නි, ඉක්බිති ඒ සුභඤ්ඤ නම් මහලු පැවිද්ද ඒ භික්ෂූන්ට මෙය කී ය. “ඇවැත්නි, කම් නැත. ශොක නො කරවු. නො වැළපෙවු, අපි ඒ මහාශ්‍රමණයාගෙන් මොනොවට මිදුණෝ වෙමු. මෙය තොපට කැප ය, මෙය තොපට නො කැප ය යි කීමෙන් උපද්‍රවයට ද පත්කරන ලද්දෝ වෙමු. දැන් අපි යමක් කැමැති නම් එය කරන්නෙමු. යමක් නො කැමැත්තෙමු නම් එය නො කරන්නෙමු’යි.

හඤ්ඤා මයං ආවුසො ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායාම පුරෙ අධිමමො දිස්සති ධම්මො පටිබාහියති. පුරෙ අවිනයො දිස්සති විනයො පටිබාහියති. පුරෙ අධිමමවාදිනො ඛලවනොනා හොනති. ධම්මවාදිනො දුඛලා හොනති. පුරෙ අවිනයවාදිනො ඛලවනොනා හොනති. විනයවාදිනො දුඛලා හොනති.

තෙන හි හනොන පෙරො හික්ඛු උච්චිතතුති. අථ ඛො ආයසමා මහාකස්සපො එකෙනුනාති පඤ්ඤා අරහත්තසත්තාති<sup>1</sup> උච්චිති. හික්ඛු ආයසමනං මහාකස්සපං එතදවොචුං: අයං හනොන ආයසමා ආනන්දො කිඤ්ඤාපි සෙඛො අහබ්බො ඡන්ද්‍ර දෙසා මොහා හයා අගතිං ගතං. බහු ව අනෙත හගවතො සත්තිකෙ ධම්මො ව විනයො ව පරියතො. තෙන හි හනොන පෙරො ආයසමනමපි ආනන්දො උච්චිතතුති.

4. අථ ඛො ආයසමා මහාකස්සපො ආයසමනමපි ආනන්දො උච්චිති. අථ ඛො පෙරානං හික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ්ඤා නු ඛො මයං ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායෙය්‍යාමාති. අථ ඛො පෙරානං හික්ඛුනං එතදහොසි: රාජගහෙ ඛො මහාගොවරං පහුතසෙනාසනං. යනතුන මයං රාජගහෙ වස්සං වසනා<sup>2</sup> ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායෙය්‍යාම. න අපෙඤ්ඤා හික්ඛු රාජගහෙ වස්සං උපගවෙජ්ජය්‍යනති. අථ ඛො ආයසමා මහාකස්සපො සඛං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පහතකල්ලං සබ්බො ඉමාති පඤ්ඤා හික්ඛුසත්තාති සම්මනෙතස්ස රාජගහෙ වස්සං වසනා ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායෙය්‍යාම. න අපෙඤ්ඤා හික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බනති. එසා ඤානති.

සුඤ්ඤා මෙ ආවුසො සබ්බො. සබ්බො ඉමාති පඤ්ඤා හික්ඛුසත්තාති සම්මනෙතස්ස රාජගහෙ වස්සං වසනා ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායෙය්‍යාම. න අපෙඤ්ඤා හික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බනති. යස්සායසමතො ඛමති ඉමෙසං පඤ්ඤානං හික්ඛුසත්තානං භවුන්ති රාජගහෙ වස්සං වසනානං ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායෙය්‍යාම. න අපෙඤ්ඤා හික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බනති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකඛමති සො භාසෙය්‍ය.

සම්මනාති සබ්බෙන ඉමාති පඤ්ඤා හික්ඛුසත්තාති රාජගහෙ වස්සං වසනා ධම්මෙඤ්ඤා විනයෙඤ්ඤා සඛායෙය්‍යාම. න අපෙඤ්ඤා හික්ඛු රාජගහෙ වස්සං වසිතබ්බනති. ඛමති සබ්බස්ස. තස්මා තුණ්හි. එවමෙකං ධාරයාමිති.

1. එකෙනුන පඤ්ඤා අරහත්තසත්තාති - මජ්ඣ.

2. වසනාති - මජ්ඣ.

එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි අධර්මය බැබළීමටත් ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අවිනය බැබළීමටත් විනය බැහැර කරනු ලැබීමටත් පෙර, අධර්මවාදීන් බලවත්වීමටත් ධර්මවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමටත් විනයවාදීන් දුබලවීමටත් පෙර, ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කරමිහි. (මහාකාශ්‍යප තෙරුන් වහන්සේ වදාළහ.)

වහන්ස, එසේ නම් තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේ භික්ෂූන් තෝරා ගන්නාසේක්වා'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ එක් නමක් උනු වූ පන්සියයක් රහතුන් වහන්සේ තෝරාගත්සේක. භික්ෂු ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කිහ. “වහන්ස, මේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ශෛක්ෂ්‍ය වූවත් ඡන්දයෙන් දොෂයෙන් මොහයෙන් හයින් අගතියට යෑමට නො සුදුසු ය. මුත් වහන්සේ විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි බොහෝ ධර්මය ද විනය ද උගන්නා ලද්දේ ය. වහන්ස, එහෙයින් (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ ආනන්ද ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ ද තෝරාගන්නා සේක්වා'යි.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද තෝරාගත්හ. ඉක්බිති “අපි කොතැන්හි දී ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කරමෝ ද යි ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය. “රජගහනුවර වනාහි මහා ගොදුරුගම් ඇත්තේ ය. බොහෝ සෙනසුන් ඇත්තේ ය. අපි රජගහනුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කරන්නෙමු නම් ඉතා මැනවි. අනිත් භික්ෂු කෙනෙක් රජගහ නුවර වස් නො එළඹෙන්නාහු නම් යෙහෙකැ'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඛකයාට (මෙසේ දන්වූහ.) “ඇවැත්නි, සඛකයා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඛකයාට පැමිණි කල් වේ නම් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කිරීමට සඛකයා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරන්නේ ය. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු'ය. මේ ඥප්ති යි.

ඇවැත්නි, සඛකයා මඬස් අසාවා. රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කිරීමට සඛකයා මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් සම්මත කරයි. අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. යම් ආයුෂ්මත් කෙනෙකුට ‘අනිත් භික්ෂූන් විසින් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කිරීමට සම්මත කිරීම' රූචි වේ නම් උන් වහන්සේ නිහඬ වන්නාහ. යම් කෙනෙකුට රූචි නො වේ නම් උන් වහන්සේ කියන්නාහ.

මේ පන්සියයක් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් වසමින් ධර්මය ද විනය ද සඛායනා කිරීමට සඛකයා විසින් සම්මත කරන ලද්දේ ය. අනිත් භික්ෂූන් රජගහ නුවර වස් නො විසියයුතු ය. (මෙය) සඛකයාට රූචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි යි.

5. අපං බො පෙරා භික්ඛු රාජගහං අගමංසු ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සංඛ්‍යායාමි. අපං බො පෙරානං භික්ඛුනං එතදගොසි: හඟවතා බො ආවුසො ඛණ්ණචුලලපට්ඨසංඛරණං විණ්ණිතං. හඤ්ඤා මයං ආවුසො පඨමං මාසං ඛණ්ණචුලලං පට්ඨසංඛරොමි. මජ්ඣමිකං මාසං සන්තිපතින්තා ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා සංඛ්‍යායාමාමි. අපං බො පෙරා භික්ඛු පඨමං මාසං ඛණ්ණචුලලං පට්ඨසංඛරිංසු. අපං බො ආයස්මා ආනන්දෙ සෙව සන්තිපාතො, න බො මෙනං පතිරුපං යොහං සෙබො<sup>1</sup> සමානො සන්තිපාතං ගවේෂයානති ඛුද්ධෙවරතති. කායගතාය සතියා විතිනාමෙත්වා රක්ඛයා පඤ්ඤාසමයං නිපජ්ජස්සාමීති කායං ආවජෙජ්ඣ. අප්පත්තං ව සීසං බිබෙඛොහනං, භූමිතො ව පාදා වුත්තා, එතස්මිං අනන්තරෙ අනුපාදය ආසවෙහි විතතං විමුච්චි. අපං බො අයස්මා ආනන්දෙ අරහා සමානො සන්තිපාතං අගමායි.

6. අපං බො ආයස්මා මහාකස්සපො සංඝං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤානං මෙ ආවුසො සංඛෙසා. යදි සංඝස්ස පත්තකලලං අහං ආයස්මිනං උපාලිං විනයං පුට්ඨෙය්‍යනති. ආයස්මාපි උපාලි සංඝං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤානං මෙ හතෙන සංඛෙසා. යදි සංඝස්ස පත්තකලලං අහං ආයස්මිනං මහාකස්සපෙන විනයං පුට්ඨො විස්සජෙජ්ජයානති. අපං බො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මිනං උපාලිං එතදවොච: පඨමං ආවුසො උපාලි පාරාජිකං කථා පඤ්ඤාත්තනති. වෙසාලියං හතෙනති. කං ආරඛ්‍යාති. සුදින්නං කලඤ්ඤාත්තං ආරඛ්‍යාති. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති. මෙපුත්තධම්මෙති. අපං බො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මිනං උපාලිං පඨමස්ස පාරාජිකස්ස වජ්ඣමි පුච්ඡි, නිදනමි පුච්ඡි, පුග්ගලමි පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තමි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තමි පුච්ඡි, ආපත්තමි පුච්ඡි, අනාපත්තමි පුච්ඡි.

7. දුතියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කථා පඤ්ඤාත්තනති. රාජගහෙ හතෙනති. කං ආරඛ්‍යාති. ධනියං ඤාමෙකාරපුත්තං ආරඛ්‍යාති. කිසමිං වජ්ඣස්මිනති. අදිනනාදනෙති. අපං බො ආයස්මා මහාකස්සපො ආයස්මිනං උපාලිං දුතියස්ස පාරාජිකස්ස වජ්ඣමි පුච්ඡි, නිදනමි පුච්ඡි, පුග්ගලමි පුච්ඡි, පඤ්ඤාත්තමි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාත්තමි පුච්ඡි, ආපත්තමි පුච්ඡි, අනාපත්තමි පුච්ඡි.

5. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු ධර්මය ද විනය ද සඛ්‍යායනා කිරීමට රජගහ නුවරට වැඩියාහ. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය. ඇවැත්නි, හාගාවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳුණු පැලුණු තැන් පිළියකර කිරීම වර්ණනා කරන ලද්දේ ය. එහෙයින් ඇවැත්නි, අපි පළමු මාසය බිඳුණු පැලුණු තැන් පිළියකර කරමු. මධ්‍යම මාසයෙහි රැස්ව ධර්මය ද විනය ද සඛ්‍යායනා කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති සථවිර භික්ෂුහු පළමු මාසය බිඳුණු පැලුණු තැන් පිළියකර කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ හෙට රැස්වීම ය. මම සෙබ වූයේ ම (රහත් නො වූයේ) රැස්වීමට යන්නෙමි නම් එය මට නිසි නො වේ යි (සලකා) රාත්‍රියෙහි බොහෝ වේලාවක් කාශියාසිතියෙන් ගත කොට රාත්‍රිය පහන් වන වේලායෙහි හෝනෙමි යි (සිතා) කය හැරවූහ. භීස ද කොට්ටයට නො පැමිණියේ ය. පාදයෝ ද පොළොවෙන් මිදුණාහ. මේ අතරෙහි සිත උපාදන නො කොට ආයුචයන්ගෙන් මිදුණේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත් වූවාහු ම රැස්වීමට වැඩියේක.

6. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඛ්‍යායාට (මෙසේ) දැන්වූහ. ඇවැත්නි සඛ්‍යායා මබස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යායාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් විනය පිළි විසින්නෙමි යි. ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ ද සඛ්‍යායාට (මෙසේ) දැන්වූහ. 'වහන්ස සඛ්‍යායා මබස් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යායාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් විනය පුළුවුස්නාලද්දේම වියදන්නෙමි'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ඇවැත්න උපාලි, පළමු පාරාජිකාව කොහි දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසා ලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුදික්ක කලඤ්ඡුත්ත ඇරබ දෑ යි. කිනම් වස්තුවෙක දෑ යි. මෙමුත්තධර්මයෙහි යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලිගෙන් පුරම පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද පිළිවිසූහ. නිදනය ද පිළිවිසූහ. පුද්ගලයා ද පිළිවිසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද පිළිවිසූහ. ආපත්තිය ද පිළිවිසූහ. අනාපත්තිය ද පිළිවිසූහ.

7. ඇවැත්න උපාලි, දෙවැනි පාරාජිකාව කොහි දී පනවන ලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහනුවර දී ය යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. ධනිය කුමන-කාර සුත්ත ඇරබ දෑ යි. කවර වස්තුවක දෑ යි. නො දුන් දෙය ගැනීමෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් දෙවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසූහ. නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. ආපත්තිය ද ඇසූහ. අනාපත්තිය ද ඇසූහ.



තනියමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාසත්තනී. වෙසාලියං හතෙනති. කං ආරඤ්ඤාති. සමධුමුලෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤාති. කිසමිං වත්ථසමිතති. මනුසසවිගගහෙති. අපං බො ආයසමා මහා කඤ්ඤාපො ආයසමනං. උපාලිං තනියසස පාරාජිකසස වත්ථවි පුච්ඡි, නිදනමි පුච්ඡි, පුගලමි පුච්ඡි, පඤ්ඤාසත්තිමි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාසත්තිමි පුච්ඡි, ආපනතිමි පුච්ඡි, අනාපනතිමි පුච්ඡි.

වතුකුමපනාවුසො උපාලි පාරාජිකං කඤ්ඤාසත්තනී. වෙසාලියං හතෙනති. කං ආරඤ්ඤාති. වග්ගුමුද්ධරියෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤාති. කිසමිං වත්ථසමිතති. උතතරිමනුසාධමෙති. අපං බො ආයසමා මහාකඤ්ඤාපො ආයසමනං. උපාලිං වතුකුමසස පාරාජිකසස වත්ථවි පුච්ඡි, නිදනමි පුච්ඡි, පුගලමි පුච්ඡි, පඤ්ඤාසත්තිමි පුච්ඡි, අනුපඤ්ඤාසත්තිමි පුච්ඡි, ආපනතිමි පුච්ඡි, අනාපනතිමි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන උගතො විහබ්බො<sup>1</sup> පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා උපාලි විසසජ්ජසි.

8. අපං බො ආයසමා මහාකඤ්ඤාපො සබ්බං ඤාපෙසි: පුණාතු මෙ ආවුසො සබ්බො. යදි සබ්බසස පත්තකල්ලං අහං අයසමනං ආනන්දං ධම්මං පුට්ඨෙය්‍යනති. අපං බො ආයසමා ආනන්දෙ සබ්බං ඤාපෙසි: පුණාතු මෙ හතෙන සබ්බො. යදි සබ්බසස පත්තකල්ලං අහං අයසමනා මහාකඤ්ඤාපෙන ධම්මං පුට්ඨො<sup>2</sup> විසසජ්ජෙය්‍යනති. අපං බො ආයසමා මහාකඤ්ඤාපො ආයසමනං ආනන්දං එතදවොච: බ්‍රහ්මජාලං ආවුසො අනන්ද කඤ්ඤා හාසිතනති. අනන්තරා ච හතෙන රාජගහං අනන්තරා ච නාලන්දං රාජාගාරකෙ අමුච්ඡාදිකායනති. කං ආරඤ්ඤාති. පුප්පියඤ්ඤා පරිබ්බාජකං බ්‍රහ්මදත්තඤ්ඤා මාණවනති. අපං බො ආයසමා මහාකඤ්ඤාපො ආයසමනං ආනන්දං බ්‍රහ්මජාලසස නිදනමි පුච්ඡි, පුගලමි පුච්ඡි.

සාමඤ්ඤාචලං පනාවුසො ආනන්ද කඤ්ඤා හාසිතනති. රාජගහෙ හතෙන ජීවකඛවනෙනති. කෙන සග්ගිනති. අජාතසතතුනා වෙදෙහි-පුත්තෙන සග්ගිනති. අපං බො ආයසමා මහාකඤ්ඤාපො ආයසමනං ආනන්දං සාමඤ්ඤාචලසස නිදනමි පුච්ඡි, පුගලමි පුච්ඡි, එතෙනෙව උපායෙන පඤ්ඤා නිකායෙ පුච්ඡි, පුට්ඨො පුට්ඨො ආයසමා ආනන්දෙ විසසජ්ජසි.

1. විතයෙ - සි.

2. පුට්ඨො පුට්ඨො - ඉසස.

ආවන උපාලි, තුන්වැනි පාරාජිකාව කොති දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. බොහෝ භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. මනුෂ්‍ය විග්‍රහයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් තුන්වැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසූහ. නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයාද ඇසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. ආපත්තිය ද ඇසූහ. අනාපත්තිය ද ඇසූහ.

ආවන උපාලි, සිවුවැනි පාරාජිකාව කොති දී පනවනලද දෑ යි. වහන්ස, වෙසාලියෙහි දී යැ යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. වග්ගමුද්ගනිරිය භික්ෂූන් ඇරබ යැ යි. කවර වස්තුවෙක දෑ යි. උක්කරිමනුසස ධර්මයෙහි යැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන්ගෙන් සිවුවැනි පාරාජිකාවෙහි වස්තුව ද ඇසූහ. නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ. ප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. අනුප්‍රඥප්තිය ද ඇසූහ. ආපත්තිය ද ඇසූහ. අනාපත්තිය ද ඇසූහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම උභය විභවය ඇසූහ. ඇසූ ඇසූ ආයුෂ්මත් උපාලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳූහ.

8. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤායට (මෙසේ) දන්වූහ. ආවැත්ති, සඤ්ඤායා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤායාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් ධර්මය පිළිවිසින්නෙමි යි ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤායාට (මෙසේ) දන්වූහ. වහන්ස, සඤ්ඤායා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤායාට පැමිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් ධර්මය පිළිවිසින ලද්දෙමි විසඳන්නෙමි' යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. ආවන, ආනන්දයෙනි, බ්‍රහ්මචාරය කොතිදී දෙසන ලද දෑ යි. වහන්ස, රාජගහ-නාළන්ද දෙනුවර අතර අඤ්ඤායා නම් උයනෙහි රජු පිණිස කරවන ලද ගෙහි දී ය යි. කවරකු ඇරබ දෑ යි. සුප්පිය පරිබ්‍රාජකයා ද බ්‍රහ්මදක්ඛ මාණවකයා ද ඇරබයැ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගෙන් බ්‍රහ්මචාරයෙහි නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ.

ආවන ආනන්දයෙනි, සාමඤ්ඤාචල (සූත්‍රය) ය කොතැන දී දෙසනලද දෑ යි. වහන්ස, රජගහ නුවර ජීවකගේ අභි වෙනෙහි දී යයි. කවරකු සමග දෑ යි. වෙදෙහිපුත්‍ර වූ අජාතසත්ත රජු සමග යයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් සාමඤ්ඤාචල සූත්‍රයෙහි නිදනය ද ඇසූහ. පුද්ගලයා ද ඇසූහ. මේ ක්‍රමයෙන් ම නිකාය පසි ම ඇසූහ. ඇසූ ඇසූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසඳූහ.

### වුද්දනවුද්දකසිකඛාපදකථා

9. අප්ථං ඛො ආයස්මා ආනන්දෙ ථෙරෙ භික්ඛු ඵතදවොචි:  
හගවා මං හතොත පරිනිබ්බානකාලෙ ඵවමාහ: ආකඛිමානො  
ආනන්ද සඛෙකා මමච්චයෙන වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි සමුහනෙය්‍යානි.  
පුච්ඡ පන ත්වං ආවුසො ආනන්ද හගවන්තං කතමානි පන  
හතොත වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි. න ඛො අහං හතොත  
හගවන්තං පුච්ඡං, කතමානි පන හතොත වුද්දනවුද්දකානි සිකඛා  
පදානි.

එකච්ච ථෙරා ඵවමාහංසු: වන්තාරි පාරාජිකානි යපෙකා  
අවසෙසානි වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරා ඵවමාහංසු:  
වන්තාරි පාරාජිකානි යපෙකා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ යපෙකා  
අවසෙසානි වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරා ඵවමාහංසු:  
වන්තාරි පාරාජිකානි යපෙකා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ යපෙකා දො  
අනියතෙ යපෙකා අවසෙසානි වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි. එකච්ච  
ථෙරා ඵවමාහංසු: වන්තාරි පාරාජිකානි යපෙකා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ  
යපෙකා දො අනියතෙ යපෙකා තිංස නිස්සග්ගියෙ පාචිත්තියෙ  
යපෙකා අවසෙසානි වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරා  
ඵවමාහංසු: වන්තාරි පාරාජිකානි යපෙකා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ  
යපෙකා දො අනියතෙ යපෙකා තිංස නිස්සග්ගියෙ පාචිත්තියෙ  
යපෙකා අනෙවුති පාචිත්තියෙ යපෙකා අවසෙසානි වුද්දනවුද්දකානි  
සිකඛාපදානි. එකච්ච ථෙරා ඵවමාහංසු: වන්තාරි පාරාජිකානි  
යපෙකා තෙරස සඛ්ඤාදිසෙසෙ යපෙකා දො අනියතෙ යපෙකා  
තිංස නිස්සග්ගියෙ පාචිත්තියෙ යපෙකා අනෙවුති පාචිත්තියෙ  
යපෙකා වන්තාරො පාටිදෙසනියෙ යපෙකා අවසෙසානි වුද්දනවුද්ද-  
කානි සිකඛාපදානි.

10 අප්ථං ඛො ආයස්මා මහාකස්සපො සඛ්ඤං ඤාපෙසි: සුණාතු  
මෙ ආවුසො සඛෙකා සන්තමානං සිකඛාපදානි ගිහිගතානි ගිහිනොපි  
ජානාන්-ඉදං වො සමණානං සක්‍යපුත්තියානං කප්පති, ඉදං වො න  
කප්පති. සචෙ මයං වුද්දනවුද්දකානි සිකඛාපදානි සමුහනිස්සාම  
හවිස්සන්ති වන්තාරො: ධුමකාලිකං සමනෙත ගොතමෙන සාවකානං  
සිකඛාපදං පඤ්ඤන්තං යාවිමෙසං සකා අට්ඨාසි නාවිමෙ සිකඛාපදෙසු  
සිකඛංසු. යතො ඉමෙසං සකා පරිනිබ්බන්තො න දුනිමෙ සිකඛාපදෙසු  
සිකඛන්ති. යදි සඛ්ඤාසං පත්තකලං සඛෙකා අපඤ්ඤන්තං න  
පඤ්ඤාපෙය්‍යා පඤ්ඤන්තං න සමුවුජ්ඣෙය්‍යා යථා පඤ්ඤන්තෙසු  
සිකඛාපදෙසු සමාදය වන්තෙය්‍යා එසා ඤාති.

## බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද කථාව

9. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. ‘වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවේන කාලයෙහි ටට මෙසේ වදළසේක. ආනන්ද, සබ්බසා කැමැති වන්නේ නම් මා ඇවෑමෙන් බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද සමූහනය කරන්නේ ය යි. ඇවෑම ආනන්ද, “වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද කවරේ ද?” යි කෙසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිසිනු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් “වහන්ස, බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද කවරහු ද?” යි නො පිළිවිසිමි යි.

ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා සෙස්සෝ බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද වෙතැ’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද වෙතැ’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියන දෙක තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද වෙතැ’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියන දෙක තබා තිස් නිසගි පවිති තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද වෙතැ’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියන දෙක තබා තිස් නිසගි පවිති තබා දෙයානු පවිති තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද වෙතැ යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ කීහු: සතර පරිච්ඡිකා තෙළෙස් සහවෙසෙස් තබා අනියන දෙක තබා තිස් නිසගි පවිති තබා දෙයානු පවිති තබා සිවු පාරිදෙසනීය තබා සෙස්සෝ බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද වෙතැ යි.

10. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහාකාශ්‍යප ස්ථවිරයන් වහන්සේ සබ්බසාට මෙසේ දන්වූහ. ඇවෑන්ති, සබ්බසා මබස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ සිකිනාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට මෙය කැපය, මෙය අකැප ය යි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධානුබුද්ධක සිකිනාපද සමූහනය කරන්නෙමු නම් “ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට සිකිනාපද පනවනලද්දේ (උත්තරාසුරිය) විභකයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු සිකිනාපදයන්හි භික්ෂුණෝ ය. යම් ගෙයෙකින් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවියේක් ද (එහෙයින්) දන් මොවුහු සිකිනාපදයන්හි නො භික්ෂුණෝ යි කියන්නෝ වන්නාහ. ඉදින් සබ්බසාට පැමිණි කල් වේ නම් සබ්බසා නො පනවන ලද්දක් නො පනවන්නේ ය. පනවනලද්ද නොසිඳින්නේ ය. පනවන ලද සිකිනාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවත්නේ ය. මේ භූපති යි.

පුණාතු මෙ ආවුසො සබ්බො. සභාමහාකං සික්ඛාපදාති ගිහි-  
ගතාති ගිහීනොපි ජානන්ත- ඉදං වො සමණානං සකාපුත්තියානං  
කප්පති. ඉදං වො න කප්පතිති. සචෙ මයං බුද්ධානුබුද්ධකාති  
සික්ඛාපදාති සමුහන් සසාම, හවිස්සන්ති වත්තාරො; ධුමකාලිකං සමණෙන  
ගොතමෙන සාවකානං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං. යාවිමෙසං සඤ්ඤා  
අට්ඨාසි තාවිමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛිංසු. යතො ඉමෙසං සඤ්ඤා  
පරිනිබ්බුතො න දුතීමෙ සික්ඛාපදෙසු සික්ඛන්තිති. සබ්බො  
අපඤ්ඤන්තං න පඤ්ඤාපෙති. පඤ්ඤන්තං න සමුච්ඡිදති. යථා  
පඤ්ඤන්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. යස්සායසමතො ඛමති  
අපඤ්ඤන්තස්ස අපඤ්ඤපනා<sup>1</sup> පඤ්ඤන්තස්ස අසමුච්චෙදෙ, යථා  
පඤ්ඤන්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තනා, සො තුණ්හස්ස. යස්ස  
නකඛමති සො භාසෙය්‍යා.

සබ්බො අපඤ්ඤන්තං න පඤ්ඤාපෙති පඤ්ඤන්තං න සමුච්ඡිදති,  
යථා පඤ්ඤන්තෙසු සික්ඛාපදෙසු සමාදය වත්තති. ඛමති සබ්බස්ස.  
නසමා තුණ්හි. එවමෙන. ධාරයාමිති.

11. අථ ඛො පෙරා භික්ඛු ආයසමන්තා ආනන්දං එතදවොචු:  
ඉදං තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං ත්වං භගවන්තං න පුච්ඡි-  
කත්මාති පන භගන්ත බුද්ධානුබුද්ධකාති සික්ඛාපදාතිති. දෙසෙහි තං  
දුක්ඛං වන්ති.

අහං ඛො භගන්ත අසතියා<sup>2</sup> භගවන්තං න පුච්ඡිං කත්මාති  
පන භගන්ත බුද්ධානුබුද්ධකාති සික්ඛාපදාතිති. නාහන්තං දුක්ඛං  
පස්සාමි. අපිවායසමන්තානං සඤ්ඤා දෙසෙමි තං දුක්ඛං වන්ති.

ඉදං තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං ත්වං භගවන්තො  
වස්සිකසාටිකං අකාමිත්වා සිබ්බෙසි. දෙසෙහි තං දුක්ඛං වන්ති.

නාහං ඛො භගන්ත අගාරවෙන භගවන්තො වස්සිකසාටිකං අකාමිත්වා  
සිබ්බෙසි. නාහන්තං දුක්ඛං පස්සාමි. අපිවායසමන්තානං සඤ්ඤා  
දෙසෙමි තං දුක්ඛං වන්ති.

ඉදං තෙ ආවුසො ආනන්ද දුක්ඛං යං ත්වං වාතුගාමෙහි  
භගවන්තො සරීරං පඨමං වන්තෙසි. තාසං රොදන්තිතං භගවන්තො  
සරීරං අසසුකෙන මකන්ති. දෙසෙහි තං දුක්ඛං වන්ති.

1. අපඤ්ඤන්තස්ස අපඤ්ඤපනා - මජ්ඣං.

2. අසතියා - මජ්ඣං.

ඇවැත්, සඛයා මඬස් අසාවා. ගිහියන් පිළිබඳ වූ ශික්ෂාපද අපට ඇත. ශ්‍රමණ ශාක්‍යානුයන්ට මෙය කැපය, මෙය අකැපය, සි ගිහියෝ ද දනිති. ඉදින් අපි බුද්ධානුදායක ශික්ෂාපද සමූහනය කරන්නෙමු නම් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් විසින් ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පනවනලද්දේ (උන් වහන්සේගේ) විනයයෙහි දුම් ඇති තෙක් පමණි. යම්තාක් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ සිටියේක් ද ඒතාක් මොවුහු ශික්ෂාපදයන්හි හික්මුණෝය. යම්හෙයෙකින් මොවුන්ගේ ශාස්තෘන් වහන්සේ පිරිනිවිසේක් ද (එහෙයින්) දූන් මොවුහු ශික්ෂාපදයන්හි නො හික්මෙනු යි කියන්නෝ වන්නාහ. සඛයා නො පනවන ලද්දක් නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිදියි. පනවනලද ශික්ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. යම් ආයුෂ්මත් කෙනකුහට නො පනවනලද්ද නො පැනවීම, පනවනලද්ද නො සිදීම, පනවනලද ශික්ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පැවැත්ම, රුචි වේ නම් උන්වහන්සේ නිහඬවන්නාහ, යම් කෙනකුහට රුචි නො වේ නම් උන්වහන්සේ කියන්නාහ.

සඛයා නො පනවනලද්ද නො පනවයි. පනවනලද්ද නො සිදියි. පනවනලද ශික්ෂාපදයන්හි ඇති පරිද්දෙන් සමාදන් ව පවතියි. සඛයාට (මෙය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬය. මෙය මෙස් දරමි යි.

11. ඉක්බිති සංවිර භික්ෂුහු ආනන්ද ආයුෂ්මත්හට මෙය කීහු : ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි 'වහන්ස, බුද්ධානුදායක ශික්ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළෙහු ද මෙය නොප වරදවා කරන ලද්දකි, ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම නොසිතියෙන් (යුතු වූයෙමි) වහන්ස, බුද්ධානුදායක ශික්ෂාපද කවරහු ද යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො විචාළෙමි. මම එය වරදවා කරනලද්දකැ යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇඳහිමෙන් එය වරදවා කරනලද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත්, ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵව පයින් මැඩ ගෙන මැසුවහු ද මෙය ද නොප වරදවා කරන ලද්දකි. ඒ වරදවා කරනලද්ද ප්‍රකාශ කරව යි.

වහන්ස, මම අගෞරවයෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වැසි සඵව පයින් මැඩගෙන නො මැසූයෙමි. මම එය වරදවා කරන ලද්දකැ යි නොදකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇඳහිමෙන් එය වරදවා කරන ලද යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම් හෙයෙකින් තෙපි මාගමුන් ලවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවුහු ද හඬන්නා වූ ඔවුන්ගේ කළුළින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර ගැල්විණි ද මෙය ද නොපගේ දූෂ්කෘතයෙකි. ඒ දූෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරව යි.

අහං ඛො භතොන මායිමා<sup>1</sup> විකාලෙ අහෙසුනති මාතුගාමෙහි  
භගවතො සරිරං පඨමං වඤ්ඤෙසිං. නාභනානං දුක්ඛං පස්සාමි.  
අපිවායසමනානානං සද්ධාය දෙසෙමි නං දුක්ඛංතති.

ඉදමිදි නෙ ආවුසො ආනඤ්ඤා දුක්ඛං යං තං භගවතා ඔළාරිකෙ  
නිමිත්තෙ කසිරමානෙ ඔළාරිකෙ ඔභාසෙ කසිරමානෙ න භගවනානං  
යාචි-තිට්ඨතු භගවා කප්පං. තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය  
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙවමනුස්සා-  
නනති. දෙසෙහි නං දුක්ඛංතති.

අහං ඛො භතොන මාරෙන පරිපුට්ඨිතවිත්තො න භගවනානං  
යාචි-තිට්ඨතු භගවා කප්පං, තිට්ඨතු සුගතො කප්පං බහුජනහිතාය  
බහුජනසුඛාය ලොකානුකම්පාය අත්ථාය හිතාය සුඛාය දෙව-  
මනුස්සානනති. නාභනානං දුක්ඛං පස්සාමි. අපිවායසමනානානං  
සද්ධාය දෙසෙමි නං දුක්ඛංතති.

ඉදමිදි නෙ ආවුසො ආනඤ්ඤා දුක්ඛං-යං තං මාතුගාමෙහි  
තථාගතප්පචේදිනෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජ්ජං උපසුක්ඛං අකාසි. දෙසෙහි  
නං දුක්ඛංතති.

අහං ඛො භතොන අයං මහාපජාපති ගොතමි භගවතො  
මාතුච්ඡා ආපාදිකා පොසිකා ධීරස්ස දුසිකා භගවනානං ජනෙත්ථියා  
කාලකතාය<sup>2</sup> ථංඤ්ඤං පායෙසිති මාතුගාමස්ස තථාගතප්පචේදිනෙ  
ධම්මවිනයෙ පබ්බජ්ජං උපසුක්ඛං අකාසි. නාභනානං දුක්ඛං  
පස්සාමි. අපිවායසමනානානං සද්ධාය දෙසෙමි නං දුක්ඛංතති.

12. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පුරාණො දකුණිණා-  
ගිරිස්මිං වාරිකං වරති මහතා හික්ඛුසඛෙසන සද්ධිං පඤ්චමනොති  
හික්ඛුසනෙහි. අපං ඛො ආයස්මා පුරාණො ථෙරෙහි හික්ඛුහි  
ධම්මෙ ව විනයෙ ව සංගිතො දකුණිණාගිරිස්මිං යථාගිරිනානං විහරිතො  
යෙන රාජගහං යෙන වෙළුවනං කලඤ්ඤානිවාපො යෙන ථෙරො  
හික්ඛු තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිතො ථෙරෙහි හික්ඛුහි සද්ධිං  
පටිසම්මොදිතො එකමනානං නිසීදි. එකමනානං නිසීත්තං ඛො  
ආයස්මානං පුරාණං ථෙරො හික්ඛු එතදවොචු: ථෙරෙහි ආවුසො  
පුරාණං, ධම්මො ව විනයො ව සංගිතො. උපෙහි නං සංගිතිනති.  
සුසංගිතාවුසො ථෙරෙහි ධම්මො ව විනයො ව. අපි ව යථෙව  
මයා භගවතො සමමුඛා සුතං සමමුඛා පටිග්ගහිතං කථෙවාහං  
ධාරෙස්සාමිති.

1. මායිමායං - මජ්ඣ.

2. කාලං කතාය - මජ්ඣං.

වහන්ස, මම “මොවුහු විකාලයෙහි (හැසිරෙන්නෝ) නො වෙත්වා” යි මාගමුත් ලවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සිරුර පළමුව වැන්දවීම්. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඔළාරික වූ නිමිති කරනුලබන කල්හි ඔළාරික වූ ආලෝකය කරනුලබන කල්හි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සැප පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ (ආයුෂ් කල්පයක්) වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො යැදුහු ද මෙය ද නොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරව යි.

වහන්ස, මම වනාහි මාරයා විසින් හත්පයින් මඩනා ලද සිත් ඇත්තෙමි, බොහෝ දෙනාට හිත පිණිස බොහෝ දෙනාට සුව පිණිස ලොවට අනුකම්පා පිණිස දෙව මිනිසුන්ට වැඩ පිණිස හිත පිණිස සුව පිණිස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා, සුගතයන් වහන්සේ කල්පයක් වැඩ සිටින සේක්වා යි නො යැදිමි. මම එය දුෂ්කෘතයකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි.

ඇවැත් ආනන්දයෙනි, යම්හෙයෙකින් තෙපි තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරනලද ධම්මිකයෙහි (ශාසනයෙහි) මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කළහු ය. මෙය ද නොපගේ දුෂ්කෘතයෙකි. ඒ දුෂ්කෘතය ප්‍රකාශ කරවයි.

වහන්ස, මම වනාහි මේ මහාපුරාපති ගොතමි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මවගේ සොහොවුරි ය, (උන්වහන්සේ) හද වඩා ගත්තී ය, පොෂණය කළා ය, කිරි දුන්නී ය. මව කලුරිය කළ කල්හි කිරි පෙව්වාය යි සලකා තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මනාව ප්‍රකාශ කරන ලද ධම්මිකයෙහි මාගමගේ පැවිද්දට උත්සාහවත් කෙළෙමි. මම එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි නො දකිමි. එහෙත් ආයුෂ්මතුන් වහන්සේලාගේ බස ඇදහීමෙන් එය දුෂ්කෘතයෙකැ’යි ප්‍රකාශ කරමි යි.

12. එයමයෙහි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ පන්සියයක් පමණ වූ මහත් භික්ෂු සමූහයක් සමග දක්ෂිණාගිරියෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙති. ඉක්බිති සංවිර භික්ෂූන් විසින් ධම්මය ද චිත්තය ද සඛ්‍යායනා කළ කල්හි ආයුෂ්මත් පුරාණ තෙරණුවෝ දක්ෂිණාගිරියෙහි කැමැති තාක් කල් වැස රජගහ නුවර යම් තැනෙක ද, කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ චේච්චනය යම් තැනෙක ද, සංවිර භික්ෂූහු යම් තැනෙක ද එතැනට එළැඹියහ. එළඹ සංවිර භික්ෂූන් සමග පිළිසඳර කථා කොට එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන්නා වූ පුරාණ ආයුෂ්මතුන්ට සංවිර භික්ෂූහු මෙසේ කීහ. ඇවැත් පුරාණයෙනි, සංවිරවරුන් විසින් ධම්මය ද චිත්තය ද සඛ්‍යායනා කරනලද්දේ ය. ඒ සංගීතිය ට එළඹෙනු මැනවැ’යි. (පිළිගනු මැනවැ’යි) ඇවැත්නි, සංවිරවරුන් විසින් ධම්මය ද චිත්තය ද මොනොවට සංගායනා කරනලද්දේ ය. වැළිදු මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙහි යම්සේ අසන ලද ද යම්සේ පිළිගන්නා ලද ද එසෙයින් ම මම දරන්නෙමි’යි කීහ.



### බ්‍රහ්මදණ්ඩකථා

13. අපං බො ආයස්මා ආනන්දෙ පෙරෙ භික්ඛු එතදවොච: හගවා මං හතෙත පරිත්තිබ්බානකාලෙ එවමාහ: තෙනභානන්ද සබ්බො මමච්චයෙන ඡන්දාස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙතුති. පුඤ්ඤ පන කං ආවුසො ආනන්ද හගවන්තං කතමො ච පන හතෙත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. පුඤ්ඤ බො අහං හතෙත හගවන්තං කතමො පන හතෙත බ්‍රහ්මදණ්ඩාති. ජනෙනා ආනන්ද භික්ඛු යං ඉවෙජ්ජයා තං වදෙයා. භික්ඛුහි ඡන්දෙනා භික්ඛු නෙව චත්තබ්බො. න ඔවදිතබ්බො. නානුසාසිතබ්බොති. තෙනභාවුසො ආනන්ද තිස්සෙකුප ඡන්දාස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙහිති.

කථාහං හතෙත ඡන්දාස්ස භික්ඛුනො බ්‍රහ්මදණ්ඩං ආණාපෙමි? වණ්ණො සො භික්ඛු එරුසොති. තෙනභාවුසො ආනන්ද ඛුක්ඛෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං ගවජාහිති. එවං හතෙතති බො ආයස්මා ආනන්දෙ පෙරානං භික්ඛුනං පටිස්සුකා මහතා භික්ඛුසබ්බන්ත සද්ධිං පඤ්ඤාමත්තෙහි භික්ඛුසත්තෙහි නාවාය කොසලීං උජ්ජවි<sup>1</sup>. නාවාය පව්චාරොහිතා රඤ්ඤ උදෙනස්ස උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මි රුක්ඛමුලෙ නිසිදි.

14. තෙන බො පන සමයෙන රාජා උදෙනො උය්‍යානෙ පරිචාරෙති සද්ධිං ඔරොධෙන. අසෙසාසි බො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො අමහාකං කිර ආචරියො අයොගා ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මි රුක්ඛමුලෙ නිසිත්තොති. අපං බො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො රාජානං උදෙනං එතදවොච: අමහාකං කිර දෙව ආචරියො අයොගා ආනන්දෙ උය්‍යානස්ස අවිදුරෙ අඤ්ඤාතරස්මි රුක්ඛමුලෙ නිසිත්තො. ඉච්ඡාම මයං දෙව අයාං ආනන්දං පසස්සිතුන්ති. තෙන හි තුමෙහ සමණං ආනන්දං පසස්සාති.

අපං බො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙතො එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිත්තං බො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධං ආයස්මා ආනන්දෙ ධම්මයා කථාය සන්දස්සෙසි, සමාදපෙසි, සමුත්තෙජ්ජෙසි, සමපහංසෙසි. අපං බො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මතා ආනන්දෙන ධම්මයා කථාය සන්දස්සිත්තො සමාදපිත්තො සමුත්තෙජ්ජිත්තො සමපහංසිත්තො ආයස්මතො ආනන්දස්ස පඤ්ඤානුරාසඤ්ඤාතරාසි පාදස්සි. අපං බො රඤ්ඤ උදෙනස්ස ඔරොධො ආයස්මතො ආනන්දස්ස භාසිතං අභිනන්දිතා අනුමොදිතා උට්ඨායාසනා ආයස්මන්තං ආනන්දං අභිවාදෙතො පදකඛිණං කතො යෙන රාජා උදෙනො තෙනුපසඤ්ඤාමි.

## බ්‍රහ්මදණ්ඩ කථාව

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පරිනිර්වාණ කාලයෙහි මට මෙසේ වදාළසේක: ආනතු, එසේ වී නම් මා ඇවැමෙන් සබ්බසා ජනන භික්ෂූහට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරේවා'යි. ඇවැත් ආනතුයෙනි, “වහන්ස, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි තෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විචාළහු ද යි. වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන්, “වහන්ස, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ ද?” යි විචාළෙමි. ආනතු, ජනන භික්ෂු තෙම යමක් කැමැති නම් එය කියන්නේ ය. භික්ෂූන් විසින් ජනන භික්ෂුතෙම නොම බිණියයුතු ය. ඔවදන් නොකළයුතු ය. අනුශාසනය නො කළයුතු යි. ඇවැත් ආනතුයෙනි, එසේ වී නම් තෙපි ම ජනන භික්ෂූවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කරව'යි.

වහන්ස, මම කෙසේ ජනන භික්ෂූවට බ්‍රහ්මදණ්ඩය අණ කෙරෙමි ද? ඒ මහණ වණ්ඤය, පරුෂයයි. ඇවැත් ආනතුයෙනි, එසේ වී නම් ධොහෝ භික්ෂූන් සමග යව'යි. ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ ස්ථවිර භික්ෂූන්ට එසේ ය වහන්සැ' යි පිළිවදන් දී පන්සියක් පමණ වූ මහත් භික්ෂූපිරිසක් සමග නැවෙන් කොසබ්බ නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙන් බැස උදෙන රජුගේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්මුලෙක වැඩහුන්න.

14. එසමයෙහි උදෙන රජ අනාභිසාර ජනයා සමග උයනෙහි හැසිරෙයි. උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා “අපගේ ආවාය්‍ය වූ ආනතු ආවාය්‍යන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක්මුලෙක හුන්සේකැ'යි ඇසී ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා උදෙනරජුට මෙසේ කීය: “දේවයන් වහන්ස, අපගේ ආවාය්‍ය වූ ආනතු ආවාය්‍යන් වහන්සේ උයනට නුදුරෙහි එක්තරා රුක් මුලෙක හුන්සේක. දේවයන් වහන්ස, අපි ආනතු ආවාය්‍යන් වහන්සේ දක්නට කැමැත්තමහ'යි. එසේ නම් තෙපි ආනතු ශ්‍රමණයා දකිවු යි.

ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන්නා වූ උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයාට ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ දහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙදගැන්වූහ. සතුටු කරවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් දහැමි කථාවෙන් මොනොවට කරුණු දක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, තෙදගැන්වන ලද, සතුටු කරවන ලද උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේට උතුරුසඵ පන්සියයක් ප්‍රදානය කෙළේ ය. ඉක්බිති උදෙන රජුගේ අනාභිසාර ජනයා ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ භාෂිකයට සතුටු වී අනුමෝදන් වී හුනස්නෙන් නැඟී ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට උදෙනරජු යම් තැනක ද එතැනට එළඹියේ ය.

අද්දසා බො රාජා උදෙනො ඔරොධං දුරතොව ආගච්ඡන්තං.  
 දිඤ්චාන ඔරොධං එතදවොච: අපි නු තුමෙක සමණං ආනන්දං  
 පස්සිත්වාති. අපස්සිමිහා බො මයං දෙව අයං ආනන්දනති.  
 අපි නු තුමෙක සමණස්ස ආනන්දස්ස කිඤ්චි අද්දසාති. අද්දමිහා  
 බො මයං දෙව අයංස්ස ආනන්දස්ස පඤ්චකරාසඛයනාතිති.  
 රාජා උදෙනො උජ්ඣායති බියති විපාවෙති: කථං හි නාම  
 සමණො ආනන්දෙ නාව බහුං වීචරං පටිගගහෙස්සති. දුස්සවණ්ණං  
 වා සමණො ආනන්දෙ කරිස්සති පඤ්ඤාභිකසාලං වා පසාරෙස්සතිති.

15. අථ බො රාජා උදෙනො යෙනායස්මා ආනන්දෙ තෙනුප-  
 සඛකම්. උපසඛකම්ඤා ආයස්මතා ආනන්දෙන සඤ්ඤා සමෙඤ්ඤාදි.  
 සමෙඤ්ඤාදීයං කථං සාරාණියං<sup>1</sup> විනිසාරෙත්වා එකමන්තං නිසිදි.  
 එකමන්තං නිසිත්තො බො රාජා උදෙනො ආයස්මන්තං ආනන්දං  
 එතදවොච: ආගමා නු බොධං<sup>2</sup> හො ආනන්ද අමිහානං ඔරොධොති.

“ආගමා බො තෙධං<sup>3</sup> මහාරාජ ඔරොධොති”.

“අපි පන හොතො ආනන්දස්ස කිඤ්චි අද්දසිති”.

“අද්දසි බො මෙ මහාරාජ පඤ්චකරාසඛයනාති”<sup>4</sup>ති.

“කිමපන හව: ආනන්දෙ නාව බහුං වීචරං කරිස්සති”<sup>5</sup>ති.

යෙ පන තෙ මහාරාජ හිතංගු දුබ්බලච්චරා තෙහි සඤ්ඤා  
 සංචිතජ්ඣාමිති.

යාති බො පන හො ආනන්ද පොරාණකාති දුබ්බලච්චරාති  
 තාති කථං කරිස්සොති.

තාති මහාරාජ උත්තරඤ්ජරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති උත්තරඤ්ජරණාති  
 තාති කථං කරිස්සොති.

තාති මහාරාජ හිමිච්ඡවියො කරිස්සාමාති.

යාති පන<sup>6</sup> හො ආනන්ද පොරාණකා හිමිච්ඡවියො තා කථං  
 කරිස්සොති.

තා මහාරාජ භුමිඤ්ජරණං කරිස්සාමාති.

යාති පන හො ආනන්ද පොරාණකාති භුමිඤ්ජරණාති තාති  
 කථං කරිස්සොති.

තාති මහාරාජ පාදපුඤ්ජනියො කරිස්සාමාති.

යා පන හො ආනන්ද පොරාණකා පාදපුඤ්ජනියො තා කථං  
 කරිස්සොති.

1. සාරණියං - මජ්ඣං.

2. ආගමානුබ්ධ - මජ්ඣං.

3. ආගමාසි බො තෙ ඉධ - මජ්ඣං.

4. යා පන - මජ්ඣං.

උදෙත රජ එන්නා වූ අනාභූත ජනයා දුරදි ම දුටුවේ ය. දක අනාභූත ජනයාට මෙය කී ය: “තෙපි ග්‍රමණ ආනඤ්ඤා දූ”යි. “දෙවයිනි, අපි ආනඤ්ඤා ආයතනයක් දුටුවෙමු”. තෙපි ග්‍රමණ ආනඤ්ඤා කිසිවක් දුන්නු දැයි. දෙවයිනි, අපි ආනඤ්ඤා ආයතනයක් වහන්සේට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුනුවෙමු”යි. කෙසේ නම් ග්‍රමණ ආනඤ්ඤා තෙම ඵපමණ බොහෝ සිවුරු පිළිගත්තේද. ග්‍රමණ ආනඤ්ඤා තෙම රෙදි වෙළඳාම හෝ කරන්නේද, රෙදි වෙළඳ හලක් හෝ විවිධ කරන්නේදැයි. උදෙත රජ එය ලමු කොට සිතයි. නුග්‍රමණ කියයි. දෙස් පතුරුවයි.

15. ඉක්බිති උදෙත රජ ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා ස්ථවිරයන් සමග සතුටු විය. සතුටු වියයුතු සිහි කටයුතු කළා ව නිමවා එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් උදෙත රජ ආයුෂ්මත් ආනඤ්ඤා ස්ථවිරයන්ට “භවත් ආනඤ්ඤායෙනි, අපගේ අනාභූත ජනයා මෙහි ආයේ දූ”යි මෙය කී ය.

මහරජ නොපගේ අනාභූත ජනයා මෙහි ආයේ යැයි.

භවත් ආනඤ්ඤා කිසිවක් දුන්නේ දැයි.

මහරජ මට උතුරුසඵ පන්සියයක් දුන්නේ යැයි,

භවත් ආනඤ්ඤා තෙම ඵපමණ බොහෝ සිවුරු කුමක් කරන්නේ දැයි.

මහරජ, යම් භික්ෂු කෙනෙක් දුබල සිවුරු ඇත්තාහු ද ඔවුන් සමග බෙදාගන්නෙමි”යි.

භවත් ආනඤ්ඤායෙනි, යම් පැරණි දුබල සිවුරු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා ඇතිරිලි කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනඤ්ඤායෙනි, යම් පැරණි ඇතිරිලි වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බිසිලර (බිසිවලට දමන ලර) කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනඤ්ඤායෙනි, යම් පැරණි බිසිලර වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ, ඒවා බුමුතුරුණු කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනඤ්ඤායෙනි, යම් පැරණි බුමුතුරුණු වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

මහරජ ඒවා පාපිසි කරන්නෙමු”යි.

භවත් ආනඤ්ඤායෙනි, යම් පැරණි පාපිසි වෙන් ද, ඒවා කෙසේ කරන්නහු දැයි.

තා මහාරාජ රජොහරණං කරිස්සාමාති.

යානි පන හො ආනඤ්ඤා පොරාණකානි රජොහරණානි තානි කථං කරිස්සාමාති.

තානි මහාරාජ කොට්ඨෙකා වික්ඛලෙත මද්දිකා පරිහණ්ඤා ලිමිස්සාමාති.

අථ ඛො රාජා උදෙතො සබ්බෙවිමෙ සමණා සත්තාපුත්තියා යොනිසො උපනෙතති. න කුලවං<sup>1</sup> ගමෙනතිති ආයස්මතො ආනඤ්ඤා අඤ්ඤානිපි පඤ්ඤා දුස්සසතානි පාදසි. අයං වරහි ආයස්මතො ආනඤ්ඤා පයමං විවරහිකං උපපජ්ඣ විවරසහස්සං.

16. අථ ඛො ආයස්මා ආනඤ්ඤා යෙන සොසිතාරාමො තෙනුපසංඛම්. උපසංඛම්කා පඤ්ඤානෙ ආසනෙ නිසිදි. අථ ඛො ආයස්මා ඡනෙතා යෙන ආයස්මා ආනඤ්ඤා තෙනුපසංඛම්. උපසංඛම්කා ආයස්මතං ආනඤ්ඤා අභිවාදෙකා එකමනං නිසිදි. එකමනං නිසිත්තං ඛො ආයස්මතං ඡනං ආයස්මා ආනඤ්ඤා එතදවොච: සබ්බෙත තෙ ආවුසො ඡනං බ්‍රහ්මදණ්ණො ආණ්ණොති.<sup>2</sup> කතමො පන හතෙත ආනඤ්ඤා බ්‍රහ්මදණ්ණොති.<sup>3</sup>

කං ආවුසො ඡනං භික්ඛු<sup>4</sup> යං ඉවෙජ්ජායාසි තං වදෙය්‍යාසි. භික්ඛුහි කං තෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති. නන්වාහං හතෙත ආනඤ්ඤා හතො එත්තාවතා යතොහං භික්ඛුහි තෙව වත්තබ්බො න ඔවදිතබ්බො නානුසාසිතබ්බොති- තතෙව මුඤ්ඤො පපති.<sup>5</sup>

17. අථ ඛො ආයස්මා ඡනෙතා බ්‍රහ්මදණ්ණං අට්ඨියමානො හරායමානො ජිග්ච්ඡමානො එකො වූපකට්ඨො අප්පමනො ආනාපි පතිතනො විහරතො නවිරසෙසව යස්සකාය කුලපුත්තා සමම-දෙව අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජනති තදනුත්තරං බ්‍රහ්මවරියපරියො-සානං දිට්ඨෙව ධම්මෙ සයං අභිඤ්ඤා සමුත්තකා උපසම්පජ්ජ විහාසි. ධිණං ජාති, වුසිතං බ්‍රහ්මවරියං, කතං කරණියං නාපරං ඉත්තකායාති අභිඤ්ඤාසි. අඤ්ඤාතරො ච පනායස්මා ඡනෙතා අරහතං අහොසි.

1. කුලාවං - ස.

2. ආණ්ඩනොති - මජ්ඣ.

3. බ්‍රහ්මදණ්ණො ආණ්ඩනොති - මජ්ඣ.

4. භික්ඛුතං - මජ්ඣ.

5. පපතො - මජ්ඣ.

හෙරජ, ඒවා රජස් හරණ කඩ කරන්නෙමු'යි.

හවත් ආනතුයෙනි, යම් පැරණි රජස් හරණ කඩ වෙන් ද ඒවා කෙසේ කරන්නහු ද යි.

මහරජ, ඒවා කොටා මැටි සමග අනා පිරිබඩ ආලෙප කරන්නෙමු'යි.

ඉක්බිති උදෙත රජ “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ සියල්ල ම නුවණින් යොදවත්, ගබඩාවට නො යවතැ යි (සලකා) ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේට අනිත් වසුපන්සියක් ද ප්‍රදාය කෙළේ ය. මේ වනාහි ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේට සිවුරු දහසෙක් වූ පළමු විවර හිඤ්ඤාව උපත.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොමිතාරාමය යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේක. එළඹ පැනවූ අස්තෙහි හුන්සේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේට ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශකළ සේක. “ඇවත් ජනනයෙනි, සබ්බසා විසින් තොපට බ්‍රහ්මදණ්ඩය පණවන ලද්දේ යි. වහන්ස ආනතුයෙනි, බ්‍රහ්මදණ්ඩය නම් කවරේ දැ'යි, ඇවත් ජනනයෙනි තෙපි යමක් කැමැති නම් එය හිඤ්ඤාවට කියන්නහු ය. (එහෙත්) හිඤ්ඤාව විසින් තෙපි නො බිණියයුත්තහු ය අවවාද නො කළයුත්තහු ය අනුසාසනා නො කළයුත්තහු ය යි.

වහන්ස ආනතුයෙනි, යම් හෙයෙකින් මම හිඤ්ඤාව විසින් නො බිණිය යුත්තෙමිද, අවවාද නො කළයුත්තෙමිද, අනුසාසනා නො කළයුත්තෙමිද, මෙපමණකින් මම නටුයේ නො වෙමි දැ'යි (කියා) මූර්ඡිත ව එහි ම වැටුණේ ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් පෙළෙනු ලබන්නේ ලක්‍ෂා කරනු ලබන්නේ පිළිකුල් කරනු ලබන්නේ එකලා වූයේ ගණයා කෙරෙන් වෙන් වූයේ නො පමා වූයේ කෙලෙස් තවන වැර ඇත්තේ කෙලෙස් තැවීමෙහි යොදන ලද සිත් ඇති ව වෙසෙන්නේ නො බෝ කලෙකින් ම යමක් සඳහා කුලපුත්‍රයෝ මොනොවට ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරික වූ ශාසනයෙහි පැවිදි වෙන් ද අනුභාර වූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයභාව කෙළවර කොට ඇති ඒ ධර්මය ඉහාත්මයෙහි දීම තමා ම දැන සාක්ෂ්‍යාත් කොට එයට පැමිණ විසූහ. ඉපදීම ඤාය විය. බ්‍රහ්මවයභාව වැස නිව්වනලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මේ භවයෙන් මතු අනිත් භවයෙක් නැතැ යි වෙසෙසින් ම දත්හ. ආයුෂ්මත් ජනන ස්ථවිරයන් වහන්සේ රහතුන් අතුරෙන් එක් නමක් වූහ.

අථ ඛො ආයස්මා ජනො අරහන් පනො යෙනායස්මා ආනන්දො තෙනුපසංගමි. උපසංකම්භො ආයස්මා ආනන්දං එතදවොච: පටිපාසස්මෙහි දති මෙ හතොත ආනන්ද ඔහමි-දණ්ඩන්ති. යදග්ගො න යා ආවුසො ජනා අරහන් සංවිජ්ඣන් තදග්ගො තෙ ඔහමදණ්ඩො පටිපාසෙධාති.

ඉමාය ඛො පන විනයසංකීර්තියා පඤ්ච භික්ඛුසත්තානි අනුනානි අනධිකානි අහෙසුං. නස්මා අයං විනයසංකීර්ති පඤ්චසතිකානි වූලංතිති.

### පඤ්චසතිකකඛ්ඤාකං එකාදසමං.<sup>1</sup>

#### ඉමමි ඛනංකෙ වත්ථු තෙව්සති

තස්සුද්දන්:-

1. පරිනිබ්බතමි සම්බුද්ධො ථෙරො කස්සපස්චරියො ආමනාසි භික්ඛුගණං සංඛම්චන්ත්‍රපාලකො.
2. පාචායධානමග්ගමි සුභද්දො පච්චේනං සංඛාධිස්සාම සංඛම්චං අධම්මො පුරෙ දිපති.
3. එතෙනුතපඤ්ඤාතං ආනන්දමි ච උච්චති ඛම්මවිනයසංකීර්ති වසනො ගුහමුක්තමෙ.
4. උපාලිං විනයං පුච්ඡි සුත්තනිත්තානන්දපණ්ඩිතං පිටකං තිණි සංකීර්ති අකංසු ජිනසාවකා.
5. ඔඤ්ඤාචුද්දකා නානා යථා පඤ්ඤන්ති වත්තනා න පුච්ඡි අක්කම්භො ච වන්දපෙසි න යාචි ච පබ්බජ්ජං මාතුගාමස්ස සද්ධාය දුක්ඛවානිමෙ.
6. පුරාණො ඔහමදණ්ඩං ච ඕරොධා උදෙනො සහ තාව බහු දුඛඛලං ච උත්තරස්ථරණං හිසි.
7. භුඉච්ඡස්ථරණං පුඤ්ජනියො රජො වික්ඛම්චලද්දොතා සහස්සවිචරුප්පජ්ජි පයමානන්දසචරියා.
8. තජ්ජතො ඔහමදණ්ඩො වතුසම්මං අපාපුණි වසිභුතා පඤ්ඤාතා නස්මා පඤ්ඤාති ඉති.

1. පඤ්චසතිකකඛ්ඤාකො එකාදසමං - මජ්ඣං.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ඡන්දාස්ථවිරයන් වහන්සේ රහත්බවට පැමිණියේක් ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹීයහ. එළඹ ආයුෂ්මත් ආනතු ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කිහි: වහන්ස, ආනතුයෙනි දැන් මාගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්සිදුවනු මැනවැ'යි. ඇවැත් ඡන්දායෙනි, යම් කලෙක තොප විසින් රහත්බව සාක්ෂාත් කරනලද ද එකල තොපගේ බ්‍රහ්මදණ්ඩය සන්සිදුණේ යි.

මේ විනය සංගීතියට අඩු වැඩි නොවූ පන්සියක් භික්ෂුහු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය පඤ්ඤාසත්තකා යි කියනු ලැබේ යි.

## එකොළොස්වැනි පඤ්ඤාසත්තකඛ්ඤාකය යි.

මේ බන්ධකයෙහි වස්තු තෙවස්සෙකි.

එහි උද්දනය:

1. සම්බුද්ධන් පිරිනිවි කල්හි සද්ධම්මයෙහි අනුපාලක වූ කාශ්‍යප නම් තෙරුන් වහන්සේ භික්ෂු සමූහයා ඇමතුවේක.
2. පාවා නුවරට යන දීර්ඝ මාර්ගයෙහි සුභඥ විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ ය. අධම්ම බැබළීමට පෙර සද්ධම්ම සංගායනා කරමහ. (යනු ද.)
3. එක් නමක් අඩු පන්සියක් ද ආනතු තෙරුන් ද තෝරා ගත්හ. උතුම් ගුණයෙහි වෙසෙමින් ධර්මිත්වය සංගායනා කිරීම ද,
4. උපාලි තෙරුන් විනය ද පණ්ඩිත ආනතු තෙරුන් සුත්‍රාන්තය ද විචාළහ. ජිනශ්‍රාවකයන් වහන්සේලා තුන් පිටකය සංගායනා කළහ.
5. බ්‍රහ්මානුබුද්ධ ශික්ෂාපද පිළිබඳ විවිධ මත, පැනවීම අනුව පැවැත් වීම, (බ්‍රහ්මානුබුද්ධ කවරේ දැයි) නො ඇසීම, ඇක්මීම, වැන්දවීම, නො යැදීම, මාගම් පැවිද්ද යන මේවා (තෙරවරුන්ගේ වචනය) ඇඳහීම නිසා දුෂ්කෘත යැ'යි කීම,
6. පුරාණ තෙර ය, බ්‍රහ්මදණ්ඩ ය, උදෙන රජු සහ අතභිසේකර ඡන්දාය ය, බොහෝ සිවුරු ය, දුබල සිවුරු ය, ඇතිරිලි ය, බිසිය, බිසිය,
7. බ්‍රහ්මදණ්ඩය, පාපිස්තා ය, රජස් හරණය, මැටි සමග මැඩීම ය, අනඳ තෙරුන්ට පළමුවරට දහසක් සිවුරු ඇතිවීම ය.
8. බ්‍රහ්මදණ්ඩයෙන් තර්ජනය කිරීම ය. වතුසසත්තය අවබෝධ කිරීම, පන්සියක් රහතුන් වූ හෙයින් පඤ්ඤාසත්ත යැ'යි ව්‍යවහාර කිරීම ද වේ.



## 12. සත්තසතිකකඛනධකං

## පඨම භාණවාරං

1. තෙන ඛො පන සමයෙන වසස්සනපරිනිබ්බුතෙ භගවති වෙසාලිකාවජ්ජුත්තකා හික්ඛු වෙසාලියං දසවස්ථිති දීපෙනති: කප්පති සිඬිතිලොණකප්පො. කප්පති අවිගුලකප්පො. කප්පති ගාමනතරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමතිකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අමට්ඨකප්පො. කප්පති ජලොගිපාතුං,<sup>1</sup> කප්පති අදසකං නිසිදනං. කප්පති ජාතරූපරජතනි.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වජ්ජු වාරිකං වරමානො යෙන වෙසාලි තදවසරි. තත්ථ සුදං ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන ඛො පන සමයෙන වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු තදගුපොසථෙ කංසපාති. උදකෙන පුරෙඤා මජ්ඣෙ හික්ඛුසඬ්ඤාය් සංපෙඤා ආගතාගතෙ වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එවං වදෙනති:<sup>2</sup> දෙථාචුසො සඬ්ඤාය් කභාපණමි අඬ්ඤමි පාදමි මාසකරූපමි. භවිස්සති සඬ්ඤාය් පරික්ඛාරෙන කරණියනති. එවං චුතො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: මාචුසො අදස්ස සඬ්ඤාය් කභාපණමි අඬ්ඤමි පාදමි මාසකරූපමි. න කප්පති සමණානං සකාපුත්තියානං ජාතරූපරජතං. න සාදියනති සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. න පටිගණනනති සමණා සකාපුත්තියා ජාතරූපරජතං. නික්ඛිත්ත මණිසුචණ්ණා සමණා සකාපුත්තියා, අපෙනජාතරූපරජතනි.

එවමි ඛො වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මා යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තො චුච්චමානා අදංසු යෙව සඬ්ඤාය් කභාපණමි අඬ්ඤමි පාදමි මාසකරූපමි. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු තස්සා රත්තියා අවට්ඨයෙන තං හිරණ්ණං හික්ඛිග්ගෙන පට්ඨිංසං,<sup>3</sup> යංපෙඤා භාජෙසුං.

3. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු ආයස්මානං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොචු: එසො තෙ ආචුසො යස හිරණ්ණස්ස පට්ඨිංසොති. නත්ථි මෙ ආචුසො හිරණ්ණස්ස පට්ඨිංසො නාහං හිරණ්ණං සාදියාමිති.

1. ජලොගිං පාතුං - මජ්ඣං.

2. වදනති - මජ්ඣං.

3. පට්ඨිංසං - මජ්ඣං.

## 12. සන්නයතිකකඛකකය

### පළමු බණවර

1. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවී සියක් අවුරුදු ගත වූ කල්හි විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු විශාලා නුවර දශවසතුචක් ප්‍රකාශ කෙරෙන්. එනම් සිඬගිලොණකය (අහෙහි තබා ගත් ලුණු යාවකාලික වස්තු සමග වැළඳීම) කැප ය, අංගුලකය (ඉර හැරුණු පසු ජායාව දැහැල් ඉක්මෙන තෙක් දන් වැළඳීම) කැප ය, ගාමනාර කය (වළඳා පැවැරූ භික්ෂුව විසින් අන් ගමකට යමැ යි අනතිරික්ත භෝජනය වැළඳීම) කැප ය, ආවාසකපය (එක් සීමාවක් ඇතුළත නොයෙක් ආවාසයන්හි වෙන වෙනම පොහෝ පවුරුණු කිරීම) කැප ය, අනුමතිකය (අත්පසට නො පැමිණ සීමාව ඇතුළත සිටි භික්ෂුන්ගේ ඡන්දය පසුව ගත්තෙමුයි කියා පොහෝ පවුරුණු ආදිය කිරීම) කැප ය, ආවිණ්ණකය (ආවාසය උපාධ්‍යායයන් විසින් පුරුදු කරන ලද සියල්ල එසේ කිරීම) කැප ය, අමට්ඨකය (භෝජන පවාරණය කොට නො කළඹන ලද දී වැළඳීම) කැප ය, නො පැසුණු යුරා පානය කැප ය, දවලු නැති නිසිදනය කැප ය, රන්රිදි කැප ය යන මොහුයි.

2. එසමයෙහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ වජ්ජි ජනපදයෙහි වාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නාහු විශාලා නුවර යම් තැනෙකද එහි පැමිණියහ. එහි කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා නුවර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වෙසෙති. එකල්හි විශාලා නුවර වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ පොහෝ දිනයෙහි රන්බදුනක් ජලයෙන් පුරවා භික්ෂුසඤ්ජා මැද තබා එහි පැමිණි පැමිණි විශාලා නුවර වැසි උපාසකයන්ට මෙසේ කියත්: “ඇවත්නි, සඤ්ජාට කහවණුවක් හෝ අඩකහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ දෙවු. සඤ්ජාට පිරිකරින් කටයුතු ඇතැ”යි. මෙසේ කී කල්හි කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට මෙය කීහ. “ඇවත්නි, සඤ්ජාට කහවණුවක් හෝ අඩ කහවණුවක් හෝ කහවණු පාදයක් හෝ රන්මස්සක් හෝ නො දෙවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන් රිදි කැප නො වේ. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදි නො ඉවසත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදි නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහු ය. රන්රිදියෙන් වෙන් වූවාහු යයි.

කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ද කියනු ලබන්නා වූ විශාලා වැසි උපාසකයෝ සඤ්ජාට කහවණු ද අඩකහවණු ද කහවණු පාද ද රන්මසු ද දුන්නාහු ම ය. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු ඒ රාත්‍රිය ඇවෑමෙන් ඒ රන් භික්ෂා වශයෙන් කොටස් තබා බෙදූහ.

3. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්ෂු කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහු: “ඇවැත් යස ස්ථවිරයෙනි, කෙල තොපගේ රන් කොටස යැ”යි. ඇවත්නි, මගේ රන් කොටසෙක් නැත. මම රන් නො ඉවසමි යි.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො උපාසකෙ සද්ධෙ පසන්නෙ අකෙසාසනී, පරිභාසනී, අප්පසාදං කරොති. හන්දස්ස මයං පටිසාරණියකමිං කරොමානි, තෙ නස්ස පටිසාරණියකමිං අකංසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ වජ්ජුත්තකෙ හික්ඛු එතදවොච: හගවතා ආවුසො පස්සදන්තං පටිසාරණියකමිකතස්ස හික්ඛුන්තො අනුදුන්නො දුතබ්බොති. දෙථ මෙ ආවුසො අනුදුතං හික්ඛුනති. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා හික්ඛු එකං හික්ඛුං සමික්ඛන්තා ආයස්මන්තො යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස අනුදුතං අදංසු.

4. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අනුදුන්නෙ හික්ඛුනා සද්ධං වෙසාලිං පටිසිත්වා වෙසාලිකෙ උපාසකෙ එතදවොච: අහං කිරායස්මන්තො උපාසකෙ සද්ධෙ පසන්නො අකෙසාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමි. යොහං අධමමං අධමමොති වදාමි. ධමමං ධමමොති වදාමි. අවිනයං අවිනයොති වදාමි. විනයං විනයොති වදාමි.

එකමිදං ආවුසො සමයං හගවා සාවක්ඛියං විහරති ජේතවනෙ අනාර්ථිණධීකස්ස ආරාමෙ. තත්ථ ඛො ආවුසො හගවා හික්ඛු ආමනෙතසි: වත්තාරො මෙ හික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිඨා වජ්ඣමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? අඛතං හික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිඨා වජ්ඣමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. මහිකා හික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ධූමරපො හික්ඛවෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- රාහු හික්ඛවෙ අසුරිකෙ වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො හික්ඛවෙ වත්තාරො වජ්ඣමසුරියානං උපකතිලෙසා යෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිඨා වජ්ඣමසුරියා න තපනති න භාසනති න විරොචනති.

එවමෙව ඛො හික්ඛවෙ වත්තාරොමෙ සමණ්ඩාභමිණානං උපකතිලෙසායෙහි උපකතිලෙසෙහි උපකතිලිඨා එකෙ සමණ්ඩාභමිණා න තපනති න භාසනති න විරොචනති. කතමෙ වත්තාරො? සනති හික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාභමිණා සුරං පිචනති. මෙරයං පිචනති. සුරාමෙරයපානා අප්පට්ඨිතා. අයං හික්ඛවෙ පඨමො සමණ්ඩාභමිණානං උපකතිලෙසො යෙන උපකතිලෙසෙන උපකතිලිඨා එකෙ සමණ්ඩාභමිණා න තපනති. න භාසනති. න විරොචනති. පුත ව පරං හික්ඛවෙ එකෙ සමණ්ඩාභමිණා මෙට්ඨනං ධමමං පතිසෙවනති මෙට්ඨනධමමං අප්පට්ඨිතා. අයං හික්ඛවෙ දුතියො සමණ්ඩාභමිණානං උපකතිලෙසො

ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂුහු, “ඇවැත්නි, කාකණ්ඩක පුත්‍ර වූ මේ යස (සථවිර) තෙම සැදහැනි, පැහැදුණු, උපාසකයන්ට ආත්‍රොශ කරයි, පිරිහෙළා බෙණෙයි, නො පැහැදීම ඇති කරයි. එහෙයින් අපි මොහුට පටිසාරණිය කම්ය කරමිහ”යි කියා ඔවුහු උන්වහන්සේට පටිසාරණිය කම්ය කළහ. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂුන්ට මෙය කීහ. “ඇවැත්නි, පටිසාරණිය කම්ය කරනලද භික්ෂුවට අනුදානයෙන් දිය යුත්තේ යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පනවනලද්දේ ය, ඇවැත්නි මට අනුදාන වූ භික්ෂුවක් දෙව යි. ඉක්බිති විශාලා වැසි වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු එක් භික්ෂුවක් සම්මත කොට කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන්ට අනුදානයකු කොට දුන්හ.

4. ඉක්බිති කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් යස ස්ථවිරයන් වහන්සේ අනුදාන භික්ෂුව සමග වෙසාලියට පිවිස විශාලා නුවර වැසි උපසකයන්ට මෙය කීහ. “යම්බදු වූ මම අධම්ය අධම් යැ යි කියමිද, ධම්ය ධම් යැයි කියමිද අවිනය අවිනයැ යි කියමිද විනය විනයැ යි කියමිද ඒ මම සැදහැනි පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන්ට ආත්‍රොශ කෙරෙමි ල පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, නො පැහැදීම ඇති කෙරෙමි ල.

ඇවැත්නි, එක් යමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වෙසෙන සේක, ඇවැත්නි, එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමතු සේක. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙත් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෝ සතරෙක් වෙත්. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙත් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද වලාකුළු සඳහිරු දෙදෙනාට (එබඳු) උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි,...ඵ්දුම සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි. මහණෙනි,... දුම්ඵරජස (දුම් හා දුම්ලි) සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, ... රාහු අසුරිඳු සඳහිරු දෙදෙනාට එබඳු උපක්ලෙශයෙකි, මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ සඳහිරු දෙදෙනා නො දිලෙත් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද මේ සතර සඳහිරු දෙදෙනාට උපක්ලෙශයෝ වෙත්.

මහණෙනි, මෙපරිද්දෙන් ම යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙත් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද නො බබළත් ද, ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට එබඳු මේ උපකෙලශ සතරෙකි. කවර සතරෙක් ද යත්: මහණෙනි, ඇතැම් ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් සුරා බෝති. මෙරය බෝති. සුරාමෙරය පානයෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත් වූ ඇතැම් ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙත් ද, පැහැ නො විහිදුවත් ද, නො බබළත් ද, ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ පළමු උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු (අනිකක් කියමි.) ... ඇතැම් ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මෙවුන්දම් සෙවනය කෙරෙත්. මෙවන් දම්න් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ග්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ දෙවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, වැළි දු අනිකක් (කියමි.)

-පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුමණා ජාතරූපරජතං සාදියනති ජාතරූපරජතපටිග්ගහණා අප්පට්චිතා. අයං භික්ඛවෙ තතියො සමණබ්බාහුමණානං උපකක්කලෙසො -පෙ- පුන ච පරං භික්ඛවෙ එකෙ සමණබ්බාහුමණා මිච්ඡාපීවෙන පීඨිකං කප්පෙතති මිච්ඡාපීවා අප්පට්චිතා. අයං භික්ඛවෙ චතුසො සමණබ්බාහුමණානං උපකක්කලෙසො -පෙ- ඉමෙ ඛො භික්ඛාවෙ චත්තාරො සමණබ්බාහුමණානං උපකක්කලෙසො යෙහි උපකක්කලෙසෙහි උපකක්කිලියා එකෙ සමණබ්බාහුමණා න තපතති න භාසතති න විරොචනති. ඉදමවොචාට්ඨසො හගවා. ඉදං වක්ඛාන සුගතො අපාපරං එතදවොච සක්ඛා:

රාගදොසපරික්කිලියා එකෙ සමණබ්බාහුමණා  
අවිජ්ජා නිවුතා පොසා පියරූපාභිනද්දිතො,  
සුරං පිචතති මෙරයං පටිසෙවනති මෙටුතං  
රජතං ජාතරූපඤ්ච සාදියනති අවිඤ්ජු.

මිච්ඡාපීවෙන පීචතති එකෙ සමණබ්බාහුමණා  
එතෙ උපකක්කලෙසා වුත්තා බුද්ධෙනාදිඤ්චනටුතා.

යෙහි උපකක්කලෙසෙහි උපකක්කිලියා එකෙ සමණබ්බාහුමණා  
න තපතති න භාසතති න විරොචනති<sup>1</sup> අසුද්ධා සරජා මගා.

අක්ඛනාරෙන ඔනද්ධා තණ්හාදසා සනෙතතිකා  
වංචෙසිනති කට්ඨිං සොරං ආදියනති පුනාභ්ගවතති.

එවංවාදී කීරාහං ආයසමනන උපාසකෙ සද්ධෙ පසනෙත  
අකෙකාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී. සොහං<sup>2</sup> අධමමං  
අධමමොති වදමී. ධම්මං ධමමොති වදමී. අවිනයං අවිනයොති  
වදමී. විනයං විනයොති වදමී.

5. එකමීදං ආට්ඨසො සමයං හගවා රාජගහෙ විහරති වෙළු-  
වනෙ කලඤ්ඤනිව්සෙ. තෙන ඛො පනාට්ඨසො සමයෙන<sup>3</sup>  
රාජනෙතපුරෙ රාජපරිසායං සනතිසිත්තානං සන්ත්ථිතානං අය-  
මනනරා කථා උද්පාදි කප්පති සමණානං සක්ඛාපුත්තිසානං ජාත-  
රූපරජතං සාදියනති සමණා සක්ඛාපුත්තිසා ජාතරූපරජතං. පටි-  
ග්ගහණතති සමණා සක්ඛාපුත්තිසා ජාතරූපරජතතති. තෙන ඛො  
පනාට්ඨසො සමයෙන මණ්ඩුලකො ගාමණී තස්සං පරිසායං  
නිසිත්තො හොති.

1. න විරොචනති - මජ්ඣ. උ. 2.

2. සොහං - මජ්ඣ.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන - මජ්ඣ.

... ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් රන්රිදී ඉවසන්. රන්රිදී පිළිගැනීමෙන් නො වැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ තෙවැනි උපක්ලෙශ යයි. මහණෙනි, වැළි දු අතිකක් (කියමි.) ... ඇතැම් ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මිථ්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවිකාව කෙරෙත්. මිථ්‍යා ආර්ථිකයෙන් නොවැළකුණාහු වෙත්. මහණෙනි, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ට මේ සිවුවැනි උපක්ලෙශය යි. මහණෙනි, යම් උපක්ලෙශයෙකින් කෙලෙසීමට පත්වූ ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවන් ද, නො බබළන් ද, ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයන්ට මේ (එබ්බු) උපක්ලෙශ සතර වෙනැයි. ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදළසේක. සුගතයන් වහන්සේ මෙය වදරා ඉක්බිති වැළිදු ශාස්තෘන් වහන්සේ මෙය වදළසේක.

ඇතැම් මහණබමුණෝ රාගයෙන් හා දොෂයෙන් හාත්පසින් කිලුටු වූවාහු අවිද්‍යාවෙන් වැසුණාහු ප්‍රියරූපයන්හි සතුටුවීම වශයෙන් ඇලෙන පුරුෂයෝ වූවාහු,

නොනුවණින් යුක්ත වූවාහු, සුරා ද මෙරය ද බොති. මෙවුන්දම සෙවිති. රිදී හා රන් ද ඉවසන්.

ඇතැම් මහණබමුණෝ මිථ්‍යා ආර්ථිකයෙන් ජීවත් වෙත්. ආදිත්‍ය-බන්ධු වූ බුදුන් විසින් මොහු උපක්ලෙශයෝ යි වදරන ලදහ.

අපිරිසුදු වූ (කෙලෙස්) රජස් සහිත වූ නොසුදුසු පැවතුම් ඇත්තා වූ ඇතැම් මහණබමුණෝ යම් උපක්ලෙශයන්ගෙන් කිලුටු වූවාහු නො දිලෙන් ද, පැහැ නො විහිදුවන් ද, නො බබළන් ද,

අවිද්‍යා නමැති අකුසලයෙන් වැළඳගන්නා ලද්ද වූ තෘෂ්ණාවට දස වූ සංසාරයට පමුණුවන තෘෂ්ණාව සහිත වූ (බවුහු) පොළොව වඩන්, සොර වූ පුනර්භවය වැළඳගනිත්.

මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාවන් පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආක්‍රොශ කෙරෙමි ල, පිරිහෙලා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය (ඇති) කෙරෙමි ල. ඒ මම අධර්මය අධර්ම ය යි කියමි. ධර්මය ධර්ම ය යි කියමි. අවිනය අවිනය යි කියමි. විනය විනය යි කියමි.

5. ඇවැත්නි, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි වූ කලන්දකනිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වෙසෙන සේක. ඇවැත්නි, එ සමයෙහි රජුගේ අන්‍යාපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්නවුන්ගේ මේ අතුරු කථාවෙක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට රන්රිදී කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ රන්රිදී පිළිගනිත් යනු යි. ඇවැත්නි, එසමයෙහි මණ්ඩුළුක ගාමණී ඒ පිරිසෙහි හුන්නේ වෙයි.

අථ ඛො ආවුසො මණිවුළකො ගාමණී තං පරිසං එතදවොච:  
මා අයොගා<sup>1</sup> එවං අවුචුත්. න කප්පති සමණානං සක්කාපුත්තියානං  
ඡාතරුපරජනං. න සාදියනති සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං.  
න පටිගණකති සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං. නික්ඛිත්ත-  
මණිසුච්ඡන්දණා සමණා සක්කාපුත්තියා අපෙපඡාතරුපරජනාති. අසක්ඛි-  
ඛො ආවුසො මණිවුළකො ගාමණී තං පරිසං සඤ්ඤාපෙතුං.

6. අථ ඛො ආවුසො මණිවුළකො ගාමණී තං පරිසං  
සඤ්ඤාපෙතො යෙන හගවා තෙනුපසංඝාමි. උපසංඝමිතො හගවනාං  
අභිවාදෙතො එකමනානං. නිසීදී. එකමනානං නිසිතො ඛො  
ආවුසො මණිවුළකො ගාමණී හගවනාං එතදවොච: ඉධ හතොන  
රාජතොනපුරෙ රාජපරිසායං සන්තිසිංහානං සන්තිපතිතානං අය-  
මනාරා<sup>2</sup> කථා උදපාදි: කප්පති සමණානං සක්කාපුත්තියානං ඡාත-  
රුපරජනං. සාදියනති සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං. පටි-  
ගණකති සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනති. එවං වුතෙන  
අහං තං හතොන පරිසං එතදවොච: මා අයොගා එවං අවුචුත්.  
න කප්පති සමණානං සක්කාපුත්තියානං ඡාතරුපරජනං. න සාදියනති  
සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං. න පටිගණකති සමණා  
සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං. නික්ඛිත්තමණිසුච්ඡන්දණා සමණා  
සක්කාපුත්තියා අපෙපඡාතරුපරජනාති. අසක්ඛි ඛො අහං හතොන  
තං පරිසං සඤ්ඤාපෙතුං. කච්චාහං හතොන එවං ව්‍යාකරමානො  
වුත්තවාදී වෙච හගවතො හොමි. න ච හගවනාං අභුතෙන  
අභිභාවිකබ්බි. ධම්මස්ස වානුධම්මං ව්‍යාකරොමි. න ච කොචි  
සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඥාං යානං ආගච්ඡති?

තස්ස කං ගාමණී එවං ව්‍යාකරමානො වුත්තවාදී වෙච මෙ  
අහොසි. න ච මං අභුතෙන අභිභාවිකබ්බි. ධම්මස්ස වානුධම්මං  
ව්‍යාකරොසි. න ච කොචි සහධම්මකො වාදනුපාතො ගාරඥාං  
යානං ආගච්ඡති. න හි ගාමණී කප්පති සමණානං සක්කාපුත්තියානං  
ඡාතරුපරජනං. න සාදියනති සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං.  
න පටිගණකති සමණා සක්කාපුත්තියා ඡාතරුපරජනං. නික්ඛිත්ත  
මණිසුච්ඡන්දණා සමණා සක්කාපුත්තියා අපෙපඡාතරුපරජනාති. යස්ස  
ඛො ගාමණී ඡාතරුපරජනං කප්පති, පඤ්ඤි තස්ස කාමගුණා  
කප්පති. යස්ස පඤ්ඤිකාමගුණා කප්පති, එකංසෙනතං ගාමණී  
ධාරෙය්‍යාසි අස්සමනධම්මො අසක්කාපුත්තියධම්මොති. අපිචාහං  
ගාමණී එවං වදාමි: නිණං නිණ්ඤ්ඤෙන පරියෙසිතබ්බං. දුරු-  
දුරුඤ්ඤෙන පරියෙසිතබ්බං. සකථං සකථඤ්ඤෙන පරියෙසිතබ්බං.  
පුරිසො පුරිසඤ්ඤෙන පරියෙසිතබ්බං. නතොචාහං ගාමණී කෙනචි  
පරියායෙන ඡාතරුපරජනං සාදිතබ්බං පරියෙසිතබ්බතති වදාමි.  
එවංවාදී කිරාහං ආයස්මිනෙත උපාසකෙ සද්ධෙ පසනෙන අකෙකා-  
සාමි පරිභාසාමි අප්පාසාදං කරොමි. සොහං අධම්මං අධම්මොති  
වදාමි. ධම්මං ධම්මොති වදාමි. අභිනායං අච්ඡායොති වදාමි. විනායං  
විනායොති වදාමි.

1. අයොගා - මජ්ඣං.  
2. අයමනාර - මජ්ඣං.  
3. පරිභාසාමි - මජ්ඣං.

ඇවැත්නි, ඉක්බිති මණිවුළක ගාමණී ඒ පිරිසට මෙය කී ය: “ආයතියෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදි නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහයි”. ඇවැත්නි, මණිවුළ ගාමණී ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගන්වන්නට හැකි වූයේ ය.

6. ඇවැත්නි, ඉක්බිති මණිවුළක ගාමණී ඒ පිරිසට (කාරණය) පිළිගන්වා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත් පසෙක හුන්නේ ය. ඇවැත්නි, එකත්පසෙක හුන් මණිවුළක ගාමණී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේ ය. වහන්ස මෙහි රජුගේ අන්‍යාපුරයෙහි රජපිරිසෙහි රැස්ව හුන්වැටුන්ගේ මේ අතුරු කථාවෙක් උපන්නේ ය. (එනම්) ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදි කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි පිළිගනිත්. (යනුයි.) මෙසේ කී කල්හි වහන්ස, ඒ පිරිසට මම මෙය කීමි. ආයතියෙනි, මෙසේ නො කියවු. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදි නො කැප ය. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි නො ඉවසන්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන්රිදියෙන් වැළකුණාහයි. වහන්ස, මම ඒ පිරිසට (කරුණු) පිළිගැන්වීමට හැකි වීමි. වහන්ස, කිකෙක් ද? මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසු ධර්මය කියන්නෙකුත් වෙමි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභූතයෙන් දෙස් කියන්නෙකුත් නො වෙමි ද? ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ප්‍රකාශ කෙරෙමි ද? කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහිය යුතු තැනට නො පැමිණේ දැයි.

ගාමණී, මෙසේ විවරණය කරන්නා වූ තුඹ එකාන්තයෙන් මා දෙසු ධර්මය කියන්නෙක් ද වූවෙහි. මට අභූතයෙන් දෙසාරොපණය ද නො කරන්නෙහි, ධර්මයට අනුකූල වූ ධර්මයක් ම ප්‍රකාශ කරන්නෙහි. කිසියම් සහධාර්මික වූ වාදයට බැසගැන්මක් ගැරහිය යුතු තැනට ද නො පැමිණෙයි. ගාමණී, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයන්ට රන්රිදි කැප නො වෙයි. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ රන්රිදි නො පිළිගනිත්. ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බහා තැබූ මිණි හා රන් ඇත්තාහ. රන් රිදියෙන් වැළකුණාහයි. ගාමණී, යමකුට රන්රිදි කැප වෙයිද, ඔහුට පඤ්ඤාමගුණයෝ ද කැප වෙත්. ගාමණී යමකුට පඤ්ඤාමගුණයෝ කැප වෙත්ද, හේ මහණදම් නැත්තෙකි. ශාක්‍යපුත්‍රිය දහම් නැත්තෙකැයි මෙය එකාන්තයෙන් දරන්නෙහි. තවද ගාමණී මම මෙසේ කියමි. තණ කැමැත්තකු විසින් තණ සෙවිය යුතු. දූව කැමැත්තකු විසින් දූව සෙවිය යුතු. ගැල් කැමැත්තකු විසින් ගැල් සෙවිය යුතු. පුරුෂයන් කැමැත්තකු විසින් පුරුෂයා සෙවිය යුතු. ගාමණී මම කිසිදු ක්‍රමයකින් රන්රිදි ඉවසිය යුතු ය. සෙවිය යුතු යැයි නො කියමි’යි මෙසේ කියන්නා වූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහසුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආක්‍රොශ කෙරෙමි ල, පිරිහෙළා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල. ඒ මම අධර්මය අධර්මයයි කියමි. ධර්මය ධර්මයයි කියමි. අවිනය අවිනයයි කියමි. විනය විනයයි කියමි.



7. එකමිදං ආවුසො සමයං භගවා තසෙව්<sup>1</sup> රාජගහෙ ආයස්මනං උපනාදං සකාපුත්තං ආරභිත ජාතරූපරජතං පටිකඛිපි සිකඛාපදං ව පඤ්ඤපෙසි. එවංවාදී කිරාහං ආයස්මනො උපාසකෙ සද්ධෙ පසතො අකෙසාසාමී, පරිභාසාමී, අප්පසාදං කරොමී සොහං අධිලං අධිලොභි වදමී. ධිලං ධිලොභි වදමී. අවිනයං අවිනයොති වදමී. විනයං විනයොති වදමිති. එවං වුතෙත වෙසාලිකා උපාසකා ආයස්මනං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොචු: එකොව භතොත අයොසා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමණො සකාපුත්තියො. සබ්බෙවිමෙ අස්සමණා අසකාපුත්තියා. වියතු භතොත අයොසා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලියං. මයං අයාසස්ස යසස්ස කාකණ්ඩකපුත්තස්ස උස්සුකකං කරිස්සාම විවරපිණ්ඩපාත සෙනාසනගිරානපච්චයහෙසජ්ජපරික්ඛාරානන්ති. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙසාලිකෙ උපාසකෙ සඤ්ඤපෙතො අනුදුතො භික්ඛුනා සද්ධිං ආරාමං අගමාසි.

8. අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අනුදුතං භික්ඛු පුජිණ්ණ: බමාපිතා ආවුසො යසෙන කාකණ්ඩකපුත්තොත වෙසාලිකා උපාසකාති? උපාසකෙහි පාපිකා නො ආවුසො කතා.<sup>2</sup> එකොව යසො කාකණ්ඩකපුත්තො සමණො සකාපුත්තියො කතො. සබ්බෙව මයං අස්සමණා අසකාපුත්තියා කතාති.

අථ ඛො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු අයං ආවුසො යසො කාකණ්ඩකපුත්තො අමෙහි අසලුතො ගිහිනං පකාසෙසි. නදුස්ස මයං උකෙඛපතියකමමං කරොමාති. තෙ තස්ස උකෙඛපතියකමමං කතතුකාමා සනජ්ජතිසු. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො වෙහාසං අබ්භුග්ගන්තො කොසමිනියං පච්චුට්ඨාසි. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො පාවෙය්‍යකානඤ්ඤා අවිනතිදකඛණාපථකානඤ්ඤා භිහ්බුතං සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: ආගච්ඡන්තු ආයස්මනා ඉමං අධිකරණං ආදිසිස්සාම, පුරෙ අධිලොභි දිප්පති ධිලොභි පටිබාහියති, අවිනයො දිප්පති විනයො පටිබාහියති, පුරෙ අධිලොභිදිනො බලවතො හොතති ධිලොභිදිනො දුබ්බලා හොතති. අවිනයොදිනො බලවතො හොතති විනයොදිනො දුබ්බලා හොතති. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා සමුත්තො සාණවාසී අහොගබ්බෙ පබ්බතෙ පටිවසති. අථ ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො යෙන අහොගබ්බො පබ්බතො යෙනායස්මා සමුත්තො සාණවාසී තෙනුපසඛිකමී. උපසඛිකමීතො ආයස්මනං සමුත්තං සාණවාසීං අභිවාදෙතො එකමනං ජයිදි. එකමනං නිසින්නො ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මනං සමුත්තං සාණවාසීං එතදවොච:

1. තසෙව - මජ්ඣ. උතං.

2. පාපිකං නො ආවුසො කතං - මජ්ඣ.

7. ඇවැත්ති, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ඒ වෙහෙරෙහි දී ම ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයා ඇරඹ රන්රිදි ප්‍රතික්‍ෂේප කළසේක. ශික්‍ෂාපදයක් ද පැනවුසේක. මෙසේ කියන්නාවූ මම ශ්‍රද්ධාව ඇති පැහැදුණු ආයුෂ්මත් උපාසකයන් ආක්‍රොශ කෙරෙමි ල, පිරිහෙලා බෙණෙමි ල, අප්‍රසාදය කෙරෙමි ල, ඒ මම අධර්මය අධර්ම යයි කියමි, ධර්මය ධර්ම ය යි කියමි, අවිනය අවිනය යි කියමි, විනය විනය යි කියමි යි. මෙසේ කී කල්හි විශාලා වැසි උවසුවෝ කාකණ්ඩකපුත්‍ර නම් වූ යස ආයුෂ්මතුන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස ආයුෂ්මත් වහන්සේ එක ම ශ්‍රමණ ආකාශපුත්‍රයන් වහන්සේ ය, මේ සියල්ලෝ ම ශ්‍රමණයෝ නො වෙති. ආකාශපුත්‍රයෝ නො වෙති. වහන්ස, යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වසනසේක්වා, අපි යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ආයුෂ්මත් වහන්සේට විවර, පිණිසාන, සෙනාසන, ගිලන්පස, බෙහෙත් පිරිසර සඳහා උත්සාහ කරන්නෙමු'යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලා වැසි උපාසකයන්ට කරුණු දන්වා අනුදාන භික්‍ෂුව සමග අරමට වැඩියහ.

8. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍ර භික්‍ෂුහු “ඇවැත්ති, කාකණ්ඩක පුත්‍ර යස විසින් විශාලාවැසි උවසුවෝ ක්‍ෂමාකරවන ලද්දහ” ද යි අනුදාන භික්‍ෂුව විචාළහ. ඇවැත්ති, උවසුවන් ලවා අපි පව්ටෝ කරන ලද්දම්හ. යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම එක ම ශ්‍රමණ ආකාශපුත්‍රයා කරන ලද්දේ ය. අපි සියල්ලෝ ම අශ්‍රමණයෝ අභාග්‍යපුත්‍රයෝ කරන ලද්දම්හ’ යි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍ර භික්‍ෂුහු “ඇවැත්ති, මේ යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර තෙම අප විසින් සමමන නො කරන ලද්දේ ගිහියන්ට (භික්‍ෂුන්ගේ දෙස්) ප්‍රකාශ කෙළේ ය. එහෙයින් අපි මොහුට උකෙඔපනිය කර්මය කරමහ’යි. (කියා) ඔව්හු උත්වහන්සේට උකෙඔපනිය කර්මය කරනු කැමැති ව රැස්වූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අහසට නැගී කොසඹූ නුවරෙහි පහළ වූසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පාවා නුවරවාසී වූ ද, අවනති දක්ෂිණාපථ වාසී වූ ද, භික්‍ෂුන් සමීපයට දූතයකු යැවූහ. “අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබලවීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනයවාදීන් දුබලවීමට ද පෙර ආයුෂ්මත්හු පැමිණෙත්වා, මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු (කියා)යි. එසමයෙහි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතයෙහි වෙසෙනසේක. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ අභොගඛ පර්වතය යම් තැනෙක ද සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹිසේක. එළඹ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්සේක. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යසකාකණ්ඩක පුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සමූහක ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ.

ඉමෙ භනොන චෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා හිතඤ්ඤා චෙසාලියං දසවත්තං දිපෙතති-කප්පති සිඬ්ඨිලොභකප්පො. කප්පති දඬුගුල-කප්පො. කප්පති ගාමනිකරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමන්තකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අර්ථිකප්පො. කප්පති ජලොභිපාතුං<sup>1</sup>. කප්පති අද්දසකං නිසිද්දනං. කප්පති ජාතරූප-රජනකති. භන්ද මයං භනොන ඉමං අධිකරණං ආදිසිස්සාම. පුරෙ අධිකරණා දිසති ධර්මො පටිබාහියති. අවිනයො දිසති විනයො පටිබාහියති. පුරෙ අධිකරණාදිනො බලවනොනා භොතති ධර්මවාදිනො දුක්ඛලා භොතති අවිනයවාදිනො බලවනොනා භොතති විනය-වාදිනො දුක්ඛලා භොතති. එවමාච්ඡෙයාති ඛො ආයස්මා සමුද්දායො සාණවාසී ආයස්මො යසස්ස කාකණිකපුත්තස්ස පටිසම්භොසී.

9. අථ ඛො සට්ඨිවත්තා පාචෙය්‍යකා හිතඤ්ඤා සමෙඤ ආරක්ඛණිකා, සමෙඤ පිණ්ඩපාතිකා, සමෙඤ පංසුකුලිකා, සමෙඤ තෙව්වරිකා, සමෙඤව අරහනොනා අභොගඬෙහ පබ්බතෙ සනතිපතිංසු. අථ ධ-අසිතිමත්තා අවිනති දක්ඛණාපථකා හිතඤ්ඤා අපෙකකෙට්ඨ ආරක්ඛණිකා, අපෙකකෙට්ඨ පිණ්ඩපාතිකා, අපෙකකෙට්ඨ පංසුකුලිකා, අපෙකකෙට්ඨ තෙව්වරිකා සමෙඤව අරහනොනා අභොගඬෙහ පබ්බතෙ සනති-පතිංසු.

අථ ඛො ථෙරානං හිතඤ්ඤා මනාසමානානං එතදභොසී: ඉදං ඛො අධිකරණං කකඛලඤ්ඤා වාලඤ්ඤා. කථං නු ඛො මයං පකඛං ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමෙසම් අධිකරණෙ බලවනානරා අස්සාමාති. තෙන ඛො ජන සමයෙන ආයස්මා රෙවනො සොරෙය්‍ය පටිවසති බහුස්සුතො ආගතාගමො ධර්මධරො විනාසධරො මාතිකා-ධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාකොනො මෙධාවී ලජ්ජී කුක්ඛාදිවනො සිකඛා-කාමො. අථ ඛො ථෙරානං හිතඤ්ඤා එතදභොසී: අයං ඛො ආයස්මා රෙවනො සොරෙය්‍ය පටිවසති බහුස්සුතො ආගතාගමො ධර්මධරො විනාසධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො ව්‍යාකොනො මෙධාවී ලජ්ජී කුක්ඛාදිවනො සිකඛාකාමො සචෙ මයං ආයස්මනං රෙවනං පකඛං ලභිස්සාම එවං මයං ඉමෙසම් අධිකරණෙ බලවනානරා අස්සාමාති.

අසස්සාසී ඛො ආයස්මා රෙවනො දික්ඛාය සොනධාතුයා විසුද්ධාය අතික්කන්තමානුසිකාය ථෙරානං හිතඤ්ඤා මනාසමානානං සුභානස්ස එතදභොසී: ඉදං ඛො අධිකරණං කකඛලඤ්ඤා වාලඤ්ඤා න ඛො මෙතං පතිරූපං යොහං එවරූපෙ අධිකරණෙ මසකෙය්‍යා. ඉදන්ති ව පන තෙ හිතඤ්ඤා ආගමිකස්සනති. යොහං තෙහි ආකිණ්ණො න එසුං ගමිස්සාමී. යනනුනාහං පටිගච්චෙව ගච්ඡෙය්‍යනති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවනො සොරෙය්‍යා සමිකස්සං අගමාසී.

1. ජලොභිං පාතුං -. මජ්ඣං.

2. එසුං - මජ්ඣං.

‘වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂු විශාලාවෙහි දඟවස්තුවක් දක්වන්නී. (එනම්) සිඬයිලොණකප්පය කැප ය. අවිඛිල කප්පය කැප ය, ගාමනිකරකප්පය කැප ය, ආවාසකප්පය කැප ය, අනුමතිකප්පය කැප ය, ආවිණිණිකප්පය කැප ය, අමරිත කප්පය කැප ය, නොපැසුණු සුරා බොන්නට කැප ය, දහවලු නැති නිසිදන්‍ය කැප ය, රන්රිදී කැප ය (යනුයි). වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද, අවිනය බැබළීමට ද, විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත්වීමට ද, ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද, අවිනයවාදීන් බලවත්වීමට ද විනය වාදීන් දුබලවීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ගන්නෙමු’ යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

9. ඉක්බිති සියල්ලෝ ම ආරඤ්ඤික වූ සියල්ලෝ ම පිණිඳුපාතික වූ සියල්ලෝ ම පංසුකුලික වූ සියල්ලෝ ම තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ පාචා නුවර වැසි සැටක් පමණ භික්ෂු අහොගඛය පර්වතයෙහි රැස්වූහ. ඇතැමෙක් ආරඤ්ඤික වූ ඇතැමෙක් පිණිඳුපාතික වූ ඇතැමෙක් පංසුකුලික වූ ඇතැමෙක් තෙව්වරික වූ සියල්ලෝ ම රහත් වූ අවන්ති දක්ෂිණාපථවාසී වූ අටාසුවක් පමණ භික්ෂු අහොගඛය පර්වතයෙහි රැස්වූහ.

ඉක්බිති මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඤ ද වෙයි. යමක් හෙතු කොට ගෙන අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු වූ පක්‍ෂයක් අපි කෙසේ නම් ලබන්නෙමු දැයි. එසමයෙහි වනාහි බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැත්තා වූ ලජ්ජ වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්‍ෂාකාමී වූ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙය්‍ය නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂූන්ට මේ අදහස විය: බහුශ්‍රැත වූ අවබෝධ කළ ආගම ඇති ධර්මධර වූ විනයධර වූ මාතෘකා (මාතෘකා ස්වරූප අභිධර්මය) ධර වූ පණ්ඩිත වූ ව්‍යක්ත වූ නුවණැත්තා වූ ලජ්ජ වූ වරදෙහි කුකුස් කරන්නා වූ ශික්‍ෂාකාමී වූ මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙය්‍ය නගරයෙහි වැඩවෙසෙති. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ (අපට) පක්‍ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු යි.

මන්ත්‍රණය කරන ස්ථවිර භික්ෂූන්ගේ (කථාව) ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ මිනිස්බව ඉක්ම වූ විසුඬ වූ දිව්‍ය ශ්‍රෝතසින් (දිවකතින්) ඇසූහ. අසා උන්වහන්සේට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඤ ද වෙයි. යම්බඳු වූ මම මෙවැනි අධිකරණයෙහි (හැකියාව යටපත් කරන්නෙමි) පසු බසින්නෙමි නම් මෙය මට සුදුසු නො වෙයි. දනුදු ඒ භික්ෂු එන්නාහු ය. ඒ මම ඒ භික්ෂූන් සමග ආකීර්ණ වූයෙමි (නම්) පහසුව යන්නට නො හැක්කෙමි. මම පෙරටුව ම යන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැ’යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සොරෙය්‍ය නුවරින් සඬිකස්ස නුවරට වැඩියහ.

10. අප්ථං ඛො ථෙරා භික්ඛු සොරෙය්‍යං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො සඬක්ඛස්සං ගතොති. අප්ථං ඛො ආයස්මා රෙවතො සඬක්ඛස්සං කණ්ණකුජ්ජං අගමාසි. අප්ථං ඛො ථෙරා භික්ඛු සඬක්ඛස්සං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජං ගතොති. අප්ථං ඛො ආයස්මා රෙවතො කණ්ණකුජ්ජා උදුමෙරං අගමාසි. අප්ථං ඛො ථෙරා භික්ඛු කණ්ණකුජ්ජං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො උදුමෙරං ගතොති. අප්ථං ඛො ආයස්මා රෙවතො උදුමෙරා අග්ගළපුරං අගමාසි. අප්ථං ඛො ථෙරා භික්ඛු උදුමෙරං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො අග්ගළපුරං ගතොති. අප්ථං ඛො ආයස්මා රෙවතො අග්ගළපුරා සහජාතිං අගමාසි. අප්ථං ඛො ථෙරා භික්ඛු අග්ගළපුරං ගන්තවා පුච්ඡිංසු කහං ආයස්මා රෙවතොති. තෙ එවමාහංසු: එසායස්මා රෙවතො සහජාතිං ගතොති. අප්ථං ඛො ථෙරා භික්ඛු ආයස්මන්තං රෙවතං සහජාතියා සමභාවෙසුං.

11. අප්ථං ඛො ආයස්මා සමුත්තො සාණවාසී ආයස්මන්තං යසං කාකණ්ඩකපුත්තං එතදවොච: අයං ආවුසො ආයස්මා රෙවතො බහුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො විනයධරො මාතිකාධරො පණ්ණිනො ව්‍යත්තො මෙධාවී ලජ්ජී කුකුළචකො සිකකාකාමො සථෙව මයං ආයස්මන්තං රෙවතං පඤ්ඤං පුච්ඡිස්සාම පටිබලො ආයස්මා රෙවතො එකෙනෙව පඤ්ඤන සකලමි රත්තං චිත්තාමෙතුං. ඉද්දනි ව පනායස්මා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකසිස්සති. සො තං තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ ආයස්මන්තං රෙවතං උපසඬකමිත්වා ඉමානි දසවක්ඛුනි පුච්චෙය්‍යාසිති.

එවමහනෙනති ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මනො සමුත්තස්ස සාණවාසීස්ස පටිබලෙස්සාසි. අප්ථං ඛො ආයස්මා රෙවතො අනෙතවාසිකං සරභාණකං භික්ඛුං අජේකසි. අප්ථං ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො තස්ස භික්ඛුතො සරභාණක-පරියොසානෙ යෙනායස්මා රෙවතො තෙනුපසඬකමී. උපසඬකමිත්වා ආයස්මන්තං රෙවතං අභිවාදෙත්වා එකමහතං නිසීදි. එකමහතං නිසීත්තො ඛො ආයස්මා යසො කාකණ්ඩකපුත්තො ආයස්මන්තං රෙවතං එතදවොච:

12. 1. කප්පති හතොන සිඬ්ඛිලොණකප්පොති. කො සො ආවුසො සිඬ්ඛිලොණකප්පොති. කප්පති හතොන සිඬ්ඛිනා ලොණං පරිහරිතුං, යත් අලොණිකං හවිස්සති-තත් පරිහුඤ්ඤස්සාමීති. නාවුසො කප්පතිති.

10. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂු සොරෙයා නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් 'රෙවන තෙරුන් වහන්සේ කොහි දැයි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ සංඝසංඝයට වැඩියහ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන තෙරුන් වහන්සේ සංඝසංඝයෙන් කණ්ණකුප්ප නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂු සංඝසංඝ නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොහි දැයි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්පයට වැඩියහ යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කණ්ණකුප්ප නුවරින් උදුබර නුවරට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂු කණ්ණකුප්පයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොහි දැයි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදුබර නුවරට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදුබර නුවරින් අග්ගළපුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂු උදුබර නුවරට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොහි දැයි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අග්ගළපුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අග්ගළ පුරයෙන් සහජාති පුරයට වැඩියහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂු අග්ගළ පුරයට ගොස් ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ කොහි දැයි ඇසූහ. තෙලෙ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ සහජාති පුරයට වැඩියේකැ'යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ස්ථවිර භික්ෂු සහජාති පුරයෙහි දී ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමභාවනය කළහ. (හවු වූහ.)

11. ඉක්බිති සාණවාසි ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, මේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ බහුග්‍රන්ථයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇත්තාහ, ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, වාක්තයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ජිත, වරදෙහි කුකුස් කරන සුල්ලහ, ශික්ෂාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් ප්‍රශ්නයක් අසන්නෙමු නම් එකප්‍රශ්නයකින් ම සියලු රූ ඉක්මවන්නට ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ ප්‍රතිබලයහ. දැන් වනාහි ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අතැවැසි සරභාණක (මිහිරි ස්වරයෙන් දෙශනාකරන) භික්ෂුනමක් අධ්‍යාපණය කරවන්නාහ. ඒ භික්ෂුනමගේ මිහිරිස්වරයෙන් බිණීම අවසානයෙහි නුඹ වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වෙත එළඹ මේ දසවස්තුන් අසන්නහු නම් මැනවැ'යි.

එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සාණවාසි සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ අතැවැසි ස්වරභාණක භික්ෂුනම අධ්‍යාපණය කළහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනමගේ ස්වරභාණය අවසානයෙහි ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේ වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් යස කාකණ්ඩකපුත්‍ර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රෙවන ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ:

12-1. වහන්ස, සිඬගිලොණකප්පය කැප වෙයි දැයි. ඇවැත්නි, ඒ සිඬගිලොණ කප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් තැනෙක ලුණු නැති භෝජනයක් වේ නම් එහි දී වළඳන්නෙමි'යි අහකින් ලුණු පරිහරණය කිරීමට කැප වෙයි ද, ඇවැත්නි නො කැප වෙයි.

2. කප්පති හතෙන අබ්බගුලකප්පොති. කො සො ආවුසො අබ්බගුලකප්පොති. කප්පති හතෙන අබ්බගුලාය ඡායාය වීතිවිකාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤති. නාවුසො කප්පතිති.

3. කප්පති හතෙන ගාමනාරකප්පොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකප්පොති. කප්පති හතෙන ඉද්දති ගාමනාරං ගමස්සාමීති භුක්ඛාචනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං භොජනං භුඤ්ඤති. නාවුසො කප්පතිති.

4. කප්පති හතෙන ආවාසකප්පොති. කො සො ආවුසො ආවාසකප්පොති. කප්පති හතෙන සමබ්බුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසථං කාතුනා. නාවුසො කප්පතිති.

5. කප්පති හතෙන අනුමතිකප්පොති. කො සො ආවුසො අනුමතිකප්පොති? කප්පති හතෙන වග්ගෙන සචෙක්ඛන කමමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජානිස්සාමාති.<sup>1</sup> නාවුසො කප්පතිති.

6. කප්පති හතෙන ආවිණ්ණකප්පොති? කො සො ආවුසො ආවිණ්ණකප්පොති. කප්පති හතෙන ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣා-විණ්ණං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාවිණ්ණනා නං අජ්ඣාවරිතුනා. ආවිණ්ණකප්පො ඛො ආවුසො එකවෙවා කප්පති එකවෙවා න කප්පතිති.

7. කප්පති හතෙන අමට්ඨකප්පොති. කො සො ආවුසො අමට්ඨකප්පොති. කප්පති හතෙන යං නං බීරං බීරභාවං විපතීනං අසමපක්ඛං දධිභාවං නං භුක්ඛාචනා පචාරිතෙන අනතිරික්ඛං පාතුනා, නාවුසො කප්පතිති.

8. කප්පති හතෙන ජලොගිපාතුනා. කො සො ආවුසො ජලොගිති.<sup>2</sup> කප්පති හතෙන යා සා සුරා අසුක්ඛා<sup>3</sup> අසමපක්ඛා මජ්ඣභාවං, නං පාතුනා. නාවුසො කප්පතිති.

9. කප්පති හතෙන අදස්සකං නිසීදනනා. නාවුසො කප්පතිති.

10. කප්පති හතෙන ජාතරූපරජනනා. නාවුසො කප්පතිති.

ඉමෙ ඛො හතෙන වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං ඉමානි දසව්ඤ්ඤානි දිපෙතති. හතෙ මයං හතෙන ඉමං අධිකරණං ආදියාමි,<sup>4</sup> පුරෙ අධිමමො දිපෙති ධම්මො පටිබාහියති. අවිනයො දිපෙති විනයො පටිබාහියති. පුරෙ අධිමමවාදිනො බලවතො භොතති ධම්මවාදිනො දුබ්බලා භොතති. අවිනය-වාදිනො බලවතො භොතති. විනයවාදිනො දුබ්බලා භොතති. එවිමාවුසොති ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මතො යසස්ස කාකණිකපුත්තස්ස පට්ටසෙස්සායි.

## පඨමභාණ්ඩාරං නිට්ඨකං.

1. අනුමානෙස්සාමාති - මජ්ඣං.

2. ජලොගිං පාතුනා - මජ්ඣං.

3. කා සා ආවුසො ජලොගිති - මජ්ඣං.

4. ආසුක්ඛා - මජ්ඣං.

5. ආදිසිස්සාම - මජ්ඣං.



2. වහන්ස, අවධිගුලකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ අවධිගුලකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සෙවණැල්ල අහල් දෙකක් ඉක්ම ගිය කල්හි විකාලයෙහි භෝජනය වැළඳීමට කැප වෙයි ද? ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

3. වහන්ස, ගාමනතරකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ ගාමනතරකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, දූන් අතින් ගමකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් ව පවාරණය කළ හික්කු ව විසින් අසිරිත් නො කළ භෝජනය වළඳන්ට කැප වෙයි දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

4. වහන්ස, ආවාසකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ ආවාසකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ ආවාසයෝ වෙත් (නම් එහි) නානා උපෝසථය කිරීමට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

5. වහන්ස, අනුමතිකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ අනුමතිකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, පැමිණි කල්හි හික්කුන් අනුදත්තෙමු'යි වර්ග වූ සඤ්ඤා විසින් (සඤ්ඤා) කර්මයන් කිරීමට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

6. වහන්ස, ආවිණ්ණකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ ආවිණ්ණකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලදය මෙය මාගේ ආවායාසයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද යැ'යි (සලකා) එය පුරුදු කොට හැසිරෙන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඇතැම් ආවිණ්ණකප්පයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණ්ණකප්පයක් නො කැප වෙයි.

7. වහන්ස, අමරිතකප්පය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ අමරිතකප්පය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ කිරික් කිරිබව අත්හළේ ද දිබ්බට නො පැමිණියේ ද, වළඳා අවසන් ව පවාරණය කළ හික්කු ව විසින් අසිරිත් නො කළ ඒ කිරි බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

8. වහන්ස, ජලෝගීය බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, ඒ ජලෝගීය නම් කවරේ දැ යි. වහන්ස, යම් ඒ පුරාවක් නො පැසුණි ද මද්‍යබ්බට නො පැමිණියා ද එය බොන්නට කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

9. වහන්ස, අහවලු රහිත නිසිදනය කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

10. වහන්ස, රන්රිදි කැප වේ දැ යි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි.

වහන්ස, විශාලාවාසි මේ වජ්‍රපුත්‍රක හික්කු විශාලානුවර මේ දශ වස්තුව ප්‍රකාශ කෙරෙත්. වහන්ස, අධර්මය බැබළීමට ද ධර්මය බැහැර කරනු ලැබීමට ද අවිනය බැබළීමට ද විනය බැහැර කරනු ලැබීමට ද පෙර අධර්මවාදීන් බලවත් වීමට ද ධර්මවාදීන් දුබල වීමට ද අවිනයවාදීන් බලවත් වීමට ද විනයවාදීන් දුබල වීමට ද පෙර අපි මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගන්නෙමු යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ'යි කියා ආයුෂ්මත් රෙවක ස්ථවිරයන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් කාකණිකපුත්‍ර යස ස්ථවිරයන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

පළමු බණවර නිමි.



## දුතියභාණවාරං

13. අසෙසාපුං බො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු යසො කිර කාකණ්ඨකපුත්තො ඉමං<sup>1</sup> අධිකරණං ආදිශිතුකාමො පක්ඛං පරියෙසති. ලහති ච කිර පක්ඛනති. අප් බො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: ඉදං බො අධිකරණං කක්ඛ-ලඤ්ඤා වාලඤ්ඤා. කතනු බො<sup>2</sup> මයං පක්ඛං ලභෙය්‍යාම යෙන මයං ඉමෙසම්. අධිකරණෙ බලවන්තතරා අසොමාති. අප් බො වෙසාලිකානං වජ්ජුත්තකානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං බො ආයසමා රෙවතො බහුසුත්තො ආගතාගමො ධම්මධරො චිත්තධරො මාතිකාධරො පණ්ඩිතො වානො මෙධාවී ලජ්ඣ කුකුඤ්චකො සික්ඛාකාමො. සථෙ මයං ආයසමන්තං රෙවතං පක්ඛං ලභෙය්‍යාම එවං මයං ඉමෙසම්. අධිකරණෙ බලවන්තතරා අසොමාති.

අප් බො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු පහුතං සාමණකං පරික්ඛාරං පටියාදෙසුං පනතො විවරමි නිසීදනමි සුචිසරමි කායබන්ධනමි පරිස්සාවනමි ධම්මකරකමි. අප් බො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු තං සාමණකං පරික්ඛාරං ආදය නාවාය සහජාති. උජ්ජවිංසු. නාවාය පච්චාරොහිතා අඤ්ඤතරුඤ්ඤා රුක්ඛමූලෙ හතච්ඡිසසග්ගං කරොන්ති.

14. අප් බො ආයසමනො සාළහස්ස රහොගතස්ස පටිපලලිනස්ස එවං චෙතසො පරිචිතකෙකා උදපාදි. කො නු බො ධම්මවාදිනො පාචිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්‍යකා වාති. අප් බො ආයසමනො සාළහස්ස ධම්මඤ්ඤා විනයඤ්ඤා පච්චචෙක්ඛන්තස්ස එතදහොසි: අධම්ම-වාදිනො පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අප් බො අඤ්ඤතරා සුද්ධාවාසකාසිකා දෙවනා ආයසමනො සාළහස්ස චෙතසා චෙතො පරිචිතකකමඤ්ඤාය සෙය්‍යථාපි නාම බලවා පූරිසො සම්මඤ්ජිතං වා බාහං පසාරෙය්‍ය පසාරිතං වා බාහං සම්මඤ්ජරය්‍ය එවමෙව සුද්ධාවාසෙසු දෙවෙසු අන්තර්හිතා ආයසමනො සාළහස්ස පමුබො<sup>3</sup> පාතුරහොසි. අප් බො සා දෙවනා ආයසමන්තං සාළහං එතදවොච: සාධු සාධු<sup>4</sup> හන්තෙ සාළහ, අධම්මවාදිනො<sup>5</sup> පාචිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො<sup>6</sup> පාවෙය්‍යකා භික්ඛු. තෙන හි හන්තෙ සාළහ, යථා ධම්මො ජථා තිට්ඨාහිති. පුබ්බෙපි වාහං දෙවතෙ එතරහි ව යථා ධම්මො නථා ධීතො. අපි වාහං න නාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි. අපෙච්චනාම මං ඉමෙසම්. අධිකරණෙ සම්මන්තෙය්‍යාති.

1. ඉදං - මජ්ඣං.

2. කිං නු බො - මජ්ඣං.

3. විනයඤ්ඤා චෙතසා පච්චචෙක්ඛන්තස්ස - මජ්ඣං.

4. සමුබො - මජ්ඣං.

5. සාධු - මජ්ඣං.

6. අධම්මවාදි - මජ්ඣං, උත්තං.

7. ධම්මවාදි - මජ්ඣං.

## දෙවැනි බණවර

13. කාකණ්ඩකපුත්‍ර වූ යස (සථවිරයන් වහන්සේ,) මේ අධිකරණය ඉදිරියට ගනු කැමැත්තාහු පක්‍ෂයක් සොයන් ල, පක්‍ෂයක් ලබන් ලැබී විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්‍ෂුහු ඇසූහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්‍ෂූන්ට මේ අදහස විය. මේ අධිකරණය වනාහි කර්කශ ද වණ්ඛ ද වෙයි. යමකු නිසා අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමු ද එබඳු කවරකු අපි පක්‍ෂ කොට ලබන්නෙමු දැයි. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්‍ෂූන්ට මේ අදහස විය. මේ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ වනාහි බහුශ්‍රැතයහ. අවබෝධ කළ ආගම ඇතියහ. ධර්මධරයහ, විනයධරයහ, මානිකාධරයහ, පණ්ඩිතයහ, ව්‍යක්තයහ, නුවණැත්තහ, ලජ්ජහ, වරදෙහි කුකුස් කරනසුල්ලහ, ශික්‍ෂාකාමීහ. ඉදින් අපි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් පක්‍ෂ කොට ලබන්නෙමු නම් මෙසේ අපි මේ අධිකරණයෙහි අතිශයින් බලවත් වන්නෙමුයි.

ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජිපුත්‍රක භික්‍ෂුහු පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිදන ද, ඉදික්වුගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන බොහෝ වූ මහණුන්ට සුදුසු වූ පිරිකර පිළියෙළ කළහ. ඉක්බිති වජ්ජිපුත්‍රක භික්‍ෂුහු ඒ මහණුන්ට සුදුසු පිරිකර රැගෙන නැවෙත් සහජාති නුවර වෙත උඩුගංබලා ගියහ. නැවෙත් බැස එක්තරා රුක්මුලෙක අහර වැළඳීම කෙරෙන්.

14. එවේලෙහි රහොගත වූ එකලා වූ ආයුෂ්මත් සාළහ ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ සිතෙහි පරිචිතර්කයක් පහළ විය. ධර්මවාදීහු කවරහු ද? පෙරදිගවැසි භික්‍ෂුහු ද, නැතහොත් පාවෙය්‍යක භික්‍ෂුහු දැයි. ඉක්බිති ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යවෙක්‍ෂා කරන ආයුෂ්මත් සාළහ ස්ථවිරයන් වහන්සේට 'පෙරදිග වැසි භික්‍ෂුහු අධර්මවාදීහු ය. පාවෙය්‍යක භික්‍ෂුහු ධර්මවාදීහු යැයි මේ අදහස විය. ඉක්බිති ශුද්ධාවාසවාසී වූ දෙවියෙක් (තමාගේ) සිතින් ආයුෂ්මත් සාළහ ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ සිතෙහි වූ පරිචිතර්කය දැන යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් හැකුළු අත හෝ දිගු කරෙයි ද, දිගු කළ අත හෝ හකුළුවයි ද මෙ පරිද්දෙන් ම ශුද්ධාවාස දෙවියන් කෙරෙහි අතුරුදහන් ව ආයුෂ්මත් සාළහ ස්ථවිරයන් ඉදිරියෙහි පහළ විය. ඉක්බිති ඒ දෙවියා ආයුෂ්මත් සාළහ ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කිය. සාළහයන් වහන්ස, යහපත යහපත, පෙරදිග වැසි භික්‍ෂුහු අධර්මවාදීහු ය, පාවෙය්‍යක භික්‍ෂුහු ධර්මවාදීහු ය, සාළහයන් වහන්ස, එහෙයින් ම ධර්මය යම්සේ ද එසේ සිටිනු මැනවැයි. දෙවතාවෙනි, මම පෙර ද දැන් ද ධර්මය යම්සේ නම් එසේ සිටියේ වෙමි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි (විසඳීමට) මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය හෙළි නො කෙරෙමි යි.

15. අප්ථං ඛො ට්ඨසාලිකා වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු නං සාමණ්ණං පරික්ඛාරං ආදය යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛක්ඛිංසු. උපසඛක්ඛිකා ආයසමන්තං රෙවතං එතදවොචු; පටිගණ්ණාතු හන්තො ථෙරො සාමණ්ණං පරික්ඛාරං පත්තමි පිට්ඨමි නිසිදනමි සුවිසරමි කායබ්ඛිනමි පරික්ඛාවනමි ධම්මකරකමිති. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පත්තවිට්ඨකම්. න ඉවස් පටිගග්ගෙතුං.

තෙන ඛො පන සමයෙන උත්තරො නාම භික්ඛු විසති වංශො ආයසමනො රෙවතස්ස උපට්ඨාකො හොති. අප්ථං ඛො ට්ඨසාලිකා වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු යෙනායසමා උත්තරො තෙනුපසඛක්ඛිංසු. උපසඛක්ඛිකා ආයසමන්තං උත්තරං එතදවොචු. පටිගණ්ණාතු ආයසමා උත්තරො සාමණ්ණං පරික්ඛාරං පත්තමි පිට්ඨමි නිසිදනමි සුවිසරමි කායබ්ඛිනමි පරික්ඛාවනමි ධම්මකරකමිති. අලං ආවුසො, පරිපුණ්ණං මෙ පත්තවිට්ඨකම්. න ඉවස් පටිගග්ගෙතුං.

මනුස්සො ඛො ආවුසො උත්තරං, හගවකො සාමණ්ණං පරික්ඛාරං උපනාමෙතම්. සචෙ හගවා පටිගණ්ණාති තෙනෙව තෙ අත්තමානා හොතම්. නො චෙ හගවා පටිගණ්ණාති ආයසමනො ආනන්දස්ස උපනාමෙතම්. පටිගණ්ණාතු හන්තො ථෙරො සාමණ්ණං පරික්ඛාරං, යථා හගවතා පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවිස්සතිති. පටිගණ්ණාතු ආයසමා උත්තරො සාමණ්ණං පරික්ඛාරං, යථා ථෙරෙන පටිග්ගහිතො එවමෙව සො හවිස්සතිති.

16. අප්ථං ඛො ආයසමා උත්තරො ට්ඨසාලිකෙහි වජ්ජපුත්තකෙහි භික්ඛුහි නිපජිළියමානො එකං විවරං අග්ගහෙසි. වදෙය්‍යාථාචුසො යෙනාකොති. එත්තකං ආයසමා උත්තරො ථෙරං වදෙතු; එත්තකං හන්තො ථෙරො සබ්බමජ්ඣෙකි වදෙතු. පුරස්මිමෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවන්තො උපපජ්ජන්ති. ධම්මවාදිනො පාවිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුහි. එවථාචුසොති ඛො ආයසමා උත්තරො ට්ඨසාලිකානං වජ්ජපුත්තකානං භික්ඛුනං පටිසුක්ඛා යෙනායසමා රෙවතො තෙනුපසඛක්ඛිංසු. උපසඛක්ඛිකා ආයසමන්තං රෙවතං එතදවොච; එත්තකං හන්තො ථෙරො සබ්බමජ්ඣෙකි වදෙතු. පුරස්මිමෙසු ජනපදෙසු බුද්ධා හගවන්තො උපපජ්ජන්ති. ධම්මවාදිනො පාවිනකා භික්ඛු අධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුහි.

15. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජුත්ත භික්ෂු මහණන්ට සුදුසු වූ ඒ පිරිසට ගෙන ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. වහන්ස, පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිඳන ද, ඉදිකටුගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණන්ට සුදුසු වූ පිරිසට තෙරුන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිපුන් ය යි පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

එසමයෙහි විසි වස් ඇති උත්තර නම් භික්ෂුනම් ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ උපස්ථායක වෙයි. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්ජුත්ත භික්ෂු උත්තර (තෙර) යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් උත්තර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. පාත්‍ර ද, සිවුරු ද, නිසිඳන ද, ඉදිකටු ගුළා ද, කාබහන් ද, පෙරහන් (කඩ) ද, ඩබරා ද යන මහණන්ට සුදුසු වූ පිරිසට ආයුෂ්මත් උත්තර ස්ථවිරයන් වහන්සේ පිළිගනිත්වායි. ඇවැත්නි, කම් නැත. මාගේ පාසිවුරු පිරිපුන් යැ' යි (කියා) පිළිගන්නට නො කැමති වූහ.

ඇවැත් උත්තරයෙහි, මිනිස්සු මහණන්ට සුදුසු පිරිසට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එළවන්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිගන්නා සේක් නම් එයින් ම ඔහු සතුටු සිත් ඇග්තෝ වෙත්. ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො පිළිගන්නා සේක් නම් “වහන්ස, ස්ථවිරයන් වහන්සේ මහණන්ට සුදුසු පිරිසට පිළිගන්නාසේක්වා. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම එය වන්නේය යි (කියා) ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරණුවන්ට එළවන්. උත්තර ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ මහණන්ට සුදුසු පිරිසට පිළිගනිත්වා. එය යම්සේ තෙරුන් වහන්සේ විසින් පිළිගන්නා ලද්දේ ද එපරිද්දෙන් ම වන්නේ ය යි.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උත්තර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්ජු පුත්ත භික්ෂුන් විසින් පෙළනුලබන්නේ ‘ඇවැත්නි, යමකින් ප්‍රයොජනයක් වේ ද එය කියව’ යි (කියා) එක් සිවුරක් ගත්හ. ආයුෂ්මත් උත්තර ස්ථවිරයන් වහන්සේ තෙරුන් වහන්සේට මේ පමණක් කියනු මැනව. (එනම්) වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්. පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවර වැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යනු යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි ආයුෂ්මත් උත්තර ස්ථවිරයන් වහන්සේ විශාලාවැසි වජ්ජුත්ත භික්ෂුන්ට පිළිවදන් දි ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුවරු පෙරදිග ජනපදයන්හි පහළ වෙත්, පෙරදිගවැසි භික්ෂු ධර්මවාදීහු ය. පාවානුවරවැසි භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය යන මෙපමණක් තෙරුන් වහන්සේ සහමැද කියන සේක්වා යි.

අධිමෙම මං ඤං භික්ඛු නියොජෙයිති ථෙරො ආයස්මනනං උත්තරං පණාමෙයි. අපං බො වෙසාලිකා වජ්ජුත්තකා භික්ඛු ආයස්මනනං උත්තරං එතදවොචුං කිං ආවුසො උත්තර ථෙරො ආභාති. පාපිකං නො ආවුසො කතං. අධිමෙම මං ඤං භික්ඛු නියොජෙයිති ථෙරො මං පණාමෙයිති.

නක්ඛු ඤං ආවුසො වුචෙය්ඤා විසතිවසෙය්ඤායිති, ආමාවුසොති. අපි ව මයං ගරුතිස්සයං ගණිකාමාති.

17. අපං බො සබ්බො තං අධිකරණං විනිවුෂ්නිතුකාමො සන්තිපති. අපං බො ආයස්මා රෙවතො සබ්බං ඤාපෙයි: සුඤ්ඤාමෙ ආවුසො සබ්බො. සචෙ මයං ඉමං අධිකරණං ඉධ වුපසමෙය්ඤාම<sup>1</sup> සියාපි මුලදයකා භික්ඛු පුත කමමාය උකෙකාවෙය්ඤා. යදි සබ්බස්ස පක්කකලං යතොවිමං අධිකරණං සමුප්පන්නං. සබ්බො තතොවිමං අධිකරණං වුපසමෙය්ඤාති. අපං බො ථෙරො භික්ඛු වෙසාලිං අගමංසු තං අධිකරණං විනිවුෂ්නිතුකාමා.

18. තෙන බො පන සමයෙන සබ්බකාමී නාම පථව්‍යා සබ්බතොරො විසංවස්සසතිකො<sup>2</sup> උපසම්පදය ආයස්මතො ආනන්දස්ස සඤ්චිභාරිකො වෙසාලියං පටිවසති. අපං බො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මනනං සමතුතං සාණවාසිං එතදවොච: අහං ආවුසො යස්මිං විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගච්ඡාමි. සො ඤං කාලසෙසව ආයස්මනනං සබ්බකාමී. උපසම්ඤ්ඤාමිති ඉමාති දස්වක්ඛුති. පුච්චෙය්ඤායිති. එවමගනොති බො ආයස්මා සමතුතො සාණවාසි ආයස්මතො රෙවතස්ස පථවසෙය්ඤායි. අපං බො ආයස්මා රෙවතො යස්මිං විහාරෙ සබ්බකාමී ථෙරො විහරති තං විහාරං උපගඤ්ඤි.

ගබ්බො ආයස්මතො සබ්බකාමීස්ස සෙනාසනං පඤ්ඤන්තං හොති ගබ්භ පමුඛෙ ආයස්මතො රෙවතස්ස. අපං බො ආයස්මා රෙවතො අයං ථෙරො මහලලකො න නිපජ්ජතිති න සෙය්ඤා කපෙය්ඤායි. ආයස්මා සබ්බකාමී අයං භික්ඛු ආගන්තුකො කිලනොන නිපජ්ජතිති න සෙය්ඤා කපෙය්ඤායි.

1. වුපසමෙය්ඤාම - මජ්ඣ.

2. විසංවස්සසතිකො - මජ්ඣ.

මහණ, තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැ යි (කියා) තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් උතතර ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඉවත් කළහ. ඉක්බිති විශාලාවැසි වජ්‍රපුත්‍රකභික්ෂු ආයුෂ්මත් උතතර ස්ථවිරයන්ට මෙය කීහ. ඇවැත්නි, උතතරයෙනි, තෙරුන් වහන්සේ කුමක් කියෙක් ද යි. ඇවැත්නි, අප විසින් ලාමකත්‍රියාවක් කරන ලදී. මහණ තෝ මා අධර්මයෙහි යොදවන්නෙහි යැ යි කියා තෙරුන් වහන්සේ මා ඉවත්කළ සේකැ යි.

ඇවැත්නි, නුඹ වහන්සේ විසිවස් වූ වෘද්ධයෙක් නො වේ ද යි. ඇවැත්නි, එසේ යැ යි. එහෙත් අපි ගුරුවරයා වෙත නිශ්‍රය ගනුමහ යි.

17. ඉක්බිති සඤ්ඤා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සඤ්ඤාට (මෙසේ) දැන්වූහ. ඇවැත්නි, සඤ්ඤා මාගේ වචනය අසාවා. ඉදින් අපි මේ අධිකරණය මෙහි දී සන්තිද්‍රවන්නෙමු නම් මූලදයක (කරුණට මුල් වූ) භික්ෂූන් නැවත කර්මය (කිරීම) පිණිස උකෙකාවනය කිරීම වන්නේ ය. ඉදින් සඤ්ඤාට පැමිණි කල් වේ නම් යම් තැනෙක මේ අධිකරණය හටගත්තේ ද එතැන දී ම සඤ්ඤා මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවන්නේ නම් මැනවැයි. ඉක්බිති ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමති වූ ස්ථවිර භික්ෂූහු විශාලා නුවරට ගියහ.

18. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ගේ සඤ්චිකාරික වූ උප-සම්පදවෙන් එක්සියවිසි වස් ඇති (මුළු) පාරිවියෙහි ම සඤ්ඤා ස්ථවිර වූ සඤ්ඤාමානි නම් තෙරුන් වහන්සේ වෙසාලියෙහි වැඩ වෙසෙති. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත ස්ථවිරයන් වහන්සේ සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත ස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීහ. 'ඇවැත්නි, යම් වෙහෙරෙක සඤ්ඤාමානි තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද මම ඒ වෙහෙරට එළඹෙමි. නුඹ වහන්සේ උදයනක් සේ ම ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමානි තෙරණුවන් වෙත එළඹ මේ දශවස්තුන් විචාරන්නේ නම් මැනවැ' යි. එසේ ය වහන්සැ යි (කියා) සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවන් ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ යම් වෙහෙරෙක සඤ්ඤාමානි තෙරුන් වහන්සේ වෙසෙත් ද ඒ වෙහෙරට පැමිණියහ.

ඇතුළුගෙහි ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමානි තෙරුන් වහන්සේට ද ඇතුළුගෙය ඉදිරිපස ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවන්ට ද සෙනසුන් පනවන ලද්දේ වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ 'මේ තෙරුන් වහන්සේ මහද්‍රය. නො නිදනසේකැ' යි (සලකා) ගයනය නො කළහ. 'මේ භික්ෂු තෙම ආගන්තුකයෙකි. වෙහෙසට පත් වූයේ නො නිදන්නේ ය' යි (සලකා) ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමානි තෙරණුවෝ ගයනය නො කළහ.

අපං ඛො ආයසමා සබ්බකාමී රක්ඛියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය ආයසමනාං රෙවතාං එතදචොච: කතමෙන ඤං භුමිම් විහාරෙන එතරහි බහුලං විහරසීති. මෙතනාචිහාරෙන ඛො අහං හතෙන එතරහි බහුලං විහරාමීති. කුලලකචිහාරෙන කීර ඤං භුමිම් එතරහි බහුලං විහරෙ' කුලලකචිහාරො එසො භුමිම් යදිදං මෙතනාති.

පුබ්බෙපි මෙ හතොන ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො මෙතනා. තෙනාහං එතරහිපි මෙතනාචිහාරෙන බහුලං විහරාමි. අපි ච ඛො මයා චිරපක්ඛං අරහක්ඛං. ථෙරො පන හතොන කතමෙන විහාරෙන එතරහි බහුලං විහරතිති. සුඤ්ඤතා විහාරෙන ඛො අහං භුමිම් එතරහි බහුලං විහරාමීති?

මහාපුරිසවිහාරෙන කීර හතොන ථෙරො එතරහි බහුලං විහරති. මහාපුරිසවිහාරො එසො හතොන යදිදං සුඤ්ඤතාති. පුබ්බෙපි මෙ භුමිම් ගිහිභූතස්ස ආවිණ්ණො සුඤ්ඤතා. තෙනාහං එතරහිපි සුඤ්ඤතා-විහාරෙන බහුලං විහරාමි. අපි ච මයා චිරපක්ඛං අරහක්ඛනති. අයඤ්ඤරහි ථෙරානං භික්ඛූනං අනන්තරා කපා විප්පකතා.

19. අපායසමා සමභූතො සාණවාසී තසමිං අනුප්පකො හොති. අපං ඛො ආයසමා සමභූතො සාණවාසී යෙනායසමා සබ්බකාමී තෙනුපසබ්බමි. උපසබ්බමිකා ආයසමනාං සබ්බකාමිං අභිවාදෙකවා එකමනාං නිසීදි. එකමනං නිසීතො ඛො ආයසමා සමභූතො සාණවාසී ආයසමනාං සබ්බකාමිං එතදචොච: ඉමෙ හතොන වෙසාලිකා වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු වෙසාලියං දසවස්සීති දීපෙනති: කප්පති සිංඛිලොණ-කප්පො. කප්පති දඳ්ඛගුලකප්පො. කප්පති ගාමනන්තරකප්පො. කප්පති ආවාසකප්පො. කප්පති අනුමතිකප්පො. කප්පති ආවිණ්ණකප්පො. කප්පති අමරීකකප්පො. කප්පති ජලොගි පාතුං. කප්පති අද්දසකං නිසීදනං. කප්පති ජාතරූපරජකතති. ථෙරෙන හතොන උපජ්ඣායස්ස චූළෙ බහු ධම්මො ච විනයො ච පරියතො. ථෙරස්ස හතොන ධම්මස්ස විනයස්ස පච්චිවෙකඛනනස්ස කපං හොති කෙ නු ඛො ධම්මවාදිතො පාටිකා වා භික්ඛු පාටියාකා වාති.

ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ රාත්‍රිය පහන්වන වේලායෙහි තැඟිට ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන්ට මෙය කිහිපිය තෙතැත්ත, තෙපි කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු දැයි. වහන්ස, මම මෙමුත්‍රිවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි. ප්‍රිය තෙතැත්ත, තෙපි වනාහි ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙන්නහු ය. ප්‍රිය තෙතැත්ත, යම් මේ මෙමුත්‍රියක් වේ ද තෙලෙ ඉතා ප්‍රකට විහරණයෙකි යි.

වහන්ස, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් මෙමුත්‍රිය පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම මෙමුත්‍රිවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් ය. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ කවර විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනසේක් ද යි. ප්‍රිය තෙතැත්ත, මම ශුන්‍යතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙමි යි.

වහන්ස, තෙරුන් වහන්සේ වනාහි මහාපුරුෂ විහරණයෙකින් යුක්ත ව දැන් බෙහෙවින් වෙසෙනසේක. වහන්ස, යම් මේ ශුන්‍යතාවිහරණයෙක් වේ ද තෙලෙ මහාපුරුෂ විහරණයෙකැ යි. ප්‍රිය තෙතැත්ත, පෙර ද ගිහි වූ මා විසින් ශුන්‍යතාව පුරුදු කරන ලදි. එහෙයින් දැනුණු මම ශුන්‍යතාවිහරණයෙන් යුක්ත ව බෙහෙවින් වෙසෙමි. තව ද මා විසින් රහත්බවට පැමිණ බොහෝ කල් වේ යැ යි. සථවිර භික්ෂූන් (දෙනම) අතර වූ මේ කථාව අධ්‍යාප්ත කරන ලද්දේ ය.

19. එකල්හි සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරුන් වහන්සේ එහි පැමිණියහ. ඉක්බිති සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවෝ යම් තැනෙක ද එතැනට එළඹියහ. එළඹ ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවන් වැද එකත්පසෙක හුන්හ. එකත්පසෙක හුන් සාණවාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරහු ආයුෂ්මත් සබ්බකාමී තෙරණුවනට මෙය කිහි. වහන්ස, විශාලාවැසි මේ වජ්‍රපුත්‍රක භික්ෂූහු වෙසාලියෙහි දඟවස්තුවක් දක්වති. (එනම්) සිඬගිලොණකප්පය කැපය, දඹගුලකප්පය කැපය, ගාමනතරකප්පය කැපය, ආවාසකප්පය කැපය, අනුමතිකප්පය කැපය, ආවිණ්ණකප්පය කැපය, අමරිතකප්පය කැපය, නො පැසුණු සුරා බීමට කැපය, දහවලු රහිත නිසිදනය කැපය, රන්රිදි කැපය යනු යි. වහන්ස, (ඔබ) තෙරුන් වහන්සේ විසින් උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ (ආනන්ද තෙරුන්වහන්සේ) වෙත බොහෝ ධර්මය ද චිත්තය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. වහන්ස, ධර්මය ද චිත්තය ද ප්‍රත්‍යවේක්ෂා කරන තෙරුන් (ඔබ) වහන්සේට කෙසේ අදහස් වෙයි ද? ධර්මවාදීහු කවරහු ද? ප්‍රාචීනක භික්ෂූහු හෝ පාවේයාක භික්ෂූහු හෝ ධර්මවාදීහු වෙත් දැයි.



තයාපි ඛො ආවුසො උපස්සියායස්ස මුලෙ බහු ධම්මො ව විනයො ව පරියතෙතා. තුය්හං පනාවුසො ධම්මෙඤ්ඤ විනයෙඤ්ඤ පච්චවේකකන්නායස්ස කථං හොති, කෙ නු ඛො ධම්මවාදිනො පාවිනකා වා භික්ඛු පාවෙය්‍යකා වාති. මය්හං ඛො හතොත ධම්මෙඤ්ඤ විනයෙඤ්ඤ පච්චවේකකන්නායස්ස ඵවං හොති: අධම්මවාදිනො පාවිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙප්පනාම මං ඉමස්මිං අධිකරණෙ සම්මනෙතය්‍යාති.

මය්හං ඛො ආවුසො ධම්මෙඤ්ඤ විනයෙඤ්ඤ පච්චවේකකන්නායස්ස ඵවං හොති: අධම්මවාදිනො පාවිනකා භික්ඛු ධම්මවාදිනො පාවෙය්‍යකා භික්ඛුති. අපිවාහං න තාව දිට්ඨිං ආචිකරොමි අපෙප්පනාම මං ඉමස්මිං අධිකරණෙ සම්මනෙතය්‍යාති.

20. අථ ඛො සඛෙසා නං අධිකරණං විනිව්ජ්‍යනිතුකාමො සත්තිපති. තස්මිං ඛො පන අධිකරණෙ විනිව්ජ්‍යමානො අනග්ගානි වෙව හස්සාති ජායතති. න චෙකස්ස හාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො සඛෙසං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සඛෙසා. අමහාකං ඉමස්මිං අධිකරණෙ විනිව්ජ්‍යමානො අනග්ගානි වෙව හස්සාති ජායතති න චෙකස්ස හාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. යදි සඛෙසස්ස පත්තකලලං සඛෙසා ඉමං අධිකරණං උබ්බාහිකාය වුපසමෙය්‍ය. සඛෙසා චත්තාරො පාවිනකෙ භික්ඛු චත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු උච්චිති. පාවිනකානං භික්ඛුනං ආයස්මනාඤ්ඤ සබ්බකාමිං ආයස්මනාඤ්ඤ සාලහං ආයස්මනාඤ්ඤ චුජ්ජසොභිතං ආයස්මනාඤ්ඤ වාසභගාමිකං. පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං ආයස්මනාඤ්ඤ රෙවතං. ආයස්මනාඤ්ඤ සමග්ගං සාණවාසිං. ආයස්මනාඤ්ඤ යසං කාකණ්ඩකපුත්තං. ආයස්මනාඤ්ඤ සුමනං. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො සඛෙසං ඤාපෙසි: සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සඛෙසා. අමහාකං ඉමස්මිං අධිකරණෙ විනිව්ජ්‍යමානො අනග්ගානි වෙව හස්සාති ජායතති න චෙකස්ස හාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. යදි සඛෙසස්ස පත්තකලලං සඛෙසා චත්තාරො පාවිනකෙ භික්ඛු චත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මනෙතය්‍ය උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වුපසමෙතුං. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ හතොත සඛෙසා. අමහාකං ඉමස්මිං අධිකරණෙ විනිව්ජ්‍යමානො අනග්ගානි වෙව හස්සාති ජායතති න චෙකස්ස හාසිතස්ස අප්ඤා විඤ්ඤායති. සඛෙසා චත්තාරො පාවිනකෙ භික්ඛු චත්තාරො පාවෙය්‍යකෙ භික්ඛු සම්මනෙති උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වුපසමෙතුං. යස්සායස්මනො බමති චතුර්ණං පාවිනකානං භික්ඛුනං චතුර්ණං පාවෙය්‍යකානං භික්ඛුනං සමමුති උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වුපසමෙතුං. යො තුණ්හායස්ස යස්ස නාකම්මති යො භාසෙය්‍ය.

ඇවත්ති, තොප විසින් ද උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ වෙත බොහෝ ධර්මය ද විනය ද පුහුණු කරන ලද්දේ ය. ඇවැත්ති, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන තොපට කෙසේ අදහස් වේ ද, ප්‍රාචීනක භික්ෂු හෝ පාවේයාක භික්ෂු හෝ ධර්මවාදීහු කවරහු වෙත් දැයි. වහන්ස, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන මට මෙසේ අදහස් වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්ෂු අධර්මවාදීහු වෙති. පාවේයාක භික්ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැයි. එහෙත් මේ අධිකරණයෙහි මා සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකි. එතෙක් දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි (කීහ.)

ඇවැත්ති, ධර්මය ද විනය ද ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන මට ද මේ අදහස වෙයි. (එනම්) ප්‍රාචීනක භික්ෂු අධර්මවාදීහු ය. පාවේයාක භික්ෂු ධර්මවාදීහු වෙතැයි. එහෙත්, මා මේ අධිකරණයෙහි සම්මත කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙක. එතෙක් මම දෘෂ්ටිය (මගේ අදහස) හෙළි නො කෙරෙමි යි කීහ.

20. ඉක්බිති සඛකයා ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තේ රැස් විය. ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා උපදිත්. කියන ලද එකකවත් අර්ථය නො දනෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඛකයාට (මෙසේ) දන්වූහ. වහන්ස, සඛකයා මඬස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඛකයාට පැමිණි කල් වේ නම් සඛකයා මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් (සම්මත භික්ෂූන් පමණක් බිණීම හා අසම්මත භික්ෂූන් නො බිණීම යන ක්‍රමයෙන්) සන්තිද්‍රව්‍යන්තේ ය. (යනුයි.) පෙරදිග වැසි භික්ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් සඛකාමී තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සාළහ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් චූළසොභිත තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් වාසභගාමීක තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම හා) පාවානුවරවැසි භික්ෂූන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ද සාණ්චාසී ආයුෂ්මත් සම්භූත තෙරණුවෝ ද, ආයුෂ්මත් කාකණ්ඩකපුත්‍ර යස තෙරණුවෝ ද ආයුෂ්මත් සුමන තෙරණුවෝ ද (යන සතරනම ද යි) ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනමක් ද, පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනමක් ද සඛකයා තෝරාගත්තේ ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඛකයාට මෙසේ දන්වූහ. වහන්ස, සඛකයා මඬස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. ඉදින් සඛකයාට පැමිණි කල් වේ නම් මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රව්‍යන්තට සඛකයා ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනම ද පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනම ද සම්මත කරන්නේ ය. මේ ඥාප්ති යි.

වහන්ස, සඛකයා මඬස් අසාවා. අප විසින් මේ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු ලබන කල්හි කෙළවරක් නැති කථා ද උපදිත්. කියන ලද එකක හෝ අර්ථය නො දනෙයි. මේ අධිකරණය උබ්බාහිකාවෙන් සන්තිද්‍රව්‍යන්තට සඛකයා ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනම ද පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනම ද සම්මත කරයි. උබ්බාහිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රව්‍යන්තට ප්‍රාචීනක භික්ෂූන් සතරනම හා පාවේයාක භික්ෂූන් සතරනමගේ සම්මුතිය යම් ආයුෂ්මතක්හට රූපී වේ නම් හේ නිහඬ වන්නේ ය. යම්කුට රූපී නොවේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සමමනා සමඛන්ත වත්තාරො පාවිනකා භික්ඛු වත්තාරො පාවේය්‍යකා භික්ඛු උබ්බාහිකාය ඉමං අධිකරණං වූපසමේතුං. ඛමති සඛස්සා තස්මාතුණ්ඨි. එවමෙනං ධාරයාමිති.

21. තෙන ඛො පන සමයෙන අපිනො නාම භික්ඛු දසවග්ගෙසා සඛස්සා පාතිමොක්ඛදොසකො භොති. අපං ඛො සඛෙසා ආයසමනනව්ථි අපිනං සමිමන්ති ථෙරානං භික්ඛුනං ආසනපඤ්ඤාපකං. අපං ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: කඤ්ඤා චා ඛො මයං ඉමං අධිකරණං වූපසමේය්‍යාමාති. අපං ඛො ථෙරානං භික්ඛුනං එතදහොසි: අයං ඛො වාලිකාරාමො රමණීයො අප්පසංඝෙ අනුරාගෙසායො. යනනුන මයං වාලිකාරාමෙ ඉමං අධිකරණං වූපසමේය්‍යාමාති. අපං ඛො ථෙරා භික්ඛු වාලිකාරාමං අගමංසු නං අධිකරණං විනිව්ඡන්තිතුකාමා. අපං ඛො ආයසමා රෙවතො සඛස්සං ඤාපෙසි: සුණාතු මෙ භගවත සඛෙසා. යදි සඛස්සා පත්තකලලං අහං ආයසමනනං සබ්බකාමී. විනයං පුට්ඨෙය්‍යන්ති. ආයසමා සබ්බකාමී සඛස්සං ඤාපෙසි: සුණාතු මෙ ආවුසො සඛෙසා යදි සඛස්සා පත්තකලලං අහං රෙවතෙන විනයං පුට්ඨං විසංඝෙජ්ජය්‍යන්ති. අපං ඛො ආයසමා රෙවතො ආයසමනනං සබ්බකාමී. එතදවොච.

1. කප්පති භගවත සිඬ්ඛිලොඡකපොති. කො යො ආවුසො සිඬ්ඛිලොඡකපොති. කප්පති භගවත සිඬ්ඛිනා ලොඡං පරිහරිතුං යත් අලොඡිකං හවිස්සති තත් පරිභුඤ්ඤාමිති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛිත්තන්ති. සාවස්ථියා සුත්තවිභවෙති. කිං ආපජ්ජතිති. සනතිධිකාරකභොජනෙ පාවිත්තියන්ති. සුණාතු මෙ භගවත සඛෙසා. ඉදං පදමං වත්ථුං සඛෙසන විනිව්ඡන්තං. ඉතිපිදං වත්ථුං උඤ්චමං උබ්බිතයං අපග්ගසත්ථුසාසනං. ඉදං පදමං සලාකං නිකඛිපාමි.

2. කප්පති භගවත අඛිගුලකපොති. කො යො ආවුසො අඛිගුලකපොති. කප්පති භගවත අඛිගුලාය ඡායාය විනිවත්තාය විකාලෙ භොජනං භුඤ්ඤන්ති. නාවුසො කප්පතිති. කත් පටිකඛිත්තන්ති රාජගහෙ සුත්තවිභවෙති. කිං ආපජ්ජතිති. විකාලභොජනෙ පාවිත්තියන්ති සුණාතු මෙ භගවත සඛෙසා ඉදං දුතියං වත්ථුං සඛෙසන විනිව්ඡන්තං. ඉතිපිදං වත්ථුං උඤ්චමං උබ්බිතයං අපග්ගසත්ථුසාසනං. ඉදං දුතියං සලාකං නිකඛිපාමි.

උක්ඛාභිකාවෙන් මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවණට ප්‍රාචීනක භික්ෂුන් සතරනම ද පාවේයාක භික්ෂුන් සතරනම ද සඤ්ඤා විසින් සමුත්ත කරන ලදහ. සඤ්ඤාට (එය) රුචි වෙයි. එහෙයින් නිහඬ ය. මෙය මෙසේ දරමි'යි.

21. එ සමයෙහි සඤ්ඤාගේ පාමොක් උදෙසාන්තෙක් වූ දසවස් ඇති අජිත නාම භික්ෂුනමක් වෙයි. ඉක්බිති සඤ්ඤා ආයුෂ්මත් අජිත සංවිර භික්ෂුන්ට අසුන් පනවන්නාහු කොට සම්මත කෙළේය. ඉක්බිති “කොතැනදී අපි මේ අධිකරණය සන්තිද්‍රවණේ දූ”යි සංවිර භික්ෂුන්ට මේ අදහස විය. “මේ වාලිකාරාමය වනාහි සිත්කලු ය. අල්පශබ්ද ඇත්තේය. අල්පසොප ඇත්තේය. අපි මේ අධිකරණය වාලිකාරාමයේදී සන්තිද්‍රවණේ නට ඉතා යෙහෙකැ”යි. ඉක්බිති සංවිර භික්ෂුහු ඒ අධිකරණය විනිශ්චය කරනු කැමැත්තාහු වාලිකාරාමයට වැඩියාහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සඤ්ඤාට (මෙසේ) දන්වූහ. “වහන්ස, සංඝයා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැවිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් සංඝකාමී තෙරණුවන්ගෙන් විනය විචාරන්නෙමි.” ආයුෂ්මත් සංඝකාමී තෙරණුවෝ සඤ්ඤාට (මෙසේ) දන්වූහ. “ඇවැත්නි, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. ඉදින් සඤ්ඤාට පැවිණි කල් වේ නම් මම ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරුන් විසින් විනය විචාරන ලද්දෙමි විසඳන්නෙමි”යි. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ ආයුෂ්මත් සංඝකාමී තෙරණුවනට මෙය කීහ:

1. වහන්ස, සිංග්ගලොභකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ සිංග්ගලොභකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් නැතෙක ලුණු නැති භෝජනයක් වන්නේ නම් එහි දී පරිභෝග කරන්නෙමි'යි (සලකා) අහෙකින් ලුණු පරිහරණය කරන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුත්‍රවිහඬයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. සන්ධිකාරක භෝජනයෙහි පවති ඇවැත්තට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ පළමු වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරනලදී. මෙසේ ද මේ වස්තුව ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පළමු සලාකය බහාතබ්බි.

2. වහන්ස, අවඤ්ඤකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අවඤ්ඤකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සෙවණැල්ල දැහලක් ඉක්මගිය කල්හි විකාලයෙහි භෝජනය වළඳන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැනදී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. සුත්‍රවිහඬයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. විකාලභෝජනයෙහි පවති ඇවැත්තට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා, මේ දෙවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දෙවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

3. කප්පති හතොත ගාමනාරකපොති. කො සො ආවුසො ගාමනාරකපොති. කප්පති හතොත ඉදන් ගාමනාරං ගමිසසාමිති භුක්තාවිතා පචාරිතො අනතිරික්කං භොජනං භුංඤ්තුනති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛ්ඤනනති. සාවත්ථියා සුත්තවිහරෙගති. කිං ආපජ්ජතිති. අනතිරික්කභොජනො පාවිත්ඤ්යනති. සුඤ්ඤාමෙ හතොත සංඛෙසා. ඉදං තතියං වත්ථුං සංඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතස්ත්වුසාසනං. ඉදං තතියං සලාකං නිකඛ්ඤාමි.

4. කප්පති හතොත ආවාසකපොති. කො සො ආවුසො ආවාස කපොති. කප්පති හතොත සමඛුලා ආවාසා සමානසීමා නානුපොසථං කාතුනති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛ්ඤනනති. රාජගහෙ උපොසථස්සඤ්ඤනෙතති. කිං ආපජ්ජතිති. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛටතති. සුඤ්ඤාමෙ හතොත සංඛෙසා. ඉදං චතුස්සං වත්ථුං සංඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතස්ත්වුසාසනං. ඉදං චතුස්සං සලාකං නිකඛ්ඤාමි.

5. කප්පති හතොත අනුමතිකපොති. කො සො ආවුසො අනුමතිකපොති. කප්පති හතොත වග්ගොත සංඛෙසන කමං කාතුං ආගතෙ භික්ඛු අනුජානිස්සාමාති. නාවුසො කප්පතිති. කප්ප පටිකඛ්ඤනනති. වමෙපයාකෙ විනයවත්ථුසමිතති. කිං ආපජ්ජතිති. විනයාතිසාරෙ දුක්ඛටතති. සුඤ්ඤාමෙ හතොත සංඛෙසා. ඉදං පඤ්ඤාමං වත්ථුං සංඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතස්ත්වුසාසනං. ඉදං පඤ්ඤාමං සලාකං නිකඛ්ඤාමි.

6. කප්පති හතොත ආවිණ්ණකපොති. කො සො ආවුසො ආවිණ්ණකපොති. කප්පති හතොත ඉදං මෙ උපජ්ඣායෙන අජ්ඣාචිණ්ණං ඉදං මෙ ආවරියෙන අජ්ඣාචිණ්ණං තං අජ්ඣාචරිතුනති. ආවිණ්ණකපොතො ඛො ආවුසො එකච්චො කප්පති එකච්චො න කප්පතිති. සුඤ්ඤාමෙ හතොත සංඛෙසා. ඉදං ජට්ඨං වත්ථුං සංඛෙසන විනිච්ඡිතං. ඉතිපිදං වත්ථුං උදාමමං උබ්බිතයං අපගතස්ත්වුසාසනං. ඉදං ජට්ඨං සලාකං නිකඛ්ඤාමි.

3. වහන්ස, ගාමනාරකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ගාමනාරකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, දැන් අනිත් ගමකට යන්නෙමි යි (සලකා) වළඳා අවසන් වූ පවාරණය කළ හික්කුට විසින් අධිරිත්ත නො කළ භෝජනය වළඳන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. සැවැත්තුවර දී ය. සුත්ත-වහ්නියෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. අනනිරික්කභෝජනයෙහි පවිති ඇවැත්තට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ තෙවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙහි බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින් මේ) තෙවැනි සලාකය බහා තබමි.

4. වහන්ස, ආවාසකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවාසකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, සමාන සීමාවක් ඇති බොහෝ වූ ආවාස-යන්හි වෙන් වෙන් ව පොහොය කිරීම කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. රජගහ තුවර දී ය. උපොසථසංයුත්තයෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවැත්තට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ සිවුවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සිවුවැනි සලාකය බහා තබමි.

5. වහන්ස, අනුමතිකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අනුමතිකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, හික්කුන් පැමිණි කලින් අනුදන්තෙමු'යි (සලකා) වර්ග වූ සඤ්ඤා විසින් කර්මයක් කිරීමට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැ යි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද දැයි. වම්පානුවර දී ය. (වම්පෙය්‍යකඛන්ධකයෙහි) විනය වස්තුවෙහි යැ යි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. විනය ඉක්මවීමෙහි දුකුළා ඇවැත්තට යැ යි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ පස්වැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ පස්වැනි සලාකය බහා තබමි.

6. වහන්ස, ආවිණ්ණකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ආවිණ්ණකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, මෙය මාගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලදී. මෙය මාගේ ආවායාසයන් වහන්සේ විසින් පුරුදු කරන ලද දැයි (සලකා) එහි හැසිරෙන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඇතැම් ආවිණ්ණකප්පයක් කැප වෙයි. ඇතැම් ආවිණ්ණකප්පයක් නො කැප වෙයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා, මේ සවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සවැනි සලාකය බහා තබමි.

7. කප්පති හතොත අමචිතකප්පොති. කො සො ආවුසො අමචිතකප්පොති. කප්පති හතොත යං නං බීරං බීරභාවං විජහිතං අසම්පන්නං දධිභාවං, නං භුත්තාචිතා පචාරිතොත අනාතිරික්ඛං පාතුනති. නාවුසො කප්පතිති. කඤ්ඤා පටිකඛින්නතී. සාවකේයා සුත්තචිතඛෙධති. කිං ආපජ්ජතිති. අනාතිරික්ඛාභොජනො පාවිත්තියනති. සුභාතු මෙ හතොත සඤ්ඤා. ඉදං සත්තමං වත්ථුං සඤ්ඤන විනිවුජ්ජනං. ඉතිපිදං වත්ථුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපග්ගසත්ථුසාසනං. ඉදං සත්තමං සලාකං නිකඛිපාමි.

8. කප්පති හතොත ජලොගිං පාතුනති. කො සො ආවුසො ජලොගිති. කප්පති හතොත යා සා සුරා අසුත්තා අසම්පන්නා මජ්ජභාවං, සා පාතුනති. නාවුසො කප්පතිති. කඤ්ඤා පටිකඛින්නතී. කොසලේයා සුත්තචිතඛෙධති. කිං ආපජ්ජතිති. සුරාමෙරයපානො පාවිත්තියනති. සුභාතු මෙ හතොත සඤ්ඤා. ඉදං අට්ඨමං වත්ථුං සඤ්ඤන විනිවුජ්ජනං. ඉතිපිදං වත්ථුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපග්ගසත්ථුසාසනං. ඉදං අට්ඨමං සලාකං නිකඛිපාමි.

9. කප්පති හතොත අදසකං නිසීදනතී. නාවුසො කප්පතිති. කඤ්ඤා පටිකඛින්නතී. සාවකේයා සුත්තචිතඛෙධති. කිං ආපජ්ජතිති. ඡේදනතො පාවිත්තියනති. සුභාතු මෙ හතොත සඤ්ඤා. ඉදං නවමං වත්ථුං සඤ්ඤන විනිවුජ්ජනං. ඉතිපිදං වත්ථුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපග්ගසත්ථුසාසනං. ඉදං නවමං සලාකං නිකඛිපාමි.

10. කප්පති හතොත ජාතරූපරජ්ජනතී. නාවුසො කප්පතිති. කඤ්ඤා පටිකඛින්නතී. රාජගහෙ සුත්තචිතඛෙධති. කිං ආපජ්ජතිති. ජාතරූපරජ්ජනපට්ඨගහණො පාවිත්තියනති. සුභාතු මෙ හතොත සඤ්ඤා. ඉදං දසමං වත්ථුං සඤ්ඤන විනිවුජ්ජනං. ඉතිපිදං වත්ථුං උද්ධමං උබ්බිතයං අපග්ගසත්ථුසාසනං. ඉදං දසමං සලාකං නිකඛිපාමි.

7. වහන්ස, අමට්ඨකප්පය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ අමට්ඨකප්පය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් කිරක් කිරිබව හළේ ද දිබවට නො පැමිණියේ ද අයිරිත් නො කළ ඒ කිරි (දත් වළඳා) අවසන් ව පචාරණය කළ හික්කු ව විසින් බීමට කැප වෙයි දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවැත් නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. අනාර්‍ය්‍ය භොජනයෙහි පවිත්‍ර ඇවැත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ සත්වැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ සත්වැනි සලාකය බහාතබ්බි.

8. වහන්ස, ජලොග්ගිය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, ඒ ජලොග්ගිය නම් කවරේ දැයි. වහන්ස, යම් සුරාවක් නො පැසුණාද, මද්‍ය බවට නො පැමිණියාද එය බොන්නට කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වෙයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. කොසඹු නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. රහමෙර පිමෙහි පවිත්‍ර ඇවැත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ අවැත්නි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි, ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ අවැත්නි සලාකය බහාතබ්බි.

9. වහන්ස, දහවලු රහිත ජිඤ්ඤාය කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. සැවැත් නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. සිද්ධිය යුත්තෙහි පවිත්‍ර ඇවැත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ නවවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ නවවැනි සලාකය බහාතබ්බි.

10. වහන්ස, රත්රිදි කැප වේ දැයි. ඇවැත්නි, නො කැප වේ යැයි. කොතැන දී ප්‍රතික්ෂෙප කරන ලද දැයි. රජගහ නුවර දී ය. සුත්තවිභක්ඛයෙහි යැයි. කවර ඇවැත්තට පැමිණේ දැයි. රත්රිදි පිළිගැනීමේ පවිත්‍ර ඇවැත්තට යැයි. වහන්ස, සඤ්ඤා මඬස් අසාවා. මේ දසවැනි වස්තුව සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදී. මෙසේ මේ වස්තුව ද ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දකි. ශාස්තෘශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දකි. (එහෙයින්) මේ දසවැනි සලාකය බහාතබ්බි.



සුභාතු මෙ හතොත සබ්බො. ඉමානි දස වත්තේ සබ්බොන විනිවිද්ධානි. ඉතිපිමානි දසවත්තේනි උද්ධමොනි උබ්බතයානි අපගත-සත්තසාසනානිනි. නිගන්මෙනං ආවුසො අධිකරණං සත්තං වූපසනාං සුවූපසනාං. අපි ව මං කං ආවුසො සබ්බමජ්ජෙති ඉමානි දසවත්තේනි පුලෝයාසි තෙසං භික්ඛූනං සංඤ්ඤාන්තරානි.

22. අථ ඛො ආයස්මා රෙවතො ආයස්මනං සබ්බකාමිං සබ්බමජ්ජෙති ඉමානි දසවත්තේනි පුච්ඡි. පුට්ඨො පුට්ඨො ආයස්මා සබ්බකාමි විස්සජ්ජෙසි. ඉමාය ඛො පත විනයසංගිහිතියා සත්ත භික්ඛුසකානි අනුනානි අනධිකානි අහෙසුං. තඤ්ඤායං විනයසංගිහිත සත්තසතිකානි වුච්චතිනි.

### සත්තසතිකකඛ්ඤානිකං.

ඉමමහි ඛන්ධකෙ වත්තේ පඤ්ඤාචිසති.

තසසුද්දනං:

1. දසවත්තේනි පුරෙකා කමමං දුතෙන පාවිසි වත්තාරො පුත රුපඤ්ඤා කොසලෙ ව පාවෙය්‍යකො.
2. මග්ගො සොරෙය්‍ය සංග්ගායං කණ්ණකුජ්ජං උදුබ්බරං අග්ගලං සහජානං ව අසෙසාසි කතනු ඛො මයං.
3. පත්තනාවාය උජ්ජි රහොසි උපනාමයං ගරු සබ්බො ව වෙසාලි මෙත්තා සබ්බො උබ්බාහිකානි.
4. කමමං ව පරිවාසො ව සමුච්චයො සමථොපි ව බුද්ධ සොනාසනං හෙද වත්තපොසථ භික්ඛුනි පඤ්ඤාසති සත්තසති ඛන්ධකා වුලලවග්ගකෙ

[වුත්තා දොදසමා සිද්ධං]

වුලලවග්ගො නිට්ඨිතො.

වහන්ස, සඤ්ඤා මඤ්ඤ අසාවා. මේ දඟවස්තුහු සඤ්ඤා විසින් විනිශ්චය කරන ලදහ. මෙසේ ද මේ දඟවස්තුහු ධර්මයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, විනයෙන් බැහැර කරන ලද්දහ, ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් කරන ලද්දහ. ඇවැත්නි, මේ අධිකරණය සිද්ධිත ලදී. ශාන්ත කරන ලදී. සන්තිද්‍රවන ලදී. මනාව සන්තිද්‍රවන ලද්දේ ය. ඇවැත්නි, තව ද නුඹ වහන්සේ සඤ්ඤා මැද ද ඒ භික්ෂූන්ගේ දූතගැනීම පිණිස මේ දඟවස්තූන් අසන්නහු නම් මැනවැ යි.

22. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රෙවත තෙරණුවෝ සභමැද ද ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමී තෙරණුවන්ගෙන් මේ දඟවස්තූන් විවාළහ. විවාරන ලද විවාරන ලද ආයුෂ්මත් සඤ්ඤාමී තෙරණුවෝ පිසදුහ. මේ විනය සංගීතියට අඩු නැති ව වැඩි නැති ව සත්සියක් භික්ෂූහු වූහ. එහෙයින් මේ විනය සංගීතිය සත්‍යසතිකා යි කියනු ලැබේ යි.

**දොළොස්වැනි සත්‍යසතිකකඛිකය යි.**

මේ ඛණ්ඩකයෙහි වස්තු පස්විස්සෙකි.

**එහි ලද්දන්ය:**

1. දඟවස්තු, (ලෝ නලියක් ජලයෙන්) පිරවීම, (පටිසාරණිය) කර්මය, අනුදුතයකු සමග පිටිසීම, උපක්ලෙශ සතර, රන්රිදී පිළිබඳ දෙශනා, කොසඹූ නුවරට පැමිණීම, පාවෙයාන භික්ෂූහු,
2. දීර්ඝ මාර්ගය, සොරෙයා, සඤ්ඤා, කණ්ණකුප්ප, උදුමර, අග්ගළ, සහජාන යන නගරවලට පැමිණීම, වෙසාලික භික්ෂූන් ඒ පුවත ඇසීම, අපි කවරකු පක්ෂ කරගනිමු ද යි සිතීම,
3. පැමිණි නැවකින් උඩුගං බලා යෑම, රහොගත ව විසීම, පිරිකර එළවීම, ගුරුන් ඇසුරෙහි විසීම, සඤ්ඤා විසාලා නුවරට පැමිණීම, මෙත්තාවිහාරය, සඤ්ඤා රැස්වීම, භික්ෂූන් තෝරාගැනීම ද (යන වස්තුහු වෙත්.)
4. කමම, පටිවාස, සමුච්චය, සමථ, බුද්ධක (වජ්ඣ), සෙත්තාසන (සඤ්ඤා) හෙද, වක්ක, උපොසථ (පානිමොකඛට්ඨපත්), භික්ෂුනී, පඤ්ඤාසතික, සත්‍යසතික යැ යි වුලලවග්ගයෙහි කියන ලද ඛණ්ඩකයෝ දොළොසෙක් වෙත්.

**සුද්‍රවග නිමි.**

# ගාථාදිපාදානුක්‍රමණිකා

පිටියකා

අද්‍රව්‍යස්‍ය හි යො දුකෙහ	316
අනිකාරෙන ඕනදා	570
අපමාණො බුද්ධො	16
අපාදකෙහි මෙ මෙකතං	16
ආපායිකො නෙරසිකො	322
එවමෙව නරාගතං	316
නතො වාතාතපො සොරො	130
තාදිසං මිතතං කුබ්බථ	316
දණ්ණිකොකෙ දමයනි	294
දදෙය්‍ය උජුහුතෙසු	132
පණ්ඩිතො'ති සමඤ්ඤානො	316
එලං වෙ කදලිං හතති	268
මහාවරාහස්‍ය මහිං විකුබ්බකො	312
මා කුඤ්ජර නාගමාසදෙ	294
මා ච මදෙ මා ච පමාදෙ	294
මා ජාතු කොච ලොකස්‍යමිං	316
මා මං අපාදකො තිංසි	16
මිච්ඡාප්පෙත ප්‍රිවනති	570
යස්‍ය නතරතො න සතති කොපා	256
යෙහි උපකකිලෙසෙහි	570
යො වෙ න ඛ්‍යාප්තී පත්වා	312
රාගදෙසපරිකකිලිට්ඨා	570
විරූපකෙහි මෙ මෙකතං	16
විහාරදුතං සඛස්‍යස්‍ය	132
විහාරෙ කාරයෙ රමෙව	132
සතං හත්ථි සතං අස්‍ය්‍යා	160
සබ්බද්‍ය වෙ සුඛං සෙති	162
සබ්බා ආසත්තියො ඡෙත්වා	162
සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා	16
සමුද්‍රං විසකුමෙහන	316
සීතං උණ්ණං පටිහතති	130
සුකරං සාධුතා සාධු	304
සුඛා සඛස්‍යස්‍ය සාමග්ගි	324
සුඡන්තමතිවස්සති	434
සුරං පිටිතති මෙරයං	570
සො පමාදමනුවිණෙණො	316

## සිංහල භාෂා නාමානුකූල නිර්දේශ

අ	පිටපත්	ක	පිටපත්
අග්ග පුරං	578	කණ්ණිකා	578
අග්ගාලවෙකිය	208	කණ්ණිකාගොතමකං	14
අවිරවති	428, 432	කපිලවස්ථුපුරං	468
අජාතපුත්‍ර	258, 266, 276	කලාපක නිවාපෙ	2, 128, 266,
අජාතපුත්‍රනා	550		570
අජිතො	592	කලාප පුත්‍රං	548
අජිතො කෙසකම්බලො	18	කාකණ්ණිකපුත්‍ර	566, 568, 574,
අඬුකාසි	526		578
අනාඨපිණ්ඩකං	166	කිම්බලො	252
අනාඨපිණ්ඩක සංඝ 162, 334, 490,	568	කීටාගිරි	204
		කුසිනාරං	544
අනාඨපිණ්ඩකො 158, 162, 166		කුටාගාරසාලා	40, 170, 468
අනුපියං	246, 256	කොකනදෙ	68
අනුපියායං	246, 256	කොකාලිකො	296, 308
අනුරුද්ධා	246, 252	කොමාරගවේදා	42
අබ්බලාසිකායං	550	කොලියපුත්තො	258
අවනතිදක්ඛිණාපථකානං	574	කොසම්බි 256, 266, 558, 574,	
අසංචිතවිච්ඡේදකා	204		596
අහො ගම්බො (පබ්බතො)	574	කොසලෙස්ස	100
ආ		ඛ	
ආනන්ද 20, 252, 286, 304, 424,		ඛණ්ඩදෙවියා පුත්තො	296
470, 478, 548, 550		චුජ්ජයොගිනං	590
ආනන්ද සංඝ	584		
ආලව්	208, 222		
උ		ඟ	
උත්තරො	584	ගම්බො	428, 432
උද්ධි	494	ගයාපියං	306
උද්ධරං	578	ගාමණි	570, 572
උදෙතො	558	ගිජ්ඣකුටස්ස	286
උසලවණ්ණාය	488	ගිරිගාමණි	10
උපනන්ද	196, 574	ගොතමී	468, 472, 480
උපාලි 198, 252, 454, 548, 550		ගොතමො	544
උරුබෙලකසංඝපෙ	114	ගොධිපුත්තො	272, 274
ඵ		ස	
ඵරාපථං	14	සොඤ්ඤාරාමෙ	256, 562
ච		ච	
කකුඨො	258, 260	චම්පියානෙ	594
කටමොරකතිසේනා	296		

ජ	පිටපතක	බ	පිටපතක
ජනන	558, 562	බ්‍රහ්මභූමි	550
ජනනිකයා	2, 10, 12, 24, 172, 348.	බ්‍රහ්මදේව	550
ජනප්‍රාප්ත	14	බ්‍රහ්මදේව	12, 158, 164, 278

ජ	පිටපතක	භ	පිටපතක
ජිවිතවත්ත	550	භග්‍ය	68
ජිවිත	42	භග්‍යසු	72
ජනවත්ත	334, 490, 568	භග්‍ය	252
ජනසං (රාජකුමාරයා)	168	භග්‍ය	248, 250, 252, 256
		භග්‍ය	20
		භග්‍ය	68

ක	පිටපතක	ම	පිටපතක
කම්	430, 434	කෙටිපිටපතක	18
කම්පිත	430, 434	කෙටිපිටපතක	570, 572
කම්පිත	430, 434	කෙටිපිටපතක	544, 548, 550
කෙටිපිටපත	100	කෙටිපිටපතක	246

උ	පිටපතක	ම	පිටපතක
උත්තරාශ්‍ර	556	මහාපාපනි	468, 472, 480
උත්තරාශ්‍ර	252, 256, 258, 266, 272, 274, 276, 296.	මහාපාපනි	18, 258, 260, 426.

ධ	පිටපතක	ම	පිටපතක
ධනිය	548	මහාපාපනි	40, 468, 566
		මහාපාපනි	428, 432
		මහාපාපනි	258, 260
		මහාපාපනි	12
		මහාපාපනි	158, 164
		මහාපාපනි	424

න	පිටපතක	ය	පිටපතක
නාලක	550	යමුනා	428, 432
නාලක	292	යමුනා	100
නිග්‍රහාරාම	468, 480	යමුනා	566, 568, 574, 578
නිග්‍රහාරාම නාමප්‍රකාශ	18		

ප	පිටපතක	ර	පිටපතක
පකුමොකපිටපතක	18	රාජගහ	2, 10, 128, 158, 222, 266, 270, 274, 276, 292, 300, 304, 548, 550, 556, 570, 574, 594, 596.
පසෙතදිකාසල	200	රාජගහ	128, 130
පාචනක	582	රාජගහ	576, 578, 590, 598
පාචන	544		
පාචන	574, 582		
පිණ්ඩාලහාරද්‍රව්‍ය	18		
පුබ්බාරාම	424		
පුරාණ	556		
පුරාණ	18		

ව	පිටුවක	ස	පිටුවක
වග්ගුමුද්ගිරියෙ	550	සංගුන	574, 578, 586, 588, 590
වජ්ජුකතකා	566, 574, 580	සමුද්දකො	296
වජ්ජු	566	සරභු	428 432,
වඩ්ඪස්ස ලිච්චිස්ස	66	සහජාති	578, 582
වාලිකාරාමෙ	592	සාකියානිති	470
වාසගගාමිකං	590	සාණවාසී	574, 578
විරූපකං	14	සාමඤ්ඤඵලං	550
විසාධා	72	සාරිපුත්ත	104
විසාධා මිගාරමානා	200	සාරිපුත්ත-මොග්ගලලානා	204
වෙදෙහිපුකෙනන	550	සාවඤ්ඤී	72, 100, 166, 196, 204,
වෙසාලි	40, 42, 68, 170, 172,		334, 424, 488, 490,
	468, 470, 490, 548,		508, 526, 568, 594.
	550, 566, 580, 586.		596,
වෙසාලිකා	566, 574, 580.	සාලා	582, 590
වෙළුවන	2, 128, 222, 266, 556,	සීතවනං	162
	570.	සීවකො-යකෙඛා	160
		සුංසුමාරගිරි	68
ස		සුදත්ත	162
සකෙක සු	468	සුදිත්තං	548
සඤ්ඤාස්සං	576, 578	සුප්පියං	550
සකුරුයො බෙලලඬිපුකො	18	සුහදෙදු	544
සඤ්ඤාපුත්තං	68	සුමනං	590
සබ්බකාමී	586, 588, 598	සොරෙයා	576, 578

# විෂේෂපද, නූතනම නිකා

අ	පිට්ඨකයා	අ	පිට්ඨකයා
අකවාටකා	132	අට්ඨපාදකං	140
අකරණියානි	520, 530	අට්ඨානෙ	4
අකාරකො	84	අට්ඨිමයං	36
අකාලො	160	අට්ඨිලෙලන	502
අකුප්ප	464	අච්ඡිං	566
අකෙසාසිතබ්බො	474	අච්ඡිකාසිකානි	140
අකබ්බිකාය	114	අච්ඡිකුඩාකං	146
අකෙකත	114	අච්ඡිකුසි	232
අග්ගචතුරං	176	අච්ඡිපලලකං	534
අග්ගපිණ්ඩං	174	අච්ඡිමණ්ඩලං	232
අග්ගලවට්ඨි	44, 48, 108, 208	අච්ඡිසොගං	128
අග්ගලවට්ඨිකං	132	අච්ඡිසොගෙ	210
අග්ගාසනං	174	අච්ඡිරකං	86
අග්ගියාලං	400	අතරමානෙන	356
අග්ගියානං	46	අතිකතනමානුසිකාය	576
අග්ගියාලා	168, 340, 366	අතිවිරං	354, 356
අග්ගොදකං	174	අතිමුත්තකමාලං	474
අච්ඡාරාගං	10, 502	අතිලහුකං	354, 356
අච්ඡාරාගමුච්ඡාරාගං	502	අතිසහසා	354, 356
අච්ඡාරානං	490	අතිහරිතබ්බං	346
අච්ඡලිමුද්දිකං	8	අතිහරිතුං	46
අච්ඡලියො	86	අනෙකිවෙණ	324, 326
අච්ඡක්ඛුසසා	134	අනතභාවපට්ටලාභො	258
අච්ඡියො	280	අනතවධාය	268
අච්ඡුසසනං	144	අනාද්‍යං	454
අච්ඡවච්ඡං	218	අඤ්චයං	374
අච්ඡද්දෙන	456	අඤ්චිකානං	166
අච්ඡනනදසානි	504	අද්දසකං	566, 580
අච්ඡකා	154	අධිකරණකාරකො	196
අච්ඡනපච්ඡෙණි	182, 200	අධිවාසනං	164
අච්ඡනනා	522	අධිගතො	270
අච්ඡකාවරිතුං	580	අනගාරියං	468
අච්ඡකාවිණ්ණං	580, 594	අනග්ගානි	590
අච්ඡකාපච්ඡනනං	442	අනඤ්චාචුඤ්චං	334
අච්ඡකාපකා	442	අනණං	512, 516
අච්ඡකාපනනාය	472	අනතිකමනියො	472
අච්ඡකාකායො	162, 148	අනතිරති	384
අඤ්ඤානි	90	අනනනරහිතාය	396
අඤ්ඤාලිකමමං	472	අනාකප්පසමපනනා	348
අඤ්ඤාතිඤ්ඤා	480	අනාගාමී	174
අඤ්ඤාපට්ටෙවො	430	අනාලිඤ්ඤා	148
අට්ඨියමානො	562	අනාසා	458
අට්ඨපදෙ	112	අනිබ්බනියො	142

අ	පිටියිකා	අ	පිටියිකා
අනිමිකා	512, 514	අපෙතජාතරූපරජකා	566, 572
අනිසංසරො	504	අප්පතිමංසෙන	456
අනුදුතො	568	අප්පතිංශොසං	166
අනුපබ්ජ	348, 398	අප්පුරිසකානි	476
අනුපාදිසෙසාය	432	අප්පමනකවිසිසජ්ජකං	230
අනුපුබ්බකිරියා	430	අප්පහරිතෙ	358
අනුපුබ්බනිනොනා	428	අප්පාකිණණං	166
අනුපුබ්බපට්ඨද	430	අප්පාණකෙ	358
අනුපුබ්බපභාරො	428	අප්පාත ධ්මං	68
අනුපුබ්බපොමණා	428	අප්පාබාධං	68
අනුපුබ්බසිකා	430	අප්පොසු සකා	248
අනුමනිකපො	566, 580	අප්පොඨේනි	114
අනුචාතං	34	අබ්ජං	14
අනුචාතො	232	අබ්භං	568
අනුචාදං	524	අබ්භානාරහො	384
අනුච්ඡේදනසො	458	අභබ්බ	278
අනොවස්සකො	344	අභිකකෙ නානන	128
අනතරාමෙග්ග	166	අභිරූපො	292
අනතරාමුත්තකො	194	අභිසංකාකායා	42
අනතරාවොසානං	314	අමට්ඨකපො	566, 580
අනෙතපුරං	276	අමනුසංසං	160
අනෙතවාසිනි	488	අයායකා	200
අනෙතාපුතිං	426	අයායුත්ත	168
අකුකාරෙ	164	අයායා	478
අකුකාරො	160, 162	අයොයා	164, 572
අපගතකාලකං	162	අරකඛියා	290
අපගතසංක්ඛ්‍යාසනං	594	අරණිසහිතං	358, 360, 362
අපවයසස	296	අරහං	174
අපවයාය	482	අලං	506
අපඤ්ඤපනා	554	අලකඛිකො	294
අපමාරො	512, 516	අලොහිතා	512, 514
අපරජ්ජ	522	අලලවජො	62
අපරජ්ජගතාය	194	අලෙලන	336, 342
අපරප්පව්වයො	164, 282	අලෙලහි	34
අපරිසංසනෙත්ත	338	අවකාරපාති	358
අපරිසමිකිතං	300	අවගණිකාරකං	352
අපරිසුඤ්ඤාණදස්සනො	264, 288	අවඛං	502
අපරිසුඤ්ඤාමුලදෙසනො	262, 288	අවඤ්ඤො	490
අපරිසුඤ්ඤවෙය්‍යාකරණො	264, 288	අවලෙබ්බකඨං	108, 374
අපරිසුඤ්ඤපිලො	288	අවලෙබ්බපිට්ඨරො	108, 374
අපරිසුඤ්ඤාපිට්ඨො	262, 288	අවසුත්තං	426
අපරිසුඤ්ඤාචලකං	220, 338, 366, 380, 400	අවසුත්තො	432
අපාදකො	16	අවාතපානකා	134
අපිධානං	106	අවිසුට්ඨාරකරං	456
		අවිසුට්ඨාරො	460
		අවිසංයං	358



අ	පිටුවකයා	ආ	පිටුවකයා
අවිසෂ්‍යජ්‍යානි	202	ආදිනවං	162
අවෙහඬියං	206	ආදෙය්‍යවචො	166
අවෙහඬියානි	206	ආදෙය්‍යනාපාටිභාරියානුසාසනියා-	310
අසකාසුත්තියධම්මො	572		
අසකිකිලිට්ඨං	262, 290	ආනන්තරිකං	348
අසකප්පකතන	338	ආනිසංසං	162
අසඤ්ඤො	312	ආනුපුරිකපං	162
අසභාගවුත්තකා	176	ආපණං	282, 284, 502
අසමුච්ඡේදො	554	ආපත්තගාමිනියො	486
අසමෙහාගො	66	ආපත්තිවුට්ඨානනා	462
අසලලකෙකිකා	354	ආපාදිකා	472, 556
අසිවම්මං	280	ආමලකවට්ඨකපිටං	138
අසුචි	432	ආයතකෙන	428
අසුත්තා	580	ආයොග	90
අසසඤ්ඤා	182, 200	ආරඤ්ඤිකා	298, 300, 576
අසසනරි	268	ආරඤ්ඤකෙන	360
අසසඤ්ඤා	276	ආරාමවත්ත	202
අසසමණධම්මො	572	ආරාමිකපෙසකො	234
අසසා	160	ආරාමුපවාසෙ	76
අසසුකෙන	554	ආරාමෙ	76, 166
අසසුමුඛි	463	ආරාමො	202
අනි	16, 132, 148	ආලකමඤ්ඤා	146
අනිබ්බො	334	ආලකිකාබාහං	36, 52, 44, 48, 108, 146, 150, 148
අනිමෙඛලිකාය	258	ආලිඤ්ඤා	148
අනිරාජකුලානි	14	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකා	338, 380, 398
අංසකුට්ඨො	504	ආලොකසන්ධිකණ්ණිකා	208, 210
අංසබ්බකො	36		
අංසබ්බකො	232	ආලොකිකෙන	128
		ආලොකො	160, 162
ආ		ආලොපො	352
ආගතාගමො	576, 578	ආවරණං	492
ආගතානාගතසංඝ	130	අවසරවිවරං	510
ආවමනකුමනි	110, 340, 366, 390	ආවාසකපො	566, 580
ආවමනපාදකං	110	ආවාහො	158
ආවමනසරාවකො	110	ආවිසන්තවිජ්ඣා	44, 48, 108
ආවයාය	482	ආවිසන්ත රජ්‍යං	44, 48, 108, 132
ආවාරවිපත්ති	438		
ආවිණ්ණකපො	566, 580	ආවේණිං	320, 322
ආජීවකො	544	ආවේසනවිකා	36
ආජීවිපත්ති	438	ආවේළකං	112
ආණ්ඩොළකං	510	ආසන්නියො	162
ආනාපිනි	480	ආසනපඤ්ඤාපකං	592
ආනාපි	562	ආසනො	162, 166
ආදසෙ	10		
ආදිසංඝ ආදිසංඝ	198		

ආ	පිට්ඨකා	උ	පිට්ඨකා
ආසන්දි	114, 182, 200	උතුපමාණං	520, 530
ආසන්දිකො	136	උතතමිඛෙ	474
ආභවිච්ඡාදකො	136	උතතරුකරණං	560
ආලිං	476	උතතරපාසකං	108, 132
		උතතරවාසකං	44, 48
ඉ		උතතරිහඛං	350
ඉක්කාසං	142, 144	උතතරිහඛානි	158
ඉච්ඡාගතං	258,	උතතරිමනුස්සධමමං	20
ඉච්ඡාකාවයං	36, 42, 44, 48	උතතරිමනුස්සධමමෙ	550
ඉච්ඡාකායො	170	උත්තෙසො	256, 258, 276, 280
ඉච්ඡාකාපාකාරං	48	උදකදෙණිකාය	370
ඉච්ඡාකායොපාණං	36, 44, 48	උදකනිඛිමනං	46, 48, 110
ඉක්කපාය	526	උදකපමෙස	10
ඉක්කපනරෙත	526	උදකපටිගතාහකො	350
ඉක්කපණකා	512, 514	උදකවාහනරජ්ජු	52
ඉක්කපුත්තෙත	526	උදකසරාවකං	46
ඉඛං	346	උදකසාවිකා	514
ඉඛිපාවිහාරියං	80	උදකාධානං	46
ඉඛිපාවිහාරියානුසාසනියා	310	උදගච්ඡන්තං	162, 282
ඉඛිපාවිහාරියෙන	258	උදගො	300
ඉඛිපාද	432	උදානසාලායො	168
ඉඛිමා	18	උදපානෙ	168
ඉද්දියානි	432	උදරවාතාබාධො	104
		උදරං	176
උ		උදුක්ඛලිකං	44, 48, 108, 132
උක්කාසිකං	6	උදුලොමිං	182
උක්කට්ඨකාය	350, 352, 356	උදුලොමිකං	200
උක්කට්ඨිං	508	උදුසුධං	148
උක්කාසකාය	350, 352, 356	උදුසුපොත්ත	198
උක්කෙඛපනියකමමං	574	උදුසුපොත්තෙත	198
උක්කෙඛපනියං	384 402	උදුසුපත්තං	222
උක්කපං	336, 340, 370, 388	උදුසුපෙන	404
උග්ගවාදිනි	312	උදුසුසිකො	530
උග්ගාටනකිට්ඨං	148	උඛිමමං	594
උච්චිච්ඡාදකං	36, 42, 48, 52	උඛිසෙන	424
උච්චසස්ස	286	උදුරුරුහි	38, 132, 134, 148
උච්චඛෙ	258	උපකතිලසා	568
උච්චුපෙඛනෙත	476	උපවාරකා	276
උප්පසෙකාය	350, 352, 356	උපවිතාහි	38, 132, 134
උප්පානාසංඝදිනා	352	උප්පානායානං	172
උප්පානාහි	16	උපට්ඨාකො	584
උප්පානාහිසිං	140, 142	උපට්ඨානසාලං	148, 340, 400
උප්පාකාලො	382	උපට්ඨානසාලාය	336
උතුකාලං	194	උපට්ඨානසාලායො	168
උතුනියො	510	උපදහානබෙධා	460

උ	පිට්ඨකය	ඔ	පිට්ඨකය
උපද්දනා	202	ඔකබ්බන්තවකඛුනා	350, 352, 356
උපනඤ්ඤා	40	ඔගුණධීනා	334
උපනිකුබ්බන්තන	128	ඔගුණධීනෙන්	350, 352, 356
උපරිපුඤ්ඤාකතං	336	ඔගුලභේදා	38, 44, 46, 134
උපරොපෙ	154	ඔට්ඨන් ලෙලහකං	352
උපසංසයං	508, 530	ඔට්ඨො	26
උපාසකං	164	ඔතරන්තනං	370
උපාහනාත්ථිකං	38	ඔත්තරකං	42
උපාහනපුඤ්ඤාන වොළකං	336	ඔදනො	84
උපාහනා	232, 376	ඔනාදාපිට්ඨං	142, 510
උපොසප්පුච්ඡකං	472	ඔනාදාමඤ්ඤිං	142, 510
උපොසප්පු සංයුතෙන	594	ඔනිතප්පහපාණිං	130, 166
උපොසප්පිකං	222	ඔපිලාපෙතකං	358
උපාලමාලං	474	ඔහොගෙ	376, 388
උඛ්ඛානිකාය	590	ඔරකං	168, 276
උඛ්ඛිග්ගො	258, 276, 280	ඔරමන්තකෙන	316
උඛ්ඛිනායං	594	ඔරොධො	558, 560
උභතොබ්බසංකතං	200, 512, 516	ඔලොකනකෙන	502
උභතොලොභිතකුප්පධානං	182	ඔච්චො	474
උභතොච්චබ්බෙ	550	ඔච්චිකං	8
උමමද්දෙ තති	502	ඔච්චරකං	354
උය්‍යානං	168	ඔවාද්දපිතාය	492
උරං	2	ඔවාද්දපසසකමනං	472, 496
උර්වදං	112	ඔවාදෙ	174
උලලිතනාචලිතං	44, 48, 46, 134	ඔසකෙකායං	576
උලලිලාකං	142	ඔසරකං	148
උලලිලාකා	338, 380	ඔළාරිකෙ (නිලිතෙ)	556
උසුයකා	276	ඔළාරිකෙ (ඔහාසෙ)	556
උසසඤ්ඤා	256, 258, 276, 280		
උසසනකං	508, 510		
උසොසාලෙහනති	114		
		ක	
		කකතිලං	576, 582
		කච්ඡුරොගාබාධො	6
		කඤ්ඤිකං	504
		කට්ඨනාලං	132
		කට්ඨමයං	36
		කට්ඨිසං	182, 200
		කට්ඨන	372
		කට්ඨජ්ඣං	356
		කට්ඨජ්ඣපරිසංචාරං	38
		කට්ඨසුත්තකං	8, 510
		කඨිනං	34
		කඨින මණ්ඩපං	36
		කඨිනසාලා	36
		කණ්ඩසුත්තකං	8
උකාරං	162		
උකාසං	168		

ක	පිට්ඨකය	ක	පිට්ඨකය
කණ්ණය	98	කායප්‍රවාලකං	352, 356
කණ්ණකිතා	338, 398	කායබන්ධනං	232, 376
කණ්ණ ගුරුකෙහි	90	කායබන්ධනානි	500
කණ්ණමලහරණං	90	කාලං	166
කණ්ණා	90	කාලකා	134
කණ්ණරදණේඛා	336, 342, 362	කාලවණ්ණකතා (භූමි)	398
කණ්ණරිකාය	88	කාලවණ්ණකරණමකොත	208, 210
කතකං	72, 114	කිබ්බිසං	302, 322
කතකමො	486	කිමඛන	452, 480
කතිකසණ්ඨානං	336, 342	කිමි	370
කද්දුමොදකෙන	490, 492	කිලාසො	512, 516
කද්දුලි	268	කුකකුට්ඨං	384, 408
කඤ්ජරායං	128	කුකකුරස්ස	268
කඤ්ජරිකිතිකං	302, 322	කුකකුසං	536
කප්පටොයා	314	කුට්ඨං	512, 516
කප්පියකුට්ඨො	168	කුට්ඨාරි	204, 208
කපිසියකං	44, 48, 108, 132	කුඩ්ධං	170
කබලාවචේඡදකං	352	කුඩ්ධපාදෙ	46
කබලො	352	කුඩ්ධලෙපනමකොත	208 210
කබ්බලං	200, 218	කුඩ්ධ	4, 38, 66
කබ්බකරෙ	158	කුණ්ඩකමකකං	144
කච්චප්පකායො	486	කුණ්ණකං	182, 200
කරකටකං	52	කුඤ්චො	204, 208
කරණියං	166	කුප්පං	84
කලලවිකං	162 282	කුම්බං	294
කලහකාරකො	196	කුම්බකාරිකං	114
කලහජාතා	486	කුම්බකාරපුණං	548
කලාබ්බකං	92	කුම්බකෝනකෙහි	476
කලිම්බකං	34	කුරුවිකුක සුඤ්ඤා	6
කවාටං	28, 44, 48, 152	කුලලකච්ඡාරො	588
කවාටපිට්ඨං	338, 366, 380	කුලකුමාරිහි	112
කසමබ්බජාතං	426	කුලඤ්චි	112
කසමබ්බජාතො	432	කුලද්දුසිහි	112
කසාවං	144	කුලධිතාහි	112
කහාපණං	566	කුලවං	562
කප්පකුකතිවාපෙ	556	කුලපුණහාහි	112
කංසප්පඤ්චිකා	90	කුලානුදායාය	296
කංසපාතිං	566	කුලුඛකපාදකං	146
කංසහණ්ඩ	90	කුලුපිකං	506
කාජං	96	කුසි	232
කාදලිමිගපවරපච්ඡිකාරං	200	කුසිරිපාදකං	136
කාදලිමිගපවරපච්ඡිකාරණං	182	කුසිරිපාදකො	136
කාමානං	162	කුටාගාරසාලායං	566
කාමෙසු	162	කෙයුරං	8
කායං	2	කෙවලපරිපුණ්ණං	458

ක	පිට්ඨකා	ග	පිට්ඨකා
කෙසා	86	ගනිකුහස්කෙන	6
කොව්ඡ.	138	ගනුපමුච්ච	586
කොට්ඨක	8	ගමිකා	344
කොට්ඨකරන	168	ගරුධමම.	384, 532
කොට්ඨකපනි	502	ගරුධමම	472
කොට්ඨකා	562	ගරුනිසංය.	586
කොට්ඨක.	48, 168	ගහපති	160
කොට්ඨකො	40, 152, 340, 366	ගහපතිකා	12
කොණ	94	ගහපතිවිවර.	298
කොපින.	20	ගහපති.	162
කොප්පය	482	ගාමකෙඛනනානි	258, 260
කොපෙයා.	182, 200	ගාමකාවාස.	196
		ගාමකො	166
ක		ගාමනාරකපො	566, 580
කප්පකහාජකො	230	ගාමපොද්දවා	2
කප්පක.	230	ගිරග්ගසමජ්ජා	140
කණ්ඩුපුලං.	170, 548	ගිහිගනානි	552, 554
කණ්ඩුපුලපට්ඨකිරණ.	548	ගිහිනිවස.	96
කණ්ඩුපුලපට්ඨකිරණ		ගිහිවිකන.	182
මකෙනන	208, 210	ගුණක.	92
කත්තියා	432	ගුණාගුණ.	226
කතී.	324, 326	ගෙරුකපට්ඨකමකනා	338, 398
කමකතෙන	350, 352, 356	ගෙරුකපට්ඨකමම.	38, 44, 48, 142
කලිකාය	114	ගෙරුකපට්ඨකමකරණමකෙනන	208, 210
කාදනිය.	70, 166	ගොසංඝිකාය	38
කාසිකකනනානි	132	ගොණක.	182
කුඤ්ඤානි	552	ගොණකො	200
කුරහණික.	86	ගොයොනියා	82
කුරසිපාටික.	86	ගොලොමික.	86
කුරසිල.	86	ගොහනුකෙන	502
කුර.	86		
කෙතන.	246	ස	
කෙළ.	372		
කෙළමලකො	220, 338, 366,	සටක.	72
	380, 398	සටික.	44, 48, 108, 132, 334
කෙළාසකසස	270	සටිකාය	114
		සටිකටාහෙ	30
ග		සංඝාපෙනනි	502
ගඛනාමනියා	526	සොසො	160
ගණකික.	94, 350, 376		
ගණකිකාචලක.	94	ච	
ගණකමගාමකෙනා	76	චක්කහෙද.	296
ගණහොජන	296	චක්කහෙදය	302
ගණකමනික.	144	චක්කලිකනාරකාය	134
ගණකිකාධානමකෙනන	210	චක්කලික.	218
ගණකා	512, 516		



ක	පිට්ඨකා	ද
කර්ම	572	දණ්ඩකධීනං 34
කප්පතියං	384, 402	දණ්ඩ පරිසාරවනං 42
කපාගතප්පවේදිනෙ	468	දණ්ඩ සත්තං 30
කතානකං	92	දණ්ඩ සමෙති 78, 80,
කතානගණ්ඩකං	92	දණ්ඩ සිකතං 78
කාලවස්සද්දං	44, 48, 108, 132	දණ්ඩ සිකතා සමෙති 82
කාලවණ්ඩං	74, 96	දනත කට්ඨං 98, 372, 406
කාලානි	132	දනතමයං 36
කිකභොජනං	296	දනතමංසං 502
කිකොට්පරිපුද්ධං	300	දබ්බා 60
කිණ්ඩුණ්ණං	38, 108	දව්වාගෙ 98
කිණ්ඩුද්දනං	46	දසා 92
කිණ්ඩුද්දනා	134, 148	දළිඳුසා 170
කිණ්ඩුසිං	140	දුට්ඨිකං 86
කිණ්ඩුසත්තරකං	26, 34, 134	දුනකපං 162
කිණ්ණවිවිධිවෙණ්	164, 282	දුනානි 166
කිණ්ණරො	174	දුයං 98
කිණ්ණයනනං	534	දුරුමයං 36, 42, 44, 48
කිණ්ණඛලං	350	දුරුපතනං 114
කිරිප්පනවිජ්ජං	102	දුරුපාකාරං 48
කිරිටකං	504	දුරුපාදුකං 114
කිරිකරණියං	146	දුරුහරණං 114, 204, 208
කිංසට්ඨසිකං	210	දුරුසත්තරං 46
කුක්කවායසං	170	දුරුසොපාණං 36, 44, 48
කුමො	262, 264	දුසෙ 158
කුමඛකටාගෙ	28	දිට්ඨධර්මසුඛවිහාරං 270
කුලිකං	182, 200	දිට්ඨධර්මො 164, 182
කුලිකා	140	දිට්ඨසුතපරිසඤ්චිකො 442
තෙවිටරිකා	576	දිට්ඨිං 324, 326
තෙලං	232	දිට්ඨිගතං 384, 408
තෙලපණ්ණානං	164	දිට්ඨිවිපතති 438
තෙවිණ්ණා	176	දිට්ඨවිසං 276
තොරණං	156	දිසාකුසලෙන 362
		දිසාභාගං 358, 360
		දිසාදසානි 504
		දිසාසනෙ 200
		දුක්ඛි 468
		දුට්ඨිලං 322
		දුට්ඨිකිනො 276
		දුහරතාය 482
		දුඤ්ඤානං 296
		දුඤ්ඤා 468
		දුරුකඛකධර්මො 480
		දුරුනුසිට්ඨා 514
		දුස්ස පට්ටන 500
ථ		
ථකිකා	90	
ථකුද්දං	472	
ථනං	492	
ථමෙහ	4	
ථරුසම්	114	
ථාලිපාකසනානි	258, 266, 268	
ථුපපිණ්ඩං	142, 144	
ථෙවෙ	402	

ද	පිට්ඨකයා	න	පිට්ඨකයා
දුස්සවණිජ්ජං	560	නභානං	378
දුස්සවට්ටියා	500	නළමයං	36
දුස්සවෙණියා	500	නළො	268
දුස්සිලො	432	නාගදන්තකං	148
දුස්සෙහි	70	නාගදන්ත	38
දුතෙය්‍යං	312	නාගො	292
දෙධ්වුහකං	92	නානාසංවාසකො	178
දෙව	164	නාලිකාගඤ්ඤං	146
දෙසන්තරො	460	නිකංකතමණිසුවණ්ණං	566, 572
දෙසාගතිං	226	නිකඤ්ජිතං	164
දොග්ගුලකපො	566, 580	නිබ්බදනං	204, 208
දොරං	160, 370	නිදහිතබ්බං	388
දොරට්ඨපනමනෙතන	208, 210	නිප්පාතිතා	254, 254
දොරවාතපානං	344	නිප්පිලියමානා	506
		නිප්පිලියමානො	584
		නිබ්බුජ්ජනනි	114
ධ		නිමනනනං	222, 298, 300
ධනා	458	නිමිත්තමනනා	512, 514
ධනුකලාපං	280	නියස්සං	384, 402
ධනුකෙන	114	නිරුපධි	162
ධම්මං	164	නිරොධධම්මං	162, 282
ධම්මකථා	384	නිරොග්ගාකෙතබ්බං	336
ධම්මකථිකො	174	නිසිදනපටිකුරණං	338, 366, 380
ධම්මකරනං	38, 582, 584	නිස්සයෙ	520, 530
ධම්මකරකො	232	නිසස්සමෙ	194, 212
ධම්මවක්ඛුං	162, 282	නිහනං	598
ධම්මමුද්දිත්තස්ස	462	නිවච්ඡාදකා	36
ධම්මවොදකස්ස	462	නිවච්ඡාදකො	42, 48
ධම්මදෙසනා	162	නෙකඛමෙම	162
ධම්මො	164	නෙකාරං	402
ධාරාසම්ප්පයං	536		
ධූවචොළා	512, 516		
ධූවලොභිතා	512, 514	උ	
ධූමකාලිකං	210, 252, 554	පකරණං	196
ධූමනෙතනං	46	පකුඬ්ඬං	148
ධූමරජො	568	පකඛමානතනං	472
ධොතපාදනං	72	පකඛිකං	222
		පග්ගාභිකසාලා	560
න		පග්ගරනනි	512, 514
නකඛන්තපදනි	358, 360, 362	පසනං	748
නබ්බෙජ්ජනං	86	පඛනණං	362
නබ්බෙහි	84	පඛනවිරෙන	114
නඤ්චුඛි	424	පච්චකඛාතකො	442
නමතකං	56, 86, 502	පච්චාදන කථා	442
නලාටිකං	114	පච්චාසිංසිතබ්බං	472
නවකම්මං	170, 203, 530	පච්චාදනා	472



ප	පිට්ඨකයා	ප	පිට්ඨකයා
පච්චුස සමයං	162, 588	පත්තාලුහකෙන	114
පච්ඡායායං	286	පත්තුකඤ්ජනං	64, 66
පච්ඡාසමණං	376	පක්ඛේන	280
පච්ඡමකො	194	පථව්‍යා	586
පජාපති	354	පදකම්මං	164
පඤ්චපටිකං	38, 44, 48, 52, 144	පදරසිලං	48, 110, 154
පඤ්චබ්‍රුලිකං	54	පත්තලොමො	256
පඤ්චතතරාසඛසකානි	558, 560	පපටිකා	286
පටග්ගිං	98	පපාතො	428
පටලිකං	182	පබ්බාජනියං	34, 402
පටලිකා	200	පරච්ඡන්ද්‍රවිද්‍යො	436
පටි කකනේනන	128	පරද්වුක්කො	256
පටිකං	182	පරවිසයං	252
පටිකා	200	පරාහවාය	268
පටිකානබ්බා	484	පරාමසනේනා	294
පටිග්ගහං	36	පරිකමුච්ඡං	374
පටිච්ඡක්කං	164	පරිකබ්බාරං	582, 580
පටිච්ඡක්කකම්මනනං	426	පරිකබ්බාරො	404
පටිනිවාසනං	388, 376, 406	පරිත්තානාකිට්ඨං	148
පටිපථං	282, 284	පරිපුච්ඡාය	404
පටිභානවික්කං	144	පරිපථාසිකා	338
පටිච්චිසං	566	පරිහණ්ඩං	34, 232, 370, 562
පටිසල්ලානසාරුප්පං	166	පරිහණ්ඩකරණමකෙනන	208, 210
පටිසාමෙතබ්බං	358	පරිහණ්ඩෙනන	26
පටිසාධිකුං	232	පරිහාසිතබ්බො	474
පටිසාරණියං	384, 402	පරිමණ්ඩලං	350
පටිසාරණියකමුච්ඡං	568	පරිමණ්ඩලො	352
පටිසොතෙ	536	පරිමුඛං	86
පට්ටිකාය	224	පරියකෙතා	588
පට්ටෙන	500	පරියාදිත්තවික්කස්ස	258
පණ්ඩකං	200	පරියාදිත්තවිකේතො	314
පණ්ඩකො	178	පරියුට්ඨිතවිකේතො	556
පණ්ණාසිසිං	140	පරියුට්ඨිතා	526
පණ්ණිසල්පස්සං	534	පරියොගාලුහධමෙමො	164, 282
පතිකුට්ටො	294	පරියොදනං	262
පතිමානෙතොතො	198	පරියොසිතං	210
පත්තකණ්ණෙලිකං	26	පරිවාසං	384
පත්තගාහාපකො	234	පරිවෙණං	110, 366, 400
පත්තධමෙමො	164, 282	පරිවෙණානි	168
පත්තනිලෙලහකං	352	පරිසඤ්ඤාය	524
පත්තපරියාපනනං	376	පරිසුඤ්ඤායසමාචාරො	456
පත්තමාලකං	26	පරිසුඤ්ඤිලො	262
පත්තමණ්ඩලානි	24	පරිසොවනං	38, 232, 582, 584
පත්තාධාරකං	24	පරිහාරපථං	112
පත්තමුලං	506		

ප	පිටියකො	ප	පිටියකො
පරිහිනලාභසකකාරො	294	පානාගාරං	502
පරුපකකමෙක	288	පානියං	150
පලාලපීඨං	138	පානියථාලකො	352
පලාලපුඤ්ජ	128	පානිය සඬං	152
පලාලානි	246	පානිය සරාවකං	152
පලිසං	156	පාපධමෙවා	432
පලිතං	88	පාමඩං	8
පලොකධමමං	544	පාසකං	94
පලලංකං	114	පාසකථලකං	94
පලලචෙකන	534	පාසාදං	156
පලලචෙකා	200	පිටියමද්දං	142
පලලඤ්ඤාය	350	පිටිඤ්ඤං	2
පව්වනිනි	512, 516	පිටිසියඬකාටං	44, 48, 108, 132
පවාලං	430, 432	පිණ්ඩනිකොපමනෙත	208, 210
පවුඤ්ඤාය	506	පිණ්ඩපාන පටි කකනෙතා	304
පසානවිතං	162	පිණ්ඩපානිකා	576
පසාදෙ	168	පිණ්ඩපානො	376
පසාරිතෙන	128	පිණ්ඩකෙඛපකං	352
පසුකා	154	පිතාමහා	248
පසසාවං	106	පිතනං	98, 268
පසසාවකුටියො	168	පිසාවිලිකා	88
පසසාවකුණිං	106	පිඨං	204
පසසාවදෙණිකං	108	පිඨහිසිං	140
පසසාවපාදකං	106	පිඨිකං	138
පහටියකං	292	පිඨිකා	138
පහරණිං	114	පුගලිකං	530
පහිතනා	480	පුඤ්ජං	246, 344
පහිතනො	562	පුතො	252
පංසුකිතං	34	පුට්ඨපාණිකං	6
පංසුකිතානි	134, 218	පුට්ඨදසානි	504
පංසුකුලිකා	298, 300, 576	පුබ්බපාසමයං	70, 166
පාටච්ඡිං	526	පුරාණමෙලි	504
පාටිපදිකං	222	පුරිමකො	194
පානිමොක්ඛටියපනං	436	පුරිසනාගරන	526
පානිමොක්ඛදෙසකො	496, 592	පුරිසනිකො	536
පාදං	566	පුරිසවාසකං	508
පාදකයලිකං	340, 342, 390	පුරිසපුතො	526
පාදකොව්ඡං	502	පුගසා	14, 84, 346
පාදපංසුනි	294	පෙසලානං	296
පාදපීඨං	340, 342, 390	පෙසියමානා	234
පාදපුඤ්ජනිං	218	පොකඛරණියො	168
පාදපුඤ්ජනියො	560	පොටකිතුලං	140
පාදෙසු	162	පොඤ්ඤානිකං	276
පාදෙදකං	376	පොරාණං	176

එ	පිටියිකයා	හ	පිටියිකයා
එණකෙන	8	හතන.	98, 164
එණදසානි	504	හතනගෙන	346
එරසු	204, 208	හතනපටිපාටි	42
එලං	176	හතනවිසසග්ග.	582
එලකං	138	හතනානි	158
එලකපාදකං	138	හතනාතිහාරො	258, 266, 268
එලහාජකො	228	හතතිකමම.	142
එලමයං	36	හතනුදෙදසකං	222
එණිනං	232	හද්දපියං	136
එසුකෙ	500	හද්දෙ	258
එසුචිහාරං	68	හද්දානි	16
		හයාගති.	226
ඛ		හසසකාරකො	196
බ්‍යාහරිතබ්බං	352	හසසානි	590
බ්‍රහමං	302, 324	හානරෙ	252
බ්‍රහමවාරිපටි සුඤ්ඤං	426	හාවං	324, 326
බ්‍රහමදණ්ඩා	558, 562	භිංකජාපා	312
බන්ධනමහතං	90	භික්ඛගෙනන	566
බන්ධනරජ්ජු	38	භික්ඛද්දුගෙන	528
බන්ධනසුත්තකං	36, 38	භික්ඛුනුප්පසයං	482
බබ්බජං	204, 208	භික්ඛුනොවාදකො	496
බභිඤාරනොට්ඨකා	426	භික්ඛුසබ්බං	164
බභිඤාරකොට්ඨකෙ	470	භිත්ති	170
බහුඉස්සිකානි	476	භිත්තිබිලං	148
බහුමිතො	166	භිත්තිබිලෙ	38
බහුසුතො	458	භියොයා	352
බහුසහායො	166	භිසමුළාලං	312
බාහුප්පවාලකං	352, 356	භිසි	204
බාහුලලාය	302	භිසිවජ්චියො	560
බාහුලිකො	302	භිසිබිලොහනං	336, 380
බාලහතරං	508, 510	භුජ්ජසා	512, 516
බිදලමඤ්චිකං	134	භුත්තාවි.	166
බිලොහනං	140, 200, 204	භුමමඤ්චරණං	336, 366, 380, 382, 398, 560
බුද්ධපමුඛො	164	භුමි	588
බුද්ධකාබුද්ධං	136	භුසිකා	246
බොජ්ජිකයානි	432	භුත්තකාලො	514, 516
භ		භුතා	16
හගිනි	84	භෙදනුවත්තකා	310
හගිනිපතිකො	158	භොජනියං	70, 166
හණ්ඩනකාරකො	196		
හණ්ඩනං	456	මංකු	508
හණ්ඩනජානා	486	මංසප්පමාණෙන	86
හණ්ඩාගාරිකො	226		

ම	පිටුවකිනා	ම	පිටුවකිනා
ම සකවො	174	මහාපුරිසවිහාරො	588
මකරදන්තකං	22, 38, 44, 48, 52, 144	මහාමතෙහ	168
මකසකුටිකං	42	මහායසෙද්දකු	158
මකසවිජනි	74	මහාසඤ්ඤා	286
මග්ගං	164	මහිකා	568
මඩගලිකා	104	මහිලාතිකෙට්ඨ	536
මච්ඡමංසං	298	මළොරිකං	56
මච්ඡවාලකං	96	මාණවො	68
මජ්ඣං	112	මානිකාධරො	576, 578
මඤ්ඤ පටිපාදක	138, 336, 338, 366, 380, 382	මාතුගාමො	200
මඤ්ඤිහිසිං	140	මාතුච්ඡා	472, 556
මඤ්ඤා	204	මානකාරහො	384
මඤ්ඤ රිකං	112	මානසිකො	254
මඤ්ඤ ලෙසිකා	476	මාලාගන්ධවිලෙපනං	112
මණ්ඩනක ජාතිකො	474	මාලාවච්ඡං	112
මණ්ඩපෙ	168, 336	මාසකරුපං	566
මණ්ඩලං	232	මිගභුතෙන	256
මණ්ඩලිකං	46	මිච්ඡාපිටා	570
මත්තං	14	මිසිනොන	24
මත්තිකං	536	මිසිං	134
මත්තිකා	370	මුකකං	196
මත්තිකාදෙණිකං	46	මුඛනිමිතං	10
මත්තිකාභණ්ඩං	114, 204, 208	මුඛමත්තිකං	46
මද්දවිණං	92	මුඛරාගං	502
මධු	232	මුඛසන්තිහි	486
මධුසික්ඛක	88	මුඛොදකං	376
මජ්ඣවජ්ඣුප්පං	544	මුඛුත්තො	562
මනසානුපෙක්ඛිනා	458	මුඤ්ඤං	204, 208
මනුසසරාහසෙය්‍යකං	166	මුට්ඨස්සතිනියා	488
මනුසසිවිග්ගහෙ	550	මුද්දවිතං	162
මනුසෙස	166	මුරජං	92
මනෙසිකාය	114	මුලදයකා	586
මනොසිලිකාය	502	මුලායපටිකසසනාරහො	402
මරුමිධං	48, 152	මුසිකා	16
මලලකෙන	6	මුලහස්ස	164
මලලමුලිකා	2	මෙනතාවිහාරෙන	588
මසාදං	86	මෙට්ඨනධමමො	568
මසාරකං	134	මෙට්ඨනධමමො	548
මසාරගලං	430, 432	මෙරයං	568
මහකිකො	168	මොකඛවිකාය	114
මහනන්තරො	174	මොසපුරිස	2, 174, 196, 260
		මොසසුත්තකං	34
		මොහාගතිං	226

ය	පිටියිකා	උ	පිටියිකා
යථා අකුසලං	280	ලෙසකපෙන	188
යථාබාලං	280	ලොකායතං	100
යථාමුළුතං	62, 280	ලොකුරසො	428
යථාච්ඡේදන	114	ලොමං	402
යථාචුඩ්ඪං	478	ලොමහංසො	160, 162
යනිතකං	132	ලොහකපාහං	204, 208
යමකකවාටං	156	ලොහකුච්ඡි	204, 208
යාගු	158, 376, 406	ලොහනාලං	132
යාගුහාජකො	228	ලොහහණිකං	90, 114
යාත්‍රාසාතෙන	526	ලොහහාණකං	204, 208
යාවජිවිකං	210	ලොහමයං	36
		ලොහවාරකො	204, 208
		ලොහිතමේයා	430, 432
		ලොහිතකුපධානං	200
රකඛාවරණගුණියා	286		
රථස්	292		
රජනං	162, 402		
රජෙන	380		
රජොක්ෂේණිකා	470	විශාකරමානො	572
රජොහරණං	562	වික්ෂුභෙ	484, 486
රක්කියා	70 160, 162	විශුද්ධියො	134
රථකෙන	114	විඛිනකෙන	114
රථඤ්චරං	182, 200	විච්චි	106, 176
රථිකාය	24, 484, 486, 504	විච්චකුටියො	168
රථියාය	508	විච්චකුටිං	108
රසහරණියො	98	විච්චකුපං	106
රාජඤ්ඤක	292	විච්චකුපමි	372, 374
රාජනෙත්‍රපරෙ	570, 572	විච්චපාදකං	108
රාජහවි	512, 516	විච්චපාදකාය	374
රාහු	568	විච්චමග්ගෙ	370
රුක්කකුලං	140	විච්චිතො	344
රුක්කමුලිකා	298	විච්චපථො	478
රුක්කමුලෙ	172	විච්චං	92
රුදමානා	468	විච්චයකං	112
රුහිරං	286	විස්සි	502
රොමනථකො	82	විණිකමාලං	112
		විණිකාන	272
		විණිකමාලං	534
		විකං	162
		විකිකවිකො	280
		විකො	286
		විනපකො	128
		විරං	478
		විලලිකං	8
		විලලි	204, 208
ලංකේශනි	502		
ලතාතුලං	140		
ලසුනං	104		
ලහුට්ඨානං	68		
ලාභයකකාරසිලොකං	268		
ලාභයකකාරසිලොකෙන	258		
ලබ්ධිසත්තා	298		

ව	පිටුව : කො	ව	පිටුව : කො
වසරාවාසං	166	විමුක්තරසො	432
වසරිකමාලං	474	විලිවෙන	500
වසරිකසාවිකං	554	විලෝකිතෙන	128
වාකහිසිං	140	විවාදකාරකො	196
වාතපානකවාටකං	134	විවාදපනනා	486
වාතපානවක්කලිකං	134	විවාහො	158
වාතපානහිසිකං	134	විසංස්කරණා විසංස්කරණං	230
වාදනුපාතො	572	විසාණතාලං	132
වාලං	576, 582	විසාණමයං	36
වාලමිගානි	130	විසේසකං	502
වාලෙ	200	විභාරවත්තු	202
වාසි	204, 208	විභාරෙ	166
වාසිනකාය	536	විභාරො	202
වාසෙතුං	46	විධං	92
වාළනාරායෙන	444	විසංවසරසතිකො	586
විකබ්බන රූපො	158	විසතිමලං	86
විකතිකං	182, 200	විසතිවසසිකං	210
විකාලහොජනෙ	592	වුඩස්පබ්බජිතො	544
විකාලො	112	වුක්කවාදි	572
විග්ගයහපරිකමුඛං	6	වූපකථා	480
විග්ගහො	456	වූපකථෙයා	562
විග්ගකථංකථො	282, 164	වෙදිකාවාතපානං	134
විසාතපරිළාභා	314	වෙපුරිසිකා	512, 514
විවස්සකා	16, 132	වෙමකං	92
විජනවාතං	166	වෙය්‍යාසිකං	164
වික්ඛායනති	512	වෙලං	428
විකානං	148	වෙසසා	432
විතුදනති	486	වෙසාරජ්ජසංකො	164, 282
විදලකං	34	වෙසිං	502
විදිකධමෙවො	164, 282	වෙළඟෙ	18
විදුර්ථකං	142	වෙඵ	204, 208, 268
විදුපනං	74	වෙඵමයං	36
විනයධරො	174	වෙඵරියො	430, 432
විනයපරියක්කියා	198	වෙඵඵටං	154
විනයපුරෙකකාරනා	462	වෙහාසං	574
විනයවත්ථුසමිං	594	වොදකං	380, 388, 390, 406
විනයසංගිති	564, 598	වොහාරිකෙ	168
විනානිතරජ්ජුං	34		
විනානිත ජුක්කකං	34		
විනයාතිසාරෙ	594		
විනිවේදියති	38		
විනිවරණවිතනං	162, 282		
විබ්භනනා	534		
විමානෙතවා	484, 486		

ස

සාධනානි	458
සංකස්සරසමාවාරං	426
සංකිලෙසං	162
සංකෙතං	498
සංගිති	520, 530

ස	පිටුවකො	ස	පිටුවකො
සංයෝගය	482	සත්තාභපරිතිබ්බුතො	544
සංවේලයං	96, 510	සත්තිකාය	114
සංසරණකිට්ඨකං	148	සත්තපදියො	132
සඋත්තරවජ්ඣං	182	සත්තපදී	16
සත්තාපුත්තියා	432	සත්තවලලිකං	96
සත්තාපුත්තිකියො	574	සත්තිපට්ඨානා	432
සත්තට්ඨි	168	සත්තියා	160
සත්තදගාමී	174	සත්තික	36, 38, 232
සත්තවණ්ණං	258	සත්තිරො	262
සත්තාසාවා	534	සත්තිසාසනෙ	164
සත්තකපං	162	සත්තිවිහාරිකා	376
සත්තවට්ඨිකං	514	සත්තිනානකං	338, 380
සත්තසංසරසමාවාරො	432	සත්තිසංකා	476
සත්තසායනානියො	520	සත්තිසංකො	558
සත්තිකාරං	338, 380	සත්තිට්ඨං	454
සත්තිනාහිමයං	36	සත්තිධිකතං	508
සත්තිතෙහන	480	සත්තිධිකාරකභොජනෙ	592
සත්තිකා	430, 432	සත්තිසජ්ජං	218
සත්තිමූලිකාය	482	සත්තිසිත්තගබ්භා	532
සත්තිකෝරො	586	සත්ති	232
සත්තිනානාකරණං	456	සත්තිනං	352
සත්තිහත්තං	222	සත්තිකණ්ණානි	504
සත්තිහෙදය	302	සත්තිකද	162
සත්තිහෙදං	296	සත්තිකිලකානි	504
සත්තිහෙදෙ	456	සත්තිපිතකානි	504
සත්තිරතෙහන	396	සත්තිමෙඤ්ඤාපිකානි	504
සත්තිසරාජී	318, 456	සත්තිමහානාමරත්තානි	504
සත්තිරිතවා	362	සත්තිමහාරභාරකානි	504
සත්තිවට්ඨකානං	456	සත්තිමොභිතකානි	504
සත්තිවට්ඨකණ්ණාන	368	සත්තිවට්ඨනං	426
සත්තිවට්ඨකණ්ණා	40	සත්තිපනතං	294
සත්තිවට්ඨලලිකා	90	සත්තිහංසිනා	476
සත්තිවට්ඨියො	356, 376, 406	සත්තිපනංසිනො	558
සත්තිකං	202	සත්තිකො	86
සත්තිකා	158	සත්තිහත්ත	454
සත්තිකාලො	514, 516	සත්තිනානා	512, 514
සත්තිව	464	සත්තිජ්ජනි	72
සත්තිකානියා	598	සත්තිකුප්පිතෙහ	128
සත්තිකාසං	88	සත්තිකිහුතෙ	434
සත්තිහම්මකිකං	142	සත්තිපට්ඨානං	426
සත්තිහත්ත	460	සත්තිතතිකො	350
සත්තිකා	136	සත්තිපුපකො	350, 352
සත්තිසත්තිකා	188	සත්තිපිකා	476
සත්තිසත්තිකා	598	සත්තිපිකො	558

ස	පිටුවකිනා	ස	පිටුවකිනා
සමාදානං	506	සිකුතෙලකෙන	8
සමානාසනිකො	198	සිකුනානි	84
සමුත්තෙජිකො	476, 558	සිකුච්චකාරකං	352
සමුදයධම්මං	162, 282	සිත්තං	406
සරජා	340	සිරි.සපනතරායෙන	444
සරඬු	16	සිරි.සපානි	16
සරභගෙඤ්ඤ	12	සිරි.සපෙ	130
සරභාණකං	578	සිලාවයං	36, 42, 44, 48
සරසිං	312	සිලාපාකාරං	48
සරාගාය	482	සිලාසතථරං	46
සරාජිකාය	270	සිලාසොපාණං	36, 44, 48
සරෙ	12	සිවිකං	526
සලෙලබ්‍රිත්තනො	302	සිවිකාගබ්‍හං	146
සලෙලබ්‍රිත්තං	296	සිත්තකාලො	382
සලාකං	34, 324, 326, 594	සිතිහුතො	162
සලාකභත්තං	222	සිලකථං	162
සලාකවාතපානං	134	සිලවිපත්ති	438
සලාකභජෙත්ත	114	සිසංචාලකං	352, 356
සලාකාය	224	සිසංචමාණං	140
සවචනියං	524	සුකෙබ්‍හ	336, 342
සවත්තියො	428	සුඤ්ඤනාචිභාරෙන	588
සහධම්මිකො	572	සුඤ්ඤගාරෙ	166
සහිතාසහිතස්ස	312	සුත්තං	510
සාකියා	252, 254	සුත්තනානරිකායො	34
සාගාරං	532	සුත්තනානිකො	174
සාවියගාභාපකො	232	සුත්තවට්ටියා	500
සාමග්ගිං	446	සුත්තචිහ්‍යෙහ	594
සාමණකං	582, 584	සුත්තවේණියා	500
සාමණෙරපෙසකො	234	සුත්තසො	458
සාමණෙරෙ	98	සුත්තධරො	458
සාමීවිකම්මං	472	සුත්තසන්තිවයො	458
සාමුක්කංසිකා	162, 282	සුද්දා	432
සාරෙතට්ඨො	524	සුද්ධාවාසකාසිකා	582
සාලිකෙබ්‍හෙත්ත	476	සුප්පට්ඨිකා	458
සාලිඤ්ඤං (පාසාදං)	200	සුප්පට්ඨිකානි	476
සාලොකෙ	502	සුප්පට්ඨිකානි	458
සාසපකුණිකං	144	සුප්පට්ඨිකානෙත්ත	352, 356
සික්කාය	18, 80	සුරං	568
සික්කාසම්මනිං	80	සුරුසුරුකාරකං	352
සික්කාපට්ටකබ්‍හානං	534	සුචිතිව්‍යුත්තානි	458
සිබ්බිණි	512, 514	සුසංවුත්තන	352, 356
සිඬ්ඬිලොණකපො	566, 578	සුසානං	404
සිඬ්ඬාටකෙ	484, 486	සුචි	232
සිකුතෙලකං	144		



ස	පිටුවකිනා	හ	පිටුවකිනා
සුචිකං 30, 38, 44, 48, 108, 132		හටෙයා	300
සුචිසට්ඨිකං	426	හත්තකොව්ජං	502
සුචිසරං	582, 584	හත්තසරං	182, 200
සුචියො	36	හත්තිභුතකං	352
සුනං	502	හත්තිලෙහකං	352
සුනෙහි	470	හත්ථණකෙන	8
සුපානි	158	හත්තකං	142
සෙබසමුඛතානි	336, 342	හත්ථවටකං	526
සෙබ්බි	158	හත්ථිකාරෙන	358
සෙනබ්බිකා	476	හත්ථිලඝකෙන	358
සෙනවණ්ණකරණමනෙහන	208, 210	හත්තාහරණං	8
සෙනාසනං	194, 218	හත්තාගො	174
සෙනාසනගාහා	194	හත්තිහණ්ණං	292
සෙනාසනගාහාපකං	190	හත්තියොණධිකං	96
සෙනාසනපඤ්ඤාපකො	224	හත්ති	160
සෙමිකං	98	හන්ද	196, 202, 204, 506
සෙය්‍යායො	172	හම්බියං	128
සොනාපකිථ්ලසමුත්තිරියායං— පට්ඨකො	434	හම්බියගඤ්ඤාං	146
සොනාපකො	174	හම්බියෙසු	292
සොපාණකලෙබරං	70	හරායමානො	562
සොපාණෙ	108	හරිතකපකකිකං	502
සොහකං	92	හිර ඤ්ඤා	168, 566
සොසානිකො	134		
සොසො	512, 516		

## ශුද්ධාශුද්ධ දශ්‍ය

පිට	පෙළ	ශුද්ධ	අශුද්ධ
36	13	සත්තකා	සත්තකා
41	12	සත්තුමත්	සත්තුමත්
72	28	සමමුත්තික	සමමුත්තික
114	1	සත්තකාය	සත්තකාය
123	21	ආබාධප්‍රත්‍යයෙන්	ආබාධප්‍රත්‍යයෙන්
125	15	වැස්මක් නැති	වැස්මක්
125	32	විවරරජය	විවරරජය
125	32	දුබල ප්‍රාකාර	දුබල ප්‍රාකාර
135	18	සිරුරු ද සිවුරු ද	සිරුරු ද
135	32	සාලකළාහ	සාලකළාහ
137	15	(අවනි විද එහි ඇඳ පා බහා ඇඟ ලා කළ බහා ඇඟ ලා කළ)	ඇඳ පා බහා ඇඟ ලා කළ
137	18	පුටුවෙක්	අවනි විද එහි පුටුවෙක්
204	6	කුද්දලො	කුද්දලො
207	25	සහසතු	සහ තු
218	21	වක්කලික	වක්කලික
225	5	හග්ගවතුන්	හග්ගවතුන්
225	8	ආලොභනය	අලොභනය
269	7	මුවපිත	සර්ප පිත
271	24	ලාමක වූ, කෙළ බුද්ධ	කෙළ බුද්ධ
275	12	දෙව්දතුහට-යනු ඉවත් විය යුතුය.	
278	6	ආරොචෙනබ්බ	අරොචෙනබ්බ
278	33	හත්තකාමො	හත්තකාමො
281	17	හියවුරු	හියවු
285	1	ඒ පුරුෂයෝ දෙදෙන	පුරුෂයෝ ඒ දෙදෙන
285	12	ඒ පුරුෂයෝ සතර දෙන	පුරුෂයෝ ඒ සතර
288	22	පරිසුද්ධ ධම්මදෙසනොහිති	පරිසුද්ධ ධම්ම දෙසනොහිති
289	18	අපෙක්ඛා කෙරෙයි	අපෙක්ඛා කෙරෙත්
289	23	එම	එම
289	28	එම	එම
289	33	එම	එම
289	38	එම	එම
302	26	ගරුකො	ගරුකා

පිට	පෙළ	ශුද්ධ	අශුද්ධ
338	14	සඬකාර	සඬකාර
340	20	ආවාසිකා	ආවසිකා
366	27	විවරිතබ්බා	විවරිතබ්බා
367	16	ගෙන ගොස්	ගෙන ගොස්
380	20	කවාටපිටිය.	කවාට පිටිය.
407	26	ගෙන	ගෙන
453	3	පුභුලා	පුභුලා
459	10	ප්‍රත්‍යවෙක්ෂා	ප්‍රත්‍යාවෙක්ෂා
463	10	කරුණු	කරුණු
471	17	අනඳ	අනඳ
475	26	වසසික (සමන්)	වසසික සමන්
475	26	අතිමුක්තක (යොහොඹු)	අතිමුක්තක යොහොඹු
476	6	සඳුබල	සඳුබල
477	25	මියරක්	ඇළක්
481	10	නිදනසෙහි	නිදනසෙහි
497	23	හික්ෂුණි සඬකයා	හික්ෂුණොවාදක සම්මතිස- ලත් මහණ
532	24	සාගාරං	සාගාරං
539	34	දන්තවංස	දන්තවංස
546	26	සඬකාසිතුං	සඬකාසිතුං
569	42	මෙවුන්දමින්	මෙවින් දමින්
577	30	මාතෘකා	මාතෘකා
581	16	කර්මයන්	කර්මයන්
585	9	වෙති	වෙයි
587	27	තෙරණුවෝ	තෙරණුවන්
595	28	අසාවා	ආසාවා

## බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා

### ආරම්භය:

ශ්‍රී සම්බුද්ධ වර්ෂ 2500 අනුස්මරණය කිරීමේ බුද්ධජයන්ති මහෝත්සවය සංවිධාන කොට පැවැත්වීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් 1954 දී පත් කරන ලද ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගිනි.

### සංස්කරණය:

ලංකා බෞද්ධ මණ්ඩලය මගින් ආරම්භ කරන ලදුව දැනට සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශයේ ත්‍රිපිටක සම්පාදක මණ්ඩලයෙනි.

### සැලැස්ම:

හැම ග්‍රන්ථයක ම වම් පස පිටුවේ පාළි පෙළ ද, දකුණු පස පිටුවේ සිංහල පරිවර්තනය ද යොදා ඇත. හැම ග්‍රන්ථයක් ම අඟල්  $11 \times 7\frac{1}{2}$  ප්‍රමාණයේ පිටුවලින් සමන්විත වේ.

### ප්‍රකාශනය:

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

### විකිණීම:

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

තැපැලෙන්: මුදල් එවා ලබාගැනීමට:

ලේකම්,

සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය

212, බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 7.

පැමිණ මිලට ගැනීමට:

ජයන්ති පොත්හල,

135, ධර්මපාල මාවත, කොළඹ 7.

(විහාරමහාදේවී උද්‍යානය ඉදිරිපිට සි)

## බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථමාලා

අංකය	ග්‍රන්ථ නාමය	මුද්‍රණය	පිටු	රෙදි බැමම	කඩදසි බැමම
1.	පාරාජිකපාළි	1959	696	විකිණි	විකිණි
2.	i. පාවිත්තියපාළි 1	1981	604	නැත	105.00
	ii. පාවිත්තියපාළි 2	1981	640	නැත	85.00
3.	මහාවග්ගපාළි 1	1957	608	විකිණි	විකිණි
4.	„ 2	1957	458	විකිණි	විකිණි
5.	i. චූළචග්ගපාළි 1	1976	442	නැත	30.00
	ii. „ 2	1983	—	නැත	—
6.	i. පරිවාරපාළි 1	1978	391	නැත	37.50
	ii. පරිවාරපාළි 2	1979	342	නැත	57.50
7.	දීඝනිකාය 1	1962	700	විකිණි	විකිණි
8.	„ 2	1976	600	නැත	45.00
9.	„ 3	1977	616	නැත	45.00
10.	මජ්ඣිමනිකාය 1	1964	846	විකිණි	විකිණි
11.	„ 2	1973	800	නැත	55.00
12.	„ 3	1974	642	නැත	50.00
13.	සංයුත්තනිකාය 1	1960	540	විකිණි	විකිණි
14.	„ 2	1962	512	විකිණි	විකිණි
15.	„ 3	මුද්‍රණයෙහි	—	නැත	—
16.	„ 4	1981	760	නැත	100.00
17.	i „ 5	1982	508	නැත	90.00
	ii „ 6	1982	420	නැත	75.00
18.	අභිභූතනරනිකාය 1	1960	672	විකිණි	විකිණි
19.	„ 2	1962	580	විකිණි	විකිණි
20.	„ 3	1968	506	විකිණි	විකිණි
21.	„ 4	1970	544	විකිණි	විකිණි
22.	„ 5	1977	589	නැත	45.00
23.	„ 6	1977	701	නැත	55.00
24.	බුද්ධකපාඨ ධම්මපද උදන ඉතිවුත්තක	1960	628	විකිණි	විකිණි
25.	සුත්තනිපාත				
26.	විමානවක්ඛාන	1982	480	නැත	75.00
27.	පෙතවක්ඛාන				

අංකය	ග්‍රන්ථ නාමය	මුද්‍රණය	පිටු	රෙදි බැම්ම	කඩදසිබැම්ම
28.	ථේරගාථා	1972	362	නැත	විකිණි
29.	ථේරිගාථා	1972	150	නැත	විකිණි
30.	ජාතකපාළි 1	මුද්‍රණයෙහි	—	නැත	—
31.	„ 2	අමුද්‍රිත	—	—	—
32.	„ 3	අමුද්‍රිත	—	—	—
33.	මහානිද්දෙසපාළි	1961	788	17.50	14.00
34.	චූලලනිද්දෙසපාළි	1976	676	නැත	45.00
35.	i. පටිසම්භේදමය්‍යපාළි	1971	562	20.00	18.00
	ii. „	1972	274	20.00	18.00
36.	අපද්‍යනපාළි 1	1961	700	17.50	14.00
37.	i. „ 2	1977	443	—	50.00
	ii. „ 3	අමුද්‍රිත	—	නැත	—
38.	බුද්ධචංසපාළි } වරියාපිටකපාළි }	1977	400	නැත	30.00
39.	නෙත්තප්පකරණ	1982	340	නැත	40.00
40.	පෙටකොපදෙස	අමුද්‍රිත	—	—	—
41.	ධම්මසංඛණියකරණ	1973	579	—	50.00
42.	විභංගප්පකරණ 1	1975	408	—	50.00
43.	„ 2	1975	342	—	50.00
44.	කථාවත්ථුප්පකරණ 1	1967	622	විකිණි	විකිණි
45.	„ 2	1968	588	විකිණි	විකිණි
46.	„ 3	1969	554	විකිණි	විකිණි
47.	ධාතුකථාප්පකරණ } පුග්ගලපද්ධතී }	1976	452	නැත	30.00
48.	යමකප්පකරණ 1	අමුද්‍රිත	—	—	—
49.	„ 2	අමුද්‍රිත	—	—	—
50.	පට්ඨානප්පකරණ 1	අමුද්‍රිත	—	—	—
51.	„ 2	අමුද්‍රිත	—	—	—
52.	„ 3	අමුද්‍රිත	—	—	—

විකිණි = විකිණි අවසානයයි.

නැත = රෙදි බැම්මේ පොත් හදු නැත.

## ත්‍රිපිටක පොත් මුද්‍රණයට හවුල් වීමට සාර්ණමය අවසාංචක්

බුද්ධ ජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව මුද්‍රණය කොට ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ මහා පිත්තකමට සහභාගි වීමට පරිත්‍යාගශීලී පින්වතුනට අගනා අවසාංචක් ලබා දීමට සංස්කෘතික කටයුතු අමාත්‍යාංශය තීරණය කර තිබේ. මෙම ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය සඳහා වියදම් දැරීමට කැමැති පරිත්‍යාගශීලී පින්වතුනට තථාගත සමාක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රී මුඛ දෙශනාව මුද්‍රණය කරවීමේ අති උතුම් පින්කමට සහභාගි වීමට ලැබීමට අමතරව පහත දැක්වෙන ප්‍රයෝජන ද අත් වේ.

- i. මුද්‍රණ වියදම් සඳහා මුදල් පරිත්‍යාග කරන පින්වතුන්ගේ නම් එම මුදල් වැය කොට මුද්‍රණය කරනු ලබන පොත්වල ඇතුළත් කරනු ලැබේ.
- ii. මේ සඳහා පරිත්‍යාග කරන මුදල් සියලු බදු වලින් සම්පූර්ණයෙන් ම නිදහස් වේ.  
ඒ සඳහා කළ යුතු වන්නේ මෙම මුදල් භාරගෙන මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල මගින් නිකුත් කරනු ලබන කුවිතාන්සිය ආදියම බදු දෙපාර්තමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම පමණකි.
- iii. මුද්‍රණ වියදම් පරිත්‍යාග කරන පින්වතුනට තමන්ගේ වියදමින් මුද්‍රණය කරන පොතින් පිටපත් 500 ක් තම නැදෑ හිතවතුන් අතර බෙදා හැරීම සඳහා පිරිනමනු ලැබේ.
- iv. මෙසේ පරිත්‍යාග කරන මුදලින් මුද්‍රණය කරනු ලබන පොත් ඉතා අඩු මුදලකට මිළ නියම කරනු ලබන බැවින් පොත් මිළදී ගන්නා සෑම කෙනෙකුට ම පරිත්‍යාගය නිසා සහන මිළකට පොත් ලබා ගැනීමට පිළිවන් වේ.
- v. මෙම පොත් විකුණා ලැබෙන මුදල් නැවතත් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මුද්‍රණය සඳහා ම යොදවනු ලබන බැවින් පරිත්‍යාගයේ අගය ද ඉන් ලැබෙන පින් ද තවත් වැඩි වේ.

02. සාමාන්‍යයෙන් ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථයක් ක්‍රමයෙන් 4 ප්‍රමාණයේ පිටු 600කින් පමණ සමන්විත වේ. එක් පොතක් මුද්‍රණය සඳහා දළ වශයෙන් රුපියල් ලක්ෂ 2½ ක් පමණ අවශ්‍ය ය. එම මුදල පොතේ පිටු ගණන අනුව පොතින් පොතට මද වශයෙන් වෙනස් වේ.

03. සුළු වශයෙන් කරන පරිත්‍යාග පවා මේ සඳහා ඉතා සතුටින් භාරගනු ලැබේ. රු. 1000/- හා රු. 500/- බැගින් වූ පරිත්‍යාග දැනටම ලැබී තිබේ.

04. මේ සත් කෘත්‍යයට කරන සියලු පරිත්‍යාග පහත සඳහන් ලිපිනයට එවන ලෙස ඉල්ලුම් වැක්පත් මුදල් ඇණවුම් ආදිය මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල නමට ලියා එවීම මැනවි.

ලේකම්,  
සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය,  
212 බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 7.